

Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните
служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)

Държавна сигурност

И ВРАЖЕСКИТЕ ЕМИГРАНТСКИ
ОРГАНИЗАЦИИ
(1945–1989)

ДОКУМЕНТАЛЕН СБОРНИК

РАЗШИРЕН ВАРИАНТ

**НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ
СЕ ПРЕМАХВА!**
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание: & 17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност: секретар на КРДОПБГДСРСБНА

София, 2014

The Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Armed Forces
(CDDAABCSSIBNAF)

STATE SECURITY AND
THE HOSTILE EMIGRE
ORGANIZATIONS
(1945-1989)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Въведение

Списък на документите с анотация

Факсимилета на документите

- I. Българската емиграция – комитети, дружества, организации
 - 1. Основни организации
 - 1.1. Български национален комитет
 - 1.2. Български национален фронт
 - 2. Други формации
 - 2.1. Международни организации с българско участие
 - 2.2. Български организации с регионален характер
- II. Българската емиграция – обобщени справки, сведения, информации и доклади

Справочен апарат:

- Списък на организациите на българската емиграция, срещани в документите на ДС
- Списък на печатните издания на българската емиграция
- Списък на по-важните съкращения
- Списък на използваните фондове и архивни единици

ВЪВЕДЕНИЕ

Документалният сборник „Държавна сигурност и вражеските емигрантски организации (1945-1989)“ е шестнадесетото издание от поредицата „Из архивите на ДС“. Съставен е изцяло от документи, съхранявани в Централизирания архив на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Дейността на емигрантските политически организации зад граница в периода на комунистическа България е една от темите, предизвикала голям интерес след демократичните промени у нас и не случайно тя е широко изследвана и дискутирана. Голяма част от публикациите имат мемоарен характер и са главно от средите на преките участници в събитията¹. Разполагаме и с публикувани документи на самите организации². Не е малък и броят на чисто научните разработки³. Този факт донякъде усложни задачата на Комисията от гледна точка на това да издирят и публикуват малко познати документи, описващи интересни моменти от живота на българската емиграция в периода 1945–1989 г. (рамките на хронологическия период се определят от датировката на първия и последния документ, включени в сборника и в неговия разширен електронен вариант).

При издирването на документите, съхранявани в централизирания архив на Комисията, е прегледана максимално обширна информация и е проследена дейността на многобройните емигрантски организации от целия политически спектър - от крайно ляво до крайно дясно. Посредством тези документи се прави опит читателите да бъдат запознати с практическата им дейност, със състава на техните ръководства, със структурата им, с характера и съдържанието на техните печатни издания, с техните взаимоотношения и др.

При запознаването с документите на ДС прави впечатление, че много често се употребява терминът „вражеска емиграция“. Характеристиката на понятието се свежда до онези лица или групи от лица, които са организирани в политически организации и развиват подривна дейност срещу тогавашния режим в Народна република България. Най-общо казано, всеки, който е поел емигрантския път и е несъгласен с политическата реалност в страната, се определя като контингент от тази категория. Има, разбира се, и емигранти, които се характеризират като икономически. Това най-често са лица, напуснали страната преди 9 септември 1944 г. и за които няма информация да развиват активна дейност срещу НРБ. Като цяло те търсят по-добри възможности на реализация за себе си и за семействата

¹ Вж напр.: Барев, Ценко. С перо в изгнание. ИК „Пегас“, В. Търново, ИК „Робинзон“, София, 1993; Дочев, Иван. Шест десетилетия борба против комунизма за свободата на България. Изд. „Отечество“, София, 1998; Райкин, Спас. Политически проблеми пред българската общественост в чужбина. Изд. „Дамян Яков“. София, 1993; Райкин, Спас. Политическо пътешествие срещу ветровете на ХХ век. Изд. „Пенсофт“, София–Москва, 2003.

² Вж напр.: Битката между два свята. Документи за Българското освободително движение (БОД), Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2001–2003; Другата България. Документи за организациите на българската политическа емиграция 1944–1989 г. ИК „Анубис“. София, 2000.

³ Трябва да се отбележи, че през последните две десетилетия има значителен брой изследвания и посочените тук заглавия са само малка част от тях. Вж напр.: Василева, Бойка. Българската политическа емиграция след Втората световна война, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 1999; Гаджев, Иван. Историята на българската емиграция в Северна Америка. Т. 2. България, мащеха наша (1944–1989). Институт по история на българската емиграция в Северна Америка „Илия Тодоров Гаджев“. С., 2006; Киряков, Бойко. България зад граница-съпротивата срещу комунистическия режим в България (1944-1989 г.) – В: Сборник материали от националната научна конференция НБУ 23-24 март 2011, с. 75-108, Електронно издание – <http://ebox.nbu.bg/anti/>; Севов, Сава. НАТО – Българска рота 4093. Ч. 1. 1951–1964. Изд. ЛИК, София, 2002. Стателова, Елена, Василка Танкова. Прокудените. ИК „Жанет-45“ Пловдив 2002.

© Комисия за разкриване на документите и за обявяване принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, 2014 г.

ISBN 978-954-2986-36-2

си. Към тази група се причисляват и емигрантите, сключили брак с чужди граждани.

Голямата емигрантска вълна от България, която поставя началото на т. нар. вражеска емиграция започва в дните непосредствено преди 9 септември 1944 г. и с различен интензитет продължава до края на 80-те години на XX век. Условно в този период могат да се очертаят два етапа в развитието на емигрантските организации. Първият обхваща времето от тяхното организационно създаване, когато водещите фигури са политически емигранти, които по стечение на обстоятелствата търсят своето физическо спасение зад граница. Този етап приключва приблизително със смъртта на един от най-изявените лидери на българската емиграция Г. М. Димитров в края на 1972 г. Границите на втория етап са приблизително от началото на 70-те години до началото на 90-те години на XX век. В него повечето водещи фигури вече не са политически дейци от преди 9 септември 1944 г., а техните наследници, които израстват и получават образование на Запад, както и новопристигащи емигранти, идващи от социалистическа България, които търсят по-големи възможности за свободно развитие.

Включените в настоящия сборник документи, от една страна разкриват отношенията вътре в самите емигрантски организации, а от друга, осветляват разложителната роля, която Държавна сигурност играе в опитите си допълнително да създава и да задълбочава съществуващите между тях организационни и междуличностни проблеми. Наличието на огромното количество документи по темата е свидетелство за значителните материални и човешки ресурси, които са били използвани от българските тайни служби в изпълнение на задачата им да упражняват контрол върху ръководствата на тези организации и да всяват подозрение едни към други. Това е и една от основните причини за несъстоялото се обединение на т.нар. вражеска емиграция. В този смисъл може да се отчете, че дейността на ДС е изпълнила своята основна цел – да не позволи създаването на силна антикомунистическа структура извън страната, която да заплашва устоите на съществуващия тогава политически строй в България.

Документите в сборника „Държавна сигурност и вражеските емигрантски организации (1945-1989)“ са структурирани на тематично-хронологичен принцип. Подбраните архивни документи са обособени в две основни части. Първата включва отделни емигрантски организации, а втората – документи с по-общ характер.

Сред емигрантските организации безспорно има две – Българският национален комитет и Българският национален фронт, които развиват най-продължителна и най-мощна дейност. Повечето от другите формации са техни подразделения или гравитират около тях. Това е причината тези две организации да бъдат отделени в два самостоятелни подраздела към раздела „Основни организации“. Във втория раздел от първата част на сборника са включени документи и на останалите формации, които също са обособени в два подраздела – единият включва международните организации с българско участие, а другият условно е наречен „Български организации с регионален характер“, като особеното при систематизацията им е, че освен хронологически, документите са подредени и по географски признак.

Общият брой на включените в разширения вариант документи е 245, като подборът е направен от над 150 архивни единици. Списъкът на документите следва оригиналните им заглавия. Към всяко заглавие има кратка анотация и описание на исковите данни на документа. Когато няма дата върху документа, поставената в квадратни скоби датировка е съобразена със съседните документи или с други източници, отнасящи се до разглежданото историческо събитие. Преобладаващата част са от архива на Национална разузнавателна служба (ПГУ-ДС). Има също и документи от служебния архив на Министерството на вътрешните работи. Документите от НРС (ПГУ-ДС) са от фонд 2, лични разработки на лица и от фонд 4, литерни дела, водени по отчета на ПГУ-ДС. Документите от МВР са от фонд 2, дела на Второ главно управление на държавна сигурност (ВГУ), от фонд 13 на бившето

Управление III за борба с вътрешната контрареволуция, от фонд 22 - дела на Управление VI за борба срещу идеологическата диверсия, контрареволуционни, националистически и други противодържавни прояви в страната, както и дела от оперативния архив.

Научно-справочният апарат на изданието включва списък на организациите на българската емиграция, списък на печатните им издания, списък на по-важните съкращения и списък на използваните фондове и архивни единици.

В дигиталния разширен вариант на „Държавна сигурност и вражеските емигрантски организации“ има документи, които не са публикувани в цялост, не поради твърде големия им обем, а защото информацията, предложена в тях, не е пряко свързана с темата. Такъв например е случаят с **Документ № 243** - Справка относно: Състоянието на контраразузнавателната работа на VI управление ДС по вражеската емиграция през 1975 г., София, 17 февруари 1976 г.

КРДОПБГДСРСБНА

БЪЛГАРСКИ ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I. БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАЦИЯ – КОМИТЕТИ, ДРУЖЕСТВА, ОРГАНИЗАЦИИ

1. ОСНОВНИ ОРГАНИЗАЦИИ

1.1 БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ – БНК

1. Писмо на Ценко Барев до П. Трифонов. Париж, 28 юни 1949 г.
2. Вражеска дейност сред българите в чужбина за изселването им на Запад. Б.м. [след август 1949 г.]
3. Агентурна разработка „Волтава“. Б.м. септември 1949 г.
4. Агентурна разработка „Мур“. Б.м. септември 1949 г.
5. Вражеската противонародна дейност на Гемето и неговите сподвижници в Австрия. Б.м. 17 октомври 1949 г.
6. Информация относно: Вражеската дейност на геметовците и комитета „Свободна и независима България“ в Австрия. Б.м. 24 октомври 1949 г.
7. Описание на структурата на Българския национален комитет „Свободна и независима България“. Б.м. 5 ноември 1949 г.
8. Резолюция до Български национален комитет във Вашингтон и копие за Комитета в Париж и подкомитета в Инсбрук. Б.м. 21 януари 1950 г.
9. Справка относно: разработка на геметовците в Австрия. Б.м. 16 февруари 1950 г.
10. Справка по разработката „Мур“. Б.м. 6 март 1950 г.
11. Справка относно: развитието на разработка „Волтава“. Б.м. 9 май 1950 г.
12. Справка относно: Българския национален комитет „Свободна и независима България“ / геметовския комитет /. Б.м. 15 август 1950 г.

13. Справка относно: Идването на Гемето в Австрия и направените от него събрания. София, 21 февруари 1951 г.
14. Сведение за отношенията между геметовците и легионерите в Грац. Виена, юли 1951 г.
15. Подкомитета на БНК в Австрия – по сведение от в. „Свободна и независима България“. Б.м. 15 декември 1951 г.
16. Образуване на подкомитет на БНК в Израел. Б.м. [след 9 октомври 1952 г.]
17. Справка относно: Дейността на подкомитета в Западна Германия. [София], 15 октомври 1952 г.
18. Информация за спортен клуб в Хайфа, съобщение от подкомитета на БНК. Б.м. [след 16 април 1953 г.]
19. Из живота на БНК в Израел – ново поделение в Йерусалим. Б.м. [след 16 април 1953 г.]
20. Из живота на Българския национален комитет в Израел. Б.м. [след 10 юли 1953 г.]
21. Сведение за първата женска секция на БНК. Б.м. [след 23 септември 1953 г.]
22. Справка относно: подкомитетите на БНК в Тел Авив, Хайфа и Йерусалим - Израел. Б.м., [след 23 септември 1953 г.]
23. Справка относно: Представителството на БНК в Турция. София, 8 март 1954 г.
24. Справка относно: Дейността на подкомитета на БНК – Австралия. София, 16 март 1954 г.
25. Справка относно: Дейността на подкомитета на БНК – Нова Зеландия. София, 16 март 1954 г.
26. Справка относно: Дейността на подкомитета на БНК – Бразилия. София, 16 март 1954 г.

27. Справка относно: Дейността на подкомитета на БНК – „Свободна и независима България“ в Лондон. София, 17 март 1954 г.

28. Справка относно: Българския национален комитет - БНК в Париж. Б.м., 20 април 1954 г.

29. Статия от в. „Унита“, засягаща завърнали се родината български емигранти от 15 септември 1954 г. Б.м.

30. План за провеждане на мероприятие за компрометиране на обект „Барон“ – Ценко Барев. София, 22 март 1955 г.

31. Предложение за създаване на нелегален Геметовски център в София. София, 11 май 1955 г.

32. Предложение относно: Провеждане на комбинация за компрометирането на Ценко Барев като агент на ДС. София, 8 август 1955 г.

33. Справка относно: състоянието на подкомитета БНК в Италия. [София], 14 юни 1956 г.

34. Справка относно: Състоянието на подкомитета на БНК в Истанбул – Турция. София, 14 юни 1956 г.

35. Справка относно: Състоянието на Българския национален комитет /БНК/. София, 19 декември 1956 г.

36. Обстоен отчетен доклад за БНК в Австрия от „Дянко“ от 10 януари 1957 г. Б.м.

37. Справка относно: дейността на БНК в Австрия. София, 18 май 1957 г.

38. Справка относно: Младежката секция на БНК. София, 4 юли 1957 г.

39. Справка относно: състоянието на българската вражеска емиграция в Белгия. София, 9 януари 1958 г.

40. Справка относно: Организациите на изменниците на родината в Белгия. София, 17 март 1958 г.

41. Справка относно: Подкомитета на БНК и изградените секции в Канада. Б.м., 13 юни 1958 г.
42. Агентурно донесение от „Петров“. София, 7 юли 1958 г.
43. Подкомитет на БНФ в Брюксел – Устав. Брюксел, 22 октомври 1958 г.
44. Информационно съобщение относно: оформяне на нова организация на геметовци в Австрия – „Свободна Родина“. София, 11 ноември 1958 г.
45. Справка относно: Дейността на подкомитета за Германия при БНК „Свободна и независима България“ за времето от 01.08.1952 – 31.12.1952 г. Б.м., [след 31 януари 1952 г.]
46. Справка относно: Състоянието на подкомитетите на БНК в Тел Авив, Хайфа и Йерусалим. София, 5 януари 1959 г.
47. Информация относно: Някои данни за дейността и намеренията на БНК. София, 12 август 1959 г.
48. Справка относно: Състоянието на българската вражеска емиграция във Франция. София, 10 декември 1959 г.
49. Информация относно: Поставяне въпроса за „поробените народи“ пред др. Хрущов при посещението му във Франция и на конференцията на високо равнище. София, 18 февруари 1960 г.
50. Обстоен доклад за Българския национален комитет. Б.м., [след февруари 1961 г.]
51. План за работа по „Американката“ от 1961 г. София, б.д.
52. Предложение за провеждане мероприятия по ЛАР „Американка“. София, 26 март 1962 г.
53. Информация относно: Организацията по разузнавателната дейност на БНК насочена срещу нашата страна. София, 4 януари 1965 г.
54. Справка относно: Движението на Гемето в Европа през 1965 г. София, 14 март 1966 г.

55. Предложение относно: Провеждане на Активно мероприятие „Търговци“. София, [след 7 ноември 1971 г.]
56. Справка относно: Справка относно: Поддривната дейност на вражеската емигрантска организация „Български национален комитет“ /БНК/. София, 23 април 1973 г.
57. Информация относно: Състав на новото ръководство на БНК. София, [20 юни 1973 г.]
58. Някои нови данни за положението в Българския национален комитет. Б.м., 2 октомври 1973 г.
59. Дейност на ИР Ценко Барев (Барон). Б.м., 12 декември 1973 г.
60. План относно: агентурно-оперативни мероприятия по обект „Барон“. София, 28 май 1975 г.
61. Препис-извлечение от писмо с дата 14 юли 1975 г. Б.м.
62. План относно: Провеждане на агентурно-оперативно мероприятие по БНК. София, 10 август 1975 г.
63. Сведение от аг. „Дейнов“ от 10 октомври 1975 г. [София]
64. Справка относно: Групата на Ценко Барев. [София], 22 декември 1975 г.
65. Сведение, отнася се за емиграцията, намираща се в САЩ. [София], 26 септември 1977 г.
66. Карикатура изобразяваща човек, говорещ с милиционер. [Белгия], 1958 г.
- 1.2 БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ – БНФ
67. Сведение от източник „Милко“ на 22 юни 1948 г. Б.м.
68. Донася писмено „Нойрад“. Б.м., 9 декември 1949 г.
69. Сведение от „Нойрад“ относно: Българския национален фронт. Б.м., април 1950 г.

70. Справка относно: Вражеската емигрантска организация „Национален фронт“ в Австрия. Б.м., 26 април 1951 г.
71. Организационна структура на БНФ / Български национален фронт/. Б.м., 5 ноември 1952 г.
72. Справка относно: Групата на емигрантите националисти в Турция. София, 29 ноември 1952 г.
73. Справка относно: Исторически данни по създаването на организацията „Български национален фронт“ създадена по инициатива на legionerите и изменниците на родината. Б.м., [след 1952 г.]
74. Специално съобщение относно: Подсъюза на Българския национален фронт в Триест. Б.м., [октомври 1953 г.]
75. Справка относно: Разцепление сред емигрантите монархисти в Истанбул. София, 17 май 1954 г.
76. Справка относно: Проведена среща на български националисти в Мюнхен и предстояща конференция в Мадрид във връзка с обединението на българската емиграция и образуването на задгранично представителство. София, ноември 1954 г.
77. Справка относно: Българския национален фронт – БНФ. София, 1954 г.
78. Постановление относно: взимане на разработка Иван Димитров Дочев. София, 10 март 1955 г.
79. Справка относно: Състоянието на БНФ и радио „Свободна Европа“ в гр. Мюнхен. София, 26 октомври 1956 г.
80. Устав на Българския национален фронт в Белгия, [Брюксел, 5 април 1958 г.]
81. Справка относно: БНФ в Канада. София, 13 юни 1958 г.
82. Справка относно: образуване на клон на БНФ в Брюксел. София, 21 юни 1958 г.
83. Писмо, в което иман данни, че Симеон е изпратил на всеки член от клона на БНФ в Брюксел по 500 франка. Б.м., август 1958 г.

84. План относно: Воденето на разработка „Хиена“. София, 19 декември 1958 г.
85. Информация относно: състоял се конгрес на клоновите организации на БНФ от САЩ и Канада. София, 11 май 1959 г.
86. Справка от „Динов“ от 10 юни 1959 г. София
87. Информация относно: Конгреси на двете групировки на Българския национален фронт. София, 4 март 1960 г.
88. Обстоен доклад за Българския национален фронт. Б.м., [след май 1961 г.]
89. Препис-извлечение от доклада на агент „513“ записан от него на магнетофонна лента. София, юни 1961 г.
90. Информация относно: Състояло се съвещание на ръководството на БНФ /крило на Ив. Дочев/. София, 5 октомври 1961 г.
91. Писмо на Иван Дочев до С. Георгиев. Ню Йорк, 20 юли 1962 г.
92. План относно: Мероприятията, които ще се провеждат по обект „Старци“ през 1971 г. София, 30 януари 1971 г.
93. Справка относно: Поддривната дейност на профашистката организация „Български национален фронт“ – БНФ. София, 18 ноември 1972 г.
94. Информация относно: Дейност на БНФ в Канада. Б.м., 14 октомври 1974 г.
95. План относно: Провеждане на агентурно-оперативни мероприятия по обект „Гестаповец“. София, 10 август 1975 г.
96. Паметна бележка относно: Проведена среща с представители на Департамента на правосъдието на САЩ. Вашингтон, 31 януари 1986 г.
97. Информационно съобщение относно: Проведено „пленарно заседание“ на БНФ във ФРГ. София, 7 юни 1989 г.

2. ДРУГИ ФОРМАЦИИ**2.1 МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ С БЪЛГАРСКО УЧАСТИЕ**

98. Справка относно: „Секция за Средна и Източна Европа” при „Движението обединена Европа”. София, януари 1954 г.

99. Справка относно: Международната свободна академия в Париж. София, 1954 г.

100. Справка относно: емигрантската организация „Събрание на поробените европейски народи”/СПЕН/. София, 16 септември 1959 г.

101. Справка относно: Международния селски съюз /ММС/. София, 9 ноември 1959 г.

102. Информация за работата на годишната конференция на дружество „Югоизточна Европа”. Берлин, 26 март 1960 г.

103. Справка относно: Дружеството „Югоизточна Европа”. Б.м., 27 юни 1961 г.

104. Справка относно: Антиболшевишкия блок на народите. Б.м., 24 септември 1960 г.

105. Справка относно: Антиболшевишкият блок на народите /АБН/. София, декември 1975 г.

2.2 БЪЛГАРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ С РЕГИОНАЛЕН ХАРАКТЕР

106. Доклад за корпуса на правителството на Ал. Цанков в Германия. София, 1945 г.

107. Сведение относно: Емигрантската армия във Франкфурт. Б.м., 22 септември 1952 г.

108. Справка относно: Войсковата част в Мюнхен. София, 27 ноември 1952 г.

109. Специално съобщение: Образуването на нова българска рота в Западна Германия. София, 1952 г.

110. Българската рота в Западна Германия. София, януари 1954 г.

111. Справка относно: Ротата във Франкфурт на Майн. София, 7 февруари 1956 г.

112. Рапорт от майор Георги Йосифов – началник отделение при Управление I ДС във връзка с работата по Ротата. София, 18 май 1956 г.

113. Донесение от „Дончев” от 28 септември 1956 г. София

114. Справка относно: Българската войскава част в Западна Германия. София, 9 август 1957 г.

115. Информация относно: Българската войскава част в Западна Германия. София, 16 май 1958 г.

116. Справка относно: Образуването през 1950 г. българската войскава част в Западна Германия от американското разузнаване СИ-АЙ-СИ. София, 20 септември 1958 г.

117. Справка – Съобщение от Истанбул – съобщава се, че Ротата е разформирована, а част от българите са настанени в заводи, други в общежития. София, 29 май 1964 г.

118. Сведение относно: Организацията „Българско национално движение” в Западен Берлин. Б.м., 29 март 1953 г.

119. БНД – Западен Берлин. София, 12 ноември 1953 г.

120. Справка относно: Българско национално движение. [София], 7 декември 1953 г.

121. Справка относно: Организацията „Българско национално движение” в Берлин. София, 2 януари 1954 г.

122. Справка относно: Състоянието и дейността на „Българското национално движение” в Западен Берлин. София, 18 март 1954 г.

123. Справка относно: Българското национално движение. София, 28 май 1954 г.

124. Справка донесение от „Жечков”. Б.м., 16 ноември 1954 г.

125. Справка донесение от „Браун”. София, 24 февруари 1955 г.

126. Справка относно: Организацията на БНД – „Българско национално движение” водеща се на разработка при отдел втори. София, 5 декември 1958 г.

127. Специално съобщение относно: Образоването на „Социален комитет“ на българите в Мюнхен. София, 1952 г.
128. Справка относно: Социален комитет „Родина“ в гр. Мюнхен. София, 2 март 1960 г.
129. Общобългарско културно и социално дружество – Мюнхен. Б.м., б. д.
130. Справка относно: Възстановяването на „българо-германското дружество“ в Западна Германия. Б.м., 17 януари 1954 г.
131. Специално съобщение относно: Германо-българското дружество във Франкфурт на Майн. София, 10 май 1955 г.
132. Справка относно: Новата емигрантска организация „Българско освободителен комитет“ /Б. О. К. / в Мюнхен. София, 20 юни 1958 г.
133. Справка относно: Новоизградената емигрантска националистическа организация „Цар Симеон II“ гр. Людвигсхафен. Б.м., [октомври 1958 г.]
134. Информация относно: Вражеска емигрантска организация „Цар Симеон II“ в Западна Германия. София, [14 февруари] 1960 г.
135. Справка относно: Създаването на нов национален комитет на българската вражеска емиграция в чужбина. Б.м., 5 ноември 1952 г.
136. Справка относно: Разногласията сред българската вражеска емиграция и създаване на нов национален комитет. София, 11 ноември 1953 г.
137. Специално съобщение относно: Разногласията сред българската вражеска емиграция и създаването на нов български освободителен комитет. София, 19 декември 1953 г.
138. Справка относно: Общия български освободителен комитет. София, 16 март 1954 г.
139. Справка относно: Организацията на изменниците на Родината „Коалиционен съвет /център/ на българските политически партии“ в Париж. София, 28 октомври 1955 г.
140. Справка относно: Международната организация на Анархистите. София, януари 1954 г.

141. Справка относно: Организацията на изменниците на родината – анархисти, намиращи се във Франция. София, 17 септември 1955 г.
142. План относно: агентурно-оперативни мероприятия по анархистическите лидери и ръководители. София, 1955 г.
143. Справка относно: Организацията на българските анархисти в Париж – Франция. София, 9 април 1957 г.
144. Справка относно: Дружеството на българските емигранти в Париж. София, 1954 г.
145. Справка относно: Емигрантското дружество в Париж. София, 2 март 1957
146. Справка относно: Академично дружество „Васил Левски“ в Париж. София, 1954 г.
147. Справка относно: Академичното дружество „Васил Левски“ в Париж. [София], 10 март 1954 г.
148. Справка относно: Социалистическата група в Париж. София, януари 1954 г.
149. Справка относно: „Френско-български културен институт за научни издирвания“ в Париж. София, 20 октомври 1955 г.
150. Справка относно: Приемането на българската вражеска емиграция в Северноатлантическия съюз. София, 16 януари 1954 г.
151. Справка относно: Военната лига в Париж. София, януари 1954 г.
152. Справка относно: Образоването на новата военна организация на българските емигранти. София, юни 1954 г.
153. Справка относно: Организацията на изменниците на Родината – бивши военни. София, 10 август 1955 г.
154. Справка относно: Дружеството на бившите бойци в Париж. София, 9 февруари 1957 г.

155. Справка относно: Дейността на „Съюза на свободните българи“ зад граница. София, 17 април 1957 г.
156. Специално съобщение относно: Бившето царско семейство. София, 20 май 1955 г.
157. Специално съобщение относно: Образоването на „Задгранично представителство“ в емиграция. София, юни 1955 г.
158. Справка относно: Образоване на временно българско представителство. София, 23 май 1958 г.
159. Справка относно: Създаване, програма, състав и дейност на „Временното българско представителство“, София, юни 1959 г.
160. Информация относно: Българско национално съпротивително движение /БНСД/. Б.м., 14 ноември 1973 г.
161. Информация относно: Някои моменти от живота и дейността на българската вражеска емиграция и царския двор. Б.м., 29 януари 1975 г.
162. Грама до Министерството на вътрешните работи даваща сведение за създаване на асоциация на българските емигранти „Цар Аспарух“ в Брюксел. Брюксел, [27 декември 1960 г.]
163. Предложение относно: вземане на отчет „Дружеството на свободните българи във Великобритания“. София, 24 април 1953 г.
164. Справка относно: създаването на Дружеството на свободните българи във Великобритания. София, 4 май 1953 г.
165. Справка относно: Дейността на дружеството на свободните българи във Великобритания. София, 4 февруари 1956 г.
166. Български демократичен блок. Б.м., [след декември 1951 г.]
167. Информация относно: Организацията „Княз Кирил Преславски“. София, 19 януари 1960 г.
168. Справка относно: Кръжока на надпартийните в Истанбул, Турция. София, януари 1954 г.

169. Справка относно: дейността на българската вражеска емиграция в Югославия. София, януари 1954 г.
170. Справка относно: Организацията „Княз Симеон Търновски“ в Аржентина. Б.м., 13 юни 1958 г.
171. Устно донесение от „Мариус“ за създаването на съюз от юристи и бивши адвокати. Б.м., 4 ноември 1953 г.
172. Справка относно: „Съюза на българските правници“ създаден през 1953 г. в Ню Йорк. София, 9 януари 1954 г.
173. Справка относно: Съюза на българските правници в Ню Йорк. София, 5 март 1954 г.
174. Справка относно: създаването на т.н. „Български национален съвет“. София, 12 март 1960 г.
175. Справка относно: Дейността на БНС; БНФ и Американско-българска лига в САЩ. София, 9 август 1965 г.
176. Информация относно: Приемането за колективен член в БЛПЧ /в изгнание/ на БНФ – Клон Български революционен комитет в изгнание, Западна Европа в Дания. София, 2 юли 1972 г.
177. Справка относно: Данните, които имаме за емигрантската организация Съюз на българските революционни комитети /СБРК/. София, 3 октомври 1973 г.
178. Докладна записка относно: проведена среща в Австрия с б.о. „Николай“. София, 12 януари 1974 г.
179. Отворено писмо от Борис Арсов до Папа Павел VI. [Орхус, Дания, февруари 1974 г.]
180. Декларация – призив от Българската лига за правата на човека /БЛПЧ/ – в изгнание. Амстердам, 5 март 1972 г.
181. Писмо до Секретариата на ЮНЕСКО от Българска лига за правата на човека /в изгнание/. Хага, 17 април 1972 г.

182. Справка относно: Лигата за защита правата на човека. Б.м., [след април 1972 г.]
183. Позив от Българската лига за правата на човека – БЛПЧ. Берн, 9 септември 1976 г.
184. Справка за „Българската лига за правата на човека“. София, 4 юли 1988 г.
185. Сведение относно: Създаването на политически комитет от лидери на емиграцията за борба срещу НРБ. София, 31 май 1975 г.
186. Информация относно: Подготовка за създаване на единна организация на българската вражеска емиграция в Европа и Америка. София, 20 януари 1976 г.
187. Информация относно: Нови данни за единната организация на българската вражеска емиграция – БОД-НК. София, януари 1976 г.
188. Предложение относно: Провеждане на активни мероприятия по ВЕ –Насочени са срещу учредителното събрание на БОД. София, 5 юли 1976 г.
189. Справка относно: Получени данни за дейността на ВЕ във Франция. София, 11 октомври 1976 г.
190. Информация относно: Организацията „Българско освободително движение“. Б.м., 10 ноември 1976 г.
191. План относно: агентурно-оперативни мероприятия по обект „Барон“ за 1979 г. София, 10 януари 1979 г.
192. Справка относно: Прояви и поведение на Ц. Барев. София, септември 1985 г.
193. Информация относно: Срещите на ръководителя на БОД с представители на американския спец служби. София, 17 април 1986 г.
194. Информационно съобщение относно: Създаването на български помощен комитет от вражеската емиграция в Италия. София, 8 април 1977 г.
195. Справка относно: дейността на вражеската емигрантска организация Български помощен комитет – БПК. София, 1 октомври 1979 г.

196. Информационно съобщение относно: Образуване на Комитет за солидарност и защита правата на избягалите от Източна Европа. София, 30 октомври 1987 г.

197. Информационно съобщение относно: Оценки на БВЕ във връзка с промените в страната ни. София, 13 декември 1989 г.

II. БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАЦИЯ – ОБОБЩЕНИ СПРАВКИ, СВЕДЕНИЯ, ИНФОРМАЦИИ И ДОКЛАДИ

198. Писмо на Иван Дочев до Г. М. Димитров. Австрия, 15 ноември 1947 г.

199. Справка относно: Вражеските централи в Австрия. София, 22 април 1950 г.

200. Справка относно: българската колония в страните от близкия Изток. Б.м., 6 май 1950 г.

201. Сведение за българските вражески групи в Грац /геметовци и легионери/. София, 20 януари 1951 г.

202. Сведение за български емигранти в Германия. Б.м., 18 ноември 1952 г.

203. Информация за българската емиграция във Франция. Париж 4 декември 1952 г.

204. Справка за организациите, намиращи се в Истанбул. Б.м., данни от 1952 г.

205. Справка относно: Съществуващите организации на българската емиграция във Франция. Б.м., 18 февруари 1953 г.

206. Справка относно: Положението на българската вражеска емиграция във Франция, дейността на нейните организации и използването и от чуждите разузнавания в борбата им срещу нашата страна. София, 29 октомври 1953 г.

207. Справка относно: Политическите организации сред българската емиграция в Истанбул. София, 31 декември 1953 г.

208. Справка относно: Опити за обединението на вражеската емиграция. София, 15 април 1954 г.

209. Справка относно: Опитите за обединение между „Дружеството на бойците“ и „Емигрантското дружество“ във Франция. София, 25 май 1955 г.

210. Справка относно: Състоянието и дейността на ВЕ в Западна Германия. София, 27 Май 1955 г.
211. Донесение от „Дянко“. София, 15 май 1956 г.
212. Справка относно: Обстановката в Турция по линия на вражеската емиграция и разузнавателните централи. Б.м., 3 април 1957 г.
213. Справка относно: Получената информация от Турция през ноември 1957 г. по линия на вражеската емиграция. София, 28 ноември 1957 г.
214. Справка относно: Състоянието на българската вражеска емиграция в Австрия. София, 8 януари 1958 г.
215. Съобщение на „Драва“ от 24 февруари 1958 г. Б.м.
216. Справка относно изпълнение на мероприятията, разработени в плановете по линия на БНК, БНФ, царски офицери, монархисти, анархисти и др. София, 28 август 1958 г.
217. Информация относно: Дейността на българската вражеска емиграция в Брюксел – Белгия. София, 20 октомври 1958 г.
218. Информационно съобщение относно: Състоянието на българската вражеска емиграция в Италия. София, 22 октомври 1958 г.
219. Информация относно: Дейността на вражеската емиграция в Западна Германия. София, 3 декември 1958 г.
220. Справка относно: Вражеската емиграция в Ливан. София, 23 януари 1959 г.
221. Информация относно: дейност по вражеската емиграция в Белгия. София, 14 февруари 1959 г.
222. Информация относно: провокации на изменници на родината в Белгия срещу оркестъра на българските пионери. София, 18 април 1959 г.
223. Информация за някои факти от дейността на българската вражеска емиграция. София, 29 май 1959 г.

224. Информация относно: Някои данни по дейността на българската вражеска емиграция. София, 18 юни 1959 г.
225. Информация относно: Проекти на Христо Статев и Иван Дочев по бъдещата дейност на българската вражеска информация. София, 22 октомври 1959 г.
226. Информация относно: разногласия и бобри сред българската вражеска емиграция – националисти и някои прояви на същите. София, 27 октомври 1959 г.
227. Информация относно: Проект на националистите да създадат в Рим ново Ита-ло-българско дружество. София, 27 февруари 1960 г.
228. Информация относно: Някои факти от дейността на Вражеската емиграция. София, 12 март 1960 г.
229. Предложение за провеждане на АМ по отношение на Симеон, ВВП, БНФ, ВЕ и нейни лидери. София, 28 февруари 1961 г.
230. Справка относно: Състоянието на българската вражеска емиграция в Гърция. София, 1962 г.
231. Писмо на Симеон II – във връзка с организацията „съвет на стоте“.[Мадрид, декември 1962 г.]
232. Справка относно: Дейността на вражеската емиграция в Австрия. София, 1962 г.
233. Справка относно: Състоянието на вражеската емиграция в САЩ. София, 17 април 1965 г.
234. За българските емигранти в Швеция. Б.м., 3 май 1965 г.
235. Информация относно: Проведено събрание на български емигранти в Хайделберг с участието на Симеон. София, 1965 г.
236. Доклад за вражеската дейност на българските емигрантски и чуждестранни централи в Западна Германия, Австрия и Италия, които работят срещу НРБ. Б.м., б.д.
237. Справка относно: „Новата линия“ на групата около Т. Тенев и Калин Койчев и отношението на Държавния департамент на САЩ към тях. София, 1966 г.

238. Мнение на Управление I – КДС за мероприятия по българската емиграция. София, 1966 г.

239. Доклад до Политбюро на ЦК на БКП от Председателя на КДС ген.-лейтенант А. Солаков за най-значимите Вражески организации. София, [края на 1965 г.]

240. Справка относно: ВЕ и нейното използване от капиталистическите разузнавателни служби. София, 17 февруари 1966 г.

241. Справка относно: Проведено преди известно време съвещание в Белия дом с представители на национални антикомунистически комитети. София, 12 март 1966 г.

242. Информация относно: някои данни за противоречията между БНК и БНФ в САЩ. Б.м., 21 октомври 1975 г.

243. Справка относно: Състоянието на контраразузнавателната работа на VI управление ДС по вражеската емиграция през 1975 г. София, 17 февруари 1976 г.

244. Справка относно: Българската вражеска емиграция. Б.м., 22 май 1976 г.

245. Информационно съобщение относно: Политиката на диференциран подход към българската вражеска емиграция и нейното отражение за идейното и организирано разпадане на някои организации на ВЕ. Б.м., 9 септември 1982 г.

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I

2 март ✓

154 158
28 юни 1949 г. ПАРИЖ

ДРАГИ ДРУГАРИ,

ВАШЕТО ПИСМО ОТ 9 юни т.г. СЕ ПОЛУЧИ. РАДВА НИ, ЧЕ ВЕЧЕ СТЕ УСТАНОВИЛИ НЕПОСРЕДСТВЕНО КОНТАКТ С НАШИТЕ ДРУГАРИ ОТ ГРАЦ И ИНСБРУК, КАТО СЕ НАДЯВАМЕ, ЧЕ ЩЕ ЮОРДИНИРАТЕ ДЕЙНОСТА СИ, КОЯТО КОЛКОТО И СКРОМНА ДА Е СЕГА, ЩЕ ПОСЛУЖИ УТРЕ КАТО БАЗА ЗА ПО-ВАЖНИ И ИСТОРИЧЕСКИ ПОТРЕБНИ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕТО НА РОДИНАТА ОТ РОБСТВОТО.

НИЕ ПРАВИМ ОТ ТУК ВСИЧКО КОЕТО Е ПО СИЛИТЕ НИ ЗА ДА КООРДИНИРАМЕ ДЕЙНОСТА НА ЧЕСТНАТА И ДЕМОКРАТИЧНА ЕМИГРАЦИЯ, ЗА ДА МОЖЕ И ТЯ ДА ИЗПЪЛНИ СВОЯ ДЪЛГ. ТРЯБВА ДА СЕ ПОДЧЕРТАЕ ДЕБЕЛО, ЧЕ МЛАДЕЖТА И СЕГА ЗАЕМА ПЪРВОТО МЕСТО В ТАЗИ БОРБА. КАКТО ПРЕЗ ЕПОХАТА НА ВЪЗРАЖДАНЕТО, ТАКА И ДНЕС ТЯ СЕ НАРЕЖДА СМЕЛО В РЕДИЦИТЕ НА БОРЦИТЕ, ГОТОВИ ДА ДАДАТ ВСИЧКО ЗА СВОБОДАТА НА НАРОДА НИ. ИЗВЕСТНО ВИ Е, ЧЕ МЛАДИТЕ СТУДЕНТИ В ФРАНЦИЯ ОРГАНИЗИРАХА МЛАДЕЖКА ДЕКЦИЯ ПРИ НАЦИОНАЛНИЯ КОМИТЕТ, КОЯТО РАЗВИВА ТРЕСКАВА ДЕЙНОСТ И ДОСТОЙНО ПРЕДСТАВЛЯВА НАРОДА НИ ПРЕД ЧУЖДЕНЦИТЕ. ОСВЕН ТОВА НЕ МАЛКО СА И ТЕЗИ, КОИТО УСПЕХА ДА ПРЕКОСЯТ ЖЕЛЕЗНАТА ЗАВЕСА И СЕ НАМИРАТ КАТО БЕЖАНЦИ В ТУРЦИЯ, ГЪРЦИЯ, ИТАЛИЯ И ДРУГАДЕ, ГОТЕ ВИ ВСЕКИ МИГ ДА СЕ НАРЕДЯТ ПОД ЗНАМЕТО НА СВОБОДАТА И НЕЗАВИСИМОСТА.

НОВИНИТЕ, КОИТО ИДВАТ ОТ ВЪТРЕ, ОТ БЪЛГАРИЯ СА ОКУРАЖАВАЩИ, ЗАЩОТО НАРОДА НИ СМЕЛО УСТОЯВА СРЕЩУ ПРИСТЪПИТЕ НА ТИРАНИТЕ. НАШИЯ ДЪЛГ, СЛЕДОВАТЕЛНО КАТО СВОБОДНИ БЪЛГАРИ, ВЪН ОТ ПРЕДЕЛИТЕ НА РОДИНАТА СТАВА ДВОЙНО ПО-ГОЛЯМ И ПО-ЗАДЪЛЖАВАЩ. ЕТО, ЗАЩО ВАШАТА ГОЛЯМА ПРИВЪРЗАНОСТ, МАНИФЕСТИРАНА С ГОТОВНОСТА ВИ ДА ОТДАДЕТЕ СИЛИТЕ СИ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕТО МОГАТ САМО ДА РАДВАТ ВСИЧКИ. МОГА ДА ВИ ИЗВЕСТИЯ, ЧЕ С СПЕЦИАЛНО ПИСМО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАЦИОНАЛНИЯ КОМИТЕТ "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ" Г. Д-Р Г. М. ДИМИТРОВ ВИ ИЗКАЗВА ГОЛЯМАТА СИ БЛАГОДАРНОСТ ЗА ПРОЯВЕНИЯ ИДЕАЛИЗЪМ ОТ ВАША СТРАНА И СЕ НАДЯВА, ЧЕ В СКОРО ВРЕМЕ ЩЕ ИМАМЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ДА ДОКАЖЕМ И НА ДЕЛО ЛЮБОВТА СИ КЪМ НАШИЯ МАЛЪК, НО ТРУДОВОЮБИВ И СВОБОДОЛЮБИВ НАРОД.

ПРИЕТЕТЕ ДРАГИ ДРУГАРИ МОИТЕ И НА ОСТАНАЛИТЕ ПРИЯТЕЛИ ТУК ИСКРЕНИ И БРАТСКИ ПОЗДРАВИ

ВАШ ВИАГИ:

ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ ВСРЕД БЪЛГАРИТЕ
В ЧУЖБИНА ЗА ИЗСЕЛВАНЕТО ИМ НА
ЗАПАД

173⁵⁶

Един от централните въпроси с който геметовците занимават конгресите и конференциите си и разпрешението на който поставят като важна задача на своите подкомитети е въпроса за изселването на българи в Северна и Южна Америка, Африка, Австралия, Франция и други колониялни и западно европейски страни.

Гемето се бид извоювал правото да отпреди годишно по 800 души, които желаят да замият за САЩ. До сега, обаче, той успя да прехвърли съвсем малко. Противниците му го атакуват постоянно, че прехвърля от емиграцията в Америка и по този начин изважда от редовете на активната борба много ценни хора. /"Нойпат"- "Гоним" - стр. 5, или 1949 год./

На състоялата се спора между Карачански, Джамджиев и Борис п. Янакиев на 11.6.1949 год. във Виена те са взели решение да изпратят хора от колонията във Виена при французите, американците или англичаните, които да бъдат заангажирани на работа в техните страни. /З. Зов - вни. 1949 год./

Тоя год преследва дейност геметовци провеждат служейки си с помощта им аругантноост с най-брутални и безспамни следства. Дъжат българите, че в местата където се изселят те им бъде подсигуриен много хубав живот. Клеветят управлението на НРБ, говорейки, че всички българи завърнали се от чужбина били арестувани и вкарвани в затвора, бити и истезавани, изпратени в лагер. Заплашвали ги, че в България ги очаква глад, смърт и нечувана мизерия. Заплашвали са някои българи, които имали намерение да се завърнат в страната, че там ги държи ДС и пр.

Възможност те са изселвани, за да бъдат превърнати едва ли не в роби и да живеят при нечовешки условия на живот в местата където биват заселвани.

Много честни и почтени преди български граждани поставени при новите мизерни условия на живот се превръщат в най-доносочески гамени, гангостети и предатели на своята родина.

Поставени в невъзможност да се подсигурят сноши условия за живот по друг начин, голяма част от тях стават криминални престъпници. Други избират лесния, но не благододен и пристоен път на крупната търговия на черно и контрабандата. Голяма част от тях не можейки да се примирят с мрачните перспективи на простъпността и негодяйството виждат, че са били излъгани и искат наново да се

който се намира в Англия и желая да се завърне отново в Австрия, но англичаните не го пускат.

Чрез изселването на българи геметовци създават първия от който чуждите империалистически праведки жедно заплащайки ветбоват своите кадри за шпионаж срещу България, СССР и страните с народна демокрация.

Под влиянието на геметовската клеветническа и безспамна пропаганда за изселване бягат българи земеделски работници в Чехия напускайки своето препитание там.

Чрез м. май и вни т. г. са кабягали от Чехия на запад:

1. Георги Стоянов Вужклийски
2. Георги Иванов Гоцев
3. Метър Колев Попков
4. Стефан Павлов Попов
5. Калоян Георгиев Сидеров
6. Стефан Василев Джеков
7. Йордан Цветков Пенев /"Поляков" - или 1949 год./

Борис Игнатов Димитров ни се завърща в продължение на две години от Германия в страната, след като е бил изкачен чрез много умело пазиростражения анонимен слух, че в страната го държи ДС, че след идването му тук ще бъде арестуван и изпратен в лагер а пр. Същият се е завърнал в страната едва след като се е убедил, че това не е истина. Днес той е в страната, работи и живее необезпокояван от никого, /преписката на Борис Игнатов Димитров/

Георги Карачански и други негови сътрудници са убеждавали българина Кирил Попов да не се завърща в страната, понеже последният е имал такова намерение. Карачански му е говорил, че веднага след завъртането му ще бъде арестуван и изпратен в затвора, че ще бъде там по две месеци наред и след това изпратен в лагер. Само защото не е комунист и защото не се е завърщан в България от преди 9.9.1944 год. фактически цялата им е била да го задържат в Австрия, за да бъде в услуга на френското разузнаване, като са имали предвид личните му връзки с шефа на френското политическо разузнаване и агенти от омото. В резултат на това Кирил Попов е останал в Австрия и работи при французите. /"Триг" май 1949 год. и З. Зов - вни 1949 год./

1758

АКТИВНА ОРГАНИЗИРАНА КОНСПИРАТИВНА
ДЕЙНОСТ СРЕДУ ИНТЕРЕСИТЕ НА НРВ.

Образуване на комитета "Свободна и независима България"

В редовете на емиграцията в Германия и Австрия има голям
надвиждане. Очертават се главно две групи, които водят борба за на-
дмодие в емиграцията и се успорват правото коя е истинския предста-
вители на българския народ. Едната група е на чело с Гемето, която има
безспорната материална и морална подкрепа на Америка и Англия. Гемето
е в много тесни връзки с Думан, Орнок, Чърчил и зетя на Чърчил - неяс-
което се възприема умишлено от близките на Гемето с цел да се
възбуди неопорт в редовете на противниците си, а от друга страна да
възбуди собственото си положение, като вадачи на българския народ
познати от западните сили. Тук трябва да се отбележи, че различията
които се съществуват между Гемето и Мацаников са изградени със
съдействието на агличаните и аметиканците. В момента Мацаников е
подпредседател на комитета, но не е много активен. Използва се само
неговия авторитет за закрепване и мобилизиране на емиграцията.
Той представлява комитета в "Лондон" /"Нойпат" и "Горнад" стр. 2 и 3 от
15.6.1949 год./

Геметовци се разяждат от вътрешни борби между отделните
групировки и котежи в която борба проличава отнема им вонка от
тах да си завоюва по-авторитетно място в сред емиграцията. Друг един
факт, който свидетелствува за тая вътрешна борба, борба за власт кои-
то се основава на припачната надежда, че те никога отново не яхнат
българския народ, е следния:

Дечо Джамджиев един от членовете на субкомитета във Виена
се изкавал, че Цветко Пенев/главен организатор на геметовците в
Германия и Австрия/ се стемия да съпедоточи вончки слухови в
ръцете си, за да организира своя партия. Ангел Димитров Ангелов един
от шефовете на субкомитета в Форалберг също не бил доволен от Цвет-
ко Пенев и двамата с Джамджиев се канят да изразят писмено недово-
лството си пред комитета в Шатик. /"Забел" - дни 1949 год./

Учредителното събрание на подкомитета в Инсбрук е станало
през м. декември 1948 год. Събранието е ръководено от Гемето и е имало
следния дневен ред:

1. Програмна реч от Гемето.
2. Избиране на подкомитет.

На събранието са присъствали около 80 човека. От Виена
представители са били: Калачански, Джамджиев и Борис П. Янакиев, а от
американската зона инж. Димитър Кръстев.

Ръководството на подкомитета има следния състав: 1759

1. Председател - майор Тодо Дамянов - бивш царски военен
атеже в Берлин.
2. Подпредседател - д-р Константин Томов -
3. Секретар - Кирил Конакчийски
4. д-р Методи Захариев
5. магистер Георги Нишков

Председателят на подкомитета майор Тодо Дамянов работи
във френското разузнаване - II-ро бюро в Инсбрук /"Нойпат" - "Горнад"
стр. 3, 4 и 12 от 15.6.1949 год./

Учредителното събрание на подкомитета за цяла Германия в
Мюнхен е станало през м. декември 1948 год. при следния дневен ред:

1. Програмна реч от Гемето
2. Избиране на подкомитет
3. На събранието са присъствали около 20 човека.

Подкомитета има следния състав:

1. Председател - Владо Апостолов - майор. Съмният преди
9.9.1944 год. е бил водач на самитатен влак, който българското фашист-
ко правителство изпраща в помощ на хитлеровите пълчища на източния
фронт.

2. Асен Мандиков - понастоящем редактор на циклостилни
билетин "Вести".

3. Любен Койчев
4. Михаил Минайков

Подкомитета за Германия няма субкомитети в отделни гра-
дове, а има само отделни представители в тях.

1. Стефан Облаков - представител за френската окупационна
зона на Германия.

2. Станко Георгиев за Гармиш.
3. Симеон Кантаджиев за Вотинген.

Субкомитета в Гнац е образуван под ръководството на майор
Тодо Драганов през май 1949 год. Ръководството е било много ограничено
Субкомитета в Форалберг има следния състав:

1. Ангел Димитров Ангелов - бивш фашистки дипломат. Редактор
на билетина, който издава геметовския подкомитет в Инсбрук и платен
агент на американското разузнаване.

2. Иван Габенски - бивш царски дипломат в Рим.
3. д-р Иван Стайков

Субкомитета във Виена има следния състав:

1. Дечо Джамджиев - платен агент на френското разузнаване.
2. Борис П. Янакиев - бивш главен шеф на бранниците в Австрия

З.Георги Карацански

1778

Един от останалите хора на Геметовския субкомитет във Виена е Георги Стоянов. В миналото той е бил един от водачите на легионерите в Чехословакия. Настоящем е неавстраиантел на Гемето: оските печатни издания във Виена.

От учредяването им до сега подкомитетите са в непрекъсната активна дейност. Събират се често конференции и конгреси. /"Нойпат"- "Горпад" от 16.6.949 год./

На една конференция която е имал подкомитета за Австрия майор Томо Дамянов е заявил, че в най-скоро време ще бъдат направени постъпки пред американците да се упеди въпроса и даде възможност на българите емигранти да получат съответната военна подготовка и по този начин да бъдат подготвени в случай на нужда. /"Нойпат"- "Горпад" - стр.5 - вни 949 год./

Явно е, че тази нужда може да бъде само изпращането на диверсионни групи в България.

Делегатите на конференциите получават пътни и дневни пари а специално главните организатори за Германия и Австрия - Цвятко Пенев, Томо Дамянов и Владо Апостолов разполагат с доста крупни суми /"Нойпат" - "Горпад" - стр.3,4 и 5 от 16.6.949 год.

орб-ае; 8643 - 3. Шинкев
27. 58-57
6.11.80
B. P. K.

**АКТИВНА ШПИОНСКА ДЕЙНОСТ В ПОЛЗА НА
ЧУЖДИТЕ ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИ РАЗВЕДКИ**

1778

Като връзка и организатор на Гемето в Австрия и Германия се смята Цвятко Борисов Пенев, който се намира постоянно в движение. Пътува много често до Париж и Лондон. В Англия е прикървал на конгреса на Социалистическата партия, като делегат на Българската социалистическа партия /И. Дудчев/. Съедновременно той е на служба във франското II-ро бюро-Инсбрук от където получава заплатата, получава пътно също така и от Гемето. От французите получава по 2.000 шилинга месечно, а от Гемето получава пътни и дневни за обиколките които прави /"Нойпат" - "Горпад" стр.3 и 4 от 16.6.949 год./

Карацански получава писмата си от Гемето посредством един американец от американското разузнаване. В едно от писмата си Гемето е искал от Карацански субкомитета във Виена да организира разузнаване като получените сведения се предават направо на американците. Карацански се е съгласил да дава подобни сведения, но не направо на американците, а чрез Националния комитет на "Свободна и независима България". /"З.Зов" май 1949 год./

На 11.6.949 год. във Виена в квартирата на Карацански се е състояла среща между него, Дечо Джемджиев и Борис П. Янакиев. На тази среща между другото те са взели решение да разузнават:

1. Комунистическата партия
2. Търговското представителство
3. Антифашисткото дружество.

Карацански се е изправил, че ще постави пълном въпроса на някой некомунист от работещите в търговското представителство, като го предупреди, че ако даде списъка на хората от търговското представителство, за него утре ще има милост, в противен случай ще бъде третият нападан в комунистите. /З.Зов - вни 949 год./

Резултат от това им решение в последствие Карацански изготвя списък на комунистите във Виена с точно обозначение на адресите им, екземпляр от който изпраща на Ценко Варев в Париж. Списъка със сведенията за българите комунисти във Виена, Карацански изготвил с помоща на Иван Мочев българин инженер от Гр. Карлово.

Карацански и Джемджиев си поставили за цел да съставят списък на всички българни живуди във Виена и картотека на всеки един от тях. Имената в тия списъци и картотеки са зашифрвани. /З.Зов-6.49

Мицка Генадиева - Бюф е лична повната на Дечо Джемджиев. На конференцията на подкомитета в Инсбрук пред декември 1948 год. двамата са се видели и се уточнили по отношение бъдащата дейност на

Джамджиев. Тя му е дала препоръки благодарение на които той ¹⁷⁹ ~~визив~~ ⁶² във връзка с французите и постъпва на платена френска разузнавателна служба.

Джамджиев се е изказвал, че французите имали решение съгласно което, ако руснаците независимо по каква причина арестуват един българин от хората на френското разузнаване, то те ще арестуват двама трима комунисти. /З.Зов - дни 1949 год./

Говорил е също, че в началото на дни 1948 год. е пристигнал във Виена някой си французин от разузнавателната служба с мисия да проучи историята на страните с източна демокрация и възможностите за едно съпротивително движение там.

Говорил е също, че под булото на политическа подготовка на български емигранти ще се подготвят кадри за френското разузнаване. /З.Зов - дни 1949 год./

ВРЪЗКИ И СЪГЛАСУВАНЕ НА ДЕЙНОСТА ИМ
С ЯВНИ ВРАГОВЕ НА НАРОДНАТА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРСКИЯ НАРОД. ¹⁸⁰ ~~63~~

Геметовците охотно приемат сътрудничеството, съветите и целите на явни врагове на българския народ; фашисти, данковисти, легионери, осъждани от Народния Съд заради дейността им в полза на хитлерова Германия или като организатори на масовия терор утлажван над българския народ преди 9.9.1944 год. Долучиброените факти говорят красноречиво в полза на това.

На 28.7.1949 год. майор Тошо Дамянов шеф на Геметовския подкомитет в Инсбрук е бил в Залцбург, за да води преговори от името на Гемето за евентуално обединение на комитетите: "Свободна и независима България" и "Български национален фронт". Дамянов подготвя почвата за Гемето, който ще отиде там през септември. Гемето се стъпува от координираната дейност с легионерите още повече след като в Германия земеделците са се разцепили на два лагера - единия със "Свободна и независима България", а другите се наричат "Земеделски съюз" под водачеството на Димитър Гичев.

Преговорите се водят между Тошо Дамянов - за Геметовците и д-р Иван Читаков и Любомир Делинчев за легионерите.

Тия преговори се водят на бадата на възстановяването на Търновската конституция. Легионерите са притиснати оповестена от Гемето програма в нейната част за Великото Народно събрание, което Гемето възнамерява да свика след "идването" му на власт, за да види то, каква форма на управление трябва да има страната. Легионерите искат невъзможно възвръщане на монархията без свикване на Великото Народно събрание и запазване на Търновската конституция цяло. По всичко личи, че Гемето ще приеме тия искания на легионерите, защото както той, така и главните му сътрудници, независимо от страха им, че ще се дескредитират пред по-голямата част от емиграцията, желаят едно такова обединение. /"Нойрат" - 4.8.1949 год./

До сега от тия преговори няма постигнати съществени резултати, независимо от това, обаче, те имат проведени редица съвместни мероприятия.

Много легионерски функционери работят при геметовците. Така напр.; Атанас Николов /бай Начо/ от Инсбрук, бивш водач на Региона в Урад е бил изпратен да влезе в редовете на геметовите хора в Инсбрук. Това е станало с знанието на Иван Дочев, на когото трябвало да донесе за всички стандарти. Същият е присъствал на почти всички конференции станали в Инсбрук и Мюнхен. Атанас Николов е

18167
едновременно шеф на опомогателния легионерски център в Инсбрук и поддържа връзка с французите. Същият е бивш агент на Гестапо, доносчик за прогресивни български студенти и агитатор за участие в борбата на Цанков.

Един от хората на геметовския субкомитет във Виена е Георги Стоянов в миналото водач на легионерите в Чехословакия. Георги Стоянов изпраща писмо до Асен Мандиков - член на подкомитета в Мюнхен, в което между другото пише: "...напълно съм съгласен с вашата програма и съм готов да започна вече активна работа. Плана на вашата работа напълно одобрявам и съм готов да започна неговото изпълнение" /"Нойпат"- "Горрад" стр. 4 и 5 - яни 1949 год. и досмето на Атанас Николов/.

Гемето и геметовци са в прека връзка с Владимир Пасокачев и Никола Пенчев. Дамян Велчев е също във връзка с тях, но Гемето крие това от по-далечните си съмишленици, защото за тях му връзки. Противниците му ще го атакуват много резултатно. /"Нойпат" "Горрад" стр. 5 - яни 1949 год./

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

3

18167
18167
16
АГЕНТУРНА РАЗРАБОТКА "ВОЛТАВА".

От получените по агентурен път данни е установено, че комитетът "Свободна и независима България" е образувал в по-големите градове на Австрия, където има българска емиграция подкомитети с цел организиране на тази емиграция за борба срещу Н.Р.Б. и премахването на установения в нея режим. Води се пропаганда чрез печатния орган на комитетата-вестник "Свободна и независима България", издаван в Америка и цялостилни буклети на подкомитетите в Париж и Инсбрук, както и ретна такава. Комитетът и подкомитетите са изградени от австрийските опозиционни среди в емиграция на чело. Гемето, социал демократи, заварки и обявили се за независими бивши чиновници от българските легации и върг. представителства. В своята организационна работа на комитетата и в борбата се срещу Н.Р.Б., същият разчита изключително на външни сили от които получава материална и морална подкрепа. Хората на комитетата са се поставили напълно в услуга на своите туждестранни господари и освен с контрареволуционната си политическа дейност, те се занимават и с шпионска таква срещу Н.Р.Б. В България с чуждото разузнаване комитетата има за цел да установи връзки с България и да изпраща хора в нея за организиране вътрешна съпротива срещу властта. Чуждите разузнавания вербоват своите агенти предимно от средите на комитетата - "Св. и Незав. България".

Комитетата има сключено споразумение с американските власти, да изпращат за Америка определен контингент българи годишно. Преговори са с американците в Горна Австрия, за получаване на разрешение за военно обучение на българи, с цел образуването на военен корпус срещу Н.Р.Б.

Водят клеветническа пропаганда сред Н.Р.Б. сред австрийската общественост и заблуждават същата по положението в България.

Създали са шпионската група "Рила" в Б.П., с цел получаване сведения за дейността на същото. Анасяне на поверителни документи и пр. Стелят се да проникнат в легацията и да откраднат шифра на Министерта.

Отношенията на комитетата "Св. и Незав. България" за сега са враждебни.

Цялостната дейност на комитетата и неговите подкомитети е контрареволуционна и е в услуга на чуждото разузнаване, освен това обаче, и самият комитет има изградена собствена разузнавателна мрежа.

На основание горните данни за характера на дейността на комитетата и неговите подразделения в Австрия, същите представляват обект за агентурна разработка.

Участващи лица:

Виена-Гагов, Герон, Р. Младенов, Карц Влаха, Людвиг, Ив. Попов и др.

1. Гагов - политически ръководител на Волтава във Виена; има връзка с Бек, Лавал и Божидар; присъствал е на конференцията свикана от Гемето през есента на 1948 г. в Инсбрук; пътува до Горна Австрия и Грац по организационна работа; поддържа връзка с американците (но няма данни, че е техен агент)

-2-

и им е давал устни сведения за България и българите тук; има инициативата за образуването във Виена на подкомитет - "Св. и Незав. България"; събира сведения за българите в колонията, Б.Т.П. и легацията, които препредава на отговорниците по разузнаването в комитета; прави пропаганда за записването на българите в И.Р.О. и сам се е записал там - направо в Женева.

2. Герон - ръководящо лице във Волтава; разпространява във Виена печатните материали на комитета; връзка е с французите и Кармен, Лавал, и Божидар; сам той е френски агент; проучва българската колония, Б.Т.П. и легацията; ръководи групата "Рила"; пътува често до Горна Австрия - Инсбрук и до Лйобен; участвувал на свиканата конференция през есента на 48 г. от Гемето в Инсбрук; води пропаганда за записване в И.Р.О. и сам се е записал там - направо в Женева; дава в австрийските вестници статии насочени срещу Н.Р.Б.

3. Р. Младенов - беглец от Чехия в Австрия; деятел на Волтава; на него е възложена стопанската част (черно-борсаджийски сделки) - набавяне на средства за издръжката на хората от Волтава във Виена; има връзки с Чехия, с които прави търговия.

4. Кирил Христов Антонов - политически беглец от България (опозиц. земеделец) в Турция и от там дошел във Виена; френски агент; във връзка е с Кармен; във Виена поддържа връзки с ръководителите на Волтава; занимава се с търговия; изпартил е чрез Герон на Кармен 100 долара, а на самия Герон е дал вече 1000 шилинга.

5. Влаха - бивш ръководител на студ. д-ство във Виена до идването на Цанков; в близък контакт е с Гагов, Герон и Р. Младенов; участва в заседанията на отговорниците на Волтава и дава сведения за колонията; регистриран в И.Р.О.; има сестра в Америка; страхува се да идва в руски бецирк;

6. Людвиг - бивш земсисст опозиционер; напуска България като земеделски работник за Чехословакия и от там избягва за Виена; ръководи младежите при Волтава; поддържа писмени връзки с Бек; публикувано е негово статия писмо в брой 7 на в. "Св. и нез. България"; вербова членове за Волтава; регистриран в И.Р.О.

7. Иван Попов - активен член на младежката секция на Волтава във Виена; кореспондирал с Бек; регистриран в И.Р.О.; води пропаганда срещу Н.Р.Б.

Инсбрук

1. Лавал - социал демократ; член комитета "Св. и незав. България" в Париж за Европа и такъв на подкомитета в Инсбрук за Австрия; ръководи и дава инструкции за организиране дейността на "Св. и незав. България" в Австрия; същият е френски агент;

-3-

2. Майор Дамянов - бившо военно аташе при българската легация в Берлин; завежда разузнаването при подкомитета на "Св. и незав. България" и отговорник на същия; води преговори с американците за образуването на български корпус за военно обучение на българските емигранти; възлагат му се организационни задачи и за други градове на Австрия.

Грац

1. Божидар - звенар, връзка е с Бек; завежда картотеката на българите в Австрия; пътува по организационна работа в Горна Австрия; във връзка е с Герон, Лавал и Гагов; английски агент; разпространява печатните пропагандни материали на комитета; пътувал е до Париж с поверителна паша.

2. Асен - земеделец, един от отговорниците на Волтава в Грац, английски агент; поддържа връзки с Гагов, Лавал и Р. Младенов.

3. Д-р Даскалов - по сведения на той е отговорника на Волтава в Грац, същия е в проучване.

Налична агентура:

1. З. Зов - при наличните му възможности на прек контакт с ръководителите на Волтава, доверието което има пред тях и при обстоятелството, че той може да присъства на техните заседания, да дава подробни сведения: за разглеждани те въпроси, за взетите решения, получени задачи от комитетите в Париж и Инсбрук, и начин на провеждането им. Сведения за организационния строеж на подкомитета във Виена, метод на работа, връзки във Виена (с съмишленици, местни и чужди власти) и кой с кого поддържат връзки с Париж, Инсбрук и другите подкомитети в Австрия.

2. Франц - да дава сведения за дейността на Герон, Гагов и Р. Младенов, както и за връзките на същите с българи, местни и чужди органи. Да дава сведения за своите нови връзки и характеристика на хората с които се среща. Като двойник за проверка да му се възлагат общи задачи каквито се възлагат и на Зов.

3. Нойрад - да дава сведения за работата на хората от подкомитета в Инсбрук и това което би могъл да научи от хората на "Националния фронт" относно дейността на комитета "Св. и незав. България". Да дава подробни сведения как се развиват отношенията между "Националния фронт" и комитета "Св. и незав. България" и какъв е контактът между тях, водят ли се преговори за разбирателство, от кои техни представители и какви са резултатите.

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

-4-

Предложения по Волтава.

1. Предвид на това, че всички данни говорят за отдаване голямо значение на работата на Волтава във Виена и активизиране на същата за което се очаква идването на специален инструктор. За нейното разстройване и външно обръкване сред хората на Волтава в цяла Австрия, а даже и в Париж, да се организира задържането най-малкото на Герон и Гагов. По такъв начин ще се обезглави подкомитета и за известно време неговата дейност ще бъде прекъсната.

Задържането да стане след срещата на горните лица с Гемето и Кармен (такава се очаква през м. Октомври). Тази акция трябва да се съобрази с разработката Рила и опазването на Зов.

2. При намерения за провеждане на известни акции от страна на Герон и Гагов, Зов да ги отклонява с мотивировка, че това носи рискове за работата на Волтава.

При положение че дадена акция не може да бъде предотвратена от Зов, то същия да съобщава предварително за взимане възможни мерки от наша страна.

3. Зов да внушава на Людвик да замине за Чехия. По такъв начин той ще бъде откъснат от работата тук и се открива възможността там да бъде винаги задържан или вербован. При решение за неговото задържане, то да се проведе след задържането на Герон и Гагов.

След одобрение на горните предложения по принцип, ще бъде представен план за провеждането на акцията.

Венедлин Лечев 1949г.

Борил

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

4

АГЕНТУРНА РАЗРАБОТКА "МУР".

Група Мур в състав: Маторска Карол, Мишин, В. Лечев и Белчо се е обесила, като организатор на вербоване за И.Р.О., укриване бегълци от Чехия, уреждане нелегално минаване на демаркационната линия за Горна Австрия, така също и на нелегално минаване на австро-чехската граница; даване на сведения на подкомитета "С. и К. в България" в Инсбрук за българите и организационния живот на колонията във Виена; служат за връзка между Виена, Инсбрук, Залцбург и Братислава; опитват се да установят контакт с наши хора чрез самопредлагане на услуги; установяват връзки с френското разузнаване и хората на Волтава.

Всички данни охарактеризират тази група като вражеска такава, поради което се налага нейното агентурно разработване, с цел проучване на всички техни дейности, средителска дейност, намерения и нейният възможен изход.

Участващи лица:

1. Майстор - пътува често, от Виена за Горна Австрия; там се среща с Лавал и с майор Дамянов, на които предава сведения за българите комунисти и живота на колонията; прехвърля на черни бегълци от Виена към Горна Австрия и Градлагитро записването в И.Р.О.; поддържа връзки с френското разузнаване и урежда пред него във Инсбрук положението на българите бегълци; предлагал е сам услугите си на Горазд да му дава сведения за Лавал; стени се пред наши хора да се показва разположен към положението в България.

2. Карол - в контакт е с Маторска, Мишин и В. Лечев; в услуга е на Майстор в събиране на сведения за българите; подмогнал бягството на държавен служител от Б.Р.П. за Горна Австрия, с цел заминаване за Америка; има връзки с американски военно лице.

3. Мишин - записан в И.Р.О.; превеждал е по установения начина на черни лица от Чехия за Горна Австрия; същият е в проучване.

4. Венедлин Лечев - в постоянен контакт е с Карол; помогнал е при бягството на чиновник от Б.Р.П. за Горна Австрия; готви се да заминава за Горна Австрия.

5. Белчо - избягъл от Чехия на черно в Австрия, а от Виена с помощта на Майстора и на Мишин е заминал за Залцбург, където се е записал в И.Р.О., установено е че е минавал повторно границата за Чехия нелегално.

Налична агентура:

1. Борил - същият има възможност чрез Карол и В. Лечев, с които е близък приятел да се внедри в Мур, с цел да установи: кой е фактическия възможен изход на тази група, какви задачи и се възлагат и от кого; връзки на групата с Волтава и чуждото разузнаване; установяване на канала за прехвърляне на границата за Горна Австрия и от Австрия за Чехия; намеренията на групата.

-2-

32⁶

Мероприятия:

1. Борил да използва създадената си връзка с Майстора за уреждане замъването му за Инсбрук, където Майстора да му уреди положението пред тамошните власти (местни и чужди), както и да му създаде връзки с българи.

2. След изпращането на Македонски, Мастора да бъде извикан Горазд, който да му постави въпроса за досегашната му дейност и поведение (в смисъл, че е известно на нас за същата му дейност) и иска от него да приеме наша работа. При евентуален отказ да го предупреди за последствията които чакат самия него и семейството му в България. Нашето мнение е че при неговото психологическо състояние и материално затруднение при упражнен такъв натиск и като му се обещае материална подкрепа ще приеме наша работа.

В този случай след изтеглянето на Македонски и подхвърлянето му, че се знаят неща от неговата дейност, Майстора ще остане с впечатление, че Македонски не е бил към тях искрен и го е издал.

Виненбург 1949 г.

Б. Б.

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

5

17.8.49

31X
20

Относно вражеската противонародна дейност на Гемето и неговите сподвижници в Австрия:

СПРАВКА

В последно време Австрия е станала гнездо на вражеските реакционни елементи, чиято дейност е насочена срещу НРБ.

По сведения от проверен източник научаваме, че Австрия е една от страните, където напоследък Гемето и неговите сподвижници развиват активна вражеска дейност срещу страната. Гемето посредством образумания от него Национален комитет "Свободна и независима България" в Париж, заедно с Ценко Барев и Милка Геннадиева, обединяват най-голямата част от реакционните емигрантски среди в Австрия.

В общата борба срещу НРБ, геметовците съгласуват и обединяват своята дейност с реакционната смет на фашистките остатъци от цанковото правителство като Иван Дочев и др.

Борбата срещу българската колония в Австрия и НРБ, геметовците водят не разпокъсано, а организирано. В края на 1948 г. е изграден общ комитет за Австрия в който влизат изтъкнати и проявени врагове на демократична България, като Цветан Пенев и др. Изградени са и субкомитети в радица градове на страната, в които влизат отвлечени врагове на народната власт в България. Такива субкомитети са създадени в края на 1948 и началото на 1949 г. в Инсбрук, Форалбея Виена. В процес на изграждане са такива субкомитети и в останалите градове на Австрия.

Задачата на геметовците и комитета "Свободна и независима България" е преди всичко да обедини всички реакционни елементи в Австрия заедно с бившите фашистки остатъци за обща борба срещу народната власт в нашата страна. Успоредно с това те водят яростна и нагла борба със всички средства срещу прогресивните елементи от българската колония в Австрия. Като най-важна задача, обаче, която те систематически провеждат е - да разединяват редовете на колонията, да разколебават нездравите елементи и да ги изпращат в западните капиталистически страни, като наемни работници или упражняващи най-различни други долни професии. Задачите на геметовците са и задачите на тъмните сили на чуждата реакция Геметовците, както и тяхните комитети се ползват с безрезервната ма-

- 2 -

17.Х.49 314
21

териална и морална подкрепа на империалистическите среди от западните страни. Установено е, че по-голямата част от тях са агенти на чуждите шпионски централи.

За постигане на своите задачи, геметовците използват различни средства и форми на борба. В това отношение те грижливо използват опита на своите сподвижници-фашистите. Те развиват усилие на устна пропаганда сред всички среди от българската колония. За тази цел геметовците изпращат специални "емисари", които да разпространяват всевъзможни долнопробни лъжи и клевети срещу НРБ. Установено е, че тези "емисари" се успяли да проникнат както в средите на колонията, а така също дори и в нейните организации.

Хората на Гемето и тяхните комитети развиват усилен печатна пропаганда. Използувайки подкрепата на реакционните кръгове в Австрия и официалните власти на страната, геметовците са си поставили за задача систематически да заливат колонията и чуждата общественост с нагли клевети и жули по адрес на НРБ и нейните официални представители там, като безнаказано разпространяват различни печатни материали.

Масово безплатно разпространение има в "Свободна и независима България" редактиран от Гемето, издаван в Америка. В Инсбрук се издава специален "бюлетин" за пропаганда, в който участвуват различни бивши фашисти и преданни слуги сега на долларите си господари. В Австрия геметовците масово разпространяват и издаванията на комитетите в Париж, Мюнхен и др. градове на Германия.

В цялата своя печатна пропаганда геметовците разпространяват най-долни измислици и клевети срещу прогресивните среди от колонията и НРБ, каквато умраза и ненавист могат да хранят в себе си само най-върлите врагове на работническата класа, на народната власт в нашата страна.

По сведения от последно време, геметовците са спечелили и официалното доверие на австрийската реакция. В общата борба сред засилващото и все повече и повече укрепващо прогресивно работническо движение в Австрия, реакцията се обединява за съвместна дейност. Така, геметовците напоследък са успяли да проникнат и в официалната австрийска преса откъдето да водят борба срещу прогресивните сили в Австрия, като систематически петнят името и авторитета на НРБ.

Борбата срещу геметовците е съдновременно и борба срещу чуждата реакция.

17.Х.949 г.

1-мъ. Д. Колумна

III.

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

6

75

ОТНОСНО:

вражеската дейност на геметовците и комитета "Свободна и независима България" в Австрия.

Австрия е страната в която се намират най-голямата част от враговете на нашия народ. В нея намираха и намират убежище повечето от вражеските престъпни елементи избегнали по един или друг начин справедливото народно наказание. Днес Австрия е гнездото, където чуждите и български реакционни елементи конспират и ковят престъпни противонародни замисли за борба срещу народната власт в нашата страна.

По проверени сведения от нашите източници след безславното фалиране на групата предатели и палачи от цанковото правителство, в последно време център на вражеската дейност показва се с най-много авторитет и около който се обединяват по-голямата част от противонародните елементи, са станали геметовците и тяхния комитет "Свободна и независима България".

Около геметовците днес се обединяват даже и някои фашистки елементи от комитета за "борба срещу болшевиизма" на Иван Дочев.

Те се ползват с безрезервната материална и морална помощ на своите англоамерикански господари.

Още през 1947 год. Гемето и неговите сподвижници верни оръдия на международната реакция и непримирими врагове на народната власт в нашата страна, за да водят по-успешна борба срещу все повече укрепващата се народна демокрация в страната, почнаха да създават организации.

През 1947 год. Гемето и неговите съидейници народни предатели на другите страни с народна демокрация, ообразуваха така наречения земеделски интернационал. българската секция към този интернационал в Европа се оглавява от Милка Геннадиева, която се занимава с политическа и разузнавателна дейност, Ценко Барев - с организационна дейност, Цветан Пенев - връзката на комитета с другите страни и специално отговорника за Австрия и др.

Успоредно с това в края на 1948 год. се започна изграждането на комитети в различните градове на Австрия. За тази цел геметовците засилиха своята устна печатна пропаганда, а Гемето и другите най-известни дейци обикаляха различните

градове при учредяване на самите комитети. Така постепенно почна изграждането и се изграждат комитетите в Австрия.

Подкомитет Инсбруг се изгради през декември 1948 год. с присъствието на Гемето в състав:

1. Председател - майор Тошо Христов Дамянов от Долна Кремина - Врачанско, бивш царски военен аташе в Берлин.
2. Подпредседател Д-р Константин Томов.
3. Секретар - Кирил Конакчийски
4. Д-р Методи Захариев - студент от София, сега в Америка - Лос Анжелос.
5. Магистер Георги Шишков - от Първомай - бивш реакционер.

Субкомитет в Грац, изграден през май на 1949 год. в състав:

1. Майор Гошо Драганов.
2. Борис Цветанов Митев, завършил от Лом - изтъкнат фашист в миналото.

Субкомитета в Форалберг изграден в състав:

1. Иван Гъбенски от Габрово - София, бивш царски представител във фашистка Италия
2. Ангел Димитров Ангелов - студент реакционер.
3. Д-р Иван Стайков

Изграден е инициативен комитет във Виена в състав:

1. Деча Владимиров Джамджиев - студент от София, отявлен фашист, син на засегнат от народната власт фабрикант.
2. Георги Модинов Карачански от с. Стрема - Пловдивско бивш опозиционер - реакционер.

Борис поп Янакиев, студент от Сливница - Софийско, в миналото водач на легиона.

По сведения на Зов и Милко изградена е младежка секция - Виена в състав:

1. Петър Пенев Трифонов - Пиперково - Свишовско, студент опозиционер и реакционер.
2. Пеню Лозев Пенев - студент от Димитровград, в миналото опозиционер и реакционер.
3. Иван Попов.

Комитетите от своя страна имат сътрудници и функционери в лицето на изтъкнати реакционери - бивши и настоящи врагове на народа, които развиват активна вражеска дейност.

Във Виена такива са:

1. Георги Стоянов - проявен фашист, монархист още

от миналото.

2. Иван Дочев от Карлово - завършил инженер, бивш опозиционер, земеделец - ясно опозиционер.

3. Борис Николов Василев - студент от Русе, изтънат фашист от миналото.

4. Йордан Д. Йорданов от с. Стражица - Г.Оряховско, бивш реакционер.

5. Иван Кунчев и др.

Тези лица са в непосредствен досег със средата на българската колония, те са главните проводници и изпълнители на нарежданията на Гемето и неговите империалистически господари.

Какви задачи си е поставил комитетът "Свободна и независима България" и кой ги провежда?

Преката и непосредствена задача пред геметовците все още е изграждането на представителни комитети и в другите градове на Австрия, където има българи - по сведения на Зов. Усилена подготовка за изграждане на такива комитети се извършва в Залцбург. За тази цел, както и за провеждане на останалите техни задачи, геметовците правят редовно конференции и съвещания в различните градове на Австрия.

Успоредно с това геметовците имат като пряка своя задача да разлагат, разединяват редовете на българската колония, да обединяват всички реакционни елементи около себе си, за да могат да водят по системна и организирана борба срещу прогресивните среди от колонията и официалните представители на Н.Р.Б.

В това отношение характерно е, че геметовците привличат към себе си бивши монархисти и фашисти. По сведение от "Нойрад и Горазд" в последно време през м. март, те са в усилен преговори с Иван Дочев, за съветската организационна дейност.

Единство в работата помежду им за сега не е постигнато, защото....съществуват "принципални различия" по формата на бъдещето монархическо управление в нашата страна. Независимо от това, обаче, геметовците използват по единично различни представители от групата на Иван Дочев, които се съгласяват да работят за тях, или пък се използват от двете страни с задачи от осведомителен характер. Такива са Борис Димитров Рибаров от Скопие, бивш полицейски комендант в София, понастоящем в Америка, Георги Стоянов - бивш фашист, ръко-

водител на легиона, сега от дейните сподвижници на геметовците във Виена.

Освен това геметовците са привлекли в своите редове различни представители от бившите буржоазни монархически фашизирани партии. При тях работи Ангел Димитров Ангелов - бивш звенар, царски дипломат; Цветко Борисов Пежев - студент от Лом, бивш легионер, след това социалист и понастоящем работи с Гемето; Борис Цветанов Митев - студент от Лом, бивш демократ, легионер, социалист, а сега ревностен деятел при геметовците. По сведения от "Нойрад и Горазд", Гемето е във връзка с Владимир Паскалев, Никола Пенев - избягали при американците, а също и с Дамян Велчев, за които връзки не се разгласява.

Изобщо геметовците използват представители, отпадъци от бившите буржоазни партии за своите цели. Тяхната обща борба, тяхната обща задача, да се борат срещу народната демокрация в нашата страна премахва по същество различията помежду тях.

В борбата им срещу прогресивните среди от колонията, геметовците имат за задача да разколебават не установените колебливи елементи в правотата на делото което се изгражда в нашата страна; да всяват страх и ненавист към демократична социалистическа България и да ги изпращат в различните капиталистически страни като наемни работници или вършещи друга най-долна черна работа.

По проверени сведения от Зов, Гемето е обещал пред своите господари от запад да изпраща по 300 души годишно в западните капиталистически страни. В изпълнение на това нареждане Карачански и Джамджиев на 11.6.1949 год. са решили да изпратят хора на работа при французите. До сега, обаче, са заминали незначителен брой българи в тези страни.

Такива са: Любчо Гуверджелиев - студент избягал в Америка, Никола Джамджиев - студент от Бургас, Петър Цветков - студент, Христо Генчев Христов - с. Вършица - Плевенско, Константин Димитров Костов - студент от Русе, Ангел Тимов - студент от София, Филип Вояджиев - студент от Горна Оряховица.

Мнозина от българите избягали в западните капиталистически страни, разочаровани от условията на живот, научаваме от камен, че искат да се върнат обратно в Австрия. Такъв е случая с Никола Джамбазов, който работи в циглена фабрика в Лондон.

Под натиска на вражеската пропаганда друга част бъл-

гари се страхуват да се върнат в България. Това са лицата предимно от средите на интелектуалците и студентите.

Такива са:

1. Курти Куртев - студент от Ямбол.
2. Иван Димитров Иванчев - студент Крушево - Г.Оряховко.
3. Крум Тончев Велинов - с. Житица - Кюстендилско.
4. Пенчо Христов Атанасов - студент от Русе.
5. Димитър Савов - студент.
6. Георги П. Георгиев - студент.
7. Йордан Рашков.

Геметовците и глутницата около тях, разпространяват зловестна устна пропаганда от най-долни лъжи, по адрес на отговорни партийни държавни ръководители, по адрес на официални представители и към народната власт в нашата страна. Лъжат останалите българи, че в капиталистическите страни всеки може да си осигури добър и сносен живот, че там всеки честен човек се радва на щастливо бъдеще и пр. От друга страна нахално и цинично лъжат, че в България живота е крайно лош, хората гладуват, трудещите са обречени на мизерия и нищета. Всеки който се опитал да изрази недоволството си, го чака затвор. Разпространяват, че връщането в България е най-рисковано и опасно дело, всеки връщач се от странство, милицията го чака на границата и отиват направо в затворите, от където всички безследно изчезнали.

Така например по време смъртта на др. Георги Димитров по сведения от нашите източници, са разпространявали слухове, че др. Георги Димитров не е починал по причините изпесени в пресата, а той бил искусствено уморен, че в централния Комитет на К.П. в България настъпило разложение, ежби и борба за наследяване поста на др. Г. Димитров, както в партията като генерален секретар, така и като министър председател.

В същия дух са говорили и по повод случая с Трайчо Костов. С присъщата на тях бруталност разпространяват най-долни клевети по адрес на отговорни представители в търговското представителство и страната.

С цялата своя подла агитация те успяват да всяват в колебливите елементи от колонията страх, неверие, ненавист и умраза към НРБ и строящия се социализъм в нас.

Геметовците вършат и системна печатна пропаганда. Те разпространяват в масов мащаб и безплатно на всеки българин на

- 6 -

когото знаят адреса - различни вестници, списания, бюлетини, брошури и други печатни материали издадени в Австрия или другите капиталистически страни.

Най-разпространения вестник е "Свободна и независима България" - редактор Гемето, излизащ в Австрия.

Масово се разпространява и бюлетина на Националния комитет "Свободна и независима България" в Париж, а също така и бюлетина в Фарелберг с редактор Ангел Димитров Ангелов. Вестниците се финансират от американците или от волни помощи на читателите - съмишленици.

В Австрия се разпространява също и вестника на комитета в Мюнхен.

От колоните на тези вестници се излива кална пропаганда, която систематически трови съзнанието на българите в Австрия.

В тяхните редове се разпространяват най-цинични хули и клевети срещу демократичното движение, срещу Съветския съюз и народните демокрации, срещу работническата класа и комунистическата партия в нашата страна. С тази клеветническа кампания, те се стремят да заблудят външния свят върху истинското положение в нашата страна и да хвърлят кал в лицето на нашия народ, който върви по пътя към социализма.

В брой 1 на вестник "Свободна и независима България" се определят задачите на вестника, като се казва, че той трябва да обедини всички емигранти, които са готови да се борят срещу "комунистическата диктатура" в България. По-нататък геметовците призовават читателите на борба за смъкване на народната власт в България и възстановяване "демократична" власт в страната т. е. монархията.

По отношение стопанската политика на правителството в същия вестник те пишат, че това било политика на ограбване на народа. "Комунистическите кооперации са нова форма на феодализъм и крепосничество". Разпространяват, че цялото производство на нашите трудещи се, отивало в Съветския съюз.

Предателя на страната Юруков в брой 2 от февруари 1949 г. пише, че българската конституция е родена чрез насилие, тя не изразява волята на народа, тя има за задача да "овековечи властта на комунистическата партия, за да може тя да осъществи построяването" на някакъв "нов социализъм". Според автора само Търновската конституция изразява духа на народа и неговата воля.

По отношение мероприятията на народното правителство в брой 3 от март месец на вестника те пишат, че държавните ма-

- 7 -

81

газини имат за цел да се наолидава кой българин купува от тези магазини на високи цени, за да може да се проследи и експропрират материалното му положение". Друга задача на магазините била да заблуждават външния свят, че в "Съветска България има всичко".

Познатия враг на нашата младеж - Ценко Барев в брой 3 от март месец, пише, че в България ^{няма} културен живот. "Няма свободен печат и свободна трибуна".

Освен казаното от Маркс, Ленин и Сталин е ерест, която се наказва с концентрационни лагери, затвори и бесилки". Обръщат се към българската младеж, съдия Барев отправя апел, тя да вдигне по-гордо челата си, да организира силите си и тръгне по-смело в борбата за свобода, независимост и народовластие!

В брой 9 на в-к "Свободна и независима България" от септември месец, наред с множеството гадости се пише и за "промените" в Ц.К. на комунистическата партия, станали след смъртта на др. Георги Димитров. Пишат, че мястото на др. Георги Димитров щяло да се вземе от др. Вълко Червенков, защото той бил негов роднина и защото бил най-много в Москва. Промените в нас стават по нареждане на политбюро в Кремъл и т.н.

В брой 10 на вестника - Юруков пише, че трудовите бригади, доброволния труд, който нашия народ и особено нашата младеж с ентузиазъм отдава, за изграждането на нова социалистическа България, бил робски принудителен труд. Чато същински предатели и хищници се гаврят с най-съкровени желания, стремежи и мечти на нашия народ.

В този дух геметовците от своите писания сипят хули и клеветят всичко хубаво в страната, всичко ^{което} е създала народната власт, на всичко българско. Хулят и чернят нашите закleti врагове, предатели на народа, верни агенти на чуждото империалистическо разузнаване.

Цялата си противонародна дейност геметовците са насочили към постигане на тяхната основна и най-важна задача: събаряне на народната власт в нашата страна, възстановяване господството на реакцията, превръщане страната в колония на англоамериканските хищници. В изпълнение на тази задача, те са насочили всичките си сили, цялата си устна и печатна пропаганда, както и своята практическа дейност. Геметовците вече не се задоволяват само с пропагандиране на своите цели и задачи, а вършат и практическа вражеска дейност.

По сведения на Нойрад от юни 1949 год., на конференцията в Инзбрук геметовците са решили да организират обучаването на тяхните хора във военно дело, защото им предстояли "важни за-

дачи". Според източника обучаването на геметовци и враговете на страната се върши с цел да квалифицират своите хора в това направление, за в случай на нужда, за прехвърляне на саботьорски и диверсантски групи в страната, които да сложат началото на партизанско движение.

В изпълнение на тези свои задачи, които и цялата си престъпна противонародна дейност геметовците вършат с преката материална и морална подкрепа на тяхните англоамерикански господари. Геметовците са едно от верните оръдия на империалистите в борбата им срещу демократичните страни и народната власт в нашата страна. Те са се превърнали в послушна агентура на западните реакционери, които ги използват за постигане на своите задачи в борбата им срещу НРБ. По сведения на нашите източници повечето от хората на Гемето са на служба като агенти при разузнавателните органи на чуждите империалистически страни.

Така например според данните на "Нойрад - Горазд" от юни 1949 год. Цветко Борисов Пенев, отговорник на Гемето за Австрия, е на служба при II бюро-французите. От тях той получава за работата която им върши по 2,000 шилинга. Пенев е в постоянно движение в капиталистическите страни, по провеждане задачите на комитета "Свободна и независима България". За тази своя дейност Цветко Пенев е заплатен и от Гемето.

Според сведенията на Зов от май и юни м. Дечо Джамджиев е на работа при френското разузнаване. С французите Дечо Джамджиев се свързал през декември 1948 год. на учредителната конференция в Инсбрук посредством Милка Геннадиева. На тях той донася сведения отнасящи се до търговското представителство и българската колония в Австрия. От тях той получава и материална помощ. Дечо Джамджиев е представител на френски разузнавателни органи във Виена. Така по сведения на "Зов", той поддържа пряка връзка и с Милка Геннадиева в Париж, с която е лично познат. Джамджиев е лицето, което препраща всички българи за западните капиталистически страни. Дечо Джамджиев е в течение на всички мероприятия на френското разузнаване отнасящи се до българската колония в Австрия и по специално за Виена. Така например по сведенията на "З. Зов" от юни 1949 год., според изказванията на Джамджиев пред неговите приятели, още през 1948 год. във Виена е пристигнал някой си французин от разузнавателната служба, с мисия да се запознае с историята на страните с народна демокрация и да проучи възможностите за организиране на партизанско

движение в тези страни. Джамджиев е говорил на 11.6.1949 год. също така, че Французите под булото на политическа подготовка на хората от нашата свободна и независима България, и останалите български емигранти техни съмишленици, ще подготвят кадри за френското разузнаване, които да използват в последствие срещу страните с народна демокрация. Според изказванията на Джамджиев, научаваме също от нашия източник, че преди той е бил на работа при английското разузнаване, но се отказал и отишел при французите, защото били по-внимателни и в последствие не оставяли своите хора на произвола.

Според проверени сведения на "Зов" от май и юни месец 1949 год. на работа при французите е и Борис Цветанов Митев, понастоящем в Грац. С французите той поддържа редовни връзки, на които дава сведения за българите от Грац и другите градове.

Източника "Зов" съобщава от май месец, че Георги Модинов Карачански поддържа връзки с американците. По сведения на "Милко" той работи при американското разузнаване. Според "Зов" Карачански поддържа връзка с Гемето посредством един американец от разузнавателната служба. Гемето го е съветвал да предава всички сведения отнасящи се до него на американците. Карачански се е съгласил да събира и предава сведения от шпионски характер, но не на американците, а направо на Милка Геннадиева в Париж. От същите сведения научаваме, че карачански посещава клуба на чужденци в Залцбург, който клуб е притежание всъщност на американските разузнавателни органи, за вербоване на шпиони.

Ангел Димитров Ангелов, по сведенията на "Зов" от май м. е също платен американски агент, той както и останалите продава интересите на своя народ и дава сведения за българската колония в Австрия.

Според сведенията на "Нойрад - Горазд" от юни 1949 год. Борис Димитров е също на служба при американското разузнаване. Понастоящем той е избягал за Америка.

На работа при чуждото разузнаване са още Георги Стоянов, Борис поп Янакиев, Веселин Петров и другите функционери и сътрудници на геметовците в Австрия.

Геметовците - агенти на вражеските разузнавателни сили, не само донасят сведения на враговете за работата и живота на българската колония и официални представители в Австрия, но те вършат и активна шпионска дейност насочена срещу интересите на НРБ в полза на враговете.

По внушение на тяхните господари и по свой почин те пра-

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 10 -

124
84
30

вят усилия да проникнат в редовете на колонията и нейните организации, там да намерят свои съмишленици, да съберат сведения за студентите и да се борат срещу прогресивните елементи в колонията. На 11.6.1949 год. по сведения на "Зов", в квартирата на Карачански във Виена при среща между него, Дечо Джамджиев и Борис поп Янакиев са решили за в бъдеще да водят активна организационна разузнавателна дейност срещу колонията, нейните организации и представителства. Като обект на тяхната шпионска дейност те са наобелязали:

Комунистическата партия, търговското представителство, Антифашистката организация.

Карачански и Джамджиев си поставили за задача да изготвят списъци и картотека за всички българи във Виена. Пак по сведения на Зов от това време, научаваме още, че Карачански е изготвил списъците за лицата от студентската организация с помощта на инж. Иван Почеv. Тези сведения той е изпратил на Милка Геннадиева в Париж.

Същата дейност агентите на чуждата реакция развиват и по отношение на антифашистката организация. На 28.7.1949 год. както научаваме от Зов, Дечо Джамджиев е съобщил на свой съмишленик, че по отношение на антифашистката организация работата върви добре. Той казал, че е намерил човек -

- студент от София, бивш служител от търговското представителство, който ще му даде необходимите сведения. На

той възложил да вземе картотеката на организацията, за да я преснемат.

Особен интерес, обаче геметовците проявяват към българското търговско представителство. Те добре знаят, че поради самия характер на работата в търговското представителство, където лесно могат да се намерят хора, които да се подадат на корупция поради особените условия на вражеското обкръжение сред което работят българите от търговското представителство, и от друга страна поради това, че в представителството работят служители - предатели на интересите на своя народ и слабата контрола която се упражнява върху работата на служителите, то представителството е най-добрия обект на тяхната шпионска дейност. С работата си в представителството те получават най-добра похвала от своите господари. И наистина на 11.6.1949 год. както донеся Зов от това време при среща между Карачански и Джамджиев, първия е заявил, че той вече ребром ще постави въпроса на някой не комунист да му даде исканите сведения от представителството.

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 11 -

85
OK

По сведения на Зов, научаваме според изказванията на Джамджиев през юни 1949 год. по същото време, че французите живо се интересували от Кирил Тонев - студент, от Дебели лак - Радомирско, в миналото прогресивен младеж, телефонист при представителството. Французите притежавали снимка на Тонев. Те възлсжили на Джамджиев да проучи и влезе във връзка с него, защото той искал да бяга на запад. В допълнение и пояснение на това, по сведенията на Зов, научаваме също така, че Джамджиев вече имал човек в представителството - ремсисст, който бил постоянно там и който могъл да му дава всички сведения. Сведенията на Милко от август и септември м., говорят, че този ремсисст е същия

По проверени сведения на Карл от м. август се установява, че Ангел Николов Ангелов - студент, от Свищов, сега помощник счетоводител в представителството, притежава ключовете от всички врати на Бюрою. По този начин той може да влиза на всякъде и по всяко време в представителството.

Със сведенията на Карл се съобщава, че Ангел Мотеков - от София, студент във Виена, портиер в представителството на 30.7.1949 год. вечерта, нарушавайки служебните си обязанности е посетил тайна сбирка в града, занасяйки пакет с материали от представителството. Мотеков е във връзка с лица врагове на народната власт в нашата страна.

От нашите източници научаваме, че посочените лица Стоян Захариев, Ангел Николов, Кирил Тонев и Ангел Мотеков, са в тясна връзка помежду си, събират се често както в представителството когато това е удобно, така и във в града.

По сведенията на Милко от септември месец, тяхната дейност е организирана, съвместна, а не изолирана. Те представляват вражеска шпионска група в представителството, чиято дейност се ръководи от агенти на чуждото разузнаване.

По сведения от нашите източници от август и септември м. научаваме, че тази група притежава отпечатъка на бравите на касата на представителството /Стоян Захариев е съквартирант на Карапанчев - касиер на представителството/.

По сведенията от Милко узнаваме освен това, че под внушението на чуждите империалистически агенти и по тяхен почин хората от тази група, са си поставили за задача да ограбят касата и задигнат архивата на представителството. По този начин те целят да нанесат не само големи материални щети на нашата страна, но и да опетнят името и авторитета на НРБ. пред чуждата общест-

веност. В същото време, по сведения на Зов, същите хора са се записали в ИРО, че в случай на опасност да избягат и заминат в западните империалистически страни.

Вражеската дейност на геметовците, както и тяхните замисли са напълно разкрити.

Успоредно с засилване вражеската дейност на геметовците, създаване на комитетите в различните градове на Австрия, засилване на тяхната печатна пропаганда чрез различни вестници, борбата с тях ставаше все по-сериозна и по тежка.

След проведените мероприятия от нашите органи по отношение на реакционните елементи от българската колония в Чехословакия и непосредствено след февруарските събития миналата година станали в тази страна, голяма част от реакционните елементи почнаха да бягат в капиталистическите страни и предимно в Австрия. Избягаха и много българи, в това число и голяма част от геметовците, които виждаха за опасно повече тяхното пребиваване в Чехословакия.

Използвайки това естество на създадената обстановка в края на 1948 и началото на 1949 год., когато реакционните елементи се прехвърляха от Чехословакия, и от друга страна, че в самата Австрия те бяха в процес на организиране и имайки предвид характера на тяхната вражеска дейност, целесъобразно беше да се създадат сътрудници в редовете на геметовците. Такива бяха създадени. Така възникна разработката на геметовците в Австрия.

Нашата задача беше да установим всички лица, които се занимават с активна вражеска дейност, влизайки в създадените и създаващите се комитети, да установим техните връзки, местопребиваване и начин на живот, да установим характера на тяхната вражеска дейност, като същевременно я документираме, и при правилно ръководство на сътрудниците, при конкретни подходящи обстоятелства, те бъдат принудени да отговорят пред народа за своите престъпни деяния и понесат съответното наказание.

В течение на повече от половин година време тяхната организация, лицата участващи в нея и тяхното място и роля в нейния живот, характера на вражеска дейност, тяхните действия, форми и методи на борба, техните задачи бяха изяснени. Установена и документирана е тяхната престъпна дейност. Нашите основни и най-важни задачи, както се вижда от сведения на нашите сътрудници, са вече постигнати.

В последно време, обаче, по сведенията на нашите сътрудници, става ясно, че вражеската дейност на геметовците приема вече по-друг характер и се ориентира в по-добра насока.

В зависимост от изменилата се политическа - вътрешна и външна обстановка на Австрия през това време, с все повече изострянето на класовата и междупартийна борба, геметовците с помощта на чуждата реакция, все повече организира масите си и променят формите на борба.

Геметовците правят сериозни опити да излезат на открито и да легализират своята дейност. Те обединяват силите на австрийските и чужди народи за съвместна борба срещу демократичните среди на българската колония и австрийския народ. Това се потвърждава от редица факти в последно време. Така например, по сведения на Зов, през юли 1949 год. Джамджиев е изразил своята увереност, като е казал пред свои съмишленик, че французите имали решение съгласно което, ако руснаците независимо по каква причина арестуват един българин от хората на френското разузнаване /т.е. от геметовците/, то те ще арестуват двама - трима комунисти.

По случай годишнината на екзекутирането на Никола Петков, пак по сведения на Зов, геметовците са организирали публична панахида, с което открито са демонстрирали своята враждебност към народна република България, своите противонародни цели и задачи пред очите на австрийските власти. По този случай в Инсбрук са издали и масово разпространили и позиви.

В органа на Народната партия - най-реакционната партия в Австрия от 24 септември, представител на геметовската група, пише статия в която хули и клевети прогресивните среди в колонията. По сведения на източниците научаваме, че те са се споразумели с редакцията на тези и други реакционни вестници, да печатат редовно статии, с което да разпространяват най-долни лъжи и клевети сред българската колония и чуждата общественост.

От тези и всички останали сведения от нашите сътрудници се вижда, че дейността на геметовците излиза извън границите на досегашната им дейност. С това по-нататъшната им разработка със същите средства и форми става невъзможна. Дейността на геметовците вече надхвърля границите на обсега и възможностите на нашия информационен апарат.

Ето защо, предвид на това, че тяхната дейност която става още по-нагла и опасна за колонията в Австрия, и от друга

- 14 -

88
34

страна при това, че тяхната вражеска, противонародна, предавателска дейност е разкрита, то необходимо е при конкретни благоприятни обстоятелства и умело проведени мероприятия, въпросните най-отявлени представители на гетовците като Георги Карачански, Дечо Джамджиев, Борис поп Янакиев и Георги Стоянов бъдат задържани и принудени да отговарят пред народа за своята престъпна дейност. По този начин ще предотвратим по-нататъшната им разложителна отровна пропаганда сред колонията и най-важното ще осуетим тяхното посегателство върху търговското представителство и изкореним продажните елементи там.

Според най-последните сведения на "Боян" от 22.X.1949 г. чуждите агенти в представителството с прекоето участие на Дечо Джамджиев, са направили опит, като са дигнали документи от представителството. Това по необходимост е наложило тяхното арестуване.

24.X.1949 год.
СГ/АК - 2 екз.

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

7

СВОБОДНО ПОВЕРЛИВО
Донесе писмено

Горазд
юлий 1949 г.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

В родовете на емиграцията в Германия и Австрия има голямо раздвижване. Очертават се главно две групи, които водят борба за надмощие и в емиграцията и си оспорват правото коя е истинският представител на Българския народ. Едната група е начело на Д-р Г.М.Димитров, която има безспорната материална и морална подкрепа на Америка и Англия. Димитров е в много добри връзки с Шуман, Ориел, Чърчил и зета на Чърчил нещо което се търби умишлено от близките на Димитров с цел да всява респект в редовете на противниците си, а от друга страна да затвърди собственото си положение като единствен водач на българския народ, признат от западните сили. Тук трябва да се подчертае, че различията, които са съществували между Димитров и Мацанкиев са изгладени със съдействието на Англичаните и Американци. В момента Мацанкиев е подпредседател на комитета, но не е много активен използва се само неговия авторитет за закрепване и масовизиране на организацията. Той представлява комитета в Лондон.

Друг активен член и представител на комитета за Франция с седалище Париж е Милка Геналиева - мадам Бюф. За нея не мога много да кажа, но знам, че тя е центъра на Гетовската група в Париж.

Ето и дислокацията на НКСНБ - Национален комитет "Свободна и независима България".

ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ

Подкомитет за
АВСТРИЯ с седалище
ИНСБРУК

1. Председател: Майор Тошо Дамянов ✓
2. Подпредседател: Д-р Константин Томов ✓
3. Секретар: Кирил Конакчиюки ✓
4. Д-р Методи Захариев ✓

Подкомитет за
ФРАНЦИЯ, същевременно
централна за ЕВРОПА
с седалище ПАРИЖ

1. Милка Геналиева ✓
2. Цонко Барев ✓
3. Цонко Понев ✓

Подкомитет за
Германия с
седалище-МЮНХЕН

1. Председател Майор Владо Апостолов / водач на санитарен влак в Германия ✓
2. Асен Мандиков ✓
3. Любен Коцев ✓
4. Михаил Мишайков ✓

43⁷⁰

Субкомитет за Форалберг

1. Ангел Ангелов / бивш дипломат /
2. Дим. Г. Бински / бивш дипломат /
3. Д-р Иван Стайков ✓

Субкомитет за Грац
Имената ще даде допълнително.

Субкомитет за Залцбург
Имена допълнително

Субкомитет за Виена
Имена допълнително

Предполагам, че сега са следните лица:

1. Дечко Джамджиев ✓
2. Владиката ✓
3. Карачански ✓

лица, които бяха на една конференция на Гемето в Инсбрук.

Като връзка и организатор на Гемето в Австрия и Германия се смята Цецо Пенев, който се намира постоянно в движение. Пътува много често до Париж и Лондон. В Англия и присъствувал на конгреса на Социал-стическата партия като делегат на Българската социалистическа партия / Лулчовисти/. Същевременно той е на служба в "френското 2-ро бюро" Инсбрук, от където получавал заплата, а получавал пар също така и от Гемето. От французите получавал към 2.000 шиллинга, а от Гемето му заплащали пътни и дневни на обиколките, които прави.

Един от останалите хора на Геметовската група в Виена е ГЕОРГИ СТОЯНОВ - инжениер/. Нойрат предполага, че той е разпространител на печатните материали и в "Свободна и независима България". Нойрат е много добър приятел с него от по рано, Стоянов е бил един от водачите на легиона в Чехословакия до преди края на войната. Преди известно време Стоянов изпратил едно писмо до Нойрат с молба да го изпрати на Мандиков, Нойрат го изпратил чрез Павлов, обаче успял да прочете съдържанието му. В него Стоянов е писал приблизително следното: "напълно съм съгласен с вашата програма и съм готов да започна вече активна работа. Плана на вашата работа напълно одобрявам и съм готов да започна неговото изпълнение".

Комитета за Германия нама субкомитети, а има само отделни представители:

1. За френската зона на Германия: Стефан Облаков.
2. За Гармиш: Станко Георгиев
3. За Гьотинген: Кантарджиев / предполагам, че се казва Слемеон/ Представителите за останалите градове ще съобща допълнително.

9-4

При идването си във Виена Нойрат бе в постоянна връзка с ГЕОРГИ СТОЯНОВ и чрез него той установи други данни и лица, които ще предам по надолу.

ПЕЧАТНИ МАТЕРИАЛИ НА - НКСНБ

1. в. "Свободна и независима България" - редактор Д-р Г. М. Димитров, издаван в Вашингтон, финансиран от американците.
2. в. "Български Народ", редактор Ценко Барев, излиза в Париж на френски език, финансиран от подкомитета за Франция, който получава средства и от французите.
3. Циклостилнен бюлетин "ВЕСТИ" - редактор Асен Мехки Мехкиев, излиза в МОНХЕН. Финансиран с помощи от съмишлениците на Гемето в Германия и специално Мюнхен.
4. Циклостилнен бюлетин издаван в Инсбрук, редактор АНГЕЛ АНГЕЛОВ, финансиран с волни помощи от местната колония.

Има още периодични бюлетини и позиви, които се издават от различните подкомитети, които Нойрат е обещал да предаде и съобщи точното място на издаването им и съставите на редакционните им комитети. Ще предаде също така и всички излезли до сега вестници и списания.

Разпространението на тези материали става чрез подкомитетите като вестниците се заплащат по определените цени а за бюлетините произволна цена. Пуснат се също така и подписки за събиране на помощи

Дописки и статии в вестниците се заплащат много добре. Имат кореспонденти, които са във връзка с България и по този начин получават доста новини.

Станали събрания и конференции на НКСНБ

1. Учредително събрание ИНСНБУК, станало през м. декември. Събранието е ръководено от Г. М. Димитров и е имало следния дневен ред:
 1. Програмна чер от Г. М. Димитров
 2. Избиране на подкомитет
 На събранието са присъствували към 80 човека, от Виена предводители са били Карачански, Дечко Джамджиев, Владиката. От амер. зона инж Димитър Кръстев.
2. Учредително събрание МОНХЕН, станало три дена преди това в Инсбрук. Събранието е станало на Гизлашрасе № 5 в жилището на майор Владо Апостолов при следния дневен ред:
 1. Програмна реч на Г. М. Димитров
 2. Избиране на подкомитет
 На събранието са присъствували към 20 човека.

3. Общо събрание в ЗАЛЦБУРГ, станало два дена след събранията в Инсбрук. На това ^{общо} събрание е говорил Г. М. Димитров за програмата на НКСНБ и е предоставил образуването на подкомитета на Цецо Пенев.

На това събрание са присъствували към 60 човека.

При всички посещения които Гемето е имал до отделните градове е пътувал с кола дадена му от американците, като той е поставил отпред български национален флаг с надпис "Свободна и независима България". След събранията, които Гемето е провеждал той е оставал на частни приеми правени му от американските представители.

4. Към края на м. май, майор Тошо Дамянов е провел учредително събрание в ГРАЦ, при много ограничен състав. / Броя на присъстващите, дневния ред и решенията Нойрат е поел задължително да съобщи допълнително /.

5. След учредяване на подкомитетите до сега те са в непрекъснатата активна дейност. Свикват често конференции и взимат решения за организационна дейност. Едни от въпросите с които са се занимавали тези конференции са следните:

а. изясняване програмата на НКСНБ с цел да бъде сведена до всички членове на различните български групировки и отделни емигранти.

б. Вербуване нови членове между емигрантите.

в. Активизиране дейността на подкомитетите с подкрепата на всички членове и съмишленици.

г. вербувани и изпращане на членовете на геметовските групи за Америка. / Гемето е бил извоювал правото да определи годишно по 300 души, които желаят да заминат за САЩ. До сега вече пет години той може да прехвърли 1.500 души, но е прехвърлил ^{много} малко. Противниците му го атакуват постоянно за това, че прехвърлял имиграцията в Америка и по този начин изваждал от редовете на активната борба много цени хора. Хората около Иван Дочев са на мнение, че борбата трябва да се води колкото евъзможно по близо до българските граници и в самата България. /

Делегатите на конференциите на подкомитетите получават пътни и дневни пари. А специално главните организатори за Германия и Австрия Цецо Пенев, Тошо Дамянов и Владо Апостолов разполагат с доста големи суми по тези конференции.

Нойрат твърди, че Гемето след зазърване на конференциите е имал среща с Владимир Паскалев и Пенчев, които ели постоянно в Залцбург и урежда заминаването си за Америка. На Пенчев преди да избяга ~~за~~ от Виена му било съобщено веднага да застане за САЩ, но все още го лъжат и не му дават виза. Моето мнение, казва Нойрат, че му сложиха пръста и Пенчев сега съжалява, че е напуснал поста си. Неговата дъщеря се е оженила за един американец то може би той ще им помогне да заминат.

Пенчев и Паскалев са в постоянна връзка с инж. Димитър Кръстев, който разполага с доста големи суми и е в тесен контакт с Гемето.

ДАМЯН ВЕЛЧЕВ е също член на НК, но тайно защото, по този въпрос противниците на Гемето много лесно ще го атакуват.

На една от конференциите, които е имал подкомитетът за Австрия майор Дамянов е заявил, че в най-скоро време ще бъдат направени постъпки пред американските окупационни власти да се ореди въпроса и даде възможност на българите емигранти да получат съответната военна подготовка и по този начин бъдат подготвени в случай на нужда.

АТАНАС НИКОЛОВ бай Начо / от Инсбрук, бивш водач на легиона в Грац е бил изпратен да влезе в редовете на Геметовите хора в Инсбрук, това е станало с знамето на ИВАН ДОЧЕВ, а за всичко което става да донеся. Много от нещата които съобщава Нойрат ги е получил по този път, защото бай Начо е присъствувал на почти всички конференции станали в Инсбрук и Мюнхен. Нойрат смята, че ще може да вземе чрез него и оригинални протоколи на някои заседания, списъци на различните групи, взети решения и тайна кореспонденция. Всичко това Нойрат ще даде веднага след пристигането си в Инсбрук, само когато ще се налага бай Начо да пътува било необходимо да му се плащат пътните разходи, което цяло да се отчете като жертва, която прави Нойрат в името на общото дело.

Всички тези сведения по отношение на Геметовите групи и хора Нойрат е дал устно, а в последствие е направил и писмено сведение. казал е, че това все още не е най-пълното разпределение на хората но в най-скоро време ще попълни всички празни места и набави съответния фактически материал. Приложение сведение № 1 писано от Нойрат и предадено на 16.6.1949 г. / По тези въпроси са говорили И. и Нойрат на първата им среща станала на 15.6.1949 г. и тогава И. предложил на Нойрат да даде на всички това един по-стегнат вид, в писмена форма. Нойрат приел това, което нещо е напълно естествено.

5. XI. 1949 г.
СГ/МТ-1 екз.

пре пис

113

Вашингтон

До българския Национален
Комитет " Свободна и неза-
висима България "

Вашингтон

копие - Представителството на Комитета-
Париж и подкомитета - Инсбрук.

РЕЗОЛЮЦИЯ

На 3 ноември 1949 год. ръководството на студентската секция при Българския Национален Комитет " Свободна и Независима България " Виена и след като се размениха мнения и мисли върху новосъздаденото напоследък положение в Виена,

НАМИРА:

1. Агентите на болшевишката конспирация във Виена се мъчат да смутят и разклатят редиците на родолюбивата българска емиграция. Преди десетина дни, грабнати ненадейно от лапите на болшевишката агентура във Виена, изчезнаха безследно няколко наши другари от Виена. Паралелно с това бяха направени и редица опити да се всее страх и убие духът на борците за свобода и демокрация. Наистина от насилията, безчовечния терор и провокациите, които вършат всекидневно над беззащитните български граждани зад " желязната завеса ", червените насилници насочиха погледа си към нашата емиграция, представляваща най-здравата опора на борбата за свобода и демокрация и имаща основното и най - силно средство за борба - свободата

2. Нуждата от здрава организирана борба е неотложна. Кабинетните промени, масовите арести и засилените терор и провокации към народа от страна на червените управници, говорят красноречиво, че работите на демократите и поробителите не са в ред и нещо повече че идва тяхният край .

3. Необходимостта от разяснителна работа сред емиграцията става с всеки изминат ден - по - голяма, по - сериозна и по - належаща.

Много наши сънародници, макар да са отrekli завинати и от цялата си душа мракобесието и робството в нашата родина, поради неориентиранност, подценяват задачите на святата народоосвободителна борба, ставайки неволни проводници и оръдия на болшевизма. Затова

РЕШИ:

1. Оставаме твърди и непоклатими на поста си, без да губим самооладание и без да ни смущават каквато и да са провокации и опити на диктаторските агенти да разстроят редиците, да отслабят

- 2 -

114

силите ни и спират борбата ни за свобода и независимост. Нищо не е в състояние да ни уплаши и няма земна сила, която ще успее да ни отклони от начертания от апостолите на свободата, борчески път. Ще останем верни до край на каузата на свободата докато, в най има сили и докато трае последното ни дихание.

2. Известна ни е добре съдбата на всеки един от изчезналите наши другари, но въпреки това, на мястото на всеки изчезнал другар застава друг и борбата продължава с по голяма сила и по - голяма енергия. Окриляни от гигантския дух на безумно смелия герой на световната демокрация - Никола Петков, няма да отстъпим нито крачка от позициите, които е извоювал народът ни - да живее свободно независимо и в приятелство с всички свободолюбиви народи. Ще стоим на поста си и ще водим непримиримо борбата, без да ни смущават методите и атаките на властническите агенти и без да обръщаме внимание на бесния им рев за перманентната борба на маркс - ленинизма и сталинизма / и социализма /

3. В този върховен исторически момент - тъй важен за бъдещето на България, ние апелираме към всички наши санародници, които са извън " желязната завеса " да прозрат голямата необходимост за съсредоточение и организираност в общото дело ; да се наредят незабавно смело и непоколебимо под знамето на борбата - знамето на свободна и независима България, на което са написани огнените слова на Ботева: " Свобода или смърт ".

4. Изпрацаме горещите си поздравии към всички борци за свобода и демокрация, към нашия борчески национален комитет и неговият председател - копиеносецът на борбата за свобода и независимост - Д-р Г.М. Димитров.

21. I. 1950 г.

СГ/МТ - 1 екз.

16 II 50

338

взражени
установки

СПРАВКА

ОТНОСНО:

разработката на
геметовците в Австрия

геметовците са най-популярната група сред реакционните среди в Австрия, която обединява около себе си голяма част от вражеските противонародни елементи там. Поради това борбата срещу геметовците изисква най-много сили и внимание.

За разкриване състава на тази вражеска група, за установяване характера на тяхната вражеска дейност, необходимо беше да се създаде агентура между тяхните редове. За тази цел, след предварително добре обмислени основни мероприятия при по-нататъшния развой на разработката, бе решено да се използва с.с. "Зов" - изхождащ също от земеделско-реакционни среди в Чехословакия. Използвайки обективно създалата се обстановка с прибирането на български студенти от Чехословакия, създалата се психоза на несигурност и зачестилото бягство на реакционните елементи в Австрия, "Зов", като подготви своето "бягство" от Чехословакия посредством писмените си връзки с Георги Карачански, чрез грижливо обмислена и добре проведена комбинация под формата на бягство на 25 срещу 26 февруари ~~бе~~ прехвърлен в Австрия.

В Австрия под наше ръководство "Зов" бързо се свърза с геметовските среди, между които си създаде име и авторитет и на предан борец за идеалите на комитет "Свободна и независима България".

Благодарение на правилната му линия на поведение, умело внедряване във вражеските среди и искусно замаскиране на неговата дейност, "Зов" успя да си създаде необходимите благоприятни условия за работа.

Той разкри състава на вражеските противонародни групи, тяхния брой и техните задачи, установи характера на тяхната организационна, политическа и противонародна дейност насочена срещу интересите на нашата страна. Установи методите и средствата на работа на геметовските групи и комитета "Сво-

- 2 -

73
339

бодна и независима България". Освен това, чрез "Зов" установихме подкрепата - материална и морална, която даваха американските и други реакционни сили на геметовците; че тяхната дейност е изцяло под ръководството на американското и френско разузнаване; че Гемето, Георги Карачански и други функционери са обекти на американските разузнавателни сили, а Цветан Пенев, Ангел Ангелов, Милка Генадиева, Дечо Джамджиев - на френското разузнаване. Посредством сведенията на "Зов" също така узнахме за вражеската дейност на противонародните елементи агенти на чуждото разузнаване - Ангел Мотеков, Стоян Захариев, Кирил Тонев, които под една или друга маска се бяха скрили в прогресивните организации и официалните български представителства в Австрия. Узнахме освен това за организираната акция от Дечо Джамджиев за открадане на поверителните материали и документи от търговското представителство, за да ги предаде на френското разузнаване. По наша ненавременна съобразителност поради липса на данни ние допустнахме вражеските елементи - Дечо Джамджиев да влезе в търговското бюро и да вземе поверителни материали. Поради това, за да осуетим предаването на откраднатите материали на френското разузнаване ние пристъпихме към иначе не навременния и нежелания от нас арест на Дечо Джамджиев, Кирил Тонев, Стоян Захариев и Ангел Мотеков по времето, когато Дечо Джамджиев трябва да замине за конференцията на геметовците в Инсбрук. Измъкването на "Зов" от реализацията стана по предварително добре подготвена комбинация.

След провеждането на реализацията в геметовските среди настъпи паника и смут. Същевременно положението на "Зов" се усложни. Той беше поставен пред две възможности: Или като активен геметовец трябваше да бъде задържан от нас, или ~~именно~~ поради несигурното му положение в Австрия трябваше да бяга на запад. Предвид на тази опасност, която да вражеските елементи висееше над "Зов", както и за изясняване на ~~ситуацията~~ арест на Дечо Джамджиев и останалите трима вражески елементи, и специално френското разузнаване проявяваха особен интерес към "Зов". Явяването на "Зов", обаче при французите беше свързано с големи опасности за неговото разкриване като наш агент. Затова ние приехме първата възможност.

С наши указания "Зов" лесно създаде убеждението в

- 3 -

195
340 74

останалите геметовци за необходимостта от прехвърлянето му в Чехословакия. По предварително добре обмислена комбинация с помощта на съветските другари "Зов" бе задържан заедно с Петър Трифонов и под формата на бягство на път за България, пустнат на Чехословацка територия.

16.11.1950 год.

Вършица
25-11-50

III

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

ГО

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

по разработката "Мур"

Разработваната групировка се е обособила през 1949 година. Дейността ѝ се заключава в организирано вербоване на българи за ИРО, укриване бегълци от народно-демократичните страни /българи/, уреждане нелегалното минаване на демаркационната линия за Горна Австрия и на австро-чехоската граница. Групата се намира в непосредствена връзка с подкомитета "Свободна и независима България" в Инсбрук посредством главния ѝ функционер Владимир Йорданов Маринов, който е особено тясно свързан с члена на геметовския национален комитет Цветко Пенев. Групата събира сведения от разузнавателен характер за живота на колонията и официалните представителства във Виена, които предават на подкомитета в Инсбрук. Служат за връзка между Виена, Салцбург, Инсбрук и Братислава. Опитват се да установят връзки с ръководители на нашата работа в Австрия, за да ги разузнават. Установили са връзка с Френското разузнаване, преди всичко посредством Владимир Маринов.

Общо взето дейността на групировката "Мур" се покрива до голяма степен с дейността на групата "Вълтава". Ръководителите ѝ са важни функционери на геметовците в Австрия. Групата е брънка от общата вражеска дейност на геметовците. Ръководителят и най-дейният член на групировката Владимир Йорданов Маринов е задържан от съветските другари и понастоящем е на път за България през Румъния.

Разработката "Мур" няма изгледи за самостоятелно развитие. Няма поради следните причини: Ръководителят на групата Владимир Маринов е задържан, а останалите обекти - Тодор Божков, Андрей Грамчев и Само Градинара са се изтеглили окончателно на запад в Инсбрук, където дейността им се покрива изцяло с дейността на геметовците, които разработваме по "Вълтава". Във Виена не е останал никой от обектите по "Мур". Освен това ние не разполагаме с агентура в разработката. Не

- 2 -

8/32^ч

разполагаме и с възможности за внедряване на нова такава. Най-важния ни агент в "Мур" беше "Борил", който понастоящем се намира в Инсбрук и е заангажиран изключително с мероприятия предвидени по "Бълтава". Предстоящо е завръщането в страната на агента "Чудомир", който също работеше до известна степен по "Мур".

В Австрия разработката се ръководи от помощник резидента "Милко", а при провеждането на отделни мероприятия и от "Горазд".

6. III. 1950 г.
ИБ/СД-3 екз.

III

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

II

К.О.
6.6.1950

45 90

Строго поверително!

СПРАВКА

ОТНОСНО:

Развитието на разработката
"Валтова..."

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Обект на разработката са геметовските групи и комитета в Австрия и тяхните членове и привърженици. Разработката по обем е голяма, но липсата на добре внедрена агентура не ни дава възможност за едно действително задълбочаване в нея. Резултатите от разработката се дават в приложението към настоящата справка.

Активното разработване на геметовските ^{разработки} в Австрия започна от м. март 1949 год. след прехвърлянето на нашия агент от Чехословакия в Австрия.

Разработката започна по следния начин. През октомври 1948 г. нашият агент ^{„Зоб“}..., който се намираше в Чехословакия получава от Георги М. Каруански няколко писма в които последният разкриваше своето участие в геметовските организации в Австрия и подканяше ^{„Зоб“} да отиде при него. В тези писма се говореше за конференцията на геметовците състояла се в Инсбрук... ръководена от Г. М. Димитров, Милка Генадиева, Цветан Пенев.....

Имайки предвид поканата, както и факта че ^{„Зоб“}... е близък с Цветан Пенев... представител на НК на "Свободна и независима България" за Австрия, за нас се очертаваше благоприятен случай да лансираме ^{„Зоб“}... дълбоко в геметовските среди.

Възползвахме се много сполучливо от предприетата от нас през м. декември 1949 год. чистка на българската колония в Чехия, при която чистка се укриха доста търсени от нас лица. Ние организирахме неговото "укриване" и през март 1949 год. ^{„Зоб“}... беше прехвърлен в Австрия. От тогава се почна и активната разработка на геметовците в Австрия.

Един втори момент помогна за задълбочаването на същата. По това време през април във Виена беше изпратен от Париж с препоръка на Милка Генадиева и вероятно по задача на американското и френското разузнаване Кирил Хр. Антонов... Същият в началото на 1948 год. беше изпратен с агента Ахмед в Турция, като прикритие на последния. По-късно се оказа, че Ахмед... е двойник, а Кирил Хр. Антонов... им връзки с американското военно аташе в Цариград и лично с Г. М. Димитров... и Милка Генадиева

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 2 -

46 91

Очевидно неговото изпращане във Виена беше с цел да се свърже с нас, да разбере нашата агентура и задачи и по-късно да се лансира в България, като проверен наш агент. Ние отидохме на среща на неговото желание за връзка. Като такава беше даден "Гарза А" който и без това беше провален пред френското разузнаване, а вероятно и пред американското поради работата си с подхвърления от тях двойник "Ночурт". За да може да се лансира пред нас Кирил Хр. Андонев... беше длъжен да дава доста подробни информации и доста ценни сведения за живота на геметовците във Виена. Неговите сведения можехме до проверяваме с тези давани от Зоб... както и с други странични информации. В резултат от тези сведения ние установихме следните неща:

1. Във Виена дейността на геметовците се ръководи от Анчо В. Ажмаджиев, Ткалци, Модичков, Карачански, и Борич... и Лъвчичев...

2. Във Виена съществува студентска геметовска секция ръководена от Пагор, Панев, Трифунев, Иван Евстахийев, Попов...

3. Дейността на групировката се ръководи от подкомитета "Свободна и независима България" за Австрия, намиращ се в Инсбрук, начело с Тоше Армънчев... представител на НК и Тоше Армънчев... председател на подкомитета за Австрия.

4. Успехме да установим организационната структура на геметовците в Австрия, целите и задачите им, отношенията им с останалите вражески групировки, състава на ръководството в отделните градове на Австрия, връзките им с австрийската реакционна общественост, кога, по какъв повод и къде устройват събирания и конференции, какви решения взимат на тях, противоречията между отделните ръководители и членове и пр.

5. Установихме и връзките с западните окупационни сили.

6. Установихме връзките на отделните членове с връжеското разузнаване, главно с американското и френското.

7. Установихме поддържаните на прека връзка с ръководителите на ИРО, тяхната дейност за вербовка на членове за ИРО.

8. Важен дел от тяхната дейност е разузнаването на колонията и официалните български представителства, като успехме накрая да установим някои техни агенти в българските представителства.

През м. септември се получиха тревожни съобщения. Анчо В. Ажмаджиев... заедно с К. Тонев и Стоян Захариев... са влезли в Търговското представителство и са се добрали до важни пове-

- 3 -

44 98

рителни документи, които се готвят да предадат лично на Мишка Гел... Найчев... Между тези документи като особено важни бяха някои писма на РО до негови агенти в Австрия. Нежелайки да се получи прсвал беше наредено ~~на~~ реализация при което Анчо В. Ажмаджиев... заедно с Кирил В. Тонев, Ст. Захариев и К. Мотев... и Кирил Хр. Андонев... бяха арестувани и докарани в България. На Зоб... и Пагор... Трифунев... беше организирано бягство в Чехословакия.

Следствието, обаче, установи нещо което не знаехме, че от тази реализация фактически нямаме никаква полза. Анчо В. Ажмаджиев е осигурил предаването на копие от документите на френското разузнаване в случай на евентуалното му задържане.

При това положение разработката беше върната назад и се намира понастоящем в състоянието в което беше в началото на 1949 г.

Работещите по геметовска линия агенти Удърмир... и Борич... заемат периферийно положение и не могат да заменят още излезлия временно от разработката Зоб...

Какви задачи стоят пред нас във връзка с разработката и как да бъдат решени те?

1. Да се намерят начини и пътища Зоб... въпреки че с намира в Чехословакия да се включи в активна работа по геметовска линия.

2. Да се затвърди положението на Удърмир и Борич... и им се даде определена линия на положение и възложат конкретни задачи съобразно тяхните възможности.

3. Да се потърсят начини за внедряване на нова агентура в Австрия от наличните контингенти там.

4. Да се разработят комбинации за препращане на агентура в ръководните среди на геметовците в Австрия от други страни.

Като цел на разработката трябва да имаме:

1. Чрез успешно внедрена агентура да сме в състояние на получаване своевременно най-подробни информации за дейността, връзките и намеренията на геметовците в Австрия.

2. Да се стигне до положението ние да влияем върху дейността и развитието на геметовските групи в Австрия.

3. Използвайки геметовския подкомитет в Австрия да внедри наша агентура в по-висшето ръководство. На първо място в НК "Свободна и независима България" в Париж.

За изпълнение на горните задачи и постигане на набелязаните цели нямаме още окончателно изработени подробни оперативни плано

- 4 -

48 93

ве. Понастоящем обработваме наличния материал и в най-скоро ще бъде в състояние да излизем с конкретни предложения. Предварително може да се каже, обаче, че изпълнението на посочените задачи е напълно реално и възможно. Ориентирали сме се към определени лица.

Смятаме, че в недалечно бъдеще ще сме в състояние да имаме подробни информации върху дейността на геметовците в Австрия. Що се касае до въпроса за влияние върху живота на геметовците в Австрия, както и до изпращането на агентура през Австрия в централата в Париж то това зависи почти изключително от сполучливия подбор на агентурата, която ще внедрим в тяхните среди.

9.V.1950 год.
AM/KN-2 екз.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

12

Строго-поверително!

С И Р А В И И

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО:

Българския национален к-т
"Свободна и независима Бъл-
гария" /Геметовския комитет/.

С установяването на власта на О.Ф. и след разтърсване на Втората световна война мнозина врагове на народа успели да избягат от България се установяват във Франция. По-късно те започват да се организират, стремежи се да обхванат по-голяма част от българската колония във Франция, пред която да заместят нова България, а от друга страна си поставят задача - откритата борба срещу О.Ф. и ВКП, създаване връзки с видни френски десни общественици и политически партии, които да информират неправилно за положението у нас, с цел да усложняват международното положение на България.

Към тази група скоро се присъединяват и някои невъзвръщеници, отровани дипломати и др. По този начин през 1946 год. се образува В.Н.О.К./Български национален освободителен комитет/. Той комитет развива активна пропаганда, като издава редица списания, протести, отворени писма и пр., насочени срещу О.Ф. и ВКП.

Комитета е образуван към края на 1946 год. при идването на Гемето в Париж за погребението на КОСТА ТОДОРОВ.

Състава на комитета е бил следния:

Д-р Г.М.ДИМИТРОВ - председател, ДИМИТЪР МА АНКИЕВ - под-председател, ХРИСТОФОР ЯНЕВ - главен секретар и членове ДЯНКО СОТИРОВ, Д-р КОНСТАНТИН РИДОВ, СИМОН ГОЖЕВ, ДИМИТЪР ПАНЕВ, НАЧО ТОДОРОВ и ДВБОМИР НЕСТОРОВ.

Към средата на 1947 год. ВНОК се разтурва и на негово място се образува "Комитет за защита правата на българските граждани" - секция на Българския национален комитет "Свободна и независима България". Този комитет се е наричал секция на Режениа интернационал, образуван от Ференц Наги, Г.М.ДИМИТРОВ, ВЛАДЕО МАЧЕК, МИЛАН ГАВРИЛОВИЧ, АЛЕКСАНДЪР КРЕЧЕАНУ и ВЛАДИМИР ЗОКОЛСКИ през ж. нр 1947 год. във Вашингтон.

Комитета започва издаването на свой вестник в Париж под името "Свободна и независима България" на френски език. Според едно редакционно съобщение за този вестник е само преименуване, на в-к "Български народ", който издаваха бившите дипломати, невъзвръщеници

- 2 -

ци и нумере до број 4. Број 5 от. 11.12.1947 год. нумере вече под име "Свободна и независна България".

Кампания на 1948 год. под ръководството на д-р Г.М.ДИМИТРОВ се образува, Български национален комитет "Свободна и независна България" със седалище Вашингтон. Комитета започва да издава едномесечен вестник на български език издаван във Вашингтон

В број 1, год. I поменатия вестник е публикувал състава и програмните начала на Геметовския комитет.

Състава на българския национален комитет "Свободна и независна България":

✓ ПРЕДСЕДАТЕЛ: Д-р Г.М.ДИМИТРОВ - Главен секретар на Българския Ремеделски Народен Съюз.

Членове на постоянния състав:

✓ 1. ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - бивш Народен представител, член на постоянното представителство на Българския Рем. Народен Съюз.

✓ 2. Д-р МИЛКА ГЕНАДИЕВА - ВМФ - Секретарка на Женската Секция.

✓ 3. ЦЕНКО ВАРЕВ - Секретар на Академическия и Младежки съюз при Българския Ремеделски Народен Съюз.

✓ 4. ВАСИЛ П. ДРУКОВ - бивш Пълномощен Министър и подпредседател на Народния Съюз Ръсно.

✓ 5. Проф. д-р НИКОЛА ДОЛАНЧИЕВ - бивш Пълномощен Министър и Подпредседател на Българската Академия на Науките.

✓ 6. Проф. ГЕОРГИ ПЕТКОВ - професор при Варненския университет и Народен представител от Социал-Демократическата партия /Думчев/ във Великото Народно Събрание.

✓ 7. ПЪТКО Н. ПЕНЕВ - Представител на Социал-Демократическата Партия в чужбина.

✓ 8. ИВАН ТОДОРОВ - Разпасен генерал.

✓ 9. НИКОЛА ВАЛАВАНОВ - бивш Пълномощен Министър.

✓ 10. МИЛКО ХР. МИЛЕВ - бивш Пълномощен Министър.

✓ 11. ХРИСТО ВОЯДКИЕВ - бивш Легационен съветник.

✓ 12. КОНСТАНТИН ЦОЦОВ - бивш Областен Директор, Народен Представител във Великото Народно Събрание от парламентарната Ремеделска Група с председател: Н.Д.ПЕТКОВ.

✓ 13. Инж. ТОНЧО ТЕНЕВ - бивш Директор на Мили "Цепник". Народен представител във Великото Народно Събрание от Ремеделска Парламентарна Група с председател Н.Д.ПЕТКОВ.

25

- 3 -

26

✓ 14. СТРАТИН СКЕРИЕВ - Народен Представител във Великото Народно Събрание от Ремеделска Парламентарна Група с Председател Н.Д.ПЕТКОВ.

✓ 15. ГЕОРГИ КОЛЕВ - Народен Представител във Великото Народно събрание от Ремеделска Парламентарна Група с Председател Н.Д.ПЕТКОВ.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА АРМИЯТА И ЦЪРКВАТА

Д-р Г.М.ДИМИТРОВ е главен секретар на редици интернационални във Вашингтон. Той е главен редактор на в-к "Свободна и независна България". Цялата дейност на комитета се ръководи от него. Освен това в един и същ број той помещава по няколко статии. Член е също така на изпитателния комитет на движението "Обединена Европа". Седалището на Гемето е Вашингтон, но той често прави обиколки из Европа - Франция, Италия, Австрия, Англия и Германия, където посещава вражеските емигрантски групи, пред които дължи реч и дава директиви за по нататъшна противонагодна дейност.

Цялата радгранична дейност на Гемето е насочена срещу Н.Р.В. Тя се състои в:

1. Организиране на групи от политически бандити, криминалности и шпиони, за борба срещу Н.Р.В.

2. Създават пречки в уреждане международното положение на България.

3. Подбиват духа на българския народ и чрез разпространение на лъжи, клевети, разпалване с нова война и атомни бомби и пр. като си служи с печатни произведения издавани с помощта на САЩ.

4. Поставяйки себе си в хората около него в услуга на империалистическите разведки - по специално американската.

ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - в Англия. Работи там като редактор и говорител в ВВС - Българска секция. Той е представител на Гемето в Англия. Член е на лигата за Европейска свобода. Председател е на ВНС "Цадне" над граница.

МИЛКА ГЕНАДИЕВА - ВМФ - ВНС "Цадне". Много активен член на комитета. Ръководителка на предаването на български език по радио Париж. Директор на в-к "Свободна и независна България" издаван на френски език в Париж. Агент е на френското разузнаване и лично тя издига и вербува агенти на същото.

ЦЕНКО ВАРЕВ - В.В.Н.С. "Цадне". Най-доверен и близък човек на Гемето. Натъварен от Гемето да ръководи комитета през време

- 4 -

27/10/48

на неговото отстояние. Придружава Гемето при обиколките му на Европа и сам прави такива. Развива активна организационна и пропагандна дейност. Сътрудник е на френската полиция.

ВАСИЛ ДРУКОВ - бивш председател на НС Явено, редактор на в-к "Изгрев" и пълномощен министър в Брюксел. Един от най-активните членове на Геметовския комитет. Придружава Гемето при обиколките му на Европа. Взема участие в заседанията на международния комитет на движението "Обединена Европа".

Проф. НИКОЛА ДОЛАНЧИЕВ - в Англия. Бивш професор в Бридженския факултет и пълномощен министър в Лондон. По наши сведения сега работи в ВВС Вългарска секция.

Проф. ГЕОРГИ ПЕТКОВ - ВРСДП /Коста Лудчев/. Активен член на Геметовския комитет. Участва в оповестяването на в-к "Свободна и независима България". Често изяснява скръпките ^{прох} емигрантите. Член е на "Социалистическия съюз на Източна и Централна Европа" със седалище Лондон. Припомага на всички конгреси и обирки на десните социалисти на запад.

Напоследък е образувана Социалистическа група сред емигрантите в Париж. Тя е неин председател.

ПВЕЧКО В. ПЕНЕВ - Австрия.

Ген. о.о. ИВАН ТОДОРОВ - Предполагаме, че е напуснал Геметовския комитет. Нямаме сведения за дейността му.

НИКОЛА ВАЛАВАНОВ - бивш царски пълномощен министър в Анкара, Берн и Париж, Активен член на Геметовския комитет. Редовен сътрудник в Геметовската преса. Посещава сам други страни в Европа, макар че има емиграция, като представител на Геметовския комитет.

МИЛЧО ХРИСТОВ МИЧЕВ - Италия.

ХРИСТО ВОЯДЖИЕВ - В брой 2 на в-к "Свободна и независима България" е дадено съобщение, че името на ХРИСТО ВОЯДЖИЕВ е погрешно напечатано в състава на комитета.

КОНСТАНТИН КОПОВ - ВРНС "Планин". До началото на тази година беже в Турция. Никъде често отатни във в-к "Свободна и независима България" и сп. "Освобождение".

Ем. ТОМЧО ТЕНЕВ - ВРНС - Гичев. Водач на опозицията срещу Гемето.

СТРАТИЯ СЕРБИЕВ - в Турция.

- 5 -

28/10/48

ГЕОРГИ КОДЕВ - До началото на тази година беже в Турция. Сега е към ВРНС "Планин".

Точният брой на емигрантите във Франция не е определен. Явно се очаква, че боляинството от тях са в Париж. Някои от емигрантите биват пращани чрез КРО и Министерството на труда във Франция на работа на провинцията по мините и частни ремесленически стопанства.

По наши сведения на избранията на Геметовския комитет присъствуват около 60 души, а на избранията на "Вългарци" - данковистите около 70 души.

Напоследък се рабалява прикдаване на емигранти от Турция и Италия във Франция.

Климата дейност на Геметовския комитет и хората около него е насочена срещу НРБ. Тази дейност се ярава в организиране на всички емигранти, създаване пречки в укрепването на международното положение на България, поддържане духа на българската емиграция във Франция и другите страни, изпращане на Вългарска делегация във Франция, поставяне в услуга на англо-американското разузнаване, гласна пропаганда срещу СССР и народните демокрации, рапханване о нова война и атомната бомба и пр.

В началото на т.г. до нас достигнаха сведения, че някъде в Средна Франция се формират и обучават бойни групи на и пращане в България на бандитска и диверсионна дейност. Така нарц. ТОДОР ГЕОРГИЕВ ХРИСТОВ е бил поканин да раминне на обучение, но той след дълго двоумение отказва да раминне. Това доведе до изгонването му от Геметовския комитет. Той чрез свой познат уопя да намери работа в една фабрика около Лион.

Как по същото време някой си ИВАНОВ се е представил на няком българин в Париж, че е от Геметовския комитет и, че е изтоварен от последния о обучението на бойни групи. Съзика е показан в квартирата си екафови палики с пистолети.

На раполагаме със сведения ра прекарване на емигранти в страната. Преди известно време, обаче, от контрола на кореспонденцията на КРУМ ИВАНОВ - беглец, се вижда, че последният никъде на жена си СНАСЕНА ИВАНОВА - живува в София, че пак да дойде в страната и че бъде некагамен.

Геметовския комитет напоследък масово и праща пропагандни материали - четивки, вестници - на различни адреси в страната. Не ни е известно по друг начин да и пращат таки материали, освен по редовния поща.

- 6 -

29/14

Вражеската емиграция пакга възникне си надежди и сметки и на една близна война между СССР и САЩ, при която България ще бъде окупирана от Англо-американците и в резултат на което ще дойде на власт. Дем има надежди за близна война и субсидии, те се активират и оживяват. Няма ли тия надежди в тяхните среди настъпва отчаяние и параногласии.

Българския национален комитет "Свободна и независима България" от дълго време се радва от параногласия, които наскоро доведоха до разцепление. Членовете на комитета са разделени на две групи: Едната начело с Гемето, поддържана от Денко Варев, Милка Геналева, Константин Попов и вероятно и от Васил Вуков и Георги Колев, а другата начело с инж. ТОНЧО ТЕНЕВ поддържан от проф. Георги Петков и Никола Балабанов.

Геметовците в Царки представляват най-значителната вражеска група. Те са най-агресивните и са с въздъци, че само те представляват "бояния се български народ". Те активират за всички субсидии на аметжанците и френските власти, отпуснати на емигрантите.

Восед геметовските среди във Франция сега са оформени следните групи:

1. Временно ръководство на БРНС в изгнание в състав /БРНС-Царки/.

Председател - ДИМИТЪР МАЛАНКИЕВ и секретари - СЛАВИ НЕЙКОВ, ИОРДАН РАЙЧЕВ, Д-Р ВЕЛИКО МАТЕЕВ и КРЪСТО ВАРЕВ. Това крило е крило под влиянието на Гемето, поддържа го при всички случаи и удобрява и подкрепя дейността му в Геметовския комитет.

2. БРНС в изгнание. Ръководство - инж. ТОНЧО ТЕНЕВ, ДИНКО АРГИРОВ, Д-Р КОНСТАНТИН РИЦОВ, ВАКРИ ЯНЕВ, ЯНКО ДОНЕВ и ИОРДАН ТОНЕВ. Хората около тази група се очертават като гичевисти. Те, също атакуват Гемето за дейността му в Геметовския комитет и откъсват овозта подкрепа на Комитета. Те отричат представителността на Гемето в "Рехения интернационал", като настояват, че Гемето е представител само на "Съветският група "Царки". Това именно доведе до окончателния разлив восед геметовските среди във Франция.

Гичевистите се готвят да издават свой вестник.

По всички надежди, че групата на Гичевистите е по-голяма и с по-голямо влияние восед емиграцията.

Гемето, въпреки американската подкрепа е изолатиран и остава само с една махобройна група, която няма авторитет восед емиграцията.

3. Има още една група, която идва от името на БРНС в

- 7 -

30/15

изгнание, П.Ц на БРНС и настоятелство на геметовската дружина в Царки. Още не е изяснено кои лица влизат в тази група, но от издванията от тях циркулиран вестник "Народно геметовско знаме" се вижда, че организационен секретар е някой от Ц.ПЕЛКОВ, а отговорен редактор КОНСТАНТИН ИЛИЕВ ВЕНОВСКИ от Орехово на 24 год. беглец.

И тази група се обявява против Гемето, Геметовския комитет и БРНС-Царки.

Геметовския комитет се финансира от аметжанците. В САЩ е създадена една организация наречена "Американски национален комитет за Свободна Европа". В този комитет влизат; КОДЪФ ГРД - бивш пълномощен министър и пом. министър на външните работи - председател на комитета, ДАВИД ЦУД - секретар и ФРАНК ОУТЧУД - касиер. Главни инициатори и участници в комитета са: ДАВИД АЙРЪН-ХАУЕР, АЙЪН ДЪМЕВ, МАРК БТРИЧ и др. Този комитет има за цел да подпомага и финансира противоболшевишката пропаганда водена от вражеските емигрантски групи, от страните с народна демокрация.

По наши сведения за Геметовския комитет и неговата пропагандна дейност аметжанците отпускат ежемесечно 1500 долара. Един от поводите за параногласията в Геметовския комитет е и въпроса за разпределение на долларите. Хората около ТОНЧО ТЕНЕВ настояха да се дава точна сметка къде се изразходват аметжанските субсидии, на което Гемето не се съгласи.

Гичевистите не получават от друго място материална помощ освен от свои богати членове и привърженици. Такива са ИАЧО ТОДОРОВ - богат българин, живее от дълги години в Царки и ИОРДАН ТОНЕВ - търговец, член на ръководството на БРНС - Гичевисти.

Конкретно каква е ролята на империалистическите праведни в дейността на различните групи восед емиграцията не ни е известно.

Гемето като главен секретар на Империалистическия комитет за дейности интернационал дава доста активна дейност.

На тегодишния конгрес на "Геметовския интернационал", своят се на 8, 9 и 10 май във Вашингтон Гемето е бил избран заедно с гореозначения империалистически комитет.

Безспорно Гемето, който е един от най-активните в "Рехения интернационал", и който се ръководи в Геметовския комитет, като със свое лично предприятие, провежда рехенията и задачите на "Рехения интернационал" дадени на последния от аметжанците.

1950m

- 8п-

31 10 59

Геметовският комитет, макар това открито да не се демонстрира в сесията на Международния сексски съюз /"Революция интернационална"/ със седалище Вашингтон.

Преди той открито се наричае сесията на "Революция интернационална", но след като в състава му бяха включени представители на различни политически групировки, като ВАСИЛ ДРУКОВ - явешар, проф. ГЕОРГИ ПЕТКОВ - социал-демократ, НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ, НИКОЛА БАЛАБАНОВ и др., престана да се нарича така. "Революция интернационална" е образуван от някои водачи на опозиционните земеделски партии в отрядите с напредна демократия. Състава на изпълнителния комитет на "Революция интернационална" е следния:

Председател - МИКОЛАЙЧИК - Полша, Подпредседатели - МАЧЕК - Хърватско, ФЕРЕНЦ НАГИ - Унгария, ГАВРИЛОВИЧ - Югославия, ПОПА - Румъния. Главен секретар Г. М. ДИМИТРОВ - България. Членове: ЧЕРНИ - Чехословакия, ХОДЖА - Словакия и Д-р КАРИС ГРИНУС - Дитва.

"Революция интернационална" е международна реакционна организация, която се появява с дедтата подкрепа на САЩ.

15.VIII.1950 год.
ВК/АК - 8 ек.

СЪСТАВИ: *MD*
/о.п. В. Крайчев/

ПРОВЕРИ:
/М. Бхагоев/

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

13

21 II 1951

453 33

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО:

Идването на ГЕМЕТО в АВСТРИЯ
и направените от него събрания.

През първата половина на м. ноември 1950 год. ГЕМЕТО е бил в Австрия. На 12 сеп. е правил събрания в Грац, а на 15 в Инсбрук.

На събранието в Инсбрук са присъствали около 50-60 души.

На събранието ГЕМЕТО е казал, че "края се вижда". Американците имали вече редовна армия. "Гответе се за освобождението изстрадали български народ".

Той подчертал пред съмишленниците си, че той пръв обърнал внимание на американската дипломатия за вземане мерки против руската агресия, че той бил личността, която издигнала България в лицето на Америка. Той напомнил на привържениците си, че нареждането на някои от тях ползнамето на ДОЧЕВ не ще им донесе поставе след освобождението на страната от робство. Той казал, че ДОЧЕВ и на него предлагал министър председателския пост след като се обединят, но той не бил съгласен, защото ДОЧЕВ бил за монархия, а те били за република.

Като представител на геметовската група от Леобен е присъствал на събранието ИВАН МИТАРОВ /студент/.

Завръщането на МИТАРОВ от гр. Инсбург повдигнало самочувствието на геметовците. Те станали по-дръзки в отношението си към отечественофронтовците.

Правили са изказвания, като тези: "Войната в Изтока ще се разрастне скоро, ще се освободят поробените от комунистите народи." "Защо не заминете да помогнете на корейците", "Когато дойде момента, ще ви режем краката и главите".

21.II.1951 год.

София

ОПЕРАТИВЕН РАБОТНИК:

и. Армица

✓ от Момчил
Димитров
Копирана от м-р. Груев
26.10.51
Комитет за
Съединение
между ГЕМЕТОВЦИТЕ
и ЛЕГИОНЕРИТЕ в Грац.

Груев

278
279

Копи е ?

Според сведенията получени от АНГЕЛ, броя на Геметовците в Грац е по малък от този на легионерите. Точният брой на едните и другите не може да каже. Той е останал с впечатление че от всички геметовци, най-дейтелен е П. Трифунов. Сам той се е оплаквал че няма хораз работата и по тази причина се е спрел на Чолев и го е включил в ръководството на секцията.

Легионерите са, според мнението на Трифунов, по голяма група и то все образовани и отракани хора. Сам той признава че е принуден да води тежка борба с тях и за тяхното разобличаване, и че независимо то вярата която има в тези спорове често се чувства слаб и изпитва страх. Всеки ден те водят спорове на пазара и Трифунов е принуден сам да отстоява на тяхното болшинство. Благодарение на упоритостта с която Трифунов води споровете, са му прикачили името "малкия гемето", име с което той се гордее много. Ето какво казва Трифунов за тези спорове:

"Аз се опитам по всякакъв начин да се справя с легионерите, понеже ги виждам че нямат правилно становище за БНК. Исках да ги претопя по същата метода, с която комунистите претопиха другите партии в България, а също така и нашия съюз. Обаче срещам голяма съпротива и големи трудности, понеже аз съм единствения който се изправям срещу тях от земеделска страна. А те са голяма група и всички отракани и образовани момчета. Така че моята работа е много тежка. Обаче все пак те виждам каква е съпротивата на "малкия гемето". Например аз се срещнах с Иван Дочев в Залцбург и още в началото на разговора ни разобличих и го накарах да се признае че е слаб. Ние земеделците няма и не може да се разберем с фашистите понеже те избиха толко много земеделци и са за цар, а ние за Република. Ясно е, че ние стоим много по близко до фашистите от колкото до комунистите, понеже в дадения момент имаме един общ враг - комунизма. Но после пак с тях ще си мерим силите и народа ще си каже думата кой, те или ние. Тук в Грац те са силни и обръхаха на много другари работата в ИРО, понеже англичаните са царска страна и подкрепят превърженците на царизма. Все пак легионерите признават че аз съм единствения с когото могат да се помират и обединят. Преди няколко дена ме обориха и ми доказаха че сам Гемето е комунист. По този въпрос замълчах, защото това е така. Гемето искаше и мислише че може да се стигне до положение на разбирателство с комунистите, обаче много скоро се убеди че това е невъзможно.

Например според мен Никола Петков е нищо, обаче след неговата смърт той стана светец, защото показа че може да се умре в борбата за свобода и народовластие. Все пак, не може да се прави и сравнение между Гемето и Н. Петков. Гемето е начетен и генкален мъж.

За нас е ясно че в България може да има само власт опрена на сътрудничеството между работниците и селяните, обаче не на комунистите от Москва управлявани и провеждащи чужди интереси, а нашия народ е гол. Голями прожждания и голям глад. Къде отива нашата стока, за Москва на безценница - защо?

В процеса срещу Трайчо Костов не показаха истината, защото те я скряха, и искаха че той е бил с фашистите. Това не е верно. Той беше за разбирателство с БНС, и за политика само в интереса на България!"

Трифунов е разправял още че с големи усилия са успели да отнемат от ръцете на легионерите дружеството в Грац и че сега има процес по този въпрос. Съдят се за архивата. Сега това дружество е вече в ръцете на геметовците. Обаче борбата около него продължава, защото чрез него се полу

575
279

чава материална подкрепа от различни международни организации, и с тази материална помощ се привличат хора от емиграцията. Мнението на Трифунов е чрез това дружество да привлече повече хора към БНК и да ликвидира по този начин по-лесно съпротивата на легионерите, а също така и влиянието им пред англичаните.

Какво мислят да правят легионерите, как се противопоставят на геметовците и каква е тяхната организация, членски състав и ръководство не ни е известно.

Ангел не е могъл да установи по-голяма подробности по този въпрос. В миналото са давани сведения по именно, за привърженците на едната и другата групировка, ръководства дейността, сведения от други наши сътрудници/.

Висна, ялий, 1951 г.

Горазо -

ПОДКОМИТЕТА В АВСТРИЯ

"Свободна Независима България" бр. 4
15.II.1951 година

В член 16 от наредбата на БНК се казва: "Н.К. има инициативата за организиране на българите, които се намират в чужбина, като политически емигранти и бежанци, в подкомитет там където е възможно това". По силата на това постановление от наредбата на БНК бяха създадени подкомитети на някои от свободните страни.

Най-главните задачи на всеки подкомитет са:

1. Да представлява БНК в страната, където е седалището на подкомитета.
2. Да разяснява чрез печат и живо слово робското положение на българския народ под комунистическото управление.
3. Да организира емигрантски групи на БНК, да полага грижи за облекчаване положението на емигрантите и ги подпомага в техните културно-просветни начинания.

По силата на споменатата наредба и с тази задачи бе основан на 1.XI.1948 г. и подкомитет на БНК в Австрия. От тази дата изминаха повече от две години и един преглед на неговата дейност се налага.

Подкомитетът на БНК в Австрия провежда дейността си посредством своите секции. Още с основаването си той създаде такива в градовете - Форарлберг, Грац и Залцбург. По-късно през есента на 1949 г. бе образувана секция в гр. Леобен, а през лятото на 1950 г. и в Клагенфурт.

Дейността на подкомитета на БНК в Австрия може да се разграничи така: представителна, организационна грижи за емиграцията и пропагандно - просветна. Трябва да се отбележи, че всеки сектор от дейността на подкомитета има свой отговорник, което нещо допринесе извънредно много за доброто изпълнение на поставените задачи.

8

- 2 -

Още с основаването си подкомитета установи връзки с властите, от които зависи неговата дейност. Вестествено едно официално признаване на подкомитета е невъзможно тъй като Австрия е окупирана страна и съветските представители не ще позволят подобно нещо. Но въпреки тази пречка подкомитета установи пряка връзка с окупационните власти на демократичните страни, което улесни значително неговата дейност. Представителите на подкомитета в срещи и разговори със отговорни лица от администрацията на западните окупационни власти винаги са разяснявали целите и задачите на БНК и по такъв начин са печелили приятели на нашата борба. Освен това те са търсили всякога съдействието им при уреждане на въпроси свързани с българската емиграция в Австрия. Представителната служба пред австрийските власти бе изпълнявана по същия начин.

Връзките на ИРО с черковните организации са били поддържани редовно. Пълното сътрудничество между подкомитета и споменатите организации чувствително облекчи положението на нашата емиграция. Достатъчно е да се спомене само, че легализирането на нашите емигранти и поемане на покровителството им от ИРО макар и придружено винаги с големи мъчнотии е извършвано винаги без изключение.

Отношенията на подкомитета с останалите народности емиграционни групи са били най-добри. Пълното взаимодействие на емиграцията от страните зад желязната завеса е необходимо условие за успешното извършване на общата борба. Затова именно подкомитета не е пропуснал случай да изпрати делегати на тържества и събрания, организирани от другите емигрантски групи. Трябва да споменем особено добрите отношения с югославската група.

Организационната дейност на подкомитета се извършва от всички негови членове. Всички въпроси са били решавани в редовните седмични заседания.

Грижи за емиграцията: Тази е една от най-важните задачи на подкомитета. Всеки емигрант се нуждае от легализиране пред властта, набавене на документи за самоличност и признаване на качеството му на ДН, издръжка до намиране на работа покровителство на ИРО. А за всичко това е необходимо засилване на помощта от черковните и други благотворителни организации и тези на социалните служби за особен случай. Въпреки всичко това, обаче, подкомитета се е справил с всички случаи. Всеки нуждаещ се емигрант е получил помощ. А що се отнася до улеснения при емигриране, достатъчно е да се спомене, че само с помощта на американските черковни организации

9

- 3 -

досега са заминали за САЩ 17 българи от Тирол и Форарлберг.

Пропагандно просветна дейност: Всеки един от членовете на Подкомитета е смятал за свой пръв дълг да запознае намиращите се при него лица с целите, задачите и програмата на БНК. Нека отбележим, че разобличаването на червения варваризъм пред заблудените и апатичните е давало винаги добри резултати. За тази цел Подкомитета е уредил досега няколко пропагандно-разяснителни срещи с групи от наши сънародници до където са били поставяни и разглеждани въпроси от най-различно естество. Освен това подкомитета не е пропускал случай да урежда български тържества по повод големи народни празници, както и траурни такива в чест на велики покойници, като например за Н. ПЕТКОВ.

Така изложената дейност на подкомитета на БНК в Австрия макар и накратко показва, че неговите членове и дейтели работят къртовски за успеха на народно-освободителното дело. Те могат да бъдат сочени за пример.

15.XII.1951 г.
ИК/МТ - 1 екз.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

16

Строго поверително

ОБРАЗУВАН Е ПОДКОМИТЕТ НА БНК В И З Р А Е Л

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Движението между българските евреи в Израел в полза на нашето народоосвободително дело се роди още в момента когато демократичните сили в Родината подеха борбата срещу болшевиизма. От тогава до сега честните български евреи на всякъде по света не само живо се интересуват за съдбата на нашия народ но дори и подпомагат до колкото им е възможно, неговата борба за свобода.

Всеки българин срадост посреща приятната новина, че българските евреи в Израел са образували подкомитет на Българския национален ~~кмиетет~~ комитет. По такъв начин те организирано вливат своите сили във всенародното движение за свобода и независимост на България. Ние приветстваме основателите на подкомитета, пожелаваме им плодотворна ~~дейност~~ дейност и им обещаваме нашата пълна подкрепа в задружните усилия за борба срещу врага на всички народи - болшевиизма.

Тук печатим учредителния протокол на подкомитета на БНК в Израел.

Хайфа 21 август 1952 г.

Днес на 21 август 1952 година група български евреи събрани в дома на г. Филип Голдщайн ул. Абас № 6 решихме да основем подкомитет към Българския национален комитет "Свободна и независима България" и да положим усилия за признаване на този подкомитет от страна на централната на поменатия комитет в Вашингтон, САЩ. На това тържествено събрание между другите присъствуваха д-р Ш.Х. Романо, Георги Кърджиев Мони Меламед, Алберт Бенбагат, Исак Бехар,

Задачата на подкомитета ще бъде да подпомогне усилията на български я народ да скъса робските вериги, поставените му от единствените в историята по своята жестокост червени палачи.

Скръбта на българския народ в скъпата ни родина ивемигрантството е и наша скръб. Вярата на българския народ в крайната победа на тъмните сили на червения поробител е и наша свята вяра.

Върховните усилия положени от славния български национален комитет, с председател д-р Г.М. Димитров за успешното провеждане на народното освободително дело, ще съставляват за нас винаги подтик към све по мощна и всеотдайна дейност в служба на българския народ.

1. Дейността в Израел е освен туй проява на признателност към спасител. Датата 19. март 1948 год. е за българското еврейство историческа в двойно отношение: А. Като начало на проява на подготовка за повсеместно изстребление на българското еврейство; като безпрецедент в историята на нацисткото иго осъществена отпор от стана на целокупния български народ - обстоятелство което спаси положението.

- 2 -

Решението на **НБ** на българския народ смути нацисткия звяр и усое-ти пълкните му планове. Това ние българските евреи, не трябва и не бива никога да забравим и наш върховен дълг е сега или само сега да му се претечем на помощ и да подпомагнем усилията на Българския национален комитет за успешното провеждане народното освободително дело.

Подкомитета счита за свой дълг да напомни на българското еврейство че България бе първа, която се обяви за свободен и независим Израел. В това отношение историческа ще остане декларацията на българския земеделски народен съюз в края на 1944 год. на банкетата даден в чест на Бен Гурион в София. Тогава д-р Г.М.Димитров като глава на славния БЗНС участва с четири министри в управлението, обяви публично становището на Съюза и направи следната тържествена декларация: "Ние искаме да видим Израел цветуща, свободна и демократична държава.

2. Подкомитета отрича съществуването на каквато и да е връзка между съществената му задача и някакво си възвращение. В редовете на подкомитета се намират мнозина, които са щастливи че живеят в Израел и не мислят да се завърнат в старото си отечество. Но те са изпитани антикомунисти и искрено възбудени от идеята за подпомагане благородния български народ за снемане червеното иго. Проблемат за връщане в България съвсем не е актуален и съставлява брѝмка в комплекса проблеми, които ще намерят правилно разрешение в бъдещия свободен свят, който ще бъде изграден върху всички ония принципи и морални ценности, които лежат в основата на американската декларация за независимост правата на човека и на гражданина и особено хартата на Обединените народи от 1945 год. В един свободен свят, който идига лозунга за свобода на движение и настаняване, въпроса за напускане на една държава и настаняване в друга не ще съставлява проблем, а още по малко обстоятелство, застрашаващо съществуването на която и да е държава.

3. Подкомитета осъжда всякаква разколническа дейност, плод на карьеризам или вражески интриги и апелира за сплотеност около Българския национален комитет.

Пожелаваме на председателя на Българския национален комитет д-р Г.М.Димитров и на преданите му приближени, сили и крепко здраве за успешно провеждане на народното освободително дело.

/Следват подписите на присъстващите/
Извадка от в. "Свободна и независима България"
година 4 брѝй 18 от 9 октомври 1952 год.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I7

Строго поверително!

69

КРДОБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: дейността
на подкомитета на
БНК в Западна Германия

Дейността на Българския национален комитет в Западна Германия се провежда от подкомитет, който има седалище в гр. Мюнхен и е създаден през месец ноември 1949 година. Кърѝния състав на подкомитета е бил: майор ВЛАДИМИР АПОСТОДОВ, АСЕН ИВАНОВ МАНДИКОВ, МИХАИЛ МИШАЙКОВ и ЛЮБЕН НИКОЛОВ КОЙЧЕВ. Този състав на подкомитета не е бил в състояние да се справи със стоящите пред него задачи, поради което през м. ноември 1950 год. е бил реконструиран.

По сведения от достоверен източник реконструирания подкомитет е имал следния състав: ЛЮБЕН КОЙЧЕВ - секретар, МИЛОРАД МЛАДЕНОВ - административен секретар, МИХАИЛ МИШАЙКОВ - касиер, ГЕОРГИ НОЕВ - редактор на немското издание на в. "Свободна и независима България" и членове д-р ГЕОРГИ КИРОВ, д-р ТОМА МИНЧЕВ, инженер ДОЙЧИН ПЕНЕВ, ПЕТЪР ПЕТРОВ и ИВАН ДОНЕВ. За контролна комисия са били избрани ИВАН ДОНЕВ - председател и членове инженер ДОЙЧИН ПЕНЕВ и ПЕТЪР ПЕТРОВ.

За по-правилно провеждане работата на подкомитета и заангажиране на всички членове на съдия с по-конкретна работа, са били изградени отдели с отговорници и прикрепени към тях помощници, а именно:

1. Вътрешно-организационен с отговорник МИЛОРАД МЛАДЕНОВ и помощници инженер ДОЙЧИН ПЕНЕВ и ПЕТЪР ПЕТРОВ.

- 2 -

49

60

2. ~~Външна~~ политически с отговорник МИХАИЛ МИШАЙКОВ и помощници ГЕОРГИ НОЕВ и ТОМА МИГИЕВ.

3. Печатни издания и пропаганда - редакционна колегия в състав ГЕОРГИ НОЕВ - отговорник и сътрудници д-р ГЕОРГИ КИРОВ, МИЛОРАД ВЛАДЕНОВ, ПЕТЪР ПЕТРОВ, инженер ДОМИН ПЕНЕВ и МИХАИЛ МИШАЙКОВ.

4. Културно-социален отдел с отговорник ГЕОРГИ НОЕВ и сътрудници д-р ГЕОРГИ КИРОВ и инженер ИЛИЯ ПОПОВ.

Поради замисляване от Германия на секретаря на подкомитета ЛУБЕН КОЙЧЕВ на 14.XII. 1950 год. на негово място за председател бил избран МИХАИЛ МИШАЙКОВ, а за секретар-каснер МИЛОРАД ВЛАДЕНОВ. Други промени в подкомитета не са станали.

Новия състав на подкомитета раздвижва работата. Той влиза във връзка с емигрантите, пръснати в различните градове на Западна Германия, свързва се с различни официални германски учреждения, с подкомитетите на БНК в другите капиталистически страни.

През декември 1950 година в Берлин бива създадена секция на подкомитета в състав: инженер СИМЕОН ДИМИТРОВ - председател, инженер ИВАН ДОБРИЛОВ - секретар и ТОМА Б. РАЙКОВ - каснер. Въпреки трудностите, които са съществували при осъществяване на връзка с тази секция, подкомитета е поддържал много тясна връзка с него. В Берлин са били изпращани най-редовно вестници и списания, а били получавани сведения за живущите в Берлин българи, както и такива за нашта дипломатическа мисия и търговско представителство. От своя страна секцията е създавала връзки с И.Р.К. - американска помощна организация, от която са били получени помощи за нуждите на секцията.

В началото на 1951 година, подкомитета е успял да изгради редица секции в градовете Хам, Франкфурт, Шутгард, Карлсруе, Бад-Баден, Бюрцбург и лагера Валка. Въпреки малкия брой на членовете на тези секции, те са развивали усилена работа в провеждане политиката на БНК като поддържали връзка с местните немски и окупационни власти, разпространявали печатните издания на подкомитета и БНК и пр.

- 3 -

50

61

При създаване на българската войскава част във Франкфурт на Майн, някои от секциите престанали да съществуват, поради постъпване на членовете им в нея.

На заседанието на подкомитета, състояло се на 14.I.1951 г. за член на съдия е бил избран МИНЧО САЛИНСКИ, завеждащ секцията във Франкфурт.

През същия месец в Мюнхен започва да излиза вестник "Свободна и независима България" на немски език. Първоначално той е бил изпращан на емигрантите и на по-видни политически личности в Западна Германия, както и на някои германски институти.

На 17 март 1951 година, МИХАИЛ МИШАЙКОВ напуска подкомитета, а през яли с.г. напуска подкомитета и инженер ИЛИЯ ПОПОВ.

На заседанието си от 11 август 1951 год., подкомитета решава да се възстанови длъжността "председател на подкомитета", като за такъв бил избран д-р ГЕОРГИ КИРОВ, а за каснер ИВАН ДОНЕВ. На същото заседание за член на подкомитета и на контролната комисия е бил избран БОЯН ЯНЕВ.

За този период подкомитета е разпространявал най-редовно своите печатни и тези на БНК издания. От българското издание на вестник "Свободна и независима България" в Германия са били разпространявани около 400 броя, немското издание на съдия вестник в 1050 броя за Германия, а само за Берлин 100 бр., 600 броя за Австрия, по 30 броя за Франция, Швейцария, Италия, САЩ, Канада и Бразилия и Австралия 50 броя.

Списанието на БНК - "Освобождение", се е получавало и разпространявало в Германия в 30 екземпляра, както и по-ограничен брой от вестник "Свободна и независима България" на италиански и френски езици.

Подкомитета е разпространявал и един бюлетин на английски език. Съдия е бил изпращан изключително на американски и английски служби в Германия.

В края на 1951 година, подкомитета е участвувал активно в създаването на българската войскава част. Някои от членовете му обходили почти всички градове на Западна Германия.

- 4 -

51
62

да издирват и рекрутират българи-емигранти за частта. В резултат на положените от страна на подкомитета усилия и със съдействието и на другите подкомитети от другите страни, през м. ноември 1951 година е била създадена войсковата част.

В течение на 1951 година подкомитета е използвал най-малките поводи и възможности за създаване на широки връзки с различни местни и окупационни организации, дружества, институти и пр. Така например във връзка с уреждане положението на новопристигащите емигранти в Германия са били създадени връзки с Баварското Министерство на вътрешните работи, към което съществувал Съвет по бежанските въпроси, на заседанията на които присъствували представители на подкомитета; създадени са връзки с американската военна служба М.И.С.С.; с директорката на американската помощна организация И.Р.К. г-жа МАРСОН, чрез която са получени пари, продукти и други помощи за нуждаещите се емигранти, осигурени стипендии за 7 души студенти, средства са издръжка на курс по изучаване на английски език от членовете на подкомитета, както и материална издръжка в размер на 100 марки в течение на 4 месеца за членовете на подкомитета ДИМИТРИ ПЕНЕВ и БОЯН ЯНЕВ; подкомитета получил 200 кгг. млеко на прах от организацията РЕКОФОС; от немската помощна организация ВОЛФРАТСАМТ 150 марки; бил е във връзка с черковната благотворителна организация Ч.В.Сц, която по препоръки на подкомитета е оказвала помощ на много емигранти; с американската организация ЧЪРЧ УОРД СЪРВИС, която давала помощи на всички български емигранти, които притежават бележки от подкомитета.

Подкомитета е участвувал в работите на Съюза на свободните журналисти, а представителя му ГЕОРГИ НОЕВ е бил избран за подпредседател на съюза.

Участвувал е активно в подготовката на акцията, организирана срещу Световния младежки фестивал в Берлин през 1951 година.

В началото на 1952 година подкомитета за Германия, се е очертах в следния състав: д-р ГЕОРГИ КИРОВ - председател

- 5 -

82
63

МИЛОРАД МЛАДЕНОВ - секретар и членове ГЕОРГИ НОЕВ, инженер ДИМИТРИ ПЕНЕВ, ПЕТЪР ПЕТРОВ, д-р КОНСТАНТИН ТОМОВ, БОЯН ЯНЕВ и ИВАН ДОНЕВ.

Отговорници за отделите на подкомитета са били:

1. Вътрешно организационен МИЛОРАД МЛАДЕНОВ и ДИМИТРИ ПЕНЕВ.
2. Външно-политически д-р ГЕОРГИ КИРОВ и ГЕОРГИ НОЕВ.
3. Печатни издания и пропаганда с редакционна колегия в състав ГЕОРГИ НОЕВ, д-р ГЕОРГИ КИРОВ, инженер ДИМИТРИ ПЕНЕВ и МИЛОРАД МЛАДЕНОВ.
4. Културно-социален отдел ДИМИТРИ ПЕНЕВ, д-р ГЕОРГИ КИРОВ, ГЕОРГИ НОЕВ и ПЕТЪР ПЕТРОВ.

Била е създадена и финансова-контролна комисия в състав ДИМИТРИ ПЕНЕВ, ПЕТЪР ПЕТРОВ и БОЯН ЯНЕВ. Поради обстоятелството, че БОЯН ЯНЕВ се установил за по-дълго време във Франкфурт на Майн, във финансово-контролната комисия бил заместен от д-р КОНСТАНТИН ТОМОВ.

На 21.II.1952 година за член на подкомитета е бил избран инженер ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ.

През 1952 година подкомитета разширява и задълбочава създадените през 1951 година връзки с различните организации, дружества и пр.

Той се свързва с представители на Чехословакия, Югославия, Унгария и Балтийските комитети в Германия; със Съюза на немските младежи от Западна Германия; установил е връзка с представителството на БНК в Израел, с което е в редовна кореспонденция; с "Федералистичния съюз" за Обединена Европа; със "Баварския червен кръст"; със българския съюз за Обединена Европа; със "Централен съюз" и "Централен Рат" - организация за подпомагане на емигрантите; на съвместните заседания с представителите на различните национални комитети; с представителите на Баварското министерство за настаняване на бежанците, като представител на подкомитета е бил МИЛОРАД МЛАДЕНОВ.

Новообразуваното в Берлин "Немско-българско дружество" на чело с инженерите РАЙНОВ и ДОБРИЛОВ, приело програмата на БНК, сътрудничило с представителството на БНК в същия град и по този начин попаднало изцяло под влиянието и ръководството на подкомитета в Мюнхен.

- 6 -

83

64

През м. юли т.г. в канцеларията на подкомитета се е състояла среща с представителите на новообразувания югославски комитет. От страна на подкомитета са присъствували д-р ГЕОРГИ КИРОВ и инженер ДОМИН ПЕНЕВ, а от страна на югославните ВУКОВИЧ и инженер ДЖЕРДЖИНОВИЧ. Били разгледани въпроси, отнасящи се до взаимното сътрудничество на двата комитета.

Членовете на подкомитета ГЕОРГИ НОЕВ, МИЛОРАД МАДЕНОВ и д-р ГЕОРГИ КИРОВ са имали продължителен разговор с д-р ВАЛТЕР от американското консулство, по изясняване отношенията между БНК и БНФ.

На 9.1.1952 г. в канцеларията на подкомитета се е състояла втора среща между представители на подкомитета и д-р ВАЛТЕР, където последния е бил запознат с борбите на БЗНС и БНК, с дейността на подкомитета в Германия и отношенията и борбите на последния с БНФ.

В разговора си с един от ръководителите на радио "Свободна Европа" ХЕНИНГЕР, д-р ГЕОРГИ КИРОВ е изтъкнал необходимостта от един радиопредавател на български език.

При пребиваването си в Германия, ГЕМЕТО имал редица срещи с отговорни представители на баварското правителство, от които е получил уверения, че ще оказват пълна подкрепа на представителите на БНК в Германия. Тези лица са ХИОГНЕР - министър на вътрешните работи на Бавария, ХУНДХАМЕР - председател на баварския парламент и ОБЕРЛЕНДЕР - комисар по бежанските въпроси за Бавария.

Пласимента на някои от печатните издания на БНК за 1952 г. в Германия е бил увеличен. Това се вижда от следните цифри: българското издание на вестника "Свободна и независима България" 400 броя; 30 броя от френското издание; 20 броя от италианското издание; 30 броя от списание "Освобождение"; 2000 броя от ежемесечното издание на вестника на немски език, а от бр. 4 на същия от тази година излязъл в тираж 4000 екземпляри, 2000 били изпратени на представителството в Берлин.

Между членовете на подкомитета не е съществувало пълно идеологично единство. Някои от тях са били във връзка

- 7 -

84

65

с БНФ, когато са поставили в течение на работата на подкомитета други са донасяли на лица свързани с американското военно разузнаване, трети не са се отнасяли с нужната сериозност към работите на подкомитета, поради което са отпаднали от същия.

Така например ГЕОРГИ НОЕВ и МИХАИЛ МИШАЙКОВ донасяли за работите на подкомитета на хора от БНФ. ГЕОРГИ НОЕВ изнасял решенията и тайните на подкомитета на ИЛИЯ ЗЛАТАРОВ, който бил във връзка с С.И.С. Членовете на подкомитета ЛЕБЕН МАНДИКОВ, М.НЕБОЛИЕВ и майор ТОПО ДАМЯНОВ, поради неучастие в работите му са отпаднали от същия.

Според източника БНК не можел да разчита много на членовете на подкомитета КИРОВ и НОЕВ.

В средата на подкомитета съществували и други търкания и несъгласия. НЕБОЛИЕВ и МИШАЙКОВ правили сондажи, за да заместят ЦВЕТАН ПЕНЕВ - отговорник на БНК за подкомитета в Германия, с майор ТОПО ДАМЯНОВ.

Борбите, възникнали в средата на БНК през 1950 и 1951 г. са намерили отражение и в подкомитета в Германия. МИШАЙКОВ, разчитайки на евентуално влизане в състава на БНК на КЪОСЕНВАНОВ, БАЛАБАНОВ и ПОПОВ и като техен съподвижник би могъл да бъде привлечен в БНК, в началото на 1952 г. си подава оставката. В последствие в него настъпва някакво колебание и прави опит да оттегли подадената си оставка, обаче, среща сериозна опозиция от страна на ЦВЕТАН ПЕНЕВ и КОНСТАНТИН ТОМОВ.

Възбуждения сред членовете на подкомитета предизвиква и съобщението от м. юни 1951 г. на работещия като преводач във вестника ЦАМЛЕР приятел на ГРИФТ, политически съветник на ДЖАКСЪН - председател на комитета "Свободна Европа". Според същото ГРИФТ получил задача да сондира мнението на българите, живущи в Западна Германия, за ГЕМЕТО като използва за тази цел ЦАМЛЕР, който като близък на подкомитета искал неговото съдействие. Това от своя страна дава пълна възможност на подкомитета да контролира тази акция. Събраните мнения трябвало да бъдат в писмена форма и да засягат следните въпроси

- 8 -

66

1. Какво мисли всеки един за българската емиграция в Германия и

2. Какво е мнението и становището на всеки един към БНК и ГЕМЕТО.

Според обясненията на източника, първият въпрос бил поставен като маскировка, за да не се добие впечатление сред емигрантите, че се прави някакъв плебесцит за проверка на мненията и настроенята сред ГЕМЕТО и се разкрият намеренията на американците.

Източникът добавя, че това е резултат от акцията на МАЦАНКИЕВ, подкрепен от КЪОСЕМВАНОВ и с цел да се постигне някакво обединение и разширение на БНК.

Във връзка с провеждане на това допитване, подкомитетът сондира мнението на ЦЕНКО БАРЕВ и иска от същия подробен инструктаж. Подкомитетът дава от своя страна нареждане на хората си в Германия, как да процедират, като изрично ги предупреждава да не се впускат в големи обяснения по тази акция и отбягват да изясняват кой се интересува от тези въпроси.

Някои от членовете на подкомитетата се опасявали от изхода на допитването, тъй като за Вашингтон са заминали МИЛЕВ, БАЛАБАНОВ, ПЕТКОВ, ШОПСОВ, а може би щял да замине и ТОНЧО ТЕНЕВ. Опасността идела от това, че всички с изключение на МИЛЕВ имали "друго отношение по общите въпроси".

При заминаването си от Германия през м. април 1952 г. полковник ВЕЛИЗАРОВ заявил пред някои близки на подкомитетата хора, че американският комитет "Свободна Европа" констатирал злоупотребления на суми, които трябвало да бъдат дадени на емигрантите, поради което влязъл в преговори с КЪОСЕМВАНОВ, ДАМЯН ВЕЛЧЕВ и БАЛАБАНОВ да влезнат в БНК, като в последствие ГЕМЕТО бъде изместен и остане само секретар на М.С.С.

В разговор с ДЖАКСЪН и с други членове на комитета "Свободна Европа", ЦВЕТАН ПЕНЕВ узнал, че те смятали ГЕМЕТО за маниак и били настроени зле към неговите привърженици.

ПЕНЕВ като отговорник пред БНК за подкомитетите в Германия и Австрия не гледал сериозно на възложената му работа. Това допринася за задълбочаване противоречията в

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: *[Signature]*

- 9 -

67

двата подкомитета, за което ПЕТЪР ТРИФОНОВ - завеждащ секцията в Грац през м. май т.г. обвинява ПЕНЕВ в лъжа и в обсебване на средства, отпуснати му за експедиция на вестника и предупреждава, че ако не бъдат взети мерки за отстраняване на тези недостатъци, ще напусне БНК и ще работи само за БЗНС. Според ТРИФОНОВ подкомитетата в Австрия "фактически се е само-разтурни". Той предупреждава, че ЦВЕТАН ПЕНЕВ по този начин ще си създаде опозиция, която неминуемо ще се изрази в предстоящата конференция на секциите и привържениците на подкомитетата в Австрия.

Заклучението на ТРИФОНОВ е че БНК не е в състояние да поиска сметка от ЦВЕТАН ПЕНЕВ.

От своя страна ЦВЕТАН ПЕНЕВ не пропуснал случай при разговори да злослови по адрес на ЦЕНКО БАРЕВ и някои членове на БНК, които според източника били действително виновни за непорядките на БНК. ЦВЕТАН ПЕНЕВ се противопоставил на някои членове от подкомитетата да изпратят до МАЦАНКИЕВ писмо, с което да осъдят разколническата му дейност, защото той подреждал персонала на радио "Свободна Европа" и трябвало да подържат конкретни отношения с него. По същото време г. КОРДОН - шеф на радио "Свободна Европа", предложил на ПЕНЕВ да завежда българския отдел на същото, при условие, че ще остане вън от борбите, които се развивали в БНК, както и да не взема страната на ГЕМЕТО.

За поведението на ПЕНЕВ, БНК е държан в течение.

През м. юли т.г. един от привържениците на ГЕМЕТО между другото е казал на източника "... общо казано ние никога не сме били организирани както трябва, но в последно време човек въобще не чувствава, че има някаква организация...". Източникът съобщава, че подкомитетата от своя страна правят сериозни опити да си създаде връзки с някои българи от Чехословакия, чрез които по-нататък да създаде канал за България, по който да изпраща писма и пропагандни материали. Било зачислено да се създадат връзки с България, от които да се черпят сведения относно вътрешните събития. За тази цел били установени връзки със

- градирар от

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 10 -

68

Братислава на когото се дават указания за работата и, ако е в състояние да му окаже материална подкрепа. В резултат на това обръщение СТОЯНОВ изплатил 20 долара и съобщил, че в Чехословакия имало и други хора готови и те да оказат такава подкрепа.

Източникът узнал, че един от отговорните гетовци се оплакал пред свои близки, че без да иска трябвало да се свърже с американската военна разузнавателна служба. През нея трябвало да мине всеки новодошел българин, за да се легализира... Станало му чудно, че тя не знаела за съществуването на подкомитета "Свободна и независима България". Те подобен комитет не знаели, а били във връзка с "Националният фронт". Бил извикан нарочно, за да им даде информация относно БНК. В дългия си разговор с тях, гетовеца обяснил какво представлява БНК, неговият председател, БЗНС и МСС. Дал им вестници и списания. След време бил повикан отново, и получил нареждане да ги снабдява редовно с вестници. Потърсили и сътрудничеството му. Казал им, че това може да стане в рамките на общите интереси. Бил предупреден, че когато отива при тях със свои сънародници, държанието му да бъде като към непознати. Целта е да не се подразберяло навън, че гетовците са във връзка с подобни служби, защото по този начин можело да се дойде до прозвизето, че гетовците са американска агентура.

През пролетта на 1951 година, гетовеца _____, роден на 25.11.1912 год. в Стара Загора е изказал желание пред подкомитета да заине със свой приятел в България за нелегална работа. ПАСКАЛЕВ бил доволен, в случай на нещастие с него, да се гарантира издръжката на детето му, което се намирало в Мюнхен.

ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ БНК и БНФ в ГЕРМАНИЯ

Известно е, че през м. август 1951 год. подкомитета в Мюнхен е бил под натиск за сътрудничество с националистите. Начина *на* формата под която трябвало да върнат това сътрудничество, в края можело да доведе до удар срещу ГЕМЕТО.

- 11 -

17
69

Според източника БНФ е бил в разложение. Имало течения, което било за сътрудничество с БНК.

ОТНОШЕНИЯТА С ПОДКОМИТЕТА В АВСТРИЯ

Отговорник пред БНК за подкомитета в Австрия е ЦВЕТАН ПЕНЕВ. Постоянното пребиваване на ЦВЕТАН ПЕНЕВ е Мюнхен, но същия често пътува из Германия. Секцията в Грац, която фактически ръководи и провежда дейността на подкомитета в Австрия, поддържа връзки с ЦЕНКО БАРЕВ в Париж. Същата по редица въпроси се отнася до подкомитета в Мюнхен, с който са в редовна организационна връзка. Между членовете на подкомитета в Мюнхен е имало настроения ЦВЕТАН ПЕНЕВ да ликвидира подкомитета в Инсбрук - Австрия, като след ликвидирането на същия ЦВЕТАН ПЕНЕВ да отпусна на ПЕТЪР ТРИФОНОВ по 1000 шилинга месечно. С тези средства ПЕТЪР ТРИФОНОВ да организира канцелария в Грац, чрез която да разпространява вестниците на БНК в Австрия.

Поради материални затруднения, в които изпаднала секцията в Грац, през м. септември 1951 год., подкомитета в Мюнхен препоръчал на ТРИФОНОВ да потърси помощ от емигрантите, работещи по складовете и други обекти в Австрия.

През м. февруари 1952 год. ЦВЕТАН ПЕНЕВ превел на ТРИФОНОВ 1200 шилинга за организационни нужди и за издръжка на новопристигащите от Югославия емигранти.

ТРИФОНОВ се е оплаквал пред подкомитета в Мюнхен, че среща големи трудности със зеленчуковата градина в Грац и съж алявал, че се е заловил със същата.

През м. януари 1951 год. ПЕТЪР ТРИФОНОВ е имал разговор с ИВАН ДОЧЕВ, пред когото се е изказал, че иска да замине, с цел да продължи образованието си. По този повод ТРИФОНОВ е бил съветван от подкомитета в Мюнхен да не заминава за Канада преди да се е консултирал с ЦЕНКО БАРЕВ.

ОТНОШЕНИЯТА С ПОДКОМИТЕТА ВЪВ ФРАНЦИЯ

Известно е, че през м. януари 1951 год., подкомитета в Мюнхен е изпратил на подкомитета в Париж, сведения получени от

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 12 -

89
70

инженер _____ живуц в Берлин, върху обстановката и възможностите за работа в Берлин на подкомитета в Мюнхен.

ОТНОШЕНИЯТА НА ПОДКОМИТЕТА В ИТАЛИЯ

След уволнението на капитан БОЙДЕВ от ротата, ГЕМЕТО препоръчал същия да се установи в Италия, където да бъде на помощ на ИВАН БАРЕВ, председател на подкомитета на БНК в Италия. В последствие щяла да се състои среща между ГЕМЕТО и БОЙДЕВ, на която БОЙДЕВ щял да получи указания за по-нататъшна работа. В бъдещата си дейност БОЙДЕВ щял да получи съдействие от италианците, с които ГЕМЕТО е имал споразумение за улесняване на хората му при отпътуване по важни задачи другаде.

През м. яни 1951 год., подкомитета в Мюнхен е издействувал от _____ - директор на И.Р.К. в Ню Йорк помощ за лагерниците от Триест.

ОТНОШЕНИЯТА С ПРЕДСТАВИТЕЛСТВОТО НА БНК В ТУРЦИЯ

През пролетта на 1952 год., представителството на БНК в Турция, срещало големи трудности при издаване на "радио бюлетина" защото не получило помощ от никого. Не били получавани средства и от "центъра", поради което то е било принудено да сключва заеми с надежда, че предвидените за тази цел средства, макар и с закъснение ще бъдат преведени.

През м. яни т.г. представителството съобщило на подкомитета в Мюнхен, за тежкото материално състояние, в което се намира и моли да се уреди този въпрос с "председателя".

По-късно, през същия месец, представителството е получило около 100 долари, преведени от подкомитета в Германия. Сумата била преведена на три пъти. Представителството счита сумата за крайно недостатъчна за нуждите на организацията. Поради липса на средства и поради заминаването от Турция на "записвачите", били прекратени и записванията на предаванията на

- 13 -

60
71

Радио София. Очаквал се е превод от Вашингтон, след което щели да подновят записванията.

15.X.1952 г.

НОМ.МИНИСТЪР МВР: *[Signature]*
/ген.майор Ир. БОЕВ/

Отпечатано в 3 ежа

Ежа. № 1..др..мтр.Г.ЦАНКОВ

Ежа. № 2..др..СУХОДОЛСКИ

Ежа. № 3..к.д.....

Отпечатал: № 4157

Изпълнил:.....

Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПОРТЕН КЛУБ В ХАЙФА
СЪОБЩЕНИЕ ОТ ПОДКОМИТЕТА НА БНК

Първия по рода си в Израел Български спортен клуб бе образуван на 21 март в гр. Хайфа по време на едно събрание на българското еврейство. Клубът обхваща всички видове спорт. Той е безпартиен и се радва на подкрепата на всички демократични сили от българското еврейство в гр. Хайфа.

Хайфенския подкомитет на БНК счита за свой дълг да подкрепи морално българския спортен клуб, като апелира към своите членове и съмишленици от района на Хайфа да подкрепят всецело и се запишат масово в клуба. Обръщаме се с горещ апел към нашите братя, български евреи от Америка да подпомогнат нашия нов футболен тим с нужната екипировка за да застане на челно място в страната ни.

Молим всичко да се изпраща до Филип Голдшайн, секретар на подкомитета на БНК в гр. Хайфа ул. АББАС № 6.

Извадка от в "Свободна и независима България"
година 5 брой 5 от 16 април 1953 год.

Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИЗ ЖИВАТО НА БНК

Ново поделение на БНК в Израел

В Израел българските евреи са създали още едно поделение на БНК. Образуван е подкомитет на БНК и в Йерусалим. По долу печатим учредителния протокол на тази нова организационна ядка на БНК.

ПРОТОКОЛ № 3.

Днес на 2 април 1953 година, група български евреи в Йерусалим столицата на Израел събрали в дома на г. Марко Родриг и в присъствието на главния организатор д-р Шаул Х. Романо, решихме да основем трето поделение на Българския национален комитет в Израел – подкомитет за провинцията Йерусалим за една свободна и независима България – чието главно седалище е в Вашингтон, Съединените американски щати.

На тържественото събрание присъстваха освен д-р Ш. Романо още следните почетни гости: от Тел-Авив г-да Алберт Давидов, Макс Хирш, Лука Ландау, А. Шейхицки, С. Калев, и от Хайфа – г-н Филип Голдшайн, който е един от първите основатели на подкомитета на БНК в Израел. На събранието взеха участие следните видни представители на българското еврейство в Йерусалим: г-дата Виктор Азеншрайбер, Изидор Хирш, Хайнрих Давидович, Е. Береджик, А. Перец.

Поставените цели и задачи на Подкомитета са същите, които бяха публикувани във в. "Свободна и независима България" год. 4 брой 18 и год. 5 брой 2. Те се свеждат общо до следното:

1. Подпомагане героичните усилия на българския народ и на Българския национален комитет, като единствен и легитимен негов представител в борбата против жестокия болшевишки поробител.

2. Отстоявайки пред свободния свят каузата на благородния български народ – спасител на целокупното българско еврейство.

/Подписаха всички присъстващи/

Извадка от в. "Свободна и независима България"
година 5 брой 5 от 16 април 1953 год.

Строго поверително

ИЗ ЖИВОТА НА БНК
Координационен център на БНК в Израел

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Тел-Авив Израел/От нашия дописник/ - Свиканото в Тел-Авив на 2.май т.г. общо събрание на представителите на трите подкомитета /Тел-Авив Хаѝфа и Ерусалим/ на Българския национален комитет, в работата на което вземаха участие 30 делегата, взе следните решения:

1. Създава се централно управление на упоменатите подкомитети с цел да се координира дейността им в духа на основните задачи на БНК.

2. В ръководството на централното управление се избират д-р Шаул Хаим Романо, Филип Голдщайн и Алберт Давидов.

Събранието със ставане на крака и с бурни ръкопляскания поздравя славния Български централен комитет и неговия председател д-р Г.М. Димитров и изказа пожелания за по скоростното освобождение на благородния и героичен български народ от лапите на жестоките московски власти.

Със създаването на този координационен център на подкомитетите на ~~БНК~~ Българския национален комитет се цели да бъде проведена планово и системно работата по организирането на намираните се тук бивши български граждани и целесъобразно насочване на тяхната дейност в полза на освободителното дело на българския народ

Б.Г.

Статия във в. "Свободна и независима България бр. 8 година 5-та, от 10 или 1953 година

Препис!

ПЪРВАТА ЖЕНСКА СЕКЦИЯ НА БНК

Тел Авив, Израел/ От нашия дописник/.- Първата женска секция на Българския национален комитет бе образувана към подкомитета в Израел на 30 август т.г. Тържественото учредително събрание се състоя в канцеларията на централното управление на подкомитета в Тел-Авив. По този начин се дава възможност на големия брой българки тук, омъжени за български еврей, заедно и организирано да се сплотят около Българския национален комитет и да приобщат усилията си към тези на целокупната българска политическа емиграция в борбата за посрорешното освобождение на същата Родина.

На това събрание присъстваха 25 българки и видните ръководители на подкомитета на БНК в Израел, а именно: г. Филип Голдщайн, член на централната управа, който пристигна в града специално по този повод, д-р Ш.Х. Романо - от ръководството на подкомитета и г. Алберт Давидов - член от управата на подкомитета.

От името на ръководството на подкомитета говори д-р Ш.Х. Романо, който в сбито, но силно прочувствено слово, описва борбата на БНК за освобождението на Родината и големите му постижения в сплотяване на емигрантите - предпоставка за успех в борбата срещу комунизма. Той призова присъстващите българки да развият дейност, с която да докажат, че са достойни последователки на Райна Княгина и Мара Рачева. След това говори г. Филип Голдщайн, който изрази голямата си радост от създаването на женска секция за района Яфа-Тел Авив и пожела и българките от Хаѝфа да последват примера на своите сънароднички от Тел Авив и Яфа, като приобщат по такъв начин и те усилията си към тези на БНК за успешното провеждане на народоосвободителното дело. А г. Давидов разясни целите и задачите на БНК и даде ценни напътствия на присъстващите, като им пожела пълен успех.

Чрез избор беше излъчено настоятелството на първата женска секция на БНК, в което участвуват: г-жа Милка Аргуети/по баща Христо Василев /, г-жа Мила Давидова, /по баща Стефан Караджова/ г-жа Катя Соломонова / по баща генерал Бобчева/ и Стоянка Трифонова Недялкова.

Д.Е.

Статия от в. "Свободна и независима България" бр. 10. год 5
от 23 IX 1953 год.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: подкомитетите на БНК в
ТЕЛ-АВИВ, ХАЙФА и ИЕРОСАЛИМ-ИЗРАЕЛ.

След изселването на голяма част от българските еврей в Израел през 1949/1950 години и след като се сблъскали с трудностите на живота и капитализма, виждайки тежкото положение при което са поставени, се заражда въпроса за връщането им в България или емигриране в други капиталистически страни: Франция, Италия, САЩ, Канада, Австралия и други.

Но това време се появява въпроса за организиране на българските еврей в гетовските подкомитети, чиято крайна цел е била връщане в България. В началото не е имало организация, а отделни граждани са се обръщали направо към Гемето, който ги увещавал да образуват комитети. Чрез тях те щели да получат емигрантски паспорти и щели да се ползват от правото да отиват в която си страна поискат, както всички емигранти. Имало е еденични случаи, които се изселили във Франция, но виждайки тежкото положение там, нямайки никаква подкрепа от никой, те се завърнали в Израел. Желанието им за изселване обаче било спряно от правителството на Израел с оглед образуването и укрепването на новата държава.

Почвата на подкомитетите идва именно от там, уж да подпомогне желаещите да се завърнат в България или пък се изселят в другите страни. Така например Д-р РОМАНОВ бил писал статия във вестник "Свободна и независима България" в която засягал връщането на евреите в България, но това би било се осъществило, както писал Д-р РОМАНОВ в статията си, само при "Нов строй". "Онеже връщането на евреите в България се явява и в разрез с ционистическото движение, по въпроса за образуването и укрепването на държавата Израел, то реакционния вестник "Народно дело" с една своя статия бил разкритикувал Д-р РОМАНОВ.

Гемето, обаче, излязал със своя статия във вестник "Свободна и независима България" в която подкрепил Д-р РОМАНОВ.

Така постепенно, чрез пресата се е насадило у съзнанието на българските еврей, желанието да се завърнат в България, докато се

2.-

създава първия комитет на БНК в гр. ХАЙФА.

Данните за образуването на подкомитети на БНК в Израел са само от официални източници. За същите обаче, в последно време се споменава и от някои източници на службата "РИШИОН", "ВИОЛЕТА" и др./, че съществуват гетовски организации без да се казва нещо за дейността им.

Учредяването на подкомитета на БНК в гр. ХАЙФА е станало на 21.VIII.1952 година в дома на изселилия се в края на 1944 година от България, ФИЛИП ЯНКОВ ГОЛЩАЙН живущ ул. "Абас" № 6 гр. ХАЙФА. На това събрание, според съобщението публикувано в вестник "Свободна и независима България" били присъствували: Д-р ШАУЛ Х. РОМАНО, ГЕОРГИ КЪРДЖИ ВЪ, МОНИ МЕЛАКЕД, АЛБЕРТ БЕМБАСАТ, ИСАК БЕХАР и други.

На 6.I.1953 година в Тел Авив е бил образуван втори подкомитет на БНК в състав: МОЙС ХАРИ, НИСИМ ЛЕВИ, САМИ КОЛЕВ, инженер Я. КАЛЕВ, Ж. БЕМБАСАТ, ЛЕОН АРУСТИ, Ч. АЛКАСИД и Н. ТАРАНТО.

На 2.IV.1953 година е бил образуван трети подкомитет на БНК в гр. Иеросалим. На учредителното събрание присъствували: Д-р Ш. Х. РОМАНО, АЛБЕРТ ДАВИДОВ, МАКС ХИРШ, ЛУКА ЛАНДАУ, А. ШЕЙХИЦКИ, САМИ КОЛЕВ и ФИЛИП ГОЛЩАЙН.

Горните сведения за образуването на подкомитетите на БНК са взети от органа на БНК, вестник "Свободна и независима България" - броеве от 9.X.1952 година, 26.II.1953 година и 16.IV-1953 година.

Главната задача на подкомитетите е подпомагане на реакционните елементи в нашата страна, за свалянето на установената Народна власт на Н.Р. България.

Относно възвръщането на евреите в страната ни, във вестник "Свободна и независима България" е било писано, че възвръщането за сега не бил актуален въпрос, че подкомитетите отричат съществуването на каквато и да е връзка между съществената му задача и някакво си възвръщане. От това се вижда, че в настоящия момент подкомитетите не са си поставили задача връщането на евреите в България.

Във връзка с привличането на членове на подкомитетите се изпозва разпространението на вестник "Свободна и независима България", правят се публични събрания на които присъствуват много български еврей. Освен това е основан български спортен клуб в гр. ХАЙФА, под ръководството на подкомитета, целта на които е да привлече младите български еврей.

За да могат да обхванат всички еврей в подкомитетите, за създаване впечатление, какво че БНК се интересува и взема мерки за бедственото положение на българските еврей, БНК във ВАШИНГТОН е органи-

3.-

зирал специална служба за социални правни проучвания на българските еврей в Израел.

В програмата за проучване са включени следните точки:

1. Проучване положението на българските еврей през времето когато са били в България и сега в Израел.
2. Създаване служба за правна защита на имотите им оставени в България.
3. Създаване комисии, които да приемат специално изготвени формуляри, попълнени от лицата с автентични данни относно понесените от тях морални и материални щети в България за периода преди и след 9.IX.1944 година.

Освен това е била образувана и първата женска секция на БНК в гр. Тел-Авив. За образуването на секцията е поместена публикация във вестник "Свободна и независима България" брой 10 от 23.IX.1953 година в която се казва, че на 30 август 1953 година в гр. Тел-Авив е била образувана първата женска секция на БНК, със задача да се приобщи усилията им към политическата емиграция за сваляне власта на О.ф. На това учредително събрание били присъствували към 25 българки омъжени за еврей. Специално за събранието присъствували ФИЛИП ЯНКОВ ГОЛЩАЙН, Д-р Ш.Х.РОМАНО и АЛБЕРТ ДАВИДОВ. На събранието е било излъчено настоятелство: г-жа МИЛКА АРГУЕТИ /по баща ХРИСТО ВАСИЛЕВА/ г-жа МИЛА ДАВИДОВА /по баща СТЕФАН КАРАДЖОВА /г-жа КАТЯ СОЛОМОНОВА /по баща генерл БОВЧЕВА / и СТОЯНКА ТРИФОНОВА НЕДЯЛКОВА.

За дейността на подкомитетите на БНК в Израел в донесенията на с.с."РОБЕРТО" се казва, че съдите развивали голяма дейност, но в какво точно се изразява тази дейност не е известно. В съдите донесения се казва, че подкомитетите в Израел били във връзка с подкомитетите в Италия.

В донесенията на кандидат агента "МАТИ" се казва, че за шеф на подкомитета на Израел сега бил АЛБЕРТ ДАВИДОВ, който бил в кореспонденция с ТЕНЕВ от Париж. Според нейните донесения, Гемето бил изместен от Тенев и последният ръководел българския национален комитет. Тези сведения не са проверени и не се покриват с донесенията на други източници.

Източника "ВИОЛЕТТА" в своите донесения сочи, като най-активна членка на подкомитета на БНК, изселничката от България МИХАЙЛОВА, а за дейността на подкомитетите казва, че се изразявала в събиране на средства и разпространение на вестник "Свободна и независима България".

За точния брой на организирани в подкомитетите на БНК в Израел изселници в България, ако се съди по абонатите на вестник "Свободна и независима България" възлиза към 300, а общо вестника се разпростра-

4.-

нява към 1000 броя.

За сега в службата са известни-установени и проучени само два членове на БНК в Израел:

1. ФИЛИП ЯНКОВ ГОЛЩАЙН роден на 22.XII.1897 година в гр. София изселил се в края на 1944 година за Израел.
2. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ КЪРДЖИЕВ- роден на 10.X.1910 година в гр-Сталин, заминал през 1935 година за Палестина.

За другите участници в ръководствата на подкомитетите на БНК в Хайфа, Тел-Авив и Йерусалим иши само за членовете са известни за сега на службата непълните им имена; според публикацията на вестник "Свободна и независима България":

1. АЛБЕРТ ДАВИДОВ- секретар на подкомитета в Тел-Авив.
2. Д-р Ш.Х.РОМАНО- от Тел-Авив влизащ в ръководството на подкомитета.
3. Г-ж МИЛКА АРГУЕТИ /по баща ХРИСТО ВАСИЛЕВА/- влизаща в ръководството на женската секция на БНК в Тел - Авив.
4. Г-ж МИЛА ДАВИДОВА /по баща СТЕФАН КАРДЖОВА/ влизаща в ръководството на женската секция на БНК в Тел-Авив.
5. Г-ж КАТЯ СОЛОМОНОВА /по баща генерал БОВЧЕВА/ влизаща в ръководството на женската секция на БНК в Тел-Авив.
6. СТОЯНКА ТРИФОНОВА НЕДЯЛКОВА- влизаща в ръководството на женската секция на БНК в Тел-Авив.
7. МОНИ МЕЛИАМЕД.
8. АЛБЕРТ БЕМБАСАД.
9. ИСАК БЕХАР.
10. МОКС ХИРШ.
11. Инженер ИСАКОВ-
12. Адвокат АЛКАЛАЙ.
13. Архитект - ГОРШАНОВ.
14. МИХАЙЛОВА.
15. НИСИМ ЛЕВИ.
16. САМИ КАЛЕВ.
17. Инж. Х.КАЛЕВ.
18. ЛЕОН АРУЕТИ.
19. И.ТАРОНТО. и други.

СЪСТАВИЛ СПРАВКАТА,
ст. лейтенант:

/ Ст. НЕСТОРОВ /

Строго поверително.

13

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Представителството
на БНК в Турция.

Представителството на БНК - Свободна и Независима България - в Турция е създадено в края на 1948 година или първите дни на 1949 г. в Цариград. Горното е видно от в. "Свободна и независима България" - в. бр. ²⁷ от 20.1.1949 година. Кои емигранти са влизали в първия състав на представителството не ни е известно.

По непроверени сведения /от 20 ноември 1.51 година/ членове на представителството за 1951 година са били СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ, ЙОРДАН СТОЙНОВ ПИНАЛСКИ, ЕМИЛ АНТОНОВ, ПАНДО СТУМБОВ и ПАНАЙОТ ЦВЕТКОВ ПОПОВ.

През 1952 година по решение на БНК, взето на заседанието му от 12 март 1952 г. в Париж, представителството на БНК в Цариград е било реорганизирано. При тази реорганизация ЕМИЛ АНТОНОВ се натовазва да поддържа връзките и сътрудничеството на БНК с представителите на комитета "Свободна Европа", а СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ заедно с другите членове да завежда останалата част от работата. На същото заседание ЕМИЛ АНТОНОВ е бил избран за член на БНК. Това заседание на БНК в Париж е послужило като повод на емигрантите живущи в обществото "Юскудар" да изпратят декларация, че стоят като един зад БНК и Гемето. Подобни декларации са изпратени от Турция и през юни 1950 г. подписана от 110 полит. емигранти и през май 1951 година подписана от 145 емигранти /по сведения от в. "Свободна и независима България"/.

До сега не разполагаме със сведения за състава и промените които са извършени през последните години в представителството на БНК в Цариград.

Известно е, че представителството рекрутира хора за ротата сформирани от български емигранти в Франкфурт на Майн. Така например на 16 юли 1952 година са били изпратени 22 души между които КЕЛИО ТЮФЕКЧИЕВ, ЯНКО ШОПОВ, БОТИ ГЕОРГИЕВ и НИКОЛА ПЕТКОВ. За същите СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ с писмо от 18.7.1952 година съобщава на подкомитета в Мюнхен че са доверени хора.

Знае се също, че представителството е в услуга на турските и американското разузнавания. Особено активен в това отношение бил ЙОРДАН ПИНАЛСКИ, който е оставил впечатление у някои емигранти, че

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: /2014/

-2-

14 28

заведва никакъв разузнавателен отдел към представителството. По сведения от 1.49 и 1950 год. ни връзките с турското разузнаване са били поддържани посредством ^и ~~не~~ американското разузнаване посредством ^и ~~не~~ директор на клон "СОКОЛ СКАПАР ОИД" - за Балканите. По последния СТАМИР ПИНАЛСКИ докладвал заек: помощник.

Същите вербоват ^и диверсанти за превърляне в България, ^{Тракия} ~~на~~ ~~където~~ е случая със Сребър Мавров и Стамат Шигуров, вербовани от Скерлев и ^и превърляни през 1949 год.

За събиране на разузнавателни сведения за България, необходими на комитета "Свободна Европа" представителството е създадо през май 1950 год. специално бюро под ръководството на Стратия Скерлев. В това бюро са били разпитвани емигрантите и турските изселници от България и е било организирано записването на емисиите на радио София. Впоследствие поради това, че хората които са били ангажирани в записванията са заминали за ротата във Франкфурт на Майн /юли 1952 год./ и поради липса на средства ~~та~~ работа е била преустановена. Дали последната е била възстановена в последно време не ни е известно.

Представителството поддържа близки връзки и преписка с подкомитета на БНК в Мюнхен. С групата на националистите в Цариград били в лоши отношения и ^{често} ~~често~~ ^{устройвани} ~~устройвани~~ ^{побоища} ~~побоища~~ ^{между} ~~между~~. По достоверни сведения Емил Антонов по средата на 1952 год. е бил известно време в затвора за ~~на~~ ~~с~~ ~~не~~ ~~побой~~ ~~на~~ ~~емигрант~~. В писмото си до Гемето от юли 1952 год. Коста Шопов нарича представителството в Турция, група бандити, които едва не убили д-р Велко Матеев, издали без всякакво право смъртни присъди над същия, Коста Шопов и Георги Колев и разбивали куфарите на емигрантите за да изземат кореспонденцията им с Коста Шопов ^и ~~и~~ ~~да~~ ~~я~~ ~~изпратят~~ ~~на~~ ~~Гемето~~.

Представителството разпространявало изданията на БНК и по-специално в. "Свободна и Независима България", който се разрачал на емигрантите в Цариград безплатно, уреждало ежегодно шумни панихиди за Никола Петков с оглед ^и ~~и~~ ~~поддържа~~ ~~и~~ ~~засилване~~ вражеските настроения у емигрантите и отправя ^и ~~и~~ ~~клевети~~ ~~и~~ ~~жули~~ срещу НРБ.

В материално отношение представителството било много зле. В известни случаи дейността на същото била спъвана от липсата на средства. Така Скерлев в едно писмо от 1 юли 1952 год. до подкомитета на БНК в Мюнхен се оплаква, че е прекратил записванията на емисиите

- 3 -

1529

на радио София, поради липса на средства и че очаква превод за да ги поднови. Понастоящем живеят с заеми, които се надявали да покрият с получаването на очаквания превод от Центъра. По ^{11 февруари} бюджета на БНК на същото били предвидени 400 долара месечно.

За набавяне на средства представителството извършвало дребна търговия. Това се вижда от писмо на Скерлев от 13 юли 1952 год. до подкомитета в Мюнхен в което съобщава че е получил изпратените за мостра индига и уговаря да му се изпрати по-голямо количество от същите и нещо друго за търгуване.

От време на време представителството получавало малки преводи от центъра /БНК - Вашингтон/ и от подкомитета в Мюнхен. В своето писмо от 9 август 1952 год. Скерлев съобщава, че са организирали "дърводелско съдружие" и се надяват, че след 5 месеца ще бъдат вече икономически независими от другите.

София, 8 март 1954 год.

Отпечатана в 3 ека.

Изготвил:

/Ст. Шиваров/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ

Подполковник:

/Д. Кьосев/

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

24

178

СЪРГОС ПОДРИТЕЛНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Дейността на подкомитета
БНК - Авотралия.

Броя на живущите в Авотралия българи не е уточнен. Знае се обаче, че бо̀лшинството от тях са икономическа емигранция. Общо взето тази емигранция е прогресивна и патриотично настроена, без да е организирана в патриотични и прогресивни организации.

В последните няколко години се забелязва реемигрането в Авотралия на българи от средите на вражеската емигранция главно от страните Италия, Германия и Франция. Заминават както поддръжници на БНК, така и на БНО.

Използвайки обстоителството на съвсем слабата осведоменост на живущите българи в Авотралия - по отношение политическите и икономическите преобразования и успехите в строителството на социализма в нашата страна, БНК провежда напоследък веред българите там своята вражеска дейност. Сведения за тази дейност на БНК имаме от неговите печатни органи.

В Авотралия е образуван подкомитет на БНК на 22 април 1953 година. Този подкомитет е избран на емигрантско събрание в гр. Мелбърн, където е и седалището му. На това събрание са избрани следните членове на подкомитета: ДИМИТЪР НИКОЛОВ ПОНАНАСТАСОВ, ПЕНКО ДО РЪВ ПЕНЕВ, НИКОЛА ГЕОРГИЕВ, РАДИ САСАВАНСКИ, Д-Р ДИМИТЪР ХРИСТОВ АХАПОЛОВ и ПЕТЪР СИМЕОНОВ ПЕТРОВ. На това събрание е гласувана и приета декларация със съдържание, че всички присъстващи застават зад БНК и Гемето. От материалите не е видно колко емигранти са присъствали на събраниято, какъв е бил дневния ред, кои са

-2-

179

били докладчиците и какви разможвания са станали. Данните за образуването на подкомитета са взети от в. "Свободна и независима България" - бр. 11 от 1951 г./

През 1951 година е била образувана и секция на БНК в град Аделаиде - Австралия. образуването на тази секция се отчита като дейност на подкомитета в Мелбърн. Освен тази дейност подкомитета е събирал помощи за емигрантите в Турция, разпространявал е печатните органи на БНК /не се знае кои печатни органи и колко броя/, отслужени са и две панахида за НИКОЛА ПЕТКОВ./Данните да взети от в. "Свободна и независима България" - бр.13 от 1952 год./ В този брой на вестника се съобщава също, че на 11.6.1952 г. е проведено в гр. Мелбърн първото отчетно-годишно събрание на подкомитета БНК. Избрано е ново ръководство в състав: ДИМИТЪР ПОПАНАСТАСОВ - председател, ПИМО ДО РЕВ - секретар, НИКОЛА АМОВ - каснер и ИВАН КЕДИКОВ - член. За контролна комисию са избрани: НИК. РАДИ БАЛАБАНСКИ, МЛАДЕН КЛАДКНОВ и ИВАН ТОНУЗОВ.

На 6.9.1953 година е проведено общо годишно събрание на секцията БНК в гр. Аделаиде. На същото събрание са обсъдени мерки за честването годишнината от смъртта на НИКОЛА ПЕТКОВ и е избрано ново ръководство на секцията в състав: Председател - ДИМИТЪР КОКЕВ, секретар - АЛ.МАРИНОВ, каснер - ДЕЧО ИВАНОВ и член НИКОЛА АМОВ. За контролна комисию са избрани: КИРИЛ КОМИТАРОВ, Т.КА МАНСЛОВ и СВЕТОСЛАВ БОКНОВ.

С други сведения както за дейността на подкомитета БНК в гр. Мелбърн, така и за секцията в гр. Аделаиде не разполагаме.

София, 16.III.1954 година.

Найкрито в 6 ека.

Ека. № 1 - др.Министър
Ека. № 2 - др.Зам.Министър
Ека. № 3 - др. Боев
Ека. № 4,5,6 - Управление I,II и III-ДС.

Изготвил: М.Тодоров

Проверил: Д.Кьосев

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

25

150

СТРОГО ПОВЕРЛИВАНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОКЪНО: Дейността на подкомитета БНК - Нова Зеландия.

От официалната преса на БНК е известно, че през месец август 1951 г. е образуван подкомитет на БНК в гр. Уелингтон - Нова Зеландия.Ръководството на този подкомитет е било следното: ДИМИТЪР СТОЯНОВ, ГЕОРГИ ЧОЧКОВ, НИКОЛА КОКЕВ и ДИМИТЪР ВАСИЛЕВ.

Дейността на подкомитета се изразявала в следното: организационна дейност, посрещане и настаняване на пристигащи нови български емигранти в Нова Зеландия и реди чествания и панахида.

Известно е също така, че на 14 април 1952 г. е проведено първото общо годишно събрание на подкомитета в гр. Уелингтон. На това събрание са присъствували всичко 38 души. Избрано е ръководство в състав: НИКОЛА СТОЯНОВ - председател, БОРИС ВОТИМОВ - секретар и НИКОЛА КОКЕВ - каснер. За контролна комисию са избрани ХРИСТО СОКРАТОВ и ДИМИТЪР ГРОЗЕВ.

Освен в гр. Уелингтон БНК има привърженици в гр.Хауард. В този град е проведена панахида за НИКОЛА ПЕТКОВ на 23.IX.1952г на която е говорил емигранта КОСТАДИН ДИМИТРОВ.

С други сведения за сега не разполагаме.

София, 16.III.1954 година

Отпечатано в 6 ека.

Ека. № 1 - др.Министър
Ека. № 2 - др.Зам.Министър
Ека. № 3 - др. Боев
Ека. № 4,5 и 6 - I,II и III У-ние -ДС

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

26

Из архивите на

118

182

СТРОГО ПОВЕРЛИВО!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

О П Р А В К А

ОТНОСНО: Дейността на подкомитета
БНК в Бразилия.

Сведения за образуването на подкомитета БНК в Бразилия и дейността му има за сега само от официалната преса на БНК.

В Бразилия има образуван подкомитет на БНК в края на 1951 или началото на 1952 година в гр. Куритиба /в. "Свободна и независима България" от 7.8.1952 г./ Не разполагаме със сведения кои са избрани за членове на подкомитета. След избирането на подкомитета съдия е отпочнал дейност за образуването на сесии в градовете където има повече от петима българи привърженици на БНК. Също така подкомитетът е организиран и взаимоспомагателна каса.

В дописка от 30.1.1953 година във в. "Свободна и независима България" се съобщава, че в гр. Куритиба е проведено годишно отчетно събрание на подкомитета БНК.

На това отчетно събрание е избрано следното ръководство: ВЕНЧО ИЛИЕВ - секретар, БОРИСЛАВ ГАНЧЕВ - касиер, ИЛИЯ КВАНОВ и КОСТА МИРОВ - членове. Гласувана е и подписана резолюция със съдържание, че всички се нареждат зад БНК и Гемето.

Други сведения за дейността на подкомитета в Бразилия няма.

София, 16. III. 1954 година
Написано в 6 ека.
Ека. № 1 - др. Министър
Ека. № 2 - др. Зам. Министър
Ека. № 3 - др. Боев
Ека. № 4, 5 и 6 - I, II и III У-ние-ДС
Изготвил: К. Тодоров
Проверил: Д. Кюсов

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

27

Из архивите на ДС

119

181

СТРОГО ПОВЕРЛИВО!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

О П Р А В К А

ОТНОСНО: Подкомитета "Свободна и
независима България"-Лондон.

От наш източник от Лондон е известно, че към средата на месец ноември 1948 год., ДИМИТЪР МАЦАНКЕВ в Лондон е бил посетен от трима българи - НЕКОЛА НИКОЛОВ, ЦАКОВ и НАЦ (ДЕЖИКЕ), във връзка с предстоящото посещение на ГЕМЕТО в Лондон. Те поставили пред МАЦАНКЕВ въпроса за сериозно организиране на българската емиграция в Англия.

През ноември 1948 год. ГЕМЕТО е посетил Лондон и е основал подкомитет - клон на "Бълг. национален комитет "Свободна и независима България", оглавяван от ДИМИТЪР МАЦАНКЕВ, който е бил и член на комитета "Свободна и независима България". В този подкомитет голяма роля е играела и ВЛАДА КАРАСТОЯНОВА, която още преди войната е била агентка на английското разузнаване. Подкомитетът си е поставил задача да подобри живота на българите в лагерите, но в това отношение не е било направено нищо. Било е проектирано също така да се издава вестник като орган на подкомитета, но не е известно до сега дали е издаван такъв.

Дипломатически данни за подкомитета "Свободна и независима България" в Лондон.

София, 17. III. 1954 година.

Отпечатано в 6 ека.
Ека. № 1 - др. Министър
Ека. № 2 - др. Зам. Министър
Ека. № 3 - др. Боев
Ека. № 4, 5 и 6 - I, II и III У-ние-ДС
Изготвил: Ив. Боев
Проверил: Д. Кюсов

12

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4, към п/мо № 4
от 20 април 1954 година.

131

СПРАВКА

ОТНОСНО: БНК /БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ / в ПАРИЖ.

След установяването на Народната власт у нас, голяма част от българската вражеска емиграция се съсредоточава във ФРАНЦИЯ. Същата започва да се организира и да предприема действия срещу нашата страна. За тази цел тя полага усилия да обхване всички вражески настроени елементи във ФРАНЦИЯ, да ги обедини в единен фронт. Поради своя разнороден политически състав и на противоречията между разузнавателните служби, стоящи зад различните политически групировки, този стремеж за обединение се оказва труден за осъществяване. Като процес той продължава и понастоящем.

Усилията за обединяване на вражеската емиграция са преминали досега през следните етапи:

1.- През 1946 год. в ПАРИЖ се създава контра-революционната организация БНОК /БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ОСВОБОДИТЕЛЕН КОМИТЕТ/ в състав:

Г.М. ДИМИТРОВ /ГЕМЕТО/ - председател; ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - подпредседател; ХРИСТОФОР ЯНЕВ - главен секретар и членове; ДЯНКО СОТИРОВ - бивш съветник в легацията - ПАРИЖ; БОНЧО ДИМИТРОВ, ХРИСТО ШИШМАНОВ - бивши служители в легацията; Д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ - емигрант, земеделец; ЦАЧО ТОДОРОВ - емигрант, земеделец, богат в ПАРИЖ; ДИМИТЪР ПАНЕВ - студент; СТЕФАН ГРУЕВ - син на царедворец ГРУЕВ; Д-р ЛЮБЕН НЕСТОРОВ - невъзвръщенец.

Според своята програма, организацията си поставя за цел да води анти-българска и анти-комунистическа пропаганда в чужбина и активна диверсионно-терористическа дейност в БЪЛГАРИЯ.

Този комитет е развил известна дейност, като е издал пропагандни материали срещу БЪЛГАРИЯ и легацията в ПАРИЖ. Правил е опит също така за свързване и провеждане съвместни действия с беещата по това време опозиция в страната, без да успее в това отношение.

2.- Поради разногласия между членовете на комитета в началото на 1947 год., БНОК се разпада. На негово място се създава

13

2.-

" СЪЮЗ ЗА ЗАЩИТА ПРАВАТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ". Идейни подбудители за неговото създаване се явяват също ГЕМЕТО и МАЦАНКИЕВ, които и непосредствено следят за неговата дейност. / По това време те се намират в АМЕРИКА и АНГЛИЯ /.

В състава на Съюза влизат: ЕВГЕНИ СИЛЯНОВ - бивш дипломат в ПАРИЖ; БОНЧО ДИМИТРОВ; ХРИСТО ШИШМАНОВ; ДЯНКО СОТИРОВ; Д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ; ХРИСТО СЪРБОВ - невъзвръщенец.

Отначало комитета се намира под влияние на дипломатите-националисти. Чрез ЕВ. СИЛЯНОВ и БОНЧО ДИМИТРОВ те имат ръководството на комитета и редактирането на вестника "ЛЪО ПЪОПЪЛ БЮЛГАР" /БЪЛГАРСКИ НАРОД/. По-късно, обаче, превес вземат земеделците в лицето на д-р РИНДОВ и СЪРБОВ.

Комитета развива активна пропагандна дейност срещу БЪЛГАРИЯ и легацията в ПАРИЖ. Издава позиви и апели насочени срещу др. Г. ДИМИТРОВ, ЕКП и Оф-власт. Издавания от него в-к "ЛЪО ПЪОПЪЛ БЮЛГАР" е изпълнен с вражеско и клеветническо съдържание по адрес на НРБ. Някои от неговите статии и съобщения се препечатват в парижката преса. От 5-тия си брой, вестника започва да излиза под наименованието "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ".

Всрещ комитета се появяват, обаче, отново разногласията между дипломатите, смятани за фашисти и земеделците. Последните намират за компроментирваща дружбата си с тези фашистки елементи и през есента на 1948 год. напълно скъсват с тях. Последните се обединяват в д-во "БЪЗРАЖДАНЕ", което продължава да съществува и понастоящем.

На 4.VI.1947 год. във ВАШИНГТОН се "възобновява" - "МЕЖДУ НАРОДНИЯ СЕЛСКИ СЪЮЗ", т.н. "ЗЕЛЕН ИНТЕРНАЦИОНАЛ" за главен секретар на който е бил избран ГЕМЕТО. Съюза си поставя за цел да оглави борбата на вражеската емиграция срещу народните демокрации чрез съответните земеделски организации, влизащи в състава на "ЗЕЛЕНИЯ ИНТЕРНАЦИОНАЛ". Същите трябва да послужат за обединителни ядра на бъдещите национални комитети.

3.- С оглед на тази цел, от името на БЗНС в изгнание, ГЕМЕТО прави усилия за обединение на българската вражеска емиграция. През м. октомври 1948 год. той успява след дълги усилия да проведе съвещание на емигрантите в ПАРИЖ и да създаде "БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ", "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ". В комитета влизат: земеделци, социалдемократи, звенари и независими.

14

3.-

133

На 20.I.1949 год. излиза брой 1-ви на в-к "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ"-орган на БНК. В същия се обнародва декларацията по създаването на комитета и неговия поименен състав. Същият се състои от 16 члена, от които: 8 земеделци, 2 звенари, 2 социалдемократи, 3 независими и 1 военен.

Председател - Г.М.ДИМИТРОВ /ГЕМЕТО/-главен секретар на БЗНС.

Членове на разширения състав:

1. ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - бивш народен представител, член на Постоянното присъствие на БЗНС.

2. МИЛКА ГЕНАДИЕВА-БЪОВ - секретарка на женската секция.

3. ЦЕНКО БАРЕВ - секретар на академическия и младежки съюз при БЗНС.

4. ВАСИЛ П. ЮРКОВ-бивш пълн.министър в БРЮКСЕЛ и председател на "ЗВЕНО".

5. Професор д-р НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ - бивш пълн.министър в ЛОНДОН и подпредседател на Бълг.академия на науките.

6. Професор ГЕОРГИ ПЕТКОВ - професор при Сталинския университет и бивш народен представител от Социалдемократическата партия.

7. ЦВЕТКО В. ПЕНЕВ - представител на Социалдемократическата партия в чужбина.

8. ИВАН ТОДОРОВ - запасен генерал.

9. НИКОЛА БАЛАБАНОВ - бивш пълн.министър.

10. ХРИСТО БОЯДЖИЕВ - бивш легационен секретар.

11. КОНСТАНТИН ШОПОВ - бивш областен директор и бивш народен представител от БЗНС-НИКОЛА ПЕТКОВ.

12. Инж. ТОНЧО ТЕНЕВ - бивш директор на мини "Черник" и бивш народен представител от БЗНС-Н.ПЕТКОВ.

13. СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ - бивш народен представител от БЗНС-Н.П.

14. ГЕОРГИ КОЛЕВ-бивш народен представител от БЗНС-Н.ПЕТКОВ.

Представители на армията и църквата.

Впоследствие се съобщава, че името на ХРИСТО БОЯДЖИЕВ е погрешно оповестено, с което комитета е бил сведен на 15 души. През есента на 1950 год. от състава на БНК е изключен по искане на ГЕМЕТО инж. ТОНЧО ТЕНЕВ и на негово място е избран ЕМИЛ АНТОНОВ, натоварен с ръководството на представителството на БНК-ПРИГРАД.

При реорганизацията на БНК в ПАРИЖ през септември 1953 г. броя на същия е увеличен на 30 души, като са привлечени и представители на демократите.

15

4.-

134

Според обнародваната декларация, програмата на БНК се изразява в следното:

1.- Възстановяване на Търновската конституция.

2.- Отменяване на всички закони създадени от Народната власт.

3.- Свикване на Велико народно събрание, което да определи бъдещото управление на БЪЛГАРИЯ.

4.- Реорганизиране на войската и връщане на старите офицерски кадри. Реформиране на просветата и финансите; изменение на външната политика на страната; запазване земеделския характер на страната въз основа частното владение на земята и т.н.

Тази програма остава непроменена и досега. Тя се явява политическа база на политическата коалиция образуваща БНК. Вътрешния живот се урежда от устав. Същият като цяло не е познат на Управлението.

Седалището на БНК се установява във ВАШИНГТОН, където се намира постоянното местожителство на ГЕМЕТО. В останалите страни, където се намира вражеска емиграция се създават представителства, подкомитети и секции на БНК. Отначало за ФРАНЦИЯ се създава подкомитет с отговорник НИКОЛА БАЛАБАНОВ. На 12.III.1952 год. по решение на БНК /бр. 6-1953 г. в-к "Своб. и незав.България"/, подкомитета се преустройва в представителство под ръководството на ВАСИЛ ЮРКОВ като политически център на емиграцията, представителството в ПАРИЖ се натоварва да отговаря за всички комитети на БНК в ЕВРОПА, като ЦЕНКО БАРЕВ се определя за главен секретар за ЕВРОПА. До него се изпращат отчетите на комитетите в ЕВРОПА и чрез него същите получават инструкции и ръководство.

По-голямата част от членовете на БНК се установяват за постоянно в ПАРИЖ. Поради това и обикновено неговите заседания се провеждат в този град. По-късно при ГЕМЕТО във ВАШИНГТОН заминават: БАЛАБАНОВ, д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ и КОСТА ШОПОВ. Понастоящем негови активни сътрудници в ПАРИЖ се явяват: ЦЕНКО БАРЕВ, МИЛКА ГЕНАДИЕВА, ГЕОРГИ КОЛЕВ, ВАСИЛ ЮРКОВ - като членове на комитета и СЛАВИ НЕЙКОВ, АНГЕЛ ПАНДЕВ, КРЪСТЮ ЗАРЕВ - като земеделци геметовци.

Непосредствени инициатори за създаването както на "ЗЕЛЕНИЯ ИНТЕРНАЦИОНАЛ", така и на националните комитети на бегълците от народните демокрации се явяват американците. За тях бегълците се явяват ценен източник за рекрутиране на хора за нуждите на

16

5.-

135

разузнавателните им служби, както и за провеждане на официална пропаганда чрез пресата и радиото срещу страните от демократическия блок. За тях бегълците имат значението на петта колона, поради, което и те целят да обхванат целостно всички емигранти по националности и да ги използват за своите политически и диверсионно-разузнавателни цели. Това бе и официално потвърдено с отпускането през 1951 год. 100 милиона долара. Такава именно задача се възлага и на ГЕМЕТО, известен като американски агент още в страната. Чрез БНК той възнемерява да обедини българската емиграция и да я постави в служба на своите американски господари.

Доколко БНК се явява създаване на американците се вижда и от помощта, която му се оказваше в началото от американците, посредством "НАЦИОНАЛНИЯ КОМИТЕТ ЗА СВОБОДНА ЕВРОПА", създаден на 1 юни 1949 год. Последния се учредява като обществена организация, нямаща официален контакт с американското правителство. / Това се направи, с цел да се избегнат евентуалните дипломатически усложнения със страните от демократическия блок при откритото ръководство на емигрантите от американците/. В същност този комитет се явява неофициален орган на държавния департамент, откъдето и получава средства.

Не е известно в какъв размер месечно е бил подпомаган БНК от "СВОБОДНА ЕВРОПА". Това не е било известно даже на членовете на БНК /видно от писмата на МАЦАНКИЕВ и КОСТА ШОПОВ до ГЕМЕТО/. Пълен разпоредител на получаваните суми е бил ГЕМЕТО, който ги е употребявал по свое усмотрение. По-късно този паричен въпрос става една от главните причини за разцеплението на БНК и БЗНС. Според едно писмо на ГЕМЕТО до членовете на БНК, с което им е изпращал за обсъждане проекта-бюджета на БНК за 1952/53 год. /американска финансова година/, ежемесечната помощ е възлизала на около 18.000 долара. От същата за представителството в ПАРИЖ са били изпращани по 1.500 долара /около 400.000 фр. франка при официален курс/.

След своето създаване, комитета на БНК в ПАРИЖ развива доста активна дейност. По негова инициатива през м. декември 1948г. в ПАРИЖ се създава "АКАДЕМИЧНОТО Д-ВО ВАСИЛ ЛЕВСКИ", като за отговорник на същото пред БНК във ВАШИНГТОН се определя ЦЕНКО БАРЕВ. Д-вото обединява бегълци и невъзвръщеници, без разлика на политическа принадлежност. Има за цел да защитава интересите на академичните емигранти, да работи за тяхното културно и политическо издигане, да брани тяхните професионални интереси. Обединителна идея, обаче,

17

136

се явява борбата в "освобождение на поробеното отечество от комунизма".

2) Все по инициативата на БНК по същото време се създава: ДРУЖЕСТВОТО НА СВОБОДНИТЕ БЪЛГАРИ, което по-късно се преименова в "Д-ВО НА БЪЛГАРСКИТЕ БЕГЪЛЦИ". Съдото има за цел да обедини и защитава положението на пристигащите във ФРАНЦИЯ емигранти пред местните власти /разрешителни за пребиваване, лични документи и т.н./, да ги настанява на работа, да им указва материална помощ и т.н. За целта то се намирало и във връзка с международната организация за бежанците ИРО, откъдето получавало материална подкрепа.

За агитация и пропаганда БНК в ПАРИЖ издава на френски език в-к "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ", който фактически се явява преиздание на в-к "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ", орган на централния комитет на БНК, излизащ във ВАШИНГТОН. В ПАРИЖ се издава също така месечното списание "ОСВОБОЖДЕНИЕ"-теоритичен орган на БНК, под редакцията на ВАСИЛ ЮРКОВ и МИЛКА ГЕНАДИЕВА.

Първоначално БНК в ПАРИЖ се настанява в едно самостоятелно здание в селището МАТУ - предградие на ПАРИЖ. Оттук се разпращат пропагандните материали, тук се приемат новопрестигащите бегълци, след което се разпращат из страната. Впоследствие комитета се премества в ПАРИЖ, ул. "ПАСКИЕ" № 9, където е и сега.

Особена активна дейност развива комитета в ПАРИЖ за привличане на бегълци от ГЪРЦИЯ, ТУРЦИЯ, ИТАЛИЯ и ЮГОСЛАВИЯ. Това става обикновено с подписване на договори за работа в мините и земеделските стопанства във ФРАНЦИЯ, което страда от липса на черна работна ръка. Известно е, че от ТУРЦИЯ и ГЪРЦИЯ на два пъти са били изтеглени със самолети по около 100 човека. По неофициален път е установено също така, че БНК в ПАРИЖ превежда нелегално от ИТАЛИЯ и ГЕРМАНИЯ по единично бегълци във ФРАНЦИЯ.

Същевременно БНК в ПАРИЖ поддържа връзка с реакционните международни организации /ОБЕДИНЕНА ЕВРОПА, Д-ВО НА СВОБОДНИТЕ ЖУРНАЛИСТИ, МЕЖДУНАРОДНА МЛАДЕЖКА ОРГАНИЗАЦИЯ и др./, изпраща делегати при тяхните конгреси и т.н. по време на заседанието на ООН в ПАРИЖ, през 1948 год. и 1951 год. в ПАРИЖ се изготвят меморандумите от името на БНК срещу БЪЛГАРИЯ.

Особена активност БНК в ПАРИЖ развива през 1951 год. по време на рекрутирането на войници за войсковата част във ФРАНКФУРТ на МАЙН. По неофициални източници по-голяма част от войниците са били завербовани във ФРАНЦИЯ. Болшинството от бегълците, привлечени

18

137

от ГЕМЕТО, заети с тежка и зле платена работа в мините и земеделското стопанство, са били изпратени във ФРАНКФУРТ на МАЙН, поради което и при настъпилото впоследствие разцепление всред БНК и БЗНС, ГЕМЕТО остава с малко последователи във ФРАНЦИЯ.

Скоро след създаване на БНК започват вътрешните борби и разногласия между членовете му. Борбата се отпочва отначало от ТОНЧО ТЕНЕВ, който атакува ГЕМЕТО, че използва получаваните от американците пари за лично облагодетелствуване, създаване чрез тях свои поддръжници. Оспорва му и правото на секретар на БЗНС в изгнание, като посочва, че ГЕМЕТО оглавява само една група от БЗНС, тъй наречената група "ШЛАДНЕ" и той не може да представлява БЗНС, като цяло в "ЗЕЛЕНИЯ ИНТЕРНАЦИОНАЛ". Така се стига до разцепление между геметовците и гичевистите /ВРАБЧА 1/ възглавявани от ТОНЧО ТЕНЕВ.

През м. май 1950 год. групата на гичевистите официално се оформя като партийна група, при следния състав: ТОНЧО ТЕНЕВ, ДИМИТЪР АРГИРОВ, д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ, ЙОРДАН ТОШЕВ, ВАКРИЛ ЯНЕВ, ЯНКО ДОНЕВ, ЦАЧО ТОДОРОВ и др. Същата се обявява за "ЗАДГРАНИЧНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА БЗНС /ВРАБЧА 1/". Като единна групировка и тя не просъществува много дълго. През 1951 год. се получи разцепление между гичевистите по въпроса за сътрудничеството с националистите от "ВЪЗРАЖДАНЕ". ТОНЧО ТЕНЕВ без да сондира групата по въпроса, на своя глава влиза в преговори с хората от "ВЪЗРАЖДАНЕ". В знак на протест се отцепват ВАКРИЛ ЯНЕВ, ЙОРДАН ТОШЕВ, ЯНКО ДОНЕВ, а ДЯНКО АРГИРОВ се завръща при ГЕМЕТО срещу платена длъжност в БНК-ПАРИЖ.

Особено се ожесточава борбата между геметовци и гичевисти през пролетта на 1950 год. Голяма част от емигрантите се ориентират към гичевистите. Обвиненията за разточителство и разхищение на ГЕМЕТО при общото бедствено положение на емигрантите по мините и зем. стопанство, кара последните да се обявят срещу геметовците. При това настройване на емиграцията срещу ГЕМЕТО и при помощта на "ВЪЗРАЖДАНЕ" и социалистите - отцепници на МИЛКА КРАУС, гичевистите на ТОНЧО ТЕНЕВ и д-р РИНДОВ, успяват да превземат през 1950 год. дружеството "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" и "Д-ВОТО НА БЪЛГАРСКИТЕ БЕГЪЛЦИ". Ето защо, след изтласкането им от тези дружества, геметовците и дирижирания от тях комитет на БНК в ПАРИЖ се виждат изолирани до голяма степен и дейността им се ограничава доста много. Като часови проявите успяват да проведат през 1951-52-53 години само панахиди за

19

8.-

138

НИКОЛА ПЕТКОВ в ПАРИЖ, при постоянно намаление на присъстващите на тези панахиди, без да провеждат друга по-значителна организационно-политическа работа всред емигрантите.

За сметка на намалената организационна и политическа работа на БНК в ПАРИЖ, се засилва неговата подмолна дейност. Освен избирането на войници за създадената от американците българска войскава част във ФРАНКФУРТ на МАЙН, нелегалното въвеждане и извеждане на бегълци във ФРАНЦИЯ, подработват се хора за нуждите на чуждите разузнавателни служби. По неофициални данни е известно, че ЦЕНКО БАРЕВ и ГЕОРГИ КОЛЕВ, СЛАВИ НЕЙКОВ активно работят за сметка на американското разузнаване, избират хора за тяхните диверсионно-разузнавателни цели срещу страната и нашата легация в ПАРИЖ. От своя страна МИЛКА ГЕНАДИЕВА и нейния приближен АНГЕЛ ПАНДЕВ работят всред емиграцията за сметка на френското разузнаване.

В резултат на борбата между геметовци и гичевисти, по време на заседанието на БНК в ПАРИЖ през есента на 1950 год. ГЕМЕТО успява да проведе изключване на ТОНЧО ТЕНЕВ от състава на същия, обвинявайки го в сътрудничество с комунистите. В подкрепа на ТЕНЕВ се явяват НИКОЛА БАЛАБАНОВ и д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ, но впоследствие и те го изоставят.

Не закъсняват да се появят в разногласия между групата на геметовците. ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ и КОСТА ШОПОВ излизат с открито писма срещу ГЕМЕТО, обвинявайки го в разточителство и диктаторство и настояват за реорганизиране на БНК и за ограничаване правата на неговия председател. Всред геметовците в ПАРИЖ се създават също две крила. Едното начело с ЦЕНКО БАРЕВ, а другото с МИЛКА ГЕНАДИЕВА. По-късно МИЛКА ГЕНАДИЕВА и групата около нея също напускат ГЕМЕТО.

Като следствие от тези разцепления и вътрешни борби, към края на 1952 год. значението и авторитета на БНК пада извънредно много. За американците става ясно, че ГЕМЕТО не може да се справи с поставената му от тях задача - да обедини и постави в тяхна служба българската емиграция. Ето защо и в края на 1952 год. комитетът "СВОБОДНА ЕВРОПА" спира финансовото подпомагане на БНК. Официален повод за това послужва отказа на ГЕМЕТО да премести седалището на БНК от ВАШИНГТОН в НЮ-ЙОРК, където се намира седалището на "СВОБОДНА ЕВРОПА".

20

9.-

Виждайки се дискредитиран от американците, ГЕМЕТО прави усилия за ново обединение на емиграцията. Търси помирение с МАЦАНКИЕВ и ШОПОВ, както и с гичевистите, като се стреми да реорганизира БНК на по-широко политическа база. През септември 1953 год. свиква на заседание БНК в ПАРИЖ. На същото се решава да се разшири състава на БНК от 16 на 30 души, с цел участващите групировки да бъдат преставени с повече хора. Като новоучастващи в БНК са привлечени демократите и военните с един представител. Същевременно се решава да се измени устава, като се избере един изпълнителен съвет от 13 души. За председател на БНК се избира наново ГЕМЕТО, но за да се ограничат неговите права, новоизбрания изпълнителен комитет се явява ръководен орган на БНК. Доколкото е успял ГЕМЕТО в своите намерения е още рано да се каже. Засега той все още нека получава американска финансова помощ, с оглед на която той извърши споменатите реорганизации. На съвещанието в ПАРИЖ не са присъствували: МАЦАНКИЕВ, ШОПОВ, БАЛАБАНОВ и д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ. Има данни, че същите са били наново включени в състава на БНК. По-късно обаче НИКОЛА БАЛАБАНОВ и МИЛЕВ са се обявили против новоизбрания БНК.

Същевременно гичевистите на ТОНЧО ТЕНЕВ поеха инициативата за създаване на свой национален комитет. През ноември 1953 г. задграничното представителство на БЗНС /ВРАБЧА 1/ провежда заседание в ПАРИЖ, на което се решава да се създаде инициативен комитет за организиране на "ОБЩ БЪЛГАРСКИ ОСВОБОДИТЕЛЕН КОМИТЕТ". В същия са приели да участвуват освен земеделците на ГИЧЕВ, Българската демократична партия /МУШАНОВ-ГИРГИНОВ/ и Българската работническа социал-демократическа партия /ОБЕДИНЕНА/, като се призовава участието и на останалите демократични задгранични групировки. Този инициативен комитет излиза с декларация, която е обнародвана в информационния бюлетин на "ЗАДГРАНИЧНОТО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА БЗНС" от м. януари 1954 год. Има сведения, че ТЕНЕВ понастоящем се намира в САЩ.

Според едно писмо на ТОНЧО ТЕНЕВ до брат му в ПАРИЖ "трябвало да се очаква в скоро време създаването на нов "НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ".

20 април 1954 год.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

29

125¹⁵

Превод от в. "Ужута" - 15. IX. 54г.

ТРИМА БИВШИ БЪЛГАРСКИ ЕМИГРАНТИ СА СЕ
ЗАВЪРНАЛИ В РОДИНАТА СИ.

Били са начело на организациите за бежанци, финансирани от американския шпионаж.

София, 14. - Тримата известни участници в българското емигрантско движение, избягали от България след падането на фашисткия режим и живяли дълго като агенти на емигрантските организации финансирани от американците, доброволно се завърнали в България. Касае се за ПЕТЪР ПЕНЕВ, ПЕТЪР ТРИФОНОВ и МИЛОРАД ИЛИЕВ ВЛАДЕНОВ, участвували в някакво контрареволуционно движение на крайната десница.

Като емигрант ПЕТЪР ТРИФОНОВ е бил секретар на така наречения "български национален комитет" в Грац - Австрия и представител на проамериканската организация "Зеления интернационал" в Австрия, а МИЛОРАД ИЛИЕВ ВЛАДЕНОВ е бил секретар на организацията на "Българския национален комитет" в Монако, и представител на "Зелен и интернационал" в Западна Германия.

Българският печат е публикувал една декларация на тримата бивши емигранти, в която същите излагат мотивите които са ги накарали да се завърнат в родината. Засиленият натиск на американците върху емигрантите е убедил ТРИФОНОВ и ВЛАДЕНОВ, че "Българският национален комитет" на емигрантите е един инструмент на САЩ в борбата против българския народ.

"Българският национален комитет" набира емигрантите за шпионските организации. След като се подлагат на специално обучение, те биват изпращани в България за саботаж и шпионска дейност. Школи за тази цел са били организирани в Залцбург, Линц и Грискирхен, в американската окупационна зона на Австрия, в Монако, в Бад Тосенц и в други места на Западна Германия.

Виждайки, че нашата борба не се оправдава - казва декларацията - осведомявайки се за напредъка на строителството България и успехите на българския народ, решихме да прекъснем

-2-

нашата противонародна дейност и да се завърнем в родината*.

В. "Унига", 15. IX. 54г.

НС/ЕТ

16
187
1

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

30

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

за провеждане комбинация с близките на ЦЕНКО
БАРЕВ.

За компрометирането на ЦЕНКО БАРЕВ е необходимо да се създаде компрометираща го обстановка около близките му, и по-специално около баща му и брат му, намиращи се в с. Сираково, Генерал Тошево. За целта да се командирова началник отделение Г. ВЕЛИЧКОВ в Генерал Тошево, който да извърши следното:

1. На място да се запознае с материалите и данните, с които разполага ДС Генерал Тошево за близките на ЦЕНКО БАРЕВ, с цел да се установи най-подходящ начин за подхождане към брат на ЦЕНКО БАРЕВ.

2. Да се дадат на място указания на подходящ работник от ДС Генерал Тошево да проведе следната комбинация: При посещението в с. Сираково да създаде връзки с брат на ЦЕНКО БАРЕВ, до степен да започне да се среща в селската кръчма с него и му заплаща пиенето. По-нататък, връзката им да позволи, насаме, естествено да му предложи и му даде пари под формата на заем. Тъй като брат на ЦЕНКО БАРЕВ е известен като пианица, той ще употреби парите за пиене и по този начин на хората от селото ще стане достояние, че разполага с пари. Колкото за произхода на парите, няма да бъде трудно да се досетят, тъй като връзката му е човек на ДС ще бъде вече известна.

3. На място да се дадат указания на ДС Генерал Тошево да създадат внимателно условия на свободно движение на бащата на ЦЕНКО БАРЕВ, интерниран в с. Сираково, като му разрешат да посещава родното си село Дикьовци и София, с оглед да се създаде впечатление, че органите на МВР, зашифровано проявяват грижи към семейството на ЦЕНКО БАРЕВ.

22 март 1956 година
С о ф и я

ИНСПЕКТОР,
лейтенант: Сориниав

Строго поверително!

УТВЪРЖДАВАМ
ЗАМ.МИНИСТЪР НА МВР:

/Ген.майор/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРОПБГДСРСБНА

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

за създаване на нелегален геметовски
център в София.

Никола петковците са сериозен вражески контингент, който се използва от капиталистическите разузнавания и задграничните геметовски централи за подривна дейност срещу нашата страна. За това красноречиво говорят ликвидирания н.петковски организации и центрове.

При реализацията на нелегалния геметовски център т.г. се получи данни за вражеска дейност съответстваща със заловената инструкция на задграничния геметовски комитет, изпратена по специален куриер.

По данни от I-во управление ДС е известно, че в края на 1954 г. Гемето и Ценко Барев са разработили мероприятия за подривна дейност срещу нашата страна през 1955 година.

Изменика на Родната Стратия Скерлев - ръководител на подкомитета в Цариград, е доверил, че в България съществува добре организирана нелегална геметовска организация, с която те подържали сигурна връзка.

Има и други данни потвърждаващи активизацията на никола петковистите.

С цел да се обхване нелегалната дейност на н.петковци, връзките им с капиталистическите разузнавания и геметовските централи, прехващане на каналите, внедряване и извеждане на наша агентура, своевременно узнаване замислите на американското разузнаване и геметовския комитет зад граница и водене активна настъпателна борба в тях,

ПРЕДЛАГАМ

да се създаде "нелегален геметовски център" със седалище София по следния

- 2 -

П Л А Н:

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: [подпис]

1. Управление I-во ДС да подбере наш проверен сътрудник от задграница, който да се ползва с доверие и авторитет пред геметовския комитет. Агента да бъде инструктиран: Да посети Ценко Барев или друг подходящ от комитета и в сериозен разговор подчертае, че в България стават сериозни явления с техните съидейници. Да илюстрира разложението на лидерите им, което влияе върху членовете на бившия н.петковски съюз и преминават на страната на Отечествения фронт. Лично неговото мнение е, че н.петковистите в настоящия момент се намират в много тежко положение и трябва да им се помогне. Трябва да се пресече понататъшното разлагане на н.петковистите. Предалите се да се изолират, а на колебаещите се да се помогне и да се укрепят. Всичко това ще помогне на тяхните съидейници да разберат "предателството" на деклараторите.

Той смята, че съществува благоприятна обстановка да им се помогне, като се изпрати човек от задграница в България, който да разреши посочените въпроси. Прехвърлянето може да стане под формата на разкаял се изменник, използвайки обстоятелството, че в България са се върнали

и други и са били приети добре. Въпросния ще излезе публично в пресата и ще порицае геметовци и се "присъедини" към БЗНС и Отечествения фронт. Това ще му създаде благоприятна обстановка и добра зашифровка, за да може да изпълни всички поставени му от геметовския комитет задачи. Например лично той е готов да изпълни такава задача.

Едно такова прехвърляне на наш сътрудник ни подsigурява естествен контакт, готов канал и постоянна връзка с геметовския комитет. Срок за провеждане - 1 яни 1955 г.

Отговорници - ген.майор Думков и полковник Гочев.

2. Управление III-то ДС ще създаде "нелегален геметовски център" в София, който все още не е оформен като ръководство от национален мащаб и пред него стоят открити следните въпроси за разрешение:

- а/ Включване представители от окръзите; ✓
 - б/ Отношение към буржуазните партии и други враждебно настроени към Народната власт групировки, особено към бившите офицери от царската армия; ✓
 - в/ Установяване връзка със задграничния геметовски комитет с цел изясняване формите и методите на борба срещу Народната власт
- Тази постановка на "центъра" е благоприятна за използване.

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 3 -

то му от задграничния геметовски комитет, както и по добра зашифровка на самия "център".

"Нелегалния център" ще бъде образуван като бъдат включени:

Агент "Балабанов" - _____, предан, честен и проверен агент, по негови данни са вършени няколко реализации на нелегални групи и разкрити двама агент-предатели. Бивш член на ръководството на н.петковския академичен съюз /БАЗС/, завеждащ външния отдел. Бил много близък с измениците на Родината: Ценко Барев - бивш председател на БАЗС, Иван Барев, Кръсть Зарев бивш организационен секретар на ПП на ЗМС/о/, Ангел Пандев - от ръководството на БАЗС, Вълчо Ванчев Вангелов, Димитър Вълков и др В страната също има връзки с бившите активни н.петковисти: Светла Даскалова, Ефтим Арсов, Дора Коева и още много други.

Няма данни за разшифровка.

"Балабанов" ще бъде създател и ръководител на центъра.

/Приложение характеристика/.

Агент "Цветков" - предан, честен и проверен агент. Няма данни за разшифровка. Същия ще бъде привлечен за член на центъра.

/Приложение характеристика/.

Агент "_____" - бивш царски офицер, имащ връзки и влияние сред н.петковистките среди, честен, предан и проверен агент. Същия ще бъде привлечен за член на центъра.

/Приложение характеристика/.

В центъра допълнително ще бъде включен и агент "Зорев", понастоящем в затвора, който за 9.IX.955 г. ще бъде освободен.

/Приложение характеристика/.

С подработена комбинация към нелегалния център ще бъде включен и обекта на р-ка _____ - бивш н.петковски депутат, ползващ се с голямо доверие и авторитет сред н.петковистите. /Приложение справка/.

За структурата и функциите на членовете на центъра, както и целите и задачите на същия ще се излезне с предложение.

3. Създаването на центъра ще стане по следния план:

На агент "Балабанов" ще бъде съобщено, че е необходимо изграждането на "нелегален геметовски център". Тази задача именно се възлага на него, като "обсъдим" лицата които трябва да се включат в него. След като се разменят мнения ще му съобщим, че разполагаме с данни за _____ /агент "Цветков"/, който напоследък живо се интересува за състоянието на н.петковистите и сондира мнение по създаването на нелегално ръководство, и трябва да се привлече внимателно. За целта ще се подработи конкретна ли-

- 4 -

4

ния на поведение: Ще се устрои среща между "Балабанов" и "Цветков" на която "Балабанов" ще направи към анализ на създалата се обстановка сред н.петковистите и ще подчертае, че е взел решение да се създаде нелегално ръководство, което да може да обедини здравите и честни н.петковистки сили, особено тези от младежта. След като агент "Цветков" ни донесе за изказването на "Балабанов" ще му поставим задача внимателно при втора среща да разбере на каква основа и по конкретно с какви цели и задачи ще се създаде този комитет и да даде съгласието си за участие в него, но при условие, че ще се спазва абсолютна конспиративност, като наблегне на обстоятелството, че не трябва да отпочват вражеска дейност преди да установят връзка и получат указания от задграница.

Така фактически централното ядро на нелегалното ръководство ще бъде създадено.

Допълнително с подходящи комбинации ще бъдат включени в нелегалния център и агентите "_____" и "Зорев".

Образуването на нелегалния център по този начин ще ... предпази от разшифровка на агентурата, добро съчетание и проверка работата на агентите "Балабанов", "Цветков", "Зорев" и прехвърления агент от задграница.

Връзката между нелегалния геметовски център и прехвърления наш агент от задграница ще стане по изготвен за целта план.

Създаването на такъв център от предимно по млади кадри на н.петковския съюз ще бъде по примамлив естествен и целенасочен за задграничния геметовски комитет по следните съображения:

Част от старите лидери на н.петковския съюз са компроментирани и корумпирани, друга част са подали декларации за приобщаване към Отечествения фронт, а трета част са склонни да подадат декларации. Това членение, особено сред бившите ръководители на опозиционния младежки съюз не е характерно, поради което естествено е тая инициатива за създаването на нелегален център да бъде подета именно от средите на бившия младежки съюз и предимно от Академичния съюз чийто председател е бил Ценко Барев, понастоящем секретар на комитета в Париж и дясна ръка на Гемето.

Срок за създаването на "нелегалния геметовски център" - до края на май 1955 г.

"Центъра" ще бъде създаден под личното ръководство на началник III-то управление ДС ген.майор Думков.

- 5 -

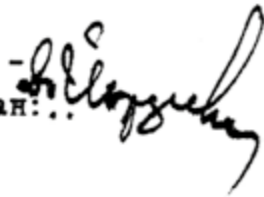
5

4. При положение, че I-во управление ДС не е в състояние да осигури прехвърлянето на подходящ агент по горния начин и предлаганата комбинация отпадне, ще подработим нова комбинация за установяване контакт между "нелегалния център" и задграничния геме-товски комитет с помощта на I-во и II-ро управление ДС.

София, 11.V.1955 г.

ПРЕДЛАГА -
Зам.началник V отдел:
капитан -

Изпълнил -
капитан: ..

136

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

32

УТВЪРЖДАВАМ,
Н-К УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник

София, — август 1955 год.

*Внимание! Сяко
се инспекторите
отдел. р-к от
10/8 55 Таре*

Строго поверително! 131

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: *Лав*

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: провеждане комбинация за компрометирането на Ценко Величков Тарев като агент на ДС.

В утвърдения от др. Зам. министър ген.майор Г.Кумбчиев план за компрометирането на изменника на Родината Ценко Тарев е залегнало мероприятие: провеждане комбинация чрез агент двойник на Управление III-ДС, насочен към тъщата на Гемето Анастасия, която е в кореспонденция с Г.М.Димитров.

Подходящ за целта се явява агент-предатели "Фобруца".

Изхождайки от горното,

ПРЕДЛАГАМ,

Да проведем съвместно с Управление III-ДС комбинацията по следния начин:

1. На една от срещите с цел укрепването на "Фобруца" като "наш сътрудник" и вдъхване вяра в силата на Народната вл ще проведем политическа беседа, в която между другото ще изтъкнем за положението на емиграцията зад граница, борбите които съществуват там, карьеризмът и нейната безпътница, обстоятелства които неминуемо ще я доведат до пълно разложение и политически крах. В подходящ момент ще му обърнем вниманието

137

2.- 132

върху автентичността на това, че то съществува, не е измислено и не е пропаганда, а е действителност. Народната власт било чрез пресата, било чрез беседи със завърнали се емигранти или пък чрез техните публикувани декларации научава и проверява достоверността на гореизложените факти. Нещо повече, тя - респективно ДС има възможност да черпи сведения направо и от някои от най-доверените хора на Гемето зад граница, защото не всички емигранти са врагове на Народната власт. Има дори и такъв емигрант, много близък на Гемето, ползващ се с голям авторитет пред него, който ни донася всичко за емиграцията. Той така умело се е замаскирал пред него и емиграцията, че същите го натоварват с изпълнението на редица важни задачи и за тяхното осъществяване посещава много европейски страни дори и САЩ. Разбира се ДС се интересува да разбере кои хора провеждат у нас инструкциите на Гемето, поради което е необходимо той като честен гражданин и сътрудник да заложи вниманието си върху връзките на Гемето, респективно тези на Амасиас д-р Ставела

С провеждането на тази комбинация Амасиас ще разбере, че този емигрант е Целко, за което тя ще съобщи на Г.М.Димитров.

8 август 1955 год.
С о ф и я.

ПРЕДЛАГА,
ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ТИ:
капитан В. Грозев

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

33

44

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: състоянието на подкомитета на БНК
в Италия. VI 560.

Подкомитета на БНК в Рим-Италия е създаден по инициатива на ГЕМЕТО през 1949 година. Първоначално е било изградено представителство състоящо се от 5 члена, което е просъществувало няколко месеца. Поради разширяване на работата, през същата година е било издигнато в подкомитет. За членове на подкомитета са били кооптирани към пълномощника на ГЕМЕТО - ИВАН БАРЕВ и други верни на ГЕМЕТО хора, без за това да е взето мнението на емигрантските среди.

През 1950 година състава на подкомитета е бил следния: ИВАН БАРЕВ - председател, д-р НИКОЛА Д.МИРЕВ - секретар и 9 членове.

В продължение на няколко години този състав на подкомитета е претърпял редица изменения.

През 1952 година са били изградени редица секции и групи в различни градове и емигрантски лагери в Италия. Така в Триесте било избрано ръководство от 8 члена. През същата година ръководство е било разширено.

Подкомитета е уреждал легализирането на пристигналите в Италия емигранти, организирането на емигранти в трудови групи в Германия и други страни. Подкомитета е имал за цел да организира и активизира всички български изменници и членовете на българската колония и ги насочи против нашата страна. Централна задача на подкомитета е шпионско-разузнавателната дейност срещу България.

В изпълнение на своите задачи подкомитета действа с различни методи и средства. Разпространява вестник "Свободна и независима България" и други издания на БНК.

Подкомитета не се ползва с голямо влияние сред вражеската емиграция, с изключение на земеделските среди, поради което съществували различни течения, които, макар и не на принципа база, враждували помежду си.

Отношенията между членовете на подкомитета не били особено добри, БАРЕВ се държал диктаторски, като използвал своето положение

-2-

45

за налагане на волята си.

Материална помощ отначало подкомитета е получавал от общия бюджет на БНК. Впоследствие след спиране помощта от "Свободна Европа" има данни, че БАРЕВ е поддържал подкомитета със суми получавани от различните разузнавателни служби.

В началото на 1955 година състава на подкомитета е бил след-

ния: председател ИВАН В. БАРЕВ
членове: СТ. БОЙДЕВ
ХР. ИГНАТОВ *в самото време*
НАУМ АСЕНКОВ
МИМОЗА АСЕНКОВА
АС. СЛАВОВ *в самото време*
Д-р Н. МИРЕВ

Към средата на 1955 година под влияние на Т. ТЕНЕВ в Италия се е оформила група /без да проявява никакъв организационен живот/ начело на която е застанал АС. СЛАВОВ, член на подкомитета. Тази група е трябвало да се превърне в стройна организация - филиал на "Коалиционния център" в Париж. В продължение на 1955 година такава организация не е била създадена, нито е проявила никакъв организационен живот. АС. СЛАВОВ е поддържал редовна връзка с Т. ТЕНЕВ, а впоследствие е преговарял и с ДИМИТЪР МАГДАНЛИЕВ във връзка със създаването на "новия земеделски съюз".

В началото на м. март в САЩ е било проведено съвещание на отцепилите се от ГЕМЕТО земеделци във връзка със създаване на "нов земеделски съюз". Споразумение с Т. ТЕНЕВ не е било постигнато.

През м-ц април тази година е било постигнато споразумение между ВАКРИЛ ЯНЕВ, МАЦАНКИЕВ и др. земеделци и са били положени основите на "новия земеделски съюз".

Неучастието на Т. ТЕНЕВ в новосъздадената земеделска групировка разтревожило АСЕН СЛАВОВ, който се колебае, на чия страна да премине с изградената от него група в Италия.

14.VI.1956 година.

Отпечатано в 2 екз.

Изпълнител-5820

Напечатала-2980

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

34

44

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на подкомитета на
БНК в Истанбул - Турция

Представителството на Българския национален комитет в Истанбул - Турция е създадено през 1949 година. По сведения от 1951 г. членове на представителството са били: Стратия Сидеров Скерлев, Йордан Ст. Пиналски, Емил Антонов Ангелов, Цандо Стамбов и Панайот Цветков Попов.

През 1952 г. по решение на БНК взето на заседанието му в Париж, представителството в Истанбул било реорганизирано, като Емил Антонов е бил натоварен да поддържа връзка и организира сътрудничеството с комитета "Свободна Европа", а Стратия Скерлев заедно с другите членове да завежда останалата работа на представителството. На същото заседание Емил Антонов е бил избран за член на централното ръководство на БНК.

Главната дейност на представителството на БНК в Турция е била да подбери, вербова и обучава изменници на родината с цел изпращането им от американското, турското и други разузнавания със задачи в нашата страна, а цел събиране на разузнавателни сведения за България чрез емигрантите и изселниците необходими за комитета "Свободна Европа". През 1950 г. към представителството на БНК в Истанбул е било сформирано бюро под ръководството на Стратия Скерлев. В същото са били разпитвани емигрантите и турските изселници от България. Напоследък бюрото преустановило своята работа, поради липса на средства, а така също поради изселването на емигрантите.

Финансовото положение на представителството е било лошо, и в някои отношения дейността им е била спъвана поради липса на средства.

Представителството разпространява изданията на БНК и урежда ежегодно шумни панахиди за Никола Петков с оглед поддържане и засилване вражеските настроения у емигрантите и отправяне на клевети и хули срещу НР България.

Поради проведените мероприятия от резидентурата в

-2-

Истанбул по отношение на вражеската емиграция, във връзка със закона за завръщане на емигрантите в страната има голямо разложение сред емиграцията. Турските власти провеждат строги мерки срещу емигранти изявили желание да се завърнат в нашата страна. Английско американското и турското разузнавания активно работят за разселване на емигрантите в задкокеанските страни. В един не голям срок от време повече от половината емигранти живущи в Истанбул са били разселени и по последни сведения в Турция пребивават съвсем малък брой емигранти.

Турската полиция настоявала да бъдат разселени и ръководителите на подкомитета на БМК, които са останали и има данни, че някои от ръководителите са започнали уреждането на паспортите си за разселване в САЩ, Западна Германия и други страни, Чрез американски организации "Американска програма за подпомагане бегълците зад желязната завеса", и "Световен съвет на черквите" се прави всичко възможно да се "склонят" всички изменници да се разселят по "собствено желание".

14 юни 1956 год.

С о ф и я

Написано в 1 екз.

Изготвил: № 5820 - *В. В. Иванов*

Написал: № 2980

50

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

35

87

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на Българския национален комитет /БНК/.

След установяване на народнодемократичната власт в България, значителна част от вражеските елементи успяха да преминат в капиталистическите страни. Основното им съсредоточаване стана във Франция, Западна Германия, Турция, Гърция, Италия и Австрия.

Значителна част от вражеската емиграция е обединена около Българския национален комитет - БНК. По указание на американците през 1946 г. в Париж, между представителите на "БЗНС в изгнание" Гемето и Мацанкиев и националистите - Ст. Груев и Дяно Сотиров беше постигнато споразумение и бе създаден така наречения "Български национален освободителен комитет" - БНОК, около които трябваше да се обедини цялата вражеска емиграция.

Поради съществуващите политически различия по програмата на комитета между националистите и земеделците и борбата за ръководни места в комитета, през 1947 година същия се разпадна. Гемето, обаче, изпълнявайки директивите на американците продължи усилията си за изграждане на общоемигрантски национален комитет.

През 1948 г. след редица срещи и преговори той успя да се споразумее със социалдемократите, начело с д-р Г. Петков и М. Геннадиева, независимите звенари, начело с Васил Круков и някои бивши дипломати - невъзвръщени като Милчо Милев, Никола Доланчиев и др. и образува Българския национален комитет - "Свободна и независима България", със седалище Вашингтон. Изпълнителния комитет на БНК се състоеше от 13 члена - 8 от БЗНС, 2 от БРСДП/о/, звенари 2, и независими 1. За председател на изпълнителния комитет бе избран Гемето.

Основните начала залегнали в програмата на БНК, обявена непосредствено след неговото създаване, бяха: опирайки се на западно-

капиталистическите страни начело със САЩ, БНК си постави за задача да се бори срещу установената в България народна власт, за възстановяване на търновската конституция и отменяване на всички закони, създадени от народната власт след 9.IX.1944 година.

Тази програма на БНК остана непроменена и до сега.

Във всички страни, в които има вражеска емиграция, БНК създаде свои представителства, подкомитети и секции със задачата - да обединят силите на вражеската емиграция за борба срещу народната власт.

През м. август 1955г. на заседание на БНК е било решено броя на членовете на БНК да се установи на 31, а този на Изпълнителния комитет на 9. Освен това са били избрани 2 подгласници за разширения състав и 2 за изпълнителния комитет. За председател на разширения състав и изпълнителния комитет е бил избран Гемето.

На проведеното заседание на БНК през м. май 1956г. бе избран ексекютивен комитет за Америка, в който влизат - Никола Антонов, Димитър Краварев Петков, д-р Глория димитрова, подгласници - Емил Антонов и Иордан Грозев.

За ексекютивен комитет за Европа бяха избрани - Васил Юруков, проф. Никола Г.Долапчиев, Ценко Барев, Милка Геннадиева и д-р Шау Романо, подгласници - Бисер Колев и Алберт Давидов.

За постоянни секретари на бъдещите заседания на БНК са избрани Ценко Барев, Бисер Колев и Филип Голдщайн.

За председател на БНК отново бе избран Гемето.

Финансирането на БНК се извършва от американците чрез комитета "Свободна Европа". Последния беше учреден като обществена организация, която официално няма контакт с американското правителство. Всъщност, обаче този комитет се явява неофициален орган на държавния департамент на САЩ и прикритие на американското разузнаване. Отпускните от комитета суми се получават и отчитат лично от Гемето.

Поради вътрешни борби и разложение в БНК през 1953г. американците спряха финансирането на последния. През 1956 година комитета "Свободна Европа" възстанови финансирането на БНК, като за месеците май и юни т.г. са отпуснати 6.250 долара, а след това помощта ще се увеличи, съобразно представения от БНК финансов бюджет.

Основното ядро на БНК при неговото създаване бяха земеделците, изхождащи от двете групировки - БЗНС - Пладне и БЗНС - Врабча 1, които привидно се бяха обединили. Обаче, още от самото начало, при образуването на БНК между Гемето и гичевистите и ръководството на БЗНС - в изгнание възникнаха борби по въпроса за разпределението

на местата в Изпълнителния комитет на БНК. Ръководството на БЗНС - в изгнание в лицето на инженер Т.Тенев, д-р. К.Риндов, В.Янев и други искаха да играят първенстваща роля в БНК и БЗНС. Гемето от своя страна се стремеше да ги изолира и се заобиколи с хора от БЗНС - Пладне и други послушни нему.

В резултат на това през 1950 г. групата на гичевистите се отцепи от БНК и БЗНС - в изгнание и се оформи като отделна група, обявявайки се за задгранично представителство на БЗНС - Врабча 1. Тази група излезе открито против Гемето и създадения от него БНК, заявявайки, че последния не представлява нито БЗНС, нито българския народ, и че той е копие на "О.Ф. зад граница". През 1951 г. се получи разцепление между гичевистите по въпроса за сътрудничеството с националистите. Стремейки се да се противопостави на Гемето, Т.Тенев започна да търси съюз с националистите за образуване на нов национален комитет, което доведе до отцепването на В.Янев, Й.Тошев, Д.Вацов и др.

Поради настъпилата криза в "БЗНС - в изгнание" и БНК през 1951 г. Д.Мацанкиев, К.Шопов излязоха с открити писма срещу Гемето, обвинявайки го в еднолично диктаторство в БНК, БЗНС и другите международни емигрантски организации, в неотчитане получаваните и изразходваните от него суми отпускани от американците и пр.

По-късно срещу Гемето се обявиха и бившите дипломати - невъзвръщеници, Милчо Милев и Н.Балабанов, обвинявайки го в еднолично диктаторство в БНК.

В резултат на тези разцепления и вътрешни борби значението и авторитета на БНК значително падна. Виждайки се дискредитиран пред американците, Гемето направи усилия за затвърдяване на БНК и реорганизирането му на по-широка политическа основа. За тази цел през 1953 г. в Париж той направи разширение на БНК, като привлече в него представители на демократите /н.Антонов/ и прие за членове на БНК повече свои доверени хора. В знак на протест Д.Мацанкиев, К.Шопов, Балабанов, М.Милев и д-р Г.Петков напуснаха БНК.

Борбите и противоречията в БНК появили се още с неговото създаване дадоха отражение и на филиалите му в отделните капиталистически страни.

Настъпилото разложение сред БНК се задълбочи, раздорите между Гемето и другите членове на БНК, отцепили се от последния, се засилиха.

В печатните си органи Т.Тенев и Гемето отпочнаха яростна кампания един срещу друг.

-4-

90

През 1953 година Т.Тенев, при сътрудничеството на Дим. Моллов - демократ и М.Краус, социалистка в Париж бе образуван така наречения "Коалиционен център на българските политически партии".

През същата година същия излезе с декларация, в която съобщи за образуването на "Инициативен комитет", който има за задача да влезе във връзка с други политически групировки на българската емиграция за учредяване на "Общ български освободителен комитет".

С цел изпълнение решението на "Коалиционния център на българските политически партии" за създаване на общ освободителен комитет през 1954 г. Т.Тенев замина за САЩ. Там проведе редица срещи с ръководителите на комитета "Свободна Европа", пред които се стремел да дискредитира Гемето. Все със същата цел Тенев проведе срещи с излезлите от БНК - М.Милев, Н.Балабанов, Д.Мацанкиев, както и с готвещите се да напуснат БНК, К.Шопов, д-р Г.Петков, за да установи с тях единодействие срещу Гемето. Единодействие с тях Т.Тенев не можа да постигне поради съществуващи между тях различия по приемането на Търновската конституция.

От друга страна отцепилите се от БНК и БЗНС, Д.Мацанкиев, В.Янев и др. водиха преговори през тази година с Т.Тенев, но съгласие не постигнаха. Образуван бе нов "Земеделски съюз" начело с Дим. Мацанкиев, но без Т.Тенев.

Отричайки представителността на БНК и поддържайки, че същия се намира в пълно вътрешно разложение, БНФ, начело с бившето царско семейство поде акция за обединение на емиграцията и образуване на "задгранично представителство". За тази цел то влезе във връзка с Т.Тенев и през тази година бе проведено в Мадрид съвещание. На същото е било постигнато принципно съгласие между участващите за създаване на "задгранично представителство". Последното, обаче, все още не е създадено поради разногласие сред самите представители на различните емигрантски групировки по разпределение на ръководните места, а така също поради липсата на широка подкрепа на идеята за "Задгранично представителство" от страна на вражеската емиграция.

Вражеска дейност на БНК срещу нашата страна

Една от формите на вражеската дейност на БНК срещу нашата страна е пропагандата, която се провежда чрез печатните му издания и радиостанциите "Свободна Европа" и "Гласът на Америка". Органът на БНК вестник "Свободна и независима България" излиза два пъти месечно в Ню Йорк под ръководството на Гемето. Друго печатно издание на БНК е списание "Освобождение", което се издава в Париж под редакторството на М.Генадиева, В.Юруков. В Париж под редакторството на Генадиева се издава в "Свободна и независима България" на

-5-

91

френски език. С цел сплотяване на младежта в изгнание се издава в-к "Младежка борба". На 22 юни т.г. в Париж бе образувана младежка секция към БНК, в ръководството на която влизат: председател Тончо Карабулков, подпредседател - Митьо Цветков, секретар - Николай Димитров, членове Гина Маринова, Мико Тилков, Вене Рангелов, Асен Дочев и Матьо Коритски.

Все със същата цел бяха образувани такива младежки дружества в Италия и САЩ.

В гр.Мюнхен - Западна Германия, под редакторството на Цв. Пенев, се издава в "Свободна и национална България" на немски език, а в Рим на италиански език под редакторството на Ив.Гарев. Във Вашингтон БНК издава бюлетин на английски език, редактиран от Гемето под названието "Български новини". Освен тези печатни издания, отделните подкомитети издават календари, брошури и др. Всички тези издания са пропити с дух на създаване вражеско настроение срещу нашата страна и цялия демократичен лагер. Освен тази дейност чрез връзките, които БНК поддържа в лицето на Гемето с общоемигрантските организации "Събрание на поробените европейски народи", "Международния селски съюз" и др. се изпращат меморандуми, апели и др. до представителите на западнакапиталистическите страни, с цел да се дискредитира нашата власт и се отежни международното ни положение.

Такива меморандуми бяха изпратени по време на женеското съвещание и последните сесии на ООН. През 1954г. Гемето подкрепен от американското разузнаване създаде в Париж "Френско-български институт за научно изследване", под почетното председателство на Едуард Ерио. Председател на института е Пиер Паскал, а подпредседатели - Евгени Силянов, бивш дипломат и Франсуа Ле Руа; секретар - Лео Оливенбаум, бивш адвокат от София. Между членовете на ръководството са видните френски писатели - Жорж Дюамел и Жюл Ромен. С основаването на тази организация се целеше срещу нашата страна да бъдат заангажирани изтъкнати обществени дейтели и културни дейци във Франция.

В колежа на комитета "Свободна Европа" в гр.Стразбург - Франция, който е прикритие на американското разузнаване, геметовци изпращаха младежи емигранти, които под форма на студенти се готвят за шпионска дейност срещу нашата страна. От 10 октомври 1955г. същия колеж е закрит, обаче, стипендиите, отпускани от американците, продължават да се раздават на изменниците на родината.

През 1951 г. американското разузнаване, подпомогнато от БНК и неговите поделения формира "Българска войскава част" във Франкфурт на Майн, която понастоящем се намира в гр. Гермерсхайм. Двеста

-6-

92

души емигранти, предимно геметовци, се обучават под ръководството на американски офицери и са включени в тъй наречените "специални войски които ще имат за задача да действуват в "тила на противника си подкрепят петата колона в дадена страна".

През м. юли 1955г. ръководството на "ВЗНС - Пладне", начело с Гемето взе решение със съдействието на американците и западногерманските власти да развърне емигрантската войскова част в две бригади, от които едната да бъде моторизирана. С това се целеше да се предотврати масовото завръщане на емигрантите, чието материално положение е тежко.

През м. май 1956 г. на заседанията на БНК, бе взето решение да се увеличи състава на "българската войскова част" в Западна Германия и войници за същата да се набират от емигрантите, живущи в Турция, Италия и лагера Герово в Югославия. Отпусната е била постоянна поддръжка съобразно представен от ротата финансов план.

През 1956 година, по инициатива на БНК, се отпочна организирането на синдикална организация. За целта бе свикана конференция в Париж, на която бе избрано бюро на българските синдикати в изгнание. Съставът на същото е: председател - Борис Нохаров, подпредседатели - Бисер Колев и Слави Нейков, секретар - Тодор Христов, пом. секретар - Тончо Карабулков и членове - Цоню Николов, Благой Иванов, Митю Цоков, Лало Петков, контролна комисия - Артур Холваджия Кольо Бъчваров, Ангел Янев, Кръстю Пандев и Асен Томов.

Освен тази дейност представителите на БНК в различните капиталистически страни провеждат разпити на изменниците на родината за положението в нашата страна и всички придобити данни се изпращат на американското разузнаване. Гемето лично дава нареждане на подкомитетите в различните страни да дават сведения на представителите на американското разузнаване.

19.XII.1956 година

С о ф и я

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

36

Д-р. Абрам

123
"Дяво" 24
10.1.1957г.

През януари 1949 година пристигнах във Виена - Австрия. Пристигането ми беше непринудено и много нормално, без да направя никакво особено впечатление в тамошните български среди. Чрез моя братовчед градинар - АБРАМ ДАВИДОВ се запознах с двама студенти, а именно ТОДОР ДАНАИЛОВ БЕШКОВ и ВЕЛКО ДИМИТРОВ и двамата от Лом. Двамата бяха реакционно настроени спрямо българската власт и БКП. Аз успях да се сближа и сприятеля с двамата. В началото аз направих добри изказвания за властите в България и постепенно оставих те да ме убедят в обратното и аз лично почнах да правя изказвания против властта и партията в България. Между временно също така успях да вляза във връзка с предвидения другар. Аз се движех само в български среди, които посещавах българската менза. Също така се запознах и с ВЛАДО МАРИНОВ /Консула/, който беше във връзка с БНК в Инсбрук. За отношенията и познанството с останалите българи във Виена аз давах редовни сведения на другаря. Също така по него време дойде от Чехия /Братислава/ и АНДРЕЙ ГРАМЧЕВ от Лом. На последния аз донесох с влака багажа, а той премина на черно границата. Това ме представи пред ВЛАДО КОНСУЛА като добър противник на комунизма и добих известно доверие пред него.

ВЛАДО МАРИНОВ - Консула се занимаваше главно с помагане на преминаване на демаркационната линия и представяне на българи пред хората на БНК в Инсбрук за по-нататъшно изселване. Последния беше във връзка с ЦЕЦО ПЕНЕВ и други членове на Подкомитета в Инсбрук. ПЕНЕВ имаше доверие във ВЛАДО.

В няколко станали спорове в Българската менза във Виена, аз се оформих като враг на правителството на ОФ и Партията и доверието ми пред противника нарастна. По нареждане на Центъра аз трябваше да замина за Инсбрук. Успях постепенно да подготвя БЕШКОВ и ВЕЛКОВ за едно махане от Виена. Те бяха готови за преместване, но излезе, че ВЕЛКОВ искаше Грац. Постепенно успяхме да го убедим и той се съгласи да заминем за Инсбрук. ВЛАДО МАРИНОВ успя да дъведе в ред моите документи и аз редовно

минах демаркационната линия, докато другите двама той ги преведе на черно през Семеринг. С пристигането си в Инсбрук, ВЛАДО ме запозна с ЦЕЦО ПЕНЕВ, МАГИСТЪР ШИШКОВ, ПАЧИЛОВ и други. ПАЧИЛОВ се зае с уреждане на документите ми в университета и записването ми. Също така останах при ПАЧИЛОВ да живея един месец. По-късно живях с БЕШКОВ и ВЕЛКОВ в _____ при Инсбрук. Срещите ми ставаха още във Виена с другаря за свързка с центъра.

Положението в Инсбрук се очертаваше така. Тук голямо значение имаше подкомитета на БНК, в който влизаха ЦВЕТКО ПЕНЕВ, майор ДАМЯНОВ, ГЕОРГИ ШИШКОВ, ГЕОРГИ ДАЧЕВ, ДИНЮ ТОМОВ. Главната задача на Подкомитета беше да урежда документите на българи за емиграция и събиране на сведения от новодошли за положението в България. Тези сведения се изпращаха във Вашингтон на д-р Г.М.ДИМИТРОВ, а дори сведения се даваха на французките власти. Комитета даваше сведения за всеки българин пред "Иро" за изселване. Подкомитета събираше сведения за всички българи в Австрия и при пристигането на нови такива, биваха веднага разпитвани от Ц.ПЕНЕВ или майор ДАМЯНОВ. Освен това комитета разпространяваше вестника "Свободна и независима България", списание Освобождение, а така също се разпространяваше и вестника на немски език "Свободна и независима България", който излизаше на немски език. ЦВЕТКО ПЕНЕВ имаше връзки с отговорни личности на "ИРО" и френските власти. Всички членове на подкомитета и секретаря ЕВТИМ ВЕРБЕВ получаваха заплати. Подкомитета имаше почти всяка седмица заседания и ежесечно даваше отчет във Вашингтон. Комитета събираше и помощи от българските градинари. По-голяма част от градинарите бяха поддръжници на подкомитета. Моите отношения към Подкомитета бяха общо взето добри и специално към Ц.ПЕНЕВ и Г.ШИШКОВ, със слабо помрачаване с това, че някой между градинарите които познават баща ми се изказаха, че той е голям комунист и още това, че аз не се записах веднага в ИРО за емигрант. Това мое решение го обосновах, че аз имам намерение да следвам и завърша медицина и че ако се запиша в ИРО ще влоша положението на родителите ми и по такъв начин няма да имам средства за следване. Обаче не от всички това бе погледнато благоприятно. Така например майор ДАМЯНОВ направи изказвания, на недоверие към мен. Едно друго обстоятелство също така изигра

голяма роля, а именно, аз се сблизих много с ЖИВКО ПАЧИЛОВ. Последния не беше гледан с добро око от хората на Подкомитета. Той беше легионер и привърженик на Националния фронт. И като член на задграничното правителство на ЦАНКОВ. Също така по това време дойде и от Виена БОРИС поп ЯНАКИЕВ /Владиката/, който също се присъедини към подкомитета. Неговата сестра, говорителка на радио Ню Йорк. По-късно, след като Владиката живееше с ПАЧИЛОВ, а аз с БЕШКОВ и ВЕЛКОВ, отношенията ми към подкомитета и специално към ПЕНЕВ и ШИШКОВ се полеха подобриха. БЕШКОВ прави на ПЕНЕВ точни доклади по положението в България.

По-късно аз загубих връзка с центъра, което продължи много време. Междувременно, аз бивах винаги натискан от страна на ПЕНЕВ и ШИШКОВ да се запиша пред френските власти, като емигрант. От страна на другаря за свързка, аз знаех, че трябва да избегна едно евентуално записване, но ако това се наложи, то центъра няма нищо против. Докато нямах връзка с центъра аз не предприех нищо особено. По-късно се записах като емигрант, като вярвах, че центъра няма да има нищо против. Това бе по-късно одобрено. Подкомитета освен, че уреждаше документите за емиграция, подпомагаше с уреждане на помощи от различни помощни черковни организации и настаняване в лагери. Подкомитета уреждаше празнуване на коледните празници с програма и слово, насочени винаги против БКП и народното правителство и винаги с обещание че следната година е годината на "освобождението на България" и връщането при близките. На празненствата присъстваха почти всички българи, а така също и българите градинари. Освен това д-р Г.М.ДИМИТРОВ идва в Инсбрук и подкомитета подготви събрание на което присъстваха около 50 българи. Беше подготвена резолюция, която бе подписана от няколко души, между които и ПАРУШ ЧОЛАКОВ. По това време ПАРУШ ЧОЛАКОВ избягваше да се ангажира във всякаква политическа работа. Подкомитета имаше лошо мнение и за градинаря Г.ПЕНЕВ, който преди в България е бил милиционер.

Отношенията ми с ЖИВКО ПАЧИЛОВ се подобриха много и аз се сблизих с него. Той има посещение от ИВАН ДОЧЕВ, който по това време беше в Залцбург. На тази среща присъствах и аз. ИВАН ДОЧЕВ главно говори против д-р Г.М.ДИМИТРОВ и против подкомитета и говори за едно организиране на Националния фронт. По всяка вероятност ПАЧИЛОВ получаваше материална помощ от Националния комитет.

Някои членове на подкомитета напуснаха Австрия, много българи емигрираха. Постепенно българите взеха да намаляват. Имаше също така при френската войска българска група. Това бяха емигранти, които служеха при французите, получаваха по 100 шилинга, храна и квартира. Тяхната работа беше да стоят на пост и черна трудова работа. В тези части имаше и други народности, като чехи, югославяни, поляци, а също така руснаци емигранти от България. Лекар на тази войска в последната година беше д-р АНТОН БАЧВАРОВ от Варна. Там прекарваха много от българите времето, докато им дойде времето за емигриране. То това време най-много се заминаваше за Канада, Австралия и САЩ.

Образува се радио "Свободна Европа" в Мюнхен, където отиде да работи майор ДАМЯНОВ. Премести се в Мюнхен и ДИНЮ ТОМОВ.

БОРИС поп ЯНАКИЕВ замина за Америка, в подкомитета остана ВЕРБЕВ да ръководи работата. Работата намаля значително, тъй като много намаляха българите в Австрия, а освен това секцията в Грац работеше много усилено, където дойде ПЕТЪР ТРИФОНОВ от Германия. ЦЕЦО ПЕНЕВ прекарваше голяма част от своето време в Мюнхен, и Париж. Отношенията ми с ПЕНЕВ се много подобриха. Когато ПЕНЕВ беше в Инсбрук прекарвахме винаги заедно.

Е Централния комитет на БНК настъпиха разногласия между Г.М.ДИМИТРОВ, МАЦАНКИЕВ, ТОНЧО ТЕНЕВ и други членове. Подкомитета почна да получава по-малко средства.

ЦЕЦО ПЕНЕВ покани мен и ЦЕКО ВЕКОВ да влезем в подкомитета. ЦЕКО ВЕКОВ отказа понеже комитета не го е бил по-рано потърсил и поканил да влезе в подкомитета. Тогава аз влезнах и късо след това поех и секретарската работа на подкомитета. ПЕНЕВ ми намери квартира в дома на социалистите в Инсбрук в зданието, където беше и канцеларията на подкомитета. Аз получавах 30 долара и освен това ПЕНЕВ ми даваше пари да плащам наема на канцеларията и пари за канцеларски материали и марки. Работата се беше свела до минимум. Изпращаха се вестниците и когато дойдеше някой българин му се уреждаха документите. Главно по това време се съсредоточиха българските емигранти в Грац, лагерът Велс и Залцбург. ПЕНЕВ поддържаше лична кореспонденция с хора от тези градове. Главната работа се извършваше в секцията в Грац където ПЕТЪР ТРИФОНОВ беше в лична връзка с Г.М.ДИМИТРОВ. Това ставаше през годините 1951-52-53.

През 1954 год. Г.М. ДИМИТРОВ не идва в Инсбрук. Средствата на подкомитета намаляваха и ПЕНЕВ не редовно ми плащаше. Заедно с ПЕНЕВ отидохме в Мюнхен на заседание, където Г.М. ДИМИТРОВ щеше да присъствува. Ние бяхме в хотел _____, където и Г.М.ДИМИТРОВ дойде. На заседанието присъствуваха членовете на подкомитета за Германия, представител на войската и аз. В заседанието се разискваха организационни въпроси. Протокол по заседанието е изпратен чрез другаря. ПЕНЕВ по това време води разговори с Г.М.ДИМИТРОВ по финансови въпроси. ДИМИТРОВ обеща тези работи да ги уреди. Понеже подкомитета в Германия и Австрия по това време беше в тежко материално положение, то винаги се идваше до вътрешни разпавии, а още повече, че хора от Националния фронт се организираха и заеха добри позиции в радио "Свободна Европа". ПЕНЕВ имаше направени задължения в Инсбрук, които не можеше да посредне и това беше една от причините, той по-късно да не идва повече в Инсбрук.

Аз трябва да припомня, че преди това заседание бях в Италия. В Милано бях заедно с ЦВ.ПЕНЕВ, последния ме запозна с КАЗАНОВ /бивш чиновник в тамошното консулство/, последния ми направи впечатление, че малко се интересуваше от политически въпроси, а повече от търговски въпроси. ПЕНЕВ ми даде препоръчително писмо до ИВАН БАРЕВ в Рим. Аз бях посреднат от хората на подкомитета в Рим много добре. Бях частно поканен от ИВАН БАРЕВ. Последния живее във великолепен апартамент и много охолно. Имаше известно негодувание от страна на емигрантите, което научих от ЛОЗЮ ДИМИТРОВ. Последния член на БЗНС, също беше в много окаяно положение. Той изказа желание, аз да говоря с ПЕНЕВ, за да уреди той да се премести в Германия. С ЛОЗЮ по-късно останах в редовна кореспонденция свързан. Подкомитета в Италия получаваше средства от италианските власти и ИВАН БАРЕВ правеше каквото иска. Същия ръководеше издаването на вестника на италиански език.

По време на заседанията в Мюнхен дойде и ЛОЗЮ п.ДИМИТРОВ в Германия. От Мюнхен замина за ротата. Положението в Мюнхен ставаше също отчайващо. Вестника на немски излизаше вече нередовно. Кавги и разпавии с отделни членове ставаха често и винаги относно парични средства. Тук като секретар беше МЛАДЕНОВ други дейни членове инж.ПЕНЕВ, НОВЕВ и бай ЙОРДАН. Освен съдата дейност, както в Инсбрук, тук подкомитета беше във връзка с радио то Свободна Европа и така също в тесен контакт с "работата".

Относно тази войска "ротите" аз ще пиша подробно по времето, когато ходих там. Радиото "Свободна Европа" бе главно в ръцете на legioneri - Национална България. В него работеше и майор ДАМЯНОВ и неговия син майор ДАМЯНОВ след влизането на работа при радиото напусна Комитета и се опита да създаде около себе си някаква група от бивши военни. Той продължи своя разгулен и пиянски комарджийски живот и в Мюнхен.

През лятото на 1954 год. бях в Залцбург. Тук се видях с ГЕОРГИ ПЕТРОВ. Последния го познавам от Братислава. С него говорихме по положението на подкомитета, той беше не много добре настроен към комитета изобщо, но не и отявлено против комитета.

Посетих и лагера във Велс. Тук българите ме знаеха като секретар на комитета, аз бях преди това в кореспонденция с БЪЛЧЕВ, а така също и с ДАНОВ, когото познавах от Инсбрук. Той идва в Инсбрук и прави опит за нелегално преминаване във Франция, което беше неуспешно. Живота в лагера беше мизерен и много от българите, те бяха около 16 се много интересуваха за състоянието на работата и изказаха желание да отидат там. Аз това съобщих на ПЕНЕВ, но последния събщи, че в момента няма места. Почти всички българи бяха с мисли за родин ата и за едно скорошно връщане. Те винаги бяха лъгани, че още малко остава и че "свободата" идва. Работа по това време не можеха да намерят и материално бяха много зле. В следното посещение в лагера беше разговора главно за ПЕТЪР ТРИФОНОВ и МИЛОРАД МЛАДЕНОВ и за тяхното завръщане. Тук при тях се коментираше, че двамата са се доброволно завърнали и че всичко друго е измислици на Г.М.ДИМИТРОВ. Те бяха се много разочаровали от Комитета и цялата дейност. Аз поставих работата така, че за всичко е виновно ръководството защото БНК е станала частна организация и че никой от нас не знае какво става.

ДАНОВСКИ се очерта като привърженик на БНК. Той е социал-демократ.

В Залцбург беше Г.ПЕТРОВ на мнение, че двамата завърнали се в Родината са български агенти. Дейността на секцията в Залцбург, отговорник на която беше ЧОМАКОВ беше нула. ЧОМАКОВ не се почти интересуваше от никаква работа, а той беше се изложил напълно пред цялата българска колония в Залцбург. Така че тук не можеше да се говори за никаква дейност на БНК.

Отношенията ми с Г.ПЕТРОВ ставаха полека много близки.

Освен това и центъра настоя аз да поддържам близки връзки с него. По-късно аз направих посещение в Грац. Тук след заминаването на ПЕТЪР ТРИФОНОВ комитета беше напълно разтурен. Говорих с ЖЕЛЯЗКОВ, който е бил член на секцията. Последния изобщо не искаше да чуе за никаква дейност. Градинарите също така нямаха никакъв интерес за никаква политическа организация.

След всичко това, аз направих един обширен доклад до Г.М. ДИМИТРОВ и ЦЕНКО БАРЕВ. В тези писма аз предложих за някаква дейност и очаквах отговор. Аз обаче на тези си писма не получих никакъв отговор.

По нататък писах на ЦВЕТАН ПЕНЕВ. Лично се срещях с него в Мюнхен. Той поддържаше становището, че ПЕТЪР ТРИФОНОВ е бил български агенти и че той е отвлякъл МИЛОРАД МЛАДЕНОВ. Той ми даде да разбере, че той полека лека иска да се оттегли от всякаква активна политическа работа. Той е в близки приятелски отношения с ЦЕЗАР / Румънеца/, и с който вероятно ще почне някакви търговии. Между временно той се разведе с жена си, която от Инсбрук замина за Швейцария на работа. ПЕНЕВ беше в много тежко психическо положение, а също и в тежко материално такова. Той обаче открито не нападна Г.М. ДИМИТРОВ. Той казваше, че причината за провала на комитета са братя БАРЕВИ, които са грешно информирали Г.М. ДИМИТРОВ. Освен това Г.М. ДИМИТРОВ в никакви лични връзки бил с братя БАРЕВИ в никакви си търговски сделки в България.

Борбата на Централния комитет на БНК продължаваше. В Централния комитет ставаха промени. Ставаха заседания в Париж. Обаче всичко това не можа да помогне и не даде никакво отражение за подобрене на работата на БНК в Австрия.

Подкомитета в Мюнхен също преживяваше една голяма криза. По време обиколката Г.М.ДИМИТРОВ в Европа не показва интерес от Австрия, но той се опита да оправи положението в Германия и главно в ротата, от където подкомитета получаваше известни средства.

В такъв дух протекоха нещата през 1954 и 1955 години. В Инсбрук градинарите се събираха за Коледа, но сега без всякаква намеса на подкомитета и без всякакво политическо значение. Докато преди отношението към Българската легация от страна на градинарите го прикриваха, сега те почнаха по-спокойно да говорят за срещи с членове на легацията.

През 1955 година аз имах много срещи с Г.ПЕТРОВ. Той винаги говореше, за да образуваме никаква нова организация,

130
4

която да сплоти всички български емигранти. Аз бях винаги с него съгласен и одобрявах неговите предложения, но казвах че в момента съм зает с последните изпити и избягвам всякаква политическа работа.

В края на 1955 година след като предупредих ПЕНЕВ, аз затворих канцеларията на Подкомитета в Австрия. Причини за това, че трябваше да освободим сданието на социалистите щеше да се ремонтира.

През 1956 година посетих ротата.

Тази рота се намира в Гермерсхайм, не далеко от Мюнхен. В нея влизат около 200 души българи. В състава с българската рота е и полската рота. Началника на ротата е капитан БАЙЧЕВ. Тук е също и Лозю х. Димитров. Той заема службата оръжейник.

При образуване на ротата тук те са имали и военни обучения, и доста голяма дисциплина. В последствие ротата е станала само пазаческа войска. Всеки войник, когато отива на пост получава оръжието си, а именно пушка. Много от войниците имат и частна работа. Като например ЛОЗЮ х. ДИМИТРОВ има кокошарник с още двама от войската. Войниците получават около 200-250 д.м., храна, квартира и облекло. По-голяма част от тях водят разгулен живот и в първите дни на месеца, като нямат служба не се вестяват в лагера. Дисциплина изобщо не съществува. Никой не се интересува от Родината си. По цели дни играят на карти и комар. Някои са съумели да си спестят малко пари и започват някаква частна работа, както вече поменах тук има четири български кокошарника. Тези именно имат намерение, след като им се подобри финансовото положение да напуснат ротата. Капитан БАЙЧЕВ е наредил, че неговата приятелка да вземе лавката и по такъв начин да изкарва повече пари. Войниците са добре облечени. Храната е също много добра. От тук едва ли се вземат хора за прехвърляне в България.

Имало е някаква друга американска част, където също има българи. Там се намирал АНДРЕЙ ГРАМЧЕВ. Лом това е училище за парашутисти и телеграфни части. Това не е винаги на едно и също място. Аз се срещнах с ГРАМЧЕВ в 1953 год. мина през Инсбрук, той тогава ми каза, че е бил в Америка и че сега е във войската някъде край Мюнхен и че скоро ще се местят. Той ми обеща да ми се обади, но това той не стори. Същия по това време е бил в Мюнхен и се е средал с ПЕНЕВ, но по-късно и

131

ПЕНЕВ не знаеше къде се намира.

През 1956 година положението в Инсбрук се коренно промени. Подкомитета изгуби напълно своето значение. Там нито аз нито Г.ШИШКОВ се интересувахме за едно новосно съживяване на работата. Градинарите също така не се интересуваха за комитета. Отношенията на българите в Инсбрук спрямо българската легация също се много подобриха. Дори Г.ШИШКОВ се среща няколко пъти със секретаря на същата ДИМИТРОВ. Много от българските градинари посетиха и легацията.

Аз бях в постоянна кореспонденция с Г.ПЕТРОВ. Последния ми идва няколко пъти в Инсбрук на посещение. Той чрез черковната организация в Залцбург ми изпращаше колети, които аз разпределях в Инсбрук. ПЕТРОВ ми съобщи, че аз съм бил избран за председател на черквата за българите в Тирол и Форалберг. Ежемесечно получаваше всеки нуждаещ се българин по един пакет с хранителни припаси. При всяка наша среща ПЕТРОВ говори винаги за образуване на една общо-българска черковна организация. Аз си дадох съгласието и казах, че е най-уместно за образуване на такава организация. Той ми каза, че д-р ДОНЕВ и д-р ЧОЛАКОВ са се срещали с Г.М.ДИМИТРОВ и имат намерение да образуват подкомитет на БНК във Виена. С помощта на д-р ЧОЛАКОВ постъпих на работа близо до Виена в Амцетен. Д-р ДОНЕВ настояваше да отида при него да работя, но при него нямаше заплата, затова сметнах за учесно и постъпих в Амцетен. Средях се с д-р ЧОЛАКОВ, той ми каза, че д-р Г.М. ДИМИТРОВ е бил с ДОНЕВ при него и са говорили за едно ново образуване на подкомитета но че той се е съгласил но резервирано да се държи.

Д-р ДОНЕВ иска да се срещне и говори с мен по образуване на подкомитета и какво е моето становище по този въпрос. Той ми каза, че той е говорил с Г.ПЕТРОВ, но последния не се е съгласил да влезе в подкомитета. Също така, че инж. СТОЯНОВ е отказал и че той е успял да склони д-р ЧОЛАКОВ с големи усилия да се съгласи. Моето становище беше, че ако комитета се състави при същите условия, както до сега е бил, то това ще бъде само една пропагандна организация на Г.М.ДИМИТРОВ и че с тази организация в никакъв случай не ще имаме успех да сплотим всички българи. Аз му говорих, че Г.М.ДИМИТРОВ иска подкомитет, който ще бъдат послушни само на него, а че той ще си сложи някой чове

който ще му доносничи. Също така му казах, че въпроса с легализиране на един подкомитет пред австрийските власти ще бъде много тежък. Той ми каза, че Г.М.ДИМИТРОВ е в Париж и че той вероятно ще отиде при него и, че там ще оточни всички тези въпроси. Той ми каза, че МАТАКИЕВ е в лична връзка с Г.М. ДИМИТРОВ и че той ще се помъчи да няма такива връзки, а каквото Г.М. ДИМИТРОВ иска да се обръща към подкомитета. Д-р ДОНЕВ не замина за Париж, но той писа на Г.М. ДИМИТРОВ по тези въпроси. Състава на подкомитета беше вече направен и пратен във Вашингтон за одобрение.

Аз продължих да се срещам с Г.ПЕТРОВ. На него казах винаги когато отивах да посетя др. ВАРБАН АНГЕЛОВ. Дори аз избявах да ходя там, но ПЕТРОВ ми казваше защо не съм отивал, аз му отговарях, че всека среща с жената на АНГЕЛОВ ми струва много нерви, понеже тя винаги ми говори за връщане в България. Също така му казах, че др. АНГЕЛОВ ме подпитва за различни българи и за подкомитета. Той ми каза, че това няма никакво значение, иска аз да съм му казвал всичко за подкомитета. В една друга среща ПЕТРОВ ми каза, / след един подобен разговор на който аз намекнах, че др. АНГЕЛОВ не ме натиска да се върна, а напротив винаги ме подпитва и дори, че той ми е казал по-често да ходя при него/, че ние ще трябва да му казваме някои работи. В по-късни среди аз разбрах, как ПЕТРОВ настояваше аз да отида при др. АНГЕЛОВАз му казах, че ще трябва да отида понеже искам да изпратя някои лекарства за майка ми в България. Аз му казах, че не ми е много весело тези среди и че може да си направя някои беля. ПЕТРОВ тогава ми каза, че аз не трябва ни най-малко да се страхувам по този въпрос. След едно такова посещение, аз казах на ПЕТРОВ, че др. АНГЕЛОВ се интересува от журналиста СПИРИДОНОВ. ПЕТРОВ ми каза, че той ще види какво ще трябва да се каже. Но той е на мнение, че журналиста е български агент и че той живее сега с жена си при един от френското разузнаване висш офицер. / Аз бях на посещение веднаж с д-р ДОНЕВ при журналиста, защото французина има високо кръвно налягане и д-р ДОНЕВ го преглежда. Посещението трая само 15 минути и аз неможах да разменя мисли с никого/. ПЕТРОВ изказа известно недоверие към д-р ДОНЕВ, като каза, че ДОНЕВ говори само големи работи, а често се среща с такива хора дошли скоро от България. Освен това брат на ДОНЕВ е голям комунист в България и че ДОНЕВ се е срещал със секретаря ДИМИТРОВ, аз допълних, че освен това

ДОНЕВ през 1945-46 година е бил с леви убеждения. Г.ПЕТРОВ изказа ваше недоверие към всички които влизат в новосъставения комитет с изключение на д-р ЧОЛАКОВ. ПЕТРОВ ме предупреди няколко пъти в никакъв случай да не влизам в комитета. И той продължаваше да настоява да образуваме черковна организация.

На 23 декември, след моята среща с др. ДИМИТРОВ и установяване точна дата на моето завръщане се срещнах с ПЕТРОВ, той ме изпрати на гарата. На гарата ми каза следното: Той е бил в Залцбург, там е говорил с няколко важни хора и че те са съгласни, аз да отивам при др. АНГЕЛОВ и аз да им донасям всичко каквото би се интересувал др. АНГЕЛОВ. Той допълни, че хората на ДИМИТРОВ са достигнали до задънена улица и че сега Министър се мъчи да направи нещо. Той каза, че за всичко това ще ми бъде много добре плащано и, че ако искам няма да има нужда и да работя. Аз се съгласих, но подчертах да не стане никаква беля. ПЕТРОВ ме уверяваше, че никой няма да научи за станалото, и че само ние двама знаем по този въпрос и че не е в състояние никой да научи.

Той продължи да ме уверява, че ние ще имаме с това добър успех и пак повтори, че българското разузнаване е стигнало до задънена улица.

Вестниците на БНК "Свободна и независима България" получавах още аз. С броя, който бе поместен утвърдения подкомитет за Виена отидох до д-р ЧОЛАКОВ. Той беше много изненадан от публикацията, той се ядоса и заяви, че той това трябва по никакъв начин да опровергай. В телефонен разговор с д-р ДОНЕВ се скара с последния, понеже е било обещано да не се публикува. Същата вечер трябваше да се съберат д-р ДОНЕВ, МАТАКИЕВ, младото и д-р ЧОЛАКОВ, за да разгледат едно писмо от Г.М. ДИМИТРОВ. Д-р ЧОЛАКОВ има дежурство в болницата. В писмото си Г.М. ДИМИТРОВ пишеше, за утвърждаване на подкомитета и за отпускане на сумата от 75 долара за нуждите на подкомитета. Освен това се съобщава в писмото, че отговорник на секцията в Залцбург е _____, който съдновременно ще бъде и член на подкомитета.

В разискванията по писмото станаха различни изказвания. МАТАКИЕВ беше например изненадан от изнасянето на имената на подкомитета във в-ка и освен това беше против това Г.М. ДИМИТРОВ да си назначава хора и ги изпраща в тяхните среди. Той каза, че Г.М.ДИМИТРОВ не се е научил нищо ново и все кара че

стария начин. Освен това Младото не беше съгласен, че подкомитета може да съществува с толкова малко пари. На едно следващо заседание в квартирата на д-р ЧОЛАКОВ, в което присъстваха д-р ДОНЕВ, д-р ЧОЛАКОВ, жената на ЧОЛАКОВ, Младото, МАТАКИЕВ и още един член на подкомитета / името е във в-ка / ставаха разисквания относно какво да се предприеме, за да се излезе от това положение.

Д-р ЧОЛАКОВ направи предложение да се направи всичко възможно, че Г.М.ДИМИТРОВ да опровергае това съобщение. Говори се също така, за подготвяне на друга организация. Също така стана дума дали ще бъде позволено за образуване изобщо на подкомитет от страна на австрийските власти. Д-р ДОНЕВ се заангажира да влезе във връзка с австрийската полиция. Говори се също и по назначаване на лицето от Залцбург. Тук всички бяха против това решение на Г.М. ДИМИТРОВ и вземаха решение да протестират по този въпрос. Говори се също така по подготвяне на българска вечер по нова година или Коледа. Обаче една такава вечер не можеше да се организира с покани, защото нямаше организация, от която би могло да се излезе по този случай. Изобщо разколебание и критикуване имаше от всички страни, единствен д-р ДОНЕВ поддържаше да се направи всичко, че да се състави подкомитет. Младото протестира по въпроса с парите. Той каза, че са дошли българи, на които би трябвало да се помогне, и при липса на материални средства нemoже нищо да се направи. Аз вземах становище, че Г.М.ДИМИТРОВ работи по старите си методи и че по такъв начин само ще се изложим и д-р Г.М.ДИМИТРОВ ще си прави реклама, че има много поддръжници. Аз се обявих против подкомитета. МАТАКИЕВ каза, че е изненадан от това мое държание, но че и той ме поддържа.

Говори се също така за дейността, която трябва да се развива. Цели на комитета са да навлезе в Общо-българското културно дружество и го превземе и му промени дейността. Също така да мое в градинарското дружество да се поставят тяхни хора и да може по такъв начин да контролират градинарското д-во.

Изобщо навсякъде където българската легация има свои хора, да бъдат подмолно изместени и по такъв начин да придобие пълна контрола над всички българи във Виена. Освен това на ново дошли от България да се помага и да се увещават такива българи, да не се завръщат в Родината обратно. Да се подготвят български вечеринки, с програми които да бъдат с противокомунистически

дух.

В среща с инж. ГЕОРГИ СТОЯНОВ, д-р ДОНЕВ, д-р ЧОЛАКОВ и мен, инж. СТОЯНОВ беше на становището, че не трябва да се дава гласност на некаква организация, а трябва подмолно да се влезе във всички комунистически организации и постепенно да се вземат ръководствата на тези организации в тяхни ръце. За това се изисква много работа, много време и голяма тайна, но за голямо съжаление, освен нас и още двама-трима, на останалите не може да се има никакво доверие.

Инж. СТОЯНОВ отказа да работи под името на подкомитета. Но той каза, че с нищо няма да попречи на работата му. Той е съгласен обаче на всякаква борба против комунистите, но би желал ~~да~~ неговото име в никакъв случай да не се изнесе някъде. Той сам предложи, че лично ще се помъчи да влезе в българското културно д-во и постепенно там да заема отговорна работа и от там той ще бъде винаги на разположение на всякакви антикомунистически организации.

По-късно се разбра, от срещата на д-р ДОНЕВ с полицията, че австрийските власти не могат да бъдат съгласни с подкомитета във Виена. По този повод МАТАКИЕВ направи голям доклад до д-р Г.М. ДИМИТРОВ. В този доклад - изложение, са били засегнати и други въпроси, като неправилното и скорошно оповестяване на подкомитета във Виена, относно средствата и други въпроси. Аз лично не четох това изложение.

Д-р ДОНЕВ се изказал в последните дни, че аз съм сботирал подкомитета. Аз в една среща с него и ГЕОРГИ ПЕТРОВ му казах че той работи с продажници, и че аз никога в неговия комитет няма да влеза. Освен това му казах, че продажниците стоят горе в централата и че е жалко за нас, че сме си зарязали Родината за такива. Аз бях подпомогнат от ПЕТРОВ. Накрая ДОНЕВ се беше доста съгласил с нас и каза, че той е готов да влезе в друга организация, но ние да направим така, че да може да съществува подкомитет от където 75 долара ще бъдат само в помощ. ПЕТРОВ каза, че ще може да се намерят и други организации, от където също така могат да се получат средства и по такъв начин може една обда българска черковна организация с повече средства и с по-голямо доверие пред българите да има успех.

- 14 -

34 136

От последната си среща с ПЕТРОВ разбрах, че във ВИЕНА напоследък е бил от радио "свободна Европа" МИТЮ АНГЕЛОВ / последния е бивш чиновник от легацията в Берлин, дълго време живял в _____ и от там емигрирал в САЩ. През лятото се върнал и работи в радиото в Мюнхен. / Последния се срещал с българи, сега дошли от България и е събирал сведения за България, за което е плащал 500 шилинга. Според ПЕТРОВ, АНГЕЛОВ успял да събере доста сведения.

*Верно с оригинала
на ДС*

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

37

м. Австрия

183

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Дейността на "Българския национален комитет"/БНК/ в Австрия.

С цел да обедини около себе си българската вражеска емиграция и да я използва за борба срещу народната власт в България още с учредяването си "Българският национален комитет", оглавяван от д-р Г.М.Димитров/Гемето/, разгърна дейност за изграждане на свои представителства, подкомитети и секции в различните капиталистически страни, в които има изменници на родината. През декември 1948г. по инициатива и указание на Ценко Величков Барев, член на БНК в Париж и един от първите Помощници на Гемето, и в гр. Инсбрук - Австрия бе създаден подкомитет на БНК. Този подкомитет разви доста активна дейност и успя да изгради свои секции в градовете Грац, Виена, Залцбург, Велс, Леобен и Клагенфурт. От секциите най-активна дейност развиваше тази в Грац благодарение на бившия член на ръководството Петър Трифонов.

След завръщането в България на Петър Трифонов и Милорад Младенов в подкомитета на БНК и секциите му в Австрия настъпи объркване и дейността на геметовци почти престана, влиянието им сред българската колония силно спадна. През 1955 и 1956г. Гемето и Ценко Барев ходиха в Австрия и положиха усилия за възстановяване дейността на БНК в тази страна. През месец ноември 1956г. в гр. Виена бе образуван нов подкомитет на БНК. Съставът на подкомитета бе съобщен и в органа на БНК в-к "Свободна и независима България" от месец ноември о.г. В подкомитета

-2-

влизат : д-р Доню Донеv - председател, Апостол Хр. Матакиев - касиер, Йордан Белчев - домакин, Васил Мавродиев - завеждач връзките с чужди организации, Пею Димитров - председател на контролната комисия, Иван Недялков и д-р Паруш Чолаков - членове на контролната комисия.

Публичното изнасяне на имената на членовете на подкомитета на БНК във Виена, и то чрез органа на БНК, изненада и изплаши някои от тях. Известно е, че положението на неутралитет, в което се намира Австрия, я задължава да не разрешава съществуването на нейна територия на организации, които насочват своята дейност срещу други държави, каквато организация е БНК. При това положение би трябвало да се очаква, че австрийските власти ще вземат никакви мерки срещу така оновестените членове на действащия в Австрия подкомитет на БНК особено като се има предвид че д-р Доню Донеv, Пею Димитров, Иван Недялков и д-р Паруш Чолаков, са австрийски граждани. От австрийска страна обаче не бе предприето нищо, геметовци се успокоиха и вече очакват, че съществуването на подкомитета им в Австрия ще бъде легализирано. Има данни, че средствата за обзавеждане на клуб на подкомитета са отпуснати, но се изчаквало само легализирането на организацията, за да бъде открит и самия клуб. За сега членовете на подкомитета се събирали в кафене "Лидо" на ул. "Алзершрасе" във Виена. Кабинетът на инженер Стоянов се използвал за клуб на подкомитета.

Членовете на подкомитета разчитали на по-голяма и системна подкрепа от централата на БНК, тъй като Виена трябвало да стане голям център на западните разузнавания за борба срещу страните от социалистическия лагер.

Връзката на подкомитета с централата на БНК във Вашингтон се поддържала от д-р Донеv. Последният имал лична връзка с Гемето и разполагал със значителни материални средства.

Като важна непосредствена задача подкомитетът си е поставил свикването на общо събрание на всички български емигранти в Австрия и изработването на план за бъдещата си дейност. Няма данни, от които да се вижда, дали тази задача е проведена на дело.

Понастоящем геметовци са насочили своята дейност към подобряване на позициите си сред българската колония в

154

-3-

Австрия с цел да наберат колкото е възможно повече членове на БНК. Те се стремят да навлезат подмолно във всички организации на българите в Австрия и постепенно да овладеят ръководствата им, като с това изместят засилващото се напоследък влияние на българската легация сред живущите в Австрия българи.

Особен интерес проявяват геметовци към градинарското дружество. Те се стремят да спечелят градинарите, за да ги използват като своя икономическа база - да настаняват изменници на работа в градините на българи - градинари, да получават зеленчуци и ги продават на пазара, да вземат суми от градинарите за нуждите на подкомитета. Членовете на стария подкомитет на БНК в Инсбрук Цветан Пенев и Тодор Дамянов са взели от градинарите Георги Дочев, Георги Пенев и братя Малчеви общо 15.000 шиллинга.

Новият подкомитет проявява по-голяма осторожност при приемането на членове на БНК. Според д-р Донеv, всяко лице трябвало да бъде прието за член на организацията след като изпълни известни поръчения и след като бъде строго проверено, включително и чрез австрийската полиция.

Подкомитетът във Виена провежда противобългарска дейност. Членовете му живо се интересуват от всеки новопристигнал българин в Австрия. Лично председателят на подкомитета д-р Донеv се старее да влиза в контакт с всеки новодошъл български гражданин с цел да го склони да измени на родината. Апостол Матакиев и Стоян Тодоров Стоянов са обработвали нашия гражданин Димо Стоев Димов, командирован във Виена като есперантист, да остане в Австрия. Хората на подкомитета се стремят да склоняват моряци от българския речен флот, посещаващи Австрия, да се обявяват за невъзвръщеници.

Апостол Матакиев обикалял български граждани, живущи в Австрия и ги увещавал да започнат да работят за БНК. На Кирил Филипov, секретар на културната организация на българите, и на архитект Боян Славов предлагал да се откажат от работата си сред колонията, в замяна на което им обещавал да ги направи представители на фирми, търгуващи с немски шевни машини, от където да получават добри заплати.

Геметовци продължават събирането на сведения за нашата страна и за отделни българи, които обработват и изпращат

155

156

-4-

на централата на БНК във Вашингтон и на американците. Апостол Матакиев е поставил на студента Валентин Луканов и на Мария Стефанова задачата да му съобщават веднага щом научат, че са пристигнали нови наши граждани. Събраните сведения Матакиев предавал на радио "Свободна Европа". Има данни, че Йордан Белчев /Младото/ събирал такива сведения и ги донасял в подкомитета, за да бъдат препращани на Гемето и американците.

Подкомитетът на БНК във Виена разпространява българското и немското издания на в. "Свободна и независима България" сред българите в Австрия всячески се старее да скрива истината за нашата страна пред българите в тази страна. Геметовци с всички средства се опитаха да попречат на идването през февруари т.г. в България на делегацията български градинари, живущи в Австрия, но не успяха. Тях ги плаши нарастващото желание на градинарите да посещават родината си и да прекарват по няколко месеца през зимата между близките си в България.

Представителите на нашата страна в Австрия нямат достъп до лагерите, в които се намират българи - изменници на родината, за да разясняват политиката на партията и правителството.

Понастоящем посещението на лагерите е рисковано. Наскоро в един от лагерите унгарската комисия едва се е измъкнала от безотговорните изменници, които петрошили колата ѝ. При това австрийските власти не са взели никакви мерки.

18 май 1957 година

С о ф и я

из: Фиосец

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

38

д-р. министерств.
да се сведени
У. К. , а У. К. , а У. К. , а
за информацията на окръжните.
С П Р А В К А
6.7.57г.

ОТНОСНО: Младежка секция при БНК.

1. ОРГАНИЗАЦИЯ

В стремежа си да организира все по-голям брой изменници на родината и да ги подготви за борба срещу нашата страна, така нареченият "Български национален комитет "Свободна и независима България" /БНК/ създаде на 22 юли 1956г. в Париж - Франция още едно свое поделение - "Младежка секция при Българския национален комитет "Свободна и независима България".

Решението за създаване на секцията е било взето от БНК през май миналата година. Съгласно това решение към всички представителства, подкомитети и секции на БНК и там, където няма такива се образуват младежки групи със свои отделни ръководства.

Ръководството на младежката секция в Париж служи като централно обединително звено и ръководен орган на всички младежки групи. Неговото седалище е на ул. "Паские" № 9, Париж 8. На същия адрес е и редакцията на в. "Младежка борба", месечен орган на Младежката секция. В състава на централното ръководство влизат: Тончо Карабулков - председател, Мико Тилков - подпредседател Иван Ив. Петков - секретар касиер и Аристо Чорелов и Мито Цокров - членове. В контролната комисия влизат: Стоян Андонов, Николай Димитров и Мито Петров. Тончо Карабулков, който минава пред изменниците - геметовци за "талантлив млад български писател" е и редактор на "Младежка борба".

Лидерите на БНК отделят особени грижи за организационното изграждане и укрепване на Младежката секция и подчинен-

27

-2-

ните ѝ групи в различните капиталистически страни. За завеждащ младежката секция е определен членът на БНК Бисер Колев. Същият е участвувал в изготвянето на окръжно № 1 от 27 август 1956г. на Секцията "до всички български младежи и девойки в изгнание" и уводната статия на първия брой на "Младежка борба" е написана от него.

Редица изтъкнати членове на БНК и негови подразделения активно са работили за създаване на младежки групи по места. Някои от тях са направили и продължителна обиколка в САЩ и Канада за тази цел. Така, в края на миналата година Ценко Барев, Емил Антонов, Борис Нождаров и д-р Панайот Бъчваров са посетили българските студенти в Бостонския университет, а в края на март Емил Антонов, Тома Томов и Борис Янакиев са говорили за целите и задачите на младежката секция при БНК на събрание на изменници в градовете Питсбург, Чикаго, Детройт, Торонто и Бъфало.

2. СТРУКТУРА

Всяка местна младежка група има свое ръководство, състоящо се от председател, подпредседател, секретар и членове /до 5-6 души/. Всяко ръководство според нуждите и възможностите си, определя свои отговорници на следните отдели: танцова група, певчески хор, литература-печат, студенти, работници и др. Такива отдели има и младежката секция в Париж.

Ръководствата на групите в отделните страни поддържат тясна връзка с ръководството на Младежката секция - Париж и с представителствата, подкомитетите и секциите на БНК по места.

Ръководствата на групите са задължени да изпращат редовно до централното ръководство в Париж ежемесечни доклади за дейността на групите. Централното ръководство представя обобщен доклад за цялостната дейност на младежите в централата на БНК.

Младежката секция провежда програмата и преследва целите на БНК. Същата има устав, но последният е в сила само за вътрешния ѝ живот и не е одобряван от френските власти, понеже последните са одобрили устава на БНК, секция на който се явява тази младежка групировка.

3. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Целта на младежката секция при БНК е да обедини в едно цяло всички младежи - изменници на родината около БНК и да ги

-3-

28

подготвя за активно участие в борбата на вражеската емиграция срещу нашата страна.

Но-важните задачи, поставени пред Младежката секция с окръжно № 1, са:

✓ Да провежда културно-просветни мероприятия сред младежите с цел да поддържа духа им и ги обработва в шовинистическо направление;

да поддържа младежки танцови трупи и певчески хорове, които да представят пред различните капиталистически страни "истинския образ на българския народ в миналото и сега и по тоя начин да печелят симпатиите на чужденците към него и към борбата на вражеската емиграция за "освобождане" на България от комунизма;

Да издава ежемесечно в. "Младежка борба", който да отразява "болките и възжеланията на младежите";

✓ Да организира месечно или периодически изнасянето на сказки и беседи по политически, стопански, културни и други въпроси, интересувачи младежите;

да засили сътрудничеството на младежите в другите издания на БНК - списание "Освобождение" и вестниците "Свободна и независима България", излизачи на български, френски, немски и италиански езици в САЩ, Франция, Западна Германия и Италия.

4. ИЗГРАДЕНИ МЛАДЕЖКИ ГРУПИ

В изпълнение на поставената задача от централата на БНК и на споменатото окръжно, през втората половина на миналата година подразделенията на БНК в различните капиталистически страни започнаха изграждането на младежки групи по места. Всяко проведен събрание с тази цел получаваше и понастоящем получава широка разгласа в геметовските печатни органи, в това число и във в-к "Младежка борба".

На 20 август 1956г. в италианските градове Триест и Капуа, в които има лагери за изменници, "по примера на Париж" са били създадени младежки групи.

на 22 септември в залата на СПЕН в Ню Йорк е била проведена конференция с представители на български младежи от градовете Вашингтон, Виржиния, Синсинати, Бъфало, Бостон, Питсбург и Ню Йорк. Освен Емил Антонов, член на БНК, на конференцията са взели думата: поддиректорът на американския комитет "Свободна

-4-

Европа" Хюстон; завеждащата младежкия отдел при същия комитет г-ца Смит; д-р Панайот Бъчваров, лектор по философия в университета в Балтимор; кръстю кръстев, студент в университета Брандайс Борис Ноjarов, член на БНК; Гемето и д-р Конакчийски. Избрано било ръководство на младежката група в САЩ начело с д-р Панайот Бъчваров.

На 21 октомври в канцеларията на подкомитета на БНК в Истанбул с участието на Стратия Скерлев и Йордан Пиналски - членове на БНК/Пиналски впоследствие се изсели в САЩ/ е била създадена младежка група в Турция начело с Митко Тонев Танев. Във в. "Свободна и независима България" бе поместена снимка на участвувалите в учредителното събрание на групата изменници на родината.

На 27 април 1957 г. в Чикаго - САЩ е била образувана младежка група начело с Георги Миралаев.

Усилията на геметовци за изграждане на нови младежки групи и за укрепване на съществуващите такива продължават.

Б. ПРОВЕДЕНА ДЕЙНОСТ

Според изнесените данни в печатните органи на геметовци, Младежката секция е развила следната дейност:

1. Издава е 4 броя на в. "Младежка борба" през 1956г. и продължава да издава същия вестник редовно всеки месец. През настоящата година са излезли 4 броя до април включително,

2. Организираща е специална библиотека "Младежка борба", която пушна в края на миналата година брошура с речта на Ценко Барев, произнесена на 9.IX.1956г.

3. Създава е танцова трупа и певчески хор в Париж.

Според "Младежка борба" от м. април 1957г. във Франция и Западна Германия били събрани повече от 70.000 франка за танцовата трупа на секцията. (и събиране на помощи за същата) се провеждало в САЩ.

4. Организираща е редица сказки, като е заангажирвала за докладчици изтъкнати лидери на вражеската емиграция. Пред събрания на младежи - изменници на родината в Париж Ценко Барев е говорил на тема "Балканския проблем в светлината на еврейската политика". на 4 ноември 1956г. в Париж Гемето е изне-

-5-

съл сказка на тема "Критичната фаза на борбата". На 3 декември с.г. Т.Карабулков е говорил в Гермерсхайм - Западна Германия пред войниците от "войсковата част" за културния живот в България днес. На 31 март Лео Оливенбаум изнесъл в Париж доклад за влиянието на техническия прогрес върху личната свобода и частната собственост. В средата на март /пък в Париж/ Вълчо Вангелов говорил за "пътят към обединението на Европа".

5. Провела е някои международни срещи и е взела участие в работата на други международни вражески организации.

Тончо Карабулков, Жико Тилков, Георги Матков и Марко Марков са присъствували заедно с Ценко Барев и други членове на БНК от името на Младежката секция на състоялата се от 10 до 18 януари т.г. в гр. Мариенберг - Западна Германия втора годишна конференция на западногерманската организация "Ойропа хаус", която преследва целта за обединяване на селяните от Европа.

На 20 февруари т.г. Христо Горелов, Васил Аданев и Васил Василев са представлявали българските студенти на събранието на представителите на националните студентски групи и организации в Париж, по време на което била учредена "Федерация на студентите - емигранти във Франция". Чорелов е бил избран за главен секретар на тази федерация.

6. На 24.III.1957г. Ангел Пандев е говорил пред събрание на изменници в Париж за живота и делото на Васил Левски.

От съществуващите младежки групи тези в лагера Капуа - Италия и Гермерсхайм - Западна Германия също са проявили известна активна дейност. Така, групата в Капуа е организираща танцова трупа, ръководена от Стоян Радев, която изнесла специална програма пред изменниците в лагера Капуа на 6 януари т.г. и тези в лагера Санта Антонио на 7 с.м. Съвместно със секцията на БНК същата група провела на 21 февруари т.г. чествувание годишнината от обесването на Васил Левски. Доклад за Левски изнесъл секретарят на младежката група в Капуа Нинко Костов. Групата в лагера Капуа - Казерта провела подписка по фонда на името на сина на Гемето и за няколко дни била събрала 15.000 лирети.

Младежката група в Гермерсхайм е взела участие на 1 март т.г. в карнавалната манифестация, проведена в града

-6-

и представила нашата страна като моция на партийните ръководители, властващи над "потъналия в мизерия" народ. На 5 с.м. групата провела общомладежко събрание, на което били разглеждани текущи въпроси и било решено редовната вноска към Младежката секция да бъде 1 марка. Същата група е провела чествувание за Левски на 19 февруари. Докладчик е бил Марко Марков.

96 изменници на родината от Райландплац - Западна Германия са изпратили до редакцията на "Младежка борба" писмо, в което издигат вражески лозунги против нашата страна.

7. По случай годишнината от освобождението на България от турско робство на 3 март т.г. Тончо Карабулков е говорил пред тържествено събрание в Париж за борбата на българския народ за освобождение.

4 юли 1957 година

С о ф и я

Изготвил: № 7316.

М. Ив. Ив. Ив.

сривината е изготвена въз основа на всички налични официални и агентурни данни до н. юли 1957 година

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

39

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на българската вражеска емиграция в Белгия.

През 1956/57 г. редица изменници на родината бяха разселени от Турция, Гърция, Италия и Югославия в Белгия за работа в различни белгийски мини, което увеличи значително броя на българската вражеска емиграция в тази страна. Само през април 1957 г. от Турция бяха изпратени в Белгия 70 изменници, а от Италия - 25.

През 1957 г. започна сериозно активизиране на изменниците в Белгия. През април с.г. Гемето посети Брюксел и проведе събрание. По инициатива на Тончо Карабулков, председател на Младежката секция на "Българския национален комитет" /БНК/ в Париж, през юни с.г. в Брюксел бе изградена младежка група при БНК, в ръководството на която влизаха Иван Аливантов, Боян Георгиев, Никола Стефанов, Иван Славов и Димитър Чакъров. Групата устрои провокация спрямо българския ансамбъл, който посети Белгия през 1957 година.

На 22 ноември 1957 г. на събранията на подкомитет на БНК в Брюксел са присъствували около 40 души, в това число Ценко Барев, отговорник на БНК за Европа и Тончо Карабулков. Избрани били нови ръководства на подкомитета на БНК в Белгия и Младежката група към него, в съставите на които влезли по 8 души.

Геметовци обръщат особено внимание на вражеска емиграция в Белгия и очакват да обхвалят около 300 свои послеватели из нейните среди.

-2-

През януари и февруари 1958 година бе предвидено в всяка неделя да се изнасят от БНК политически лекции пред изменниците на родината в Брюксел и Тончо Карабулков да ходи там през 15 дни, за да оказва помощ на място.

През юни 1957 г. в Брюксел е проведено събрание на монархистите, което избрало за председател на монархистката групировка д-р Никола Василев.

Животът на изменниците в Белгия е доста тежък и затова напоследък мнозина от тях излизват желание да се изселат в САЩ или да се завърнат отново в Гърция и Турция. Вече има случаи на завръщане в Гърция.

9 януари 1958 година

С о ф и я

Тодоров: *[Signature]*

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

40

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Д. Дубинев
с менши да се иде
на 16 юли 1957 г. да
следи да се извърши
16.3.58

Тодоров
Първо в К... са и
известни - да се
всичко работи и свързано
този момент да се работи
и работят.

относно: организациите на изменниците на Родината в Белгия.

Строго-секретно!

По данни на доброволно завърналия се от Белгия на 1.1.1958 г. бивш изменник на Родината _____, от с.Топчии - Разградско е видно, че в Белгия има около 300 изменници на Родината, от които: 170 души изпратени от Югославия през м.септември 1956г., 50 души изпратени от Гърция и 80 души изпратени от Турция през м.април 1957 година.Първоначално изменниците са били настанявани в лагери,откъдето по-късно са били изпращани на работа в различни мини,фабрики и предприятия в страната.

При идването на изменниците на Родината от Югославия в Белгия е бил създаден Подкомитет на БНК с ръководство:

- 1/Председател - ИВАН ИВАНОВ
- 2/Секретар - инж.РАШКО ОГНЯНОВ
- 3/Заведуд младежката секция - БОЯН ГЕОРГИЕВ
- 4/Член - СТОИЦА РАДНЕШКИ.

Така избраното ръководство на подкомитета не е развивало активна дейност,то е успяло да завербова за членове на организацията едва 40 члена.Освен това,секретаря на подкомитета ОГНЯНОВ започнал да се занимава с търговия и мошеничество,използвайки положението си като секретар на подкомитета той изнудвал изменници на Родината,като срещу големи парични суми им е обещавал да им извади паспорти за емигриране в САЩ и други страни.Присвоил също така известна сума от касата на подкомитета и ги е използвал за лични нужди.

Вездействието на подкомитета е било забелязано от страна на БНК и с цел да се заздрави ръководството и активизира дейността на подкомитета,Г.М.ДИМИТРОВ и ЦЕНКО БАРЕВ по време на контрареволуционните събития в Унгария през м.октомври 1958 година са направили едно посещение в Белгия и провели заседание с ръководството на подкомитета.Въпреки това обаче,ръководството на подкомитета не е активизирало дейността на организацията.

През м.юни 1957 година,с цел да се ликвидират слабостите в организацията по инициатива на БНК се е провела отчетна-изборна конференция,на която е присъствувал ТОНЧО КАРАБУЛКОВ,член на БНК.

- 2 -

Отчетен доклад е изнесъл секретаря на подкомитета ОГНЯНОВ. В доклада той отчетел като актив на организацията и ръководството проведени те две събрания, едното проведено през м. март 1957 година, на което изнесъл доклад по международното положение ЦЕНКО БАРЕВ и другото проведено през м. април 1957 година, на което изнесъл доклад Г. М. ДИМИТРОВ, на тема "Цели и задачи на БНК". Освен това, като актив на ръководството той отчетел и това, че са били издействувани гаранции за изселване на изменници на Родината в САЩ.

След доклада било избрано ново ръководство:

- 1/ Председател - ЙОРДАН НОВАКОВ *и* *исп. помощник*
 2/ Секретар - ТРИФОН РАФАИЛОВ
 3/ Контролна комисия: а/ НЕДЯЛКО ГЕШЕВ
 б/ ГОСПОДИН ГОСПОДИНОВ
 в/ СТОИЦА РАДНЕШКИ.

4/ Член - ИВАН ИВАНОВ.

Новоизбраното ръководство проявило известна активност, като е успяло да увеличи броя на членовете на организацията от 40 на 100 члена. Издействувало е няколко стипендии от различни благотворителни дружества за следване на изменници на Родината в различни висши учебни заведения и даване на гаранции на изменници за изселване от Белгия в САЩ.

През месец декември 1957 година се е провела нова отчетно-изборна конференция, на която са присъствували от страна на БНК - ЦЕНКО БАРЕВ и ТОНЧО КАРАБУЛКОВ. На конференцията е изнесъл отчетен доклад секретаря на подкомитета ТРИФОН РАФАИЛОВ, който в доклада си е изтъкнал като успех на организацията и ръководството провокирането на ансамбъла ни за песни и танци по време на посещението му в Белгия, като са разпространили по време на представлението между посетителите позиви с антикомунистическо съдържание, с което злепоставили ансамбъла ни и издигнали авторитета на подкомитета сред гражданството.

След доклада, на конференцията се изказал ЦЕНКО БАРЕВ, който в изказванията си отчетел, че през отчетния период ръководството на подкомитета имало известен успех, но за да укрепне още повече ръководството и се активизира още повече дейността на подкомитета, той предложил конференцията да вземе следните решения:

1/ Подкомитета да се легализира пред Белгийските власти и в най-скоро време да се намери помещение за канцелария на подкомитета.

- 3 -

2/ За в бъдеще секретаря на ръководството на подкомитета да бъде платен, като заплатата му се изплаща от БНК и постъпилите членски вноски.

3/ Да се организира синдикална група.

4/ Да се обезпечи посещението на изменническия самодеен колектив "Росна китка" в Белгия.

5/ Да се набележат мероприятия от ръководството за провокиране на българския щанд в постоянното международно изложение в гр. Брюксел, което ще се състои през м. август 1958 година.

След изказванията и предложението на БАРЕВ, конференцията е избрала ново ръководство:

- 1/ Председател - ЙОРДАН НОВАКОВ ✓
 2/ Секретар - ТРИФОН РАФАИЛОВ ✓
 3/ Членове:

а/ Господин Господинов ✓
 б/ Иван Иванов
 в/ Деко Савов
 г/ Терзийски
 д/ Велико Георгиев.

Освен тая организация на изменниците на Родината в Белгия, са изградени още две организации: Комитет "Национален фронт" и "Македонската политическа организация".

НАЦИОНАЛНИЯ ФРОНТ се е изградил в Белгия в началото на месец юни 1957 година. В него членуват всички бивши монархисти и царски офицери. При учредяването на организацията са били изготвени списъци на всички членове, избрано е било ръководство с председател ЦОНЮ ТРЪПКОВ и секретар ХРИСТО ПЕШЕВ. Организацията се е легализирала пред белгийските власти и е имала канцелария.

МАКЕДОНСКАТА ПОЛИТИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ се е учредила по инициативата на ЦК на Македонската политическа организация в гр. Торонто, в началото на м. ноември 1957 година.

На учредителното събрание са присъствували около 100 човека от македонски произход от Вардарска и Пиринска Македония. Организацията е имала своя канцелария и имала всичко 70 члена.

София, 14. 3 1958 год.

Н-К ОТДЕЛЕНИЕ "ФИЛТЪР"
 капитан *Трифун*

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Подкомитета на БНК и изградените му секции в КАНАДА.

"Българския национален комитет"/БНК/ чието седалище е в САЩ през 1948/50 година проведе акции за изграждане на подкомитети в редица капиталистически страни. Като резултат на това през 1951 година на 18 февруари в гр. ТОРОНТО бе образуван подкомитет на БНК в следния състав: АТАНАС ТОДОРОВ, д-р БОРИС МИТЕВ и ДИМИТЪР НАЧЕВ. По късно на 6.XII.1951 год. същия е бил реорганизиран в състав: АТАНАС ТОДОРОВ, БОРИС МИТЕВ, ИВАН МИТЕВ, АНГЕЛ АНГЕЛОВ, ИВАН МАНОВ и ИВАН ИЛИЕВ.

През м. януари 1953 год. са били създадени три отдела: Организационен, финансов и културно-просветен оглавявани съответно от ЖИВКО МИРЧЕВ, секретар, АНГЕЛ АНГЕЛОВ касиер и АТАНАС ТОДОРОВ, по културно-просветните въпроси.

Изградени секции на БНК в различните градове както следва: на 13.X.1951 год. в гр. Ниагара-Фолс в състав: Колю П. Колев секретар, Стефан Р. Додуров-касиер и Кирил Ив. Йоцов-член.

На 16.X.1951 год. в гр. САУТЪЮРЪН в състав: Стойчо Иванов секретар, Стоян Йолев-касиер, Колю Колев и Димитър Цолов-членове.

На 8.XI.1951 год. в гр. УИНДЗОР в състав: Тома Томов-секретар, Богдан Желязков-касиер и Михаил Михайлов-член.

На 14.3.1952 год. в ВАЛ д, ор, КВЕБЕК в състав: БОРИС БОЖИЛОВ-секретар и членове Ст. Дончев и К. Иванов.

На 8.3.1953 год. в гр. УЕЛАНД в състав: ТОДОР Н. ГРОЗДАНОВ секретар и членове: Ст. Гешев, Цветан Михайлов и Илко Велинов.

През м. юли 1951 год. в гр. ХАМИЛТОН.

От сведенията с които разполагаме досега за БНК и секциите му в Канада не водят редовен организационен живот.

-2-

През м. юни 1957 год. подкомитета на БНК е организиран среща на Ниагарския водопад, на която са пристъпували повече от 30 изменици на родината-геметовци. На срещата присъстващите са изразили единството и превъзнесеността си към БНК и ГЕ-МЕТО. Секретаря на подкомитета на БНК в Канада-ЖИВКО МИРЧЕВ е отправил апел за събиране на средства за танцовата група "Росна китка" в Париж, на която среща са събрани и изпратени 50 долара.

Видно от официалните източници на подкомитета и секциите му главните въпроси с които са се занимавали на кон-ференции и събрания са били подпомагането измениците на родината които се намират в Европа. Така например през м. март 1952 година са били събрани и изпратени 250 долара и голямо количество дрехи на емигрантите в Турция, Гърция, Триест и Австрия. Освен това подкомитета се грижи за настаняването на идващите от други страни изменици на работа, подпомагане материално докато си намерат работа и пр.

13.VI.1958 год.

СТ. РАЗВЪЗНАВАЧ

Капитан:

[Signature]
/ Г. Н. Колев /

34

Управление II-ро
Отдел IV-ти
отделение II

Строго секретно!

Донося агент "Петров"
приел писмено подполк. Антонов
н-к отдел I", у-ние II ДС
на 7.VII.958г. в Д/К

1208

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

АГЕНТУРНО ДОНЕСЕНИЕ

...
... Относно поръчението му за Константин Попов
остана много изненадан защо не са били предадени 600 лв. от
"топлото място" каза, че вероятно човекът бил пропаднал. В разго-
вора разбрах от него, че Гемето и неговите господари били недоволни
от емиграцията и специално от комитетите в Европа, с изключение
в центъра в мюнхен в който център са били всички главорези и
минали величия като Тодор/Тошо/ Дамянов родом от Мездра - бивш
военен аташе в Берлин, Филип Бояджиев от Г.Оряховица, Методи За-
хариев, Евко Начилов, Георги Дидов и др., че този център по
своя инициатива създал школа за обучение на диверсанти избрани от
редовете на българските емигранти в гр. Бавария, орга-
низирал всички предавания по радио "Свободна Европа" и радио
"Горянин", когато той спомена за радио "Горянин" аз му казах, че
два три пъти съм случайно хващал предаването на станцията без да
бъде смущавана, а той ми отговори, че според него доколкото знае
тя предавала някъде от Беломорието специално от Гърция и че постоян-
но местела местонахождението си, че били предавани конкретни и
точни данни из живота на България, но изглежда, че всички тези
данни се предавали от чуждестранните легации в България. Всичко
това било разправяно на Донев от Гемето в личен разговор и Донев се
гордее, че след всички разprávки с Гемето, той най-после му ока-
зал доверие. През цялото време пиехме ракия. Относно центъра в
мюнхен, Донев каза, че Гемето направил възражения пред своите
господари, като казал, че центъра получавал огромни субсидии в Пари
и техника и че от известно време насам комитетите на Гемето били
изоставени. Обаче неговите господари го оборили, като му отговорили,
че комитетите му не правили абсолютно нищо за оправдане на сред-
ствата, които получавали. Затова Гемето се обърнал към Донев, за

208

по-голяма активизация ,по-голяма бдителност към хората от комитетите
защото Гемето бил порицан за това, че в комитетите напоследък били
навлезли много провокатори и предатели. В комитетите могли да
влизат всички емигранти, независимо от техните убеждения, с
една цел - събарянето на комунистическия режим в България. При-
зован официално от Гемето да участва в общият център, за сплотяване
на всички емигранти от "Свободния свят" той бил дал съгласието си,
но той отделно бил дал указания, тъй като от средите на земеделците
от България имало най-много емигранти, те трябвало да имат ръководна
роля сред емиграцията. Гемето също бил разтревожен от обстоятелството,
че бившия цар Симеон с помощта на разни "отрепки" и с активната помощ
на католичката църква учредил през месец април 958г. Временно българско
представителство, като за временен секретариат били назначени д-р
Александър Николаев, Христо Статев и полковник Никола Костов и че те
също се обърнали към цялата емиграция за сплотяване с обща цел
събаряне на болшевишкия строй в България. В смисъл на това, всички
комитети и подкомитети получили указания от комитета в Париж, но
заедно с тайна директива за опозиция към Временното представителство
на царя. На Временното представителство в Мадрид било предоставено и
радио "Мадрид" по което Симеон отправил своето приветствие. Временното
българско представителство издавало свой вестник "Един завет" печатан
и издаван в Мадрид.

Обърна ми внимание следващият път да му разкажа някои по-важни и конкретни работи и най-важното което е било за него,
въпроса около личността на Спиридонов. На въпроса ми къде ще спя,
той ми каза, че въпреки че ме поканил нямал тази възможност, защото
бил поканил да спи при него пристигналия от Западна Германия д-р Илия
Иванов от гр.Пловдив. Уговорихме се да се видим в болницата и под
предлог изследванията и прегледи да си поговорим още. Същата вечер
отидох при Анатоли Цанов.

...
на 24 отново отидох в болницата където отново видях Донев и
Кафадаров много разтревожени и в не добро настроение и според
думите на Донев разбрах, че комитета в Париж ги обвинявал в това,
че не съобщили навреме за образуването на ново дружество /партия/
на независимите във Виена и че не били направени никакви стъпки
за осуетяване образуването на това дружество. В него участву-

-3-

240

вали като ръководни органи Цветко Касаков, Карабиберов и Георги Петров /Пурко/. Тяхната цел била сплотяване на емиграцията независимо от тяхната партийна принадлежност, подпомагане на емигрантите. Тази организация се субсидирала от католичката църква. Донева каза, че заминава и че ще се види към 28 юни. Според думите на Кафадаров, който искаше да каже "елате ни вижте" комитета във Виена се възглавява от него и Донева и домакин на комитета е Йордан /Младото/. Длъжностите на Кафадаров и Донева били почетни, а за заеманата от Йордан /Младото/ длъжност получавал 86 щатски долара на месец. Вечерта се срещнахме за да се почерпим. Кафадаров, Йордан /Младото/ и аз. Запознаха ме с д-р Илиа Иванов от Пловдив, д-р Петров завършил медицина в Чехия, живущ в Подуене - София, прехвърлил се в Австрия и там Донева го назначил на работа. Имаше разговори засягащи и отнасящи се за политически въпроси.

17. II. 1958 год.

Донева
мр: Донева

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

43

"АСОСИАСИОН",
Приложение към белгийския
"Монитор" от 1.XI.1958 г.

ПОДКОМИТЕТ НА БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ
в Брюксел - Сен-Жил, ул. "Дю Селери" № 25

У С Т А В

На 22 декември 1957 година се събраха:

РАНГЕЛОВ МИТКО, студент, живущ на ул. "Дю Пари" 33, Сен-Жил, Брюксел;
ЦЕНОВ ДЕКО, санитар, живущ на ул. "Дю Пари" 33, Сен-Жил, Брюксел;
СТАНОВ АСЕН, механик, живущ на ул. "Дю Селери" 25, Сен-Жил, Брюксел.
и тримата политически емигранти от български произход, с карти от Върховния комисариат на Обединените нации, за да образуват помежду си и с тези, които ще участвуват в бъдеще в него един съюз без користни цели. Те учредиха съюза съгласно закона от 27 юли 1921 г. и изготвиха следния Устав:

И М Е

Чл.1. Подкомитетът на Българския национален комитет. За седалище на Подкомитета се определи Брюксел, Сен Жил, ул. "Дю Селери" 25.

Ц Е Л

Чл.2. Подкомитетът има за цел да обединява и организира моралните, материалните и духовните сили на българските емигранти. За тази цел Подкомитетът сътрудничи с всички други демократични и свободолюбиви сили от всички народности. Подкомитетът действа по програма, изготвена на социална и международна основа Той ще издава публикации, които ще му дадат възможност да поддържа тесен контакт с емигрантите и които ще ги държат в течение за международното положение.

- 2 -

ДЕЙНОСТ

Чл. 3. Подкомитетът отпуска помощи на нуждаещите се членове, организира сказки, курсове за научаване на езици, открива клубове, столове, библиотеки, организира продаване на напитки, урежда екскурзии, създава хорове, театрални трупи, организира изнасянето на спектакли, концерти и кинопрожекции, подготвя спортни отбори и организира спортни състезания, организира почивни станции за работниците и летни колонии за българските деца и др.

СРЕДСТВА

Чл. 4. Финансовите средства, с които разполага Подкомитетът идват от дарения и от вноските на членовете и техните съмишленици.

РЪКОВОДСТВО

Чл. 5. Подкомитетът се ръководи от председател, подпомоган от три до десет члена, подпредседател, секретар, касиер и членове.

ЧЛЕНСТВО

Чл. 6. Подкомитетът има инициативата да подпомага българите, намиращи се в чужбина като политически емигранти и бежанци. Приемането на членовете става с избор.

КЛОНОВЕ

Чл. 7. Ако в страната има отдалечени една от друга групи от емигранти, Подкомитетът може да създаде свои клонове. В такъв случай по един представител от всеки клон участва в Подкомитета, чието ръководство по този начин се разширява.

Подкомитетът е подчинен на Българския национален комитет и той е длъжен да му представя за одобрение своя план на действие.

РАЗТУРВАНЕ

Чл. 8. В случай на разтурване на Подкомитета на Българския национален комитет в Белгия, имуществата му трябва да бъдат използвани за благотворителни и културни цели.

За всичко, което не е предвидено в настоящия Устав, Подкомитетът се позовава на закона от 27 юни 1921 година.

Брюксел, 22 октомври 1958 г. Подписали:
Рангелов, Ценов, Станоев

99

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

44

На др. К. Атанасов
за сведения.
12.11.58г.
Т. Кимидж

ИНФОРМАЦИОННО СЪОЩЕНИЕ

Строго секретно!

22/3

Екз. № 2

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРБНА

ОТНОСНО: Оформяване на нова организация на геметовци в Австрия "Свободна Родина".

През м. май 1958г. по времепребиваването на Гемето в Австрия е било взето решение от 15 привърженици на "Българския национален комитет" /БНК/ да бъде създадена нова организация под название "Свободна Родина". В изпълнение на това решение в края на м. октомври т.г. по инициатива и ръководство на геметовци в Австрия - гр. Виена се провело съвещание на клоновите организации на социалистите, националистите и геметовците. На съдото било постигнато съгласие за формиране на новата общопартийна организация имаща за цел борба за "освобождение" на България.

За председател на организацията бил избран активният геметовец д-р Доньо Ценов Донов, бивш председател на подкомитета на БНК във Виена, а за секретар д-р Паруш Чолаков, член на ръководството на подкомитета. В ръководството влизали още някои си Здравко /б.н. - вероятно Здравко Николов Константинов - монархист, понастоящем занимаващ се с търговия на зеленчук във Виена/, някой си Тужаров /б.н. вероятно Георги Тужаров/ и други.

По непроверени сведения в работата на това съвещание взел участие и Гемето, който веднага след това си заминал.

Вестник "Свободна и независима България" - орган на БНК в брой 10 от 10.X.т.г. печати дописка, че по инициатива на общобългарското дружество "Свободна Родина" на 21.IX.958г. във Виена е имало панахида по случай годишнина от смъртта на Никола Петков. Слово за живота и борбата на Петков произнесъл секретарят на дружеството д-р Паруш Чолаков.

11 ноември 1958 год.

С о ф и я

Изпълнител:

ИТ- 975

Строго поверително! 58

310

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: За дейността на Подкомитета за Германия при БНК "Свободна и Независима България", за времето от 1.8.52 г. до 31.XII.1952 година.

През това време подкомитета за Германия е имал следния състав:

Председател Д-р Г. Киров
Секретар М. Младенов
Членове : Г. Ноев
Инж. Д. Пенев
Петър Петров
Д-р К. Томов
Инженер Г. Георгиев
Иван Донев
Г. Чардаклиев
В. Янев.

Освен тези членове към комитета продължават да се числят и не отстранените формално лица: Тодор Дамянов, Асен Манциков, Д-р М. Неболиев, и Боян Янев. Тези членове не вземат никакво участие в работата на подкомитета. Боян Янев е възпрепятван да участва активно в нашата дейност, тъй като се намира на служба извън Мюнхен и му е възложена друга работа.

ВЪТРЕШНО ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ НА ПОДКОМИТЕТА

а/ Въпреки общото затруднено финансово положение, подкомитетът успе да запази канцеларията и е направил средище на българската емиграция. Благодарение на тази възможност можа да бъде поддържана една постоянна връзка с нашите сънародници. Дори и инициативи от общо български характер, които благодарение на особената политическа обстановка в Германия не са могли от тактически съображения да бъдат изключително наша дейност, са били провеждани с наше активно участие и от нашата канцелария. Такъв бе случаят с основаването на Социалния комитет, както и провеждането юледната вечер. Въпреки, че и двете начинания са чисто наши инициативи, все пак те се извършиха с ценното съдействие на така наречени "политически неутрални" наши сънародници. Следствие на задружната работа тези хора се опознаха

2 -

344 59

по-отблизо с нашите членове и сътрудници и станаха наши добри приятели на които подкомитета смята, че може да разчита и при политически акции засягащи освободителната борба.

б/ Освен нашите сънародници канцеларията ни бе посещавана и от много чужденци, представители на чужди емигрантски организации или от официални представители на ~~чужди емигрантски~~ американски или немски служби. Заслужава да истъкнеме сърдечните разговори, водени между наши членове и представители на Чехословашкия съвет. Освен това Подкомитетът е бил в необходимата телефонна връзка с всички немски и американски административни органи, които са ни търсили или пък ние сме търсили във връзка с услуги на наши емигранти.

в/ Канцеларията улеснявала подкомитета да поддържа най-редовна писмена връзка с наши сънародници от цяла Германия, както и така с организациите на БНК. Всички писма идващи до нас, са били своевременно отговаряни. От канцеларията бяха разпращани редовно и всички печатни издания на БНК.

Подкомитетът е улеснявал нашите сънародници и в снабдяването им с документи от местните административни власти. За тази цел бяха преведени документи на българските власти, или бяха издавани удостоверения за поданство или благонадежност, които немските власти всякога уважаваха. Ние смятаме това като един мурален успех на подкомитета, който мълчаливо успя да наложи своя авторитет пред чуждите власти, като единствено официално представителство на българите.

В канцеларията на подкомитета бяха извършвани и всички онези социални подпомагания на нашите емигранти, които можахме да уредим със съдействието на международните помощни организации.

В усилията си да сплоти българските емигранти, подкомитетът не е жалил сили. В това отношение, колкото и скромни да са резултатите, ние можем да отбележим, радостния факт, че приятелите на подкомитета се увеличиха. Било чрез съвместна работа, било чрез спортуване или лични връзки мнозина наши сънародници, предимно заварени от войната, се приобщиха към нас и под една или друга форма водят един полуорганизиран организационен живот с нас. от друга страна, обаче, трябва да се отбележи, подчертаното активизиране на десните елементи между нашата а емиграция. От една страна там се зловиди всеки успех на НК, а от друга страна засилването на десните елементи в Германия им даде подтик да отпочнат една усилена борба за за спечелване позиции между българската емиграция. Имаме впечатление, че техните въз апни акции са не само тяхна инициатива, а такава продиктувана им от среди извън българските среди. Тъймо затова те

3.-

312⁶⁰

избягват да поставят политически въпроси пред нашите сънародници, а прикриват истинските си намерения зад културни или просветни начинания като опита им да образуват един нов независим общо български, аполитичен социален комитет, с който опит целеха да обезличат и неутрализират образуваният вече от нас социален комитет: от такъв характер беше инициативата им за образуване на общо българска комисия по отпускане на коледа. Със същата цел те лансират сега образуването на някаква българска колония в Мюнхен. Очевидно е, че при всички тия инициативи на чело застана Д-р Вълчев, водач и редактор на "Национал на България", който до сега действаше подмолно, прекрито. Наред с него се опитва да прави общ фронт и привърженика на Проф. Цанков, Георги Дидов. Всички тези опити, които не бяха нищо друго, освен опити за откъсване на българската емиграция от Подкомитета, бяха осуетени от членовете на подкомитета и тяхните приятели. С това обаче борбата не е привършена и подкомитета е подготвен за нови изненади от тяхна страна. Тази борба ще продължи, според нас, до тогава, до като политическата обстановка в Германия дава надежди за известно "възстановяване" на минала слава. Това наше мнение намира подвърдени в думи на самият Д-р Вълчев, който на едно от събранията се изрази че в Бон му били казали, че материални средства са ни лице и могат веднага да се вземат, за една българска организация, която да се състои от аполитични лица, или както той се изрази "Политически скотни лица".

Подобна активизираност на десните български елементи се наблюдава и в Франкфурт /М, където пак прикрити зад така наречено немско-българско дружество, те се опитват да реабилитират "авторитет" си от миналото. На чело на тази акция там стои бившият секретар на консулството Д-р Попов.

На страна от тези акции стои една трета група, сформирани главно около радио "Свободна Европа". Тя наистина се дистанцира от действията на "Националния фронт", обаче, не се активизира и по отношение и на НК. Към самоотлъчилите се от Подкомитета членове на същия: Майор Т. Дамянов, д-р Неболиев, Асен Мандиков и М. Мишайков през последно време се присъединиха и д-р Маринов, идващ от Франкфурт бивш истъкнат ратник и по настоящем сътрудник на Нац. фронт и Силянов Евгени долел от Париж. Все пак трябва да бъдем откровени и признаем че в борбата ни за осуетяване на споменатите инициативи от страна на "Нац. фронт", бяхме подкрепени по наше искане от някой от тия личности. Така майор Дамянов отказа да се постави на чело на един "Общобългарски" социален комитет, което липси "Н. фронт" от една обединяваща аполитична личност, за каквато те искаха да представят Г. Дамянов.

4.-

313⁶¹

На края трябва да отбележим и ново-сформиращата се група около преподавателят гласът на Америка. Въпреки всичките ни очаквания, че натовареното от американското външно министерство лице г. Димитров Александър ще избегне грешката на ръководството на "Свободна Европа" да се ограда изключително с десничари от миналото или открити противници на БНК, останахме разочаровани от неговите действия.

Наистина той не е сформирал още напълно тимът си, обаче, началото което той сложи, показва и завършека му. До сега са назначени следни те лица: М. Балсамов, Христофор Пулев, Галев - и тримата изтъкнати противници на БНК и дъщерята на Драго Цонев брат на бившия търговски съветник в Берлин. Тази група държи явно страната на фронта и не престава да ругае и отрича всяко начинание извършено от нас или от Н.К. Ние сме на мнение, че такова преизвикателство към измъчения наш народ е престъпно. Не бива със средствата на една демократична страна да се плаща дейността на хора скарани отдавна с демокрацията. Демократичната българска емиграция се надява, че НК. ще направи всичко по своите сили за да острани този недъг на днешното време - хора с диктаторски забелки да пишат и говорят към българският народ за демокрация и свобода.

Това ще се отнася до емиграцията ни, заварена в Германия. Новата българска емиграция, обаче, стои безрезервно зад НК, репективно нашия подкомитет. Прииждащите от Югославия през Австрия или Триест наши емигранти се явяват веднага в подкомитета, които поема в свои ръце понататъшната им съдба. Със съдействието на немските власти ние настанахме през отчетното време 8 души в лагер и 5, души изпратихме на работа в работната рота във Франкфурт. В този момент имаме настанени наши сънародници в лагер Валка при Нюрнберг 23 души. За тях полагаме грижи във връзка със снабдяването им с храна и облекло. До сега сме им изпратили към 10 яйца на прах препоръчали сме на американския помощен комитет ИРЦ един заболял от туберкулоза за специална кухня и трима за облекло. Надяваме се в скоро време исканията на тези лица да бъдат удовлетворени.

Цялата тази дейност на подкомитета по отношение на нашите сънародници беше свързана с големи усилия и много спънки поради оскъдните средства с които разполагаме. Всички постигнато се дължи по скоро на борческия дух на отделните членове. В това отношение бяхме активно подпомогани със съвети от страна на членове на НК. Представителя на НК за Германия Г. Ц. Пенев е бил редовно всеки месец в Германия и в зависимост от нуждите се е задържал по-дълго или кратко време. На 7.X.1952 година гости на подкомитета бяха членовете на НК г.г. Г. Колев и Ц. Варев. Тези посещения съвпаднаха с един много важен момент от живота на НК и присъстви на членове на

5.-

314⁶²

НК допринесе много за запазване морала и духа на членовете на подкомитета и тяхните сътрудници и приятели.

В един момент, когато противниците на НК тръбяха, че НК се разлага, хората около Подкомитета не само, че не се смутиха от тези слухове, но се почувстваха по-единни и по-решителни като резултат на същият дух подкомитетът увеличи състават си, като единодушно беше избран за нов член г.Г.Чардаклиев. Ние молим НК да потвърди този избор. По същото време биде образуван и регистриран пред немския съд социалния комитет, в който влязоха не числящи се до сега към нашия кръг емигранти или не решителни до сега да се определят явно на наша страна.

ВЪНШНО ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

По отношение на външно политически връзки подкомитета има пълното съзнание, че това е неговата прека и първа задача, затова ние продължихме усилията си в утвърждаване на създадените вече такива и създаване на нови.

Въпреки пожеланията и усилията на немските и американски фактори да обединят всички емигрантски групи в една обща организация, това до сега не можа, а се постигне. И в този момент съществуват две емигрантски организации – Централен съюз и Централен съвет – около които се групират отделните комитети или представителства на емиграцията. Подкомитетът въпреки споменатите в по-ранните доклади, принципиални различия членува в Централния съюз на емиграцията в Германия, който е новото название на бившото ИНКОПОРЕ. По силата на обстоятелството, че ние по-рано членувахме в ИНКОПОРЕ беше нежелателно от тактически съображения излизането ни от тази организация. Този съюз формално има за задача да служи за посредник между емиграцията и немските власти. Освен това тя е една по устав социална организация, която има ~~за задача да служи за посредник между емиграцията и немските власти~~ задачата да издействува и разпределя помощи. Нашото положение в тази организация е напълно стабилизирано. Ние имаме постоянни представители в нея, които застъпват интереса на българската емиграция. От друга страна ние сме в приятелски връзки и с хора от централния съвет, като оглавяващия г.проф. Пиркмаер. Вюлетинът на Върховната комисия /Хай комитен/ по емигрантски въпроси за Германия третира и двете организации на равно, като публикува тяхната дейност и решения.

Освен централно ние сме поддържали връзки и с отделните емигрантски организации. В постоянен контакт сме с Югославския и Румънски комитети, които представяме в заседанията по емигрантски

6.-

315⁶³

въпроси, ставащи периодично в Баварското вътрешно министерство. Връзките ни с Чехословашкия съвет са все така сърдечни както до сега бяха. Същите отношения имаме с полския комитет, /Симчевски/, с представители на казаците/инж. Глазгов/, на украинците / Никола Левицки / и др.

Една цена връзка която заявихме през този период от време е, тая със Световния съвет на църквите. Съветът има специално представителство за Германия, а централния му секретариат се намира в Женева. Съюзът уреди специална четири дневна конференция в Румелс бург при Нюрнберг, на която бяха поканени предимно представители на православната църква. В сътрудничество с представители на централния секретариат, евангелийската църква в Германия и представители на разните министерства, тази конференция имаме за задача да установи общите линии и направи конкретни препоръки за едно по-ефикасно сътрудничество на социална и културно просветна почва. Българската православна църква беше представена от Д-р Киров. Като резултат от тия отношения подкомитетът биде подпомогнат с един голям пакет износени дрехи. Освен това представителството на съвета в Мюнхен, изрази готовност да подпомогне някои наши студенти било като ги подпомогне материално във връзка с тяхното следване или изпрати на лагерни срещи, устройвани в Европа на международна база.

Установената по-рано връзка със "Съюза на немската младеж" биде междувременно прекъсната, тъй като в някои страни на федеративната република, тя бе забранена и някои ^{от} водачите на организацията и арестувани от органите на вътрешното министерство. Въпроса с организацията не е още уреден и ние се въздържаеме от по-нататъшни отношения с нея.

СОЦИАЛНИ ГРИЖИ

Социалните грижи на подкомитета и през втората половина на 1952 година са се ограничили само с помощи, получени от чужди организации. Подкомитетът не е могъл да отдели нищо от своята каса за емигрантски подпомагания.

От ИРЦ през този отчетен период са получени и раздадени следните продукти и вещи, четири кер пакета, изпратени чрез баварския червен кръс, едно буре от 85 кгр. яйца на прах, един балтои и три костюма.

От поделението на Църковния световен съвет в Мюнхен, е получено един пакет от 50 кгр. стари дрехи, които се раздадоха между нуждаещите се емигранти.

Чрез посредничеството на централния съвет получихме е един пакет от 50 кгр. стари дрехи от Швеция. По същия път получихме

7.-

сч
310

детско облекло, изпретено от Англия.

Направихме постъпки чрез унгарската помощна организация в Мюнхен за снабдяване с лекарства на някои наши сънародници. Таквите постъпки сме правили и чрез Баварския червен кръс.

Заслужва да се отбележи един нов жест на българската емиграция по отношение на социалните грижи по между си. Образованият коледни _____ която беше подпомогната дейно от подкомитета организира едно самопомощна акция, която даде добри резултати. Мнози на наши сънародници, които са на работа, подпомогнаха усилията на тази комисия да зарадва доста наши нуждаещи се сънародници по коледните празници.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Така изложената дейност за тия последни пет месеца от 1952 година е един скромнен принос към общото дело за освобождението на Родината. Ние знаем, че стореното не е достатъчно, но то е извършено с искреното желание да вляем нашите усилия в освободителната борба и с съзнанието, че с тая си дейност изпълняваме дългът си като българи.

Подкомитетът има и съзнанието, че средствата които разполага НК са оскъдни, и затова с прискръбие констатира, че злонамереност и липса на патриотично възнание в някои среди и личности лишиха ръководството на НК и от тези оскъдни средства. Ние знаем срещу кого е насочен този удар, обаче, ние се радваме, че верните синове на Родината проявиха достатъчно смелост да отговорят на ударът с противоудар. Разглеждайки новосъздаденото положение след спирането на субсидиите от страна на американския комитет за една свободна Европа, подкомитета за Германия в заседанието си на 19.XII.1952 година реши:

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

46

Строго секретно! 2

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Състоянието на подкомитетите на БНК в Тел Авив, Хайфа и Брусалим.

Ръководното тело на подкомитета на БНК в Тел Авив - Яфо се състои от следните членове: подпредседателя на БНК - д-р ШАУЛ РОМАНО, който същевременно е отговорник на БНК за Азия, БЕНО БЕНБАСАТ, д-р РОЗЕНФЕЛД, А.АЛКАЛАЙ и ИСАК АСЕО. Дейността им е слаба, което е придружено и със силни търкания между тях. Съществува също така силно брожение срещу д-р РОМАНО който е сприхав, нервен, със стремежи на диктатор върху другите което стига до там, че повечето от останалите ръководители не искат да работят с него. Тежният характер на д-р РОМАНО го е довел до това да няма интимни лични приятели и поддръжка в обществото, да не може да се задържи дълго на служба и да изпада често в тежко материално положение.

Д-р РОМАНО често пишел настоятелни писма до Гемето в Америка да му осигури материална издръжка за написването на "Бялата книга" отнасяща се за положението на българското еврейство под фашисткия режим и днес, която книга да послужела за пропаганда пред западното обществено мнение и пред световното еврейство за подпомагане морално и материално БНК.

Гемето от своя страна е поддържал да се напише такава книга от член на БНК /без да дава пари за това/, тъй като привърженици на царя в Израел се готвели да напишат такава, само че във фашистки дух. Един от работещите в тая насока бил БУЪИ АРДИТИ.

Дейността на подкомитета в гр.Хайфа се ръководи от ФИЛИП ГОЛДШАЙН, /починал в 1956 година/, СТЕФАН ДРЕНОВСКИ, ГЕОРГИ КЪРДЖИЕВ, д-р ДАВИД ЛЕВИ, ИСАК САСОН, ОСКАР БЕНБАСАТ и ИСАК ЕШКЕНАЗИ.

2.-

Дейността на тоя комитет дълго време е била ограничена по причина мероприятията провеждани от резидентурата ни в Израел. За отбелязване е само това, че ръководителя на тоя подкомитет – ФИЛИП ГОЛДШАЙН, който до смъртта си е бил и главен отговорник на БНК в Израел, е ходил два пъти на годишни конференции на БНК в Париж /1955 и 1956 год./ и веднаж на лична среща със СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ в Цариград, с когото са приятели.

Дейността на подкомитета в Брусалим се ръководи от ВИКТОР АЙЗЕНШРОБЕР, адвоката д-р БУКО КОВО и В. ШВАРД. Дейността на тоя комитет също така е била ограничена поради факта че в тоя град живеят малко български евреи и болшинството от които са под влиянието на фашистката партия "Херут".

Общо взето разглеждайки дейността на подкомитетите на БНК в Израел трябва да се отбележи, че се е заключавала главно в разпространение на в. "Свободна и независима България" не в голямо количество, обикновено безплатно, поради стиснатия характер на евреите и в писания от време навреме статии с вражеско съдържание срещу нашата страна.

/Справката е изработена въз основа донесения на с.с. "ФАКЕЛ" – до края на 1956 година

5.1. 1959 година
С о ф и я

Екз.единствен
ЛЛ-15
6.1.1959 година

НАЧАЛНИК ГРУПА
Капитан: [Signature]

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

47

Строго секретно!

Екз. № 1ИНФОРМАЦИЯ № 127

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Относно някои данни за дейността и намеренията на "Българския национален комитет" /БНК/.

Разполагаме с данни, че на 25, 26 и 27 юни т.г. в гр. Чикаго – САЩ се състояло тридневно заседание на БНК, на което било решено за в бъдеще в САЩ да остане само политическото ръководство на БНК, начело с Г.М.Димитров /Гемето/, а цялата организационна работа на комитета да се концентрира в Париж. Част от секретариата на БНК ще се премести в Париж. Всички подкомитети на БНК в Европа ще бъдат подчинени на подкомитета в Париж, на който Барев ще бъде председател. Дейността си тези подкомитети ще отчитат на Барев, а той от своя страна ще уведомява политическото ръководство във Вашингтон.

В САЩ Гемето и Барев са се срещали с важни политически личности. Обсъждали са специално въпроса как ще се използва бъдещата американска легация в София. Договорили са се в легацията да има лице, което да събира сведения за БЗНС и да ги изпраща направо на Барев в Париж, който ще ги препраща на Гемето. За целта Барев ще поддържа пряка връзка с бъдещата американска легация в София.

12. VII 1959 година
С о ф и я
Изпълнител: [Signature]
ИТ-535

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник _____

Строго секретно!

Екз. № 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно състоянието на българската вражеска емиграция във Франция.

Броят на българските изменници на родината във Франция понастоящем възлиза на около 500 души, които са концентрирани главно в Париж.

Българската вражеска емиграция във Франция е обединена в следните емигрантски организации:

1. Представителство на "Българския национален комитет" - БНК за Европа.

Представителството на БНК в Париж обединява болшинството от българската вражеска емиграция във Франция. Създадено през 1952 година на базата на съществуващия до тогава подкомитет на БНК, то има за задача да ръководи и направлява дейността на подкомитетите на БНК в европейските капиталистически страни.

Седалището на представителството се помещава в Париж - ул. "Пиские" № 9.

Понастоящем в ръководството на представителството влизат - Ценко Величков Барев, секретар и отговорник на БНК за Европа, а от 1956 година изпълнява и длъжността председател на представителството/поради смъртта на В. Фруков - дотогавашен председател/; Георги Колев Илиев, член и касиер и Слави Илчев Нейков.

-2-

Всички подкомитети на БНК в Европа са подчинени на представителството в Париж и отчитат дейността си на Барев, а той от своя страна ще уведомява политическото ръководство на БНК във Вашингтон.

Основната цел преследвана от представителството е да обедини българската вражеска емиграция около БНК, да поддържа връзка със своите привърженици в България, да провежда диверсионна, разузнавателна и друга подривна дейност срещу нашата страна, да набира из средите на изменниците на родината войници за т.н. "Българска войскава част" към американските окупационни войски в гр. Гермерсхайм - Западна Германия.

Разузнавателна а си дейност срещу нашата страна представителството на БНК във Франция провежда чрез Ценко Барев, Георги Колев и Слави Илчев Нейков.

Барев живее на адрес me Froidevaux - Pl. Senefelt. Същият е в услуга на американското и френско разузнавания и има за задача да подбира из средите на изменниците на родината подходяща агентура за вербовка от горните разузнавания. Освен това Барев събира шпионски сведения за нашата страна от временно пребиваващи български граждани във Франция и обработва лица за невъзвръщеници.

Барев поддържа връзки с Ке д, Орсе чрез Лалоа, директор на секцията за Европа, а така също и с американския представител на парижкото бюро на комитета "Свободна Европа" - Делгадо. Последният в началото на 1959г. поискал от Барев да му предава сведения отнасящи се за нашата страна. От месец септември т.г. представител на парижкото бюро на "Свободна Европа" е Мюниш Фанинг. Същият се изказал, че службата щяла да бъде преместена в Лондон. Причината за това била, че ген. де Гол имал лошо отношение към бюрото на комитета "Свободна Европа" в Париж.

С активна разузнавателна работа срещу нашата страна се занимава и членът на БНК Борис Симеонов Джонев. Същият на два пъти е прехвърлян в нашата страна. Последният път през 1955г. бил изпратен лично от Гемето да организира

-3-

незаконна резидентура. Бил е снабден с инструкция за изграждане на незаконни групи в България и с радиостанция.

От 1958 година във Франция отново се установи членът на БНК - Кръстю Василев Зарев, който до тогава работеше в радиостанция "Гласът на Америка - гр. Мюнхен. Понастоящем е активен сътрудник на радио "Свободна Европа" - Мюнхен. Същият има за задача да събира шпионски сведения за България и вербова временнопребиваващи български граждани във Франция, които чрез тайнопис и други средства да му изпращат сведения от България във Франция.

Представителството на БНК в Париж по указания на американците проведе активна дейност по време на унгарските събития. То извърши подготовка за оточняването на всички подробности около "освобождението" на България, бъдещата администрация на страната и списъци на лицата, които следвало да бъдат ликвидирани при завземане на властта.

В заключителното си слово пред -я конгрес на "Международния селски съюз" /МСС/ в Париж - 1956г. Гемето отправи призив към вражеската емиграция от социалистическите страни за изпращане на "доброволци в помощ на борещите се за свобода унгарци". Неговия призив "за организиране на бригади от доброволци в случай, че ООН не успее да разреши унгарския въпрос" беше включен в резолюцията на конгреса на МСС.

Представителството на БНК проведе активна пропагандна и друга дейност по време на Брюкселското изложение. В резултат на тази дейност сътрудникът на българската телеграфна агенция /ТА/ Иван Василев Панайотов се обяви за невъзвръщенец. Същият сега се намира във Франция. Активна дейност представителството проведе и по време на Световния младежки фестивал във Виена. Във връзка с това БНК бе отпечатил редица пропагандни материали с цел разпространяването им сред българските делегати на фестивала. Активно участие от БНК във Франция срещу фестивала взеха Ценко Барев, Слави Нейков, Тончо Карабулков, Кръстю Зарев, Вълчо В. Вангелов и други.

Тазовата си съвест се през последните години Б.З.К. не е направил много популяризиране на диверсионен в национален фронт. Сега обаче същият въпроса кой трябва да отговори диверсии в тази насока. Решава се, се призовават всички на горския двор /В.П./ които могат да направят диверсии в резултат на който могат да работят повече сътрудници от страна на американците.

-4-

В борбата си против нашата страна представителството на БНК в Париж получава подкрепа от видни официални представители на френските власти. През 1954г. по инициатива на американското разузнаване и френските власти бе създаден "Френско-български културен институт за научни изследвания" с председател проф. Пиер Паскал, а директор членът на БНК Лео Оливенбаум. В ръководството на института влизат още французите Франсоа Ле Руа, Жан Жак Шевалие и Андре Руа, професори по право в Сорбоната, Рене Ристелюбер и др.

Института издава периодичен бюлетин, в който се поместват статии, насочени против нашата страна.

По сведения от м. октомври 1959г. финансовата помощ за института, отпускана от френските власти, е била спряна.

"Българския национален комитет" /БНК/ е колективен член на международните емигрантски организации "Събрание на поробените европейски народи" - СПЕН и "Международния селски съюз" /МСС/.

"Международния селски съюз" има бюро в Париж, находящо се на 26 rue Vienne, Paris 117 с отговорници Ценко Барев и румънеца Кантемир. От няколко месеца бюрото остана без парични помощи. Тази мярка, според Барев, била обща, но по-късно другите бюра в отделните капиталистически страни получили помощ, с изключение на парижкото бюро.

"Събранието на поробените европейски народи" /СПЕН/ има също в Париж свое бюро, което отговаря за работата на организацията в Европа. Председател на бюрото е Ауер/Унгария/, секретар Ценко Барев/България/ и членове: Едмунд Рехак/Чехословакия/ и Моравски/Полша/. Барев не бил доволен от Ауер и не можел да се сработи с него, тъй като последният действувал, без да се консултира. Според Барев, Ауер бил некадърен, действувал за свои лични сметки и информирал членовете на бюрото за всяко нещо много късно. Поставял ги винаги пред свършен факт, като се стремил да извлече лична полза от функцията си като председател.

Напоследък са проведени няколко заседания с цел избиране нов председател на бюрото, но споразумение не се постигнало.

10. XII. 1959 год.

своето

именно: Ценко

*Видел. суровото е...
булеварда на мостовата е 1859 г.
активни и добри.
и обичайните други.*

Строго секретно!

Екз. № 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

Относно поставяне въпроса за "поро-
бените народи" пред др. Хрущов при
посещението му във Франция и на кон-
ференцията на високо равнище.

В началото на м. февруари 1960 г. геметовецът
Ценко Величков Барев / председател на представителството
на "Българския национален комитет" /БНК/ в Париж се е
срещал с Шабан Делмас / председател на Френското национално
събрание / и с Луи Терноар / министър на информацията. На
тази среща Барев настоял въпроса за "поробените народи"
да се постави на разглеждане пред др. Хрущов при посеще-
нието му във Франция и на конференцията на високо равнище.

На Барев било отговорено, че Франция не можела
да постави на разглеждане такива въпроси.

Барев е поставил и въпроса Франция да не при-
знава съществуващите режими в народнодемократичните страни
и да иска провеждане на свободни избори в тях, чрез които
да се измени съществуващото положение.

И на този въпрос на Барев било отговорено
отрицателно.

18/II 1960 година

С о ф и я

Изпълнител: *[Signature]*

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ

В резултат на откритата морална и материална подкрепа,
оказвана от американския империализъм на вражеската емиграция от
страните на социалистическия лагер, значителна част от българските
вражески елементи се установиха на територията на САЩ. Понастоящем
тези елементи са съсредоточени главно в градовете Ню-Йорк, Чикаго,
Питсбург, Бъфало, Лос Анжелос, Сан Франциско, Толедо и Кливеланд. Мал
ки групи и отделни лица се намират и в други градове на САЩ.

В САЩ се намират централните ръководства на редица важни
групировки на българската вражеска емиграция - Български национа
лен комитет /БНК/, Български национален фронт /БНФ/, Български нацио
нален съвет /БНС/, Американско-българска лига /АБЛ/, Българска група
към Работническата социалистическа партия в САЩ, а така също и
редица други по-незначителни групировки.

Изпълнявайки директивите на американците за изграждане на
общ Български емигрантски национален комитет, изменикът на Роди
ната д-р ГЕОРГИ М. ДИМИТРОВ / ГЕМЕТО / - лидер на "Българския земедел
ски народен съюз - Пладне, след няколко несполучливи опити, успя през
1948 г. да се споразумее с представители на някои емигрантски гру
пировки като "Българска социалдемократическа партия в изгнание"
и Звено, както и с някои бивши фашистки дипломати, невъзвръщеници и
образувата т. н. "Български национален комитет" /БНК/ със седалище
Вашингтон.

ОРГАНИЗАЦИЯ, СТРУКТУРА И ПРОГРАМА НА БНК

Начело на БНК стои централен комитет от 21 члена и 2 кан
дидат члена. Централния комитет има изпълнителен комитет от 9 чле
на и 2 кандидат члена. Председател на ЦК на БНК от 1948 г. до сега
е д-р Г. М. Димитров / Гемето /.

Понастоящем БНК обединява около себе си предимно бивши
членове на "Български земеделски народен съюз - Пладне" /БЗНС - "Плад
не", тъй като редица представители на другите групировки са го
напуснали в резултат на вътрешните търкания и раздори, започнали
още непосредствено след създаването на организацията. Сега броят
на представените в БНК социалисти, независими и интелектуалци е
незначителен.

Известни са следните членове на сегашния централен комитет на БНК - д-р Г.М.ДИМИТРОВ/Гемето/, проф.НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ, НИКОЛА АНТОНОВ, ЕМИЛ АНТОНОВ, ЦЕНКО БАРЕВ, СЛАВИ НЕЙКОВ, ТОМА ТОМОВ, ГЛОРИЯ ДИМИТРОВА, БОРИС НОЖАРОВ, ДИМИТЪР ПЕТКОВ КРАВАРЕВ, СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ, ЙОРДАН РАЙЧЕВ.

Поделенията на БНК в различните капиталистически страни се наричат "Подкомитети на БНК". В Париж неговото главно поделение се нарича "Представителство на БНК за Европа". То ръководи подкомитетите в Европа. Подкомитетите имат "Секции на БНК" в отделни градове на дадена страна. За работа сред младежта към централното ръководство на БНК във Вашингтон и към представителството на БНК за Европа в Париж са изградени младежки секции. Младежката секция към БНК във Вашингтон има за задача да ръководи дейността на младежките групи на БНК в САЩ и Канада, а младежката секция при Представителството на БНК за Европа в Париж - дейността на младежките групи в Европа.

В САЩ подкомитет на БНК има в гр.Чикаго. Негови активни дейци са ЙОРДАН СТОЯНОВ ПИНАЛСКИ/председател/, АНГЕЛ АБРАШЕВ, ГЕОРГИ МАРИНОВ, ХРИСТО ГЕЛОВ, ГЕОРГИ МИТОВ, ПАНТО ПАНТОВ, НИКОЛА КОНДАКЧИЕВ.

Младежки групи на БНК има в -Ню-Йорк - "Сергей Румянцев" с активни дейци ХРИСТО ГРАМАТИКОВ/председател/, ИВАН ВАСИЛЕВ, ГЕОРГИ ЛАНКОВ, АНГЕЛ КАМБУРОВ, ТОНЧО КЕРАНОВ; в Бъфало - "САШКО д-р Г.М.ДИМИТРОВ"/с активни дейци ДОЙЧО ЯНКОВ/председател/, ДИМИТЪР ВЕЛИЕВ АНГЕЛ УЗУНОВ, ПЕТЪР ВЪРБАНОВ, ДИМИТЪР КАРАДЖОВ, АТАНАС РАЙКОВ, ЙОРДАН ИВАНОВ и в гр-Чикаго.

В Ню-Йорк се печата органът на БНК вестник "Свободна и независима България", който има и една страница на английски език.

Вестник "Младежка борба", който се разпространява сред младежите геметовци идва в Париж.

Главните филиали на БНК в другите капиталистически страни са: Представителство на БНК за Европа в Париж/Франция/ начело с ЦЕНКО БАРЕВ, подкомитетите на БНК в Мюнхен/Западна Германия/ начело с ЙОРДАН РАЙЧЕВ, във Виена /Австрия/ начело със СТЕФАН КАФАДАРОВ, в Брюксел/Белгия/ начело с БОЯН ГЕОРГИЕВ, в Рим/Италия/ начело с ИВАН БАРЕВ, в Истанбул/Турция/ начело със СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ, в Торонто/Канада/ със секретар НИКОЛА МИРЧЕВ, в Сан Паоло /Бразилия/ начело с ЛЮБОМИР ЗАФИРОВ, в Богота/Колумбия/, в Мелбърн /Австралия/, младежката секция при БНК за Европа в Париж начело

МАРКО МАРКОВ, българската войскава част в гр.Гермерсхайм/ Западна Германия./

В програмата на БНК, която е публикувана в брой 1 на в."Свободна и независима България" на 20 януари 1949 г. се предвижда: борба за "Освобождението на България от кървавото комунистическо болшевишко иго", възстановяване на Търновската конституция, отменяване на всички закони приети от народната власт, реорганизиране на армията и връщане в нея на бившите царски офицери, изменение на външната политика на България и пр.

БНК получава финансова подкрепа от САЩ. Главната помощ за него идва от американския комитет "Свободна Европа". ГЕМЕТО получава суми от Държавния департамент, американските синдикати и някои монополи на САЩ. От юли 1949г. до октомври 1952 г. БНК е получил 284.000 долара от комитета "Свободна Европа". Освен това за същото време лично ГЕМЕТО е получил от този комитет 50.000 долара.

От края на 1957 г. помощта на БНК от комитета "Свободна Европа" била спряна. На ГЕМЕТО се отпускали средства само за извършена конкретна работа.

В БНК още наскоро след създаването му започнаха да се появяват вътрешни разногласия и борби. През 1950 г. инж. ТОНЧО ТЕНЕВ заедно с група земеделци-гичевисти напусна БНК. Разривът между ГЕМЕТО, като представител на "БЗНС-Пладне" и ТОНЧО ТЕНЕВ като представител на "БЗНС-Врабча" - 1, настъпи по въпроса за разпределение то на местата в Изпълнителния комитет на БНК и на ръководните постове в "БЗНС в изгнание".

След скъсването с ГЕМЕТО инж. ТОНЧО ТЕНЕВ започна да търси съюз с различни емигрантски групировки за създаване на нов "Национален комитет" който да измести БНК на ГЕМЕТО. През 1953г. ТЕНЕВ успя да се споразумее с ДИМИТЪР МОЛЛОВ, бивш демократ и МИЛКА КРАУС социалистка и създаде т.н. "Коалиционен център на българските политически партии в изгнание", около който трябваше да се обединят всички недоволни от ГЕМЕТО и БНК, като ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ, КОСТА ШОПОВ, НИКОЛА БАЛАБАНОВ, МИЛЮ МИЛЕВ и др. ТЕНЕВ обаче не успя да събере други групировки около коалиционния център и не може да противопостави последния на БНК. През 1955 г. ТЕНЕВ започна да търси съюз с националистите. През 1956 г. той участва в Мадрид в съвещание с хората около бившия български царски двор за създаване на

Т 4

"Временното българско представителство" - ВВП/Той уверявал отцепилите се от БНК и от ГЕМЕТО, че чрез това "представителство" и "авторитета" на цар ДИМЕОН, който одобрява идеята за създаване на ВВП те щели да изолират ГЕМЕТО и да осигурят за БЗНС "важна политическа роля". ТОНЧО ТЕНЕВ обаче не успя да се разбере и с хората на царския двор.

След разцеплението на националистическата организация "Български национален фронт" /БНФ/, ТОНЧО ТЕНЕВ започна да се появява на различни чествувания, конгреси и други мероприятия, организирани от групата на д-р ИВАН ДОЧЕВ. На някои от тях ТЕНЕВ произнасял речи в които подчертавал необходимостта от обединение на емиграцията. В резултат на сътрудничеството си с ИВАН ДОЧЕВ през 1960 г. ТОНЧО ТЕНЕВ е бил избран в ръководството на т.н. "Български национален съвет" /БНС/, създаден в САЩ в противовес на ВВП.

УЧАСТИЕ НА БНК В ДРУГИ ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

БНК е колективен член на международните емигрантски организации "Събрание на поробените европейски народи" /СПЕН/ и "Международен селски съюз" /МСС/ известен и с името "Зелен интернационал".

Д-р Г.М. ДИМИТРОВ/Гемето/ е един от главните изпълнители на инициативата на американците за създаването на СПЕН, чиято първостепенна задача, според устава ѝ, е "Освобождането на поробените народи от съветско господство и комунистическа диктатура". Той и понастоящем взема активно участие в дейността на тази вражеска организация. На досегашните редовни и извънредни сесии на СПЕН са били приети най-различни решения, резолюции, меморандуми, декларации и др. имащи за цел да пречат на дейността на представителите на Съветския съюз и другите социалистически страни в международните организации и на първо място в Организацията на обединените нации /ООН/.

В началото на 1959 г. делегацията на БНК беше напуснала СПЕН в знак на протест срещу приемането на "фашистки" и "монархически" елементи в тази организация, но на шестата сесия на СПЕН състояла се през септември с.г. в Ню-Йорк, геметовци взеха отново активно участие. Делегацията на БНК е публикувала декларация, в която се казвало, че "особеното положение", създадено се във връзка с посещението на ХРУШЧОВ в САЩ, довело БНК до решението напълно да поднови дейността си в СПЕН и да направи всичко възможно за разрешаване на "критичните въпроси", които били разклатили единството

6 5

и дори съществуването на СПЕН.

Делегацията на БНК, подкрепена от делегациите на чехските, румънските и латвийските представители в СПЕН успяла да отстрани полския емигрант КАРБОНСКИ от поста председател на генералния комитет на СПЕН, тъй като според ГЕМЕТО, групата на КАРБОНСКИ не представлявала полската нация, нито даже полската делегация в СПЕН, а само една част от нея с представителство в Лондон. ГЕМЕТО не бил доволен и от албанската делегация в СПЕН, тъй като тя не представлявала никого и се състояла само от няколко "непознати лица, назначени за представители от неотговорни американски среди". ГЕМЕТО и българската делегация са настоявали в Аржентина да бъде открито бюро на СПЕН за страните от Латинска Америка, тъй като в Аржентина имало по-голяма нужда от "по-усилена" дейност на СПЕН, отколкото в Уругвай, за където са настоявали някои от делегациите в СПЕН.

От създаването на "Международния селски съюз" /МСС/ през 1947 г. до сега негов главен секретар е ГЕМЕТО. Ръководна роля в бюро на МСС в Париж играе членът на БНК - ЦЕНКО БАРЕВ. На всички конгреси на МСС най-многобройна е делегацията на БНК. Според някои данни, ЦЕНКО БАРЕВ правел опити да заеме мястото на ГЕМЕТО в СПЕН. Във връзка с това той се бил изказал, че понастоящем ГЕМЕТО не се ползвал с такава голяма популярност, както преди и че ако продължавал да бъде пасивен, скоро щел да стане съвсем неизвестен в България.

Българската вражеска емиграция в Канада е съсредоточена главно в Торонто и Хамилтон. Незначителни групи изменници на Родината има в някои други градове - Садбъри, Монреал, Уиндзор и др.

Общо взето материалното положение на вражеската емиграция в Канада не е добро. Болшинството изменници на Родината работят като общи работници в каменовъглената и рудодобивната индустрия, а малък брой се занимават с търговия или са съдържатели на хотели, ресторанти и магазини. Отделни лица имат свободни професии. Доста добре материално са инж. АНГЕЛ ИЛИЕВ ГЪНДЕРСКИ, НАЧО ПАХАРКОВ и др.

Българската вражеска емиграция поддържа тесни връзки с тази в САЩ. Провеждат се често срещи, организират се съвместни мероприятия.

ФИЛИАЛИ НА БНК

Подкомитетът на БНК в Торонто е образуван през 1951 г. Малко по-късно били изградени секции на БНК в Хамилтон, Усланд и Монреал. Въпреки многократните опити на Централното ръководство на БНК и лично на ГЕМЕТО, който регулярно посещава Канада, да се активизира дейността на подкомитета и секциите на БНК в Канада, съществени резултати не са се получили. Понастоящем сравнително редовен организационен живот водела само геметовската организация в Торонто. Секциите на БНК в другите градове не водели редовен организационен живот и влиянието им сред изменниците на Родината непрекъснато намалявало.

Според наличните данни, активна организационна дейност развива секретаря на подкомитета на БНК в Торонто НИКОЛА МИРЧЕВ. В негова помощ бил отговорникът на младежката група към БНК за Канада – ИВАН МИТЕВ.

Всека година подкомитетът на БНК организира излет на свои привърженици до Ниагарския водопад, където се провеждат събрания с участие на изменници на Родината от САЩ. В някои от тези излети участва и ГЕМЕТО.

По-голяма част от българските вражески емигранти са дошли в Австралия от Западна Германия, Турция и Гърция. Централизираны са главно в градовете Аделаида/около 200 души/Мелбърн/около 100 души/Порт, Камбера, Бризбан и др. Малка група от тях се е установила на остров Тасмания. Повечето от изменниците работят като общи работници в зеленчукови градини и животновъдни ферми, като секачи на скъпоценни дървета и на тръстика. Някои работят в строителството на язовири и бентове. Една малка част са на работа в индустриални предприятия.

Съгласно условията за заселване в Австралия, всички емигранти разселени в тази страна, били задължени да работят в продължение на две години физическа работа, независимо от това, каква професия са имали и какво са работили преди пристигането си в Австралия. Емигрантите специалисти/инженери, лекари и др./след двегодишна физическа работа се задължавали да изкарат курсове за реквалификация в австралийските университети, след което получавали право на свободна практика.

Общо взето заплатите на българите били ниски и условията на работа тежки.

Подкомитетът на БНК в Мелбърн понастоящем не развивал особена дейност. ДИМИТЪР ЧАВДАРОВ и ДИМИТЪР БУЛГУРОВ били заети повече с личните си работи и не проявявали активност.

От секциите на БНК по-голяма активност проявявала само тази в Аделаида, благодарение на ЛЮБЕН ЦВЕТКОВ, ДЕЧО ИВАНОВ, ГЕОРГИ НАЧКОВ. За секциите на БНК в Сидней и Камбера не разполагаме със съществени данни.

И Т А Л И Я

Българските изменници на Родината се съсредоточени главно в лагера Сан Антонио край Салерно. В Рим и други градове на Италия живеят отделни изменници привърженици на различни реакционни организации на вражеската емиграция. Болшинството от ръководителите на вражеската емиграция са в Рим.

В Италия има подразделения и привърженици на следните реакционни емигрантски организации:

Подкомитетът на БНК в Рим е създаден през 1949 г. От тогава и до сега той се оглавява от ИВАН ВЕЛИЧКОВ БАРЕВ. От есента на 1958 г. подкомитетът съществува само формално, тъй като вече няма нито канцелария, нито технически персонал. Бившата му машинописка-секретарка МИМОЗА НАУМОВА АСЕНКОВА е била освободена поради финансови и други причини. Известно е че до към края на м. юни 1960 г. подкомитетът в състав ИВАН БАРЕВ, АЛБЕРТ ДАВИДОВ и д-р ГЕОРГИ ВЕЛКОВ се е събрал само на две заседания/по време на пребиваването на ГЕМЕТО в Рим през юни 1960 г./Заседанията са станали в квартирата на ИВАН БАРЕВ. На тях е присъствувал и ГЕМЕТО.

Подкомитетът в Рим ръководи секцията на БНК в Триест начело с БЛАГО СЛАВЕНОВ и групите на БНК в емигрантските лагери Сан Антонио Капуа и др.

Според някои данни, срещу разузнавателната дейност, която извършвали ИВАН БАРЕВ и БЛАГО СЛАВЕНОВ, първият получавал от ГЕМЕТО по 100 щатски долара, а вторият по 60 щатски долара на месец.

Ф Р А Н Ц И Я

Българската вражеска емиграция във Франция е съсредоточена главно в Париж и околностите му. Групи от по 10-тина души има в Крюзю, Мозел и Страсбург и др. провинциални градове.

9
8.

В Париж се намират ръководствата на реакционните емигрантски организации и редица помощни организации, от които изменниците получават или очакват да получат материална подкрепа.

Понастоящем във Франция имат поделения или седалища следните реакционни емигрантски организации:

Представителството на БНК за Европа се намира в Париж на ул. Паские № 9. То е създадено през 1952 г. на базата на съществуващия до тогава подкомитет на БНК. В ръководството на представителството в продължение на редица години влизат почти едни и същи изменници, като ЦЕНКО ВЕЛИЧКОВ БАРЕВ, ГЕОРГИ КОЛЕВ ИЛИЕВ и СЛАВИ ИЛЧЕВ НЕЙКОВ/геметовци/ БИСЕР КОЛЕВ/социалдемократ/ и др. През последните няколко години като подгласници на това ръководство са избирани изменниците ТОНЧО КАРАБУЛКОВ, директор на "Младежка борба", орган на младежката секция при БНК за Европа и БЪЛЧО ВАНЧЕВ ВАНГЕЛОВ, председател на "Съвета на свободната младеж от Централна и Източна Европа".

Привържениците на БНК във Франция възлизат на около 100 души но като доста активни се очертават около 30 души. На събрания и други акции се явяват около 60-70 души.

Представителството на БНК в Париж ръководи дейността на геметовците във Франция, Белгия, Австрия, Западна Германия и Италия. То поддържа връзки и с малцината привърженици на БНК в Турция и Гърция. Всички подкомитети на БНК в Европа отчитат дейността си пред представителството в Париж, а ЦЕНКО БАРЕВ от своя страна уведомява политическото ръководство на БНК в САЩ. Според някои наши данни сведенията си подкомитетите изпращат по куриер или по пощата до пощенска кутия в Париж, от където ЦЕНКО БАРЕВ ги получава срещу лична карта под името д-р БАРАНОВ.

ЦЕНКО БАРЕВ е съсредоточил почти цялата работа на представителството в свои ръце и сам решавал стоящите пред последното въпроси. Лично той участва или сам определя кои изменници да участвуват от името на БНК, младежката секция към БНК, БЗНС в изгнание и др. на конференции, съвещания и др.

Ръководството на представителството не се събира редовно на заседания.

В Париж излиза двумесечното списание "Освобождение" орган на БНК за "Политика и култура". Директор на списанието е ЦЕНКО БАРЕВ.

През последните години ЦЕНКО БАРЕВ средна недоволството на все по-широк кръг привърженици на БНК, стремящи се към по-самостоятелна дейност.

10
9

По случай годишнината от смъртта на НИКОЛА ПЕТКОВ, КОЛЕВ, ЗАРЕВ и ГЕНАДИЕВА организирали възпоменателно тържество през септември 1960 г. С това те са целели да покажат, че могат да организират тържества без БАРЕВ.

В резултат на недоволството срещу ЦЕНКО БАРЕВ през м. октомври 1960 г. сред активните членове на БНК са се оформили две групи едната верна на БАРЕВ и другата против него. В първата освен БАРЕВ влизали СЛАВИ НЕЙКОВ и ТОНЧО КАРАБУЛКОВ, а във втората - ГЕОРГИ КОЛЕВ КРЪСТЮ ЗАРЕВ и МИЛКА ГЕНАДИЕВА.

От получените в края на 1960 г. сведения може да се направи извод, че ЦЕНКО БАРЕВ проявява колебание и може да се реши да се оттегли за известно време от активна политическа дейност, с цел да предотврати по-нататъшното недоволство против себе си. През м. октомври 1960 г. той се изкажал пред временно пребиваващ във Франция наш гражданин, че емигрантският живот му тежъл много и че не рядко го блазнала мисълта за завръщане в България, но въпреки това, той цел да се завърне последен в България.

Представителството на БНК в Париж до неотдавна се финансира от САЩ посредством американския комитет "Свободна Европа". През последните две години/1959-1960 г./ американската помощ е била значително намалена, а според изказване на ЦЕНКО БАРЕВ представителството вече не получавало финансова помощ.

Има данни, че понастоящем постоянно платени изменници-геметовци във Франция били ЦЕНКО БАРЕВ и ГЕОРГИ КОЛЕВ, БАРЕВ получавал по 200 щатски долара на месец по линия на "Международния селски съюз" /МСС/

Представителството поддържа връзки със следните международни емигрантски организации, които имат свои бюра в Париж "Събрание на поробените европейски народи"/СПЕН/, "Международен селски съюз"/МСС/, "Съюз на свободните журналисти от Централна и Източна Европа, Балтика и Балканските страни", "Съвет на свободната младеж от Централна и Източна Европа" и "Европейско движение на федералистите". Освен това то поддържа тесни връзки и участва в "Българската секция на свободните синдикати в изгнание" към френската синдикална организация "Форс увриер", "Френско-български културен институт за научни изследвания" и "Българската секция при радио Париж".

Младежката секция при БНК за Европа е създадена в Париж през м. юли 1956 г. за да служи като централно обединително звено и ръководен орган на всички младежки групи в европейските капиталистически страни. Младежки групи са създадени след създаването на Младежката

10.

секция при БНК както във Франция, така и в редица други европейски страни. В ръководството на младежката секция влизат представители на всички младежки групи в Европа. През 1960 г. в това ръководство са били избрани: МАРКО МАРКОВ/Западна Германия/ - председател, ЯНКО МАРИНОВ-КЛАРК/Франция/ - подпредседател, САВА САВОВ /Западна Германия/ - секретар касиер, МИНЮ МИНЕВ/Западна Германия/ - завеждащ културно-просветната работа, ТОНЧО КАРАБУЛКОВ/Франция/ - директор на в-к "Младежка борба", печатен орган на секцията, НЕДЯЛКО ГЕШЕВ/Белгия/ и БЛАГО СЛАВЕНОВ/Италия/ - членове.

Вестник "Младежка борба" излиза в Париж един път на месеца

В ръководството на младежката група в Париж през 1960 г. са били избрани ЯНКО МАРИНОВ-КЛАРК, НИКОЛА ФАКИРОВ, МИТО ПЕТРОВ, ЙОРДАН ИЛИЕВ и др. Активен член на тази група е ТОНЧО КАРАБУЛКОВ.

Българското емигрантско дружество/БЕД/ е основано в Париж през 1949 г. по инициатива на БНК. Според устава си, това дружество е "безпартийна организация с антикомунистически характер". Целите и задачите му са да подпомага материално изменниците на Родината, независимо от тяхната партийна принадлежност, да ги улеснява при настаняване на работа и при изселване в други страни, да посредничи пред френските власти при уреждане на документите им и пр.

В БЕД членуват около 100 души. Много от членовете му са икономически емигранти.

В ръководството на БЕД през 1960 г. са били избрани: д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ - председател, АНГЕЛ ЯНЕВ - подпредседател, ВЪЛЧО БОНЕВ - секретар, ДРАГАН ДРАГАНОВ - касиер и АЛЕКСАНДЪР ГАВАЗОВ - съветник. Д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ е и директор на печатния орган на дружеството - двумесечния "Осведомителен бюлетин". Той е най-активния деец на тази организация.

Българското емигрантско дружество поддържа връзка с американския комитет "Свободна Европа" и се финансира от него. Представителят на "Свободна Европа" във Франция МЕЦ, според някои наши данни, ежесечно отпуснал на дружеството по 900 нови френски франка/от м. декември 1960 г. насам/. МЕЦ предавал парите лично на д-р РИНДОВ с чек, който можел да се осребрява само във френската банка Морган. При провеждане на акции на дружеството се отпускали допълнителни средства. През 1960 г. във връзка с честването на празника "Кирил и Методи" на дружеството били отпуснати 300 нови франка.

До 1950 г. дружеството е било под влияние на БНК, но след разцеплението на "БЗНС в изгнание" и излизането на привържениците на

11.

БЗНС-Врабча 1" от БНК то преминало под влияние на последната земеделска групировка. Под нейно влияние е то и понастоящем.

Борбите между отделните емигрантски групировки за влияние в дружеството не са престанали. През 1960 г. те продължиха главно чрез "Осведомителния бюлетин", който отправя обвинения срещу БНК и БНФ като главни виновници за разпокъсаността, противоречията и борбите сред българската емиграция.^Б редица статии поместени в бюлетина през 1960 г. се апелира за обединяване на емиграцията в единна българска реакция на организация. Д-р РИНДОВ провежда в това отношение политическата линия на инж. ТОНЧО ТЕНЕВ от "БЗНС-Врабча 1".

ГФР

Поддържани от официалните бонски власти и западногерманската реакция, изменниците на Родината в Западна Германия са едни от най-активните български реакционни емигранти. Те са съсредоточени главно в градовете Мюнхен и Гермерсхайм, а на малки групи са пръснати в Щутгарт, Франкфурт на Майн, Хамбург, Дармщат, Карлсруе, Регенсбург и други градове.

По-голямата част от изменниците в Западна Германия са обединени в следните организации на българската вражеска емиграция.

Подкомитета на Българския национален комитет /БНК/ в Мюнхен е образуван през 1949 г. Понастоящем негов председател е изменника на Родината ЙОРДАН РАЙЧЕВ, в помощ на когото са ГЕОРГИ НОВВ и ДОЙЧИН ПЕНЕВ.

Дейността му се свежда до разпространяването на печатния орган на БНК вестник "Свободна и независима България". По-рано подкомитетът издаваше вестник със същото название на немски език и списание "Родина" на български език. През последните две-три години това издаване е прекратено.

По данни от м. октомври 1958 г. ГЕМЕТО не бил доволен от работата на подкомитета.

"Младежка група към Младежката секция на БНК за Европа" в гр. Гермерсхайм.

Главен обект за работа на тази група е т. н. "Българска войскова част" в гр. Гермерсхайм. Групата развива широка пропагандна дейност сред войниците на частта, разпространява геметовска пропагандна литература сред тях, привлича отделни войници за членове на организацията на БНК.

Младежката група в Гермерсхайм поддържа връзки с различни западногермански реакционни и реваншистки организации за провеждан

12.

на съвместни антикомунистически мероприятия – срещи, събрания, тържества и пр. По нейна инициатива през 1959г. в Западна Германия са проведени две "германобългарски" срещи с цел привличане на западногерманската общественост да се застъпи за каузата на българската вражеска емиграция. По инициатива и със средства на групата е била издадена на немски език в 500 екземпляра книгата на ГЕМЕТО "Националния комунизъм е илюзия".

Начело на групата понастоящем е изменикът САВА САВОВ. В ръководството ѝ влизат още МАНЮ МАНЕВ, ИВАН ВЪРБАНОВ и др.

"Българската войскава част /БВС/ в гр. Гермерсхайм е създадена по инициатива на американците през втората половина на 1950г. по подобие на създадените преди това войскове части от полски, чехословашки и унгарски ИР. Първоначално американците възнамерявали да причислят "Българската войскава част" към подготвяната от тях европейска армия, но в последствие я предали на специалния център за чуждестранни трудове войски към американските трудове части, известни като "Лейбър сървиз къмпани". Официалното наименование на "Българската войскава част" е "Бългерийн сървиз къмпани"-4013."

До 1953г. частта беше на гарнизон във Франкфурт на Майн, от където се премести в Кайзерслаутерн. От 1955г. и до сега тя е в гр. Гермерсхайм. Частта има за задача да охранява два обекта с общо около 45 железобетонни бункера с боеприпаси – единият при селището Кандел на около 35 км. от Гермерсхайм по посока за гр. Карлсруе и вторият при гр. Шифершад на около 20 км. от Гермерсхайм, както и един обект с бензинови складове /варели и туби/ близо до Кандел.

Финансирането на частта се извършва от американците. По наши данни, офицерите и войниците получавали следните заплати: командир на частта около 800 западногермански марки, взводните командири – 600 и войниците – по 270 западногермански марки месечно. Всички войници се числели на храна и квартира в частта, за което им се правели одржки от заплатите. Храната им била лошокачествена и недостатъчна. На двама войника се числяла по една пушка, която се получавала при отиване на пост.

Войниците се обучавали да стрелят само с американска полуавтоматична пушка и провеждали нередовно строева подготовка под командването на американски офицери. Командирът на частта бил пряко подчинен на американски офицер, който имал за задача да следи за подготовката на войниците и за правилното носене на постовата служба.

13.

През 1958г. за "Българската войскава част" отговарял американски майор на име ВЕБЕР.

Болшинството от състава на частта са привърженици на БНК. Представители на БНК от Париж /ЦЕНКО БАРЕВ и СЛАВИ НЕЙКОВ и др./ редовно посещават частта, събират членски внос и разпространяват геметовска литература.⁵ Самата част има изградена младежка група на БНК. Начело на групата е САВА САВОВ.

Според наличните данни /от края на 1958г./ частта наброявала 118 души, разделени на четири взвода. Понастоящем командир на "Българската войскава част" е геметовецът ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ, заместник командир и съдвреременно командир на един от взводовете – АТАНАС АТАНАСОВ, а останалите трима взводни командири били ВЪЛКО ВЪЛКОВ, ЛОЗИ ДИМИТРОВ и САВА САВОВ.

Преди ДИМИТЪР ВЪЛКОВ, командири на частта са били последователно СТЕФАН БОЙДЕВ и БОРИСЛАВ Панайотов БАЙЧЕВ, които понастоящем нямат нищо общо с частта. БОЙДЕВ живее в Италия, а БАЙЧЕВ в Западна Германия. Напоследък към емигрантите от "Българската войскава част" проявява интерес НИКОЛА КОСТОВ от ВБП. Работата си в частта КОСТОВ провеждал чрез ИР – ЙОНЧО НИКОЛОВ, ВАСИЛ ЧЕКОВ и ИВАН РАДЕВ. Срещи с ИР от частта КОСТОВ провеждал в наетата от ЙОНЧО НИКОЛОВ квартира в селището Бензенхайм, близо до гр. Майнц.

А В С Т Р И Я

Българската вражеска емиграция в Австрия е съсредоточена главно във Виена, Грац, Залцбург и Инсбрук. Тя обхваща геметовски, монахистки и социалдемократически елементи, някои от които са успяли да създадат свои политически организации, а така също и да държат под свое влияние съществуващи масови организации на българските емигранти в Австрия.

Клон на БНК във Виена – председател на тази геметовска организация в Австрия е ИР – СТЕФАН ЦОНЧЕВ КАФАДАРОВ. Нейни активни дейци са също лекарите от Виенската обща болница д-р ПАРУШ ЧОЛАКОВ и д-р ДОНЕ ДОНЕВ.

Дружество "Свободна родина" във Виена се счита за филиал на подкомитета на БНК във Виена. Негови активни дейци са СТЕФАН КАФАДАРОВ, д-р ДОНЕВ, д-р ПАРУШ ЧОЛАКОВ, НИКОЛА ФИЛЧЕВ, АСЕН ДРАНДАРЕВСКИ, ЮРИ КОПАРКОВ.

15
14.

Дейността на дружеството от година на година става все по-слаба. Така, единственото по-значително събитие за дружеството беше посещението на ГЕМЕТО в Австрия / 8.-11 юни 1960г. / То обаче мина вяло и недопринесе за особено раздвижване на организацията. На панахидата на НИКОЛА ПЕТКОВ през 1960 г. са присъствували само 4 души от поканените 80. За 9-ти Септември същата година геметовци не са разпространили никакви вражески позиви.

По време на пребиваването си в Австрия през 1960г. ГЕМЕТО препоръчал на СТЕФАН КАФАДАРОВ да наеме по-голяма квартира и да обзаведе в нея стаи за бегълци от България, за да могат последните да се окажат под закрилата на БНК веднага след пристигането си в Австрия. Според наличните данни, КАФАДАРОВ бил получил от американската помощна организация за бегълци _____ 28.000 шилинга, за да си купи жилище.

Б Е Л Г И Я

Българската вражеска емиграция в Белгия е съсредоточена главно в градовете Брюксел, Монс, Шарлероа, Лиеж, Ганд, Шеврон, Фьолен и др. Концентрирането на ИР в Белгия започна от средата на 1956г. когато от Югославия са се преселили 170, от Гърция 50 и от Турция 80 изменници. Белгийското правителство даде съгласието си за приемане на изменниците поради нуждата от работна ръка за експлоатация на медните и каменовъглени мини в Белгия, за металургическите и индустриалните предприятия, строежите и пр. Първоначално изменниците получавали по-ниски заплати от белгийските работници, но впоследствие се изравнили с тях.

След шест месеца работа редица изменници по различни причини били уволнени, а други доброволно напуснали работата си и останали безработни. Много недоволни от живота в Белгия изменници се разселили в Канада и Австралия. От 1956 г. до 1960 г. от Белгия са репатрирани 25 изменници, болшинството от които не са имали извършени престъпления в България преди да избягат зад граница. По-възрастните изменници / 60-70 г. / били настанени в специални старчески приюти в Белгия поддържани от САЩ посредством Белгийската социалистическа партия. В Брюксел се намира и общежитие за изменници-студенти, което се поддържа от ИР проф. ВСЕВОЛОД НИКОЛАЕВ.

Реакционните емигранти в Белгия са обединени главно в две организации - геметовска и монархистка.

15.-

Подкомитетът на БНК в Брюксел е образуван през 1956 г. ~~от~~ по инициатива на представителството на БНК за Европа в Париж. При учредяването си подкомитетът наброява около 40 члена. Избраното тогава ръководство, начело с ИР ИВАН ИВАНОВ не развило активна дейност. Между ИВАН ИВАНОВ и секретаря на организацията РАШКО ОГНЯНОВ се появила борба за председателското място в организацията. В следствие с намесата на ЦЕНКО БАРЕВ от Париж и двамата били отстранени от ръководството. През февруари 1960 г. за председател на Подкомитета е избран БОЯН Г. ДИМИТРОВ. Другите членове на ръководството са ТОДОР ПЕНЕВ, ДЕКО САВОВ, КАМЕН АНТОНОВ ГРИГОРОВ, МИТКО РАГЕЛОВ, АТАНАС КЕХАЙОВ, НЕДЯЛКО ГЕШЕВ и ДИМИТЪР АТАНАСОВ ЧАКЪРОВ.

Действителни членове на организацията към 1960 г. са били около 30 изменници. Те плащали по 20 белгийски франка членски внос на месец. Около 50 други ИР, считащи се за членове на БНК не участвуват в живота на организацията. Някои от тях живеят в провинцията.

Официалната дейност на геметовците в Белгия се изразява главно в провеждане на организационни и просветни събрания, панахиди за Никола Петков, тържества по различни случаи и пр., разпространяване на вестниците "Свободна и независима България" и "Младежка борба", на списанието "Освобождение", на различни брошури, позиви и пр.

Геметовците в Белгия и понастоящем не са единни. В организацията им непрекъснато се водят вътрешни борби. Голяма част от тях са обхванати от съмнения, че редовете им гъмжали от комунистически агенти, които биди в постоянен контакт с нашата легация. Редица изменници не виждащи смисъл от по-нататъшното си оставане в Белгия, изразяват желание да се репатрират.

Младежката група към подкомитета на БНК в Брюксел е създадена през януари 1958г. През 1960 г. в ръководството ѝ били избрани НИКОЛА ГЕШЕВ, НИКОЛА СТЕФАНОВ и НИКОЛА ТЕРЗИЙСКИ.

Групата не води редовен организационен живот. Дейността ѝ се състои главно в провеждане на просветни събрания, чествувания на някои дати, разпространяване на вестник "Младежка борба" и пр. Групата изпраща редовно делегати за ежегодната младежка конференция на геметовци в Западна Германия.

Т У Р Ц И Я

Броят на българската вражеска емиграция в Турция вследствие на разселванията на ИР в други капиталистически страни постоянно намалява. Към 1. февруари 1961 г. този брой достига около 20 души, съсредоточени в ГР-Истанбул.

16.-

Към септември 1949г. вражеската емиграция е наброявала 330 души. След подробните разпити от органите на турската безопасност, бегълците са настанявани в общежития на бившата международна помощна организация за емигранти - ИРО. Най-голямото от общежитията е било в предградията на Истанбул - Саматия. Във вътрешността на Турция съществувала емигрантски лагер в кв. Хекимбашъ "Йозгат", Кастамону, Кючук Су".

Според закона на чужденците в Турция не се дава държавна работа. С помощта на полицията изменниците бивали настанявани като работници в частни градини и работилници, където им давали най-тежката работа. Всичко това силно настройвало изменниците към ръководителите на ИРО и на емигрантските организации и пораждало настроения за завръщане в България. Започвайки от 1951 г. десетки емигранти се явяват в официалните представителства на НРБ в Истанбул и Анкара и изявяват желанието си да се завърнат в България. Между тях са ГЕОРГИ ДАНАИЛОВ ГЕРОВ/1952г./ ВАСИЛ МАВРОДИЕВ и НАНО ИВАНОВ НАНОВ/1953г./ и други.

Турските полицейски власти са провеждали арести и репресии срещу желаещите да се репатрират. Затова през 1949г. чрез ИРО от Турция са били разселени главно в Бразилия, Нова Зеландия и Аржентина много български ИР/около 220 души/ Около 50 души избягват в различни страни с параходи.

През периода 1950-1954г. българските емигранти в Турция наброявали около 200 души.

През 1954 г. последвало ново разселване на емигранти. По-масово разселване имаше през 1955-56 г.

Лагерът "Йозгат" е бил закрит през пролетта на 1956 г. и останалите в него 10 емигранти били изпратени в лагера "Кючук Су".

Към лятото на 1956г. броят на емигрантите намалял до 60 души. С това завършило масовото разселване. След това има частично разселване. Доста емигранти от Турция били разселени за тежка физическа работа в Белгия.

Разселването е извършвано от ИРО и американското консулство в Истанбул при съгласието на турските власти.

В резултат на разясненията към края на 1958г. в Турция остават едва 20-30 души, а към декември 1959г. около 18,8 от които са били настанени в новото общежитие в квартал "Левент". Същите били преместени там след закриването на общежитието Кючук-Су-/Хахимбашъ/ през февруари 1959г.. На всеки един от изменниците в новото

17.-

общежитие се отпускала помощ от 250 турски лири на месец, безплатна храна и квартира.

Понастоящем в Турция има привърженици главно на БНК и БНФ.

Болшинството от новите емигранти/след 1950г./ са главно селяни младежи от пограничните райони. Има и отделни интелектуалци от София, Пловдив, Плевен и др. градове на България.

В края на 1948г. в Истанбул е бил създаден подкомитетът на БНК начело със СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ, бивш опозиционен депутат от БЗНС/вдп/ преминал нелегално в Турция след разгрома на предателската опозиция у нас.

Болшинството от привържениците на БНК са настанявани в с. Пендик край Истанбул и в лагера "Кючук Су". В последния в първите години от съществуването на подкомитетът на БНК са били настанени около 120 души емигранти.

През 1951г. в ръководството на Подкомитета са били СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ, ЙОРДАН ПИНАЛСКИ, ЕМИЛ АНГОНОВ и ПАНАЙОТ ЦВЕТКОВ. През 1954 г. в това ръководство са били привлечени ПАНДО СТУМБОВ/от българската колония/ и ДИМИТЪР ЧАВДАРОВ. Като активни геметовци са се очертали НЕДЕЛЧО КЕМВЕНЛЯРСКИ, ДРАГИЯ КАРАБОЙКОВ и др.

Във връзка с вътрешните борби в БНК от геметовската група през 1952г. се отцепил така наречения "Кръжок на Гичев". В ръководството на тази отцепила се група са влезли ДИМИТЪР ТОДОРОВ ВАЦОВ, МИНКО КОЙНОВ ТИБЕРСКИ и ЙОРДАН НИКОЛОВ. Отношенията между двете групи са били враждебни, тъй като и двете претендирали за ръководство на земеделците.

Поради масовите разселвания на емигрантите от Турция ~~към~~ края на февруари 1961г. от привържениците на БНК в Турция почти не останали. Единствен СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ продължава да представлява неговия подкомитет в Истанбул, но и той самия очаквал да се изсели в САЩ.

От привържениците на ГИЧЕВ в Истанбул все още се намира ДИМИТЪР ВАЦОВ.

Г Ъ Р Ц И Я

П О Д Р И В Н А Т А Д Е Й Н О С Т Н А Б Ъ Л Г . В Р . Е М И Г Р А Ц И Я

Всички посочени организации и групировки на българската реакционна емиграция са провеждали и продължават да провеждат разноразна вражеска дейност срещу нашата страна. В това отношение те изпълняват указанията и конкретните задачи, които им се поставят от империалистическите разузнавания и главно от американските разузнавателни

органи в различните капиталистически страни. Създаването на различните емигрантски организации и групировки е ставало и става главно с помощта на американското разузнаване, което под различни форми се стреми да обедини разпокъсаните сили на вражеската емиграция, за да ги използва по-ефикасно в борбата си срещу нашата страна и социалистически лагер. Въпреки всички опити и средства на американците до сега до такава обединение не се е стигнало. Съществуващите обаче български реакционни емигрантски организации не прекратяват вражеската си дейност по отношение на нашата страна, към каквато дейност ги насочват и всеотдайно подготвят чуждите разузнавания.

В първите години след 9. IX. 44 г. /периода 1945-49 г./ от територията на съседните нам страни Гърция и Турция, чуждите разузнавания използваха ИР предимно за извършване на бандитски действия на наша територия. Впоследствие, след създаването на основните вражески емигрантски организации "Български национален комитет"/БНК/ и "Български национален фронт"/БНФ/ ИР се насочват от американското разузнаване към системна и активна разузнавателна дейност срещу нашата страна. Редица ИР вербовани за агенти на американското, гръцкото, турското и други разузнавания, многократно са изпращани на наша територия със задачи да организират шпионски мрежи, да извършват различни диверсионни актове да събират сведения за нашата страна от военен, политически и стопански характер. Други българи-агенти на чужди разузнавания активно работят за подработване на български граждани, временно пребиваващи в някои капиталистически страни да изменят на Родината. Трети работят във вражеските радиостанции "Свободна Европа", Горянин и др./ които денонощно сипят зловеща вражеска пропаганда срещу нашата страна.

Вражеската дейност провеждана от БНК срещу нашата страна и социалистическия лагер е най-разнообразно и понастоящем се свежда главно до следното: активна пропагандна дейност чрез страниците на вестниците "Свободна и независима България", чрез печатните органи на "Международния селски съюз"/МСС/, "Събранието на поробените европейски народи"/СПЕН/ и на други международни организации на реакционната емиграция, чрез издаването на отделни брошури, книги, позиви и др. печатни материали с вражеско съдържание, чрез програмите на радиостанцията "Свободна Европа", чрез изпращане на апели, меморандуми и резолюции на БНК, МСС, СПЕН и др. до ООН и правителствата на капиталистическите страни за намеса във вътрешните работи на НРБ и други социалистически страни, създаване на канали за осъществяване и поддържане на връзки със "своите хора" у нас, извършване вербовки на ИР за нуждите

на американското и други разузнавания, обработване на наши граждани намиращи се на временно посещение в капиталистическите страни, да се обявят за невъзвръщени, събиране на разузнавателни сведения за нашата страна от такива граждани и от нови ИР, предаване на събраните разузнавателни сведения за НРБ на чуждите разузнавания и пр.

Цялостната разузнавателна дейност на БНК се ръководи лично от ГЕМЕТО, към когото според наличните данни имало изградена разузнавателна мрежа със структура, подобна на организационната структура на БНК. ГЕМЕТО отчитал резултатите от разузнавателната си дейност пряко на Държавния департамент на САЩ. Размера на сумата, която получавал за тази дейност от Държавния департамент, ГЕМЕТО не правел достояние на своите помощници, поради което бил критикуван, че злоупотребява с получаваните пари. Най-активни помощници на ГЕМЕТО в разузнавателната работа на БНК са ЦЕНКО БАРЕВ в Париж, ИВАН БАРЕВ в Рим, БЛАГО СЛАВЕНОВ в Гренист, СТЕФАН КАФАДАРОВ във Виена, МАРКО МАРКОВ в ГФР. ИВАН БАРЕВ получавал от ГЕМЕТО по 100 щатски долара, а БЛАГО СЛАВЕНОВ по 60 щатски долара месечно. С разузнавателна дейност срещу нашата страна се занимават също геметовците ГЕОРГИ КОЛЕВ и СЛАВИ НЕЙКОВ в Париж, СТРАТИМ СКЕРЛЕВ в Истанбул и др.

Сведенията които подчинените на ГЕМЕТО отговорници по разузнавателната работа успяват да съберат по различни пътища, се препращат във формата на доклади до ГЕМЕТО в САЩ чрез ЦЕНКО БАРЕВ.

Особено активна разузнавателна и пропагандна дейност срещу НРБ и социалистическия лагер развиват геметовците във Франция, където вече дълги години живее ЦЕНКО БАРЕВ. Освен на ГЕМЕТО, ЦЕНКО БАРЕВ предавал разузнавателни информации за НРБ на френското външно министерство посредством ЛАЛОА, директор на секцията за Европа и на някой си АЛТМАЙЕР от Бонското министерство на външните работи. БАРЕВ поддържал също и връзка с американското посолство в Париж. Някои вражески действия БАРЕВ извършва в тясно взаимодействие с ГЕМЕТО. Така през 1958 г. БАРЕВ и ГЕМЕТО се опитали да вербоват наш гражданин, отишъл на временно посещение във Франция.

През февруари 1960 г. ЦЕНКО БАРЕВ се срещнал с френските държавни дейци ШАБАН ДЕЛМАС, председател на френското национално събрание и ЛУИ ТЕРНОАР, министър на информацията и настоял пред тях при посещение на др. Хрущов във Франция да се постави на разглеждане въпроса за "поробените" народи и Франция да настоява за провеждане на "свободни" избори в социалистическите страни, като заяви, че не признава сегашните режими в тези страни. Френските власти обаче не подкрепили реакционната емиграция. Напротив преди посещенията на Хрущов във

21 20.

Франция активните изменници бяха временно изселени на остров Корсика в това число бяха геметовците Ц. БАРЕВ, СЛАВИ НЕЙКОВ, ТОНЧО КАРАБУЛКОВ, анархиста ИВАН РАЧЕВ ИВАНОВ и др.

С цел активизиране вражеската дейност на подкомитетите на БНК и на отделни изменници на Родината – негови привърженици ГЕМЕТО пред приема регулярни обиколки из различните капиталистически страни. Така ва обиколка той направи из страните в Западна Европа през месеците май и юни 1960 г. Тогавя той посети Австрия, Италия, Западна Германия, Франция, Белгия и Англия в които се е среднал с редица изменници и е провел пресконференции.

В срещите си с активните дейци на БНК в посочените страни ГЕМЕТО дал указания да се засили използването на легалните начини за събиране на разузнавателни сведения за България; като се разпитват български граждани, посещаващи западните страни. Той бил особено доволен от събирането на сведения по този начин във Франция и препоръчал опита на БНК във Франция да се използва и в други страни.

След провала на конференцията на високо равнище в Париж през май 1960 г. ГЕМЕТО се изказал, че при създаването се обстановка имало добри изгледи за засилване на нелегалната дейност на емиграцията срещу НРБ. Във връзка с това той бил натоварил ИР КИРИЛ ЯНКОВ във Франция със задача да подбере лица, които да дадат средства за организиране на търговия, с печалбите на която да се извърши подготовката на лицата за нелегална работа в България. Подготовката на такива лица се предвиждало да стане в З. Германия, където и самият КИРИЛ ЯНКОВ бил завършил диверсионна школа. На първо време се предвиждало да бъдат издирени за тази цел 20-30 ИР. От намиращите се във Франция българи готовност за включване в нелегална дейност срещу НРБ изказали изменниците ИЛИЯ ИЛКОВ, ЙОРДАН ИЛИЕВ, СТЕФАН ПЕШЕВ и ЯНКО МАРИНОВ; които и по-рано били прехвърляни нелегално на наша територия. Такава готовност изказали и изменниците КОСТА ДИМИТРОВ и СТОЯН МИРАЗЧИЙСКИ.

ИР БОРИС СИМЕОНОВ ДЖОНЕВ/живущ във Франция/който през 1955 г. е бил прехвърлян два пъти нелегално в България, бил натоварен от Гемето да ръководи военната работа при БНК вън и вътре в България.

Във връзка с олимпийските игри в Италия от 21 август до 12 септември 1960 г. БНК разви активна вражеска пропаганда срещу нашата страна. На 20 август с.г. в Ню-Йорк ГЕМЕТО от името на българската делегация при "Събранието на поробените европейски народи"/СПЕН/ отпечатал специален апел до българските спортисти, участващи в олимпиадата. На 25 с.м. в Рим пристигнала от ГФР група от 10 геметовци повечето от които се числели към "Българската войскава част". Групата била водена

22 21.

от МАРКО МАРКОВ. В нея бил и ЙОРДАН РАЙЧЕВ от подкомитета на БНК в Мюнхен. Пристигнала също и геметовска група от 7 души от Франция, водена от ТОНЧО КАРАБУЛКОВ. От Триест в Рим пристигнал БЛАГО СЛАВЕНОВ. Всички тези геметовци се имали за задача да вършат вражеска пропаганда сред нашите спортисти, да разпространяват печатни материали на БНК, да разпитват и събират информации за НРБ.

За олимпиадата в Рим е бил и гичевистът АСЕН СЛАВОВ, който през 1955 г. беше член на Подкомитета на БНК в Рим. В последствие СЛАВОВ скъсал с ГЕМЕТО и заминал за САЩ през 1958 г.

Никакви успехи в дейността си срещу нашите спортисти в Рим геметовци и АСЕН СЛАВОВ не постигнаха.

През последните няколко години няма данни за нелегално изпращане на ИР по задачи на БНК. През 1959 г. са идвали поотделно у нас нелегално ИР ВЪТКО ПЕТРОВ и АНГЕЛ ЯНЕВ/и двамата във Франция/, но те са уреждали свои лични семейни въпроси. ВЪТКО ПЕТРОВ успял да вземе семейството си, а АНГЕЛ ЯНЕВ съобщил от Пловдив на синовете си да избягат в Гърция, за да ги отведе от там във Франция.

В резултат на проведената вражеска дейност от ГЕОРГИ КОЛЕВ и други геметовци сред състава на гостувалата в Париж в края на 1960 г. българска филхармония, българските граждани КИРИЛ ДИМИТРОВ и годеницата му ТЕОДОРА МИХАЙЛОВА се обявиха за невъзвръщени. Със съдействие то на геметовеца КРЪСТИЯ ЗАРЕВ, активен сътрудник на радиото "Свободна Европа" ДИМИТРИЕВ и МИХАЙЛОВА направили вражески изявления по тази радиостанция, за което получили 1000 френски франка.

Обявяването на българските граждани ИВАН ВАСИЛЕВ ПАНАЙОТОВ, бивш сътрудник на БТА, ПЕТЪР ПЕТРОВ ПЕТРОВ, ЕМИЛ БОРИСОВ ГЕОРГИЕВ, МИХАИЛ НАЧЕВ и съпругата му и др. за невъзвръщени през последните години също е резултат на геметовците живущи във Франция.

Геметовецът СТЕФАН КАФАДАРОВ в Австрия активно работи сред българските моряци, които пътуват по Дунава за създаване на канали чрез които да се осъществява контактът на БНК с подръжниците му у нас.

Освен СТЕФАН КАФАДАРОВ с вражеска дейност срещу нашата страна се занимават и лекарите ПАРУШ ЧОЛАКОВ и ДОНЮ ДОНЕВ от Виенската обща болница. Такава дейност те провеждат сред лекуваните се в тази болница наши граждани.

При посещението си в Австрия през 1960 г. ГЕМЕТО поставил пред геметовците от дружеството "Свободна родина" задачата да събират колкото се може повече стопански и политически сведения за нашата страна. Тези сведения трябвало да служат на американците при

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

23 22.-

конференции и други случаи.

Геметовци които са болшинство в "Българската войскава част" в Западна Германия, се подготвят за въоръжена борба срещу народната власт у нас. На тържеството на Гермерсхайм по случай 6 май 1960г. ~~Гергьовден~~ говорил ГЕМЕТО, който между другото заявил "... Нека ние да бъдем нащрек и още по-подготвени да дочакаме времето на бунта което ще дийде неочаквано".

Според някои сведения, ИР ДИМИТЪР ЯНАКИЕВ бил натоварен със задача да подбира хора от "Българската войскава част" за изпращане в България с разузнавателни и диверсионни задачи. Отделни емигранти от частта се подготвяли в школи за изпълнение на такива задачи. За самия Д. ЯНАКИЕВ се говорело в частта, че няколко пъти бил идвал нелегално в България през Гърция.

СТАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ продължава да работи за американското и турско разузнавания в Турция. Има данни, че той давал наводки на американското разузнаване за българи бегълци в Турция, които са прехвърлени с разузнавателни задачи на наша територия. Връзките си с американското разузнаване СКЕРЛЕВ поддържал чрез американския разузнавач , а с турското - чрез турския кадрови разведчик

Бившия член на БНК в Турция - ДИМИТЪР ТОДОРОВ ВАЦОВ, който активно работи за американското разузнаване, по поръчение на последното през пролетта на 1960 г. подробно е проучил чрез разговори с наши граждани посетили Турция и с ИР състоянието на старите си връзки в България, с оглед да предаде подходящите от тях за ползване от американските разузнавателен център в Истанбул. На ВАЦОВ била поставена също и задачата за установяване характера и точното местонахождение на някакъв наш военен обект /построен или новостроящ се/ в района на гр. Плевен. ВАЦОВ е разпитвал ИР НИКОЛА ДРАГИЕВ КОНДОВ и НИКОЛА ИВАНОВ СТОЯНОВ, които са били освободени от органите на турското разузнаване в началото на м. юни 1960г. с цел да събере от тях данни за лица у нас пострадали от народната власт от каквито се интересували американците.

В подривната си дейност срещу нашата страна БНК използва и чужди граждани, посещаващи нашата страна. Така през 1957г. ГЕМЕТО е изпратил чрез посетилия тогава страната ни проф. РАНГА, водач на индийската селска партия, послание до бившите опозиционни дейци АСЕН СТАМБОЛИЙСКИ и АСЕН ПАВЛОВ, които с публични декларации осъдиха престъпната дейност на бившата опозиция.

24 23.

Геметовци участваха през декември 1960г. на проведената в Париж международна комунистическа конференция с делегация в състав ЦЕНКО БАРЕВ, МИЛКА ГЕНАДИЕВА и ВЪЛЧО ВАНГЕЛОВ. Целта на тази конференция е била да разкрие пред международното обществено мнение "голямата политическа опасност идваща от политическата война, водена от Съветите".

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИЗВОДИ

Изхождайки от наличните секретни и явни информационни материали за българската икономическа и вражеска емиграция в различните капиталистически държави, може да се направят следните по-важни изводи:

В редица капиталистически страни има българска и македонска - българска икономическа емиграция, значителна част от която е с запазено българско национално чувство и с правилно отношение към НР България.

В някои страни икономическите емигранти държат за запазване и укрепване на съществуващите там български православни църкви, български училища и други институти, спомагащи за поддържане на българското национално съзнание и дух не само у възрастните емигранти, но и в доста младежи от български и македонски произход.

Отделни икономически емигранти, както и синове и дъщери на такива заемат представляващи интерес за нас държавни, обществени и други длъжности в някои капиталистически държави.

Почти навсякъде икономическата емиграция понастоящем правилно разбира характера и същността на вражеската емиграция, все повече се отвърщава от нейната противонародна дейност, не ѝ оказва материална и морална подкрепа.

Редица икономически емигранти, посетили нашата страна, след завръщането си в съответната капиталистическа държава правят положителни изказвания за постиженията на народната власт у нас и спомагат за издигане авторитета на НРБ пред останалата емиграция. От година на година расте броя на желаещите емигранти да посетават старата си Родина.

В някои капиталистически държави българската икономическа емиграция участва в прогресивни български и българо-македонски организации, чрез които се разпространяват благоприятни за нашата страна пропагандни, агитационни, културни и др. материали и съобщения и по такъв начин се спомага за засилване интереса ^{към} НРБ.

Чрез досегашната наша разузнавателна работа обаче не са изучени всички необходими от оперативна гледна точка въпроси около икономическата емиграция като-доколко и кой български икономически емигранти са проникнали в държавния апарат и във важни, представляващи особен интерес за нас обекти в съответната капиталистическа страна, какви възможности има за използване на влиятелни икономически емигранти за

202.

оказване на разложително въздействие върху вражеската емиграция, кои икономически емигранти с добро материално състояние все още оказват някаква материална подкрепа на реакционната емиграция и пр.

Българската вражеска емиграция, чиято организационна дейност вече е почти изяснена от година на година намалява по брой и по значение. Въпреки многократните опити и усилия на американците за обединяване разпокъсаните сили на тази емиграция, с цел да ги използват по-пълно в подривната дейност на империалистите срещу нашата страна, такова обединение и до сега не е постигнато. Противоречията, разногласията и борбите както между основните политически организации на реакционната емиграция "Български национален комитет" /БНК/ и "Български национален фронт" /БНФ/ така и вътре в отделните организации продължават да съществуват и се задълбочават. Расте недоволството сред привържениците на БНК от поведението на такива лидери на организацията като ЦЕНКО БАРЕВ и др. Няма признаци за помиряване и сближаване на съществуващите групи в организациите на националистите, на анархистите и другите реакционни емигранти.

Пропаднаха и опитите за сплотяване на емигрантските организации под флага на т.н. "Временно българско представителство" /ВВП/. Няма сериозни изгледи за успех и последния опит в това отношение чрез т.н. "Български национален съвет" /БНС/

Намалява ролята на реакционната емигрантска пропаганда и агитация. Печатните органи на болшинството вражески емигрантски организации излизат нередовно или въобще престават да излизат.

В резултат на благоприятните промени в международната обстановка в полза на СССР и социалистическия лагер, а така също и на големите успехи на социалистическото строителство в Съветския съюз и у нас все повече ИР разбират безсмислието на емигрантския си живот, разколебават се и изявяват желание за завръщане в България. Все по-често и сред все по-широк кръг ИР се разпространява убеждението, че изгледи за някакъв успех на вражеската емиграция не би могло да има дори и при евентуален конфликт между социалистическия и империалистическия лагер. Масата ИР виждат силата на нашия лагер и не вярват във внушенията на някои емигрантски лидери, че сега била необходима сериозна подготовка на емиграцията, тъйко за такава евентуалност, защото само тогава щело да има успех от борбата.

273.

Все още обаче българската вражеска емиграция продължава да представлява контингент на чуждите разузнавания за вербовка на агентура. Независимо от това, че намалява броя на ония, които сляпо вярват в надмощието на империалистическия лагер и стават негови платени агенти не са изчезнали напълно авантюристите сред емигрантите, които се решават на безрасъдни действия.

Отделни вражески емигрантски организации и групи в някои страни и особено в Гърция и 3.Германия, заслужават сериозно внимание. Сред ИР в Гърция се намират редица използвани вече чужди агенти и такива, които и понастоящем се използват за активна вражеска дейност срещу нашата страна. Болшинството от ИР там са младежи, които членуват в една единствена политическа реакционна организация – нещо, което ги прави по-сплотени и опасни в сравнение с изменниците в други капиталистически страни, където съществуват различни, враждуващи по между си емигрантски организации.

Също тъй опасни се явяват и изменниците в 3.Германия. Затова на тях обръщат особено внимание и лидерите на БНФ, ВВП, ГЕМЕГО, ЦЕНКО Б АРЕВ и други геметовци, често се срещат с войниците от "Българската войскава част". През последните години НИКОЛА КОСТОВ също прави посещения до 3.Германия. Връзки с изменниците в ГФР поддържат и други емигрантски дейци, живущи във Франция и Австрия.

Като най-активна вражеска емигрантска организация понастоящем се проявява БНК в лицето на своето представителство за Европа в Париж начело с ЦЕНКО БАРЕВ.

Доста голяма активност от името на ВВП проявява и НИКОЛА КОСТОВ. За редица други ИР има сигнали, че се занимават с разузнавателна дейност, но конкретни данни за това не са получавани с степен, че да е изяснена тази дейност.

Редица въпроси около личното положение на изтъкнати лидери на реакционната емиграция са само засягани или подхвърлани без да са подкрепяни със съществени проверени факти и данни. Преобладаващото болшинство от придобитите наши данни осветляват организационната, явната дейност на вражеските емигрантски организации – нещо, което без особени затруднения се научава от емигрантската преса. Изяснени са главно въпроси около противоречията от политически характер, както

4.

между отделни дейци на отделни емигрантски организации, така и между различни такива организации, но не и самата същност на тези противоречия.

Известни успехи има в изясняването на дейността на отделни емигранти като агенти на чужди разузнавания, но те са крайно недостатъчни.

Липсата на достатъчно пълни, цялостни данни за всички, които се използват от чуждите разузнавания, за конкретните канали и обслужващи ги лица, чрез които се осъществяват връзките на чуждите разузнавания с вражеските елементи у нас и по които канали се изпраща агентура на наша територия, пречи за успешното изпълнение на ~~ихи~~ задачите на нашите органи своевременно да разкриват и пресичат подривната дейност на вражеската емиграция. Липсата на такива данни сериозно пречи за разгръщане на активна наша работа за разобличаване на империалистическата агентура сред емиграцията и за окончателно разлъгане българската вражеска емиграция.

Всичко изложено до тук налага в по-нататъшната работа на външно-политическото разузнаване по линия на вражеската емиграция усилията на резидентурите да се концентрират главно към разкриване на конкретната разузнавателна и вражеска дейност на ИР, поддържащи връзки с чуждите разузнавания. Налага се решително да се ликвидира с увлечението на оперативния състав да изяснява явната дейност на вражеската емиграция. Трябва да се вземат бързи и ефикасни мерки за пресичане възможностите на чуждите разузнавания да използват българската вражеска емиграция за подривна дейност срещу нашата страна; като преди всичко се положат усилия за окончателно разобличаване, разлагане и ликвидиране на вражеската емиграция. При преследването на тази цел може и трябва да се използват широко възможностите на българската икономическа емиграция.

— " —

Строго секретно!

259

УТВЪРЖДАВАМ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-ТИ - ДС:
Полковник _____
София _____ 1961 година

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

За работа по ЛАР "АМЕРИКАНКА" -
АНАСТАСИЯ Г. ДИМИТРОВА.

От досега проведените мероприятия по обекта "АМЕРИКАНКА" се получиха положителни резултати по отношение главната цел на разработката, а именно, идейното превъзпитание и укрепването ѝ на отечественофронтовски позиции и внедряване в нея мисълта за необходимостта в устройване на живота си тук в страната. Значителна роля в тази насока изигра успешно внедрения към обекта "АМЕРИКАНКА" агент "МАЛКАТА". Агента за кратко време спечели доверието ѝ, в резултат на което обекта все повече се обвързва към него. Честите срещи по между им, продължителните беседи на най-различни теми, доведоха до убеждението обекта да се запише студентка по френска филология, независимо мнението на родителите ѝ и нападите на някои бивши опозиционери - близки на Гемето. В отделни случаи обекта проявяваше и положително отношение към някои мероприятия на народната власт и пр.

С цел понататъшното ѝ разработване и съгласно дадените указания от др. Министър от 4 август 1961 година ще бъдат проведени следните агентурно-оперативни мероприятия:

1. Чрез агент "МАЛКАТА" ще се продължи оказването на влияние на обекта "АМЕРИКАНКА" за идейната и обработка и превъзпитание

Срок - постоянен

- 2 -

260

а/ Агента, изхождайки от здрави наши позиции да влияе на "АМЕРИКАНКА" за четене на пресата и литературни произведения от прогресивни автори, след което да бесеждват и изясняват възникнали въпроси и мнения.

б/ За сега агента да не поставя въпроси пряко обвиняващи родителите на обекта. Разговора на тази тема да се води последователно, упорито, така че обекта сам да започва да взема отрицателно отношение към дейността на родителите си.

в/ Агента да помага и изяснява някои непонятни за "АМЕРИКАНКА" въпроси при изучаване историята на КПСС, БКП, полит. икономия и др. за избистряне схващанията на обекта.

Срок - постоянен

Отг. - полк. П. Солянов

2. Създаване естествени условия за изпращането на агент "МАЛКАТА" във Франция за среща с ГЕМЕТО и ШЕНКО БАРЕВ. Същевременно агента ще лансира пред обекта "АМЕРИКАНКА" вероятността през идущата година да замине на лечение във Франция и готовността си да изпълни нейни поръчения до родителите ѝ. За целта ще бъде подработено отделно предложение.

Срок -

Отг. - полк. П. Стоянов.

3. Поради това, че "АМЕРИКАНКА" има силно желание да притежава лека кола /западен произход/ агент "МАЛКАТА" да ѝ внушава, че като най-подходящ начин за разрешаване на този въпрос е да търси помощта на родителите си, като уговори с нея идея, как да се осъществи това. Същевременно да даде готовността си да ѝ подпомогне с известна сума /4-5,000 лева/ за закупуване на колата.

Срок -

Отг. - Полк.

4. След закупуване на колата, с която ще се направи обиколка из страната, агента да внуши идеята за една екскурзия в някои социалистически страни. При евентуално осъществяване на такава екскурзия ще се включи в маршрута и ГДР, където ще се подготвят условия за осъществяване среща на агента и "АМЕРИКАНКА" с ГЕМЕТО или жена му

- 3 -

и осигуряване докарването му в страната.

За целта ще се излезне с отделно мотивирано предложение - комбинация.

Отг. - полк.Н.Георгиев.

ПРЕДЛАГА,
ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III:
Полковник -

261

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

52

Строго секретно!

УТВЪРЖДАВАМ
МИНИСТЪР - ГЕН.:
Ген.лейт. *[Signature]*
София *6.1.3* 1962 година

19
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

*1. В отзивен предмет, да се
кажи каква възможност да се
исполни чрез "Мисфр" с който
да обикновено в САЩ.
2. Да се изясни и асвалд
какви собствени документи*

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

За провеждане мероприятия по
ЛАР "АМЕРИКАНКА" - АНАСТАСИЯ
/ЗУЗИ/ Г.М.ДИМИТРОВА.

От досега проведените агентурно-оперативни мероприятия по ЛАР "АМЕРИКАНКА" - АНАСТАСИЯ /ЗУЗИ/ Г.М.ДИМИТРОВА, с цел приобщаването ѝ към народната власт не се получиха резултати. Същата продължава да стои на вражески позиции, като изказва съгласие с подривната дейност на баща си срещу нашата страна, при всички поводи и случаи изтъква силната привързаност към родителите си и стремеж да отиде при тях.

От анализа на материалите по разработката се стига до извода, че набелязаната цел - приобщаването на обекта към народната власт, няма да се постигне в близко бъдеще. Трудно е да се осъществи и евентуална идея за внедряване чрез нея на наш агент в БНК и от там в американското разузнаване.

При така изложените мотиви и съображения предлагаме обекта "АМЕРИКАНКА" да бъде пусната да замине при родителите си, като успоредно с това се проведат мероприятия за създаване условия за компроментирането ѝ пред американското разузнаване и вражеската емиграция, а също така да се наберат материали

- 2 -

20

за противопоставяне на евентуални нейни изявления насочени срещу нашата страна.

За целта предлагаме да бъдат проведени следните агентурно-оперативни

М Е Р О П Р И Я Т И Я

1. След около месец и половина на обекта ЗУЗИ ДИМИТРОВА да се съобщи от полковник СТОЯНОВ, че ѝ се разрешава да замине при родителите си, през което време ще бъдат проведени с нея няколко срещи по "уреджане" на нейни въпроси.

2. Пълномощното, изпратено от майка ѝ, да се пусне, а имотите да се конфискуват известно време преди заминаването на обекта при родителите си. Целта на конфискацията на имотите, преди заминаването на обекта е да се подсили съмнението за американското разузнаване относно нейното пускане зад граница.

3. Да се набере документация за противопоставяне на евентуални нейни изявления срещу нашата страна, като за целта се ползва:

а/ Кинопрегледа за посещаването на новата 1962 година, където ЗУЗИ е заснета в ресторант "Лебед" с компания при обстановка, показваща, че тя спокойно и свободно е живяла в нашата страна.

б/ Да се фотографира в пиано състояние при подходяща обстановка в друг първокласен ресторант.

в/ Могат да се ползват и доказателства, като тези, че тя в България е имала възможност да следва в университета, давано ѝ е възможност да пътува зад граница /отиването ѝ в Полша/, да работи и да се разпорежда с имотите на майка си, събирала от тях наеми и др.

4. В зависимост от проведението на обекта "АМЕРИКАНКА", след като замине зад граница и при оперативна необходимост, ще бъдат набелязани и проведени мероприятия за компроментирането ѝ пред американското разузнаване и вражеската емиграция.

26.III.1962 год.

ПРЕДЛАГА: *Manif*
НАЧАЛНИК ОЦКЕЛ III ДС:
Полковник -

26.3.62г.

Сотанко А. Силкоз

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

53

30

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Лично строго секретно!

Екз. № 2

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Организацията на разузнавателната дейност на БНК насочена срещу нашата страна.

Разузнавателната дейност на БНК срещу нашата страна се провежда от съответните отговорници на Комитета за отделните страни. Такива са: СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ - за Турция; СТЕФАН КАФАДАРОВ - за Австрия; БЛАГО СЛАВЕНОВ - за Италия, *Иван Райчев* - за ГФР и ГЕОРГИ КОЛЕВ - за Франция.

Същите събирали информация като разпитвали изменниците на Родината - българи или в разговор с наши граждани - временно пребиваващи в капиталистическите страни. Всеки един от отговорниците / с изключение на ГЕОРГИ КОЛЕВ, който е секретар на Комитета/ получавал по 50 долара на месец. Тези пари се давали като заплата и за почерпване на лицата, с които се провеждат разговори.

2.-

31

Отговорниците били задължени да събират сведения за политическото, икономическото и военно положение в нашата страна, а също така за състоянието и дейността на БЗНС. Получената информация те оформили в рапорти, които изпращали с препоръчана поща на Гемето. Рапортите имали три раздела – икономически, политически и военен. Данните за дейността на БЗНС съобщавали отделно. В края на рапорта давали характеристика на лицето, от което са получени сведенията и заключение дали може да му се вярва. В случай, че източника продължавал да пребивава в съответната страна, ГЕМЕТО изпращал на отговорника допълнителни указания /по какви въпроси да бъде питан, как да бъде обработван, какви задачи да му се поставят и пр./. Ако пък източника представлява особен интерес, работата по него поемали самите американци.

ГЕМЕТО имал трима помощници, които обобщавали и обработвали получаваните сведения. Впоследствие, обработените сведения ГЕМЕТО предавал на американците, от които получавал съответно възнаграждение. По непроверени данни един от помощниците на ГЕМЕТО бил ДИМИТЪР ПЕТКОВ от Пазарджик /племенник на НИКОЛА ПЕТКОВ/.

4.1. 1965 год.
С о ф и я

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

54

Строго секретно!

Екз. № 2...

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Движението на ГЕМЕТО в Европа през 1965 година.

По наши данни ГЕМЕТО е пристигнал в Европа на 10 октомври м.г. До 16 с.м. е бил в Амстердам. Там присъствувал на конгреса на "Европейската земеделска конференция" като представител на БЗНС.

От 17-21 с.м. пребивавал в Брюксел, където провел събрание на вражеската емиграция.

От 21 до 23 октомври пребивавал в ГФР. Посетил е и гр.Бон и от там със самолет заминал за Швеция и Англия, където също така провел събрания с местната емиграция.

От 30.X. до 3.XI. отново се върнал в ГФР. На 31 октомври провел голямо събрание в Ге мерсхаим, където е бил изнесен доклад по вътрешното и международно положение на България.

От 10 до 15 ноември е пребивавал във Франция, където присъствувал на заседанията на БНК и ВП на БЗНС.

Междувременно е посетил Корсика и се поклонил на гроба на СЛАВИ НЕЙКОВ.

На 14 ноември е провел голямо събрание на вражеската емиграция в Париж. Присъствували всички привърженици на БНК.

2.- 176 170

На 15 ноември е бил изпратен с влака за Англия. В САЩ се завърнал между 24 и 25 ноември м.г. Между 10 и 15 декември м.г. делегация на БНК под ръководството на ГЕМЕТО е била приета в т.н. "Малко събрание на поробените народи". ГЕМЕТО и придружаващите го /имената им не са известни/ са били приети от сенатори и от висши чиновници при Държавния департамент на САЩ.

Сред вражеската емиграция в Западна Европа се носел слух за сериозни разногласия появили се между ГЕМЕТО от една страна и ЦЕНКО БАРЕВ от друга. Говорело се, че ЦЕНКО БАРЕВ имал намерение да се отдели от ГЕМЕТО, като образува нов комитет на БЗНС и че били проведени вече съвещания в тази насока.

Вярно било, че ЦЕНКО БАРЕВ не бил съгласен с метода на ръководство на ГЕМЕТО, като се имало предвид, че той стоял твърде далеч от работите на емиграцията в Европа. Главното обвинение срещу ГЕМЕТО било, неговото сътрудничество със "Свободна Европа". Всички били против едно такова сътрудничество, след като се знаело, че "Свободна Европа" било гнездо на фашистки и царски хора.

По принцип БНК бил против всякакво сътрудничество със "Свободна Европа".

Повдиган бил въпроса за личното богатство на ГЕМЕТО – десетина магазина, коли, вила и пр.

Всички тези противоречия, обаче не били такива, че да поставят БНК и БЗНС пред разцепление. Считало се, че българските власти имали пръст в раздухването на съществуващите недоволства между ЦЕНКО БАРЕВ и ГЕМЕТО.

14. III. 1966 год.

С о ф и я

Отпечатено в 2 екз.
1-ви екз. на Рък. на
Управление II-КДС.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV-ТИ

Полковник: _____

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

55

УТВЪРЖДАВАМ,
МИНИСТЪР НА ВЪТР. РАБОТИ
Ген.-полковник _____
_____ 1971 г.
С о ф и я

186
Строго секретно
Екз. единствен

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Провеждането на Ам "Търговци".

Една от постоянните задачи на ПГУ-ДС е разлагането на българската вражеска емиграция и компрометирането ѝ пред чуждите разузнавателни служби, на които тя служи. На 7.XI.1971 г. в ПГУ-ДС беше получено от резидентурата в Париж прихванато писмо от ИР Лилия Тодорова Енева до ИР Георги Колев Шанкалията, представител на БНК в Париж. От писмото е ясно, че Енева моли Георги Колев да ѝ съдействува за организиране на бягство на сина ѝ Асен Ананиев.

Изхождайки от горното

ПРЕДЛАГАМ:

Да бъде проведено Ам "Търговци", което да покаже на чуждите разузнавателни служби, че ние разполагаме със силна агентурна мрежа сред българската вражеска емиграция.

Цел на мероприятиято:

- да засили недоверието на чуждите разузнавателни служби към българската вражеска емиграция, което ще намали ефективността от нейното използване срещу България;

- да засили противоречията и недоверието между отделните лица и групировки сред българската вражеска емиграция.

Активното мероприятие ще се изрази в следните отделни мероприятия:

107

2

1. ПГУ-ДС ще изработи и изпрати отговор до Енева от името на Г.Колев за неговото съгласие за съдействие.

2. Съвместно с други поделения на МВР (ВГУ, III у-ние ДС, Софийско управление, Окръжно управление Бургас) ще се осигури оперативно наблюдение над посочените в писмото на Енева лица и ще се проведе задържането на сина ѝ при опит да премине границата.

3. Чрез агентура на VI управление ДС ще се разпространи между определени лица, поддържащи връзка с бълг.вражеска емиграция версията, че задържането на сина на Енева е станало по сведение от наша агентура в средата на бълг.вражеска емиграция.

4. Чрез агент "Дружников" на VI управление ДС ще се разпространи тази версия сред лидерите на различните групировки на бълг.вражеска емиграция.

5. ПГУ ще направи опит за вербовка на Енева. В случай, че опитът успее, на Енева ще се нареди да разпространява версията за предателство сред вражеските емиграция.

В случай, че вербовката е неуспешна, самият факт за опит за вербовка ще породи съмнение в Енева в някои от лицата около Георги Колев, които тя неминуемо ще сподели с други бълг. емигранти.

6. За подсилване на ефекта от мероприятията ще се изготви анонимно писмо от името на емигрант до АБН, в което се изказва съмнение за лоялността на бълг.вражеска емиграция към делото за "освобождението" на България и че лидерите на емиграцията са се продали на нашето разузнаване.

За получаване на сведения за ефекта от Ам "Търговци" ще се използва агент "Дружников" и евентуелните изявления в бълг.емигрантски печат.

_____ 1971 г.
София

ПРЕДЛАГА,
НАЧАЛНИК НА П Г У - ДС
Ген.-лейтенант _____

СЪГЛАСЕН,
ЗАМ.-МИНИСТЪР НА В Р
Ген.-полковник _____

Отп. в 1 екз.
Изпълнител:
VIII-11-17406
/НХ

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

56

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. *Дружников*

МВР-У П Г У - ДС
Вх. № 9193 - 6 ДЕК 1971 г.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Поддривната дейност на враждебната емигрантска организация "Български национален комитет"/БНК/.

Враждебната емигрантска организация "Български национален комитет"/БНК/ е създадена през 1948 година по указание и с финансовата помощ на официалните власти и разузнавателните служби на САЩ.

Изграден и действащ по указания на ЦРУ, БНК води подривна дейност против НРБ в съответствие със стратегията и тактиката на американския империализъм.

Целите и задачите на БНК са: идейно и организационно укрепване на изменниците на родината и на контрареволуционните остатъци в страната, внасяне на идейно и политическо разложение сред част от населението и настройването му срещу народната власт, и с подкрепата на империалистическите сили да се бори за реставрация на буржоазния режим в България.

Основното ядро на БНК са опозиционери, изхождащи от предишните фракции на БЗНС - "Пладне" и "Врабча".

- 2 -

3

Председател на "Българския национален комитет" от основаването му до 29.XI.1972 г. бе доктор Г.М.Димитров - Гемето. В ръководството влизат:

Ценко Барев - бивш председател на Българския академичен земеделски младежки съюз, избягал през 1947 г., сега председател на подкомитета на БНК за Европа със седалище в Париж и член на ръководството на "Международния селски съюз /"Зеления интернационал"/.

Коста Шопов, бивш член на областното ръководство и бивш народен представител на опозиционния БЗНС в гр. Плевен, избягал от България през 1947 г.

Стратия Скерлев, бивш член на околийското ръководство и бивш народен представител на опозиционния БЗНС в гр. Харманли, избягал през 1947 г., член на "Временното ръководство на БЗНС в чужбина".

Георги Колев /Шанкалията/, бивш член на Върховния съюзен съвет и бивш народен представител на опозиционния БЗНС, избягал през 1947 г., член на "Временното ръководство на БЗНС в чужбина".

Милка Генадиева /Бьоф/, секретар на женската секция при БНК.

Българският национален комитет има подкомитети в:

- Париж - с ръководител Ценко Барев;
- Мюнхен - с ръководител Йордан Райчев, бивш член на Управителния съвет на опозиционния БЗНС, избягал през 1947 г., сега председател на "Временното ръководство на БЗНС в чужбина";

- 3 -

4

- Триест - с ръководител Благо Славенов, бивш активен деятел на опозиционния земеделски младежки съюз, избягал през 1949 г.;

- Виена - с ръководител Стефан Кафадаров, бивш легионер и активен деятел на опозиционния земеделски съюз, избягал през 1959 г.;

- Истанбул - с ръководител Стратия Скерлев;

- САЩ, Калифорния - с ръководител д-р Иван Матев;

- САЩ, Чикаго - с ръководител Йордан Пиналски.

В БНК непрекъснато се води вътрешна борба между представителите на предишните фракции в БЗНС. Поради карьеристични стремежи, още при учредяването в комитета възникнаха разногласия за разпределяне на ръководните места. Впоследствие тези разногласия се задълбочиха и доведоха до нюанси в тактиката на подривната дейност на комитета против НРБ.

Представителите на "Врабча", начело с Тончо Тенев, се опитаха да играят ръководна роля. "Пладненци", начело с Гемето, пък се стремяха да ги изолират и се оградиха в ръководството на БНК със свои привърженици. В резултат на това през 1950 г. привържениците на "Врабча" се отделиха от комитета и се обявиха за "Задгранично правителство".

От основаването на комитета до шестдесетте години, изпълнявайки указанията на ЦРУ, членовете и лидерите на БНК водеха активна подривна дейност срещу НРБ в съответствие с тогавашната тактика на империализма. Негови членове агенти на американското и на други империалистически разузнавания, биваха прехвърляни нелегално на наша територия за шпионаж, диверсия, терор на републикански и местни партийни, държавни и административни ръководители или участваха в

- 4 -

5

бандитски групи за организиране на "съпротивително движение" за създаване на трудности в политическия, обществен и икономически живот, за усложняване на вътрешното и международното положение на страната.

Отчитайки загубата на кадри и влияние, някои членове от ръководството на БНК се противопоставиха на тази тактическа линия на подривна дейност. Ченко Барев разви тезата, че не трябвало да се заангажират с получаваните средства от разузнаването на САЩ и да не водят авантюристична дейност, която има такива тежки последици. По негово мнение било необходимо да се придаде идеологически характер на борбата, като се възстанови разтурената от Гемето младежка организация на вражеската емиграция, със задача да поддържа връзки с младежки среди в България и чрез идеологически и други средства да ги импулсира за борба против народната власт. По този начин щели да се създадат и кадри за бъдещото "демократично" управление в България.

С оглед организационното укрепване на емиграцията, през 1969 г. по инициатива на Гемето бе създадено "Временно ръководство на БЗНС в чужбина", в което влизат някои ръководители на подкомитети на БНК и бивши лидери на земеделската опозиция - изменници на родината.

В началото на шестдесетте години БНК възприе тактиката на "тиха" контрареволуция и оттогава води подривна дейност срещу НРБ чрез шпионаж и идеологическа диверсия.

По указания на разузнаванията на империалистическите държави, представители на БНК причакват български граждани, временно пребиваващи в капиталистически страни по различни поводи, установяват с тях контакти, представят се за тъгуващи по родината, предлагат им съдействие и своите

- 5 -

6

услуги. При тези разговори се домогват до информация, интересуваша противника, опитват се да ги обработват в духа на идеологическата диверсия и да ги заангажират в подривна дейност срещу НРБ.

БНК провежда активна идеологическа диверсия срещу страната. Чрез официалния пощенски канал или по нелегален начин, главно чрез идващи в нашата страна чужденци, БНК се опитва да разпространява у нас свои вестници - в "Свободна и независима България", издаван в САЩ, в "Младежка борба", издаван в Париж, свои окръжни, резолюции на "Временното ръководство на БЗНС в чужбина", статии, брошури и други, които излизат нередовно и в малък обем. Съдържанието на тези печатни материали е насочено към създаване на антисоциалистически, антисъветски настроения, към разбиване на морално-политическото единство на българския народ, срещу дружбата ни със Съветския съюз, възхвала на западната "демокрация" и начин на живот.

Посредством тези материали БНК цели да поддържа духа на остатъците на БЗО вътре в страната, дават им се указания как да действуват. Такива указания те получават и от вражеската радиопропаганда. Така, след като отправи хули и клевети срещу БКП и БЗНС, в една своя емисия през 1971 г. радиостанция "Свободна Европа" призова членовете на БЗНС "да не забравят, че са наследници на народнически и демократични идеи; да не свеждат знамето си в краката на БКП, а да станат поборници за по-голяма демокрация и законност".

Покойният Кръстю Зарев, бивш лидер на БНК, поучаваше остатъците от БЗО в страната да не се държат като "вътрешни емигранти", а да се приспособяват във всички сектори на общественно-политическия живот и със своите идеи да разбеждават и разлагат трудещите се.

- 6 -

7

Новата тактика на БНК в подривната дейност против НРБ се свежда до следното: да се излезе от състоянието на изолация на емиграцията и нейните съмишленици вътре в страната, като се премине към широки контакти с лица от политическите партии, обществените организации и творческите среди у нас, с крайна цел да се създаде вътрешна опозиция на партията и правителството, за промяна на партийното и държавно ръководство, за промяна на обществения строй в НРБ. За тази цел е необходимо в центъра и по места да се установяват контакти с неустойчиви членове на БЗНС, с недоволни и „обидени“ комунисти, да се привличат повече млади хора в БЗНС и се създават у тях антисоциалистически и анти-съветски настроения.

Тази линия на подривна дейност трябвало да се провежда от остатъците на БЗО в страната, без те да се оформят в организации, попадащи под ударите на закона, и при подходяща ситуация, по указание от вЪн, да организират терористически, диверсионни и други действия срещу народната власт.

В БНК непрекъснато действуват центробежни сили - водят се фракционни и карьеристични борби. Много от неговите членове участвуват формално в организацията, а стремежът към лично устройване е всеобща и първостепенна грижа на всички изменници. За тяхното укрепване и аквизиране Гемето до смъртта си - 29.XI.1972 г., ежегодно посещаваше Западна Европа и провеждаше срещи и съвещания. Напоследък той съветваше своите привърженици, че събитията в социалистическите страни не трябва да се изнасилват от вЪн. Процесът

- 7 -

8

за поврат в политиката на тези страни зрее в самите партии и в народа и най-вече в студентството и младежта.

След смъртта на Гемето в средите на БНК настъпи безпокойство. Може да се очаква, че фракционните и карьеристичните борби ще се засилят. За евентуален негов заместник можел да бъде ИР Димитър Краваров, племенник на Никола Петков, живущ в САЩ. Други кандидати за заместници на Гемето били Ценко Барев и д-р Георги Паприков.

През последните години, под въздействието на все по-укрепващото морално-политическо единство на българския народ около линията на БКП и силата на страните от социалистическата общност, както и от неуспехите на нелегалната подривна дейност и законните репресивни мерки срещу участниците в нея, остатъците от БЗО в страната се отказаха от активна нелегална борба. С цел да "запазят кадрите" си, те преминаха към "легални" форми на борба. Установяват контакти помежду си, привеждат в известност съидейниците си, събират се по "безобидни" поводи, укрепват духа си, взаимно се предпазват от остра вражеска дейност, за да са готови в даден момент бързо да се обединят и действуват организирано срещу народната власт.

Обаче не всички остатъци от БЗО възприеха тактиката на БНК за "легални" форми на борба. Някои от низовите кадри на БЗО, окуражавани от международните събития, пристъпват към изграждане на нелегални групи за въоръжена борба против народната власт. През последните години такива опити бяха направени от отделни лица в градовете София, Пловдив, Варна и Ст.Загора.

Основна форма на вражеска дейност, която провеждат понастоящем остатъците от БЗО, е противодържавната

- 8 -

агитация и пропаганда. Тя е насочена главно против ръководната роля на партията, съюза на БКП с БЗНС, икономическата политика и дружбата ни със Съветския съюз.

Смъртта на Г.М.Димитров - Гемето, се посрещна от бившите дейци на земеделската опозиция, стоящи на враждебни позиции, със съжаление. Някои от тях правеха коментари, че това било "голяма загуба, отишел си най-големият българин, увехнали всякакви надежди за някаква промяна на режима в НРБ" и пр.

София, 23.IV.1973 г.

НАЧАЛНИК ПОДЕЛЕНИЕ 17065-МВР:

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

57

Източникът е секретен!

19

Бр. № 4

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Г. М. ДИМИТРОВ
№ 4 0260
20.11.1973
СОФИЯ

К. Д. - В. С.
26.11.1973

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ ___

ОТНОСНО: Състав на новото ръководство на БНК

На заседанието на БНК, което се състоя на 18-20 май 1973 г. в Берли, било избрано ново ръководство на БНК. В неговия състав влезели следните лица:

1. КР Димитр (Димитър) Петков Криварев - 63 годишен, починал пенсионер на САЦ за работата му в радио "Свободна Европа". Настоящият живее в САЦ, прист. Той бил избран за ръководител на БНК. Същият напоследък се пропил, не се ползувал с авторитет пред емигрантите и направил диния за ръководителя.

2. Дъщерята на Гемето - провеждала стриктно личните, дъдени от американските разузнавателни служби. Тя искала да влезе в ръководството на БНК няма си, който по верност е полна.

3. КР Димитър Кръстов - пенсионер на САЦ, понастоящем живущ в САЦ.

2.- 20

4. ИР Георги Колев - живущ в Париж, Франция, бивш депутат от опозицията, прост и боляв човек, неспособен за сериозна работа.

5. ИР Стратия Смерлев - живущ в Турция.

6. ИР Йордан Райчев - родом от Пловдив, повестоящел живее в гр. Инхен, ГФР.

7. ИР Иванелин - живущ в гр. Инхен, САЩ, несериозен човек.

8. ИР Мирчев - бивш адвокат от гр. Елхово, повестоящел живее в гр. Торонто, Канада.

9. ИР Висер Колев - лекар, по убеждения бил социалист, не се занимавал с активна политическа дейност, живее в Франция.

ИР Ценко Барев и ИР Емил Антонов - бивши членове на ръководството на БНК, напуснали заседанието в Париж при избора на ръководство в знак на протест. Не било известно обаче дали се си поделили оставките като членове на ръководството на комитета. ИР Е. Антонов бил от Кистендиново, бивш депутат от опозицията, избран тогава в Добруджа.

След кулсите на заседанието остана ИР Милса Генеджева - БЮФ. Тя прокарвала дъщеря си в САЩ, които държали в новото ръководство на БНК да влезат само техни верни агенти.

1973 г.

София

Написано в 5 ета.

ИС/064003 - 17183

Н-К ПЕРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ ДС
ГЕН. МАЙОР: _____ДС и ВРАЩЕНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

58

181.1.

*Ис. Генеджева
Корреспондент с агентурни
сведенията според срифт
Г. Барев*

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СТНОСНО: Някои нови данни за положението в БНК.

По данни от наш източник Благо Славенов казал, че Гемето действително е починал от пневмония, а не от удар вследствие от откриването на архивата на БНК от страна на секретаря му Никола Антонов, който я бил предал на нашето разузнаване.

Според Славенов със смъртта на Гемето БНК е загубил, но загубата не е фатална, защото бъдещият му заместник Ценко Барев не бил с по-малки връзки от него, а и американците имат доверие в него. Освен това Гемето е служил като спирачка по отношение на исканията на младите в Комитета за определяне някои форми в борбата срещу комунизма.

Преди заседанието на БНК през м.май 1973 г. димит Петков, Славенов и Барев са имали среща, на която димит е предложил Ценко Барев да стане заместник на Гемето. На тази среща Барев проявил наивност и скромност и настоял за заместник на Гемето да предложат димит Петков, а той да остане негов заместник и ще му помага.

Договорили се димит да се занимава с работата на Комитета в САЩ, а Ценко да се ползва с неограничени права в Европа. В този дух е станал избора на новото ръководство на БНК до новите избори през май 1974 г., когато кандидатурата на Ценко Барев ще бъде поставена открито. С оглед бъдещите избори Барев щял да направи обиколка в Европа, Канада и САЩ през м.септември и октомври 1973 г.

181.1.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно! 2.-

142

Открита е подписка за издигане паметник на Гемето за около 5,000 долара, но според съпругата на Гемето за паметника били необходими към 15,000 долара.

Славенов смятал, че докато Никсън е президент не следва да се очакват реални изменения в социалистическия лагер. След идването на нов президент било възможно да се очакват други форми в борбата - за сега следвало да работят по линия на идеологията, показването на западния начин на живот, културен обмен, създаване на предпоставки за недоволство в масите, като от пасивна съпротива преминат в активна такава по подобие на бунта в Полша, който предизвика свалването на Гомулка.

Славенов казал, че с ръководителят на в. "Св. народ"-Андонов (Антонов) и други от вярките социалисти са правени сондажи да се включат в БНК. Тези сондажи са станали по искане на социалистите. Славенов не е уточнил до къде са стигнали преговорите, но допълнил, че ако те влязат в БНК, те обединението не бъде пълно - монархистите не представляват нищо.

2.X.1973 г.
CP/066734-17124

Рез.: III-74 - за натрупване

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

59

Др-др Тасков-Железов

Ватсен VIII - 17.11.1973

161

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДЕЙНОСТ НА ИР ЦЕНКО БАРЕВ (ВАРОН)

=====

През м. октомври 1973 г. наш източник се е срещнал с "Барон". В процеса на разговора е успял да установи, че последния вече разполага с необходимите му материални средства, което му е позволило да закупи помещение пригодено за печатница, като съдновременно го е обзавел с всички технически съоръжения, нужни за издаване на списанието.

Първото списание се проектира да излезе от печат на 15 ноември т.г. под название "Дело", като авторите на отделните статии и публикации ще бъдат подписани с псевдоними.

Основната част от парите "Барон" е получил от Коритски, който освен финансово ще участва и със свои произведения в предприятието. Известна сума в помощ на печатницата е изпратена и от някои по-важни емигранти, живущи понастоящем в САЩ, имената на които и размера на сумите възнамерявали да установи чрез Милка Геннадиева с която са много близки.

12.XII.1973 г.
ТИ/069534-17588

Рез. 13

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО У-НИЕ-ДС
ГЕН. МАЙОР *[Signature]*
София, 10 6 1975 год.

1609/10 1477 95

Строго секретно!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативните мероприятия по обект "БАРОН"

I. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Проникване в групата около обекта и списание "БЪДЕЩЕ" с цел изучаване цялостната им дейност, бъдещи планове и взаимоотношенията им с БНК.

2. Задълбочаване на противоречията между обекта и БНК и дискредитирането му пред вражеската емиграция.

II. МЕРОПРИЯТИЯ

1. По агентурен и друг път да се изучи поведението и конкретната дейност на обекта, материалното и финансово положение по издаването на сп. "БЪДЕЩЕ", каналите по които получава информация за България и за кои лица из средите на БЗНС проявява по определен интерес.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС и У-ние VI-I

2. С оглед получаване информация за дейността на обекта, както и за по-нататъшното задълбочаване и оперативно

121
107

= 2 =

изпоозуване на съществуващите противоречия между него и ръководството на БНК ще бъдат проведени следните мероприятия:

а) да се маршрутират агентите "ЧАВДАР" - на ръководство при Окръжно у-ние МВР - Перник и "ДЕЙНОВ" - на ръководство при У-ние VI-ДС, като за целта се излезе с отделни предложения;

Срок: 15.VI.1976 г.
Отг.: У-ние VI-ДС и ПГУ-ДС

б) да се изяснят взаимоотношенията между обект "БАРОН" и МИЛКА ГЕНАДИЕВА, а също така и възможностите за използването на последната "на тъмно" за разобличаване и компрометиране на обекта;

Срок: 30.X.1976 г.
Отг.: ПГУ-ДС и У-ние VI-ДС

в) чрез наличната агентура да се изяснят и използват оперативно противоречията между председателя на БНК ДИМИТЪР ПЕТКОВ и обекта.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС

3. От връзките на обекта сред журналистическите среди да се подбере, вербова и изведе зад граница един агент с цел внедряване в списание "БЪДЕЩЕ".

Срок: 30.VI.1976 г.
Отг.: У-ние VI-ДС и ПГУ-Д

4. Между връзките на обекта и тези на МИЛКА ГЕНАДИЕВА да се подбере, изучи и вербова подходящ агент с цел изучаване взаимоотношенията между двамата и оперативното им използване.

Срок: 30.XII.1976 г.
Отг.: ПГУ-ДС и У-ние VI-I

5. Съвместно с ПГУ-ДС да се подбере подходящ агент от Международния транспорт или да се вербова нов такъв с цел

= 3 =

120

125

подставяне на обекта като канал за изпращане в страната на анти-българска литература.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС и У-ние VI-ДС

6. Съвместно с ВГУ-ДС да се разработят задачи и линия на поведение на агентите "МАРТИНОВ" и "ПАТРИОТ" за по-нататъшното им използване по обекта.

Срок: 30.VI.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС

7. Да се изучат възможностите за провеждане на "М-РОДОПИ" по месторабота на обекта.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС

ПРЕДЛАГАТ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК *[Signature]*

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ V, У-НИЕ VI-ДС
ПОЛКОВНИК *[Signature]*

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ.Н-К управление VI-ДС
ПОЛКОВНИК *[Signature]*

В.В.-В 1975 г.
София
№ 1 - ПГУ-ДС
№ 2 - У-ние VI-ДС
Изп.№ 04 -17472
Нап.ДС

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

6I

препис-излечение!строго секретно!

пасаж 12, писмо 13
14.VII.1975 г.
от Краев

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

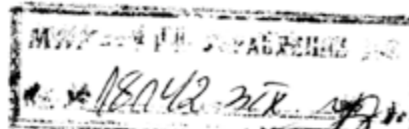
120

.....

Б.Н.К. в САЩ практически се бил разпаднал на няколко крила, които водели борба за надмощие помежду си. Дъщерята и зетът на ГЕМЕТО искали те да командуват в БНК. Останалите били против семейна уния. Основното опозиционно ядро се било прूपирало около брата на Ценко Барев. То настоявало за непримирима борба с властта в НРБ при помощта на всички средства, включително и въоръжени акции и терористични действия. Съществувало и друго крило, което ~~бъло~~ било за полегални форми на борба, за изчакване на събитията и което се давало ясна сметка, че времето на въоръжените действия било минало. За сега още нито едно от крилата не било успяло да вземе надмощие над другите. Най вероятно било дъщерята и зетя на Гемето е техните последователи да везат връх, тъй като те имали най широки връзки сред деловите и управляващи кръгове в САЩ.

Много от измениците на Родината мразели Ценко Барев и брат му, тъй като самите те си определяли големи постове при "вземане на властта" в бъдеще. Ценко Барев заявявал, че ще стане министър председател.

" Паров "

47/112

УТВЪРЖДАВАМ,
ЗАМ.МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ
генерал-майор: *[Signature]*
София, 1.09. 1975 год.

Строго секретно!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на агентурно-оперативни мероприятия по "Българския национален комитет" /БНК/.

В подривната си дейност против НРБ капиталистическите разузнавателни служби се ползват от всеотнашната помощ на вражеската емиграция и нейните организации, една от които е БНК. По указание на американското разузнаване, през 1948 година ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ ДИМИТРОВ /ГЕМЕТО/ създаде БНК с цел обединяване на цялата вражеска емиграция зад граница. В него като учредители влизаха съществуващите тогава емигрантски групировки: "БЗНС в изгнание", "Социалдемократическа партия на КОСТА ЛУЛЧЕВ" и представители на политическия съюз "Звено".

След смъртта на ГЕМЕТО през 1972 година кризата в БНК се задълбочи. Възникнаха остри спорове във връзка с програмата на новото ръководство и при изработване тактиката на подривната им дейност срещу НРБ в новите условия.

Групата на ЦЕНКО БАРЕВ, ЕМИЛ АНТОНОВ и БЛАГО СЛАВЕНОВ е една от най-активните. Тя открито се обяви против новото ръководство на БНК и започна да издава свое списание "Бъдеше"

По-умерените начело с ТОНЧО ТЕНЕВ, ДИМИТЪР ЛОЗЕВ и СТЕФАН ЛЕВОРДАШКИ от крилото на "ВРАБЧА" съгласно своята програма изразяват готовност "да участвуват в управлението на ОФ България на основата на народовластието и демокрацията". Те поддържат идеята за кооперативно обработване на земята, като един от принципите на аграризма на Земеделския съюз, но при условие да се използва като главен стимул личната инициатива.

Верните на ГЕМЕТО привърженици МИЛКА ГЕНАДИЕВА, ДИМИТЪР КРАВАРЕВ /ДИМИ ПЕТКОВ/, ЙОРДАН РАЙЧЕВ и ДИМИТЪР КРЪСТЕВ продължават да следват неговата линия.

Основните задачи по разкриване и пресичане подривната дейност на БНК срещу НРБ са:

- Проникване в ръководството на БНК и неговите печатни органи с цел разкриване замислите за провеждане на подривна дейност;

- Провеждане на комплексни мероприятия с цел засилване и задълбочаване съществуващите противоречия и компрометиране на отделни лидери;

- Цялостно използване на агентурно-оперативните възможности за получаване на постоянна информация за дейността на БНК.

За изпълнение на тези основни задачи ще се проведат следните

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. За проникване в ръководството на БНК, вестник "Свободен народ" и списание "Бъдеше" ще се извърши следното:

✓ а/ Да бъдат подобрани, подготвени и изведени 4 агента. Подходящи кандидати за тази цел да се предложат от управление VI-ДС съвместно с Второ главно управление - ДС, като подготов-

- 3 -

119

ката и извеждането се организира от ПГУ-ДС.

Срок: 30.XII.1976 год.
Отг.: у-ние VI-ДС и ПГУ-ДС

✓ б/ Да се вербова един агент из средата на БНК с възможности за работа по ръководството на БНК.

Срок: 30.VI.1976 година
Отг.: ПГУ-ДС и у-ние VI-ДС

✓ в/ Да се изучат възможностите и в зависимост от обстановката да се маршрутират подходящите за целта агенти на управление VI-ДС, ВГУ, ПГУ и на териториалните поделения на ДС. За получаване на информация по конкретни обекти и отделни групировки на БНК.

Срок: постоянен
Отг.: у-ние VI, ПГУ-ДС

✓ г/ Да се подобрят разузнавателните възможности и се пренасочат подходящите задгранични агенти за работа по БНК с цел получаване на интересуваша ни информация.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС

2. С цел идейното и организационно разединяване и отслабване да се проведат комплекс от мероприятия за задълбочаване на реално съществуващите разногласие в БНК, а именно:

✓ а/ Да се изучат възможностите за създаване на ново крило на БНК, с подходяща програма, под наше ръководство. За целта да се изведат подходящи агенти и проведат съответни ме-

- 4 -

115

роприятия за тяхното укрепване в сред емигрантските среди.

Срок: 30.XII.1976 година
Отг.: ПГУ и у-ние VI-ДС

б/ По линия на Министерство на външните работи и Министерство на външната търговия да се изведат двама подходящи агенти, членове на БЗНС за установяване контакти с лидери и активисти на БНК с цел създаване и задълбочаване на противоречията между тях.

Срок: 30.VIII.1976 година
Отг.: у-ние VI-ДС

✓ в/ Да се използват действителните случаи на разочарование у някои стари емигранти и се придобият нови компрометиращи данни за някои от лидерите на БНК, въз основа на което да се проведе активно мероприятие с цел разобличаване и дискредитиране на ръководството на БНК.

Срок: 30.III.1976 година
Отг.: ПГУ и у-ние VI-ДС

✓ 3. Да се изучат наличните агентурни и други възможности за създаване на фиктивна нелегална организация в страната с цел прихващане каналите на противника и установяване замислите му срещу НРБ.

Срок: 30.XII.1975 година
Отг.: у-ние VI-ДС и ПГУ-ДС.

✓ 4. Да се провеждат мероприятия за обработка и завършване в страната по някои от членовете на БНК, с цел използването им за контрапропаганда и решаване на други оперативни задачи.

Срок: 30.XII.1976 г.
Отг.: ПГУ-ДС и у-ние VI

- 5 -

116

✓ 5. Да се проведат комплексни мероприятия за компрометирането на Анастасия Г.М. Димитрова - Мозер /Зузи/ като агент на ДС.

Срок: 30.XII.1976 година
Отг.: у-ние VI-ДС и ПГУ-ДС

6. Съвместно с ВГУ-ДС да се анализират наличните данни и сигнали за канали и връзки на БНК, както и на отделни негови лидери и активисти в НРБ с оглед тяхното прихващане и оперативно използване.

Срок: 30.XII.1975 година
Отг.: у-ние VI-ДС

7. На територията на противника да се организира придобиване на документи, лична кореспонденция и други материали, които да се използват за разобличаване и компрометиране на отделни членове и групировки на БНК.

Срок: 30.XII.1976 година
Отг.: ПГУ-ДС

8. С цел разкриване интересите и насоките на противниковите специални служби по използването на БНК и отделни негови лидери, съвместно с ВГУ-ДС да се създадат предпоставки за организиране на оперативна игра с противника.

Срок: 30.VI.1976 година
Отг.: у-ние VI-ДС

9. Да се набележат допълнителни мероприятия за активизиране работата по обектите по линия на БЗО, поддържащи

- 6 -

117

връзки с членове на БНК с цел документирание и пресичане на престъпната им дейност.

Срок: 20.XII.1975 година
Отг.: у-ние VI-ДС

✓ 10. Съвместно с ВГУ-ДС да се изучат връзките на БНК и отделни негови лидери и членове с международните антикомунистически организации. На базата на получените данни да се предложи на КГБ и другите братски органи провеждането на конкретни мероприятия.

Срок: 30.III.1976 г.
Отг.: у-ние VI-ДС, ПГУ-ДС

✓ 11. Системно да се анализират данните от печатните издания на БНК и да се провеждат мероприятия за недопускане разпространението им в НРБ.

Срок: постоянен
Отг.: у-ние VI-ДС и ПГУ-ДС

№ 8 1975
С о ф и я

Отп. в 2 екз.
1-ПГУ-ДС
2-VI у-ние
Изп.: М. Генковски
А. Ценов
Нап.: СА/

ПРЕДЛАГАТ:
Н-К ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ ДС
генерал-майор: *[Signature]*

Н-К УПРАВЛЕНИЕ VI - ДС
генерал-майор: *[Signature]*

ДС-И ВЪРНАВЕНТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

63

Из архивите на

262

вх. № 2148/29. I. 1976 г.
препис-извлечение

строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УПРАВЛЕНИЕ VI-ДС
отдел V
отделение I

СЪОБЩАВА: аг. "Дейнов"
Приел: подп. Кр. Стойков
на 10. XI. 1975 г. в Я/К "Искра"

С В Е Д Е Н И Е

.....
След смъртта на д-р Димитров организацията се разклати силно. Много чужди елементи почнаха да проявяват, кои от веразбиране и мания за величие и водачество, кои по заповед на чужди разузнавания, желание за обособяване на нови групировки или чисто разколническа и противосъзна дейност. В този дух най много се прояви и най опасен беше ЦЕНКО БАРЕВ, който искаше да оглави организацията. 25 години той се вреше под крилото на доктора и каквото и да говорехме на Димитров, той си знаеше само Ценко и Ценко. Барев действуваше много хитро и подло. Той се завря под кожата на доктора с умелото гъделичкаше самолюбие му като създаде първата интрига срещу Никола Петков с внушаването, че Никола Петков искал да заеме мястото на Гемето, а доктора за съжаление се поддаваше на тези неща. Колко истински години за работа наши хора той отстрани под претекст, че ламтяли за местото на Гемето. Няма време да ти разкажа всичко и затова ти давам това наше окръжно да го прегледаш и ти да направим допълнение или проправки. След като го прочетох и изказах удивление за разколническата дейност на Ценко и че те по добре знаят какво да правят само и само да се пазят от разцепление, защото Ценко има голям авторитет сред нашите хора в България, тя продължи. Едва малко време преди смъртта си доктора разбра какъв е Ценко и събра десет верни хора, които сме заклети, че ако се наложи ще унищожим Ценко не само пилитически като земеделец, но и физически да бъде ликвидиран. Ценко е агент на Москва, от там има и сред

- 2 -

18

ствата и смелоста. Той поддържа сега връзки със Светла Даскалова. Ако продължава да пречи тя е първата, която ще му тегли куршума, независимо от последиците.....

.....в чужбина ще направят следното:

- Ще довършат работата със Ценко, който се опита да направи надпартийна организация и се озоваха на тяхното замислено сборище само двама румънци, един поляк, един руснак и един албанец. На пролет пак ще се опитат да го правят. Че го унищожат като земеделец, а ако се наложи и физически.

.....
За Велко Вакрилов, Тенадиева също каза че е агент на ДС и че търсил в Париж връзка със Ценко Барев и я осъществил

10. X. 1975 г.

"Дейнов"

ВЕРНО, *[Signature]*

263

Из архивите на ДС

СТР. СЕКРЕТНО!
Екз. единствен

197

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Групата на ЦЕНКО
БАРЕВ.

След победата на социалистическата революция в България, част от противниците на новия строй успяха да избягат на Запад. Там те се опитаха да обединят своите сили за борба срещу народно-демократичната власт. Създадени бяха редица емигрантски организации. От тях като най-влиятелни и авторитетни се очертаха две: Българският национален фронт (БНФ), която обединява фашистките и други отявлени реакционни елементи зад граница и Българският национален комитет (БНК).

БНК, към който принадлежи и групата на ЦЕНКО БАРЕВ е организация, която обединява в своите редове лица из средите на тъй наречената "земеделска опозиция", привърженици и последователи на ликвидирания след народната победа опозиционен лидер НИКОЛА ПЕТКОВ. Комитетът (БНК) е основан през 1949 г. във Вашингтон от видния опозиционер, американският агент ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ ДИМИТРОВ (ГЕМЕТО), със съдействието на управляващите кръгове в САЩ. Една година по-късно в Париж е създаден подкомитет, начело на който застава ЦЕНКО ВЕЛИЧКОВ БАРЕВ. През последните години в БНК бяха вилочени и представители на социалдемократическата и други буржоазни партии.

ЦЕНКО БАРЕВ е роден през 1919 година. Произхожда от бедно селско семейство. Още от младежки години е привърженик

2.
195

и активен функционер на една от фракциите в БЗНС - т.н. група "ПЛАДНЕ". След 9.IX.1944 г. той е бил ръководител на Земеделски младежки съюз (ЗМС) във Физикоматематическия факултет на Софийски университет. През 1945 г., заедно с по-големия си брат ИВАН и други земеделски опозиционни дейци, минава нелегално границата и се установява в Гърция. През 1948 г. заминава за Париж, където остава на постоянно местожителство и развива активна дейност, насочена срещу НР България. Работи в редица международни антикомунистически емигрантски организации - Съюза на поробените европейски народи (СПЕН), Международния селски съюз, Съюза на свободните журналисти и други.

След смъртта на Г.М.ДИМИТРОВ (ГЕМЕТО) през 1972 година, в БНК започва борба между лидерите за овакантия от него пост. Очертават се два центъра - единият в САЩ, а другият - във Франция. Водач на френската група е ЦЕНКО БАРЕВ, който има голямата амбиция да обедини около себе си и да застане начело на цялата "антифашистка българска политическа емиграция". Въпреки усилията му обаче надмощие в БНК взема американската група и за председател е избран ДИМИТЪР ПЕТКОВ (братов син на НИКОЛА ПЕТКОВ). БАРЕВ не бе избран дори в ръководството на организацията, което довело до изостряне на разногласията между двете групи.

Групата на ЦЕНКО БАРЕВ се състои от значителен брой активни изменници на Родината, като МАТЪО КОРИТСКИ, ИВАН РАЙЧЕВ, ТОНЧО КАРАБУЛКОВ, ДИМИТЪР ЛОЗЕВ, ДИМИТЪР МОЛЛОВ и др. ИВАН РАЙЧЕВ завежда българската секция при книжарницата "Либела" в Париж, която по наши данни е прикритие на използваната от американското разузнаване "Асоциация на американските поети и писатели". Инж. МАТЪО КОРИТСКИ е доста богат и подпомага финансово дейността на групата. Самият БАРЕВ от дълги години поддържа контакти с американските и френските специални служби, което значително улеснява дейността на групата. Освен това той има и подкрепата на редица активни изменници, които живеят и работят в други западни страни. Такива са: БЛАГО СЛАВЕНОВ - от Италия, д-р СТАМЕН СТАМЕНОВ - от Швеция, ИВАН АНГЕЛОВ - ХАНС от ГФР, ЕМИЛ АНТОНОВ - от САЩ и други.

3. 199

Групата около БАРЕВ, за разлика от много други емигрантски организации, има една сравнително по-стройна и издържана политическа платформа. В нейната основа стои идеята за създаване на едно широко движение, както вътре в страната, така и зад граница. Целта на това движение е сваляне на сега съществуващия режим в България по мирен път и създаване на правителство, в което да влизат земеделци, демократи и комунисти – включително и отговорни ръководители и членове на ЦК, недоволни от сегашното положение в страната. Предвижда се изграждането на "Блок на националния фронт", в който да влизат БЗНС, Социалдемократическата, Комунистическата и Демократическата партии и др., като в партиите на блока да не се допускат лица, сътрудничели на бившите царски правителства и членували във фашистки организации.

За разпространяване на своите идеи и за сплотяване редовете на емиграцията в края на 1973 година ЦЕНКО БАРЕВ започна издаването на списание "Бъдеще". Освен от членовете на редакционния комитет, статиите в списанието се пишат и от други емигранти, които често се подписват с псевдоними. Поместените материали съдържат злостни нападки срещу социалистическите завоевания на НРБ и грубо изопачени факти и събития от историята на българския народ. В тях преднамерено се фалшифицира съвременната действителност в нашата страна. За по-нататъшното издаване на списанието и за разширяване обема на издателската дейност, през м. юни 1974 година бе създадено дружеството "Балкан едисон" с основен капитал 120 000 франка. В него участвуват: ЦЕНКО БАРЕВ, ДИМИТЪР МОЛЛОВ, ТОНЧО КАРАБУЛКОВ, МАТЪО КОРИТСКИ, ДИМИТЪР ЛОЗЕВ и др. Напоследък издателството е отпечатало в превод на български език книгата на АЛЕКСАНДЪР СОЛЖЕНИЦИН "Архипелаг Гулаг", която БАРЕВ имал намерение да разпространява нелегално в България, използвайки различни канали. Поддържането на сп. "Бъдеще" и "Балкан едисон" изисква значителни материали средства. БАРЕВ и хората около него твърдят, че тези средства получават от абонаменти и дарения от страна на заможни емигранти. Тези източници обаче са недостатъчни за печатането и издаването в големи тиражи, както на списанието, така и на другата литература.

4. 100

Това дава основание да се счита, че издателството се финансира и от определени заинтересовани институти на Запад. В последно време БАРЕВ предприема все по-чести пътувания из Западна Европа и САЩ, с цел набирание на средства и привърженици на своята кауза. Особено ползотворно според него е било последното му пътуване до САЩ през м. юли т.г. От там той се завърнал изпълнен с оптимизъм и нови идеи, една от които е изграждането на Български културен център в Париж. Основна задача на този център е обединяването на емиграцията и привличането на сътрудници и почитатели из средите на френските интелектуалци – професори, журналисти, учители и пр.

В своята дейност обаче БАРЕВ все още продължава да среща съпротива от страна на някои емигрантски кръгове. Във Франция това са емигрантите, групирани около МИЛКА ГЕНАДИЕВА – ББОФ или т.нар. група "Млада гвардия". В нея участвуват предимно млади емигранти – екстремисти, отявлени врагове на социалистическа България. Това са хора без ясна политическа платформа, но готови да провеждат включително и открита терористична дейност. Самата МИЛКА ГЕНАДИЕВА е член на БНК и е привърженик на американската група.

От данните, с които разполагаме, може да се направи заключение, че в последно време въпреки някои трудности, групата на ЦЕНКО БАРЕВ активизира значително своята дейност, а нейният водач все повече се откроява като основна ръководна фигура в редовете на българската политическа емиграция.

Отпечатано в 1 екз.

№ 1 –
Изпълнител: 04/17594
Написала: ЈР
22.XII.1975 год.

1983 10 11 1977

Препис!

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УПРАВЛЕНИЕ VI ДС
ОТДЕЛ 1

СЪОБЩАВА: аг. "Григоров"
ПРИЕЛ: полк. Н.Петров
На 26.9.77 г. от 17 ч. в
Я/К "Балкан"

10401-вн.ч

Д. Петков
Д. Димитров
3-а отговори
14/11/77
г.и.ч.

-8 НОЕ.1977

С В Е Д Е Н И Е

Отнася се за емиграцията, намираща се в САЩ

Значителен е ударът, който преди няколко години е нанесен от американското правителство с прекратяването финансовата помощ за емигрантските комитети. /Счита се, че това е подарък от Киснадър на Брежнев/. Наскоро след това членовете на българската земеделска емиграция повишават месечната вноска, за да компенсират преустановеното финансиране /източникът е получил тази информация от Мария Димитрова - съпругата на Г.М./.

Сега на собствени средства организацията продължава редовно да издава и вестника си. Американската българска емигр. група наброява 150-200 човека /също по данни на Мария М.Димитрова/. Най-много от зем.емигранти живеят в Бъфало, Чикаго и Калифорния. Събирали се и по други различни поводи, но винаги по традиция през септември на панахида на Никола Петков /тогава пристига и европейската зем.емиграция/.

112

Още преди смъртта на Г.М.Димитров, в продължение на реди години е съществувал конфликта между Ценко Барев и останалите оглавявани от Димитров, без да има остър характер. След смъртта на Доктора /Г.М./ Барев е пожелал да бъде избран за ръководител на емиграцията. Срецинал е отпор и сега неговата група, състояща се от няколко души /източникът няма точна информация/ резидира във Франция. Между тях е и бившият съратник на Г.М. - Антонов.

За заместник на Димитров е избран Дими Петков /племеникът на Никола Петков/. Според информация, получена от М.Димитрова и Милка Генадиева /в Париж/ Д.Петков е много прецан на организацията, интелигентен, владее перфектно френски и английски, липсвало му разбира се блясъка и персоналността на Г.М.Димитров /преценката отново на Димитрова и Генадиева/.

Груната на Барев се явявала на големи събирания, но иначе била изолирана от организационната работа. Според Милка Генадиева тя е дошла до това заключение, проследявайки целите години назад /Барев е изпратен от комунистите в България да разстрои емиграционното движение/.

"Григоров"

ЗАДАЧИ: Не са поставени.

Нап. в 4 екз.
К 1 - РД 21519
К 2 - у-е VI-VII
К 3 - у-е VI-V
К 4 - ПГУ-4
Изп. Н.Петров
Нап. ДЦ - 8910
5.XI.77 г.

ПОЛКОВНИК *[Signature]*

Босненка - др. милиционер мой да ми се
пръкери това мисло, тук за синьом
во България
- милиционер - Марин от тук в 2-те
синьом няма да получи никаква мисло
- Анкетни - не бой се да буди, отиди си в
нашуми - Твои синьом и мой баща скоро ще
се върнат се да ни освободят от
Комунистическото ЦСО и Терор!

1046 182

Източник "Милко"
22.6.1948 г.

В Залцбург, под ръководството на бившия водач на
Легиона в България Иван Дочев, съществува организация на българите
за борба срещу комунизма - респективно срещу НРБ. Тази организация
вербова членовете си предимно из редовете на бившите legioneri и
членове на други бивши фашистки организации. Организацията е под пок
кровителството на американските окупационно власти в тази зона на
Австрия.

Първите прояви на тази организация са отбелязани през
пролета на 1947 г., с препращането на циклостилни издания с вражеск
съдържание по отношение на НРБ, издавани от един център. Такива бро-
шури са били забелязани във Виена през м. юни 1947 г. По-късно, през
есента на с.г. тази организация започва сама да издава брошурата
"България" ежесечно, и да я разпространява, както в Австрия, така
и в Германия, Швейцария, Италия и др. страни. Същата брошура се изпр
ща на адресите на проверени хора и предимно на бившите legionari, с
препоръка да се разпространява на ръка.

В бр.бр.4 и 5 на същата брошура има изнесени данни з
живота на българската колония във Виена. От тук може да се заключи,
че тази организация има представител и във Виена, а също така и кур
ери за връзка. Открити прояви на организацията във Виена още не са
забелязани, обаче, държанието на реакционните елементи в последно
време показват ясно тенденцията за разширяване работата й между бъ
гарите във Виена. Съществуването на съветски окупационно власти
във Виена е една от причините, която спъва тяхното свободно действи
в тази окупационна зона.

Водач на тази организация е Иван Дочев. В редактира
нето на брошурата участва бившия активен legioner Ангел Стойчев -
доктор по стопански науки.

13.7.1948 г.
ДД/БФ-2 екз.

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

68

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително

Относно:
Ив. Дочев

Донася писмено
Нойрад
9. XII. 1949 г.

Дочев има намерение през януари или февруари на 50 година да замине за _____. Той иска мен да ме остави като заместник в двете служби, на които е бил. На първо място при САС / Ся А Си / в Залцбург, които се интересуват за агенти на РО в Австрия т.е. занимават се с контра. - шпионаж в Австрия и от друга страна с централата на американското разузнаване в Франкфурт, която се занимава с изпращането на хора в България, тяхното подготвяне и подържане връзката с тях. За тази цел аз трябваше да намеря двама доброволци, които през януари ще започнат подготвителни курсове / в околността на Франкфурт / които курсове аз на всяка цена трябва също да изкарам. Двамата доброволци са наскоро дошли от Югославия Берберов и Тодоров за които дадох сведения в друг бюлетин

14. II. 1950 г.
СГ/МТ - 1 екз.

272

Из архивите на ДС

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

69

Нойрад

Строго - поверително!

Относно:
Българския Национален фронт.

Донася писмено
Нойрад
април 1950 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Досега са се включили в Българския нац. фронт както следва:
Либералната партия
Българския национален легион
Млада България
Отец Паисий

Бранник и независимите организации имат свои клонове и организирани групи в Германия, Австрия, Швейцария, Гърция, Италия, Турция, Канада и Австралия. От начало е имало групи във Франция, Аржентина и Америка. Централното ръководство се представлява от един човек в отделните държави.

В.Н. председател на централното ръководство на Бълг. нац. фронт в Мюнхен е Иван Филипов Дорев
Главен представител на Бълг. нац. фронт в Берлин е Матей Дасков

1. Българския нац. фронт е тази организация, която води борба без крупни, напълно различна от тази на комунизма. Тя има за цел унищожението на правителството от 9.9.1944 год., а заедно с това и премахването на някои закони, произлезли от това правителство.

2. Организацията иска наново да въведе търновската конституция.

3. Като орган на организацията функционира в. "Национал Българин" / печатан се в Мюнхен / и като помощен орган "Български вестник", които се печатат в Рим.

В.Н. источника е двойник. Оправката е съставена от доволен препис на извадки от доклад на источника, който е предаден на американската разузнавателна служба в Залцбург - Австрия. Данните изнесени в оправката са достоверни. Оригиналът от поменатия доклад се намира в група "3" III отделение.

19.7.1950 г.

ИБ / МТ - 11 екз.

273

Из архивите на ДС

Строго поверително!

62

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО:

Вражеската емигрантска
организация "НАЦИОНАЛЕН
ФРОНТ" в Австрия.

Българската емиграция в Австрия се състои от лица дошли преди 9.9.1944 година, като градинари, търговци, студенти и работници. Други от тях са дошли като политически емигранти около 9.9.44 год. избягали от страната заради своите фашиски прояви и дейност (Освен това има и една) друга част емигранти, а именно такива обявили се за невзврътнени през време на тяхното пребиваване във от пределите на страната по различни причини. Т-кива са всички дипломати, лица работящи в българските официални представителства и временно командировани лица и след това отказали да се завърнат.

Болшинството от българската емиграция в Австрия е вражески настроена към НРБ. Съдата е обединена в редица организации и дружества. Най голямо влияние всред нашата емиграция има геметовската група "Свободна и независима България" следвана от легионерската такава оформена напоследък в "Националния фронт".

Легионерите имат стари връзки и влияние всред българската емиграция в Австрия и Германия още от времето на хитлериска Германия. Те са имали тогава силни легионерски организации подкрепяни от хитлерския режим. Тия организации са оказвали своето влияние върху българите и особено всред студенството. Това влияние не е отслабнало и сега. Те оказват огромно идеологическо влияние върху вражески настроената емиграция. Болшинството от ядрата на противоотечественофронтските организации са съставени от легионери. Такива дори се намират и в геметовския комитет "Свободна и независима България".

Гемето и неговите представители с охота са приемали подкрепата на легионерите, но до пряко споразумение с тях за една съвместна работа не са постигнали, въпреки правените опити на няколко пъти да се обединят. Геметовците са се страхували да извършат официално такова обединение за да не загубят позициите които имат всред емиграцията и известни слоеве от българския народ.

63

- 2 -

Независимо от опитите им за обединение с геметовците те паралелно с това участвуват най активно в обоемигрантската вражеска дейност. Легионерите в Австрия и Германия след капитолацията на последната търпеливо и упорито в дълбока конспиративно изграждат свои организации наричани спомагателни легионерски центрове.

Начало на организационното затягане на легионерите и спомагателните центрове в Австрия и Германия се слага в края на 1946 год. Това извършват ръководителите на нелегалния легионерски център в България - Петър Христов Петров и Илия Станев. Същите през есента на 1946 год. използват обстоятелството, че работят в РО заминават в Австрия под формата, че изпълняват известни задачи. При своето заминаване те са били инструктирани от чиновника в американската легация в София Храбовски, който им определил задачите в зависимост на международната обстановка и политиката на САЩ. Същият ги снабдява и с някои адреси в Австрия, между които и адреса на д-р Ангел ТОДОРОВ, който бил връзка на американците в Виена. Под фалшиви имена ПЕТРОВ и СТАНЕВ пристигат в Виена и установяват връзка с ТОДОРОВ, който им дава връзка с следните изтъкнати ръководители: Цанко СТАНЦЕВ, Георги ЛАЗАРОВ, АНАТОЛИ ЦАНОВ, Атанас НИКОЛОВ, Христо СТАТЕВ, Александър ЗАГОРОВ, Илка ВЪРБАНОВА и др. Сремата която е била проектирана с Иван ЛОЧЕВ не станала, но те имали неговото мнение по изграждането на легионерските организации.

Дейно участие в работата на ПЕТРОВ и СТАНЕВ е взел Христо СТАТЕВ - главен ръководител на българската емигрантска централа в Европа, която подържала пряка връзка с ръководителите на американското разузнаване в югоизточна Европа. Целта на тази централа е била да води разузнаване в България и да ръководи дейността на изпращаните в страната диверсантски групи. Тази централа трябвало да се изгради при дейното участие на легионерския център.

По препоръката на СТАТЕВ във Виена трябвало да се изгради спомагателен ръководен център в състав от 2 - 3 души верни легионери. На едно заседание на СТАТЕВ, ПЕТРОВ и СТАНЕВ на което присъствувал и Александър ЗАГОРОВ бил изработен план за дейността на легионерския център, който своевременно трябвало да се предаде на генерал ЖЕКОВ, генерал ГАНЧЕВ и на американската централа за югоизточна Европа.

- 3 -

64

В резултат от дейността на ПЕТРОВ и СТАНЕВ в Австрия е бил образуван "Общ спомагателен ръководен център" с седалище Виена. В ръководството на същия влизали следните лица:

1. Цанко Станчев - ръководител на центъра и местна връзка с американците.
 2. Георги Лазаров - секретар и връзка с центъра в България
 3. Д-р Ангел Тодоров - член и връзка с общата емигранска централа на Христо Статев.
- По късно в Инсбрук бил създаден също спомагателен легионерски център в състав:

1. Атанас Николов /бай Начо/ - ръководител.
 2. Анатоли Цанов - секретар и
 3. Иван Калайджиев и Иван Стоев - членове.
- Задачите на тия спомагателни легионерски центрове били:
1. Да подържат връзка с центъра в България
 2. Да ръководи и изпълнява всички нареждания на центъра.
 3. Създаване на други легионерски центрове в Австрия и Германия.
 4. Подържане на връзка с Христо Статев и предоставяне на централата в услуга на неговата дейност.
 5. Подържане връзка с всички дейци в Австрия и Германия
 6. Подържане връзка с американските власти и изпълняване на тяхните директиви и
 7. Да служи за връзка между центъра в България и Статев

Последствие биват образувани още няколко такива спомагателни центрове в градовете Залцбург с ръководител - д-р Курбанов, Любен-Богомил Цветков и Грац-Борис Димитров, които се явявали изпълнители на горе изложените задачи. Тия спомагателни легионерски центрове нямали още определено място между вражеската настроена емиграция и тия които се ориентирали към Гемето.

Като единствена организация която в тоя период се противопоставя на комитета "Свободна и независима България" при неговото създаване е "Противоболшевишкия съюз" възглавяван от Иван ДОЧЕВ, който е бил организиран върху основите и личния състав на легионерските спомагателни центрове. По всичко личело, че Дочев е разбрал, че на тоя съюз му липсва представителност и численост, поради което борбата му против Гемето ще завърши в полза на последния. По тия съображения ръководството на "Противоболшевишкия съюз" решава да пристъпи към организиране на всички националистически сили от българската емиграция, като се запази

- 4 -

65

ръководното положение на легионерите. За тая цел са били свикани две конференции на всички представители на районните клонове на тоя съюз. Първата е станала в Залцбург, а втората в Хайделберг, като на втората са били взети следните решения:

1. Да се изгради една общо национална организация.
2. Да бъдат покенени национални сили да вземат участие в изграждането на тази организация.
3. Да бъде свикано учредително събрание.
4. Определени били представителите на "Противоболшевишкия съюз" за това учредително събрание.

Това учредително събрание било свикано по инициатива на "Противоболшевишкия съюз" между 21 и 27 декември 1948 година в Мюнхен на което са присъствували представители на следните организации:

1. "Противоболшевишки съюз" - Иван ДОЧЕВ, Анатоли ЦАНОВ - фр. окупационна зона - Австрия, д-р Любен ЛЮБЕНОВ - представител на Фулда, Стефан СЪБЕВ - представител на Мюнхен и д-р Ангел ТОДОРОВ - представител на Залцбург.
2. Демократически съговор /цанковисти/ - Георги ДИДОВ, Марко МЕХЛЕМОВ, Коста БОЖИЛОВ и Милети НАЧЕВ.
3. Български клуб - Мюнхен - д-р Димитър ВЪЛЧЕВ, Константин ОБЧАРОВ, Илия ЗЛАТАРОВ, Алеко КОПРИНКОВ и Георги ПАПРИКОВ.

4. Групата "Защита" - инж. Ангел ГЪНДЕНСКИ
5. Фр. зона на Германия - д-р Георги ГАТЕВ. Присъствувал е и Калин КОЙЧЕВ. Общо на това събрание са присъствували 20 души.
В резултат от работата на събранието е бил образуван "БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ" и избран централен комитет в състав:

1. Председател - Иван ДОЧЕВ
2. Коста Божидов
3. Константин Обчаров
4. Инж. Ангел Гънденски
5. Д-р Димитър Вълчев и
6. Борис Димитров - завеждащ разузнавателния отдел и връзка с България. Същия по късно е бил заместен от Анатоли ЦАНОВ.

През и. януари 1949 год. в Мюнхен стана събрание на "Националния фронт" на което се приема програмата на същия. Било решено да се спрат всички издавани до сега печатни органи и се издава само един в-к "Национална България" орган на централния комитет. Същия се издавал в Мюнхен и имал следния редакционен к-т

- 5 -

66

1. Коста Божилов, 2. Марко Мехлемов, 3. Иван Дочев и д-р Димитър Вълчев. Взето е било също така решение против изселването на емиграцията в Америка. Според това решение емигрантите трябвало да се намират близо до България за да могат да вършат по резултатно своята работа.

"Националният фронт" има свои подразделения в страните: Австрия, Германия, Италия, Франция и Швейцария, които се ръководят от подкомитети и подържат постоянна връзка с централния комитет в Мюнхен.

Подкомитетата в Германия има седалище в Мюнхен с свои подразделения в: Хайделберг, Хановър, Шутгард, Карлсруе, Франкфурт, Хамбург и Фулда.

Подкомитетата в Италия има подразделения в Генуа, Рим и Милано.

Подкомитетата в Франция има седалище в Париж, без свои подразделения в други градове. Начело на същия стоят Пеев и Груев. Издава списание "Възраждане", което се разпраща на останалите подкомитети в другите страни.

Подкомитетата в Швейцария има подразделения в Цюрих и Берн.

Подкомитетата за Австрия има за седалище Залцбург и се ръководи от члена на ЦК Иван Дочев, който е платен агент на американското разузнаване, Александър Велев - сътрудник на Дочев и д-р Ангел Тодоров.

В останалите градове подразделенията на подкомитетата се разпределят както следва: Виена с ръководител Цанко Пенев Станчев - в връзка с американците, Гергьос Мазаров - секретар и връзка с България, Васил Арнаудов - сътрудник, вербова членове и събира сведения. Активни сътрудници на подкомитетата се явяват и Пенчо Пелтекс и д-р Цанков.

Инсбрук - Анатоли Цанов - представител на ЦК и ръководител на подкомитетата и близък сътрудник на Иван Дочев, Васко Василев - секретар и връзка с Христо Статев, работи при французите и Атанас Николов / бай Нацо / използва се за контакт с геметовците за проучване на тяхната дейност и донася на Иван Дочев.

Грац - отговорник Петър Д. Попов - ръководител на легионистите, Борис Димитров член на ЦК и завеждаш разузнаването и връзка с България.

Любен - отговорник на подкомитетата е Богомил Цветков, активен поддръжник на Ал. Цанков.

Линц - представител на подкомитетата Георги Терзийски.

Така оформените подкомитети и подразделения на "Националния

- 6 -

67

Фронт" в Австрия водят активен организационен живот. Подържат връзка помежду си посредством члена на ЦК Анатоли Цанов, който се намира в постоянно движение из Австрия и Германия. Ръководителите на тия подкомитети водят непрекъсната борба с геметовските подкомитети и се стремят да привлекат колкото се може повече от емигрантите на своя страна. Противоречията между тия две вражески групировки са идеологически, политически и карьеристически. Въпреки тия противоречия между тях, те не се различават в борбата им срещу НРБ.

"Националният фронт" води усилена пропаганда сред българската емиграция срещу Народнодемократичната власт в България. Ръководителите му търсят начини да установят връзки и канали за България за изпращане на материали, инструкции и диверсионни групи за създаване на вътрешна съпротива срещу О.Ф.

Характерно е за работата на подкомитетите на "Националния фронт" е че те водят своята дейност много конспиративно. Хората които привличат и вербоват им правят основно проучване, отнасят се предпазливо към тия дошли от България и други страни.

Националистите водят и усилена печатна пропаганда. Издават в-к "Национална България", който се печата в ограничен тираж и се разпространява ~~всичко~~ сред емигрантите. Главни центрове на печатната им пропаганда е Мюнхен и Париж, където издават списание "Възраждане", което се разпространява в всички страни. Освен тия периодични издания националистите разпространяват и друга литература с вражеско и контрареволуционно съдържание, като "Десетият пристъп - Русия, България и Балканите" от Илия Златарев, издадена през 1949 год. на немски език, "България под червения терор" от Иван Дочев на немски език; "Меморандома" на Ал. Цанков на френски; "Българите говорят на света" и други.

Всички ръководители на подкомитетите и подразделенията им са платени американски, френски и английски агенти. Получават от тях морална и материална подкрепа и изпълняват техните нареждания и задачи които им поставят. Вършат разузнаване сред българската емиграция, подбират подходящи лица предават ги на своите господари, които ги подготвят в специални школи за диверсанти и ги пращат в нашата страна. Водят също така усилена разузнавателна дейност срещу нашите официални представителства, стремят се да компроментират наши служители от тях, интересоват се за всичко каквото става в легацията и търговското представителство.

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

- 7 -

68

По нареждане на чуждото разузнаване хората от "Националния фронт" се стремят да доближат свои хора около нашите сътрудници в Австрия. Така например още от края на 1947 година члена на "Националния фронт" - _____ се доближава до нашия с.с. "Горазд" и му предлага да му дава сведения за цанковия корпус, дейността на легионерите и фашиски елементи в Австрия. Връзката между двамата е възникнала на роднинска база. Сведенията които е давал _____ са били общи и повърхностни и се отнасят повече за миналата дейност на легионерите и правителството на Цанков, като от някои факти потвърждават, че той е агент на чуждото разузнаване. Така например при всяка среща той е искал пари, потвърдено е че е служил на френското разузнаване, а и самия той се е изпуснал и е казал, че му е правено предложение да работи за французите.

От материалите получени от _____ през 1949 и 1950 год. се вижда, че ръководителите на "Националния фронт" усилено търсят начини да могат да си подигурят връзки и канал с България. За тая цел е бил натоварен _____ от самия Иван Дочев, който _____ да изгради такъв канал. _____ предложил на "Горазд" канала да бъде изграден от наши хора. За да се увери дали действително канала е изграден Дочев изпраща едно писмо в България до лицето Меланези от гр. Лом. Това писмо е било предадено от _____ на "Горазд" и отговор се получил от България. На няколко пъти още Дочев е изпращал такива писма. За изграждането на такъв канал още преди две години е било възложено на Илия Златарев, като за тая цел последният е организиран една фирма която била организирана с американски капитали, обаче канала не мажал да се изгради поради оттеглянето на някои лица, като Тодър Жеков и Михаил Мишайков от фирмата. Тогава американците възложили организирането на такъв канал на Иван Дочев. В изпълнение на това нареждане Дочев намира двама души, които преминават специална подготовителна школа, снабдява ги с български паспорти и ги изпраща в България, които в последствие се обаждат на Дочев и той е искал от Цанов да уреди връзка с тях.

От последни сведения получени от Австрия се вижда, че са станали съществени размествания на ръководителите на хората от "Националния фронт". Много от тях, които се намираха в Виена са се преместили в други градове на запад, други се стъпували за Америка, Австралия и други страни. Поради тия размествания ние

- 8 -

69

не знаем по настоящем кой са ръководителите на отделните подкомитети и състава на централния комитет и каква е неговата дейност. Освен Иван Дочев и неговия пръв помощник Анатоли Цанов по настоящем ние не знаем каква е дейността на легионерите организиран в "Националния фронт", нито пък знаем тяхните намерения. Знае се само, че напоследък те са се активизирали и се готвят да вземат участие в някаква си създаваща се армия от всички вражески емигрантски организации под ръководството на американците. Говори се също за усиляне на борбата между геметовисти и националисти, като при последното посещение на Гемето из Европа, националистите са провокирали устройваните от него събрания в сред емиграцията. В други сведения се говори за създаването на общо емигрантско ръководство на всички националистически елементи избягали от народните демокрации, но нищо конкретно не можем да кажем.

За сега ние не разполагаме с никаква агентура около хората на "Националния фронт" и това е главната причина за нашата слаба работа в сред тая вражеска организация, която развива усилен пропаганда и диверсионна дейност срещу нашата страна. Единствени информации и сведения които сме получавали до сега са главно от _____ /Нойрад/. Същия не е оформен като наш сътрудник и предвид сведенията които имаме, че е чужд агент ни възприра да му възлагаме сериозни задачи. Отделни повърхностни и неточни сведения сме получавали от "Камен", "Кюрчев" и др. информатори, които далеч не могат да ни дадат осветление за организационното състояние на националистите.

26.IV.1951 год.

1 екз.

СЪСТАВИЛ,
НАЧАЛНИК ГРУПА:

/Д. Нечев/

ПРОВЕРИЛ,
Н-К ОТДЕЛЕНИЕ:

/Б. Димитров/

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

19 36

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА БНФ /БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ/.

1. ВЪРХОВНО РЪКОВОДСТВО НА БНФ-упражнява се от 4 членен изпълнителен секретариат, с председател ХРИСТО СТАТЕВ, живущ понастоящем в САСЩ. Изпълнителния секретариат е оторизиран и отговорен за политиката, тактиката и ~~връзките на БНФ с българския~~ всички външни връзки и отношения на Движението БНФ.
В "ВЪРХОВНИЯ ИЗПЪЛНИТЕЛЕН СЕКРЕТАРИАТ" влизат:
1. ХР. СТАТЕВ-жив. в Америка,
2. Д-р ИВАН ДОЧЕВ, жив. в Канада,
3. Д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ, жив. Мюнхен-зап. Германия и четвърти А. Матей Жейков - ~~живущ в САЩ~~ САЩ.
Адрес: Същия както на органа на БНФ "Национална България" - Мюнхен - Allach, Schlierbach 4.
Организационния живот на БНФ се направява централно завсички страни от Д-р ИВАН ДОЧЕВ, член на "Върховния изпълнителен секретариат". Създадената преди организационна подцентрала за Европа с седалище Мюнхен, наречена "ОРГАНИЗАЦИОНЕН ЦЕНТЪР" престава да съществува. Подцентралата е била председателствувана от Д-р МАТЕЙ ЖЕЙКОВ, понастоящем емигрирал в САСЩ.
- Към върховното ръководство /Върховния изпълнителен секретариат съществува разширен управителен съвет, съставен от представители на клоновите организации и групи на БНФ в разните страни, имащ /управителния съвет/ съветателна функция в общото ръководство на движението.
- Орган на БНФ е в "НАЦИОНАЛНА БЪЛГАРИЯ", с главен редактор Д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ-БАЛКАНСКИ, който е същевременно член на "Върховния изпълнителен секретариат".
Адрес: München - Allach, Schlierbach 4
През 1951 год в "Национална България" е излязал само в 3 броя. През настоящата година, до м. октомври са издадени също 3 броя, от които 2 и 3 са заедно.

34
135

4. ОРГАНИЗАЦИЯ НА БНФ ЗА ГЕРМАНИЯ

Седалище Мюнхен. Адрес München - Allach, Schlierbach 4.
Ръководи се от Д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ-БАЛКАНСКИ, член на върховния изпълнителен секретариат и главен редактор на в. "Национална България" и членовете на разширения управителен съвет:
Кирил
КИРИЛ /КИКО/ ЕВДОКИМОВ-родом от Видин, на възраст около 33 години. Има брат аптекар в гр. Видин. Бил е връзката на БНФ с ИРО соло Христов
Г. ГЕНЧЕВ;
Михаил Т. БАЛСАМОВ-участник в бандата на полковник Михалакев, понастоящем работещ като пом. на А. ДИМИТРОВ в радио "Гласът на Америка", клон Мюнхен;
Стефан МАРИНОВ /МИНОВСКИ/-живял до лятото на 1952 год. в Франкфурт на Майн, изтеглен като деен организатор на движението.

Като отявлени привърженици и функционери на БНФ-Мюнхен са и следните лица:

- ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВ-братовчед на Кирил Евдокимов, около 31-32 годишен, отговорник на българската група при радио "Св. Европа", женен.
- Евг СИЛЯНОВ-дошел през средата на 1952 год. от Париж. майор ТОМО ДАМЯНОВ-бивш военно аташе в царската легация в Берлин;
сина на майор Т. ДАМЯНОВ;
СЕРЕБЕЗОВ;
Д-р НЕБОЛИЕВ;
майор ЖЕКОВ, син на генерал ЖЕКОВ;
ВЕЛИНОВ;
СПАСОВ;

Дейноста на организацията на БНФ и тяхните привърженици се изразява:

издаване на вестника "Национална България". До сега са излезли 3 броя. Изпълнен е изключително с нападки срещу БНК, Бв. и независима България и особено срещу гемето и неговите привърженици;
привличане и организиране на българската емиграция в Германия към БНФ, оглавяване на общата борба срещу НРБ, а с това признаването им от американците и др. капиталистически страни като първа к. революционна сила;
вземане активно участие в радио предавателните

- 3 -

38 14c

станции в Мюнхен "Св.Европа" и "Гласът на Америка"-намиращи се в американси ръце. До сега в българските отдели на горните радиостанции работят само националисти.

За постигането на горните задачи, хората на БНФ са в тесен контакт с българите от зап.Германия. В болшинството си са бивши студенти, които в срок за завършили образованието си и като добри студенти са се ползвали с добро име. Понастоящем водят скромен живот, морално запазени, не пиянстват и не развратничат. В сред българите се ползват с името на идеалисти. За разлика от привържениците на гемето-БНК са дисциплинирани и едни.

През време на II св.война, в Германия е преобладавала профашиски настроена българска колония, състояща се в болшинството си от работници и студенти. След капитулацията на хитлерова Германия, живущите българи в зап.окупационни зони били организирани в БНФ -начело с националистите. БНФ успява да се свърже с американските и бонски власти, а така също и с "ИРО". Националистите, които са оглавявали БНФ са давали сведения за емигриращите чрез "ИРО" българи, на различните американски служби. В последствие те са определяли правото на ДР персона. През 1945 год. на събрание на българите в Мюнхен е бил избран за връзка с "ИРО" К.ЕВДОКИМОВ. Връзките с американците на БНФ са запазени. Американските окупационни власти гледат на тях с по добро око, отколкото привържениците на БНК. За радио "Св.Европа" и "Гласът на Америка" са привлечени само националисти. Много от националистите са емигрирали в Америка. Останалите са заангажирани в различни американски служби.

Еленков Железков

РАДИО "СВОБОДНА ЕВРОПА"-МЮНХЕН

Адрес: Sender Freies Europa - München, Englische Garten 1

/същото здание където се помещава СРС./

Американско ръководство: Raphael - supervisor; Griffith - int. relations; Stenzel; Mr. Blackwell; Mr. Penninger; Schadwinzel - intendant на радиото и др.

Отдел за България: ръководител - ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВ с помощници

СИЛЯНОВ

МАРИНОВ,

информация /обработване на получен инф.мат./

майор Т.ДАМЯНОВ

сина на Т.ДАМЯНОВ

СЕРЕЕЗОВ.

- 4 -

39 715

МОНОТОРИНГ /слушане и записване на чужди радиопредавания/

Д-р НЕБОЛИЕВ

майор /капитан/ ЖЕКОВ

ВЕЛИНОВ и

СПАСОВ/пристигнал наскоро от Гърция/.

Сътрудниците в радиото са добре платени от американците. Преди известно време от радиото е бил освободен АСЕН МАНДИКОВ поради предаване на нецензурирано от американците съобщение. На негово място е бил назначен МАРИНОВ от Франкфурт на Майн.

Всички гореизброени лица са от БНФ.

РАДИО "ГЛАСЪТ НА АМЕРИКА"-МЮНХЕН

Адрес: Stimme Americas, Amerikanisches Consulat, Ludwigstr. 28, Zim. 348 München.
/същото здание където се помещава Американското консулство/.

Отговорник за България - Д.ДИМИТРОВ, дошел през август от Америка. За помощник има БАЛСАМОВ-участник в бандата на полковник Михалакев. Бюрото се намира в организационна подготовка. Бюрото има за задача да открие подстанция на "Гласът на Америка". Димитров е в връзка с ИВАН ДОБРИЛОВ в зап.Берлин на когото е възложил задача да събира различен информационен материал. Материала трябва да се събира от ОФ преса, списания издавани от НРБ, новизлезли книги, в разговори с лица бягащи от България или идващи в ГДР и пр.

5 ноември 1952 г.

Еленков

Мензгоф

Строго поверително!

60

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

16

СПИТАБКА

Относно: групата на емигрантите
националисти в Турция.

Грудата на националистите е създадена в нача-
то на 1949 год. от Любомир Нейков. Членовете на
същото ^{са} били бивши легионери, ратници, бранници,
цанковисти, полицаи, авантюристи, офицери и др.,
всичко около 30 души. В ръководството освен Ней-
ков са били ^и Стоян Василев Стамболиев и Михаил
Георгиев Балсамов/понастоящем в Мюнхен/. Групата
е подържала връзки с "Българския Национален
Фронт" в Мюнхен и групата "Езраждане" в Париж,
като е разпространявала и изданията на същите.
През лятото на 1949 год. са правили опити да се
обособят като клон на БНФ - Мюнхен, но безуспеш-
но. Така например на 16 юли 1949 год. по инициа-
тива на Любомир Нейков и Цветан Георгиев групат
се е събрала у Христо п. Христов с цел да се уч-
реди клон на БНФ. На събирането са присъствували
13 души, но никакво решение не е било взето.

През есента на 1950 год. националистите
съвместно с християн-демократичната група на Ди-
митър Грънчаров, желаейки да обединят национални
те сили на емиграцията образуват комитет в кой-
то влизаат; Димитър Грънчаров, Любомир Нейков,
Христо п. Христов, Тоню Добрев, Тодор Филипов и
контролен съвет в състав: Георги Пеев Динков,
Цветко Вългов Петков и Никола Д. Ингъзов. Дали са
стигнали до обединение не ми е известно, но
като не разполагаме с материали по този въпрос.

Групата на националистите не води органи-
зационен живот. По-известни нейни активисти са;
Стоян Стамболиев, Христо п. Христов, Папазов и
Иван х. Атанасов.

Националистите не се ползували с влияние
и доверие нито сред емиграцията, нито сред бълг.

Кого Балсамов е замис-
лял в Мюнхен?
чрез кого са поддържа-
ли връзки с БНФ -
в Мюнхен и Мюлен?
Кои души са
разпространявали
защо е трябвала още
мития при обособяване
на клон на БНФ
които Балсамов

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: /2014/

8

гарската колония ^{византизма от. с били в Цариград}
"Ая София". Издавали вестник "Национална и незави-
сима България".

Отношенията между националисти и земеделци
били много обтегнати. Същите избягвали да се срещат,
за да не стават скандали и побрица.

Вражеската дейност на групата се изразява в
следното:

а/Провокира нашите дипломатически представи-
тели и организира нападения над консулството ни в
Цариград, както е случаят с нападението на 3 сен-
тември 1949 година.

б/Събира "материали", необходими за подготвяне
та от ООН за издаване "Бяла книга"

в/Извършва вражеска агитация срещу нашата ко-
лония в Турция.

г/Праца писма до различни хора в страната в
които сипят хули и клевети срещу народната власт.

д/Поддържа връзки с емигрантите националисти
от Франция, Италия, Австрия, Германия, Аржентина и др.
е/Свързана е с английското разузнаване и е в
услуга на същото. Нейков вербовал агенти за което
получавал 1000 лири месечно. Освен това групата е
подържала връзки и с американското разузнаване, с
югославянския център на полковник и
помощниците му и албанеца

ж/Подготвя диверсанти за изпращане в страни
Членовете на групата били обучавани в радиотелегр-
фия от Стамболиев и Беселинов. През 1949 год. Цветан
Георгиев и поручик Беселинов завършили задграниче-
курс за да бъдат изпратени в България в диверсион-
ни задачи.

з/Правят опити да вербоват агенти от състав-
на екипажите на наши кораби пътуващи до Цариград.

и/Групата чрез Любомир Нейков поддържа връзка
с бившата царска фамилия. През април 1952 год. Ней-
ков е бил на посещение при същата в Египет и е по-

защо? →

свои души

- 3 -

лучил някаква парична помощ, която, обаче, използва за себе си.

Групата имала достатъчно парични средства, но същите не били използвани за развиване на работа а злоупотребявани от ръководителите.

Групата на националистите в Турция напоследък се е разкапала. Според думите на замовен бандит комитета на Нейков се е разтурил и останали само двама души.

Задачи във връзка с групата на емигрантите и националисти в Турция :

Разложена ли е наистина групата на националистите или продължава да съществува! Ако съществува кои са членовете на ръководството и как са разпределени длъжностите, какъв е числения и състав, какво е финансовото положение на групата и от къде наоира средства, взела ли е някакви мерки за затягане на организацията ~~и~~ и какви са резултатите има ли единство между членовете или се разяждат от групови борби, ако има групи, какви са и кой ги оглавява, къде се помещава ръководството на групата, чрез кого поддържат връзките си в различните разведки.

Б о ф и я
29.X .1952 г.
СШВЗДОВ

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

73

Строго-поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно исторически данни по създаването на организацията Български Национален фронт създадена по инициативата на легионирите изменици на родината.

Български национален фронт - създаден е през месец декември 1949 год., по инициатива на легионерите и участието на ратници, паисевци и цанковистите.

Понастоящем БНФ има ~~в~~ърховно ръководство, състоящо се от 4 члена, а именно: ХРИСТО СТАТЕВ-САЩ, ИВАН ДУЧЕВ-КАНАДА, д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ-МЮНХЕН и КАЛИН КОЙЧЕВ-САЩ. Към върховното ръководство изпълнителен секретариат/ съществува разширен управителен съвет, в който влизат представителите на клоновете организации в различните страни

В Германия има клонова организация в гр. Мюнхен-Алгах, " № 4. В ръководството влизат: д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ ДИМИТРОВ-БАЛКАНСКИ, КИРИЛ ИЛИЕВ ЕВДОКИМОВ, ГЕНЧО ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ, д-р МАРИНОВ и МИХАИЛ ГЕОРГИЕВ БАЛАСАНОВ и др.

Деиността на БНФ се изразява във вербоване на привърженици и издаване на весник "Национална България" и развиване на злосна клеветническа пропаганда, чрез радиостанциите в Мюнхен- "Свободна Европа" и "Гласът на Америка", в българските отдели на които работят изключително националисти. За повечето от ръководителите на БНФ, както и за тези работещи в радиостанциите, имаме сведения, че сътрудничат на американското разузнаване.

От даните с които разполагаме е видно, че националистите са получили напоследък помощ от Царското семейство и бонските власти в размер на около 11,000 западни марки.

ИЗГОТВИЛ:
ма.ор Р. Стефанов

ДС-И ВРАЩЕНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

74

Из архивите на

290

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

Относно: Подсъюза на Българския национален фронт в Триест

По наши сведения подсъюзът на БНФ в Триест е избран на 13 септември т.г. ново ръководство, наречено Временен управителен съвет, с председател ПЕТЪР ЦАНКОВ, секретар МАРИН ПОПОВ и членове ЗЛАТКА ХИЩЕВА, ИОНЧО СТОЯНОВ и СОТИР СТЕФАНОВ. Начело на цялата орг. византия в Триест застава МИЛАН ИЛИЕВ като упълномощен представител на БНФ и Помощния комитет на ИОСИФ ГАГОВ. Членовете на старото ръководство са били свалени като ултивени в сътрудничество с гетовци, вредителство, злоупотреба и пр.

Новото ръководство е изпратило съобщение до всички членове и съмишленици в Триест, с което ги уведомява, че единствен упълномощен представител на подсъюза и на помощния комитет в Рим е МИЛАН ИЛИЕВ; че е открита библиотека на подсъюза с библиотекар МИСКО СРЕБРОВ и че се основава взаимоспомагателна каса на подсъюза.

МИЛАН ИЛИЕВ е избягалият в Югославия през 1949 г. бивш български офицер, монархист, от с. ИВАНИТЕ, Софийско. Също е в Триест от 1950 г. Имал връзки с царица ЙОЛНА и получавал парична подкрепа от нея.

Поради липса на пълни данни за условията, при които е бил проведен избора и за причините, поради които са били отстранени старите членове на ръководството, Върховното ръководство на БНФ за сега се въздържа да утвърди станалия избор и е изискала от новото ръководство да му изпрати списъци на членовете и съмишлениците на подсъюза, присъствували и взели участие в избора, броя на отстранените и саморъчно разписан протокол от гласувалите, както и обяснения за това, кой е упълномощил МИЛАН ИЛИЕВ, кого точно представлява той, какъв мандат има и каква конкретна задача му е възложена. Върховното ръководство праща напоминане, че Гаговият комитет представлява самостоятелна инициатива със собствени задачи, не е включена в организационната йерархия на БНФ, поради което не може да предприема каквито и да било действия, валидни за БНФ, ако те не са изрично одобрени от ХРИСТО СТАТЕВ. В другото писмо е дадено съобщаване, че Върховното ръководство на БНФ било комплектувано в следния състав:

което се състои от четирименен изпълнителен секретариат,

- 2 -

444

1/ ХРИСТО СТАТЕВ, Рим, - общо ръководство; 2/ д-р В. БАЛКАНСКИ, Мюнхен, - идеология и печат; 3/ СТЕФАН ПОПОВ, Мадрид, - външни връзки и ИВАН ДОНЕВ, Торонто, - организационни. ХРИСТО СТАТЕВ е същевременно и единствен оторизиран главен представител на БНФ за Италия и Триест, който може да говори от името на БНФ, да дава пълномощия и да прави назначения.

Ръководството на подсъюза на БНФ в Триест е изпратило до членовете на изпълнителния секретариат върховното ръководство на БНФ отговор с исканите данни и документи.

От отговора на ХРИСТО СТАТЕВ до МИЛАН ИЛИЕВ, ПЕТЪР ЦАНКОВ и МАРИН ПОПОВ се вижда, че между върховното ръководство на БНФ и това на подсъюза в Триест съществуват разногласия. СТАТЕВ окачествява отговора на триестското ръководство до върховното ръководство като оскърбителен и лишен от елементарна другарска коректност, при това съдържал и неверности, тъй като ГАГОВ бил отрекъл категорично да е натоварвал МИЛАН ИЛИЕВ да представява и Националния фронт в Триест. Според неговите членове на старото ръководство имали проявена и добре позната на върховното ръководство дейност. Той предупреждава, че върховното ръководство ще разгледа създаденото положение в Триест и че от ИЛИЕВ, ЦАНКОВ и ПОПОВ ще зависи дали занапред те ще могат да бъдат членове на БНФ.

1952.12.13 г.

Из архивите на ДС

291

Строго поверително!

154
17

Отп. 4 екз.

17 май 1954 год.
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Разцепление сред емигрантите - монархисти в Истанбул.

На 17.XII. м.г. в Истанбул се е състояла среща между емигрантите привърженици на БНФ с цел да се изгладят възникналите разногласия и между тях и да се подработи листа за новоуправително тяло на БНФ. На срещата е било изтъкнато, че емигрантите - монархисти гледат с недоверие на ЛЮБОМИР НЕЙКОВ, тъй като същия вербовал лица за изпращане в България срещу което получавал парични облаги. Постигнало се съгласие да бъде избрано управително тяло с председател ТОДОР Х.ИВАНОВ и секретар САВА БЕРОВ, като ЛЮБОМИР НЕЙКОВ не участва в управителното тяло.

На състоялото се събрание на 27.XII. за председател е бил избран САВА БЕРОВ, а за секретар СТЕФАН КАШЕВ/ от групата на Л.НЕЙКОВ/. На събранието САВА БЕРОВ се изказал, че не е спазено споразумението и затова не счита избора за редовен.

На 16.I.т.г.се съставил нов комитет с председател САВА БЕРОВ, секретар дядо РАЙЧО/ липсват установачни данни/ и членове: ПЕТЪР СТОЯНОВ СИВКОВ, ТОДОР СТОЙКОВ ФИЛИПОВ, ИВАН ГАЧЕВ, ЖЕКО ПЕТРОВ ЗЛАТЕН, ТОНЮ ДОБРЕВ ТОНЕВ, ХРИСТО ГЕОРГИЕВ ПИСКЮЛЕВ и СТОЯН ИВАНОВ МАХАЙЛОВ.

Емигрантите монархисти са разцеплени на две групи: едната е с водач САВА БЕРОВ, а другата ЛЮБЕН НЕЙКОВ.

Към групата на САВА БЕРОВ се присъединили емигрантите: ПЕТЪР ХРИСТОВ ПОПОВ, НИКОЛА НИКОЛОВ ЧЪКЛЕВ, ПЕТЪР ДИМИТРОВ ФОТЕВ, ГЕОРГИ ДИМОВ ПАНДАЛЧЕВ, ПЕТЪР ГЕЖОВ РУСЕВ, ДЖОНО ПЕТКОВ НИКОЛОВ, ВЪЛЮ ДЖОНОВ ПЕТКОВ, НЕЙКО ТАНЧЕВ ИЛЧЕВ, ТОНЮ ДОБРЕВ, ЖЕКО ЗЛАТЕН, СТОЯН МАХАЙЛОВ, ХРИСТО ГЕОРГИЕВ ПИСКЮЛЕВ, СТОЯН ДИМИТРОВ ЛОГИЛКОВ, ПЕТЪР ХРИСТОВ ПОПОВ, ЙОРДАНКА ИЛИЧЕВА БЕЛЧЕВА, ЯНКО ДИМИТРОВ ПАВЛОВ, ХРИСТО СТЕФАНОВ ТЪРКОВ и др.

2.- 155
99

Към групата на ЛЮБОМИР НЕЙКОВ останали: СТЕФАН ПЕТКОВ КАШЕВ, ДОЙЧО КАБЕВРОВ, ВЛАДИМИР ЦЕНОВ ЛЕЧКАРСКИ, ДИМИТЪР ДИЧЕВ НИКОЛА ДИМИТРОВ ГИЛЕВ, НИКОЛА КРЕСТЕВ НИКОЛОВ, АНГЕЛ АПОСТОЛОВ АНГЕЛОВ, ИГНАТ ДИНЕВ ХАЙГЪРОВ и ХРИСТО ИЛЧЕВ ДОЛАПЧИЕВ.

През м. април т.г. ЛЮБОМИР НЕЙКОВ е изпратил заместници те на Родината ХРИСТО ИЛЧЕВ ДОЛАПЧИЕВ и АНГЕЛ АПОСТОЛОВ АНГЕЛОВ при САВА БЕРОВ, за да водят преговори за обединение, но последния отказал да разговаря с тях по този въпрос.

В края на м. април т.г. ДОЛАПЧИЕВ и АНГЕЛОВ били посетени в квартирата им от американските разузнавачи ЛЕРИ и РЕЙ. Последните поканили АНГЕЛОВ и ДОЛАПЧИЕВ на чаша бира. Това внимание се дължело на стрелеца на американския разузнавателен център изолира НЕЙКОВ, който е на цятна длъжност в Английския разузнавателен център и работи изключително за него.

Отпечатано в 4 екз.
I екз. - II-ро управление ДС
I екз. - Управление ГВ
I екз. - отделение II-ро
I екз. - към дело
Изготвил 3452
Написала 8931

СТРОГО ПОВЕРЛИТЕЛНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведена среща на български националисти в Мюнхен и предстояща конференция в Мадрид във връзка с обединението на българската емиграция и образуване българско задгранично правителство.

На 3 и 4.XI.т.г. в Мюнхен, по инициатива на ХРИСТО СТАТЕВ - председател на Върховния изпълнителен секретариат на Българския национален фронт и отговорник за работата в Италия със седалище Рим, се е състояла националистическа среща на която са присъствували: д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ - член на Върховния изпълнителен секретариат на Българския национален фронт, завеждач "Идеология и печат", редактор на вестник "Национална България" и отговорник за работата в Западна Германия със седалище Мюнхен, ДАМЯНОВ - навярно майор ТОДОР ДАМЯНОВ - бивш военен аташе в Берлин, завеждач понастоящем картотеката при радио "Свободна Европа" - Мюнхен, ЕВДОКИМОВ - ЕВДОКИМ или КИРИЛ ЕВДОКИМОВ - първият завеждач българския отдел при радио "Свободна Европа", вторият - член на клонното ръководство на Българския национален фронт за Западна Германия - и двамата легионери, ИВАН ДОБРИЛОВ - председател на Българското национално движение в Западен Берлин,

САВА КИРОВ - бивш журналист и дипломат, монархист, не се числи официално към никаква организация, живее в Париж, ПОПОВ от Париж, ПЕТРОВ и ГЪЛЪБОВ от Италия, както и самия СТАТЕВ.

На срещата е бил поканен ТОДОР ДИМАНОВ - бивш и настоящ крупен търговец, монархист, живее в Мадрид при царицата, отпуска суми на Българския национален фронт и Българското национално движение - почетен председател на последното. Стреми се да играе ролята на помирител и обединител на различните национални течения, но поради разногласията му със СТАТЕВ, не е отишъл на срещата, а е изпратил ИВАН ДОБРИЛОВ като му е дал и инструкции да се противопостави на СТАТЕВ, като по този начин даде да се разбере, че Българското национално движение в Западен Берлин е зад ТОДОР ДИМАНОВ.

СТАТЕВ е устроил въпросната среща с цел да вземе съгласието на присъстващите - да излиза от тяхно име при преговорите които ще се състоят на 9.XI.т.г. в Мадрид, местопребиваването на царицата, по бъдещото обединение на българската емиграция и образуване на българско задгранично правителство. СТАТЕВ е уведомил съораяните се, че преди известно време в Италия е имал разговор с американски парламентаристи по предложението на българската емиграция. Същите го посъветвали да се побърза с обединението на българската емиграция и образуването на българско задгранично правителство.

На конференцията в Мадрид щали да присъствуват: царицата, ГЕОРГИ КЪОСЕИВАНОВ, ХРИСТО СТАТЕВ, ТОДОР ДИМАНОВ, д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ, ИВАН ДОЧЕВ - бивш водач на легиона, член на Върховния изпълнителен секретариат на Българския национален фронт, завеждач организационните въпроси и отговарящ за работата в Канада, издава вестник "Български народен глас" - Торонто, НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ - бивш външен министър от кабинета на КЪОСЕИВАНОВ, и пълно-

92

-3-

моцен министър в Стокхолм, монархист, НИКОЛОВ от Бразилия и др.

Различията между СТАТЕВ и ДИМАНОВ били главно по въпроса, кой да оглави българското емигрантско правителство. ДИМАНОВ държал министър председател да стане КЪОСБИВАНОВ, докато СТАТЕВ искал сам да оглави правителството.

СТАТЕВ е поинил, че него го интересували групите на Българския Национален фронт в Канада, САЩ, Бразилия, Италия и Западна Германия/Мюнхен/. За българското национално движение в Западен Берлин, се е изказал, че е нищожна организация, която не развивала никаква дейност и че за сега от нея не се интересувал.

Причината ХРИСТО СТАТЕВ и ИВАН ДОЧЕВ да не признават организацията на Българското национално движение била тая, че същата била с ТОДОР ДИМАНОВ.

.....XI.1954 год.

С о ф и я.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

77

Строго поверително 10

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Българския Национален Фронт - Б.Н.Ф.

От официални източници, издания на емиграцията е известно, че на 27 декември 1948 година представителите на някои националистически групировки, съществуващи по това време в Западна Германия и Австрия се събрали на конференция в околностите на гр. Мюнхен и изхождайки от общата цел, която преследват - борба срещу народната власт у нас, взели решение да се обединят в една организация, която нарекли БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ - Б.Н.Ф.

На тази конференция били представени следните националистически организации: "Българския противоболшевишки съюз", "Национален политически център - демократически съговор", "Български клуб - Мюнхен" и "Дейния клуб - Защита".

Програмата за работа на БНФ предвижда обединение на всички национални сили, намиращи се в капиталистическите страни за борба срещу НРБ, възстановяване Търновската конституция, частната собственост и др.

За изпълнението на тези задачи били набелязани следните средства: печатна пропаганда, меморандуми, събрания, сказки, общуване и сътрудничество с всички националистически и международни организации, чиито задачи и цели се покриват или доближават с тези на БНФ.

Според устава на БНФ членуването в него може да бъде индивидуално и колективно, като индивидуални членове могат да бъдат всички български емигранти, които споделят идеите и програмата на БНФ, а колективни членове всички националистически организации, групи, среди, които приемат принципите и програмата на същия.

Решено било седалището на БНФ да бъде в Мюнхен, а за ръководство на БНФ, конференцията избрала следните лица:

1. ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ - председател, роден на 7.1.1906 г. в гр. Коларовград, има висше юридическо образование. До 9.9.1944 г. водач на легионерското движение в страната. Бил е адвокат, кмет и началник в Министерство на вътрешните работи. На 5 септември 1944 година напуска страната и заминава за Австрия, където по-късно организира националистическите елементи за борба срещу нашата страна, и където по наши сведения се поставя на разположение на американското разузнаване. През 1951 година напуска Австрия и се установява в гр. Торонто, Канада, където организира националистическите елементи в БНФ и отпочва редактирането на в. "Български народен глас".

2. КОСТАДИН ТОДОРОВ ОБИАРОВ - на работа в германската радио-станция "Донау". От 1941 година е бил член на хитлеристката партия и е служил в германската тайна полиция във Виена. Издавал заповеди за арестуването на българи от името на Гестапо. Участвувал е в цанковото правителство и е бил офицер от разузнаването. След разгрома на хитлеристка Германия жена му е работила в американската комендатура.

Според непроверени сведения заминал за САЩ.

3. Инж. АНГЕЛ ИЛИЕВ ГЕНДЕНСКИ - роден на 16.X.1920 година в гр. Видин. По професия строителен инженер. Висшето си образование е завършил в Чехословакия, където е участвувал в националистическата организация "Св. Кирил и Методи". След 9.9.1944 год. е избягал в Австрия и се установил в гр. Грац. По-късно заминал за Канада, където се намира и понастоящем. В страната кореспондира с родителите си, живущи в гр. Враца.

4. Д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ ДИМИТРОВ - роден на 26.8.1916 год. в гр. Сливен, българин, женен за германка, по професия зъболекар. Преди 9.9.1944 година ВЪЛЧЕВ не е членувал в политически организации. Движел се е с прогресивни другари. През 1937 година е заминал да следва във Франция, от където по-късно /1941 год./ се прехвърлил в Германия и се е установил в Мюнхен. През 1949 година е избран за член на Върховния изпълнителен секретариат на БНФ. Редактор е на в. "Национална България" и понастоящем е председател на ръководството на организацията на БНФ в Западна Германия. От данни от източник, ползващ се с доверие ВЪЛЧЕВ е американски агент.

5. БОРИС ИВАНОВ ДИМИТРОВ е роден на 1.6.1910 година в гр. Пазарджик. Завършил е търговска гимназия, висше полицейско училище и ШЗО. От 1935 година до 9.9.1944 година е заемал отговорни длъжности в полицията. Непосредствено след 9.9.1944 година

заминава за фронта, отлъчва се от частта си, известно време престоява в Австрия и след това се прехвърля в Зап. Германия. Къде се намира понастоящем няма данни.

6. КОСТА БОЖИЛОВ.

По-късно поради напускане на Мюнхен от страна на някои от членовете състава на ръководството на БНФ настъпват някои промени.

По сведения от официални източници, издавания на БНФ и по-късно потвърдени от агентурни такива, понастоящем ръководството на БНФ се осъществява от четиричленен изпълнителен секретариат председателствуван от ХРИСТО СТАТЕВ. Този секретариат е наговорен да ръководи политическата работа на различните поделения на БНФ и има седалище в Мюнхен. Организационната работа на БНФ се направлява от члена на върховното ръководство ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ от седалище гр. Торонто-Канада. Единствения централен орган на БНФ е вестник "Национална България", който в последните години излиза за 2-3 пъти в годината.

В резултат на дейността развита от ръководството на БНФ и неговите привърженици в различните капиталистически страни на запад, както и в някои презокеански такива, се били изградени редица поделения на БНФ, както и привлечени за колективни членове някои политически групировки. Такива поделения има изградени в следните страни:

ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ

По сведения от наш източник, заслужаващ доверие през 1953 г. в ръководството на организацията на БНФ за Западна Германия влизат следните членове:

1. Д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ ДИМИТРОВ

2. СТЕФАН МАРИНОВ ЙОВЕВ - на около 43 години. Преди 9 септември е бил кореспондент на германските вестници у нас и сътрудник на Гестапо. Няколко дни преди 9.9.1944 година ЙОВЕВ напуска България и се установява в Австрия, където е привлечен в задграничното правителство на АЛЕКСАНДЪР ЦАНКОВ. Понастоящем ЙОВЕВ работи в радио "Свободна Европа", а има данни които говорят, че работи за американското разузнаване. Съпругата му кореспондира с майка му АННА - сестра на бившия министър ИВАН СТЕФАНОВ. Същия има брат на име ГЕНО, член на БКП и полковник в Гранични войски.

3. ГЕНЧО ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ - роден на 27 юни 1919 година в гр. Червен бряг. Произхожда от богато търговско семейство. По професия строителен инженер. През 1939 година ГЕНЧО е заминал за

4.- 13

Германия да следва и се установил в гр. Мюнхен, където се намира и понстоящем. Собственик на фирма за износ на строителни материали. Търгува с Италия, Франция, Швейцария, Гърция и др. Има добро материално положение. До заминаването му за задграница е бил член на легиона. По непроверени данни в миналото е сътрудничил на гестапо, а сега на американското разузнаване. Понастоящем кореспондира с близките си, които живеят в гр. Червен бряг.

4. КИРИЛ ИЛИЕВ ЕВДОКИМОВ – роден през 1920 година в град Видин, българин, женен за германка. Произхожда от буржоазно семейство. През 1939 година КИРИЛ е заминал за Германия за да следва зъболекарство. Установил се е в гр. Мюнхен, където живее и сега. Занимава се официално с търговия. КИРИЛ като ученик е бил член на легиона. По наши сведения КИРИЛ ЕВДОКИМОВ е в услуга на американското разузнаване. Кореспондира с близките си в страната.

5. МИХАИЛ ГЕОРГИЕВ БАЛСАМОВ – роден на 6.1.1900 година в гр. Ямбол, женен за германка, с висше юридическо образование. Произхожда от буржоазно семейство. До 9.9.1944 година БАЛСАМОВ не е членувал в никоя политическа организация, обаче, е бил привърженик на фашистката власт, имал връзки с полицията. След тази дата е враг на народната власт. През 1948 година заедно с бандата на подполковник МАХАЛАКЕВ участва в отвличането на пътнически самолет за Турция, където БАЛСАМОВ се поставя в услуга на турската полиция и става отговорник пред ИРО за емиграцията, както и член на БНФ – Турция. През 1951 година заминава за Западна Германия – Мюнхен, като първоначално е работил в радио "Свободна Европа", а след това в "Гласът на Америка".

По сведения от официални издания на БНФ в Западна Германия са съществували групи на БНФ в градовете: Райхенау, Хайделберг, Щутгард, за дейността на които не разполагаме със сведения.

Ф Р А Н Ц И Я

Националистическите елементи, намиращи се в Париж през 1949 година се обединяват в дружество "ВЪЗРАЖДАНЕ". Същото е колективен член на Българския Национален Фронт. При създаването на тази групировка активно съдействие са оказали ДИМИТЪР ШИШМАНОВ, КЪОСБИВАНОВ, САВА КИРОВ и др. бивши дипломати-невъзвращенци.

Дружеството издава списания "Възраждане", в което се публикуват клеветнически статии срещу нашата страна, както и разобличителен материал срещу ГЕМЕТО и привържениците му.

5.- 14

Първоначалния състав на ръководството на това дружество е бил:

1. ЖОРДАН ПЕВ ПЕВ – председател, роден на 10.1.1919 г. в гр. София, бивш офицер. През 1947 година заминава с паспорт на лечение за Франция, от където не се завръща. Там се включва в работата на вражеските емигрантски организации и работи много активно. Има сведения от достоверен източник, че ПЕВ е работил в полза на френското и американско разузнаване.

2. ДЯНКО ДЕЯНОВ СОТНРОВ – роден на 25.XII.1913 година в гр. Ст. Загора. Завършил е висше образование. Бил е член на "Звено". През 1946 година е бил назначен за легационен съветник в Париж. Към края на с.г. си подава оставката и се обявява за невъзвръщенец. Родителите му се намират в страната.

3. БОЛЧО ДИМИТРОВ ХРИСТОВ – роден на 1.6.1906 година в с. Горни Воден, Асеновградско. Произхожда от богато земеделско семейство. Има завършено висше образование. Женен е за сестрата на фашисткия генерал ЛУКОВ. От 1938 до 1946 година е бил концлер на българската легация в Париж, а след уволнението му отказва да се завърне в страната. Развива активна вражеска дейност. В страната има само една сестра, с която не са в добри отношения. Родителите му са починали през 1912 година.

4. СТЕФАН ПАВЛОВ ГРУЕВ.

През 1952 година ЖОРДАН ПЕВ ПЕВ заминава на работа в Лондон. Заместници на ПЕВ остават:

1. СТЕФАН ПАВЛОВ ГРУЕВ и

2. БОГОМИЛ ИВАНОВ МАРИНОВ – роден на 28.12.1922 година в гр. Сталин. Произхожда от семейство на служители. Родителите му живеят в София. Преди 9.9.1944 година е членувал в профашистки организации. След тази дата е членувал в нелегалната организация "Национален революционен фронт", заради което е бил изпратен в ТВО. През 1945 година избягва в Турция, където е бил в услуга на турското разузнаване. Понастоящем се намира във Франция. В страната има баща, майка и сестра.

По сведения на източник на когото може да се върва групата "Възраждане" поради фракционни борби в последно време се е разложила и не развива активна дейност. Повече от членовете ѝ са свързани с Военната лига и правят усилия да съгласуват дейността на "Възраждане" с тази на Военната лига.

6.-

15

А В С Т Р И Я

Групата на БНФ в Австрия е изградена през 1949 година. Седалището на същата е било в гр. Залцбург. Групата е била оглавявана от члена на Върховното ръководство на БНФ ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ, който пребивавал по това време в Австрия. В ръководството на същата е бил и АНГЕЛ ТОДОРОВ. Групата на БНФ в Залцбург е развивала активна дейност. Тя е издавала позиви до емиграцията, разпространявала е списанията и вестниците, издавани от БНФ, поддържала е връзка с местните власти, както и с представители на някои разузнавателни централи чрез ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ. Понастоящем отговорник за работите на БНФ в Австрия е АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ ДЪРВОДЕЛСКИ – роден на 1.3.1927 година в с. Мърчево, Михайловградско и жител на София. Седалището на ДЪРВОДЕЛСКИ е в Грац. Подробности за дейността на същия липоват.

И Т А Л И Я

Едно от най-активните поделение на БНФ, което е колективен член на БНФ е това в Рим. То поддържа най-тесни връзки с различни организации и дружества в Италия, чрез които улеснява своята дейност. Създадено е в началото на 1948 година в Рим по инициатива на отец ЙОСИФ ВЕНКОВ ГАГОВ със съдействието на Ватикана. Създадената организация първоначално е съществувала като национално поделение на ИРО за България, като се е занимавало с разпределение на помощи отпускани за емигрантите от ИРО. Този "Комитет за подпомагане на българските емигранти", начело на който стоял ГАГОВ впоследствие е отделил ръководството за политическата дейност в комитета и го поверява на дейния цанковист от миналото ПЕРУСАЛИМ ПЕТРОВ ВАСИЛЕВ – роден на 24.7.1891 година в гр. Оряхово, с юридическо образование, завършил генералшабна академия. Сътрудничил на правителствения вестник "Вечер". През 1944 година заминал за Унгария, по-късно се прехвърлил в Германия, като след разгрома ѝ се установил в Италия, където се поставил в услуга на комитета на Отец ГАГОВ.

По сведения от 1952 година състава на комитета на отец ГАГОВ е бил следният:

1. ОТЕЦ ЙОСИФ ВЕНКОВ ГАГОВ – председател е роден на 9. септември 1915 година в с. Ген. Николзев, Пловдивско. Произхожда от богато семейство.

7. 76

ГАГОВ е напуснал България през 1928 година, заминал за Италия, където завършва духовна академия, а по-късно става професор по археология в същия.

През 1947 година ГАГОВ е идвал в България и след известен престой се завръща отново в Италия. Има данни, че е американски агент и като такъв получава големи суми от същите.

2. ПАВЕЛ ДИМИТРОВ ПАВЛОВ – секретар, роден на 7.3.1905 г. в гр. Пловдив. Има завършено висше образование.

През 1940 година ПАВЛОВ постъпва на работа в Дирекция на полицията. 9 септември 1944 година го заварва областен директор на Врачанска област. На 9.9.1944 година той успява да избяга в Австрия, от където през 1945 година се прехвърля в Италия.

3. ИВАН БАНКОВСКИ – отговорник за в. "Емигрантски вестник" – орган на комитета.

4. АСЕН ПАВЛОВ – отговорник по македонските въпроси.

5. АВРАМОВ – отговорник по македонските въпроси.

Активен сътрудник на комитета е бил и скулптора ПЕЙКОВ.

Комитета се е занимавал с уреждане положението на емигрантите пред италианската полиция, настаняването им на работа или в лагерите, изпращането им в други страни, както и подготовка на шпиони и диверсанти из средата на емигрантите за изпращане в страната.

Издавания от комитета вестник "Емигрантски вестник" първоначално е бил печатан на циклостил, а по-късно отпечатването му подобро и тиража му достигнал до 1,000 броя. Освен този вестник комитета разпространява и вестник "Национална България".

Комитета е използвал за трибуна срещу нашата страна устройваните чествувания за Борис III, Кирил и Методи и др.

Комитета на Отец ГАГОВ е в лоши отношения с хората от подкомитета на БНК в Рим. Поддържа тесни връзки с ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ и с представители на БНФ от Австрия, Франция и Турция.

По сведения от наши източници на които може да се вярва комитета на ГАГОВ е в непосредствени връзки с Ватикана и по-специално с Източната Конгрегация. Самия ГАГОВ е работник на същата и оглавява секцията за чужденците при папската комисия за помощ, председателствувана от ФЕРНАНДО БАЧЕЛИ. Според същите източници ГАГОВ доставя разузнавателни сведения на тази конгрегация за положението в България получавани чрез Гърция, за която цел той лично и секретаря на комитета ПАВЕЛ ДИМИТРОВ са ходили. ГАГОВ поддържа връзки и с американците

8.-

12

посредством ЛАНДИ - председател на американското помощно дело, както и с гръцкия военен аташе в Рим - ДИМИТРИО СИРОДАКСИС.

Комитета поддържа връзки с царската фамилия, от която получавал материална помощ. Същия получава помощи и от Ватикана и американците, като последните вършели това чрез организациите си в Италия. Получаваните средства ГАГОВ изразходвал за подпомагане на емигрантите, за печатницата, която печата вестник "Емигрантски вестни", както и за издаване на друга антикомунистическа литература.

Комитета не е имал свои поделения в Италия. За работа сред емигрантите пръснати из различните градове и лагери той използвал свои представители. През 1950 година отговорници за лагера "Баньоли" са били:

1. ГОСПОДИН ТОДОРОВ ГОСПОДИНОВ, роден на 19.5.1925 година в с.Любенова махала, Новозагорско. В миналото е бил активен член на легиона. След 9.9.1944 година става член на РМС. През м.декември 1946 година минава границата за Гърция и от там се прехвърля за Италия.

2. Д-р ДИМИТЪР ДИМИТРОВ ДАНЧЕВ, роден на 8.9.1926 година в гр.Бяла Слатина. Произхожда от средно градско семейство. Завършил медицина.

Преди 9.9.1944 година е бил привърженик на фашистката власт. След това членува в Социалдемократическата партия - К.Лулчев. През 1947 година е бил изпратен на специализация във Франция, след което отказал да се завърне в страната. В страната има баща, майка и три сестри.

3. БОГДАН ВЕЛИЗАРОВ.

В гр.Милано представител на комитета на ГАГОВ е бил КЪНЧО ДИМИТРОВ КЪНЧЕВ, роден на 21 август 1915 година в с.Тодоричене, Луковитско. Преди 9.9.1944 година е бил активен легионер. През 1942 година е бил изпратен на работа в Търговското представителство в Букурещ, от където през 1947 година забягва в Италия. Лишен от българско гражданство.

През 1952 година отговорник за лагера "Аверса" е бил ЦВЕТАН ГЪОРГМЕВ.

Отговорник за лагера "Капуа" е бил МИТО МИТЕВ ИЛИЕВ, роден на 19.12.1925 година в с.Пейковци, Габровско. До 9.9.1944 година - безпартиен, а след тази дата става член на РМС и служител в Народната милиция. През 1945 година е заподозрян в кражба и при опит да бъде задържан минава нелегално границата в Гърция, откъдето по-късно преминва в Италия.

9.-

18

През 1950 година в Триест е била създадена секция на БНФ. В ръководството на секцията са влизали следните емигранти: ЙОНЧО НИКОЛОВ НЕНОВ, МИЛАН БОЖИЛОВ, КОНСТАНТИН МИТОВ, АЛЕКСАНДЪР АНГЕЛОВ ТОДОРОВ и СПИРИДОН АНГЕЛОВ ЙОРДАНОВ.

По сведения от наш източник, заслужаващ доверие, БНФ в Триест на 13 септември 1953 година е избрал ново ръководство наречено "Временен Управителен Съвет. Ръководител на цялата организация на БНФ в Триест бил МИЛАН ИЛИЕВ - упълномощен представител на БНФ и на Гаговия комитет. ИЛИЕВ е от с.Лваняне, Софийско, бивш офицер-монархист избягал през 1949 година. До 1950 година бил в Югославия, от където поддържал връзки с Царица Йоана. За председател е бил избран ПЕТЪР ЦОНКОВ, секретар - МАРИН ЙОНОВ и членове - ЗЛАТКА МИНЧЕВА, ЙОНЧО СТОЯНОВ и СОТИР СТЕФАНОВ.

Старото ръководство било подменено, тъй като било уличено в сътрудничество с гететовци, в злоупотреба и др.

От разменените впоследствие между новото ръководство на БНФ-Мюнхен писма, се вижда, че между двете съществуват някои разногласия.

Г Ъ Р Ц И Я

По сведения получени от източници на които може да се вярва, е известно, че през м.декември 1950 година в гр.Атина със съдействието на американското разузнаване е бил изграден БЪЛГАРСКИ ДЕМОКРАТИЧЕН БЛОК /БДБ/, обединяващ националистическите елементи, с ръководители: ДАКО АДАМОВ ДАКОВ от с.Медковец, Ломско, ИВАН ХРИСТОВ от Хасково и ИВАН АДАМОВ ДИМИТРОВ.

БДБ е имал за задача да обедини българската емиграция живуща в Гърция за борба срещу нашата страна, за възстановяване на Търновската конституция и за провеждане референдум, чрез който българският народ да реши какво управление иска: монархия или република.

БДБ имал своя група в лагера "Лаврион" с председател ИВАН МАРИНОВ и секретар ЙОРДАН АТАНАСОВ от с.Ракитово, Пазарджишко. Такава група е съществувала и на остров Сирос.

Гръцките власти не разрешавали на БДБ да води редовен организационен живот, обаче, хората му били използвани от гръцкото тапе и от американското разузнаване, като последното е прехвърлило някои от тях на обучение в Западна Германия.

От същите източници е известно, че по същото време със съдействието на английското разузнаване в Гърция е бил изграден и

БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ с ръководител полковник ИВАН ИВАНОВ ГОЛОГАНОВ, като членовете на БНФ били също използвани от чуждите разузнавания, работещи в тази страна. БНФ от своя страна е поддържал връзки с АЛЕКСАНДЪР ЦОЛОВ ЦАНКОВ от Аржентина.

Впоследствие ГОЛОГАНОВ бил обвинен в злоупотреба на суми, принадлежащи на членове на организацията и отстранен от ръководството, като на негово място застанал ДИМИТЪР СТАНЧЕВ БАХАРОВ.

ГОЛОГАНОВ не се е ползвал с доверието на гръцките власти, които го смятали, че работи за ВАР-Иван Михайлов.

На състоялото се извънредно заседание на ръководствата на създадените през 1949-50 година БЪЛГАРСКИ ДЕМОКРАТИЧЕН БЛОК и БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ЕМИГРАЦИЯ на 5 февруари 1952 година в Гърция било взето решение за обединение на двете организации в "БЪЛГАРСКИ ОСВОБОДИТЕЛЕН КОМИТЕТ - ЦАРСТВО БЪЛГАРИЯ - В.О.К.Ц.Б." На това съвместно заседание е било избрано ръководство в следния състав:

1. Председател - РАЙЧО РАЙЧЕВ
2. Касиер - ТОДОР ПАНЕВ
3. Заведущ организационният отдел - БОЖКО БОЖКОВ.

Подробности за дейността на тази организация от създаването ѝ до сега не са познати, обаче, обстоятелството, че за пръв път това събитие е било оповестено от органа на Гаговия комитет и се приема с одобрение и въодушевление може да се смята, че тази организация обединява националистически елементи, нещо за което говори и самото наименование на същата. Адреса на организацията е: БОЖКО БОЖКОВ, лагер за чужденци Сирос, Гърция.

ТУРЦИЯ

Групата на националистите в Турция е оформена в началото на 1949 година. Същата обединява бивши легионери, ратници, браници, цанковисти, бивши полицаи и офицери и др. При оформяването ѝ същата е наброявала около 30 души. Първото ръководство на тази група е имало следния състав:

1. ЛЮБОМИР ДИМИТРОВ НЕЙКОВ, роден на 2.7.1914 година в гр.Станке Димитров. По професия търговец, син на бившия министър на търговията ДИМИТЪР НЕЙКОВ. През 1946 година НЕЙКОВ бива изпратен по линия на М-во на търговията в Турция за сключване на сделки. Той заминава заедно със семейството си и по-късно се обявява за невъзвръщенец. В Турция ЛЮБОМИР се поставя в услуга на турската полиция, свързва се и с английското разузнаване, а понастоящем се явява агент-вербовчик на последното.

2. МИХАИЛ ГЕОРГИЕВ БАЛСАМОВ, роден на 6.1.1900 година в гр.Ямбол, женен за германка, с високо юридическо образование. Произхожда от буржоазно семейство. До 9.9.1944 година МИХАИЛ е бил привърженик на фашистката власт и имал връзки с полицията. През 1948 г. БАЛСАМОВ заедно с бандата на МИХАЛАКЕВ забегнали в Турция, където се поставя в услуга на турската полиция.

През 1951 година БАЛСАМОВ заминава за Германия, установява се в гр.Мюнхен, където постъпва на работа в радио "Свободна Европа".

3. СТОЯН ВАСИЛЕВ СТАМБОЛИЕВ.

Тази група е поддържала връзки с БНФ в Мюнхен, като през 1949 година е правила опити да стане колективен член на същия, но не е била приета. Групата е поддържала връзки с д-во "Възраждане" в Париж, като разпространявала изданията на Централното ръководство на БНФ.

През есента на 1950 година националистите съвместно с християн-демократическата група на ДИМИТЪР ГРЪНЧАРОВ, желаейки да обединят националистите в Турция са образували комитет, в който са влизали: ДИМИТЪР ГРЪНЧАРОВ, ЛЮБОМИР НЕЙКОВ, ХРИСТО ПОП ХРИСТОВ, ТОНО ДОБРЕВ и ТОДОР ФИЛИПОВ, но не са постигнали това обединение.

Групата на националистите не се ползва с доверие сред емиграцията. Тя не води редовен организационен живот, издавала вестник "Национална и независима България".

Отношенията на групата с привържениците на ГЕМЕТО са били винаги отегнати.

Дейността на националистическата група в Турция в миналото се е изразявала в устройване провокации срещу чиновниците в нашите представителства в тази страна, активна вражеска агитация сред българската колония в Турция и указване активна помощ на чуждите разузнавания в Турция във вербовката, подготовката и изпращането в страната на лица с разузнавателни и диверсионни задачи. От тази група в нашата страна с разузнавателни задачи са идвали ТОДОР ФИЛИПОВ и ПЕТЪР ЦИФКОВ.

Групата е поддържала връзки с царската фамилия, от която е получавала и материална помощ.

По сведения от източник, заслужаващ доверие е известно, че в края на м.декември 1953 година в ръководството на групата на националистите са влизали следните лица:

1. ЛЮБОМИР НЕЙКОВ, председател.
2. НИКОЛА ГЕНЕВ - касиер.
3. ТОДОР ХАДЖИ ИВАНОВ - член
4. ПЕТЪР СИВКОВ - член

В контролната комисия на дружеството са влизали:

1. САВА БЕРОВ, от Габрово
2. СТЕФАН КОШЕВ, от Габрово
3. НИКОЛА КРЕСТЕВ, от Хасково.

Подгласници:

1. СТОЯН МОГИЛКОВ
2. ХРАСТО ДОЛАНЧИЕВ, от Айтос
3. АНГЕЛ АПОСТОЛОВ, от Бургаско.

За дейността на същото нямаме сведения.

АНГЛИЯ

От официални източници, издания на БНФ е известно, че през 1950 година в Англия е била създадена група на БНФ от живущите в градовете Бристол, Бирмингам и Лондон емигрантите-националисти. Групата е била ръководена от А.НИКОЛОВ. За дейността на същата нямаме данни.

СЪЕДИНЕНИ АМЕРИКАНСКИ ШТАТИ

От официални източници, издания на БНФ е известно, че през 1951 година в гр.Питсбург, САЩ е била изградена група на БНФ. По-дробенности относно дейността на същата липоват.

КАНАДА

От официални източници, издания на БНФ е известно, че през 1951 година в гр.Торонто, Канада е била изградена група на БНФ с председател АНГЕЛ ГЪНДЕНСКИ и членове АНГЕЛ ТОДОРОВ, НИКОЛА ГУРИЕВ и др. Някои от членовете на тази група установили се в Торонто са дошли от Австрия и Западна Германия. В Торонто се намира^т ръководителя на БНФ ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ дошъл от Мюнхен, под ръководството на когото се издава вестник "Български народен глас" и циклостилното списание "Борба", изпълнени с най-долни клевети и лъжи срещу нашия народ, страна и правителство.

БРАЗИЛИЯ

От официални източници, издания на БНФ е известно, че в гр.Минерваго, Бразилия е била създадена група на БНФ с ръководител в гр.Бахия.

През 1949 година в Бразилия е бил образуван "Български помощен комитет" със задача да подпомага пристигащите български

емигранти в тази страна. Този комитет поддържа връзки с Бразилския Червен кръст, издава циклостилен бюлетин и развива изключително помощна дейност. В него участвуват някои националисти, произхождащи от БНФ.

АРЖЕНТИНА

От официални източници, издания на БНФ е известно, че в гр.Буенос Айрес - Аржентина по инициатива на АЛЕКСАНДЪР ЦАНКОВ през 1948 година е бил образуван "Български Национален Противокмунистически Комитет", за дейността на който не разполагаме с никакви сведения.

АВСТРАЛИЯ И НОВА ЗЕЛАНДИЯ

По сведения от изданията на БНФ е известно, че напусналият Европа националистически елементи след 1950 година, установили се в този край на света са образували подразделения на БНФ в градовете: Аделаида, Сидней, и Камбера. Относно дейността на същите нямаме никакви сведения.

_____ 1954 година

С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР:

/Генерал-майор Хр. Боев/

Строго поверително!

240

УТВЪРЖДАВАМ
ЗА НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 4-ТИ:
ПРИ УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Капитан С. Босев
София, 14 март 1955 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

№: 2675/10.3.955. П. Ру

ПО С Т А Н О В Л Е Н И Е

ОТНОСНО: вземане на разработка
лицето ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ.

Аз мл.лейтенант Йордан Д.Чавдаров, н-к група при У-ние
I-ДС, отдел 4-ти, отделение III-то, след като прегледах наличните
материали за лицето Иван Димитров Дочев установих следното:

Иван Дочев е роден на 7.1.1906 год. в гр. Коларовград,
българин, изменник на Родината, понастоящем се намира в Канада.

Дочев през 1934 г. е завършил висше юридическо образо-
вание. През 1940 год. е бил кмет в гр. Коларовград, а от 1941 год
до 1943 год. кмет на гр. Силистра. След това е бил назначен за
началник на отдела за многодетни майки при Министерството на
вътрешните работи, от където се е преместил в Министерство на
пропагандата, а по-късно е бил назначен за главен секретар на
Земеделската задруга, какъвто е бил до избягването му на 5.9.1944
год. Избягал е заедно със съпругата си, със самолет в Австрия.

Дочев през всичкото време докато е бил в България е
бил един от най-активните legionери.

От 1932 год. непосредствено до 5.9.1944 год. той е бил
водач на legionерите в България.

След бягството си в Австрия се е занимавал с организи-
ране на вражеската емиграция за борба с комунизма. От агентурни
данни е видно, че сам той е бил платен агент на американска

разузнавателна служба. Освен това е вербовал агенти из средата
на емигрантите и подготвял изпращането им в България.

От началото на 1951 год. живее в Канада.
Предвид гореизложеното.

П О С Т А Н О В Я В А М:

Да се открие разработка на Иван Димитров Дочев под
псевдоним "ШПИОНИН".

Мероприятията по разработката ще се провеждат от мл.
лейтенант Йордан Чавдаров.

По разработката ще се проведат следните мероприятия:

1. Да се издирят и проучат близките на него и съдружа-
та му в страната. Да се установи дали същите поддържат писменни
връзки с него и съпругата му.

Срок - 30.6.1955 год.

2. Да се провери от наличната агентура работеща по
линия на legionерите има ли подходящи агенти за извеждане зад
граница. и *Ведърбаки акто Досев и Вроженската емиграция.*

Срок - 30.6.1955 год.

3. Да се разпитват лицата завръщащи се от Канада, с
цел събиране на сведения за живота и дейността на Дочев.

4. Да се вербува подходяща агентура, за която да
се поставят задачи за установяване дейността на *Вроженската*
емиграция и Досев чрез кореспонденция с емигранти
10. март 1955 год. *срок. 30.9.1955 год.*

С о ф и я .

НАЧАЛНИК ГРУПА:

Мл.лейтенант С. Дочев

СЪГЛАСЕН
НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ:

Капитан П. Милев
14/м. 955 год.

Б. Н. 8/2

218

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на БНФ и радио "Свободна Европа" в град Мюнхен.

Българския национален фронт /БНФ/ е създаден в края на 1948 година в гр. Мюнхен - Западна Германия, с цел да обедини националистическите и фашистки среди на българската вражеска емиграция. В разстояние на няколко години след образуването си, БНФ създаде свои клонове в САЩ, Канада, Англия, Австралия и други страни.

Основните начала в програмата на БНФ са борба срещу народнодемократичния режим в България и възстановяване на монархията.

За координиране дейността на отделните клонове и секции на БНФ бе избрано върховно ръководство в състава на което влизат:

1. Ив. Дочев - организационен секретар, живущ понастоящем в гр. Торонто, Канада.
2. Хр. Статев - осъществяващ общото ръководство на БНФ за Европа и представител на БНФ за Италия и Триест. Живущ понастоящем в Рим.
3. Д-р Димитър Вълчев ^{или Ф} /Балкански/ - завеждащ идеологическата работа и печата в организацията. Живущ понастоящем в гр. Мюнхен, Западна Германия.
4. Стефан Попов - завеждащ отдел външни връзки, живее във Франция.

През м. май 1955 година върховното ръководство на БНФ на разширено заседание е взело решение за разширяване на същото, като са били включени още 13 члена: инж. Ангел Гъндяровски; д-р Ангел Тодоров - живущ в Торонто, Канада; д-р Георги Поприков -

-2-

219

Чикаго -САЩ; Калин Койчев в САЩ; инж. Васил Велев; д-р П. Панайотов. Венецуела; д-р Хр. Попов - Бразилия; Иван Денчев - Австралия; А. Георгиев - Нова Зеландия; д-р Александър Граовски; д-р М. Петров. Триест, Италия; д-р Д. Хаджов - Белгия; Кирил Евдокимов - Мюнхен, Западна Германия.

1. Финансирането на БНФ се извършва от бившия царски двор, от крупни немски индустриалци, дарители /богати българи/ и др.

В различните капиталистически страни още от своето създаване БНФ изгради свои подкомитети чрез които провежда вражеската си дейност срещу нашата страна. Така например:

1. В Мюнхен - Западна Германия, БНФ има подкомитет с председател д-р Димитър Вълчев; подпредседател - Генчо Генчев; секретар - Кирил Евдокимов и членове Михаил Г. Чалсамов, Стефан М. Йовев, Евдоким Евдокимов, Асен Трайков и Асен Киров.
2. Подкомитет на БНФ в САЩ - с председател Калин Койчев
3. Подкомитет на БНФ в Канада с председател - Ангел Гъндяровски.

Една от най-близките организации до БНФ е "Комитета на отец Гагов" в Рим, който се третира като поделение на същия.

Посредством Гагов, покрай дейността на подпомагане на вражеската емиграция и уреждане на някои въпроси свързани с регистрирането и настаняването на изменниците, комитетът изпълнява задачи специфични за БНФ като: подбиране диверсанти и шпиони, подготвянето и изпращането им в България.

Под влияние на БНФ се намират и някои други емигрантски организации като "Американо-българската лига" със седалище в Ню Йорк, "Немско-българското дружество" във Франкфурт на Майн, "Съюз на свободните българи" и др. Между Българския национален комитет /БНК/ и БНФ съществуват борби за оглавяване ръководенето на емиграцията, както и това, кой да се ползува от отпускните американски субсидии. В това отношение БНФ се стреми да дискредитира Гемето и създадения от него БНК пред американците, определяйки последния като задграничен Отечествовен фронт. БНФ обвинява БНК също и за това, че той незаслужено получавал субсидии от американците, а привържениците на БНК обвиняват БНФ за получаваните субсидии от бившето царско семейство. Царските субсидии, според БНК, били предназначени само за печелене привърженици на БНФ.

Отричайки представителността на БНК, поддържайки, че

-3-

същият се намира в пълно вътрешно разложение и стремежи да застане начело на цялата вражеска емиграция, Българския национален фронт подкрепян от бившия царски двор в Мадрид през 1955г. поде акция за обединението на вражеската емиграция и за създаването на "Задгранично представителство" на същата. За тази цел в началото на 1955г. в гр. Мюнхен - Западна Германия - беше създаден инициативен комитет в състав: Ив.Г.Валабанов - бивш стопански деятел, не принадлежащ към никоя емигрантска групировка, понастоящем в Милано, Италия; д-р Н.Я. Николаев - бивш пълномощен министър, живущ в Швеция; д-р Александър Николаев - понастоящем в Бразилия и Христо Статев - бивш министър, живущ понастоящем в Рим - Италия, представител на БНФ за Европа.

Така формирания инициативен комитет си постави за задача да разгъне широка акция сред цялата вражеска емиграция за обединение, изготвяне на проекто-устав на "Задграничното представителство", подготвяне и свикване на "Учредителен национален съвет", който да обсъди и приеме устава на "Задграничното представителство" и "избере изпълнителен комитет с представителство и секретариат на представителството".

През 1955/56г. инициативния комитет и бившия царски двор проведоха редица мероприятия за създаването на "Задграничното представителство" на вражеската емиграция. До голяма част от членовете на вражеската емиграция бяха изпратени писма разясняващи целите и задачите на същото.

През м. април 1955г. в гр. Мюнхен, по почит на инициативния комитет, Хр. Статев проведе събрание на вражеската емиграция там, на което разясни устава и задачите на представителството. През същата година бившия полковник Малчев, адютант на бившето царско семейство в Мадрид, заедно с д-р Димитър Вълчев - председател на БНФ в Мюнхен, проведоха редица събрания и срещи с привържениците на БНФ и двореца, както и с противниците на Гемето в различните емигрантски групировки.

В издадения от Симеон манифест през 1955г. по случай встъпването му в пълнолетие същият открито подкрепи идеята за създаването на "Задгранично представителство".

През 1956г. инициативния комитет и бившия царски двор засилиха дейността си, като от името на последния бяха изпратени писма за съвместни действия до всички по-известни лидери на вражеската емиграция и в края на м. май в Мадрид беше проведено съве-

-4-

дание за образуване на "Задгранично представителство". В своя стремеж да обедини вражеската емиграция, БНФ и двореца направиха опит да привлекат на своя страна и Гемето, но членовете на БНФ решително се обявиха против обединение с монархистите.

На съвещанието в Мадрид беше постигнато принципно съгласие между участващите в същото представители на вражеската емиграция за създаването на "Задгранично представителство". Същото обаче все още не е създадено поради разногласия сред самите представители на различните емигрантски групировки по разпределението на ръководните места, а така също поради липсата на широка подкрепа на идеята за "Задгранично представителство" от страна на вражеската емиграция.

Една от формите на вражеска дейност на БНФ насочена срещу нашата страна е пропагандата, която се провежда чрез печатните издания и радиостанциите "Свободна Европа" и "Гласът на Америка" в които сътрудничат изключително членове на БНФ. Органът на БНФ в "Национална България" издаван в Мюнхен от 1955г. спря да излиза като вместо него излиза в "Задгранична България", който е орган на "Задграничното представителство".

Активен организационен живот понастоящем проявява организацията на БНФ в САЩ. Печатният орган на тази организация е списание "Борба", чиято редакция от Торонто се премести в Ню Йорк.

Организацията поддържа тясна връзка с "Американско-българската лига" в САЩ.

Същата е приета за колективен член на организацията "Американските приятели на антиоолшевишкия блок на и родите". Освен това тя е призната за български представител в "Американския конгрес за мир и свобода чрез освобождение", която организация поддържа тясна връзка с американски представители и видни общественици. Организацията на БНФ в САЩ проявява голяма активност при разселването на изменниците от европейските страни и настаняването им в САЩ и другите отвъд океански страни.

Докато БНФ е против разселването на емигрантите в отвъдокеанските страни, тъй като те в интереса на борбата срещу нашата страна трябва да бъдат събрани в компактни маси и в страни близо до България, БНФ застава на становището, че за да се избегне завръщането на изменниците в родината, за което способствували тежките условия на живот в европейските лагери, същите трябва да се разселят в отвъдокеанските страни.

-5-

В борбата си срещу народната власт БНФ, освен чрез пресата, взема активно участие чрез радиопредаванията в радиостанциите "Свободна Европа" и "Гласът на Америка" в гр. Мюнхен - Запад на Германия, чрез хората, които работят в същите. В отделите за България в тези радиостанции работят изключително изменници, изхождащи из средите на БНФ.

Българският отдел при радио "Свободна Европа" се състои от три служби:

1. Пропаганда и шпикери
2. Мониторинг - подслушване и записване на чужди /главно български/ радиопредавания.
3. Информация - разузнаване и обработване на материалите. При последната служба се съхранява и картотеката за България. В отдела за пропаганда и шпикери се използват:

1. Евдоким Евдокимов - ръководител на българската група, взема участие в подреждане на програмата за радиопредаванията.

2. Апостол Матакиев - заместник на Евдокимов.
3. Асен Мандиков - говорител
4. Янко Миновски - говорител
5. Д-р Стефан Маринов /Йовев/ - говорител

В мониторинговата служба работят:

1. Лука Ченов
2. Д-р Живко Печилов
3. Илия Велинов

В информационната служба работят:

1. Тодор Хр. Дамянов
2. Йордан Т. Дамянов
3. Тодор Жеков
4. Васил Господинов Сербезов

Освен горните изменници в българския отдел на радио "Свободна Европа" работят като преводачки и секретарки Николева и Люба Мутаfoва, а също и Славчо Манчев, Евгени Силянов, Павел Царвулков и д-р Неболчев.

26.X.1956 година

С о ф и я

Написано в 2 екз.
Екз. № 1 - II У-ние ДС
Екз. № 2 - К.Д.
Изг. № 5820
Написал: № 2980

35

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

80

Препис!

42
Превод от френски език!

Приложение към "Монитор велж" 5.IV.958 г.

"Български национален фронт" в Брюксел - Белгия

Белгийска секция
ул. Влогаер № 35

У С Т А В

Между долуподписаните: КОСТОВ, ГЕОРГИ, България, "рю дьо л. Еглиз" 71, общ работник.

ТРЪПКОВ, ЦАНЕВ, България, ул. Ем. Ферон, 26, Брюксел, общ работник.

ПЕШЕВ, ХРИСТО, България, ул. Ем. Ферон, 26, Брюксел, общ работник.

КОСТОВ, ИВАН, България, ул. Ем. Ферон, 26, работник.

ЩЕРЕВ, ЙОРДАН, България, ул. "Ем. Ферон", 26, общ работник.

Всички бежанци на ООН.

Бе договорено да се учреди сдружение без доходна цел, чийто устав бе постановен както следва:

"Български национален фронт" в Белгия, секция на Световния комитет на Националния фронт /Канада/.

I. ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Член 1. Организацията се назовава "Фронт национален Българ" в Белгия, съкратено /_____/.

Член 2. "Български национален фронт" в Белгия е демократична и антикомунистическа организация.

II. ПРОГРАМА

Член 3. Организацията БНФ в Белгия преследва следните цели:

а/ Да работи за спечелване за своята кауза на общественото мнение, отговорните белгийски членове и всички, които в свободния свят се борят срещу комунизма и за освобождението на българския народ;

б/ Отхвърля комунистическия режим, наложен със сила през 1944 година и отхвърля всички отговорности, поети от същия и осъществените мерки при този режим и продължава да се бори за унищожаването на сегшния режим.

в/ Отхвърля всички форми на диктатура, била тя дясна или лява.

г/ Признава Търновската конституция като база на основните закони в България, като единствено валидната днес и единствено гарантираща възстановяването на демократичния режим в България и се бори за възстановяването на тази конституция.

д/ Признава правотата на нашия национален идеал и се бори за осъществяването на този идеал, водещ към възстановяването на България като независима държава.

е/ Признава правата на частната инициатива и на частната собственост, правото за пропорционално разпределение на капитала, правото на истинско разпределение между селяни, работници и интелектуалци и се бори, тези права да бъдат запазени и защитавани за бъдеще свободна България.

ж/ Счита, че е необходимо да се поддържат приятелски връзки със съседните страни и е готова да сътрудничи с всички страни върху основата на равенство и зачитане на нашата независимост като държава.

III. ПРОЕКТИ

Член 4. БНФ в Белгия си поставя за цел да осъществи следното:

а/ Да внуши на своите членове уважение към белгийската държава и отговорността им към същата и нейните конституционни принципи.

б/ Да информира белгийските среди и свободния политически свят за реалната и актуална политическа обстановка на България и нейния народ.

в/ Да сътрудничи с белгийците и всички световни организации, имащи същите принципи и същата програма.

г/ Да подпомага емигрантската българска църква, тъй като същата е пазител на българската култура и която, като такава, трябва да бъде защитавана срещу всяко комунистическо или друго подтисничество.

б/ Да работи за спечелване на своята кауза на общественото мнение, отговорните белгийски членове и всички, които в свободния свят се борят срещу комунизма и за освобождението

- 3 -

44

д/ Да търси помощ с оглед да се подпомогнат българските политически бежанци.

е/ Да се подпомагат всички вестници и политически издания, органи на БНФ, които защитават българската национална кауза.

ж/ Да работи за внасяне принос към богатството на българската култура и да поддържа националните традиции.

IV. ИЗБИРАЕМОСТ НА ЧЛЕНОВЕТЕ

Член 5. Членовете на организацията се разпределят на

а/ Редовни членове

б/ Почетни членове

а/ Редовни членове. Приема се за редовен член всеки белгийски гражданин, роден в България или бивш български гражданин, при условие, че се противопоставя на комунистическия режим, без разлика в религията, финансовото или икономическото състояние, че се заангажира да защита програмата на БНФ и да работи за осъществяването на нейните идеи.

б/ Почетни членове. Приема се в качеството на почетен член всеки белгийски гражданин, без разлика в религията или расата, който симпатизира на нашата организация. Той не може нито да гласува, нито да бъде избран за член на изпълнителния комитет.

в/ Специални почетни членове. Касае се за разграничаване, прилагано спрямо лицата, които са работили за организацията БНФ. Единствено изпълнителния комитет има правото да поема инициативата за това определяне и за публикуването му в месечния орган на организацията.

г/ Не могат да бъдат приемани за членове на БНФ, лицата, принадлежащи към комунистическата партия или сътрудничили с нея.

д/ Приемането на нови членове в БНФ се решава от изпълнителния комитет. Кандидатът трябва да отправи писмено искане, с което да изрази желанието си да се свърже с организацията БНФ, чията програма му е известна и се заангажира да я спазва.

е/ Изпълнителният комитет има право да изключи всеки член на организацията, който е признат за враг на нейната програма. При все това, членът има право да отправи жалба

- 4 -

45

срещу това решение пред централния комитет.

V. АДМИНИСТРАТИВНО УСТРОЙСТВО

Член 6. Организацията БНФ в Белгия е секция на световния БНФ. Тя координира своята дейност с тази на световния БНФ и на всички организации на БНФ в другите страни на свободния свят. Тя се съобразява с всички директиви на централния комитет на световния БНФ.

Член 7. БНФ в Белгия е организация, в която се приемат всички членове, живущи в Белгия. На годишното събрание организацията предлага и определя седалището и адреса на организацията, адрес на който секретарят се заангажира да пребивава.

Член 8. В началото на всяка година членовете на БНФ се свикват на събрание, чиято дата и място се определят от изпълнителния комитет. Членовете се уведомяват за това най-малко петнадесет дни по-рано.

а/ Всеки път, когато намери за необходимо изпълнителния комитет има право да свиква своите членове на извънредно събрание.

б/ На тези годишни събрания се извършва проучване на докладите на изпълнителния комитет и на контролния комитет и се приема програмата за текущата година. На тези събрания се избират членовете на изпълнителния комитет и на контролния комитет.

Член 9. Изпълнителният комитет включва един председател, един секретар и един ковчезник. Ако организацията се състои от повече от 20 члена, към комитета се избира един подпредседател и още един член. Изпълнителният комитет е длъжен да осъществява проектите, предложени на годишното събрание и да изпълнява директивите, изхождащи от централния комитет. Всеки шест месеца изпълнителният комитет изготвя доклад до централния комитет за своята дейност и преди годишното събрание изготвя доклад за дейността си през изтеклата година. Секретарят на организацията поддържа протоколна книга, а ковчезника - касова книга. Всяка кореспонденция се подписва от председателя и секретаря.

- 5 -

46

Член 10. Контролната комисия се състои от две лица, един председател и един секретар, които се избират също на годишното събрание. Контролната комисия проверява финансовата дейност на изпълнителния комитет и изготвя доклад преди годишното събрание.

VI. ФИНАНСИ

Член 11. Организацията се субсидира от вноските на своите членове, подаръци, томболи и танцови забави. Членският внос се състои от месечните вноски на членовете. Размерът се определя на годишното събрание. Вноските на почетните членове се оставя на преценката на тези членове. Половината от размера на членския внос се изпраща в централния комитет за административни разноски и за периодичните издания. Ковчежникът дава квитанция за всички получени суми и всички изплащани суми трябва да се удостоверяват от оправдателен документ.

VII. ОБЩО ПРАВИЛО

Член 12. Тази програма е постановена и утвърдена от централния комитет на БНФ за всички страни на свободния свят и е задължителна за всички секции. Ако някоя секция се принуди да внесе в нея някои изменения или да прибави к нея нови членове, този акт може да се осъществи само на годишно събрание, ако две трети от членовете са съгласни. Тези промени трябва да се доведат до знанието на централния комитет и се подлагат на неговото одобрение.

За централния комитет на "Българския национален фронт"

Подпис: /Д-р Иван Дочев/
главен секретар на БНФ

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

81

Строго секретно!

КРДОПБГСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Българския Национален фронт" /БНФ/ в Канада.

"Българският Национален фронт" е вражеска организация която обхваща националистическите елементи из средите на българската вражеска емиграция, начело с бившия водач на "Легиона" в България - Иван Дочев.

Създаването на клон на БНФ в Канада датира от 1.I.1950 год., изграден в гр. Торонто под председателството на Ангел Тодоров.

На 9.II.1952 год. в гр. Торонто се е състояло годишно събрание на БНФ в Канада, на което е бил избран Управителен съвет в състав:

Председател: инж. Ангел Гънденски.

Подпредседател: д-р Ангел Тодоров

Секретар - Никола Турсов

Касиер - Тончев

Съветници: д-р Александър Велев, Косю Маринов, Георги Мутафов, д-р Пенчо Пелтеков и Стефан Апостолов.

Контролна комисия: Стефан Сълев, Михайл Стоянов и Георги Иванов.

Понастоящем председател на клона на БНФ в Канада е Пенчо Пелтеков и подпредседател Борис Стойков.

През 1956 год. е отпочната подготовката за сливането на организациите на БНФ в САЩ и Канада под едно общо ръководство за целия континент. С тази и други цели през м. декември 1956 г. в гр. Торонто е бил проведен конгрес на БНФ, на който секретаря на върховното ръководство Иван Дочев е изнесъл доклад. В президиум на конгреса са били избрани като почетни представители на комитета "Свободна Европа" и такива от Държавния департамент на САЩ. В

2.-

9

президиума е бил избран и Тончо Тенев, който отправил поздравления от името на "Земеделския Съюз".

Секретар на БНФ за САЩ и Канада понастоящем е д-р Калин Койчев.

Организацията на БНФ е в единодействие с монархистите и по-специално със Симеон II. Така например през лятото на 1957 г. Иван Дочев е посетил Симеон в Мадрид и го е поканил да присъствува на тържеството устроено в негова чест на 15.VI.1957 година в гр. Торонто. Симеон е заявил, че не може да присъствува, но е обещал в скоро време да бъде гост на националистите.

БНФ развива активна вражеска дейност срещу нашата страна. Една от формите на вражеска дейност на организацията е пропагандата, която се провежда чрез печатните издания сп. "Борба" издавано в САЩ 1 брой на 2 месеца и вестник "Задгранична България" издаван в Италия, 1 брой на 6 месеца. Чрез печатните си издания организацията на БНФ отправя злостни нападки срещу народната власт у нас, а така също провежда шумни чествувания за 3 март, рождения ден на Симеон и др.

Подкомитета на БНФ в Торонто посредством Иван Дочев поддържа връзка с редица организации като "Анти-болшевишкия блок на народите" и видни местни общественици.

На 2.VI. 1957 г. членове на БНФ в Торонто са имали събрание по случай годишнината от смъртта на Христо Ботев, на което Стоян Николов е изнесъл доклад за "живота, дейността и борбата на Христо Ботев". След това Иван Дочев е разказал впечатленията си от посещението му в Европа и особено от срещата му със Симеон.

13.VI.1958 година.
С о ф и я.

Ст. разузидвач:
Капитан

(Г. Въртев)

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

82

Препис!

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: образуване на клон от
"Български национален фронт" БНФ
в Брюксел.

През м.април т.г. в Брюксел е изграден клон от "Българския национален фронт" /БНФ/. За ръководител на клона е бил избран изменника на Родината проф. ВСЕВОЛОД ИВАНОВ НИКОЛАЕВ. Клубът на клона се помещава на "_____ " № 35.

По инициатива на изменниците на Родината ГЕОРГИ КОСТОВ, ЦОНЮ ТРЪПКОВ, ХРИСТО ПЕШЕВ, ИВАН КОСТОВ и ЙОРДАН ЩЕРЕВ е изработен устав на клона на БНФ, който е публикуван в белгийския държавен вестник "Монитор белж" в броя му от 5.IV.т.г.

В член 12 на устава е казано, "че тази програма е поставена и утвърдена от Централния комитет на БНФ за всички секции на свободния свят и е задължителна за всички секции".

Уставът е утвърден от главния секретар на БНФ Д-р ИВАН ДОЧЕВ.

Приложение: препис от устава.

21 юни 1958 година
С о ф и я

Изн. (Измартинев)

Препис!

Строго секретно! *У*

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Получено с пощата от Белгия
м. август 1958 година

По данни от Белгия от м.август 1958 г. във връзка с нова година СИМЕОН Бил изпратил по 500 белгийски франка на всеки член от клона на БНФ в Брюксел. При посещението си през май т.г. в Белгия, СИМЕОН бил донесъл пакети с подаръци, които били обсебени и продадени от касиера на организацията. Във връзка с това касиера КОСТОВ бил наказан с отстраняване от посочения пост в организацията.

От м.август 1958 г.

Строго секретно! *251*

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ВТОРИ
Подполковник: _____
София _____ 1958 год.

П Л А Н

ОТНОСНО: Воденето на разработка "УИЕНА"-ИВАН ДИМИТРОВ ДОЧЕВ.

ДОЧЕВ е бивш водач на легиона в България избягал по 9.9.44 година в Австрия, а след това в Канада, където се намира и понастоящем. Съдия развиза активна вражеска дейност срещу нашата страна още след установяването на Народната власт у нас. Понастоящем ДОЧЕВ е главен секретар на БНФ който организира и насочва дейността му.

Разработката ще се води за разкриване конкретната му вражеска дейност срещу нашата страна, чий агент се явява, кой го финансира, какви задачи му се поставят, как той смята да ги изпълнява, какви се разногласията му с БНК и ВВП и пр.

За сега не ни е известно с каква конкретна дейност се занимава, от кого получава указания, кой финансира БНФ, към какви лица се ориентира за използването им за подривна дейност срещу нашата страна, има ли авторитет пред вражеската емиграция, в какво конкретно се изразяват разногласията му с ръководителите на БНК и ВВП и пр.

За изпълнение на горните задачи ще бъде извършено следното:

1. Ще се работи за издирване, подготовка и извеждане на подходяща агентура в Канада с задачи по обекта. Мероприятията в това отношение да се съгласуват с У-ние III-ДС.

Отг. Г. Авджиев.

2. По изясняване дейността на обекта ще се използват и добри наши граждани отиващи на временно посещение в Канада и такива идващи на гости от Канада в България.

Отг. Г. Авджиев.

3. Ще се приложи мероприятие № 9 на обекта и на най-близките му връзки в страната.

Срок. 30.XII.1958 год.

Отг. Г. Авджиев.

19.XII.1958 год.

С о ф и я.

ПРЕДЛАГА,
СТ. РАЗУМНАТОВ
Капитан: *[Signature]*

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!

Екз. № 1
16.1.1960
12.5.59
12.11.59

Сведението на Кенеди и др. във връзка с посещението на Ив. Дочев в САЩ и Канада е изключително важно и трябва много сериозно да се разгледа и да се вземат всички мерки за сигурността на информацията.

Информация № 119
16.1.1960
12.5.59
12.11.59

На 7 и 8 март т.г. в хотел "Алгамиср" - Ню Йорк, се провел третият редовен конгрес на организациите на Българския национален фронт - БНФ от САЩ и Канада.

На конгреса били взети резолюции по ръководството и дейността на организацията, по отношенията на организациите на БНФ в САЩ и Канада към "Временното българско представителство" - ВБП и по положението в България.

Решено било резолюциите изработени от конгресна комисия, след тяхното гласуване от конгреса, да се изпратят до всички организации на БНФ извън пределите на САЩ и Канада, а така също и до всички българи, организации и пр. интересувани се от български изменнически въпроси.

Избран бил нов управителен съвет.

Преди провеждане на конгреса д-р Ив. Дочев изпратил скръжно до всички организации на БНФ, извън пределите на САЩ и Канада, в което се искало организациите да изразят предварително своето съгласие с решенията на конгреса, без обаче да им били известни решенията.

Д-р Ив. Дочев в качеството си на дотсгавашен председател на ЦУС /Централен управителен съвет/ за САЩ и Канада, самоволно назначил ръководно бюро на конгреса, в състав - председател Г. Паприков и подпредседател Ангел Тодоров.

По време на конгреса било направено искане за избор на специална комисия, която да провери редовността на делегатите и

пълномощията, тъй като преди откриването на конгреса се узнало, че на всички делегати от Нюйоркския клон, Ц.У.С. самовластно анулирал правото на делегатство, считайки ги за неблагонадеждни. Дочев и Паприков отхвърлили това искане, като се мотивирали, че това било предрешиено от Ц.У.С.

След изслушване на докладите на Ц.У.С. трябвало да се пристъпи към разисквания. На следобедното заседание, преди да се пристъпи към разисквания на докладите, на конгресната врата застанал Калин Койчев, заедно с униформен американски полицаи и допуснали на конгреса само лица снабдени със специални карти. На заседанието не бил допуснат да поднесе приветствие и Христо Статев.

В резултат на горните постъпки извършени от тройката д-р Ив. Дочев, Г. Паприков и Калин Койчев, грамадно мнозинство делегати начело с 8 председатели на клонските организации /от всичко 10/ напуснали демонстративно конгресната зала и продължили конгреса на друго място под ръководството на новосизбрано бюро.

При напускане на конгресната зала, представители на отделните клонски организации на БНФ заявили, че се отказват да членуват в общата организация на БНФ за САЩ и Канада, а ще останат самостоятелни в пряка идейна връзка с Върховното ръководство на БНФ

На заключителното заседание на продължения конгрес в гласуваната резолюция за ръководството и дейността на организацията било решено: да се порицае дейността на Ц.У.С. и се обявят за незадължителни решенията на малцинството; да се обяви Ц.У.С. на БНФ за САЩ и Канада за несъществуващ; да се осъдят направените опити от Ц.У.С. да изземе ролята на Върховно ръководство; да се обезсили предупреждението на Ц.У.С. в изпратеното от него скръжно преди конгреса до организациите на БНФ; организациите на БНФ в САЩ и Канада да останат самостоятелни, като бъдат в пряка идейна и организационна връзка с Върховното ръководство; конгресът препоръчал поста главен организационен секретар и член на Върховното ръководство на БНФ да се заеме от д-р Ал. Любенов, живущ в Западна Германия; конгресът препоръчал на Върховното ръководство да изработи нов устав за реорганизация на БНФ, да се разпрати за обсъждане и се подготви през 1960 г. общ конгрес за БНФ; да се осъди и порицае редактирането на сп. "Борба", издаван в САЩ; по препоръка на конгреса канадските делегати приели да възстансвят отново издаването

3.-79

на сп. "Борба" в Торонто; да се задължат организациите на БНФ в САЩ и Канада да поддържат най-тесни връзки с всички организации, целите на които се покриват с тези на БНФ; конгресът създал "позорния акт" извършен от Дочев, Паприков, Койчев и взел решение да се изрази благодарност на д-р Димитър Вълчев, д-р Ал. Любенов, живущи в Западна Германия, които в изложенията си до конгреса разобличавали заблуденията на д-р Иван Дочев и да се изкажат съжаления на Христо Статев, за гдето не е бил пуснат на конгреса.

В гласуваната втора резолюция за отношението на организациите в САЩ и Канада към ВВП, се казва, че на проведените събрания и конференции грамадно мнозинство от членовете на БНФ признали "Временно българско представителство" - ВВП, като "конституционна институция в изгнание". Признаването на ВВП от последователите на БНФ се наслжило от обстоятелството, че БНФ държал за Търновската конституция и че самото "назначение" на ВВП от "царя" било закономерен акт в прерогативите на "държавния глава", предвидено в Търновската конституция.

Отбелязва се, че подкрепата на ВВП от страна на БНФ щяла да се дава до тогава, докато програмата на ВВП се покрива с утвърдените идеи и програмата на БНФ и докато ВВП се ползвал с доверието на "държавния глава".

Посочва се, че в списание "Борба", под редакторството на д-р Иван Дочев, се появили разни писания, които внесли смут в съзнанието на съдействиците на БНФ.

Решено било да се признае за "закономерно и конституционно" създаването на ВВП и да се осъдят и порицаят разколническите писания в списание "Борба".

В резолюцията по предложението в България, след като се отчита "непосилното" положение на нашия народ, конгресът взел решение да протестира срещу лошото положение на нашия народ, като се задължат организациите на БНФ в САЩ и Канада да доведат до знанието на общественото мнение в "свободния свят", чрез печата и до официалните власти "непосилните тежнени" на нашия народ и се апелира към всички членове на БНФ да стегнат редовете и активно заработят за "освобождението" на България.

4.-
УИ

От името на конгреса било изпратено писмо до началника на полицията в гр. Ню Йорк-Ст. Кеннеди. Същото било по повод присъствието на полиция, които заедно с Калин Койчев допуснали на конгреса само лица снабдени със специални карти. Изтъква се, че полицията бил извикан от несторизирани от конгреса лица. В писмото се иска анкета за случая.

На края Хр. Статев обещал на присъстващите делегати и председатели на отделните клонове на БНФ от САЩ и Канада, че ще ги посети при удобен случай.

11.8. 1959 г.
София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Полковник Точев

Изпълнител: Влавангел

ИМ-128

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

86

Строго секретно!

10

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

Донеся "ДИНОВ"
Приел "АРСОВ"
на 10.VI.1959 год.

СТАТЕВ е бил в САЩ и участвувал на конгреса на организацията на БНФ, ръководена от ИВАН ДОЧЕВ. ИВАН ДОЧЕВ, ПАПРИКОВ и КАЛИН КОЙЧЕВ са се обявили против СТАТЕВ и не са го допуснали на едно от последните заседания на конгреса. По този повод е настъпило разцепление в организацията на БНФ. ИВАН ДОЧЕВ е бил на мнение, че БНФ трябва да бъде нито монархическа, нито републиканска организация и той не признавал СТАТЕВ за ръководител на БНФ. ИВАН ДОЧЕВ бил във връзка с ТОНЧО ТЕНЕВ и с него възнамерявали да правят нова организация, т.е. да разширят базата на съществуващия БНФ.

25 юни 1959 год.
София
СК/492

ЗАМ.Н-К ОТДЕЛЕНИЕ
Капитан *Blizhev*

ПРЕПИС (Фотокопие) от
настоящото изпратено на
01129 за Ив. Дочев
съгласно *...*
от *...*
09.1974 год. Подпис: *...*

ПРЕПИС (Фотокопие) от
настоящото изпратено на
Ф.2. ае 1116 Кр. Сивашев
съгласно п/во изх. № *...*
от *...* 1974 годна.
19.11.80 год. Подпис: Др.

332

Из архивите на

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

87

Препис.

45 ст
25

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Конгреси на двете групировки на
"Българския национален фронт"-/БНФ/.

Както е известно на третия конгрес на БНФ, състоял се в Н Йорк през м. март 1959 г. стана разцепление на тази организация. После дователите на Христо Статев и Д-р Александър Любенов отредиха института "Централен управителен съвет" на БНФ за САЩ и Канада и взеха решение клоновете на БНФ в тези страни да се ръководят пряко от върховното ръководство на БНФ в което останаха Христо Статев и Д-р Александър Любенов и Д-р Димитър Вълчев.

Групировката на Д-р Иван Дочев от своя страна отрече върховното ръководство на БНФ като не законно и реши Централния управителен съвет/ЦУС/ за САЩ и Канада, в което влизат Д-р Иван Дочев, Д-р Калин Койчев и Д-р Георги Паприков и др. да поеме ръководството на всички организации на БНФ в света.

С резолюция приета през м. март 1959 г. групировката на Христо Статев реши да проведе през 1960 г. общ конгрес на БНФ, на които да бъдат избрани централни ръководни органи на организацията. С окръжно номер 6 от 3. II. 1960 г. тази групировка съобщи на привържениците си, че на 27, 28, II. 1960 г. в Ню-Йорк ще се проведе конгрес на клоновете на БНФ в САЩ а на 5 и 6. III. 60 г. в Торонто на клоновете в Канада. И на двата конгреса според окръжното, щели да присъстват делегати на едните и другите клонове. Решенията на тези два конгреса щели да имат общосъюзен характер и щели да бъдат представени за одобрение от всички клонове в света. Осва не ясен въпроса ще се провежда ли общ конгрес на БНФ/за всички организации в света, /така както беше решено в резолюцията на групировката Статев - Любенов от март 1959 г.

По същото време когато ще се състои конгреса в Торонто на групировката на Статев, групировката на Иван Дочев ще проведе в Ню-Йорк т.н. четвърти конгрес на БНФ, на които щели да присъстват делегати от САЩ, Канада и страните от Латинска Америка. Този конгрес щял да бъде използван от Иван Дочев за разобличаване на Христо Статев и Александър Любенов като "Предатели и агенти на комунизма". Докладите, резолюциите и решенията на конгреса щели да бъдат изпратени до всички организации на БНФ в света и щели да послужат като основа за подготовката на конгрес в Европа на БНФ, чието провеждане щяло да стане в края на април или началото на май 1960 г.

София, 4. III. 1960 г.

Подпис:
не се чете.

333

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

" БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ" /БНФ/

Създадена през 1948г. в гр.Мюнхен/З.Германия/понастоящем емигрантската организация на българските фашисти и монархисти "Български национален фронт"БНФ е разделена на две враждуващи помежду си криле.Голямата част от привържениците на крилото начело с д-р ИВАН ДОЧЕВ и със седалище в гр.Торонто/Канада/ се намират в САЩ. Напоследък в Ню-Йорк се провеждат конгреси на БНФ.В САЩ се подвизават едни от най-активните членове на тази организация /ГЕОРГИ ПАПРИКОВ,КАЛИН КОЙЧЕВ и др./В Ню-Йорк се печата месечното списание на БНФ "Борба".

Създаването на БНФ е имело за цел да бъдат обединени в отдел на националистическа организация всички български емигранти,недоволни от създадения преди това "Български национален комитет"/БНК/

Програма и структура на БНФ

В устава на БНФ се казва,че той е "надпартийна организация и никой колективен или индивидуален член не може да проявява партийна дейност.Целите на БНФ били:създаване на връзки с всички организации и елементи на българската национална емиграция в света за постигане на цялостно обединение в обща върховна организация на българската политическа емиграция,борба за освобождаване на България от комунистическото робство и установяване на политически режим,почиващ върху принципите на Търновската конституция.

Хората на БНФ се мъчат да убедят западните сили че "българските национални сили в родината и зад граница са най-сигурния елемент в борбата срещу болшевизма и единствена гаранция за устойчивостта на утрешна демократична България."

Начело на организацията стои т.н."Върховно ръководство на Българския национален фронт за целия свят".От началото на 1959г. в резултат на разногласия и борби вътре в БНФ между ИВАН ДОЧЕВ,КАЛИН КОЙЧЕВ и ГЕОРГИ ПАПРИКОВ от една страна и ХРИСТО СТАТЕВ и д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ от друга,това ръководство се разцепи и бяха създадени фактически две върховни ръководство,две отделни организации на БНФ.За печатен орган на групировката начело с ИВАН ДОЧЕВ остана излизашото в Ню-Йорк месечно списание "Борба".Групировката

2.-

начело с ХРИСТО СТАТЕВ и д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ,чието седалище е в Мюнхен/З.Германия/ започна да издава в гр.Торонто свое месечно списание също под името "Борба" и вестник "Свобода" в З.Германия.

Поделенията на БНФ в различните капиталистически страни се наричат клонове на БНФ.За ръководене на клоновете на БНФ в Америка по-рано бе учреден т.н.Централен управителен съвет /ЦУС/ на БНФ за САЩ и Канада.

Фактическото разцепление на БНФ стана на третия конгрес на клоновете на БНФ за САЩ и Канада,състоял се на 7 и 8 март 1959 г. в Ню-Йорк.Привържениците на СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ напуснаха демонстративно конгреса и проведоха свой конгрес.

Конгресът на привържениците на ИВАН ДОЧЕВ продължил работата си и избрал нов ЦУС на БНФ за САЩ и Канада в състав:ИВАН ДОЧЕВ-председател,ГЕОРГИ ПАПРИКОВ и инж.АНГЕЛ ГЪНДЕРСКИ-подпредседатели,КАЛИН КОЙЧЕВ-секретар,ИВАН ГЪЛЪВОВ-касиер,д-р АНГЕЛ ТОДОРОВ,РАЙЧО РАЙЧЕВ, СПАС РАЙКИН и КРУМ ЛУНГАЛОВ-членове.Гласувана била резолюция за изключването на всички лица,взели участие в конгреса на групировката СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ.На банката по случай този конгрес са присъствували ТОНЧО ТЕНЕВ,епископ АНДРЕЙ ВЕЛИЧКИ и др.

Кънгресът на СТАТЕВ,ЛЮБЕНОВ избрал Управителен съвет за организациите на БНФ в САЩ и Канада в състав:РАДИ СЛАВОВ-председател,ИВ.КОНСТАНТИНОВ-секретар,ДИМ.КОЛЕВ-касиер,Д.НИКОВ,д-р ХР.МЛАДЕНОВ, САВА БЕРОВ,Г.ГОСПОДИНОВ и Д.ЧАЛЪКОВ-членове.Този конгрес приел резолюция с която обявил института "ЦУС"на БНФ за САЩ и Канада да останат в пряка идейна и организационна връзка с Върховното ръководство на БНФ с председател ХРИСТО СТАТЕВ.

На 27 и 28 февруари 1960 г.от групировката на СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ в Ню-Йорк бе проведен конгрес на БНФ за САЩ,а на 5 и 6 март т-г. в Торонто-конгрес на БНФ за Канада.

Конгресът в Ню Йорк избрал ръководство за организациите на БНФ в САЩ в състав:д-р ЖЕЙКОВ,д-р ИВ.КОНСТАНТИНОВ,д-р ХР.МЛАДЕНОВ, ЛЮБЕН ИВАНОВ,П.ДАСКАЛОВ.Конгресът в Торонто избрал ръководство за организациите на БНФ в Канада в състав:ПЕЧО ПЕЛТЕКОВ,ИВАН КАЛАЙ-ДЖИВЕВ,СТЕФАН СЪЛБЕВ и ГЕОРГИ МУТАФОВ.

На 5 и 6 март с.г.в Ню-Йорк бе проведен и т.н.Четвърти конгрес на БНФ начело с ИВАН ДОЧЕВ.Участие в конгреса взели делегати

3.- 7

на организациите от САЩ и Канада.

Борбата между двете групи в БНФ за надмощие продължава. По изказване на ХР. СТАТЕВ, ИВАН ДОЧЕВ имал по-голямо влияние сред емиграцията в Америка и по-специално в Канада, тази емиграция щела да подкрепи ДОЧЕВ. Що се отнасяло обаче до емиграцията в Европа, ИВАН ДОЧЕВ нямал абсолютно никакво влияние.

Според СТАТЕВ американците били против ИВАН ДОЧЕВ. Те не искали да имат работа с легионерите, тъй като за тях те не били "надеждни. Американците предпочитали бившите офицери, които били "подготвени и стават за всякаква работа".

Основното различие между двете групи в БНФ се състои в отношението им към т.н. "Временно българско представителство" /ВБП/ в Мадрид /Испания/. Групата СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ изцяло поддържа ВБП, а групата на ДОЧЕВ е против него и поддържа създадения в началото на март 1960г. в САЩ т.н. "Български национален съвет" /БНС/

Организации на БНФ в САЩ които са с групата на ИВАН ДОЧЕВ има в: Ню-Йорк, Толедо, Илинойс.

Известни са ни и отделни активисти от групата СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ: в Лос Анжелос /д-р ЖВЙКОВ/, Ню-Йорк /д-р ИВ. КОНСТАНТИНОВ/ и Л. ИВАНОВ/ и Бъфало /д-р ХР. МЛАДЕНОВ/.

Организации на БНФ в другите капиталистически страни има в: Торонто, Хамилтон, Съдбъри, Монреал и Ню-Маркет /Канада/, Буенос Айрес /Аржентина/, Аделаида, Мелбърн, Сидней, Камбера /Австралия/, Мюнхен, Франкфурт на Майн /3. Германия/, Брюксел /Белгия/, Истанбул /Турция/, Лаврион /Гърция/. Не разполагаме с точни данни за това кои организации са с едната и кои с другата групи на БНФ.

В такива европейски страни като Франция, Англия, Италия и Австрия БНФ не е успял да укрепи свои клонове. В Италия като негов филиал се счита т.н. "Комитет за подпомагане на българските емигранти" начело с поп ЙОСИФ ГАГОВ, а в Италия - т.в. "Дружество на българите" с ръководител АНАТОЛИ ЦАНОВ.

БНФ поддържа в САЩ връзки с такива американски организации като "Американски приятели на антиболшевишкия блок на народите", "Американско движение за мир и свобода чрез освобождение", а така също и с т.н. "Американо-българска лига" - АБЛ/.

Главен секретар на организацията "Американски приятели на антиболшевишкия блок на народите" е СПАС РАЙКИН, а д-р КАЛИН КОЙЧЕВ е един от главните ѝ организатори.

4.- 5

Филиали на БНФ. - КАНАДА

"Българския национален фронт" /БНФ/ има по-голямо влияние сред вражеската емиграция в Канада. Той има клонове в Торонто, Съдбъри, Монреал, Хамилтон и Ню-Маркет. В Канада от 1952 г. живее ИВАН ДОЧЕВ. В Торонто от дълги години се редактира и издава списание "Борба" - орган на БНФ /групата на СТАТЕВ и ЛЮБЕНОВ/.

След разцеплението на БНФ през 1959г. е станало разцепление и в клона на БНФ в Торонто, образували са се фактически две клона с две ръководства - едното, признаващо групата на ИВАН ДОЧЕВ и другото признаващо групата на СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ.

На годишното събрание на клона, поддържащ ИВАН ДОЧЕВ през април 1960 г. било избрано ново ръководство в състав: председател инж. АНГЕЛ ИЛИЕВ ГЪНДЕРСКИ, подпредседател - ГЕОРГИ МИЛЕВКОВ, секретар-касирер ГРАДИНАРОВ и членове ИВАН ЛАЛЕВ и ЯНКО ЯЦОВ.

На 5 март 1960 г. в Торонто провели конгрес клоновете на БНФ, поддържащи групата на СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ. На конгреса присъствувал и взел участие от името на централното ръководство на БНФ - ХРИСТО СТАТЕВ. Избран бил централен управителен съвет за Канада в състава на който влезли - ПЕНЧО ПЕЛТЕКОВ - председател, НИКОЛА ГУРСОВ - подпредседател, БОРИС СТОЙКОВ - секретар, ИВАН КАЛАЙДЖИЕВ - касирер, СТЕФАН СЪЛЕВ, ГЕОРГИ МУТАФОВ и КОСЮ МАРИНОВ - членове.

Клонът на БНФ /СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ/ в Торонто поддържа връзка с вражеската организация "Антиболшевишки блок на народите" /АБН/, чието седалище е в Мюнхен-ГФР. ХРИСТО СТАТЕВ е подпредседател на АБН, а д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ - член на ръководството му.

А Р Ж Е Н Т И Н А

Българската вражеска емиграция в Аржентина е молобройна и е концентрирана главно в Б. Айрес. Повечето от изменниците на Родината са монархисти и поддържат "Българския национален фронт" /БНФ/ който има клон в Б. Айрес. Председател на клона е ГЕОРГИ РУСЕВ. Клонът поддържа групата на СТАТЕВ - ЛЮБЕНОВ.

А В С Т Р А Л И Я

Централния клон на БНФ за Австралия се намира в гр. Аделаида. Под негово ръководство се намират секциите на БНФ в Мелбърн, Сидней и Камбера.

По-активни дейци на Централния клон във Аделаида са ИВАН ДЕНЧЕВ, ИВАН ВЪРБАНОВ, ХРИСТО КАРАМАНОВ, РУСИ РУСЕВ. След разцеплението на БНФ през 1959г. този клон се обяви в подкрепа на групата

5.-

СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ. На общогодишното си събрание, състояло се на 2 август 1959г. клонът обяви и присъединяването си към "Браменното българско представителство"/ВВП/

По инициатива на БНФ през 1956г. в Мелбърн е било създадено дружество "Родина" в ръководството на което влезли както привърженици на БНФ така и на БНК. По-активни привърженици на БНФ в това дружество били ТИХОМИР МИХАЙЛОВ ТИХОВ и ГАВРАИЛ АРТАКИЕВ МИЛТЕНОВ. Геметовецът ДИМИТЪР ПОПАНАСТАСОВ е заемал поста секретар на дружеството.

Поради това, че в ръководството на дружеството "Родина" между привържениците на БНФ и БНК се водела постоянна борба за надмощие то представлявало доста нестабилна организация. Данни за настоящето му състояние нямаме.

За македонските патристични връзки

И Т А Л И Я

В Италия БНФ няма изграден свой клон. В Рим неофициално за членове на такъв клон се считали ХРИСТО СТАТЕВ; поп ЙОСИФ ГАГОВ и ТАВЕЛ ДИМИТРОВ ПАВЛОВ, бивш началник на фашистката "Обществена безопасност" в София.

По сведения от май 1960 г. НИКОЛА КОСТОВ считал, че групата на СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ в БНФ не представлявала никого, тя нямала свои организации в 3. Европа. Заслугата за изграждането на организацията на БНФ във Франкфурт на Майн, според КОСТОВ, била лично негова. КОСТОВ бил за изграждане на организации на българската вражеска емиграция на нацпартийна основа и посочвал за пример в това отношение организацията "Цар Симеон II във Франкфурт на Майн. Пред свой близък КОСТОВ казал, че на времето бил взел за помощник ХРИСТО СТАТЕВ, но сега съжалявал за това, тъй като СТАТЕВ не се отказвал от дейността си по линия на БНФ и не бил съгласен на компромиси. Освен това КОСТОВ обвинявал СТАТЕВ в неискреност.

ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ

Понастоящем в Западна Германия има клонове на "Български национален фронт" в градовете Мюнхен и Франкфурт на Майн. Начело на първият е ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ. Съставът на ръководствата и на двата клона не ни е известен. По-активен е клонът на БНФ във Франкфурт на Майн. И двата клона поддържат групата на ХРИСТО СТАТЕВ-д-р ЛЮБЕНОВ. ЛЮБЕНОВ живее в гр. Бадзелщирф, където издава и печатния орган на групата вестник "Свобода".

6.-

Б Е Л Г И Я

Клонът на "Българския национален фронт"/БНФ/ в Брюксел е образуван през 1958г. За негов председател е бил избран проф. ВСЕВОЛОД ИВАНОВ, а за членове на ръководството - ГЕОРГИ КОСТОВ, ЦОЮ ТРЪПКОВ, ХРИСТО ПЕШЕВ, ИВАН КОСТОВ и ЙОРДАН ЩЕРЕВ.

През 1958 г. било предвидено създаване на дружество "Внос-Износ", чрез което ВСЕВОЛОД НИКОЛАЕВ да получава финансови средства. Нямаме данни, от които да е видно дали е създадено такова дружество. НИКОЛАЕВ е поддържал връзки с организацията "Ом юниверситер", която име за задача да дава подслон на идващите в България изменници от източноевропейските страни. ВСЕВОЛОД НИКОЛАЕВ е поддържал връзки с "Царския двор в Мадрид", от където е получавал пари, подаръци и др. средства за подпомагане на изменници на Родината. Срещал се е лично с цар СИМЕОН. Поради констатирани злоупотреби от страна на ВСЕВОЛОД НИКОЛАЕВ същият е бил отстранен от организацията и обявен за агент на ДС.

След разцеплението на БНФ през 1959г. се стигна до разцепление и на клон в Брюксел. Оформили се две групи на БНФ - едната с ХРИСТО СТАТЕВ и АЛ. ЛЮБЕНОВ и другата с ИВАН ДОЧЕВ. Клубът на привържениците на СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ се намира на "Авеню Порт дьо Ал" № 4С а на привържениците на ИВАН ДОЧЕВ на ул. "Фекен" № 5.

Активисти на първата група, която към м. април 1960 г. наброявала около 25 члена са ВАСИЛ СТАНОВЕВ, ЦОЮ ТРЪПКОВ, ХРИСТО ПЕШЕВ, ЦОЮ ЦОНЕВ, ГЕОРГИ ПЕТРУШЕВ, СЛАВЧО ПЕТРОВ, ИЛИЯ НИКОЛОВ, ИВАН ТЕНЕВ и др. Членовете на ръководството на тази група сами се провъзгласявали за "задгранична национална държавна сигурност" и вземали строги мерки срещу изменници, направили постъпки или изявили желание за завръщане в България. Така те нанесли жесток побой на ИР ЦАЮ МИТОВ ЦАНЕВ и др. Групата поддържа връзки с "царския" двор в Мадрид и получава от него финансова помощ. Тя разпространява печатните органи на групата СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ вестниците "Един завет" и "Свобода".

Привържениците на ИВАН ДОЧЕВ в Белгия възлизат на около 40 човека. Живеещите в провинцията не вземат дейно участие в живота на организацията. По-известни дейци на тази група са: НИКОЛА ВАСИЛЕВ, РАЙЧО ГЕОРГИЕВ РАЙЧЕВ, ТОЮ ДОБРЕВ ТОНЕВ, ИВАН БОЖАРОВ СТОЙКОВ, ТОДОР ТОДОРОВ и др. През 1959г. между РАЙЧО Г. РАЙЧЕВ и ТОЮ Д. ТОНЕВ е имало разногласия, в резултат на които РАЙЧЕВ си подал оставката от ръководството на групата.

Данни за дейността на организацията понастоящем нямаме. Известно е само, че тя изпитвала финансови затруднения.

Т У Р Ц И Я

Привърженици на БНФ.

През средата на 1949г. в Истанбул е била създадена и организация на националистите – клон на БНФ начело с ЛЮБОМИР ДИМ. НЕЙКОВ, обявил се невъзвръщенец през 1946г. когато е бил изпратен с търговска мисия в Турция. Членове на тази организация са били бивши цанковисти, легионери, бранници, бивши офицери и пр. Изменниците на Родината подръжници на БНФ са били настанявани отделно от геметовците и то главно в общежитието Тарла башъ. Тази групировка в Турция е била по-малобройна от геметовската. В първите години от съществуването си в Турция тя е наброявала около 40 души, но не е водила организационен живот.

През 1953г. ЛЮБЕН НЕЙКОВ е бил снет от поста председател на клона на БНФ. В новото ръководство тогава влезли САВА БЕРОВ – председател, ИГНАТ ДИНЕВ ХАЙГЪРОВ, подпредседател, СТЕФАН КАШЕВ – секретар и др.

През 1954г. националистите се разцепили на две групировки начело със САВА БЕРОВ и другата с ЛЮБОМИР НЕЙКОВ. Към последната останали ИГНАТ ХАЙГЪРОВ, СТЕФАН КАШЕВ, АНГЕЛ АПОСТОЛОВ и ХРИСТО ДОЛАПЧИЕВ.

Вследствие на разселванията групата на националистите в Турция почти е престанала да съществува. Л. НЕЙКОВ бил разселен през 1955г. в Австралия, а САВА БЕРОВ заминал за САЩ през 1956 г. Единствен по-известен представител на националистическата групировка в Турция понастоящем е СТЕФАН КАШЕВ, който поддържа крилото на ИВАН ДОЧЕВ в БНФ.

Вражеската емиграция в Турция не успя да спечели трайно симпатии и поддръжката на икономическата емиграция. Само няколко души които са реакционно настроени, са й оказали по-голямо внимание и помощ. Пред нея не се очертават добри перспективи. След преврата от 27 май 1960г. турското правителство е предупредило американските представители, че те нямат право да задържат повече от три месеца настанените в американски общежития и квартири емигранти. Занапред всеки емигрант трябвало да бъде разселен от Турция в друга страна в срок от 3 месеци.

Г Ъ Р Ц И Я

В печатните органи на двете групи на БНФ /групата на СТАТЕВ – ЛЮБЕНОВ и групата на ИВАН ДОЧЕВ/ се поместват материали с вражеско

съдържание и злостни нападки против нашата страна и социалистическия лагер. И двете групи се обявяват против мирното съвместно съществуване на държавите с различни социални системи.

Освен официалните си печатни органи, двете групи на БНФ издават и редица книги, брошури и др. пропагандни материали, имащи за главна цел злепоставянето на НРБ пред външния свят.

Разузнавателната дейност, която империалистическите разузнавания провеждат чрез организациите и привържениците на БНФ не е изяснена. Има само сигнали, че отделни членове на БНФ са в услуга на империалистическите разузнавания.

По непроверени сведения, ИВАН ДОЧЕВ изпратил през 1958 г. писмо до Пентагона/военното м-во на САЩ/ в което предлагал една въоръжена емигрантска група да заеме някое българско погранично село, да води там сражение с наша войска, да привлече с това световното обществено мнение и създаде условия за намеса на външни сили в борбата на наша територия. Това според ИВ. ДОЧЕВ можело да послужи за "повтаряне на унгарския случай". В писмото си ДОЧЕВ пишел, че разполагал в Европа и Америка с 300 души български емигранти, които можел да обучи и изпрати през Турция в България.

ИВАН ДОЧЕВ поддържал връзки с Пентагона чрез някой си офицер

. Във връзка с горния план ДОЧЕВ бил получил от американците 2000 щатски долара.

Има данни, че ХРИСТО СТАТЕВ е американски агент от 1945 г. и провеждал разузнавателната си дейност под прикритието на "Временното българско представителство". Той също поддържал връзка с въпросния американски офицер . СТАТЕВ бил съобщил на , че планът на ИВАН ДОЧЕВ е нереален. Има данни, че СТАТЕВ е поддържал връзка с американските разузнавачи и .

СТАТЕВ понастоящем поддържал връзки с поп ЙОСИФ ГАГОВ и ПАВЕЛ ДИМИТРОВ ПАВЛОВ, бивш полицейски началник, който през периода 1951-54 г. са участвали в подготовката на прехвърляне през Гърция на наша територия американски агенти-изменници на Родината. Към края на 1959 г. между ГАГОВ и ВАНЧО МИХАЙЛОВ било създадено голямо приятелство и много често двамата били заедно. Данни обаче за плановете и замислите им не са получени.

През 1959г. ХРИСТО СТАТЕВ и ГАГОВ са били приети от ПАПАТА. Те са били заедно с цар СИМЕОН и НИКОЛА КОСТОВ.

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: /св/

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: /102/

10 9.-

По време на олимпийските игри в Рим през 1960 г. между нашите спортисти били разпръснати брошури с антикомунистическо съдържание. Тези брошури били издадени от Ватикана. ГАГОВ и ПАВЕЛ ДИМИТРОВ са оказали помощ на авторите на брошурите при издаването им на български език. Католическият свещеник – български емигрант ПЛАЧКОВ заедно с група от други български католически свещеници участвували в разпространяването на пропагандните материали на Ватикана.

Привържениците на БИФ в Белгия през 1959г. устройоха провокация по времето когато там пребиваваше оркестърът на българските пионери. Някои от тях се мъчат с побоища и насилия да отклоняват разколебали се ИР от желанията им да се завърнат в България.

В услуга на американското и западногерманско разузнавания в ГФР били д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ, д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ и др. членове на БИФ. Благодарение на добрите връзки на д-р ДИМ. ВЪЛЧЕВ със западногерманските власти и разузнаване, БИФ е единствената официално призната от бонските власти организация на българската вражеска емиграция в 3.Германия.

От националистите в Австрия с активна разузнавателна работа се занимавали изменниците на родината – РАДОЙ ВЪЛЧЕВ, ДЪМО ЗАФИРОВ ДЪМОВ, ГЕОРГИ ПЕТРОВ /Пурко/, СТЕФАН КАРАБИВЕРОВ и др. През юли 1960г. ГЕОРГИ ПЕТРОВ/Пурко/ се опител да вербова временно пребиваващия в Австрия наш гражданин – инж. РАДОСЛАВ ГЕОРГИЕВ.

РАДОЙ ВЪЛЧЕВ поддържа тясна връзка с НИКОЛА КОСТОВ от "Временното българско представителство" от когото е получил указания за дейността на монархистите. Според Н. КОСТОВ тази дейност трябвало да се изразява главно в разузнавателна работа и създаване на диверсантски групи за изпращане в България. Самият Р. ВЪЛЧЕВ проявявал интерес към разузнавателната дейност. Преди 1959г. той е събирал сведения за България от наши моряци, посещаващи Австрия по Дунава. През пролетта на 1959г. Р. ВЪЛЧЕВ е подпомагал Н. КОСТОВ за набиране на изменници за тримесечни офицерски курсове някъде в 3.Германия. Не ни е известна сегашната разузнавателна дейност на Р. ВЪЛЧЕВ. За сега официално той се занимава с търговия в Австрия.

Връзки с Н. КОСТОВ поддържа и монархистът АНАТОЛИ ЦАНОВ от Австрия. През средата на януари 1960 г. той и КОСТОВ са посетили американска школа за подготовка на агентура в гр. Бад Хамбург, близо до Франкфурт на Майн. На 22 юни с.г. те са се срещнали с американския разузнавач майор във вилата на последния край Мюнхен. По време на срещата бил обсъден въпроса за осигуряване на средствата и оръжието необходими за провеждане на нов план на НИКОЛА КОСТОВ и

11 10.-

"Временното българско представителство" за борба против народната власт в България. Този план който е бил обсъден от КОСТОВ и ЦАНОВ на 21 с.м. предвиждал българо-австрийски граждани да се свързват по време на летуване у нас с наши граждани, пострадали материално от мероприятията на народната власт – главно млади селяни отбили военната си служба и работещи в заводи и фабрики, да ги убеждават да приемат идеята за борба против народната власт и да привличат свои близки за решителни акции във връзка с тази борба. С оглед осигуряване успех на акциите трябвало да се събират сведения за важни военни обекти/летища, казарми, погребни и др./ в България.

Планът на КОСТОВ бил одобрен от американците.

дал някои конкретни указания за подготвяне на хора от Виена за борба срещу НРБ, а така също и за провеждане на провокационни акции по време на посещението на др. Хрущов във Виена. АНАТОЛИ ЦАНОВ взел от Мюнхен пакет с антисъветски лозунги, които по-късно били конфискувани от австрийската полиция.

На 13 юли 1960г. А. ЦАНОВ се срещнал във Виена с майор който одобрил изготвения от него списък на българите-австрийски граждани, желаещи да летуват в България.

НИКОЛА КОСТОВ издирвал за работа срещу нашата страна млади българи в капиталистическите страни, нерегистрирани като емигранти и поддържащи връзки със свои близки на отговорна работа в нашия държавен и обществен апарат. Подбраните младежи след подготовка в гр. Вермут, САЩ, КОСТОВ възнамерявал да бъдат прехвърлени в България през Гърция или Югославия с легендата, че са се отвъртели от капитализма и желаят да строят социализъм. Предвиждало се прехвърлените младежи да се устроят на работа или в университета, от където да могат да бъдат използвани за събиране на сведения за чуждото разузнаване.

През януари 1959г. Н. КОСТОВ заявил пред ИР в Гермерсхайм, че работел за набиране на около 500 души за формиране на българска войска единица към НАТО.

Активна разузнавателна дейност срещу нашата страна са вършили и понастоящем вършат редица ИР намиращи се в Гърция.

По линия на военно-въздушното разузнаване на нашата страна от гръцка територия работят изменниците на Родината НИКОЛА РАДОСЛАВОВ МУТАФЧИЕВ, СТОЙКО ВАСИЛЕВ СТОЙКОВ/КОПРИНКОВ/ и ДОНЧО ЯНАКИЕВ. И трима та работа в разузнавателния пункт на американците в гр. Кавала.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: /102/

12 11.-

В американския разузнавателен център в гр. Драма работи изменникът ГЕОРГИ ДИМИТРОВ НЕДЯЛКОВ. Съдият разпитва изменници и извършва вербовки на някои от тях за американски агенти.

ИР - ИЗЕГ САДКИЕВ и САЛИ МЕХМЕД ЛЮТИФОВ САДЪКОВ през 1959г. са се хвалили в лагера Лаврион, че много пъти са били прехвърляни от гръцкото разузнаване като диверсанти на наша територия.

Изменниците ИБРАХИМ ЮМЕРОВ ДЖИКЕЛОВ и МУРАД МЕХМЕДОВ ДЖАМБАЗОВ, които живеят на частни квартири в Атина под чужди имена, дълго време са използвани от американското разузнаване за вражески действия срещу НРБ. ДЖАМБАЗОВ бил прехвърлян на наша територия и през 1959г.

През юли 1960 г. у нас е прехвърлян американския агент - МУРАД ЕМИНОВ БЕЕВ, който е разпитван в разузнавателните пунктове в Драма и Кавала. Подготовката му по топография и събиране на разузнавателни сведения е извършена в конспиративна квартира.

Група изменници в началото на 1961 г. са подготвяни за подривна дейност срещу НРБ в един пункт в курортния център "Баши" на 3-4 км. от Кавала по пътя за с. Стар чифлик.

Изменникът на Родината ЦОЧО КАРАДОЧЕВ е подготвян от амер. разузнаване в Кавала и Атина и е прехвърлян на наша територия 3 пъти. При последното му /трето/ прехвърляне през май 1961 г. той е заловен от нашите органи.

Със събиране на сведения за нашата страна от разпити на бегълци от НРБ и на временно пребиваващи граждани в ГФР се занимава ръководителят на "Българското национално движение" БНД в З. Берлин, ИВАН ДОБРИЛОВ който е в тясно сътрудничество с БНФ. Сведенията ДОБРИЛОВ предава на американското разузнаване. Някои от бегълците той лично водел в поделението на СИ АЙ СИ в З. Берлин.

Разузнавателни сведения за нашата страна чрез разпити на български граждани, намиращи се на посещение в западноевропейските страни събира и изменника на Родината ПЕТЪР НЕДЕЛЧЕВ РАДОВЕВ, бивш адютант на генерал ВЛАДИМИР СТОЙЧЕВ и бивш аташе по печата в българската дипломатическа мисия във Вашингтон. РАДОВЕВ се обяви за невъзвръщенец през 1948г. Понастоящем той бил старши офицер от американската армия, известен под името ПИТЪР РАДЛИ. Работел в секцията за "студената война" при НАТО. Често пътува из Европа. През 1953-54 г. РАДОВЕВ е обучил и прехвърлил в НРБ група от трима българи-анархисти. В началото на 1960 г. заедно с бившия белгийски пълномощен министър в София АНДРЕ МОТ е основал някакво дружество за търговска и финансова дейност в Белгия, с цел то да служи като прикритие на разузнавателната

му дейност.

Със съществени данни за вражеската дейност на другите организации и групировки на българската реакционна емиграция не разполагаме. Има известни сигнали, че анархистът ГЕОРГИ ГРИГОРОВ ХАДЖИЕВ провежда някаква разузнавателна дейност, но конкретни данни за това не са получавани.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПРЕПИС-ИЗВЛЕЧЕНИЕ

От доклада на агент " 513 ",
записан от него на магнетофонна
лента.

.....
По чисто българските въпроси имах възможност да се
средна в Бадзалишлиеф с г-н д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, който
понастоящем е генерален секретар на Националния фронт. В раз-
говорите, които водих с д-р ЛЮБЕНОВ успях да разбера, че На-
ционалния фронт се разпада. Той лично си е подал оставката,
помогнал е бил ХРИСТО СТАТЕВ при посещението на царя през мина-
лия месец в Рим да му подаде оставката, обаче СТАТЕВ това нещо
не го е изпълнил и по тази причина ЛЮБЕНОВ ще си подаде остав-
ката в Мадрид. Причините за неговата оставка са тия, че той
е на мнение, че Националния фронт в негово лице, в лицето зна-
чи на д-р ЛЮБЕНОВ и в лицето на ХРИСТО СТАТЕВ са изградили
страшно много, успели са навсякъде да създадат клонове, успели
са да организират и да направят една солидна организация, която
навсякъде се уважава и зачита, обаче, от друга страна полков-
ник КОСТОВ започва по негово мнение, по мнение значи на ЛЮБЕ-
НОВ, по настояване от горе от негово величество царя започва
да се създава собствени дружества. Това нещо го е направил в
Бржксел, това нещо го е направил в няколко провинциални град-
чета в Германия и значи от една страна рушат, а от другата
градят. ЛЮБЕНОВ ми каза освен това, че КОСТОВ по начало още при
създаването на Националния фронт не е бил съгласен да поеме
някаква функция в този фронт и се е поставил напълно на разпо-
ложение на СИМЕОН II. В това отношение мненията са различни.
Аз по-късно ще Ви докладвам и за разговора, който имах с д-р
ВЪЛЧЕВ в Мюнхен.

2.-

58
13

ЛЮБЕНОВ е на мнение, обаче, че КОСТОВ руши, а по мое
мнение КОСТОВ руши не, обаче създава дружества по заповед
на царя от Мадрид; защото няколко пъти имах възможност и на
Вас сигурно Ви е известно от пресата, която съществува "Един
завет" на Националния фронт и другите вестници, които се из-
дават от емиграцията, че СИМЕОН се е изразил, че е разочаро-
ван от емиграцията напълно и че той сам ще работи по-нататък
за да запази българската кауза и да работи изобщо за българ-
ската кауза.

По мое мнение и по мнението на ЛЮБЕНОВ, КОСТОВ е успя
на първо време ИВАН ДОЧЕВ чрез ХРИСТО СТАТЕВ, навремето в Аме-
рика да го изключат от Нацоналния фронт. След това успяха да
ликвидират и д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ в Мюнхен. Сега искат, КОСТОВ
е на мнение, поне това е мнението на ЛЮБЕНОВ, да се ликвидира
и ХРИСТО СТАТЕВ по този начин, а ЛЮБЕНОВ е шалъц, него съв-
сем лесно ще го ликвидират. Преди, обаче, да бъдат ликвидирани
те искат сами да си подадат оставката. Единственият който не
си е подал оставката това е ХРИСТО СТАТЕВ, не знам той сигурно
има някакви интереси, не съм имал възможност да говоря по
тези въпроси с него, обаче мисля, че той има някакви интереси
да запази връзката си с двореца и сигурно ще се развие въпро-
са или ще се разреши по някакъв друг начин.

В конгреса, който стана в Буфало в Канада не са взети
почти никакви решения, поне ЛЮБЕНОВ още нямаше протокола за
този конгрес. Той е на мнение и това по всяка вероятност, не
обаче сигурно ще стане, през октомври да се направи един бъл-
гарски събор във Франкфурт на Майн, където ще бъдат свикани
всички българи, разбира се тия които са емигранти и които са
по един или друг начин на Националния фронт там, значи ще бъ-
де избрано едно ново настоятелство, едно ново ръководителско
на Българския национален фронт.

Освен това имах възможност да се средна с д-р ДИМИТЪР
ВЪЛЧЕВ в Мюнхен, който също се занимава с издаване поне на
вестника на Националния фронт "Един завет" и този вестник е
взет от неговите ръце и е даден по-нататък да се издава в Рим.

59
3.- 24

Той е също така на мнение, че са го оставили на една глуха линия и по негово мнение на всяка цена трябва да се събере български събор във Франкфурт, на който наново да се вземе решение за ново настоятелство, за нова програма и за създаването на един работен план. ВЪЛЧЕВ е също така на мнение ИВАН ДОЧЕВ, който до сега е бил ликвидиран по някакъв начин, по един много дългопробен начин, по негово мнение да бъде взет също на работа. Ние, вика, му знаем на него добрите качества, обаче, по българската поговорка "вържете попа за да е мирно селото" трябва да го вземем на всяка цена. Тогава няма да ни обвиняват. Той цял живот се е борил, карьерист е бил, той цял живот се е борил за служби. Ще го направим за подпредседател на този съюз и тогава ще го вмъкнем на работа, ще го впрегнем в работа и тогава поне няма да ни пречи.

Аз съм на мнение, че този събор сигурно ще стане, защото сумите, средствата които им трябва са успели до сега да ги съберат, поне ЛЮБЕНОВ има на разположение по всяка вероятност през октомври ще бъдат свикани от всички краища на света и тогава ще се започне сигурно от начало създаването на Национален фронт, ще се мисли за финансирането на "Един завет" и пр. и т.д.

Има недоволство не само от страна на нашите, на СИМЕОН към емиграцията, обаче емигрантите са недоволни от него и затова са на мнение, че при този събор, който искат да направят през октомври във Франкфурт, да се избере едно настоятелство, което да признае царя, обаче контактът който до сега имаше, този тесен контакт с двореца в Мадрид да не съществува. Националният фронт да си работи отделно, независимо от царя и независимо от неговите там адютанти, полковници и т.н. Той ще бъде признат като върховен ръководител на българската емиграция, обаче тесен контакт, както вече споменах да се избегне и да не се държи. Това е много или повече безинтересно за царя, понеже той сам е изказал мнението, че не е доволен от емиграцията-българската. ВЪЛЧЕВ ще се занимае по всяка вероятност с издаването на "Един завет". Той досега го е редактирал, обаче

60
4.- 25

не са имали достатъчно средства за редовното издаване, а в Бадзалцинеф, където живее ЛЮБЕНОВ ще се издава по всяка вероятност вестник "Свобода".

Това са така мненията на д-р ВЪЛЧЕВ и на ЛЮБЕНОВ и мисля, че няма какво повече да се спомене по този въпрос. Трябва значи да изчакаме протокола от Буфало и след това свикването на събора през октомври във Франкфурт.

.....
мни 1961 г.
София

ВЕРНО, с оригинала-

ИНСПЕКТОР
Майор: *Върнел*

ИМ

Ч. С. А. П.

ДС и ВРАЩЕЩИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

90

Из архивите на

350

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

*За сведения на
Зел. Лич. архив
477*

ИНФОРМАЦИЯ № 5...6.68

*12.10.61
Томас
11.10.61
Г. Митов*

ОТНОСНО: Състояло се съвещание на ръководството на БНФ /крило Из.Дочев/.

През месеците юли и август т.г. КАЛИН КОЙЧЕВ, главен секретар на У.С. на БНФ /крило ИЗ.ДОЧЕВ/ е бил на обиколка в някои европейски държави. При тази обиколка съвсем се е срещнал с ръководителя на радио "Свободна Европа" в Мюнхен американския генерал в отставка РАДНЕЙ СМИТ.

След завръщането на КОЙЧЕВ в САЩ в началото на м.септември в гр.Буфало се е състояла среща между него ИВАН ДОЧЕВ и други ръководители на БНФ.

Правейки оценка на международното положение, участниците в съвещанието стигнали до убеждението, че САЩ и техните съюзници ще отстъпят по Берлинския и Германския въпрос, като признаят реално съществуващите две германски държави. На тази основа те считат, че въпроса за някаква промяна на политическото положение в България ще се отложи поне с 50-100 години.

Изхождайки от тази оценка на международното положение на съвещанието се оформило мнение, че главна задача в понататъшната дейност на БНФ трябва да бъде поддържане националния дух и съзнание на българския народ и предпазването му от претопляване.

12.8.1961 год.
С О Б И Я
Изпълнител: *[Signature]*
№: 492 S

ДС и ВРАЩЕЩИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

91

BULGARIAN NATIONAL FRONT OF AMERICA, INC.
P. O. BOX 2188
GRAND CENTRAL STATION, NEW YORK 17, N. Y.
20 Юлий 1962 год.

17

До г-н С. Георгиев
Буйнос Айрес -
Аржентина.

Драги г-н Георгиев,

Съ настоящето ми писмо официално Ви съобщаваме, че Вие сте определени за представител на Централния Управителен Съвет на Българския Национален Фронт за Аржентина.

Въ качеството Ви на наш представител първата задача която Ви се възлага е да обясните на всички наши сънародници, съмишленици на Националния фронт, нуждата от организационно единство и да организирате клон на организацията ни в Аржентина. Ние вярваме, че ще има такива които ще искат да правят отделни, или някакви нови организации било поради не схващане на важността на момента било под външни влияния. Браговетъ искат да видят българската национална антикомунистическа емиграция разпокъсана защото това значи тя да е безсилна. Какво можете Вие сами, отделно от другите да направите в Аржентина? Ако обаче и Вашите усилия се присъединят към общите такива тогава из всекиде и в Аржентина ще имаме по добри резултати.

Следъ като дадете нужните обяснения на всички наши сънародници съмишленици на Националния фронт учредете редовен клон от организацията и определете Председател и Секретар на първо време. Следъ като се разбие клон и има повече членове може да се изберат и още членове на управата. Така избраните Председател и Секретар, заедно с Вас като представител на Централния Управителен Съвет ще решават, при нужда всички въпроси, които се отнасят до Вашият клон. На първо време да се формира клон независимо от колко членове като се запишат тия които възприемат това становище. По късно ще се работи за приобщаване и другите. Щом направите това което нареждаме въ това писмо веднага ни съобщете кои са изборани за Председател и Секретар за да бъдат утвърдени и по нататък ние ще Ви изпращаме инструкции за работа.

Направете достойни на членоветъ това писмо и като Ви пожелаваме успехъ очакваме отговоръ за резултата.

Съ братски сорчески поздравии.
За Централния Управителен Съвет на Б.Н.Ф.

[Signature]
Д-ръ Иванъ Дочевъ
Председател

351

Из архивите на ДС

УТВЪРЖДАВАМ: Строго секретно!
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV, ПГУ - ДС Екз. единствен
Полковник Челим
София, 1 III 1971 г. МВР - I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ ДС
№ 4080-311/У

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 18.04.2014г. Секретар: Челим

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Мероприятията, които ще се проведат по об. "СТАРЦИ" през 1971 г.

Обектовата разработка "СТАРЦИ" е открита през м. IV. 1970 г. и се води на клоновата организация на БНФ в ГФР.

Пред вид на това, че работата по линия на ГФР е съсредоточена по обектите "АЛПИНИСТИ" и "ЛАТЕРНА", решено е по об. "СТАРЦИ" да не се провеждат активни агентурно-оперативни мероприятия, а само да се събират и натрупват постъпващите от различни източници материали.

По обект "СТАРЦИ" през 1971 г. ще бъдат проведени следните мероприятия:

1. Резидентурата във Франкфурт/М редовно ще следи западногерманската преса, радио и телевизия и ще изпраща на Центъра всички материали за об. "СТАРЦИ", които се публикуват.
Срок: постоянен; отг. "ВЕЛИНОВ"

2. Чрез официалните връзки на оперативните работници от резидентурата като _____, _____ и др. "на тъмно" ще се събира информация за дейността на обект "СТАРЦИ".
Срок: постоянен; отг. "ВЕЛИНОВ"

3. Материалите, които постъпват по линия на "ЛАТЕРНА", "ПЕТЛИ" и др. и се отнасят за обект "СТАРЦИ" ще се прилагат в делото.
4. Да се установи точния срок на 20. на 30. XI 1971 г.
Срок: постоянен; отг. Алексиев

София
№ IV-179/18194
МИ

ИЗГОТВИЛ: МВ
Ст. лейтенант

СЪГЛАСЕН:
ЗАМ. Н-К ОТДЕЛ IV, ПГУ-ДС
Подполковник Алексиев
24. II. 71 г.

Д. Велинов
за изготвяне на
своден доклад
по обекта
№ 17.78

МВР - I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ ДС
Вх. № 26898 т. 23 X 1971

5
№ 8421
21 ное. 1972

068221 / 1. XI. 72г.

ОТНОСНО: Поддривната дейност на профашистката емигрантска организация "Български национален фронт" (БНФ)

След Деветоюнския преврат, когато в България бе установена фашистка диктатура, и след Септемврийското антифашистко въстание през 1923 г., което бе потушено със страшна жестокост, българската буржоазия се изолира напълно от народните маси. За да намери социална и организирана опора, тя създаде фашистките организации "Родна защита", "Кубрат", а по-късно "Легиона", "Ратник", "Отец Паисий", "Бранник" и други.

Ръководствата и голяма част от числения състав на тези организации произхождаха от гралската буржоазия и кулачеството. Независимо от идейната им нюансировка, тези организации имаха груба антикомунистическа насоченост. Антикомунистическа беше тяхната платформа и тяхната дейност. Болшинството от техните членове лично участваха в борбата против БКП и другите прогресивни организации, служеха в полицейските, контраразузнавателните и военните органи на буржоазно-фашистката власт в България.

В навечерието на 9. IX. 1944 г. част от фашистките дейци, подпомогнати от хитлеристите, избягаха от България, за да се спасят от народното възмездие, включиха се във фашисткото задгранично правителство на А. Цанков и в неговия военен корпус, който бе под командата на хитлеристите. След капитулацията на хитлеристка Германия, под покровителството на западните империалистически държави, бившите легионери, ратници, бранници, отецпаисиевци, участници в Цанковия корпус и други изменници на родината основаха "Противоболшевишки съюз" в чужбина.

След няколко конференции между представители на "Противоболшевишкия съюз" и изградените в западните страни по това време фашист

ки емигрантски съюзи "Демократически сговор", "Български клуб" и "Група за защита" през декември 1948 г. в Мюнхен - ГФР бе създадена профашистката организация "Български национален фронт". Бяха изградени клонове в Австрия, Франция, Италия, а впоследствие и в САЩ, Канада, Австралия, Белгия и другаде.

Изграден и действащ по указания на ЦРУ, БНФ води борба против НРБ в съответствие със стратегията и тактиката на американския империализъм.

В програмата, приета на учредителното събрание, са посочени целите и задачите на БНФ: "Обединение на всички български национални сили", намиращи се в капиталистическите страни, и с подкрепата на западните сили да се води борба против социализма в България, за реставрация на буржоазно-монархическия режим.

Чрез печатна пропаганда, меморандуми до западните правителства и сътрудничество с всички международни антикомунистически организации, да се поддържа духът и вярата на емиграцията и да се въздейства върху общественото мнение и политическите кръгове на "свободния свят".

Първото ръководство на БНФ беше сформирано в състав: председател - Иван Дочев, главен водач на "Легиона" до 9.IX.1944 г., и членове: Костадин Овчаров, Ангел Гидерски, Димитър Вълчев, Христо Статев, Борис Димитров, Коста Божилков и други.

Въпреки усилията на ръководството в организационно и идейно отношение БНФ не е единна и сплотена организация. В нея непрекъснато се водят борби между различни групи на кариеристична основа.

През петдесетте години голяма част от членовете на БНФ се преселиха в САЩ, Канада и латиноамериканските страни, където основаха център на БНФ начело с Иван Дочев. В Мюнхен беше създаден втори център на БНФ начело с д-р Димитър Вълчев, бивш член на главното водачество на "Легиона" в България. Трети център се оформи в Мадрид около "царския двор" начело с Христо Статев, живеещ в Италия.

Между трите центъра се появиха разногласия по тактиката на борбата против народната власт и главно по "бъдещото устройство" на България.

В резултат на борбите между Дочев и Статев за оглавяване на цялостната дейност на БНФ, разногласията между ръководените от тях

групи се изостриха и задълбочиха. Дочев успя да спечели привърженици на идеята, че в България трябва да се установи буржоазна република, че борбата срещу народната власт трябва да се води с профашистки методи, като се разчита и на пряката подкрепа на американското разузнаване.

От друга страна, посредством своите привърженици, самозванецът Симеон се стреми да обедини около себе си цялата емиграция. "Царският двор" дава указания на младите монархисти да членуват в различни емигрантски организации, за да ги разлагат и да усилват влиянието на "монарха".*

В началото на шестдесетте години БНФ възприе тактиката на "тихата контрареволуция" и провежда дейност главно по линия на идеологическата диверсия и шпионажа.

Във върховното ръководство на БНФ, избрано на XVI конгрес през 1972 г. в Ню Йорк, са включени лица от различни държави и райони, където има групирана вражеска емиграция от тези среди, с оглед тя да бъде обхваната от БНФ: Димитър Бахаров - САЩ, Иван Денчев - Австралия, Коста Карамихайлов - Нова Зеландия, д-р Стефан Маринов - Европа, инж. Станю Ненов - Канада, Пенчо Пелтеков - Канада и д-р Димко Статев - Европа. Както се вижда, някои от лидерите на БНФ /Дочев, Вълчев, Овчаров и др./ не фигурират в новото ръководство на организацията, въпреки че те се занимават с политическа дейност. Това обстоятелство потвърждава съществуването на разцепление между членовете на БНФ.

Понастоящем в САЩ, Канада, ГФР и Австралия са изградени клонове на БНФ, които се оглавяват от централни ръководства (председател, секретар, членове и контролна комисия) за съответната държава или група държави.

* Разногласия съществуват и между БНФ и емигрантската организация "Български национален комитет" /БНК/ по отношение на "бъдещата форма на управление на България" - република или монархия, по отношението към бившите фашистски режими и Деветосептемврийската революция в България.

Няма единно мнение и по въпроса за разселването на емиграцията. Докато БНК е за събирането ѝ в компактни маси и в страни, близки до България, БНФ застава на становището, че за да се избегне завръщането на емигрантите в страната, за което способствували тежките условия на живот в лагерите, те трябвало да се разселят в отвъдокеански страни.

Между БНФ и БНК се води ожесточена борба за оглавяване и ръководство на вражеската емиграция. Тази борба продължава и понастоящем въпреки опитите на американците да примирят противоречията между тях

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: *[Signature]*

Засега не разполагаме с данни за членския състав на БНФ.

БНФ осъществява сътрудничество с организациите на вражеската емиграция от България и други страни и с международни организации, чиито цели и задачи се покриват с неговите или се доближават до тях. Той поддържа контакти и извършва съвместна дейност с "Българското национално движение" в Западен Берлин, "Комитета за подпомагане на емигрантите" в Рим, "Съюза на свободните българи" в Париж, "Немско-българското дружество" във Франкфурт на Майн, с "Антиболшевишкия блок на народите", "Американския конгрес за мир и свобода чрез освобождение" и други антикомунистически организации в САЩ.

Необходимо е да се посочи, че президентът на САЩ Никсън лично се стреми да съживи и активизира подривната антибългарска дейност на вражеската емиграция, като провежда срещи, прави изявления, снима се с нейни лидери. В края на 1971 г. американският президент се среща и с лидера на БНФ Дочев, който напоследък е председател на нийоркската местна организация на "Американските приятели на антиболшевишкия блок на нациите".

По указания на ЦРУ, БНФ провежда активна подривна дейност срещу НРБ в следните направления:

- наводки и вербовки на агенти за капиталистическите разузнавания;
- събиране на информация за капиталистическите разузнавания;
- обработване на български граждани и скланянето им към измяна на родината;
- идеологическа диверсия;
- стремеж към изграждане на контрареволуционно подполие в страната, което да действа по указания отвън при усложнена политическа обстановка.

Една част от ръководителите и членовете на БНФ са кадрови разузнавачи или агенти на империалистическите разузнавания, други са преподаватели по български език в различни разузнавателни школи, трети са вербовчици или работят в различни подривни идеологически центрове.

() е полковник от американското разузнаване. Живее във Франкфурт на Майн, където вербува български граждани за ЦРУ. Той е привлякъл за сътрудничество разобличения и осъден шпионин на ЦРУ д-р

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: *[Signature]*

, живеещ в Мюнхен, работи за западногерманското разузнаване. Вербувал е разобличения и осъден агент на БНД

По указания на империалистическите разузнавателни и подривни идеологически центрове, представители на БНФ прицелват български граждани, пребиваващи по различни поводи в капиталистически страни, установяват контакти с тях, предлагат им своите услуги, скланят ги към сътрудничество или невъзвръщаност, стремят се да ги заангажират в антибългарска дейност.

, активен монархист, представител на "царския двор", уличен като агент-наводчик на БНД, през 1970 г. се опитал да склони наш гражданин към измяна на родината, обещавайки му добри условия за работа. В подобна дейност са уличени , живеещ в Италия, , живеещ в ГФР, и други.

БНФ се използва и за събиране на информация, интересуваша капиталистическите разузнавания, от бегълците, незавръщенците и временно пребиваващите в капиталистически страни български граждани, които биват подробно разпитвани по икономически, политически, военни и други въпроси. Евгени Сидянов, бивш заместник-началник на българската секция при радиостанция "Свободна Европа", през 1970 г. прояви особен интерес към българската интелигенция и определени нейни представители.

Получени са данни, че БНФ се стреми да изгради канал, по който да получава информация за положението в НРБ. С тази цел изменникът на родината Костадин Куцаров, син на ликвидирания директор на полицията в България, активен монархист, през 1970 г. се опитал да привлече за сътрудничество наш агент, пребиваващ временно в чужбина, като чрез специален пратеник щял да му даде указания за бъдещата дейност. Куцаров инструктирал агента как да се държи след завръщането си в България, препоръчал му да се откаже от активно участие в политическия живот, за да не привлече вниманието на властта. Пратеникът все още не е дошъл.

БНФ провежда активна антикомунистическа пропаганда за подриване устоите на народната власт в НРБ, като се стреми да създава антисоциалистически, антисъветски и шовинистически настроения, да всява разкол в нашето общество. Активните дейци на БНФ влизат в контакти с наши граждани, временно пребиваващи в капиталистическите

страни, обработват ги в антикомунистически и националшовинистически дух, против дружбата ни със Съветския съюз, предричат неизбежността на войната и разгрома на комунизма.

БНФ се опитва да изпраща и разпространява в нашата страна своите издания "Родина", "Възраждане", "Задгранична България", "Борба", "Свобода", "Емигрантски вестник", "Лъч", "Един завет" (които са малки вестничета или печатни коли и излизат нередовно), целечи да компрометират социалистическия строй у нас и да създават авторите на "монарха". Част от тези материали се изпраща официално по международния пощенски канал, а друга се внася по нелегален път.

В своята пропаганда БНФ отделя особено внимание и залага главно на национализма, който използва като основно оръжие в борбата срещу НРБ. Стреми се да създава националистически настроения и под прикритието на "защита" на националните ни интереси да противопостави българския народ на другите народи от социалистическата общност и главно срещу съветските народи, да откъсне нашата страна от СССР.

Чрез в. "Един завет" "дворецът" отправя апел към "свободния свят" да издигне на подobaваща висота понятието за национализма и националната идея като знаме за борба против социалистическия патриотизъм и по този начин да се парира болшевишката пропаганда.

Една от задачите на БНФ в подривната му дейност срещу НРБ е да обедини и активизира своите съмишленици в страната, на които да разчита при определени ситуации.

Отделни лица от средите на лидерите и по-младите членове на БНФ обаче не съблюдават новата тактика и предлагат своя екстремистка линия, насочена към създаване на нелегални формирования вътре в страната и прилагане на остри форми на подривна дейност, включително терор и диверсии.

По време на контрареволуционните събития в Чехословакия сътрудникът към канцеларията на "двореца" в Швейцария и бивш член на подкомитета на БНФ във Франция Георги Костов разви тезата, че успешната борба за сваляне на народната власт можела да се осъществи при съгласуваните действия на емигрантските организации от всички социалистически страни. В България борбата трябвало да се води по нова програма - изграждане на комитети от лица, заемащи отговорни постове в администрацията и икономиката и особено от средни и висши партийни

и военни кадри, недоволни от провежданата политика. За постигане на успехи било необходимо да се прониква непрестанно в политическия, културния и стопанския живот на страната, като на първо място трябвало да се спечелят младежките кадри на БКП, в населените места да се създават "съпротивителни групи", които да действуват в най-подходящия момент. Чехословашките събития им показвали, че с "дребни риби" правителство не се събаря".

В края на 1969 г. Симеон премести част от канцеларията си в Женева, с цел да се осъществяват контакти с повече българи, посещаващи Швейцария. Той считал, че там по-лесно щял да поддържа връзка с негови привърженици в България, за да ги активизира за дейност в негова полза и за борба против народната власт.

БНФ няма сериозна база в нашата страна. Подривната дейност на бившите фашистки дейци в страната /около 1570 души вражески контингент/ общо взето се съобразява с указанията на вражеските емигрантски центрове и по-конкретно на БНФ.

Напоследък бивши лидери и активисти на разтурените фашистки организации се активизират. Някои от тези елементи следват подказаната им от чужбина тактика без да създават нелегални организации да се чувствуват организирани. По различни поводи /събори, именни дни, погребения, семейни тържества и др./ те се събират и информират, обсъждат събития от вътрешен и международен характер в духа на враждебната империалистическа пропаганда, укрепвайки се взаимно в идейно и политическо отношение. Изказват се за създаване на "единен фронт" на всички противници на комунистическата партия. Бивши лидери на легионерите апелират да се преодолеят различията между тях и бившата земеделска опозиция /кулашко-буржоазна партия с прозападна ориентация, забранена през 1947 г./, да си подадат ръка монархисти и републиканци. В София бивши легионери обсъждаха създаването на партия "Социално-аграрен съюз", която да обедини всички националистически сили.

Бивши фашистки елементи направиха опит да създадат нелегални групи на базата на национализма и антисъветизма, изготвиха програмни документи, разработиха тактика за привличане на съмишленици.

По време на важни събития бившите фашистки дейци засилват противоправната си пропаганда и агитация, изготвят и разпространяват вражески анонимни материали.

15

През 1971 г., по време на X конгрес на БКП, бивш активен легионер направи опит да напечата и разпространи свое "Възвание към българския народ", насочено към дискредитиране на линията на БКП

Част от враждебните елементи смята, че на настоящия етап трябва да изчакват и да пазят кадрите си за "благоприятна обстановка. Те не си правят илюзии, че със собствени сили ще свалят народната власт и затова продължават да разчитат на намеса отвън.

София, 18. XI-1972 г.

НАЧАЛНИК VI УПРАВЛЕНИЕ ДС:
ГЕНЕРАЛ МАЙОР:

[Signature]

Нап. в 3 екз.

№ 1 -р-вото на МВР

№ 2 -V у-ние КГБ

№ 3 -II отдел

Доразмножено в 6 екз.

№ 4 -н-ци отдели

№ 5 -ПГУ

№ 6 -ВГУ

№ 7 -VII у-ние МВР

№ 8 -III у-ние ДС

№ 9 -VII отдел

Изп. VII отдел

Нап. М/С

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

94

21

182.1.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

ОТНОСНО: Дейност на БКФ в Канада.

Според източник живущ в Канада, най-активната българска емигрантска организация в Канада е тази на легионерите. Нейн ръководител бил ^{пед. 40}Белчо Пелтеков, който същевременно бил и главен редактор на в-к "Свобода" - издаван от легионерната организация.

През м. октомври в Торонто била проведена конференция на организацията на която трябвало да се избере ново ръководство, но източника не знае за резултатите.

Легионерската организация, въпреки, че била най-добре организирана, нейното влияние и активност постепенно намалявали поради това, че намалявал броя и на техните привърженици. Обикновено организацията провеждала по две събрания годишно. Тя не се преследвала от канадската полиция, но и не получавала финансова помощ от правителствени учреждения в Канада.

14.X.1974 г.

ВН/ 0611950 - 17436

Рез. III-51 - 7

Изт. 56

[Signature]
10. X. 1974

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ
ГЕНЕРАЛ МАЙОР
София, 10 8 1975 година

16914 Читру

СТРОГО СЕКРЕТНО!
Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане на агентурно-
оперативни мероприятия по обект
"ГЕСТАНОВЕЦ" - Иван Димитров
Дочев - ИР в С А Щ

ДОР "ГЕСТАНОВЕЦ" се води на беглеца Иван Димитров
Дочев, бивш главен водач на Легиона, зам. председател на
Антиболшевишкия блок на народите и председател на БНФ /Българ-
ски национален фронт/. Като такъв Дочев провежда активна
дейност против НРБ и СССР.

Дочев, с цел пресичане враждебната дейност на Иван
Дочев, ще бъдат проведени следните агентурно-оперативни

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. Да се използват наличните агентурни възможности
зад граница и в страната за изясняване дейността на обекта,
като председател на БНФ и зам. председател на "Антиболшевишкия
блок на народите", материалното му и семейно състояние, лични
и делови връзки, лична охрана, кои страни посещава, къде от-
сяда и др.

Срок: 30.XI.1976 г.
Отг.: ПГУ-ДС и У-ние VI-
ДС

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: [Signature]

= 2 =

2. Да се подготви и маршрутира бившият агент
"ПЕТРОВ" за срок от 6 месеца в САЩ, с цел изучаване обстанов-
ката около обекта и обкръжаващите го. Маршрутирането на аген-
та ще бъде легендирано като посещение на гости на майка му,
която живее там. Сестрата на агента е бивша любовница на
Дочев.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: У-ние VI-ДС

3. Да се маршрутира в ГФР агент "СТРАНДЖЕВ", с цел
провеждане среща с обекта Дочев и жена му -
, с оглед получаване на данни за живота и дейността на
обекта и семейството му.

Извеждането на агента ще се осъществи под естест-
вения повод - да издирва незаконния си син в ГФР.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: У-ние VI-ДС

4. Да се проверят възможностите на бившите агенти
"ПРОДАН", "ТРИФОНОВ", "ЧАВДАР" и "ГРУЕВ" работили по обекта,
с цел използването им по последния.

Срок: 30.XI.1975 г.
Отг.: У-ние VI-ДС

5. Да се подбере подходяща агентура, която да се
използва по близките му и идейни приятели, с цел изясняване
връзките на обекта в страната.

Срок: 30.XII.1975 г.
Отг.: У-ние VI-ДС

6. Да се изучи и проведе оеседа с Димитър
Дочев, племеник на обекта Иван Дочев,
с оглед добиване лични впечатления и подготовка за вербовка,
с цел използване по обекта.

Срок: 30.IX.1975 г.
Отг.: У-ние VI-ДС

= 8 =

12

8

7. Да се изучат взаимоотношенията на обекта с ръководителите на секциите на БНФ, с цел получаване информации и материали за провеждане на мероприятия за идейно и организационно разделение на ръководството на БНФ.

Срок: 30.III.1976 г.
Отг.: ПГУ-ДС и У-ние VI-ДС

8. Да се проведат мероприятия за изземване ръкописен материал от обекта, за провеждане на М-ВИХРЕН на същия по почерк, тъй като има съмнение, че поддържа връзка със свои съидейници в страната под чуждо име.

Срок: 1.X.1975 г.
Отг.: ПГУ-ДС

ПРЕДЛАГАТ :

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IY, ПГУ-ДС
ПОЛКОВНИК: Величев

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ У, У-НИЕ VI-ДС
ПОЛКОВНИК: Величев

СЪГЛАСЕН

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ VI-ДС
ГЕН. МАЙОР: Величев

Отпеч. в 2 екз.

№ 1 - ПГУ-ДС

№ 2 - У-ние VI-ДС

Изп.: ВЕЛИЧЕВ, НИКОЛОВ

25.V 1975 г.

София

Нап. ДС

ДС И ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

96

35

ПА М Е Т Н А Б Е Л Е Ж К А

ОТНОСНО: Проведена среща с представители на Департамента на правосъдието на САЩ.

На 22 януари 1986 г. в Посолството се проведе среща с представители на Департамента на правосъдието на САЩ във връзка с провежданото разследване от американска страна на дейността на бившия водач на СБНП Иван Дочев. Срещата бе организирана по наша инициатива, съгласно указанията на отдел "Договорен и правен".

От наша страна участваха Ганьо Ганев - съветник в Посолството на НР България във Вашингтон, Христо Герганов - консул, завеждащ консулската служба и Дико Диков - вице консул.

От американска страна участваха Мартин Сакс - прокурор в криминалния отдел на службата за специални разследвания при Департамента на правосъдието на САЩ и Патрик Трейнър, историк в криминалния отдел на службата за специални разследвания при Департамента на правосъдието. /Трейнър владее български език. Бил е на специализация в историческия факултет на СУ през периода 1970-1972 г. с научен ръководител академик Тодоров. Пре 1974 отново посетил страната за кратко време./

Сакс и Трейнър разясниха, че службата за специални разследвания към Департамента на правосъдието на САЩ има за предмет на своята дейност разследването на лица, живеещи на територията на САЩ, които в периода преди и по време на Втората

36
2.

световна война са развивали активна дейност в подкрепа на политиката на фашистка Германия, лично са извършвали или чрез пропагандна и друга дейност са подбуждали към извършването на престъпления.

Службата им се занимавала с издирване и събиране на доказателства, документи, материали и свидетелски показания за дейността на тези лица с цел предявяване на обвинение за акции на нацистка дейност и извършени в тази връзка престъпления, предаването им на съд за отнемане на американското им гражданство и депортиране от САЩ.

Съобщиха, че до сега успешно са разследвали, предали на съд и депортирали няколко лица, извършили в миналото фашистки престъпления на територията на СССР и ПНР и др. Най-известни случаи са депортирането на пастора Трифа – активен член на румънската организация "Желязна гвардия" и Артукович – бивш министър на външните работи на Хърватско.

Във връзка с дейността на Иван Дочев, като бивш водач на СБНП разясниха, че тяхната служба е започнала разследване през 1979 г., като образуването на следствено дело е било утвърдено от директора на службата за специални разследвания в Департамента на правосъдието на САЩ. Основание за започване на разследването са били документи за фашистката дейност на Иван Дочев в България, получени от различни източници, главно от службата за имиграция и натурализация на САЩ, която от своя страна била извършила през периода 1976–78 г. някои следствени действия по дейността на Иван Дочев.

37
3.

През 1980–1983 г. били получили материали от българската страна чрез посолството на САЩ в София, свързани с дейността на Иван Дочев.

Изразиха мнение, че някои от материалите задоволяват, но считат, че е необходимо да им бъдат предоставени повече документи, които по-конкретно отразяват многогодишната фашистка дейност на Дочев, имащи доказателствена стойност. Без наличието на такива документи Сакс и Трейнър са на мнение, че няма да успеят да се противопоставят на защитата на Иван Дочев по време на съдебния процес.

На въпроса на др. Герганов какви точно документи имат предвид отговориха, че са им необходими материали от периода преди и по време на Втората световна война за връзки на Иван Дочев с нацистки водачи във фашистка Германия и други страни; за конкретно негово участие в преследване на лица или групи от лица на расова, религиозна, етническа основа, пропагандни материали в това отношение написани лично от него, речи по радиото, статии във вестници и други; документи за дейността му като кмет на Калофер и Силистра; Документи за връзките му със задграничното фашистко правителство на Цанков; документи от двете му присъди от Народния съд в София през 1945 г. – копия от разпит на свидетели, обвинението, текста на присъдите.

Информираха ни, че във връзка с разследването дейността на Иван Дочев са извършили проучване на архиви на правителството на фашистка Германия. Открили са документи за връзките на Иван Дочев с фашистката младежка организация на Германия, до

4.

кументи за журналистическата му активност, дипломатически доклади за прогермански фашистки организации в България.

Проучването е било извършено в Англия, откъдето също имат придобита документация.

Според Сакс и Трейнър горните документи дават косвено доказателство за връзките на Иван Дочев с нацистите, тъй като са писани от други лица, а не лично от него, но че тези документи ще бъдат използвани в съда.

Представителите на Департамента на правосъдието на САЩ ни уведомиха, че ако правителството на НР България им съобщи за лица, живеещи в САЩ, които в миналото са осъществявали активна фашистка дейност, службата за специални разследвания ще започне разследване на фашистката им дейност.

Уведомиха ни, че са готови в най-скоро време да изпратят до Посолството писмо, в което ще посочат какви точно документи са им необходими допълнително за разследване дейността на Иван Дочев, както и оценка за доказателствената стойност на печените от нас материали.

Сакс и Трейнър съобщиха, че имат още няколко подобни случая на следствено производство за лица от друга националност и че проявяват настойчивост по отношение делото на Иван Дочев предвид дългогодишното водене на разследването му и опасения, че поради възрастта му няма да могат да приключат следствието със съдебен процес, ако междувременно той по-късно /С известен критичен тон подчертаха, че следствието по Дочев се води вече 8 години, без да съществува перспектива за

5.

вото приключване, ако не се активизира, което до голяма степен зависи и от нас/.

Проявиха желание да им бъде разрешено да извършат следствени действия по делото на Иван Дочев и на територията на НР България, като разпити на свидетели с видеозапис, което според тях щяло да има значение за формиране на убеждение в съда за активната фашистка дейност на Иван Дочев. Издирване на архивни материали в НРБ.

Прокурорът Сакс подчерта, че в своята дейност службата за специални разследвания не се влияе от политическа конюнктура и за тях са без значение спекулациите за политически връзки на Дочев с бивши и настоящи ръководители на Администрацията Никсън и Рейгън. Допълни, че самото разследване на Дочев, което в момента провеждат е доказателство, че за това имат даг "зелена улица!".

Помоли да се предаде на българското правителство тяхното уверение, че ще направят всичко възможно, за да завършат пешно разследването и предават делото на съда, веднага след като съберат достатъчно доказателствени материали, които могат да издържат атаките на защитата.

Изразиха благодарност за предоставените им до сега материали, като в същото време подчертаха, че поради липса на достатъчно координация до този момент не е било възможно да дискутира по-директно въпроса за допълнителни материали и уточняване на данни по предоставените такива.

Изразиха благодарност за предоставената им възможност да се срещнат директно с представители на нашето министерство и дискутират горните въпроси. Дадохме положителна оц

6.

на проведената среща.

От наша страна бе изразено желание да се продължи диалога по случая, като отново бе подчертано, че МВн Р не е следствен орган или научно-изследователски център, а орган по провеждане на външната политика, който би могъл да прецени целесъобразността от по-нататъшно разследване, едва след като се убеди в сериозността на отправените искания.

Договорено бе след получаване на материала с оценка за доказателствената стойност на предоставените до сега от нас документи и списък с нови документи, от които се нуждаят, същи да бъде изпратен чрез посолството за проучване в МВнР.

ВАШИНГТОН, 31.1.1986 г.

ИЗГОТВИЛ: *[Signature]*
/д. ДИКОВ/

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

97

СТРОГО СЕКРЕТНО!

108

КРДОПБГСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГСРСБНА

Реп. № 8002, сиз. № 1
08.06.1989 год.

ИНФОРМАЦИОННО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Проведено "пленарно заседание" на БНФ във ФРГ

По наши данни, на 11.04.1989 година в сградата на РСЕ в Мюнхен е било проведено "пленарно заседание" на БНФ под ръководството на ИР ИВАН ЗАГОРСКИ от САЩ. На същото е бил изнесен доклад от ИР АПОСТОЛ МАТАКИЕВ на тема "Актуални проблеми на положението в България".

Във връзка със завръщането на редактора на РСЕ ПАВЕЛ ГЛАВУСАНОВ в страната ни, в доклада е бил засегнат и въпросът за предприемане на мерки от различните организации на ВЕ, с цел противодействие на опитите на ДС за затормозяване на тяхната дейност. Същите най-общо можели да се изложат по следния начин:

- за членове на организациите на ВЕ следвало да се приемат лица, които са пребивавали зад граница най-малко 5 години;

2 169

- същите трябвало да бъдат с доказани антикомунистически убеждения и да са участвували активно в провеждането на вражеска дейност против страната ни;

- широко въвеждане на принципа на "поръчителството" и даването на "гаранции" за новоприетите членове.

На заседанието са били взети следните решения:

1. Да се създаде нова организация на БВЕ - "Антикомунистическа лига" с председател д-р СТЕФАН МАРИНОВ, като българска секция към съществуващата под това наименование в Рим вражеска организация на емиграцията от социалистическите страни.

2. Да се основе подкомитет на БНФ във Виена, с председател КИРИЛ ПОПОВ и зам.-председател ВАСИЛ ХРИСТОДУЛОВ. Основна задача на този подкомитет следвало да бъде осъществяването на контакти с временно пребиваващи в Австрия български граждани, с цел обработката им в антисоциалистически дух и използването им като канал за внасяне в страната ни на инкриминирана вражеска литература.

В заседанието са взели участие 18 представители на БНФ, БНК и БОД между които ИСКЪР ШУМАНОВ, НИКОЛА БЕЖАНСКИ, ВАСИЛЕВ, СИКТАРОВ и ГАДЖЕВ от ФРГ и ИВАН БЕЛЕВ, ИВАН ЙОРДАНОВ, ЙОРДАН ПИНАЛСКИ, АНГЕЛ КАМБУРОВ и АСЕН СЛАВОВ от САЩ.

Било е взето решение, следващото "пленарно заседание" да се проведе през м. септември т.г.

Отп. в 2 екз.

№ 1 - ВГУ-ДС

№ 2 - КД

Доразмн. в 1 екз.

№ 3 - У-ние VI ДС

Изп. 04-827/22747

Нап. 04/ФТ-1183

07.06.1989 г.

С о ф и я

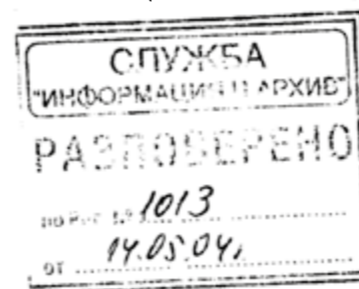
ПЪРВИ ЗАМ.-НАЧАЛНИК ПГУ-ДС

Полковник:

/Р. Тошков/

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

98

СПРАВКА

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: "СЕКЦИЯ ЗА СРЕДНА
И ИЗТОЧНА ЕВРОПА" при
"ДВИЖЕНИЕТО ОБЪДИНА ЕВРО
ПА".

По сведения от официални източници, издания на българската вражеска емиграция, допълнени от доклади на прикритието, е известно, че през есента на 1949 година, под ръководството на англичанина ХАРОЛД МАКМИЛАН, бивш депутат и министър, била създадена секция за "СРЕДНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА" при движението за "ОБЪДИНА ЕВРОПА". Създаването на тази секция било продиктувано от "особения интерес", които представлявали страните от СРЕДНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА и които трябвало да бъдат проучени "по-компетентно и по-системно", за да могат и те да бъдат включени в Европейската общност.

В секцията освен представителите на емиграцията от БЪЛГАРИЯ, ПОЛША, РУМЪНИЯ, ЧЕХОСЛОВАКИЯ, УНГАРИЯ и Балтийските страни, участвували и представители на Западните страни.

Като редовни представители от страна на българската вражеска емиграция в секцията участвували: д-р ГЕОРГИ МИХОВ ДИМИТРОВ-ГЕМИТО, НИКОЛА БАЛАБАНОВ, проф. НИКОЛА ГЕОРГИЕВ ДОЛАПЧИЕВ, ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ МАЦАНКИЕВ, д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ ГЕОРГИЕВ, д-р КОНСТАНТИН ПЕТРОВ РИНДОВ, ВЕГНИ ХРИСТОВ СИЛИЯНОВ и ВАСИЛ ДАНАИЛОВ ЮРКОВ.

За да се изяснят и популяризират по-добре задачите на секцията, е била изработена и публикувана брошурата "ЕЛЕМЕНТИ НА ЕКОНОМИКА ЗА ИЗТОЧНА ЕВРОПА", в изготвянето на която активно участвували ХАРОЛД МАКМИЛАН и френският сенатор ЕРНСТ ПЕЗЕ.

На заседанието на секцията, състояло се на 29 май 1950г в ПАРИЖ, е била оповестена една декларация, отнасяща се до бъдещето на източно-европейските страни.

На заседанието, състояло се през м. юни 1950 год. в ЛОНДОН е било решено да се сезира Европейският съвет в СТРАЗБУРГ с известни искания за облекчение живота на емигрантите-интелектуалци, както и за участието на емиграцията в Европейското движение

2.- 82

пряко, а не чрез секция. За тази цел е била учредена комисия с представители на всички национални групи под председателството на унгареца Г. АУФР, която да подработи и докладва набелязаните въпроси в Съвета на Европейското движение.

Комисията, предвождана от ХАРОЛД МАКМИЛАН, е връчила своите подработени искания на Съвета в СТРАЗБУРГ на 21 август 1950г. От страна на българската емиграция в тази комисия е участвувал ВЕГЕНИ ХРИСТОВ СИЛЯНОВ.

На 16 октомври 1950 година в ПАРИЖ се е състояло пленарно заседание на секцията, на което ХАРОЛД МАКМИЛАН е докладвал за резултатите от работата на комисията пред съвета в СТРАЗБУРГ. В големата си част участвувалите в изказванията си, са заявили, че няма нужда секцията за СРЕДНА и ИЗТОЧНА ЕВРОПА да съществува отделно и, че страните от ИЗТОЧНА ЕВРОПА представляват неотлъчна част от ЕВРОПА и обединение не може да се постигне без включването на тези страни пряко в движението. Тази теза получила одобрението на почти всички от участвувалите в заседанието.

На същото е било взето решение да се свика една конференция, на която да бъдат поканени и представители на западно-европейските държави, за да се подчертае, че конференцията няма за цел да обособи в отделна-групировка страните от СРЕДНА и ИЗТОЧНА-ЕВРОПА, в напротив - да се изтъкне неделимостта на тези страни от европейската общност и с това да предизвикат западните представители да се занимават с въпроса за включването им в "ОБЩНОСТТА".

От 21 до 24 януари 1952 год. в ЛОНДОН е била свикана конференция на секцията за СРЕДНА и ИЗТОЧНА ЕВРОПА. На нея са присъствували около 160 души представители на Западните страни.

При откриването ѝ, конференцията е била приветствувана от името на Английското правителство от ХАРОЛД МАКМИЛАН, първия председател на секцията до влизането му в кабинета на ЧЪРЧИЛ, -от министър на външните работи на АНГЛИЯ - ИДЪН. Взели са участие представители на консервативната, либералната и лейбъристка партии. Присъствували са още ПОЛ РЪЙНО, СПААК, ПОЛ РАМАДИЕ и др. Конференцията е била открита от новия председател на секцията БЪДИНГТЪН БЪРЪНС - човек с военно образование, - участник в двете световни войни в чин майор, индустриалец и председател на 6 големи компании.

3.- 85

От страна на българската емиграция на тази конференция са присъствували: Д-р ГЕОРГИ МИХОВ ДИМИТРОВ, проф. НИКОЛА ГЕОРГИЕВ ДОЛАПЧИЕВ, д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ ГЕОРГИЕВ, МИЛКА ГЕНАВИЕВА-БЪОФ, ЦЕНКО ВЕЛИЧКОВ БАРЪВ и ГЕОРГИ НИКОЛОВ ДОЛАПЧИЕВ.

При започване работата си, конференцията е учредила политическа комисия с участието на ГЕОРГИЕВ, комисия по въпросите за земледелието с участието на същия, по икономическите въпроси с участието на ГЕОРГИ ПЕТКОВ, по културните въпроси - НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ, по социалните въпроси ГЕОРГИ ПЕТКОВ и комисия по младежките въпроси с участието на ЦЕНКО БАРЪВ и ГЕОРГИ ДОЛАПЧИЕВ.

При приемането на политическата резолюция е имало сериозни разногласия. Френските представители, подкрепени от германските такива, предложили да се създаде веднага една комисия, която да разрешава споровете, които ще се появят в бъдеще относно границите между отделните държави и малцинства. На това са се противопоставили поляците, които заявили, че не искат да се заангажират от сега в такава комисия, която ще решава въпроса за границите. Окончателният текст на резолюцията се заключава в това, че "тежкото състояние на народите от ИЗТОЧНА ЕВРОПА налага Европейско единение за освобождението на тези народи".

В комисията по земеделските въпроси докладчик-е бил ГЕОРГИЕВ. Въпреки, че имало изготвен официален доклад от секцията, който трябва да послужи като база за разисквания, той изнесал такъв изготвен лично от него и го поставил на разискване. Другите членове на комисията отказали да разискват по доклада на ГЕОРГИЕВ, тъй като били запознати с официалният доклад на секцията. Във възникналият спор трябвало да се намеси председателя БЪРЪНС, който припомнил на ГЕОРГИЕВ, че още през м. май на 1951 година му е било възложено да изготви официалния доклад на секцията, но поради това, че той закъснял извънредно много, бил изготвен друг-такъв, който трябвало да бъде изнесен. В заключението тази комисия е взела резолюция в смисъл че страните от СРЕДНА и ИЗТОЧНА ЕВРОПА трябвало да се развиват, като "аграрни страни".

В резолюцията си културната комисия препоръчва да се помогне на емигрантите, като им се дадат еднакви права с гражданите на страните, в които живеят, да се създадат в западните университети катедри за емигрантите-професори, които да преподават по езика,

4.- 84

историята и културата на източно-европейските страни, да се създадат научни центрове за всяка национална група, както и да се даде финансова помощ на емигрантите-интелектуалци. За примери в това отношение са били приведени "Европейският научен център" в САЩ, колежи в ЗАЛЦБУРГ, както и дадените права на емигрантите в ШВЕЦИЯ, според които на същите се разрешавало да упражняват свободно своите професии.

Комисията по младежките въпроси, препоръчала да се създаде "ПОСТОЯНЕН МЛАДЕЖКИ КОМИТЕТ" при секцията, която да работи за "освобождението на поробените" страни.

Между изказванията на емигрантите на конференцията по-характерни са тези на ГЕОРГИО и МИКОЛАЙЧИК, като последния между другото е говорил върху целите на секцията за Централна и Източна Европа, като обърнал внимание на западно-европейските представители върху тежкото положение на емигрантите-интелектуалци, апелирайки да им бъде дадена под някаква форма помощ.

В изказванията си, направени на английски език, ГЕОРГИО между другото е заявил: "... Българският народ посреща с искрено задоволство включването на съседите ТУРЦИЯ и ГЪРЦИЯ в Атлантическия пакт. Ние чувствуваме, че това ще улесни нашия скромнен принос към този демократичен съюз. Българският народ няма и най-малкото намерение да се бие със своите съседи. Той иска само едно, да се освободи колкото се може по-скоро и вземе конструктивно участие в общото политическо, икономическо и културно възстановяване на Европа....".

Целите на тази конференция на "СЕКЦИЯТА ЗА СРЕДНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА" биха могли да се резюмират накратко в следното:

1.- Да се постигне обединение на вражеската емиграция от страните с Народна демокрация в една емигрантска организация под английско влияние и ръководство и-се включи в активна политическа дейност. Това се потвърждава от незначителната роля, която е отредена да играят на конференцията известните американски оръдия МИКОЛАЙЧИК и ГЕОРГИО, както и от състоялото се след конференцията публично събрание в АЛБЪРТ ХОЛ в ЛОНДОН, на което от името на емиграцията е говорил неизвестният на емигрантите поляк граф РАЧИНСКИ-верен английски агент.

5.- 85

2.- Да се насърчи съпротивата на вражеските елементи в Народно-демократичните страни, за което били направени специални приготовления за предаване на конференцията по радиостанциите на ВВС, СВОБОДНА ЕВРОПА и гласът на АМЕРИКА.

3.- С присъствието на конференцията на редица държавници и общественици от западните капиталистически страни да се насърчи и повиши духа на емигрантите.

По резултатите на конференцията се вижда, че тя не е постигнала своите цели. На конференцията не е била постигната една обща програма за действие, което се вижда от резолюциите, изпълнени с общи фрази и не набелязващи конкретни задачи. Причините за това произтичат от противоречията, съществуващи между представителите на емигрантските групировки, намерили израз при обсъждането на някои въпроси на конференцията от една страна и от друга от противоречията, съществуващи между англичани и американци по въпроса кой да вземе под свое влияние и ръководство емиграцията чрез секцията за СРЕДНА и ИЗТОЧНА ЕВРОПА. Присъствувалите на конференцията американски делегати смятали, че тази конференция е била организирана от Английското правителство, с цел да използва емиграцията за своята политика и открито изразили своето недоволство.

За противоречията и борбите между англичани и американци за използване на вражеската емиграция чрез секцията за СРЕДНА и ИЗТОЧНА ЕВРОПА, говорят и други факти.

Използвайки различни средства и пътища в това направление чрез АМЕРИКАНСКИЯ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ-СВОБОДНА ЕВРОПА, американците са взели инициативата доста преди тази конференция. Така те на 11 февруари 1951 година са организирали в гр. ФИЛАДЕЛФИЯ една среща между 200 представители на емиграцията и видни членове на АНКСТ. На тази среща от българската емиграция са присъствували ДИМИТЪР ГЕОРГИ МАЦАНКИЧЕВ, генерал АЛЕКСАНДЪР ТОДОРОВ, ЛЮБЕН ВИНЕГОРОВ и КИРИЛ З. ФУРНАДЖИЧЕВ.

На срещата била внесена предварително изготвената от ЖОЗЕФ КЛАРК ГРЕУ и ЧАРЛС ДЪГЛАС ДЖАКСЪН "Декларация за целите и задачите на освобождението на народите от Централна и Източна Европа", подписана от БЕЛА ВАРГА-председател на унгарския и национален комитет д-р ПЕТЪР ЗЕНКЕЛ-от името на чехословашкият национален комитет, ГЕОРГИО - от името на БНК и СТАНИСЛАВ МИКОЛАЙЧИК от името на МСС.

6.-

86

На 16 април 1951 година във ВАШИНГТОН е била свикана друга конференция, на която е било разисквано върху бъдещето на ИЗТОЧНА ЕВРОПА. Взели са участие представителите на всички емигрантски групировки. От страна на българската емиграция е присъствувал ГЕОРГИЕТО. Конференцията е създавала "КОМИТЕТ ЗА ЕДИНСТВОТО НА ЦЕНТРАЛНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА" със задачата да координира борбата на "народите от ИЗТОЧНА ЕВРОПА" в рамките на бъдещите Съединени Щати на ЕВРОПА. За председател на този комитет е бил избран унгарецът ФЕРЕНЦ НАГИ.

Усилията на американците в това направление продължили. Така на 12 юни 1952 година в гр. УИЛМЕСБЪРТ - САЩ, били поканени на конференция около 50 представители на емиграцията. На конференцията била подписана декларация, която трябвало да стане като "ръководно начало при демократизирането на страните от ИЗТОЧНА и ЦЕНТРАЛНА ЕВРОПА, след тяхното освобождение". По съдържание тя е аналогична на всички декларации, направени и подписани досега. От страна на АМЕРИКАНСКИЯТ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ-СВОБОДНА ЕВРОПА, на конференцията са говорили ЖОЗЕФ КЛАРК ГРЮ, ХАРОЛД БЛЕЙК МИЛНЕР и АДОЛФ БЕРЛЕ. Говорили са и представители на емиграцията. От името на българската емиграция е говорил НИКОЛА МАРКОВ БАЛАБАНОВ.

С други данни за дейността на "СЕКЦИЯТА ЗА СРЕДНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА" при "ПОВИЖЕНАТО ОБЕДИНЕНА ЕВРОПА", не разполагаме.

— януари 1954 год.
София

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:
/Хр. Боев/

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

99

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Международната
свободна академия в ПАРИЖ.

По сведения от официални източници е известно, че през лятото на 1952 година в ПАРИЖ е била създадена "МЕЖДУНАРОДНА СВОБОДНА АКАДЕМИЯ" основана от емигрантите интелектуалци, произхождащи от страните с Народна демокрация.

В Академията участвували около 140 души, като между тях имало университетски професори, писатели и лица занимаващи се с друга научна работа. В Академията са били представени: полската емиграция с 34 души, украинската с 17, унгарската 16, сръбската 16, румънската 14, словенската 12 и хърватската с 9.

Българската вражеска емиграция е представена от:

- 1.- Професор НИКОЛА ГЕОРГИЕВ ДОЛПЧИЕВ.
- 2.- Професор ПЕТЪР ПАНУШЕВ ХРИСТОФОРОВ.

— януари 1954 год.
София

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:
/Хр. Боев/

Да се
включи в
списък на
емигрантските
организации

50

Строго секретно!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно емигрантската организация "Събра-
ние на поробените европейски народи"/СПЕН/

І. Възникване и структура

Емигрантската организация "Събрание на поро-
бените европейски народи" - СПЕН е създадена на 14 юли 1954г.
в Ню Йорк - САЩ. Инициативата за създаване на такава органи-
зация, която да обедини емигрантите от народнодемократичните
страни, е била подета още през 1950г. от д-р Г.М.Димитров,
по всяка вероятност по внушение от американците. СПЕН обединя-
ва една част от т.н. "национални комитети" и "национални съве-
ти" на вражеската емиграция от Полша, Чехословакия, Унгария,
Румъния, Литва, Летония, Естония, България и Албания. Българ-
ската вражеска емиграция е представена в СПЕН само от групиров-
ката на Гемето - БНК.

През 1957г. югославската емиграция е направила
постъпки да бъде приета за член на СПЕН, обаче, постъпката ѝ
е била отхвърлена от американците. Според изявления на под-
председателя на американския комитет "Свободна Европа" -
Бернард Яроу, приемането на югославяните за член на СПЕН проти-
воречело на официалната американска политика. Тито, макар и
временно, за сега играел ролята на съюзник на американците в
борбата им срещу "единствения враг - московския комунизъм" и
интересите на американската политика били такива, че САЩ трябва-
ло да поддържат комунистическия режим в Югославия. За приемане-
то на югославската емиграция в СПЕН е настоявал Гемето.

Организационната структура на СПЕН е определе-

-2-

на от подписаната на 14 юли 1954г. "Харта на обединените на-
ционални комитети и съвети".

Общото събрание на организацията се състои
от делегациите на отделните национални комитети и съвети,
всеки от които има право най-много на 16 делегата. Председа-
тите на отделните делегации, които обикновено са председатели
на съответните комитети и съвети, образуват т.н. "Генерален
комитет на СПЕН". Този комитет координира работата на организа-
цията, подработва проектите за решения, резолюции, декларации,
апели, меморандуми и други документи.

Генералният комитет избира от своя страна
постоянно бюро, което го замества извън заседанията на сесиите.
В състава на бюрото влизат: Вилис Мазенс - председател/Латвия/,
д-р Г.М.Димитров - подпредседател /България/, Брутус Косте -
главен секретар /Румъния/ и Нучи Кота - заместник главен се-
кретар /Албания/.

Председателят на Генералния комитет е едно-
временно и председател на цялата организация, а главният се-
кретар на комитета е и секретар на председателя на Общото
събрание.

Председателят на Общото събрание се избира по
азбучен ред измежду членовете на Генералния комитет и ръково-
ди работата на събранието по време на сесиите му.

В апарата на СПЕН работят повече от 200 по-
стоянни сътрудници, които едновременно се явяват членове и
ръководители на делегациите от националните емигрантски орга-
низации и международните реакционни съюзи и обединения. В своя-
та организационна структура СПЕН се стреми да копира структу-
рата на ръководящите органи на ООН.

При СПЕН съществуват 5 комисии: политическа,
социална, юридическа, стопанска и комисия по печата.

СПЕН има постоянен секретариат в Стразбург -
Франция, който публикува материали на сесиите на СПЕН, до-
клади, меморандуми и други документи, насочени към подриване
международния авторитет на Съветския съюз и страните с народна
демократия. Секретариата издава бюлетин на френски, английски
и немски езици, в който се публикуват материали на сесиите
на СПЕН - меморандуми, доклади и други материали.

-3-

В Париж СПЕН има свое бюро, което отговаря за работата на организацията в Европа. Председател на Бюрото е Ауер/Унгария/, секретар -Ценко Барев/ България/ и членове: Едмунд Рехак /Чехословакия/ и Моравски /Полша/. Барев не е бил доволен от Ауер и не можел да се сработи с него, тъй като последния действувал без да се консултира с Барев.

На специалната сесия на СПЕН през м.април 1958г. в ръководящите органи на организацията са били избрани следните изменници:

В политическата комисия: Клисуре, Германи /Албания/; Гемето, Ценко Барев и Вълчо Вангелов /България/; Ванек /Чехословакия/; Ауер, Барток /Унгария/; Старчевски и Голдман/Полша/; Пуца /Естония/; Лиевинт Рейнгард/Латвия/; Турауснас, Вилчинскас /Литва/; Прохазка, Хутерай, Олшевски, Пад, Михалак, Бернард /представители от съюзите и обединенията- "Международния център на свободните профсъюзи", "Християндемократическия съюз на страните от Централна и Източна Европа", "Либерално-демократическия съюз на страните от Централна и Източна Европа" и "Социалистическия съюз на страните от Централна и Източна Европа"./

В социалната комисия: Бегея, Гегай/Албания/; Оливенбаум, Кръстев /България/; Черней/Унгария/; Стипулковски, Голдман /Полша/; Войля, Чиоранеску/Румъния/; Клесмент, Варма /Естония/; Янумо, Джилея /Латвия/; Сидзикаускас, Карвелис /Литва/; Врейкис, Гжегожица, Тумлирова, Хайс, Войня, Струна /представители на съюзите и обединенията/.

В Общия комитет: Фражери, Дима/Албания/;Тончо Карабулков, Алберт Давидов/България/; Ракмани /Унгария/; Моравски, Корбонски и Вроновски /Полша/; Ванек/Чехословакия/; Венямин, Йонеску/Румъния/; Коери Тал /Естония/; Абакукс/Латвия/; Ланскоронокис, Банейтис /Литва/; Хутерай, Дуруги, Тупанянин, Топалович /от съюзите и обединенията/.

В Секретариата: Брутус Косте - генерален секретар на "СПЕН" ; Антони Дарагаж - директор на бюрото на СПЕН в Бон; Луис Бабич - комендант на сградата на СПЕН, Георги Фердинанд - завеждащ канцеларията; Симона Вей и Вети Летбридж - секретари машинописци и Цветана Бъчварова -секретар-архивар.

-4-

В службата по печата: Едмон Ренак - директор на бюрото на СПЕН в Париж; Адолф Шилде, Р.Кеплин Л.Добелхов, Г.Сюч. Кореспонденти на СПЕН - г-жа Рене Вах/България/, Йоган Ковла, Ласло Немет, И. Андрупс, Йозас Кайрис, Витолд Червински, Йон Уреке, Богомир Бунза.

По непроверени данни през 1958г., по инициатива на полските изменници, към СПЕН била създадена военна комисия, която имала за задача да обедини и подготви изменниците за борба срещу социалистическите страни. Нямаме данни за състава на комисията и за провежданата от нея дейност.

Седалището на СПЕН се намира в Ню Йорк 19-2,9 WEST 57th STREET, N.Y.

II. Цели и задачи

Целите и задачите на СПЕН са определени в подписаната при учредяването на организацията "Харта на обединените национални комитети и съвети", състояща се от 8 точки. Тези цели и задачи се свеждат към следното:

1. Да се обединят всички емигрантски комитети, съвети и други, за да се даде на СПЕН колкото е възможно по-представителен характер, с оглед на претенциите на тази организация да представлява интересите на страните от Централна и Източна Европа пред ООН и другите международни организации.

2. Да работи с всички сили и средства за създаване условия на обличение и разбирателство между народите от народнодемократичните страни и да подготви почвата за включването на последните в една бъдеща европейска федерация, като установи тесен контакт с "Европейското движение" / движение за обединяване във федерация на Италия, Франция, Белгия, Холандия, Люксембург и Западна Германия/ .

3. Да разглежда и дава преценка на всички въпроси, които пряко или косвено засягат народнодемократичните страни и които се разглеждат в ООН и на други международни конференции, съвещания и пр., като държи в течение ООН и правителствата на САЩ, Англия и Франция за всички свои резолюции, решения и действия.

-5-

СПЕН постоянно се домогва да получи официално място в ООН и да представлява народнодемократичните страни в тази организация.

Като своя близка, непосредствена цел СПЕН си поставя целта да се включи в "Европейския ^{консултативен} съвет" /орган на движението за обединена Европа/. В това отношение СПЕН се позовава на резолюцията на "Консултативното събрание" на "Европейския съвет" от 15 май 1951г., с която на постоянната комисия на Съвета се поставя задачата да влезе във връзка с организациите, които са компетентни да проучват и представят доклади по международните и вътрешни въпроси на държавите, "отделени от Запада".

III. Връзки с други емигрантски и международни организации и отделни лица.

СПЕН поддържа тесни връзки с някои емигрантски и международни организации, като: МСС /Международния селски съюз/, "Съюза на свободните журналисти", "Европейския консултативен съвет"/орган на движението за обединена Европа/, "Християндемократическия съюз на страните от Централна и Източна Европа", "Международния съюз на свободните профсъюзи", "Социалистическия съюз на страните от Централна и Източна Европа", "Конференцията за мир и свобода чрез освобождение" /американска антикомунистическа организация/, "Либерално-демократическия съюз на страните от Централна и Източна Европа", "Центъра на свободната младеж от Централна и Източна Европа" и други.

СПЕН е в тясна връзка с радиостанциите "Гласът на Америка" и "Свободна Европа". Чрез комитета "Свободна Европа" СПЕН получава финансова помощ за провеждане на своята дейност.

Горезброените организации изпращат редовно на сесиите на СПЕН свои делегации или наблюдатели, които взимат участие в работата на сесиите.

Освен с горните организации, СПЕН поддържа връзки и с редица видни ръководители на капиталистическите страни.

Така например, в края на м. януари 1955г., Генералният комитет на СПЕН бил приет от шефа на мнозинството в долната камара на Конгреса на САЩ - Джон Маккормик, а след

-6-

това и от сенатора Ноуланд.

През м. декември 1955г., според съобщение на в.-к "Свободна и независима България", Генералният комитет на СПЕН имал среща с отговорни представители на американски обществени организации.

На 1.II.1956г. Айзенхауер и Идън излязоха с декларация във Вашингтон, в която изказаха симпатиите си към борбата на "поробените народи".

Бившият френски министър-председател Жорж Бидо, генералният секретар на "Международната конференция на свободните синдикати", Олденбрук и американският комитет "Свободна Европа" изпратиха поздравления до втората специална сесия на СПЕН в гр. Стразбург - Франция през м. април 1956г. Изказалите се на тази сесия лица като френският сенатор Роже Дюше, депутатът от Френския парламент Нежлен и други са заявили, че нямало да престанат да се борят докато не видели "поробените народи освободени".

На 18 април 1956г. Генералният съвет на СПЕН е имал среща със "Специалната комисия" при "Европейския консултативен съвет".

След събитията в Познан - Полша през 1956г. делегация на СПЕН, начело с Гемето е имала срещи с видни американски ръководители в Сената и Камарата на представителите - Уолтър Джордж, Хуберт Хъмфри и други, на които връчила меморандум за поставяне въпроса за "познанските събития" в дневния ред на ООН и вземане решение за провеждане на "свободни избори" в народнодемократичните страни.

На 9 февруари 1957г. 19 члена на Американския конгрес поискаха с писмо до Айзенхауер, ООН да извърши обследване на "руската намеса в работите на държавите от Източна и Южна Европа" и "Русия да бъде принудена чрез морален натиск да се оттегли от тези страни".

Освен горезброените лица, постоянна политическа и морална поддръжка СПЕН намира още от редица държавни и обществени деятели в САЩ, Англия, Франция, Западна Германия, Белгия и други империалистически държави. Към тези деятели се отнасят в САЩ - сенатора Джон Кенеди, членовете на Камарата

-7-

на представителите Томас Морган, Джозеф Мартин, Едла Кели и Елвин Бентли; президента на американската федерация на труда Джордж Мини; в Англия - членът на Камарата на лордовете Освалд, депутатите от Парламента Кенет Янг и Роберт Бутби; във Франция - бившият министър Бидо, генералния секретар на френския комитет на "Свободна Европа" - Блок Маскар; в ГФР - председателя на външнополитическата комисия на Бундестага Георг Кизингер и депутата от Германската социалдемократическа партия /ГСП/ - Ернст Паул; депутата от Шведския парламент Уйнстренд, от Холандския парламент Герхарт; председателя на консултативното събрание на "Движението за обединена Европа" - Фернанд Деус и др.

IV. Дейност срещу страните от социалистическия лагер

Макар и неофициално дейността на СПЕН се ръководи от Държавния департамент на САЩ чрез неговия представител Макараджера.

СПЕН провежда широка подривна дейност против СССР, народнодемократичните страни и подготвя пропагандни клеветнически материали за подриване международния авторитет на тези страни. Особено активна дейност СПЕН развива в навечерието или по време на големи международни конференции, съвещания или по време на сесиите на ООН, като полага големи усилия да наложи становищата си по разглежданите въпроси.

Задачите на СПЕН, по признание на неговите ръководители, се явяват "противодействие на дейността на представителите на СССР и другите социалистически страни в международните организации, и на първо място в ООН".

По време на първата сесия на СПЕН, която се проведе на 20, 21. IX. 1954г. в Ню Йорк бяха разглеждани такива въпроси, каквито се разглеждаха и в тогавашната сесия на ООН. СПЕН на тази своя първа сесия се стремеше да изостри още повече международното напрежение.

Всички усилия на СПЕН на тази сесия бяха насочени към това, да бъде оклеветен СССР и представен като "потисник на народите в Централна и Източна Европа", да се докаже,

-8-

че СССР е "агресор" и че разширяването на търговията между Изтока и Запада означавало "укрепване на робството" на народнодемократичните страни и т.н.

По всички разглеждани въпроси на своите сесии СПЕН гласува съответни резолюции, които връчва на Секретариата на ООН, на делегациите на капиталистическите страни в ООН, а така също на правителствата на западните страни.

По повод московското съвещание /ноември 1954г./, през декември с.г. СПЕН проведе своя извънредна сесия в Ню Йорк, на която бяха приети резолюции, копия от които бяха изпратени на Айзенхауер, Чърчил и Мендес Франс.

В работата на тази сесия са взели активно участие изменниците на родината Гемето, Ценко Барев, Никола Антонов, д-р Конакчийски, Димитър Петков, Георги Петков, Панайот Бъчваров и Искър Шуманов. Гемето е председателствувал две от заседанията, на които отправил предупреждение, че било крайно време ООН да изгони представителите на комунистите, незаконно заели местата на истинските представители на народите от Източна и Централна Европа".

На заключителното си заседание "Събранието" е приело следните резолюции: резолюция за ревизиране Хартата на ООН; резолюция, "поробените народи" да се присъединят към "Европейската общност", след като се освободят от комунизма. Отправен е бил "Апел до поробения свят", който е бил разгласен от радио "Свободна Европа".

Втората сесия на СПЕН, проведена в Стразбург - Франция през м. юли 1955г., стана в навечерието на женеvското съвещание на държавните ръководители на СССР, САЩ, Англия и Франция. На тази сесия е била приета резолюция, с която СПЕН е искало от САЩ, Англия и Франция на съвещанието в Женева да бъде разгледан въпросът за "освобождаване на поробените народи от Централна и Източна Европа". С резолюцията се искало от западните държави да се проведат "свободни избори в страните отвъд желязната завеса, при изтегляне на окупационните войски и при международен контрол".

На 19 декември 1955г. Генералният комитет на СПЕН изпратил писмо до ООН, с което протестираше против приемането на Албания, България, Унгария и Румъния за членове на ООН.

По време на втората специална сесия на СПЕН,

-9-

състояла се в Стразбург през април 1956г. е бил разискван въпросът за положението на "поробените европейски народи в светлината на новите международни събития".

Делегацията на БНК и тук е взела активно участие, особено Гемето и Ценко Барев. Гемето е изнесъл доклад за "положението в поробените европейски страни в светлината на последните международни събития", доклад пълен с най-гнусни клевети по адрес на СССР и народнодемократичните страни.

На устроения прием след сесията, делегацията на БНК е имала "приятелска среща" с група турски депутати, представляващи Меджлиса в "Европейското събрание" /Събрание на движението за обединена Европа/. Няма данни за това какви въпроси са били разглеждани на тази среща.

След събитията в Унгария през 1956г., в Ню Йорк през м. ноември с.г. се е състояла третата сесия на СПЕН. На тази сесия Гемето изказал съжаление, че "свободният свят пропуснал възможността да помогне на поробените народи в Полша и Унгария". Директорът на комитета "Свободна Европа" - Критенбергер, който присъствувал на сесията, изтъкнал, че първата грижа на "свободния свят" в бъдеще щяла да бъде, да търси разрешение на "унгарския въпрос" и че ролята на СПЕН в това отношение можела да бъде от огромно значение.

Сесията приела декларация, с която се иска "възстановяване независимостта и свободата на 9-те страни от Централна и Източна Европа", които СПЕН "представлява". В декларацията се настоява да се разгледа положението в Средна и Източна Европа, да се изтеглят съветските войски от народно демократичните страни, и пр.

От 26 до 30 април 1957г. в колежа "Свободна Европа" - гр.Стразбург - Франция била проведена третата специална сесия на СПЕН. В сесията взели участие представителите на вражеската емиграция от девет страни на Централна и Източна Европа, както и гости - представители на западния свят.

Сесията приела следните четири резолюции:

1. "Освобождаване на народите от Централна и Източна Европа".

-10-

2. "Европейската интеграция и политиката на Европейския консултативен съвет". В нея се отправят покани "Европейският консултативен съвет" "да защити интересите на поробените страни", да осигури реално сътрудничество със СПЕН и да го подпомогне в запазването на културните традиции на "поробените народи".

3. "Въпроса за бегълците". След като се напомня, че броят на бегълците, намиращи се под закрилата на службата на върховния комисар за бегълците при ООН, възлизал на около 500.000 души, Събранието иска "свободните страни да осъществят правото на работа, признато на бегълците от Женевската конвенция -1951г. /конвенция, подписана от 26 капиталистически страни, членки на ООН/. В резолюцията се отправя молба към правителствата, които не са ратифицирали въпросната конвенция, да сторят това.

4. "Засилването на полицейските мерки в поробените страни". В тази резолюция се отправя призив към "Европейския консултативен съвет" да разгледа въпроса и защити "застрашеното" човешко достойнство и свобода в "поробените" страни.

На 3 и 4 октомври 1957г. в Ню Йорк се е състояло заседание на пленарното събрание на СПЕН. На това заседание е бил обсъждан въпросът за положението в "поробените" страни в светлината на международните събития.

По поръчение на Събранието, генералният секретар на СПЕН - Косте изпратил на генералния секретар на ООН следните документи:

1. Апел до правителствата на "свободните" страни - членки на ООН.

2. Резолюция и доклад относно "принудителния" труд в "поробените" европейски страни.

3. Резолюция и доклад относно ограничаването на профсъюзните права в "поробените страни".

През м. септември 1957г. в Ню Йорк се е състояла четвъртата редовна сесия на СПЕН.

На тази сесия са присъствували следните български изменници:

Ценко Барев - секретар на делегацията от Франция.

-11-

Борис Пачеджиев - член на делегацията от Англия.

Минко Салтийски - член на делегацията от ГФР.

Бисер Колев - член на делегацията от Франция.

Вълчо Вангелов - представител на "Съвета на свободната младеж от Централна и Източна Европа".

Тази сесия приела и отправила следните меморандуми:

1. Меморандум, с който иска в ООН да бъде разгледано положението създадено от "агресията и намесата на Съветския съюз във вътрешните работи на страните от Централна и Източна Европа".

2. Меморандум, отправен към правителствата на САЩ, Франция, Англия и Германската федерална република относно "декларацията на четирите велики сили за обединението на Германия".

3. Меморандум, отправен към правителствата, членове на НАТО по случай сесията на НАТО на 18 декември 1957г. в Париж, в който се излагат "целите на съветската политика по отношение на Запада" и усилията на СССР да "наложи признаването режимите на народните демокрации".

От 25 до 29 април 1958г. в Стразбург се състояла четвъртата специална сесия на СПЕН.

Сесията имала следния дневен ред:

1. Общо разискване върху вътрешното положение на "поборените народи".

2. Европейската интеграция и политиката на "Европейския консултативен съвет".

3. "Съветският колониализъм".

4. Европейската харта на правата на човека и "поборените народи".

5. Унгарският въпрос.

На сесията са били взети отделно решения по следните въпроси: "забраняване посещенията на центрове с бежанци от дипломатическите представители на комунистическите държави"; искания да се признаят организациите на изменниците от страна на ООН /по пътя на участие на изменниците в административните служби на Върховния комисариат на ООН за бежанците/; "провъзгласяване освобождение на поборените народи в резултат на външната политика на страните от свободния

-12-

свят"; "признаване политическите и дипломатически представители на емигрантите в качеството на фактически представители на поборените народи в Европа".

Накрая на сесията били изпратени телеграми до президента на Френската република, до френския министър-председател и до министрите на външните работи на страните - членки на НАТО.

Петата сесия на СПЕН се състояла от 10 до 12 декември 1958г. в Ню Йорк.

На тази сесия освен делегатите са присъствували и редица отговорни представители на Запада.

На сесията били разгледани следните въпроси:

1. Десетгодишнината от "международната декларация за правата на човека".

2. "Преследване" на писателите в "поборените" европейски страни.

3. Бъдещето на "поборените нации".

4. Настоящото политическо положение в "поборените" страни.

При разискванията по горните въпроси били отправени редица нападки, клевети и измислици към СССР и страните с народна демокрация.

На 28 март 1959г. СПЕН отправил меморандум до западните сили, в който се изтъква, че СССР се стремил да разшири "експанзията си" в Западна Европа и да "подкопае" основите на Североатлантическата обдност /НАТО/.

На 4 юли 1959г. , във връзка с посещението на първия заместник председател на Министерския съвет на СССР - Фрол Козлов в САЩ и това на вицепрезидента Никсън в СССР, ръководството на СПЕН отправило писма до Айзенхауер и Никсън. В тези писма се изтъква, че размяната на посещения между американски и съветски държавници щяла да бъде използвана от съветската пропаганда за нейни цели. Освен това тези посещения щели да дадат основание на "поборените" народи зад "желязната завеса" да помислят, че САЩ малко се интересуват за тяхната съдба.

В писмата се подчертава, че Айзенхауер трябвало да напомни на съветския представител Фрол Козлов, че пози-

-13-

цията на САЩ спрямо "поробените нации" си оставала непроменена.

Във връзка със съвещанието на външните министри на 4-те велики сили в Женева през м. юли 1959г. СПЕН отправило паметна бележка до министрите на външните работи на САЩ, Англия и Франция, с която настоявало на съвещанието да бъде разгледан "въпросът на поробените европейски народи".

Извън официално прокламираната чрез конгреси, меморандуми, манифести и доклади дейност, СПЕН поддържа повече от 200 постоянни щатни сътрудници, работещи в различните комисии - политическа, стопанска, юридическа, Службата по печата и т.н., които използвайки пресата от социалистическите страни и сведенията от отделните "национални" комитети, "проучват положението в СССР и народнодемократичните страни" и подготвят клеветнически материали срещу тези страни. От българска страна освен посочените в справката изменници в апарата на СПЕН работят: Борис Ножаров, Димитър Петков Краварев, Борис Попянкиев, д-р Конакчийски, г-жа Томова и Шаранкова.

В дейността си срещу социалистическите страни СПЕН се опира главно на САЩ, Англия, Франция и ГФР. В последно време, обаче, СПЕН се стреми да разшири този кръг от държави и да заангажира повече капиталистически и някои неутрални страни в Азия. За тази цел през м. февруари и март т.г. делегация на СПЕН в състав: Вилис Мазенс /Латвия/, Стефан Каробански /Полша/ и Й. Коваго /Унгария/ е посетила Турция, Гърция, Италия, Ватикана, Пакистан, Южен Виетнам, Филипините, Индия и Австралия.

Известно е, че в Анкара делегацията е била приета от министъра на външните работи на Турция - Зорлу и от депутатите Хамди Боздаг /от управляващата Демократическа партия, американски възпитаник/ и Басри Акташ /от управляващата Демократическа партия, частен секретар на министър-председателя/.

В Атина делегацията е била приета от генералния директор при Външното министерство Гурао и от председателя на Градския съвет - Феодоропулос.

-14-

Във Ватикана делегацията била приета от папата и кардинал Тардини.

За характера на водените разговори, както и за срещите на делегацията в останалите страни, не разполагаме със сведения.

16 IX 1959 година
С о ф и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор _____

Изпълнител: _____
ЙТ-610

*д-р. министър
за сведения.
предлаган да се
законодателно
конституция "срв. отом."
15.11.59
и преработка на
1/6 от на БЗНС.*

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. №

СПРАВКА

Относно Международния селски съюз МСС.

На 4.VII.1947г. във Вашингтон бе публикувана Декларация на водачите на селските партии в Източна Европа подписана от изменниците - Ференц Наги, бивш министър-председател на Унгария и водач на партията на дребните собственици; д-р Владо Мачек, бивш подпредседател на Министерския съвет на Югославия и водач на Хърватската селска партия; д-р Милан Гаврилович, бивш министър на Югославия и водач на земеделската партия в Сърбия; д-р Георги Михов Димитров /Гемето/, бивш главен секретар на Българския земеделски съюз.

С тази декларация бившите водачи на земеделските партии в Източна Европа, оповестиха създаването на "Международния селски съюз". Новообразувания съюз си постави за разрешаване следните задачи:

1. Възстановяване създаденото през 1931г. Международно селско движение.
2. Обединяване силите на вражеската емиграция в борбата ѝ срещу установената власт в страните с народна демокрация.
3. Координиране дейността на земеделските партии и организации "в изгнание".
4. Да апелира и потърси от американския народ всеотпадна подкрепа в борбата срещу комунизма.

Подписалите декларацията изменници заявиха, че те представляват интересите на повече от сто милиона хора

120
12

в своите страни "лишени от права", които са били и продължават да бъдат противници на всякаква идеология с тоталитарен или диктаторски режим.

С декларацията се призоваваха всички земеделски партии да приобхват усилията си "за освобождаване на Източна Европа от червената диктатура".

Инициативата за образуване на Международния селски съюз бе възприета и от други бивши водачи на земеделски партии от народнодемократичните страни, намиращи се в емиграция и през 1948г. Централния комитет на МСС оповести, че "конструктивния период на МСС е зацършил с присъединяването на полската земеделска партия в изгнание с нейния водач Станислав Миколайчик".

През 1948г. в Международния земеделски съюз влязоха - Чехската републиканска земеделска партия с водач д-р Ж. Черни, Словакката демократическа земеделска партия с водач Федор Ходжа, Румънската национална земеделска партия с водач Григор Бузеци; Съюза на Латвийската народна партия с водач д-р Къзис Гримус; Народния селски съюз на Литва с водач Алена Девинис; Албанската земеделска партия с водач Васил Андони и Обединената партия на естонските фермери и дребни собственици с водач Йоханес Сикор.

Правени са били опити да се възроди бившето "руско селско движение". Активни дейци за възраждането на това движение били някои Бутенко, Байкалов и Ланшевски - директор на руския отдел при агенция "Ройтер" в Лондон.

Структура на МСС

В Международния селски съюз членуват 12 бивши земеделски партии и организации. Съюза има изпълнителен комитет, в който влизат следните бивши водачи на земеделски партии: председател - Станислав Миколайчик; подпредседатели - Ференц Наги, д-р Владо Мачек, д-р Милан Гаврилович и Григор Бузеци; главен секретар - д-р Георги М.Димитров /Гемето/ и членове - Жозеф Черни, Федор Ходжа.

Седалището на Изпълнителния комитет е във Вашингтон, обаче централната административна служба, която

фактически ръководи дейността на МСС е в Ню Йорк 285 CENTRAL PARK WEST, NEW YORK 24, N.Y.

Между народния селски съюз има свои представителства в различните капиталистически страни. Така например на улица 16 RUE BRUNEL, Париж XVII - се помещава бюро на МСС, с шеф изменника на Родината Ценко Барев. В бюрото работи също някой Кантемир, по произход румънец.

На 69 EDITH GROVE, S.W.10 Лондон МСС има служба с шеф Жозеф Черни. През 1954 година тази служба е основала младежка секция на МСС в Лондон.

МСС е имал бюро в Рим, което по непроверени сведения през 1958 година било съкратено.

Известно е, че МСС има свои представителства още в Мюнхен, Швеция, Фрибург /Швейцария/ и Триест с представител изменника на Родината Благо Славенов.

На IV и V конгрес на МСС главния секретар - Г.М.Димитров е повдигнал въпроса за учредяване представителства в Истанбул и Канада, където имало компактни емигрантски маси, но не ни е известно дали такива представителства са учредени.

На V конгрес на МСС от името на българската делегация изменника на Родината Слави Нейков е поискал от конгреса да се изпълни решението на I конгрес за създаване на професионална организация вътре в МСС; за създаване на кооперативна секция, която да укрепва духа за доброволно коопериране между членовете. Дали горните решения са изпълнени не ни е известно.

Известно е, че МСС има създадена и женска секция, в която вземат дейно участие Мария д-р Димитрова и Цветана Бъчварова.

Дейност на МСС.

Учредяването и изграждането на МСС стана с подкрепата на американските власти. След публикуването на декларацията на МСС, английското списание "Източна Европа" в броя си от м. юли 1947 г. писа: "Трябва да се знае, че създаването на МСС е станало със знанието на американското външно министерство и че то подкрепя напълно текста на декларацията".

Дейността на МСС фактически се ръководи от САЩ.

Видни американски представители, като генерал Залбор и Дъндерел вземат участие, макар и неофициално в ръководството на съюза. Финансирането дейността на МСС се извършва от комитета "Свободна Европа". Това открито е признато от представители на комитета на III конгрес на МСС, състоял се в Ню Йорк през 1952г.

Че САЩ и западните империалисти твърде много разчитат и възлагат надежди на МСС говори факта, че на всички конгреси на МСС присъствуват видни политически и административни личности от тези страни. Така например президента на САЩ Айзенхауер е изпратил лично послание до IV конгрес на МСС и поздравителна телеграма до V конгрес.

През 1956г. френското правителство е оказало пълно съдействие по организирането и провеждането на V конгрес на МСС в Париж. На този конгрес са присъствували и поднесли приветствия видни френски и други политически дейци, като Бидо, Антоан Пине, Роже Бюше, подпредседателя на Парижкия градски съвет Жиро, бившия министър Андре Филип, генералния секретар на френския комитет "Свободна Европа" Блок Маскар, подпредседателя на Селската партия на Индия - д-р Ранга и други.

Поздравителни телеграми до конгреса са изпратили Роберт Шуман, лидера на Демократическата партия на САЩ Стивънсън, сенатора Хюберт Хъмфри, министъра на външните работи на Канада - Пирсън и други.

На VI конгрес на МСС, състоял се през м. май 1959г. във Вашингтон, поздравително слово произнесъл Мейнард Бърнс, бивши пълномощен министър на САЩ в София. В речта си Бърнс заявил, че "мир не може да бъде осигурен докато страните от Централна и Източна Европа се намират в робство". От името на Белия дом на конгреса било прочетено специално послание, в което се казвало, че правителството на САЩ "следи с жив интерес, внимание и искрена симпатия положението на поробените народи от Централна и Източна Европа". Подобно приветствие произнесъл и Адлай Стивънсън. Сенаторът Хюберт Хъмфри пък изтъкнал в приветствието си към VI конгрес, че "САЩ и свободния свят трябва да осигурят възможност на МСС да поставя свои въпроси за разглеждане на всяка международна конференция, целяща осигуряване на мира и сигурността в Европа".

-5-

112
15

Със специални писма VI конгрес на МСС бил поздравен от Арчибалд Александър, председател на американския комитет "Свободна Европа"; д-р Ранга, водач на Индийската земеделска партия; от сенатора Ишигуро - водач на японските селяни и от водача на американските земеделски организации Нюсом.

Още през 1949г. Миколайчик и Гемето са потърсили подкрепата и на други империалистически държави, освен САЩ. Те са се срещали с Антони Идън, Стафорд Гринс, Морис Шуман, Рене Майер и др. Имали са срещи и с представители на Социалистическия и Християндемократически интернационали, като Морган Филипс, Денис Хили и други. Нямаме данни за характера на водените разговори, но е известно, че тези лица и организации морално подкрепят и поощряват дейността на МСС.

За своето 10 годишно съществуване МСС успя да развие значителна дейност. За кратко време бяха обединени бившите водачи на 12 земеделски партии и бяха създадени връзки със земеделското движение в редица капиталистически страни. В страни, където има компактни емигрантски маси от народно-демократичните страни бяха проведени много събрания, на които предимно Миколайчик и Гемето изнасяха сказки, насочени срещу комунизма и СССР и в защита на империалистите.

От 1950г. МСС започна да издава свой бюлетин, "Международен селски съюз", който излиза на английски и френски езици. Бюлетина се разпространява сред емигрантите и държавните и обществени деятели и учреждения в капиталистическите страни. В бюлетина обикновено се поместват статии с клеветническо съдържание срещу СССР и страните с народна демокрация, изопачени съобщения за събитията в тези страни, както и съобщения из организационния живот на МСС, СПЕН /"Събранието на поробените европейски народи"/ и други емигрантски организации.

Всяка година МСС изпраща до Общото събрание на ООН и Съвета за сигурност меморандуми, изпълнени със зловни клевети за положението в СССР и страните с народна демокрация. МСС изпраща подобни меморандуми и до правителствата на капиталистическите страни при всички случаи на международни срещи и

-6-

114
16

конференции. С тези документи МСС се стреми да подрони международния авторитет на СССР и страните с народна демокрация и настоява пред капиталистическите страни да "освободят поробените народи". Така например по време на унгарските събития, МСС с меморандум поиска от западните страни "ако ООН не успее да разреши унгарския въпрос, да се организира изпращането на доброволци - емигранти, които да помогнат на борещия се унгарски народ".

Подобен меморандум МСС изпрати до правителствата на капиталистическите страни в навечерието на Женевската конференция на министрите на външните работи.

От учредяването си до м. юни 1959 г. МСС е провел 6 конгреса, като учредяването му на 4. II. 1947г. се счита за I конгрес. Втория конгрес бе проведен през м. май 1951 год. в Ню Йорк с участието на 43 делегати, III конгрес - през месец април 1952г. във Вашингтон, с 130 делегати и 150 гости; IV-я конгрес отново в Ню Йорк през м. октомври 1954г. с 200 делегати; V-я конгрес - в края на м. октомври 1956г. в Париж с 360 делегати и VI-я конгрес, в края на м. май 1959г. във Вашингтон с участието на около 300 делегати.

На всички конгреси на МСС българската делегация е била най-многобройна. В работата на последния конгрес са взели участие 51 български изменници, между които Гемето, Ценко Барев, Димитър Гълъбов, Димитър Петков, Йордан Дечев, Искър Шуманов, д-р Иван Матеев, Емил Антонов, Димитър Константинов, Игнат Калчев, Христо Гелов, Мария д-р Димитрова, Цветана Бъчварова и други.

Борби и противоречия в МСС

Въпреки привидното единодушие, изразявано на конгресите и в работата на МСС, в съдия съществуват вътрешно-котерийни и международни борби. Така например на V-я конгрес на МСС словашките представители се опълчили срещу чехите, а хърватите срещу сърбите. Има данни, че съществува борба между Миколайчик и Гемето за председателското място на МСС.

-7-

Освен по въпроса за надмощие в ръководството на МСС, съществува различие между Миколайчик и Гемето по въпроса дали в МСС трябва да бъдат включени земеделските партии в азиатските страни. Гемето смята, че тази идея трябва да бъде най-широко пропагандирана сред азиатските народи с цел да се изгради голям блок срещу "комунистическата пропаганда и заплаха". Според Гемето това отговаряло и на интересите на американците.

_____ 1959 година
С о ф и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор *Torel*

Исполнител: *Торел*
ИТ-568

Екз. № 1 - К.О.
Екз. № 2 - Оудейн
Екз. № 3 - Оудейн
Екз. № 4, № 5 и № 6 - уна-
щюдени с чужбина

125
16-9

ДС И ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

102

ИНФОРМАЦИЯ ^{АБЗ}
Посолство на Н.Р.Б.
Берлин-
за др.Посланник,

за работата на годишната конференция на
дружеството "Югоизточна Европа", съ-
стояла се на 24/26.3.1960 г. в Бад Годес-
берг.

Дружеството "Югоизточна Европа" формално е създадено, за да развива и укрепва стопанските и културни връзки със страни-те от Югоизточна Европа, в това число и със страните от социалистическия лагер, а именно България, Румъния и Албания. Географски към това пространство се числят и Унгария, Ю.ославия, Гърция и Турция. Като страни, заинтересовани от търговията с Европейския югоизток са привлечени и Австрия и Швейцария.

Петнадесетгодишното съществуване на социалистическите страни от Югоизточна Европа е реален факт, с който правяващите среди и общественото мнение на Г.Ф.Р., не могат да не се съобразяват и въпреки че нашето съществуване не е по волята и желанията им и че те все още не са установили дипломатически отношения с нашите страни, те по силата на икономическите законо-ни и общественото развитие, са принудени да поддържат стопанско-търговски връзки с нас, които през последните години постоянно се разширяват и увеличават.

Че това дружество не е създадено от симпатизиращи към страните-членки и специално към членовете от социалистическия лагер лица и от състава на членовете-лицата, които представляват отделните страни. Така например, от германска страна са застъпени в повечето случаи лица, които в миналото са заемали различни длъжности в дипломатическите корпуси на тези страни или от лица, застъпващи интересите на различните монополи и импортно-експортни фирми и банки, които до преди освобождението на нашите страни са поддържали тесен контакт със съответните органи и институти и значително са допринесли за експлоатацията и ограбването ни, а от страна на нашия лагер за членове са привлечени емигрантски и невъзвращенски елементи-бивши симпатизанти и сътрудници на монархо-фашистката власт у нас до 9.9.1944 г.

Този състав вече определя основните цели и задачи на така нареченото дружество "за Югоизточна Европа"- от една страна чисте стопанско-икономическите интереси на германския империализъм

-2-

а от друга страна реставраторските и реваншистки мечти и стремежи на тогавашни сподвижници от страните на социалистическия Европейски блок.

Основната тема на тази годишната поредна конференция на дружеството беше:

" Настоящото състояние на стопанските и културни връзки с Югослава "

Преа двата дни на заседанията бяха изнесени различни доклади от германските икономисти и представители на деловите среди- банки и индустриални деятели, както и от емигрантски елементи от различните източно-европейски страни, от Югославия и др., които са видни от приложените документи- дневен ред на конференцията и къси извлечения от изнесените доклади.

В изказванията си представителите на деловите среди, като директорите на Дойче банк и Дрезднер банк, застъпиха заинтересоваността на германската промишленост от активен контакт със съответните страни и за разширяване на стокообмена и кредитите/ характерно в това отношение беше изказването на представителя на концерна "Круп"- д-р Кюн/, като отделни лица ясно изразиха старата теза, че " Европейския изток е бил и си остава жизнено пространство за Германия", и че търговията с тези страни е необходима и желана, докато представителите на стопанското министерство и други правителствени органи проявиха въздържаност и не взеха определено становище по повдигнатите въпроси, като само се задоволиха леко-нично да изразят, че проблемите са интересни и заслужаващи проучване, за което ще докладват пред съответните органи и институти. На конференцията се изказа и представител на германското министерство на транспорта, който обърна особено внимание на заинтересоваността на Г.Ф.Р. към водния път Дунав.

Представителят на Турция докладва за плачевното състояние на турския външно-търговски баланс и апелира за оказване помощ в стабилизиране на турската икономика, за да бъдат избегнати още по-неприятни рецесии, компрометиращи принципите на " свободната инициатива, демокрацията и свободния свят".

Представителят на Гърция докладва за тежкото състояние по плащане на гръцките тютюни в Г.Ф.Р., за което следвало да се вземат радикални мерки и предотврати евентуална катастрофа в гръцката икономика. }
С цифрови данни той обърна внимание на растежа на търговията между Гърция и социалистическите страни.

Гадни и пълни с клевети и измислици по адрес на социалистическите

44 7

-3-

страни изказвания направиха представители на Швейцария и Австрия, като специално този на Швейцария / по всяка вероятност югославски емигрантски елемент/ се изказа по очевидния икономически разцвет в страните от социалистическия лагер, като се опита по най-вулгарен и дилетантски начин да обясни това закономерно икономическо развитие на страните, освободили се от веригите на империалистическата и капиталистическа робия, с " безчовечна експлоатация на работниците и селяните, с държавното субвенциониране на промишлеността и търговията за сметка на трудещите се със спекулиране с цените и т.н." и др. подобни клевети и измислици от арсенала на антикомунистическата борба и пропаганда. Голяма част от състава на конференцията погледна с насмешка на неговото изказване.

Изказа се и българина д-р Т. Цочев, научен сътрудник от Килския университет за световно стопанско проучване, ръководен от проф. Баде, който приведе статистически данни за развитието на икономиката- промишленост и търговия на източно- и югоизточно- европейските страни в следвоенния период/ виж приложената таблица/. Д-р Цочев изказа опасения, че провежданата от Общия пазар понастоящем и в бъдеще митническа и търговска политика, ще окаже възпиращо влияние върху търговията с Изтока и Югослава на Европа. По отношение на нашата страна не бяха хвърлени клевети, както това направиха други. В отделен разговор съдият заяви, че преди известно време е бил във Варшава във връзка с някои икономически въпроси. Проф. Тонков от София през 1959 г. е посетил Килския университет и е държал сказка. По мнение на Цочев, сказката е била добре изнесена и е направила добро впечатление сред сътрудниците и студентите в университета.

На конференцията присъстваха и братята Любомир и Драган Цонев и проф. Харалампиев. Същите не се изказаха. Присъстваха, без да вземат участие в конференцията, и търговските представители и на Румъния и Унгария. От наша страна присъстваха др. др. Дончев и Радоев, за което получихме покани два дни преди започване на конференцията.

Проведената конференция бе председателствувана от г. Фогех, депутат в Бундестага.

Зам. търговски представител:

Дончев

Приложение:
материали по конференцията

15 5

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Дружеството "Югоизточна Европа".

Седалището на горното дружество се намира в Мюнхен на ул. "Widenmayerstr." 49. Ръководи се от проф. РУДОЛФ ФОГЕЛ и заместниците му ВЕНЦЕЛ ИАКШ и АЛФРЕД НЬОН ЛГ. По данни на ПЧТЦ, по-рано хората на дружеството са се числели към института "Südosteuropa" и под прикритието на института са водили разузнавателна дейност срещу югоизточните европейски страни. По-късно се отделя като самостоятелно дружество и се финансира изключително от чужди разузнавателни централи. Има получени данни чрез Харалампиев, че в ръководството на дружеството има румънски изменници на родината.

От 24 до 27 май т.г. дружеството проведе една сбирка в Залцбург със задача - членовете му да се запознаят с народната култура на югоизточните европейски страни. На същата сбирка са били поканени и двама българи: доцент - д-р Цветана Вранска Романска-София, която е трябвало да изнесе доклад на тема: "Българското занаятчишко изкуство в рамките на общо-балканската народна култура и проф. ХРИСТО ВАКАРЕЛСКИ -София, който е трябвало също да изнесе доклад.

Същите са били поканени от някой професор от Австрия, но по неизвестни причини не са дошли на сбирката.

На 9 юни т.г. дружеството имаше събрание в Мюнхен, на което някакъв унгарски професор е изнесъл доклад на тема "Ролята на парите при социализма".

Знае се, че проф. К.ХАРАЛАМПИЕВ - Мюнхен е член на това дружество. Той сам подхвърли веднаж, че в дружеството

се навъртали разни емигранти, и имало опасност хората на дружеството да започнат и политическа дейност. Характерно е, че в дружеството не членуват само хора занимаващи се с културни въпроси. Член на дружеството е например ВЕРНЕР БОЛС- търговец, който никога не се е занимавал с културни въпроси.

Събирането на данни за дружеството продължава.

Приложение: материали за дружеството.

27 юни 1961 гз.

"ВОЛОВ"

С П Р А В К А

40

ОТНОСНО: Антикомунистически блок на народите (АБН)

АБН 40 е създаден през 1946 г. по инициатива на главатарите на Украинската националистическа организация. В състава му влезли различни националистически организации обединяващи контрареволуционната емиграция от Съветския съюз и страните с народна демокрация.

Създавайки АБН 40 украинските националисти са целили да придадат "международен характер" на своята антикомунистическа дейност, да получават субсидии от чуждите разузнавания, а така също и помощта от чешката, словашката, румънската и други емиграции създадат антисъветска база в съседните на СССР страни за прехвърляне агентура в Съветска Украйна.

Затова още в началото, с помощта на най-реакционните емигрантски кръгове те успяват да заграт ръководството на АБН 40, като се опират на подкрепата на словака ДЮРЧАНСКИ, българина ВЪЛЧЕВ - БАЛКАНСКИ, чеха ПРЪХЛАЛА и грузинеца НАКАШИДЗЕ. Начело на АБН 40 застава ЯРОСЛАВ СТЕЦКО. Тази група започва провеждането на линия за ограничаване на другите емигрантски организации и самоволно разпореждане със финансовите средства, което предизвиква напускането на АБН 40 от редица емигрантски организации.

Във връзка с разкола в АБН 40 през 1954 год. се провежда III-та конференция на АБН 40, на която се избира ново ръководство и приемат нови организации, като по такъв начин състава на АБН 40 придобива следния вид: Украинската

45

- 2 -

16

националистическа организация, Белоруската централна рада, Латвийският селски съюз, Литовското движение за възраждане, Латвийското движение за борба против комунизма, Грузинската национална организация, Унгарското освободително движение, Словакия освободителен комитет, Чехското движение за свобода, Албанският освободителен комитет, Хърватското освободително движение, БНФ, Румънската желязна гвардия.

Ръководният орган на АБН 40 е "Съвета на народите", в който влизат по един представител на всяка организация - член на АБН 40. Цялата работа на АБН 40 фактически се ръководи от Президиум в състав от 4 човека: председател - ЯРОСЛАВ СТЕЦКО, зам. председатели - ФАРКАШ КИШБАРНАК /унгарец/ и ХРИСТО СТАТЕВ и генерален секретар - НИКО НАКАШИДЗЕ /грузинец/.

Дейността на АБН 40 се финансира от "Шотландската лига" и от Ватикана и практически се състои от издаване на печатни издания с антикомунистическа пропаганда, "обръщения" към западните държави, различни правонационни "възвания, призови" и т.н. Също така се издава списание "АБН 40 - кореспонденция" на немски, френски и английски езици.

В последните години ръководителите на АБН 40 провежда активна работа за установяване връзка с различни антикомунистически организации в капиталистическите страни. В Тайван е установена връзка с главатарите на "Антикомунистическата лига на народите от Азия", получена с финансова подкрепа от Идпания и т.н.

През 1958 год. АБН 40 установи връзка и сключи споразумения с "Международната конфедерация за защита на континента" и "Антикомунистическият фронт на Мексико".

В резултат на тази дейност се активизира дейността на организацията "Приятел на АБН 40 в Америка" /ПАБНА/ която провежда активна работа в помощ на АБН 40 чрез организиране на антисъветски и антикомунистически демонстрации в САЩ.

През декември 1959 год. в Ню Йорк е проведена сесия на БАБНА, на която е избрано следното ръководство:

- 3 -

17

КАЛИН КОЙЧЕВ, БИЛИНСКИИ /украинец/, АЛЕКСИС /литовец/, СПАС
РАЙКИН /българин/.

АБН 40 има филиали в редица капиталистически
страни в Европа и Америка, в това число в САЩ, Канада,
Аржентина, Англия, Тайван.

24 септември 1960 год.

ДС - 606

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

105

*Измяна на деклари-
раните отнасно готов-
ности да се даде съдействие
тук, на 14.11.1960г. Кичуров*

Строго секретно!

Фкс. м 4

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

82

С П Р А В К А

№ 111.5/4

ОТНОСНО: Антиболшевишкият
блок на народите /АБН/

През 1943 г. по инициатива на "Задгранични части на организацията на украинските националисти" /ЗЧСУН/ е създадена емигрантската организация "Антиболшевишки блок на народите" /АБН/ - военна общност, която да ръководи съпротивителната борба в съветските републики, с помощта на западните страни. По-късно се оформя като координационен център на "националните освободителни организации на народите, поробени от комунизма и руския империализъм, борещи се за установяване на независими национални държави върху руините на руската колониална империя".

В състава на АБН влизат 19 емигрантски организации: "Комитет на свободна Армения", "Български национален фронт", "Белоруски централен съвет", "Националноосвободително движение на казашите", "Хърватско националноосвободително движение", "Антикомунистическа лига на Куба", "Чешки национален комитет", "Естонски национален съвет", "Грузинска на-

85
2.-

ционална организация", "Унгарски борци за свобода", "Латвийско дружество за борба срещу комунизма", "Движение за възраждане на Литва", "Полско християнско социално движение", "Свободен фронт на Румъния", "Организация на сръбските националисти", "Комитет за освобождение на Словакия", "Комитет за национално единство на Туркестан", "Украински гетмански съюз" и "Организация на украинските националисти".

Седалището на АБН се намира в гр. Мюнхен на ул. "Цепелин врасе" № 67, в една сграда с канцелариите на ЗЧОУН. Ръководни органи на блока са Съветът на народите и Централният комитет. В Съвета на народите всяка национална група се представлява от 5 членове. Начело на съвета стои президиум, състоящ се от председател, двама заместници и генерален секретар. В Централния комитет на АБН влизат по трима представители на всяка национална група. Главостоящем в АБН действуват дипломатическа, пропагандна, политическа, юридическа, финансова и комисия по културните въпроси. Със сигурността на блока, от гледна точка на опазването му от проникване на агентура на специалните органи на социалистическите страни, се занимава т. нар. "служба за сигурност на ЗЧОУН".

Председател на АБН е украинският националист Ярослав Стецко, оглавява и ЗЧОУН. Голяма роля в дейността на блока играе и неговата жена Слава Стецко, която ръководи комисията за пропаганда и е редакторна печатния орган на блока "АБН - кореспонденци", излизащ на немски, френски и английски език.

АБН има филиали в Англия, Канада, Франция, Австрия, Австралия и САЩ. Най-големият и активен филиал на блока се намира в САЩ под названието "Приятелите на АБН в Америка" /ПАБНА/. ПАБНА си поставя като главна цел "да запази националната сигурност на американската нация, да поддържа традиционния американски начин на живот, да информира обществеността за комунистическата опасност и да води борба срещу проникването

3.- 56

на комунизма в САЩ. В настоящия момент ръководител на ПАБНА е българинът ИР Иван Дочев - бивш водач на фашистката организация "Легиона" в България. ПАБНА има свое представителство във Вашингтон, което урежда контактите с правителството на САЩ. Филиалът на АБН се стреми да получи правото да има наблюдатели в ООН.

Реднага след организационното оформяне на АБН неговите ръководители се помъчиха да му придадат "международен" характер и да установят връзка с други антисъветски и антикомунистически организации с цел да да привлекат вниманието на световната общественост и на разузнавателните организации с цел да привлекат вниманието на световната общественост и на разузнавателните органи на империалистическите страни към своята дейност. В това отношение бе оказана определена помощ на АБН от американските специални служби, които започнаха да контролират дейността на блока.

През 1951 г. в АБН членуваха емигранти от 22 националности еи по това време той беше обединяващо звено на всички емигрантски организации. Ръководителите на АБН установиха контакт с антикомунистическата организация "Шотландска лига за европейска свобода". Чрез нея те се опитаха да установят по-тесни официални връзки с английското разузнаване, но такива не били създадени. По-късно американското разузнаване също отбягвало да използва официално АБН за свои цели. Причината за това била, че ръководителите на блока преувеличават възможностите си в борбата срещу социалистическите страни и използват груби фалшификации и провокации. Така например АБН издаваше в-к "Харковски вестник" с антисъветско съдържание, като го представяше за издание на "нелегални групи" в СССР. Независимо от това някои от ръководителите са свързани с разузнавателни органи на противника. За Ярослав Стецко се знае, че поддържа контакти с ЦРУ и БНД.

4.- 84

Разширявайки своята дейност, ръководителите на АБН създадоха нови филиали в капиталистическите страни. През 1965 г. в Австралия бе образувана "Украинска антиболшевишка лига", в Рим - "Антиболшевишки комитет". В Индия интересите на блока се представят от "Антикомунистическата лига на Индия", създадена по инициатива и с помощта на ЦРУ. Лидер на тази лига е Рама Сварун, който е тясно свързан с американското посолство в Делхи.

В началото на 70-те години АБН засили антисъветската си дейност. През януари 1971 г. представители на блока извършиха провокация срещу съветското посолство в Отава, в която участваха и ционисти. Специфична черта в дейността на АБН през последните години са опитите за установяване на тесен контакт с ционистките организации. Така например през април 1970 г. Стецко по време на посещението си в Австралия установи контакт с ционисткия център в Сидней и с неговите ръководители Якобсон и Флок. След тази среща Стецко отбеляза, че "главните борци срещу комунизма са евреите". Според непроверени данни, ръководителите на АБН се стремят да установят контакт с "Лигата за защита на евреите".

През м. август 1973 г. в Лондон се проведе юбилеен конгрес на АБН, посветен на 30-та годишнина от създаване на блока. Я. Стецко изнесе основния доклад, в който направи равностойна на дейността на блока, и на края призова участниците в него да активизират борбата за освобождаване на "поробените народи". В работата на юбилейния конгрес на АБН взеха участие и българите ИР Иван Дочев, ИР Банковски, ИР Гърневски. По време на конгреса беше извършена провокация по отношение на представители на СССР в Лондон от млади украинци-националисти. Сред младите украинци, членове на АБН, като бъдещ ръководител на блока се очертава Юрий Шимко, живеещ в Канада. Той е образован и активен член на блока, ползува се с доверие на старите ръководители на АБН.

5.-

88

В края на 1973 г. ръководителите на АБН предприеха кампания за настрояване на представителите на африканските страни в ООН срещу СССР. Според ръководителите на блока, някои от представителите на тези страни в ООН проявяват симпатии и разбиране към каузата на АБН, но смятат, че в настоящия момент няма благоприятна обстановка за решителни действия срещу СССР.

Друга антикомунистическа организация, с която сътрудничи АБН е "Европейският съюз за свобода" /ЕСС/, създаден през 1967 г. в Мюнхен. Едни от председателите на Изпълнителния съвет на ЕСС е Я. Стецко. В ръководството на ЕСС влизат партийни и държавни дейци от западноевропейските капиталистически страни като: Оле Боорн Крафт, бивш министър на външните работи на Дания; Иван Матео Ломбардо, бивш външен министър на Италия; проф. д-р Теодор Оберлендер, бивш министър от ГФР и др.

От основаването си досега ЕСС провежда годишните си конференции съвместно с конференциите на АБН. Двете организации преследват едни и същи цели. През м. март 1974 г. в Приж се състоя заседание на ИК на ЕСС, на което беше решено да се проведе "Европейска конференция за свобода, национална независимост и демокрация на Източна Европа", която бе насочена против конференциите в Хелзинки, Женева и Виена. Между поканените говорители бил и Я. Стецко.

АБН е член и на Световната антикомунистическа лига /САКЛ/, която представлява обединяващо и ръководно звено на всички антикомунистически организации, комитети и групи в света.

На последния VIII конгрес на САКЛ, състоял се от 21 до 25 април 1975 г. в Рио де Жанейро, АБН се представя с три доклада от името на блока, а други десетина доклада бяха изнесени от организации, членуващи в АБН. В приложение към заключителния доклад на VIII конгрес на САКЛ,

6.-
88

изготвено от делегацията на АБН, се казва: "Координираните и спонтанни националноосвободителни революции на поробените народи са алтернативата на термоядрената война. Чрез такива революции с помощта на свободния свят ще бъде постигнато унищожението на Руската империя и комунистическата система. VIII конгрес на САКЛ осъжда руския комунистически неокolonизъм, етнико-езиков геноцид, поглъщане на националните култури, и настоява за ликвидация на концентрационните лагери и освобождаване на религиозните и политическите затворници, прекратяване на химическите, медицинските и психиатричните методи на преследване, незабавно изтегляне на руските окупационни части от поробените страни и връщане на националната им независимост."

АБН чрез емигрантските организации, които го формират, участва и в други центрове на подривна антикомунистическа дейност като: "Събрание на поробените европейски народи" /СПЕН/, "Международна амнистия", "Европейска група за взаимодействие" и др.

Наличните данни показват, че дейността на АБН постепенно намалява и че в настоящия момент не представлява сериозна организирана политическа сила. Независимо от това може да се очаква, че съобразно сегашната международна обстановка като "извъндържавна и независима" организация АБН ще бъде използван активно от специалните органи на противника за провеждане на открит и груб антикомунизъм и други подривни мероприятия срещу страните от социалистическата общност.

XII
1975 г.
С о ф и я

КВ/0611670-

Генерал-майор
Инспектор
към орг. бюро
София
Л. Д. - ср Н

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

106

24 24
П О В Е Р Л Т Е Л Н О !

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Д О К Л А Д

ЗА КОРПУСА НА "ПРАВНОСТВОТО НА АЛ.
ЦАНКОВ В ГЕРМАНИЯ

С о ф и я
1975 г.

28 28

ДОКЛАД

за корпуса на "правителството на Ад.Цанков" в Германия.

Идеята за образуване на доброволчески - български корпус е прозлязала в гр. Дрезден между българските студенти - легионери и бранници, още преди образуването на "националното правителство" на Цанков в Виена. Много студенти са искали да постъпят като доброволци в германските "СС" войски, обаче, не били приемани, защото съществувала някаква конвенция между Германия и България, според която българите могли да бъдат използвани като работници и градинари, обаче не и като войници.

С обявяването на война от страна на България, разните студентски комитети франции взели връх в студентските дружества и най-горещо агитирали за национал-социализма, събирали суми за германския червен кръст, издавали вестници и позиви, възхвалявали генияния вожд на Германия - Ад.Хитлер и приканвали всички добри студенти на борба против комунизма. Същите усилено агитирали между работниците и градинарите, поставяли се на услуга на Гестапо и му донасяли за лица с леви убеждения. Правели също така всичко възможно за възпрепятстване намирането на колашеците да се завърнат в България. Плод на техните усилия са:

- 1/ Доста студенти и работници останаха в Германия въпреки, че са имали желанието да се завърнат в родната си;
- 2/ Задържане и изпращане в концентрационни лагери на български - студенти и работници с леви убеждения и
- 3/ Създаване на една психоза измежду по-простите и наивни работници, която в последствие ги прати като доброволци в корпуса на Цанков.

След пристигането в Виена на забегналите от България комитетни водачи и образуването на българското национално правителство, в последното взело почивка за реализиране на идеята на дрезденските студенти, олавайки по този начин основата на "българския доброволчески корпус". Желанието на същите било да се образува един корпус, в който да влезат всички намиращи се в Германия българи и който корпус след кратка военна подготовка да бъде хвърлен в борба против болшевиизма и освобождение на България от комунистите.

Националното правителство създавало за целта специални групи от министерството на пропагандата и студенти; последните пъзнали из цяла Германия за вербуване доброволци за корпуса.

Тази идея бе подкрепена от германската власт, която обещава

29

да екипира и въоръжи доброволческия корпус и го присъедини към германските "СС" войски. Полковник Рогозаров, който бил назначен /или се самопозначил/ за главнокомандуващ на българските национални войски, обещава на първо време при една среща с Химлар, да постави на бойна нога 5.000 души. Според капитан Яков, трябвало е бъдат мобилизирани 12.000 души, обаче опитът били приготвени само за 4.000 души. Същите при една бомбардировка били унищожени и така се дошло до положението да се изпращат в корпуса малки групи и то в продължение на дълго време.

Противно на очакванията на националното правителство, запознването на доброволци вървяло много бавно и не имало голям отзвук между студентите и работниците, което станало причина да се прибегне до принудително мобилизиране. Студентските дружества и консултвата изпращали списъци на работници и студенти в Виена, а военното министерство - сенция "Мобилизация", която ги препращала на мобилизационната инспекция, която от своя страна изпращала повиквателните заповеди.

Корпусът е бил основан към 15.XI.1944 година в местността Дьолерсхайм, на 150 км. северо-западно от Виена, в една бора гора, в близост до чехската граница, където са били събрани на военно обучение румънци и други чужденци. На първо време са отишли около 70 души, които до тогава са чакали в арсенала в Виена.

На 20.XI. пристигнал германския полковник Анхалт, като инструктор, за да организира и обучава българския корпус. С него имало и 7 души германски подофицери. Точното число на българите е било 83 души, от които 7 облечени в униформата на българския червен кръст, а останалите в най-окаяно положение - боси и скъсени. Една част от тях са били корумпирани и опасни типове, с присъди за кражба, контрабанди, черна борса и пр., успяли да се пазват из ръцете на българската и германска полиция и искат да се укрият се записали доброволци. Като началствували лица присъствували:

- 1/ Пор. Иван Петров Иванов от Браца - курсиет в Германия, преминал на германска служба, повишен в чин капитан и назначен за командир на I. дружина.
 - 2/ Военният преводач Борис Марколев, курсиет в Германия, също преминал на германска служба, повишен в чин подпоручик и назначен за свързка между германското и българското командване;
 - 3/ Подпор. Михаил Михов, също курсиет в Германия, преминал на германска служба, повишен в чин поручик и назначен за ротен командир
 - 4/ Подпор. Генчо Стаменов, курсиет в Германия, преминал на германска служба, повишен поручик и назначен за ротен командир.
- Към 5.XII. в корпуса имало 120 души, разделени на 5 роты с

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

-3-

48 50

ротни командири:

- 1/ Пор. Михаил Михов,
- 2/ " Генчо Стаменов и
- 3/ подпор. Радел Атанасов - студент легионер.

След няколко дни пристигнали и германски домашни части начело с капитан се Калано - домашни "сс" капит. Велерхаус /артилерист/, подпор. "сс" Майнбах - инструктор и ръководител на стрелното обучение.

Постоянно в корпуса пристигали на малки групи нови доброволци, които били зачислявани към ротите.

На 14.XII. били избрани измежду по-възрастните и служилите 60 души, които били изпратени в Виена, там облечени и препратени в Брандунбург /зад Берлин/, от където пак били пренаснати по разни градове, за да следват курсове. Към края на януари 1945 година всички се прибрали отново в Дзюлерсхайм.

Към края на декември 1945 година в корпуса пристигнали 28 души подофицери: школни курсети, курсети аеротехници, водени от подпор. Петко Петков Аврамов, произведен тук в чин капитан и фелдф. школни Стефан Иванов Халачев, произведен в чин подпоручик. Те били произведени в чин офицерски кандидат, и пренаснати като взводни командири по ротите.

Понеже германските власти не признавали българските офицерски чинове, били уредени курсове за офицерите, а именно на 24.XII. заминали за Дрезден за да следват пилотерски курс 7 души офицери, които се завърнали към края на месец февруари:

- 1/ Подпор. Радел Атанасов, студент легионер,
- 2/ " " Иван Бахчеванов - студент в Виена, бивш морски оф.
- 3/ " " Димитър Танцишев - студент в Виена,
- 4/ " " Либен Тодоров - студент в Дрезден
- 5/ " " Пампирев
- 6/ " " Клеко Добрев, студент в Виена, бивш морски офицер
- 7/ " " Христо Моралев, студент в Дрезден.

На 14.I.1945 година за Източна Прусия 17 души офицери, които са взели участие в боевете в боевете срещу Червената армия и са дали три поръчи. Останалите се завърнали в корпуса към края на м. февруари 1945 година, с изключение на Ванол Делов, който отишъл при Ив. Михайлов /В.П.О./.

Тези офицери са:

- 1/ Майор Китанов - действащ офицер.
- 2/ подпор. Горинев - от Пловдив
- 3/ Генчо Стаменов - действащ офицер,
- 4/ Илия Даскалов,

-4-

51

- 5/ Подпор. Никола Трендафилов
- 6/ " " Христо Данчев
- 7/ " " Петър Петров
- 8/ " " Стефан Иванов Халачев, фелдф. школни курсист аеротехник
- 9/ " " Гьорев
- 10/ " " Лазар Даев
- 11/ " " Иван Петров
- 12/ " " Горганов
- 13/ " " Панче Делов
- 14/ " " М. М. М.
- 15/ " " Васил Траянов, студент в Дрезден - убит.
- 16/ " " Тодор Столчков Константинов - студент Дрезден, убит.
- 17/ " " Динков - студент Брауншвайг.

На 20.XII. в корпуса пристигнал майор Китанов, в българска униформа с германски пагощи, носещ едно писмо от полковник Рогозаров, че е назначен за командир на I. бълг. доброволчески полк, обаче полковник Анхалт казал, че не може да получава заповеди освен от германското главно командване и майор Китанов бил изпратен на курс.

В края на декември пристигнал Др. Палприков, облечен в униформата на германски капитан с мисията да избере 100 души доброволци парашутисти, които след специално обучение щели да бъдат пуснати в България с саботажни и други задачи. Полковник Анхалт не се съгласил да му даде толкова хора и Др. Палприков избрал само 15 души и то всички легионери и заминал с тях /вж. отделния доклад за парашутистите/.

Към 15.I. е била образувана I. боена дружина в състав 3 пехотни и една тежка рота, които били облечени в германски униформи и въоръжени.

Новообразуваната 4. рота е била командувана от поручик Десиен Кънев, бивш полицейски началник от гр. Пловдив, който се хвалел, че преди това участвувал в германските "сс" войски.

Въоръжението на корпуса било както следва:

офицерите с пистолети, ротните командири с картечни пистолети;

ротните подофицери - с картечни пистолети
войниците - с маузерови пушки.

Всяка рота е имала 3 взвода и отделение за командване, а всеки взвод по 3 отделения и отделение за командване - с 4 леки картечници.

В всяка рота е имало взвод с тежки оръжия - 2 танкови уласа а останалите с танкови минуци.

4. тежка рота е трябвало да има 4 взвода с взводни командири офицери курсисти и взоръжена с минохвъргачки, танкови уласи и танкови кируци, олаче взоръжението ѝ не било пълно.

За полета в Дюлерсхайм пристигнал полк. Рогозаров ведно с адютанта си - капитан фон Люткендорф. Там той останал 3 дни, държал няколко речи, в които наричал войниците "божи другари", съобщил им, че бил назначен за главнокомандуващ на българските национални войски и че когато настъпил момента, лично той щял да ги поведе в бой. Към края на януари полковник Анхалт получил заповед да сдаде полка на полковник Рогозаров и да поеме командването на една германска дивизия, обаче полковник Рогозаров не бил там и командването се поело от майор Волф, по рождение хърватин, слушил за австро-унгарските и югославските войски. От месец декември насам той е бил корпусен като офицер за поръчки.

По това време в корпуса е имало към 300-400 души, които се обучавали по ротно, обаче почти без резултат, защото болшинството били 15-18 годишни младежи работници, изгладняли от тежката работа преди пристигането им в корпуса и физически негодни за стресова служба. Освен това непостоянните състави на ротите, прехвърлянията от една в друга ротанна разни хора разстройвало работата и резултатите до това време били доста отча вати.

Германското главно командване, което разбрало, че останалото излягано в обещанията на националното правителство, започнало масово събиране на доброволци, насилствено ги пришло в корпуса, като чрез полиците на работниците из кабините се отнемали продоволствени карти и се изпъждали от лагерите. По този начин до към края на м. февруари е имало 1105 човека по списък, обаче на лице е имало никога повече от 300-300 души, защото останалите са били по разни курсове, лазарети и специални поръчки. От тях само около 400 души били българи, а останалите таврийци, руснаци от България, арменци и др.

По същото време корпусът е имал следното устройство:

Трудов полковник Рогозаров - началник на българските освободителни войски, с адютант капитан фон Люткендорф и офицер за свързка подпор. Борис Барколев. Те били подпомагани от германски фелдфебел и образували щаба на корпуса.

По-късно е бил назначен за командир на корпуса майор Китанов и за негов адютант подпор. Ра. аел Атанасов, сменен после от подпор. Муханов.

Щаб на I. дружина.

рутинен командир - капитан Иван Петров Иванов, с адютант

подпор. Мезирев, прев. подо. Либосир Н. ргялков и и.п. Попов за свързка и писар.

1. рота. - наречена противопарашутна, която е имала състав от 160 души, с ротен командир поручик Мамбуров, действващ офицер от 29. пех. полк и която е имала за задача да се бие срещу парашутисти, пуснати в тыла на германската войска.

2. рота. - наречена "гренадирска" /т.с./пехотна, с около 80 души състави ротен командир поручик Михаил Михов, действващ офицер, а по ле подпор. Либен Тодоров /студент/.

3. рота. - в състав от около 40 души; ротен командир подпор. Топев, взводен командир подпор. Витанов и фелдфебел Груев /от морското училище в Варна/. Войния състав е бил малък, защото от щабата се вземали хора за специалните взводове, които щяли да бъдат попълнени от състава на 2. дружина.

4. тежка рота. - в състав от около 120 души, ротен командир пор. Любен Кънев и трима школьници за взводни командири.

Свързочно-сигнален взвод с командир подпор. Петров от гр. Пловдив, студент електро-инженер, а по ле подпор. Мончо Атанасов. Взводът е бил в състав от около 30 души.

Кюнерен взвод с командир подпор. Танкишев - студент легионер. Състав - около 40 души.

Кабинна рота - командир подпор. Муханов, който се е адютант на майор Китанов. В състава ѝ около 60-70 души включвали всички коняри и свързани с щаба на корпуса и дружините, 6-10 гетвачки, които преди това биха минали един курс под ръководството на германски подо. офицер, един германски поручик, ветеринарен лекар, и дванадесет германски фелдфебел, от които единият "бутермайстер". Командирът ѝ се гриже за разпределението на камионите превозни средства - 14 леки кола, 4 камиони, 3 големи каруци, 2 походни возни кучки, 20 каруци и 3 ракли с около 200 коня добре гледани и охранени.

артилерийски взвод -

командир на взводе подпоручик ветарски - студент, завършил школата Германски офицери в София а после подпор. Шмитров. Състав на взвода: 1 подо. офицер, 1 меча, 1 затвара, 1 телометриет и прислуга 7 души. ялата артилерия се състояла от едно ~~орудие~~ 7.5 см. орудие.

Корпусна оръжейна работилница /пункт/

Полковни оръжен майстор зап. поручик маж. инженер Тома Цигов, от гр. Том и няколко войника. Работилницата не е била обзаведена с необходимите ръчни инструменти, а е имало добри машинни стругове, 2 бормашини и 1 стъргачел. По късно за оръжен майстор на новорформи-

-7-

мираната 2. дружина бе назначен Захарий Данамлов от Варна, произведен в чин подпоручик и придален към него аеро-механика подпор. Щетров за опознаване и назначаване за оръжен майстор на 1. дружина.

Щаб на 2. дружина - командир труд. майор Каранешев, негов адютант Михаил Михов - действващ офицер, ~~и~~ 1 селд, обел германец и 1 български преводач.

Към дружината се формираха:

5. рота - в нея се включваха новопристигналите и командирите й се сменяваха често.

6. рота - командир - подпор. Рафаял Атанасов. В състава й влизаха всички малолетни и неспособни, около 30-50 души.

7. рота - наречена "работна рота" в състав от около 60 човека, работници, готвачи и др. Командир - поручик Генчо Степанов, действ. офицер.

Като взводни командири или такива без специална длъжност е имало следните запасни офицери:

- подпор. Никола Трендафилов
- " - Георги Георгиев от Пазарджик
- " - Кръстан Моралиев
- " - Дидов
- " - Гиров
- " - Иван Бахчиванов
- " - Попов
- " - Добрев
- " - Тотьк Тотев, пропаганда
- " - Делев
- " - Данамлов
- " - Христо Петров
- " - Петър Петров
- " - Стефан Петров
- " - Даскалов
- " - Христов, пропаганда
- " - Данчев, който е бил нещ като командент на лагера и офицер-разузнавач.
- " - Велчев, който заместявал пор. Михов при заболяването му.

Всички тези офицери не се занимавали с нищо друго освен с игра на карти, плямство и интриги.

Така, в корпуса продължавали да пристигат все още на малки групи, повечето работници наследствено изправени, и числото на всички офицери и войници достигнало по списък 1185, обаче на лице не е имало повече от 300-300 души, останалите били на курсове, специални задачи на лечение или избягали.

-8-

Типичен е примера с разкритото бягство на една група от 6 войника, начело с подо. Павел Иванов /от 29. п. полк/, които били разпитани и инквизирани от капитан Иванов и пор. Камбуров, като на края били осъдени на смърт. С подобаваща театралност капитан Иванов наредил да бъдат разстреляни пред всички войници, като сам той искал да ги разстреля, обаче по молба и настояване на корпусниците, ги опрестил.

Така, животът в лагера през месец март продължавал в едно безсистемно обучение, поради липсата на офицери и подо офицери надър. Войниците били прехвърляни постоянно от една рота в друга, германското домакинство не знаело кой къде е зачислен и отказвало да дава храна, в резултат на което не се получавало нищо боеспособно.

На 3.III. се получило заповед, според която корпусът се подчинявал на командването на румънската дивизия. Полковник Рогозаров недоволен от това изпраща подпор. Мархолов с един събителен пакет в Бад Аузее, седалище на всички емигрантски правителства, до Банков, с молба, същия да дойде и да държи беседи пред корпусниците. Банков изпратил едно писмо до полковник Рогозаров, а Шатарев предал на подп. Мархолов сумата от 3800 RM. - заплатата на Рогозаров; Асен Банков отказал да дойде, заявявайки, че е бил болен.

По това време в лагера е царил паник и хаос. Тъй като капитан Иванов е бил в лазарета, полковник Рогозаров назначил майор Каранешев за дружинен командир и поручик Михов за адютант. Започнало се подготвянето на една бойна дружина. Последвало отново разнастване на войници, събирани на служили с неслужили, издаване на противоречиви заповеди и своеволия.

Един ден се получила заповед от командире на румънската дивизия, целия корпус да излезе да копее окоп и то без прекъсване до завършването му. Майор Каранешев извел всички войници, обаче на втория ден ги приbral, заявявайки, че работата била свършена и че с българските войници не можело да се подиграват. Възникнали спорове с командира на румънската дивизия, който донадувал на германското командване за случая.

Полковник Рогозаров, видяйки неспособността на майор Каранешев, назначил отново капитан Иванов за командир на 1. дружина, а майор Каранешев за командир на II.

Подпор. Иван Бахчиванов - бивш морски офицер и подпор. Димитър Добрев, също така бивш морски офицер, а понастоящем и двамата студенти в Виена, в края на м. март напуснали корпуса и отишли в германските флотски сили.

На 13.IV. се получила заповед всички чуждестранни полкове да сдадат оръжието си. Полковник Рогозаров се възпротивил и заминал

на 14.IV, в главното командване за да отмени заповедта, като заповедал, цето да чакат неговото нареждане, обаче не се върнал вече. Същия ден пристигнал един германски майор с писмената заповед на командувачия германските войски около Виена - Сен Дитрох, за изземане на оръжието. Същият и товарил всичкото оръжие на българския и румънския корпус на камиони и си заминал. Българският корпус получил само 36 ръждиви пушки с по 5 патрони за караулите, като само офицерите запазили престолетите си, както и германските подофицери и войници. Едва към края на м. април пристигнало нареждане от полк. Гогозаров, да се подчинят на заповедта.

Атмосферата в лагера се разгорещавала. Фронтът приближавал все по-близо до лагера и беготвата замостила, въпреки мерките взети от нал-дантизираните елементи с капитан Иванов и пор. Мисев.

Една група от 7 души, водена от Стоян Тонкалов и Гергелия Трайков Свещаров, избягала и се добрала до Виена, обаче всичките били хванати от органи на германското команданство и зачислени в една "сс" дивизия, в която имало хървати, сърби, датчани и др. Същата дивизия била пратена на фронта при Виена. Според показанията на Свещаров в тази дивизия е имало 30-35 души българи от Виена, записани като доброволци.

Към 20.IV, майор Каранешев, пор. Михов, школ. подоф. Петър Кецков Петров и Ганчо Станчев взели почивка за организирането на една голяма група за бягство. Тя трябвало да обхваща почти целия команден персонал, за да направи корпуса небоеспособен. Според показанията на пор. Михов, целта на групата е била да се добере по някакъв начин до България, обаче, като се има предвид, че в състава на групата са влизали почти всички нал-грубо дисциплинени елементи в корпуса, може да се твърди, че целта им е била да изпреварят оббитията и се доберат до американската бо на зена, за да не паднат в руски ръце. В плановете на това бягство са били пометени около 120 души. Майор Каранешев, и пор. Михов подготвяли плановете за организирането на това бягство системно, за да имат успех, обаче на 24.IV се получила заповед корпуса да тръгне в поход, като издаде нештатните работи. Те разбрали, че корпусът ще бъде изпратен на фронта и решили да избягат още същата вечер. Предупредили колкото им било възможно от хората и пор. Михов, с помощта на подоф. Блоро Грацовски отиращи от оръжейната 17 унгарски пушки, мод. 1895 г. и 1200 карт. патрони. Като се събрали на уреченото място преброили се само 52 души, а именно 14 офицери, 7 школници и 31 подофицери и войници. Отдалечили се от лагера, по една една гора на около 20-25 км. от лагера и останали на почивка, като наклали дъже огънове.

В това време в лагера е била дадена тревога и майор Волф събрал останалите офицери германци и българи, за да устрои гонидбата. Дал нареждане в моя посока да се търсят бегълците и една група от около 60 човека, начело с кап. Иванов, пор. Измиров и пор. Кънев е камиони започнала гонидбата. На сутринта те се завърнали без да са сполучили в задачата си. Вечерта на 25.IV, пак се получило нареждане да се продължи гонидбата и този път на рзсъмяване бегълците били застигнати и обградени. Завързала се престрелка, като 11 души от групата успели да се измъкнат. Кап. Иванов бил като побеснял от предателството на бегълците, заповядал да бъдат отроени живи заловените живи в две редици и сам ведно с пор. Измиров разстрелял 26 души, като останалите задържал за свидетели. На пристигналите ^{къс души} били натоварени трупове на убитите и ранените, между които и майор Каранешев и всички се завърнали в лагера. Останалите живи бегълци били разпитани от румънски офицери, които имали командването на лагера, а самия майор Каранешев е бил изпратен на следствие при германските съдебни власти.

От групата на бегълците сполучили да избягат и да продължат пътя си следните:

1. Пор. Михаил Михов
2. Подпор. Кръстан Моралиев
3. пор. Христов - студент от Бърно, издател на пропаганден вестник в корпуса
4. школ. подоф. Райчо Тодоров Караджов
5. подоф. Иван Михайлов
6. оф. нанд. Петко Механджийски
7. фелдф. Георги Димитров Курдашев, от Хасново
8. редн. Васил Драгомански
9. Подпор. Найден Германов
10. редн. Георги Иванов
11. " Стефан Петков

Убитите 26 души са:

1. Пор. Тотю Тотев от пропагандата
2. подпор. Герганов - инженер
3. " Георгиев - пропагандата, студент от Бидин
4. " Горинов
5. " Никола Трендафилов - студент легионер
6. " Рафаел Атанасов - " "
7. " Недялко Недялков - " от Бърно, род. Габрови
8. " Цветарски - студент

838

9. подпор. Димитар Таннишев
10. пор. Лазар Даев
11. подоф. Лазар Милениов, работ. от Голници /Ломско/
12. оръж. подоф. Флоро Грацковски, от Видин ул. Новосмакленска
13. реди. войско магародиев
14. " Иван Томов от Видин
15. подоф. школи. Петър Мекон Петров
16. " " Константин Стаматов Стоянов
17. " " Георги Марнов Цанков
18. " " Георги Станчев Стоянов
19. " " Иван Ангелов Тонев
20. подоф. Стофан Тасков
21. " Кавалки Метков, студент от Виена, род. от Ломско
22. реди. Васил Николов Христов, студ. Виена, от Варна
23. подоф. Кирия Запаров, от София
24. реди. Иван Бърванов, студент Бърно - от Търново
25. - - - - -
26. - - - - -

Върнати са били следните 10 бегълци:

1. Иван Георгиев Николов от Видин
2. Паскал Паскалев
3. Миле Лозев /Милев ?/
4. подоф. школи. Тамчо Тамев
5. Григор Ангелов
6. Васил ----- от Лом - баща му инженер
7. Горчо - - - - -
8. -----
9. -----
10. -----

Върнати бегълци - ранени

1. майор Наранчев
2. реди. Никола Матеев Семов - студ. Братислава
3. подоф. школи. Пеню Иванов Митев
4. -----
5. -----

Така живота в корпуса продължил пълен с безредици, крадби, бегства и интриги и приключил по-скоро на едно съвртание на бедственици и престъпни типове, отколкото на един военен подготвителен лагер.

Въпреки, че ронът е бил на 100 км. от самия лагер, все още

839

е имало заблудени фашизирани до костите си продадени български синове, които вървели в германската победа и агитирали за влизане във бой на корпуса. Сега тяхната посмодна надежда е била новите германски оръжия и дългоочаквания разрыв между съюзниците.

На 3. . е била получена заповед корпусът да тръгне в усилен марш по посока на руския фронт - Санкт Еволтен, като цел да бъде вървянен на самата Сова линия.

И така на 3. . 1945 г. целият български доброволчески корпус тръгва на поход, без никаква подготовка и боевост, без оръжия и най-главното - без никаква дух. По пътя по-слабите започнали да изостават, други се мъчили да избягат - гузни пред съвестта си и страхували се от руските войски, обаче все още имало верни на германците. Капитан Иванов заповядал на пор. Ивонен Кънев да образува една команда, наречена "Нахкомандо", която да следи за дисциплината в колоната и да разстрелва всекиго, който се опита да бяга. Пор. Кънев изпълнил заповедта на началника си и си избрал измежду най-верните войници 25-30 души, които вървявали ходели на края на колоната и биели и ритали все напред паникьосните и изгладявали корпусници.

Участниците в "Нахкомандо" които вървяли в опашката на колоната са:

- водачи: подпор. Ивонен Кънев
помощник : аспи Вучков
Димитър Кочков
Димитар Гевозиев, ратник, куряст
Станислав Ганонков Соколов, ратник, куряст
Георги Гаджинов
Асен Маденов Георгиев, легоционер, куряст
Таче Бунов Тодоров
Метод Самарандов
Атанас Густав Количер, логционер / задържан/
Младо Костадинов
Вел или Димитар Метев
Иван Иванов Димитров
Радко Стоянов Маринков, куряст
Димитар Влачев
Борислав Марков
Славчо Митов Метров
Христе Атанасов, доверено лице на подпор. Кънев.

Така колоната стига до селото Градентлаг, където остава на почивка. Тук се получава нова заповед, да се излезат всички военни съоръжения, като каски, каски и др. През нощта на . . . претегнал началник паба на русанската дивизия - един германски майор, който заповядал

-23-

SA 40

колоната да измени посоката, а именно, да се върне обратно по посока на гр. Фрайщад, с цел да се предаде на американците.

Тук корпусниците виждат вече безизходното положение и започват да бягат за да спасят кожата си. При един такъв опит за бягство пор. Кънев разотрелял подоф. Трифон /Константи/ Трифонов, студент от Дрезден. На 19.9. Колоната вече в пълно безпорядък достига града Фрайщад, където се предава на американците. Тук някои офицери и по-важни лица от корпуса се обличат в цивилно облекло и се отделят, за да прикрият следите си, укривайки се между цивилното население.

Така срамно и печално е завършил съществуванието си този първи български доброволчески корпус, за който за първи път в историята на България е поскок да се бие против своята собствена Родина.

Забележка - 1/ В началото на септември 1945 година в България са се завърнали и са задържани в Дирекция на милицията или изпратени в трудово-възпитателни обектите 353 души, разпределени по военни чинове, както следва: 1 майор, 4 подпоручици, 10 уредници, 25 парашутисти, 19 подофицери, 3 отборници, 289 рядници, 3 проводачи, и 1 от консулт-вото Виена.

2/ Необходимо е също да се отбележи за чест на българското войнство / офицери, подофицери и войници - военнопленници в Германия/ че само 50-55 души от всичко 1500-1600 /8 офицери и 43-47 подофицери и войници/ са по тълпили в "корпуса" на Ал. Цанков. Офицерите, които са поставени в корпуса са поручици и подпоручици.

подолонва 9522

ДС и ВРАЧЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

107

123

ПРЕПИС:

Донася писмено
"Борил"
22. IX. 1952 год.

С В Е Д Е Н И Е

ОТНОСНО: За емигранската
армия във Франкфурт
Германия

Армията е била от 230 души, 30 души са съкратени. Всеки войник получава форма-сива. Имат храна и живеят в казарма. Офицери всички Българи, най високия чин е капитан. Заплата на войник е 210 марки на месец. Цветан Пенев е предложил на В. Лечев да замине в тази армия като санитар и ще може в местния факултет да продължи да следва. Цветан Пенев е казал че има някъде в Германия друга армия с Българино той не е препоръчвал на Лечев. "Тя е за хора които искат един ден медали" къде и колко души има армията не се казва.

22. IX. 1952 год.

Б О Р И Л

Строго поверително!

124

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО:

Войсковата част в Мюнхен.

Според командирите - българи, частта представлява "гвардия на Гемето". В една бъдеща война ще изиграе същата роля както опълченците.

Според мненето на долните чиновници, частта трябва в една бъдеща война да задържа руските войски, за да могат американците да се оттеглят.

В изказване капитан БАЙЧЕВ е казал, че частта е съставна част от войската на страните от Атлантическия пакт.

Частта се финансира от Западно - германското правителство.

27.XI.1952 год.
София

Строго поверително!

Ем.П.....

99

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Образоването на нова българска рота в Западна Германия.

През есента на тази година капитан БОРИСЛАВ ПАНАЙОТОВ БАЙЧЕВ - отроезки командир на българската рота във Франкфурт на Майн, е бил натоварен да подготви сформирването в началото на 1953 година на една нова българска рота в Западна Германия, в която се предвиждало рекрутиране на емигранти от Западна Германия, Австрия, Франция, Италия, Триест, Гърция, Турция и Югославия.

В изпълнение на тази задача БАЙЧЕВ поиска съдействие от подкомитета на БНК в Мюнхен, който поел задължението, в това отношение и разгласи между своите привърженици, като отправил писма до секциите на БНК в Грац и Триест да пристъпят към подбор на кандидати между привържениците на БЗНС. На същите да съставят списъци и ги изпратят в Мюнхен.

В този дух през н. октомври т.г. подкомитета е препоръчал на ЦЕНКО БАРЕВ - отговорник на БНК за Европа, да нареди от своя страна направо на подкомитетите и представителствата на БНК във всички страни да съставят такива списъци.

В резултат на тази работа до 22 ноември т.г. са били вече постъпили първите списъци от Западна Германия с 16 души, от Австрия със 7 души и от Триест - отправени направо до капитан БАЙЧЕВ. Записването в тези страни продължавало. Очаквало се получаването на списъци и от другите страни.

Постъпващите в новата рота емигранти трябва да

- 2.

*
12/2

Отговарят на следните условия:

1. Да не са по-възрастни от 35 години.
2. Да са национали Българи след 9 септември 1944 год.
3. Да не са осъждани в емиграция.
4. Да не са служили в Първа Българска Армия.

Записките трябва да останат по местата си до конвикването им в ротата.

Подкомитетът е получил в някои частни писма от емигранти, желаещи да постъпят в новата рота.

№.....1952 година

С о ф и я

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ,

-Генерал лейтенант:

/ Г. Цанков /

ДС и ВРАЩЕНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

ИГО

Строго поверително! 39

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: БЪЛГАРСКАТА РОТА В
ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ.

По сведения от наши проверени източници заслужаващи доверие е известно, че през есента на 1951 год. американците с активната помощ на Българския национален комитет и неговите подразделения в ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ, АВСТРИЯ, ФРАНЦИЯ, ИТАЛИЯ, ТУРИЯ и ГЕРНИЯ, са създали БЪЛГАРСКА РОТА, разположена близо до гр. ФРАНКФУРТ на МАЙН. Първоначално адреса и наименованието на същата са били: Labor Service 4093
Zeilsheim Frankfurt a. M. Bachtelwald str 16.

По-късно ротата е била изместена на друго място, също близо до ФРАНКФУРТ на МАЙН с адрес: Labor Service 4093
Pfaffenwiese str 300 Höchst - Frankfurt a. M. tel. 41.43.19.

В началото командир на ротата е бил капитан СТЕФАН ВАСИЛЕВ БОЙДЪВ, роден 3.X.1919 год. в гр. Сливен, бивш legioner, син на генерал БОЙДЪВ. Поради възникналите борби между гетовци и националисти в ротата и неспособността на БОЙДЪВ да се справи с тях, на 20 декември 1951 год., той е бил уволнен от американците.

Някои от членовете на подкомитета в МОНХЕН, били на мнение, че причините за уволнението на капитан БОЙДЪВ не били съществени, а при това и не напълно изяснени. При заминаването на БОЙДЪВ от ротата, в двора на казармата се е състояла манифестация, на която с изключение на десетина души, всички останали манифестирали единодушието си и заявили, че стоят зад БНК и ГЕРМТО. Американците били изненадани от проявеното единство и верност към ГЕРМТО и обещали повече да не променят командния състав на рота а. Колкото за ония от войниците, които смущават реда и дисциплината в ротата, щели да бъдат отстранявани.

След заминаване на капитан БОЙДЪВ, командния състав на ротата е бил следният:

Поручик МИЛИЧ, черногорец, американски гражданин. Той работел за ликвидиране противоречията съществуващи между гетовци и националисти в рота а, като в това му помагали двама американски сержанти и един кандидат подофицер на име С Т А Н Ч Е В -български еврей

2.-

работещ в СИС. Заедно с това при непосредственото участие на МИЛИЧ са били провеждани прегледи на рота, проверки на спалните помещения и облеклото на войниците.

Поручик МИЛИЧ често е бил посещаван от хора на СИС, които събирали подробни сведения за военни и други обекти в България, както и сведения за живота на новопостъпилите в ротата. При тези разговори с новопостъпилите обикновено присъствувал СТАНЧЕВ, както и други лица владеещи български език.

Заповедите си в ротата МИЛИЧ провеждал чрез капитан БОРИСЛАВ ПАНАЙОТОВ БАЙЧЕВ от Коларовград, роден на 9.VII.1919 год., който бил строеви командир на ротата и провеждал заповедите на американците посредством подпоручиците АТАНАС АТАНАСОВ КОЛЧЕВ, от село Българево, Хасковско и ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ, от село Каснаково, Хасковско, които изпълнявали длъжността на политически командири и провеждали геметовска линия. В канцеларията на ротата като писари са работели МАРИН КОЛИАНОВ МАРИНОВ, роден на 23.VIII.1926 год. в Плевен и ВАТКО ПЕТРОВ МИШЕВ, роден на 28.IX.1921 год. в с. Бойница, Кулско.

По заповед на американците, числения състав на ротата трябвал да бъде 200 души и същите не разрешавали да се надхвърли това число. Във връзка с това, с писмо от 2.II.1952 год. ЙОЗЕФ В. НГЛСОН от Главната квартира на 112-ти ТРУДОВ КОНТРОЛЕН ЦЕНТЪР, МИЛИНИСТРАССЕ 54, ФРАНКУРТ НА МАЙН, съобщава на подкомитета в МЮНХЕН, че в ротата не могат да се приемат повече емигранти.

Ротата е имала 4 взвода, а всеки взвод състав от 40 човека, със следния команден състав:

I ВЗВОД.

1.- Взаоден командир - подпоручик ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ ДОВРЧЕВ, роден на 23.VII.1923 год. в с. Малък Монастир, Флховско, бивш подофицер в България, служил в преносимия полк в гр. Сливен.

2.- Взаоден фелдфебел - ДИМИТЪР ПЕТКОВ АБАДЖИЧЕВ, роден на 16.X.1912 год., фанатизиран привърженик на ГЕРМЕТО.

3.- Взаоден подофицер - ДИМИТЪР ПРОДАНОВ КАЛОЯНОВ, роден на 1.X.1929 год. от с. Странджа, Флховско.

II. ВЗВОД.

1.- Взаоден командир - ДИМИТЪР ЯНЧЕВ ДИЧЕВ, роден на 18.I.1916 год. в с. Мелница, Ямболско, бивш фелдфебел от Ямболския

3.-

гарнизон. Преди 9.IX.1944 год. е бил в ловните роти.

2.- Взаоден фелдфебел - АНГЕЛ АБРАШЕВ ИВАНОВ, роден на 3.X.1916 год. в с. Гъмзово, Видинско.

3.- Взаоден подофицер - МАРКО НИКОЛОВ ИВАНОВ, роден на 22.II.1916 год. в с. Пседерци, Кулско.

III ВЗВОД.

1.- Взаоден командир - ВЛАДИМИР ПЕТРОВ АСЕНОВ, роден на 9.V.1923 год. в София. Инструктор-по стрелкова, -строева и морална подготовка и най-старателния офицер в ротата. Деен фашист в миналото.

2.- Взаоден фелдфебел - КОСТА ТОДОРОВ ЖЕЛЯЗКОВ, роден на 6.VI.1920 год. в гр. Сталин.

3.- Взаоден подофицер - АНТОН ЮРКОВ АТАНАСОВ, роден на 13.VI.1925 год. в Свиленградско.

IV ВЗВОД.

1.- Взаоден командир - ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ, роден на 26.VI.1919 год. в с. Каснаково, Хасковско, бил в ТУРЦИЯ, ИТАЛИЯ и ФРАНЦИЯ.

2.- Взаоден фелдфебел - КИРИЛ ПЕТРОВ НВЕТКОВ, роден на 19.IX.1917 год. в с. Брегово, Видинско, бивш фелдфебел в инженерния полк в София.

3.- Взаоден подофицер - ГЕНАДИ СПАТАЧЕВ ГЕОРГИЧЕВ, роден на 7.X.1923 год. в с. Борисово, Видинско.

Лекар на ротата е поручик д-р СТАЧЕВ КАРАМФИЛ СТАНЧЕВ, роден на 23.I.1923 год. в гр. Видин, живее в ГЕРМАНИЯ от 1940 год. където е завършил медицина. Известно е, че американците правили предложение на СТАНЧЕВ да им донесе за работите в ротата.

Освен-изброените до тук офицери и подофицери в ротата са още и подофицерите ВЪЛКАН СКЪРЛИЧЕВ КОНСТАНТИНОВ, роден на 7.VII.1916 год. в с. Младиново, Свиленградско и ВОЯН КИРИЛОВ от Радмирско.

-При пестъпване на новопристигащи емигранти в ротата, българските офицери и подкомитети в МЮНХЕН са срещали извънредно големи трудности пред американците, които не допусkali състава на ротата да надхвърли 200 души. В това отношение подкомитета в МЮНХЕН

4.-

нееднократно настоява пред подпоручиците АТАНАСОВ и КРЪСТЪВ да уреждат постъпването в ротата на новодошлите от АВСТРИЯ и ТРИЕСТ .

От своя страна ПЕТЪР ПЕТРОВ ТРИФОНОВ, - деец-геметовец в АВСТРИЯ настоява пред подкомитета в МЮНХЪН за уреждане спешно на този въпрос, като съобщава, че секцията в ТРИЕСТ е имала неприятности с някои емигранти, защото се забавяло приемането им в ротата .

Нак във връзка с тези затруднения, подкомитета от ПАРИЖ през м. април 1952 год. настоява пред подкомитета в МЮНХЪН да се направи необходимото щото пристигналите по това време от ТУРЦИЯ 25-30 души да бъдат приети на всяка цена в ротата, за да не се получи разочарование сред пристигналите.

Американските офицери третирали постъпващите в ротата като американски войници и предупреждавали същите да забравят политическите си разбирания, а трябва от сега нататък да знаят, че са американски войници.

Геметовците от своя страна смятали, че ротата е чисто българска-военна единица, която ще стане основа на българската армия. Те се стремели да привлекат в ротата само привърженици на ГЕМЕТО и водели пропаганда в този дух сред войниците. Ядрото на геметовците в ротата е било около 20-30 човека, оглавявано от подпоручиците ДИМИТЪР КРЪСТЪВ и АТАНАС АТАНАСОВ, който събирал средства между войниците за нуждите на подкомитетите от ПАРИЖ и МЮНХЪН, ръководели фавката в ротата и печалбите отделяли за същата цел. Те често прибегвали за съдействие от ГЕМЕТО при разрешаване на някои спорни въпроси възникнали между тях от една страна и американците, или националистите от друга.

Националистите в ротата не били организирани. За такива се таксували подпоручик ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ и фелдфебел КИРИЛ ПРЪДОВЪ. Уволнението на някои войници от ротата през м. август 1952 год. засегнало главно националистите, чийто брой в сравнение с геметовците е бил много малък.

ПОСТЪПВАНЕ И НАПУСКАНЕ НА РОТАТА.

Приемане в ротата ставало без особени формалности. - Не се подписвал-никакъв договор, но постъпващия трябвало да даде обещание, че ще бъде добър войник и ще изпълнява заповедите на началниците и,

5.-

че ще пази "американското" като-свое. Постъпващия попълвал формуляр с данни за миналото си, придружено с подробен разпит от офицерите.

Кандидата трябвало да отговори на следните условия:

- 1.- Да е здрав и годен за военна служба.
- 2.- Да не е по-възрастен от 35 години /приемали се по изключение понякога и по-възрастни до 40 години/, - и
- 3.- Да има препоръка от някой подкомитет на БНК.

Приемането до голяма степен зависело от това, дали кандидата ще направи добро впечатление на началниците. Особено-важно било мнението на подпоручик АТАНАСОВ, който по начало давал мнение за всички кандидати.

При постъпването в ротата на всеки се зачислявало горно и долно облекло, обувки, ръкавици, раница, каска, маска и автоматична пушка с 15 патрона, - която стояла постоянно в склада, откъдето се получавала само при учение или-наряд.

Храната на войниците била достатъчна. - Заплатите се раздавали по категории. - Войници, които не са произвели стрелби-получавали по 120 марки на-месец и по една наливка, които са-произвели стрелби по 160 марки и една наливка. При добра работа и без отсъствие от строя и службата се плащало по 200 марки. След тази категория следват други със заплатата 220, 240 и 260 марки. фелдфебелите 280-300 марки, а подпоручиците 350-400 марки и капитан 500-550 марки и съответни нашивки.

Всеки-месец били представяни списъци за произвеждане в по-горен чин, предложения за повишение не трябвало да има наказания, но все пак най-важно условие затова е било да е близък на-подпоручиците АТАНАС АТАНАСОВ и ДИМИТЪР КРЪСТЪВ т.е., да е привърженик на ГЕМЕТО.

Разжалване ставало при явяване в пияно състояние, не явяване на пост и пр.

При злоупотреки през-време на службата пострадалия нямал право на пенсия или някакви обещания. При болест-го лекували в немска болница, като при напускането на същата излекувания трябвало да заплати разходите по-лечението, включително и лекарствата.

При напускане на ротата, трябвало да се предупреди 15 дни-по-рано, като се изтъкнат сериозни причини затова, да се съобщи къде ще се установи напускащия на работа, ще замине ли за друга страна, къде ще замине и пр.

6.-

44

С най-голямо уважение и доверие се ползвали идващите от ГЪРЦИЯ и ТУРЦИЯ емигранти, поради това, че те били използвани там от американците срещу България. Те обикновено пристигнали с американски самолети без всякакви документи. Били много въздържани, не говорили за себе си, разполагали с пари и отношението на началниците към тях било различно от това към другите. След необходимата подготовка, американците щели да изпратят наново тези хора около нашата граница с разузнавателни и диверсионни задачи.

Идващите от ВИЕТНА или избягали от Народно-демократичните страни лица, са били гледани с известно недоверие и поставени под наблюдение.

ОБУЧЕНИЕ

Занятия в ротата се водели по 6 до 8 часа дневно и са били застъпени следните дисциплини:

- 1.- физическа подготовка.
- 2.- Строева подготовка.
- 3.- Стрелкова подготовка.
- 4.- Изучаване правилник за часовете и
- 5.- Бойни стрелби.

Строевата подготовка се извършвала по американски правилници и командите се давали на английски език за изучаването на които офицерите посещавали курс два пъти седмично.

Строевата и бойна подготовка се ръководела от ВЛАДИМИР ПЕТРОВ и АНГЕЛ АБРАШЕВ.

На 9, 10, 11 и 12 юни 1952 год. в Грийсхаим са били произведени стрелби с пушки и пистолети на които е присъствувала цялата рота, а на 15 август 1952 год. се е състоял изпит по бойна подготовка и пълна-боева екипировка. При същият отпаднали 32 човека, които били освободени.

След уволнението им очаквало се ротата да се разрастне и да получи нови задачи. Във връзка с това се подготвяло производство на нови офицери и подофицери. Производство на фелдфебели ставало от командира на ротата, а в офицерски чинове по предложение на същия, но от американците.

Ротата е била вдигана често в тревоги, като всеки трябва-ло да се явява напълно екипиран.

7.-

45

Ротата е охранявала 23 поста - обекти разположени в района на химическата фабрика ГРИКСХАИМ - ФРАНКАУРТ. Обектите за пазене били; складове със старо-желязо и горива, фабрични построй-ки, печатница с книжен склад, чертожни бюра на американски офицери, американска поща, гараж за стари и нови автомобили, чийто брой достигнал до 5.000 броя, канцеларии на СИС, бензинна помпа на аме-риканска войскава част и пр. Обектите се охранявали от пожар, краж-ба и фотографиране. Проверка на постовете вършели американски и български офицери. На един обект често се е случвало едновременно да пазят американски часови, български часови, американски нощен пазач, пожарникар и немски стражар.

Караулната служба се носи 24 часа. На човек се падали от 4 до 8 часа. Смяната на постовете ставала в 1, 5, 9, 13, 17 и 21 часа. Отвеждането на войниците до-постовете ставало с кола, а самите смени на караула ставали без особени церемонии.

МОРАЛ И ДИСЦИПЛИНА.

-Морала и духа на войниците са били на много ниско стъпа-ло. Това се обяснява с обстоятелството, че в състава на ротата вли-зали черноборсаджии, криминални типове и други такива. Постоянни-теми на разговор са били пиянство, хазарт и жени. Между войниците ставали чести сбивания и те главно между националисти и геметовци предизвиквани от последните.

Имало чести случаи на кражби на различни стоки от аме-риканските складове, за които имало изпратени някои войници в затвора.

Дисциплината е била на същото ниво. Обикновено нещо са били заспиванията на пост, отсъствие от обучение или закъснения за такова.

На провинилите се налагали наказания, като: лишаване от заплата, понижение в чин и уволнение в случай, че войника е бил пиян през време на дежурството си или заспал на пост.

Чести са били заболяванията от венерически болести, а освен това голяма част от войниците боледували от различни други болести.

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6 от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

8.-

Войниците имали право да излизат вън от ротата след 17-часа. При тези излизания имало случаи някои от тях да бъдат ограбени от американски войници и подлагани на жестоки побойща.

Пред немските власти достатъчно било да се каже, че е от българската част, за да не му искат документи.

Командира МИЛИЧ, българските офицери и СИС имали свои доверени хора между войниците, които им донасяли за проявите, настроенията и изказванията на същите. Геметовците от своя страна се интересували много живо от проявите и дейността на националистите. Всичко това създавало обстановка на недоверие между войниците, които се пазели един от друг. Недоверие е съществувало и сред членовете на подкомитета в МЮНХЕН към някои от офицерите и войниците от ротата. Във връзка с това подкомитета препоръчва на подкомитета в ПАРИЖ да не изпраща писма направо до ротата, за да не попаднат в чужди ръце, а да ги препраща чрез него.

В ротата имало една група от около 10-15 човека, на които се е гледало с пълно недоверие, като за някои от тях се говорело, че са били комунисти.

По стените на ротата веднаж били написани от неизвестен автор лозунги на български език с противоамериканско съдържание.

За укрепване дисциплината и съзнанието на войниците, ротата често е била посещавана от отговорни геметовци, които произнасяли речи за увереност и близката победа и призовавани за верност към ГЕМЕТТО и БНК. Ротата била посетена от КРЪСТЮ ЗАРЪВ, СЛАВИ НЪЙКОВ, МИЛОРАД МЛАДЕНОВ и др. Със тази задача в ротата постоянно са се занимавали подпоручиците АТАНАС АТАНСОВ, ДИМИТЪР КРЪСТЪВ и ВЪЛКО ИВАНОВ.

Грижите на подкомитета в МЮНХЕН за укрепване морала и дисциплината в ротата се изразявали и в изпращане редовно на вестник "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ", списание "ОСВОБОЖДЕНИЕ", както и редица илюстрирани американски описания и вестници.

Голяма деморализация сред войниците е оказало уволнението на 32-ма души от ротата през м. август 1952 год.. По този повод подкомитета от МЮНХЕН е съобщил на ГЕМЕТТО, че разочарованието на "момчетата" е било много голямо, защото уволнените трябвало веднага да напуснат района на ротата. Настояванията на българските офицери пред МИЛИЧ за отменяване това решение дало известни резултати, в смисъл, че се той съгласил да се уволнят само ония, които имали

9.-

физически недостатъци, по-възрастни и алкохолици на брой 10 души, а останалите 22 оставали в ротата с право на храна и спане, без право на заплата.

От подкомитета в МЮНХЕН произхождат и някои препоръки за пречистване състава на ротата от недисциплинирани пияници и други елементи, които "рушат" дисциплината в нея. Във връзка с това в лавката на ротата били спряна временно продажбата на алкохол, а часовете за излизане вън от нея били ограничени.

През м. март 1952 година относно характера на ротата подкомитета в МЮНХЕН съобщава на свои съидейници-зад Океана следното:

"За тази рота трябва да се знае, че е една трудова войнишка част от така наречените ЛЕЙБЪР-СЪРВИС. Момчетата поддържат караулна служба по различни обекти и в това се състои тяхната служба. Условието са много добри, разбира се има и казармен войнишки режим, който на всекиго не харесва и затова има хора, които напускат поради мързел".

По инициатива на геметовците в ротата е била цусната подписка между войниците за събиране помощи за нуждите на подкомитета в МЮНХЕН. Във връзка с тази подписка през м. май 1952 год. ДИМИТЪР КРЪСТЪВ съобщава на подкомитета в МЮНХЕН, че с големи усилия успял да събере 450 марки. Според КРЪСТЪВ причините за това били, че войниците са предпочитали да си закупят мотоциклети, велосипеди, костюми, други да изпращат помощи на свои приятели в ТУРЦИЯ, ГЪРЦИЯ, ИТАЛИЯ, и ФРАНЦИЯ, а трети са се впуснали в пиянство, жени и пр., поради което подписката не дала желаните резултати.

След спиране помощта от страна на АМЕРИКАНСКИЯТ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ-СВОБОДНА ЕВРОПА отпускана на БНК в края на 1952 година ГЕМЕТТО разчитал да получи известна помощ от своите привърженици в ротата. Той и привържениците му в БНК са делегирали СЛАВИ НЪЙКОВ в ротата, с цел последния да направи всички усилия; докато ежесечните удръжки на войниците да бъдат увеличени. Това е дало своите резултати, като общият размер на удръжките от няколко стотин марки е достигнал няколко хиляди.

През 1953 год. в командването на ротата настъпват известни промени. На мястото на капитан МИЛИЧ е бил поставен майор МЕСИНА, който командвал и полската рота във ФРАНКФУРТ на МАЙН. Пръв помощник

на майор МЕСИНА и пряк командир на ротата е бил капитан ФОРСТЕР. Помощник на ФОРСТЕР е останал капитан БОРИСЛАВ ПАНАЙОТОВ БАЙЧЕВ - роден на 9.7.1919 година в Коларовград, женен с едно дете, бивш офицер-летец.

Произхожда от бедно работническо семейство. Баща му е убит през 1923 година, като земеделец. Майка му ИНКА живее в Коларовград. Съпругата му КРАСИМИРА няма постоянно местожителство. Същата преди 9.9.1944 година е била активна членка на легиона, а след тази дата на ЗМС-Сърбински.

БАЙЧЕВ преди 9.9.1944 година участвувал в борбата срещу партизаните, като командир на ловна рота. Ваел участие в разстрелването на седем души партизани. През 1948 година избягал в Югославия, от където се е прехвърлил в Зап.Германия.

Офицерският състав на ротата е както следва:

1. ДИМИТЪР ЯНЕВ ДАНЕВ, роден на 6.6.1906 година в с.Мелница, Елховско, женен, с три деца, бивш уредник от Трудова повинност.

Произхожда от бедно селско семейство. Родителите му са починали. Брат му ГЕНО МАРКОВ живее в с.Мелница, Елховско и е реакционно настроен спрямо Народната власт. Сестра му АНАСТАСИЯ ДОБРЕВА живее в същото село и има син ЕНЧО ДИМИТРОВ ЛОПОВ, който е избягал в Турция. Съпругата му ПЕТРИЧКА произхожда от бедно прогресивно семейство. Живее в Ямбол. Синът му ЯНИ е завършил средно образование. Същият е изключен от ДСНМ и понастоящем работи като общ работник. Другият му син БОЖИДАР е ученик в гимназията, а дъщеря му е на седем години.

ДИНОВ през м.септември 1948 година при проверка на повереният му склад бил надчетен с 1,100,000 лева. Към края на същия месец ДИНОВ избягал в Турция. По-късно се прехвърлил в Западна Германия. Същият кореспондира със съпругата си чрез МАРИЯ ЦОНЕВА живуща на ул."Раковска" № 57 - София, ЯНКА СТ.ЖЕКОВА от Ямбол и РУСКА МЕНЧКОВА от гр.Сливен.

2. ВЛАДИМИР АСЕНОВ ПЕТРОВ - роден през 1922 година в село Завала, Брезнишко, техник, женен с две деца. Произхожда от бедно работническо семейство. Баща му АСЕН е училищен прислужник, реакционно настроен спрямо Народната власт. Майка му и сестра му са също враждебно настроени спрямо Народната власт. Съпругата му МАРИЯ работи в Завод "Ворошилов". Същата произхожда от богато арменско семейство. Баща ѝ КРИМ ГОГОВ е на работа в мина "Чумерна", Сливенско.

Същият притежава къща и около 30 декара полски имот в с.Яблотина, Годечко. През 1951 година е съден за шпионаж, но е оправдан, поради недоказаност. Сестра ѝ АНКА е била омъжена за уволнен офицер, с когото се развела. Другата ѝ сестра ВЕРОНИКА работи в къщи дамско бельо и е аполитична.

През 1949 година ВЛАДИМИР ПЕТРОВ е избягал в Югославия, от където се е прехвърлил във Франция. По-късно е заминал за Зап. Германия и поддържа връзки със семейството си.

3. ГЕОРГИ ДОБРЕВ ЙОВЧЕВ роден на 11.2.1924 година в с.Малки манастир, Елховско, женен с едно дете, занимавал се със земеделие. Произхожда от средно селско семейство. Баща му ДОБРИ преди 9.9.1944 година е бил ценковист, а след тази дата член на БЗНС-Никола Петков. Брат му ЙОВЧО е член на ДСНМ. Съпругата му ДИНА произхожда от средно селско семейство-евангелисти, реакционно настроени.

ЙОВЧЕВ преди 9.9.1944 година е бил безпартиен, а след тази дата е станал член на БЗНС. Под влиянието на ПЕТЪР ВЪЛКОВ ПЕТРОВ и МЛАДЕН СТОЯНОВ, ЙОВЧЕВ се е определил на страната на опозицията. През 1949 година ЙОВЧЕВ е избягал в Турция. Там е работил в турското разузнаване. По-късно се е преселил във Франция, от където е заминал за Зап.Германия и е постъпил в ротата. Същият кореспондира със семейството си.

4. Д-р КАРАФИЛ СТАНЧЕВ СТАНЕВ, роден на 23.1.1923 год. във Видин. Произхожда от богато чиновническо семейство. Преди 9.9.1944 година е членувал в легиона. През 1942 година е заминал в Германия, където е завършил медицина. Понастоящем е лекар на ротата. СТАНЕВ кореспондира с близките си, които живеят във Видин.

5. ЖЕЛЯЗКО СТОЯНОВ ТУФЕКЧЕВ - роден на 1 август 1924 г. в с.Горна поляна, Грудовско. Произхожда от богато семейство, което е изселено в с.Жеревна, Котленско. Баща му СТОЯН е учител. Преди 9.9.1944 година е бил привърженик на фашистката власт, а след тази дата е членувал в БЗНС-Никола Петков. Сега е вражески настроен. Майка му СТАМА е също с отрицателно настроение към Народната власт. Брат му ИВАН членува в ЗМС. Завършил е Юридическия факултет. През 1951 година е задържан от милицията за опит за преминаване на границата. Понастоящем е трудовак в Бургас. Сестра му МАРИЙКА е бивша учителка, в гимназията Елхово, изселена заедно със семейството си.

ЖЕЛЯЗКО преди 9.9.1944 година е бил член на фашистката организация "Бранник". След завършването на средното си образование е постъпил войник в гр.Ямбол, от където е изпратен в ШЗО - София. През 1945 година е уволнен от казармата в чин лейтенант. През

1947 година е бил студент във ВУФ, от където е изключен за фашистка дейност. Дружил е изключително с вражески настроени елементи. На 17.3.1950 година е избягал в Турция. Там се е свързал с гететовците, работил е в бюрото на "Свободна Европа. Има данни, че е участвувал в разпита на наши граждани избягали в Турция.

През 1952 година ЖЕЛЯЗКО е заминал в Зап.Германия, където е постъпил като войник във войсковата част. Неотдавна е произведен в офицерски чин. Ползува се с доверие пред американците. Сътрудничи на в."Свободна и независима България", списание "Освобождение" и издвания в ротата бюлетин "Емигрантски вестни".

ЖЕЛЯЗКО кореспондира с близките си в страната ни и получава писмата си чрез Hildegard Fölsing, живуща във Франкфурт на Майн Johnstrasse 43.

6. ДИМИТЪР ВЪЛКОВ КРЪСТЕВ – роден на 26.6.1919 година в с.Каснаково, Хасковско, следвал медицина в София. Произхожда от средно селско семейство. Баща му ВЪЛКО е бил активен цанковист и е взел участие в събитията през 1923 година. Майка му МАРИЯ е безпартийна, опозиционно настроена. Братята му КЪНО, ВАСИЛ и МАРИН и сестрите му ГЕНА и МАЧА преди 9.9.1944 година са били безпартийни и са симпатизирали на Земеделския съюз. След тази дата са били активни членове на БЗНС-Никола Петков. Цялото му семейство е изселено.

ДИМИТЪР КРЪСТЕВ преди 9.9.1944 година е симпатизирал на БЗНС. След 9.9.1944 година бил член на БЗНС и е взел активно участие при разцепването на съюза, след което е преминал към опозицията и е станал околийски организатор. По-късно е следвал медицина и е бил секретар на Постоянното присъствие АЗМС. През 1947 година е бил въздворен в ТВО. През 1948 година е избягал в Турция и от там в Италия. По-късно се е прехвърлил в Зап.Германия. Там влиза в подкомитета на БНК. Понастоящем е офицер в ротата, ползува се с голямо доверие пред ГЕМЕТО, пред когото отговаря за ротата. КРЪСТЕВ поддържа връзки със семейство си и годеницата си ДОБРИНА ДИМИТРОВА АТАНАСОВА от Хасково.

7. АТАНАС ГЕОРГИЕВ АТАНАСОВ – роден на 8.9.1925 година в с.Бисер, Харманлийско, с четвъртокласно образование. Произхожда от средно земеделско семейство, което е изселено в с.Голям извор, Разградско. Баща му ГЕОРГИ преди 9.9.1944 година е бил безпартиен, а след това вражески настроен. Майка му НАДЕЖДА и сестра му МАРИЙКА са също безпартийни и неприязнено настроени към Народната власт.

АТАНАСОВ преди 9.9.1944 година симпатизирал на легиона. След тази дата е станал член на РМС, но е изпаднал под влияние на опозицията, за което бил изключен от редовете на РМС. Същият в родното си село е дружел с лица реакционно настроени. АТАНАСОВ е избягал в Гърция, от където по-късно се е прехвърлил във Франция, където работил в подкомитета. По-късно е заминал в Зап.Германия и е постъпил в ротата, като политически командир.

Фелдфебели в ротата са били:

АНГЕЛ ИВАНОВ АБРАШЕВ, ВЪЛКАН КОСТАДИНОВ СКЕРЛЕВ, ГЕНАДИ ГЕОРГИЕВ СТРАТИЕВ, КИРИЛ ЦВЕТКОВ ПРЕДОВЕВ, ДИМИТЪР КАЛОЯНОВ ПРОДАНОВ и МАРКО НИКОЛОВ ИВАНОВ.

Подофицери:

ВЪЛКО ИВАНОВ, ГЕНО ТРОЕВ, МАРИН КОЛМАНОВ, ВЪТКО МИШЕВ и други, имената на които не са известни.

По сведения от източник, заслужаващ доверие, впоследствие потвърдени и от други източници на 28 юни 1953 година ротата е била преместена от "Spakenwiese 300 Köstl" в "Kaisers Lautern", градче разположено близо до Френско-германската граница.

Подробности относно дейността на ротата за последните месеци липсват.

януари 1954 година

С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР:

/Генерал-майор Хр. Боев/

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>Лора</i>	

2.

австрийско гражданство. От 1954 година връзката с него е прекъсната.

Агент "Вилхелм" – вербован на патриотична база в страната през 1947 година и изведен в Австрия, а в последствие в Западна Германия, където е станал на БНК в гр. Мюнхен и като такъв е поддържал контакт с командването на ротата и войниците през периода 1951-1954 г.г. Пълни сведения за ротата е дал през 1952 година, след което връзката с него е била прекъсната в продължение на две години. Същият се завърнал в страната през август 1954 година.

Протоколите от неговия разпит и сведенията, които е дал за ротата, за БНК и други изменници на родината не са постъпили в отделенет. Материалите на агента са предадени на Управлението III ДС през 1954 година.

Агент "Верински" – вербован на патриотична база през 1951 година във Франция, а през февруари 1952 година е постъпил в ротата по наше указание. Дал е непълни сведения за състава и положението в ротата през средата на 1952 година и от тогава до 1954 година, когато се е завърнал в страната, връзката с него е била прекъсната. На резидентурите в Западна Германия и Франция са давани нареждания да установят контакт с агента, но те не са успели да сторят това. През септември 1954 година агента доброволно се е завърнал в страната. Протоколите от разпита му са обработани, но материалите не са ползвани оперативно.

Агент "Цвайго" – изведен от Управление III ДС в Турция през 1951 година за работа по вражеската емиграция. От Турция агента заминава за Западна Германия и сам по своя инициатива през 1952 година постъпва в ротата. Връзка с агента, от нашите оперативни работници зад граница не е била установена. Агента се е разложил и през септември 1955 година, по наше предложение, се е завърнал в страната. В протокола за разпит той е дал много малко сведения за емигрантите и войсковата част, а по всичко личи, че знае много неща. Има данни, които говорят, че той е минал към предателство. Сега е на разработка в Управление III ДС.

През 1955 година от страната са изведени агентите "Марина Лора", които са били на временно посещение в Западна Германия. Чрез тях са проведени мероприятия по отделни обекти.

Освен чрез агентурата материали в Управлението са постъпили и от разпита на доброволно завърнали се, по своя инициатива, бивши изменници служили в ротата.

Активни разработки на изменници, служещи в ротата, с цел подработването им за завръщане в страната, вербовка или компрометиране в

3.

Управлението не са водени. Общи активни мероприятия по ротата като цяло не са провеждани. Мероприятие № 9 на служителите в ротата е налагано, но в последствие е изоставено. От отдел V ДС от време на време са изпращани отделни материали, представляващи оперативен интерес за нас.

Наличните материали, получени чрез горните източници, не са обработвани и не са оперативно ползвани. Това се вижда от следните няколко примера:

– В материалите взети от архивата се откриха 7 досиета на лица, които са били с.с. на органите на ДС, а в други 4 се говори за още 4 лица, служителите в ротата, че са били с.с. на ДС, но материалите са в Околийските Управления, или общо 11 души преди бягството си от страната са били сътрудници. Същите имат подписани декларации за сътрудничество, а някои от тях са дали ценни сведения и добра работа, която ги свързва с нас и компрометирва пред изменниците на родината и чуждите разузнавателни централи. /приложение списък с данни за тези лица/.

– Протоколите от разпита на доброволно завърналите се бивши служители в ротата не са обработвани. В тях има ценни сведения както за организацията на войсковата част, нейните тайни и явни задачи, така също и за промените в личният ѝ и команден състав, морал и т.н. В тях има конкретни данни за разколебали се невъзвращенци и такива, които имат намерение да се завърнат в страната, но се страхуват. Не са поставени допълнителни въпроси, които завърналият се биха могли да изяснят а някои от тях въобще не са разпитани. /приложение списък на лица, служили в ротата, завърнали се в България/.

– В наличните материали се установиха данни за по-вече от 50 лица, от които се вижда, че по тях могат да бъдат проведени мероприятия, било за завръщането в страната, вербовка или компрометиране. /приложение списък на тези лица/.

– От материалите се вижда, че в другите подразделения на ДС, които водят на отчет и работят по изменниците, контакт не е поддържан. От направената проверка в Управление II ДС и Софийско Окръжно Управление се вижда, че всички служители в ротата имат открити издирвателни досиета а някои от тях са взети на активна разработка и по тях се провеждат мероприятия чрез агентура тук в страната и зад граница.

Като се има предвид сегашното състояние на нашата работа по вражеската емигрантска рота, която е в състава на американските окупационни войски в Западна Германия и представлява основен контингент за вербовка и подготовка на диверсанти и шпиони за изпращането им в нашата страна

23

4.

и че работата по вражеска емиграция и вражеските разузнавателни центри е една от важните задачи на Управлението, считам, че е необходимо да се вземат бързи и конкретни мерки за раздвижване и активизиране на работата ни по тази линия. Във връзка с това

П Р Е Д Л А Г А М:

Незабавно да се проведат следните мероприятия:

В Центъра

- ✓ 1. Да се определи оперативен работник от отделението, който да движи и да отговаря за работата по ротата.
- ✓ 2. Веднага да се започне обработването на всички стари, необработени материали, така че същите да могат да се ползват оперативно.
Да се оформи и попълни литерното досие на ротата, водено в информацията. Към същото досие да се открият преписки и за другите френски, английски и американски подразделения в Западна Германия, в които служат българи.
Да се изработят подробни списъци, с последните данни както за ротата така и за други подразделения, в които служат българи.
- ✓ След обработването на материалите да се изпратят справки на Управление II ДС и Околийските Управления за оперативно ползване.
Да се поиска и те да ни изпратят справки за лицата по наличните материали при тях.
- ✓ 3. За изпълнение на горното да бъдат определени двама оперативни работника, които в продължение на една седмица да извършат тази подготвителна работа.
- ✓ 4. Да се влезе във връзка с Управление II ДС и съответните Околийски Управления, с цел да се събират сведения за установените 11 бивши с.с. на ДС, които понастоящем се намират в ротата, за да се определи насоката, в която ще се работи по всеки един от тях.
✓ Да се отпочне работа по лицата /по приложения списък/, за които имаме данни, че представляват оперативен интерес.
✓ Да се поддържа тесен контакт с другите подразделения от ДС, които работят по лицата служещи в ротата. Да се изработят съвместни планове по най-перспективните разработки за съвместна работа.
- ✓ 5. За изпълнение на мероприятията предвидени в точки 6 и 4 да се командирова оперативни работници в Хасквоски, Бургаски и Врачански окръзи, които на място да прегледат материалите по интересуващите ни обекти

24

5.

6. Да се потърсят в страната подходящи агенти от други подразделения на ДС, които могат да се използват по ротата, с цел да бъдат подготвени и изведени за изпълнение на наши задачи в Западна Германия.

7. Да се провери чрез съответните органи в Чехословакия, Унгария и ГДР, какви са връзките на служителите в ротата с българи, живущи в тези страни. За целта да им съобщат както старите, така и последният адрес на ротата в Западна Германия.

8. След извършване на подготвителната работа да се изработи перспективен план за работа по ротата, в които да се предвидят:

- а/ Общи активни мероприятия за разлагане на ротата – всевъвше недоверие на американското командване към служителите, дискредитиране на ръководителите и отговорниците по линия на ВНК в ротата, създаване на настроение за завръщане в България;
- б/ Да се определят отделни обекти, по които да се работи с цел: завръщане в страната, компрометиране или вербовка;
- в/ Мероприятия за внедряване на наша агентура в ротата и други американски подразделения, които приемат чужденци на военна служба в САЩ или Западна Германия;
- г/ Мероприятия за установяване подразделенията, които вербоват хора от ротата и ги подготвят за шпиони и диверсанти за изпращане в нашата страна.

Мероприятия за внедряване на наша агентура в тези подразделения.

В резидентурата

- ✓ 1. Да се провери, които от наличните сс в Германия имат връзки с хора от ротата. Да се проведат мероприятия за разширяване и укрепване на тези връзки с цел предварително да се подsigури помощ на агентура, която ще бъде необходима при провеждане на мероприятията по ротата като цяло и отделни служители в нея. Във връзка с това, ако е необходимо, да се издират и вербова нова агентура, между българите и немците в Германия.
- ✓ 2. Да се изпратят справки на резидентурата за установени 11 бивши с.с. на ДС, които сега се намират в ротата с цел да се започне тяхното изучаване и вземане окончателно решение за насоката, в която ще се работи по тях.
- ✓ 3. Да се постави задача на резидентурата в Австрия да открие и проучи обстановката около агента "Андрей", с цел да се възстанови връзката и изяснят неговите възможности за работа по ротата.

6.

4. Да се постави задача на резидентурата в Германия да установи къде се намира настоящия агент "Али", да се проучи обстановката около него, намери начин за установяване връзка /ако това е целесъобразно/ с цел да се изяснят възможностите му за наша работа.

✓ 5. Да се провери дали агенти от другите резидентури имат връзка с ротата и установят възможностите им за постъпване там или отиване на временно посещение.

Горното Ви донасям за сведение и на разпоредане.

7
"А" май 1956 година.
София
Защо ми се донага
на ч. VI. Без да е работено
по него Горец

Нач.отделение

Майор: *Шосицки*ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

II 3

Строго секретно. *JA*По донесение на "Дончев" от
28.IX.1956 година.КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

На 20.IX.1956 година са заминали група от 6 емигранти за ротата в Западна Германия. Подготовката и особено изпращането са извършвани в голяма тайна. На заминаващите било съобщено няколко часа преди тръгването. Имената на заминаващите не са известни.

Подготвяла се нова група от около 10 души. С. КЕРЛЕВ под покровителството на Доктор извършвал подготовката и изпращането.

В местни гръцки среди се говорило че между България и Вгославия и Гърция имало споразумение през 1957 година Истанбул да да бъде завзет от тези страни.

Разсъждения за сега не се предвиждали.

2.X.1956 година.

С о ф и я.

Отпеч. в 1 ека.

екз. 1 към дело.

Шосицки

Строго секретно!

105
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Българската войскова част" в Западна Германия.

След създаването на полски, чехословашки, унгарски, и албански и югославски войскове части, наречени "лейбър сървис кмпани", предназначени да изпълняват караулна служба по различните американски военни обекти в страните на Западна Европа, през втората половина на 1950 година американците поели инициативата за създаването и на една българска рота. Първоначално подбора на войниците бил извършван от представители на служители на америанската разузнавателна служба в СИ-АЙ-СИ.

Създаването на българската рота било разгласено сред българската емиграция от подкомитета на БНК в Западна Германия, респективно от М.Младенов, бивш секретар на подкомитета и инж. Дойчин Пенев. Последните двама успели да съберат около 100 души български емигранти, живущи в Западна Германия, а американците по своя линия довели около 30 души от Турция и 30 души от Италия. В края на август 1950 година ротата била официално сформирана. До края на с.г. към нея били причислени и някои други единици на Родината, дошли неофициално, без документи, от Франция в Западна Германия.

Първия командир на българската рота от американска страна бил капитан Мак Хуел, а от българска страна капитан Стефан В.Бойдев. Заместник командир бил капитан Борислав Панайотов Байчев.

До към средата на 1951 година ротата била под покровителството и наблюдението на СИ-АЙ-СИ, посредством българина-американски гражданин и кандидат офицер в СИ-АЙ-СИ - Станчев, син на бившия дипломат в Америка Станчов.

Първоначално американците възнамерявали тази българска рота да бъде причислена към една евентуална представителна дивизия на подготвената европейска армия. Известно време преди провалянето идеята за европейска армия, главната военна квартира

2.-

105

на американците в Хайделберг иззела ротата от ръцете на СИ-АЙ-СИ и я предала към специалния център в американската за чуждестранни трудови части. По този начин ротата била установена като българска трудова част - "Бългерман лейбър сървис кмпани 4093".

Във връзка с тази промяна възникнали некоразумения и караници между американското разузнаване и прекия военен началник на ротата от една страна и българското офицерско ръководство от друга. Това довело на 21.XI.1951 година до уволнението на кап. Бойдев и връщането му в Италия. По инициатива на представители на БНК в ротата Димитър Вълков била проведена протестна акция на войниците пред американците за оставането на Бойдев, но същата не дала резултат. Американците само обещали да не променят за в бъдеще командния състав в ротата.

Веднага след създаването на ротата, геметовския ЕЗНС си поставил за задача да я превърне в една своя единица и да узурпира всички постове и места в нея. Понастоящем състава на ротата е чисто "земеделски" и само около 20% от нейните първоначални участници са се задържали на служба в нея. Останалите са били уволнени или доброволно са напуснали, вследствие на интригите на геметовците. През 1952 година били извършени уволнения на намиращите се в ротата националистически елементи. В резултат и на уволненията, през следващите години съставът ѝ станал чисто геметовски.

От сформирването си до 1953 година ротата се намирала в гр.Франкфурт на Майн. В края на 1953 година същата бе преместена в гр.Кайзерслаутерн, а от 1955 година досега се намира в гр.Гермерсхайм, 20 клм. северозападно от Карлсруе. Настанена е в един голям американски моторен парк, заемащ 2000 дек. площ, ограден с телена мрежа висока 2 м. и охраняван от около 10 поста.

До 1953 година ротата е била подчинена на американския паб в Хайделберг, посредством американците майор Месина и неговия помощник Милич. От своя страна Милич имал трима помощници, американски сержанти. Единият от тях проверявал ведомостите и получаването на облекло и продукти за войниците, вторият контролирал кухнята, лавката и подържането на хигиената в частта, а третият контролирал складовете за дрехи и оръжие в същата.

По сведения от завърнали се през 1956 година изменници на Родината, отговорник за ротата напоследък бил американският

капитан Хеткст, подпомаган от нови сержанти, които изпълнявали посочените по-горе контролни функции. По други сведения, същ^о завърнали се изменници на Родината, през 1956 година в ротата вече нямало никакви американски офицери. Американците извършвали само два пъти в годината проверка на ротата и имуществото ѝ.

Понастоящем командир на ротата е капитан Борислав Байчев. Негов заместник е поручик Димитър Кръстев Вълков. Последният фактически ръководи цялата дейност на ротата, като се възползва от обстоятелството, че всички решения се вземат с гласуване от офицерския състав. Д. Вълков е известен на всички като отговорен човек на Гемето.

Ротата има 4 взвода, във всеки от които има по 40 войници. Взводни командири са поручиците Атанас Атанасов Колев, Владимир Петров Асенов, Димитър Христовозов и Тодор Тодоров, взводни фелдфебели са мастер сержантите Димитър Петков Абаджиев, Кирил Предрев, Димитър Янев Динев и Вълкан Скерлев.

Отделъдни командири са корпорал подофицерите Гено Ивано Бойчо Тенев, Илия Минков, Доню Донов, Ангел Абрашев Иванов, Христ Иванов, Васил Юрков, Вълко Вълков, Желю Димитров и Гено Троев.

Общо в ротата понастоящем се намират около 180 български изменници на Родината.

Финансирането на "българската войскава част" се извършва от американците. Войниците, а така също и офицерите в ротата получават заплати, които се раздавали на категории, а именно: командира на частта по 800 западно-германски марки, поручиците по 600 марки фелдфебелите по 450 марки, подофицерите по 250, а войниците от 180 до 210 западно-германски марки.

Вътрешни противоречия и борби.

Наличието на около 30-40 националисти в ротата в първите няколко години след създаването ѝ довеждало до дразги и вътрешни борби, които често завършвали с побойца. Геметовците разчитали, че след масовите уволнения на тези елементи от ротата ще стигне до желаната от тях монолитност на частта, тъй като всички останали след уволненията и новоприеманите се обявили за привърженици на БН. Известно е, обаче, че подборът на новите войници за ротата се извършва от подкомитетите на БНК в различните капиталистически страни.

Въпреки това, обаче, и понастоящем в ротата имало около 30-40 души, които не плащали ежемесечните си вноски към БНК и изразявали недоволството си по отношение на геметовците от Париж които според тях се интересували от войниците в частта, само когато е трябвало да вземат пари от тях и не им давали отчет къде отиват тези пари.

Съществувало настроение срещу проводника на геметовската политика в ротата - Димитър Кръстев Вълков.

По непълни сведения, през 1956 година отношенията между членовете на подкомитета на БНК в Мюнхен и ротата са се изострили дотам, че се е стигнало до създаването през същата година на нов подкомитет в ротата без разрешение на БНК. Подкомитетът в ротата е искал да се наложи с програмата си за бъдещата дейност на подкомитета на БНК в Мюнхен.

Състоянието на ротата.

Докато при създаването на ротата сред войниците се е чувствало повишен дух и същата се е различавала от другите "лейбър сървис кампани", която се е считала за една идейна компактна част, за която разгуления войнишки живот не представлявал интерес с течение на времето това се е променило. Безработието което съществувало - само 4 часа караул на ден и по пет пъти седмично, и добрата храна и пари, които получавали, предразполагало самите войници на разгулен живот и в скоро време българската рота е достигнала и заминала в това отношение чуждестранните такива.

Занятията в ротата се провеждали много рядко, като са се събирали по взводно или цялата рота, където командира на ротата Байчев им говорел за задълженията на войниците по време на пост, носене на униформата, отношенията с местното население и задълженията които стоят пред ротата за "освобождението на България".

Единственото военно обучение, което се извършвало в ротата, това са били стрелбите, провеждани един път месечно.

Морала и дисциплината в ротата са били на ниско ниво. Постоянни теми на разговор са били пианствата, хазартните игри, жени и пр. Известно ни е, че през м. юли 1957 година командира на частта Байчев в нетрезво състояние и стрелял по американски офицер, поради което е бил отстранен от командването и задържан.

През м. февруари 1957 година същия е отново възврънат в ротата. Имало е чести случаи на кражби на различни стоки от американските складове. Обикновено явление е било записването и закъсненията за пост. Поради горните причини много войници са били уволнявани, а значителна част напускали доброволно ротата и по такъв начин числото на ротата през 1952 година от 180 намалели на 120 войници.

В по-голяма част от войниците се чувствало разочарование което се дължало на дългото застояване в ротата, донякъде войничкият ред и дисциплина им оказвало влияние и невиждайки никакъв успех в едно скоростно завръщане, започнали да мислят за себе си. Едни се регистрирали за емиграция за САЩ, Канада и други страни. Известно ни е, че през 1955 година за САЩ като работници са заминали около 15 войници, а през 1956 година са заминали други войници от ротата. Други се записвали доброволци за американската армия, а трети посещавали технически курсове в Западна Германия, за да добият професионална подготовка и да се подсигурят за бъдеще. Имало случаи на заминали войници от ротата в американската армия в САЩ, като служили като редовни войници. Според закона "Лодж" американците възнамерявали да обучат във Форд Джексън, щат Южна Каролина-САЩ, около 12.000 бежанци из зад желязната завеса. След като прослужат пет години в американската армия, на подбрани от тях ще се даде право да получат американско гражданство. Друга част от войниците започвали частна търговия и имало около 5 кокошарника на войници от ротата. Такъв притежавал Лозю х. Димитров.

Имало случай на войници от ротата, които да си търсят работа навън и след като си пожурили такава доброволно напуснали ротата.

Последните събития в Унгария не са дали отражение за подобряване порядъка и повишаване на дисциплината в частта. Напротив след разгрома на контрареволуцията в Унгария, в ротата се чувствало униние, безверие и разложение.

В частта се говорело открито, че през това лято същата вероятно ще се разтури. Поради това всички войници били обхванати от паника за по-нататъшното си препитание и си уреждали въпроса за оставането си в Западна Германия като емигранти. В ротата се чувствало нужда от войници. Според последните сведения

от м. юли 1957 г. в ротата единствената възможност да се постъпило е ако в същата се откриело вакантно място и то само могло да бъде заето от изменници на Родината с легализирано положение в Германия поради препълнеността на Германия с емигранти. Невъзможно било да се уреди постъпването на по-голяма група поради горните причини.

С оглед да се спрат напусканията от ротата и страхът на офицерите броя на войниците да не спадне под 180, поради което американците да не отпочнат съкращение на офицерския кадър, кап. Байчев и останалите офицери употребявали всякакви методи, за да спрат това напускане. Известно ни е, че американците напоследък са се отказали да се интересуват повече от използването на ротата, тъй като всички вземани мерки не помагали. Тази задача са предоставили на БНК и командира на ротата Байчев. С оглед на това й попълване състава на ротата ръководството на БНК в Мюнхен, това на ротата и БНК отпочнаха акция за набиране доброволци за ротата.

Известно ни е, че на заседанието на БНК през м. май 1956 г. Гемето заяви, че състава на ротата ще бъде увеличен и нови войници за ротата ще се рекрутират от Турция, Гърция, Италия и лагера Герово в Югославия.

На заседанието представителя на БНК в Турция Емил Антонов /сега в САЩ/ заяви, че подкомитета на БНК в Турция е бил в състояние да изпрати за ротата около 30 изменници. Като резултат на това, през същата година за ротата от Турция бяха изпратени 6 изменници на Родината, от Италия бяха изпратени 3 и от Франция 20 изменници на Родината. Гемето от своя страна обеща, че ще употреби всички усилия да изтегли от Югославия голям брой изменници, като за целта направил редица срещи с френски управляващи лица.

За подържане духа в ротата, отговорни геметовци от Париж като Г. Колев, Ст. Нейков, Ц. Барев и по традиция от последните няколко години на всеки гергьовден Гемето посещавал ротата, където изнасял речи, уреждал тържества и увещавали войниците в близката победа.

Така например през м. юни 1955 година Гемето е посетил ротата, където е бил посрещнат с военни почести, след което е произнесъл реч. В същата той е казал, че през следващата Женевска конференция, страните от западния блок щели да представят категорично пред Съветския съюз въпроса за "освобождението на България" и т.н. През м. май 1956 година в речта си пред войниците, Гемето е изтъкнал, че емиграцията е една армия на "Свободна и независима България"

7.-
111

На тържеството са присъствали освен войници от ротата, американски офицери и видни представители на местната власт. През м. май 1957 година. Гемето е посетил ротата, където е бил проведен гергьовския парад в ротата. Командуващ на почетния взвод е бил Атанас Атанасов. Гемето, кап. Байчев и Димитър Вълков след това са обходили всички войнички стани. След обяд Гемето е произнесъл реч, която е била записана на магнитофонна лента.

Дейност, провеждана срещу нашата страна.

Една от формите на вражеска дейност на ротата срещу нашата страна е пропагандата. По време на унгарската контрареволуция, в средите на вражеската емиграция се почувства едно раздвояване. Сред войниците от ротата се е говорило, че те ще да бъдат използвани при евентуално започване на вътрешни действия в България.

През м. ноември 1956 г. по инициатива на комитета на "събодните работници" в Стразбург и под ръководството на БНК, начело с Ц. Барев се състоя сборка на комедияците на Родната от Турция, Франция, Зап. Германия и Трест, с цел набирание доброволци за Унгария и евентуално за България. От ротата са заминали 15 войници обаче 8 от тях са се завърнали в ротата, а за останалите 7 не е получена сведения къде и с каква цел са заминали.

По въпроса за въстание в народodemократичните страни е имало раздвоение сред самите войници. Едни мислели, че съществало раздвоение в страните с народна демокрация, поради което са били на становище да помогнат на причастните на размириците в Унгария, докато останалите смятали, че всичко това е само заглав и празни приказки. Такива изказвания е правил Руош Русев и Иван Чаков, войници в ротата.

По случай 1 март т.г. в ротата с помощта на изградената "Младешка група" в гр. Гермерсхайм са провели карнавална манифестация. Един камшон е бил превърнат в катафалка, който показвал и пред месните власти "трагедията" на българския народ, чиято страна насилствено се индустриализирвала, от комунистите.

По непроверени сведения от 1954 година от ротата, посредством Гърция и Турция са изпратени в нашата страна група диверсанте с шпионски задачи.

9.VIII.1957 г.

С о ф и я

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

115

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз. № 1 - 4 III 18.

СПРАВКА

ОТНОСНО: Българската войска
част в Западна Германия.

През ротата половина на 1950 год. американците побиха инициатива за създаване българска рота, със задача да охранява американски военни обекти в Западна Германия.

Починът за образуването на българската рота бе разгласен сред българската емиграция от подкомитета на БНК в Западна Германия, респективно от Милорад Младенов, бивш секретар на съдия подкомитет и инж. Дойчин Пенев. Те успели да съберат около 100 български емигранти, живущи в Западна Германия, а американците по своя линия довели около 30 емигранти от Турция и 30 от Италия. До края на август 1950 година, ротата била официално сформирана. Към края на годината в ротата постъпили и други изменения, дошли без документи от Франция и Западна Германия.

Първоначалният подбор на войниците бил извършен от представители на американската разузнавателна служба Си-ай-си. До към средата на 1951 год. ротата била под покровителството и наблюдението на Си-ай-си. То се извършвало от СТАНЧЕВ, българин, американски гражданин, кандидат офицер в Си-ай-си. →

Първоначално американците възнамерявали българската рота да бъде причислена към една евентуална представителна дивизия на подготвяната европейска армия. Впоследствие главната военна квартира на американците в Хайделберг иззела ротата от Си-ай-си и я предала на специалния център за чуждестранни трудови части. Ротата била установена като българска трудова част - "Българскиан лейбър сървис към пани 4013".

Първият командир на българската рота от американска страна бил капитан Мак Хуел, а от българска капитан СТЕФАН БОЙ-

ДЕВ. Негов заместник - БОРИСЛАВ ПАНАЙОТОВ БАЙЧЕВ.

Във връзка с превръщането на ротата от войскова на трудова част, между американското разузнаване и българското офицерско ръководство изникнали недоразумения и караници, вследствие на което командирът на ротата БОЙДЕВ бил уволнен на 21. XI. 1951 год. и върнат в Италия. Мястото му се зало от заместника му Бор. Байчев. По инициатива на ДИМИТЪР ВЪЛКОВ, представител на БНК в ротата, била проведена протестна акция на войниците за връщането на БОЙДЕВ в ротата, но тя не дала резултат.

Веднага след създаването на ротата привържениците на изменническия "БЗНС в изгнание" си поставили задачата да обсебят ротата и да узурпират всички постове и длъжности в нея. Те предприели гонене на привържениците на Българския национален фронт, служейки си с интриги и клевети пред американците. През 1952 год били извършени уволнения от ротата на привържениците на БНФ, вследствие на което през следващите години съставът ѝ се променил и сега същият е чисто "земеделски" - геметовски.

От формирането си до 1953 год. ротата се намирала в гр Франкфурт на Майн. В края на 1953 год. е била преместена в гр. Кайзерслаутерн, а от 1955 год. до сега в гр. Гермерсхайм, 20 км северозападно от Карлсруе. Настанена е в един голям американски парк, заемащ 2.000 декари площ, ограден с телена мрежа, висока 2 м. Охранява се от около 10 поста.

До 1953 год. ротата е била подчинена на американския щаб в Хайделберг, посредством майор МЕСИНА и неговия помощник МИЛИЧ. От своя страна Милич имал в помощ трима американски сержанти.

През 1956 год. отговорник за ротата бил американския капитан Хеткот. След това в ротата нямало американски офицери, като американците само два пъти в годината правели проверка на същата и имуществото ѝ.

До края на 1957 год. командир на ротата е бил БОРИСЛАВ БАЙЧЕВ, Поради спречкване с американските власти, същият е бил уволнен и на негово място назначен ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ, известен като отговорен човек на Гемето.

Ротата се състояла от 4 взвода, а всеки взвод има по 40 войници. Взводни командири са поручиците Атанас Атанасов Колев, Димитър Христозов, Тодор Тодоров, а взводни фелдфебели

мастер сержантите ДИМИТЪР ПЕТРОВ АБАДЖИЕВ, КИРИЛ ПРЕДОЕВ, ДИМИТЪР ЯНЕВ ДИНЕВ и ВЪЛКАН СКЕРЛЕВ.

Отделнони командири са корпорал сержантите Гено Иванов, Бойчо Тенев, Илия Минков, Доню Донеv, Ангел Абрашев Иванов, Христо Иванов, Васил Бруков, Нино Димитров и Гено Троев.

Общо в ротата понастоящем се намират около 180 български изменници на Родината.

Финансирането на ротата се извършва от американците. Както офицерите, така и войниците получават заплати, както следва: командира на частта около 800 западни марки, поручиците 600 марки, фелдфебелите по 450 марки, подофицерите по 250, а войниците от 180 до 210 марки.

По сведения от 1958 год. българската рота охранявала два склада за бензин и масло за задимяване в градовете: Райнхонхайм и Вьорт, 3 бункера в гр. гр. Гермерсхайм, Кандел и Шифершат, гараж за коли в Берг, цистерна и помпа в Гермерсхайм.

Освен това до сега са постъпили редица непроверени данни, че отделни войници от ротата се подготвят за изпращане с диверсионни задачи в нашата страна. По време на унгарските събития една група от 15 войници напуснали ротата, с цел да заминат доброволци за Унгария и евентуално за България.

Състояние на ротата.

Въпреки, че войниците в ротата са предимно привърженици на Гемето, все пак сред тях съществува недоволство най-вече срещу действията на подкомитета на БНК в Париж. Оформила се една група от около 30-40 войници, които отказвали да плащат ежесечните си вноски към БНК, който се интересувал от войниците в ротата само, когато е трябвало да вземат пари от тях.

Недоволство съществувало и срещу ръководника на геметовската политика в ротата - Димитър Кръстев Вълков.

Моралът в ротата напоследък е бил силно принижен. Безделието, което съществувало - само 4 часа караул на ден и то пет пъти седмично, лесно спечелените пари, добрата храна, откъснатостта от Родината, всичко това предразполагало войниците към разгулен живот. В това отношение българската рота достигнала и задминала чуждестранните такива. Постоянни занимания и теми на разговор на войниците са били пианствата, хазартните игри, жени

и пр. Имало е и чести случаи на кражби на различни стоки от американските складове. Обикновено явление е било заспиването и закъсняването за поста. Поради тези причини много войници са били уволнявани, а и значителна част доброволно е напуснала ротата.

Обаче, по данни от юли 1957 год. поради препълването на Западна Германия с емигранти, имало много кандидати за постъпване в ротата. Единствената възможност да се постъпи в същата е било откриването на ново вакантно място. То могло да бъде заето от изменници на Родината с легализирано положение в Западна Германия. За сега невъзможно било постъпването в ротата на по-голяма група.

Всред войниците в ротата се чувствало унение, безверие и разложение, което се дължало на безсходността на положението в което са изпаднали, на липсата на перспективи за връщането им в Родината като "победители" и пр. Особено това разложение се е засилило след разгрома на контрареволуцията в Унгария.

В ротата открито се е говорело, че същата в скоро време ще бъде закрыта. Това хвърлило в паника всички войници, които търсели начин за уреждане бъдещия си живот. Една част от тях правела постъпки за оставянето им като емигранти в Западна Германия. Друга част се регистрирала за емиграция в САЩ, Канада и други страни. Известно е, че според закона "Лодж" американците възнамеряват да обучат във Форд Джексън, щат Южна Каролина - САЩ, около 12.000 бежанци иззад железната завеса. Част от войниците се записвали за доброволци в американската армия.

Някои от войниците преминавали квалификационни курсове, за да добият професионална подготовка и за да се подсигурят за в бъдеще.

Под претекст, повдигане морала на войниците, ротата в Гермерсхайм най-редовно се посещава от членовете на БНК Георги Колев, Слави Нейков и др. Всяка година на 6 май /Гергьовден/ ротата се посещава от председателя на БНК - Г.М.ДИМИТРОВ/Гемето/ Провежда се тържествен парад, на войниците, който се приема от последния. На тържествата присъствуват освен войниците, още и американски офицери и видни представители на местните власти. Произнасят се речи, насочени срещу социалистическия режим и лагер и специално срещу НР България.

16 май 1958 година

С о ф и я

Изпълнител: *М. П. П.*

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

II 6

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: # Образоването през 1950 год.
Българската войскава част" в Зап.Гер-
мания от американското разузнаване
СИ - АЙ - СИ.

През втората половина на 1950 година американците поели инициативата за създаването на една българска рота. Подбора на изменници на Родината за войници е бил извършван от преставители на служители от американската разузнавателна служба в СИ-АЙ-СИ.

Създаването на българската рота било разгласено сред българските изменници на Родината от подкомитета на БНК в Западна Германия, респективно от М.Младенов, бивш секретар на подкомитета и инж.ДОЙЧИН ПЕНЕВ, които успели да съберат около 100 души български изменници, живущи в Зап.Германия, а американците по своя линия около 30 души от Турция и 30 души от Италия. В края на м.август 1950 година ротата била официално сформирана. До края на с.г. към нея били зачислени и някои други изменници на Родината, дошли неофициално, без документи от Франция в Зап.Германия.

Първия командир на българската рота от американска страна бил капитан НАК ХУЕЛ, а от българска страна капитан СТВАН В.БОЙДЕН. Заместник командир бил капитан БОРИСЛАВ ПАНАЙОТОВ БАЙЧЕВ.

До към средата на 1951 година ротата била под покровителството и наблюдението на СИ-АЙ-СИ, посредством българина-американски гражданин и кандидат офицер на СИ-АЙ-СИ - СТАНЧЕВ, сив на бившия дипломат в америка Станчев.

Първоначално американците възнамерявали тази българска рота да

- 2 -

2

бъде причислена към представителна дивизия на подготовката европейски армия.

От сформирането на ротата до 1953 година се намирала в гр. Франкфурт на Майн. В края на с.г. ротата била преместена в гр. Кайзерс утерх. До 1953 година ротата е била подчинена на американския щаб в Хайделберг, посредством американските майор МЕСИНА и неговия помощник МИЛИЧ. От своя страна МИЛИЧ имал трима помощници, американски сержант Единият от тях проверявал ведомостите и получаването на облекло и продукти за войниците, вторият контролирал кухнята, лавката и поддръжката на хигиената в частта, а третият контролирал складовете за дрез и оръжие в същата.

През 1955 година ротата е преместена от Кайзерслаутерн в гр. Гермерсхайм, 20 километра северно от Карлсруе. Настанена е в един голям американски моторен парк, заемащ 2000 дек. площ, ограда с телена мрежа висока 2 м. и охраняван от около 10 поста.

Ротата има 4 звона, във всеки завод има по 40 войници. Ваводни командири са поручиците АТАНАС АТАНАСОВ КОЛЕВ, ВЛАДИМИР ПЕТРОВ АСЕНОВ, ДИМИТЪР ХРИСТОЗОВ и ТОДОР ТОДОРОВ, ваводни фелдфебели са сержантите ДИМИТЪР ПЕТРОВ АВАДЖИЕВ, НИРИЛ ПРЕДОВЕВ, ДИМИТЪР ЯНЕВ ДИНЕВ и ВЪЛКАН СКЕРЛЕВ.

Отделни командири са корпорал подофицерите ГЕНО ИВАНОВ, БОЙЧО ТЕНЕВ, ИЛИЯ МИНЧОВ, ДЕНЪ ДОНЕВ, АНГЕЛ АБРАЛЕВ ИВАНОВ, ХРИСТО ИВАНОВ, РАСИЛ ЮРКОВ, ВЪЛКО ВЪЛЧЕР, ЖЕЛЪ ДИМИТРОВ и ГЕНО ТРОЕВ.

ротата е била около 180 души-българи заменици на Родината.

Финансирането на българската рота се извършвало от американците. Войниците, а така също и офицерите в ротата получават заплати, които са раздавали на категории, а именно: Командира на частта по 800 западно-германски марки, поручиците по 600 марки, фелдфебелите по 450 марки, подофицерите по 250, а войниците от 180 до 210 западно-германски марки.

- 3 -

На 4.VIII.1958 год. доброволно се завърна от Зап.Германия заменика на Родината АНТОН ПЕТРОВ СТОЯНОВ от с.Голямо Мърчево-Михайловградско. От показанията на Стоянов се установява, че той през есента на 1951 год. е бил постъпил в образованата "Българска рота" към американската армия в Зап.Германия с цел да бъде придадена към представителната дивизия на подготовката Европейска армия.

Замениците на Родината "в българската рота" са обучавани с американска полуавтоматична карабина с 15 патрона. Имали са строева подготовка, която е водена от английски офицери и дневни часове в които са изучавали английски език. Всеки есен са провеждали стрелби, на които са изстрелвали по 48 патрона.

"В българската рота" е имало контра-разузнавателна служба, която се оглавявала от капитан ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ. Целта на тази служба е да установи кои от войниците в ротата водят разложителна работа-изказват недоволство от строя и американските ръководители. За всички нередности Вълков е докладвал на американските ръководители, които ръководили контра-разузнавателната служба.

Командването на всички чужди компании-роты или както ги наричали американците "ЛЕЙВЪР СЕРВИС КОМПАНИЙ" е от главното командване на американските военни сили в ХАЙДЕЛБЕРГ. Освен това имало още един команден център в КАЙЗЕРСЛАУТЕН, местността ЮГЕЛБЕЕ, където се намира помещението. Там е било също център на ЛЕЙВЪР СЕРВИС КОМПАНИЙ, на чи командният състав е бил предимно от поляци, начело с полския майор ПЕТРОВСКИ, който е от бившата АНДЕРСОВА АРМИЯ.

За "българската компания-рота" е бил отговорен майор ВЕБЕР, за помощник му бил американския капитан МИЛИЧ, който говорил добре сръбски език. Майор ВЕБЕР имал за задача да следи за реда в ротата, за политическата чистота и най-главно в ротата когато някой от войниците не им харесвал веднага го уволнявали.

През 1953 год. ротата е била към 230-240 души, след това през 1954 год. съкратиха около 40 човека и сега ротата наброява около 100 човека.

- 4 -

Подборът на каменниците за ротата се извършва от ЦЕНКО БАРЕВ, който прави списък на желаещите за ротата и го предава на ГЕМЕТО, който прави подбор и след като ги оточи предава списъка на американския военач, щаб в гр. ХАЙДЕЛБЕРГ. Одобрените каменници за ротата веднага ги изпращали в САЩ, където завършвали необходимото обучение и след това ги изпращали по различни бази на американците, а някои от тях изпращали в Зап. Германия в състава на окупационните войски.

През 1954 година от ротата са били съкратени около 40 човека, през 1958 г. ротата е наброявала около 100 човека.

В ротата са служили и понастоящем служат следните българи:

1. ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ в ротата е имал чин подпоручек, където е служил до 1952 год. Уволнен е поради това, че не е бил годен за офицер. Понастоящем е работил по постройките в гр. ТАУНУС.

2. ГОСПОДИН ЖЕЛЕЗКОВ ГОСПОДИНОВ от с. Младежово-Свиленградско. В ротата е бил фелдфебел, но поради това, че не са му дали по-големо звание се е уволнил и понастоящем е на служба във френската компания

3. НЕНО НЕНОВ АНГЕЛИЗОВ от България е избягал в Турция и от там в Зап. Германия и постъпил в ротата, където е бил кандидат подофицер. В ротата е използван за максимална побой на тези които са говорили против земеделците.

4. ГОСПОДИН РУСЕВ ПЕВВ от с. Младежово-Свиленградско, от България е избягал в Турция и от там в Зап. Германия и постъпил в ротата, където е бил кандидат подофицер.

5. ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ от гр. Хасково. Същия през 1952 год. от Турция е дошъл в Зап. Германия. През 1957 год. е станал командир на ротата на мястото на Борислав Пахайотов Байчев. Вълков е бил най-доверното лице от цялата рота и играл - имал главна роля, устройвал срещи на Гемето с ротата.

6. АТАНАС КОЛЕВ АТАНАСОВ от с. Българево - Хасковско. От Турция с транспорт пристигнал в Зап. Германия. Същия е привърженик на Гемето и в ротата е офицер - поручик.

7. ВЪЛКО НИРОВ ВЪЛКОВ от Димитровград - артецкик на ротата,

- 5 -

имал чин старши подофицер - сержант. Имал за задача да снабдява войниците с храна.

8. БОРИС ЗАМФИРОВ ВЪЛКОВ от с. Малкоградско - Свиленградско. От България е избягал в Гърция и от там с транспорт е отишъл в Зап. Германия и постъпил в ротата, където служи и понастоящем.

9. ГЕОРГИ ДИМИТРОВ РУСЕВ, роден в Пловдив, а се води на ДИ от Габрово-подофицер, оръжейник на ротата, с едно око. Той се занимава с почистване на оръжието, държи ключовете от склада и дава патрони на войниците от ротата.

10. НАЙДЕНО СОТИРОВ ГЕОРГИЕВ от Кулско-отговаря за гареза на ротата, доверно лице на американците. Той разпорежда кой шофьор къде да ходи.

11. ДИМИТЪР ТРАНДАФИЛОВ ЯНАКИЕВ от с. Върбово - Харманлийско. Янакиев се е хвалил, че няколко пъти е идвал в България нелегално от Гърция с разузнавателни задачи изпращани от американското разузнаване. В ротата е кандидат подофицер и имал за задача да подбира хората за вербовка за американското разузнаване.

12. МАРКО ИВАНОВ НИКОЛОВ от с. Коста Перчево - Кулско. Същия е бил извикан от Италия от американското разузнаване да постъпи в ротата, където е бил ввведен подофицер, но не е бил без образование, поради което е бил освободен от тази длъжност и изпуснал ротата.

13. ГЕОРГИ ИЛИЕВ ГЕРГОВ от с. К. Перчево-Кулско, който малко е стоял в ротата и самия изпуснал и понастоящем работил по постройките.

14. ЗДРАВКО ТОМОВ ПЪРВАНОВ /ИВАНОВ/ от с. Дългоделци-Ловско, фелдфебел на ротата. Избягал е през Югославия, а от там в Трест, от където с транспорт е дошъл в Зап. Германия. В ротата е следял за политическите настроения на войниците.

15. ГОРАН НАКОВ КАМЕНОВ от с. Крушовене - Оряховско. Уволнил се от ротата и понастоящем работил в Райнгенхайм при Людвигсхафен по каналите.

16. ГЕНО СТАНКОВ ПЕНОВ от с. Плакудар - Видинско. Уволнил се в

- 6 -

началото на 1957 год. от ротата.

17. ДИМИТЪР СТАНКОВ ПЕКОВ от с. Плякудър - Видинско, който в ротата е бил старши сержант, изпълнявал е длъжността каргулек началник. През 1957 год. е замиснал за САЩ.

18. НЕДКО ГРИГОРОВ НЕДКОВ от с. Ташевица - Врачанско, избягал е в Турция и от там с транспорт е отишъл в Зап. Германия и постъпил в ротата. Привърженик на Гемето, не заемал служба, но ходил на пост, имал чин кандидат подофицер.

19. ВЪЛЧО ЗАФИРОВ ВЪЛКОВ от с. Малкоградче - Свиленградско - артецкик на ротата, с чин старши подофицер.

20. АНГЕЛ ИВАНОВ АБРАШЕВ от с. Гъмзово - Видинско. Има чин старши подофицер, доверено лице на Гемето. През 1957 год. е замиснал за САЩ.

21. АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ ЦЕКОВ от с. К. Перчово - Кулско, избягал в Югославия от където е писал писмо до Гемето, поради което в Югославия е бил карциран след освобождаването му е замиснал за Зап. Германия.

22. РУСИ ДОНЧЕВ РУСЕВ от с. Слатина - Ямболско, избягал в Турция от където с транспорт е отишъл в Зап. Германия и постъпил в ротата, използван е за побойща.

23. ВЪТКО ПЕТРОВ МИШЕВ от с. Войничца - Кулско, който е работил в канцеларията на ротата и оформял документите на войниците пред немските власти, имал чин фелдфебел. През 1957 е замиснал за САЩ.

24. НЕДЕЛКО ПЕТРОВ МИШЕВ от с. Войничца - Кулско. През 1957 год. с брат си Вътко е замиснал за САЩ.

25. ГЕОРГИ ИГНАТОВ ПАШАНСКИ от гр. Пловдив, който дошъл от Турция в Зап. Германия и постъпил в ротата.

26. МАРКО МАРКОВ МАРИНОВ, измислял лекции пред младешката организация "Свободна Младост". Същия е туберкулозен, поради което е бил изпратен на пост, където има чист въздух.

- 7 -

КРЕДИТНА КАРТА
№ 31, ал. 6
от АДРДОЛБГДСРБНА
Дата: 1984 г. 24. Сиротин: /108/

От показанията на завърналия се изменник от Зап. Германия, се установи, че е служил в "българската рота", която е била образувана през 1950 год. в Зап. Германия. По време на образуването на "българската рота" Ценко Варев и Гемето са ги одобрявали и на постъпките в нея с ни казвали, че ротата ще бъде предадена към американската армия и под тяхно ръководство ще води борба против нашата страна. Ротата се командвала от бившите царски офицери Вайчев и Войдев, но е била укрепена към американската окупационна армия и била напълно подчинена на американското командване в Зап. Германия.

От показанията на завърналия се изменник от Зап. Германия - , се установява, че е служил в "българската рота". Ротата е трябвало да бъде по състав от 200 души, но и повече ако има хиляци. Въоръжение на ротата - всеки офицер, подофицер и войник му биле зачислени американски карабина с десет патрона.

Ротата е била създадена в мирно време да прави американски военни обекти, а при време на война да бъдат първото пушечно месо на американците, да бъдат пускани като диверсанти саботьори и шпионки, срещу демократичните страни. Към "българската рота" са били предадени един американски офицер с двама подофицери, които контролирали и давали указания на българските офицери в ротата.

От показанията на завърналия се изменник от Зап. Германия - , се установи, че е служил в "българската рота", която е била образувана в Зап. Германия, от български изменници, които бяха събрани-повикани от различни страни. Първоначално ротата беше от 12 човека начело с Георги Йовчев и са били изпратени в с. Далсхайм, ок. Хьокс, обл. Франкфурт на Майн, където са били настанени в една стара хитлерска барака. След това в ротата са дошли с два самолета от лагерите в Италия около 100 български изменници, а така дойдохе и други такива и ротата стана 120 човека.

В "българската рота" от американска страна е бил изпратен

- 8 -

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 15.04.2014. Секретар: *[Signature]*

капитан МИЛИЧ—американски гражданин, но е от сръбски произход. Същия е имал кванцелария в лагера, където е била настанена "българската рота". МИЛИЧ е имал задача за изпълнение нарежданията на американското командване, предадени чрез майор МЕСИНА, а също така и за контролiranje на ротата, как изпълнява поставените задачи.

Доброволно завърналия се от Зап.Германия от Кулско в показанията си потвърждава, че "българската рота" е образувана за водене борба против стражите от Народна демокрация и е под командването на американците в Зап.Германия.

В Гермерсхайм "българската рота" охранявала пет местности, първата местност е в същия град от западната страна на лагера, където имало бункери с амуниции. Втората местност е в Рейн близо до Гермерсхайм от юго-източната страна, където охранявали един понтонен мост. Трета местност е на северо-изток от Гермерсхайм, където имало бункери с амуниции. Четвърта местност е в Райнгейсхайм, околност Лудвигсхафен, точно на източната страна от Шиферщдското хранилище, където имало безименов лагер. Пета местност е в Кьндел на четири километра от юго-запад от селища Кьндел, където се охраняват бункери, в който е имало 50 кил. снаряди, патрони за всички видове оръжия, запалки за бомби и самолетен бомби.

От инструкция № 25 е видно, че българските емигранти са организирали най-добре и тяхната помощ е на завидна висота. Най-борбените от тях се влезли в корпуса на БНК, който се намира в Зап.Германия, където се обучават и чака момента да се притече на помощ на своите братя от ВОД. Той е въоръжен с най-модерно оръжие и неговия кидар /Командант/ е от най-преваните български сикове. Този корпус расте ежедневно и той е винаги готов да се хвърли в борба за "свободата на независима България".

20.IX.1958 год.

С о ф и я

Изготвил: *[Signature]*
капитан К. Кирчев.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

II7

СТРОГО СЕКРЕТНО *[Signature]*

Образец № 5

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА №.....

Съобщено е от Истанбул....., че

Скерлев се е завърнал от ГФР. Съобщил е, че ротата била разформирана. По-младите емигранти били настанени в заводите "Мерцедес-Бенц", а старите в различни обекти. Американците прекратили помощта си давана на БНК. Скерлев едва получил по 50 долара от Гемето. Пътувал през Италия и Гърция с автобус.

Зъболекара от Швейцария бил емигрант от нашата страна. Казвал се Христовов—бил избягал в Турция, след което се заселил в Швейцария. Живеел в малко градче близо до Женева. За кратко време бил забогатял. Майка му и брат му от България са му ходили на гости.

Войков смятал, че българското разузнаване подпомагало Христовов. Скерлев бил взел по-ремо от зъболекара 5000 шв. франка за разширяване бакалницата на Митко Токов, но ги похарчил за свои нужди.

.....
Заб. Данните са получени от аг. "Дончев" при разговорите му с със Скерлев и "Войков"—обект на отдела, на 25.V.1964 год.

По резолюция на др. Масленков, да се изготви справка за у-ние II-ро КДС и ръководството по М-вото, а също да се установи зъболекара Христовов.

29.V.1964 год.
София

Изготвил: *[Signature]*

Н-К ОТДЕЛЕНИЕ:.....

.....196.... год.
СОФИЯ

№ 03098

3.- Б.Н.Д. - Българско национално движение - ЗАПАДЕН БЕРЛИН-Wilmerdorf, "Gieselerstr" № 14. *38 43*

Тази организация бе изградена на 25.III.1953 год. по инициативата на бившия отговорник на секцията на Б.Н.К. в БЕРЛИН - инж. ИВАН ВЛАДИМИРОВ ДОБРИЛОВ.

Ръководството се състои от 5 души с председател ИВАН ДОБРИЛОВ, секретар БАЛАБАНОВ, зав.емигрантския отдел РАЧО ИРИНЧЕВ, култ.просветен отдел - ЗАХАРИ ЖЕЧКОВ и ХЛЕБАРОВ.

Контролната комисия се състои от 3 души - председател ПЪРВАНОВ и членове: ИВАН ТИМЧЕВ и АЛЕКСАНДЪР ЖЕЧКОВ.

ТОДОР ДИМАНОВ - врупен търговец, лишен от българско гражданство, приближено лице на бившето Царско семейство, е избран за почетен председател.

Организацията не се ползва с авторитет в сред емиграцията в ЗАПАДЕН БЕРЛИН и не развива особена дейност. Досега има само около 25 члена. Подпомага се материално от по-богатите българи-търговци от ЗАПАДЕН БЕРЛИН.

*Васил Михайлов съобщил, следно е
съобщил на останалите в организацията
емигрантската организация с изключение на
г-н М. П. Мухомедов 1953 г.*

София, 12. XI. 1953 г.

КРДОПБГДРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДРСБНА

*г-н Мухомедов
за съобщил
и отговори
Т. Кимев*
20. 12. 53г.
г-н Антонов
г-н Мухомедов
и г-н Мухомедов
*не се занимават с
разработване на
търкава*
116
Строго поверително
*Относно: ВЪВЕЖАВАНЕТО НА
ИВАН ДОБРИЛОВ
КАТО ЧЛЕН НА БНД*
В първите дни на декември 1953 год. се е състояло заседание на ръководството на БНД - Българско Национално движение - в Берлин, на което са присъствували: ИВАН ДОБРИЛОВ, Стефан Балабанов, Д-р ХЛЕБАРОВ, ЖЕЧКОВ, ТИМЧЕВ и П. Първанов.

На заседанието е било решено:

1. БНД да бъде вписано в регистъра за дружествата при съда; организацията да се представлява пред властите от ДОБРИЛОВ и БАЛАБАНОВ.
2. В случай, че БНД прекрати дейността си, имуществото му да бъде предадено на Международния Червен кръст.
3. Във връзка със слухове разпространявани от бившия член на БНД Георги Мишев, че ДОБРИЛОВ злоупотребил с долари, получени от американците, като пред едни говорил за 600 долара, пред други за 300, а пред трети само за 60, а също така и за злоупотреба с получените 25 пакета помощ, която Добрилов раздал без оглед на нуждите на българи емигранти, било решено:
Да се изпрати препоръчано писмо на МИШЕВ, с което да бъде извикан пред общото събрание, за да докаже това, което е говорил. В случай, че не се яви, срещу него да бъде заведено дело за клевета и обида.
Разобличаването на МИШЕВ било необходимо, за да се запази името на БНД.
4. Някои членове от ръководството, коментирайки по този въпрос, смятали, че това е маневра на ДОБРИЛОВ, с която цели да дискредитира МИШЕВ пред властите и по този начин го направи негоден за по-нататъшна политическа работа.
4. На заседанието е било прочетено писмо изпратено от ТОДОР ДИМАНОВ от Мадрид, с което той потвърждавал получа-

2.-

ването на доклада от ДОБРИЛОВ за дейността на БНД, заявявал, че се интересува много от живота на организацията и същевременно канел Добрилов да се срещнат в ХАМБУРГ и водят разговори, като разноските по пътуването му поемал лично той.

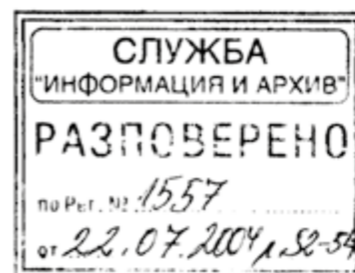
7.XII.1953 год.

ПОМ. МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:

/Хр. Боев/

ДС и ВРАЧЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I2I

Строго поверително!

52

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

П Р А В К А

ОТНОСНО: Организацията "БЪЛГА
СКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ" в
БЕРЛИН.

От наши източници заслужаващи доверие е известно, че на 25 март 1953 година се е състояло събрание на живущите в ЗАПАДЕН - БЕРЛИН български емигранти, на което присъствували 24 души. Било е взето решение да се създаде организация, която да има за задача да обедини всички българи живущи в ЗАПАДЕН БЕРЛИН, да оказва помощ на българите забегнали от България, като урежда положението им пред западните-окупационни власти, и да им оказва материална помощ, както и да се бори за "освобождението" на България. Събранието избрало бюро на организацията в състав:

1.- ИВАН ВЛАДИМИРОВ ДОБРИЛОВ - роден на 2.VIII.1912 год. в гр. Лом, женен за германка. Произхожда от буржоазно семейство, баща му е бивш полковник.

През 1937 година, ДОБРИЛОВ-заминал за ГЕРМАНИЯ, където е завършил строително-инженерство. През време на войната е работил, като инженер по строежа на бункери. До-1950 година е живял в ИЗТОЧНА ГЕРМАНИЯ, след което заедно със семейството си се установява в ЗАПАДЕН БЕРЛИН.

От 1951 до 1953 година е бил отговорник на секцията на БНК в БЕРЛИН. ДОБРИЛОВ поддържа връзки със западно-германската полиция.

2.- ПЪРВАН РАДЪВ ПЪРВАНОВ -- роден на 25.XII.1916 год. в гр. Айтос. Произхожда от буржоазно семейство. Баща му е бивш цанковист.

През 1937 година, ПЪРВАНОВ завършва Американския колеж, след което заминава за ГЕРМАНИЯ, където завършва аеро-инженерство. След капитулацията на хитлеристка ГЕРМАНИЯ е бил преводчик при английските окупационни власти-в ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ. Понастоящем е търговец на старо желязо и живее в английският сектор на БЕРЛИН, Шарлотенбург, "Клаузевицштрасе" № 5.

2.-

3.- КОНСТАНТИН МИШЕВ.

Решено било организацията да се нарича "Българско национално движение"

За създаване на тази организация са били получени указания от д-р ВЪЛЧЕВ от МЮНХЕН, с предупреждението да не се дава гласност, че това става по указание от МЮНХЕН, а да се представи като местна инициатива. Според д-р ВЪЛЧЕВ - цели да бъдат изградени и други такива организации в ПАРИЖ, МЮНХЕН и другаде, с цел впоследствие да се противопоставят на работата на поделенията на БНК.

Организацията изработила свой устав според който ръководството на същата се състои от 5 души, като изборът им става с просто мнозинство с мандат за 2 години. Дейността на ръководството се контролира от контролна комисия съставена от трима души. Член на организацията може да бъде всеки българин, който признава устава на БНД. Ръководителите на БНД са направили постъпки пред западно-германските власти за утвърждаване на организацията.

На 10 юни 1953 година се състояло събрание на БНД на което ИВАН ДОБРИЛОВ е бил преизбран за председател, а на членове на бюрото са били избрани:

- 1.- СТЕФАН БАЛАБАНОВ - секретар.
 - 2.- _____ ИРИНЧЕВ - завеждащ социалния отдел.
 - 3.- д-р _____ ХЛЪБАРОВ - завеждащ културно-просветния отдел.
 - 4.- ЖЕЧКО ЖЕЧКОВ - завеждащ отдел "Спорт и информация".
 - 5.- ПЪРВАН ВАДЪВ ПЪРВАНОВ - председател на Контролната комисия.
 - 6.- ЗАХАРИ ЖЕЧКОВ - член на Контролната комисия.
 - 7.- ИВАН АТАНАСОВ ТИМЧЕВ - член на Контролната комисия, роден на 23.III.1909 год. в с. Горни порой - МАКЕДОНИЯ. Заминал за ГЕРМАНИЯ през 1942 година, там се оженва за германка. След разгрома на хитлеристка ГЕРМАНИЯ се установява в ИЗТОЧНА ГЕРМАНИЯ, където е съден и лежал в затвора за черна борса. По-късно той се установява в ЗАПАДЕН БЕРЛИН.
- По сведения от източник на когото може да се вярва организацията набирала средства за своите нужди от по-богати българи, живущи в ЗАПАДЕН БЕРЛИН. Така тя е получавала месечно от

53

3.-

54

СТЕФАН ПОПОВ 200 западно германски марки, ИВАН ЗОГРАФСКИ - 100 марки и ГЕОРГИ СЕРГЕЕВ - 20 марки. За събиране средства, организацията е предприемала и специални помощни акции.

Членовете на организацията не са участвували в манифестациите на 17 юни 1953 год. насочени срещу Германската Демократична Република.

На 30 юли 1953 година дружеството е организирано излет до езерото "ВАНЗЕЕ", в който са участвували около 8-10 души.

Всички проведени заседания на ръководството и събрания на дружеството, са протичали при големи разногласия, по най-дребните въпроси и задачи стоящи пред дружеството, които са довели до опити на някои от членовете на дружеството да подменят ИВАН ДОБРИЛОВ от ръководството, като говорели, че съдия е негоден и ограничен и не е в състояние, като ръководител да се справи с работата си.

До края на 1953 година организацията не е развивала никаква активна дейност.

На 24 и 25 ноември ИВАН ДОБРИЛОВ е бил в ХАМБУРГ, където е имал няколко срещи с живущия в ХАМБУРГ българин ТОДОР ДИМАНОВ ПЕТРОВ, род. 4.IV.1900 год. - в Котел, произхождащ от богато семейство. ДИМАНОВ е имал завършено висше търговско образование. Дълги години бил директор на транспортното дружество "АТЛАС". Установил се в БЕРЛИН, преди войната той подкрепял материално всички фашистки течения сред българите пребиваващи по това време в БЕРЛИН и фашистка ГЕРМАНИЯ. ДИМАНОВ е пътувал често в ИСПАНИЯ и ШВЕЙЦАРИЯ. След 9.IX.1944 год. - се установява в ИСПАНИЯ, а след това в МЮНХЕН. фирмата "АТЛАС" съществувала и сега, и имала клон в ЗАПАДЕН БЕРЛИН. В страната ДИМАНОВ е бил осъден на 15 години затвор, а през 1948 год. лишен от българско гражданство. Поддържа много тесни връзки с бившето царско семейство, с което е бил в много добри отношения. В страната поддържа връзки със своите братя живущи в град Котел.

В тези срещи ДИМАНОВ е дал уверение на ДОБРИЛОВ, че ще окаже материална подкрепа на БНД, което трябвало да стане в БЕРЛИН единствена организация на емигрантите-българи чийто брой според ДИМАНОВ наброявал 320 души. Той обещал, че ще потърси пътища за да ликвидира някои различия съществуващи между БНД и БНФ от МЮНХЕН.

2 януари 1954 год.
С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал-майор:

/Хр. Воев/

Строго поверително! 85

КРДОПБГДСРБНА 39
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСИ: Състоянието и дейността на "Българското национално движение" - (НД) в Западен Берлин.

1. Състояние на емигрантите в западен Берлин

В Западен Берлин има около 100 души Българи емигранти. Една част са емигрирали преди 9.9.44 год., като занаятчии и студенти придобили са вече немско подданство и повече от тях са с добро материално положение. Те не са склонни да се занимават с политическа дейност. Това е икономическа емиграция.

Другата част са студенти от преди 9.9.44 год. и лица емигрирали след 9.9.44 год., като мнозинството от тях са авантюристи безработни и се занимават с черна борса. В повечето случаи те прибавят до парите /които стига до просия/ на богатите търговци и са зависими от тях. Затова и политически те стоят там, където са техните благодетели.

Издаденият от НД "Известия" от 1. януари 1954 год. в раздела си "Социални грижи и емиграция" пише, че "безработицата между емигрантските среди и особено в Берлин през последните години е изростнала много, поради което" - продължава авторът - "немските сънародници желаят да се изселят, тъй като въпреки желанието на немските власти те не могат да помогнат в това отношение". След това се обръщат към търговците да подпомогнат тия безработни, като им осигурят работа в своите предприятия и бора. Изтъкват още, че НД разполага с подходящи хора от обикновения работник, занаятчия, счетоводител до стопановеда и инженер, за които да даде и препоръка.

По такъв начин НД препоръчва свои хора /членове/ за настаняване на работа.

Има една малка част, обаче, от тези търговци, които търгуват с Източна Германия и нашата страна, поради което ежедневно посещават Източен Берлин.

Те също имат влияние сред известни слоеве на емиграцията. Така, че емиграцията в Западен Берлин не е еднаква. Ето защо и опитите за организирането ѝ до сега са неуспешни, първо поради изтъкнатата

2.- 31 84

причина и второ, което е главното, поради съществуващите противоречия между гелетовци и националисти.

2. Учредяване на НД.

На 25. III. 1953 год. в 20 часа се е провело учредително събрание в английския сектор на Западен Берлин в кв. Scharlotenburg на ъгъла на Schluterstr. и Schillerstr., на което е учредена нова емигрантска организация "Българско национално движение" - НД. На събраниято са присъствували 24 души, от които известни са: ИВАН ВЛАДИМИРОВ ДОБРЯКОВ, КОНСТАНТИН ИЛИЕВ, ПЪРВАН РАДЕВ ПЪРВАЛОВ, РАЧО ТРИЧЕВ, д-р СТОИЛ СТОИЛОВ, ПЕНКО РАРАЧЛОВ, ФИЛИП БЕЛОУНТОВ, д-р ВАЛЕ ЖУРЪВ, ЙОНКОВ, ДОРГО КУПЧИКОВ и СТЕФАН БАТЕВ.

Първо е говорил ИВАН ДОБРЯКОВ по чиято инициатива е било свикано събраниято. В изказването си той е очертал програмата и целите на организацията, като е изтъкнал необходимостта от таква организация на всички Българи-емигранти в Западен Берлин, а именно:

- а/ да оказва помощ на избягалите от народноосвободителните страни, включително и от Източен Берлин;
- б/ да се застъпва за уреждане на положението на емигрантите пред местните и окупационни власти;
- в/ да подпомага и улеснява емигрирането им в западноконтинентните страни;
- г/ да подпомага социално емигрантите и
- д/ като крайна цел - "Да се бори за освобождението на България" на базата на Търновската конституция.

След прочитане на проекто-устава и одобрението му от присъстващите, за проведеното събрание е бил съставен протокол, под който са се подписали всички присъстващи, с изключение на д-р СТОИЛ СТОИЛОВ и ПЕНКО РАРАЧЛОВ. Те са се страхували от евентуално научаване за участието им в подобна организация от нашата мисия и противниците ѝ в тия последници от това, без да са споменали какви.

На края е било избрано временна ръководство в състав:

- 1. Председател - ИВАН ВЛАДИМИРОВ ДОБРЯКОВ.
- 2. Секретер - КОНСТАНТИН ИЛИЕВ
- 3. Касиер - ПЪРВАН РАДЕВ ПЪРВАЛОВ - роден на 25. XII. 1916 г. в гр. Митос, завършил инженерство, настоящият търговец на старо метално, живущ в английския сектор на Западен Берлин в кв. "Фрилотенбург" на ул. "Клаузевищерасе" № 5.

В допълнителното си указване на събрането ДОБРИЛОВ е изтъкнал, че организацията не има самостоятелен характер /искал е да подчертае, че не ще бъде секция от БНК/, но същевременно е изтъкнал, че подобна организация е имало в Мюнхен - БНФ.

Канцеларията на БНД се установила в кв. "Wilhelmsdorf" на ул. "Gullesbender" № 14.

Свикването и учредяването по инициатива на ЧВАН ДОБРИЛОВ такова събрание се записва още през 1952 год., когато той се е разочаровал от членовете на БНК при едно свое посещение в Мюнхен. Още тогава, той застава явно на страната на БНФ. Свързва се с ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВ, когато речовито информирал за положението на емигранцията в Западен Берлин и препоръчвал отделни хора за работа в радио "Свободна Европа". Не е организацията, която създава БНД е била ориентирана към БНФ се вижда още и от уставните положения на същата. Немно повече, ЧВАН ДОБРИЛОВ е държал през цялото време в течение ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВ. В това отношение говори и такъв факт: пред нас обект ЧВАН ДОБРИЛОВ се е изказал, че директивата за образуване на БНД е получил от д-р ВЪЛЧЕВ, като последният му е казал да не се дава гласност на организацията.

ЧВАН ДОБРИЛОВ се е изказал също, че имал двама български живущи в Източен Берлин, които му донасяли за мерките, които са предприемали от комисията против емигранцията в Западен Берлин, но имената им не казал.

Освен това подчертал е, че организацията се поддържа материално от богати търговци, като: ГЕОРГИ СЕРГИЕВ, ЦВЕТАН ПОПОВ, ЗОГ-РАДСКИ, братя ТРЪБОНОВИ, ПЕТЪР МАРИАНТОВ от Хамбург и др.

БНД имал печат. Възнамерявали да се издадат членски карти. Проектирало се от ЧВАН ДОБРИЛОВ създаването на общобългарски емигрантски комитет в Западен Берлин, като ръководството се вземе от него. Затова, когато е получил последните указания от ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВ след утвърждаване на организацията т.е. на БНД да се наредят под ръководството на Мюнхен - ДОБРИЛОВ отговорил: "Де видиш!"

3. Основни положения в устава на БНД.

Характерни особености в устава

1. Характер - организацията стои над интереса на политическите партии и се бори за обединението на надпартийната база на всички емигрантски групи за борба срещу комунизма и освобождението на България.

2. Меди и водачи - борба срещу комунизма в тясна връзка със започнатите сили и свободния свят за освобождението на България; възстановяване на Търновската конституция; борба за национално единство; сътрудничество с международните институти, с оглед бъдещото включване на България в обединена Европа; поддръжка на емигрантите и защита интересите им пред местните окупационни власти и предпазване на българската култура, език и история от комунистическо влияние.

3. Политици - борба не на отделни лица или отделни групи, а на цялата организация.

4. Ръководство - комитет от 5 члена за две години, който се избира на общо събрание с обикновено мнозинство; контролна комисия от трима души по същия начин и за същото време със задача да контролира комитета; събрания - два пъти годишно за отчет пред членовете.

5. Организационен строеж на комитета:

- а/ организационно-финансов отдел,
- б/ канцелария,
- в/ социална дейност и емиграция,
- г/ култура, обучение, информация и пр.

6. Финансиране и членуване - средствата се набират от членски внос и пожертвования. За членове се приемат тия, които безрезервно приемат програмата на БНД.

След разтурване на БНД, средствата и имуществовата се предават на международния Червен Кръст.

В устава се предлага възстановяването на Търновската конституция и монархията, т.е. конституционна монархия. Прави се нарек, че ако тя - монархията "реши да упражни своето политическо право за ръководство на БНД, то те ще се наредят веднага зад нея". Явно е, че в това отношение, а и вълбоже уставните положения, целите и задачите на БНД са изцяло взети от тия на БНФ. Това съвсем категорично се признава в "Волетина" на БНД от я.януари 1954 год. в раздела за "Организационни съобщения", където се казва, че в края на 1953 год. се е състояла среща във Франкфурт на Майн между представителите на БНД и БНФ, "като резултат на средството и общите цели на тия две

Из архивите на ДС

Из архивите на ДС

организации и на общото желание за постигане на обединение на цялостната българска емиграция".

4. Конструиране и организационно развитие на ИИД.

На 10.VI.1953 год. се е състояло събрание на ИИД, на което е избрано ръководство. За целта са били разпратени покани. Явили са се 26 души, 4-ма от които предварително напуснали. От тях д-р СТОИЛОВ - без да обясни защо и КОНСТАНТИН ДИМОВ, за това, че не бил предвиден в ръководството.

За ръководство са били избрани:

1. Председател - инж. ПЕАН ВЛАДИМИРОВ ДИВРИЛОВ - с 16 гласа, срещу 6 за ПЕРВАНОВ.
2. Секретар - СТЕФАН БАЛАВАНОВ от гр. Плевен.
3. "Социален и емигрантски отдел" - РАКО КРИНЧЕВ.
4. "Културно-просветен отдел" - ТОНОР ХЛЕВАРОВ, по предложение на ДИВРИЛОВ, срещу предложения от ПЕРВАНОВ - ВАТЕВ.

5. "Култура, обучение, информация и пр." - ЗАХАРИ ЛЕЧКОВ. Тук са станали пререкания по това, как трябва да се разбърже вписването "и пр.", защо не се каже открито какво се има предвид, на което ДИВРИЛОВ е отговорил, че не може да даде обяснение какво означава това, по известни съображения.

За контролна комисия са били избрани:

1. Председател - ПЕРВАН РАДЕВ ПЕРВАНОВ - с мнозинство.
2. Член - ПЕАН АТАНАСОВ ТИМЧЕВ.
3. Член - АЛЕКСАНДЪР ЖИВОВ.

По предложение на ЛЕЧКОВ за почетен председател е бил избран ДИМАНОВ.

На 5.VIII.1953 год. се свикало съвещание в дома на ПЕАН ДИВРИЛОВ за разглеждане на изпратеното от КИРИЛ ВЕДИКОВ писмо, в което се давали указания за бъдещата работа на ИИД. Съвещанието не се състояло поради това, че се скарани присъстващите още в началото, тъй като ДИВРИЛОВ отказал да даде отчет за изразходваните суми, получени от богатите търговци.

По този повод се подема инициативата от КРИНЧЕВ и ВАТЕВ за подмяна на ДИВРИЛОВ.

На 3.XI.1953 год. се е състояло заседание на ИИД, на което е било определено като ПЕАН ДИВРИЛОВ и СТЕФАН БАЛАВАНОВ да пред-

ставяват организацията. Разгледано е било също и поведението на КОНСТАНТИН ДИМОВ спрямо ръководството и по-конкретно неговото отношение към ДИВРИЛОВ, тъй като ДИМОВ е подел кампания сред ДИВРИЛОВ, обвинявайки го в нечестност и обсебване на паря.

5. Противоречия между ИИД и ИИЕ

Последните данни от източника са, че в ИИД и лично д-р ВЪЛЧЕВ не са доволни от поведението на ДИВРИЛОВ по отношение дейността на ИИД и искането на последния на съвместна дейност. Д-р ВЪЛЧЕВ считал, че ИИД трябва да бъде сепаратен от ИИЕ и да работи под негови лични указания. На това ДИВРИЛОВ не се съгласил, като искал да запази самостоятелността на ИИД. По този повод д-р ВЪЛЧЕВ се менкавал, че ще прати специални хора в Западен Берлин за организиране на група на ИИД и че не признава ДИВРИЛОВ за ръководител на ИИД.

Предполага се, че за организиране на таква група ще бъдат изпозвани КОЛОДОВ и ДИМОВ, които са хора на ИИД.

6. Дейност и връзки на ИИД

От началото на своето организиране до края на 1953 год. ИИД е развила дейност състояща се от: организиране на излети, събрания на помощ от богатите търговци, които са раздадени послучай Новата 1953 година на по-бедните български емигранти; организиране на няколко събрания с доклади и вечеринки за сближение на емиграцията. Със същата цел са били и докладите на събранията провеждани от ИИД, които са имали и пропаганден характер.

ИИД е създавал връзки с английските и американски окупационни власти в Западен Берлин, чиновници от немската община и полиция.

От същия източник се узнава, че по указания на ДИМАНОВ се прекратило свикването на конференция в Париж през м. март 1954 год. с участието на другите емигрантски организации без да се споменават кои, на което съвещание щяло да се налезе с ширективна за свикване на парламент и образуване на загранично правителство.

В писмо до ПЕАН ДИВРИЛОВ от 26 януари 1954 година, ДИМАНОВ съобщава, че вече е склонил ГЕОРГИ КЪСОБИВАНОВ да поеме поста министър председател.

7.-

ЗАБЕЛЕЖКА: Справката е подготвена по материалите:
а/ От литерното досие на БНД.
б/ От донесенията на обекта "ЛАН".

София, 16.III.1954 год.

Отпечатано в 6 екз.

Екз. № 1 - др. Алаютър

Екз. № 2 - др. Зам. министър

Екз. № 3 - др. БОБВ

Екз. № 4, 5 и 6 - I, II и III Управление на ДС.

56
89

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

123

113
44
Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

относно: БНД.

Донася "КРИЦ" 28.V.954 г.

Организираната тържествена вечер за 24.V.1954 год. се е състояла на 22 май т.г. в ресторант _____. Тържеството било открито в 20 часа с "Шуми Марица" от оркестър от 5 души и след това хора е изпълнил "Мила Родино". Доклад за Кирил и Методи изнесал Добрило на немски език. Присъствали са малко хора - немци почти не са присъствали. От българите са били Зографски, Гьондов, Ватев, Попвасилев; Хлабаров, Жечков, Балабанов, Тимчев, Добружански, Хр. Милчев, Тренчо Диметров и др. Присъствала е и съпругата на Фотк Масов. Фотк Масов и Петко не дошли от Франкфурт на Майн за което Добрило е бил уведомен предния ден от съпругата на Фотк Масов.

Със закъснение дошли ВРИКЪВ - бил на събранието на поляците и РАФРАИЛОВ. Последния се напил и направил скандал за това, че не му заплатили за подготовката на хора. Скандал е направил и У. МИКЪВ. Станало е сбиване, била е викана полиция, вследствие на което повечето са си разотиили.

18.VI.1954 год.

София

О.Р. 5084

ДС и ВРАЩЕНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I24

Из архивите на

490

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 153

СПРАВКА

Донася Желнов на 16.XI.1954 г
Приел "Желнов".

ка
БНД

Според източника БНД имала чисто социален помощен характер и главната ѝ цел била да подпомага нуждаещите се българи. Единствен който се опитвал да даде политически характер на организацията бил Иван Добрилов. Той обаче, отказал да сътрудничи с Гемето и "националния фронт" в Мюнхен с което предпазил хората от зап.Берлин от разни политически увлечения.

24.I.1955 год.

о.р. 5084

ДС и ВРАЩЕНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I25

Из архивите на ДС

491

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

157

СПРАВКА

Донася "БРАУН" на XII - I -
1954 г. 55 г. р. б.

БНД

По състоянието на БНД. Организацията се намира в напълно инертно състояние и е почти пред разлагане. В последно време не развива никаква дейност. Членовете на ръководството не се събират и някой от тях не се занимават с работите на организацията. Становището на всички е, че организацията не може и не трябва да развива политическа дейност, а само социална - да се грижи за живущите в Зап.Берлин българи, понеже нямамо друга организация или институт, който да се занимава с това. В това отношение всички членове на ръководството са на едно мнение. Добрилов също се бил съгласил с това. Той продължавал да работи и по цел ден го нямамо в къщи. Добрилов заявил пред "Браун", че не възнамерявал да се занимава повече с работите на българската емиграция в Германия, но е получавал в последно време писма от Диманов и бил на мнение, че в случай на постигане някакво обединение на емиграцията, то българите от Зап.Берлин да подкрепят националния фронт от Мюнхен. Това според него, щяло да бъде най-разумното.

Проектираната среща на българите от името на БНД за коледа по подобие на срещата, която се състоя миналата година, не се е състояла. Добрилов е казал, че не са могли да съберат необходимите за това средства, а освен това накой не пожелал да се нагърби сериозно с тази задача.

24.II.1955 год.

о.р. 5084

София

Строго секретно. 250

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно: организацията на БНД -
"Българско национално движение"
води се на разработка при от-
дел втори.

"Българското национално движение" - БНД като организация на българската вражеска емиграция в зап. Берлин, официално е създадена на 25. март 1953 год. На учредителното събрание състояло се в английския сектор на Берлин са присъствували 24 души между които Иван Добрилов, Константин Милев, Стефан Батев и др.

По сведения от немските другари от 1951 година до 1952 година тази група е съществувала нелегално в зап. Берлин, като свободно сдружение.

Учредителното събрание е било свикано по инициативата на Иван Добрилов и в своето изказване той очертал програмата и целите на организацията, като изтъкнал необходимостта от такава организация за следното: да оказва помощ на избягалите от народно демократичните страни, включително и от изт. Берлин; да се застъпва за уреждане на положението на емигрантите пред местните и окупационни власти; да помага и улеснява емигрантите при замъкването им в задочкеанските страни; да подпомага социално поводоилите и бедни емигранти; да се бори за "освобождението на България" на базата на Търновската конституция.

Протоколът за учредяването на организацията е бил подписан сам от всички присъствували с изключение на д-р Стоил Стойков и Пенко Рафанлов. За ръководство на БНД са били избрани - Иван Добрилов, Константин Милев и Първан Първанов.

В допълнителното си изказване на събраниято Добрилов е изтъкнал, че организацията не има самостоятелен характер /не да бъде секция на БНФ/ но същевременно и изтъкнал, че тя е подобна на организацията на БНФ в Брехен.

Канцеларията на БНД се установила в кв. Вилмерсдорф на ул. Гизелердрасе 14.

Свикването на едно учредително събрание Добрилов бил замислил още през 1952 год. когато при едно свое посещение в

ондлелжес олопо

Брехен се разочаровал от БНФ чийто представител за Берлин до тогава е бил той. Още тогава той застава на страната на БНФ, свързва се с Евдоким Евдокимов, когото впоследствие най-редовно информира за положението на емиграцията в зап. Берлин и препоръчвал отделни хора за работа в радио "Свободна Европа".

Видно от показанията на Цветко Пенев, Българското национално движение била организация от местно значение, създадена първоначално да замести българската колония, която съществувала преди войната, поради което и била финансирана от Диманов - бивш председател на българската колония. В благодарност за средствата /дадени от Диманов той бил обявен за почетен член на БНД. Средите устроивани между българските емигранти, докарани до влошаване стоеанията между емигрантите понеже било констатирано че Иван Добрилов използвал тези среди, за да послужва своите сънародници и впоследствие да интригува и килкарства по техни адрес пред американското разузнаване и немската полиция. Лично пред Цветан Пенев Добрилов бил се хвалил с добри отношения и връзки с американското, френското и немското разузнавания в Берлин. Добрилов създаде Националното движение след като му бе отказано от НК, от ИФ, от Възраждане в Париж да бъде техният представител в Берлин.

Че БНД е била ориентирана към БНФ се вижда още и от уставните положения на същата. Непо повече Иван Добрилов е държал през цялото време в течение Евдоким Евдокимов за работата на организацията. За тази ориентация говори и доносението на агент "Мак" от 24. април 1953 година пред което Иван Добрилов казва, че директиви за образуването на организацията на БНД са били получени от Брехен от д-р Димитър Вълчев. Указанията на д-р Вълчев са били да се пристъпи към образуване на организация, без обаче, да се дава гласност, че това става по указание на Брехен, а да се представи като самонимциатива. Подчертал е, че организацията се поддържа материално от богатите българи търговци като Георги Сергиев, Цветан Попов, брати Варгаринови и др.

Иван Добрилов проектирал създаването на общобългарски емигрантски комитет в зап. Берлин, затова когато получил последните указания от Евдоким Евдокимов след утвърждаването на организацията, БНД да се нареди под ръководството на Брехен, Добрилов не бил съгласен с тези указания.

По данни от немските другари от 1956 година установяваме!

3.-

202

че БИД поддържа връзка с ВНО, ВНК както и с американските, френските, английските и немски тайни служби в Берлин. Освен това съществували тесни връзки със западноберлинските правителствени учреждения, с белогвардейските контрареволуционни групи. Организацията поддържа също така връзки с чуждестранни църковни организации подпомагачи материално емиграцията.

Характерните особености на БИД се свеждат до следното:

1. БИД е организация над интересите на политическите партии и се бори за обединението на надпартийна база на всички емигрантски групи за борба срещу комунизма и освободането на Б-я.
2. Борбата на БИД срещу комунизма се намира в тесна връзка със западните сили и свободния свят за освободенето на България възстановяване на Търновската конституция; борба за национално единство; сътрудничество с международните институти, с оглед бъдещото включване на България в обединена Европа; поддръжка на емигрантите и защита интересите им пред местните окупационни власти и предпазване на българската култура, език и история от комунистическо влияние.

3. БИД се основава на принципа, борба не на отделни лица или отделни групи, а на цялата емиграция.

4. Ръководството на БИД се състои от комитет от 5 члена, избираем за 2 години на общо събрание с обикновено мнозинство; контролна комисия от 3 члена избираема по същия начин и за същото време, със задача да контролира комитета.

Такива уставни положения са изложени в 3 параграфа.

В устава се предвижда също така, че след разтуряне на организацията средствата и имущество ѝ да бъдат предадени на международна червен кръст.

Става ясно, че уставните положения, целите и задачите на БИД са напълно взети от тях на ВНО. Това съвсем категорично се признава от "Бюлетина" на БИД от м. януари 1954 год. в раздела организационни съобщения. В "Бюлетина" се казва, че в края на 1953 год. се е състояла среща във Фракфурт на Майн между представителите на БИД и ВНО "като резултат на средството и общите цели на тия две организации и на общото желание за постигане на обединение на цялата българска емиграция".

В донесение на "Бак" се казва, че ВНО и лично д-р Вълчев не били доволни от поведението на Добрилов по отношение дейността на БИД и искането на последния за съвместна дейност. Д-р Вълчев оче

4.-

203

тал, че БИД трябва да бъде секция на ВНО и да работи под неговите лични указания. На това Добрилов не се съгласил, като искал да запази самостоятелността на БИД. По този повод д-р Вълчев се изказал че ще прати специална хора в зап. Берлин за организиране на група на ВНО и, че не приемава Добрилов за ръководител на БИД.

До края на 1953 год. БИД е организирала излети, събирания на помощи от търговците, които били раздадени по случай нова година на по-бедните емигранти. Били са организирани няколко събрания с доклади.

В справка № 1300 от 29.XII.1953 год. се казва, че на 25.XI.1953 год. в Хамбург се състояла среща между Диманов и ръководството на БИД. На срещата във Фракфурт на Майн на 10.XII.1953 год. Диманов склонил д-р Вълчев да не настоява БИД да се влее в ВНО и да остане като самостоятелна организация.

На 16 май 1954 год. в зап. Берлин полските емигранти създали контрареволуционна организация на чейто учредително събрание е присъствувал и представител на БИД. Полците са предложили на Иван Добрилов съвместна работа, обаче, той не бил съгласен. Изказал се против изработването на общ план за работа поради това, че България не граничи с Полша но дал съгласието си да поддържа контакт с тях и за тази цел определил Рачо Иринчев.

От донесението на "Хайнц" от 16.VI.1954 год. по повод създаването на Немско-българско дружество в зап. Берлин се посочва, че Добрилов се опасявал това дружество да не засени дейността на БИД и, че той никога не би се съгласил БИД да се откаже от политическа дейност и да се занимава само с културно просветна работа.

В донесение от 25.VI.1954 год. "Бак" съобщава, че Добрилов изписки /член на БИД/ е съобщил на събранията за разпита който му бил проведен от некакъв американец, който му предложил 2.000 западни марки месечно възнаграждение ако приеме да работи политическа работа, на което почти всички от ръководството се изказали, че те не са съгласни, тъй като ставало дума за шпионска и диверсионна дейност с каквато те не искали да се занимават. В тази връзка се изказали и други и предложили седалището на организацията да се премести от английския в американски сектор където явяла да получат съответно американска помощ. Тимчев /член на ръководството/ посочил в изказването си, че връзките които Добрилов има с американ-

5.-

ците, респективно с КИРБАУМ не са достатъчни солидни и че трябва да се насочат към други места и други хора. Предполагалме лицето което е провело разпит на Добружански е вероятно шеф на Кирбаум и следва с него да се поддържат връзки.

Както това се вижда от донесението на "Браун" и "Малинов" от 24.X.1954 год. БНД не проследявала почти никаква дейност. От този момент разложението в БНД се задълбочавало, отпочнали съмнения между членовете, упреждали Добрилов в сътрудничество с органите на Федеративна неправилно ползване на помощите които организацията е получила. Това се вижда и от донесението на "Браун" от XII.1954 год. и I.1955 год. в което се казва, че организацията се намира в напълно инертно състояние и почти пред разлагане. Становището на повечето от членовете на ръководството било БНД да не се занимава с политическа дейност, а само да се грижи за социалното положение на хилюците в зап. Берлин и българя.

В отчетния доклад - както това се вижда от донесението по "Долд", внесен от Добрилов на 8.II.1955 година, последния подчертал, че главно поради липса на средства организацията не развивала активна дейност. Времето не се издало редовно, поради нескриховото отношение на хората натсварени с тази задача. Доклад за дейността на организацията Добрилов бил изпратил до царския двор в Мадрид, който проявявал интерес към работата ѝ.

По данни от наш източник от 26.III.1954 год. /справка на страница 127-БНД/ на заседанието на БНД проведено на 22.III.1954 г. Хлебаров - член на ръководството, заявил, че напуска организацията подвселен от Добрилов, който не давал отчет за получаваните и изразходвани суми от организацията. В негова подкрепа се изказал и Рачо Йрипчев - също член на ръководството.

С касат № 4, писмо № 3 от 12.III.1955 год. центъра е дал указание на резидентурата да се използват наличните възможности за изясняване противоречията и разложението в БНД и отказването на нейните ръководители да се занимават с политическа работа.

Наред с своята останала работа БНД е била ползвана от чуждите разузнавателни организации за получаване на данни за българите хилюци в Берлин и зап. Германия. Това ясно се вижда от устното донесение на "Антов" от 5.VI.1956 година в което се посочва, че БНД се е превърнала в организация за проучване на българите в зап. Берлин и Германия. Такива сведения били събрани по искане на американците и западногерманските власти и ако организацията не разполагала с такива, допълнително извършвала проучване и предавала сведе-

6.-

нията на своят единото място.

По време на Унгарските събития с дата 1.XI.1956 год. БНД разпратила апел до българите за изпращане на помощи на контрареволуцията в Унгария.

За новата 1957 година БНД разпространила между изманиците на родната новогодишно привествие в което се изразява надеждата за скоросно "освобождение" на България. Към това привествие било приложено и новогодишното привествие на Симеон II, към българския народ.

Последните данни получени в разговор с Петър Георгиев Димитров, напълно се потвърждава казаното до тук, че БНД не живее организационен живот, не провежда събрания, не организира никакви акции и членовете ѝ са се хванали на работа и всеки гледа повече личното си благополучие. Добрилов също работи като инженер към Берлинската община.

В заключение трябва да се отбележи, че за работа по БНД от нейното създаване до сега са ползвани не малък брой наши сътрудници и с не лоши възможности, но тяхната работа не е била конкретизирана, ръководството на агентурата не е било на необходимото ниво на задачите които е трябвало да изпълняват. Данните които са давали и въпросите които са изяснявали не е било целенасочено и в повечето случаи е ставало по инициатива на сътрудниците. От литерното дело на БНД несе вижда работата на резидентурата по ръководството на агентурата. Сътрудниците са давали по няколко пъти едни и същи данни често пъти намиращи се в противоречие. Пред тях не е стояла задачата по разлагането на организацията, а само е регистрирано онова което без нама въздействие се получавало. Не са били използвани исно създадени възможности за внедряване агенти с перспектива за работа по вражеската емиграция.

Наличната агентура която сега се ползва с с малки възможности и особени резултати от нея не могат да се очакват.

По разработката има изработен план в който се предвижда придобиването на агент.

Справка е изготвена по всички налични материали в св. Информационен отдел и при изработване [и др.]

5 декември 1958 год.

София

Зам. н-к отделение

Ст. лейт: _____

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

127

Из архивите на

498

Строго поверително!

Екз. №.....

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Образването на "СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ" от българските емигранти в Мюнхен.

През есента на ¹⁹⁵² г. в гр. Мюнхен, се е състояло събрание, на което са присъствували ТОДОР ДАМИНОВ, МИХАИЛ БАВСАМОВ, ГЕОРГИ ДИДОВ, ИРИНА ЕВДОКИМОВА и други български емигранти. На това събрание е било взето решение да се образува един "СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ", задачите на който цели да бъдат да подпомага материално българската вражеска емиграция.

Предвиждало се набрането на средства да става от немските помощни организации, търговски фирми, които в миналото са имали търговски отношения с България и бивши офицери и войници, пребивавали през време на войната в България.

За тази цел било решено да се свика едно общо събрание на което да бъдат поканени всички български емигранти, живущи в Мюнхен, без разлика на техните политически убеждения. Събраниято трябвало да набере за членовенна ръководството хора, които имат влияние и връзки сред немските и американски власти, чрез които да настаняват на работа емигрантите основната задача на комитета.

№...../.....1952 година
С о ф и я

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:
/Генерал-лейтенант Г. Данилов/

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

128

Из архивите на ДС

499

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!
Екз. № 1

Г. Данилов
се мисли да се
погледне от
гледна точка на
информация № 56
3.3.60г.

Относно т.н. "Социален комитет "Родина" в гр. Мюнхен - Западна Германия.

Вражеската емигрантска организация "Социален комитет "Родина" била основана в Мюнхен през декември 1952г. по инициатива на изменниците на родината - геметовци. Официалната задача на комитета, както тя е посочена в устава на организацията била "да се подсигури материалното и културно подпомагане на българските политически емигранти живущи в Бавария и другите лендери на Германската федерална република".

За тази цел комитетът изградил връзки със западногермански помощни организации, а така също и с Международната емигрантска помощна организация.

Със създаването на "социалния комитет "Родина" на "надпартийна" база геметовци целели да привлекат към себе си по-голямата част от вражеската емиграция в Мюнхен. Същата цел си поставили и изменници на родината - националисти, поради което в ръководството на организацията в продължение на няколкогодишното ѝ съществуване били избирани не особено проявени, както геметовци, така и националисти.

Комитетът не могъл да осигури необходимите материални средства за провеждане на "помощни акции" и насочил дейността си главно към провеждането на мероприятия от културен и битов характер - честване на църковни празници като Коледа и Великден и пр.

На 7 януари 1960г. в Мюнхен била проведена от името на "социалния комитет тържествена коледна вечер". Говорил е само изменникът на родината Георги Ноев - геметовец. Ноев отправил остри нападки срещу нашата народна власт и призовал всички емигранти "да се борят за освобождението на родината си"

262

-2-

"Социалният комитет "Родина" издава месечно списание "Родина", което имало за задача "да информира читателите си за положението в България и да поддържа традициите на българската литература и изкуство".

Поради материални затруднения списанието излиза нередовно, а през 1957г. въобще не е излизало.

В брой 1 от януари 1960г. освен няколко разкази за Коледа и Бъдни вечер е поместена статията "Положението в родината днес", в която се прави "преглед" на събитията в нашата страна през 1959 година.

В статията се тълкуват в изопачен вид проведените мероприятия у нас през 1959г. в областта на учебното дело. Набелязаните мероприятия за ускорено стопанско развитие на нашата страна били "се провалили", поради което се наложило "ревизиране" на плановете и "промени в ръководството на правителството". Специално място в статията е отделено за създаването на две министерства на външната и на вътрешната търговия, където между другото се казва:

"Най-интересно е, обаче, назначаването на генерал Георги Кумбилиев за министър на Външната търговия. Името на Кумбилиев до сега бе неизвестно не само на външния свят, но даже и на обществеността в България. Тази тъмна личност се е държала винаги на сянка, въпреки че е играла особено важна роля. Кумбилиев е бил до сега най-влиятелната личност в Държавната сигурност. Фактът, обаче, че главният шеф на шпионажа става от декември 1959г. ръководител на Външната търговия, открива особени перспективи за бъдещата му дейност.

Търговските мисии на Българската комунистическа власт се занимават, особено в страните, с които България не поддържа редовни дипломатически връзки, като например Западна Германия, с шпионаж. Най-пресният пример, в това отношение, е залавянето на члена на Българската търговска мисия във Франкфурт/М - Масленков във военен шпионаж и осъждането му в началото на октомври 1959г. от съда в Карлсруе на две и половина години затвор. Може да се очаква, че агентурите на софийските комунисти в чужбина, които официално се занимават с търговия, в бъдеще още повече ще засилят подривната си и

263

-3-

шпионска дейност под нещото ръководство на ген. Кумбилиев.

За българските политически емигранти в чужбина това положение е от особено значение. Те трябва да си дават сметка с какви задачи са натоварени българските "търговски представители" в свободните страни, а именно - да злоупотребяват с гостоприемството, дадено им от последните.

Емигрантите трябва да изключат всякакъв контакт с тези професионални шпиони. Истинските политически бежанци, които в емиграция, за да изпълнят дълга си, като допринасят според силите си за освободителното дело, имат задължението пред родината си и пред свободния свят, не само да избягват всякакъв контакт с изпратените агенти и шпиони на комунистическата власт, но и да се стремят да парират тяхната престъпна дейност. Нека те оставят западни търговци да вършат "стокообмена" с българските комунисти. Достойният български емигрант върши, обаче, предателство, ако влиза в каквото и да е било отношение с тия агенти и шпиони, даже ако тези отношения имат външно невинен вид на търговия, с която някои искат да вярват, че се подобрява положението на българския народ."

Автор на статията е изменникът на родината Стефан Маринов Йовев - националист, известен като "познавач" на положението в социалистическите страни.

2.3. 1960 година
С о ф и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ ИДС
Генерал-майор *Тод*

Изпълнител: *Кумбилиев*
ИТ-139

"ОБЩОБЪЛГАРСКО КУЛТУРНО И СОЦИАЛНО ДРУЖЕСТВО" - Мюнхен.

То е основано по инициатива на БНФ на 27.3.1953 год.

В ръководството на дружеството са:

Инж. АЛЕКСАНДЪР ТАБАКОВ - председател

Д-р ДИМИТРИ ЛЕДГЕВ - заместник председател, род. през 1920 год. в Страциново. Преди идването му в Германия е бил активен член на "Съюза на бълг. нац. легион". В Германия идва през 1941 год. да следва и сега живее в Мюнхен.

Съветници:

ЕВДОКИМ ИВАНОВ ЕВДОКИМОВ, ръководител на отделение в радиопредавателя "Свободна Европа", род. на 14.3.1919 год. във Видин. Като гимназист е бил активен легионер. През 1946 год. заминал за Швейцария, от където дошел в Германия. Сега живее в Мюнхен.

ГЕНЧО ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ - / виж ръководството на БНФ/.

СЛАВЧО МАНЧЕВ КАЛОЯНОВ - род. на 3.8.1919 год. в Гурково, Видинско. В Германия дошел през 1939 год. да следва. Живее в Мюнхен

ХРИСТО НИКОЛОВ ГЪДЕЛЕВ, род. на 16.2.1916 г. в Първомай. Като ученик е бил активен легионер. От 1942 до 1944 год. е служил в българската фашистка полиция. Избягал заедно с оттеглящите се немски войски.

КИРИЛ ИЛИЕВ ЕВДОКИМОВ, председател на контролната комисия. / виж ръководството на БНФ/.

./.

Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

О Т Н О С Н О: възстановяване на
"Българо-немското дружество" в
Западна Германия.

На 6.12.1953 год. бе обявено в западногерманската преса вестници и радио, че във Франкфурт/М е възстановено "Българо-немското дружество", без описание на подробности за строеж, цели и задачи на организацията.

"Българо-немското дружество" е било преди войната и през време на войната една масова организация за етнонаско, културно и политическо сътрудничество между Германия и България. В украйтелното тяло са влизали видни нацистки обществени, етнонаски и културни деятели. Председател на същото е бил генерал лейтенант МАСОВ, а членове бившият нацистки кмет на Франкфурт/М - Кребе и др., които за сега не са ни известни. В ръководството е участвувал и тогавашният български консул във Франкфурт/М Димитър Попов.

Сега дружеството се прокламира, че е създадено под ръководството на Димитър Попов. Действителните създадени, обаче, както структурата и задачите му не са ни известни още.

По подготовката и учредяването му не са били поканени българите известни, като прогресивни настроени - д-р Тодор Гамовски, д-р Руекнов, арх. Иванка Нам, г-жа Шмид - българка женема за немец работник в транспортната фирма "Интерконтиненталтранспорт", който бил преди войната в България. По непроверени сведения от д-р Гамовски, организацията се създавала официално със същия строеж и задачи, както в миналото, но как ще бъдат осъществени днес, това не е известно. В ръководството влизали - Димитър Попов, Кребе - бивш нацистки кмет на Франкфурт/М, Дейвие - фабрикант-немец, Сторм - немец, директор на "Интерконтиненталтранспорт" и др. некакви. Седалището на ръководството на дружеството се намира във Франкфурт/М.

Задача за цялостното изясняване въпроса за "Българо-немското дружество" стои пред нас и ние ще направим възможното за скорошното му проучване.

17.1.1954 год.

Кърначев

СТРОГО ПОВЕРЛИВНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Герmano-българското дружество
във Франкфурт на Майн.

На 5 декември 1953 година във Франкфурт на Майн е била възобновена прекратената през 1945 година дейност на съществуващото до тогава герmano-българско дружество. За временен председател е бил избран ДИМИТЪР Н. ПОПОВ, бивш вице-консул във Франкфурт на Майн. Активна дейност в това дружество са развили ДЕТЕР ФОН МАСОВ, член на ръководството, син на генерал ЕВАЛД ФОН МАСОВ, и РИХАРД ЛЕПСИУС, почетен председател на дружеството, бивш националист и бивш висш чиновник в министерството на въздухоплаването на ГЪОРИНГ. Според негови думи, понастоящем той работел като професор във висшето училище за стопански науки в Стокхолм и сътрудничел на шведската академия на науките.

На годишното събрание на герmano-българското дружество, състояло се на 5 март 1953 год. във Франкфурт на Майн, за председател на същото е бил избран д-р МАКС ИЛГНЕР. Последният е бил член на съществуващото преди 1945 г. герmano-българско дружество. ИЛГНЕР работел в концерна И.Г. Фарбенинду-стри във Франкфурт на Майн.

-2-

След годишното събрание, към 10 март т.г., ДЕТЕР ФОН МАСОВ е посетил др. ЙОРДАН АТАНАСОВ, български търговски представител в Западна Германия, на когото е предложил да участва в дейността на герmano-българското дружество. Той заявил, че ръководството на дружеството е подновено, като в него влизали предимно германци, приятели на България. ФОН МАСОВ изтъкнал, че след преустановяването на положението на война между Германия и България се създавали условия за по-активна дейност. Според него, дейността на дружеството щяла да бъде насочена главно към обмяна на стопанска информация и провеждането на взаимни културни мероприятия.

ФОН МАСОВ е бил изпратен при др. АТАНАСОВ от д-р ВОРЦИНГЕР. Д-р ВОРЦИНГЕР и ФОН МАСОВ са известни като германски кадрови разузнавачи. Преди 9.IX.1944 г. са били в нашата страна. Понастоящем първият работи в Съюза на индустриалците в Бон, а вторият щял да постъпва на работа във външното министерство в Бон.

_____.V.1955 год.

С о ф и я.

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ;

-Генерал-полковник: _____

Изготвил,
Н-к У-ние I-ДС,
Полковник: Тош

На д-р К. Мунанов
за сведения
Т. Кундан
22-6-58
16 III 1958
1958

Строго секретно!
Екз. № 2
КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Новата емигрантска организация
"Български освободителен комитет" /БОК/ в Мюнхен.

На 23 май 1958 година, по инициатива на адвоката д-р Стефан Маринов Йовев, понастоящем редактор на вестник "Един завет" и сп. "Родина" е било свикано учредително събрание на емиграцията в Мюнхен и образуван нов комитет - БОК. За свикването на събранието са били разпространени покани, печатани на циклостил. Присъствували са 14 души и са станали разисквания по проекто-устава и характера на организацията. Избрано било ръководство в състав: секретар - д-р Стефан Маринов; членове - Михаил Георгиев Балсамов, адвокат, понастоящем на работа в радио "Свободна Европа", Петър Грънчаров и Христо Николов Гъделев/Ченгето/. Събранието се е състояло в навечерието при пристигане на Симеон в Мюнхен, на когото Маринов връчил резолюцията, гласувана от присъстващите. Искано се новата организация да има свои представители във Временното представителство и то в лицето на д-р Маринов или някой друг от Мюнхен.

В проекто-устава на БОК са залегнали следните по-важни моменти: цел - освобождаване на България от чуждото иго и комунистическата диктатура; за условията по приемане на нови членове; за печатни издания и местонахождение на центъра /Мюнхен/; създаване клонове на комитета и организационни въпроси. Освен това, според устава, членовете на БОК при евентуални размирици в България следвало да се включат като доброволци.

В проекто-програмата, изложена в 7 раздела /точки/ се засягат въпроси от международното положение на Н.Р.България - от гледна точка на БОК, задачите на емиграцията в борбата против народната ни власт и пр. Изясняват се някои положения по характера на БОК - "Революционен борчески колектив" по образа на "Централния революционен комитет" в Букурещ, средства за борба и разрешаването на някои близки, след завземането на властта, задачи /възстановяване Търновската конституция, запазване частната собственост на земята и пр./.

20 юни 1958 година
С о ф и я

Изпълнител: *Гонч*
ИТ-443

Строго поверително!

85

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: новоизградената емигрантска
националистическа организация "Цар
Симеон II" гр.Людвигсхафен.
/ в."Един Завет" брой брой № 7 от
октомври 1958 год.стр.4./.

В брой 7 на в."Един Завет" беше съобщено за създаването на нова емигрантска организация. Там е написано дословно следното.

"НОВА ЕМИГРАНТСКА ОРГАНИЗАЦИЯ В МАНХАЙМ."

Получи се в редакцията протокол изпратен от Манхайм, в който между другото се чезва:

"Българи-патриоти от Франкфурт, Людвигсхафен, Шпае Гермерсхайм и Манхайм се събраха на 14.IX.1958 год. в последния град за да разисват и вземат отношение към Временното Българско Представителство.

Изложените съображения за създаване на последното бяха намерени за основателни и навременни, програмата на ВВП бе възприета и решението на Н.В.Царя да назначи ръководен Секретарят бе посрещнато с неописуема радост.

Събраните български емигранти, за да могат да се борят по целесъобразно за освобождяването на Родината ни от комунистическия режим и за да подкрепят по ефикасно ВВП се конструираха в "Национална организация Цар Симеон II", в която постъпиха за членове 52 души.

Всячки присъстващи заявиха с чувство на голям задоволство, че са готови, по заповед на държавния ни Глава Цар Симеон II и само под националното ни трицветно знаме да изпълнят завета на нашите деди и освободят Отечеството ни от кому-

- 2 -

86

нистическата тирания.

Да живее българския народ! Да живее Цар Симеон II
/п/ Сидеров.

Председател на "Националната организация Цар Симеон II" - със седалище в гр.Людвигсхафен.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!

Екз. № 1

ИНФОРМАЦИЯ № 33

Относно вражеската емигрантска органи-
зация "Цар Симеон II" в Западна Герма-
ния.

през септември 1959г. в гр. Лудвигсхафен -
Западна Германия била образувана вражеска емигрантска органи-
зация под името "Цар Симеон II". Организацията била създадена
по указание и съдействие на бившия полковник Никола Костов,
понастоящем на служба при американското разузнаване и един от
ръководителите на т.н. "Временно българско представителство".

Официално организацията "Цар Симеон II" имала
за задача да обедини изменниците на родината монархисти,
които се намират във Франкфурт на Майн, Шпайер, Гермерсхайм,
Манхайм и Лудвигсхафен. Фактически тя се използвала за
прикритие на разузнавателната дейност на Костов. Чрез нея
той проучвал и набирал подходящи лица из средите на изменни-
ците на родината в горепосочените градове на Западна Германия
за своята разузнавателна и друга подривна дейност срещу нашата
страна.

Чрез тази организация Никола Костов имал също
за цел да привлече на своя страна част от изменниците на роди-
ната, служещи в т.н. "Българска войскава част" в гр. Гермерсхайм
които са под влияние и ръководство на т.н. "Български национа-
лен комитет" на Гемето.

Един от учредителите и доскоросен председател
на организацията "Цар Симеон II" бил изменникът на родината
Коста Ангелов Сидеров.

258
Д. Митков
за сведения
С. Костов
Н. С. Сто

Сидеров е роден през 1926г. в с. Върбово, Харман-
лийско. В миналото симпатизирал на legionерите. След 9.IX.944г.
бил приет за член на РМС, но наскоро след приемането му, изклю-
чен като бездееен. През май 1951г. минал нелегално в Гърция.
От там заминал за Италия, след това Франция и накрая се уста-
новил в гр. Манхайм - Западна Германия. Не е известно какво
работи понастоящем.

При създаването на организацията в нея се запи-
сали 52 души. Тя се обявила в "безрезервна" подкрепа на т.н.
"Временно българско представителство" и излезла с декларация
по този въпрос в органа на "Временното българско представител-
ство" вестник "Един завет".

Постепенно броят на членовете на организацията
започнал да намалява. В проведеното през декември 1959г.
годишно събрание взели участие 17 души, в това число и няколко
души от т.н. "Българска войскава част". Събранието било прове-
дено в пивницата на изменника на родината Димо Стоев в град
Манхайм. Коста Сидеров направил опит да проведе събранието
набързо, като се мотивирал, че Никола Костов не можел да вземе
участие в работата на събранието. Един от делегатите, обаче,
се противопоставил на това и се наложило събранието да
утвърди дневен ред - отчет за дейността на организацията и
избор на ново ръководство. За председател на събранието бил
избран изменникът на родината Георги Илов.

Устен доклад за дейността на организацията бил
направен от Сидеров. Той съобщил, че организацията била създа-
дена по указание на Никола Костов. Последният бил съставил и
устава на организацията. Според Сидеров организацията имала
за цел "да обедини всички българи на надпартийна база под
ръководството на царя". Напоследък, обаче, т.н. "Български
национален фронт"/БНФ// групата Христо Статев, д-р Александър
Любенов/ водел борба да слее организацията "Цар Симеон II"
с организациите на БНФ.

При станалите разисквания бил критикуван Сиде-
ров, че събирал сведения, както за членове на организацията,
така и за други българи, живущи в Западна Германия, които све-

260

-3-

дения изпращал на Никола Костов. При това Сидеров давал неверни сведения, като се опитвал да клевети някои лица.

В изказването си изменникът на родината Димо Стоев се обявил против опитите на БНФ и по-специално против намеренията на д-р Александър Любенов "да превземе организацията". Стоев апелирал към членовете на организацията да вържат обратно на изпращача изпращаните от д-р Любенов писма и окръжни.

След разискванията се пристъпило към избиране на ново ръководство. За бъдещ председател се оформили две предложения: едното за Коста Сидеров и другото за един студент. С един глас болшинство бил избран студентът (името му не е известно). В новото ръководство бил избран и Георги Илов.

(Изготвена по материал от Париж с многократна проверка)

1960 година

София

Изпълнител *Грозев*
ИТ-96

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ Т-ДС
Генерал-майор *Грозев*

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

135

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

УМ
ДОНАСВ
"ШНАЙДЕР"
18.IX.1952 г.

СПРАВКА

ОТНОСНО: Създаването на нов национален комитет на Българската вражеска емиграция в чужбина.

Във Франция бил сформирован инициативен комитет, които имал за задача изграждането на нов национален комитет за обединение на Българската вражеска емиграция, в които да не участва Гешто. В инициативния комитет влизали: Момо Тенев, Вико Сотиров, Сава Купов, Милка Краус, Стефан Попов. Другите членове не са известни. Идеята за създаване на такъв комитет била живо поддържана от царския двор в Мадрид. Като представител на последния, във формирането на новия комитет, щял да участвува Кюсеиванов, който смятал, че за сега не трябва да се избязва с образването на комитета, а било необходимо да се изчакаат председателските избори в САЩ за да се види дали ще има промяна в американската външна политика. По този въпрос с Кюсеиванов, а говорил Сава Купов. Стефан Попов - Воднитатска Симеон II, не бил съгласен с Кюсеиванов и смятал, че трябва незабавно да се пристъпи към образването на нов комитет, поради това бил в сериозни противоречия с царския двор.

5.XI.1952 год.

Изготвил справката:

За Н-У ОТДЕЛЕНИЕ: *Удовички*

/ц.Петков/

София
11 ноември 1953 година

142
Строго поверително!
Написано в 3 екз.

Бр. Пашев
БТНОК - 10
ЖЛ

С П Р А В К А

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Разногласията сред българската вражеска емиграция и създаването на нов Национален комитет.

Разногласията сред вражеската емиграция във Франция напоследък вземат все по-остър характер. Изострят се противоречията между ГЕМЕТО, който представлява БЗНС - пладненци и ТОНЧО ТЕНЕВ - представител на БЗНС - гичевисти. От друга страна се изострят противоречията вътре в групата на ГЕМЕТО, която е разделена на две - едната под ръководството на ЦЕНКО БАРЕВ, която ГЕМЕТО поддържа и другата под ръководството на МИЛКА ГЕНАДИЕВА.

На състоялото се заседание на Националния комитет на ГЕМЕТО /БНК/ на 23,24 и 25.IX.т.г. в Париж, ГЕМЕТО е получил генерално пълномощно да подбира и кооптира членове на Националния комитет от всички партии. Взето е било решение, броя на членовете на Националния комитет да се увеличи на 27. Това значи, че комитетата се увеличава с 14 члена. Тоя Национален комитет щял да представлява задгранично правителство на България. Създава се Национален съвет от 100 члена, който щял да представлява Народното събрание зад граница. С това се целяло да се ангажират повече хора от различните партийни групировки, а това в действителност щяло да покаже пред американците, че ГЕМЕТО се явявал единствения представител на емиграцията зад граница, като по такъв начин ГЕМЕТО щял да затвърди своето положение пред американците и издействува наново отпускането на помощите, които са били спрени преди една година, поради съществуващите разногласия между различните емигрантски групировки.

Въпреки направените опити от страна на ГЕМЕТО да се постигне разбирателство с ТОНЧО ТЕНЕВ преди и през време на посещението му в Париж, не е постигнат никакъв резултат в това отношение.

143
ГЕМЕТО е постигнал споразумение с ДАМЯН ВЕЛЧЕВ в лицето на полковник ИВАН ГОЛОГАНОВ, който е представител на Военната лига в Париж, за включването на същата в Националния комитет на ГЕМЕТО /БНК/.

С поемане инициативата от ТОНЧО ТЕНЕВ за създаването на нов Национален комитет от началото на 1953 година, се цели да се понижи авторитета на ГЕМЕТО, а впоследствие да се отстрани същия от ръководството на емиграцията.

Сформирането на новия комитет щяло да стане в началото на м.ноември т.г. Изработен е бил проект за създаването на инициативен комитет, в който щели да влязат представители от Земеделския съюз - гичевисти, Демократическата партия, Социал-демократическата партия - Пастухов и Независими. Към този инициативен комитет щял да се образува ексекютивен комитет със задача да води преговори с отделни лица.

На първо време в комитета щели да влязат ТОНЧО ТЕНЕВ, Д-р РИНДОВ, Ст. УГРИНОВ, Д-р МАТЕЕВ - всичките земеделци, ДИМИТЪР ТОДОРОВ ВАЦОВ, понастоящем в Турция, ПАНАЙОТОВ-сега във Венецуела, МОЛОВ и СВЕТОСЛАВ /СВЕТО/ РАДЕВ - демократи.

Задачата на новосъздавания се комитет била да води борба срещу ГЕМЕТО и БНК, което щяло да залегне в устава на новия комитет, срещу монархистите и за всяване разногласия между ГЕМЕТО и ДАМЯН ВЕЛЧЕВ.

Набелязани са били хора за привличането им на страната на новия комитет и използването им в борбата срещу ГЕМЕТО, като проф.ХРИСТОФОРОВ, който живеел с надеждата, че ще стане министър на просветата в България. От Националния комитет на ГЕМЕТО щели да бъдат привлечени ВАЛАБАНОВ и МИЛЕВ. Това били първите хора, които щели да напуснат ГЕМЕТО, заедно с МИЛКА ГЕНАДИЕВА. Напоследък ДИМИТЪР ЛОЗЕВ, член на геметовския комитет, се е обявил за привърженик на ТОНЧО ТЕНЕВ. Предполага се, че в скоро време щял да се обяви за противник на ГЕМЕТО и АНГЕЛ ПАНДЕВ.

В резолюцията, приета на конференцията на БЗНС /групата на ТОНЧО ТЕНЕВ/, състояла се на 18.IX.1953 година в Париж, се настоява пред ръководството на Международния Селски съюз със седалище в САЩ да ревизира приемането за член на този съюз групата "Пладне" и на нейно място да бъде приет "истинския" земеделски съюз Врабча 1 /Гичевисти/.

3. ~~197~~
197

За сега са се очертали в средите на емиграцията три фракции: тази на ГЕМЕТО, на ТОНЧО ТЕНЕВ и на монархистите, обаче, се забелязва стремеж от страна на монархистите да привлекат на своя страна ТОНЧО ТЕНЕВ. В такъв случай ще останат да съществуват две фракции: тази на ГЕМЕТО и обединената фракция на ТОНЧО ТЕНЕВ и монархистите.

За сега най-силната групировка е била тази на анархистите, но и те се разцепили на две. Едното крило с водач ИВАНОВ е било в подкрепа на ГЕМЕТО, а другото, което сега се формирало, било против ГЕМЕТО.

---000000---

Изпълнител:.....

Отпечатала: МХ

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

137

София

19 декември 1953 год.

Строго поверително!

Отпечатано в 4 ека.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Разногласията сред българската вражеска емиграция и създаването на нов Български освободителен комитет.

По наши сведения, разногласията сред българската вражеска емиграция във ФРАНЦИЯ напоследък още повече са се изострили. Това особено важи за двете враждуващи помежду си групировки на БЗНС - геметовци и гичевисти.

ГЕМЕТО е успял да предотврати временно разцеплението на ръководения от него Български национален комитет "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ", който се е съгласил по време на заседанията на комитета от 21 до 30 септември т.г. в ПАРИЖ на компромиса щото личните му неприятели ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ и КОСТА ШОПОВ да не бъдат изключени и комитетът да бъде разширен с привличането на нови представители на другите политически партии и обществени кръгове зад граница, като ДАМИАН БЕЛЧЕВ, проф. СТРАНКИ и др. С това, обаче, той не е постигнал целта си - да затвърди положението си като единствен представител на българската емиграция, за да може да разчита на възобновяване на помощите от американския комитет "СВОБОДНА ЕВРОПА", помощи, спрени именно поради съществуващите разногласия между различните емигрантски групировки. Опитите на ГЕМЕТО за постигане разбирателство с ТОНЧО ТЕНЕВ не са дали никакъв положителен резултат. Напротив, последният е поел инициативата за създаване на нов Български национален освободителен комитет. За целта е бил съставен един постоянен комитет за свързка между представителствата на БЗНС "ВРАБЧА 1", Демократическата партия, Социалистическата партия - КРЪСТЮ ПАСТУХОВ и независимите. От своя страна този постоянен комитет е изградил инициативен комитет, чиято задача била да създаде новия "истински дееспособен Български освободителен комитет". В състава на новоизграждащия се комитет засега влезали: инж. ТОНЧО

45

2.-

ТЕНЕВ, д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ, СТОЯН УГРИНОВ - всички от БЗНС "ВРАБЧА 1"; ДИМИТЪР МОЛЛОВ, СВЕТОСЛАВ КРДАНОВ и СВЕТОСЛАВ /СВЕТО/ РАДЪЕ от Демократическата партия; МИЛКА СИМЕОНОВА-КРАУС- от Социалистическата партия - ПАСТУХОВ и ПАНАЙОТОВ, емигрант във ВЪНЦУЕЛА. Наслязани за привличане в к-та били проф. П. ХРИСТОФОРОВ, проф. НИКОЛ БАЛАБАНОВ, д-р НУНЕВ, ветеринарен лекар, МИЛЮ МИЛЧЕВ и др. Напослед ДИМИТЪР ЛОЗЕВ, доскоро активен геметовец, се е обявил за привърженик на ТОНЧО ТЕНЕВ. Предполагало се, че в скоро време АНГЕЛ ПАНДЪЕ ВЪЛЧО ВАНГЕЛОВ и КРЪСТЮ ЗАРЕВ ще направят същото. ДИМИТЪР ТОДОРОВ БАЦОВ, сега в ТУРЦИЯ, е дал съгласието си да участва в новия комитет.

На конференцията на гичевистите, състояла се в ПАРИЖ на 18 октомври т.г., е била приета резолюция, в която между другото още веднаж се настоявало пред Международния селски съюз в САЩ да бъде ревизиран въпроса за членуването на шладненци в този съюз и в тяхно място да бъде приет "истинския" БЗНС "ВРАБЧА 1".

На конференцията ТОНЧО ТЕНЕВ и представителя на Демократическата партия СВЕТОСЛАВ КРДАНОВ, който поднесъл приветствия, са съветвали емигрантите да емигрират в различни други страни, където да се настаняват на постоянно местожителство и си търсят работа, тъй като нямало изгледи за скоросна война и връщане в България. Лагерите трябвало да бъдат напуснати от всички работоспособни емигранти. Там трябвало да останат само старците. Лично ТОНЧО ТЕНЕВ смята да се настани в КАНАДА или АРЖЕНТИНА и да работи като инженер в някое предприятие.

В последно време горното становище се е затвърдило в почти всички емигранти, както гичевисти, така и геметовци, и дукът на емиграцията в ПАРИЖ бил изобщо паднал.

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР.
 Генерал майор: *[Signature]*
 /Хр. Воев/

ДС и ВРАЧЕСКИТЕ
 ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

138

U

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2

СПРАВКА

ОТНОСНО: Общия български освободителен комитет.

От наличните агентурни сведения и легални източници, за "Общия български освободителен комитет" се установява следното:

След разцеплението между геметовци /"Шладно" / и гичевистите /Врабча 1/, станало през 1950 год., ТОНЧО ТЕНЕВ, като водач на последните отпочва борба, както срещу личността на Гемето, така и срещу оглавявания от него МНК / Български национален комитет - "Свободна и независима България"/.

В тази борба за своя съзваница гичевистите първоначално привличат националистите от "Бъзарядане" и социалистическата група на МИЛКА КРАУС/ групата КРЪСТЮ ПАСТУХОВ, незначителна по брой/. Обвинявали ги Гемето в диктаторство, разточителство и разхищение на получаваните от американците пари за собствени и комерсиални цели, гичевистите успява да голяма степен да го дискредитират пред емигрантите в Париж. Благодарение на това дискредитиране и на подкрепата на "Бъзарядане" и социалистите, гичевистите успяват да изземат от геметовците през 1950 год. ръководството на двете месови емигрантски организации в Париж - "Дружеството на българските бегълци" и академичното д-во "Васил Васки" / последното се разваля през 1951 год./ . Особено трайни и от значение се явяват тяхните позиции в д-вото на бегълците, което и до сега е под тяхно ръководство.

Съдновременно, гичевистите полагат усилия за създаване на нов национален комитет, който да противопоставят на комитета на Гемето. По агентурен път става известно, че през лятото на 1952 год. гичевистите в лицето на ТОНЧО ТЕНЕВ, се почнали създава за създаване на нов национален комитет под наименованието "Български освободителен център". За целта се отправени влад имам останелите политически партии. Такова съобщение се появява и в брой 11-ри на в. "Национална България" / орган на БНФ/ от 4. септември 1952 год.. Според вестника, за няколко

2.-

3

тора се сочат членовете на извънградното ръководство на БЗНС "Бребча": в изминало инженер ТОМЧО ТИМЪВ, ДИМИТЪР ТОДОРОВ БАЦОВ, д-р КОНСТАНТИН РАДИЛОВ. Политическата програма, която трябва да изгради комитета, според същия вестник се изразява в следното:

1. Изграждане на единен център, обединяващ различните политически групировки на антикомунистическата емиграция.

2. Неспособността на БНК да създаде такъв комитет и компромисването му като организация "монополизирала освободителната борба на емигрантите и използваща я за свои лични цели".

3. Обединението да се извърши около политическите партии и организации, участвали в политическия живот на страната до 19.4.1934 г. при утвърдена демократическа програма.

4. Призвикване към комитета на отделни изтъкнати лица и общественици, представители на църквата, войската, науката, търговските и промишлените съсловия, синдикални движения и други.

Тези проговори и сондажи продължават до септември 1953 год. когато се спечелени социалистите на МИЛКА КРАУС и демократите, представявани от ДИМИТЪР ЖИЛЛОВ. На 10. IX. 1953 год. от тези групировки е подписана декларация/поместена в бюлетина на БЗНС-"Бребча 1" от 4. януари 1954 год./, с която се оповестява създаването на временен инициативен комитет, който да влезе в допир с всички български среди за учредяване на "Общ български освободителен комитет". В декларацията се отрича БНК "Свободна и независима България", който "образуван на грешни начела, увлечен в лични разпръскки и дребни сметки, не допринася нищо за борбата на свободните народи срещу комунизма" и че за момента липсва истински български дееспособен комитет, който да защитава българските каузи и да се грижи за българската антикомунистическа емиграция". До тези причини същата оповестяват, че са "установили помежду си единстводействие, подобно на онова, което съществувало при народния блок през 1931 год. и правителството на КОНСТАНТИН МУРАДОВ през 1944 год."

Исканията адресирани към всички българи, без разлика на политически убеждения да се обединят около инициативния комитет за създаване на "Български освободителен комитет", върху следната политическа програма:

1. Освобождение на България от комунизма, при помощта на западните демокрации, начело със САЩ.

2. Установяване на демократичен ред и по конституционен път определяне бъдещата форма на управление на България.

3. Подкрепа на идеята за образуване на "Обединена Европа".

3.-

4

4. Полагане грижи за българската антикомунистическа емиграция защита на нейните интереси. Подкрепа на еполитическите емигрантски дружения.

5. Българския освободителен комитет се обявява за национална политическа организация, съставена на партийно-коалиционни начала от българските демократически партии и организации, в сътрудничество на различните български институти и независими общественици. Не могат да участват в него групи и лица с авторитарни разбирания и тенденции.

Според получените сведения, в комитета се приети да участват:

От страна на БЗНС "Бребча 1" - ТОМЧО ТИМЪВ, д-р КОНСТАНТИН РАДИЛОВ, д-р МИЛКО ЖАРОВ, СТАНИ УГРЕНОВ, ДИМИТЪР ЛОЗЕВ във Франция и ДИМИТЪР Т. БАЦОВ в Турция и КИРИЛ ПАНАГОТОВ във Венецуела.

Демократическа партия - ДИМИТЪР ЖИЛЛОВ, СВЕТΟΣЛАВ КОЛАНОВ, СВЕТΟΣЛАВ РАДИВ.

Социал-демократическа партия - / КРЪСТЪ ПАСТУХОВ / - МИЛКА КРАУС
Очаква се да бъдат привлечени МИЛКО ХРИСТОВ ЖИЛЪВ и НИКОЛА БАЛАБАНОВ, за които се съобщава, че са напуснали БНК и на АНТОН ПАНДЪВ и КРЪСТЪ ЗАРЪВ, членове на германския БЗНС в Париж.

Инициативния комитет е излъчил президент в състав:

ТОМЧО ТИМЪВ, ДИМИТЪР ЖИЛЛОВ и МИЛКА КРАУС. Същият има мандат да подписва протоколи, обращения и издава нареждания. Пристъпвало се е към изработване на прокламации до 4-вото на външните работи на САЩ, Англия и Франция и до комитета "Свободна Европа"; с които ги уведомява за образуването на инициативния комитет.

За сега липсват данни за да се прецени каква роля да изиграе инициативния комитет и до колко ще може той да обедини около себе си емигрантската емиграция.

В съзвучие демократическата партия на ДИМИТЪР ЖИЛЛОВ и социал-демократическата на МИЛКА КРАУС, съществуват за сега повече на книга, отколкото в действителност, без да имат значителен брой последователи. При настъпването, обаче, разпадане на БНК, вследствие на което и бе изоставен от американците още в края на 1953 год. може да се очаква при евентуална американска подкрепа, да се образува "Общ български освободителен комитет" или, което е по вероятно, да се стигне до обединение между тези два комитета. Вероятно с оглед на това е станало и излизането на ТОМЧО ТИМЪВ в САЩ, който е отпътувал на 25 януари 1954 год.

4-5

Според получените агентурни сведения, ТОНЧО ТЕНЕВ е писал до приятелите си в Париж, че е предмет на голямо внимание от страна на американците и че се очаква в скоро време образуване на нов национален комитет.

София, 16.III.1956 год.

Изпосено в 6 екса.

№ 1 - др. Министър

№ 2 - др. Зам. Министър

№ 3 - др. Боев

№ 4, 5 и 6 управление

I, II и III - ДС

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

139

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

4

<p>СЛУЖБА "ИНФОРМАЦИЯ И АРХИВ"</p> <p>РАЗПОВЕРЕНО</p> <p>по Рег. № 344</p> <p>от 27.04.05г.</p>

СПРАВКА

ОТНОСНО: Организацията на изменниците на родината "Коалиционен съвет/център/ на българските политически партии" в Париж.

I. ВЪЗНИКВАНЕ.

В края на 1955 година, по инициативата на ТОНЧО ТЕНЕВ - бивш народен представител от БЗНС /о/ и при сътрудничеството на ДИМИТЪР МОЛЛОВ - демократ и МИЛКА КРАУС - социалист, в Париж бе образуван така наречения "Коалиционен съвет /център/ на българските политически партии".

Целта на създадения съвет бе да привлече представители от всички бивши буржоазни български партии с изключение на фашистите и постепенно да се превърне в обединителен център на вражеската емиграция, като измести "Българския национален комитет" /БНК/ оглавяван от Г. ДИМИТРОВ.

Идеята за създаването на споменатия "Коалиционен съвет" води началото си от борбите и антагонизма, проявили се в БНК непосредствено след образуването му и в частност от борбата между ГИГАТО и ТОНЧО ТЕНЕВ.

Пръв, който поде най-остра борба срещу ГИГАТО бе ТОНЧО

-2-

5

ГЕНЕВ. Постепенно срещу ГЕМЕТО се обявиха и други членове на БНК, като НИКОЛА БАЛАБАНОВ - бивш пълномощен министър в Италия, МИЛЪО МИЛЕВ - бивш пълномощен министър в Швеция и др. Първоначално борбата бе насочена срещу личността на ГЕМЕТО, който бе обвинен в неотчитане на суми, присвояване на такива за свои лични цели, в обграждането му с тесен кръг негови хора, както и в диктаторство и налагане на неговата воля в комитета. Впоследствие, когато станало ясно, че ГЕМЕТО здраво се е окопал в БНК, както и в много международни организации, че авторитетът му е голям и че не ще бъде лесно ототраняването му от ръководството на БНК, неговите противници замислиха да образуват нов национален комитет, който да бъде противопоставен на БНК и да измести последния. Така борбата срещу ГЕМЕТО се превърна в борба срещу БНК.

След изключването на ТОНЧО ТЕНЧЕВ от БНК в края на 1950 година, от същия комитет отпаднаха и други членове. Отделилите се от БНК земеделци напуснаха "БЗНС в изгнание" и се обособиха в самостоятелна земеделска група, наречена "Задгранично представителство на БЗНС - Врабча 1".

През лятото на 1952 година емигрантите членове на "БЗНС - Врабча 1", начело с ТОНЧО ТЕНЧЕВ, започнаха сондажи за създаването на нов национален комитет, като апелираха към останалите политически партии да подкрепят тяхната инициатива. Същите уопяха да привлекат към сътрудничество емигрантите социалисти начело с МИЛИКА КРАУС и емигрантите демократи, представлявани от ДИМИТЪР МОЛЛОВ. В резултат на тази дейност бе образуван така наречения "Политически комитет на българските демократически партии", който обхваща: "Задгранично представителство на БЗНС - Врабча 1", "Българска демократическа партия", и "Българска работническа социалдемократическа партия/обединена/". Поменатите групировки влизали в този комитет запазват своята самостоятелност.

На 10 септември 1953 година същият комитет излезе с декларация, в която съобщи за образуването на "инициативен комитет", който да влезе във връзка с други политически групировки на българската емиграция за учредяването на "Общ български освободителен комитет".

-3-

4

В тази декларация се отрича БНК, като се подчертава, че "същият е образуван на грешни начала и, увлечен в лични разпръвки и дребни ометки, не е допринесъл нищо за борбата на "освободните народи срещу комунизма". Според декларацията "за момента липова иотински български дееспособен комитет, който да защитава българската кауза и да се грижи за българската антикомунистическа емиграция".

II. ПРОГРАМА ЗА ДЕЙСТВИЕ.

Подписалите гореспоменатата декларация заявиха, че са "установили помежду си единодействие, подобно на онова, което съществуваше при народния блок през 1931 г. и при правителството на КОНСТАНТИН МУРАВИЕВ през 1944 година". Те апелираха към всички българи - емигранти, без разлика на политически убеждения, да се обединят около инициативния комитет за изграждането на единен център, обединяващ различните политически групировки на антикомунистическата емиграция върху следната политическа програма:

1. Освобождение на България от комунизма при помощта на западните демокрации, начело със САЩ.
2. Установяване на демократичен ред и определяне на бъдещата форма на управление на България по конституционен път.
3. Подкрепяне идеята за образуване на "Обединена Европа".
4. Грижи за българската антикомунистическа емиграция, съдействие и подкрепа на аполитични емигрантски сдружения с ясно определена и подчертана цел - защита интересите на отделния политически изгнаник и запазване на неговото достойнство, чест и национално съзнание, както и неговото физическо здраве.
5. "Общият български освободителен комитет" се обявява за национална политическа организация, съставена на партийно-коалиционни начала от българските демократически партии и организации в сътрудничество с различните български институти и независими общественици. В същия не могат да участвуват групи и лица с авторитарни разбираня и тенденции.

-4-

III. СЪСТАВ

В създадения инициативен комитет участваха:

От страна на "Задграничното представителство на БЗНС-Врабча 1": ТОНЧО ТЕНЕВ, д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ, д-р ВЕЛИКО МАТЕЕВ, СТОЯН УГРЕНОВ - всички във Франция и КИРИЛ ПАНАЙОТОВ - Венецуела.

От страна на "Демократическата партия": ДИМИТЪР МОЛЛОВ, СВЕТОСЛАВ РАДЕВ и СВЕТОСЛАВ КЕДАНОВ - всички във Франция.

От страна на "Социал-демократическата партия" - МИЛКА КРАУС - Франция.

Инициативният комитет е излячил президиум в състав: ТОНЧО ТЕНЕВ, ДИМИТЪР МОЛЛОВ и МИЛКА КРАУС. Президиумът е имал мандат да подписва протоколи, обръщения, както и да издава нареждания. Същият е изработил прокламации до министерствата на външните работи на САЩ, Англия и Франция и до комитета "Свободна Европа", с които уведомил последните за образуването на инициативния комитет.

Инициативният комитет е установил и е поддържал контакт с различни политически течения сред емиграцията с оглед разширяването на първоначално образувания "Политически комитет на българските демократически партии".

По-късно в този комитет е било определено място и за "Национал-либералната партия", като е било променено и названието му в "Коалиционен съвет/център/ на българските политически партии" при следния състав:

Председател - ТОНЧО ТЕНЕВ - "Задгранично представителство на БЗНС - Врабча 1".

Подпредседатели - ДИМИТЪР МОЛЛОВ - "Българска демократическа партия" и МИЛКА КРАУС - "Българска социал-демократическа партия".

Секретар - СТОЯН УГРЕНОВ - "Задгранично представителство на БЗНС - Врабча 1".

Член - проф. П. ХРИСТОФОРОВ - за българските просветни културни институти.

7

-5-

IV. ДЕЙНОСТ И ОТНОШЕНИЕ КЪМ ДРУГИТЕ
ВРАЖЕСКИ ГРУПИРОВКИ.

В края на 1953 година "Коалиционният съвет /център/ на българските политически партии" и "Задграничното представителство на БЗНС - Врабча 1" в Париж са взели решения и препоръки, относещи се до разясняване целите и задачите на "коалиционния съвет" и нотифицирането му пред отговорни американски организации, както и за създаването на сътрудничество между "коалиционния съвет" и отделни изменници на родината, живущи в САЩ. В крайна сметка целта е била създаването на един общоемигрантски комитет. За изпълнение на горните решения през януари 1954 г. ТОНЧО ТЕНЕВ замина за САЩ.

От доклада изпратен от ТОНЧО ТЕНЕВ до "Коалиционния съвет на българските политически партии" в Париж през февруари т.г. се вижда, че незабавно след пристигането си в САЩ същият е влязъл във връзка с напусналите вече БНК НИКОЛА БАЛАБАНОВ, МИЛКО МИЛЕВ и ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ, както и с готвещите се да напуснат БНК КОНСТАНТИН ШОПОВ, бивш народен представител - николапетковист и д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ, социалдемократ. С тези лица ТОНЧО ТЕНЕВ се е постарал да установи линия на единодействие срещу ГЕМЕТО, както и по въпроса за образуването на нов национален комитет, но това не се е постигнало поради съществуващите между тях различия.

Едно от главните противоречия било това за Търновската конституция. НИКОЛА БАЛАБАНОВ, МАЦАНКИЕВ и МИЛКО МИЛЕВ били за нейното безрезервно приемане изцяло като единствена правна база за борба срещу комунизма. Това становище не било въприето от КОНСТАНТИН ШОПОВ и д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ, които се обявили против Търновската конституция.

ТОНЧО ТЕНЕВ изложил пред ШОПОВ и ПЕТКОВ идеята за образуването на един "български освободителен коалиционен комитет" с преобладаващото участие на членовете от "коалиционния съвет" в Париж. Съставът на този нов комитет трябвало да обхваща 23 души: девет от "Задграничното представителство на БЗНС - Врабча 1", трима от "Демократическата партия", трима от "Българската социал-демократическа партия", като останалите места трябвало да бъдат попълнени от представители на независимите, научните дейци и военните.

8

-6-

9

ШОПОВ и ПЕТКОВ застанали на становището, че новия комитет трябвало да се създаде на базата на преустройството на съществуващия понастоящем геметовски комитет, което било отхвърлено от ТЕНЕВ. Освен това ШОПОВ и ПЕТКОВ настояли двете земеделски групировки в изгнание - "БЗНС - Врабча 1" и "БЗНС - Пладне" да се обединят и едва тогава да се пристъпило към образуването на комитет. И това условие било отхвърлено от ТОНЧО ТЕНЕВ и преговорите били прекъснати. Като главна причина за неуспеха на преговорите ТОНЧО ТЕНЕВ посочва в доклада си обстоятелството, че ШОПОВ и ПЕТКОВ "си останаха и ще бъдат за в бъдеще отвлечени привърженици на формацията "Стечествен фронт".

ТЕНЕВ е продължил своя контакт с НИКОЛА БАЛА АНОВ и МИЛКО МИЛЧЕВ, които не са възприели идеята "политическите партии да бъдат гръбнака и да оглавят освободителната борба". Освен това те се изказали и против участието в новия комитет на някои от членовете на "коалиционния съвет" в Париж. ТЕНЕВ, обаче, като има предвид, че те са направили някои отклонения от първоначалното си становище за Търновската конституция, храни надеждата, че ще успее да ги привлече, като има предвид тяхното евентуално участие в предлагания от него "Български освободителен коалиционен комитет". В този комитет той счита да включи като представител на национал-либералите и д-р ИВАН РОДЕВ, който е изявил желание да се присъедини към "коалиционния съвет" в Париж.

Във връзка с разширяване състава на "коалиционния съвет" в Париж, както и с оглед евентуалното образуване на нов комитет ТОНЧО ТЕНЕВ се е свързал и с други живущи в САЩ изменници на родината. Все със същата цел той два пъти е посетил Вашингтон. От своите среди и посещения в САЩ ТОНЧО ТЕНЕВ идва до извода, че "Българският национален комитет" на Г.В. ДИМИТРОВ е отречен, "но понеже няма нищо по-добро, по необходимост си служат с него".

Желаяйки да подчертае съществуването на "коалиционния съвет" в Париж, ТЕНЕВ веднага след пристигането си е посетил седалището на комитета "Свободна Европа" в Ню Йорк, където е изтъкнал становището и целите както на "коалиционния съвет" в

-7-

10

Париж, така и на "Задграничното правителство на БЗНС - Врабча 1". Впоследствие ТЕНЕВ няколкократно е влизал във връзка със седалището на комитета "Свободна Европа" както устно, така и писмено. През пролетта на настоящата година той е протестирал пред този комитет против състава на българската делегация за "Събранието на поробените народи", в която са били включени само геметовци, като предложил същата да обхваща всички бивши народни представители и пълномощни министри намиращи се зад граница.

Във връзка с опитите за затвърдяването авторитета на "коалиционния съвет" е и меморандумът изпратен през м.юли т.г. до Женевската конференция, с копия до външните министри на САЩ, Англия и Франция.

В своя доклад до "Коалиционния съвет" в Париж като твърди, че е получил подкрепата на държавни ръководители в САЩ за делото на "Коалиционния съвет", а също и за идеята за създаването на нов национален комитет, ТОНЧО ТЕНЕВ настоява за по-бързото изграждане на последния. Той счита, че забавянето в тази насока би се отразило зле върху тяхната кауза, тъй като националистите, сгруппирани около "Българския национален фронт" /със седалище в Мюнхен/ и "Дружеството на свободните българи" /със седалище в Париж/ се стремят да привлекат и обединят около бившето царско семейство значителна част от емиграцията. В случай, че имат успех той би представлявал сериозна пречка за създаването на нов национален комитет.

V. ПЕЧАТ

Като печатен орган "Коалиционният съвет" използва информационния бюлетин на "Задграничното представителство на БЗНС - Врабча 1". Същият се издава периодично в Париж.

28.X.1955 година

С о ф и я.

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 40

Из архивите на

530

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: МЕЖДУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА АНАРХИСТИТЕ.

По сведения от официални източници и потвърдени от наши такива е известно, че в ПАРИЖ съществува "Международна организация на анархистите".

Българските анархисти намиращи се във ФРАНЦИЯ са представени в тази организация от д-р ХАДЖИЕВ, близък на гететовските среди в ПАРИЖ.

В ПАРИЖ съществувала и друга група анархисти оглавявана от ИВАН РАЙЧЕВ. Тази група била за "самостоятелна политика".

Неизвестно от коя от тези групи се издава вестник "Наш път", който се списва на български език и е изпълнен с клевети срещу нашата страна.

По сведения от заловени изменници, потвърдени от агентурни такива, в лагера "ЛАВРИОН" в ГЪРЦИЯ, през 1951 година е съществувала група анархисти, ръководени от СЛАВЧО НИКОЛОВ от с. Жостово, Гоцеделчевско.

Групата е била разформирана от гръцките власти и повечето от членовете ѝ заминали за НОВА ЗЕЛАНДИЯ и АВСТРАЛИЯ.

В същия лагер е имало група емигранти привърженици на ВМРО с ръководител АНТОН ПОП НИКОЛОВ, Групата е била разформирана от гръцките власти през м. юни 1951 година.

_____ януари 1954 година
С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:
/Хр. Боев/

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 41

Из архивите на ДС

531

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: организациите на изменниците на Родината - анархисти, намиращи се във Франция.

През периода 1947-1949 год., по нареждане на международната централа на анархистите от България избягаха около 50-60 анархисти. Болшинството от избягалите зад граница анархисти, възлизали на няколко десетки души са съсредоточени във Франция.

Зад граница анархистите имат две главни организации: ФАКБ "Федерация на анархо-комунистите в България" и БКТ /анархо-синдикалисти./ Центърът на тези организации е Париж. Освен тях в Париж съществува така наречената просветна група, в която членуват анархо-комунисти.

Макар и малко на брой, анархистите зад граница водят активна противонародна дейност. Те съблюдават строга конспиративност във вътрешно-организационния си живот и трудно допускат проникването на нови членове в организациите си. Кореспонденцията помежду им е зашифрована.

От живущите зад граница анархисти по-известни са имената на следните: ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ, ИВАН РАЧЕВ, ХРИСТО НЕСТОРОВ, д-р ВЕЛКО ГЕОРГИЕВ, ДИНО ДИНЕВ, ИВАН ШУРОЛИНКОВ, ПЕТКО ВАСИЛЕВ, ХРИСТО ШУМУЛДЖИЕВ, ТРЕНДАФИЛ МАРУЛЕВСКИ, АТАНАС и ВЛАДИМИР КАРТАЛСКИ, ЖЕЛЯЗКО РУСЕВ, БОРИС АНДОНОВ, СТЕФАН МАНОВ, КИРИЛ АНАЧКОВ, АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСИЕВ и ДОНЧО КАРАИВАНОВ.

Българите-анархисти във Франция поддържат връзки с организациите на френските и чужди анархисти във Франция и извън нея.

Най-активна дейност развиват анархо-комунистите, които представляват болшинството от избягалите зад граница анархисти. Федерацията на анархо-комунистите /ФАКБ/ е образувана през 1951 г.

54 2.- 29

в Париж. Неин главен ръководител е ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ. ФАКБ е една от най-добре организирани и дейни групировки на изменниците на Родината. След образуването си ФАКБ започна да издава бюлетин и списанието "Наш път", чрез които разпространява клеветническа противонародна пропаганда.

Още при създаването на федерацията всред нейните членове възникват противоречия и разногласия, които впоследствие довеждат до образуването на нова група. Борбата се отпочва между ИВАН РАЧЕВ и ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ. На страната на ИВАН РАЧЕВ застават: ХРИСТО НЕСТОРОВ, ДИНО ДИНЕВ, ТРЕНДАФИЛ МАРУЛЕВСКИ, ЖЕЛЯЗКО РУСЕВ, ИВАН ДРЪНДОВ, АТАНАС и ВЛАДИМИР КАРТАЛСКИ, ХРИСТО ШУМУЛДЖИЕВ и др. Първоначално ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ е бил почти сам, но впоследствие успява да привлече на своя страна по-голямата част от членовете на федерацията и да наложи изключването на ИВАН РАЧЕВ и привържениците му.

Различията между двете групи са по принципни и тактически въпроси. Групата на ИВАН РАЧЕВ стои на позициите за активна борба срещу Народната власт, изразяваща се в диверсанта и подривна дейност на територията на нашата страна. Тази група издига лозунга за единна борба против народно-демократичната власт в България заедно с всички недоволни елементи, с изключение на фашистите, както и за създаване на "Общ съюз на съпротивата" вътре в страната. Групата приема сътрудничеството и помощта на американците. Независимо от това, че групата на ИВАН РАЧЕВ приема сътрудничеството на другите вражески групировки в борбата си срещу Народната власт, тя претендира, че прави това в името на своите идеологически цели и задачи и, че в този смисъл тя политически е независима от своите съюзници. Като средства за постигане целите си групата предвижда: разпространяване на устна, печатна и по радиото пропаганда; саботаж в производството; терористични действия спрямо видни държавни и партийни ръководители и накрая, след подготовка и създаване на необходимите условия - вдигане на въоръжено въстание за сваляне на Народната власт.

Групата на ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ се стреми да събере около себе си така наречените "прогресивни сили на българската емиграция" - земеделци, социалдемократи и пр., с цел изграждане на единен фронт

88 3.- 30

и създаване на вътрешно съпротивително движение в България. За свои съюзници тази група обявява геметовци и социалдемократите на д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ и е против сътрудничество с останалите групировки на вражеската емиграция, считайки ги за фашистки. Спрямо своите сътрудници - земеделците, ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ също така има отрицателно отношение, като ги нарича фашисти, но търси тяхното сътрудничество и приятелство, защото счита, че посредством тях анархистите ще могат да установят контакт с масите. От своя страна геметовци още от сега заявяват, че ще ликвидират с анархистите, когато дойдат на власт. ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ привидно се обявява против сътрудничество с американците. Всъщност и неговата група, подобно на всички групировки на вражеската емиграция получава материална и друга помощ от американците с тази разлика, че сътрудничеството и контакта с последните тя осъществява не пряко, а посредством геметовците и социалистите.

По повод горните различия в схващанията за сътрудничеството между ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ и ИВАН РАЧЕВ се завързва полемика. ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ атакува ИВАН РАЧЕВ, заради връзките и сътрудничеството му със звенарите, които той счита за фашисти, а също и заради сътрудничеството му с американците. От своя страна ИВАН РАЧЕВ не пропуска случай да защити звенарите и да докаже, че в БНК /Българския национален комитет/, с който ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ е в сътрудничество, също има звенари и, че ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ напразно отрича връзките си с американците и материалната помощ, която те му дават.

Противоречията между двете групи още повече се изостриха, поради стремежа на ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ да придаде на ФАКБ характер на стегната политическа партия, годна да взема решения и да налага на своите членове, да се подчиняват и съдействуват за изпълнението на тези решения. За целта той въведе по-късно във ФАКБ гласуването чрез болшинство и налагане волята на болшинството над малцинството. ИВАН РАЧЕВ и привържениците му остро реагираха срещу това и с ожесточение защитаваха "чистите" анархистични принципи, обвинявайки ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ в стремеж да превърне ФАКБ в джандарска и фелд-фебелска организация, в прокарване на властнически и антианархистични принципи, както и в стремеж самият той да заеме положение на диктатор. Борбата между двамата взе много остър характер. ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ си постави за цел да отстрани ИВАН РАЧЕВ и неговите некол-

84 4.- 31

цина привърженици от ФАКБ още от самото начало на образуването й. През м.април 1951 год. той направи опит въпросът за разногласията да бъде разгледан и решен в рамките на просветната група, т.е. в по-тесен кръг. Той постави въпроса или ИВАН РАЧЕВ да оттегли обвиненията си срещу него, или в противен случай заплаши, че ще се оттегли от просветната група. Последната, обаче, с не от дневния си ред разглеждането на въпроса, считайки, че не е компетентна да го разреши. ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ напусна същата и премина в синдикалната организация, от където продължи борбата срещу ИВАН РАЧЕВ. По-късно, посредством своите привърженици той се върна в просветната група. Подкрепен от същата и ФАКБ, той постави на разглеждане и пререшаване въпроса за болшинството и малцинството, при което успя да наложи вземането на решения чрез мнозинство. Това впоследствие му даде възможност да наложи изключването на своите противници от групата, а заедно с това и от Федерацията, както и да прокара своите възгледи по тактически и организационни въпроси.

През 1952 год. последователно бяха изключени: ХРИСТО НЕСТОРОВ, ИВАН РАЧЕВ, ДОНЧО КАРАИВАНОВ, ВЕЛКО ГЕОРГИЕВ, ПЕТКО ВАСИЛЕВ, БОРИС АНДОНОВ, КИРИЛ АНАЧКОВ и още петима други анархисти.

Изключването от ФАКБ на ИВАН РАЧЕВ и другите анархисти повдигна голям шум в средите на българите – анархисти, намиращи се във всички капиталистически страни. Някои от тях отправиха до ФАКБ протестни писма и поискаха обяснения във връзка с това.

Изключените от ФАКБ ИВАН РАЧЕВ, ХРИСТО НЕСТОРОВ и ДОНЧО КАРАИВАНОВ образуваха отделна група, към която по-късно се присъедини МИЛЮ ИВАНОВ ИВАНОВ. Тази група започна да издава ежесечен бюлетин "В защита на безвластието", чрез който води борба срещу ФАКБ и ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ. Въпреки непримиримостта на тази борба в бюлетина се спазва пълна конспирация по отношение на ФАКБ, като никога не се назовават имена, а се използват само псевдоними.

Наскоро след отделянето си от ФАКБ, групата на ИВАН РАЧЕВ пристъпи към осъществяване на дело на поставените си цели и задачи. Обявявайки се за "единна борба" срещу установената власт в България и поставяйки си за цел да провери, какви са условията за борба в страната, тя се свързва с американците посредством звенарите в лицето на ЯНКО ДИШЛИЕВ и ЛЮБЕН ТОДОРОВ и изпрати в страната

80 5.- 32

диверсанта група в състав: ХРИСТО НЕСТОРОВ, МИЛЮ ИВАНОВ ИВАНОВ, и ДОНЧО КАРАИВАНОВ. Американците изцяло поеха издръжката и подготовката на диверсанта група. Освен това чрез същата ИВАН РАЧЕВ направи опит да пренесе борбата и всред анархистите в България. За тази цел се е предвиждало разпространението на брошурата на ИВАН РАЧЕВ "Истината по едно предателство", в която се изнасят борбите и противоречията между двете групи.

Въпреки разгромяването на диверсанта група на наша територия, групата на ИВАН РАЧЕВ не дава признаци на отслабване. Същата продължава да издава редовно бюлетин "В защита на безвластието" и да води чрез него печатна кампания срещу ФАКБ. Списание "Наш път" – орган на ФАКБ не дава отзвук на тази кампания. ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ, обаче, заплашва с побоища, убийства и изгонване от територията на Франция всички, които се осмелят да говорят против него. С това той цели да пресече пътищата и възможностите за подновяване на борбите във ФАКБ.

След обособяването на отделна група от страна на ИВАН РАЧЕВ и привържениците му, групата на ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ запази за себе си Федерацията в Париж УФАКБ/, както и "просветната група". Понастоящем ФАКБ се ограничава с разпространяването на противонародна пропаганда чрез печатния си орган – списанието "Наш път" и отбягва от рисковани акции.

Групата на ИВАН РАЧЕВ, макар и представляваща съвсем тесен кръг, крие възможности за развиване на активна противонародна дейност. Нейните привърженици с фанатизъм участвуват в най-рисковани акции.

София, 17.IX.1955 год.

Справката е изготвена въз основа на документи, иззети от диверсанта група, показанията на МИЛЮ ИВАНОВ ИВАНОВ и бюлетина "В защита на безвластието".

18
18

Строго поверително!

УТВЪРЖДАВАМ
ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР - МВР:

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

Ген. майор -
София, _____ 1955 год.

П Л А Н

ОТНОСНО: Провеждане агентурно - оперативни мероприятия по анархистическите лидери и ръководители - изменници на Родината, на разработка при III-то управление - ДС.

Част от анархистическите лидери и ръководители на анархизма в нашата страна понастоящем се намират в чужбина, като изменници на Родината и то предимно във Франция. Там има изградена задгранична ФАКВ, към която са организирани всички анархисти. В задграничната анархистическа организация има разцепление, като са образувани две течения, едното - начело с Иван Рачев и другото - начело с Георги Хаджиев, които водят борба по-между си и стоят на различни позиции по редица въпроси. От добитите агентурни данни се вижда, че пред периода 1949 - 1952 год. изменниците на Родината са подържали идейни връзки с анархистите в страната. Така например през 1951 година те изпращат по предварително уговорен адрес един дамски моден журнал, на гърба на който с тайнопис се дават указания на анархистите в България за работа и подготовка за бягство зад граница. По-късно анархистите в страната са очаквали получаването на една техническа книга също така с определен шифър от Франция, на дали такава книга действително е получена на нас не е известно. Освен това и в настоящия момент някои анархисти продължават идейните си кореспонденски връзки с изменниците на Родината.

За дейността на анархистите - изменници на Родината, намиращи се във Франция разполагаме с много оскъдни данни, поради което не сме в състояние да долавяме техните настроения и намерения спрямо народната ни власт и каква дейност развиват понастоящем.

За да се обезпечи пълно и цялостно наблюдение над целия

19

- 2 -

вражески контингент сред анархистите и органите на ДС да разполагат с данни за поведението и действията им, за връзките на анархистически лидери и ръководители - изменници на Родината с анархистите от страната, дават ли указания и директиви за работа и каква литература прехвърлят, е необходимо да се проведат следните агентурно-оперативни мероприятия:

1. Да се установи сегашното местонахождение, с какво се занимават, какво и къде работят следните анархисти - изменници на Родината, намиращи се във Франция:

✓ г/ ГЕОРГИ ГРИГОРОВ УАДЖИЕВ - работи като агроном в една градина в околностите на Париж, заедно с други анархисти, обажда се от установен адрес.

✓ б/ ТРЕНДАФИМ СТАНКЕВ МАРУЛЕВСКИ - по всяка вероятност работи в заводи "Рено" - Париж, обажда се от установен адрес.

✓ в/ АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ АЛЕКСИЕВ - живее в Париж, по непроверени данни студент по медицина, с неустановен адрес.

✓ г/ ДИНО ПЕТРОВ ДИЖЕВ - живее в Париж, по непроверени данни работи като пилот, с неустановен адрес.

✓ д/ АТАНАС АНТОНОВ ДОЙЧИНОВ - живее в Париж, студент по медицина, с установен адрес.

✓ е/ ЖЕЛЯЗКО МИЛАНОВ РУСЕВ - живее в Париж, работи като гледач, адреса на съдия не е установен.

✓ ж/ ИВАН НИКОЛОВ ДРЪНДОВ - живее в Париж, неустановен адрес.

✓ з/ КИРИЛ ТОНЕВ АНАЧКОВ - живее в Париж, студент по медицина, с установен адрес.

✓ ~~и/~~ ПЕТЪР ДИМИТРОВ ПЕТРОВ - от скоро заедно с жена си заминал от Югославия за Париж, където се е установил на постоянно местожителство, лекар, неустановен адрес.

✓ к/ СТЕЯН ХРИСТОВ МАНОВ - по непроверени данни живее в Париж, неустановен адрес.

✓ л/ ХРИСТО ИВАНОВ ШУМУЛДЖИЕВ - живее в Париж, по всяка вероятност студент, неустановен адрес.

✓ м/ ИВАН ГЕОРГИЕВ ШУРУЛИНКОВ - живее в Страсбург в някакъв колеж, студент по медицина, обажда се от установен адрес - ПК.

По възможност ще се направи проучване за дейността и проявите на посочените анархисти.

Срок - септември 1955 година.

Отг. н-к отд. Величков - I у-е.

2. В задграничната анархистическа федерация има създадени две дечения. Да се установи посочените изменници към кое течение се при

- 3 -

числяват и какво е участието им в живота и дейността на федерацията.

Срок - септември 1955 година.

Отг. н-к отд. Величков - I у-е

3. Да се изясни какви печатни произведения издават изменниците на Родината, кои участват в редактирането им, под чие ръководство е редакцията и къде се намира. От къде се финансира редакцията. Да се осигури получаването от нас на всички задгранични вестници и списания, издавани от изменниците - анархисти.

Срок - август 1955 година

Отг. н-к отд. Величков - I у-е

4. Да се установи сегашното местонахождение във Франция на анархиста - изменник на Родината ИЛИЯ ДИМИТРОВ МЕЧКАРОВ. I управление - ДС с какви материали разполага за него, какво е сегашното му положение, с оглед използването му за агентурно-оперативни цели.

Срок - юни 1955 година.

Отг. н-к отд. Величков - I у-е

5. Във връзка с изпратения през 1951 година моден дамски журнал, на гърба на който с тайнопис се дават указания за анархистите в България, ще се извърши следното:

а/ Ще се установи, кои анархисти живеят на посочените в журнала адреси и от кой се използват

б/ Ще се направи експертиза на провения тайнопис с почерците на изменниците Александър Алексиев и Иван Шурулинков, с цел установяване дали съдите са писали указанията в модния журнал.

в/ Ще бъдат разработени задачи на агент "Красимиров" - на връзка при III управление за установяване на кореспонденски връзки с изменника Александър Алексиев, тъй като между двамата съществува определен начин на връзка, разработен своегорода шифър, който само двамата знаят. Съществува голяма вероятност изпращането на журнала да е станало в резултат на подържаните връзки между двамата, тъй като адреса до който се изпраща е посочен от агента.

г/ Ще бъдат проведени и други мероприятия за изясняване на всички неизяснени до сега въпроси около модния журнал, тъй като работата по него е изоставена и не е доведена до край.

Срок - юли 1955 година.

Отг. Величков - I у-е.

и-р Василев - III у-е.

6. Да се направи проверка изменниците - анархисти подържат ли връзки с другите изменнически групировки и кои от анархистите

- 4 -

са заангажирани в това и в какво се изразяват тези връзки.

Срок - август 1955 година.

Отг. - н-к отд. Величков - I у-е.

7. През 1951 година анархиста инженер Борис Александров Янев е помолил агент "Анибал" да се съгласи на неговия адрес да се получи една техническа книга от Франция с определен шифър, в който цели да се дадат известни указания за работа. Поради факта, че агент "Анибал" /тогава още не е бил вербован/ е отказал да получи такава книга, въпреки нееднократното настояване на инж. Борис Янев, последния постепенно е охладил отношенията си към него. В следствие при насочването на агента към обекта Янев не са се получили съществени резултати. По повод на това:

а/ Да бъдат разработени задачи за насочването на агент "Стоянов" - ползващ се с доверие пред обекта, с цел изясняване Янев получил ли е такава книга, кой е използвал за това, от кого е получил книгата и всички въпроси относно се за връзките на инж. Янев с анархистите от Франция.

б/ Агент "Стоянов" ще бъде насочен и към анархиста Стоян Хубенов - много близка идейна връзка на Янев, пред когото последния много се доверява.

в/ Ще бъдат разработени задачи на агент "Анибал" за целесъобразното му използване по обекта Янев.

г/ Ще бъдат разработени и други агентурно-оперативни мероприятия за изясняване на всички неизяснени до сега въпроси по сигнала с техническата книга, тъй като работата по него е изоставена.

Срок - 20 юни 1955 година.

Отг. - и-р В. Василев - III у-е

8. Да бъдат разработени мероприятия за подготовка и изпращане на агент "Пламен" - на връзка при III управление - ДС, по легален начин във Франция, като се уреди въпроса с изпращането му на специализация. Агент "Пламен" е в близки идейни връзки с изменниците Диню Петров Динев и Желязко Миланов Русев и др. Освен това агента се ползва с голямо доверие пред активните анархисти в страната, които при евентуалното заминаване на агента за Франция обективно биха го използвали за техни цели.

Срок - 1 юли 1955 година.

Отг. - н-к отд. Величков - I у-е

и-р В. Василев - III у-е

- 5 -

9. Да бъдат разработени задачи за използване кореспонденските връзки на агент "Стоянов" с изменника Трендафил Марулевски, аг. "Красимиров" с изменника Александър Алексиев, агент "Анибал" с изменника Иван Шурулинков, като съвременно да бъдат насочени за по-активното разработване на реднинските и идейни връзки на посочените изменници на Родината.

Срок - 15 април 1955 година
Отг. - и-р В.Василев - III у-е

10. Чрез II управление - ДС да се извърши проверка има ли засечена някоя анархистическа връзка и изменниците на Родината използват ли възможността чрез френската легация да поддържат връзки с анархистите в страната. Пренася ли се чрез легацията анархистическа литература.

Срок - 20 април 1955 година
Отг. - и-р В.Василев - III у-е

11. За всеки един от посочените изменници на Родината да бъдат разработени агентурно - оперативни мероприятия за активното разработване на близките им и идейни връзки в страната.

Срок 1 април 1955 година.
Отг. и-р В.Василев - III у-е

Посочените в плана изменници на Родината да бъдат взети на активна разработка от III управление - ДС, като към всеки по отделно да бъдат разработени конкретни мероприятия.

ПРЕДЛАГА, ЗАМ.НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III - ДС -

Подполковник -

С Ъ Г Л А С Н И:

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III - ДС НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I - ДС
Ген.майор: Полковник:
София, _____ 1955 година София, _____ 1955 година.

ДС и ВРАЧЕСКИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 43

12

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Организацията на българските анархисти в Париж - Франция.

I. ВЪЗНИКВАНЕ, ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ и ВРЪЗКИ с ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

По нареждане на "Международната организация на анархистите", чието седалище е в Париж, през 1947/48г. от България са избягали във Франция около 60 изменници на родината - анархисти. По-известни от тях са: Георги Григоров Хаджиев, Иван Рачев Иванов, Дончо Караиванов, д-р Велко Георгиев Велков, Иван Георгиев Шурулинков, Петко Василев Петков, Христо Шумолджиев, Трендафил Станков Муралевски, Атанас и Владимир Каргалски, Железко Миланов Русев, Борис Станакиев Андонов, Александър Стойчев Алексиев и др.

По инициатива на "Международната организация на анархистите", през 1901 г. в Париж ~~бе~~ образувана "Федерация на анархо-комунистите от България" - ФАКБ. Първоначално в ръководството на организацията са влизали - Георги Григоров Хаджиев - главен ръководител, Христо Димитров Несторов /убит като диверсант в НРБ/, Иван Рачев Иванов и Диню Петров Динев.

Политическата програма на ФАКБ се състоеше в следното:

1. Да групира около себе си "прогресивната и свободолъбива" българска емиграция за борба срещу българския болшеvizъм.

2. Да продължава "енергично, всеотдайно и с ентузиазъм борбата за освобождението на нашата страна".

За свои съюзници организацията на анархистите обявява БЗНС на Гемето и Социалдемократическата партия на д-р Георги

-2-

13

Петков. като форма на борба провъзгласява изграждането на вътрешно съпротивително движение в България.

ФААБ е установила връзки с "международната организация на анархистите", "Австрийската федерация на анархистите", и "Руската федерация на анархо-комунистите" в Америка. Освен това анархистите поддържат връзки и с американците.

II. Вътрешни борби и противоречия

Още със създаването на ФААБ, всред нейните членове възникнаха противоречия и разногласия по различни въпроси.

Георги Хаджиев бил против искането на Иван Рачев за допускането на частна кореспонденция между анархистите, живущи зад граница. Той считал, че допускането на такава кореспонденция и снемането на цензурата върху нея щяло да бъде безотговорна и антиорганизационна проява, увреждаща интересите на ФААБ. Хаджиев осъждал и становището на Иван Рачев, че въпросите на организацията трябва да се разрешават не с болшинство, а по метода на убеждението.

Хаджиев искал борбата против НРБ да се води в съюз с геметовците и социалдемократите, а Рачев бил за включване в борбата на всички недоволни елементи на емиграцията, без фашистите.

Във връзка с горните различия между Хаджиев и Рачев бе завързана полемика, която завърши през 1902 година с изключването на Иван Рачев от ФААБ. последователно след него бяха изключени и Аристо Несторов, Дончо Караиванов, д-р Велко Георгиев, Петко Василев, Борис Андреев и др. тези изключения предизвикаха голямо недоволство сред българските анархисти в отделните капиталистически страни. Така Петко Василев отправи от Австрия протестно писмо до ФААБ, в което изразявал недоволство от изключването на Ив. Рачев и другите и искал обяснение във връзка с това.

Изключените от ФААБ образуваха отделна група, която започна издаването на ежемесечния бюлетин "В защита на безвластието" за борба против ФААБ и Георги Хаджиев. Характерно е, че в бюлетина се спазваше строга конспирация по отношение на ФААБ и никога не се назоваваха имената на противниците на групата от ФААБ, а се използваха само псевдоними.

Не разполагаме с данни дали този бюлетин се издава и понастоящем.

-3-

14

Групата на Хаджиев запази федерацията в Париж и издава от нейно име ежемесечен орган "Наш път".

По такъв начин се оформиха две анархистически групировки - едната начело с Георги Хаджиев, а другата начело с Иван Рачев.

Групата на Иван Рачев, в която влизаха Аристо Несторов, Дончо Караиванов и Мильо Иван Милев /заловен като диверсант в НРБ/ наскоро след като се отделиха от ФААБ, пристъпиха към осъществяването на дело поставените си цели и задачи. Обявявайки се за "единна борба" срещу установената в България власт и поставяйки си за цел да провери какви са условията за борба в страната, тя се свърза с американците посредством звенарите в лицето на Янко Дишлиев и Любен Тодоров и през 1903г. бе прехвърлена в България диверсанта група в състав: Мильо Иванов Милев, Дончо Караиванов и Любен Несторов. Тази група е била изцяло под ръководството на американците.

Покрай другата си дейност Иван Рачев направи опит да пренесе борбата и всред анархистите в България. За тази цел се предвиждаше разпространението чрез диверсанта група брошурата на Иван Рачев "Истината на едно предателство", в която се изнасяха борбите и противоречията между двете групи.

III. ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ НА АНАРХИСТИТЕ НАСОЧЕНА СРЕЩУ НАШАТА СТРАНА

Една от формите на вражеска дейност на анархистите провеждана по отношение на нашата страна е пропагандата. Същата се осъществява посредством своя ежемесечен орган "Наш път", който се издава в Париж. Чрез съдия се отправят злостни нападки и клевети по отношение на нашата народна власт.

През 1903г. подпомогнати от американското разузнаване, анархистите изпратиха в България бандитска група с цел извършване подривна дейност срещу установената в България народна власт.

През 1900 г. по време на пребиваването на Държавния ансамбъл за песни и танци в Париж, анархистите в съюз с други емигрантски групировки издадоха и разпространиха всред българската вражеска емиграция във Франция редица позиви и проведоха пропаганда и друга дейност срещу н.р. България.

9 април 1907 година

С о ф и я

79
Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСИО: "ДРУЖЕСТВОТО НА
БЪЛГАРСКИТЕ ЕМИГРАНТИ" В
ПАРИЖ.

От официални източници, издава на емиграцията във
ФРАНЦИЯ, потвърдени и от наши такива заслужаващи доверие е известно,
че "ДРУЖЕСТВОТО НА БЪЛГАРСКИТЕ ЕМИГРАНТИ" е създадено в края на 1948г
в ПАРИЖ, със задача да защитава интересите на българските емигранти
пред местните власти и да им помага в уреждане на някои битови въпро-
си. В дружеството могат да членуват всички български емигранти незави-
симо от политическите им убеждения. То е било признато от френските
власти с Министерско постановление от 29 декември 1949 година, като
му е дадено право да издава бележки на българските емигранти, с които
да уреждат положението и престоя си пред френските административни
власти.

Въпреки, че официално дружеството се счита за организа-
ция незанимаваща се с политика, фактически ръководството му е било
винаги обект на домогванията на водачите на някои политически групи-
ровки сред емиграцията.

До 1950 година ръководството на дружеството е било в
ръцете на привържениците на ГЕОРГИО. След това то преминава в ръцете
на привържениците на "ВЗНС-ВРАБЧА 1" и националистическата група
"БЪВРАКЦИАНТ", като председател на дружеството става инженер ТОНЧО
ТЕИГЪВ.

Към края на 1952 година, членовете на ръководството на
дружеството са били висани от американците, които обещали да им осигу-
рят редовна месечна помощ възлизаща на 40.000 фр. франка, с цел да
вземат под влиянието си дружеството и да го използват за свои цели.
Впоследствие американците действително отпуснали такава издръжка на
трима от членовете на ръководството.

На годишното събрание на дружеството, състояло се на
17.VI.1953 год. е било избрано ново ръководство, в състав: председа-
тел - инж. ТОНЧО ТЕИГЪВ, подпредседател - ИЛИКА СИМОНОВА КРАУС,
секретар - д-р КОНСТАНТИН РИДОВ и членове д-р БЛИЖКО МАТЕВЪВ и СВЕ-
ТОСЛАВ КРАДАНОВ.

2.-

Дружеството е отпочнало да издава списание "БЪЛГАРСКИ
ЕМИГРАНТСКИ ГЛАС", в брой 1-ви на което е поместена план-програма за
дейността на дружеството през 1953/54 година. В тази програма се пред-
вижда създаването на поделения на тази организация и в другите страни
на ЗАПАД, както и влизане във връзка със сродни организации на емигра-
цията произхождаща от други страни.

Относно дейността на дружеството, по сведения от източ-
ници на които може да се вярва е известно, че същото прави редовно
всеки четвъртък свои събрания в кафене "НГТЪР", разположено на ъгъла
на улиците "СТРАЗБУРГ" и "СЕН ДЕНИ" в ПАРИЖ, но на тези събрания
обикновено участвуват само ръководителите с много ограничен брой от
членовете на дружеството.

Били са правени опити от ръководството да се организират
общоемигрантски изleti и чествувания, но поради слабо посещение, съдби
са се провалили.

1954 год.

С о ф и я

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Емигрантското дружество" в
Париж - Франция.

I. ВЪЗНИКВАНЕ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Емигрантското дружество в Париж е основано на 10 септември 1949 г. на която дата се е състояло учредителното му събрание. Инициативата за последното е изхождала от средите на "Български национален комитет" /БНК/. За подготовка на учредителното събрание е бил излъчен инициативен комитет в състав: д-р Велико Матеев /БЗНС - Врача 1/, д-р Константин Риндов /ЗНС - Врача 1"/, Димь Петров Динев /анархист/, инж. Владимир Коотов и д-р Гинтеров.

Монархистите във Франция отцепили се през 1948 г. от комитета на Гемето БНОК и сгруппирали се в т.н. група "Възраждане" направили опит още от самото начало да оглавят ръководството на Емигрантското дружество. Тъй като такъв представител не бил включен в инициативния комитет по организиране и провеждане на учредителното събрание те отпечатали и разпространили сред вражеските емиграции покани за учредително събрание на Емигрантското дружество, с цел да присъствуват на същото повече техни поддръжници.

Борбата за влияние и надмощие в "Емигрантското дружество" между тези две групировки завършила в полза на геметовците.

На учредителното събрание състояло се през 1949г. са присъствували около 56 души изменници. След приемане на устава било избрано ръководство на дружеството в състав: д-р Константин Риндов - председател; Милка Генадиева /соц. демократ/ - секретар; Ст. Лирков-касиер. в контролната комисия влезли Христо Димов Сърбов /Геметовец/ и Динко Сотиров /монархист от групата "Възраждане".

Съгласно устава му "Емигрантското дружество" било обявено за "беспартийна организация с антикомунистически характер". Целите и задачите на дружеството се свеждат към това - да подпомага изменниците на родината материално, да ги улеснява при настаняването им на работа, да посредничи пред френските власти при уреждане на документите им, да улеснява желанието да се прехвърлят в други страни и пр.

Въпреки, че дружеството се обявило за беспартийна организация, същото си поставя за цел да развива антикомунистическа пропаганда, да дава информации за положението в нашата страна и работи за по-скорошното "освобождение" на България.

**II. ВЪЗКЪС И ОТНОШЕНИЯ С ДРУГИТЕ ЕМИГРАНТСКИ
ГРУПИРОВКИ, ВОРЕКИ И ПРОТИВОРЕКЛИ ВЪТРЕ В
ДРУЖЕСТВОТО**

"Емигрантското дружество" поддържа връзки с американския комитет "Свободна Европа" чрез който американците извършват финансирането на дружеството. Френския комитет "Свободна Европа" ежесечно отпуска по 200.000 френски франка на дружеството, по-голяма част от която сума се изразходва за заплати на ръководството. В дружеството има три платени длъжности: председател, подпредседател и секретар, всеки от които получава по 40.000 франка месечно. През 1954 г. американския комитет "Свободна Европа" измени начина за материалното подпомагане на изменниците, което до тогава ставало чрез "Емигрантското дружество". Вероятно с цел да се избегне злоупотребяването на отпусканите за целта на дружеството суми, комитета "Свободна Европа" създаде специална служба "Социални грижи", която е под непосредствен негов контрол.

За директор на службата беше назначен д-р Константин Риндов и за негови помощници Никола Александров и Бончо Димитров. По този начин американците се поставиха дружеството напълно в тяхна служба.

За 1956 година американския комитет "Свободна Европа" отпуска ежесечна финансова помощ от 150.000-180.000 френски франка.

"Емигрантското дружество" в Париж стана прицелна точка на всички политически групировки на българската вражеска емиграция във Франция, в които те се стремят да прокарат свое влияние и засилват авторитета си пред американците.

15
-3-

Още от създаването на дружеството същото стана арена на борби за надмощие. До 1950 г. то е било под влиянието на Българския национален комитет /БНК/. Поради настъпването през 1950 г. разцепление в сред земеделците, между БЗНС - Пладне и БЗНС - Врабча начело с Т.Тенев, се развиха ожесточени борби за заграбване ръководството на "Емигрантското дружество".

Особено остра беше борбата на първото отчетно годишно събрание през 1950 г., когато групировката на БЗНС Врабча 1 в съюз с монархистите успя да вземе ръководството на дружеството. На това събрание беше избрано ръководство в състав: Тончо Тенев /БЗНС Врабча 1/ - председател; д-р Константин Риндов /БЗНС Врабча 1/ - подпредседател; Данко Сотиров /монархист/ - секретар и членове - Вуц Георгиев и Страхил Арменков /независим/. В контролната комисия бяха избрани - Йордан Тонев /независим/, Янко Донов и инженер Стоянов.

През следващите 1951, 1952 и 1953 г. БЗНС Врабча 1 успя да задържи ръководството на дружеството с подкрепата на монархистите от групата "Възраждане".

Геметовците обаче не престанаха да действуват и се опитват да възвърнат загубеното си влияние в дружеството. Така в началото на 1954 г. в навечерието на годишното събрание на дружеството са се водили преговори между отделните групировки за подялба на местата в новото ръководство. Геметовците са предложили на гичевистите подкрепа при избора на ръководството, ако последните се съгласят двама техни представители да бъдат включени в същото. БЗНС Врабча 1 не е приел това. Монархистите от групата "Възраждане" също са поискали от БЗНС Врабча 1 да се продължи съюза между тях и ръководството на дружеството да остане в техните ръце. За тази цел, те са обещали да внесат в дружеството отпуснатите от бившия царски двор 150 хиляди франка, на което БЗНС - Врабча 1 е се е съгласил.

По това време гичевистите в съюз с демократите /Димитър Моллов/ и социалдемократите /Милка Краус/ образуваха коалиция за създаване на нов национален комитет на българската вражеска емиграция. Така "Емигрантското дружество" попадна под влияние на т.н. "Коалиционен център на българските политически партии в изгнание", начело с Тончо Тенев.

Избраното през 1954 г. ръководство е имало следния състав: д-р Константин Риндов /БЗНС Врабча 1/ - председател; Димитър Моллов /демократ - подпредседател; Милка Краус /социалистка/ -

16
-4-

секретар; Драган Драганов /анархист/ - касиер и членове - Жечо Тенев /БЗНС - Врабча 1/, Димитър Лозев /Врабча 1/ и Стефан Леворданки /Врабча 1/. Контролна комисия - Неделко Делчев и Сано Драгиев.

Въпреки пълното отстраняване от ръководството на дружеството на геметовците, борбите и схватките в същото продължиха. Риндов бе обвинен от Димитър Моллов в неотчитане на изразходваните дружествени пари, в своеволие и стремеж да узурпира цялата дейност на дружеството. От друга страна секретарката на дружеството Милка Краус, се обяви против Риндов, че в отделните акции провеждани от дружеството същата била изолирана.

Начело на недоволните в дружеството застана Димитър Моллов и Милка Краус, а впоследствие към тях се присъедини и Жечо Тенев.

Поради похватите се размогна вътре в дружеството насроченото годишно събрание за 24 април 1954 г. беше отложено и се състоя на 12 юни с.г. На проведеното събрание противниците на Риндов демонстративно напуснаха събранията, като увлекоха със себе си около 1/3 от присъстващите членове. Въпреки всичко събранията бяха проведени и избрано ръководство в състав: Константин Риндов - председател, Вончо Димитров /Дружество на бойците/ - подпредседател, Драган Драганов - касиер, Иван Янев - съветник и контролна комисия: Иван Банковски /Дружество на бойците/, Върбан Стоянов и Димитър Попов.

Напусналите събранията членове на дружеството избраха свои временен управителен съвет в състав: Димитър Моллов - председател; Милка Краус - секретар; Стефан Леворданки - касиер и Жечо Тенев и Димитър Лозев членове. Съдновременно отцепниците направиха постъпки пред френските власти, които ги признаха като законно ръководство на дружеството.

През м. юни 1954 г. временния управителен съвет свика свое годишно събрание.

Получилото се разцепление в "Емигрантското дружество" - наличието на две ръководства - едното с Риндов и другото с Моллов беше използвано от геметовци за засилване авианите си среди дружеството. В печатните издания на БНК се появиха редица статии насочени срещу ръководствата на дружеството.

С цел да се ликвидират разногласията и борбите в дружеството вероятно по нареждане на американците, френските власти признаха двете ръководства на дружеството и им дадоха десет-

17
-5-

дневен срок за провеждане на ново събрание и избиране на ново ръководство. На проведеното събрание на 10 яни 1956г. присъстваха 180 изменици на родината, но-голямата част от които бяха геметовци. След изяснение на отчетния доклад от Риндов се пристъпи към избор на ръководство. На това събрание геметовците успяха да изолират Риндов и избраха свои представители в ръководството на дружеството.

След вземане на ръководството на дружеството от геметовците, Риндов веднага е направил оплакване пред френските власти, че проведен избор бил незаконен, тъй като на събранието са присъствували много нечленове на дружеството/има се предвид геметовци -б.н./.. Освен това Риндов свика заседание на старото ръководство на дружеството на което беше решено да не се предава никаква архива на новото ръководство и да се насрочи ново събрание на което да се допускат само редовни членове на дружеството.

На проведеното ново годишно събрание на дружеството на 4.XI.1956г. Риндов осигури присъствието на представители на Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието на Франция. На така проведеното редовно събрание, геметовците бяха изолирани и дружеството попадна отново под влиянието на "Врабча 1" и "Дружеството на бойците". На събранието беше избрано ръководство в състав: Миладин Балева/Дружество на бойците/- председател; д-р М.Риндов - секретар; Драган Драганов - подпредседател; Павел Буров - касиер, инж. Никола Терзиев - сметник. Контролна комисия: Стоян Угринов/ВЗНС Врабча 1/- председател; Софка Апостолова и Ълчо Бонев - членове.

Под натиска на американците в лицето на комитета "Свободна Европа", с цел обединяване силите на вражеската емиграция между ръководствата на "Емигрантското дружество" и "Дружеството на бившите бойци" в Париж са се водили редица преговори за обединяване на двете дружества. Обединяване обаче не се постигна поради това, че бившите бойци кокаха начело на обединяващото дружество да застане Чавя Тодоров Киров, почетен председател на "Дружеството на бившите бойци", а Моллов, Мечо Тенев и Милка Краус кокаха това да стане начело с професор Христофоров.

Натиска за обединяването от страна на американците се изразяваше в това, че комитета "Свободна Европа" е блокирал суми от помощта, която отпускане на дружеството и която обещаваха да възстанови ако се извърши обединяването.

18
-6-

След неуспешните преговори за обединяване "Дружеството на бившите бойци" предприе линия за овладяване на ръководството на "Емигрантското дружество" и през 1956г. то успя да постигне свой член за председател на дружеството.

Натиска на американците да се прекратят борбите в "Емигрантското дружество" в Париж продължи. Той особено много се засили по време на събитията в Унгария. По това време представител на комитета "Свободна Европа" във Франция проведе среща с новонабраното ръководство на "Емигрантското дружество" и настоя пред същото да се прекратят ежбите и борбите в дружеството. Той изтъкнал, че най-важната задача на новото ръководство на дружеството е да обедини всички групировки на вражеската емиграция във Франция, за да бъде тя готова за събития като тези в Унгария. По отношение на геметовци представители на "Свободна Европа" казал, че ръководството на дружеството трябва да привлече и тях към сътрудничество. Във връзка с горното председатели на "Емигрантското дружество" -Балева през м. ноември м.г. се обърна с покана към геметовци, да вземат участие в дружеството, но ги предупреди, че няма да допусне "партизанщина" в същото. Видимо привържениците на Гемето не са доволни от новонабрания състав на ръководството на дружеството, тъй като през м.ноември 1956г. бр. 3 на в."Младешка борба" - орган на младежката секция на БНК пише, че това ръководство е избрано незаконно, че срещу три четвърти от българската емиграция в Париж била нанесена неправда като не била допусната на годишното събрание. Освен това вестника пита защо "законно избраното ръководство на дружеството"/остава въпрос за избраното геметовско ръководство на 10. II.1956г.-б.н./, избрано на редовно общоемигрантско събрание не се заеме по-сериозно да оправи заплетаните конци в дружеството.

III. ДЕЙНОСТ НА "ЕМИГРАНТСКОТО ДРУЖЕСТВО" СРЕЩУ НАШАТА СТРАНА

Една от формите на вражеска дейност на дружеството, насочена срещу нашата страна е пропагандата. Дружеството издаде и разпространи сред вражеската емиграция във Франция редица позии, апели и др. целици предотвратяване завръщането на измениците в родината и насочени срещу Указа за амнистията. Така също дружеството разпространява и други печатни материали насочени срещу народната власт у нас.

19

-7-

През 1955 година ръководството на "Емигрантското дружество" в споразумение с "Дружеството на бившите бойци" и "Дружеството на свободните българи" проведе пропагандна и друга дейност срещу нашата страна по време пребиваването на Държавния ансамбъл за песни и танци в Париж.

По непроверени сведения, в началото на м. ноември 1956г. представител на комитета "Свободна Европа" е поискал от д-р Константин Риндов да подбере и подготви група от надеждни изменници, които да бъде готова да провежда провокации срещу българската легация в Париж.

2 март 1957 година

С о ф и я

Написано в 6 екз.

екз. № 1 -ръководството
екз. № 2,3 и 4-III-то У-ние ДС
екз. № 5 и 6 - К.Д.

Изготвил: № 5820
Написал: № 2980

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 46

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Академичното дружество "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" в ПАРИЖ.

От официални източници издания на българската емиграция и потвърдени впоследствие от наши такива заслужаващи доверие е известно, че на 23 декември 1948 година в ПАРИЖ е било създадено академичното дружество "ВАСИЛ ЛЕВСКИ", имащо за задача да организира студентите емигранти, за борба срещу нашата страна.

Първоначално дружеството е било напълно под влиянието на "ВЗНС в изгнание" /ГЕОРГИО/, но след борбите и разцеплението в "ВЗНС в изгнание" дружеството попада под влиянието на ТОНЧО ТЕНЧЕВ и под това на националистическите елементи в ПАРИЖ, обединени около групата "ВЪЗРАЖДАНЕ", с които ТЕНЧЕВ е в тясно сътрудничество. С това геме товците изгубват влиянието си и ръководството над него. През 1952 год. те са направили опит да обединят дружество "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" със създаденото от тях студентско дружество "Свети Климент Охридски", като по този начин си възвърнат изгубените позиции, но тези опити пропадат.

След 1952 година, дружеството не развива активна дейност

На 30.II.1953 год. е било свикано събрание, с цел същето да бъде активизирано. На събранието са присъствували, обаче, само 7 души. Към дружеството са били зачислени и студентите-българи следващи в университета "СВОБОДНА ЕВРОПА" в СТРАЗБУРГ, които са били представени на това събрание от ДИМИТЪР ПАНЧЕВ.

Дружеството "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" издава циклостилен бюлетин.

Понастоящем дружеството се намира под ръководството на ТОНЧО ТЕНЧЕВ и ДЯНКО СОТИРОВ от "ВЪЗРАЖДАНЕ".

1954 год.

С о ф и я

УТВЪРЖАВАЩА

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Академичното дружество
"Васил Левски" в Париж.

Според наличните агентурни сведения, потвърдени и от някои негояни източници, дружеството е било създадено на 23.XII.1948 год. в Париж, по инициативата на БНК. За отговорник на дружеството пред БНК е бил определен ЦЕНКО БАРЕВ – завеждач младежките секции при БНК.

Дружеството си е поставило за цел да обедини българските академични младеж в "изгнание", като я нареди "на фронта срещу болшевишките тирания", да оказва помощ на своите членове; да защитава техните интереси пред франските власти и учебните заведения, в които следват; да спомогне при настъпването им на работи и да развива културно-просветна дейност в анти-комунистически дух.

С оглед на тези задачи, дружеството е имало за цел да влезе във връзка с различните обществени институти и организации във Франция, да поддържа контакт с останалите академични антикомунистически организации във Франция и извън нея и с организациите на бегълците от другите страни. Като свой пропаганден орган, дружеството започва да издава едноименното списание "Васил Левски". От същото название няколко броя, след което по нареждане на БНК то се спира. Това е станало, поради отказо на нестателството на дружеството, списанието да се издава от името на "Младежките секции при БНК", както е било прието първоначално. С това се слече в началото на борбата между привържениците и противниците на БНК и неговия шеф ГЕНЕТО и д-вото. Тази борба се особено изостря след стиваното разцепление между гометовците /БНС-Илдиев/ и гичевистите /БНС-Врелча 1/ през 1950 год.

При годишното събрание на дружеството на 22.XII.1949 г. противниците на ГЕНЕТО вземат връх и неговите привърженици са изгонени от ръководството на д-вото. През 1950 год. гоме-свдците се опитват да възвърнат загубените си позиции, но безуспешно.

на 18 яни 1950 год. се провежда организационно събрание, на което е трябвало да се разгледа обвинението срещу ЦЕНКО БАРЕВ за злоупотреба с емигрантски средства и за изневъствическа дейност срещу някои емигранти в Германия в резултат, на което те са пострадали.

На събраниято гометовците са дошли със своя "ударна команда", която е имала за цел да превземе събраниято и не позволи разглеждането на обвинението срещу ЦЕНКО БАРЕВ, като осуети и заключението му от дружеството. Индивидите се приключиха с простигането на един камиса франска полиция, които извършат гометовците. От това събрание, същите били изхвърлени от д-вото "Васил Левски" вследствие на това и те създават свое академично д-во "Св. Климент Охридски", което не развива почти никаква дейност и наскоро след това се разпадавало напълно.

След изгонването на гометовците, ръководството на д-вото се е посло от гичевистите, подиревани от "Българските" и социалните в БНАКА РАСС, които имат и ръководството на "Дружеството на българските емигранти". Те обаче, не успяват да заздравят и активизират дружеството. Дейността на същото постоянно отслабва през 1951 год. се разпада окончателно. Ова е направен опит за възосианването му на 30.II.1950 год. на не събраниято се присъствували само 7 души. Това състоятелство не е позволило неговото законово конституиране и опитът е прекъснат.

19.XII.1954 год.
Копието в 6 екс.
1-Др. Министър.
2-Др. Зам. Министър.
3-Др. Д-р.
4, 5 и 6-Привлечени
1, 11 и 111-ДС.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Социалистическата
група в ПАРИЖ.

По сведения от наши източници е известно, че през 1949г.
в ПАРИЖ е била създадена група на "социалистите", в която влизали:

1.- Професор ГЕОРГИ ПЕТКОВ ГЕОРГИЕВ, подпредседател и
член на финансовата комисия на изпълнителното бюро на "Международ-
ния център на свободните профсъюзи в изгнание", и представител на
тази група в БНК.

2.- ЦЕЧТАН БОРИСОВ ПЕНЕВ, представител на групата в БНК

3.- ЖИВКО ГЕОРГИЕВ.

4.- МИЛКА СИМЕОНОВА КРАУС.

Групата издава месечен-циклически бюлетин на български
език "Свободен-сиддикат", който се списва с клеветнически статии и
дописки за Съветския Съюз, нашата страна и страните с Народна демо
крация.

По сведения от м. януари 1963 година в тази група
настъпили вътрешни борби, които са довели групата до разцепление.

С други данни за дейността на тази група не разполагаме

януари 1954 год.

С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,

Генерал майор:

/Хр. Боев/

СТРОГО ПОВЕРИТЕЛНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Френско-български културен
институт за научни издирвания"
в Париж.

I. УЧРЕЖДЯВАНЕ, ЦЕРЕМОНИЯ, УЧАСТВУВАЩИ ЛИЦА.

През есента на 1954 година, със съдействието на видни
френски политици и интелектуалци, група изменници на родината,
главно геметовци, са създали в Париж "Френско-български културен
институт за научни издирвания".

На 8 февруари т.г., в тържествената зала на парижкия
юридически факултет, се е състояло тържественото откриване на
института. Присъствували са множество видни французи, българи -
изменници на родината и представители на вражеската емиграция от
другите народнодемократични страни. Произнесени са били приветствия
и речи, в които е била подчертана необходимостта от културно-научен
обмен между българския и френски народи.

Тържественото събрание е било открито от председателя
на института ПИЕР ПАСКАЛ - професор по славянска литература в
Сорбоната. В речта си същият е припомнил някои епизоди от историята
на френско-българското културно общуване. Обръщайки се към при-
състващите изменници на родината, "които нещастие на времето"
било събрало в залата, той заявил, че без тяхното "активно сътруд-
чество подобен институт не би бил дори мислим".

-2-

7

ПИЕР ПАСКАЛ е прочел писмото на ЖОРЖ ДЮАМЕЛ - почетен член на института, член на френската академия на науките и писател, който бил възпрепятствуван да присъства. В писмото си ЖОРЖ ДЮАМЕЛ припомнял връзките поддържани с България посредством комитета на "Алианс Франсез" в София и изказал съжалението си от факта, че "Френските интелектуалци са видели да се издига стената, която ги отделя от българските интелектуалци".

Било е прочетено писмото на РЕНЕ РИСТЕЛЮБЕР - член на института и бивш френски пълномощен министър в София, който също не е присъствувал. Същият е отбелязал живия интерес на българите към френската култура.

ЖЮЛ РОМЕН - почетен член на института и член на Френската академия на науките, е произнесъл реч, в която е разгледал френско-българските културни връзки в миналото. Той е разказал за посещенията си в София през 1938 година, по време на което българските писатели и публика му направили силно впечатление с хубавия френски език, който говорели. Накрая ЖЮЛ РОМЕН е изказал съжаление, че днес в България "много от тези хора" може би "заплащат със затвор или каторга своята любов към свободата на духа".

ФРАНСУА ЛЕ РУА - подпредседател на института и професор по право в гр.Лил, изнесъл лекцията "Демократичният дух на българския народ, отразен в конституцията от 1879 година, наречена Търновска". Според лектора "селската демокрация, която организира Търновската конституция е първата такава в съвременната история".

След прочитането на лекцията ВАСИЛ КРУКОВ - член на представителството на "Българския национален комитет" в Париж, изказал благодарност към всички видни французи, взели участие в създаването на института.

Събранието е преминало при подчертано отрицателно отношение към народната власт в България.

II. ЗАДАЧИ.

Противобългарският характер на института се вижда най-добре от неговата програма. Според същата институтът е създаден "с оглед заразяването на националното наследство на българската култура".

-3-

8

В програмата между другото се казва: "Голяма част от произведенията на българските класици и съвременни писатели, които не са били марксиста, или пък идеите на които не са били близки до марксистическите идеи, бяха посочени като опасни. Те изчезнаха от обществените библиотеки и продажбата им беше забранена.

Пред опасността да изчезнат за винаги произведенията на най-ценните ни писатели, френско-българският институт за научни издирвания си постави за задача да инвентаризира напълно културното и научно наследство намиращо се в чужбина, за да може един ден, когато условията позволят, да го възстанови изцяло. От сега нататък този инвентар ще бъде полезен инвентар, който ще показва на свободния свят истинският не фалшифициран от политическия ред образ на България.

Ето защо ние отправяме ревностен апел към всички институти, обществени или частни заведения, да ни съобщат дали притежават книги на български език или пък за България".

Освен поменатата задача институтът ще се стреми: да показва благотворното влияние на френската мисъл и тази на "свободния свят" върху развитието на българската култура и наука.

"Да проучи актуалните проблеми в светлината на неоспорими факти, за да подготви основните принципи и практически мерки, които да бъдат приложени в България след нейното освобождение".

Да поддържа духа сред вражеската емиграция.

III. РЪКОВОДСТВО.

Настоятелството на института има следния състав:

Почетен председател: ЕДУАРД ЕРИО - почетен председател на Френското национално събрание и кмет на гр.Лион.

Председател: ПИЕР ПАСКАЛ.

Подпредседатели: ЕВГЕНИИ СИЛЯНОВ - бивш дипломат, невъзвръщениц, националист. ФРАНСУА ЛЕ РУА.

Секретар: ЛЕО ОЛИВЕНБАУМ - бивш адвокат в София.

Членове: ЖАН ЖАК ШЕВАЛИЕ - професор по право в Сорбоната; АНДРЕ РУА - професор по право в Сорбоната и РЕНЕ РИСТЕЛЮБЕР.

9

-4-

Почетни членове: ЖОРЖ ДОАМЕЛ; ЖЮЛ РОМЕН; ЕМИЛ ВЕРНО-член на Френската академия на науките; ЛЕОН ЖЮЛИО ДЕ ЛА МОРАНДИЕР-декан на юридическия факултет в Сорбоната; МАРСЕЛ ЕДМОНД НЕЖЛЕН-социалист, депутат във Френското национално събрание; Г.М.ЛИМИТРОВ-председател на "Българския национален комитет" /БНК/; НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ - член на БНК и ПЕТЪР ХРИСТОФОРОВ - бивш професор в Софийския университет, невъзвръщенец, националист.

Към настоятелството е бил образуван комитет за сътрудничество, състоящ се от следните изменници на родината: ВАСИЛ ЮРКОВ, МИЛКА ГЕНАДИЕВА, ДИМИТЪР МОЛЛОВ - членове на БНК в Париж; КРЪСТЮ ЗАРЕВ, АНТОН КАРАБУЛКОВ - сътрудници на БНК в Париж; БОРИС НОЖАРОВ, БИСЕР КОЛЕВ - социалдемократи; СВЕТОСЛАВ РАДЕВ - демократ, ДИМИТЪР ТАСЛАКОВ - националист; Т.ВАНГЕЛОВ, А.ЦВЕТКОВ, О.ЦВЕТКОВ, Н.МАРИНОВ и други.

Настоящият адрес на института в Париж е: ул. Де Рул № 11.

IV. ПЕЧАТЕН ОРГАН - СЪДЪРЖАНИЕ.

Институтът издава периодичен бюлетин. До сега от същия е издаден брой 1, за месеците август и септември.

На уводно място в този брой във факсимиле е поместено обръщението на ГЕМИТО по случай създаването на института. В същото между другото се казва:

"Френско-българският културен институт за научни издирвания в Париж е едно от най-добрите приложения в областта на френско-българските отношения. Освен това той е здрава основа за изграждането на европейското единство.

В исполинската и решителна борба на нашата епоха за свобода на мисълта, комунистическият тоталитаризъм - много по-вреде от средновековното мракобесие - се стреми да завладее човешкото съзнание, да изкорени и да изхвърли от Източна Европа западната култура и наука, които са дълбоко внедрени.

Френско-българският културен институт е здрава изходна точка за духовна защита, даже за мирна културна офанзива, защото този институт е не само мощно средство за запазване културното

-5-

10

наследство на нашите европейски народи, но също и средство за превръщане на духовната скъпоценност в мощно оръжие за духовно и демократично възраждане на културата на нашия народ.

В същия брой на бюлетина е поместена програмата на института, която предадохме по-горе, както и речите, произнесени при неговото откриване.

Посочен е списък на книгите, които се търсят за слагане начало на библиотеката на института. Измежду изброените автори личат: ПАИСИИ ХИЛЕНДАРСКИ, СОФРОНИИ ВРАЧАНСКИ, Г.С.РАКОВСКИ, П.Р.СЛАВЕЙКОВ, ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ, ХРИСТО БОТЕВ, ИВАН ВАВОВ, СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ, АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ, ПЕНЧО СЛАВЕЙ ОВ, АНТОН СТРАШМИРО: П.К.ЯВОРОВ, ЕЛИН-ПЕЛИН, ЙОРДАН ЙОВКОВ, ДОБРИ НЕМИРОВ, АСЕН ЗЛАТАРО: НИКОЛАЙ РАЙНОВ, ЕЛИСАВЕТА БАГРЯНА и др. Съдновременно е поместен апел на секретаря на института ЛЕО ОЛИВЕНБАУМ, в който същият умолява българите - емигранти и френските институти и библиотеки, притежаващи книги от български автори, да ги предадат за ползване в библиотеката на института.

В раздела "Велики фигури в българската литература" са поместени следните статии:

1. "Паисии". Авторът АНДРЕ ДЕЗАР разглежда живота и делото на Паисии и подчертава, че българското възраждане започва с паисиевата история. Същият изтъква, че преди Паисии през XVI в. католическите мисионери, дошли в България, са направили опит да събудят националното съзнание на българите.

В края на статията е дадена доста пълна библиография. Измежду авторите личат: М.ДРИНОВ, Н.ДЕРЖАВИН, А.ТОДОРОВ, Н.В. ЗЛАТАРСКИ и др.

2. "Влияние на френската цивилизация в България". В статията се подчертава помощта, която католическите мисионери са оказали на българите в борбата им за църковна независимост.

Посочено е също и влиянието на френските училища в България, както и това на френската литература върху произведенията на българските автори.

3. "Французи и българи през средните векове" - от КРЪСТЮ ЗАРЕВ, сътрудник на "Българския национален комитет:" в

-6-

14

Париж в която авторът се спира на кръстоносните походи, завземането на Константинопол, както и на отношението на Борил и на Иван Асен към франките.

В отделна статия бюлетинът се занимава подробно с въпроса за "Заплатата на един неквалифициран работник и неговата покупателна възможност в България", като се стреми да докаже, че днес в България покупателната възможност на такъв работник е 3 пъти по-малка в сравнение с 1938 година.

В края на бюлетина е дадена таблица за тиража на издадените през 1954 година книги в България. Подчертава се, че за разлика от преди втората световна война, през 1954 година са издадени само 7 книги преведени от френски език.

По повод наименованието на новосъздадения френско-български институт между изменниците на родината е възникнал спор. Националистите предлагали същият да носи името на Симеон II, но това не било прието.

Източници: В-к "Свободна и независима България" бр.3 от м.март 1955 година.
Бюлетина на "френско-българския културен институт за научни издирвания" - бр. 1 от 1955 година.
Наши източници.

20.X.1955 година
С о ф и я.

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

150

София
16 януари 1954 год.

СТРОГО ПОВЕРЛИВНО!
Отпечатано в 2 екз.

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

22
11

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Приемането на българската
вражеска емиграция в
Североатлантическия съюз.

По наши сведения, българската вражеска емиграция била получила място в Североатлантическия съюз - НАТО. За командувач българската група в НАТО бил назначен ДАМИЯН ВРЪЧЕВ, а за помощник на последния бил предложен бившия български военен аташе в Стокхолм СТЕФАН БОЯДЖИЕВ. БОЯДЖИЕВ не бил получил още назначението си.

ВРЪЧЕВ и БОЯДЖИЕВ били препоръчани пред НАТО от англичаните.

Torel

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Военната лига" в
ПАРИЖ.

По сведения от наши източници заслужаващи доверие е известно, че по инициатива на полския генерал-АНДЕРС, през пролетта на 1952 година в ПАРИЖ е било свикано съвещание на емигрантските офицери, на което е било разисквано върху създаването на национални войскови части, които под върховното командуване на АНДЕРС, да бъдат присъединени към войските на Атлантическия блок.

На това съвещание от страна на българската емиграция е присъствувал ДАМЯН ВЕЛЧЕВ, който е поел задължение да рекрутира 5.000 души българи емигранти, а при отпочване на военни действия среду нашата страна да увеличи съдите на 15.000 души, разчитайки на дезертирания от нашата армия.

В изпълнението на тези решения, ДАМЯН ВЕЛЧЕВ отпочнал работа по обединение на всички български офицери-емигранти в така наречената "ВОЕННА ЛИГА".

На офицерите влизащи в тази лига, щели да бъдат възстановени военните звания, които са имали в българската армия. В зависимост от званията на офицерите от лигата, ще бъдат заплащани съответни заплати, първоначално от средствата отпуснати от американците, а впоследствие след създаване на поделенията в различните страни от правителствата на страните, в които ще квартируват поделенията.

Във връзка с организиране на лигата, през 1952 година ДАМЯН ВЕЛЧЕВ е посетил ПАРИЖ, където е имал срещи с някои представители на емиграцията, с които е обсъждал този въпрос.

ДАМЯН ВЕЛЧЕВ е успял да привлече в ръководството на лигата бившите офицери от нашата армия: полковник ИВАН ИВАНОВ ГОЛОГАНОВ подполковник от авиацията НИКОЛА ПЕТРОВ АЛЕКСАНДРОВ и ЯНКО ДИМИТРОВ ДИШЛИЧЕВ.

2.-

Първ помощник на ДАМЯН ВЕЛЧЕВ във ФРАНЦИЯ и секретар на лигата е бил ЛЮБЕН ТОДОРОВ, който притежавал голяма архива от военен и полицейски характер. ТОДОРОВ посещавал редовно СТРАЗБУРГ и СРЕДНА ФРАНЦИЯ, където се предполага, че има школи за диверсанти от български-произход.

Дейността на "Военната лига" се пази в пълна тайна. За това говори и обстоятелството, че при едно свое посещение в ИСПАНИЯ ГОЛОГАНОВ е пазил в абсолютна тайна дейността на "Военната лига" и пред срещнатите там българи се е държал резервирано, без да дава елементарни сведения за работите и за подготвената от лигата диверсантска дейност.

януари 1954 год.
С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:
/Хр. Воев/

София
юни 1954 год.

СТВОГО ПОКРОВИТЕЛНО!

Отпечатено в екз.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

*4.2.55
в. Зурев - 35 години
Брок 10 дни
3.6.55*

*39
40*

СПРАВКА

ОТНОСНО: Образването на новата военна организация на българските емигранти.

На 23 т.м. в Париж се е състояло учредителното събрание на новообразуващата се военна организация на българските емигранти. В инициативния комитет за създаването на тази организация са участвували: ИВАН ИВАНОВ ГОЛОГАНОВ -- бивш полковник от българската армия, ЯНКО ДИМИТРОВ ДИМИКЕВ - бивш офицер от авиацията, ИВАН БАНКОВСКИ - бивш майор от армията, националист и НИКОЛА ПЕТРОВ АЛЕКСАНДРОВ - бивш подполковник от авиацията.

След разискванията е бил приет устава на организацията. Последната е била наречена "Дружество на бойците - български емигранти". За ръководство на същата организация са били избрани полковник ИВАН ГОЛОГАНОВ, о.в. полковник СРЕБРОВ, ИВАН БАНКОВСКИ, скуптура ГАН О ГАНЧЕВ и ЯНКО БОГОВЕВ, агент на II-ро френско бюро.

Като подгласници са посочени КЪНЧО КЪНЧЕВ, националист и ЯНКО ДИМИТРОВ - бивш канцлер на българската легация в Париж. За членове на контролната комисия са били избрани ВЕДЪЛКО ЧАКЪРОВ - студент,

*300
41*

КОНСТАНТИН ТИРЕЗОВ и СТОЯН АНТОНОВ - студент по медицина.

Двама от членовете на инициативния комитет - ЯНКО ДИМИКЕВ и НИКОЛА АЛЕКСАНДРОВ - по неизвестни причини, са отказали да влязат в ръководството.

При образуване на дружеството ИВАН ГОЛОГАНОВ е заявил, че то ще бъде една чисто военна организация за борба против комунизма. Тя щяла да бъде клон от "Съюза", в който членували военни - емигранти от страните с народна демокрация. Този "Съюз" се покровителствувал от френските власти. Съдият разполагал с големи фондове. Неговите задачи били много сериозни и най-разнообразни.

Предвиждало се създаването на подобни дружества във всички западни страни. С тях се целяло превеждането в известност на бившите военни, които щели да представляват резерв в ръцете на американците при евентуална война срещу народнодемократичните страни. От тези дружества щели да бъдат излъчени представители за образуването на общо задгранично представителство, което да послужи като основа при създаването на българско задгранично правителство.

ИВАН ГОЛОГАНОВ е получил нареждане от двореца да заеме мястото на ДАМЪН ВЕЛЧЕВ и да поддържа връзка с щаба на генерал АНДЕРС.

Отпечатено в 2 екз.

Екз. № 1 - II У-ние ДС

Екз. № 2 - III У-ние ДС

Изготвил: Е.Т.

Отпечатил: № 2980.

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

188

СПРАВКА

ОТНОСНО: Организациите на изменниците на родината - бивши военни.

След Втората световна война изменниците от народнодемократичните страни - бивши офицери, продължиха и продължават да водят конспиративна и подривна дейност срещу установената в тези страни народна власт. С такава цел бившият полски генерал АНДЕРС създаде "обща организация на бившите бойци" - емигранти от народнодемократичните страни, със свой център в Париж. Тази обща организация е подпомагана от американците посредством комитета "Свободна Европа".

Целите и задачите на тази организация, създадена от генерал АНДЕРС са: изграждане на общо-емигрантска армия, която да бъде включена в рамките на Северо-атлантическия пакт, а така също провеждане на шпионска и подривна дейност срещу народнодемократичните страни.

През 1952 год., когато генерал АНДЕРС е подел инициативата за изграждането на горепосочената организация, българските изменници на родината - бивши офицери, начело с ДАМЯН ВЕЛЧЕВ, са активизирали своята дейност и са образували така наречената "военна лига".

ДАМЯН ВЕЛЧЕВ е бил в близки връзки и сътрудничество с генерал АНДЕРС, който, получавайки средства от комитета "Свободна Европа" е финансирал "лигата". Първоначално в "лигата" са били включени тесен кръг изменници на родината - бивши офицери.

Целите и задачите на "военната лига" са били: да се организира тира офицери и бойци за общоемигрантската армия, да съби...

2.-
189

сведения за всички емигранти, да привежда в известност всички избягали офицери, да разработва военни планове и операции в случае на военен конфликт, да съставя програми за бърза мобилизация на всички емигранти при нужда, да рекрутира и обучава диверсанти за изпращане в нашата страна, да издирва и поддържа връзки с вражески елементи в нашата страна и пр.

Ръководител на "лигата" е бил ДАМЯН ВЕЛЧЕВ, а след неговата смърт такъв е ИВАН ГОЛОГАНОВ. Секретар на "лигата" е ЛЯВЕН ПЕТРОВ ТОДОРОВ.

Във връзка с подбора, обучението и изпращането на диверсантски групи в България, "лигата" е в тясно сътрудничество с американците.

С цел прикриване конспиративния характер на дейността на "лигата", а така също улеснение изпълнението на задачите ѝ, през пролетта на 1954 год. ръководителите на същата създадоха "Д-вото на бившите бойци", което се включи като секция в "общата организация на бившите бойци".

Учредителното събрание на това д-во се е състояло на 25 май 1954 год. В инициативния комитет за създаването му са участвували: ИВАН ИВАНОВ ГОЛОГАНОВ, ЯНКО ДИМИТРОВ ДИШЛИЕВ, ИВАН БАНКОВСКИ и НИКОЛА ПЕТРОВ АЛЕКСАНДРОВ.

При учредяването си д-вото е имало 36 членове. За членове са били приемани всички емигранти, служили в армията.

Напоследък ръководството на д-вото е набелязало мерки за увеличаване на членската маса. Същото е изготвило списък на 60 българи-емигранти, които да бъдат поканени да се запишат за членове на д-вото. Една част от тези българи били от колонията, а другата част - невъзвръщени и избягали от страната след 9.9.1944 год.

Първоначално в ръководството на д-вото са били избрани: ИВ. ГОЛОГАНОВ, СРЕБРОВ, ИВ. БАНКОВСКИ, ГАНЧО ГАНЧЕВ и ЯНКО БОГОЕВ. Председател на д-вото е бил СРЕБРОВ. В контролната комисия са влизали: НЕДЯЛКО ЧАНБРОВ, КОНСТАНТИН ТЕРЕЗОВ и СТОЯН АНТОНОВ.

Поради това, че на първо време не са съществували клонове на д-вото в други капиталистически страни, били са избрани отговорници за различни сектори в Европа, а именно: ИВ. ГОЛОГАНОВ е отговарял за Франция, Испания и Португалия, като е поддържал връзка с бившето царско семейство; БАНКОВСКИ е отговарял за Германия и страните от Бенелюкс, а ЯНКО ДИШЛИЕВ за Швейцария, Италия и Австрия. Наскоро "д-вото на бойците" щяло да образува свой клон

3.-

190

в Ница. Проектира се създаването на клонове и в други капиталистически страни.

На 24 април т.г. се състоя годишното събрание на д-вото, на което бѣ избрано ново ръководство в следния състав:

Председател - ИВАН ГОЛОГАНОВ

Подпредседатели - ИВ. БАНКОВСКИ

- НИКОЛА АЛЕКСАНДРОВ

Секретар - инж. ЯНКОВ

Касиер - ВАСИЛ АНТОНОВ

Членове - Миладин Васев

- БОНЧО ДИМИТРОВ

Контролна комисия: НЕДИЛКО ЧАКЪРОВ, КОНСТАНТИН ТЕРЕЗОВ и ГАНЧО ГАНЧЕВ.

Д-вото има три платени места: председател, подпредседател и секретар. Всеки от тях получава по 40,000 франка.

Клубът на "Д-вото на бойците" се помещава в сградата на полския дом на ул. Legende 20 - Paris. Неофициално бившите военни се събирали почти всяка вечер в кафенето La belle Ferronière - 57 rue Rivoli - Paris.

Дейността на д-вото се изразява в провеждане на събрания, устройване на вечеринки и други сборки. Не е известно д-вото да притежава печатен орган или да развива каквото и да е печатна дейност.

При създаването на д-вото са били изпратени писма - покани за сътрудничество и съдействие до следните американски и други организации: комитета "Свободна Европа", със съдалище в Америка, френския комитет "Свободна Европа", със съдалище в Париж, американско-българското д-во в Питсбург, американско-българското д-во в Мюнхен, комитета за подпомагане на бежанците в Париж, социално-икономическата американска служба, американската служба за разпределяне кредитите по "освободителните движения" и пр.

Д-вото поддържа връзки с другите организации на вражеската емиграция, с изключение на организацията на анархистите и геметовците.

Ръководителите на "Д-вото на бойците" са постигнали споразумение за обща дейност с двореца. Същите подкрепят идеята за обединяване на емиграцията около двореца. На тържеството в Мадрид по случай пълнолетието на СИМЕОН, от страна на "Д-вото на бойците" са присъствували СТЕФАН ГРУЕВ и КЪНЧО КЪНЧЕВ.

4.-

191

От пролетта на тази година "Д-вото на бойците" води преговори за обединение с "Емигрантското д-во" и "Д-вото на свободните българи". Тази дейност среща одобрението на организацията на ТОНЧО ТЕНЕВ /Б.З.Н.С. - Врабча 1/, който контролира "Емигрантското д-во". За обща борба и съгрудничество се обявява и крилото на анархистите, начело с ИВАН РАЧЕВ. Опитите за обединяване на горепосочените д-ва предствалват отделен етап от усилията за събиране силите на емиграцията и се вършат по внушение и натиск на американците. Напоследък американци и англичани се ориентират към двореца считайки, че в настоящия момент последният се явява като най-удобен и пригоден обединителен център на българската вражеска емиграция.

Извън горните тенденции за обща противонародна дейност в съдружие с двореца, остават геметовци и крилото на анархистите, начело с ГЕОРГИ ХАДЖИЕВ.

Въпреки воденето на преговори и други прояви от този род, между "Д-вото на бойците" и другите организации, както и между самите бивши военни съществува антагонизъм и съперничество. Всичко това, обаче, се потушва пред страха, че американците ще спрат помощта.

ИВАН ГОЛОГАНОВ и ТОНЧО ТЕНЕВ били враждебно настроени един срещу друг. Причината за това се корени в стремежа на ГОЛОГАНОВ да засили позицията си и се издигне като водач на бъдещата обединена емиграция.

От друга страна, понастоящем военните са разцепени на два лагера: лагера на "Звено", начело с ГОЛОГАНОВ и лагера на анархистите, начело с БАНКОВСКИ. Но пред опасността, че ще бъдат порицани от генерал АНДЕРС и, че помощта ще им бъде прекратена, ГОЛОГАНОВ и БАНКОВСКИ прикриват действителните си отношения и привидно се подкрепят.

Между АЛЕКСАНДРОВ и БАНКОВСКИ съществува борба кой да превземе председателското място в "Д-вото на бойците". Известно е че френските власти са отказали да уредят престоя на ИВАН ГОЛОГАНОВ във Франция, поради което е възникнал въпроса за избор на нов председател.

10 август 1955 год.

С о ф и я.

*Да се намери с
документ за уговората
и присъствието на
Бончо Васев
в Мадрид
25.10.*

30

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Дружеството на бившите бойци
в Париж.

I. ВЪЗНИКВАНЕ. ОТНОШЕНИЯ С ДРУГИТЕ ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Дружеството на бившите бойци в Париж е секция на т.н. "Федерация на бившите бойци от Централна и Източна Европа", седалището на която е в Париж на ул. LE GANDRE 20.

Горната организация беше създадена през 1952 година от бившия полски генерал Андерс. Целите и задачите, които тя си постави бяха: Да обедини всички изменници - бивши офицери от народнодемократичните страни; да разработи планове за мобилизация на всички изменници в случай на война и да изгради общоемигрантска армия, която да се включи във войските на НАТО; да рекрутира, подготвя и изпраща шпиони и диверсанти в народнодемократичните страни и да издирва и поддържа връзка с вражески настроените елементи в тези страни.

Първоначално за членове на организацията се приемали само бивши офицери, но впоследствие с цел да се увеличи членския ѝ състав, са започнали да приемат и бивши подофицери и войници.

Финансирането на федерацията се извършва от американския комитет "Свободна Европа".

През 1952 година, когато генерал Андерс е подел инициативата да изгради на федерацията - чрез създаване на национални дружества на "бившите бойци от Централна и Източна Европа", българските изменници на родината - бивши офицери, начело с Дамян Велчев, са активизирали своята дейност и са възстановили бившата "Военна лига" в която са влизали ограничен кръг хора като Дамян Велчев, бившия полковник Иван Иванов Гологанов, Любен Петров То-

-2-

31

доров, бившия майор Иван Минчев Банковски, бившия поручик Янко Димитров Дишлиев, бившия подполковник Никола Петров Александров, Иван Тодоров Бояджиев/бивш офицер/, бившия полковник Никола Йорданов Костов, и Любен Стефанов Радев - бивш секретар на Дамян Велчев.

Тази група без да е била официално оформена като секция на организацията на генерал Андерс е поддържала връзки с него и е получавала финансова подкрепа. Връзката се поддържала лично от Дамян Велчев, а след него от Любен Тодоров.

През 1954 година горепосочените изменници - бивши офицери предприели дейност за изграждане на "Дружество на бившите бойци", което да бъде официално признато от френските власти и включено като секция в организацията на генерал Андерс. За целта бил изграден инициативен комитет, в който са влизали: Иван Иванов Гологанов, Янко Димитров Дишлиев, Иван Банковски и Никола Петров Александров. Инициативният комитет е предприел агитация за набиране на членове за дружеството, а така също е правел консултации с ръководството на дружеството на "Свободните българи" /организация под влиянието на двореца и БНФ/.

По въпроса за бъдещото ръководство на дружеството още преди неговото учредяване е възникнала борба между Иван Гологанов и Банковски кой да заеме председателското място. По-късно такава борба се е водила и между Банковски и Александров.

На учредителното събрание на дружеството, състояло се на 23 май 1954 г. присъствували 25 изменници на родината. На събранието Гологанов докладвал устава на организацията, който бил типов - еднакъв за всички секции на "Федерацията на бившите бойци от Централна и Източна Европа". Според устава за членове на организацията се приемали всички антикомунисти служили в армията. Приемането ставало с препоръка на двама гарантите.

За ръководство на дружеството на учредителното събрание били избрани следните изменници: председател - бившия полковник Сребров; подпредседатели - Баръмов и Кънчев, секретар - Янко Богоев и членове - Иван Гологанов и Банковски. За членове на контролната комисия били избрани Любен Янков, Недялко Ангелов Чакъров и Константин Стефанов Терезов.

Учредяването на "Дружеството на бившите бойци" станало със съгласието на двореца, за което Иван Гологанов предварително

е ходил в Мадрид за консултация.

Независимо от това, че за председател на дружеството е бил избран бившият полковник Сребров, фактически същото се ръководело от Любен Тодоров, който поддържал връзка с ген.Андеро.

Като първа помощ на дружеството след неговото учредяване френският комитет на "Свободна Европа" му отпуснал сумата 480.000 франка, а след това комитета редовно е отпуснал суми на дружеството за провеждане на неговата дейност.

Дружеството имало три платени длъжности: председател, подпредседател и секретар, които получавали по 40.000 франка месечно.

С цел да увеличи членския си състав, ръководството на дружеството предприема дейност за обединяване с "Емигрантското дружество" в Париж, което има значителна членска маса. През 1955 г. и 1956 г. ръководството на "Дружеството на бившите бойци" е водило на няколко пъти преговори за обединяване. В тази си дейност то е било подкрепено от представителите на комитета на "Свободна Европа". В това отношение "Свободна Европа" е оказвала натиск по отношение ръководството на "Емигрантското дружество", като е блокирала суми от помощта, която му е отпускала. По въпроса за обединяването на двете дружества са се появили борби и противоречия между ръководствата на двете дружества, които по принцип били съгласни да се обединят, но не се разбирали по въпроса кой да застане начело на обединеното дружество. Членовете на "Емигрантското дружество" - Моллов, Жечо Тенев, Милка Крауц и други искали начело на обединеното дружество да застане проф. Христофорев, а членовете на ръководството на "Дружеството на бившите бойци" искали обединението да стане под председателството на Сава Тодоров Киров, считан за почетен председател на "Дружеството на бившите бойци".

След неуспешните преговори за обединяване с "Емигрантското дружество", ръководството на "Дружеството на бившите бойци" предприема линия за овладяване ръководството на "Емигрантското дружество" и опечелване на членската му маса. Като резултат на тази дейност през 1956 година за председател на "Емигрантското дружество" е бил избран Миладин Башев /член на ръководството на "Дружеството на бившите бойци"/, а освен това в ръководството на "Емигрантското дружество" са влезли още Бончо Димитров, Никола

Петров Александров и Стефан Груев.

През 1955 година в ръководството на "Дружеството на бившите бойци" са станали промени. За председател на дружеството е бил избран Иван Гологанов; за подпредседатели - Иван Банковски и Никола Петров Александров; за секретар инж. Янков; за касиер - Васил Антонов и членове - Миладин Башев и Бончо Димитров. В контролната комисия са били избрани недялко Чакъров, Константин Терезов и Ганчо Ганчев.

Тъй като въпроса за престоя на Иван Гологанов във Франция не бил уреден от френските власти и е съществувала вероятност той да напусне Франция, между Иван Банковски и Никола Петров Александров се е повела борба за председателското място в дружеството. През м. май 1956 година за председател на Дружеството на мястото на Иван Гологанов бил избран Никола Петров Александров. Имало сведения, че Банковски не е бил доволен от това положение и се стремил да заеме мястото на Александров.

Ръководството на "Дружеството на бившите бойци" подкрепя дейността на бившия царски двор в Мадрид за създаване на "Задгранично представителство" и обединяване на вражеската емиграция около същото. На тържеството в Мадрид по случай пълнолетието на Симеон, ръководството на "Дружеството на бившите бойци" изпрати своите представители - Стефан Груев и Кънчо Кънчев. Дружеството поддържа връзки с "Съюза на овозободните българи", със седалище в Париж, Американско-българското дружество, със седалище в Интсбург - САЩ, Немско-българското дружество в Мюнхен, с френския комитет "Свободна Европа" и други организации на вражеската емиграция, с изключение тази на геметовци.

II. ДЕЙНОСТ НА "ДРУЖЕСТВОТО НА БИВШИТЕ БОЙЦИ" СРЕЩУ НАШАТА СТРАНА.

Известно е, че изменниците на родината - бивши военни се занимават с активна шпионска и диверсантамска дейност срещу нашата страна още преди създаването на тяхната организация, а и след това. Така например през 1951 г. бившият полковник Иван Гологанов, подвизаващ се тогава в Гърция и работещ за американското разузнаване е подбрал, подготвил и прехвърлил в нашата страна група парашутисти - изменници с шпионски и диверсантамски задачи.

-5-

34

През 1953 год. друг член на ръководството на "Дружеството на бившите бойци", бившият поручик Янко Дишлиев в тясно сътрудничество с американското разузнаване и изменника на родината Иван Рачев /шеф на групата на анархистите във Франция, стояща за активна борба срещу народната власт, изразяваща се в диверсантска и подривна дейност/ организира и подготви диверсантска група, състояща се от трима изменника на родината - анархисти, които от Гърция с парашути беше прехвърлена на наша територия.

След учредяване на дружеството, ръководството на същото системно е уредило изнасянето на лекции за членовете на Дружеството - бивши офицери, по бойна и тактическа подготовка. Освен това ръководството на дружеството е създадо свои бази в градовете Стразбург, Лион и Марсилия, в които се извършвала подготовката на кадрите за диверсионно-терористична дейност. Пряк отговорник по тази подготовка е бил Янко Дишлиев, а негов помощник Неделчо Чакъров, който през м. август м.г. замина за Лондон. Последният е завършил американска разузнавателна школа в Гърция. Освен това ръководството на дружеството е имало на разположение вила зарегистрирана на името на сестрата на Сава Паница, в която се съхранявала материалната част - оръжие и др. пособия, необходими за войната и друга подготовка.

През 1955 г. ръководството на дружеството разви активна пропагандна и друга дейност, насочена срещу нашата страна по време пребиваването на Държавния ансамбъл за песни и танци в Париж. Такава също дейност то разви и по време на изложбата на хранителни продукти в Париж.

Напоследък, по време на събитията в Унгария и след това, "Дружеството на бившите бойци" активизира дейността си срещу нашата страна. Така например има сведения, че във връзка с осъществяването идеята на генерал Андерс за създаване на "Общоимигрантска армия", за главнокомандуващ на "Българските освободителни войски" е бил определен да бъде Любен Тодоров, който е организирал свой щаб, намиращ се в парижкото предградие Сен Клу. За негови първи помощници са били определени Гологанов и Янко Дишлиев. Последният отговарял по въпросите, свързани с военната и друга подготовка на групите за подривна дейност.

В началото на м. декември 1956г. в Лондон се е състояло съвещание на "Федерацията на бившите бойци от Централна и Източна Европа", председателствувано от генерал Андерс. Предста-

-6-

35

вители на българската секция били главнокомандуващия "Българските освободителни войски" Любен Тодоров /който носел името полковник Иванов/ и неговия помощник Гологанов. На съвещанието било решено да се работи усилено за комплектуване на кадрите на вражеската емиграция, с оглед най-бързата им мобилизация в случай на евентуална война. В изпълнение на това решение, ръководството на "Дружеството на бившите бойци" активизира своята дейност. Така например има сведения, че в края на 1956 година от лагера за емигранти в Триест в Париж е пристигнала група от 7 души - изменници на родината, за които се предполага, че са изпратени на подготовка в базите на щаба на Любен Тодоров. Известно е, че по същото време Иван Гологанов е бил в Гърция, вероятно за набиране на кандидати из средите на изменниците на родината за шпионска и диверсантска дейност срещу нашата страна.

Освен това ръководството на дружеството засили пропагандната си дейност срещу нашата страна. Така например на 7.1.т.г. бившият майор Иван Банковски произнесе приветствие по радио "Овободна Европа", отправено до "бившите му бойни другари в България". В същото, говорейки за събитията в Унгария заяви, че "след плодотворната 1956г. новата година ще донесе свободата на България".

9 февруари 1957 год.

С о ф и я

Отпечатено в 5 екс.

Екс. № 1 - ръководството
Екс. № 2, 3 и 4 - Управление III-ДС
Екс. № 5 - К.Д.
Изготвил: 1492

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I55

Строго секретно

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

4

С П Р А В К А

ОТНОСНО: дейността на "Съюза на свободните българи" зад граница.

"Съюзът на свободните българи" е вражеска организация на изменниците на родината - монархисти, създадена през 1948 година със седалище в гр. Париж.

Според устава и, тя си поставя за цел обединяване на вражеската емиграция, основавайки се на Търновската конституция и поддържа идеята за връщане на монархията.

През 1948 година председателят на организацията - бившия офицер Йордан Пеев задига касовата й наличност и избягал в Лондон. Организацията не е проявила редовен организационен живот. Печатен орган на организацията е било сп. "Възраждане" издавано в гр. Париж, което през 1951 година е спряло да излиза. От м. декември 1956 година е възтановено излизането му в Лондон.

В брой първи на списанието е поместена уводна статия "българи в чужбина". Авторът й разглежда съществуващите различия между организациите БНК, БНФ, "Земеделски съюз" на Д. Мацанкиев, ролята на двореца и др. въпроси за обединяването на вражеската емиграция, счита, че въпреки всички трудности за такова обединение, което според него можело да стане както на политическа, така и на не политическа база, то /обединението/ не е невъзможно, но трябвало да се работи умело и тактично.

Авторът заключава, че всички мислещи за "народната кауза" се надявали и щели да намерят подходящи форми и хора за осъществяването на тази цел, като щели да правят нужните усилия за постигане на по-бързи резултати.

Поместено е съобщение на редакцията че Изпълнителният комитет на "съюза на свободните българи" има следния състав Стефан Груев, Бончо Димитров, Сава Киров, Н. П. Николаев, Йордан Пеев, Дянко Сотиров и Х. Шишманов.

С о ф и я, 17 април 1957 год. н-к стделение информация капитан- *[Signature]*

578

Из архивите на

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I56

СТРОГО ПОВЕРТЕЛНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

5

*Връщане на
Сухотински
24-0-55*

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

*Мо ханни
материали*

ОТНОСНО: Бившето царско семейство.

Бившето царско семейство живее в Мадрид. Същото продължава да храни надеждата за реставрация на монархията в нашата страна.

С оглед на това, бившето царско семейство се стреми да поддържа и разширява своето влияние и авторитет зад граница и работи усилено за привличането и поставянето под свое ръководство на по-голямата част от организациите на изменниците на родината.

Бившето царско семейство е обградено със свои хора - бивши царедворци, фалоти и други изменници на родината, по-известни от които са следните:

СТЕФАН ПОПОВ, понастоящем живее в Испания, възпитател на СИМЕОН, монархист, агент на английското и френско разузнавания, ръководител на емиграцията, свързана идейно или материално с царския двор.

СТЕФАН ГРУЕВ - син на бившия царски съветник ПАВЕЛ ГРУЕВ ликвидирани от Народния съд след 9. IX. 1944 г., член в ръководството на групата "Възраждане", членувал през 1948 г. в БНК, който впоследствие напуснал и се облял против ГЕМЕТО. Понастоящем се намира в Париж.

МАЛЧЕВ - бивш подполковник от царската армия,

579

Из архивите на ДС

-2-

адютант на СИМЕОН, участвувал в състава на военната лига на ДАМЯН ВЕДНЕВ, която след смъртта на последния се оформи като "Дружество на бойците".

ГЕОРГИ ИВ. КЪОСЕИВАНОВ - бивш министър председател.

ЙОРДАН ПЕЕВ - племенник на бившия генерал ПЕЕВ, един от организаторите на "Възраждане", ползващ се с влияние сред емиграцията. Същият работи в оред емиграцията за вербоването на агенти за английското и френско разузнавания. Понастоящем в Лондон.

САВА КИРОВ - бивш министър и пълномощен министър, бил е член в ръководството на "Възраждане" и др.

От задграничната политическа дейност на бившето царско семейство по-важна и известна на нас е дейността му във връзка с организирането на групата "Възраждане", както и тази, насочена срещу ГЕМЕТО.

През 1950 година бившата царица поема инициативата и помага организирането на всички избягали фашисти, легионери, бранници, привърженици на монархията и други народни врагове в групата "Възраждане". Седалището на последната се установява в Париж. Главен организатор и ръководител на тази организация е бил ЙОРДАН ПЕЕВ, активно подпомаган от СТЕФАН ГРУЕВ и САВА КИРОВ. През последните две години дейността на "Възраждане", обаче, западнала. Причината за това били съществуващите фракционни борби и съперничеството между ръководителите.

Преследвайки своите цели, бившето царско семейство използва противоречията между различните емигрантски политически групи, както и различията в редовете на самите групи. Виждайки в лицето на ГЕМЕТО и неговия "Български национален комитет" /БНК/ съперник, бившето царско семейство е подкрепило ТОНЧО ТЕНЕВ, дотога-

6

-3-

вашен член на БНК, да образува инициативен комитет за създаването на "Нов национален комитет", насочен срещу БНК. В този "Нов национален комитет" е било определено да участвуват бившите царедворци КЪОСЕИВАНОВ и СТЕФАН ПОПОВ. СТЕФАН ГРУЕВ е успял да откъсне от БНК НИКОЛА БАЛАБАНОВ и МИЛЮ МИЛЕВ, членове на последния.

Противогеметовската дейност на бившето царско семейство била подкрепяна от англичаните.

През лятото на настоящата година, поради навършване на пълнолетие, щял да бъде коронясан СИМЕОН.

20.1.1955 год.
С о ф и я.

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ,
-Генерал-полковник: _____

Изготвил,
Н-к У-ние I-ДО,
Полковник: _____

7

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Образоването на "Задгранично представителство" в емиграция.

Бившето царско семейство, надявайки се на реставрацията на монархията в нашата страна, усилено работи за привличането и поставянето под свое ръководство на по-голямата част от организациите и изменниците на Родината. Напоследък същото активизира тази си дейност в името на Търновската конституция.

Близките на "двореца" среди, подбуждани от последния, подготвят създаването на "Задгранично представителство" в емиграция. Във връзка с тази дейност, от месец май т. г., в Мюнхен е започнало издаването на вестник "Задгранична България". Канцеларията на бившето царско семейство в Мадрид е излязла с комюнике, в което обявява, че ще подкрепя всяка инициатива за обединение на емиграцията в името на Търновската конституция, от където и да изхожда тя. Това комюнике е разпратено до много българи-емигранти, заедно с един екземпляр от Търновската конституция.

Според вестник "Задгранична България", платформата на "Задграничното представителство" застъпва следните принципи:

1.-"Задграничното представителство", което било на път се осъществи, считало, че признаването на Търновската конституция и нейното пълно възстановяване представлявало единствено възможни преход към законен и устойчив държавно-политически живот.

2.-С настъпване на пълнолетието си, Симеон следвало да встъпи в упражнение на властта като конституционен държавен глава

8

2.9

В емиграция същият бил върховен и всепризнат обединителен фактор.

3.-Относно промените в държавното устройство "Задграничното представителство" щяло да приеме, че такива не можели да бъдат извършвани без съгласието на държавния глава. До днес Симеон не бил се отркъл от претенциите си за престола.

Промени в Търновската конституция били възможни само след възстановяването на конституционния ред в страната. Търновската конституция единствено можела да гарантира свободното проявление на народната воля.

4.-В политическо отношение "Задграничното представителство" щяло да се счита като надпартийна инстанция. Същото щяло да се обяви против "всякакви теснопартийни и еднолични прояви". Проявлението и дейността на различните партии имали място и оправдане при нормални условия. Съществуването, обаче, на различни групировки в емиграция било погрешно, защото разединявало силите на последната.

5.-Образоването на конституционно "Задгранично представителство" в емиграция било оправдано и логично, тъй като българската емиграция трябвало да намери начини и форми на своята борба.

6.-Възстановяването на Търновската конституция не представлявало връщане назад, а напротив-крачка напред.

7.-Нарушаването на Търновската конституция в миналото не можело да се счита за аргумент против нея, тъй като тя била призната като демократична и свободолюбива. За да не се допуснели нарушения, противоконституционни прояви и преврати, тако тези от 9 юни и 19 май, била необходима не нова конституция, а нова политическа нравственост и ново гражданско съзнание.

Освен изложените "основни принципи" изготвен е и "проектът устав на българското задгранично представителство", който трябвало да бъде одобрен от "учредителния национален съвет". Според този "проект-устав" "българското задгранично представителство" с поставя за изпълнение следните по-важни цели:

1.-"Да действува за подобаване участие на българската емиграция като естествен съзвик на свободния западен свят в общата борба срещу световния комунизъм."

2.-"Да работи за освобождението на България и за охраняване върховните интереси на народа и държавата, като използва за това всички възможности пред свободния свят".

3.

10

3.-"Да приведе в известност цялата българска емиграция, да установи положението и личната квалификация на отделните емигранти, да посредничи за настаняването им на работа и да урежда гражданското им положение пред съответните власти".

4.-"Да изтъква, популяризира, поощрява и награждава проявите на отделните български емигранти във всички области на обществения живот, културата и приложните отрасли, които прояви допринасят за успеха на освободителната борба" и др.

Излагайки платформата на "Задграничното представителство", вестник "Задгранична България" отправя нападки срещу "Българския национален комитет" - БНК. Вестникът пише: "Българското задгранично представителство се създава в момент, когато деятелите от известна временно опозиционна среда се върнаха отново в "Отечествения фронт" /б.н. става въпрос за завърналите се в страната бивши емигранти П.Т. ФОНОВ и М.МЛАДЕНОВ, както и излезлите с декларации бивши опозиционери/, апелирайки за подкрепа на комунистическия режим и за вярност към Съветския съюз, с което лишиха своя така наречен "Национален комитет" /б.н. БНК/ в емиграция и от последните останки на каквато и да било представителност по отношение опозиционната борба и съпротива в страната".

_____ юни 1955 год.

С о ф и я.

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ,
Генерал-полковник: _____

Изготвил,

Н-к Управление I-ДС

Полковник: _____

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

158

Строго секретно I

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Образуване на временно българско представителство.

В началото на 1955 год. българският национален фронт /НФ/, в съгласие и с подкрепата на бившия царски двор, полемизира за обединяване на вражеската емиграция и създаване на задгранично представителство, в което освен представители на двора да влизат и такива на бившите политически партии, на църквата стопански дейци и пр., всички в емиграция.

За целта в Мюнхен бе създаден инициативен комитет в състав: Иван Г. Балабанов, д-р Н.П. Николаев, д-р Александър Николаев и Христо Статев. Инициативният комитет проведе редица мероприятия за популяризиране идеята за създаване на задгранично представителство. Така до по-голямата част от емиграцията бяха разпратени писма, в които се разясняваха целите и задачите на задграничното представителство. През април 1955 год. Христо Статев проведе в гр. Мюнхен, събрание на вражеската емиграция, на което е разпорил проекта-устава и задачите на представителството. По-късно през юни 1955 год. бившия полковник Малчев, адютант на царя ведно с представители на НФ в Мюнхен - доктор Вълчев, проведе редица събрания и срещи с привържениците на НФ и с противниците на Гемето, с цел да спечелат поддръжници на идеята за създаване на задгранично представителство.

В края на май 1956 год. в Мадрид бе свикано съвещание за образуване на задгранично представителство. В съвещанието са взели участие: Симеон, Тончо Танев, Христо Статев, д-р Н.П. Николаев и полковник Малчев. В съвещанието е било постигнато принципно съгласие за образуването на задгранично представителство, което да се състои от 12 до 15 члена, като в същото влизат и представители на "БОНС- Врабча 1", демократи, социалисти и др.

Състава на задграничното представителство биха почти определен. В него влизаха Тончо Тенев, Христо Статев, Иван Г. Балабанов, Иван Дочев и др. За председател биха определен Тончо Тенев.

На съвещанието е бил поканен да присъства и бившият министър-председател д-р Георги Класе Иванов, но същият отказал да присъства и не изпратил поздравителна телеграма до съвещанието.

След съвещанието Тончо Тенев, Христо Статев, д-р Н. П. Николаев са убеждавали Моллов, Краус, Христофоров и др. видни емигранти от Париж да възприемат идеята за образуване на задгранично представителство. Размолгласията сред емигрантите по отношение образуването на задгранично представителство бяха доста силни и такова само формално бе образувано.

За неговото проваляне спомогнаха и някои мероприятия предприети от наша страна, в резултат на което Балабанов — основната фигура в представителството го напусна и влезе в преканния с Христо Статев и другите.

Обаче царският дворец не се примири с провалянето на идеята за образуване на задгранично представителство и продължи своята дейност в това отношение.

В края на 1956 год. Симеон излезе с въззвание, в което апелира, за единение на българския народ, заявявайки, че всяка инициатива в това отношение ще намери неговата подкрепа.

По наши сведения през юни 1957 год. съветника на Симеон — Александър Вехинов е бил в Париж, където се консултира с някои представители на Родната, във връзка с изграждането на задгранично представителство. През януари 1958 год. в Мюнхен пристигнал Христо Статев, който заедно с д-р Димитар Вълчев, водил разговори с редица емигранти и апелирал за обединение на вражеската емиграция, която да се абстрахира от партийните си различия. През февруари същата година, изменникът на Родната Тодор Жекон се е срещнал в гр. Франкфурт на Майн с бившата княгиня Мария — Луиза. Последната между другото развила идеята за обединяване на емиграцията около короната на надпартийна база.

През март 1958 год. се получили сведения, че майор Генчо Генчев, адютант на Симеон получил големи кредити и се е организирано създаването на вестник.

По данни от н. март 1958 год. Христо Статев и полковник Никола Костов отново са били в Мюнхен, където заедно с д-р

Вълчев, Сиданов и Тодор Диманов са обсъждали въпроса за обединение на вражеската емиграция. Това обединение трябвало да се извърши по линия на короната и в тясна връзка със същата. Едни от най-ревностните привърженици на тази идея били големите търговци: Тодор Диманов — Испания и Стеян Раджов — Западна Германия, отвлечени монархисти. Предвиждало се издаването на месечно списание "Един завет", което ще списва от д-р Вълчев и Христо Статев, а финансира от Диманов — Раджов. По това сведение от служба информация бе дадена оценка и поставена задача на резидентурите да установят резултатите от проведената среда за обединение на емигрантите.

Във връзка с поставената задача се получиха сведения от резидентурите във Виена, Рим и Берлин, че е образувано задгранично представителство, което е започнало да издава свой орган вестник "Един Завет". Получи се и самият вестник, в който бяха поместени съставът на представителството, неговата програма и пр. По последни данни от резидентурата в Берлин вестникът се отпечатва в Мюнхен 13 Schleiermeyerstrasse 71.

Основната издръжка на вестника идвала от двореца. Търговците Тодор Диманов и Стеян Раджов внесли от своя страна по 15.000 западно-германски марки за издръжката на същия. Вестника се редактирал в Мюнхен от д-р Димитар Вълчев и Стефан Маринов Новев, журналист, бивш служител в радио "Свободна Европа". Тясно сътрудничел във вестника Христо Статев, който ли изпращал материали от Рим — Италия.

В състава на временното българско представителство, както и в редакционния комитет влизат предимно отвлечени привърженици на монархията. В него не влизат дори и привържениците на Тончо Тенев. Не влизат и представители на другите политически групировки. От другите групировки влизат само: д-р Александър Дубенов, бивш секретар на софийската организация на БРСДП и Саво Перов — бивш член на върховния съвет на демократическата партия.

Справка е изготвена по данни от ал. ал. Милаше Кайлиц, Мбо, Антов от показанията на Ув Мелев които данни се потвърдиха с излизането и публикацията на в-к "Един Завет".

23 май 1958 год.

С о ф и я

Изготвил: № 3452

ВБП

50

Строго секретно!

Екз. 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Създаване, програма, състав и дейност на "Временното българско представителство/ВБП/.

І. Опити за създаване и създаване на "Временното българско представителство" - /ВБП/

След установяването на народнодемократичната власт в нашата страна, значителен брой от вражеските елементи успяха да преминат и се установят в капиталистическите страни. Тяхното основно съсредоточаване стана във Франция, Западна Германия, Турция, Гърция, Италия, Австрия, а по-късно в САЩ и другите страни. Голяма част от тези вражески елементи използвани в миналото от германските разузнавателни служби, преминаха в помощ на американското, английско и френско разузнавания и от денят на нашето освобождение от фашизма се обявиха против властта на ОФ и започнаха провеждането на подривна дейност. Някои от тези елементи се групиреха в разни организации със задача - борба против комунистите в България и за сваляне на народнодемократичната ни власт.

Поради това, че произхода на тези елементи е различен, т.е. произхождат от различни социални и политически групи, то борбите, които съществувеха помежду им вътре в страната се пренесоха и зад граница. Това състояние на вражеските елементи беше в разрез с американските интереси. Американците се стремяха за най-пълното използване на противонародните елементи в борбата им против страните от социалистическия лагер изчезо със СССР, и в резултат на това гласуваха огромни средства за поддръжане и обединение на тези елементи в една единна организация подчинена на тях - на американското разузнаване. Финансирането на тези организации посредством т.н. комитет "Свободна Европа", както и

-2-

51

откриването на мощните радиопредаватели "Гласът на Америка", "Свободна Европа" с клонове почти във всички европейски капиталистически страни и др., американските империалисти започнаха провеждането и на идеологическа обработка на тези противонародни елементи.

През 1946 г. зад граница по указание на американците д-р Георги М. Димитров /Гемето/ и Димитър Мацанкиев постигнаха споразумение с българските националисти за създаване на т.н. "Български национален освободителен комитет" /БНОК/. БНОК имаше за задача да обедини вражеската емиграция, да води антинационална и антикомунистическа пропаганда в чужбина и диверсионно-терористическа дейност в България. Поради разногласия обаче, между националисти и земеделци по въпроса за ръководни места, за бъдещото устройство на България, отношението им към монархията и др. в началото на 1947 г. БНОК се разпадна. Гемето обаче изпълнявайки директивите на своите господари - американците, продължи усилията си за изграждането на обоемигрантски национален комитет. Така през 1948 г. той успява да се споразумее със социалдемократите, с независимите звенари и с някои бивши дипломати - невъзвръщеници и образува т.н. "Български национален комитет" /БНК/ със седалище в гр. Вашингтон - САЩ.

По същото време - 1948 г. с цел обединение на националистическите и фашистки елементи биде създадена и друга организация на българската вражеска емиграция, т.н. "Български национален фронт" /БНФ/, начело с водача на легионерите д-р Иван Димитров Дочев. Впоследствие в резултат на допълнителни попълвания за председател на БНФ бил определен бившият министър Христо Статев Попов, а за организационен секретар останал д-р Иван Дочев

Непосредствено след сформирването на БНК между членовете започнаха нови раздори и търкания в резултат на което редица членове на централното ръководство не само, че излязоха от БНК, но започнаха нападки и то главно срещу неговия председател /Гемето/. По същото време геметовци се обявиха срещу БНФ, а последният започна кампания насочена главно против Гемето, наричайки го "Български вда", че и с негова помощ пътя на комунистите бил разчистен, че бил работил с тях 25 години и пр.

В резултат на всичко това настъпилото разложение в БНК се задълбочи, в раздорите между Гемето и другите членове се засилиха. С това авторитетът на БНК пред американците значително

-3-

52

спянда не оправдал надеждата им за обединение на емиграцията. -
~~чрез БНФ начело с Радетко.~~

Противоречията между БНФ и БНК продължават да съществуват и понастоящем. Спорният въпрос е кой да оглави борбата на противонародните елементи насочена срещу нашата страна и кой да получава субсидиите отпуснати от американското правителство за тази цел. Въпреки опитите на американците да помирят враждуващите емигрантски групировки, до сега не се получили резултати.

Образуването от монархистите през м. януари 1958 г. г. н. "Временно българско представителство"/ВВП/ начело със Симеон е в резултат на указания - получени от американците, чиито агенти о. з. полк. Никола Йорданов Костов и Христо Статев Попов взеха инициативата за създаването му. За да организират вражеската емиграция в Европа за борба срещу нашата страна полк. Костов бил получил от американското военно командване "2 годишен отпуск". Христо Статев също служи на американското разузнаване. Същият като министър влиятел в състава на правителството на Александър Цанков в Австрия по време на окупацията и по препоръка на Цанков е бил посетен от американския полк. Ван Ната. След разясняване на американската политика - в подготовка на нова война и то на международна основа срещу СССР, полк. Ван Ната възложи на Статев, в качеството си на официален представител на американското правителство, да изработи проекто-план за свързване с някакъв си "Български национален комитет". Този комитет трябвало да установи тайно връзка с България и да я представява пред американците. Освен това този комитет е трябвало да сътрудничи на американската политика и впоследствие по указания на тях - американците, да се превърне във "Временно българско правителство".

По указания на Ната, Статев трябвало да създаде "Научен институт за проучване политическото положение в България", т. е. шпионска централа. Според указанията на американците Статев бил създавал такава организация, с три отдела: военен, начело с ген. Ганчев; стопански - с Любен Цонев и идейно-философски с проф. Владкич. Освен това имало изградени емигрантски централи, в Швейцария - начело с ген. Ганчев - бивш адютант на Фердинанд и Любомир Цонев - бивш директор на Външната търговия; в Италия - начело с Иван Михайлов и Асен Кенгърджиев; в Австрия и Германия с ген. Никола Жеков. С тези организации Статев поддържал връзка с пароли и шифри. В кореспонденцията името на Статев се пишело под псевдонима Рацев.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 чл. 31, ал. 6
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА
 Дата: 16.04.2014г. Секретар: *[Signature]*

-4-

3

Статев дал указания на Петър Христов Петров - осъден по процеса на легионерите, че във Виена трябвало да се създаде втори емигрантски център от двама - грима души, който да поддържа връзка с центъра в България и с общата емигрантска организация. Според Статев легионерския център в България трябвало да развие активна въоръжена дейност подпомогнат от обединените български емигрантски централи от чужбина и от прякото ръководство на американците.

Освен _____, Статев поддържал връзки и с американец _____, който също работел в Италия в американската разузнавателна централа за Изтока.

През 1948 г. Статев се прехвърлил да живее в Италия. Същата година в гр. Мюнхен е бил образуван "Клуб на българите в Мюнхен", а в края на същата година на общо събрание в Хайделберг е бил образуван БНФ. Главни инициатори за създаване на БНФ са били Иван Дочев, Паприков, майор Жеков, Павел Павлов и др. Впоследствие към тях се присъединили Гагов и Христо Статев, който бил избран за председател на организацията. През 1950 г. на разширено заседание в Мюнхен, Статев е бил избран за член на Върховното ръководство на БНФ. Дейността на БНФ се състояла редовно да се събира ръководството, което трябвало да поддържа връзка със своите представители в градовете, където била концентрирана емиграцията, имащи за цел да водят борба срещу БНК и да събират сведения за България. Сведенията били предавани на Иван Дочев. Центъра на БНФ, до заместването на Дочев за Канада, бил в Мюнхен. Тогава организацията била снабдявана със средства чрез Дочев, който продавал получените за България сведения на различни разузнавателни централи. След изселването на голяма част от ръководителите на БНФ от Европа в Канада и САЩ и след изникването на монархическия проблем в организацията, работата на ръководството на БНФ в Европа била поета от Христо Статев, Гагов, Димитър Вълчев и др. През този период се получавали средства от двореца и от организацията АБН - "Антиболшевишки блок на народите" /бивши привърженици на ген. Бандеров - украинци, останали верни на хитлеристите и взели участие във войната срещу СССР/.

От 1953 г. се започна получаването на сведения от Италия, Германия, Франция и Швейцария, че Статев се готвел да образува монархическа емигрантска организация, целяща обединяването на емигрантите. За целта той извърши пътувания из Италия, Герма

-5-

57

ния, Испания и Канада, провел срещи с лидери на емиграцията, с които сондирал мнения.

В началото на 1955 година в гр. Мюнхен, Западна Германия е бил сформирен инициативен комитет на "Временното задгранично представителство" в състав:

Иван Г. Балабанов – бивш стопански деятел, не принадлежащ към никоя емигрантска групировка, живущ понастоящем в Италия; д-р Никола П. Николаев – бивш пълномощен министър, живущ в Швеция; д-р Александър Николаев, бивш директор на печата, понастоящем живущ в Бразилия и председател на емигрантския помощен комитет в тази страна, деен сътрудник на емигрантското списание "Български освободителен бюлетин", понастоящем член на секретариата на ВВП, и Христо Статев Попов, бивш министър и председател на БНФ, живущ понастоящем в гр. Рим, Италия, член на секретариата на ВВП.

Така формирания инициативен комитет си поставя за разрешение следните задачи. разгъване на широка акция сред всички среди на българската вражеска емиграция за обединението на последната; подготовка и свикване на учредителни национален съвет, който да обсъди и приеме устава на "Задграничното временно българско представителство", и избере изпълнителен комитет. Изготвеният през 1955г. проекто-устав на "Задграничното представителство" се състои от 5 /пет/ раздела:

В раздел I – общи положения. Изтъква се, че "всеобщо и спонтанно изразената воля" на българската вражеска емиграция е довела до създаването на "Задгранично представителство".

В раздел II – се установява организационното устройство на представителството. То е следното.

1/ Местни организации, помощни комитети, дружества, групи и отделни членове; 2 / Национален съвет – представително тяло на вражеската емиграция и 3/ Изпълнителен комитет с представителство и Секретариат.

Раздел III – урежда положението, властта и отношението на държавния глава – царя към "Задграничното представителство". Според проекто-устава те трябва да се базират на разпоредбите на Търновската конституция, съобразени с условията и обстановката, при която се намира емиграцията.

В раздел IV – са дадени целите, които "Задграничното представителство" си поставя, а именно: привеждане в извест-

-6-

58

ност и обединяване на вражеската емиграция. Разгръщане на културно-просветната дейност за укрепване родолюбивото и религиозно съзнание на изменниците на родината; подпомагане и поощряване участието на изменниците в борбата на империалистите срещу комунизма, борба срещу комунистическата пропаганда; изготвяне проекти за "Бъдещо устройство на България" и др.

Раздел V – урежда въпроса за материалната поддръжка на "Задграничното представителство". Според проекто-устава средствата щели да се набират от членски внос и дарения.

Органът на БНФ до тогава вестник "Национална България" станал орган на представителството и се преименувал във вестник "Задгранична България".

През 1955 и 1956 г. Инициативния комитет и бившият царски двор провели редица мероприятия за създаване на представителството. До редица изменници на родината живущи в различните капиталистически страни и то предимно националисти, бяха изпратени писма разясняващи проекто-устава и задачите на представителството. През м. април 1955г. в Мюнхен, Христо Статев проведе събрание на вражеската емиграция на което уясни проекто-устава и задачите на представителството. По-късно през м. юли 1955г. бившият полк. Борис Малчев – тогава адютант на царското семейство в Мадрид, заедно с представителя на БНФ в Мюнхен д-р Димитър Вълчев и др. провели редица събрания и срещи с привържениците на БНФ и с противниците на Гемето, с цел да спечелят поддръжници на идеята за създаване на задгранично представителство.

Бившият престолонаследник Симеон в изданието от него манифест по случай встъпването му в пълнолетие /1955г./, открито подкрепи идеята за създаване на задгранично представителство, позовавайки се на това, че тази инициатива "е в съгласие с Търновската конституция и си поставя за цел освобождението на България".

В края на м. май 1956г. в Мадрид се свиква съвещание за образуване на задгранично представителство. В съвещанието взеха участие. Симеон, полк. Малчев, д-р Николаев, Христо Статев и Тончо Тенева. Гемеговците не изпратили свой представител, тъй като ексекютивния комитет на БНФ в своето заседание през м. май 1956г. състояло се в Париж, се обявил против обединяване с монархистите и сътрудничество с тях. На това заседание Гемето направил

достояние на членовете на езекутивния комитет на БНК, водената между него и двореца кореспонденция по въпроса за обединяването на емиграцията.

На Магдридското съвещание е било постигнато принципно съгласие между участващите за създаване на задгранично представителство, което да се състои от 12-15 члена, като в същото влизат и представители на "БЗНС - Врѳбча 1", демократи, социалисти и др. Състава на задграничното представителство е бил почти определен. В него влизали: Тончо Тенев, Христо Статев, Иван Г. Балезанов, Иван Дочев и др. За председател е бил определен Тончо Тенев.

На съвещанието е бил поканен да присъствува и бившия министър-председател д-р Георги Кьосеиванов, но съдия отказал да присъствува и дори не изпратил поздравителна телеграма до съвещанието, поради обида от страна на полк. Малчев и Йоана, които се изказали против становището на Кьосеиванов начело на представителството да застане Симеон.

След съвещанието Тончо Тенев, Христо Статев и д-р П. П. Николаев са убеждавали Димитър Моллов, Милка Краус, Петър Христофоров и др. по-изтъкнати емигранти намиращи се тогава в Париж, да възприемат идеята за образуване на "Временното българско представителство". Разногласията между отделните представители са били доста големи и въпреки, че такова се създаде, то беше само формално, не проведе никаква дейност и просъществувало само на книга.

Царският двор и хората около него продължили своята дейност насочена към създаване на представителството, въпреки разногласията. В края на 1956г. Симеон излезе с възвание, в което апелира за единение на българската вражеска емиграция и подчертава, че всяка инициатива в това отношение щяла да намери неговата подкрепа. През м. юни 1957 г. съветникът на Симеон - Александър Велинов посети Париж, където е преговарял с някои представители на емиграцията. През м. януари 1958г. в гр. Мюнхен Христо Статев придружен от д-р Димитър Вълчев също е водел преговори с отделни изменници на родината и е апелирал за обединение на емиграцията, която да се абстрихира от партийните си различия. През м. февруари с.г. заместникът на родината Тоцор Жекон - работещ понастоящем в радиопредавателя "Свободна Европа" - гр. Мюнхен, се срещна с бившата княгиня Мария Луиза в гр. Франкфурт на майн - Западна Германия. Последната между другото развила идеята за обединяване на

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: /108/

вражеската емиграция около короната на непартийна база.

Всички тия безуспешни опити и машиниции на отделните групировки на вражеската емиграция около царския двор приключиха към началото на 1958 г. Както да о.з. полк. Костов казва, той е успял да убеди видни американски специалисти по източните въпроси в това число и Дълес, че не бива повече да залагат на гетовците и след като получили от американското разузнаване "2 годишен отпуск" той се залови за активна работа срещу нашата страна.

Полк. Костов до 9. IX 1944г. като началник на РВ₁ при царската армия е поддържал близки връзки с шефа на германското разузнаване в България _____ и по покана на съдия е посещавал Германия.

От италианското правителство е бил награждаван със златен медал и часовник. По непотвърдени данни Костов работел за италианското разузнаване. Като офицер от царската армия и първенец на военна академия /1927-30 г./ Костов е бил изпращан на специализация във Франция, където завършил и френска военна академия. Та станал личен приятел с ген. де Гол, с когото поддържал връзки след завръщането си в България.

С цел създаване на задгранично представителство Хр. Статев и Н. Костов в началото на януари 1958г. направиха изложение до Симеон, с което поискваха съгласието му да утвърди програмата и състава на "Временното българско представителство"/ВВП/.

В изложението на Статев и Костов до Симеон се изтъква, че направените опити до сега за създаване на представителство са пропеднали. Причините за това били различни, но главното било, че се били създали неприязнени отношения между отделни изменници. Явили се противоречия по редица въпроси от национален характер, в оценки на минали събития, по отношение целите и задачите на проектираното представителство, за неговата дейност и др. Имало и различни схващания за наложителната координация на държавния глава в духа на Търновската конституция и т.н. Освен това досегашните преговори били водени с оглед изграждане представителство на найширока база, поради което е осуетявало реализирането на тази инициатива.

Вземайки предвид досегашните причини за провал на инициативата за изграждане на представителството, полк. Костов и Христо Статев се ръководели от следните предпоставки:

-9-

1. Представителството да бъде преди всичко нац-партийно и да не се поставя в организационна или програмна зависимост от досегашните емигрантски формации или от политическите партии на миналото;

2. В неговия състав да влизали лица от всички класи, професии, бивши членове на политически партии, членове на сегашни организации, на др жества, комитети и групи, членове на научни и културни институти, на смесени местни дружества от българи и чужденци и др., но не като формални представители на дадена организация, а само като отделни лица, събрани около една кратка и ясна програма, определяща дейността и целите на Представителството;

3. Първоначалният състав на Представителството да бъде само привременен, като погълването му да става постепенно, с оглед да бъдат застъпени възможният най-широк кръг от дейни българи в чужбина.

4. Членовете на представителството да участвували безвъзмездно в него. материалната издръжка на неговата дейност да ставала от доброволни пожертвувания, събирани от нашите емигрантски среди и предназначени главно за печатните издания;

5. Предвид на големия брой членове на Представителството, пръснати по целия свят, дейността му да се ръководила от един "секретариат", съставен от 3-5 членове, равни помежду си и с еднакви права. Секретариатът провежда своята дейност чрез членовете на Представителството, като за всеки по-важен случай взема писмено съгласието им.

6. В този си вид, Представителството да имало само временен характер, докато бъде възможно да се свика едно общо събрание на членовете му, за установяване на неговата постоянна организационна структура и окончателна програма. До тогава, дейността на Представителството да се предоставяла на един "Временен секретариат", назначен от Симеон.

Така направеното от Статев и Костов изложение заедно с програмата и състава на представителството беше утвърдено от Симеон на 7 януари 1958г. в гр.мьдрид. В отговор на изложението, в писмото си Симеон отбелязва, че представителството трябва да има временен характер, поради което препоръчал представителството да се назовава "Временно българско представителство"/ВБЦ/. Освен

58

-10-

това Симеон назначи "Временен секретариат", в който влизат: Никола Йорданов Костов, бивш полковник от царското военно разузнаване, Христо Статев Попов, бивш министър и д-р Александър Найденов Николаев, бивш пълномощен министър. Симеон препоръчал в-к "Един завет!" да остане за орган на ВВП и да се предвидело отдел, където да се публикували всички начинания от страна на Представителството.

II. Структура, програма и състав на т.н. "Временно българско представителство"/ВБЦ/.

"Временното българско представителство" утвърдено от Симеон на 7.1.1958г. има следния състав:

1. Д-р Александър Найденов Николаев, род. през 1896 г. в гр. Варна, бивш пълномощен министър и директор на печата, живущ понастоящем в Бразилия.

2. Д-р Александър Лъбенов Николо, род. 1911г. в село Росник, Димитровско, стопановец, бивш секретар на Софийската околийска организация на Социалдемократическата партия, намиращ се понастоящем в Западна Германия.

3. Александър Николаев Мирчев - земеделски стопанин, живущ в лагера Триест в Италия.

4. Д-р Атанас Николов Кефсизов, роден през 1916 г. в гр. Варна, стопански деятел, живущ в Испания.

5. Йордан Н. Балкански - председател на българското просветно дружество в Аржентина.

6. Д-р Калин Койчев, юрист, представител на БИФ, живущ в САЩ. /Забележка - при второто публикуване състава на представителството в бр. 5/6/1958г. на вестник "Един завет" името на Койчев не се помести/.

7. Кънчо Димитров Кънчев, роден през 1915г. в с. Тоцори-чене, Луковитско, бивш аташе по печата, живущ в Париж-Франция.

8. Инж. Михаил Димитров, жив. в САЩ

9. Никола Йорданов Костов - роден през 1898г. в гр. Враца, бивш полковник от царската армия, с постоянно местоживееие в САЩ.

10. Петър Цокев Филчев, род. 1893 г. в гр. Левскиград, бивш пом. кмет на София, жив. в Австралия.

11. Д-р Руси Ратков Серафимов, род. през 1903 г. в София, бивш търговски съветник, сега в Швеция.

12. Сава Беров, стопански деятел, бивш член на Върховния съвет на Демократическата партия, понастоящем жив. в САЩ.

-11-

13. Христо Статев Попов – род. през 1887 г. в гр. Русе – бивш министър, председател на централното ръководство на "Българският национален фронт" /БНФ/ и отговорник за работата на БНФ за Европа, понестоящем жив. в Рим, Италия.

Дейността на представителството се извършва от назначения от Симеон временен секретариат – ц-р Александър Найденов Николаев, полк. Никола Йорданов Костов и Христо Статев Попов.

Програмата на "Временното българско представителство" /ВВП/, както и състав публикуван до сега на два пъти във вестник "Един завет" /бр. 1 и 5/6 от 1958г. / се състои в следното:

1. Да работи за освобождението на България от чуждо владичество и комунистически режим;
2. Да защитава жизнените интереси на българския народ пред международните и други фактори на свободния свят, като църи и използва всички съществуващи за това възможности;
3. Да обезпечи подобаващо участие на българската емиграция в мировата противокомунистическа борба, като естествен съюзник на свободния свят;
4. Да води освободителна борба солидарно с всички други националности, чийто страни са потиснати и изнемогват под кървавия комунистически режим;
5. Да опровергава комунистическата пропаганда и да възстановява истината по изопачаваните исторически и настоящи факти и събития;
6. Да укрепва родолюбието, както и религиозното и гражданско съзнание на емиграцията, чрез национално-просветна и културна дейност;
7. Да изтъква, популяризира, поощрява и награждава проявите на отделни български емигранти в различните области на обществения живот, наука, литература и изкуство, и приложните отрасли;
8. Да приведе в известност българската емиграция, да установи положението и квалификацията на отделните емигранти, да организира възможното материално подпомагане на нуждаещите се, да се грижи за настаняването им на работа, да улеснява регистрирането и заселването на онези, които се намират още в бежански лагери, да урежда гражданското им положение пред съответните чужди власти;
9. Да подготви установяването на нов демократичен режим в страната, съобразно началата на Търновската конституция

60

-12-

61

и да разработи проекти за нормализиране на политически, стопански и културен живот след освобождението.

След образуването на "Временното представителство" в отпечатването на програмата и съставе му във в-к "Един завет" /бр.1 от м. април 1958г./ някои членове на секретариата на ВВП извършиха обиколки из капиталистическите страни, с цел популяризиране на същото сред вражеската емиграция. Особено активен в това отношение се показва бившият полк. Никола Йорданов Костов който постоянно се намира в движение. Бяха посетени от Костов и Статев емигрантите намиращи се в Белгия, Западна Германия, Австрия и др. Така през м. март 1958г. Христо Статев и полк. Костов бяха в гр. Мюнхен, където заедно с ц-р Димитър Вълчев, Евгени Сидянов и бившия майор от царската армия Тодор Дамянов се обсъдили наново въпроса за обединението на вражеската емиграция. Това обединение трябвало да се извърши по линия на короната и в тясна връзка със същата. Ревностни привърженици на този идея се обявили и бившите търговци – Тодор Диманов, жив. сега в Испания и Стоян Рецков, жив. в Западна Германия.

В разговори с изменници в Западна Германия Костов се изказал, че той бил на американска служба към главното военно командване и по препоръка на последното бил влязъл във връзка с американски политически ръководители /държавният секретар Дълес и др./, от които получил моралната и материална подкрепа за организиране на представителството.

За целите и задачите на ВВП, Костов говорил, че се състоели в следното:

1. Биле необходимо на първо място да се обединели усилията на цялата българска вражеска емиграция. За постигането на това трябвало да се издигне и утвърди авторитета на монарха, да се дискредитира пред американците Гемето и постепенно да се присъединели към представителството различните монархически групировки в отделните капиталистически страни и на първо място националистите.

С оглед издигане авторитета на Симеон, същият придружен от адютанта си полк. Г. Генчев от м. септември 1958г. се намира в САЩ, където постъпил като служител в американската военна академия "Вали Фордж" – щата Пенсилвания. Според Костов с това се разрешавало въпроса с надръжката на царското семейство от страна на американците, тъй като поради финансови затруднения испанското правителство чувствително намалило субси-

ците на двореца и от друга страна това щяло да се използва от ръководството на ВБП за популяризирането на същото срещу българската вражеска емиграция. За постъпването на Симеон в американска военна академия се появиха съобщения в турския печат, италианския помести и снимка как си почива ботушите в академията и пр. Гръцкият вестник "Вима" също отдели голямо внимание, като се предаде и някакъв си разговор на Симеон, че бил още цар и т.н. Вестник "Един завет", от който до сега са излезли 8 бр., също помести съобщение за постъпването на Симеон във военна академия на САЩ, снимки по време на занятията му в академията и пр.

2. Обединението на вражеската емиграция да се извършило под лозунга за безпартийността.

3. Постепенно да се създавали отделни групи и организации в различните страни, които заедно със съществуващите такива монархически и националистически да станели организационната структура на представителството.

4. В хода на създаването на тази организационна структура да се подбирали изменници за организиране на военно-политическа школа/проектира се в Западна Германия/. Подбора да ставал от млади, образовани, интелигентни изменници, които при евентуално нападение на социалистическия лагер да служили за преводачи на американците и завземели първите постове.

5. Създаването на такава школа и обучаването на изменници щяло да даде възможност за организиране на военна част "корпус", който да участвувал към НАТО и при нападение да вземел участие. По такъв начин представителството впоследствие да имало право на самостоятелно разрешаване на въпросите.

При успешното разрешаване на горните задачи, т.е. цялостно обединение на емиграцията под короната, създаване на школа и военна част към НАТО, популяризиране на представителството срещу емиграцията и общественно-политическите среди от западните страни щяло да улесни и поставянето на въпроса за участие на представител от ВБП в ООН.

Във в. "Един завет" /бр. 8 от м. XI. 58г./ е поместена дописка по повод пребиваването в края на м. XI. 58г. на полк. Костов в З. Германия. Тук Костов в една от своите речи засегнал въпросите:

-За обективните причини, наложили създаването на ВБП;

-За необходимостта от нацпартийна основа на ВБП, която била единствена предпоставка и при даден случай да извикале всички българи в родината и в изгнание, без разлика на социално положение, партийни убеждения и пр., които да вземели дейно участие в борбата за освобождението на България от комунистическия режим и т.н.

III. Вражеската дейност на "Временното българско представителство" срещу Н.Р. България.

Цялата дейност на ВБП е насочена против нашата страна. Това се потвърждава от редицата сведения постъпили до сега за дейността на представителството и по-специално за членовете от неговия секретариат - Костов - Статев, които са в постоянна обиколка не само на западните капиталистически страни, но често посещават и нашите съседи - Гърция, Турция. Освен това в програмата на представителството, публикувана на два пъти във в-к "Един завет" ясно е посочено, че ВБП има за задача "да работи за освобождението на България от чуждо владичество и комунистическия режим". Тази противонародна дейност на ВБП се ръководи от назначеният от Симеон секретариат, а за популяризирането на програмата, съставя, дейността и пр., спомога в-к "Един завет" - орган на ВБП, от който до сега са излезли 8 броя.

Говорейки за дейността на ВБП и за себе си като член на секретариата на това представителство, бившия полковник Н. Костов е казал пред група изменници, че основната задача, с която той се занимавал се състояла в издирване на свършено неизвестни млади хора, родени в България и от български произход, главно от Тракия и македонските покрайнини. Тези хора да не бѣдели регистрирани като емигранти, да имали близки в България на отговорна работа в държавния или обществен апарат, с които да поддържали връзка и да били известни на близките си в България като добри отечествено-фронтовци или отвлечени от капитализма. Тях Костов щял да изпраща в САЩ, щата Калифорния, гр. Вермудт, за да бѣдели обучавани военно и политически. В процеса на подготовката щяли да се запознават с обстановката на страната, по данните получавани от отделните изменници на родината или по материалите получавани непосредствено от кореспонденцията. След подготовката тези изменници на родината щяли да бѣдат прехвърлени в нашата страна чрез Гърция или Югославия с подработена легенда - че бягат от капитализма и, че желаят да строят социализъм. На подготвяните щяло да се дават указания за устройване на работа в различни учреждения, заводи или продължаване на образованието си като студенти и пр..

С помощта на така легендирани и подготвени младежи изпратени в нашата страна ще можело да се върши разузнаване, тъй като според Костов, изпращането им с парашути и пр. било отживяло времето си средство за разузнаване.

15.-

Като офицер на американска служба и то към главното военно командване, понастоящем Костов се намира в дългосрочен отпуск /две години и половина/. Отпуската му била дадена да положи усилия за обединение на българската вражеска емиграция, в това число и на македонците в една организация, да я подготви за една евентуална мобилизация в случай на нужда.

За изпълнение на тази задача на Костов били дадени огромни средства, част от които той бил предоставил на "Временното представителство", което служело за прикритие на дейността му в полза на американското разузнаване.

Постоянното местоживее на Костов е в САЩ. Същият се намира в постоянно движение из капиталистическите страни, обикаля емигрантските лагери и се среща с разни лица. При тези пътувания често използва военни самолети. По непроверени данни има квартира във Франция, находяща се на 3 rue Vieux Paris 17. При пребиваване в Италия често бива у дома на Христо Статев, но по непотвърдени сведения има квартира в гр. Рим на Via Venturi № 19, а по данни получени от изменник, живеел на ул. "Симоне" № 93, втр. 10. Получени са сведения, че Костов се движи под името проф. Йорданов-Удждордано/.

Като член на секретариата Костов, а така също и Статев получавали от царския двор издръжка в италиански лири. Месечно им се давали по 250.000 - 300.000 италиански лири.

През м. юни 1958 година по случай рождения ден на Симеон Костов и Статев извършиха посещение на емигрантите в Белгия, където в последно време има голямо съсредоточаване на изменници от всички капиталистически страни. По инициатива на монархистите в Брюксел се проведе събрание на което присъствуваха и произнесоха речи Костов и Статев. В речта си Костов застъпил въпроса за обединението на българската вражеска емиграция, при ръководната роля на царския двор, а Статев засегнал въпросите около създаването на ВБП, неговите задачи и пр..

Освен в Белгия, през м. юни 1958 година Костов и Статев посетиха и Западна Германия, където се е състояло съвещание на секретариата на "Временното представителство" /Костов, Статев, д-р Ал. Николаев и представителя на двореца полк. Георги Генчев, адютант на Симеон/. В гр. Мюнхен Статев и Костов са имали срещи и разговори

65

16.-

с монархиста д-р Димитър Вълчев, отговорник по редактирането и отпечатването на в-к "Един завет". Тук са били обсъждани наново някои въпроси по представителството. След това Костов заминал за Щутгарт и Франкфурт на Майн.

През м. юли 1958 година Костов устроил банкет на изменниците на родината в гр. Рим, Италия. Когато изменникът Христо Коновски му поставил въпрос, защо се избягвало с образуването на ВБП, Костов отговорил, че бързо развиващите се събития налягали това. По време на тези свои пътувания из Италия и по-специално по емигрантските лагери, Костов е правил предложения на отделни изменници на родината, да ги изпраща на обучение за офицери в САЩ.

По време на пребиваването си през м. август 1958 година в Западна Германия, Костов устроил вечеря на безработните изменници на родината, раздавал им формуляри-въпросници, с които ги подканял да подкрепят представителството, а подробно стояли въпросите около произхода на изменника, положението на близките му в страната и пр..

В началото на м. септември 1958 г. Костов е бил в Рим, където в разговор с временно пребиваващ в Италия български гражданин се интересувал дали в България имало съкращения на военните сили, какво ставало със съкратените офицери и др..

В разговор с друг наш гражданин, временно пребиваващ в Италия, както Костов, така и Хр. Статев проявили голям интерес към нашата младеж. Подробно го разпитвали за настроението на младежта в нашата страна, постъпваща в народната ни армия, интересували се за учащите се във висшите учебни заведения и пр..

Костов се интересувал и за някои професори и особено го интересувало да узнае нещо за изменника на родината професор Всеволод Николаев, понастоящем в Белгия, за когото той се съмнявал.

През първата половина на м. септември 1958 година Костов извърши обиколки и посещения на някои градове в Австрия, където проведе срещи с изменници на родината - главно бивши военни и монархисти. Целта на това негово пътуване из Австрия била, да се организира монархическа организация в Австрия, като клон на "Временното представителство". Освен това Костов дал указания да се вербоват изменници - офицери, които да бъдат обучавани в школа в Западна Германия.

След посещението си в Австрия, м. септември 1958 година Костов проведе съвещание с група привърженици на представителството /д-р Д. Вълчев, полк. Георги Генчев – адютант на Симеон и други/ в местността "Plinze" на 40-50 км от гр. Мюнхен, където е бил обсъждан въпроса за сближение на Георги Кьосеиванов с двореца, с цел използване авторитета му от "Временното представителство". На тази среща Костов доложил, че в резултат на личната му среща с Пълес е успял да убеди последния, че Гемето бил шерлатанин, без всякакъв авторитет и перспектива, че на Гемето била спряна последната субсидия от 5000 долара и понастоящем издръжката му давали богати евреи. Според Костов това било основния удар нанесен на Гемето в осъществяване на идеята за ВВП и въпреки че геметовци се явявали главната опозиция, то той си бил поставил за задача да привлече отделните емигрантски групи в различните страни. Костов считал, че една промяна на сегашното политическо положение в България не била възможна чрез провеждане на отделни диверсионни актове, а само чрез конфликт между великите сили и то при надмощие на САЩ. Затова именно било необходимо доброто познаване на вътрешното стопанско-икономическо и политическо положение на страната. В доклада си Костов пояснил някои въпроси по задачите на ВВП.

През м. септември 1958 година Костов посети САЩ. През октомври е бил на обиколка из Гърция, Турция, Италия, Триест, където по негови изказвания, в Турция и Гърция бил свършил добра работа по линия на ВВП. В края на октомври Костов наново пристигнал в Зап. Германия, като този път посети много градове и местности и проведе събрания с изменници на родината, създаде групи начело с отговорници – привърженици на ВВП. Този път една от задачите на Костов за пребиваването му в Западна Германия е била да извърши известна подготвителна работа за организиране на войскови корпус от изменници. В изпълнение на това търсел кадри за офицери и подофицери, като за тяхната подготовка предвиждал организиране на едногодишна школа някъде в Западна Германия.

По въпроса за откриване на школата, още нямал разрешение от западногерманските власти. Въпреки това, оглеждал някои места, като лагера "Валка" до Нюрнберг и др.. В Манхайм не бил съгласен да се открие школата, поради близостта до изменническата рота, в която мнозинство имат геметовци и от друга страна, че това щяло да бъде близко до нашето търговско представителство.

В Манхайм Костов провел събрание на монархистите. Събраниято било в кръчмата на Димо Стоев, където някои от присъстващите /като изменника – монархист Сидеров и други/ се изказвали в полза на двореца. Събрание Костов организирил и в гр. Майнц, където пред 10 – 12 студенти определено говорил за организирането на военно-политическа школа, подканял ги да се запишели и пр.. На тяхното пасивно отношение Костов реагирал, остро ги критикувал за липса на патриотични чувства и дори ги заплашвал. Когато им обедал, че ВВП кядо да им отпусне стипендия в размер на 100 марки, някои от присъстващите изразили своето съгласие.

За организирането на отделни групи към ВВП, както и за набиране на хора за школата Костов възложил задачи на отделни изменници на родината, живущи в ГФР, в това число и на някои изменници намиращи се в изменническата рота в гр. Гермерсхайм.

В своята дейност по популяризиране на представителството Костов широко използва и свои лични връзки от миналото. Така той отправил писмо до негов познат, живущ в Тел Авив, Израел, с което му предлагал да стане представител на "Временното представителство" за Израел.

С цел популяризиране и създаване клонове на ВВП в различните страни през лятото на 1958 година изменниците Бончо Димитров и Паница от Париж заминали за Мадрид, където до началото на м. септември 1958 година се намирало царското семейство. В Мадрид те са преговаряли с представители на "Временното представителство" и след завръщането си обратно в Париж са разполагали с огромна сума пари. Тези пари трябвало да се раздават на изменници на родината, без разписки и без оглед на политическата им принадлежност, и то от името на Йоана. (След раздаването на парите Димитров щял да пристъпи към образуване на организация – клон на ВВП във Франция. За целта той потърсил помощта на "Емигрантското дружество" в Париж, за да получи списъка на емигрантите с техните адреси. По такъв начин Димитров считал, че ще успее да привлече повече членове.

IV. Противоречия във ВВП и отношенията му с другите групировки на вражеската емиграция.

Въпреки че през 1955 година беше образуван инициативен комитет за създаване на представителство, такова до м. януари 1958 г. не беше образувано поради съществуващи противоречия между отделните лидери привърженици на идеята за представителството. Главните про-

68
19.-

тиворечия бяха за ръководните места и кои групировки да бъдат включени. В края на 1957 година стана известно, че адютанта на Симеон, полк. Борис Малчев и Йована не били съгласни начело на представителството да застане Симеон, поради това, не бил млад и не се ползвал с нужния авторитет сред емиграцията. Освен това Йована се изказвала, че не искала да забърква сива си в дребни политически интриги без особена перспектива. По-късно, по настояване на полковник Костов, адютанта Малчев бил отстранен от работа в двореца и на негово място се изпрети полковник Георги Генчев. С отиването на новия адютант Генчев, според изказване на Костов, се осъществила и идеята за образуване на "Временното българско представителство" под егидата на двореца.

Недоволен от уволнението, полковник Малчев поставил въпроса за преразглеждане пред д-р Иван Димитров Дочев, организационен секретар на БНФ - живущ понастоящем в Канада. С писмо до Малчев, д-р Дочев обещал на полковник Малчев, че щял да се заеме с уреждането на въпроса за завръщането му отново на работа в двореца. Малчев считал, че уволнението му трябвало да станело обществен въпрос и, че трябвало да се докаже на Симеон, че бил постъпил неправилно.

Някои привърженици на царския двор изхождащи от средите на бившите военни се обявиха против включването на Кънчо Димитров Кънчев в състава на ВВП, поради това, че същият бил неизвестен за техните среди. Бившият полковник Иван Гологанов, намиращ се понастоящем в САЩ, е изказал положителното си отношение за образуването на представителството, но считал за по-правилно на мястото на Кънчев да бъде включен друг бивш офицер. Някои членове на "Дружеството на бившите военни" в Париж, като секретаря инж. Любомир Данаилов Янков се изказал, че имало известно несъгласие с образуването на представителството и се възнамерявало от някои среди на това дружество да се направи оплакване лично до Симеон.

През м.май 1958 година Симеон придружен от адютанта си полк.Г.Генчев посети Западна Германия. За пристигането на Симеон в Мюнхен е бил уведомен предварително само изменника о.з. майор Тодор Николов Жеков, който ги посреднал. Симеон дал указания на Жеков да устрои съответно тържество след молебена по случай празника на Кирил и Методи.

На молебена не присъствували изменниците о.з. майор Тодор Дамянов - понастоящем на работа в радио "Свободна Европа"

69
20.-

Мюнхен, д-р Димитър Вълчев - председател на подкомитета на БНФ в Мюнхен поради това, че двамата се чувствували пренебрегнати и обидени от Симеон, че не били предупредени за идването му. Освен това Дамянов бил обиден, че като стар военен той трябвало да отдаде нужните военни почести на "царя".

След молебена Симеон имал с Жеков продължителен разговор, който протекъл изключително по въпроси за борбата срещу властта на ОФ в Н.Р.България. Симеон възложил на Жеков да издири верни хора в България, които вътре в страната да организират борбата срещу властта и пр..

За невключването в състава на ВВП на д-р Иван Д.Дочев - бивш водач на легионерите в България, а понастоящем организационен секретар на БНФ и живущ в Канада, Костов се изказал, че Дочев бил компрометиран. В Канада той бил изнудил много македонци и пред тях се представял от името на Иван Михайлов. В друг разговор, състоял се през м.ноември 1958 година, Костов определено казал, че Дочев, хората около него и геметовци били мекекета, а за изменника Стефан Маринов Йовев - инициатор за образуването на организацията "Български освободителен комитет" - БЮК в гр.Мюнхен, казал, че бил маниак и фантазьор.

През м.май 1958 година когато Симеон посети гр.Мюнхен д-р Стефан Маринов Йовев лично имал разговор със Симеон, предал му резолюция приета от учредителното събрание на БЮК, с която се настоявало в състава на ВВП да влезел представител от Мюнхен. За такъв представител Йовев считал най-подходящ себе си.

Освен тези вътрешни противоречия във ВВП са ни известни и такива с другите групировки на българската вражеска емиграция. В това отношение особено характерни са противоречията между ВВП и БНФ, по въпроси от бъдещото управление на България и пр.. По този въпрос Гемето в едно свое писмо от 1958 година до свой съидейник между другото му пише: ". . . Това което са забъркали бившите нацисти и в което са вкарали и Симеон, е истинска провокация, за която най-много ще се каят авторите й - Най-големият им неприятел не би могъл да ги посъветва нещо по-добро от това . . . Освободеният демократичен свят няма никога да признае бивш цар, за такъв, преди да гласува народът каква форма на управление ще избере след освобождението..."

Командирът на изменническата рота в гр.Гермерсхайм, ГФР капитан Димитър Кръстев - активен геметовец, в разговор изтъкнал,

че дейността която провеждал полковник Н.Костов и неговите съмишленици се била ръководила от комунистите и била насочена към разединение на емиграцията, а не за нейното обединение.

От получените до сега данни е видно, че монархистите и националистите приветствуват създаването на ВВП. Някои монархически организации като БЮК /Български освободителен комитет/ в Мюнхен, наброяваща към 14-16 члена, "Национална организация цар Симеон II" в гр.Лудвигсхафен - ГФР, наброяваща към 52 члена, организацията "Княз Кирил Преславски" - Гърция и други, подкрепиха създаването на представителството и публикуваха във в-к "Един завет" своето присъединяване към ВВП. Подкрепя чрез вестника изразиха и някои клонове на БНФ в Турция, САЩ, Триест и други.

Безпартийните изменници на родината се отнасят безразлично към създаването на ВВП и окачествяват това като проява на нов акт да увлекат емигрантите в нова политическа партизанска авантюра.

Изменниците на родината, работещи в радио "Свободна Европа" се въздържат за сега да вземат отношение към представителството дори не изказват и своето лично мнение.

Някои привърженици на ВВП са се ориентирали към откъсване на членове на "Емигрантското дружество в Париж за такива на представителството. Така председателя на дружеството д-р К.Риндов вече на няколко пъти е получавал писма от ръководителите на ВВП и с от привържениците на ВВП от гр.Мюнхен да подкрепи и сътрудници на същото. Въпреки това отношенията между Риндов и ръководството на представителството са лоши. Нещо повече, в "Освободителния бюлетин" на "Емигрантското дружество" от м.м.юли и август 1968 година се отпечата критична редакционна статия по отношение на "Временното представителство" начело със Симеон.

V. Нашите задачи за работа срещу ВВП.

Изхождайки от досегашната ни работа срещу вражеската емиграция, определено можем да кажем, че по-реакционна, активна и бързо разрастваща се, работеща с големи мащаби и перспективи, вражеската групировка от ВВП няма.

Даже в програмата на БЮК заедно с духовните са предвидени и физически средства за унищожение на комунизма в Н.Р.България.

Горното налага да обърнем най-сериозно внимание и работим активно и настъпателно за разкриване на цялата конкретна подривна дейност - на членовете на ВВП и особено на Костов срещу нашата страна, като своевременно парализираме и пресичаме пъклените им действия и замисли.

За изпълнение на това е необходимо да се работи още по-активно в следните насоки:

1. Да се придобива агентура на място от резидентурите из средата на тези категории вражески и други емигранти, имащи връзки с хора заемащи отговорни административни длъжности в нашата страна и други, към които се е насочил о.з.полковник Костов, с цел внедряването им в ръководствата на монархическите организации, откъдето Костов ги подбира за изпращане на подготовка в замислените от него школи и впоследствие изпраща с шпионски задачи в нашата страна.

2. От наличната агентура зад граница да се внедри във военните и разузнавателни школи с оглед завладяване от нас на ръководни места на ВВП за париране в даден момент подривната им дейност срещу нас.

Да се търсят агенти из средите на не проявени до сега вражески и други емигрантска дейност срещу нашата страна.

3. Да се подбират подходящи агенти в нашата страна, имащи връзки със Статов и Костов и други видни монархисти за издане на временно или постоянно оседание в капиталистическите страни. Да се обърща особено внимание на агенти, които да отговарят изискванията на о.з.полковник Костов, а също да имат естествени текстове за отиване на посещение и пр. зад граница - главно в капиталистическите страни.

4. Да се проведат по-активни и настъпателни мероприятия за разгаряне и усиляване на противоречията между ВВП и другите групировки на вражеската емиграция, а също и вътре във ВВП.

Независимо, че сме получили доста данни за подривна дейност на ВВП и по-конкретно за тази развивана от Костов и Симеон редица въпроси, по които или нямаме достатъчно данни, или са напълно изяснени. Необходимо е така например, да се съберат повече данни за:

72
23.-

1. Конкретните указания и замисли на американското разузнаване за провеждане на подривна дейност чрез ВЦ. Кой, от къде ги дава. Кой, каква финансова и друга помощ им дава и пр..

2. С какви кадри разполагат понастоящем. Кой бивши офицери и отделни вражески емигранти ще подберат и включат на подготовка, къде ще се техните военни, разузнавателни школи, каква подготовка кой ще им дава, с какви задачи изпращат шпиони в нашата страна. Начините им за връзка и пр..

3. Какво възнамеряват да предприемат по отношение на младежите в армията, как, чрез кого и пр..

VI 1959 година
С о ф и я

Изпълнител: С. Ушев
ИТ-39

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

160

СТРОГО ПОВЕРТЕЛНО!

Екз № ...

193

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ОТНОСНО: Българско национално съпротивително движение/БНСД/

БНСД съществувало от няколко години, обявено за такова от българина Джукмеджиев, който е избягал от нашата страна, възползувайки се от екскурзия, организирана с параход от Балкантурист по Средиземноморието преди около 5-6 г.

Джукмеджиев е останал в Барселона, където се намирал и до сега. Местните испански власти са му забранили да напуска града и до колкото е известно в Мадрид е бил само един път преди около две години.

След оставането си в Барселона Джукмеджиев е направил опит да пише различни клевети по адрес на нашата страна и да ги разпространява до различни телеграфни агенции и редакции на вестници. Тези негови писания обаче не са имали успех. Писал също така различни изложения до Белия дом в САЩ и други правителства.

Като се има предвид, че в Барселона лица от български произход са много малко и има само няколко еврейски семейства от България, явно е, че не може да се счита за сериозно наличието на споменатата емигрантска организация. Тя в същност се явява плод на фантазията на споменатото лице, което се считало за психически не напълно нормален. Заявявал е, че бил свързан с представители на по-младото течение в средите на испанската фаланга, с които сътрудничел. Това течение във фалангата се характеризира с това, че се обявява против монархията в Испания и за последователи на основателя на фалангата Хосе Антонио Примо де Ривера.

*Джукмеджиев
да се изпробва скрито
писмо до ВЦ от
д-р. Ушев за
се поведе веро
Корнелиев
22/1/59*

- 2 -

1944

Какво точно в момента работи Дюкмеджиев не е известно. Известно е само това, че след оставането му в Барселона, се е явил при американския консул там и е успял да си осигури една месечна помощ от около 3000 песети .

Считан е изобщо за несериозна личност и шумът, който създава за фиктивен.

Считам, че информацията отговаря на действителността, тъй като ми е известно , че не може да се говори за наличието в Барселона на българска емиграция, а от там и на някаква действителна организация.

14.XI.1973 г.

Димитров

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

161

Около Нова година Симеон е имал среща-разговор

Информация някои западни журналисти, между които двама от ГФР и *Откопано: някои* Англия, които се познавали с него от по-рано. Срещата *моментът от ре-* **26** била само приятелска и нямала политически характер. Те *тата и дейността на* разпитвали Симеон повече около личния му живот и този *облг. българска* на семейството му. Разговаряли и по общата икономическа *емиграция и* криза в Европа. *царския двор.* *Получена на 14.1.* *1975 г. от*

Предстоящо било публикуването в местния монархически вестник "АБС" статия за Симеон. Материалът, който щял да бъде написан, щял да бъде съгласуван с него. Това щяло да бъде извършено в порядъка на цикъл от статии,

- 2 -

14

които този вестник помества напоследък за подобни монархически личности. /Такива материали бяха публикувани за румънски крал и до колкото си спомням за албански/.

Братът на жената на Симеон бил един от директорите на силната испанска банка "Банко Еспаньол де Кредито", а нейният чичо бил един от председателите на управителния съвет на същата банка.

Симеон продължавал да се въздържа от активна политическа дейност. Това проличало и от следния факт. Когато станало въпрос, че в Испания се готви откриването на българска радио-емисия, началникът на канцеларията на Симеон полковник Генчев казал на източника да прави всичко възможно да предотврати нейното откриване, тъй като щели отново да търсят съдействие от емиграцията, в това число и от двореца и това щяло да им създаде само неприятности.

По отношение на настроенията и дейността на българската политическа емиграция, източникът изтъкна, приблизително следното. Днес българската емиграция и да иска не може да развива активна политическа и организационна дейност поради следните основни съображения:

- на сегашния етап да разчита на собствените си сили за българската емиграция било не реално и безперспективно. С такива сили тя не разполагала. Оставало в такъв случай да разчита на чужда помощ от страна на западните сили. Такава помощ обаче нямало кой да й даде. Днешните режими в Европа били вече чужди на идеите на емигрантите и техните политически амбиции. Днес връзките на западните държави по всички линии били много по-оживени и делови със самите социалистически страни, отколкото с емиграциите на тези страни. За управляващите среди в тези страни възделенията и амбициите били отвлечени по-нятия.

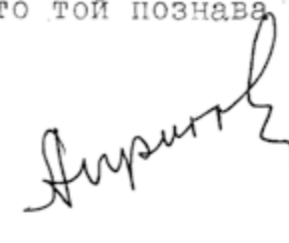
- 3 -

28

- другата страна на въпроса била в самата емиграция и нейният политически и социален състав на настоящия етап. За най-младите емигранти включително и за синовете или дъщерите на най-запалените политици, миналото в България било вече история. В тях не можело да съществува амбицията за отмъщение, както в техните бащи, което да ги кара да водят борбата. И затова доколкото съществувала някаква дейност в тези среди, това било по-скоро пародия на такава и нейната безперспективност била очевидна.

- третата възможност за емигрантите била да се предоставят на разположение на различни сили и служби за дейност срещу нашата страна по нелегален и незаконен път, което нито било благородна, нито почтенна задача и участниците в нея нямало да бъдат многобройни.

Тези становища източникът изказа като собствени, но от тях може да се прави заключение и за голямата част от емиграцията, която той познава добре и поддържа връзки с нея.

30.I.1975 г.

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

162

Из архивите на

616

№ 499 от 27 XII 1953

Доверително! 107

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

До Министерство на вътрешните работи

№ 4993 от 27 XII 1953

Т У К

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Нашата Легация от Белгия ни съобщава, че в белгийския държавен вестник "Монитор" от 1.XII.г.г. е поместено съобщение за създаването на асоциация на българските емигранти "Цар Аспарух" в град Брюксел. Като членове на асоциацията влизат 4 български емигранти и 6 белгийски граждани. Председател на асоциацията е Васил Станоев, подпредседател Мирко Тасков и секретар-каснер Кр.Иванов. Асоциацията си поставя следните задачи: борба срещу "комунистическата пропаганда"; борба срещу "комунистическите агенти"; безрезервна поддрепна на "българското представителство в изгнание".

На 8.XII.г.г. е било създадено белго-балканско дружество, в което влизали 4 български емигранти, един унгарски емигрант и един белгийски гражданин. За администратори на дружеството са били избрани: Райчо Георгиев Райчев; Ищван Арпад Роща и Георги Георгиев. Цел на дружеството - "борба срещу комунизма".

Молим да ни съобщите Вашето становище по образуването на горните дружества.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV,
ПЪЛНОМОЩЕН МИНИСТЪР:

[Signature]
/Д.Треков/

*Ф.Х.Сред
- да се разплати
президент, ако има
и че в-но че ос. за и
смята казано за и
1953*

*Фр. Говел
Др. Шкушов
Общество
докоучен*

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

163

Из архивите на ДС

617

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ 4-ти,
ПРИ УПРАВЛЕНИЕ I ДС: *[Signature]*
/Н. Колев/
29 август 1953 год.
София

р.н. 1861/3.VI.953
[Signature]

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Вземане на отчет
"Дружеството на свободните
българи във Великобритания"

В Англия понастоящем живеят около 180-200 души българи. Мнозинството от тях са българки омъжени за англичани и придобили английско гражданство. Другата част са българи - емигранти от преди и след 9.IX. 1944 година, между които и известен брой бивши дипломати невъзвръщени като Михаил Пъдев, Никола Долапчиев, Петър Увалиев и др.

От 9 септември 1944 година до декември 1952 година сред българите в Англия не е имало дружество или друга организационна форма, която да обхваща мнозинството от тях и да провежда активна политическа или масова дейност. През 1948 година е бил създаден подкомитет от БНФ с ръководител Димитър Мацанкиев, а през 1950 година, подкомитет от БНФ с ръководители Никола Долапчиев и Аспарух Николов. По причина на вътрешни ежби и борба "кой да грабне по-големия кокал" горните два подкомитета не са обхванали мнозинството от българите в Англия и не са развили почти никаква дейност. Антивната българска вражеска емиграция през този период 1944-1952 година е работила като щатни и временни работници в ББС - българска секция на радио Лондон, където под ръководството на Мацанкиев и Карастоянова, са клеветели НРБ и нашата народна власт.

През м. декември 1952 година по инициатива на Влада Карастоянова и Йордан Пеев сред българите живущи в Англия е създадено "Дружество на свободните българи във Великобритания". В ръководния състав на дружеството, състоящ се от Управителен съвет, секретарият и контролна комисията членове се избират от дружественното събрание чрез тайно гласу-

②

2.-

ване с мандат за 1 година, са избрани лидерите на вражеската емиграция Вл. Карастоянова, Йордан Пеев, Методи Кусев, Георги Долапчиев и др. Освен това главна задача на дружеството, отразена в правилника за дейността, същото е да обедини всички българи - антикомунисти, живущи във Великобритания, "които отказват да признаят антибългарския режим, установен в страната от окупационните войски на една чужда държава" и поддържа единство сред тях.

Предвид на горното,

ПРЕДЛАГАМ:

Да се открие обектово досие на "Дружеството на свободните българи във Великобритания". Същото да се вземе на разработка под псевдоним "Камила", с цел да се слобием с агентура из средата на ръководството и членовете на дружеството, чрез която да узнаваме за целите, задачите, намеренията, живота и дейността на дружеството.

Разработката да се води от ст. разузнавача Макавей Мичев под непосредственото ръководство и контрол на началник отделение III-то Васил Пеев.

23.4.1953 година
София

ПРЕДЛАГА,
СТАРШИ РАЗУЗНАВАЧ:

M. Michev
/М. Мичев/

СЪГЛАСЕН,
НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ III:

V. Peev
/В. Пеев/

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 64

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

①

СПРАВКА

ОТНОСНО: Създаването на
"Дружество на свободните българи
във Великобритания".

Във Великобритания понастоящем живеят около 180-200 българи. Мнозинството от тях са българки, омъжени за англичани и автоматически добили английско гражданство. Останалата част от българите - емигранти от преди и след 9.9.1944 година, между които и известен брой бивши дипломати-неузвърщени, като НИКОЛА ПЕНЧЕВ ИВАНОВ, МИХАЙЛ КЪДЕВ, НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ, ПЕТЪР УВАЛИЕВ и др. Около 7-8 души българи, политически емигранти, отишли от Зап. Германия и Австрия в Англия, работят в някакъв завод около Бирмингам. Друга част политически емигранти пребивават в американски лагер в град Нютон, където се намират емигранти и от други народодемократични страни.

В края на 1952 година сред българите в Англия не е имало дружество или друга организационна форма, която да обхваща болшинството от тях и да развива някаква политическа или културно-масова дейност. През 1948 година при посещението на Гемето в Лондон е бил основан подкомитет на БНК "Свободна и независима България", оглавяван от ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ и ВЛАДА КАРАСТОЯНОВА, който почти напълно се е съвпадал със БЕС - българска секция на радио Лондон. Преди още да е бил основан се е проектирало подкомитета да има за задача подобрене на живота на българите в лагерите и издаване на ~~журнал~~ свой печатен орган. През 1950 година е бил създаден подкомитет на БНФ с ръководител НИКОЛА ДОЛАПЧИЕВ и негов помощник АСПАРУХ НИКОЛОВ. Разяждани от вътрешни борби кой да лапне по-голям кокал, тези два подкомитета не са обхванали мнозинството от българите в Англия и не са развивали почти никаква дейност. Най-активната българска вражеска емиграция през периода 1944-1952 год. е била съсредоточена в БЕС - българска секция на радио Лондон, като временни или щатни работници, където под ръководството на МАЦАНКИЕВ и КАРАСТОЯНОВА са клеветели НРБ и Народната ни власт.

В края на 1952 година от французина Сандере - шеф БЕС е бил изтеглен от Париж в Лондон редактора на в. "Възраждане" във Франция - Йордан Пеев Пеев. Под покровителството на Сандере, Пеев постъпил на работа в БЕС, изпълнявал специални задачи, поставени му от Сандере и поддържал връзки с бившата българска царица. На 13.12.1952 год. по инициатива на ЙОРДАН ПЕЕВ и ВЛАДА КАРАСТОЯНОВА на

2.-

②

учредително събрание в Лондон, на което са присъствували 25 българи, е било основано "Дружество на свободните българи във Великобритания" и приет устав на същото. Ръководния състав на същото се състои от Управителен съвет, секретариат и контролна комисия, чиито членове се избират на дружествено събрание, чрез тайно гласуване с мандат за една година. Освен това, към ръководството на дружеството са изградени "Комитет за връзка с английската общественост", "Културно-просветен комитет" и "Щомощен комитет". За отбелязване е, че в ръководния състав на дружеството са избрани най-активните елементи между българите-врагове на НРБ, като Вл. Карастоянова, Йордан Пеев, Климент Наумов, Методи Кусев, Георги Долапчиев, Борис Кусев, Милана Пачева Бризба и други.

Главна задача на дружеството, отразена в правилника за вътрешния ред на същото е да обедини всички българи-антикомунисти и поддържа единство сред тях, "които живеят във Великобритания и отказват да признаят антибългарския режим, установен в страната от окупационните власти на една чужда държава".

4 май 1953 година
С о ф и я

Изготвил справката
ст. разузнавач: Мичев
/М. Мичев/

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 65

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: дейността на дружеството на
"Свободните българи във Великобрита-
ния.

Дружеството е учредено на 13 декември 1952 год. по инициатива на Вл. Карастоянова и Йордан Пеев. В състава на дружествения съвет са били избрани: Вл. Карастоянова, Климент Наумов, Йордан Пеев и Иван Ранчев, а за секретариат са били избрани Георги Н. Долапчиев и Мария Николова и за контролна комисия Методи Кусев, Борис Пачеджиев и Аспарух Николов. При изграждането на дружеството са се включили около 30 члена.

В проекто-програмата на дружеството се казва, че "дружеството е организация с културни, възпитателни и благотворителни цели, достъпна за всички лица от български произход, живущи във Великобритания, които отказват да признаят антибългарския режим, установен в страната от окупационни войски на една чужда държава".

За осъществяване горните задачи дружеството си поставя за цел да използва следните средства:

Разпространяване на книги, статии, брошури и други печатни материали. Дава необходимите сведения на отделни лица, организации, издателства и пр., които проявяват интерес към България.

Дружеството се стреми да създаде различни органи, като например - "Общество на британо-българската дружба" и други международни връзки.

В проекто-програмата на дружеството изрично се казва че същото е не политическа организация.

През февруари 1954 год. се е състояло годишно събрание на дружеството, на което е бил избран нов управителен

2.- 72

съвет в състав: Влада Карастоянова, Йордан Пеев, Борис Христов, Илия Сობаджиев, Никола Пенчев и за контролна комисия М.Кусев, Снежина Уйлямс и Мария Николова. През 1955 год. същият състав е преизбран с изключение на Мария Николова и Илия Сობаджиев.

Дружеството поддържа връзка с вражеските емигрантски дружества в някои капиталистически страни и особено в близък контакт е с "Възраждане" в Париж.

През 1953 год. дружеството е прието за член в Централния Координационен комитет на благотворителните организации във Великобритания.

Средства за провеждане дейността на дружеството се набират от членски внос - 2 шилинга месечно и волни пожертвования. През 1953 год. е получена помощ от "Европейския помощен комитет" - 200 лири.

Дейността на дружеството през 1953/54 год. се е изразила в провеждането на едно честване годишнината от смъртта на Н.Петков - 23.IX.1953 год. и организирането на една "Васильова вечер".

Напоследък дружеството не проявява особена дейност. Ръководството не е единно. Някои от членовете се изказват против лидерите на същото, които искат да ангажират дружеството с политическа дейност против НРБ.

По инициатива на Йордан Пеев, по случай честването на 10 годишнината от 9. септември, уредено от британо-българското дружество в Лондон, са били хвърлени позиви с вражеско съдържание против нашата страна в салона където се е състояло събранието. В хвърлянето на позивите са взели участие група емигранти, членове на дружеството, работещи в БЕС.

По време пребиваването на нашия национален ансамбъл за песни и танци в Лондон, членове на дружеството под ръководството на Йордан Пеев, Григоров и Пачеджиев, направиха опит да склонят Ненков от състава на ансамбъла да откаже завръщането си в страната, но не успяха. Като резултат на неуспеха на лидерите на вражеската емиграция със случая Ненков и безрезултатния им опит да заангажират членовете на дружеството в провеждане на официална политическа дейност, насочена против нашата страна, се създадоха подозрения и неверие между самите ръководители и членове.

По наши сведения напоследък дружеството не проявява

3.- 73

никаква дейност. Настроенията и дразгите между лидерите на вражеската емиграция се засилват и в стремежа си всеки от тях да уреди своето лично положение вече напълно са изоставили провеждането на каквато и да било дейност в дружеството.

На 7 януари т.г. събрани на парти в дома на агент "Татяна" по повод нейното омъжване и раждането на детето й, някои от лидерите на вражеската емиграция са направили следните изказвания: Н. Долапчиев казал, че емигрантите не могат да работят единно за каквато и да е политическа кауза. Неговото становище било подкрепено и от Увалиев, Ранчев и Пачеджиев. Макинтош - ръководител на българската секция в БЕС - потвърдил изказаното становище от Долапчиев и на свой ред казал, че "нищо не може да се очаква от такива хора".

Пеев, напоследък избягвал да се среща с емигранти и да се занимава с дружествена работа, а уреждал заминаването си за САЩ. След посещението му, обаче, в САЩ някои от емигрантите смятат, че нямало скоро да се преселва там. Борис Христов и Дянко Сотиров се сочат като евентуални заместници на Пеев.

Вл. Карастоянова също започнала да страни от емигрантите и забранявала на дъщеря си да се среща със същите.

Във връзка с новообразуваното дружество на "Свободните адвокати", в което членуват - Пеев, Долапчиев, Пенчев, Пъдев и Увалиев, Долапчиев направил следното изказване, че "образуването на дружеството било прищевка на Пеев и най-много което можели да направят да се съберат на чаша и по-приказват на български." Несериозността на дружеството се виждала и от обстоятелството, че Пъдев и Пенчев се намирили вече в САЩ, самият той се готвел да замине при сина си в Лос Анжелос, а в такъв случай само Пеев и Увалиев щели да останат от членовете на дружеството в Лондон.

4.II.1956 год.

С о ф и я.

ЗАМ.Н-К ОТДЕЛЕНИЕ:
Лейтенант

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

73

БЪЛГАРСКИ ДЕМОКРАТИЧЕН БЛОК

Български демократичен блок е образуван през 1950 година по инициатива на американското разузнаване. Ръководители на демократическия блок са изменниците: ДИКО АДАМОВ ДИКОВ, ИВАН ХРИСТОВ, ИВАН АДАМОВ ДИМИТРОВ и други.

Българския демократичен блок си е поставил цел - обединяване емиграцията /изменниците на Родината/. Своята "идеология" ръководителите на блока проповядват на чисто републиканска база. Те считат, че след като се освободи България от комунизма ще трябва да се спазват строго клаузите на Търновската конституция и въз основа на нея да се проведе референдум, при който да се реши от народа каква форма на управление ще има страната за в бъдеще - монархия или република.

Ръководителите на демократичния блок в Гърция ~~са~~ се намират в едно помещение в гр. Атина на площад "Омония".

Освен това в лагерите "Лаврион" и "Сирос" е имало групи на демократичния блок със свои комитети. Така в лагера "Лавриен" председателя на българския демократичен блок е бил ИВАН МАЛИНОВ и секретар ЙОРДАН АТАНАСОВ. Членове на групировката са били следните изменници:

1. ВЕЛЪО ОРАКОВ - с. Лешница - Петричко.
2. СТЕФАН КИОНДЖИЕВ ВАНГЕЛОВ - гр. Петрич.
3. СТОЯН ТАНУШЕВ - с. Михнево - Петричко.
4. ИВАН ЗАЯКОВ - Петрич.
5. АНДРЕЙ ПАНЧЕЛИЕВ - с. Горяне - Г. Делчевско.
6. НИКОЛА ИГНЕВ - Гоцеделчевско.
7. КОЛЪО - Хасково.
8. ДЖЕМЕ - Хасково.
9. ХРИСТО - Хасково.
10. ПЕНЧО СТОЕВ ДИМИТРОВ - с. Сираково - Хасковско./заловен/.
11. ТАНЧО АТАНАСОВ НИКОЛОВ - Пловдив.
12. ИВАН ПОПОВ - Петрич.
13. БОРИС ИВАНОВ ПОПОВ - Петрич.
14. СПИРО ТОМОВ ПИЛЕВ - Петрич /ликвидиран/.
15. ДИМИТЪР АТАНАСОВ - Стара-Загора.
16. КОЙЧО КОЕВ - Чирпанско /ликвидиран/.

= 2 =

74

17. ИВАН ДОНЕВ - с. Богомилово - Старозагорско.
18. ХРИСТО ГЪРКОВ - с. Воеводово - Хасковско.
19. СТОЯН - Петрич
20. КОСТА ПОПОВ - Петрич. /Заловен/
21. КОСТАДИН - Петрич.
22. ДИМИТЪР - Петрич.
23. ГЕОРГИ КОСТАДИНОВ - Хасково.
24. ГЕОРГИ ХРИСТОВ - Хасково.
25. НИКОЛА ГЕШЕВ - с. Горяне - Г. Делчевско.
26. АТАНАС ИЛИЕВ - с. Горяне - Г. Делчевско.
27. ХРИСТО - Ивайловградско.
28. ГРИГОР ВЕЛЕВ - Петрич.
29. НИКОЛА МАНЕВ - Петрич.
30. ДЯДО БОЯН - с. Мазек - Свиленградско.
31. ЗЛАТКО - Свиленград.
32. ТОДОР ДЖИДЖЕВ - с. Звеница - Крумовградско.
33. ПЕТЪР ЗЛАТЕВ - с. Ставри Димитрово - Свиленградско./заловен/.
34. КРЪСТЮ КИРКОВ - с. Чучулигово - Ивайловградско.
35. ИВАН СТОЯНОВ ГОГОВ - с. Долно Саднево - Харманлийско.

Политическата дейност на демократичния блок се е изразявала в издаването на бюлетени и позиви, призоваващи изменниците на борба срещу законно установената в нашата страна народна власт. Не са издавали обаче самостоятелен вестник. Гръцките власти не са разрешавали на демократичния блок да води редовен организационен живот. В "Лаврион" е проведено само едно публично събрание и то е било по случай панахидата, която изменниците са устроили на Никола Петков. На тази панахида пред изменниците е държал реч ИВАН ДИКОВ.

Характерно е, че между политическите групировки в Гърция се е водела борба и то безпринципна. Имало известен стремеж за привличане на повече членове. Към новопристигащите в лагера изменници се насочват представители на различните групировки със стремеж да завербоват /привлекат/ към себе си. Обясняват им своята "идеология", черпая ги и се стремят на всяка цена да ги спечелят.

Демократичния блок е предоставил своите членове на разположението на американското разузнаване, предимно и в някои случаи и на гръцкото разузнаване.

През 1951 година ДИКО АДАМОВ ДИКОВ - председателя е бил заподозрян в нещо и отстранен от ръководството на блока и изпратен в лагера "СИРОС". На мястото на ДИКО АДАМОВ е трябвало да дойде

= 3 =

75

ВАКРИЛ ЯНЕВ.

През 1951 година по решение на гръцкото правителство, всички изменнически организации са разтуряни.

Демократичния блок и неговите хора със своята пропаганда срещу нашата страна са използвали радиостанцията "ГОРНИ". /Данните за съществуването и дейността на групировката Демократичен блок са от показанията на заловените изменници КОСТАДИН ДИМИТРОВ ПОПОВ, АНГЕЛ АТАНАСОВ ЧЕКИМОВ и ГЕОРГИ ТАШЕВ ДИМОВ и от донесенията на З/А "ВИЗДОЛ" "МИРОНОВ", "СМОЛА" и др.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I 67

5/1/50

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

Относно организацията "Княз Кирил Преславски".

Емигрантската организация "Княз Кирил Преславски" в Гърция има за седалище лагеря Лаврион. Нейният членски състав непрекъснато се мени, но средно се движи около 25-30 души.

Ръководството на организацията е на кинта от 7 души но също много често се мени. Постоянен оставя само Божко Божков, който се води като секретар на организацията и пази архива на организацията, печата и други подобни документи.

Той поддържа връзката с двора на Симеон в Мадрид и с ръководството на МЦ. До него се изпращат всички писма, окръжни и печатни издания на емигрантските централи. Той е довереното лице на гръцката полиция.

Дейността на организацията се изразява главно в разпределяне помощите изпращани от царския двор и МЦ, пласиране печатните емигрантски издания и поддържане връзки на народната власт у нас настроеня сред емигрантите.

Ориентацията на организацията е една - винаги с двора на Симеон. Каквито нареждания получат оттам безпрекословно ги изпълняват.

По линия на МЦ организацията в момента поддържа връзката на Иван Дочев и е против Христо Статев, но ако от царския двор ѝ наредят обратното, веднага ще се преориентира.

Възгледите ѝ сред емигрантската маса е слабо, най-много поради интригите и крадбите на Божко Божков. Тъй като обаче в Гърция е забранено създаването на други организации, сред емигрантите, като земеделска и пр., то тя си остава единствена организация и представител на емигрантите пред гръцките полицейски власти.

112
2.-

Понастоящем се търси лице с по-големи връзки с царското обкръжение, което да бъде избрано за председател на организацията, тъй като Божко Божков желее да даде по-голяма представителност на организацията пред царския двор.

19. I. 1960 година.
София

НАЧАЛНИК ГРУПА,

Ст. лейтенант Т. Зуриндж

Отп. в 5 ека.
ЛЛ/39
19. I. 1960 година

БРЕВИС (Фотокопие) от
настоящото изпращено на
съгласно 17 по изх. №
от 1974 година.
19. I. 1974 год. Подпис: М

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

168

Строго поверително! ^а

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "КРЪЖОКА НА НАДПАРТИЙНИТЕ" в ТУРЦИЯ.

По наши сведения заслужаващи доверие е известно, че "КРЪЖОКА НА НАДПАРТИЙНИТЕ" в ИСТАНБУЛ е бил изграден през есента на 1952 година. Същият се състоял от около 30 души с ръководители: СТЕФАН ДАЧЕВ, МИНКО ТИВЕРСКИ, ГЪНКО ДАСКАЛОВ и адвокат МАРИНОВ.

Ръководителите на този кръжок и повечето от членовете на кръжока, са на работа в различни учреждения, откъдето са получавали добри заплати. Така СТЕФАН ДАЧЕВ е бил на работа в бюро "СВОБОДНА ЕВРОПА", ГЪНКО ДАСКАЛОВ и ДИМИТЪР КАЛДАРЪМОВ са били на постоянна служба в Американската легация, д-р ТАНЮ НУНЧЕВ е бил лекар в чифлика и получавал от ИРО по 100 т.л. месечно. Адвоката МАРИНОВ е бил един от управителите на чифлика. ЙОРДАН ГОЧЕВ е бил тракторист в чифлика. Не е известно да са вербовали лица от този кръжок за изпращане с разузнавателни задачи в нашата страна.

За съществуването и дейността понастоящем на този кръжок, не разполагаме със сведения.

— януари 1954 год.
София

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:

/Хр. Боев/

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Дейността на българската вражеска емиграция в ЮГОСЛАВИЯ.

След 1948 година когато ЮГОСЛАВИЯ стана убежище на враговете на нашия народ, със съдействието на титовци, през пролетта на 1951 година българската вражеска емиграция е изградила организация наречена "ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЕМИГРАНТИ", която по-късно бе преименувана в "СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ЕМИГРАНТИ В ЮГОСЛАВИЯ".

Първия състав на ръководството на Съюза е бил избран със съдействието на УДБ. В него били привлечени следните емигранти:

- 1.- ДИМИТЪР ИВАНОВ МИХАЙЛОВ - председател.
- 2.- ТОДОР МАРИНОВ АНГЪЛОВ - подпредседател.
- 3.- ИВАН ГЕНЧЕВ КАРАИВАНОВ.
- 4.- ИВАН ПИПРОВ.
- 5.- ЦЕКО БОГДАНОВ ГЕНЧЕВ, последните трима членове на отдел "Агитация и пропаганда" и редактиращ вестника на Съюза "Глас на българските политемигранти".

До м. май 1951 година седалището на Съюза е бил в БЕРГРАД в хотел "БАЛКАН", а след това в гр. СТАРИ БАЧКЪИ, ул. "Ленинова" № 2, където се намирал до средата на 1953 година.

Според програмата приета на втората годишна конференция състояла се на 21 и 22 юли 1952 година в град НИШ, публикувана във вестник "Глас на българските емигранти", Съюза имал за задача да обедини всички емигранти живущи в ЮГОСЛАВИЯ, без оглед на техните политически убеждения за борба срещу нашата страна и за сближение между българският и югославянски народи.

Още в началото в този Съюз са се очертали две тенденции: едната за обединение на българската емиграция в ЮГОСЛАВИЯ около ГЕМИТО, със задача да води борба за "освобождението" на България, за възстановяване на частната собственост и ликвидиране всички завоевания на 9.IX.1944 год., чийто изразител е бил ГЕОРГИ ДУДОВ и

2.-

втората тенденция - българската емиграция в ЮГОСЛАВИЯ да води борба за изграждане на българската държава по образец на титовата "социалистическа" ЮГОСЛАВИЯ, за федерация с южните славяни против Съветския Съюз - тенденция изразяваща становището на титовци.

От официални източници, издания на емиграцията в ЮГОСЛАВИЯ, както и от показания на завърнали се в страната изменници е известно, че последният състав на изпълнителния комитет на Съюза, избран на втората годишна конференция е бил следният:

1.- ИВАН МОНОВ ЦВЕТКОВ - председател, роден на 10.II.1922 година в с. Мокреш, Видинско, бивш офицер от българската войска. До 9.IX.1944 год. и след тази дата, МОНОВ е бил активен член на РМС, но е имал анархистични проявления и бил битово разлюжен. През 1949 година преминава нелегално границата за ЮГОСЛАВИЯ, където по-късно се включва в работата на Съюза. Прехвърля многократно от-УДБ на наша територия с разузнавателни задачи. Родителите му са изселени в с. Воденичени, Ямболско.

2.- РАДОЙ АЛЕКСАНДРОВ СПАСОВ - подпредседател, роден на 12 април 1924 год. в гр. Гоце-Делчев, македонец, български гражданин, докато е бил в България е бил студент. Преди 9.IX.1944 год. е бил анархист, а след тази дата се свързва с македонската младежка организация в София - ръководена от гр. СЮПИЕ. Поддържал тесни връзки с лица от Югославската легация. Има данни, че е бил в услуга на УДБ. През 1947 година РАДОЙ заминава да-следва в ЮГОСЛАВИЯ, а след резолюцията на Информбюро отказал да се завърне в страната.

3.- ТОДОР МАРИНОВ АЛЕКСИЕВ - подпредседател, роден на 10.II.1912 година в с. Долни-Криводол, Цариградско, Завършил право, бивш офицер, служил в югославската армия. Преди 9.IX.1944 год. е бил фашистки кмет в Годечко, а след 9.IX.1944 год. става член на БКП, бил е секретар на Градският комитет на партийната организация в Годеч, а по-късно член на Околийският комитет на БКП в Годеч. През 1949 година забегва в ЮГОСЛАВИЯ, където се включва в работите на емигрантските организации и сътрудничи на вестник "Глас на българите".

- 4.- СТЕФАН КАФАДАРОВ - секретар.
- 5.- МАРА НЕТУШКА.

3.-

- 6.- ИВАН КАНТАРДЖИЕВ.
- 7.- ЛЮБЕН ДАНЧЕВСКИ.
- 8.- ИВАН ЧОЛАКОВ - студент по медицина в БЕЛГРАД.
- 9.- Д-р СТАМАН СТАМАНОВ - от БЕЛГРАД.

Съюза на българските политически емигранти в ЮГОСЛАВИЯ, освен издавания вестник, издава и бюлетин, първият брой на който е излязал през м. юли 1952 година.

На 30 април 1953 година в "Нова Македония", предава едно съобщение, според което в СКОПИЕ през м. април се е състоял III пленум на "СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ ЕМИГРАНТИ В ЮГОСЛАВИЯ".

На този пленум, доклад за дейността на изпълнителния комитет на Съюза и икономическото и политическо положение в нашата страна изнесъл ТОДОР МАРИНОВ АЛЕКСИЕВ - подпредседател на изпълнителния комитет. Част от доклада отнасяща се до положението в България е била изпълнена с лъжи и клевети по отношение на нашата страна. В доклада били отчетени особените "заслуги" на Югославското правителство към емигрантите, на които била оказана всеотпадна морална и материална помощ в борбата срещу нашата страна.

Главни центрове на Съюза са били градовете СКОПИЕ и БЕЧ. В СКОПИЕ са били концентрирани и обединени емигрантите от Пиринска Македония в "ДРУЖЕСТВО НА ЕМИГРАНТИТЕ ОТ ПИРИНСКА МАКЕДОНИЯ", създадено през 1948 година първоначално под наименованието "ПИРИНСКИ КЛУБ", със задачата освобождението на Пиринска Македония и присъединяването ѝ към Вардарска Македония в рамките на титова ЮГОСЛАВИЯ.

Членовете на ръководството на дружеството през 1951 година са били:

- 1.- МАРИЯ ПЕТРОВА МЕЖДУРЕЧКА - председател.
- 2.- СЕРАФИМ НИКОЛОВ - секретар.
- 3.- ПЕТРА ГОЦКОВА - агитация и пропаганда.
- 4.- ГЕОРГИ МАВРАДЖИЕВ - член.
- 5.- ЙОРДАН НОВАКОВ - член.
- 6.- ПЕТЪР МИХАЙЛОВ - член на Контролната комисия.
- 7.- ЛЮБЕН ХАЙДУШКИ - член на Контролната комисия.
- 8.- КИРИЛ ДИМИТРОВ - член на Контролната комисия.

4.-

64

В редакционната колегия на издавания вестник "ПИРИНСКИ ГЛАС" влизали ИВАН ИЛИЕВ НИКОЛОВ КАТРАНДЖИЕВ и РАДОЙ АЛЕКСАНДРОВ СПАСОВ.

През м. април-1952 година се е състоял разширен пленум на дружеството на който е било избрано ново ръководство в следния състав:

- 1.- РАДОЙ АЛЕКСАНДРОВ СПАСОВ - председател.
- 2.- ИГНАТ ПОЛАХИНОВ - секретар.
- 3.- МАРИЯ ПЕТРОВА МЕЖДУРЕЧКА.
- 4.- ПОРОЙ ГАВАЗОВ.
- 5.- МИЛКА БОЖКОВА.
- 6.- ПЕТРА ГОЦКОВА.
- 7.- ГЕОРГИ МАВРОДИЕВ.
- 8.- АСТН РИЗОВ АТАНАСОВ.
- 9.- БОРИСЛАВ МИЦКОВ КОНАЙКОВ.
- 10.- ИВАН КАНТАРДЖИЕВ.

Това ръководство на дружеството е било в тесни връзки с подполковник МИТКО ЗАФИРОВСКИ от УДБ, от която всички получавали парични помощи.

С подбор и подготовка на подходящи лица между изменниците в ЮГОСЛАВИЯ и прехвърлянето им с разузнавателни задачи в нашата страна се занимавала МАРИЯ МЕЖДУРЕЧКА.

"ДРУЖЕСТВОТО НА ЕМИГРАНТИТЕ ОТ ПИРИНСКА МАКЕДОНИЯ" е имало свои секции в градовете: СКОПИЕ, СТРУМИЦА, ГОСТИВАР, ШИТОЛЯ, ПРИЛЕП, КОЧАНИ, ПЕЧЕВО, БОРОВО, ЦАРЕВО село и СМОЛАРЕ, Струмичко.

В СКОПИЕ председател на секцията е бил СЛАВЕ ГЕОРГИЕВ МИХАЙЛОВ.

За обработване и поддържане вражеските настроения сред емиграцията в СКОПИЕ са били организирани чести събрания, забави и другарски срещи, на които се отправяли клевети и хули срещу Съветският Съюз и страните с Народна демокрация и специално срещу нашата страна. Били организирани също и колективни четения на в. "Пирински глас", книгата "Пиринска Македония в борбата за национално освобождение" от ДИМИТЪР МИТРЕВ и "Македонският национален въпрос" от ЛАЗО МОЙСОВ.

На събранията свиквани по различни поводи се изнасяли "политически доклади", с цел да се укрепва духа на емигрантите. В тях се изнасяло, че "съпротивата" във вътрешността на България се

65
5.

разширявала и, че приближавал денят на "освобождението".

От кого се финансира Съюза не е известно, обаче, "Дружеството на емигрантите от Пиринска Македония" е получавало финансова помощ от правителството на МАКЕДОНИЯ, като за тази цел е бил гласуван специален бюджет към този на Министерството на социалните грижи на МАКЕДОНИЯ. Членовете на дружеството получавали помощи и от УДБ във вид на подаръци, като дрехи, обувки и др.

От показанията на завърнал се в страната-изменник на Родната се-визда, че организациите на българската емиграция в ЮГОСЛАВИЯ не са живеели редовен организационен живот. Те се събирали много рядко или обикновено веднаж в годината, за да изберат ново ръководство, но най-редовно-са плащали членския си внос в местните УДБ, които препращали същите на комитета.

Според показанията на друг изменник, сред емигрантите имало три течения: "западняци", "геметовци" и "комунисти", като най-силното от тях било това на геметовците, които нямали право да създават свои организации - изразител на техните разбирания е бил ГЕОРГИ ДУДОВ, който познавал добре работите на БНК и поддържал връзки с него.

Активно участие в работите на емиграцията вземал и ИВАН ГАНЧЕВ КАРАИВАНОВ, който се явявал идеолог на емигрантите. Той бил директор на Института по стопански и политически науки при Министерството на външните работи на ЮГОСЛАВИЯ, народен представител от Царибродска околия и сътрудник на издаваните от емигрантите вестници.

По сведения от същият източник през 1953 година член на ръководството на Съюза на емигрантите, СТЕФАН КАЧАДАРОВ е бил разкрит от югославските власти, като фалшивфикатор на открити листове за бегство на Запад. Последниците от това разкритие, не са известни.

януари 1954 година

С о ф и я

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР,

Генерал-майор:

/Хр.Боев/

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

170

Строго секретно! 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Организацията "КНЯЗ СИМЕОН
ТЪРНОВСКИ" в Аржентина.

През м. юли 1955 година в Буенос Айрес, Аржентина е била създадена организация, наречена "КНЯЗ СИМЕОН ТЪРНОВСКИ". Инициативния комитет по създаването на организацията имал следния състав: РАДИОН ДОНЧЕВ КОЛЕВ, ЙОРДАН Н. БЪЛКАНСКИ и ЧОМАКОВ /и тримата са емигранти в Аржентина от преди 9.9.1944 година. Най-активния член на създадената организация бил РАДИОН КОЛЕВ, който е казал, че получава честитки от СИМЕОН. Същия е заявявал, че ще организира построяването на българска църква на собствено негово място около Буенос Айрес. Същия е получил от СИМЕОН манифеста и го е разпространявал сред българите в Аржентина. През 1956 година от името на организацията и по инициативата на РАДИОН КОЛЕВ е бил отслужен молебен за СИМЕОН с което се взело активизирано на емиграцията около организацията и монарха. Същата година през м. ноември КОЛЕВ е произнесъл реч по местна радиостанция, която е изпълнена с нападки срещу нашата страна и СССР.

Данните с които разполагаме досега за организацията "КНЯЗ СИМЕОН ТЪРНОВСКИ" показват, че привържениците на същата са много малко и до сега тя не е била в състояние да проведе никаква по-организирана дейност. В образуваното напоследък Задгранично Представителство влиза и ЙОРДАН БЪЛКАНСКИ, който е един от основателите на организацията.

13.VI.1958 год.

СТ. РАЗУМЯВАЧ,

Капитан: *[Signature]*

/Г. Вържешев/

I71

636

*Ср. Усков
за създаване
на К.А. при ул. 15/11. 53 г.
Заведение миса & Делегация
В. Мис*

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 от ЗДРДОПБГДСРБНА

пове-ително! 19

Доносът е от "МАТИС"
На-ж, 4.11.1953 год.

Създаден е комитет на юристи и бивши адвокати от български емигранти със седалище Ню-Йорк. Този комитет си е поставил като главна задача да води с всички средства борба срещу комунистическото управление в България. Същият комитет се води като секция на Международния адвокатски съюз. Образуван е по инициатива на американското разузнаване, или по-специално по инициатива на шефа на американското разузнаване занимаващ се специално с България, американеца ДЖОИС.

Основатели и главни дейтели на комитета са:

БАЛАБАНОВ - бивш пълномощен министър в Париж. МИЛЮ МИЛЧЕВ - бивш началник на протокола при Министерството на външните работи при правителството на ЦОСНИВАНОВ. Впоследствие е бил назначен за пълномощен министър в Швейцария. През това време в Швейцария като завеждащ американската разузнавателна служба за Европа е бил ДЖОИС. Като такъв той е велбовал МИЛЧЕВ и го е направил преден агент на американците. ДЖОИС и в този момент завежда американската разузнавателна служба за Европа и се занимава и с българите. По негово искане/на ДЖОИС/, преди около десетина дни МИЛЧЕВ е бил назначен за директор на редакцията/отделната при "Свободна Европа"/. ВЛАДИМИР ПАСКАЛЧЕВ - същият от няколко години и сега завежда службата по редакцията на списание "Български преглед" - издание на "Свободна Европа". СТЕФАН ГРУЧЕВ - отявлел монархист. ДИМИТЪР МАЦАНКИЧЕВ - КИРИЛ ДИМИТРОВ - адвокат от Видин и бивш председател на дружбата от същия град.

От тия знае, че са прависти само МАЦАНКИЧЕВ и К. ДИМИТРОВ. Всички получават заплатата от "Свободна Европа" в Америка.

Фачини на водене на борба е главно да оказват въздействие, като издават писма срещу отговорни функционери от сегашното правителство и привърженици на същото.

I72

Строго поверително!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: "СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРАВНИЦИ" създаден през 1953 год. в НЮ-ЙОРК.

"СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРАВНИЦИ" е бил създаден през 1953 година по инициатива на ДЖОИС - един от ръководителите на американското разузнаване, занимаващ се специално с България. Водел се като секция на "Международния адвокатски съюз". Седалището му се намирало в САЩ. В него участвували бивши адвокати и прависти из средата на българските емигранти.

Основатели и активни дейтели на този Съюз били:

1. - НИКОЛА БАЛАБАНОВ - бивш пълномощен министър в ПАРИЖ.
2. - МИЛЮ ХРИСТОВ МИЛЧЕВ - бивш началник на Протокола при Министерството на външните работи, а по-късно пълномощен министър в ШВЕЙЦАРИЯ.
3. - ВЛАДИМИР ТОДОРОВ ПАСКАЛЧЕВ - бивш I секретар на легацията ни във ВИЕНА.
4. - СТЕФАН ПАВЛОВ ГРУЧЕВ - син на ликвидирания от Народния съд царски съветник ГРУЧЕВ.
5. - ДИМИТЪР МАЦАНКИЧЕВ - един от ръководителите на БЗНС зад граница.
6. - КИРИЛ ДИМИТРОВ - бивш адвокат от гр. Видин и председател на местното околийско ръководство на БЗНС.

Същите получавали заплати от комитета "СВОБОДНА ЕВРОПА" в САЩ.

Съюзът си е поставил като главна задача да води борба с всички средства срещу съществуващия в страната ни режим. Подготвял създаването на свои подсекции във всички капиталистически страни, където има български емигранти. Стремил се да се утвърди, като Върховен касационен съд зад граница, несвързан с политическите организации, а действащ като чисто "народен" институт.

637

2.-

За да повиши своя авторитет и известност сред емиграцията и най-вече пред своите господари-американците, Съюзът изисквал на събрания, сбирки и др. акции да се вземат резолюции и се изготвят доклади в подкрепа на неговата дейност. Тези резолюции и доклади трябвало да се изпратят в седалището на Съюза - САЩ, като някои от тях щели да бъдат препращани в Държавния департамент и публикувани в печата.

Дейността на Съюза засега се изразявала в издаване на обвинителни актове и присъди срещу отговорни наши държавни и партийни дейци. Обвинителните материали се изпращали с обикновена поща до самите обвиняеми.

Първата присъда е била издадена срещу др. ВЪЛКО ЧЕРВЕНКОВ, като е бил "осъден" на смърт.

"СЪЮЗЪТ-НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРАВНИЦИ" е създад своя подсекция в ПАРИЖ. Същата се оглавявала от ДЯНКО ДЪЯНОВ СОТИРОВ и ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ДАМЯНОВ, бивши дипломати, невъзвръщеници. Подсекцията издавала обвинителни актове, които се изготвяли от СОТИРОВ-и ДАМЯНОВ, препращали се в централното ръководство на съюза за преразглеждане и-утвърдени и подписани се връщали отново в подсекцията, откъдето се изпращали на самите обвиняеми.

януари 1954 год.
С о ф и я

ПОМОШНИК МИНИСТЪР МВР,
Генерал майор:
/Хр. Боев/

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

173

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 25.04.2014г. Секретар: /Лаз/

5 март 1954 год.
С о ф и я

Строго поверително!

Написана в 4 екс.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Съюза на българските правници"
в Ню Йорк.

От наш източник заслужаващ доверие е известно, че през 1953 год., в Ню Йорк, по инициатива на американското разузнаване, респективно от - един от ръководителите на американското разузнаване занимаващ се с България, е бил създаден "Съюз на българските правници", който е бил към движението "Свободна Европа" и секция от Международния комитет на правистите.

Основатели и главни дейтели на Комитета са били:

1. НИКОЛА БАЛАБАНОВ - бивш пълномощен министър в Париж.
 2. МИЛЮ ХРИСТОВ МИЛЕВ - бивш началник на протокола при Министерството на външните работи, при правителството на КЛОСЕ ИРАНОР, а по-късно пълномощен министър в Швейцария. МИЛЕВ е известен като агент на американското разузнаване. По искане на американеца ИКОИС, МИЛЕВ е назначен за директор на отбраната при движението "Свободна Европа" в Америка.
 3. ВЛАДИМИР ТОДОРОВ ПАСКАЛЕВ - бивш първи секретар на легацията ни във Виена. От няколко години завежда службата по редактирането на списание "Български преглед" - издание на "Свободна Европа".
 4. СТЕФАН ПАРСОВ ГРУЕВ - син на ликвидирания от Народния съд царски съветник ГРУЕВ.
 5. ДИМИТЪР МАЦАНЧИКОВ - един от ръководителите на БЗНС зад граница.
 6. МИРИЛ ДИМИТРОВ - бивш адвокат от град Видин и бивш председател на околийското ръководство на БЗНС в същия град.
- Комитета си е поставил като главна задача да води

- 2 -

№ 6

борба със всички средства срещу съществуващия в страната ни режим. Като главно средство за водена борба е било да оказват въздействие върху отговорни партийни и правителствени ръководители в страната ни като им изготвят обвинителни актове и произнасят присъди.

Не е известно Комитета да има устав.

Членовете на Комитета "Съюз на българските правници" получават заплати от Комитета "Свободна Европа" в САЩ.

Не е известно Комитета да има печатен орган.

Дейността на Комитета до сега се изразява в издаване на "обвинителни актове" и "присъди" срещу отговорни наши държавни и партийни дейци. Обвинителните актове се изпращат с обикновена поща до самите обвиняеми. До сега са издадени 4,000 такива актове. Първата "присъда" е била издадена на др. ВЪЛКО ЧЕРВЕНКОВ, като е бил "осъден" на смърт.

Комитета прави усилия да създаде подкомитети във всички страни, където има българи емигранти и се мъчи да се утвърди като върховен касационен съд зад граница, несвързан с политическите организации а действащ като чисто "народен" институт. Тези тенденции се стремят да прокарат във всички организации, като агитират на всички събрания или събирки да се вземат резолюции и се изпращат в Комитета в Америка, като тия резолюции се придружават от обширни доклади. Някои от тези резолюции са изпращани в департамента в САЩ, като някои от тях са отпечатвани в пресата. С това, се мъчат да създадат впечатление пред капиталистите, че са един действително авторитетен институт, а също и да се наложат сред емиграцията.

Известно, че НИКОЛА БАЛАБАНОВ е писал специално писмо до ДЯНКО ДЕЯНОВ СОТИРОВ във Франция, с което го задължава да обрзува в Париж подсекция на "Съюза на българските правници", което СОТИРОВ заедно с ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ДАМЯНОВ направили. До сега този подкомитет е издавал обвинителни актове срещу наши правителствени и партийни ръководители. СОТИРОВ и ДАМЯНОВ изготвяли обвинителните актове и ги изпращали в Комитета в САЩ, където ги преразглеждали, подписвали и връщали обратно, след което от подкомитета се изпращат до "обвиняемите" в страната ни по обикновената поща.

- 2 -

№ 7

По донесения от МАРИУС, е известно, че царцата е поддържала Комитета "Съюз на българските правници", но е имала отрицателно отношение към НИКОЛА БАЛАБАНОВ, като го е характеризирала че е бил мошник.

Липсват всякакви други данни, за комитета "Съюз на българските правници", подсекцията му в Париж, където другаде има подсекции, за морално-политическото им състояние, връзки със страната ни и пр.

ИЗГОТВЯЛ;
/Ив. Боев/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ

Без
14/10/60

112

Строго секретно!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно създаването на т.н. "Български национален съвет".

Според съобщение на в. "Ню Йорк таймс" от 6 март 1960г. на четвъртия конгрес на "Българския национален фронт" /групировката на Иван Дочев/, състоял се на 5 и 6 март 1960г. в Ню Йорк бил създаден т.н. "Български национален съвет". В тази нова организация на вражеската емиграция били включени представители на петнадесет политически, културни и религиозни организации на емиграцията обединяващи, според в. "Ню Йорк таймс" 70.000 българи, живущи в САЩ и другите капиталистически страни.

В ръководния орган на "Българския национален съвет" т.н. "Изпълнителен директорат" били избрани Тончо Тенев - представител на "БЗНС - Вrabча 1 в изгнание"; д-р Калин Койчев - председател на клона на БНФ в САЩ и Дора Гъбенска - председателка на дамския комитет "Родина" при българската православна църква "Св. апостол Андрей" в Ню Йорк.

Въпроса за създаването на такъв съвет не е нов. Още през 1959г. след разцеплението в БНФ Иван Дочев в писмо до изменник на родината, живущ в Италия му пише: "Ние имаме известни проекти за бъдещата дейност и съставянето на един общобългарски освободителен съвет. Този съвет ще координира дейността на всички организации тук срещу общия враг. За сега имаме дадено съгласието вече на 12 организации и партии".

113

-2-

Както се вижда от писмото на Иван Дочев организациите влизащи в "Българския национален съвет" запазват своята самостоятелност. Въпрос поради който както Иван Дочев така и Тончо Тенев не приеха т.н. "Временно българско представителство", създадено от Христо Статев и другите националисти около бившия царски двор. Последните искаха Представителството да бъде надпартийно и да не се поставя в организационна или програмна зависимост от емигрантските организации или политическите партии в миналото. Участващите във В.Е.П. лица не представляват своите организации или партии.

Както хората от БНФ, така и Тончо Тенев твърде отдавна правят опити да създадат някакъв орган около който да се обедини емиграцията и който да противопоставят на БНК /Българския национален комитет/ на Гемето.

През 1950г. Тончо Тенев заедно с група земеделци - гичевисти, напуснаха БНК и "БЗНС в изгнание", обявявайки се за "задгранично представителство" на "БЗНС-Вrabча 1". Разрива между Гемето и Тончо Тенев /между представителите на гичевистите и групата "Пладне" в БЗНС/ настъпи по въпроса за разпределението на местата в изпълнителния комитет на БНК и ръководните места в "БЗНС в изгнание".

От името на "БЗНС Вrabча 1 в изгнание" след скъсването с Гемето Тончо Тенев започна да търси съюз с различни емигрантски групировки за образуването на нов "Национален комитет", който да замени БНК на Гемето. Така през 1958г. Тончо Тенев успя да се споразумее с Димитър Моллов /демократ/ и Милка Краус /социалистка/ и беше създаден т.н. "коалиционен център на българските политически партии в изгнание", около който тряваше да се обединят всички отцепили се от Гемето и БНК изменници на родината - като Димитър Мацанкиев, Коста Попов, Никола Балабанов, Милю Милев и др. Тончо Тенев води продължителни преговори с горепосочените изменници, както и с представителите на комитета "Свободна Европа", обаче, не успя да обедини други около коалиционния център групировки и не успя да го противопостави на БНК.

-3-

114

След горните неуспешни опити през 1955г. Тончо Тенев започна да търси съюз с националистите. Така през 1956г. от името на "коалиционния център" Тончо Тенев участва в проведеното в Мадрид съвещание с хората около бившия царски двор за създаването на т.н. "Временно българско представителство" около което да се обедини вражеската емиграция. Той уверяваше отцепилите се от Гемето и БНК земеделци, че само чрез "представителството" и "авторитета" на Симеон те ще могат да изолират Гемето и да осигурят на БЗНС "важна политическа роля". В по-нататъшните преговори обаче с хората около двореца, при обсъждане на въпроса за разпределянето на ръководните места в "представителството" и за самостоятелността на организациите влизащи в същото между Тончо Тенев и хората около бившия царски двор не можа да се постигне споразумение.

Приблизително по същите въпроси настъпи и разрыв в отношенията между Иван Дочев и Христо Статев и стана разцеплението в БНФ. След горното издаването от Иван Дочев списание "Борба" започна да помества материали за Тончо Тенев, с което явно се целеше да се издига неговия авторитет. Той беше канен на всички чествувания, конгреси и др. инициативи организирани от БНФ /групировката на Иван Дочев/, на които произнасяше приветствия и речи, подчертавайки необходимостта от обединяването на емиграцията.

За сега още не са ни известни всичките организации на вражеската емиграция, които са дали съгласието си да участвуват в "Българския национален съвет".

9. 3. 1960
Вземайки предвид обаче досегашните отношения на някои организации на вражеската емиграция в Америка с БНФ /Иван Дочев/ може да се предполага, че в "Съвета" участвуват, освен посочените в справката организации, и "Американо-българската лига", "Съюза на запасното войнство" и "Съюза на свободните журналисти в Америка".

Като се изхожда от досегашната дейност на Тончо Тенев, неговото отношение към Гемето и БНК /Българския

→ Ко е Верен!

-4-

115

национален комитет/ и от отношението на Иван Дочев към групировката на БНФ /Христо Статев, и "Временното българско представителство", може да се предполага, че "Българския национален съвет" с претенциите, че той е истински "представител на емиграцията и българския народ" ще поведе борба срещу БНК и ВВП.

12.3. 1960 година
С о ф и я

Изпълнител: *Иван Дочев*
ИТ-258

ПРЕПИС (Фотоголше) от
настоящото издателство на
с. 129 за ИТ-258
съгласно: /с. 129
от 1971 година
5.9.1971 год. Подпис: *Иван Дочев*

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

72

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Дейността на БНС, БНФ и
Американо-българската лига в САЩ.

Българският национален съвет е създаден през 1960 год. по инициатива на ТОНЧО ТЕНЕВ и КАЛИН КОЙЧЕВ. На учредителното събрание в Ню Йорк присъствували делегати на 10-12 политически, културно-просветни и други организации на вражеската емиграция от Америка и Европа. На това събрание не присъствували делегати само на БНК, ръководителите на който са били против създаването на съвета. Речи при учредяването на БНС са произнесли ТОНЧО ТЕНЕВ, КАЛИН КОЙЧЕВ, МИХАИЛ КЮПЕВ, ЛЮБЕН РАДЕВ, ДОРА ГЪБЕНСКА и други.

За членове на ръководството на съвета били избрани повече от 20 души, а за екзекутив на ръководството трима души председатели ТОНЧО ТЕНЕВ и КАЛИН КОЙЧЕВ и секретар ДОРА ГЪБЕНСКА.

Дейността на БНС е протичала по линия на борба срещу признатото от американските власти право на Г.М. ДАМИТРОВ да представлява вражеската емиграция и да говори от нейно име. От името на БНС били изпращани изложения и протестни писма срещу КЕНЕДИ и ДЖОНСЪН, ДИЙН РЪСК, много сенатори, Комитета Свободна Европа и други. Проведени били и много срещи с ръководители на ведомства и организации. В

Кр.ск

2.- 73

Държавния департамент били приети от завеждащия отдела за Източна Европа - ВЕДЕЛЪР.

Авторитета на ГЕМЕТО бил паднал значително, както пред американците, така и сред членовете на БНК. Съвета от дълго време не провеждал особена организационна дейност. В последно време организирали панахида в българската църква в Ню Йорк в памет на ГИЧЕВ и МУРАВИЕВ.

Ръководството на БНС било обезпокоено от обстоятелството, че секретаря на Съвета ДОРА ГЪБЕНСКА, напоследък се сближила с ГЕМЕТО и направила изказване, че ще излезе от Съвета.

ХРИСТО СЪРБОВ бил в много добри връзки с Гемето и се предполага, че в бизнеса си бил в съдружие с него. Смята се, че капиталите, които имал били на разузнавателните органи и ГЕМЕТО, тъй като при започване на работата първ помощник на СЪРБОВ е бил служител от разузнавателните органи на САЩ.

Напоследък много охладняли отношенията между Д-р СТАНИУ БИСТРЕВ и ГЕМЕТО. По време на изборите за президент /на КЕНЕДИ/ БИСТРЕВ събрал много пари от евреите в Ню Йорк и устроил голям банкет в чест на КЕНЕДИ и след избирането на последният за президент БИСТРЕВ бил назначен в съвета по здравеопазването към Белия дом. До избирането на ДЖОНСЪН за президент, БИСТРЕВ често пътувал до Вашингтон, но след това преустановил пътуванията си. Предполага се, че вече бил отстранен от Белия дом, въпреки, че БИСТРЕВ твърдял, че е още там. Сега БИСТРЕВ дружал с членовете на лигата. Ползува се с името на несериозен човек - лъжец и мошеник.

Ръководството на БНФ първоначално активно подкрепяло създаването на БНС и борбата му срещу ГЕМЕТО. Но след идването на ИВАН ДОЧЕВ в САЩ и избирането му за председател на "Американските приятели на антиболшевишкия блок на народите" и особено след излизането на КАЛИН КОЙЧЕВ и присъединяването му към гичевистите, отношенията между

3.-74

БНФ и БНС охладнели.

СПАС РАЙКИН, който нопушал комитета преди една година, щял също да се присъедини към гичевистите.

Американо-българската лига била в пълна услуга на разузнавателните органи на САЩ, които насочвали и цялата нейна дейност. Чрез лигата, разузнавателните органи на САЩ организирали чествването в Мадрид на 10 годишнината от пълнолетието на СИМОН.

2. VII. 1965 год.
София

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

176

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Лично строго секретно!
Е№. № 1

М В Р
I ГЛ. УПРАВЛЕНИЕ - АС
№-А 3495
27. VII 1972
СОФИЯ

ДО НАЧАЛНИК ОТДЕЛ VII
УПРАВЛЕНИЕ VI - ДС

МВР - У РАВЛЕНИЕ VI-ДС
5557 28. ЮЛИ 1972
Т. Ув. № от 19 г.

Др. В. Асенков
с молбата да се
запузи и да се
работи по БНФ
31.07.1972. г.

С материал се е
запузила и отгласа
Др. Асенков.

ОТНОСНО: Приемането за колективен член в Българската лига за правата на човека /в изгнание/ на "Българския Национален фронт - Клон Български Революционен Комитет в изгнание, Западна Европа" в Дания

На 11 май 1972 година ръководното ядро на "Българския Национален фронт - клон Български революционен комитет в изгнание - Западна Европа" в Дания провело съвещание във връзка с писмото-апел на Българската лига за правата на човека в изгнание за включване на нови колективни и индивидуални членове в лигата. На това съвещание било взето решение "Българския Национален фронт - клон Български революционен комитет в изгнание - Западна Европа" да стане член на Българската лига за правата на човека, запазвайки своята структурна и идейна форма. Взето било също така решение за колективен член на лигата да стане и "Българския таен революционен комитет-София",

2.-

който се представлявал от неговия представител в Западна Европа - Борис Арсов Илиев - поет-журналист.

Участниците в съвещанието гласували и изграждането на представително бюро на лигата в Дания в състав:

- председател Петко Петков /Пол Салвадоре Фредерик/-
филолог
- секретар Илия Василев - свещеник
- касиер Никола Христов - учител

Документите, решенията и предложенията взети на това съвещание, били изпратени до Централното изпълнително бюро на Българската лига за правата на човека в изгнание в Хага, Холандия, откъдето потвърдили приемането на "БНФ - клон Български революционен комитет в изгнание - Западна Европа" и "Българския таен революционен комитет - София" за колективни членове на лигата и избирането на представителя на "Тайния комитет" Борис Арсов Илиев за член на Централния комитет на лигата.

Забележка: Приложено изпращаме Ви копие от протокола на състояло то се съвещание на ръководното ядро на БНФ - клон БРК в изгнание - Западна Европа и копие от Конститутивния акт на Изпълнителното бюро на лигата в Дания утвърден от Централното изпълнително бюро на лигата в Холандия.

1972 г.

С о ф и я

Написано в 3 екз.

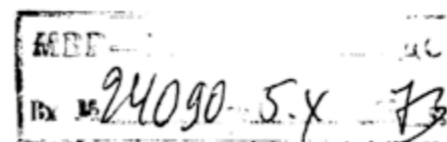
МК/064412-17374

Н-К ОТДЕЛ В ПГУ - ДС

ПОЛКОВНИК: *Петков*

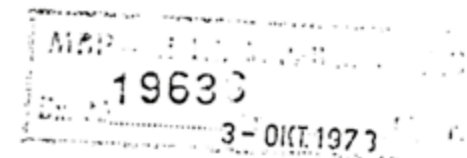
ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I77

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С о с е н
Е н

С П Р А В К А

ОТНОСНО: данните, които имаме за емигрантската организация "Съюз на българските революционни комитети" (СБРК)

В органите на ДС постъпиха данни за създадена от българската вражеска емиграция нова организация "Съюз на българските революционни комитети" (СБРК) със свой почетен орган "Левски". В него, бр.9 от април т.г. е отпечатан проектопрограмен документ, в който са посочени основните цели и непосредствени задачи. Отражено е, че:

" СБРК ще провежда основната си дейност вътре в страната чрез създаване по места на тайни революционни комитети, счита всички български емигрантски организации за революционни и ги призовава към съвместна дейност. Непосредствени задачи на СБРК са:

- Организиране в чужбина на солидна техническа и материална база за подпомагане на дейността вътре в страната; организиране на канали и разпространение в страната на немислената литература; създаване на тайни революционни комитети в страната; обучение, въоръжение и снабдяване на оперативните групи на СБРК, които чрез сила ще освобождават политически затворници, наказват самозабравили се комунистически злодеи и пр.; организиране на народното недоволство и създаването на

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6 от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

5
2

така наречената "градска герила". В заключение се съобщава, че се подготвя за печат пълният текст на проектопрограмата, която ще се приеме през август или септември т.г. Като редактори и автори на материалите на "Левски" са посочени Арсов, Борис Бориславов, К. Манасиев, Д. Софийски, Н. Нейденов, Н. Китов, А. Гаврилов и проф. Здравко Балкански.

От публикуваното съобщение в бюлетина на "Българска лига за правата на човека" е видно, че председателят на СБРК е БОРИС АРСОВ ИЛИЕВ. За същия през 1972 г. организирани на вътрешното министерство на СФРЮ са уведомили официално посолството ни в Белград, че възнамерявал да постави мини във вид на пакети в посолството и на някои обекти в София. През 1973 г. в писмо до беглеца АЛЕКСИЕВ дословно пише: "... в Кьолн има българска изложба. Там пристигнаха много големци от София, поле за работа колкото искаш, но нито пари у нас, нито ютии - с голи ръце какво можеш да направиш".

За СБРК, от бившия агент на Софийско градско управление на МВР "Николой" през август и септември т.г. постъпили следните данни:

В ръководството на СБРК влизат: БОРИС АРСОВ ИЛИЕВ, председател, ЗАФИР ПЕТРОВ - зам.-председател, "Балкански" - _____,

БЛАГО СЛАВЯНОВ и активни членове АНГЕЛ АНГЕЛОВ (неустановен беглец), Жан Пол - беглец, който укрива истинското си име и участва в редактирането на пропагандните материали. "Балкански" поддържа връзки и използва техническите средства за печатане на пропагандни материали на руска емигрантска организация в Стокхолм. Сега СБРК разполага с голямо количество такива материали. Една част от пропагандните материали имаме вече изпратена в България (с писма ги изпращали до лица в СССР за да ги препратят в НРБ. Част от материалите "Балкански" ще пренесе в Югославия, с цел да се внесат у нас).

5
3

На 5 и 6 май т.г. във Франкфурт на Майн - ГФР организацията "Българска лига за правата на човека" е провела събрание. СБРК, на когото властите не разрешавали да провежда събрание, използвал горното и провел свое събрание. На това събрание приели за член ДИМИТЪР ФИЛИПОВ, като му възложили да ръководи работата с младежта и задочно за член професор ЕВГЕНИ ЖИВКОВ. На събранието говорили БОРИС АРСОВ, БЛАГО СЛАВЯНОВ, "Балкански" и др. БОРИС АРСОВ поставил въпроса за активизиране дейността на членовете на СБРК. Предложил да се снабдят взривни материали около 9. IX. т.г. и да ги поставят в българското посолство в Париж, да се изпратят гърмящи пликосе до отговорни партийни и държавни ръководители в България. За да се внесе смут в страната трябвало по нелегален път да се изпрати член на организацията, който да постави взрив пред ДНМ за да се покаже, че против властта действуват сили. С това се съгласил и СЛАВЯНОВ и обяснил, че взривни материали свободно се продават в Сан Марино и можело да се закупят. Определили да закупи взрива и гърмящите пликосе беглецът ФИЛИПОВ. ИВАН АЛЕКСИЕВ да постави взрива в посолството, а изпращането на гърмящите пликосе можело да стане чрез туристи, идващи в страната. Решили да се изпратят до български граждани, посетили капиталистически страни провокационни и компрометиращи писма. За взрива пред ДНМ конкретно решение не взели.

Впоследствие АРСОВ уведомява ФИЛИПОВ, че поради липса на средства, отлагат изпълнението на решението за посолството за юбилейната (1974) годишнина.

Подследственият беглец АСЕН МЕТОДИЕВ АНДОНОВ в показанията си от 15. VIII. 1973 г. посочва: през юли 1973 г. СЛАВЯНОВ му доверил, че от 1. X. 1973 г. ще бъде открита шестмесечна школа за група от 30 терористи и предложил да го включат. Групата била съставена от добре проверени българи-бегълци, но имало и чехи и поляци. От 1. IX. 1974 г.

подготвените терористи цели да отпочнат терористични акции, насочени срещу наши дипломати и специалисти, работещи в чужбина, кораби и автомобили от автомобилния транспорт, във връзка с годишнината от 9.IA.1944 г. Терористични акции щял да предприеме и СБРК. Ръководството на БНК не било съгласно с терора и се противопоставило на СБРК по решението им да пристъпят към терористични акции.

От I главно управление на ДС постъпили данни за изказвания на беглеца в Белгия Йордан ШЕРЕВ, че участва в емигрантска организация, която си е поставила за цел да извършва терористически и диверсионни акции срещу НРБ.

В израелският вестник "Фар" от 24.VIII.1973 г. е публикувано писмо на СБРК, подписано от АПСОВ, в което се възхвалява агресивната политика на Израел, правят се декларации за подкрепа от членовете и организацията, които се намират в ГФР, Швеция, Холандия и Белгия на израелската кауза и се отправя апел към Израел да подпомогне дейността им.

През август и септември т.г. в МВР постъпили сигнали за терористични действия от страна на бегълци, за които нямаме данни да са свързани с СБРК, като:

По сведения от братските органи (КГБ) беглецът в САЩ Любомир Кънчев замисля да извърши терористични и диверсионни действия срещу представителствата на НРБ и СССР в западноевропейските страни и на 19.VIII.1973 г. е заминал за Атина-Гърция.

В писмо до окръжния началник на МВР Русе, беглецът Асен Батембергски отправя открити закани за терор срещу наши представителства и служители в Западна Европа.

На 5 или 6.IX.т.г. в квартирата на търговския ни представител в Лондон било всичко изпотрошено, без да е взето нещо.

Съгласно разпореждането на първия зам.-министър др.Шопов за разкриване и предотвратяване на героизложената подривна дейност във II главно управление на ДС е открита групово дело за оперативна разработка "Терористи" и утвърден от него съвместен план на I,II главно,VI управление на ДС и Софийско градско управление на МВР.

Данните, които имаме доказват, че СБРК и неговите членове провеждат в сътрудничество с емигрантските организации на бегълци от социалистическите страни активна подривна дейност срещу НРБ. Приетите от ръководството на организацията средства форми и методи на борба - терор, диверсия, внасяне на пропагандни материали и създаване на нелегални групи в страната са особено опасни за сигурността и престижа на НРБ. Данни за цялостната подривна дейност и за числения състав на организацията нямаме.

Нашите изводи от анализа на данните за организацията и членовете ѝ са:

1. СБРК е създаден и провежда подривната си дейност срещу НРБ със съгласието или поне със знанието на противниковите разузнавания, тъй като повечето от известните ни членове на организацията са свързани с чужди разузнавания.

2. Независимо от международната обстановка, СБРК, неговите членове или привърженици могат да пристъпят към терористични, диверсионни и др. остри форми на подривна дейност против НРБ, тъй като са отявлени и злостни контрареволуционни елементи, многократно и продължително репресирани от народната власт.

3. Съществува реална опасност проникването и разпространението на пропагандните материали на СБРК в

България да подтикне отделни политически неукрепнали младежи и контрареволуционни елементи към създаване на нелегални групи, терористична и диверсионна дейност в страната.

4. По всяка вероятност СБРК ще привлече част от вражеската емиграция, която е против проявяваната пасивност и въздържане от остри форми на подривна дейност на останалите емигрантски организации, десни и ултралеви екстремисти, лумпени и криминални елементи.

Изхождайки от горното считаме за необходимо:

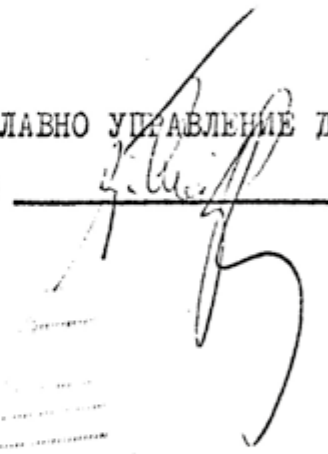
1. Първо и II главно, VI управление на ДС и Софийско градско управление на МВР да вземат необходимите мерки за съвременното разкриване и предотвратяване на терористична и диверсионна дейност от страна на СБРК, отделни негови членове или привърженици. За тази цел, изхождайки от наличните данни за организацията и нейните членове, данните и сигналите за терористични и диверсионни действия от други бегълци и възможностите, които подразделенията на ДС имат, съгласувано с II главно управление на ДС, да разработят конкретни мероприятия за получаване на допълнителна информация и за предотвратяване на евентуални остри форми на подривна дейност зад граница и в страната, за установяване на бегълците, които членуват, и дейността на организацията.

2. Второ главно и VI управление на ДС да вземат допълнителни мерки за пресичане внасянето в НРБ и разпространяването на пропагандните материали на СБРК и създаването на нелегални групи в страната.

3. Второ главно, VI управление на ДС, Софийско градско и окръжните управления на МВР, да установят

на бегълците, които членуват в СБРК, връзките в страната и по представляващите оперативен интерес, съгласувано с II гл. управление на ДС да проведат активни мероприятия за придобиване на допълнителна информация за бегълците и евентуална дейност на организацията в страната.

4. Второ главно управление на ДС периодически да информира ръководството на министерството за провежданите мероприятия и получените данни.

НАЧАЛНИК II ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ ДС
Генерал-майор

Отпеч. в 2 екз.

№ 1-р-вото

№ 2-ГДОР

Изп.: Проданов/АК

ЗГ/26.IX.1973 г.

Размножено в 3 екз.

3. - ПГУ -
4. - ВУ -
5. Соф. Гр. У. МВР

*8. Младен
Свободен
Младен - президент
на ТЧ
Младен - председател
стар, който не трябва
да се доверява
Арсов*

Екз. единствен
Младен XII
1331 21. ЯНУ 1974
ПЪРВИ ЗАМ. МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Генерал-полковник Гр. Попов
Гр. Попов
14. I 1974

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: проведена среща в Австрия с б.о. "Николай"

Др. Първи зам. министър,

По утвърдено от вас предложение на 25.XII.1973 г. в Австрия наш оперативен работник проведе среща с б.о. "Николай". На срещата "Николай" съобщи, че по искане на председателя на СБРК Борис Арсов от 1 до 11 декември м.г. е бил при него в да-ния и успял да установи:

- СБРК има създадени групи в Швейцария, Дания, Швеция, Белгия и ГФР.

- Борис Арсов е сформирал специална група от бегълците Петър Симеонов, Иван Алексиев и Николай Китов със задача насилствено да събира парични средства от заможни български емигранти за нуждите на организацията.

- В дома на Арсов има 6 автоматични пистолета и с тях Арсов, Алексиев, Китов, Кечев и Николай са провели тренировъчна

стрелба. Арсов е проучил възможностите за закупуване от САЩ на пистолети със заглушители.

- Арсов възнамерява да проведе на 3.III.1974 г. в ресторанта на беглеца Димо Стоев Кукучев град Коперн - ГФР конгрес (съвещание) на СБРК, на който в подробности да се обсъдят и решат акции, които трябва да проведат против НРБ. Счита, че голям ефект ще има от взривяването паметника на Съветската армия в София.

- Арсов като председател на СБРК е установил кореспонденция с бившия цар Симеон и е получил от началника на канцеларията му полковник Г- Генчев уведомление, че през февруари т.г. Симеон ще го приеме на среща. На срещата ще присъства и "Николай". Арсов възнамерява да използва двора за финансиране на СБРК.

- СБРК възнамерява да прехвърли през тази година отделни групи за диверсионни и терористични действия в страната.

- Арсов е възложил на "Николай" да закупи необходимите взривни материали и гърмящи пликосе за нуждите на организацията.

За целта са установили контакт с италиански контрабандист на оръжие.

- Арсов е възложил на "Николай" да отговаря за терористичните и диверсионни акции на СБРК, като му е издал генерално пълномощно за това. Предал му е списък на 12 бегълци, активисти на СБРК, с които да се свърже.

- Пред "Николай" и други членове Арсов подчертал, че в НРБ има изграден ЦК на СБРК.

На срещата "Николай" е изказал тревога, че точно сега когато е вече спечелил доверието на Арсов и се подготвят остри диверсии и терористични действия срещу НРБ е получил решение на съдебните власти в ГФР до 8.I. т.г. да заплати 8000 марки и че ако не ги заплати, ще го затворят докато ги изработи.

118

През април м.г. "Николай" закупил със заем от банка лека кола, с която след няколко дни катастрофирал. Застраховка за катастрофиралата кола не можел да получи, тъй като документите по застраховката не били още уредени.

При това положение "Николай" е помолил ако сметем за необходимо и имаме възможност да му дадем в заем 8000 марки, които за 8-10 месеца ще ни върне.

На "Николай" е казано, че ще докладваме на ръководството и уведоим до 10.І. т.г. (чрез агент "Жоро")

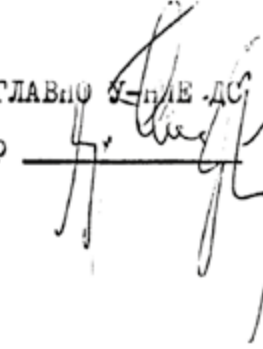
Като имаме предвид данните, които "Николай" досега е дал за дейността на обектите по ГДОР "Терористи", възможностите които сега има и че нямаме зад граница друга агентура, с която да установяваме и предотвратяваме подривната дейност на обектите против НРБ

ПРЕДЛАГАМ:

1. да се отпуснат 3000 марки на "Николай", които да му се предадат чрез агент "Жоро" на определената от 8 до 10.І. т.г. среща в ГФР.

2. Първо главно управление ДС, Второ главно управление ДС и шесто управление ДС въз основа на новопостъпилите данни да разработят съвместен разгърнат план за разкриване и предотвратяване на подривната дейност, диверсии и терористични акции от страна на обектите от ГДОР "Терористи", включително вероовка и внедряване на агентура всред обектите зад граница.

3. Съвместно с Първо главно управление ДС да се разработят и предложат варианти за довеждането на Арсов в страната чрез комбинации.

НАЧАЛНИК ІІ ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ ДС
Генерал-майор

Отп. в 1 екз.
Изн. М. Проданов

ДС и ВРАЧЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

179

105

ОТВОРЕНО ПИСМО ДО ПАПА ПАВЕЛ VI

"Никой не може да слугува на двама господари: защото или единият ще намрази, а другия ще обикне; или към единия ще се привърже, а другия ще презре..."

/Матей 6:24/

"ДУХОВНИ ВОЖДЕ"

С каква болка на сърцето чух по радиото, че Вие Папа Павел VI сте отнели кардиналската титла на един мъченик на комунизма. Болеше ме много не за Кардинал МИЦЕНТИ, който не е са съжаление, а за ВЪЗХИЩЕНИЕ, А ЗА ВАС, за ВАШЕТО ПАДЕНИЕ.

Кардинал Миценти именно защото беше слуга на Бога, а не защото беше човек, пое Кръста на страданията, за да достигне до величието на своята Голгота. И Вие като Папа, вместо да го обявите за светец на КАТОЛИЧЕСКАТА ЦЪРКВА, на ХРИСТИЯНСТВОТО ВЪОБЩЕ, в угода на САТАНАТА /Марксизмо-атеизма - в случая болшевишките мракобесници и тирани/ ИЗВЪРШИХТЕ НАЙ-ГОЛЯМОТО КОШУНСТВО В ИСТОРИЯТА НА ХРИСТИЯНСТВОТО.

Вие отнехте духовната титла на Кардинал Миценти, който със страданията из комунистическите затвори, със изгнаничеството в Американското посолство в името на Христа Е МНОГО ПО-ДОСТОЕН ЗА СВЕТИЯ ПАПСКИ ПРЕСТОЛЪ ОТКОЛКОТО Вие.

За тази Ваша голяма услуга на комунизма-атеизма,
АЗ ВИ

А Н А Т Е М О С В А М, като

БЪДЕТЕ ПРОКЛЕТ!... НЕКА БОЖИЕТО ПРОКЛЯТИЕ КАТО СПРАВЕДЛИВО ВЪЗМЕЗДИЕ ЗА СТРАДАНИЯТА НА МИЛИОНТЕ МЪЧЕНИЦИ НА БОЛШЕВИЗМА СЪС СТРАШНА СИЛА СЕ СТОВАРИ ВЪРХУ ЧЕРВЕНАТА ВИ КАЧУЛКА!...

Кралство Дания - Орхус
февруари 1974

Аз, българският емигрант Бор Ар, който съм преминал границата с Библията и иконата на Светата Майке-Богородица в ръце, аз скромният слуга на Господа наш Исуса Христа.

2.- 106

"И тъй, като видите да стои на свято място
"Мерзостта на запусъването", за което е
казано чрез пророк Данаила /който чете да
разбира/

/Матей 24:15/

Боже!... Господи Исусе Христе, укрепи десниците ни.
Дай ни сили, за да победим злото разпиляване нався-
къде по света от АНТИХРИСТА и върху неговите развали-
ни, помогни да изградим ТРОЕТО ЗЕМНО ЦАРСТВО на
ВЕЛИКОЛЕПИЕ и ВЕЛИКОДУШИЕ за СЛАВА и ЧЕСТ НА ВСЕМО-
ГЪЩИЯ БОГ НАШ, ВО ВЕКИ ВЕКОВ.

А М И Н!

/Молитва на антикомунистите/

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

180

31

БЪЛГАРСКА ЛИГА ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА - В ИЗГНАНИЕ 133
Колективен член на Международната Федерация за правата на човека. Париж

Ligue Bulgare des Droits de l'Homme - en exil *Bulgarian Human Rights League - in exile*
B. P. 1952, La Haye - 2077, Hollande P. O. Box: 1952, The Hague 2077, Holland

Bank Account: No. 51 75 19 933
Algemene Bank Nederland, The Hague

ДЕКЛАРАЦИЯ-ПРИЗИВ

Участниците в Конференцията на българските интелектуалци - изгнаници в Европа, проведена на 4 и 5 март в Амстердам, решиха с пълно единодушие да се приобщат към Българската лига за правата на човека - в изгнание основана на 4 януари 1972 година.

Приобщаването стана до Конститутивния акт на Лигата, чрез индивидуални и колективни членства. Представявайки абсолютно болшинство на Лигата, участниците решиха да реконструират своята конференция в I конгрес на Българската лига за правата на човека.

Упражнявайки своето право на Върховен орган на Лигата, конгресът избра предвидените в Конститутивния акт Централен комитет и Централно изпълнително бюро; Централния комитет да действа като върховен ръководен орган между конгресите, а Централното изпълнително бюро да функционира като централен, оперативен-представителен орган на Лигата.

К О Н Г Р Е С Ъ Т П Р И З О В А В А

Всички българи и всички други лица, чиято съдба е тясно свързана с съдбата на българския народ, където и да се намират те: в България или чужбина и без разлика на политически убеждения и партийна принадлежност, да се присъединят към Българската лига за правата на човека.

Конгресът призовава, също така, всички български организации, където и да се намират те; в България или в чужбина, да се присъединят към Българската лига за правата на човека в качеството си на колективни членове на лигата.

Всеки колективен член на Българската лига за правата на човека, има право на един представител в Централния комитет на лигата.

Всеки член, индивидуален или колективен, запазвайки си правото да има свои собствени идеи и да се бори за тяхното реализиране, се задължава да приеме принципите на Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 година, и да работи за тяхното внедряване в законите, нравите и живота на българския народ.

Настоящата Д Е К Л А Р А Ц И Я - П Р И З И В допълня и изменя Конститутивния акт на Българската лига за правата на човека, приет на 4 януари 1972 година.

ЦЕНТРАЛЕН КОМИТЕТ

Д-р Кирил Дреников /юрист/
Д-р Кирил Китанов /лекар/
Желязко Граматиков /физик/
Юлий Кондаков /диригент/
Веселин Алексиев /инженер/

ЦЕНТРАЛНО ИЗПЪЛНИТЕЛНО БЮРО

Председател: д-р А. Гърневски /юрист/
Секретар: Петър Симеонов /писател/
Касиер: Станчо Димитров /журналист/
Съветник: Тодор Стамболов /химик/

Амстердам, 5 март 1972 год.

ДС И ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I81

Из архивите на

664

В. Зр. емигранти

БЪЛГАРСКА ЛИГА ЗА ПРАВА НА ЧОВЕКА / в изгнание,
Колективен член на международната федерация
за права на човека, Париж
П.К.1952, Хага - 2077
Холандия

До Секретариата на ЮНЕСКО
7-9, площад дьо Фонтеней
Париж 7

*Д-р. Гърневски
да се уведомят
за отговора на 17 април 1972
30.5.72*

Уважаеми господа,

Имайки предвид, че сегашното българско правителство не разрешава каквато и да е независима организация, която да пропагандира принципите и идеите на международната декларация за права на човека и желайки сериозно да запълни тая празнота в българския живот и общество, на 4 януари тая година ние създадохме българската лига за права на човека / в изгнание / като колективен член на международната федерация за права на човека в Париж.

Като млада организация ние имаме да преодоляваме много трудност и се нуждаем от сериозна финансова помощ.

Ето защо, ние смятаме, уважаеми господа, че вашата организация би могла да ни помогне в посрещането на нашите финансови разходи, които произтичат от издаването на нашия "Бюлетин" и неговото разпространение по пощата и по други начини.

С много благодарности за вашето мило внимание по тоя въпрос и очаквайки вашия отговор ние оставаме

искрено ваши
Д-р А. Гарнофски
Председател на българската лига
за права на човека / в изгнание /

Д-р. А. Гърневски

*Кортежът
председател на ЮНЕСКО
Кортежът на ЮНЕСКО
Кортежът на ЮНЕСКО
30.5.72
30.5.72*

ДС И ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I82

Из архивите на ДС

665

27

Строго секретно!
Екз. единствен. *129*

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: лигата за защита
правата на човека

Във връзка с Лигата за защита на правата на човека /българската секция със седалище в Хага / за сега можем да съобщим следното:

Председателя на Лигата Гърневски от половин година е за местник директор на библиотеката на международния съд в двореца на мира в Хага.

Същият търси контакти и отива на открити разговори с временно пребиваващи там българи.

По негово твърдение инициатор за създаване на Лигата е П. Симеонов, но истинския двигател е самия Гърневски, крист, следвал в София, но взел докторат в Амстердам при известния холандски правник Де Винтер.

Гърневски е роден в с. Марково, Пловдивско, бивш легионер, евелюирал особено в буржоазно-демократично направление и е скъсал със задграничното ръководство на легиона. Същият се намира в процес на обмисляне бъдещата дейност на Лигата.

Счита, че е възможно изграждане на нелегално ръководство в България от трима души, които да не бъдат във връзка помежду си.

Същевременно се надява, че еволюцията в България и Европа може в предстоящите десет години да създаде условия за официално или полуофициално признаване на Лигата в България.

В основата си изглежда, че той цели да създаде надпартийно обединение на интелектуалци емигранти, като постепенно съумее да измести старите и износени водачи като Гемето и Ив. Дочев.

- 2 -

130

Предстои или е факт изпращането на доклад до комисията по правата на човека към "ИКОСОС" във връзка с противоречията между новата конституция на НРБ и пактовете за защита правата на човека. Екземпляр от същия щял да бъде изпратен на председателя на Държавния съвет на НРБ.

Същевременно се подготвя изпращането на искане до Конфедерацията на свободните профсъюзи в Брюксел, същата да настоява пред генералния директор на международното бюро на труда, което да протестира пред българското правителство за преката намеса на партията и държавата в дейността на българските профсъюзи, намерило отражение в директивите на ЦК на БКП за работата на профсъюзите, публикувани преди конгреса на българските профсъюзи. Между другото Лигата щяла да получава сведения от България относно арести, интернирвания, изселвания и пр. за което ще уведомява световната общественост.

"ТОШКОВ"

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

183

283

БЪЛГАРИЯ

На 9.IX.1944 година България беше окупирана от съветската армия, която установи едно марионетно правителство със статут по-лош от този на която и да било колония.

Вече 32 години народът продължава да бъде воден против своята воля до избирателните урни и е принуждаван да избира между ... една единствена възможност, една единствена билетина, за правителството, съставено от марионетки.

Не се разрешава съществуването на откритата опозиция, защото тя е премахвана с всички съществуващи физически начини /убийства, измъчвания, затваряния ... и др./. В течение на тези 32 години правителството на "народа" унищожи по един жесток начин, било в концентрационните лагери, или в затворите повече от 150,000 човека.

Недоволните от този режим и бутнуващите се срещу него бягат. Само през 1971 година от България са избягали 4,500 човека.

Въпреки избягалите 4,500 човека и между 60 - 70 хиляди уволнения годишно, правителството се хвали, че в страната не съществува безработица.

Правителствената пропаганда иска да накара хората да мислят, че границите са пазени, за да се попречи на влизането в страната на шпиони и терористи отвън. Истината е съвсем друга. Живеещите в граничните зони, които се простират на 50 км. навътре в страната, са инструктирани да сигнализират незабавно на граничните постове за всеки човек, който от вътрешността отива към границата. За тази си дейност живеещите в граничните зони получават конкретни възнаграждения. Хората, които не са доволни от властта на "народа", са посрещани на турско-българската или гръцко-българската граница от патрули с полицейски кучета, от телени мрежи, по които тече електрически ток и от хеликоптери.

Наказател-ният кодекс предвижда от 3 до 5 години затвор за неуспешно бягство или опит за бягство. Всеки граничар, който

убие опитващ се да избяга през границата получава минимум 10 дни домашен отпуск.

Българските граждани не могат да напускат своята страна и да посещават капиталистическите страни. Политическата олигархия, както и членовете на политическата полиция, които излизат в чужбина със шпионски мисии, правят изключение. Оторизираните да пътуват извън държавната граница остават задължително заможници ... членове на техните семейства. При тяхното завръщане в България те трябва незабавно да върнат своите паспорти в полицейските постове.

Строго се забранява на гражданите да притежават чужда валута. Чуждата валута, изпратена на роднини в България се приема с радост от съответните държавни органи, които я обменят по вътрешен курс.

Българските граждани не могат да се абонират за каквито и да било западни списания или вестници. Списанията и вестниците, които западните туристи носят със себе си и оставят след това в хотелите са събирани и изгаряни.

Според комунистическата пропаганда всеки западен турист, който посещава България е предварително обучен да води идеологическа диверсия в социалистическите страни.

На българите е забранено да влизат в контакти с който и да било представител на запада, посетил страната.

Българските граждани са лишени от най-елементарните политически и човешки права.

Органите на властта преследват гражданите, носещи дълги коси, бради, къси рокли и поли. Носенето на дълга коса /... и прочие/ се таксува като западно, буржоазно влияние и хората, които го правят, са смятани за противници на режима.

Поп музиката, както и модерната на запад музика, са забранени в България и тези, които се възхищават от нея са преследвани. Когато преди 10 години рок енд ролът беше на мода на запад, същият беше забранен в България и хората, които го играеха, бяха изпращани в трудово-изправителни лагери.

Гражданите, които разказват политически вицеове са изпращани в трудово-изправителни лагери или интернирани в малки селца, където същите нямат никаква възможност да практикуват своята професия.

Обществото без класи, провъзгласявано днес в България, се разделя на 7 категории: Първа категория – "букетът" на комунистическата партия, наброява от 5 до 7 хиляди човека. На практика тези хора имат неограничени права. За тях съществуват специални магазини и почивни станции, където кракът на "просто-смъртният" пролетарий не може да стъпи, защото са пазени от полицията.

Втора категория – наброяваща около 250 хиляди човека, са хората, притежаващи официален документ, който им дава право на едно привилегировано положение в България. Този официален документ ползува и членовете на техните семейства. Децата на тези родители влизат в университетите без конкурсни изпити. Привилегированите могат да ползуват пари от специални фондове и имат право на покупката на места на половин цена. Същите пътуват по националната транспортна мрежа безплатно, както и имат право да посещават безплатно различни спектакли /кина, театри .../.

Трета категория – е съставена от униформената и цивилната полиция.

Четвърта категория – са редовите членове на партията, които наброяват приблизително един милион човека.

Непривилегированите категории са: пета – работниците, шеста – селяните, седма – интелектуалците. Хората от последните три категории, било жени, било мъже, нямат право да не работят, но затова пък имат право да получават мизерни заплати. Първите четири категории следят хората от последните три, за да не би същите да излязат от "пътя, водещ към комунизма". Хората съставлящи първите три категории се наричат също работници, например "работници на идеологическия фронт", "политически работници"... и пр.

4.-

286

Българските комунисти се противопоставят на религията, разстрелвайки и бесейки поповете; принуждавайки ги да се откажат от своя господ, като им скубят и палят брадите; гонейки ги от манастирите, които комунистите ограбиха и превърнаха в туристически хотели за чужденци.

В България са преследвани, както писателите, така и техните произведения. Има български граждани, които са осъдени на 15 години затвор затова, че са разпространявали "фашистка" литература – превод и разпространяване на книгата "Архипелага Гулаг" на Солженицин. Това произведение се счита за "фашистка" литература, защото показва, че трудово-исправителните лагери съществуват още в Съветския съюз, както и в днешна България.

Цялата кореспонденция, която идва от чужбина, се отваря и се цензурира. Писма и колети изчезват безследно. По същия начин се процедира и с кореспонденцията, излизаща от България. Гражданите, които правят рекламации, са заплашвани с диктатурата на "пролетариата".

Хиляди емигрантски семейства са разделени от своите деца, родители и близки. На родителите на емигрантите се казва, че те ще могат да ги видят, само че на другия свят. Лицата, които имат дори далечни роднински връзки с емигранти, не могат да се женят за чужденци.

Досега няма дори един признак, който да показва, че българските ръководители са готови да удържат своите обещания и подписаното в Хелзинки споразумение.

И накрая: в българските вестници, в училищата, по радиото, в детските граниди, всички могат да научат, че:

България е най-демократичната, свободната страна в света /след Съветския съюз/.

Свободата и демокрацията в България се дадълбочават и разширяват с всеки изминат ден.

В България всички пеят ... радостни песни и възхваляват по цял ден партията – "ръководителка" и: най-хубавата /възвишена/ любов в България е любовта към Съветския съюз!!!!!!

БЪЛГАРСКА ЛИГА ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА – БЕРН
Берн, 9.9.1976 г.

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

I84

76

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Организацията "Българска лига за правата на човека"

"Българската лига за правата на човека" е създадена през 1972 г. в Амстердам, Холандия, по инициатива на българската вражеска емиграция, представена в лицето на ИР Андрей Гърневски, ИР Кирил Дренников, ИР Станчо Димитров, ИР Тодор Стамболов и др.

Същата е колективен член на "Международната федерация за правата на човека", която е акредитирана при ООН и Съвета на Европа.

"Българската лига за правата на човека" си поставя като основна задача провеждането на подривно-пропагандна дейност срещу НРБ с цел оклеветяване и дискредитиране на социалистическа България пред международната общественост, както и създаването на вражеско подполие у нас, което по нейни указания да работи за насаждане на опозиционни настроения сред трудещите се и главно в средите на интелигенцията с оглед да прерасне в официална опозиционна групировка. Тази дейност се развива под прикритието на борба за "разширяване правата и свободите на гражданите в България", които били ограничени и не съответствували на принципите на "Всеобщата декларация за правата на човека", приета от ООН през 1948 г. и на Заключителния акт на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа, проведено през 1975 г. в Хелзинки.

В тази връзка БЛПЧ се стреми да събира сведения за български граждани, които били "репресирани" или в затвора по политически причини, да фабрикуват клевети за нарушаване на човешките права и свободи от страна на българските власти и да ги разпространява чрез публикуването им в своите бюлетини и в изложения до международни институции или чрез предоставянето им на организацията "Международна амнистия" с цел провеждането на антисоциалистически пропагандни кампании.

БЛПЧ има следната организационна структура: върховен ръководен орган на Лигата е Конгресът, който избира Централен съвет, действащ като ръководен орган между конгресите. Последният се състои от Централно изпълнително бюро, занимаващо се с текущата работа и издаването на бюлетина, Контролна комисия и председателите на местните секции, изградени в отделните страни.

От 1980 г. насам на конгресите на БЛПЧ, включително и на XIV конгрес, проведен през м. септември 1987 г. в Донауешинген, ФРГ, за председател на Лигата бе избран ИР Димко Статев от Италия, за заместник-председател ИР Георги Атанасов от ФРГ и за секретар ИР Коста Тодоров от Швейцария. Най-сериозната фигура в това ръководство е ИР Статев, който като личност притежава богата ерудиция и обща култура и има произход, гарантиращ му политическо доверие в реакционните среди на Запад.

По данни на ПГУ понастоящем БЛПЧ наброява около 700 члена от средите на БВЕ в различните страни. Основната членска маса обаче не проявява активност и фактически организационната и политическа дейност се провежда от Централното ръководство и председателите на националните секции.

През последните години в дейността на БЛПЧ се очертаха някои

нови тенденции, насочени към преодоляване на разногласията и раздорите сред БВЕ, обединяването ѝ около Лигата, организационното укрепване и активизиране на подривно-пропагандните акции, увеличаване публичните прояви на БЛПЧ и предаванията за нея по РСЕ, "Дойче веле" и Би-Би-Си, и засилване на взаимодействието със сродни ВЕО, "Световната антикомунистическа лига", "Антиболшевишкия блок на народите", както и на контактите с политически дейци от западните страни.

Характерни в това отношение са получените данни за проведения през м. септември 1987 г. XIV конгрес на Лигата в гр. Донауешинген, ФРГ. На конгреса са присъствали около 100 делегати от Италия, Испания, Франция, Швейцария, Австрия, Белгия, Швеция, САЩ, Израел и др. Председателят на БЛПЧ Димко Статев представил отчет за дейността на ръководството на организацията след последния конгрес през 1985 г. в Италия. В отчета и в докладите на представителите на отделните секции отново било подчертано, че дейността на Лигата не се ограничавала само в "изобличаване" на отделни случаи на несправедливост и в "защита" на правата на българския народ, а същата преследвала по-амбициозна цел - да се създаде необходимите условия за "демократичен" живот в една утрешна "свободна" България. На конгреса била гласувана резолюция, призоваваща към по-нататъшна настойчива дейност за "възстановяване" на правата на човека в България.

С цел разкриване, противодействие и неутрализиране вражеската дейност на БЛПЧ, в съответствие с Комплексната програма за работа по ВЕ и Плана за сътрудничество с КГБ, се провеждат активни агентурно-оперативни мероприятия съвместно с ПГУ-04, насочени към агентурно проникване в организацията, разкриване плановете, замислите и конкретни акции за подривна дейност, установяване и контролиране на

79
4

каналите за връзка с антиобществените елементи в страната, за набиране на информация и за изпращане на литература; недопускане създаването на групи и организации на Лигата и тяхната дейност в страната, разобличаване, компрометиране и разлагане на организацията и на лидерите ѝ

Нап. в 1 екз.

1 - ЛД "БЛПЧ"

Изп. Ст. Тодоров

Нап. Трендафилова *10522*

София 4.VII.1988 година

Подполковник: *Тодоров*

/Ст. Тодоров/

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

185

12.75

Строго секретно!
№ 2

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ВТОРО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

XII отдел

Съобщава: на "Мартинов"

Приел: полк. М. Проданов

и ст. лейт. Б. Христов

на 31.V.1975 г. в 9,45 часа
в я/к

5920

13.VII.1975

С В Е Д Е Н И Е

ОТНОСНО: създаването на политически комитет от лидери на емиграцията за борба срещу НРБ.

Източника съобщава, че се е срещнал с негов познат, които е посетил Париж и му разказал следното:

На 16.V.1975 г. проф. Димов пристига в Париж и отседнал в хотел намиращ се до площад "Ди Итали". Отпочинал и на сутринта посетил ателието на сестрата на Салчев, Надя Китлер. Там намерил съпруга на Китлер - Пиер Китлер, които движел всички търговски въпроси на ателието. Проф. Димов е помолил Пиер Китлер да остави куфарчето си в неговата каса, тъй като носел икони и документи, след което се заинтересувал как може да се свърже с Танев. Пиер Китлер поставил куфарчето

- 2 -

127
130

в касата и уверил Димов да не се безпокои за същото, но с Танев не бил в състояние да го срещне, тъй като идвал в ателието един път в седмицата за да си получи писмата от България. Изхождайки от това положение и имайки телефонния номер на Ценко Барев предаден от д-р Салчев, Димов се обадил на Ценко Барев и му съобщил, че идва по поръчение на д-р Салчев и носи интересни неща, които трябва лично да му ги предаде. Ценко Барев му отговорил, че в момента е зает, тъй като трябва да присъства на среща с представителите на НАТО, и че това можело да стане след обед в три часа в приемната на хотела в които е отседнал. Ценко Барев се явил на срещата и отишли в кафене "Кристал". При предвижването към "Кристал" проф. Димов е забелязал, че Ценко Барев има лична охрана. В кафенето Ценко Барев помолил проф. Димов да седне до огледалото за да наблюдавал посетителите. На запитването на проф. Димов, защо е необходима тази охрана Ценко Барев отговорил да не се безпокои не го познавал добре въпреки, че д-р Салчев го изпраща.

На първата среща проф. Димов е предал носените материали: стихотворението "Епопея на прокудените", провизорната концепция за съединени европейски държави и пълномощното за взимане парите на д-р Салчев от Васил Коцуглу. Ценко Барев се интересувал за здравословното състояние на д-р Салчев, какво правел този "немирник", като подчертал, че всички в България Салчев го мислят за фашист, а той е един от дейните участници за свалянето на хитлеризма от власт, и същият имал много големи връзки и влияние в ГФР, лично се познавал с Щраус и е необходимо този старец да отиде във Франция за да се използва това негово влияние сред германците.

- 3 -

128
131

Ценко Барев уверил проф. Димов, че ще изучи основно носените материали и ще разговарят по тях. Проявил интерес към създадения "кръжок" в България, кои са участниците и каква платформа имат. Проф. Димов е съобщил за дейността на кръжока съгласно указанията дадени от Салчев. Ценко Барев одобрил тази дейност, но считал, че в кръжока не трябва да участвуват, лица от духовните среди, анархисти, бранници и бивши царски офицери. Споменал че лично познава архимандрит Александър и че той бил атеист.

След тази среща, срещите с Ценко Барев били всеки ден в различни ресторанти, в редакцията на списание "Бъдеще" или в неговата приемна. По време на срещите Ценко Барев запознал проф. Димов с Димитър Лозев, Румен Каранов, Митьо Коритски и Тончо Карабулков. Димитър Лозев се очертавал като един от заместниците на Ценко Барев.

При водените разговори Ценко Барев е съобщил на проф. Димов, че в момента е изграден емигрантски политически комитет, които поставя за основна задача свалянето на Народното правителство в НРБ без революция, а по мирен безкръвен път. Комитетът бил изграден от седем лица, които се намират в различни държави.

Основната цел ще се осъществи чрез:

- Създаване политически комитети в чужбина и в НРБ;
- Масово разпространяване на списание "Бъдеще" в НРБ и чужбина;
- Основни движещи сили на безкръвната революция ще бъдат: селяните, работническата класа и интелигенцията;

Основни партии: начело ще бъде БЗНС, Комунистическата и демократичната. Тези три партии ще съставляват блока на националния фронт.

129

102

- 4 -

За постигането на основната цел към тези партии е необходимо да се привличат високо обществено-политически личности, включително от ЦК на БКП, видни политици които са недоволни, неудовлетворени убедени от сегашното правителство, интербригадисти, земеделци на отговорни длъжности без да са попаднали под въздействието на комунистическата партия, недоволна интелегенция и др. В партиите не трябва да членуват легионери, бранници, бивши царски офицери, свещеници и хора които са сътрудничали на бившите царски правителства. Особено внимание Ценко Барев е обърнал, че трябва да се привличат постепенно лица от ДС и МНО и че сред тях има хора несъгласни с мероприятията на Народната власт. С лица от УБО е подчертал, че е необходимо да се внимава и да не им се доверяват, тъй като са преданни на сегашното правителство.

Ценко Барев уведоми проф. Димов, че е опълномощен от политическия комитет да му съобщи, че е приет в съдия като представител на задграничния политически комитет. На което проф. Димов се е съгласил.

Два дни преди заминаването на проф. Димов от Париж за България Ценко Барев дал обед в чест на проф. Димов в присъствието на Димитър Лозев. По време на обета Ценко Барев е казал на проф. Димов, че Димитър Лозев ще му постави някои задачи за изпълнение в България и да ги счита като задачи на политическия комитет. Вечерта в дома на Димитър

Лозев на проф. Димов били поставени следните задачи за изпълнение:

1. След завръщане в България един месец да не се занимава с нищо освен със своята професия.

130

103

- 5 -

2. След един месец в пощенската кутия на адреса му ще бъде пуснато писмо чрез което ще получи указания за бъдещата му работа.

3. На д-р Салчев да не разказва за темите на водените разговори с Ценко Барев, нито за политическия комитет.

4. При положение, че намери подходящи лица близки до ръководителите на сегашното правителство и особено до др. Тодор Живков да ги уведоми чрез писмо на български текст с латински букви до следния адрес: J.C. Immobiliez, M. Lozar, 140 Boulevard de Chazonne, 75020 Paris, France, като:

- ако лицето бъде от ЦК на БКП и близък на др. Живков в съдържанието на писмото е необходимо да е поместена думата "Фасада";
- ако лицето е от МНО или ДС "ПОДА"
- ако лицето е от изкуството "СТЕНА"
- ако лицето е писател и се е съгласил да пише книга за действителността в България "ТЪВАНА"

За тази цел първоначално са му предложили нова пишеща машина, която проф. Димов отказал да я вземе, поради трудностите които можел да има с митническите власти в България, след което му предали стара такава с два шрифта български и латински но без лента. Този шрифт на машината в писмото означавало, че същото е от проф. Димов.

Срещата на подходящото лице в чужбина с политическия комитет ще се осъществи, като лицето се обади по телефона на Ценко Барев и да уведоми, че го търси "Георги" от България. Барев ще му устрои веднага среща. За опознаване лицето трябва да носи вестник "Работническо дело" и Барев му отговори, че той е "Иван".

- 6 -

131
131

На въпроса на проф. Димов по какъв начин може да се вземе властта в НРБ Ценко Барев отговорил, че намерения отговорен другар от ЦК на БКП, ДС или МНО трябва да е доверен на др. Тодор Живков и винаги да бъде приет от него. Лицето трябва да има възможност да излиза зад граница и да не буди никакво съмнение. На същият ще бъде подработена подходяща прокламация и по разработен план ще влезе при др. Тодор Живков и прочете прокламацията. В прокламацията ще се отрази, че в страната и зад граница има от армията, МВР които са в състояние да действуват за сваляне на правителството без кръвопролития и накрая ще предложи да се състави ново правителство в което да влизат земеделци, демократи и комунисти, но "не настоящи членове на БКП". При положение, че др. Живков се съгласи с прокламацията, упълномощеният ще уговори среща в Женева на др. Живков с политическия комитет. За уточняване въпросите на бъдещето правителство. Още същият час новото правителство ще бъде съобщено на целия свят чрез френското радио и телевизия и първа Франция ще признае правителството след което Западна Германия.

При положение, че др. Живков не се съгласи и арестува упълномощеният по разработен план още същия час ще започнат в НРБ и зад граница масови терористични актове. Прокламацията ще бъде прочетена по френското радио и телевизията. Акцията ще бъде от голям мащаб и невиджана досега.

От разговорите които е водил проф. Димов с Ценко Барев, Димитър Лазев, Матю Коритски и Румен Каранов по-характерни са следните моменти:

- Няколко пъти китайски представител е искал среща с политическия комитет и лично с Ценко Барев, като предлагал да работят съвместно за свалянето на правителството в НРБ.

? износен!

МВ

- 7 -

132
132

Ценко Барев отхвърлил тези искания като обяснил че с китайцит не искал да имат съвместна работа. И във връзка с това е одобрил ликвидирането на групата на Анев, опасявайки се, че ако ген. Анев завзел властта същият ще бъде с китайците. Съобщил е, че им е известно с подробности за провала на Анев, предадени на ДС от съпруга на един от участниците и затова в бъдеще с жени не бива да се занимават.

- Ценко Барев е казал, че през последните години при него са изпращани много агенти на ДС. В момента в Българското посолство в Париж има 6-7 разузнавача, които се занимавали с българите посетили Франция. Между тях в миналото били Драганов и Александров. Първият бил културно аташе в Париж, но не разбирал от културните въпроси, а сега работел в София, като заместник началник на Консулския отдел към Министерство на външните работи. Сегашният представител на БГА "Балкан", също бил агент на ДС.

- По препоръка на френското културно аташе в София Ценко Барев възложил задачи за България на един югославяноски гражданин. Два дни след това представител от френското разузнаване го предупредил, че югославянинът работел за френското и Българско разузнаване, но се НАЛАГАЛО временно да продължи контакта с лицето.

- В България Съветското разузнаване имало своя резидентура, която извършвала вербовки на български граждани от средите на БЗНС, които те знаели и могли когато поискат да ги остават в чужбина.

- В ръководните среди на БЗНС имали свои хора и могли да разчитат на тях.

- Преди няколко седмици в Мюнхен е била създадена анархистическа организация с участието на Иван Дочев за терористични действия срещу социалистическите страни.

133

- 8 -

- В редакцията на Ценко Барев и в дома на Матю Коритски са създадени картотеки на всички емигранти членове на БНК и тяхното движение из целия свят.

- Информация за положението в България, черпими от българи посетили Франция, такъв бил представителят на "Пирин" в Париж, кинорежисьора Вангенщайн и няколко млади художници между които _____.

С П Р А В К А

1. Ценко Величков Барев, роден на 3.X.1919 г. в с. Дяковци, Пернишки окръг, беглец във Франция от 1947 г., член на БНК, главен редактор на списание "Бъдеще". През 1973 г. поради несъгласие по решаването на някои организационни въпроси в ръководството на БНК, на едно от заседанията на комитета Ценко Барев демонстративно напуснал и от тогава се отцепил от БНК. В момента с група бегълци провеждат самостоятелна вражеска дейност срещу НРБ и се стремят около себе си да обединят по-младата българска емиграция.

2. Димитър Лозев Димитров, роден на 15.IV.1922 г. в с. Лозен, Хасковски окръг, беглец във Франция от 1947 г., член на БНК. Произхожда от буржоазно семейство. Баща му е бил член на БЗНС (О) и провеждал злосторна агитация срещу Народната власт. Димитър Лозев преди бяството е бил секретар на Бумбаров и близък приятел на др. Г.М.Димитров (Гемето).

3. Румен Александров Каров, роден на 2.V.1930 г. в Разград, беглец от 1957 г. във Франция, член на БНК, произхожда от семейство на бивш индустриалец. По време на следването се очертавал като анархо-синдикалист.

134

134

- 9 -

3. Матю Стоянов Коритски, роден през 1931 г. в с. Подгоре, Видински окръг, беглец във Франция от 1951 г. Член на БНК, един от редакторите на списание "Бъдеще". При срещи с временно пребиваващи наши граждани във Франция събира информация за страната ни от тях. Стреми се да им оказва въдействие и ги е склонявал да не се завръщат в България.

4. Тони Атанасов Кабулков, роден през 1927 г. в с. Българово, Бургаски окръг, беглец във Франция от 1949 г., член на БНК и редактор на списание "Бъдеще". Преди 9.IX.1944г е бил член на "Бранник", след тази дата става член на ЗМС (О).

5. Д-р Нешо Салчев Нешев, роден през 1885 г. в Пловдив, живее в София на ул. "Малъовица" № 5. Произхожда от богато търговско семейство. Опитва се в НРБ да създаде кръжок с програма - обединение на европейските държави. Автор е на стихотворението "Епопея на прокудените", Провизорната концепция за обединението на Европейски държави и книгата с вражеско съдържание "Залогът на старата цивилизация". Чрез Салчев, проф. Димов получи връзка с вражеските емигранти Ценко Барев и Тончо Карабулков.

6. Семейство Китлер - живущи в Париж, собственици на ателие за _____. Съпругата е сестра на д-р Салчев, чрез която поддържа връзка с Ценко Барев и вражеската емиграция.

ДОСТОВЕРНОСТ

На източника може да се вярва, многократно е проверяван с агентурно-технически мероприятия.

- 10 -

От техническите мероприятия стана ясно, че в изпълнение на поставените от нас задачи източника проявява пред обектите невъздържаност, не ги изслушва докрай, правеше предварителни изводи и проявяваше излишна инициативност.

ЗАДАЧИ:

1. Да разкаже на д-р Салчев, че се е срещал с Ценко Барев, предал е материалите и последният му е казал, че ще ги изучи основно и ще види какво ще прави с тях.
2. При сборките на кръжока да разкаже пред присъстващите лица впечатленията от пътуването си в Париж и им обясни, че с пълномощното не е имал време да се занимава.
3. При получаване писма от политическия комитет източника да не го разтваря, а да ни уведоми и ни го предаде.
4. При проявен интерес от Салчев или друго лице (изпратено от политическия комитет) към списанията "Бъдеще" и пишещата машина да ги увери, че те са укрити и няма възможност сега да им ги покаже.
5. Пред Салчев да не споделя темите на разговорите които е водил с Ценко Барев, съгласно указанията на същия.

МЕРОПРИЯТИЯ:

1. Да се обсъди в ръководството целесъобразността от внедряване на втори човек към задграничния политически комитет (военен, служител на ДС или интелгент) които да влезе в политическия комитет на Ценко Барев и при одобрение да се подработи стратегията и тактиката на същият.

135

- 11 -

2. Да се обсъди въпроса за целесъобразността от съществуването на "водния кръжок" на д-р Салчев и не се дава възможност чрез агент "Патриот" и източника за разширяването на същия.

3. Да се обсъди въпроса удачно ли ще бъде едно пътуване до Париж на агент "Патриот" със Салчев, с цел разкриване връзките и ангажираността на д-р Салчев с вражеската емиграция.

4. Да се обсъдят възможностите с ІУ управление ДС за монтиране на техническо мероприятие в пощенската кутия на източника, с цел засичане на лицето пускащо писмото от политическия комитет на Ценко Барев.

5. Да се постави ВН за срок от един месец на пощенската кутия на източника, с цел установяване лицата пускащи писма и материали в нея.

6. Да се монтира М-"Родопи-Р" в дома на "Безумец-2" с цел установяване характера на водените от него разговори.

ПРИЕЛИ:

Полковник В. Мунд

Ст.лейтенант _____

Нап. в 4 екс.

№ 1 - ГДОН, Булевард "Христо

№ 2 - ПГУ - ур. Андрей Тодоров

№ 3 - ИЧК на ВСУр МВ Витанов

№ 4 - съветник ур. Витанов

Нап. Скоканска

София, 8.VI.1975г.

136

137

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ - ДС ³³

СТР. СЕКРЕТНО!

Екз. № 1

Вх. № 1226/20 . I . 1976 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Подготовка за създаване на единна организация на българската вражеска емиграция в Европа и Америка

По наши данни от 4-6.VII.1975 год. в Чикаго се е състоял събор на българската вражеска емиграция, на който присъствували и 15 представители на емиграцията в Европа, начело с ИР ЦЕНКО БАРЕВ.

На събора било решено да се създаде единна национална организация на вражеската емиграция зад граница под името Българско освободително движение - Национален комитет (БОД-НК). Били избрани три групи от по 5 души, натоварени с изготвяне на списъци, досиета и други документи. За председател на групата по изготвяне на проекто-устава бил избран ИР АСЕН СЛАВОВ от САЩ. Председател на групата по програмата бил ИР СТЕФАН ЛЕВОРДАШКИ от Франция. Председател на финансовата комисия бил ИР ГЕОРГИ РОЙДОВ от Чикаго.

ИР ЦЕНКО БАРЕВ се заел заедно с тримата председатели на групи да организира през пролетта на 1976 год. учредителната

2. 31

конференция на БОД-НК, която щяла да бъде проведена в Западна Европа.

Новата единна организация трябвало да бъде създадена по подобие на организациите на руската и полската емиграция и в нейните ръководни органи трябвало да бъдат избрани по-млади и дееспособни ИР.

Избраните на събора групи започнали да работят и вече бил създаден един вариант проекто-устав на организацията.

НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ - ДС

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР *М. Кочев* 20.5.1976г.

Отпечатано в 2 екз.

№ 1 - рък. на МВР
№ 2 - към дело
Изпълнител: 041/17124
Написала: ЛР
7. I . 1976 г.

СТР. СЕКРЕТНО!

Екз. № 2 418

Вх. № 2316/12 V .I. 1976 год.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Нови данни за единната организация на българската вражеска емиграция - БОД-НК

Ценко Барев и групиранияте около него емигранти - земеделци работели усилено за обединяването на българската вражеска емиграция.

В проектираната единна организация на българската вражеска емиграция - **Българско освободително движение - Национален комитет** - щели да влязат земеделците и всички демократични български емигранти.

В организацията нямало да се приемат монархистите и фашистите. Към нея нямало да се присъедини и групата на инж. Тончо Тенев, поради съществуващите разногласия с групата на Ценко Барев.

Учредителната конференция на организацията щяла да се проведе в началото на м. юли т.г. във Франция. На конференцията щял да бъде избран **Национален комитет**, в който вероятно ще влязат: Ценко Барев, Стефан Левордашки, Емил Антонов, Благо Славенов, Иван Барев, Димитър Моллов, Мато Коритски, Тончо Карабудков, Иван Ангелов и др.

2. 49

Избраната на събора в Чикаго комисия по проекто-устава под председателството на ИР Асен Славов усилено работела по създаване на устав на организацията. Вторият проект за устав, изработен от член на комисията, се състои от 4 раздела и има 49 члена.

Съгласно пржекта организацията ще има следната структура

1. Национална организация, с изпълнителен орган - **Национален комитет (НК)**, който ще се избира за 4 години чрез тайно гласуване на конгрес, състоящ се от делегати (1 делегат на 5 члена) и членовете на ръководствата на Областните организации и Националния комитет.

2. Областни организации - обединяват местните организации и отделни членове в дадена държава или провинция, ако броят на членовете е над 50. Ръководствата на организациите се избират за 4 години чрез тайно гласуване на "областно организационно събрание", състоящо се от делегати (1 на 5 члена) и ръководствата на местните и областната организации.

3. Местни организации - създават се в район, град или провинция, където има най-малко 10 члена на организацията. Ръководството на организацията се избира за 2 години чрез тайно гласуване на събрание на организацията.

Седалището на БОД ще се определя от Националния комитет.

Приемането на нови членове ще става на събрания на местната организация, в чийто район живеят кандидатите, с обикновено болшинство. При липса на местна организация, приемането ще става на събрание на областната организация.

Изключването на член на организацията ще става от организацията, която го е приела.

Всеки член ще плаща членски внос, размерът на който се определя от НК.

От проекта е видно, че БОД ще бъде създадено и ръководено на принципа на централизма.

В. 110

Националният комитет ще избира Изпълнителен комитет, състоящ се от председател, двама подпредседатели и двама члена от континента, в който живее председателят.

Членовете на НК ще се обособят в две бюро – бюро за Европа и бюро за Америка, ръководени от подпредседател на НК.

____ януари 1976 год.
С о ф и я

Отпечатано в 2 ека.

№ 1 – ВГУ-ДС
№ 2 – КЪМ дело
Изпълнител: 0448/17124
Написала: ЛР

Доразмншено в 1 ека.

№ 1 – у-ние VI-ДС

13-192-181

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

188

УТВЪРЖДАВАМ, –
ЗАМ.МИНИСТЪР НА ВЪТЪР РАБОТИ
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР *Кал*
6.7 1976 год.
С о ф и я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

119
СТР. СЕКРЕТНО!
Екз. единствен

64

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Провеждане на активни мероприятия по вражеската емиграция

На 23, 24 и 25 юли 1976 год. в гр. Манхайм – ГФР ще се състои конференция за учредяване на нова емигрантска организация под наименование Българско освободително движение – Национален комитет (БОД-НК). Инициатор за създаването на организацията е ЦЕНКО БАРЕВ и групата около него в Париж. С новата организация се цели да се преодолеят различията между отделните групировки на вражеската емиграция и да се създадат предпоставки за пренасяне на дейността ѝ на наша територия.

Наличните данни показват, че привържениците на БНК, БНФ и социалдемократите имат сериозни възражения и резерви относно целесъобразността от създаването на новата организация. Освен това и сред емигрантите около ЦЕНКО БАРЕВ съществуват противоречия и взаимни вражди.

С цел засилване на съществуващите противоречия между различните групировки на вражеската емиграция и обкръжението

70
120
2.

на ЦЕНКО БАРЕВ, създаване на затруднения по време на конференцията и евентуално осуетяване създаването на Единна емигрантска организация, предлагам да бъдат проведени следните

АКТИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ:

1. От името на фиктивен инициативен комитет да се разпространи позив-въззвание до някои от участниците в конференцията, в който да се отправят нападки срещу БНК и БНФ за безсилието на тези организации да сплотят емиграцията и хвалебствия по адрес на ЦЕНКО БАРЕВ, като единствен и най-достоеен кандидат да оглави новата организация.

2. Няколко дни, след разпространението на възванието, да се изпрати до отделни ИР и емигрантски организации документ от името на противници на ЦЕНКО БАРЕВ с остри нападки по негов адрес и новата организация - БОД-НК.

Замисълът е противниците на ЦЕНКО БАРЕВ да се предизвикат към организират отпор, а сред привържениците на ЦЕНКО БАРЕВ да настъпи смут и неверие.

Материалите за двете мероприятия ще се подготвят от отдел IV-ПУ-ДС, съгласувани с отдел VIII, а разпространението им ще се възложи на резидентурата в Париж и Бон.

ПРЕДЛАГА,

НАЧАЛНИК ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР

[Signature]
6.7.1976

Отпечатано в 1 екз.

№ 1 - по предназначение
Изпълнител: 0416/17673
Написала: ЛР
5.7.1976 год.

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

189

99

Строго секретно !

Екз. единствен

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Получени данни за дейността на вражеската емиграция във ФРАНЦИЯ

1. След провеждане на събора в Манхайм и учредяването на БОД в средите на вражеската емиграция във Франция групирана около ЦЕНКО БАРЕВ се наблюдава затишие. ЦЕНКО БАРЕВ е прекарал лятото в Корсика и не се е занимавал пряко с организационна дейност.

2. Счита се, че след събора в Манхайм отношенията между МАТО КОРИТСКИ и ЦЕНКО БАРЕВ са се влошили. КОРИТСКИ не одобрява някои действия на БАРЕВ, счита че повече си гледа живота отколкото да мисли за организацията и др.

3. ЦЕНКО БАРЕВ отново имал затруднения с печатницата. Помещението където се намират машините сега било временно наето и се налагало да го освободят. Една от печатните машини била в канцеларията на ЦЕНКО БАРЕВ и там работели с нея. В момента усилено се търси ново помещение за печатница.

4. Като склонен на всякакъв вид терористични акции в групата около ЦЕНКО БАРЕВ се счита АТАНАС ВЛАШЕВ. Занимава се с търговия на оръжие. За пари бил готов на всякакви терористични актове. По времето когато МАТО КОРИТСКИ е бил в ЧССР, в случай на задържане или отвлечане, ВЛАШЕВ е имал набелязани хора от посолството ни в Париж, срещу които да се предприемат терористични актове.

11.10. 1976 г.
София
Изп. № 0433-17572
Екз. 1/ДС

МАЙОР: *[Signature]*
разпитан за
делата на
Барева и
дърводелица "4"
"ВР-француз"

Приложение № 8 *44 ОП. П-МО № 10*
от 9.12.1976 г. *61*

И Н Ф О Р М А Ц И Я

О Т Н О С Н О : Организацията
"Българско освободително дви-
жение".

Идеята за създаването на организацията "Бъл-
гарско освободително движение" е възникнала в кръга на по-
младите българи-изменници на родината и то главно от средите
на националистите от "Български национален фронт" /БНФ/. Тези
среди считали, че след изчезването на старите политически ли-
дери, които били пряко свързани с миналото в България, същест-
вува благоприятен момент за създаване нов тип организации,
които да отговарят както на измененията в международната об-
становка, така и на обстановката в нашата страна. Старите
емигрантски лидери били компрометирани у нас и в чужбина,
техните концепции не могли да служат за обединяването на
емиграцията и за привличането на привърженици в страната.
Стигнало се до убеждението, че момента налага обединяване на
усилията на емиграцията. Тъй като инициаторите за това произ-
хождали от националистите, пристъпило се първо към усилия за
обединяване на силите в тези среди. Поставен е въпросът по-
конкретно за преодоляване разногласията между групата на
БНФ около Иван Дочев и Паприков, с тези на Статевистите
Тъй като за единство на тези сили още по-рано е бил известния
сред емиграцията Стефан Маринов, сега той бил използван като
авторитет за постигане на това единство. Той бил приет за
тази цел и като признат стратег в борбата срещу режимите
в социалистическите страни. Маринов от дълги години работел
в службата за информация на министерство на отбраната на ГФР.
Той често помещавал статии в някои западногермански вестници,
които подписвал с името "Йовов".

Маринов от дълги години бил в много добри и
близки връзки с Шраус в ГФР, с когото стояли на еднакви по-
литически и стратегически позиции в борбата срещу комунизма.

2.

62

Това била изработената от Маринов постановка за едновременно
създаване на огнища на бунтове в социалистическите страни, при
което резултатите щели да бъдат по-съществени и при които по-
мога от западните сили можела да бъде вече по-конкретна, по-
широка и пряка.

И така Маринов се явява като идеолог-стратег на
създаденото БОД, от което се разбира, че то си поставя за цел-
създаването на условия за едновременно избухване на въстания
в социалистическите страни, при което БОД активно да се намеси
и привлече подкрепата на западните сили.

Тази стратегия била близка на Шраус и се предполагало,
че той и неговата партия са обещали да подпомогнат това
движение не само морално, но и финансово.

След постигането на обединение между групите на
БНФ щяло да се пристъпи към обединяване и с другите политичес-
ки емигрантски групировки. Консултациите с тях вече започнали,
но за конкретни резултати не можело още да се говори.

Като посредник за постигане на разбирателство в
БНФ и БОД служил и българинът архитект Димитър Велков, при-
тежател на имоти на Канарските острови. Същият бил много бли-
зък с известния американски буржоазен идеолог Сбигнев Бжежинс-
ки. Считало се, че ако последният вземе поста държавен секре-
тар при новия президент на САЩ, БОД можело да получи негова-
та подкрепа и засили позициите си. *Димитър Велков*

За сега царският двор не бързал да вземе отношение
към новосъздадената организация. Изчаквал да види резултатите.
При успешно развитие на нещата вероятно дворецът щял да вземе
отношение. Според изказванията на началника на канцеларията
на Симеон- Генчев, засега дворецът гледал с известен песими-
зъм по отношение успеха на новосъздадената организация.

И-77/94/110/12.13

10.XI.1976 г.

Димитър Велков

М. В. Р.
ПЪР. О ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София
Рег. № 206 кв. №
19 год.
1979

134
Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV ПГУ-ДО
ПОЛКОВНИК: *[Signature]*
СОФИИ, 10 / 1 1979 Г.

П Л А Н

ОТНОСНО: Агентурно-оперативни мероприятия по обект "БАРОН" за 1979 г.

1. Да се подбере, изучи, провери и подготви агент с цел дълготрайно извеждане във Франция за решаване на задачи по линия на БОД и обект "БАРОН".

Срок: 30.XI.1979 г.
Отг.: Антонов, Кожухаров

2. Из средата на активистите на ВЕ във Франция или близки до тях среди да се вербова един агент с възможности за разработване на БОД и обект "БАРОН". За целта да се продължи работата по обект "КУПУВАЧ".

Срок: 30.X.1979 г.
Отг.: Антонов, Кожухаров,
резидентурата

3. Да се активизира работата по ИР НИКОЛА АНГЕЛОВ НИКОЛОВ, с когото има установен оперативен контакт с оглед

17✓
2.-
привличането и използването му за решаване на наши задачи по обект "БАРОН" и БОД.

Срок: 30.V.1979 г.
Отг.: Антонов, Кожухаров,
резидентурата

4. Да се проведат мероприятия с цел укрепване доверието и разширяване възможностите на агент "МАКСИМ" за изпълнение на задача по БОД и обект "БАРОН".

Срок: 30.XI.1979 г.
Отг.: Антонов, Кожухаров,
резидентурата

5. Съвместно с у-ние VI-ДС да се организира изпращането на компроматериали за БОД и обект "БАРОН" до ТОНЧО ТЕНЕВ и М.ГЕНАДИЕВА с оглед активизиране дейността им срещу него.

Срок: 30.I.1979 г.
Отг.: Антонов, Делчев

6. По агентурен път да се внесе и скрие в редакцията на сп. "Бъдеще" или във вилата на об. "БАРОН" на опати за което да се сигнализира полицията с оглед обиск и задържане на "БАРОН" и по този начин компрометирането му пред специалните служби и сред привържениците на БОД.

Срок: 30.IX.1979 г.
Отг.: Антонов, Кожухаров,
Делчев, резидентурата

7. С оглед противопоставяне на БСДМ на БОД и обект "БАРОН" да се проведе документална акция срещу обект

176
3.-

"НОСОРОГ" за уличаването му в сътрудничество с ДС.

Срок: 30.I.1979 г.

Отг.: Антонов, Делчев, Драгов
резидентурата

8. С цел по-нататъшното компрометиране и изолиране на БОД и "БАРОН" да продължим работата по осъществяване на следните мероприятия:

а) да се проведе акция от анонимни заплахи до посланика и други наши дипломати в Париж, по повод на която да се направи официален протест пред френските власти, като се препишат тези деяния на об. "БАРОН" и хората около него.

Срок: 32.II.1979 г.

Отг.: Делчев, Антонов

б) да се разпространи слух сред ВЕ, че обект "БАРОН" е подтикнал ИР ГАНЧО ГАНЕВ да участва в отвлечане останките от гроба на Ч.ЧАПЛИН с договорка да предаде за нуждите на БОД взетия откуп от съпругата му. В същият дух едновременно с това да се изпрати анонимен материал до швейцарската полиция.

Срок: 30.I.1979 г.

Отг.: Антонов, Делчев

9. Да се подготви писмо до обект "БАРОН" от името на западногерманска терористична организация, което да се адресира до "БАРОН" и в съответна форма се отрече участието на организацията в акцията срещу "ДАННУБЕКС" и заплаши същият, че и в бъдеще, ако продължава да прикрива собствените си терористични действия зад гърба на други организации ще бъде репресиран.

Срок: 30.VI.1979 г.

Отг.: Антонов, Делчев и
отдел VIII

177
4.-

10. С цел сплашване на обект "БАРОН" и създаване на предпоставки и условия за затрудняване на враждебната му дейност да се изготви заплашително писмо до него, което да се пусне от Англия и се прави известна аналогия със смъртта на Г.МАРКОВ.

Срок: 30.III.1979 г.

Отг.: Антонов, Делчев

11. Съвместно с у-ние VI-ДС да продължи работата с агент "НИКОЛАЙ" с оглед овладяване на каналите използвани от лидерите на БОД. В тази връзка да се имат предвид и агентите "ДЕЙНОВ" на VI у-ние и "КАМЕН" на ВГУ-ДС.

Срок: 30.X.1979 г.

Отг.: Антонов, Кожухаров

12. Да се продължи работата и създадат предпоставки за извеждането на аг. "КАМЕЛАРОВ" в групата на об. "ОСА" с оглед засилване на съществуващите противоречия между лидерите на БНК и БОД.

Срок: 30.VIII.1979 г.

Отг.: Антонов, Кожухаров

13. Със съдействието на у-ние VI-ДС и ВГУ-ДС да се установи пригодността за маршрутиране агентура и се състави график за маршрутирането ѝ по обекти на БОД.

Срок: 30.I.1979 г.

Отг.: Антонов, Кожухаров

14. Да му се изпрати анонимно заплашително писмо от ГФР, до обект "ОЛИМПИО", в което да личи, че друга наша емигрантска организация го предупреждава да прекрати връзките си с обект "БАРОН" като доказан човек на ДС.

Срок: 30.III.1979 г.

Отг.: Кожухаров, Драгов

5.-

178

15. Да се изучат всички роднински и близки връзки на "БАРОН" в страната с оглед издирване на подходящо лице за ползуване по обекта в бъдеще.

Срок: 30.V.1979 г.

Отг.: Антонов

16. Да се уточни съставът на групите на БОД в Австрия и ГФР, провеждат ли самостоятелен организационен живот, какви връзки поддържат с обект "БАРОН" и ръководството на БОД.

Срок: 30.XII.1979 г.

Отг.: Алексиев, Драгов

17. Съвместно с VIII отдел да се подготви и проведе АМ в насоки създаване на обстановка на страх и несигурност в обект "БАРОН" при посещенията му в ГФР, компрометиране на БОД в ГФР и недопускане СДС да стане активно ядро на БОД.

Срок: 30.XII.1979 г.

Отг.: Драгов

_____ 1979 г.

С о ф и я

Отп. в 1 екз.
Изп. 04/17529
Нап. ТИ-04-27

ПРЕДЛАГА:

майор: _____

СЪГЛАСЕН:

ЗАМ.-Н-К ОТДЕЛ IV ИГУ - ДС

полковник: _____

ДС И ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

192

43

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Прояви и поведение на ЦЕНКО ВЕЛИЧКОВ БАРЕВ

ЦЕНКО ВЕЛИЧКОВ БАРЕВ е роден на 3.10.1919 г. в с. Декъовци, Пернишки окръг, българин, френски гражданин, неженен, с висше образование. Живуц в гр. Париж.

През 1945 г. ЦЕНКО БАРЕВ напуска нелегално България. През 1948 г. се установява в Париж.

В периода 1948-1972 г. ЦЕНКО БАРЕВ провежда активна антибългарска дейност като пръв помощник на Г.М.ДИМИТРОВ (ГЕМЕТО), ръководител на Българския национален комитет (БНК). След смъртта на ГЕМЕТО, Ц.БАРЕВ поради коте-рийни борби, не успя да оглави БНК, поради което създаде собствена организация, т.нареченото "Българско освободително движение" (БОД).

Съгласно чл. 1 от програмата на тази организация, "тя ръководи борбата на всички българи с демократични разбирания за сваляне на наложената чрез чужда военна сила комунистическа власт". Член 2 на тази програма постановява, че "БОД ще си служи, в името на тази борба, с всички целесъобразни средства...".

44

2

В арсенала от "целесъобразни средства" БОД използва насилствени действия за спъване на нормалната дейност на българските дипломатически и търговски представителства в чужбина и за тероризиране на служителите в тях.

Списъкът на извършените от БОД терористични актове и насилнически действия над официални представителства и граждани на НРБ в чужбина е дълъг. Ето някои от тях:

1. На 12.05.1978 г. група на БОД под личното ръководство на Ц.БАРЕВ провеждат насилствени действия, за да предотврати или ограничи посещенията в българския павилион на пролетния панаир в Париж.

2. На 3.06.1978 г. през нощта група на БОД изписва по стените на българското посолство в Париж лозунги със злостно антибългарско съдържание и заплахи към персонала на посолството.

3. На 25.06.1978 г. избухва бомба в сградата на българо-френската фирма "Данюбекс" в Париж. Нанесени са значителни материални щети. Автори на атентата са членове на БОД, ръководени от ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ ГЕОРГИЕВ, пръв помощник на ЦЕНКО БАРЕВ.

4. През 1978 г. многократно бяха повреждани коли на посолството на НРБ в Париж, от група на БОД. Отправяни бяха заплахи за взривяване на посолството.

5. На 8.07.1978 г. група на БОД прави опит насилствено да спре посещенията на организираната от посолството изложба "Български художници" в Париж.

45

3

6. През м.април 1980 г. е осквернена от група на БОД, паметната плоча на Георги Димитров във Виена.

7. На 23.05.1981 г. ПЕТЪР КОСТОВ СЕРДАРСКИ и негови привърженици от групата на БОД във ФРГ оскверняват барелефа на Методий в гр. Елванген, ФРГ, поставен от българското правителство.

8. На 24.06.1981 г. група на БОД от ФРГ под ръководството на РАДОСЛАВ КОСОВСКИ, подпалва оградата на Българската консулска служба в гр. Мюнхен.

9. На 2.06.1982 г. под колата на ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ, служител на ТИС към посолството на НРБ в Атина, избухва бомба с часовников механизъм, поставена от членове на БОД.

10. На 20 и 25.03.1983 г. групи на БОД от ФРГ под ръководството на БОРИСЛАВ БАЙЧЕВ и ФОТЪО ФОТЕВ правят опити насилствено да ограничат посещенията на концертите на българския ансамбъл "Йоан Кукузел" в гр. Гравенбург и гр. Манхайм, ФРГ.

11. От 1981 г. на територията на Австрия действа група на БОД, която системно ограбва документи и пари от колите на СО МАТ и отправя заплахи за извършване на насилия над шофьорите.

12. От 1982 г. в района на Хамбург, ФРГ действа група на БОД, която организира системни грабежи, от колите на СО МАТ и тероризира шофьорите.

През м.май 1984 г. в СФРЮ беше задържан членът на БОД (от групата в Париж) ДИМИТЪР ВЕЛКОВ ПАТИНОВ, при опит да проникне нелегално през Югославия в НРБ. От ПАТИ-

4

46

НОВ са били иззети експлозиви и огнестрелно оръжие, и голямо количество патрони, с които възнамерявал да упражни терор на територията на НР България.

Както се вижда, терорът е предпочитано средство на ръководената от ЦЕНКО БАРЕВ организация, в която преобладаващо мнозинство имат криминалните престъпници. Затова не е изненада изявлението на Ц.БАРЕВ пред агенция "АДН - Кронос", поместено на 13.10.1984 г. във в-к "Месаджеро", с което той поема отговорност за извършените през м.август 1984 г. взривове в НРБ. Пред представител на агенцията БАРЕВ се заканва: "До края на годината разчитаме да достигнем поне 40 атентата срещу стратегически цели вътре в България". Жестоката истина е, че от тези атентати пострадаха не "стратегически цели в България", а загина невинна българска гражданка. Недоумение буди фактът, че приятелска Франция дава покровителство на ЦЕНКО БАРЕВ и други терористи, ръководени от него.

Стефан 1985 г.

С о ф и я

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

193

3701

18. 04. 1986

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

КОПИЕ

СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ВТОРО ГЛАВНО УПРАВЛЕНИЕ - ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

13992

Рег. № екз. №

17. АПР 1986

ИНФОРМАЦИЯ № 148

относно: Среща на ръководителя на БОД Ц.Барев с
представители на американските специални служби

Във ВГУ - ДС са получени данни, че в края на септември 1985 г. в САЩ се е провела среща между лидерът на БОД Ценко Барев и представители на американските специални служби. Според думите на Барев на нея са били обсъждани следните въпроси:

- обстановката в България след преименуването;
- дейността на БОД в чужбина и връзките ѝ с НРБ;
- съвместната дейност на организацията с турците;
- финансовото състояние на БОД.

Пред американските разузнавачи лидерът на вражеската емиграция съзнателно преувеличил активността на своята организация като приписал някои от извършените през 1984 и 1985 г. у нас взривове на "младостите" от БОД. Изтъкнал, че били успяли да укрепят връзките си с турците, живеещи зад граница. Възнамерявали да се възползват попълноценно от създадената в страната в резултат на възродителния процес обстановка, за да засилят дейността си вътре в България.

2012001

58

2

Самият той (Барев) много мразел турците и нямал вътрешно убеждение и нагласа да сътрудничи с тях, но сегашната обстановка просто налагала да се използва процесът на преименуването за активизиране на тяхната дейност срещу НРБ.

В изложението си Барев съобщил, че през последните години БОД била успяла да организира сигурни канали, по които прехвърлила в България голямо количество пропагандна литература, издавана от организацията (200 броя списание "Бъдеще" и 800-1000 броя позиви - листовки). В това отношение голямо съдействие им оказвали транзитно преминаващите през страната ни турци. За целите на организацията сега издирвали и подходящи шофьори от СО "МАТ".

За засилване на дейността на БОД в НРБ Ц.Барев поискал съответна финансова помощ, но му било отказано под предлог, че средствата били предназначени за доставки на оръжие в Никарагуа и Афганистан. Впоследствие щяло да бъде удовлетворено и желанието на организацията на българските емигранти.

Относно извършените през 1984 и 1985 г. взривове е получена допълнителна информация, че те не били дело на БОД, а на турското разузнаване, осъществени по указание на американските специални служби. Работи се за проверка и разширяване на данните.

Отп. в 2 екз.

№ 1 - др. Стоянов
№ 2 - Отдел 14
Изп.: Отдел 14/НО
Нап.: Христова-11893
17.04.1986 г.

Разп. в 6 екз.

№ 3 - др. Стоянов
№ 4 - др. Лазовенко
№ 5 - ИГУ
№ 6 - Место у-ние-ДС
№ 7 - МЗУ
№ 8 - Отдел 16

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
НАЧАЛНИК НА ВГУ - ДС

Ген.-лейтенант:

(Г. Аначков)

ДС и ВРАХЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

194

М.В.Р.
ПЪР. О. ЧЛАНОВ
УПРАВЛЕНИЕ
№ 5494, стр. № 3
7. IV 1986 г.

ДО НАЧАЛНИКА НА У-НИЕ VI ДС
ТУК

ИНФОРМАЦИОННО СЪОБЩЕНИЕ

МВР-У-И-Д-К-И-Д-К-Е VI-ДС
№ 2956 от 11. IV 1977 г.

ОТНОСНО: Създаването на Български
помощен комитет от вражеската еми-
грация в Италия.

По наши данни ЕНРИКО ДЕЛ БЕЛЛО бил изпратил писма до Министерството на вътрешните работи на Италия, квестурата и международните емигрантски организации, с които ги уведомил за основаването на Български помощен комитет (БПК). Към писмата бил приложен уставът на Комитета.

През първата десетдневка на м.март т.г. ЕНРИКО ДЕЛ БЕЛЛО бил посетил ГФР и Австрия. В гр. Виена той се срещнал с ДЖЕЙМС Д.ВЕЛКОВ, с който обсъдили предстоящите мероприятия на БПК. Понастоящем се подготвял за печат "УКАЗАТЕЛ" от около 50 страници за новопристигнали емигранти в Италия. Указателят съдържа данни за лагерите в Триест и Латина, за страните, в които можело да се емигрира и условията за емиграция, списък на организациите, които оказвали помощ на емигрантите, списък на емигрантските издания по света и др.

Решено било Българският помощен комитет да издава

- 2 -

5

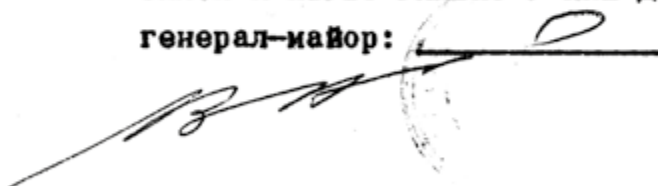
свой вестник в Рим, който щял да се нарича "ЗОРА".

ВЕЛКОВ бил възложил на ЕНРИКО ДЕЛ БЕЛЛО да обиколи северноафриканските страни, в които имало български специалисти и да събере сведения за броя на същите, условията, при които живеят и работят, размера на заплатите и удържките. С такива данни те разполагали за българските специалисти в Етиопия, които получили от избягалия преди няколко месеца български лекар, работил в тази страна.

След 1.IV.т.г. ЕНРИКО ДЕЛ БЕЛЛО щял да се срещне отново с ВЕЛКОВ в гр. Виена във връзка с обсъждането на финансовите въпроси, свързани с отпечатването на "УКАЗАТЕЛЯ" и одобряването на съдия от ВЕЛКОВ.

ДЖЕЙМС Д. ВЕЛКОВ поискал от ЕНРИКО ДЕЛ БЕЛЛО да активизира дейността на БПК в Италия и обещал да финансира всички мероприятия. Според дел БЕЛЛО ВЕЛКОВ щял да се установи на постоянно местожителство в гр. Виена.

8.IV 1977
С о ф и я

ЗАМ.Н-К ПЪРВО ГЛАВНО У-НИЕ-ДС
генерал-майор:

Отп. в 3 екз.
1-ВГУ-ДС
2-към дело
3-VIy-ние-ДС
Изп.: 04354-25367
Нап.: СМ-4256

ДС и ВРАХЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

195

40

М В Р
ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС
Reg. № 10034 Екз. № 3
№ 1 X 1979 19 год.
СОФИЯ

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: дейността на вражеските емигрантска организация "БПК".

"Българският помощен комитет" е създаден през месец октомври 1976 г. в гр. Рим, Италия по инициатива на известните ВЕ-монархисти Димко Статов и Енрико дел Белло, агенти на американското и италианско разузнаване. При учредяването са били поканени да вземат участие членове на различни български вражески организации.

Комитетът се ръководи от настоятелство, избрано на годишните им събрания, като тази година е в състав: председател Мери Киселова, секретар Енрико дел Белло, контролна комисия Сиро Мичикили, Емил Ковачев и членове Благо Славенов, Димко Статов, Люба Бързакова, Радка Михайлова, Тамара Антонова и д-р Данаил Стоянов, като активно в него работят около 20 членове.

Основни цели, които си поставя комитетът са : да примамват и скланят нови бегълци от страната, тяхното извешдане и подпомагането им в Италия и изопачаването на нашата действителност пред италианското обществено мнение.

2

Разполага се с данни, че "БПК" е създаден по инициатива на ЦРУ.

Комитетът е издал в брошура "Указател" предназначен за ползуване от пристигащите от България бегълци.

"БПК" поддържа тесна връзка с реакционното българско духовенство, католическата църква, "ордена на пасионистите".

Комитетът провежда политически акции и демонстрации, разпространява материали и литература в Италия и България. Членове на "БПК" участваха в създаването на "декларация 78" и опити за десидентство в страната, поддържат тесни контакти с "Лигата за правата на човека".

В последно време се стреми да намерят подходящи за тях бегълци от БВЕ за провеждане на терористични акции зад граница и на територията на страната.

Майор: *[Signature]*

/Харизанов/

нап. в 3 екз.

1-
2-
3-

изп. Харизанов
нап. М. Савова - 10296
София, 1.10.1979 г.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

196

М. В. Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ — ДС
гр. София

Рег. № 19048, екз. № 6
02. 11. 1987 год.

МВР — УПРАВЛЕНИЕ VI-ДС
ВЛ. № 22826, - 8 XI. 1987 г.

СТРОГО СЕКРЕТНО!
КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО НАЧАЛНИКА НА У-НИЕ 6 ДС

ИНФОРМАЦИОННО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: ОБРАЗУВАНЕ НА КОМИТЕТ ЗА СОЛИДАРНОСТ И ЗАЩИТА ПРАВАТА
НА ИЗБЯГАЛИТЕ ОТ ИЗТОЧНА ЕВРОПА

По наши данни, по инициатива на председателя на БЛПЧ ДИМКО СТАТЕВ през септември 1987 г. в Рим бил основан Комитет за солидарност и защита правата на избягалите от Източна Европа. В него участвали представители на емиграцията от всички европейски социалистически страни, включително и Албания. Основна задача на Комитета е да защитава правните, моралните, културни и други интереси на емигриралите в Западна Европа, в съответствие със законите на тези страни.

2

52

Създаването на Комитета се наложило поради отказа на някои западноевропейски правителства да приемат емигранти.

Отп. в 2 екз.,
 № 1 - ВГУ-ДС
 № 2 - КД
 Доразмн. в 1 екз.,
 № 3 - У-НИЕ VI-ДС
 Изп. 04-2055/8744
 Нап. ВХ/04-3162
 30.10.1987 г.
 С о ф и я

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
 ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

197

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КОПИЕ

05
102

М. В. Р.
 ПЪРВО ГЛАВНО
 УПРАВЛЕНИЕ — ДС
 гр. София
 Рег. № 18238, екз. № 3X
 1987 год.

ДО
 НАЧАЛНИКА НА
 УПРАВЛЕНИЕ VI ДС

МВР—УПРАВЛЕНИЕ VI-ДС
 Вх. № 48507 от 20 X 1987

Диняков

ИНФОРМАЦИОННО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Оценки на БВЕ във връзка с промените в страната ни

По наши данни, "лидерите" на БВЕ в Италия - ИР ДИМКО СТАТЕВ и ЕНРИКО ДЕЛ БЕЛЛО не оценявали много "оптимистично" настъпилите в страната ни след 10 ноември т.г. промени, правейки заключение, че въпреки всичко ръководната роля на БКП ще се запази и в България няма да се стигне до промяна на обществения строй. Заедно с това СТАТЕВ и ДЕЛ БЕЛЛО се опасявали, че персоналните промени в България още повече ще разколебят лоялно настроената емиграция от ангажиране с вражеска дейност и че тя ще се ориентира към регулиране на отношенията си с нашата страна.

2 103

Единствено "ЦАР" СИМЕОН ИЗРАЗЯВАЛ УВЕРЕНОСТ, ЧЕ
ОБСТАНОВКАТА В БЪЛГАРИЯ МОЖЕ ДА СЕ ИЗМЕНИ ДО ТАКАВА СТЕПЕН,
ЧЕ ДА СЕ СЪЗДАДЕ ОРГАНИЗИРАНА МОНАРХИЧЕСКА ОПОЗИЦИЯ.

Отп. в 2 екз.

№ 1 - ВГУ-ДС

№ 2 - КД

Доразмн. в 2 екз.

№ 3 - У-ние VI-ДС

№ 4 - ЦИОУ

Изп. 04/1844/115476

Нап. ВХ/04-2520

13.12.1989 г.

С о ф и я

ПЪРВИ ЗАМ. НАЧ. ПИК ПГУ-ДС
Полковник

ДС И ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

198

а. Миланов
Димитров
24.12.1947 г. Пичел

15 Ноември 1947

Уважаеми Господинъ Д-ръ Г.М.Димитров,

Прокуденъ от родината поради комунистическият тероръ тамъ,
азъ повече отъ три години вече, диря начинъ да приобця моитъ усилия
къмъ усилията на ония, които биха повели борба за освобождението на
нашиятъ народъ отъ червената тирания.

Съ особена радостъ чухъ, Вие започвате дейностъ, че вие издигате
знамето на борбата. Азъ следя съ най голъм интересъ възка Ваща
стъпка и онова което научавамъ ми вдъхва надежда и упование, че
отново ще дойде единъ свѣтълъ за насъ българитъ денъ. Както азъ
така и всички мои другари по схдба тукъ въ Европа, нѣколко стотинъ
души интелегентни млади хора изхождащи отъ най различни среди, но
обединени сега за обща борба срещу врага, желаемъ да се наредимъ
подъ знамето което Вие издигате и да Ви подкрепимъ съ всичкитъ си
сили. Три годишното емигрантство за едни и невзвръщеностто за дру-
ги, ние не преживѣхме пасивни. Тукъ ние успяхме да изградимъ една
взаимностъ, една здрава връзка помежду ни. Ние обаче се задоволихме
до сега само съ среци, съ водене на кореспонденция, съ издаването на
противокомунистически материали които разпространявахме между сана-
родницитъ, и изчаквахме денътъ когато ще настъпи моментътъ за изграж-
дането на единъ общъ фронтъ срещу болшевиизма където е мѣстото на
всички ни. Издигнатото отъ Вас знаме, направената отъ Васъ декларация
въ която Вие заявихте : "Всички отъ крайната десница до крайната
левица на фронта срещу болшевиизма" беше очакваният лозунгъ. За насъ
повече нѣма колебание. Ние искаме да се наредимъ подъ издигнатото
отъ Васъ знаме, ние сме готови за борба!

Азъ се надѣвам, Уважаеми Господинъ Димитровъ, че Вие ще раз-
берете менъ, ще разберете и всички мои другарисъ които азъ самъ въ
връзка. Азъ самъ убеденъ, че предубежденията, ако е имало такива,
не сѣ вече пречка за една обща работа, и за това Ви пиша.

Очаквамъ, че моето име Ви е познато отъ Миналото. Преди пове-
че отъ 15 години азъ организирахъ българското студентствои българ-
ската учаща младежъ въ името на националнитъ ни идеали за една борба
противъ надигащиятъ се комунизъмъ. Азъ издавахъ на времето мой вест-
ник и мое списание. Винаги въ моята дейностъ азъ съмъ се вдъхновявалъ
отъ желанието да бѣда полезен на Родината и Народа ни. Всѣкога азъ
останахъ опозиционеръ на тогавашните управления въ България и за тоя
постояно бивахъ преследванъ отъ властитъ, много пхти бѣхъ арестуванъ,
бѣхъ интерниранъ нѣколко месеца въ Държ Дере, а презъ 1937 год. бѣхъ
осъденъ и пратенъ, за опозиционитъ ми разбирания, за една година въ
затвора. Организацията която водихъ бѣше разтурена, вестникъ и спи-
санието ми бѣха спрени. Това обаче съ нищо не намали моята енергия
за борба нито съ нещо промени моите опозициони разбирания тогава.
Къмъ българскиятъ селякъ азъ винаги съмъ ималъ най искрени чувства.
Азъ винаги съмъ се стремилъ да дойда въ досегъ съ него, да работя
за него. Вървейки по пхтя на тоя свой стремежъ, следъ дълга съпроти-
ва отъ страна на провителството, поради подкрепата дадена ми отъ

44

хора на селото, азъ въ последно време получихъ поста Главенъ Секретаръ на Съюза на Земеделските Задруги. Съ каква любовъ работихъ азъ тогава за нашето село. Това хиляди селяци могат да потвърдятъ. Азъ съмъ убеденъ че и Вие самиятъ бихте адмирирали тая моя дейностъ. Мои тѣ другари въ България винаги отъ менъ сѣ бивали насочвани да работятъ въ едно подобно направление. Това можеби Вие самъ сте констатирали, следъ завръщането Ви презъ 1944 год. въ България при средите които сте имали съ мои другари които се приобщиа къмъ водената отъ Васъ земеделска партия. Азъ работихъ винаги само като идеалистъ и въ цялата моя дейностъ нѣма единъ случай който може да бѣде посоченъ когато някои да е пострадалъ поради нещо направено отъ мене. Но въпреки всичко това, Вие познавате нещата и затова ги разбирате, господа комунистите като завзеха властта въ България ме обявиха за народен врагъ за фашистъ; осъдиха ме на смъртъ и азъ бехъ принуденъ да диря спасение въ чужбина. Дошълъ тукъ азъ не останахъ обаче пасивенъ. Както казахъ по горѣ, азъ веднага подирихъ връска съ българите живущи въ Германия, Австрия и Италия. Заехъ се да се създаде връска помежду ни. Заехъ се да се предприеме нещо и сега съмъ въ състояние да кажа, че изминалото време не е загубено време. Ние тукъ имаме извършена подготвителна работа и днесъ можемъ да се представимъ Вамъ като организирана среда годна да се бори, решена да отиде до край, но да постигне желаниятъ резултатъ - Свобода и Демокрация въ България и за българите.

Азъ казахъ всичко. Вие знаете вече за менъ, знаете и за моите другари тукъ. Трѣбва да прибавя, че за сега ние представляваме единствената организирана среда тукъ. Трѣбва да кажа още че хората на тая среда това е елитътъ на младите интелигентни хора, противокмунисти, тукъ, които безъ колебание сѣ решени да водятъ борба и които искрено се вдъхновляватъ отъ подетото отъ Васъ дѣло къмъ което тѣ желаятъ да се присъединятъ.

Азъ Ви пиша сега, смѣтайте обаче че Ви пишамъ всички. Азъ Ви декларирамъ моята готовностъ да се наредя подъ разветото отъ Васъ знаме, смѣтайте че всички Ви деклариратъ тая готовностъ. Ние очакваме Вашиятъ отговоръ. Азъ съмъ убеденъ, както и всички, че тоя отговоръ ще дойде такъвъ какъвто го очакваме; че намъ ще бѣде дадена възможностъ и ние да се наредимъ въ редиците на борците, и ние да изпълнимъ нашиятъ дългъ къмъ Народъ и Родина.

За насъ другъ пхтъ нѣма. Всички да единъ ние сме на общиятъ противокмунистически фронтъ на челото на който Вие прокламирахте. Ние чакаме Вашиятъ отговоръ!

Както съмъ убеденъ, че азъ и моите другари добре ще бѣдеме разбрани отъ Васъ, и както съмъ сигуренъ че въ най непродължително време ние ще имаме вестъ отъ Васъ, азъ Ви моля, Уважаеми Господинъ Димитровъ да премеетъ моите и на моите другари най сърдечни пожелания за успехъ на подетата отъ Васъ борба и нашиятъ най искрени увѣрения за увяжени къмъ Васъ.

Иванъ Дочевъ

Adress:
Iwan Dotschew
Adnetergais 2
Hallein bei Salzburg
Austria

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

199

44 14
Строго поверително!

С П Р А В К А

ОТНОСНО:
Вражеските централи в
А В С Т Р И Я .

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ПОДКОМИТЕТ "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ":

Подкомитета ръководи дейността на геметовците в Австрия. Намира се в Инсбрук - Френската окупационна зона. Има поделения съ свои ръководства в Грац, Виена, Леобен, Форалберг и Линц. Под неговото ръководство работи и групата от младежи геметовци (студентска секция) във Виена.

Във Виена и Съв. окупационна зона функционерите и съмишениците на подкомитета работят конспиративно, а в западните зони легално, като въпреки това се стремятъ да запазят в тайна своя съставъ ръководителите си и някои организационно-структурни въпроси. Вражеската им дейност протича в няколко главно насоки:

а/ агитационно-пропагандна (чрез събрания и разпространяване на печатните материали, които издава В.К.)

б/ организиране на българската емиграция независимо от политическите убеждения на отделните емигранти. в геметовските организации и подготовката им за въоръжена борба при благоприятна международна обстановка срещу законно установената народна власт в страната.

в/ Снабдяване империалистическите разведки съ сведения от разузнавателен характер и вербовка на агенти за тях из средата на българите в Австрия.

г/ организирано подпомагане на бегълците българи при уредането на личните им въпроси в Австрия до записването им в ИРО и изпращането им в Америка или Австралия. В зависимост от главните насоки се определят и конкретните задачи, които се поставят на комитета.

В пространствено отношение обсега на тяхната работа се разпростира в цяла Австрия и преди всичко в западните зони.

- 2 -

2215

Дейността им обхваща по-голямата част от вражески настроената емиграция. В резултат на тяхната зловредна агитация общо явление е в Австрия липсата на намерение и желание за завръщане в страната и големия брой на записалите се в ИРО.

Подкомитета е поделение на Националния комитет "Свободна и независима България" в Париж. От него получава и непосредствено ръководство посредством члена на НК - Цветан Пенев, който постоянно пребивава в Австрия - Инсбрук.

Само съставите на подкомитета и подделенията му представляват действително организирани звена, всички останали геметовци са съмишленици без особени организационни задължения. Подкомитета и ръководствата има председатели и завеждащи отдели. При подкомитета и ръководствата има отдел за разузнаване, който е един от най-важните в организацията. Студентската секция във Виена има свое ръководство, което в организационно отношение е независимо от ръководството на поделението във Виена и получава ръководство направо от подкомитета в Инсбрук, а в отделни моменти и направо от Париж. В същност младежката група е и най-добре организираната геметовската групировка във Виена.

Председател на подкомитета е Томо Христов Дамянов /преди 9.9.1944 год. военен аташе в Берлин/ - урежда документите на записалите се в ИРО и завежда разузнаването при подкомитета. Членове на подкомитета са: Георги Шишков - аптекар в Инсбрук (не е известно преди влизането му в подкомитета да се е занимавал с политическа дейност), и Константин Томов (брат на генерал Томов). Активно участие в работата на подкомитета взема Цветан Борисов Пенев, който е член на НК и представител на същият в Австрия. Председател на ръководството в Грац е Борис Цветанов Митев, активен член на същото ръководство е Ангел Димитров Ангелов - завежда разузнаването и се намира в непосредствена връзка с английското разузнаване. Напоследък в Грац се установиха много бегълци от България и емигранти, които напуснаха Виена, поради което дейността на геметовците там се засили значително. По непроверени сведения в състава на ръководството са влезли още българи между които беглеца Димитър Томов Цолов.

Ръководител на поделението във Виена е Георги Модинов Карачански (до началото на 1948 год. студент в Чехословакия, където беше председател на опозиционната земеделска дружба и поддържаше връзка с реакционни чехски партии).

Ръководител на младежката група е Иван Евстатиев Попов - (избягал от Чехословакия) - във връзка е с френското разузнаване.

- 3 -

2416

За състава на ръководствата в останалите градове нямаме никакви данни.

Влиянието им всред студентите в Австрия е голямо - опоре сведенията с които разполагаме до сега - безрезервно числяци се към геметовците са около 40% и симпатизанти 20%. Силно е влиянието им всред градинарите и особено силно е то в западните окупационни зони на Австрия, където се намира по-голямата част от тях. Общо взето влиянието на геметовците в Австрия трябва да се прецени като силно и постепенно засилващо се.

Подкомитета разполага с агентура всред българската колония. Установено е, че с разузнаване на колонията и официалните ни представителства в полза на подкомитета се занимават следните лица: във Виена - Георги Модинов Карачански (поддържа връзки с американското и френско разузнаване), Иван Евстатиев Попов (във връзка е с френското разузнаване), Николай Михайлов Панайотов, Иван Стефанов Ночев, Александър Праховски и др.

Предполагаеми агенти на подкомитета са: Марин Минин Михалов, Велчо Илиев Велчев (понастоящем арестуван от американците - местните неизвестни), Никола Стефанов Чомаков, Владимир Йорданов Пенс (също задържан от американците и сега освободен).

В Грац се занимават с разузнаване Ангел Димитров Ангелов и Борис Цветанов Митев.

В Инсбрук - майор Томо Дамянов, Цветан Борисов Пенев, Младен Асенов Младенов.

В Залцбург - Гроздю Пърлев (бивш шофьор на Б.Т.П.)

От страна на геметовците в Австрия се правени няколко опита да координират дейността си с легионерската организация "Български национален фронт" - всички безуспешни. Независимо от това подкомитета и поделенията му поддържат връзки с отделни функционери на "Б.Н.Ф."

Подкомитета и отделни негови и на поделенията му функционери ^{във} са свързани с ръководители на ИРО.

Всички ръководители на подкомитета и поделенията му са свързани преко с американското, френското и английското разузнаване. Заведущите разузнавателните отдели поддържат официално връзките с чуждите разузнавателни организации, получават задачи от тях и ги снабдяват редовно с материали за колонията и страната.

Подкомитета и поделенията му устройват често публични събрания за емиграцията. На някои от тях е говорил Гемето през вре-

- 4 -

25/12

на посещенията му в Австрия и те именно са били най-добре посещаван През септември 1949 год. проведеха тържествено честване годишнината от смъртта на Н. Петков във Виена. Периодически събрания на своите членове и съмишленици, според сведенията с които разполагаме, не устройват.

През 1949 год. пристигнаха в страната Симеон Бъров, Кръст Иванов Дамянов и Люба Кръстева Дамянова, които в Австрия поддържаха връзки с отделни функционери на подкомитета, поради което може да се предполага, че са изпратени със специално поръчение от тях.

Според достоверни сведения ръководителите на подкомитета Цветан Пенев и Томо Дамянов възнамеряват да изпратят специален човек, който да се свърже с определени лица в страната и след като изпълни поставените му от центъра задачи да се върне обратно.

Подкомитета посредством свои функционери и съмишленици изпраща в страната до определени лица по пощата печатни материали издавани от НК. Изпращани са: вестник "Свободна и независима Българ календар за 1950 год. , честитки (художествено изработени) послучай новата 1950 год. и Коледа.

Не издават никакви печатни материали, а разпространяват изданията на НК всред колонията. Разпространяването става чрез лични предаване и по пощата.

Важен сектор от дейността на подкомитета е (както бе изтънато и по-горе) вербоването на членове за ИРО. Това те вършат пред всичко посредством публична клеветническа кампания срещу страната. Освен това те се занимават и с лична проагитиране на отделни лица за записване в ИРО, уреждат формалностите по записването и пр.

Подкомитета и поделенията всемат под своя закрила пред официалните власти всички избягали по най-различни поводи от страната престъпници. Такива са следните случаи: избягалите от страната през Югославия - Димитър Томов Цолов, Стоян Йоцов Йолов, Цеко Георгиев Веков и много други след преминаването им в Австрия са се свързали с геметовците и с тяхна помощ са се настанили в лагери на ИРО. Вземат под своя закрила всички избягали от Чехословакия българи. С тяхна помощ избяга от българския моторен кораб - "Лом" морякът Славчо Маринов Георгиев - понастоящем в лагер на ИРО. Под ръководството на подкомитета беше създадена група от геметовци със специално предназначение да се занимава с уреждане документите на бегълци, прехвърлянето им на черно пред демаркационната линия в западните зони на Австрия и записването на българи в ИРО.

Подкомитета и негови функционери имат доста добри връзки

- 5 -

26/12

всрещ австрийската общественост. Така напр. Георги Карачански поддържа официално връзките с Народната партия (управляваща и най-реакционна в Австрия), а Цветан Борисов Пенев със Социал-демократическата партия (също реакционна и управляваща).

Геметовците поддържат връзки и със следните австрийски вестници: "Винер куриер", "Дие пресе", "Велт прес", "Винер таге цайтунг" (орган на Народната партия), "Арбайтер цайтунг" (орган на социалдемократическата партия). През септември 1949 год. в "Винер таге цайтунг" е напечатал статия за Никола Петков предадена в редакцията от Карачански.

До месец декември 1949 год. благодарение на добре планираната се в геметовските среди с.с. "З.Зов" ние имаме възможност да контролираме изцяло дейността на подкомитета. След изтеглянето му в Чехословакия загубихме тая възможност. Понастоящем ^{по} разработката на подкомитета и поделенията му работят с.с. "Борил" и "Чудомир". Трябва, обаче, да се отбележи, че тяхното положение на периферийни агенти не ни предоставя никакви по-значителни агентурни възможности там. Висш е въпроса за придобиване на нова агентура.

По-голямата част от сведенията в справката изхождат от З.Зов. Всички данни са достоверни и проверени по безспорен начин (от показанията на задържаните Дечо Джамджиев, Кирил Тонев и Стоян Захариев).

Трябва да се очаква, че проведените арести на геметовци значително намалиха изгледите за задълбочаване на работатаи всред тях. На лице са данни, от които се вижда, че напоследък те са станали особено бдителни. Изобщо за задълбочаване на работата ни всред тях поне в най-близко бъдеще са минимални, поради това именно, основната ни задача в тяхната разработка е придобиването на дълбоко внедрена агентура. Наличната агентура поне за сега не се ползва от положение, което би ни позволило за задълбочаване на работата, макар и тая възможност непрекъснато се увеличава. Необходимо е с.с. Борил да бъде добре ръководен и възпитаван, да му се създаде авторитет всред геметовците и се законспирира още по-добре без да се създават и най-дребните поводи, които биха могли да го разконспирират.

Всичките ни агентурно-оперативни мероприятия по отношение на геметовците понастоящем имат за цел придобиването на нова агентура и укрепване на личната такава.

- 6 -

27.19

"БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ" :

Организация на вражеската емиграция образувана през 1948 година по инициатива на легионерите и обединяваща в себе си всички националистически, фашистки, реакционно-монархически и реставраторски елементи. Дейността на организацията се ръководи от комитета за Австрия, който напоследък се установи в Залцбург.

Комитета и подделенията му работят строго конспиративни. Липсват каквито и да било публични проявления на дейността им.

Непосредствените задачи, които си поставят са: да организират по-голямата част от вражеската емиграция, да заемат господстващото положение в тая организация, като я противопоставят на геметовските организации, чиито ръководители те обвиняват в сътрудничество с отечествено-фронтонската власт в страната непосредствено след 9.9.944 год. В същност по-далечните им и основни задачи не се различават много от тия на геметовците.

Обсегът на работата им е значително по-малък от тоя на геметовците. Болшинството от тяхните функционери се страхуват въобще да минават през съветската окупационна зона, понеже имат присъди или се страхуват да не бъдат задържани за извършени престъпления преди 9.9.944 год. в България. Дейността си водят всред много по-малка част от българската емиграция в Австрия, в сравнение с геметовците.

Комитета е подделение на организацията чийто ЦК се намира в Мюнхен.

Комитета и подделенията имат свои ръководства без да имат оформени организации.

Начело на комитета за Австрия стои фактически Иван Дочев (бивш висш чиновник във фашисткия държавен апарат у нас и сътрудник на задграничното правителство на Цанков), който е едно временно председател на ЦК в Мюнхен. Напоследък повечето от бившите ръководители на БНФ от комитета и подделенията напуснаха Австрия поради което имената на настоящите ръководители не са ни известни. Пръв помощник на Иван Дочев в Австрия и заведущ разузнаването при ЦК е Анатоли Цанов. Все още се намират в Австрия активните функционери на БНФ: Борис Димитров, Васил Арнаудов, Георги Лазаров и др. Те, обаче, не се намират на старите си места а не знаем къде точно се намират и какво е мястото им в организацията им понастоящем.

- 7 -

28.20

Влиянието на БНФ всред българската колония в Австрия е значително по-слабо от това на геметовците, които се дължи на особения маниер на организационната работа, който имат - строгата конспиративност. Освен това дължи се и на това, че връзките им с окупационните власти са по-слаби. Дължи се и на това, че те са дескредитирани, като активни крепители на фашистките правителства у нас.

Сведения за агентурата им всред колонията нямаме. Установено е, обаче, че с разузнаване на колонията се занимава Анатоли Цанов, който чуждото разузнаване се мъчи да ни подхвърли.

Постоянна - организирана връзка с геметовците няма, макар че отделни тяхни функционери поддържат такава.

Нямаме сведения за организирани публични събрания.

Комитета и преди всичко Иван Дочев отдавна правят опити да организират канал за страната по който да изпращат хора, материали и инструкции за образуване на вътрешни организации. Имаме сведения за изпратени от Дочев хора в страната "двама от тях заловени от органите на ДС, изпратил е и други трима души през Гърция, за които не е установено дали са задържани." Според нови сведения Дочев се готви да изпрати около 1 май т.г. нов човек за работа в България (Владимир Петров Берберов). На хората които изпращат тук те поставят преди всичко задачи от разузнавателен характер, а и такива за образуване на вътрешни организации и диверсионни саботажнически и терористически групи.

Нямаме сведения за изпратени от БНФ печатни материали в страната.

Не поддържат връзки с австрийската общественост и преса.

Дейността им всред колонията се ограничава само в тесния кръг на бившите членове на легиона и другите фашистки организации. Най-важния сектор от дейността им е разузнаването (Иван Дочев и Анатоли Цанов са на служба в американското разузнаване). Хората, които изпращат в страната преминават предварителна подготовка в школи организирани от американското разузнаване в Австрия и Германия. В такава школа във Франкфурт на Майн се намират понастоящем бегълците Владимир Петров Берберов и Тодор Борисов Тодоров.

В Австрия нямат свои печатни издания. Разпространяват в "Национална България" издаван от ЦК в Мюнхен, списания "Възраждане", което се издава в Париж и книгите на Иван Дочев, които се издават на немски език в Германия. Всички печатни материали се разпространяват главно в тясния кръг на тяхните съмишленици.

29-21

В комитета и подделенията му никога не сме имали добра агентура. Единствения агент, който работеше ворад тях Камен даваше незначителни сведения, в най-добрия случай те ни помагаша да узнаем кои са ръководителите на организацията във Виена, не ни даваха, обаче, възможност да контролираме организацията изцяло. Най-важните сведения са получени от Нойрад, който не фигурира в нашия агентурен информативен апарат, а положението и държанието му са такива, че всички негови сведения трябва да се вземат под резерв, още повече, че те нямат и актуелна стойност. Установено е, че той е агент двойник.

С чаличната агентура изгледите за задълбочаване на работата ни там са съвсем слаби. Тук също е належащ въпроса за придобиване на нова агентура и внедряването ѝ в организацията.

Всички агентурно-оперативни мероприятия, които са небезопасни понастоящем имат за цел да разрешат основната задача по разработката - придобиването на агентура. Освен това пред нас все още стои за изпълнение задачата за окончателното изясняване поведението на Нойрад.

ФРАКЦИОННАТА ГРУПА ПРИ ПАРТИЙНАТА
ОРГАНИЗАЦИЯ ВЪВ ВИЕНА:

Групата се е отделила от дъстава на партийната организация, има свое ръководство и провежда редовно събрания.

Ръководителите ѝ са си поставили като задача да отстранят и дескредитират ръководителите на партийната организация и студентското дружество, както и официалните ни представители във Виена. В изпълнението на тази задача те си служат с непростени средства, като клевети пред ЦК на Партията, пред правителството и др. Дейността си развива преди всичко в просветното дружество "9-ти септември". По-голямото болшинство от членовете и съмишлениците им са стари студенти във Виена. Не са се завръщали в страната след 9.9.944 год. Някои от тях са били комунисти преди 9.9.944 год. но болшинството не са били, а някои даже са били малко или много в услуга на фашистите - Гладстон Крайчев (напоследък е много близък с Елена Китанова жена на офицер от цанковия корпус), Атанас Бъчваров, Иван Иларионов и др. Особен стремеж проявяват да привлекат към себе си всеки новопристигнал от страната комунист,

Не са подделение на никоя вражеска централа във Австрия. Установено е, обаче, че дейността им косвено се направлява

30 22

и вдъхновява от вражеското разузнаване.

Групата е единствена организирана единица със свое ръководство. Най-активните ѝ ръководители и членове са Иван Иларионов, Кирил Патев, Ганко Бенев Ганков и др., а също така Атанас Бъчваров, Борис Стоянов и Георги Денчев Георгиев, които понастоящем са в страната. Фактически цялата дейност на групата се ръководи задкулистно от българският търговец Руси Събев бивш активен фашист и гестаповец, за който е установено, че е във връзка с вражеското разузнаване (поддържа връзки с бивш гестаповски офицер, който е на служба в чуждото разузнаване. Иларионов, Патев, Ресенски и др. поддържат редовно и много близки връзки с Руси Събев, с когото водят разговори по положение в колонията, официалните представителства и страната. Болшинството от тях са материално зависими от него.

Групата няма особено голямо влияние в колонията. До голяма степен за усиляването на това влияние допринасят косвено нередностите и грешките които допускат ръководните комунисти във Виена, които предизвикват недоволството на отделни членове в колонията и партийната организация, което много умело се използва от фракционерите под диктовката на Събев.

Установено е, че ръководителите на групата Иларионов, Патев, Ганков и др. събират сведения за колонията и дейността на представителствата под претекст, че търсят нередности за които ще донеса на съответното място в София.

Нямаме положителни сведения, че те са агенти на чуждото разузнаване, за нас, обаче, е установено, че те се използват от Руси Събев за събиране на сведения от разузнавателен характер.

Не са установени никакви връзки на групата с други вражески центрове в Австрия.

Групата провежда редовно събрания. Изпращали са няколко пъти писмени изложения (групови и лични) от членове на групата до ЦК на Партията, в които се говори за нередностите в представителствата и колонията.

Има сведения, според които членове на групата са се снабдявали с оръжие (Иларионов, Патев и др.) и са се изказвали, че ще предприемат по-решителни мерки по отношение на някои от ръководителите.

Правили са опити да се доберат до постоянен източник на сведения в Търговското представителство за какъвто бяха избрали бившия магазинер на същото Богдан Богданов. Такива опити правят и сега.

- 10 -

Ж 23

Някои от членовете на групата имат доста добри връзки с австрийската общественост, преди всички с някои членове на ЦК на Австрийската компартия и Градския комитет на същата във Виена. Болшинството от тях са членове на АКП.

Понастоящем в групата работят с.с. Герчо и Ангел. Агентурните ни възможности са добри. Имаме голяма възможност да внедри в средата им нова по-надеждна агентура.

Сведенията изложени в справката са черпени от с.с. Пантов и Ангел, те са достоверни.

Изгледи за задълбочаване работата в тяхната среда при минимални усилия в бъдеще съществуват.

Набелязваме да придобием агент особено близък до ръководителя на групата Събев, с цел да уточним окончателно ролята му та и връзките му с чуждото разузнаване, а от друга страна да изясним до къде се простира участието във вражеската дейност на Събев на официалното ръководно ядро на групата.

И.Р.О.:

Ръководството на организацията в Австрия се намира в Инсбрук.

Поставила си е за задача да изсели от Европа всички емигранти от народно-демократичните страни и да ги засели като евтина работна ръка в Америка и Австралия. Обсегът на работата им в пространствено отношение се разпростира върху цялата територия на Австрия.

Резерв за набиране на членове представлява вражеската част от емиграцията.

Официално, както е известно ИРО е организация към ООН.

Фактически, обаче, тази организация е поставена под прякото ръководство на западните империалистически държави и тяхните разузнавателни служби в Австрия, а служи на експлоататорските стремежи на империалистите в тях страни.

С конкретни данни за организационната структура и ръководителите на ИРО в Австрия не разполагаме.

Влиянието ѝ сред българската колония особено напоследък е твърде голямо. Най-силно е сред вражеската част от българското студентство, която е преобладаваща. С точни данни и изчисления в момента не разполагаме. Сигурно е, че повече от половината от вражески настроените българи се готвят да напускат Австрия и Европа, което значи, че те са станали или се готвят да станат членове на ИРО.

- 11 -

Ж 24

На организацията сътрудничат всички функционери на геметовския подкомитет в Инсбрук и подделенията му (виж справката за геметовския подкомитет).

Всички кандидати за членове на ИРО попълват специални формуляри, в които дават данни за връзките си в страната и чужбина в коя страна искат да отидат, по каква причина са напуснали страната, какви политически убеждения имат и др.

Някои българи вместо в Инсбрук са се записали направо в Женева - където е централата на организацията за Европа.

В резултат на дейността на ИРО напоследък много българи се изселиха в Америка и особено в Австралия - точният им брой не ни е известен.

До сега не сме имали никакъв агент в ИРО. Радужният принос на членове ни предоставя много благоприятни условия за внедряване на агентура в организацията, но не в нейното ръководство, което по всяка вероятност, което е съставено от чужденци.

Сведенията изложени в справката черпим от З.Зов, Борил и др., както и от контрола на кореспонденцията. Всички сведения са достоверни и проверени.

Изгледи за подобряване без особено задълбочаване на работата ни в ИРО съществуват след като внедрим агентура в лагерите на организацията.

Агентурно-оперативните ни мероприятия имат за цел да установят кои българи са станали членове на ИРО и за кои от тях съществува възможност след съответно мероприятие да бъде предизвикано връщането им в страната по собствено желание.

22. IV. 1950 год.

С о ф и я

III

ИБ/КН-4 екз.

Строго-поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: българската
колония в страните от
Близкия изток.

ЕГИПЕТ

Заселването на българи в Египет е започнало около 1900 година и се е движело приблизително както следва:

Преди 1900 година са се заселили 1-2 семейства.

- Между 1900-1910 г. - 10-15 души
- " 1910-1920 г. - 20-25 души
- " 1920-1930 г. - 10-15 души
- " 1930-1940 г. - 10-15 души
- " 1940-1950 г. - 20 души

Причината за отиването на българи в Египет е била безработицата в България от една страна, а от друга стремежът към търсене на по-голям печалби. Болшинството от преселниците са от гр.Копривщица и Пловдив, а по-малка от гр.Сталин, Плевен и София.

Понастоящем в Египет живеят около 140-150 души български граждани.

От тях около 84 души са по народност българи, около 60 души евреи и няколко души гърци, италианци и други.

По местожителство лицата от българската колония са установени както следва:

1. Александрия - около 90 души;
2. Кайро - около 60 души;

По-голяма част от тях са занаятчии; млекари, търговци, шивачи, бояджии, механици и други. Други са лекари, инженери, чиновници и учители. По занятие те се разпределят приблизително както следва: млекари - 13, работници - 26, търговци, 4-5, механици - 3-4, шивачи - 3-4, сладкари - 2-3, коафьори - 2, бояджии - 2-3, часовникари - 1, готвачи - 1, шофьори - 2, лекари и зъболекари - 5, студенти и ученици - 5-10, инженери - 3-4, чиновници - 6, художници - 2, учители - 1, диригенти - 1, монахини - 4-5. Останалите в болшинството си са домакини или пък стари, безработни хора и деца.

- 2 -

467

Българската колония в Египет не живее организационен живот - 6
нямат организации сред нея.

Поради липсата на източници от които колонията може да се информира за положението в нашата страна и поради своята затвореност и стремеж към лично облагодетелствуване много от членовете на колонията предимно заможните са зле настроени към народната власт у нас, а друга част нямат ясно изразено отношение към нея. За това отношение на българската колония към НРБ е много допринесло присъствието в Египет на бившото царско семейство и антуражът му, както и няколкото души българи-емигранти невъзвращенци.

За отношението на българската колония към НРБ може да се съди по следното обстоятелство. През 1948 г. българската легация в Кайро е позовала членовете от колонията да се явят в легацията за да подновят гражданството си. Отзовали са се 90 души, а около 60 не са пожелали да си подновят гражданството.

Освен това има и част от колонията, която има положително отношение спрямо НРБ, която държи да поддържа редовни връзки с българската легация, която обича своята родина и се гордее с името българин.

Емигранти и невъзвращенци в Египет ← *всички данни се поведоха на ст. 59 и 64*

В Египет се намират следните българи-емигранти и невъзвращенци
1. Христо Стефанов Гунчев - родом от гр.Бяла, образование средно, по професия търговец. През 1946 г. е заминал за Турция с цел сключване търговска сделка. Впоследствие отказва да се завърне в страната и се обявява за невъзвращенец, а към края на 1948 г. се прехвърля в Египет.

2. Асен Николов Семов - родом в с.Микрџ-Ловчанско, бивш собственик на завод първи май в гр.Сталин. Същият през 1946 г. заминава с редовен паспорт за Египет с цел да сключи търговска спогодба, обаче след отиването си там той отказва да се завърне в страната.

3. Стефан Василев Бойдев - родом от гр.Сливен, бивш офицер, същия след 9.9.1944 г. успява да избяга в Турция, а по-късно с посредничеството на царската се прехвърля в Египет. Понастоящем се намира в Кайро и завежда контролата на българската кореспонденция.

4. Буби Фогел - същият е бил в цанковия корпус и след настъпването на Червената армия успява през Италия да отиде в Египет.

ПЕРСИЯ

Отиването на българи в Персия е започнало след 25 година и се е засилило около 1929-1934 г. Причината за отиването там е била съществуващата по това време безработица в България.

31/68

Броят на българската колония в Персия до края на втората световна война е достигнал около 100 души, пръснати в разни краища на страната, като болшинството се намиращи в Техеран. Някои от тях са отишли със семействата си, други сами, а трети са се оженили за тамошни жители и са приели персийско поданство. Болшинството от тях са работници, строители и предприемачи.

Българската колония в Техеран не е развивала никаква организационна и културно-просветна дейност. Едва след идването на Червената армия в Персия се организира клуб на "Южните славяни", където са се събирали всички лица от славянските страни.

Поради това, че повечето от хората са работили в английски предприятия и учреждения клубът не е можал да развие почти никаква дейност. В колонията е настъпило разделение на прогресивни и привърженици на фашизма през 1936 г. през време на гражданската война в Испания.

До 1939 г. в колонията, освен отделно проявяващи се лица, не е имало организации. През същата година под ръководството на тогавашния пълномощен министър Дафинов се е обособила фашистка легионерска организация. Така, че когато съветските войски са навлезли в Техеран сред българската колония е съществувала фашистка организация.

С пристигането на английски войски в Персия се изгражда организация сред колонията от привърженици на бившия десен земеделец, английски агент Коста Тодоров - понастоящем починал. Активен член на тази организация е бил д-р Широков. Хората от тази организация са били в служба на англичаните и са доносили за добри българи от колонията, вследствие на което много българи са били изпратени на лагер в Индия.

През 1946 г. същите са били репатрирани в България.

Понастоящем не е известен точния брой на българската колония в Персия и каква дейност развива тя.

Не е установено да има българи емигранти в Персия.

СИРИЯ и ЛИВАН

От сведения с които до сега разполагаме се вижда, че в Ливан има известно число българи - около десетина души заселени там доста отдавна, обаче не е установен точния им брой. Освен това в Бейрут се намират и трима души българи-емигранти невъзвращенци.

1. Мирчо Николов Константинов - бивш търговски съветник в Цариград, отказал да се завърне в страната и в последствие се прехвърлил в Ливан.

2. Йордан Генев Табаков - съдият е бил дълги години в Турция. През 1948 г. се завръща в България, а през 1949 г. отново избягва в Турция, а от там бива прехвърлен в Ливан от турските власти.

52/63/8

3. Петър Бончев Петров - съдия като войник забягва в Турция, а в последствие бива прехвърлен от турските власти в Ливан.

Както лицата от колонията така и емигрантите не е установено до сега да водят организационен живот.

Не е установено да има българи в Сирия. От сведенията с които разполагаме е известно, че там се намират като емигранти лицата:

1. Кирил Петров Русев и Донка Стоянова Георгиева Цветкова, които през м.август 1946 г. минават нелегално в Турция, а в последствие биват прехвърлени от турските власти в Сирия. Понастоящем се намират в гр.Халеб.

Забележка: В Ливан се намира известния български артист Александър Добрич. Подробности по него са неизвестни.

ИЗРАЕЛ

Броят на българите живущи в Израел не е точно установен. Една част от тях са отишли там още преди войната, а други след войната заедно с изселниците евреи по причина на смесени бракове.

Освен това в Израел след войната са се иселили от България над 25.000 евреи. Болшинството от тях водят организационен живот и държат на името си "български еврей" и за връзките си с България. Същите издават вестници на български език. Така например в Тел Авив и в Хайфа има българска група "Антифашистки комитет", който се ръководи от комунистическата партия. Същата разпространява в "Еврейски вестник" от България и издава в "Антифашистка трибуна". Отпразнуват редовно по-значителни наши национални празници, като 1 май, 9 септември и други и излизат със статии за България в Средноизточната преса. В тази група членуват работници от фабриките и кибуците. Ръководителите на групите са евреи комунисти от България.

В Хайфа има българска група при славянския съюз, която списва една страница за България във в. "Словенски глас". Същата група поддържа връзки с български и съветски културни институти. В ръководството ѝ влизат комунисти евреи от България.

В Израел също така има образувана партийна група на евреите комунисти от България при ИКП, която живее редовен организационен живот списва свои вестник и поддържа връзки с България.

Освен тези организации на българските евреи има и такива които имат вражеско отношение спрямо НРБ като например:

"Оля България" и "Йоце България". В тези организации членуват предимно бивши реакционери, опозиционери от България, търговци, спекуланти и дребни боржуа. Същите развиват само търговско-спекуланска дейност. Строят къщи, които раздават на българските евреи изселници, с което го-

- 5 -

7/64

някъм печалби.

По-голяма част от изселниците от България евреи подържат редовна писмовна връзка със свои близки и познати от България, оплакват се от тежкото си положение в Израел и възхваляват това в България. Много от тях желаят да се завърнат в България.

Българските евреи изселници в Израел са се очертали като най-прогресивните евреи, поради което еврейските власти имат особено, немного-добро отношение към тях.

6. май 1950 год.
ДГ/ЕД-Зекз.

СЪСТАВИЛ:

*Sturdup*ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

201

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго-поверително! 169

С В Е Д З Н И Г
ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ВРАЖЕСКИ ГРУПИ В ГРАЦ
/Геметовци и легионери/.

Напоследък се забелязва едно търкане между емигрантите българинамрати се в Грац. Между обособените две групи Геметовци и легионери се забелязва една връзка. Първите се казват национален комитет "СВОБОДНА И НЕЗАВИСНА БЪЛГАРИЯ", а вторите "НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ".

Последните /легионерите/ издават един свой вестник написан на циклостил, който се казва "СВОБОДЕН ГЛАС". В този вестник се упрекуват геметовците, че се стравели да минат за единствени борци срещу "Болшевиизма в България и освобождението" на съпата.

В разговор между Цветан ЦВЕТАНОВ и Руси СИМЕОНОВ, първият е изказал мнение, че търканията между горните две групи си се дължат на стремежа на едните и другите, да "разпределят" получаваните от Америка и други противокмунистически организации пари.

През м.кни т.г. е имало годишно събрание на така нареченото "Благотворително д-во", създадено от легионерите за подпомагане на свои членове. Събранието се е състояло в кафе "ГЛАСИ". Според Цветан ЦВЕТАНОВ той научил в разговор с Йорданка БЕЛЕВА, която е била на това събрание, геметовците се искали да вземат ръководството на това д-во. За тази цел Борис МИТЕВ е извикал от Италия там намиращи се българи емигранти, за да имат геметовците болшинство. На това събрание е бил повдигнат и въпроса за разпределението между геметовците мас, която е била получена от някакъв си черковен съюз от Салбург. Този черковен съюз по всяка вероятност поддържа легионери и без ансието на ръководството на Националния съюз /легионери/ и на управителния съюз на това "Благотворително д-во", някой член от геметовците е отишъл в Салбург, представил се е за член от ръководството на това благотворително д-во и е взел места, които в последствие е била разпределена между някои членове на Геметовците. На събранието се е достигнало до бой, като даже се е намесила и австрийската полиция.

Според съобщението на Добри ПОНКОВ - градинар в Грац, българските градинари геметовци, са поучили чрез Н.К. "Свободна и Независима България" по 2000 шилинга еднократна помощ.

- 2 -

За да могат да се получат помощи, гетовците даят заявления на хеладите да направят и след това им се отпуща помоща /но само на своите членове/ легионерската група не получава средства от Америка.

Както съобщава Цветан ЦВЕТАНОВ, Миланка ВЕЛЧЕВА му е казала, че гетовците са давали на един студент по 300 шиллинга на месец, да събира сведения т.е. да следи кой влиза в Грац, къде се движи и пр., но този студент имало на когото не ми е известно е отказал това предложение, причини неизвестни.

20.1.1951 г.
София
ГД/НК-2 екз.

Написал: "Христо".
Виена, 4.9.1950 г.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

202

88
87

"СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ"

На 10.11.1952 год. в разговор с Лидин Баларов, съния ми съобщил следното, че в Мюнхен, в една кръчма се събирали следните българи емигранти:

1. Балсамов, Дамянов, Др. Вълчев, Георги Дидов, Кирил Евдокимов /Кико/, лицето Баларов и други, като се е вземало решение да се образува един "Социален комитет".

На това събрание е вземано от гореспоменатите лица следното решение:

От един срок - 3-4 седмици от горната дата да се свика едно общо събрание, в което да вземат участие всички българи емигранти в Мюнхен, без разлика на политическо убеждение и се поканият да влезат в тоя тъй наречен "Социален комитет".

Комитета си поставя за задача да помогне на българите емигранти, които са в лошо материално положение. На общото събрание трябва да се вземе решение за да се открият източници от където да се искат парични помощи, като е направено предложение да се влезе във връзка с помощни немски организации, като напр. "....." /Червен кръст/, "....." /черковна организация/, "....." /вътрешна мисия/. След това да се открият такива търговски фирми, които на времето са били в търговски отношения с България и им се използват симпатиите и се замолят да отпуснат парична и материална помощ за "Социалния комитет". След това да се издирят и бивши немски офицери и войници, които са пребивавали през време на войната в България и да се използват за същата цел, да се замолят да отпуснат помощ. На общото събрание да се изберат такива ръководни лица, които да имат авторитет и влияние пред немските и американски власти за да могат пред тях да издействат и намират работа на българите емигранти, която задача е била подчертана от някои лица за най-важна за дейността на "Социалния комитет". На това събрание е подчертано твърдо решението, че да не се прави разлика на политическите мнения на членовете. Този "Социален комитет" трябва да почива на базата на социалната подкрепа на неговите членове. При един прикрит разговор между лицата Георги Давидов и Баларов по въпроса за тоя комитет си изказаха мнението Георги Давидов, че тия ръководни лица на тоя комитет се стремят такива лица да вземат ръководството отговорни постове и според него-

./.

то мнение тия лица не работят за свои лични облаги.

Край: /кужии са по нататъшни информации/.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ ЖИВУЩИ В ШУТГАРД

В град Шутгард има около 60 души българи емигранти. Една част от тях са организирани в организация "УМСА". Тази организация носи името на началните букви на американска организация нещо подобно на "международна студентска организация" с черковен дух. Такава "УМСА" имат и другите националности, като напр. украинци, естонци, поляци и други с католичко вероизповедание, а специално за българите с източноправославно изповедание.

Тая "УМСА" стои под ръководството на следните лица, които са досега познати - Ангел Ангелов, като председател; Спас Николов, секретар; Марко Тотев, касиер.

Такава "УМСА" имаше и в Мюнхен, която днес се смята като разтурена. Като председател беше Емил Паранкезов, който преди 8 месеца е емигрирал в Северна Америка, и като секретарка работеше племеницата на Петър Лялов - наречена "Марчето", завършила медицина. Преди година и половина, по инициатива на Шутгардската "УМСА" се събраха в Мюнхен на един остров, който се намира на езерото наречено "Самсее", на който остров има един манастир. На поканените българи, почти от всички градове от Западна Германия, ведно с поканата им беше раздадено и билети за безплатно пътуване по влаковете.

В Мюнхенската "УМСА" беше издаден устав, според който всеки член задължен да присъствува на събранията, което се състои в седмицата по един път. Този член, който не присъствува редовно на събранията се смята за автоматически изключен от "УМСА". Тази "УМСА" в Мюнхен получаваше материална помощ от една американска организация, която се намира в Мюнхен-Пасинг /München-Pasing/, която и днеска съществува, наречена от българите "Поповете", която има следните разпределения: католичко вероизповедание, гръцко католичко, източно православни. Помоща която се даваше на българите е следната: раздаване на употребявани дрехи всякакъв вид, които дрехи са събирани в Америка с цел да се изпратят в Европа за да се помага на нуждаещите се. Раздаваха се също и хранителни продукти, като фасул, скрене, свинска мас, яйца на прах, мляко на прах, стафиди и др., като управата на "УМСА" раздаваше удостоверения на такива членове, които имаха нужда и понякога изискваха "УМСА" продукти и

./.

и дрехи и по-важни работи си ги разпределяха помежду си управата

Деятността на Шутгардската "УМСА" се състои в следното: лица които искат да постъпят на работа при американците трябва да имат препоръка от тая организация и лицето Спас Николов трябва лично да ходи при такива американски учреждения и да дава лично сведения за лицата, които искат да постъпят на работа. Тия лица пък, които искат да емигрират и преди емигрирането трябва да мина през политическата контрола на американската служба за държавна сигурност наречена "Ф.И.С." даваха се препоръки и от страна на "УМСА" и тия лица, които са съмнителни и подозрени с комунистически идеи се отхвърлят веднага или се стремят да не се промъкнат такива. По пребиваването в Шутгард на вечеря в кръчмата на Стефан Димитров, на една маса беше Ангел Ангелов и други две лица и след това идващи от Мюнхен двете лица Балсамов и Дамянов. Между другото в разговор Ангел Ангелов зададе следният въпрос на Балсамов: "Хайде бе господин докторе, какво става с нас българите, кога ще се организираме за да се борим срещу комунизма. Другите нации са отдавна сторили това, а ние българите сме останали много назад, ами че има тук момчета, които плачат за пушки". Балсамов задава въпрос: "Ами че има ли такива, които плачат за пушки" - "и ами че има ги" - "кои са" - "всички други, които са против комунизма". Балсамов даде уверение, че и това скоро ще стане. Сега ние идваме от Мюнхен и времето ни е късо и че утре /28, 29 октомври/ ще се състои една конференция на "Свободна Европа" /Freie Europa/ в "Бислинг" при Шутгард и ние двамата с Дамянов сме представители на българската делегация. Зададен въпрос какво става с радиото "Свободна Европа" в Мюнхен, Дамянов отговаря, ами сега се подготвя. Кръчмарят Стефан Димитров си изказа мнението, че за да постъпиш в радиото не е лесна работа. Първо, че човек отива против себе си и второ срещу близките си и трето, което е най-важно, против родината си. Един човек с здрав разум не би се решил на това. По нататък Балсамов показваше никаква програма за конференцията и искаше да покани и някои българи за да вземат участие в тая конференция, обаче, лицето Ангел Ангелов ги покани при него, който е сам съдържател на бар "Академик" за да пият по една ракия при него. Лицето Ангел Ангелов обърна внимание на Балсамов да не говори толкова подробности, защото има и българи комунисти, което може да бъде в полза на тях. С вземането си на сбогом Балсамов каза, че след конференцията, ако имаме време ще дойдем в Шутгард.

./.

90

Конференцията се състоя в събота и неделя и в понеделник в кръжмата е пристигнал един американски офицер, придружаван от един немец, който е казал, че е бил син на министър и са очаквали да се срещнат тук в кръжмата на Стефан Димитров, обаче, Балсамов и Дамянов не се върнаха.

ПОДКОМИТЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В МЮНХЕН /"ГЪМЕТО"/

В град Мюнхен има около 100 души българи. Съществува подкомитет на българите в Германия, наречен "Гъмето" - Мюнхен - *Clisat* *betstrabe*

Ръководство: ЦВЕТАН ПЕНЕВ - председател
МИЛОРАД МЛАДЕНОВ /РАДКО/ - секретар
ДОЙЧИН ПЕНЕВ - член /сътрудник/
ПЕТЪР /РУСЕНЕЦА/ - сътрудник

Препаранда: разпращане на в. "Свободна и независима България", излиза на български с подлистник на английски, издаван в Америка. Този комитет има също задача да раздава помощи, като помощите се вземаха от същата организация от Мюнхен - *Passing*.....
Преди две години се раздаде сирене, което е пристигнало от Австралия. От един дълъг период комитетът беше престанал да дава такава помощ и в последно време се пушна покана и съдновременно и въпросник. В поканата на първо място се споменава, че в настоящия момент комитетът е получил една пратка от лица на прах и се умоляват тия лица, които имат нужда от такива да попълнят доустановения въпросник. Като си даде име, презиме, студент или работник, настоящия адрес, има ли лицето нужда от медицинска помощ, или ако е студент от каква помощ се нуждае, за плащане на такса или за снабдяване с учебни помагала. Има ли намерение лицето да емигрира или иска тука да остане в Германия, иска ли да работи. На края се замохват тия лица, които получат тая покана и да се открият такива адреси на българи които досега не са познати на комитетът. Въпросника е подписан от Милорад Младенов-секретар. След това комитетът издава и такива удостоверения на такива българи, които са си загубили своите лични карти или документи с които удостоверения комитетът подчертава, че лицето е българин, емигрант и се умоляват полицейските власти да, им се издават паспорти. Понеже старите лични карти *Kennkarte* са вече невалидни и всички чужденци в западна Германия добиват паспорти. Някои от българите в Мюнхен получиха от комитетът около 1¹/₂ - 2 кгр. лица на прах и някои от тях са го продали и са получили по 3 д.м. за това. ./.

91

През лятото тази година комитетът изпрати покани на българи, които искат да вземат участие на конференцията във Франкфурт на Майн на Свободната европейска младеж, а която конференция са взели участие английска, френска, холандска, белгийска, датчанска младеж, даже и българи живущи в Париж. По този повод са били поканени и немски младежи *Adf. Bund der deutsche Jugend*.....
/"Съюз на немската младеж"/. На участниците в конференцията е била устроена екскурзия с параход по Майн и след това с омнибуси до Бон.

Мнението на българите по комитетът на Гъмето и по пускането на гореспоменатия въпросник е, че на комитетът на Гъмето пак му трябва една листа от подписи и списъци за да ги представи Гъмето в Америка и да каже, че иска помощ от Белия дом, че неговите съидейници в Европа се нуждаят от парична подкрепа и ако получи такава и Гъмето ще си ги присвои и ние - тия които сме си дали подписите за него няма да получим нищо.

В Мюнхен от комитетът на Гъмето излиза вестник на немски език "България", чийто редактор е Георги Ноев. Георги Ноев пребивава в Мюнхен от около 1940 год. и беше в българското консулство в Мюнхен, като надзорник на студентите, които по него време следваха в Мюнхен. След 1945 год. остава резервиран, като казваше, че вече не се интересува от политика и нямаше никаква подкрепа. Ходеше на посещения на такива българи, които бяха материално добре и ги молеше за помощ и някъде се изказвал, че защо ти са тия пари, като дойдат руснаците няма да ти служат за нищо. Дълго време говореше против Гъмето и против легиона, а най-после се съгласи да работи за Гъмето, като редактор на в. "България".

Вестник "България" е вестика на "Национална България" /на легионерите/, пишат статии едни срещу други и се оплакват, че противния вестник е действал против националните интереси на България. Помества се тенденцията, че трябва да не се разкъсваме, а да се здружат и работят за освобождението на поробената България.

КОМИТЕТ "НАЦИОНАЛНА БЪЛГАРИЯ" (БНФ)

Този комитет защитава интернационалните идеи на бившия национален легион, наречена "легионери". В него влиза с активно участие Кирил Евдокимов, д-р Вълчев, Генчо Генчев, Цанков /това лице не е бившия Цанков/. ./.

183
92

Издава се вестник в Мюнхен - Obermenzig..., който излиза на немски и главен редактор е д-р Вълчев. Редакцията, доколкото е известно е в частната вила на Кирил Евдокимов /Кико/. Кирил Евдокимов има братовчед, който се казва Кимо Евдокимов, който работи в настоящия момент в радио "Свободна Европа", в която от страна на българската мисия е пристигнал от Америка едно лице от български произход на име Димитров, който е бил от 15 години в Америка и важи за шеф на бъдещата българска мисия по пропагандата на български. Баксамов е първият съветник на Димитров и след това Евдокимов. Тия трима души искат да образуват една българска радиогрупа, която да възлиза на брой над 60 души за да може да се открие и програма на български. По настоящият момент се раздават формуляри или въпросници на тия, които искат да постъпят на работа при радиото. Въпросниците съдържат около 49 въпроса: име, фамилия, дали името е някога сменявано, рождение, националност, родителите, дали е женен, име на жената, женен, разведен, от кога е в Германия, кога е дошел, какво е работил, кои му са роднините и близките с които обдува, какво образование има, дали е бил на работа при американците, работи ли още и ако не работи да даде отговор защо е уволнен, дали е бил член на немската националсоциалистическа партия /... NSDAP/, обаче, на този въпрос не трябва да се отговаря с подробности. Дали е член на S.E.D. K.P.D. или V.V.N. или на някоя други прикрити комунистически организации. След като подаде някой кандидат тия въпроси трябва да се чака четири месеца докато отидат в Америка във Вашингтон за утвърждение.

Носи се обаче слух, че това радио за българите не искат да го основат тук, а са правили опити да го образуват в Гърция или в Турция, обаче, тия страни отказват да разрешат да стане това там.

"ЧЕРНАТА РОТА" - ФРАНКФУРТ НА МАЙН.

Във Франкфурт съществува така наречената "Черна рота" /войници в черна униформа/ с пушки, които се използват и се поставят на пост и охраняват такива фабрики, които през време на войната са разрушени от американските бомбардировачи. При разговор с такъв, който е бил там и е избягал, име не си спомням, според неговото показание са били на брой от 120-150 души. Обаче през лятото, като се стопли намаляват на 60-70 души. Ротата е била командвана от капитан, българин и на седмицата са идвали на контрол американска военна полиция /... M.P./. Заплата е била около 180 д.м. /./

93

и не е стигала за целия месец. От управата по разпределението на продукти се е злоупотребявало и капитана за едно късо време си е купил кола.

В разговор със _____ в Щутгарт, някой си се изказал, че във Франкфурт влязъл да служи в "Черната рота" и използвал случая та откраднал картотеката на целата рота, избягал със нея и я предал на руснаците и оттатък знаели вече всичко.

При един друг разговор с един, който иска да се запише студент да следва зъболекарство в Мюнхен, като казва че във Франкфурт са го приели да следва, обаче, той не иска там, защото не може да намери работа за да се издържа, а някой му зададе въпроса защо не влезе в "Черната рота", а той отговори, че в тая рота са се събрали от кол и въже и ако си вътре и кажеш, че не си земеделец ще те скъсат от бой и аз не идавам да имам с тези хора работа. Една част са избягали и са постъпили в така наречената "Полска черна рота".

Заведущ прехраната е Боян Попов /Шопа/, който по-рано беше в Мюнхен в комитета на Гимето, като сътрудник.

-"-""-""-""-"

Нюрнберг - лагер "Валка"

Там има около 30 души българи и живеят в лагер, който лагер дава квартира и храна и на месец по 15 марка.

18.11.952 год.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: *[Signature]*

*Могуналите са добри
от "Любимир"*

*Всички
Еванд*

#62
23-ХГ-ГГ.
cc
Бу Мине
Симеон Симеонович
Горто
Надя

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.04.2014. Секретар: /

Строго поверително
КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ИНФОРМАЦИЯ

"ШНАЙДЕР" при срещата на 4 декември г.г. съобщи следното:
1. От няколко дни се намира в Париж Дамян Велчев. Дошех е в връзка с организирането на българската войскава част на която е определен за шеф. За сега същата се наименова "Военна лига" при постоянен секретар Любен Тодоров бивш лег. секретар в Париж. От Дамян Велчев се изисквало в най-скоро време да включи в организацията всички бивши офицери. За успех в това отношение се сметало привличането на полковник АЛЕКСНАДРОВ, който при предишното идване на Велчев в Париж отказва да участва в същата. Всички офицери запазвали чиновете, които са имали в българската армия и съобразно тех ще получават и заплати. За сега финансирането се извършва по от американците. Имало проект обаче, паричната издражка на тези военни организации за всички народни демокрации да бъдат поети от съответната страна, в която се намират съответните подразделения от тех. В случая Франция да финансира организацията в нея. Посещението на Велчев се пази в тайна.

/ Информацията е почерпена от _____ по линията на "Възраждане" и на _____.

2. В връзка с новия национален комитет, американците в Париж са казали да не се бърза с неговото образуване. Сметали, че до 3-4 месеца сегашния В.Н.К. щел да бъде основно възобновен, като в него ще бъдат застъпени всички емигрантски среди. Същият щел да наброява 30 члена.

По този повод, ТАЙЛОР шеф на "Свободна Европа" в Париж, направил забележка на ТОНЧО ТЕНЕВ за постоянно растящата негова близост с националистическите елементи. Предполага се, че и горното сведение за В.Н.К. е почерпено от Тайлор.

/ Информацията почерпена от _____

3. Евгени Сидянов е заминал с жена си на 23 ноември в Мюнхен. Там щел да остане до март или април 1953 год., до преместването на радио "Свободна Европа" в Фариград, тъй като не желаел да отиде в Турция. Надявал се при завръщането си в Париж да бъде приет на нова работа в ЮНЕСКО. Същият до отпътуването си в Мюнхен, на всеки 15 дни получавал от служба документация при Фр.

КРДОПБГДСРБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата: 13.04.2014. Секретар: /

33
38

Външ. министерство колекция български вестници, които Светослав Радев връщал обратно. /Проява на сътрудничество./

Между другото съобщил, че майор ДАМЯНОВ при радиото в Мюнхен се занимавал с картотеката при същото. На всички селища в България били изготвяни картони в които се нанасяли всички административни промени. Така щото, било възможно по всяко време да се знае кой е например сегашния кмет на дадено село или град и кой са неговите предшественици от 9 сеп. насам. Тези сведения се вземали от държавния вестник и останалата наша преса, а що се касае да сведения за самите служители, от разпит на бегълци. Така се картотекирвали и всички по-важни политически и стопански събития в България.

/ Информацията почерпена от _____

3. Процеса срещу Иван Енев /Илия димитров/ и геметовците в Париж бил прекратен. Смета се, че това е сериозен успех на последните. Казало се от френска страна, че в случая се касае до политически процес, насочен срещу емиграцията, а времето не било за такива процеси. "Одобно предположение бе изразил Тончо Енев преди самото прекратяване на процеса.

/ Информацията почерпена от _____

5. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ Светослав Радев син на бившия дипл. Радев е постъпил на работа в българската емисия на радио Париж. Тази работа е получил при помоща на Милка Геннадиева.

Коментатори на български при радио "Свободна Европа" в Ню Йорк са: Димитър Шацанкиев, БОНЧО КЪНЕВ бивш служител при нашата егация в Вашингтон след 9-ти сепет. и Мирчо СМРИКАРОВ книгоиздател в миналото в София.

Студиото "СВОБОДНА ЕВРОПА" в Париж се е преместило на 7. me. de la Paix.... По рано там е работел ГЕОРГИ ДАМЯНОВ бивш дипломат. Сега нема българска секция при същото, не работи никакъв българин.

5 декември 1952 год. Париж

ДОБРОВОЛСКИ

Сурови

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

47/152

Изменниците имат две организации, а именно: "Подкомитет на български национален комитет за граница". Оглавяван от изменника СТРАТИ СКЕРЛЕВ, ИОРДАН ПИНАЛСКИ, ДИМ. ЧАВДАРОВ и ЯНКО ШОПА/поддържан от американците/ и "Български емигранти безпартиен помощен комитет", поддържа монархията, оглавява се от изменника ЛЮБОМИР НЕЙКОВ, СТОЯН ПИВЧЕВ и ТОДОР ЛАПЧЕВ/поддържа се от англичаните/. Между членовете на тези комитети съществ. постоянни вражди. Именниците на родината са настанени в две общежития намиращи се в ИСТАНБУЛ.

Едното общеж. се намира в квартал "ЮСКИДАР" на ул. Султантепе" № 1, триетажна постройка с общо 10 стаи в размер 3-4 метра. В това общежитие са настанени около 100 изменника, които спят по 2 души на легло, завиват се с по едно одеяло.

Второто общежитие се намира в кв. "Терла баба" на улица "Териото" № 17 в триетажна постройка с общо 6 стаи, с размери 3/4 м. където са настанени 20 изменника - при същите условия, както другото.

Почти всички изменници настанени в тези общежития са без работа, очакват на помощта на ИРО, която се състои от половин хляб и една фасул чорба дневно. Измен. на род. са принудени да търсят каквато и да е работа, но не намират такава и ако намерят, то е само за няколко дни.

ИРО е отпускала и цехи за емигр. но в повеч. случаи се давало на привържениците на Гемето, а тези поддържащи монархията начело с Л. Нейков в много редки случаи получавали такива.

В гр. Кастамону-Турция. Има лагер за изменниците съмнителни за турските власти. В този лагер били настанени около 40 души.

Сред изменниците на родината се разпространяват вестниците "Свободна и независима България" редактиран от Гемето в гр. Вашингтон, "Народен глас" редактиран от ИВАН ДОНЧЕВ в гр. Торонто, в КАНАДА, "Емигрантски вестник" редактиран от отец ГОДОВ в Италия, "Национална България" с неизвестен редактор, редактира се в МОНХЕН, ГЕРМАНИЯ.

Поради това, че на изменн. на родината намиращи се в Турция работа не се дава, такава. не може да се намира поради голямата безработица, то те се препращат в капитал-страни, където се

48 155 2.-

използват за тежко физ. работа. За целта в Турция пристигат специални комисии, които подбират от изменниците най-здравите и ги вземат за съответната страна. През м. септември 1951 год. за Бразилия са заминали около 15 изменника, а през месец март 1952 година за Нова Зеландия - повече от 50 души. Тези комисии издавали обявления че търсят работници и всеки изменник може да се яви лично пред комисията. От страна на помощната организация ИРО не се разрешава на изменниците дошли скоро в Турция да се явяват на тези комисии.

Изменн. на родината в Турция представл. добър контингент за кап. разузнавания, за вербовка, шпиони, диверсанти и терористи срещу нашата страна. За целта те използват подкупа, политическото убеждение на изменниците и умразата им към Нар. власт

На изпращаните в Б-я изменниците се създават по-добри условия за живот - самостоятелни квартири, заплащани от въответното разузнаване, пътувания из цялата страна с леки коли, самолети и пр. по 300 лири и 60 долара на месец. Английското разузнаване им заплаща по 150 лири на месец. Ако извършат по-голяма работа заплатата съответно се увеличава. За вербовка на изменници се използват и водачите на сформираниите в Турция полит. групировки измен. СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ и ЛЮБОМИР НЕЙКОВ.

Според показанията на НАЙДЕНОВ лагер за изменн. на родината имало и в гр. Кампа/неположително/.

ЗАБЕЛ. В Турция няма град Кампа, а има град КАМАН, нахождащ се северозаточно от град Кършехир.

Камп. по турски значи - лагер.

Данните са от 1952 година.

486
30
17
no
no

Строго поверително. 39

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА 40

СПРАВКА

ОТНОСНО: СЪЩЕСТВУВАЩИ ОРГАНИЗАЦИИ НА БЪЛГАРСКАТА
ЕМИГРАЦИЯ В ФРАНЦИЯ. Пис. 4, писмо №13-А от 4.XII.1952 г.

§ ПОДКОМИТЕТ НА В.Н.К. "Свободна и независима България".

Продължава да съществува. Има след себе си предимно геметвците в Франция. Не развива почти никаква обществено политическа дейност в Франция. събрания, чествания, акции. През 1952 г. проведе само панихида за Никола Петков, на която се беха отзовали съвсем ограничен брой емигранти. До скоро се позоваше с доверието и финансовата подкрепа на американците, оради това и към него гравираха некои политизи от други политически организации, като Никола Балабанов, Васил Друков, Дочапчиев от националистическата организация "Възраждане", д-р Георги Петков, Мидка Краус от "Социалистическата Група". От начало към него се числеха всички политизирани хора от "Задграничния В.З.Н.С. След разцеплението между пладеници/геметводи/ и гичевисти, значението на В.Н.К. Париж, отслабна значително. Поради материални изгоди, визираните по-горе хора продължаваха да сътрудничат с комитета. Така щото до спирането на американската помощ, комитета запазваше известен "общо национален характер". След това обаче, комитета бе изоставен от Мидка Геннадиева, която се е ориентира за сега към воената лига на Дамян Велчев. Има подобна организация за присъединяване към последния д-р Георги Петков, Никола Балабанов, Коста Шопов, всички понастоящем в САЩ. Вобщо, след като американците напразно чакаха няколко години Гемето да обедини емиграцията, видеха се принудени да го изоставят, като се ориентират към сформиренето на действително национален комитет, в който да бъдат представени всички политически групировки. Изтъква се напоследък личността на Дамян Велчев, който трябва да обедини не само политически емиграцията, но и да я организира по начин, че да създаде от нея войскава част, предназначена да служи като самостоятелна бойна единица в "Европейската армия". Макар и с известни резерви към личността на Дамян Велчев, най-вече заради миналото му сътрудничество с днешната бълг. власт, американците изчакват с благосклонност резултата от неговите усилия. Той има обаче подкрепата на францу-

91 57

зите, указание за което се явява и преминаването към него на Мидка Геннадиева, която се води за официален френски агент. През 1952 год. Дамян Велчев бе на два пъти в Париж, давал е няколко контайла на френски общественици и депутати, имал е срещи с официални френски представители и по агентурни донесения, той е спечелил подкрепата на французите. Има указания, че на него гледат положително и англичаните.

В момента в В.Н.К. Париж са останали фактически само геметовците, начело с Ценко Варев, Слави Нейков, Георги Колев, Кръстьо Зарев. Същите правят усилия, чрез помощи и абонаменти да продължат съществуването на комитета, като и на неговия орган - "Свободна и Независима България", който преминал вече на самоиздръжка е можал да излезне и през м. януарий. Вобщо, В.Н.К. в Вашингтон и Париж, върви към бързо разпадане.

2. ВРЕМЕННО РЪКОВОДСТВО НА ВЗНС в Чужбина. Неговата дейност се почти напълно покрива с тази на ВНК. Членовете му "ен блок" влизат в ръководството на ВНК. Найстина този комитет, работеше по линията на "Зеления Интернационал" и негов представител пред последния в Париж бе Ванко Варев. С спиране помоща и на "Зеления Интернационал", предтана и самостоятелната дейност на временното ръководство. Същото продължава да съществува по скоро на книга. Нема данни да води свой самостоятелен организационен живот и дейност извън рамките на ВНК, тъй като и в същност той се напълно покрива с последния.

3. ЗАДГАРАНИЧЕН ВЗНС И ВРЕМЕННО ШИ НА ВЗНС. По наше мнение не съществува в момента. Бе образувано ~~български~~ от гичевистите след техното отцепнение от геметовците. Скоро обаче и тази група се разпадна. Точно Тенев при помоща на д-р Риндов се оинва да овладее ръководството на гичевиската група, което му бе оспорено от Вакри Янев и др. Опита да се обединят всички земеделци от това временно ръководство, пропадна и сега несъществува. Д.р МАЦАНКИЕВ, прави усилия да застане начело на задгарничния ВЗНС, като елиминира геметовците. За сега начело на гичевистите в Париж стои Тончо Тенев, но с съвсем незначителен брой последователи.

4. АКАДЕМИЧНО ДРУЖЕСТВО "ВАСИЛ ЛЕВСКИ". Та сега съществува само на книга. След пренеземането му от гичевистите през 1950 г., дейно ста на същото постоянно западаше, като на последне развива абсолютна никаква дейност. В края на 1952 г. бе направен опит за възобновяване дейността на това дружество. Бяха поканени освен неговите членове, така и тези на "Св. Климен Охридски", с цел тяхното обединение. Темтевците се опитаха да наложат своето ръководство и си възвърнат изгубените позиции. Уборанието не даде никакъв резултат /виж донесението на "Лида"/. На 30 февруари 1953 г. се свика на събрание само "Васил Левски" на което са присъствали всичко 7 човека. Било е избрано ново бюро с цел да активизира дружеството. Към същото ще бъдат зачислени и студентите българи от колежа "Свободна Европа" в Стазбург, които са били представявани на събранията от Димитър Анаев. Дружеството се намира под ръководството на Тончо Тенев и Дянко Ботиров, представител на "Възраждане".

5. СТУДЕНТСКО ДРУЖЕСТВО "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ" След изгубване ръководството на д-во "Васил Левски", геметовците образуваха това дружество. То обаче, не е развило абсолютно никаква дейност и даже не е легализирано и пред френските власти. Нема изгледи за близко активизиране, по скоро да се стигне до пълното му изчезване.

6. СЪЮЗ НА БЪЛГАРИТЕ В ФРАНЦИЯ. Съществуваше до есента на 1951 год. когато бяха разтурени от френските власти всички чужди национални организации в Франция. Паралелно с него съществуваше "Съюз на бившите бойци от съпротивата". Последния бе преимнован "Съюз на бившите бойци от съпротивата от Български произход", който съществува и понастоящем. Той подмени фактически "Съюза на българите" и чрез него местната българска колония провежда некой свои инициативи. Признат е от френските власти и предлага не малки възможности за работа от страна на "егацията над българите". На 31 януари проведе българска коледна вечер, която беше посетена от около 400 души и на която беше изнесен филма "Утро над Кадина-та". Проведе преди това чествания на "Кирел и Методи" и Хр. Ватев, чрез организиране на излети, такива ще проведе и през 1953 г., като изнесе и други български филми. Утрудничи на франс-българи.

Негов председател е Никола Гайдаркиев - обущар, честен българин и патриот, макар и доста ограничен като човек. За секретар се води Васил Покровнишки, които в същност не оказва никаква помощ на дружеството. Същият се смета като френски агент. Дружеството фактически се ръководи от ВЛАДО МУТАЧИЕВ, който се води и за представител на българската група пред Н.К. на Ф.К.П. Чрез него и Дегацията указва за ръководство и помощ на дружеството.

7. ОБЩОЕМИГРАНСКИ КОМИТЕТ ДРУЖЕСТВО НА БЪЛГАРСКИТЕ БЕЖАНЦИ

От 1950 год. премина от геметовците в ръцете на гичевистите и "Възраждане" води се като организация на всички бегълци без разлика на политическа принадлежност. Официално е признат от френските власти и издава удостоверения и дава препоръки при уреждане положението на новопристигнали бегълци. Неговия подпредседател д-р Риндов, се числи като официален агент на френската полиция. Председател е Тончо Тенев, при челонове на бюрото Дянко Сотиров председател "Възраждане" Микла Краус, представител на бълг. социалисти, инж. Таслаков също социалист, и др.

Дружеството развива много слаба дейност. През 1952 г. проведе емигрантска новогодишна вечер, опита се след това на два пъти да организира излети, но и двата пъти не успе. отзоваха се по 10-15 човека, предимно ръководството. От две години се извършва механично преизбиране на старото ръководство. На годишното събрание през 1952г. присъствуваха всичко 32 души. Официално води се на самоиздръжка, от постъпленията от членски внос и от помощи и дарения. Чоради липса на финансови средства, няма своя канцелария и печатен орган. Ежеседмично ръководството се събира на заседание в кафе "Негър" на бул. Пюсоньер.

По сведения от "Стефан", американците са поискали дружеството да даде свой бюджет-проект с оглед неговото финансово подпомагане. Помоща щека да бъде неограничена, толкова колкото могат да бъдат изразходвани за дейността на дружеството. Вероятно е като официално призната организация, американците да желаят нейното подпомагане, да я имат за свой орган, който ще им бъде най-вече необходим за рекрутиране чрез нея на бежанци за техните бъдещи дейности.

- 5 -

37

сионни задачи в България.

8. "Съюз на свободните синдикати в изгнание". По наше мнение те се явяваха като творение на Зеления Интернационал. В тях участваха от българска страна Ценко Варез от името на интернационала и д-р Георги Петков, като социалист. За сега не ни е известно да развиват дейност от значение.

9. "Международна организация на анархистите". Такава има и продължава да съществува. Нема много последователи, но организационно е добре изградена и постоянно засища своята дейност. Печатния орган "Свободен синдикалист" излиза редовно. Българските анархисти се делят на две групи - тази на д-р Хаджиев, която сътрудничи с геметовците и тази на Иван Райчев, която претендира за самостоятелна политика. Вестника се издава от групата на д-р Хаджиев, който и има ръководството на горната организация. Връзката се намира в връзка с "Съюз на свободните синдикати в изгнание".

10. Дружество "Бъзраждане". По рано се намираше под ръководството на бив. офицер Йордан Пеев, който след голема загуба на комар бе принуден да напусне дружеството, а след това и Франция. В момента е говоритеж по ВиБиСи в Лондон. В миналото развиваше дълга активна дейност, но сега е западнало. Ръководи се от бив. д-р Дяшко Сотиров, който в съюз с гичевистите и социалистите на Миха Краус, участва в ръководството на "Дружеството на българските бегълци". В него членуват предимно националистически елементи.

18 февруари 1953 г.

ДОВРОВОДСКИ

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

206

С о ф и я
29 октомври 1953 година

Строго поверително! 11

Написано в 3 еж.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Положението на българската вражеска емиграция във Франция, дейността на нейните организации и използването ѝ от чуждите разузнавания в борбата им срещу нашата страна.

Точният брой на вражеската емиграция във Франция понастоящем не ни е известен, тъй като стават често изменения в него, но той е около 400-500 човека. По своето икономическо положение емигрантите могат да се разделят на две основни групи. Към първата група се отнасят работниците, заети както в промишленото производство и съсредоточени главно в северните индустриални области и около гр. Крьозо и Сен Етиен, така и тия, които са заети в селското стопанство - съсредоточени главно в централните и южните области на страната. Те са дошли във Франция най-вече след 1950 год. било с контракти за земеделски работници, било чрез бягство от лагерите в Германия, Турция и Италия. Към тази група спадат около 3/4 от вражеската емиграция. В голямото си болшинство тя не участва в политическите борби на емиграцията и е заета предимно с икономическото си препитание. Поддържа редовни връзки с близките в страната ни, като често се оплаква от местните условия на живот.

Втората група справедливо може да бъде наречена "привилегирована", защото в икономическо и политическо отношение принадлежатите към нея са в далеч по-благоприятно положение, отколкото емигрантите от първата група. Тази група може да бъде разделена на две подгрупи. Към първата се отнасят ръководителите на отделните емигрантски групировки и тяхните активни помощници. Тук влизат бившите дипломати-невъзвращенци, ръководни дейци от опозицията избягали от страната ни, бивши царедворци, крупни търговци и др.

Могат да
бъдат
копирани
към разни
руководители
на страната
и др.

2.12

Едни от тях са на заплата при ръководствата на съответните емигрантски организации, други получават издръжката си от разузнаванията на които служат /френско, американско, английско/, трети са на административна работа в частни фирми и предприятия, а четвърти, упражняват свободни професии. Те са съсредоточени почти изключително в Париж и околностите му. Втората подгрупа се състои предимно от студенти и научни дейци изпратени да следват или специализират във Франция и отказали да се завърнат в страната ни. Те са пръснати по различните университетски градове на тази страна - Париж, Ница, Марсилия, Кан и др. Повечето от тях са завършили вече своето обучение и са постъпили на работа в местните предприятия и учреждения. Незавръщането на една част от тях в страната ни се дължи не толкова на враждебност към съществуващия у нас режим, колкото на убеждението им, че Франция им предлага по-добри условия на живот.

С малки изключения вражеската емиграция във Франция не е могла да спечели за своята борба българската колония в тази страна, която е доста многобройна - около 2000 души. Причината за това е, че по своя социален произход, по социалното си положение и връзките си със свои близки в страната ни колонията е съвсем отдалечена от ония среди от които произхождат организаторите и ръководителите на вражеската емиграция. Тази колония се състои предимно от работници, занаятчии, дребни търговци и др. произлизащи от бедни семейства, напуснали страната ни след Първата световна война. Техните близки тук, с които те поддържат връзка, обикновено имат правилно отношение към Народната власт.

От получените до сега при нас данни от официални източници и по агентурен път се вижда, че във Франция са съществували или съществуват следните организации на вражеската емиграция:

БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ОСВОБОДИТЕЛЕН КОМИТЕТ - Б Н О К

Създаден е бил в края на 1946 година от ГЕМЕТО, който става и негов председател. В ръководството на комитета влизали още: ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - подпредседател, ХРИСТОФОР ЯНЕВ - гл. секретар и членове - ДЯНКО СОТИРОВ, НЕСТОРОВ, д-р РИНДОВ, ЦАЧО ТОДОРОВ и СИМЕОН ГРУЕВ.

Комитетът е бил поддържан от съществуващата по това време вражеска емиграция в тази страна, състояща се от бивши дипломати,

3.13

царедворци, избягали от страната ни военпрестъпници, едри търговци и др. Развивал е предимно пропагандна дейност насочена против съществуващия режим в страната ни и срещу ръководни дейци от държавния и партийния апарат. Поддържал е връзки с ония от френските политически групировки и среди, които си поставяли за задача борбата срещу комунизма. Комитетът е издал няколко позива с антинародно съдържание, които е разпространявал сред българската колония. По изявления на ХРИСТОФОР ЯНЕВ, средствата необходими за издаването на позивите и издръжката на някои членове на комитета, последният е получавал от американците. В края на 1947 година този комитет е престанал да съществува.

Б Н К - БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ" и ПРЕДСТАВИТЕЛСТВОТО НА БНК ЗА ФРАНЦИЯ

БНК е бил създаден от ГЕМЕТО в края на 1947 година в Париж а по-късно седалището му преместено във Франция. По същество той се явява приемник на престаналия да съществува БНОК. В ръководството му са влизали: ГЕМЕТО - председател, ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ - подпредседател, МИЛКА ГЕНАДИЕВА - завеждащ женската секция, ЦЕНКО БАРЕВ - завеждащ младежката работа и следните членове: ВАСИЛ ЮРУКОВ, професор ДОЛАПЧИЕВ, д-р Г. ПЕТКОВ, ЦВЯТКО ПЕНЕВ, проф. Н. БАЛАБАНОВ, КОСТА ШОПОВ, СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ, ГЕОРГИ КОЛЕВ /Шанкалията/, д-р МИЛЮ ХР. МИЛЕВ и ТОНЧО ТЕНЕВ. Комитетът е създал свои подкомитети в почти всички страни, където има вражеска емиграция.

Подкомитетът в Париж се е оглавявал от ЦЕНКО БАРЕВ, ЮРУКОВ М. ГЕНАДИЕВА и ГЕОРГИ КОЛЕВ. Подкомитетът във Франция е издавал в-к "Да Българите либр е ендепандант" предназначен за емигрантите в тази страна и за френската общественост. Печатаните в горепосочените вестници материали имат реакционно-пропаганден характер. Изнасяните в тях "факти" за нашата действителност или са грубо тенденциозно подбрани или подправени до неузнаваемост. Материалната си издръжка подкомитетът получава от БНК - Вашингтон. По решение на БНК от март 1952 година ръководството в Париж е възложено на В. ЮРУКОВ, а ЦЕНКО БАРЕВ е избран като секретар на БНК за Европа. Всички материали, изхождащи или предназначени за подкомитетите в европейските страни минават през него. Той следи за дейността на тези подкомитети и урежда възникналите в тях разногласия.

474

С подробни данни за дейността на подкомитета на БНК във Франция не разполагаме. Наличните такива показват, че тя е много ограничена, като се изразява главно в пропаганда против съществуващия режим в НРБ, провеждане на някои чествувания /годишнината от смъртта на Н. ПЕТКОВ, Ботевия празник, Нова година и др./, писане на честитки до техни съидейници, намиращи се тук. По данни от началото на настоящата година геметовците, както и другите емигранти, били използвани от френската полиция за проследяване на служителите от нашата легация.

След намаляване помощта, която БНК е получавал от американския комитет "Свободна Европа", подкомитетът в Париж е почти прекратил всякаква общественно-политическа дейност. Напоследък от състава му е излязла МИЛКА ГЕНАДИЕВА, която е преминала към Военната лига, организирана от ДАМЯН ВЕЛЧЕВ. Понастоящем към този подкомитет се числят: ЦЕНКО БАРЕВ, ВАСИЛ КРУКОВ, СЛАВИ НЕЙКОВ, ГЕОРГИ КОЛЕВ /Шанкалията/, АНГЕЛ ПАНДЕВ, КРЪСТЮ ЗАРЕВ, ДИМИТЪР ЛОЗЕВ, ВЪЛЧО ВАНГЕЛОВ и др. Връзки с представителите на американското разузнаване в Европа поддържа ГЕОРГИ КОЛЕВ /Шанкалията/.

НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКА ГРУПА "ВЪЗРАЖДАНЕ"

Тази група е създадена към края на 1948 година от националистически елементи – бивши дипломати, царедворци, избягали от страната ни бивши правителствени чиновници, едри търговци, намиращи се в тази страна и др. Почти всички те преди това са членували в БНК, но поради "земеделската политика", която е провеждал последният, те са го напуснали. Начело на групата е стоял поручик ЙОРДАН ПЕЕВ. В ръководството на същата са влизали: ХРИСТОФОР ЯНЕВ, ЛЮБЕН ТОДОРОВ, ДЯНКО СОТИРОВ, БОНЧО ДИМИТРОВ, БОРИС НАСЛЕДНИКОВ и др. Тя е издавала списание "Възраждане", финансирано първоначално от БОНЧО ДИМИТРОВ, СОТИРОВ и др., а след това подкрепено от американците и французите. Програмата на тази група се свежда към следното: 1/ Борба за премахване на установената на 9.9.44 г. у нас власт и пълно възстановяване на Търновската конституция. 2/ Създаване на антикомунистически фронт вътре в страната ни, като се договарят и с другите политически групировки, водещи борба срещу комунизма. 3/ Поддържане тесни връзки с емигрантите от другите страни в народна демокрация. 4/ Създаване на световен фронт срещу комунизма. Освен издаването на сп. "Възраждане" друго

5.15

за дейността на тази група не ни е известно. Замисляно е било организирането и изпращането на диверсантски групи в страната ни, но не ни е известно дали това е било осъществено. Групата е обхващала тесен кръг от хора и не се е ползвала с влияние сред вражеската емиграция. През 1952 година пор. ПЕЕВ е заминал на работа в Англия и ръководството на "Възраждане" се поело от ДЯНКО СОТИРОВ, който се е оказал не много амбициозен и последователен в работата си, вследствие на което групата почти се е разпаднала и е престанала да съществува като организационно единица. По сведения получени от източник на когото може да се вярва, в началото на настоящата година, ръководството на тази група се е споразумяло с хората на Т. ТЕНЕВ и образували инициативен комитет, който щял да се заеме с изграждането на нов "Национален комитет", обединяващ цялата емиграция. В този комитет влизали: ТОНЧО ТЕНЕВ, ДЯНКО СОТИРОВ, САВА КИРОВ, МИЛКА КРАУС и СТЕФАН ПОПОВ. Представител на царската фамилия в този комитет щял да бъде КЪОСЕВАНОВ.

Почти всички членове на групата "Възраждане" са в пряка или косвена връзка с вражеските разузнавания, на които служат било като информатори по българските въпроси, било като щатни сътрудници

ГИЧЕВИСТИ – ГРУПАТА ОКОЛО ТОНЧО ТЕНЕВ

Тази група бе създадена от ТОНЧО ТЕНЕВ след изключването му от БНК. Фактически тя не е оформена като организационна единица и не развива почти никаква общественно-политическа дейност. Нейни членове, бивши земеделци активисти, са недоволни от ръководството на ГЕМЕТО. Такива са д-р ВЕЛИКО МАТЕЕВ, д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ и др. Използвайки антигеметовските настроения сред емиграцията през 1950 година представителите на тази група успяха да овладеят ръководството на студентското дружество "Васил Левски" дотогава държано от привържениците на БНК. По-късно, заедно с хората около "Възраждане" те завзеха и ръководството на Емигрантското дружество. Хората от тази групировка са ориентирани проанглийски. Самият Т. ТЕНЕВ е сътрудник на БиБиСи, на което дава редовно материали за българската му емисия. Напоследък са получени материали от които се вижда, че ТЕНЕВ има свои привърженици в Израел и Западна Германия, които подготвяли създаването на комитет обединяващ всички емигранти независимо от политическата им принадлежност.

6.76

Б Ц Р О К - БАЛКАНСКИ ЦЕНТРАЛЕН РЕВОЛЮЦИОНЕН
ОСВОБОДИТЕЛЕН КОМИТЕТ

Получените до сега сведения за тази организация идват от един единствен източник, който не е проверяван и на когото не може напълно да се вярва. В тях съществуват и известни противоречия. Това налага те да бъдат вземани под резерва. Според тези сведения положението около този комитет се очертава по следния начин: Създаден бил през 1949 година по инициатива на ВАСИЛ ЮРКОВ, ПАВЕЛ СИМЕОНОВ, БОНЧО ДИМИТРОВ, ХРИСТО ШИШМАНОВ, ДИМИТЪР ПЕНЕВ, ИВАН ПОПОВ, НИКОЛА СЕРАФИМОВ и ИЛИЯ ИВ. ТОДОРОВ. Той съществувал нелегално. За него са знаели само ограничен кръг хора. Водил се е като секция на "Централния балкански комитет на активния антикомунистически фронт" - тайна организация, която си поставяла за цел борбата срещу комунистите в балканските страни. Съгласно програмата на БЦРОК, дейността на същия се изрази в следното: 1/ Привеждане в известност и окуражаване на силите водещи борба срещу съществуващия режим в страната ни и намиращи се тук. 2/ Активни разузнавателни, саботажнически и диверсионни действия. 3/ Уреждане на терен за спускане на парашутисти и оръжие, създаване на партизански групи и на складове за продоволствие и оръжие. 4/ Разгръщане на широка пропагандна дейност сред селяните, работниците, чиновниците и войската с цел специалването им за борба против съществуващия режим. В ръководството на тази организация влизали: НИКОЛА СЕРАФИМОВ - ръководител, ДИМИТЪР ПЕНЕВ - организатор на диверсионните групи, ПАВЕЛ СИМЕОНОВ, БОНЧО ДИМИТРОВ, К. БАКЪРДЖИЕВ и ХРИСТО ШИШМАНОВ. Всички те са известни като агенти на американското разузнаване. Финансово комитетът е бил подпомаган от бившия търговец ДАЧО ТОДОРОВ и от ръководството на католическата църква в Париж. Според получените до сега сведения този комитет е провеждал вече предвидените в програмата му действия срещу нашата страна, но конкретни данни по тях не са ни известни.

ВОЕННА ЛИГА - /ДАМЯН ВЕЛЧЕВ/

Създадена е била през пролетта на 1952 година по инициатива на генерал АНДЕРС, който на едно съвещание на представители на емигрантите от страните с народна демокрация е поставил въпроса за създаване на национални войскове части, които да бъдат включени в състава на силите на Атлантическия блок. Начело на лигата е

7.77

застанал ДАМЯН ВЕЛЧЕВ, който е поел обещание да създаде войскава част от 5,000 души. Строевия и команден състав на същата щял да бъде рекрутиран из средата на българската емиграция със съдействието на правителствата на съответните страни, в които се намират емигрантите. Отказалите да постъпят в тази част щяли да бъдат изпращани в лагер. Състава на същата, през време на войната трябвало да достигне 15,000 души, главно за сметка на дезертъри от българската войска. За пръв помощник и адютант на ВЕЛЧЕВ е бил определен ЛЮБЕН ТОДОРОВ - бивш дипломат. От пребиваващите във Франция изтъкнати емигранти до сега са били привлечени към тази част следните: полковник И. ГОЛОГАНОВ, подполковник АЛЕКСАНДРОВ, поручик ЯНКО ДИШЛИЕВ и напоследък МИЛКА ГЕНАДИЕВА. Лигата получавала помощ от американците в размер на 1,500 долара, изпращани чрез ГЕТЕТО до ДАМЯН ВЕЛЧЕВ. Тези средства се използвали за сега за подпомагане на някои емигранти. Повече данни по дейността на Лигата и формирането на войсковата част не са ни известни.

ЕМИГРАНТСКО ДРУЖЕСТВО - ОБЩОЕМИГРАНТСКИ КОМИТЕТ

Създадено е било през 1949 година. В него могат да членуват всички емигранти независимо от политическата им принадлежност. Дружеството не развива почти никаква обществено-политическа дейност. Признато е официално от френските власти. Издава бележки на новопристигнали бегълци за уреждане пред местните власти престоя им във Франция. Правило е опити да организира общоемигрантски чествувания и излети, но поради слабо посещение същите са се проваляли. До 1950 година ръководството на дружеството е било в ръцете на гететовците, а след това преминава в хората на Т. ТЕНЕВ и тия от "Възраждане". За председател на същото е бил избран Т. ТЕНЕВ, за подпредседатели - д-р РИНДОВ и Д. СОТИРОВ и за членове МИЛКА КРАУС, инж. ТАСЛАКОВ и др. Към края на 1952 година ТЕНЕВ, РИНДОВ и СОТИРОВ са били викани от американците във връзка с подпомагане материално дружеството. Обещана им била неограничена помощ, в зависимост от дейността на същото. За сега на заплата към дружеството са ТЕНЕВ, РИНДОВ и СОТИРОВ, които получават по 40,000 франка месечно.

ВРЕМЕННО РЪКОВОДСТВО НА БЗНС В ЧУЖБИНА

В него членуват изключително привърженици на ГЕТЕТО и БНК, а именно: Ц. БАРЕВ, СЛАВИ НЕЙКОВ, ВЪЛЧО ВАНГЕЛОВ, ГЕОРГИ КОЛЕВ

878

/Шанкадията/, АНГЕЛ ПАНДЕВ, КРЪСТО ЗАРЕВ и др. Дейността му се покрива почти напълно с тази на БНК. По-рано се е работело и по линия на "Зеления интернационал", но след спиране на помощта за последния то е прекратило самостоятелната си дейност. Понастоящем съществува само на книга.

ЗАДГРАНИЧЕН БЗНС И ВРЕМЕННО ПП НА БЗНС

Понастоящем тази организация не съществува. Образувана е била от гичевистите след оттеглянето им от геметовците. Вследствие на вътрешни борби за овладяване на ръководството, тя не е могла да резвие никаква дейност. Оглавявала се е от Т.ТЕНЕВ, д-р РИЦОВ, Д.МАЦАНКИЕВ и ВАКРИЛ ЯНЕВ.

С В О Б О Д Н А А К А Д Е М И Я

Създадена е била през втората половина на 1952 година в Париж. В нея членуват бивши научни дейци от страните с народна демокрация. Статутът на академията и забранява каквато и да е дейност от политическо и религиозно естество. Нейната цел била "да спаси културното население на съответните народи, застрашено от обезпращащото влияние на комунистическия тоталитаризъм". От българска страна в нея членуват проф.ДОЛАНЧИЕВ и проф.ХРИСТОФОРОВ.

С О Ц И А Л И С Т И Ч Е С К А Г Р У П А

Създадена е била от д-р ГЕОРГИ ПЕТКОВ след пристигането му във Франция. В нея са влизали: САМО ДИМИТРОВ, ГЛОРИЯ ДИМИТРОВА, ЖИВКО ГЕОРГИЕВ, РАДУЛОВ, МИЛКА КРАУС, ЦВЯТКО ПЕНЕВ и др. След изключването на Т.ТЕНЕВ от БНК ръководството ѝ е трябвало да вземе отношение към този случай. Това става причина тя да се раздели на две. Г.ПЕТКОВ, поддържан от САМО ДИМИТРОВ, ГЛОРИЯ ДИМИТРОВА, РАДУЛОВ и БИСЕР КОЛЕВ е одобрявал изключването, докато МИЛКА КРАУС, ЖИВКО ГЕОРГИЕВ и др. са се обявили против. Оттогава фактически съществуват две социалистически групи. Връзка с френските социалисти и Социалистическия интернационал поддържа, обаче, само Г.ПЕТКОВ. Не е известно до сега тази група да е развивала някаква обществено-политическа дейност.

МЕЖДУНАРОДНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА АНАРХИСТИТЕ

Не ни е известно кога е създадена тази организация, но тя продължава да съществува и сега. Организационно добре е изградена и все повече засилва своята дейност. Издава сп."Свободен синдикализъм".

979

в което се печатат материали насочени както против съществуващия у нас режим, така и срещу някои от емигрантските групировки /националисти и др./ Българските анархисти се делят на две групи, една на начело с д-р ХАДЖИЕВ и другата - с ИВАН РАЙЧЕВ. Ръководството на организацията се държи за сега от хората на д-р ХАДЖИЕВ.

СТУДЕНТСКО ДРУЖЕСТВО "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

Образувано е било през 1949 година. До изгонването на Т.ТЕНЕВ от БНК ръководството му е било в ръцете на геметовците. След това то бива овладяно от хората на ТЕНЕВ и Д.СОТИРОВ. До края на 1952 годината не е развивало почти никаква дейност. В началото на настоящата година е бил направен опит за обединяване на това д-во с ръководството от геметовците студентско д-во "Климент Охридски", но безрезултатно. Към дружеството се числят българските студенти учещи в колежа "Свободна Европа" в Стразбург. С цел да се активизира дейността му, през февруари 1953 година е било избрано ново ръководство начело с Д.ПАНЕВ - студент в Стразбург. Решено е било да се продължи с издаването на студентския бюлетин "Васил Левски", да се влезе във връзка с българските студенти, намиращи се в другите капиталистически страни и се образува студентска федерация.

КОЛЕЖ "СВОБОДНА ЕВРОПА" - СТРАЗБУРГ

Създаден е бил през 1951 година от американския комитет "Свободна Европа". Намира се в гр.Стразбург. Директор на колежа е бившия американски дипломат ДЕЙВИС. В него се учат само младежи и девойки от страните с народна демокрация. Понастоящем там има 12 българи. Учащите се в колежа получават пълен пансион и по 8000 фр. за лични нужди. Учебната програма на колежа включва освен предмети по различните специалности и специални такива, като морз, история на съответната страна и др. Всяка национална група се ръководела от един "Метр д'етюд", който се грижел за възпитанието на студентите. Официално целта на този колеж е била да подготви бъдещи научни кадри за страните с народна демокрация, когато те бъдат "освободени от комунизма". За проявите и връзките на студентите се следи най-строго. Тъй като работата в колежа била все още в подготвителен стадий, отбягвало се въвеждането на чисто военно-шпионски дисциплини. Пред студентите често се изнасяли беседи от дипломати от

10.-
20

"Европейския съвет" в Стразбург и такива от Париж.

Това са известните на нас организации и групировки на българската вражеска емиграция във Франция. Поради отдалеченост от нашата страна тази емиграция почти не се използва за пряка шпионска, саботажническа и диверсантайска дейност чрез изпращане тук.

За сметка на това пък почти всички нейни ръководители и някои от редовите емигранти са доброволни информатори или щатни сътрудници на вражеските разузнавания /особено това се отнася до националистическите елементи/ Всрещ голема част от обикновените емигранти съществува разочарование от емигрантския живот, въздържане от дейност насочена срещу страната ни и даже желание за завръщане в страната ни.

Изготвил: Н. Желязков
Отпечатаला: МХр.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ V-ти: *В. Андреев*
/подполковник В. Андреев/

Кам се
изпраща
онова

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

207

Строго поверително. 56

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

31. декември 1953 год.
С о ф и я.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Политическите организации
всрещ българската емиграция в
ИСТАНБУЛ.

Понастоящем в Турция се намират около 150 емигранти - изменници на Родината, напуснали нашта страна през годините от 1948-49 години насам. Една голяма част от тях, около 120 души са събрани на едно място и поставени под лагерен режим. Намират се на Азиатския бряг, в изоставения от дълги години насам чифлик "ХЕКИМ ВАШИ" отстоящ на 5 километра от пристанището КИЧЕК СУ на БОСФОРА.

Друга част около 40-50 човека са пръснати по отделни квартири из разните части на града, като една значителна част са под опеката на бивши народен представител СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ, а друга част под опеката на ЛЪВЕН НЕИКОВ.

Относно материалната издръжка на емигрантите, се грижи тъй наречената помощна организация ИРО, създадена от американците в началото на втората Световна война, уж за подпомагане пострадалите от хитлеризма в Европа еврей. Същата организация има в Истанбул бюро намиращо се срещу американското консулство. Организацията отпуска средства за изразходване на емигрантите живущи в чифлика. Онези от емигрантите живущи на квартири из града, ИРО отпуска само на онези които са оставени сами да се грижат за прехраната си. Но трябва да се отбележи, че болшинството от емигрантите намиращи се по квартири из града, са лица служещи на различните чужди разузнавания, които се грижат за тяхната материална издръжка.

Зданието в което живеят емигрантите е старо, но солидна триетажна постройка. Първия етаж е зает от кухнята, столовата, канцелариите и складовите. Втория етаж служи за спални помещения на емигрантите.

Тези емигранти живущи в чифлика, при желанието си да излезат из града, ще трябва да вземат служебна бележка от канцеларията на самия чифлик

84 57

която служебна бележка служи нещо като билет. В нея се вписва часа в който емигранта трябва да се завърне, при закъсняване от определеното време се съобщава в биринджи шубе за вземане мерки относно емигранта. При завъртането в чифлика този билет се връща.

Некой от емигрантите ходят на различни работи из града като например градинари, зидари, тухлари и други с надница до 3-4 т. лири. Освен това около чифлика има голяма площ която се обработва от емигрантите. Персонала е около 20 човека, пазачи, каруцари, свинари, готвачи, шофьори и други които получават от 60 до 80 турски лири месечно.

РЪКОВОДСТВО НА ЧИФЛИКА.

Понастоящем действителното ръководство на чифлика не ни е известно. Разполагаме с непроверени още данни, че като отговорник на чифлика се смята ЙОРДАН ПИНАЛСКИ, а според други източници бившият адвокат от Софи РАДОЙ МАРИНКОВ. Като ветеринарен лекар на чифлика е д-р ТАНД НУНЕВ, който за сега е и хуманен лекар. Като тракторист на чифлика е ЙОРДАН ГОЧЕВ.

Всрещ българската емиграция живуща в Турция, са обособени следните емигрантски групировки:

1. ЗЕМЕДЕЛЦИ
2. НАЦИОНАЛИСТИ
3. НАДПАРТИЕН КРЪЖОК
4. ХРИСТИАН-ДЕМОКРАТИЧЕН ЦЕНТЪР

I. ГРУПАТА НА ЗЕМЕДЕЛЧИТЕ - представлява най голямата емигрантска група, която се състои приблизително от около 70-80 човека, все бивши геме товци, н. петковисти, земсисти, легионери и други разни лумпенизирани типове напудтнали нашата страна за най различни престъпления и провинения. Има мнозина от тях избягали без всякакви причини и не знаят защо са избягали

Начело на тази група стоят като ръководители - СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ - бивш нар. представител от БЗНС, ЕМИЛ АНТОНОВ - бивш нар. представител, ПАНАЙОТ ЦВЕТКОВ ПОПОВ - бивш адвокат от София избягъл със самолета с МИХАЛАКИЕВ през 1948 година.

Същата група доскоро се е ползвала с известно влияние всред емигрантската маса в Турция. Била е финансирана от Гемето в Америка. Командувала е целия емигрантски живот в Истанбул. Връзела е побойща над емигрантите не гемеговци, обаче авторитета им след спиране на помоща от зеления интернационал от Америка е вече паднал, в резултат на което през 1952 година от същата група се е отделило крилото начело на което е застанал ДИМИТЪР ВАЦОВ от гр. Враца, което се е обявило към страната на ТОНЧО ТЕНЕВ в Париж

Като характерно трябва да се отбележи, че групата на земеделците начело с своя шеф - СКЕРЛЕВ се е поставила почти изцяло на разположение на турската полиция и американското разузнаване, за извършване на диверсионна и бандитска дейност срещу нашата страна. Из нейните среди се вербоват лица които след като бъдат подготвени из разните американски кварта

85 58

се изпращат с разузнавателни задачи в България.

II. ГРУПАТА НА НАЦИОНАЛИСТИТЕ - състояща се от около 25-30 човека все бивши фашисти, легионери цанковисти ратници и др. Начело на тази група стои ЛДБЕН НЕЙКОВ, син на бившия министър Нейков. Намира се на постоянна служба в английското разузнаване, находящо се в зградата - "Апартман" № 42 в съседство с английското консулство. Мнозина от тези емигранти живеят на квартири в града и живеят от подаянията на ИРО, НЕЙКОВ и Английското разузнаване. От същата група се вербоват лица от стража на английското разузнаване и се изпращат с разузнавателни задачи в България.

Понастоящем ръководството на националистите се състои от следните емигранти.

- председател - АНГЕЛ АПОСТОЛОВ АНГЕЛОВ
- секретар - НОВАЧ ДИМИТРОВ ЖЕЛЕЗКОВ
- членове - ПЕТЪР ДИМЪБ ПЕТРОВ
- ИГНАТ ХАЙГЪРОВ
- кан. съвет - ХРИСТО ИЛЧЕВ ДОЛАПЧИЕВ
- ПЕТЪР СТОЯНОВ СИВКОВ
- ГЕОРГИ ПАНДЕЛИЕВ

Освен това от същите си избират две тройки. Едната ще бъде съзаклятническа, която ще държи в респект целата организация на монархистите и за такъв е избран ДОЛАПЧИЕВ. Втората група ще подбира и дава хора на НЕЙКОВ които ще бъдат използвани като диверсанти и ще бъдат винаги във връзка с тези хора, за да ги знае къде са, какво е състоянието им като за отговорник е бил избран - ПЕТРОВ.

III. НАДПАРТИЕН КРЪЖОК - същия наброява около 30 души, който смята че за обединението на емиграцията е необходимо тя да бъде не разпокъсана и на няколко групи, а обединена в една обща емигрантска организация, която да се ръководи от един надпартиен център. Начело на същия стои СТЕФАН ДАЧЕВ и РАДОЙ МАРИНКОВ. Влиянието на същата сред емиграцията не е голямо. Ръководителите й повече от членовете й са на ръководни места в радио " СВОБОДНА ЕВРОПА " от където получават заплати.

IV. ГРУПАТА НА ХРИСТИАН ДЕМОКРАТИТЕ - за сега същата няма привърженици. До 1952 година като отговорник на същата беше - ДИМИТЪР ГРЪНЧАРОВ и имаше малко привърженици, а след заминаването на същия за Западна Германия той остави за свой заместник ТОНД ДОБРЕВ ТОНЕВ от Харманлий. Същия се ползва всред емигрантите като крадец и човек на полицията.

Отношенията на емигрантите едни към други са нито добри нито лоши. Всеки се грижи сам за себе си и гледа със съмнение на близкия си. Не редки явления между тях са крахбите, побойщата, клеветенията пред турската полиция, в резултат на което има и изпратени редица емигранти в затворите и лагерите.

- 4.

86 59

Отношенията на емигрантите към своите " водачи " са също така не особено добри. Последните имат авторитет и привърженици когато дават повече пари отпускани им от " господарите ". През останалото време ги считат за мошеници, които живеят от американските долари, а на обикновенната маса не дават.

31.XII.1958 година
София.

Изготвил О.Р. 5820 С. Спасов

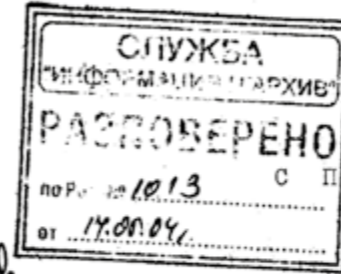
ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

208

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

София
15 април 1954 г.

СТРОГО ПОВЕРЛИВО
Отпечатан в 4 екса

44.4.74.7

*Мурчисов
и неговите с
шуги. се да се
наблюдат до
офанзива и
разработката на
16.4.54*

*Манаев
За изготвяне на
16.11.1974*

*Ваня
Ваня*

ОТНОСИТЕЛНО: Опити за обединението на вражеската емиграция.

1. ДВОРЕЦКА КОНФЕРЕНЦИЯ.

В средата на март т.г., по инициатива на царичката, в Мадрид се е състояла конференция на която са присъствували само доверени на короната лица от Франция САБА КИРОВ и СТЕФАН ГРУЕВ; от САЩ владиката АНДРЕЙ; от Западна Германия-д-р ВЪЛЧЕВ,- от БНФ, /" Български национален фронт"/т; от Венецуела ПАНАЙОТОВ, както и близки на царското семейства СТЕФАН ПОПОВ.

Конференцията е взела следните решения:

1. Дворецът да не подкрепя открито никоя политическа групировка, като работи за обединението на емиграцията.
2. Младите монархисти да членуват в разните емигрантски политически организации, за да ги разлагат отвътре и усилят влиянието на монархистите.
3. При първа възможност да се създаде регентски институт. Като регенти са наелезани КЪОСЛИВАНОВ, ТЕНЕВ и САБА КИРОВ. Обсъдени са били също въпросите за създаването на емигрантски корпус, както и за извеждането на генералтабни офицери от България. С изпълнението на тази задача е бил натоварен МОЛЮВ, който щял да урежда също и прехвърлянията на майка си и на сина на ТЕНЕВ. Конференцията приключила с полагането на клетва за верност към двореца.

2

-2-

II. КОНГРЕСА НА МОНАРХИСТИТЕ.

Конгресът на монархистите ще се състои на 6 май във Франкфурт на Майн. Той ще се обяви в защита на Търновската конституция. На него ще бъдат обсъдени въпросите за обединението на емигрантите за провъзгласяването на регентския институт и за създаването на военния корпус. Конгресът се урежда непосредствено от външното министерство в Бон, което, след последната обиколка на АДЕНАУЕР, се стреми да създаде от нашата емиграция силна политическа групировка.

Ядрото на конгреса ще бъде от кадрите на цанковото "движение". На него ще присъствуват само поканени лица, като ще бъдат обхванати всички течения. До сега са поканени над 50 лица, между които: КЪОСБИВАНОВ, ЦАНКОВ, ГЕЛЕТО, ДИМАНОВ САВО КИРОВ, СТЕФАН ГРУЕВ, ДЯНКО СОТИРОВ, ХРИСТО СТАТЕВ СТЕФАН ПОПОВ, ИВАН ДОЧЕВ и др.

След конгреса седалището на избраните ръководни органи, включително и на правителствените, ако бъдат създадени такива, ще бъде в Мюнхен или във Франкфурт на Майн.

Във връзка с организирането на конгреса, в ръководните емигрантски среди е настъпило раздвижване. Така, след обиколка из западните страни владиката АНДРЕЙ на 29 март е заминал за САЩ; полковник ГОЛОГАНС на 4 април е тръгнал за Испания, след което ще посети Швейцария, за да се срещне със зетя на Д. ВЕЛЧЕВ; все във връзка с конгреса активна дейност във Франция развива търговеца УЗУНОВ, който, след двумесечен престой в Париж, се завръща в Испания.

III. НЕУСПЕХА НА ИНЖ. ТОНЧО ТЕНЕВ В САЩ.

През януари т.г. инж. ТОНЧО ТЕНЕВ посети САЩ за да проагитира пред американските отговорни фактори създаването на новия "Балгарски национален освободителен център"/БНОЦ/, както и да влезе във връзка с намиращи се там българи, които да привлече

3

-3-

към новата формация. Мисията на ТЕНЕВ, обаче, както пред американците, така и пред българите е завършила без успех.

След своя провал в САЩ ТЕНЕВ е писал на МОЛЛОВ да излезе с нова декларация от името на БНОЦ, за да повдигне авторитета му.

За отбелязване е, че в последно време инж. ТОНЧО ТЕНЕВ засилва връзките си с монархистите.

Отпечатано в 4 екз.

Екз. № 1 - II У-ние ДС

Екз. № 2 - III У-ние ДС

Екз. № 3 - III отдел У-ние I ДС

Екз. № 4 - към дело

Съставил: БТ *BT*

Отпечатил: № 2980

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Опитите за обединение между
"Дружеството на бойците и
"Емигрантското дружество"
във Франция.

От началото на настоящата година между ръководствата на намиращите се в Париж организации на изменниците на родината: "Дружеството на бойците" и "Емигрантското дружество" усилено се водели преговори за обединяване на същите в един общ център. Този въпрос е бил предмет на обсъждане и в ръководствата на поменатите организации.

От материалите с които разполагаме може да се направи изводът, че обединението на горните организации не ще засегне тяхното самостоятелно съществуване. Същите ще запазят ръководствата си и самостоятелно ще провеждат събранията си. На последните, обаче, ще присъствуват представители на другата организация.

Обединителният център т.е. обединеното ръководство, съставено от представители на отделните дружества, ще има за задача да координира и насочва дейността на всички дружества.

Това обединение се извършва под натиск на американците, които се стремят да съберат разпръснатите сили на българската вражеска емиграция във Франция.

Във връзка с обединението на поменатите дружества разполагаме със следните данни:

Между КОНСТАНТИН РИНДОВ, председател на "емигрантското дружество във Франция" и част от ръководството на "Дружеството на бойците", привърженици на обединението, било вече постигнато съгласие за обединение по принцип.

Големи трудности възникнали по повод разпределението на ръководните места в бъдещия обединителен център и по-специално,

-2-

по повод избора на председател.

КОНТАСТИН РИНДОВ се стремил да запази за себе си председателското място в ръководството на обединените дружества, като на военните предлагал други три места. Против домогванията му, обаче, са се обявили както някои членове от ръководството на "Емигрантското дружество", между които МИЛКА КРАУС и МОЛЛОВ, така и военните, които, доколкото били съгласни с обединението, желали то да се осъществи под ръководството на САВА КИРОВ - почетен председател на "Дружеството на бойците".

Причината за настроението срещу РИНДОВ бил стремежът му да използва служебното си положение за лични облаги. Освен това, всред военните се разпространявал слухът, че РИНДОВ е в наша услуга.

По въпроса за обединението всред военните са се проявили две тенденции. Една част от членовете на ръководството на "Дружеството на бойците", а именно БОНЧО ДИМИТРОВ, БАНКОВСКИ и БАШЕВ, се обявили за обединение, а другата, начело с ИВАН ГОЛОГАНОВ против обединение. Надделяли първите. При това положение ИВАН ГОЛОГАНОВ се стремил поне да издигне кандидатурата на свой доверен човек и се обявил против тази на РИНДОВ.

Първоначално американците подкрепяли РИНДОВ и уговаряли ИВАН ГОЛОГАНОВ да приеме кандидатурата му, но впоследствие, предвид непреклонността на последния, отстъпили.

Противниците на РИНДОВ в "Емигрантското дружество" МОЛЛОВ, ЖЕЧО ТЕНЕВ, МИЛКА КРАУС и др. издигнали кандидатурата на проф. ХРИСТОФОРОВ. Последният, обаче, имал най-слаби изгледи за успех.

Разногласията всред ръководството на "Емигрантското дружество" по въпроса за обединението са довели до проваляне на годишното събрание на същото дружество. Събранието е било насрочено за 24 април т.г. Следвало е да бъде изнесен отчетен доклад за дейността на дружеството през годината, да бъде избрано ново ръководство и да бъде разгледан въпросът за обединението с "Дружеството на бойците".

На събранието са присъствували и част от членовете на ръководството на "Дружеството на бойците", привърженици на обединението. Противниците на обединението ИВАН ГОЛОГАНОВ, инж. ЯНКОВ и САВА КИРОВ не са присъствували.

На събранието противниците на РИНДОВ са излезли на организирана борба срещу него.

-3-

68

МОЛЛОВ, подкрепен от МИЛКА КРАУС и ЖЕЧО ТЕНЕВ, внесъл предложение, с което искал сменяването на РИНДОВ като председател и отсрочването на годишното събрание. Последното си искане МОЛЛОВ мотивирал с това, че в ръководството съществуват сериозни разногласия, че докладът е неподготвен и че ръководството няма становище по важни въпроси, какъвто е този за обединението на дружеството с "Дружеството на бойците". Въпреки, че много държал за провеждането на това събрание, РИНДОВ накрая отстъпил пред настояванията на МОЛЛОВ и други от "Емигрантското дружество" и БАНКОВСКИ и СПАСОВ от "Дружеството на бойците". Особено нападателен бил СПАСОВ. Годишното събрание било отложено за 24 Май, а впоследствие за 12 юни т.г.

В борбата си срещу РИНДОВ и за настройване на военните срещу него, СПАСОВ използвал издаването преди списания "Нова България", в което РИНДОВ е помествал статии, насочени срещу военните. Същото списание СПАСОВ получил от УГРИНОВ - привърженик на ТОНЧО ТЕНЕВ.

Противниците на РИНДОВ от "Емигрантското дружество" излезли със свой проект за ново ръководство на същото дружество, в състава на което влизат: МОЛЛОВ, МИЛКА КРАУС, ЖЕЧО ТЕНЕВ и анархистите ИВАНОВ и ДРАГАН ДРАГАНОВ. Този състав на ръководството обаче не се подкрепил от военните. Последният факт, щял още повече да доложи обстановката при провеждане на годишното събрание на "Емигрантското дружество".

Американците настоявали обединението да бъде осъществено по-скоро и упражнявали натиск върху ръководствата на дружествата. Така, те са блокирали сумата 240.000 франка, предназначена за "Емигрантското дружество", като са обещали да я освободят след обединението му с "Дружеството на бойците".

25.V.1955 год.
С о ф и я.

ИЗГОТВИЛ: Стамболов

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

210

СТРОГО ПОВЕРТЕЛНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието и дейността на вражеската емиграция в Западна Германия.

27.V.55г.

По намиращите се у нас сведения в Западна Германия и Западен Берлин има около 900 българи емигранти, разселени по места, както следва: Мюнхен - около 180 души, Штутгарт - около 60 души, Франкфурт на Майн - около 60 души, Хамбург - около 25 души, Гермерсхайм - около 210 души, Западен Берлин - около 100 души, лагер "Валка" - около 10 души, Дармщад - около 12 души и останалите в различни градове - Аахен, Висбаден, Регензбург, Карлс-Руе, Аугесбург, Ботроп, Кьолн, Брауншвайг и др.

Българската емиграция може да се раздели на две групи:

1. НЕВЪЗВРЪЩЕНЦИ - емигрирали като работници и студенти преди и по време на Втората световна война. Една част от тях са придобили немско поданство, устроили са са добре и са запазили своите морални качества. По-голямата част, обаче, по време на Втората световна война и непосредствено след нея са се занимавали с черна борса, кражби и разни спекулации. Морално битово разложени. В повечето случаи това са фашизирани елементи - синове и дъдери на заможни родители. Участвуват активно в контра-революционните организации на вражеската емиграция. Оглавяват и ръководят някои от тях и се използват от местните и окупационни разузнавателни органи.

2. ИЗМЕННИЦИ НА РОДИНАТА - избягали от страната ни при отстъплението и разгрома на германската фашистка армия - лица от бившите правителства, бивши обществени фашистки ръководители, бивши

-2-

185

офицери и полицаи и други фашистки елементи, уличени в престъпленя и издевателства над нашия народ. Това са заклетии врагове на Народната Република България, свързани с местните и окупационни разузнавателни органи; Такава, избягали след разтуряне на окупационното крило на Българския земеделски народен съюз, чийто водачи - ГЕОРГИ МИХОВ ДИМИТРОВ/ГЕМЕТО/ подпомогнат от американската легация в София избяга от страната през 1945 година, а НИКОЛА ПЕТКОВ бе осъден на смърт през 1947 година. В сред тази категория се срещат и такива, които са избягали само под влияние на вражеската пропаганда, без да са извършили конкретни престъпления.

В момента са ни известни следните контра-революционни организации на българската вражеска емиграция в Западна Германия:

ПОДКОМИТЕТ НА "БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ"-
ГРАД МЮНХЕН, Elisabethstraße № 7.

Подкомитета е учреден през месец ноември 1949 година в град Мюнхен, с представители на следните политически групировки: бившето опозиционно крило на Българския земеделски народен съюз /НИКОЛА ПЕТКОВ/, опозиционното крило на бившата Българска социал-демократическа партия, на бившата Демократическа партия и интелектуалци.

Програмата на подкомитета на "Българския национален комитет" - град Мюнхен, в общи линии се свежда до следното:

Да ръководи и направлява дейността на всички български емигрантски организации на територията на Западна Германия за борба срещу Народна Република България, Съветския Съюз и страните с народна демокрация.

Да представлява емигрантите пред местните и окупационни власти, пред международните емигрантски организации и други съюзи.

Да издава печатни пропагандни материали срещу Народна Република България.

Да урежда вечеринки, забави и пр. за българската емиграция, с цел вербоване на привърженици на "Българския национален комитет".

Да събира и раздава материални помощи.

Понастоящем подкомитетът има следния състав:

ЦВЕТАН БОРИСОВ ПЕНЕВ - председател на подкомитета на "Българския национален комитет". Роден е на 1.I.1923 година в град Лом. През 1941 год. заминал в Австрия като студент. През

186

-3-

1944 година задържан във Виена от ГЕСТАПО заради участието му в революционния комитет - Отечествовен фронт. Женен за австрийка. За последен път бил в България през 1946 година, след която дата минава на вражески позиции. През 1948 година е бил избран за председател на подкомитета на "Българския национален комитет" в гр. Инсбург - Австрия, а през 1952 година за член на екзекутива на "Българския национален комитет". Има сигнали, че е сътрудник на френското разузнаване.

Инженер ДОЙЧИН СТОИЧКОВ ПЕНЕВ - активен член на подкомитета. Роден на 20.IV.1911 година в с. Яна, Елин-Пелинско. Завършил е школа за запасни офицери и има чин поручик. Заминал за Германия през 1941 година, за да следва.

ГЕОРГИ НОВЕВ НОВЕВ - редактор на вестник "Свободна и независима България" - орган на подкомитета на "Българския национален комитет" в град Мюнхен. Роден на 30.VIII.1904 година в град Сливен. По професия - журналист.

ЯНКО ХРИСТОВ МИНОВСКИ - юридически съветник на подкомитета на "Българския национален комитет" - град Мюнхен. Роден на 6.IV.1920 година в град Търново. Избягал в Западна Германия от Източен Берлин по време на фестивала през 1951 година.

Дейността на подкомитета се изразява в следното:

Легализира всички новопристигнали емигранти - българи, като за целта поддържа връзки със съответните местни и окупационни органи, като Баварското министерство на вътрешните работи, Военната разузнавателна американска служба M.I.C., град Мюнхен - Am Mählstraße № 5 и др.

Разпространява своите и тези на "Българския национален комитет" печатни произведения. Редактира и издава вестник "Свободна и независима България" на немски език и списание "Родина" на български език.

Поддържа връзки с контра-революционните организации на вражеската емиграция от другите народнодемократични страни, както и с интернационални такива, като Интернационале реско комите, REKOFOS, INKORPORÉ и др.

Подкомитета е придобил положението на официален представител на емиграцията пред местните власти. Местните органи се отнасят за справки по отделни емигранти винаги до него.

-4-

КЛОН НА "БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ"/БНФ/- ГР.МЮНХЕН.

Клона на "Българския национален фронт" е изграден през месец март 1949 година в гр.Мюнхен и обединява членове и привърженици на бившите фашистки организации - "Съюз на българските национални легиони", "Ратничество за напредъка на българщината", "Български съюз Отец Паиси" и други фашизирани елементи, непримирими врагове на народната власт.

Клоновото ръководство на "Българския национален фронт" се намира в град Мюнхен - Алах, Шлиофах 4 и има следния състав:

✓ Д-Р ДИМИТЪР ИЛИЕВ ВЪЛЧЕВ - член на изпълнителния секретариат на "Българския национален фронт", ръководител на клоновото ръководство на "Българския национален фронт" и главен редактор на вестник "Национална България" - орган на "Българския национален фронт". Роден е на 27.IV.1899 година в гр.София. По професия адвокат - завършил право в Германия, бивш член на водаческия съвет на бившата фашистка организация "Съюз на българските национални легиони". Бивш директор на германската пропагандна агенция "Велт-прес" - София. В края на 1944 година избягал за Австрия, а понастоящем в град Мюнхен. Осъден задочно на смърт. Имаме сигнали, че ВЪЛЧЕВ поддържа връзка с Бонското разузнаване и изпълнява негови поръчения.

✓ КИРИЛ ИЛИЕВ ЕВДОКИМОВ - активен член на клоновото ръководство на "Българския национален фронт". Роден на 26.VIII.1920г. в град Видин. Като ученик е бил активен член на бившата фашистка организация "Съюз на българските национални легиони". През 1939 г. заминал за Германия да следва зъболекарство. Женен за немкиня. Занимава се с търговия. Има данни, че е сътрудник на американското разузнаване.

✓ ГЕНЧО ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ - активен член на клоновото ръководство на "Българския национален фронт" в град Мюнхен. Роден на 27 юни 1919 година в гр.Червен бряг. Като ученик е членувал в "Съюза на българските национални легиони". Заминал в Германия през 1938 година като студент. Има данни, че в миналото е сътрудничел на ГЕСТАПО, а сега на американското разузнаване.

187

-5-

✓ МИХАИЛ ГЕОРГИЕВ БАЛСАМОВ - член на клоновото ръководство на "Българския национален фронт". Роден на 6.I.1900 година в град Ямбол. По професия - адвокат. През 1950 година избягва със самолет в Турция заедно с жена си, от където заминава в Германия - град Мюнхен. Понастоящем работи в радио "Гласът на Америка" - град Мюнхен.

Дейността на "Българския национален фронт" в Германия се изразява във вербоване на привърженици, в издаване на вестник "Национална България" и развиване на злостна клеветническа пропаганда, чрез радио-станциите "Свободна Европа" и "Гласът на Америка", в чиито български отдели работят изключително националисти - привърженици на "Българския национален фронт". За повечето от ръководителите на "Българския национален фронт", както и за тези работещи в радио-станциите, имаме сведения, че сътрудничат на американското и немско разузнавания.

В последно време "Българския национален фронт" печели все повече привърженици в Западна Германия.

"БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ" - БНД, ЗАПАДЕН БЕРЛИН.

Вражеската емигрантска организация "Българско национално движение" е учредена на 25.III.1953 година в Западен Берлин.

По своите цели и задачи организацията е близка до "Българския национален фронт" - град Мюнхен.

В устава на "Българското национално движение" е отбелязано, че то е организация стояща над интереса на политическите партии и се бори за обединение на всички емигрантски групи на "надпартийна основа" за борба срещу комунизма. Като основна цел "Българското национално движение" си поставя борба в тясно сътрудничество със западните сили за "освобождение" на България, сътрудничество с международни институти с оглед бъдещото включване на България в "Обединена Европа", поддръжка на емигрантите и защита на интересите им пред местните и окупационни власти и пр.

Ръководството на организацията се осъществява от 5 членен комитет и 3 членна контролна комисия и има следния състав:

✓ ИВАН ВЛАДИМИРОВ ДОБРИЛОВ - председател на "Българското национално движение". Роден на 2.VIII.1912 година в град Лом. Заминал за Германия през 1937 година като студент. Женен за германка, от която има две деца. До 1950 година живял в Демократичен Берлин, след което е преминал в Западен Берлин.

188

-6-

189

✓ РАЧО ЕНЕВ ИРИНЧЕВ - заведущ отдел "социален и емигрантски". Роден на 29 ноември 1918 година в град Русе. През 1938 год. заминал в Чехословакия като студент, от където впоследствие отива в Германия.

✓ ЗАХАРИ ВАСИЛЕВ ЖЕЧКОВ - заведущ отдел "спорт, информация и т.н.". Роден на 20 юни 1921 година в град Бургас. Заминал за Германия през 1941 година.

✓ ТОДОР КЛЕВАРОВ - заведущ отдел "култура". Роден на 20.XII.1916 г. в гр. Русе.

✓ ПЪРВАН РАДЕВ ПЪРВАНОВ - председател на контролната комисия. Роден на 25.XII.1916 година в гр. Айтос. Заминал за Германия през 1938 година като студент.

✓ ИВАН АТАНАСОВ ТИМЧЕВ - член на контролната комисия. Роден на 23 март 1909 година в с. Горни Порои, Македония. Заминал за Германия през 1942 година да специализира като тютюнев експерт.

✓ АЛЕКСАНДЪР ТОДОРОВ ЖЕКОВ - член на контролната комисия. Роден на 1.XI.1917 година в гр. София. Заминал за Германия през 1941 година като студент.

За почетен председател на "Българското национално движение" е избран крупния търговец и приближен на царския двор ТОДОР ПЕТРОВ ДИМАНОВ, живущ понастоящем в Испания.

Дейността на "Българското национално движение" се изразява в организирането и провеждането на събрания, вечеринки, излети и др., на които се води вражеска пропаганда и вербоват нови членове; подпомагане на емигрантите и бягащите българи в Западен Берлин пред местните и окупационни власти при уреждане положението им; раздаване помощи получени от американците, както и на такива събирани от по-богатите българи; издава свой бюлетин, от който до сега са излезли 2 броя; събира сведения относно нашите представителства и колонията в Германската демократична Република и пр. За някои от ръководителите имаме данни, че са в услуга на вражеските разведки. По наши данни напоследък организацията развива слаба дейност, което се обяснява с липсата на достатъчно средства.

"БЪЛГАРСКИ ПРИЯТЕЛСКИ КРЪГ" - ГРАД ШУТГАРД.

До 1951 година българите - емигранти в град Шутгард бяха организирани в ИМКА/ИВКА. След тази дата неизвестно по чия инициатива те престават да членуват в тази организация и изграждат

-7-

190

"Български приятелски кръг".

Ръководството на "Българския приятелски кръг" има следния състав: председател - БАЧЕВ, секретар - ТОДОРА ЗАУТМАН и член - АНГЕЛ АНГЕЛОВ, който поддържа контакт с "Българския национален фронт" - Мюнхен. През април 1954 година члена на клоновото ръководство на "Българския национален фронт" - ГЕНЧО ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ е провел съвещание с ръководството на "Българския приятелски кръг". Повече данни за организацията и ръководителите ѝ нямаме.

СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ "РОДИНА".

777

За провеждане на масова политическа дейност и вербоване на привърженици през 1952 година подкомитета на "Българския национален комитет" в град Мюнхен изгради социален комитет "Родина". "Родина" организира и провежда забави, вечеринки, чествания, събира и раздава помощи.

През м. декември 1954 година е било избрано следното ръководство:

ПЕТКО ЙОТОВ ДИКОВ - председател. Роден на 28.VI.1911 г. в село Леси дрен, Тетевенско. Заминал в Германия през 1941 год. като студент. Понастоящем е притежател на кино в град Мюнхен.

ГЕНО МИЛЧЕВ СИРАКОВ - подпредседател. Роден на 29 декември 1915 година в град Плевен. Занимава се с търговия в град Мюнхен.

ДРАГАН ГЕОРГИЕВ ДИМИТРОВ - касиер.

Членове:

ГЕОРГИ НОЕВ НОЕВ - виж ръководството на "Българския национален комитет".

КИРИЛ ХАРАЛАМПИЕВ - роден на 2.VII.1919 г. в град Сливен. Понастоящем доцент по български език в университета град Мюнхен.

Цялото ръководство е под влияние на ГЕОРГИ НОЕВ НОЕВ.

"ОБЩОБЪЛГАРСКО КУЛТУРНО И СОЦИАЛНО ДРУЖЕСТВО" - ГР. МЮНХЕН.

Учредено е на 27.III.1953 година по инициатива на "Българския национален фронт". Ръководството му има следния състав инж. АЛЕКСАНДЪР ТАБАКОВ - председател, д-р ДИМИТЪР ЛЕДЖЕВ - под-

-8-

председател, роден през 1920 г. в град Брацигово. До заминаването му в Германия е бил активен член на "Съюза на българските национални легиони". За Германия е заминал през 1941 година, като студент и понастоящем живее в град Мюнхен.

Съветници:

ЕВДОКИМ ИВАНОВ ЕВДОКИМОВ - работи като завеждащ отдел при радио "Свободна Европа". Роден на 14.III.1919 година в гр. Видин. Като ученик е бил активен член на "Съюза на българските национални легиони". През 1946 година е заминал за Швейцария от където се е прехвърлил в Западна Германия. Понастоящем живее в град Мюнхен.

ГЕНЧО ХРИСТОВ ГЕНЧЕВ - виж ръководството на "Българския национален фронт".

СЛАВЧО МАНЧЕВ КАЛОЯНОВ - роден на 3.VIII.1919 год. в с. Гурково, Видинско. Заминал за Германия през 1939 година като студент. Понастоящем живее в град Мюнхен.

ХРИСТО НИКОЛОВ ГЪДЕЛЕВ - роден на 16.II.1916 година в град Първомай. Като ученик е бил активен член на "Съюза на българските национални легиони". От 1942 год. до 1944 година е бил на служба в българската фашистка полиция. От България е избягал през септември 1944 година заедно с оттеглящите се хитлеристки войски.

КИРИЛ ИЛИЕВ ЕВДОКИМОВ - председател на контролната комисия. /Виж ръководството на "Българския национален фронт".

"БЪЛГАРСКА ВОЙСКОВА ЧАСТ В ЗАПАДНА ГЕРМАНИЯ."

През месец ноември 1951 година американските окупационни власти са формирали във Франкфурт на Майн "Българската войскава част" наброяваща 200 члена т.е. една рота с 4 взвода. Вербоването на войнишките чинове е станало чрез "Българския национален комитет" и неговите подкомитети в Западна Германия, Австрия, Франция, Италия и секцията в Триест. Подбора е извършен преди всичко от средата на изменници на родината избягали след 9.IX.1944 година - съмишленици на "Българския национален комитет". "Ротата" спада към войсковите части ЛАБОР СЕРВИС КОМПАНИ - 4093. През 1953 год. "войсковата част" е била преместена в град Кайзерс - лаутер, а понастоящем се намира в градчето Гермерсхайм. Щаба на Г. С. Сер. се намира в Хайделберг. Представител на щаба в град Франкфурт на Майн е майор МЕСИНА, а отговорника за работата в "Българската войскава част" е капитан ФОРСТЕР.

"Българската войскава част" има следния команден състав:

192

-9-

Капитан БОРИСЛАВ ПАНАЙОТОВ БАЙЧЕВ - началник щаба и строеви командир. Роден е на 9.VII.1919 година в гр. Коларовград. Като ученик е бил член на "Съюза на българските национални легиони". Завършил е школа за запасни офицери. Вземал участие в Отечествена-та война като пилот. След 9.IX.1944 година става активен член на опозиционното крило на "Българския земеделски народен съюз" /НИКОЛА ПЕТКОВ/. Избягал от България през 1948 година.

Съдия е член на подкомитета на "Българския национален комитет" в град Мюнхен. Има собствена кръчма и лека кола, морално и битово разложен.

Поручик АТАНАС ГЕОРГИЕВ АТАНАСОВ - член на щаба, роден е на 8 септември 1925 година в село Бисер, Харманлийско. Като ученик е бил под влияние на "Съюза на българските национални легиони". След 9.IX.1944 година за вражеска дейност е бил осъден на една година затвор.

През 1950 година е избягал в Гърция. От 1952 година се намира в "Българската войскава част" в Западна Германия, като политически командир. В "ротата" е събирал и членски внос, който е изпращал на подкомитета на "Българския национален комитет" в Мюнхен. При приемането на нови хора в "ротата", както и при произвеждането на офицерите и войниците в по-горен чин мнението на АТАНАСОВ е било винаги меродавно.

Подпоручик ЖЕЛЯЗКО СТОЯНОВ ТЮФЕКЧИЕВ - взводен командир. Роден на 1.VIII.1924 година в с. Горска поляна, Средецко. Като ученик е бил член на "Бранник" - организация на българската национал-социалистическа младеж. През 1950 година избягал в Турция, където е провеждал следствие на новодошлите емигранти и получените сведения предавал на американците. Във "войсковата част" е от м. август 1952 година.

Подпоручик ВЛАДИМИР АСЕНОВ ПЕТРОВ - взводен командир. Роден на 9.V.1923 година в град София. Избягал през 1949 година в Югославия, а от там през Италия в Западна Германия. Съдия няма конкретни престъпления, избягал под влияние на вражеската пропаганда.

Поручик ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ - взводен командир. Роден на 26.VI.1919 г. в с. Хаснаково, Хасковско. Следвал е медицина но не е завършил. За вражеска дейност през 1947 година е изпращан в трудово-възпитателно обзектите, от където е бил освободен през 1948 година. Същата година е избягал в Турция, а от там в Италия

-10-

където е бил член на подкомитета на "Българския национален комитет" Феддфебел ВАСИЛ КОСТОВ РУСЕВ, ДИМИТЪР К. ПРОДАНОВ и ГЕО ИВАНОВ - всички бивши членове на опозиционното крило на "Българския земеделски народен съюз" НИКОЛА ПЕТКОВ.

О ЛЕКЛО, СНАРЯЖЕНИЕ ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.

Войниците имат по две униформи : работни - черни и парадни - с тъмно зелен защитен цвят. На парадната униформа високо на лявия ръкав има отличителен знак с надпис България.

Въоръжени са с полу-автоматични американски карабини. Имат оръжен и вещеви складове.

Занятията се водят по взводове от 6 - 8 часа дневно. След занятията свободните от наряд могат да излизат, но не по-рано от 18 часа след обед. Често се правят инспекции от американски офицери. Провеждат се също бойни учения и стрелби. Реда в "ротата" е съгласно американския военен устав, а командите се подават на английски език.

"Ротата" се използва за охрана на бойни и вещеви складове.

Освен безплатната храна войнишките чинове получават заплати съобразно званието и длъжността от 160 до 550 марки.

Дисциплината е на ниско ниво, на карьеристична база се води борба между БОРИСЛАВ БАЙЧЕВ и ЖЕЛЯЗКО ТУРЕКЧИЕВ от една страна и АТАНАС АТАНАСОВ и ДИМИТЪР ВЪЛКОВ от друга. В морално отношение болшинството от състава е разложен.

"Българския национален комитет" е правил няколко пъти опити пред американците да се увеличи състава на войсковата част, като се създаде втора "рота", но до сега тези опити са били неуспешни. С това "Българския национален комитет" преследва политически и материални цели.

Между отделните контрареволуционни организации на вражеската емиграция съществуват известни противоречия. Подкомитета на "Българския национален комитет" отрича "Българския национален фронт", като "демократична" организация, която може да представлява емиграцията наричайки ръководителите на "Българския национален фронт" фашистки. Страниците на органа на подкомитета на "Българския национален комитет" в Мюнхен се пълнят с нападки към "Българския национален фронт". Последния от своя страна нарича представителите на "Българския национален комитет" съдружници и агенти на комунисти-

193

-11-

те. Всички опити за примиряване до сега са несполучливи. Члена на подкомитета на "Българския национален комитет" ГЕОРГИ НОЕВ поддържа връзка с хората на "Българския национален фронт".

Въпреки близостта на "Българското национално движение" и "Българския национален фронт" между тях съществуват противоречия. "Българския национален фронт" се стреми да оформи "Българското национално движение" като своя секция в Западен Берлин, докато председателя на "Българското национално движение" - ДОБРИЛОВ е против това. Становището на ДОБРИЛОВ е продуктивно от страха му да не бъде засенчен и желанието му да се представи като "голям ръководител" на българската емиграция. Все пак, определено може да се каже, че "Българското национално движение" и неговите ръководители са склонни за съвместна дейност с "Българския национален фронт" и са решително против "Българския национален комитет".

По линия на вражеската емиграция да ни бъде оказана следната помощ:

1. Да ни се даде възможност да ползуваме материалите и документите с които разполагат както за отделни емигранти, така и за вражеските емигрантски организации.
2. Дотолкова доколкото имат възможност да ни улесняват и подпомагат при проучването на интересуващи ни лица.
3. Да ни оказват съдействие при провеждането на специални мероприятия по отношение на отделни лица работещи активно срещу нашата страна.
4. Да ни оказват съдействие при извеждането на наши обекти за Западна Германия от и през ГДР.
5. Да бъдат улеснявани от органите на ГДР завръщащите се наши емигранти от Западна Германия при преминаване на между-зоналната граница.
6. Да ни оказват съдействие при ободжването на временно-пребиваващи наши граждани в ГДР, когато това е необходимо.
7. Получени данни от тяхни източници отнасящи се за българи да ни бъдат своевременно давани.
8. Да се установи дали "войсковата част" се използва като контингент на капиталистическите разузнавания за вербоване на агентура с цел прехвърлянето ѝ в Народна Република България.

194

-12-

9. Да се установи дали на територията на Западна Германия съществуват школи, в които се подготвя агентура за работа среду Народна Република България.

27.V.1955 година
С о ф и я.

195

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

211

Ил. Везмес

Строго секретно!

По донесение на „Данко“
от 15 май 1956г.

12 145

КРДОПБДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБДСРСБНА

При Европейския съвет се обсъждал въпроса за създаването на банка, която да финансира вражеските емигранти от народните демокрации. До сега такава банка не съществувала и финансирането на изменниците ставало от счетоводството към "Европейския съвет за финансиране на бегълците." Щели да бъдат отпуснати за изменниците в Австрия 10 мил. долари.

Голяма част от бегълците вече напуснали Австрия и се прехвърлили в Западна Германия. Останалите се приспособили към стопанския живот на Австрия и не представлявали голяма тежест за тази страна.

Източника е съобщил, че ГЕОРГИ ПЕТРОВ - ПУРКО го подканя да организират емигрантска надпартийна антикомунистическа организация, обединяваща всички емигранти.

2.VI.1956

София

Написано в 1 екз.

Изготвил : № 5828

Написал: № 2980

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

212

7 от 200
8. министер
за чужденци
5. К. М. С.
29. 4. 57.

Строго секретно! 85

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Обстановката в Турция по линия на вражеската емиграция и разузнавателните центрове.

През изтеклото тримесечие в дейността на вражеската емиграция особени промени не са констатирани. Изтеклия период подчерта, че организациите сред изменниците не живеят организационен живот. Изключение от това /до известна степен/ правят гететовци, които отново имат свой клуб и се събират в него. За същите са придобити данни, че в края на 1956 год. 21 октомври са образували младежка секция към подкомитета в състава на чието ръководство влизат предимно нови изменници.

Ръководството на подкомитета продължава да в не пълно. Понастоящем същото се представлява само от СТРАТИЯ СИДЕРОВ СКЕРЛЕВ.

През изтеклия период са разселени около 15 изменника, единадесет от които са изпратени в американската армия в Западна Германия, един за САЩ и останалите за Белгия. Уреден е въпроса за разселването на група от 80 изменника за Белгия.

По данни на наш сътрудник в Турция остават ония от изменниците, които не се подпомагат от ИРО и сами осигуряват издръжката си.

Броят на изменниците намиращи се понастоящем в Турция не ни е известен. Предполагаше се, че в началото на периода той е около 90. По-късно получените данни, обаче, опровергават това и може да се предполага, че сега, преди изселването на групата за Белгия, те надвишават 100.

По отношение на вражеските разузнавателни центрове през изтеклия период не са придобити данни и обстановката около тях остава вобщо не известна.

3 април 1957 год.

СЪСТАВИЛ,
Капитан: *[Signature]*

784

Из архивите на

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

213

64

Копирана
за сведение
25. 4. 57.

3. 1. 58.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА 89

Строго секретно!

СПРАВКА

ОТНОСНО: Получената информация от Турция през м. ноември 1957г. по линия на вражеската емиграция.

В град Истанбул е имало около 45 изменници на родината, от които 30 живели в чифлика "Кючук су", а останалите на квартири в града. В града живеели Стратия Скерлев, Войнов, Райчо Георгиев, Стефан Кашев, Димитър Бурделов, Иван Македонски, някой си бай Коце, двамата моряци и др. Наскоро в чифлика били пристигнали 4 нови емигранти - 2 от Лом, един от Вазовград и някой си бай Димитър от гр. ~~Добрич~~ град.

След бягството от чифлика на двамата изменници на родината в нашата страна с колата на чифлика, режимът в последния бил станал много строг. Излизането на изменниците ставало със специално разрешение, а охраната и бдителността в чифлика били засилени.

Общо настроението на изменниците в Турция било много лошо. Почти всички, даже и лидерите, не виждали никаква перспектива за своето бъдеще. Филиалът на помощната организация в Турция щял да ликвидира със своята дейност. Между изменниците усилено се говорело, че американците щели да прекратят всякаква помощ за тях и чифлика щял да бъде закрит. На една част от изменниците на родината щяло да се даде турско гражданство, а останалата част щяла да бъде разселена в Белгия и САЩ. Във връзка с това служителите в американското консулство провеждали усилена

785

Из архивите на ДС

-2-

90

агитация за записване на младите и здрави изменници на родината за американската армия. Шест, седем души изменници на родината са били проагитирани от консулски служители, но впоследствие отказали.

Стратия Скерлев преди известно време бил подал молба да му се разреши местно жителство, но такова категорично му било отказано. Съдия бил искал известна сума от ИРО с цел обработване на някаква нива, но това също му било отказано. Скерлев много искал да остане в Истанбул, но се съмнявал, че местните власти ще му разрешат това.

Димитър Бурделов, Коста Кирчев и Александър Цанков чакали визи за САЩ. Последния бил получил от своята леля в САЩ, декларация, че тя ще поеме издръжката му, а така също и разноските по пътуването му.

На някаква амигрантска сбирка в САЩ, представител на американското правителство бил заявил, че за в бъдеще от САЩ емиграцията можела да очаква само морална помощ. Заявил бил също, че съществуващите емигрантски организации били отживели времето си и ръководителите им трябвало да помислят за нова реорганизация.

Подкомитетите на БНК и БНФ не провеждали никаква дейност в Турция.

Групата определена за Белгия, очаквала всеки момент да получат визи.

28 ноември 1957 год.

С о ф и я

Изготвил: № 5820 - *Сколов*

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

214

6

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на българската вражеска емиграция в Австрия.

По данни от 1956 год. броят на вражеската емиграция в Австрия възлиза на около 230 души, по-голямата част от които живеят във Виена. Български изменници на Родината има и в градовете Грац, Залцбург, Велс, Лесбен и Клегенфурт.

Привърженици на възгласявания от Генето БНК в цяла Австрия са около 40 души. Дейността на тази организация се ръководи от подкомитета на БНК във Виена. В състава на подкомитета понастоящем влизат: д-р ДОНИ ДОНЕВ, председател; АПОСТОЛ Хр. МАТАКИЕВ, каснер; БОРДАН БЕЛЧЕВ, домакин; РАСИЯ НАВРОДИЕВ, завеждач връзките с чуждите организации; ПЕО ДИМИТРОВ, председател на контролната комисия и ИВАН НЕДЯКОВ и д-р ПАРУШ БОЛАКОВ, членове на същата комисия.

Подкомитета във Виена, от изграждането си през 1956 г. насам, се стреми да подобри позициите на генетовците сред българската колония в Австрия, разочарована от тях след завръщането на

и в България и полага усилия постепенно да овладее ръководствата на различните организации на българите в Австрия. Особен интерес той проявява към градниарското дружество във Виена. За спечелването на градниарите подкомитетът разчита на ПЕО ДИМИТРОВ и ИВАН НЕДЯКОВ - градниари членове на подкомитета и на ТРИФОН БАЛЧЕВ, известен градниар в Мьодлинг - в района на Виена. Членовете на подкомитета проявяват особено внимание също и към поводошките в Австрия изменници на Родината. Но за членове на БНК подкомитетът държи да бъдат приемани само строго проверени лица, предварително изпълнява известни поръчения.

Главната дейност на някои членове на подкомитета се състои в събиране на шпионски сведения за България, обработване на наши граждани да се обхват за невъзвращени, разпространяване

- 2 -

7

печатните издания на БНК и пр.

Членовете на подкомитета *д-р Соколов* д-р ДОНЕВ и АПОСТОЛ МАТАКИЕВ, ЙОРДАН БЕЛЧЕВ и ВАСИЛ МАВРОДИЕВ и други геметовци като МАРИЯ ЦВ.БЛИЗНАКОВА, ГЛАДСТОН КРАЙЧЕВ и др. се стремят да влизат в контакт с всеки надеждош български гражданин, с цел да получат сведения от него или да го склонят да измени на Родината. Пред новодошните в Австрия наши граждани те се показват крайно внимателни и услужливи. Оказват им помощ при парични преводи, намиране на евтина квартира, уреждане на въпроси с полицията и пр.

С всички средства геметовци се стремят да скриват истината за нашата страна пред българите в Австрия. Голями, но безуспешни усилия положили те за осуетяване идването на делегацията на българите градинари в България през февруари 1957 г.

Работейки за радио "Свободна Европа" чрез свои доверени лица АПОСТОЛ МАТАКИЕВ събира сведения за България и развива активна вражеска дейност срещу нашата страна.

В дома на МАРИЯ БЛИЗНАКОВА се намира американското бюро за подпомагане на бегълци от народно-демократичните страни.

Финансова подкрепа подкомитета получава от американците посредством комитета "Свободна Европа" и от богати българи търговци в Австрия и Западна Германия. През 1957 год. ИВАН НЕДЯНКОВ му е дал материална помощ в размер 16.000 шилинга. След като е станало известно намерението на американците за сътрудничеството на тяхната помощ за вражеската емиграция, погледите на геметовци все повече се насочват към такива източници за получаване на материални средства.

В Австрия понастоящи съществуват и националистическа група, наброяваща около 20 души изменници на Родината, болшинството от които са продавачи на зеленчуковия пазар. Ръководител на групата е ДЪМО ЗАФИРОВ ДЪМОВ, който събира сведения за нашата страна и прави вербовки. Негови сътрудници са СТОЯН ТОДОРОВ, КИРИЛ РАЙЧЕВ, ИВАН НЕЙКОВ и др.

Под прикритието на "Черковната организация" чийто център е в гр. Залцбург, развива вражеска дейност срещу нашата страна изменникът на Родината ГЕОРГИ ПЕТРОВ /ПУРКО/. Дейността му се състои в събиране на сведения от наши граждани и вербовка на такива. Негови помощници са ИВАН ГУНЧЕВ, ДИМИТЪЛ ЕНЧЕВ, АВРАМ ДАВИДОВ и др.

- 3 -

8

ГЕОРГИ ПЕТРОВ редовно посещава лагера за изменници в Залцбург, където има и своя канцелария.

Членовете на тези организации също се стремят да печелят за свои привърженици новодошните българи в Австрия и влизат в контакт с тях.

Изменниците на Родината в Австрия дават сведения за нашата страна и на филмалите на радио "Свободна Европа" в градовете Залцбург, Вена, Грац, и Виена.

8 януари 1958 год.

С о ф и я

Написано в 4 екс.

Екс. 1 _____
 Екс. 2 _____
 Екс. 3 _____
 Екс. 4 _____
 Написала ДС - 7

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1663
Превод от френски!

Получено от Зрава
на 24.II.1958 година.

Ние обядвахме с Милна Генадиева в малкото канче, което тя държи на 47 км. от Париж. Тя беше вложила в тази работа около десет милиона, но резултатите до сега не изглеждат задоволителни. Тя изостави службата си в агенцията, но продължава да упражнява длъжността си в Радиото.

Тя е изоставила също всякаква политическа дейност и нейните връзки с бившите ѝ приятели са сведени до минимум. Гаразавайки своята тъга и своето дълбоко разочарование, тя даде да се разбере, че Барев е главният виновник за подобно състояние на нещата. Той има силно влияние над Димитров и възпоаувайки се от това обстоятелство, води лесен и приятен живот. Той именно ръководи бюрото на Селския Интернационал и след смъртта на Круков неговото влияние в националния комитет се засили още повече. Дори приживе Круков се подчиняваше, защото Барев уреждаше неговото месечно възнаграждение. Барев е този, който разполага с всички средства, предназначени за дейността на българските емигранти в Европа.

Той се е обградил от двама работещи сътрудници: Карабулков и Слави Нейков. Първият получава 50,000 франка месечно и от време на време пътува в чужбина. Трудно е да се знае точно какви са приходите на Барев, но сигурно разполага най-малко с триста хиляди франка месечно. Той получава редовно 100,000 франка месечно от посолството на САЩ в Париж. Трябва да се знае, че той не е само прост информатор, а че е съдновременно ръководител на една информационна мрежа, състояща се от представители на Селския съюз или на Националния комитет в Турция, Италия, Германия, Белгия и т.н. Между него и Димитров съществува размяна на информации, но той има правото да представя всичко на американското посолство в Париж. Връзките му с това посолство са изключително близки, което обяснява и неговото влияние в полза на емигранти, които искат виза или друго благоприятно разрешение.

2.-

Барев е също във връзка с Държавна сигурност и с компетентните служби в Ке д, Орсе. При все това, тези връзки му служат да си осигури покровителството на френските власти, за да го оставят да действа в пълна свобода. Той бил в много добри отношения с Ланза, директор на секцията "Европа" в Ке д, Орсе. Връзките на Барев с представителите на Комитета на Свободна Европа във Франция не са помни, но не представляват интерес, защото той поддържа по-престижни връзки с посолството.

Позицията на Барев е солидна, но той е при все това критикуван от някои приятели, като например от Райчев, Зарев или Бисер Колев. Неговият начин на живот възбужда недоволство. Той е считан за най-добре облечения емигрант от всички други, дошли от Източна Европа. Когато пътува той отсяда в най-хубавите хотели и се мести навътрешно често.

Пред такова положение М.Генадиева решила да изостави всякаква политическа дейност. Между другото, тя не вярва вече в ефикасността на борбата срещу комунизма и хвърля вината за това върху ръководителите на свободния свят, най-вече върху американците, чиято сила не достига, за да победи противника.

След смъртта на Круков в Националния комитет съществуват затруднения. Председателят не е още определен. /Това ще стане през м.април, в присъствието на Димитров/. Барев председателства и съдновременно редактира списанието "Освобождение". Круков беше ценен сътрудник поради факта, че той не принадлежеше към земеделската партия и беше винаги съгласен с Димитров и неговите приятели.

Предстоящият конгрес на Поробените народи ще се състои през м. април т.г. в Стразбург и Димитров се очаква в Париж към края на м.март. По време на неговия престой Барев възнамерява да организира една дискусия /от типа на "кръглата маса"/ за обсъждане на въпроса "Изток-Запад". На нея ще бъдат поканени редица френски личности. Барев говори за своето намерение да си подаде оставката от поста секретар на комитета на Поробените народи в Париж. Причината е следната: Председателят Ауер действа без да се консултира, а другите членове на комитета /Моравски, Рехан/ са твърде послушни.

Барев отсъствуваше от Париж между 10 и 16 февруари. Той беше в Саарбрюкен и в Брюксел. В Брюксел той откри на 15 февруари бюрото на българския национален комитет в присъствието на повече от сто души.

Според него в Брюксел съществува организация на македонците /от България и Югославия/, която групира около 40 души. Ръководи-

3.-

теж на тази група бил някой си Петров/неговото истинско име е Александров, адвокат от София/. Стъпят е държаведна примирителна реч по отношение на земеделската партия и Националния комитет. Той е критикувал остро монархията и реакцията. Стъпят е отправил към Барев редица въпроси и по-специално за политиката на земеделската партия по македонския въпрос.

Към края на този месец Барев ще проведе конференция в "Сосиете Савант". Той ще говори за 9-ти септември и за настоящата обстановка в България.

Българските емигранти в Триест очакват виза за САЩ. До се отнася до тези във Франция, новият американски конкингент не включва тази година никой българин или албанец. Барев е доволен, защото се купдае от тези емигранти, за да засили своята дейност във Франция.

Презент: 8827. - *W. d. d. d.*
24. III. 1958 година.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

216

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно! 78

*За да се види как
е бил на 1952*

С П Р А В К А

ОТНОСНО: изпълнение мероприя-
тията, разработени в плановете
по линия на БНК, БНФ, цар-
ски офицери, монархисти, анар-
хисти и др.

Съгласно дадените указания от ръководството на министерството за активизиране агентурно оперативната работа и правилно разработване на изменниците, участващи в ръководствата на задграничните политически групировки БНК, БНФ, монархисти-военна лига, радио "Свободна Европа", анархисти и др., по линия на II-ро управление ДС, бяха организирани и проведени следните мероприятия

Съвместно с I-во и III-то управления ДС са изготвени плановете с конкретни мероприятия по отделно за всяка групировка. Управлението разполага с данни, че в ръководствата на изменническите организации членуват 211 души, от тях 10 са на лично производство в IV-ти отдел на управлението и 137 се разработват от окръзите и се водят на контрол в отдел IV-ти. Останалите 64 са на производство и контрол при I-во и III-то управления и V-ти отдел УГВ.

В плановете по горните изменници на Родината, изготвени в управлението са залегнали следните основни задачи:

1. Да се установят интересните връзки в нашата страна на членуващите изменници и невъзвръщени в ръководствата на политическите групировки и ония, които представляват оперативен интерес да се вземат на отчет, подсигурят с агентура и активно разработват.

2.

2. Да се придобие нова агентура из средите на установените връзки, като главната насока бъде тази агентура да изхожда от идейните връзки, съобразено с това, в коя политическа групировка членува изменника. За изменници, членуващи в БНК да се подбират агенти из средата на БЗНС/о/, за монархисти и военната лига из средата на бивши офицери и др.

Вземайки под внимание данните, с които разполагаме в момента на изготвянето на плановете, в същите са запланувани следните вербовки: отдел IV-ти ще вербова 26 агенти и 6 доверителни връзки. Окръжните и околийски управления в страната ще вербоват 35 агенти и 7 доверителни връзки, от които по 21 агенти отдела ще окаже помощ на окръжните управления.

3. С цел внедряване на агентура в капиталистическите разузнавателни централи, школи и изменнически организации в Турция, Гърция, Франция, Австрия и Западна Германия, работещи срещу нашата страна се предвижда да се извърши подбор от наличната и новопридобита агентура и съгласувано с I-во управление ДС ще бъде изведена под различни форми зад граница.

На продължително оседание ще бъдат изведени 9 агенти, от които IV-ти отдел при управлението да изведе четири, съвместно с окръжните управления четири и I-ви отдел при управлението един.

За временно пребиваване да бъдат изведени 22 агенти, от които IV-ти отдел 7 агенти, съвместно с окръжните управления на МВР 9 агенти, I-ви отдел при управлението два агента и II-ри отдел четири агента.

Също така ще бъдат подготвени и изпратени зад граница 18 доверителни връзки, под формата на гости, лечение, спортисти и други поводи.

4. Ще се проведат конкретни мероприятия за компрометиране на 8 активни изменници на Родината – СТЕФАН ПАВЛОВ ГРУЕВ, МИЛЪО ХРИСТОВ МИЛЪОВ, ДОНЧО ХРИСТОВ КАРАИАНОВ, НЕСТОР ДОНЧЕВ ПАЛАВЕВ, ИЛИЯ БАСИЛЕВ ВАНКОВ, БАЮ БЕЛЕВ ЧАВДАРОВ, НИКОЛАЙ СТЕФАНОВ ЧОЛАКОВ, АТАНАС ГЕОРГИЕВ ТАНЕВ, КУВРАТ СИМЕОНОВ НИКОЛОВ, членуващи в ръководствата на политическите групировки на емиграцията.

5. По разложението на изменниците на Родината, засилване и изостряне на вътрешните противоречия в техните организации

3.

и групи са набелязани мероприятия по 19 изменника на Родината – ИВАН ДИЛОВСКИ, ВЛАДИМИР ПЕТРОВ ДИМИТРОВ, НИКОЛА РАЙЧЕВ ХРИСТОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ СИМЕОНОВ, БОРИС СТАНАКИЕВ АНДОНОВ, ПЕТЪР ДИМИТРОВ ФОТЕВ и др., за които има данни, че е настъпило колебание в тях и желаят да се завърнат в страната.

6. Ще бъдат проведени три комбинации, с цел примамка на трима изменника на Родината на наша територия – ЛУКА ПРЕСЛАВСКИ, ДИМИТЪР ЯНЕВ ДАСКАЛОВ и БЪЛЧО ВАНЧЕВ ВАНГЕЛОВ, за които има създадени условия. Целта на комбинацията е залавянето на изменниците и ако се окаже някой подходящ да бъде превербован и върнат обратно.

7. По сигналите за наличие на канали, чрез които изменниците на Родината ГУКРИ ДЕРВИШЕВ – Доспат. Братя ПЕЛТЕКОВИ – Пловдив – Девин и обекта "АКБАШЕВ" – Свиленград са идвали в страната и превели хора зад граница, ще се проведат комбинации, с цел тяхното изясняване, овладяване и ако е целесъобразно за оперативно ползване.

8. Ръководството на IV-ти отдел, съвместно с ръководството на V-ти отдел УГВ, ще сформира бригади и съгласувано с ръководствата на окръжните управления Бургас, Стара Загора, Хасково, Пловдив и Благоевград ще окажат помощ по укрепване резидентурните групи край границата, създаване нови в дълбочина на наша територия и активизиране на работата по най-интересните изменници на Родината в тези райони.

Изпълнението на горепосочените планове, по линия на изменниците на Родината до сега е следното:

1. Установени са 104 активни връзки на изменниците на Родината: МАНЮ ПОПОВ, ЛЮБЕН ТОДОРОВ, ЯНКО ДИЛИЕВ, ИВАН РАЧЕВ ИВАНОВ, ТОДОР ДАМЯНОВ, БЛАГО СЛАВЕНОВ, братя ГЕНО и ВЪТКО СТОЙЧЕВИ, ДЕРВИШЕВ и др., членуващи в ръководствата на емигрантските групировки. Всички установени връзки са взети на отчет и се работи за тяхното агентурно обезпечаване. Особено интересни връзки се установиха на изменника МАНЮ ПОПОВ в гр. София, като например СТОЯН КАФЕДЖИЕВ, който съхранява покъщнината на изменника, ИВАН БОГДАНОВ СЪБЕВ от Смолян, ИВАН НЕДЕЛЧЕВ от с. Илков ръд – Еленско, съвпускници на изменника от военното училище и много близки негови приятели. По Кафеджиев се издирват материали и изучава,

с цел вербовка за агент. Към Ръбев и Жиделив се внедрява агентура, с цел тяхното активно разработване.

По изменника БЛАГОЙ СЛАВЕНОВ са установени интересни идейни връзки – АТАНАС АРАБАДЖИЙСКИ, ЗЛАТАН ВЕЛЧЕВ, ИЛИЯ ПАУНОВ, МИХАИЛ ПЕТРОВ и др., за които има данни, че през 1956 година са изградили нелегална контрареволуционна организация в гр. Пловдив, с разклонения Първа Пловдивска и Пещерска околии и гр. София. Организацията провежда нелегални събрания, готова е за укриване на нелегални лица, разполага с автомат, патрони и пистолет. В последно време се установи, че обекта "БОЖИКОВ", живущ в София е събирал сведения от стопански характер, написал е някакъв труд и търси начин да го изпрати зад граница. Иззети са чрез комбинация позиви с остро антинародно съдържание и е установен парол за връзка. Подготвят се мероприятия за реализиране на нелегалната организация.

По изменниците братя СТОЙЧЕВИ са установени интересни връзки – ДИМИТЪР АЛТЪНОВ, ВЕРА БАЙДУРОВА, ДОНЧО ДОНЧЕВ и др., за които има данни, че са готови да укриват изменниците при идването им на наша територия. Към същите чрез комбинация успешно се внедрява агентура, с цел тяхното разработване. Едновременно се набира компрометиращ материал за Дончев, за да бъде вербован за агент.

2. Не придобиване на нова агентура.

До сега оперативните работници от отдел IV-ти са вербовали 15 агенти по издирвателните дела на изменниците: ЯНКО ДИМЛИЕВ, МАНЮ КОЕВ ПОПОВ, ДИМИТЪР ИВАНОВ БУРДЕЛОВ, ЕНЧО ЗЕМБЮЛИЕВ, БОРИСЛАВ БАЙЧЕВ, ДИМИТЪР СТАНЧЕВ БАХАРОВ и др. С много добри възможности са аг. "ПАВЛОВ" по връзките на изменника МАТЮ МАТЕВ, аг. "ФИЗИОЛОГ", по връзките на изменника КИРИЛ ИЛИЕВ ЕВДОКИМОВ, който има перспективи и за извеждане зад граница. Агент "ВИХЪР", който ще се използва за маршрутник по връзките на изменника БАХАРОВ, агент "АНГЕЛОВ" за разработване връзките на изменника БАЙЧЕВ, аг. "МАРКОВ" по връзките на БУРДЕЛОВ и др. За трима кандидати за вербовка има утвърдени предложения и е предстояща тяхната вербовка. В процес на проучване и подготовка за вербовка са 21 кандидати, или подготвят се за вербовка 13 кандидати в повече от запланиваните в плановете, което се дължи на по-задълбоченото изучаване характера на установените връзки.

81
4.

Освен вербовката и подготовка на агенти от отдел IV-ти са придобити 24 доверителни връзки, които се ползват по конкретни издирвателни дела за наблюдение на установени и представляващи оперативен интерес връзки на изменниците на Родината.

Поделенията на окръжните управления МВР са извършили вербовка на 57 агенти с добри възможности по връзките на най-активните изменници на Родината. Отдел IV-ти е оказал помощ в подбора, подготовката и вербовката на 15 агенти, както следва: четири Хасковски, четири Софийски, два Благоевградски, два Пловдивски, три Бургаски и един Плевенски окръзи. Вербовани са 22 агенти в повече от това, което беше запланивано, което показва известна активизация и в окръзите по най-важните изменници на Родината.

3. По извеждането на задгранична агентура за внедряването ѝ в изменнически организации, разузнавателни централи, школи и пунктове на капиталистическите разузнавания, работещи срещу нашата страна е извършено следното:

а/Подготвят се за извеждане на продължително оседание 19 агенти. От отдел IV-ти се подготвят 7 агенти. За двама "ПИРИН" и "ЗАХАРИ" има утвърдени предложения, подготвя се предложение за аг. "БОЙКА", съвместно с I-во управление ДС. Съвместно с окръжните управления, в процес на проучване и подготовка са 14 агенти.

б/Под различни форми за временно пребиваване в капиталистическите страни с конкретни задачи са изпращани до сега от отдел IV-ти – резидент "ДОНЧО", агентите "МИКЕЛ", "ХРИСТОВ", "АХИЛ", "АТЛЕТ" и "ПЛАНИНЕЦ".

За агент "БЛАГОЙ", "СОКОЛОВА", "ЖЕКОВ", "БАЙЧЕВ", "ИВАНОВ" и "АНГЕЛ" има утвърдени предложения в отдела и предстои тяхното изпращане. В процес на проучване и подготовка са агентите "ГЕОРГИЕВ" и "МИХАЙЛОВ".

Отдел IV-ти, съвместно с окръжните управления на МВР в страната подготвят 8 агенти: "ЕНЧЕВ", "АНГЕЛОВ", "АКСАКОВ", "ИВАНОВ", "АПОСТОЛОВ", "ЧЕРНЕВ" и "РИБАРОВ". Отдел I-ви при управлението подготвя агентите "АЛЕКСЕЙ" и "КОРЧАГИН". Отдел II-ри при управлението подготвя агентите "ГЕОРГИЕВ", "САШКА", "БОГДАНОВ" и "ЛЮЛИН".

Освен подготовката за изпращане на задгранични агенти със същата цел до сега са изпратени по различни поводи в различни капиталистически страни от отдел IV-ти осем доверителни връзки и съвместно с окръжните управления на МВР в страната още 14 такива или всичко 22 доверителни връзки.

6.

От агентурата и доверителните връзки се получаха интересни данни:

Така например, агент "ХРИСТОВ", който беше изпратен в Западна Германия изясни редица интересни данни около радио "Свободна Европа" и изменниците на Родината братя КАЛОЯНОВИ - КИРИЛ ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВИ, семейство БАЛСАМОВИ, ВАСМАНДЖИЕВИ, КАЛЕНДЖИЕВ, ДРАГО ЦОНЕВ, д-р ПАНОВ и др.

Агент "АХИЛ", изпратен като спортист в Турция се е срещал с изменниците ЕНЧО ЗЕМБЮЛЧЕВ и ДИМИТЪР БУРДЕЛОВ, чрез които е успял да научи за живота на изменниците в Турция и техните настроения. В разговор БУРДЕЛОВ му е доверил къде работи, колко лири получава и е дал колет, който агента да предаде на близките му в страната.

Агент "АТЛЕТ" беше изпратен в Австралия, където се средна с изменниците на Родината КУЦЕВ и ВЕЛКОВ от Асеновградско, които го предупреждавали да не се доверявал на други изменници, защото са мошеници и служат за чужди интереси. Казали му още, че в близко време ще се върнат в България.

Резидент "ДОНЧО", подготвен и изпратен от отдела във Франция, където бе обработван от изменника ИВАН ГРАНЧЕВ да се обяви за невъзвръщенец. По поръчение на съдия резидента установи контакт с интересни обекти в София, по които се отпочна работа и създаване условия за извеждане на "ДОНЧО" във Франция и внедряване в БНК, което е в процес на проучване.

Доверителната връзка "МАВРОДИНОВ" от Търговище, след посещенията си в Австрия донесе за дейността на двама изменника от София, трима от Разград и за някои лагери на изменници и др.

Доверите на връзка "ТЕМЮ" от гр. София направи донесение за разположението на американските разузнавателни служби в Западна Германия, за радио "Свободна Европа", установи връзка с американец, треньор на гръцки баскетболен отбор, и понастоящем поддържа с него кореспондентска връзка по искане на съдия. Създават се перспективи да се отпочне по-сериозна работа занаяпред с него.

Доверителната връзка "ТАЖКЧИЕВА" посети гр. Лункен, Западна Германия и при завръщането си съобщи интересни неща за изменника ВАСИЛ ПОКАЗАНОВ, който ѝ е показал план на гр. Русе, с обозначение на заводи, мостове, казарми и др. Показал ѝ отделно

84

7.

писмо, в което се пояснява разположението на гарите и горните обекти. Поставил ѝ задача да провери има ли съветски войски у нас и му съобщи на адрес *Staulen Herminasse 81 m. Cum 13 Kref. Weste-nolan Str. 6 Sam. Kibstone 13*, като писмото бъде без подпис. Казал ѝ, че всеки, който работи за тях му откриват влог, като ѝ предложил и на нея да ѝ плащат по съдия начин ако работи за тях. Същата даде интересни данни за изменниците НОЕВ, КЕРАНОВ и невъзвръщенца ШИШКОВ, че съдите са много приближени хора на органите на властта в ГФР. ТАЖКЧИЕВА е получила писмо по време пребиваването ѝ в ГФР от СЛАВИ НЕЙКОВ и ТОДОР КАМАРСКИ, които са настоявали да се срещнат с нея, но тя е отклонила тези срещи.

Правили са опити от чуждите разведки да подхождат към ЗЕФИРОВ и ПОПОВА от гр. София, ГОСПОДИНОВ от Стара Загора, БОЯНКА КРАЛЕВСКА от Димитровско, д-р ДОНЧЕВ и др. и ги убеждават да се обявят за невъзвръщенци и се включат във вражеска дейност против нашата страна.

По наше искане германските другари, чрез комбинация задържаха намиращата се в Източна Германия и подготвяща се да измени на Родината ВЪЛНАРОВА и я изпратиха тук. При разпита ВЪЛНАРОВА направи признания за връзките си с изменника КАРАБАНОВ и даде интересни данни за изменници, които са на отчет в I-во управление ДС. Показанията ѝ ще се ползват за оперативни цели.

От началото на годината до сега, благодарение правилните действия на органите на МВР, са заловени 7 изменника на Родината, прехвърлени от чуждите разузнавания, а именно:

КОСТАДИН НИКОЛОВ КОСТАДИНОВ, ДЯНКО АТАНАСОВ ИВАНОВ, ИВАН СТАНЕВ СТОЯНОВ, ЮСЕИН ЕМАНОВ КИМЕРОВ, ЮСЕИН ОСМАНОВ БЕКИРОВ, МЕХМЕД РАСИМОВ СИНЕТЧИЕВ и ГЕОРГИ КОЯЕВ НИКОЛОВ, първите пет изменника са прехвърлени от турското разузнаване, а последните двама от гръцкото, със следните задачи:

а/Да узнаят местонахождението, числеността и предназначението на специалните съветски части в Мичуринско, Бургаско, Пловдивско и Благоевградско.

б/Да създадат тайници край границата за поставяне и приемане шпионски сведения от вербованите хора.

в/Да вербоват и превеждат сериозни хора зад граница по за няколко дни на подготовка и след това да ги връщат обратно за работа на наша територия.

8.

От проведените мероприятия, съвместно с V-ти отдел УГВ и Пловдивско окръжно управление по сигнала за идването на изменници на Родината – ГУКРИ ДЕРВИШЕВ и ЕЛИЗА ТУРТЕВ на наша територия се установи, че има изградена резидентура от гръцкото разузнаване в района на с. Чавдар, Барутин и Доспат-Пецерско. Засечени са около 17 интересни връзки на изменниците на Родината, от които на един са поставени задачи, да установят къде се намират съветските войски в Девинска и Гоце Делчевска околина, колко камиона работят в ураниевата мина "Барутин", като ги дадат по номера и средния им тонаж. Също да установят колко компресора работят в мината, от където ще изчислят капацитета на производството. Има изграден тайник, чрез който предават събраните шпионски сведения и получават указания за работа. От проведеното мероприятие "З" всички данни се потвърждават. В скоро време по въпроса ще се излезе с отделно предложение.

Беше разкрита дейността на обекта "ПЕШО" – ИЛИЯ АТАНАСОВ ДАНОВ от с. Обидим, Гоцеделчевско, който е превел в Гърция ТАНЧО ТОДОРОВ ТАНЧЕВ и ТОДОР ПЕНЕВ ЛАЗАРОВ от с. Слатина, Левскиградско, за което обекта е осъден на 5 години затвор.

Беше разкрита дейността на обекта АНТОН РУСКОВ АНГЕЛОВ от Свиленград, вербован за агент на американското разузнаване от изменника на Родината АНГЕЛ БЪТКОВ, на когото е давал сведения за укрепленията на границата, лични карти и паспорти на български граждани, график и разписание на ж.п. транспорт. За тази своя дейност е получил 10 златни лири, 1000 лева, ръчен часовник и други вещи. ~~Обектът~~ е осъден.

Обектите СТАНКО БУРДЕЛОВ, СТОЙ СТОЕВ и ЧЕРКЕЗОВ от Бургаски окръг са създали нелегална контрареволуционна организация през 1953 година, под ръководството на изменника БУРДЕЛОВ, агент на английското разузнаване. Организацията е имала за задача да вербова нови хора и събира сведения от политически и шпионски характер. Понастоящем обектите са на следствие.

Задържани са и се води следствие на обектите ГОСПОДИН НИКОЛОВ ДИМЧЕВ и НЕШКО ТОДОРОВ ЦЕНКОВ от гр. Гафрово, които се занимавали с подработване на хора за измяна на Родината и са им показвали пътя за границата.

По разложението на изменниците на Родината са прове-

9.

дени, съвместно с окръжните управления на МВР и I-во управление ДС редица мероприятия, в резултат на което от началото на годината до сега в страната са се завърнали доброволно ~~55~~ изменника на Родината. Работи се активно по разложението на 19 изменника на Родината, членуващи в ръководствата на емигрантските организации, за които има данни, че се колебаят за завръщане в страната.

По изменника на Родината ДИМИТЪР ПЕТРОВ ЧАЧЕВ, за когото има данни, че се колебае за завръщане е уговорено с негови близки и имащи влияние над него да ни дадат на ръка писмо с разложително съдържание, което да се предаде лично на изменника, с цел подхождане за вербовка или завръщане.

По изменника на Родината НИКОЛА ХРИСТОВ/КОЦУКА/от Радомир, понастоящем във Франция има данни, че изявява желание да се завърне. Чрез брат му, който е член на БКП са изпратени писма с подробно разяснение на закона за амнистията, с цел убеждаване, че няма опасност ако се завърне.

За изменника на Родината ИВАН ШОПОВ, член на подкомитета БНФ-Австрия имаме данни, че настоява да се завърне, но се страхува от закона за амнистията да не би да е примамка да се завърне и след това да го убият. За убеждаване и да е сигурен в амнистията се изпращат писма от негови близки, които му посочват адреси на завърнали се изменници и настанени на работа.

Вземаха се някои писма по изменника Дилобежи, които ще послужат за повод I-во управление ДС да установи контакт с него, с цел заангажирането му за работа с нашите органи.

В резултат на правилно провежданите мероприятия, изменниците ХРИСТО АТАНАСОВ НИКОЛОВ от ~~Джуровитско~~ и ПАПАНЧЕВ от Бургас са на път от Австралия за България, а изменника ГЕОРГИ АТАНАСОВ от гр. Петрич сега в Австралия е уредил документите си и очаква кораб за тръгване да се завърне в нашата страна.

По някои от останалите изменници се работи за създаване условия за влизане във връзка с тях, подработва се комбинация за тяхното разлагане.

По изменниците на Родината НИКОЛА СТЕФАНОВ ЧОЛАКОВ, ДОНЧО КАРАИВАНОВ, ВЪТКО СТОЙЧЕВ, ДИМИТЪР ДАСКАЛОВ, БУРДЕЛОВ, БОЙДЕВ и други членове на ръководствата на политическите емигрантски организации, се провеждат мероприятия за компрометирането им

10.

пред капиталистическите разузнавания.

Така например, в резултат на добре проведените мероприятия, изменника ЧОЛАКОВ, член на БНФ в Италия е изгонен от университета, отнета му е стипендията и изпратен в лагер. Има пълен обрат в съдържанието на писмата му до неговите близки.

Провежда се комбинация по изменника ДОНЧО КАРАИВАНОВ, член на ръководството на анархистите във Франция, с цел засилване на убеждението и потвърждаване пред изменника РАЧЕВ, че КАРАИВАНОВ е агент на ДС. Съвместно с I-во управление и окръжно управление - Бургас, чрез умишлено пускане на обекта "ЛОЗАНОВ" в Турция се проведе комбинация, с цел компрометиране на изменника СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ.

С цел укрепване охраната на южната и черноморска граници, разширяване в дълбочина и укрепване наличните резидентурни групи, активизиране работата по изменниците на Родината, съгласувано с ръководствата на окръжните управления на МВР, до сега са изпращани бригади, сформирани от добри оперативни работници на IV-ти отдел и V-ти отдел при УГВ по граничните околии на Благоевградски, Хасковски, Бургаски, Пловдивски, Варненски и Старозагорски окръзи. В резултат на извършените проверки и оказаната практическа помощ са придобити 170 резиденти и 1,389 доверителни връзки, главно в пограничните околии. Този апарат въпреки още неукрепнал добре даде сравнително добри резултати.

Така например от 63 предотвратени бягства в Бургаски окръг - 32 души са заловени от резидентурните групи.

От направените 196 опита за измяна на Родината през първото полугодие на тази година - 147 са предотвратени благодарение своевременните мерки на окръжните и околийски управления на МВР и поделенията на гранични войски.

Въпреки известното подобрене в работата по линия на изменниците на Родината, което настъпи след изготвянето на конкретни планове по най-важните фигури от тях, ръководството на управлението счита, че направеното до сега е недостатъчно.

Факта, че на наша територия идват изменници на Родината и безнаказано се завръщат показва, че по тази линия има още много задачи за разрешение.

11.

Също така непресичане изменническите действия на редица лица показва, че още много работа предстои по укрепване охраната на южната и другите граници на нашата Родина.

София, 28 VIII.1957 година

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ II-РО ДС
ПОЛКОВНИК

К. Калев

*За сведение
на ръководството
на Дир. на Визитите
24.10.58г. К. Кунев*

И Н Ф О Р М А Ц И Я

Строго секретно! 25

Вкз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Дейността на българска вражеска емиграция в Брюксел Белгия.

Понастоящем българската вражеска емиграция в Белгия наброява около 400-500 изменника на Родината. Концентрирането на вражеската емиграция в Белгия стана през 1956 г. главно от Югославия, Гърция, Турция и Италия.

Първоначално вражеската емиграция в Белгия не беше организирана и голяма част от съдата бе разколебана. През 1956 год. по инициатива на представителството на Българския национален комитет/БНК/ от Париж в Брюксел беше организиран подкомитет на БНК с около 40 членове на изменници на Родината. За активизиране дейността на подкомитета срещу Н.Р.България представителството на БНК в Париж изпращаше редовно изтъкнати свои лидери като Генко Барев, Слави Нейков, Тончо Карабулков и др. На няколко пъти Белгия бе посетена и от д-р Г.М.Димитров /Гемето/ председател на БНК /през м.м.април, май и октомври 1956 год./. При пребиваването си в Брюксел, Гемето е присъствувал на заседанията на подкомитета на БНК и на тържествени събрания е изнасял доклади, насочени срещу Н.Р.България.

В резултат на активната дейност на БНК в Белгия срещу нашата страна постоянно се получават от редица емигранти заплашителни и пълни с хули и цинизми писма по отношение властта в България, а при срещи на такива с наши представители зад граница се държат предизвикателно и арогантно. Освен това по време на гостуването на Българския танцов ансамбъл в Белгия на 1 октомври 1957 год. БНК провежда организирани провокации по време на гастролите, разпръскваше позиви с вра-

жеско и антинародно съдържание, освиркваше артистите, провокираше последните при напускане на залите и въобще пречеха на нормалната работа на ансамбъла. Това нещо е станало достояние на белгийската полиция, но не се взеха никакви мерки за своевременното им отстраняване.

В печатните издания на българската вражеска емиграция редовно се отпечатват най-различни статии с антинародно съдържание. Поместват се дописка за чествувания на рожден ден на бившия престолонаследник Симеон, годишнини от смъртта на опозиционера Никола Д Петков и др.

Някои от тези тържества устройвани от българската вражеска емиграция намират място и в белгийската преса.

Из средите на БНК се рекрутират войници за така наречената "Българска войскава част" в гр.Гермерсхайм- Западна Германия.

От печатните издания на емиграцията е видно, че освен подкомитет на БНК в Брюксел съществуват и клоновете на така наречения "Български национален фронт" /БНФ/, начело с изменника на Родината проф. Всеволод Николаев, а така също Емигрантското дружество и македонско дружество "Тодор Александров". Всички тези емигрантски организации провеждат вражеска дейност срещу Н.Р.България подобна на тази на БНК.

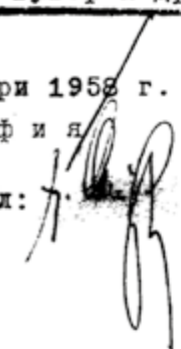
Стана достояние, че през м.май т.г. Симеон е посетил Белгия. В негова чест е било проведено събрание, а така също са били устройвани приеми, на които са присъствували видни белгийски държавници, като Ван Зеланд- бивш министър-председател на Белгия, шефа на кабинета на краля на Белгия - Лафабър, банковият чиновник Марсел Дю Рувер и др.

20 октомври 1958 г.

С о ф и я

Изпълнител:

ИМ-276

*3x
за сведение
на колегите
сав. орган.
20.10.58
5.11.58
19.11.58*

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
От ЗДРДОПБГДСРБНА

Строго секретно!

ИНФОРМАЦИОННО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Състоянието на българска-
та вражеска емиграция в Италия.

1. Подкомитета на БНК в Рим - Италия, ръководен от ИВАН БАРЕВ, от известно време не развивал никаква дейност. На БАРЕВ е била спряна финансовата помощ от страна на американците и напоследък се криел и отбягвал среди с изменниците на Родината. Същият участвувал с капитал от 17 милиона лири във фирмата "Комерса" ръководена от ВЛАДО МАНДРАЖИЕВ. V

Изменникът на Родината АЛБЕРТ ДАВИДОВ, член на Централното ръководство на БНК, изпратен по поръчение на ГЕМЕТО в Италия, от една година се оттеглил от подкомитета на БНК, не се занимавал с политика и си гледал повече личния живот и търговията. Материалното положение на ДАВИДОВ не било добро. Същият имал намерения да се пресели и устрои във Франция.

Отношенията между ИВАН БАРЕВ и АЛБЕРТ ДАВИДОВ не били добри. БАРЕВ мразел ДАВИДОВ, че последният бил член на Централното ръководство на БНК, а той не е станал още такъв.

Духът на изменниците на Родината, настанени по отделните лагери в Италия, спаднал. Голяма част от изменниците били эле настроени спрямо лидерите на емиграцията: ГЕМЕТО, ХРИСТО СТАТЕВ и поп ГАГОВ в Италия, а така също и към американците. Недоволството на изменниците на Родината се засилвало от недоволните условия на живот и трудностите, които срещали от страна на местните власти при разселване за други капиталистически страни.

Предстоило разселване на изменници от Италия за САЩ, Австралия и др. страни.

2. Изменника на Родината ХРИСТО КОНОВСКИ, живущ в Триест, хенеруван сътрудник на "Свободна Европа", очаквал в скоро време да получи виза за разселване в САЩ. Същият се е изказал, че местните власти му пречели и не можел да си гледа работата като сътрудник на "Свободна Европа". Същият нямал разрешение за постоянен престой и движението му извън Триест било почти невъзможно.

3. НИКОЛА ЙОРДАНОВ КОСТОВ, бивш подковник от царската армия, през м. октомври т.г. е бил отседнал в домът на ХРИСТО СТАТЕВ, находящ се на ул. "Адолф Вентури" № 19, тел. 25-58-46 - гр. Рим. КОСТОВ често пътувал до Испания, Западна Германия и Франция.

22 октомври 1958 г.

С с ф и я

Изпълнител: *Виниц*

ИМ-282

Строго секретно!

Екз. № 1

269

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я № 62

ОТНОСНО: Дейността на вражеската емиграция в Западна Германия.

І. По "Временното българско представителство"-ВБЦ.

Бившият полковник от царското военно разузнаване Никола Йорданов Костов, член на секретариата на представителството, бил на американска служба към главното военно командване. По препоръка именно на последното, Костов влязъл във връзка с някои американски политически ръководители, от които получил морална и материална подкрепа за организиране на представителството.

В края на м.октомври 1958 г. Костов е пристигнал в Западна Германия, където и този път, при разговори, пояснил задачите на представителството, които според него били следните:

1. Да се обединят усилията на цялата българска емиграция. За постигането на това било необходимо:

— а/ да се издигне и утвърди авторитета на монарха. За тази цел Симеон заминал да следва военна школа в Америка, та за в бъдеще това се използвало сред емиграцията, че начело стоял един образован и военно подготвен монарх. От друга страна с това се разрешавал и въпроса за издръжката на царското семейство от американците, тъй като испанското правителство чувствително било намалило субсидиите на двореца поради финансови затруднения на страната.

— б/ да се разгромял на първо място Гемето. В това отношение представителството било получило подкрепата на американците, които били разочаровани от политиката на Гемето и особено от дейността на някои неговши хора, които се завърнали в страната. В резултат на това американците били спряли напълно финансовата издръжка на Гемето и в момента същият бил поддържан от богати еврей.

2.- 270

в/ постепенно да ^{се} присъединявали към представителството различните монархически групировки и на първо място националистите.

2. ~~Всичко това да се вършело под лозунга за безпартийността, тъй като на емиграцията омръзнало партизанството.~~ *Български войски на Балкан. Фронт емиграция да се.*

3. Постепенно да се създавали отделни групи и организации в различните страни, които заедно със съществуващите такива до сега монархически и националистически да станели организационната структура на представителството.

4. В хода на създаването на тази организационна структура да се подбирали хора от емиграцията за организиране на военно-политическа школа, която се проектирала да бъде в Западна Германия. Подбара да става от млади, образовани, интелигентни хора, като им се разяснявало, че едно такова обучение било необходимо при евентуално нападение на социалистическия лагер и те курсантите тогава да служели като преводачи на американците и завземели първите постове. Освен това на същите да се обещаващо американско гражданство и добре платени служби.

5. Създаването на такава школа и обучаването на хора щяло да създаде възможност за организиране на военна част "корпус", който да участвувал към НАТО и при нападение да вземел участие, та в последствие представителството да имало право на самостоятелно разрешаване на въпросите.

При такова развитие на нещата, т.е. цялостното обединение на емиграцията под короната, създаване на школа и военна част към НАТО, популяризиране на представителството сред емиграцията и обществено-политическите среди от западните страни, щяло да ^{се} улесни поставянето на въпроса за участие на представител от представителството в ООН.

Костов пояснил, че във връзка с така проектираните мероприятия през м.октомври т.г. посетил Гърция, Турция, Триест и Италия. Казал, че емиграцията в Италия поддържала политиката на НРБ, ~~и~~ според него била изпусната, а натоварения с тази задача Христо Статев Попов, чл.на секретариата, бил вече стар, болен и при това отпочнал безплодна полемика с Д-р Иван Дочев, организационен секретар на "Българския национален фронт"-БНФ, жив. в Канада

3.-
971

Една от задачите на Костов по време пребиваването му през м. октомври т.г. в Западна Германия е била да извърши известна подготвителна работа за организиране войскови корпус от изменници. Търсел кадри за офицери и подофицери, а за тяхната подготовка предвиждал организирането на едногодишна школа някъде в Германия.

За организирането на такава школа и сформироване на корпус, Костов още не бил получил разрешение от западногерманските власти. На 2.XI.т.г. с цел избиране на подходящи места, същият е ходил в Нюрнберг - лагера "Валка". В Манхайм той не бил съгласен да се открие школата, тъй като било близко до ротата и нашето търговско представителство.

В Западна Германия Костов посетил редица градове, където се срещал с изменници. Свързал се с изменници от ротата, провел събрание в гр. Грауцет, след което с колата на изменника Сидеров, председател на т.н. "Национална организация цар Симеон II" със седалище в гр. Лудвигсхафен, обиколил Манхайм и др. градове. На 24.X.т.г. е провел събрание в гр. Майнц на студентите - 10-12 души. Пред тях определено говорил за организирането на военно-политическа школа, като ги подканял да се запишат. На тяхното пасивно отношение Костов реагирал, като остро ги критикувал за липса на патриотични чувства и дори ги заплашвал. Обещавал им, че представителството щяло да им отпускат месечна стипендия в размер на 100 марки, в резултат на което някои изразили своето съгласие.

За организирането на отделни групи, както и за набиране на изменници за школата било възложено на следните изменници:

Сидеров - живущ в Лудвигсхафен, като отговорник на хората от ротата.

Васил Ченов от Елховско - отговорник в гр. Майнц.

Спас Николов - отговорник в гр. Штутгарт.

Киро Маринов - за гр. Франкфурт на Майн.

Димитър Попов - от Франкфурт бил определен да събира помощ от богатите българи. Същият бил злоупотребил със събраните пари и предстоело провеждане на анкета. Това било възмутило някои от емигрантите.

В разговор с бившия войник от изменническата рота в Гермерсхайм Борис Пенев, уволнен преди около два месеца, същият ка-

4.-
242

зал, че 18 души от ротата са били записали при Костов. Говорел се, че между записалите се бил и офицера Атанас Атанасов. Войникът от ротата Борис Зафиров бил определен за секретар на групата, а имената на записалите се при Костов войници били: Петю Динев, Христо Джастов, Киро Кутев, Кънчо Кънчев, Енчо Зюмбилиев, Димитър Янакиев, Георги Хаджиев, Костадин Порязов, Георги Кутиев, Костадин Николов.

Освен горните имало и други бивши войници от ротата, записали се при Костов, които сега се намирили на работа в различни предприятия в Гермерсхайм и Шпайер, като Владимир Нойков, който бил и председател, Борис Пенев, Костадин /Кауба/, Иван Иванов, Стоян Стоянов, Георги Златев, Георги Марианов и др.

В Мюнхен Костов бил от 27.X. до 2.XI.т.г., където е имал срещи и разговори с Д-р Димитър Ълчев, работещ в редакцията на в-к "Един Завет" и със синът на Д-р Станишев. От разговорите с последния останал разочарован, че бил забравил Родината си и нищо не било останало от баща му. Него Костов искал да използва за работа срещу македонците.

Бившият майор Иван Банковски е отказал на предложението на Костов да сътрудничи, като представил искания за голяма заплата. В Мюнхен Костов е имал срещи и разговори със свои стари приятели, но е скрил с кои и по какви въпроси е говорил.

На 8.XI.1958 год. Костов е стъпвал от Мюнхен за Италия. В края на м. септември т.г. щял да бъде в Америка, където ще прегварял със Симеон и адютанта му полковник Генчо Генчев по отпечатването на в-к "Един Завет" и по новогодишният коментар. В началото на м. декември т.г. Костов наново щял да посети Зап. Германия.

По получени до сега данни отношението на различните групи от българската вражеска емиграция към временното представителство е следното:

а/ монархисти и националисти приветствували, но с известно въздържане по въпроса за безпартийността.

б/ геметовци са били решително против. Така в разговор командира на ротата кап. Дим. Кръстев, активен геметовец, ^{казал} че дейността, която провеждал Костов и неговите съмишленици се ръководела от комунистите и била насочена към разединение на емиграцията, а не за нейното обединение.

5.-

243

в/ безпартийните се отнасяли безразлично и окачествявали всичко това като проява на нов акт да се въвлекат емигрантите в нова политическа партизанска авантюра.

г/ изменниците работещи в радио "Свободна Европа" се съдържали да вземели отношение. Дори и лично мнение не изказвали.

II. По "Българската войскава част".

Понастоящем броя на изменниците, влизащи в състава на "Българската войскава част" в гр.Гермерсхайм, възлиза на 124 души.

През последните 2-3 месеца били уволнени: Йордан Кабаиванов - понастоящем във Франкфурт, Христо Стамболиев в Манхайм, Борис Пенев и Стоян Стоянов в Гермерсхайм, Илия Черкезов - студент в Майн Никола Сираков в Баден-Баден, Георги Трънков в Лудвигсхафен, а Стоян Терзиев следвал някакъв технически курс в гр.Манхайм.

Освен това от ротата в гр.Кайзерслаутерн били преместени Христо Малинов, Георги Кутиев, Нено Ингилизов, а Георги Павлов на ново бил върнат в Гермерсхайм.

Между 20 и 25 октомври т.г. кап.Кръстев командир на ротата е заминал с кола от Гермерсхайм за Стразбург, за да вземел Гемето, който присъствувал там на някаква конференция. Кръстев накарал Гемето в Бон, след което последният заминал за Мюнхен. След това Кръстев казал, че Зеления интернационал щял да организира събор в Турция през пролетта на 1959 година.

От 1.XII.т.г.американците откривали 6 месечна школа за радиотелеграфисти близо до гр.Бад Тьолц в Южна Германия. Освен войника от ротата Лазар Лазаров за курсисти допълнително били определени Димитър Тодоров и Коста Христов. В края на м.октомври т.г. тримата били изтеглени от Гермерсхайм и изпратени в гр.Кайзерслаутерн. Американците им казали, че след успешното завършване на школата ще ги изпратят в различни американски части като радиотелеграфисти.

изд. "Миртин"
ий № 11. и 6. 11. 1958 година.

3.XII.1958 г.

София

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС

Изпълнител: *Димитър*

Полковник _____

Отп. в 8 ежз.

ИМ- 334

ДС и ВРАЖЕСКИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

220

Строго секретно!

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Вражеската емиграция в Ливан.

Вражеската емиграция в Ливан /доколкото може да се говори за организирана такава/ започва своето съществуване едва ли не с невъзвръщението на АЛЕКСИ НИСИМОВ ЗАМФИРОВ от гр.Русе - бивш индустриалец и търговец. Същият непосредствено след 9.IX.44 година е бил упълномощен от нашето правителство да замине в Швейцария по сключването на сделка с машини, което било свързано и с отиването му в Сирия. Работата му се провалила и той се обявил за невъзвръщенец. С него била и съпругата му. Неизвестно по какъв път по-късно зад граница се отзовават и двете му деца. От Сирия ЗАМФИРОВ заминава за Ливан, където се намира и сега.

До отиването на ЗАМФИРОВ в Ливан е имало няколко семейства икономическа организация, а именно: ТОДОР НИКОЛОВ РАМОВ, НЕДКО ЩИЛИЯНОВ ВТИНОВ, КИНА ЛУЧЕВА АССАФ, ИОСИФ ТОДОРОВ АБДУЛОВ, НИКОЛА ИГНАТОВ СТОЯНОВ, сестрите ГИНКА и МАРИЙКА ПЕТРОВИ КОЗЛЕВИ. Не е уточнено, но се предполага, че там са били и АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ ДОБРИЧ и съпругата му Пия, НИКОЛА КАРАЯНЕВ от Ст.Загора и турчето МЕХМЕД ТУЗУ /известен с името Янко Досев/ и двамата от цирковата група на ДОБРИЧ.

Към този вид емиграция се числят и лицата: ВЛЕНА ХАДЖИСОТИРОВА КАС ТЕРМАНС от гр.Самоков, АНКА ПРОБСТ - дошла в Бейрут от Кайро през 1957 година и три калугерки работещи във френското училище "Сен Жозеф".

След 1948/49 г. в гр.Бейрут-Ливан пристигат и няколко из изменници на родината от Турция, като СТЕФАН МИНЧЕВ СЪРБАКОВ от с.Брезово, Пловдивско, ЖИВКО ТЮРЛКЕВ от гр.Бургас, ПЕТЪР БОНЧЕВ ПЕТРОВ от с.Топчии, Разградско, ГЕОРГИ АТАНАСОВ ЦВЕТКОВ от Търновско, КАТЯ КОСТОВА МАРКОВА от Бургас, АЗИС ХЮСЕИНОВ МЕХМЕДАЛИЕВ от гр.Русе, ЙОРДАН ГЕНОВ ТАБАКОВ от Г.Оряховско, БОЯН КРИСТАНОВ НИКОЛОВ от Варна и някои други, чиито имена не си са известни. През 1958 година се появи за изменник и строителя МАРИН ДОБРЕВ от Оряховско.

2.-

По същото време в Сирия се намирал бореца ХРИСТО ДИМИТ-РОВ, две калугерки във френското училище в гр.Алеп и други, чиито имена не ни са известни.

Болшинството от вражеската емиграция се отзовава в Ливан след като е минала през арестите и затворите на Турция, какъвто е случая с изменниците СЪРБАКОВ, ТЮРЛИЕВ, ПЕТРОВ, ЦВЕТКОВ, МАРКОВА и др..

Наличните данни за вражеската емиграция в Ливан показват, че тя не е живяла почти никакъв организиран живот, въпреки че са правени редица опити за създаването на организирана вражеска единица.

По данни от резидента АНДРОВ, намиращи се в досието на СЪРБАКОВ и от о.р.ПЕТРОВ намиращи се в същото досие се вижда, че през 1951 или 1952 година по нареждане на ГЕМЕТО там е бил създаден така наречения "Емигрантски комитет". В ръководството на Комитета влизали: НЕДКО ЕТИНОВ - председател, СТЕФАН СЪРБАКОВ - главен секретар и членове АЛЕКСИ ЗАМФИРОВ, КИНА АССАФ, АЛЕКСАНДЪР ДОБРИЧ и др..

"Българският емигрантски комитет" е бил секция на "Комитета на политическите емигранти от сателитните страни" ръководен от самопровъзгласилия се "управляващ полската легация" поляк /името му не е известно/ от "лондонското правителство" на МИКОЛАЙЧИК.

Доколкото е известно "българската" секция към този комитет се е занимавала главно с набирането на помощи от българите колонисти, с цел да подпомага изменниците разселвани в другите страни и тия оставащи в Ливан, но са били без работи и възможност за материална издръжка.

Освен това, на името на този комитет са идвали известен брой вестници "Свободна и независима България", които той е трябвало да пласира между изменниците и колонистите.

Дали този комитет е развивал някаква друга дейност, не ни е известно.

През същия период в Ливан е съществувала и помощната организация на ИРО. Нейните цели и задачи били да се грижи за намиращите се там изменници от различните социалистически страни; да ги подпомага материално, да им намира работа, да им урежда разселването и други.

В ИРО е работил НЕДКО ЕТИНОВ заедно със съпругата си.

3.-

Той е получавал 400 л.л., а съпругата му 500 л.л.. На ЕТИНОВ е било предоставено правото да определя рязмера на помощта за всеки един изменник. По непроверени сведения ИРО е просъществувала до 1954 година.

Това са общо всички организации в системата на вражеската емиграция съществували в Ливан. Понастоящем данните, с които разполагаме показват, че в Ливан няма каквато и да било вражеска организация.

Така наречения "Български емигрантски комитет" е просъществувал твърде малко. Под влиянието на борбите в БНК, той се е разпаднал на две. Представител на ГЕМЕТО е станал ЕТИНОВ, а на ТОНЧО ТЕНЕВ - СЪРБАКОВ. Как са се разпределили изменниците, не е известно.

Както и по-горе се спомена "Българският емигрантски комитет" не е развивал пряка и активна вражеска дейност против страната ни или по-скоро няма данни в това направление. От наличните данни, обаче, е видно, че отделни негови членове са работили активно по тази линия, разбира се сведенията не са проверени и дали отговарят на истината не е известно.

Данните показват, че с активна вражеска дейност са се занимавали изменниците СТЕФАН МИНЧЕВ СЪРБАКОВ и АЛЕКСИ НИСИМОВ ЗАМФИРОВ.

За СЪРБАКОВ е известно, че още преди 9.IX.44 година се е числял към земеделците. Полицията го е разработвала като югославски шпионин. След 9.IX.44 година, също се е числял към ВЗНС, а по-късно към опозиционния такъв. За антинародни деяния е бил изпратен в лагер. През 1948 година е избягал от лагера и минал нелегално в Турция. Там, той се е отличил твърде много със своята антинародна дейност. От негово име са излязали поредици от вестникарски пасквили, пълни със злостни нападки против нашата страна.

През 1949 година СЪРБАКОВ минава в Сирия нелегално и по данни на в."Сон Саат" от 24.IV.1949 година от ареста на сирийската полиция е бил освободен след намесата на турския посланик в Дамаск. От Сирия СЪРБАКОВ заминава за Ливан и се установява на местожителство в гр.Бейрут.

По данни на агент "ЙОСИФ" и на о.р.ПЕТРОВ, официално той се е занимавал с подработването на някаква нова конституция на България и с писането на най-новата наша история.

16
4.-

Видно от изказванията му пред агент "Иосиф" СЪРБАКОВ е имал за задача да вербова за работа в полза на вражеската емиграция наши моряци, пътуващи до Бейрут. Подобен опит той е направил и с "Иосиф". На него доверил, че в България има много здрави хора, на които би могло да се разчита при нужда, като даже му е посочил и лицето ГЕОРГИ ЕРМЕЛОВ - бивш председател на ЗМС във Варна или Варненска околия. Сигналят не е проверен и дали отговаря на истината не е известно.

Ако се съди обаче от материалното състояние на СЪРБАКОВ, което е било много лошо, можем да предполагаме, че на него не му е била поставена задача за подобна дейност и, че това той е правил може би с единствена цел да изтъкне в лицето на нашите моряци като крупна фигура в системата на вражеската емиграция.

От 1956 година СЪРБАКОВ е напуснал Ливан и се намира в старопиталището за емигранти в Австрия или Швейцария

Другият активен изменник - ЗАМФИРОВ, както се каза по-горе, е бивш индустриалец и търговец. Роден е в с. _____, _____. За него няма данни от които да е видно, че е правил опити да обработва наши моряци или други граждани на страната ни временно пребиваващи в Ливан, но видно от донесенията на резидента на корабите на БМФ "Коларов", с помощта на представителя на нашата корабна агенция Пол Зехил, той е преглеждал всички документи на нашите кораби. Освен това при пристигане на нашите кораби в пристанището на Бейрут, той пристигал най-редовно там, влизал в една стая, съседна на тази, в която са били канени нашите моряци и капитани и в която обикновено са влизали да разговарят търговския представител на НРБ в Дамаск и другите служители от Търговското или консулско представителство. Това дава известни основания да се предполага, че тази стая е била и може би все още е оборудвана с техника за обслужване на нашите моряци и официални представители

Трета активна личност сред изменниците се явява стария икономически емигрант НЕДКО БТИНОВ. За него с по-конкретни данни, освен, че редовно е разпространявал вестник "Свободна и независима България" и, че е работил някога в ИРО, нямаме.

По данни на резидентурата от Дамаск, в настоящия момент като обединително звено на изменниците и икономическата емиграция в Ливан се явява българина ТОДОР НИКОЛОВ РАМОВ от Неврокоп. Кон-

17
5.-

кретни данни за дейността му, обаче, нямаме.

От новите изменници заслужава да се отбележи само за БЮАН КРЪСТАНОВ НИКОЛОВ. Някаква конкретна дейност от негова страна не е отбелязана. По данни на агент на Управление III-то ДС същият говори с някои моряци и им внушава, че вражеската емиграция е някаква сила, че рано или късно тя ще се завърне като победителка у нас и други неща от характер на обработване.

С точни данни за настоящия състав на вражеската и икономическа организация не разполагаме. Известно е само, че за сега там се намират:

I. Изменници:

1. АЛЕКСИ НИСИМОВ ЗАМФИРОВ - от Русе
2. БЮАН КРЪСТАНОВ НИКОЛОВ - от Варна
3. ЙОРДАН ГЕНОВ ТАБАКОВ - от Г.Оряховско, той е в гр. Дамаск-Сирия.

За изменника МАРИН ГЪШЕВ ДОВРЕ от с. Буховци, Оряховско се установи, че е заминал за САЩ с двете си деца.

II. Икономическа емиграция.

1. ТОДОР НИКОЛОВ РАМОВ
2. НЕДКО ЦИЛИЯНОВ БТИНОВ
3. КИНА ЛУЧЕВА АССАФ
4. АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ ДОБРИЧ и съпругата му ПИЯ.
5. МЕХМЕД ТУЗЧУ.

Емигрантите НИКОЛА ИГНАТОВ СТОЯНОВ и ИОСИФ ТОДОРОВ АБДУЛОВ се завърнаха в страната ни.

Както вече се спомена, поради липса на възможности, вражеската емиграция в Ливан е разработвана главно чрез агентурата по корабите на БМФ. По нея от наша страна не е работено системно и пленово. До този момент всред същата нямаме придобита агентура.

Справката е съставена на основание наличните материали в досиетата на СЪРБАКОВ, ЗАМФИРОВ, ДОБРИЧ, РАМОВ, БТИНОВ, АССАФ и други.

23.1 1959 година
С о ф и я
Написано в 2 екз.

1 - разраб.
1 - информация
ЛД/119

СЪСТАВИЛ,
Н-К ГРУПА,
Капитан: Атанас

Строго секретно!

Екз. № 1

218

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Дейността на вражеската емиграция в Белгия.

На 28.XII.1958 година в гр.Брюксел- Белгия подкомитета на БНК е провел годишно-отчетно събрание.

Дневния ред на събранието бил:

1. Отчетен доклад за дейността на организацията.
2. Изключване на Г.Ченков от състава на БНК.
3. Избор на ново ръководство.

4. Избор на делегати за младежката конференция, която се е провела в ГФР.

Организацията на БНК в Белгия наброявала окло 60 изменници но действителни били окло 30.

На събранието присъствували 23 изменници на Родината.

Докладчика говорил за "тежкото" положение на селяните в нашата страна. Изразил надеждата, че САЩ щели да освободят "поробен" народ и по-специално селячеството.

Подчертал, че БНК разполага с по-пълни сведения за положението на селяните в България, отколкото нашата легация в Брюксел разполагала сега със сведения за тях /изменниците/.

Дейността на членовете на подкомитета на БНК по време на световното изложение през 1958 г. в Белгия била отчетена като слаба. Същите имали за задача да се срещат с временно пребиваващи български граждани, да им раздават пропагандна литература и ги склонят за измена на Родината.

В доклада на Контролната комсия било отчетено, че организацията се намирала в затруднено финансово положение. Това се дължало на обстоятелството, че много от членовете на организацията не си плащали членския внос.

2. 219

Изменника на Родината Боян Георгиев, член на ръководството на БНК, казал, че Геметс бил предупредил ръководството на организацията да елиминира Г.Ченков от организацията, понеже било доказано, че последния бил наш агент. Събранието решило Ченков да бъде изключен от състава на БНК.

Преди да се пристъпи към избор на ново ръководство било предложено в избора да участвуват само отчетени членове. Предвид на това, че половината от членовете били нестчетени, решило се да гласуват всички присъстващи.

Избрано било ръководство в състав:

Председател - Митко Рангелов, живущ на 22 PLACE DELCOUR LIEGE
Понастоящем следвал медицина в Лиеж; подпредседател Боян Манкин; секретар Боян Георгиев; членове Асен Станев и Деко Савов. В контролната комсия влизали Велико Георгиев, Никола Цветанов и Велико Стойков.

В ръководството на Младежката секция били избрани: председател Недялко Гешев; подпредседател Ченко Пандейски; секретар Тодор Пенев; касиер Господин Господинов; членове Никола Терзиев, Никола Стефанов, Георги Нешков и Чакърров /вероятно Димитър Чакърров/.

Делегати за младежката конференция били избрани изменниците Митко Рангелов, Боян Георгиев, Велико Георгиев, Недялко Георгиев и Тодор Пенев. Пояснено било, че делегатите трябвало да поемат известна част от разходите си по участието в конференцията, тъй като организацията разполагала с малко средства.

На 29.XII.1958 г. делегатите с кслата на Тодор Пенев заминали за Париж, където се срещнали с Георги Колев, касиер на БНК за Европа. Последният изтъкнал, че БНК се намирал в затруднено финансово положение, нямал достатъчно средства за издаването на списания и вестници и ако това положение продължело нямало да бъдат в състояние да поддържат канцеларията на БНК в Париж.

+ + +

През м.декември 1958 г. от бившият български царски двор в Мадрид били изпратени на клон на БНК в Брюксел финансови средства, предназначени за посрещане на коледа от цялата организация. Средствата били получени, поделени и изпити от изменниците Хр.Пешев, Цоню Трънков, Йордан Щерев, Георги Костов и др. Изменникът Григор Илиев възнамерявал да уведоми царския двор, че средствата не се сползстворили за посрещане на коледа и за в бъдеще да не изпраща средства.

3.-
рлв

Изменникът Хр. Пешев, секретар на БНФ в Белгия казал, че началникът на отдел "чужденци" при Брюкселската полиция съдействувал за разпространяване в Белгия антикомунистически карикатури.

По време на световното изложение никакъв началник от белгийската полиция обещал на Пешев, че в случай на финансови трудности той щял да издейства известна помощ за клона на БНФ. До сега такава помощ не била отпусната.

+ + +

субвени са
Изменниците на Родината Емин Юсеинов, Ариф Ахмедов Такиров и Емин Салихов Алиев, живущи понастоящем в Белгия, при прехвърлянето им през 1948 г. в нашата страна ползували на наша територия атаците - Хусеин Чечев, Асен Чолаков, Салих Панчиджиев, Начо Фурнаджиев и Стойко Бочев от с.Кашлите, Смесленско.

+ + +

На ул. "Американ" № 78 в гр. Брюксел се намирал приют за емигранти-студенти, който се поддържал от изменника Всеволод Николаев. Този приют по време на световното изложение е служел като хотел, организиран от Николаев, където са били настанявани идващите лица от Белгийско Конго.

Понастоящем в приюта живеели около 30 югославяни и 5-6 български изменници на Родината - Райчо Райнов, Йордан Щерев, Ива Барулов, Георги Славов и Йордан Стоянов, като последните двама били изгонени от Николаев..

Командант на приюта бил изменника Райчо Райнов, 25 годишен от с.Твърдица, Сливенско, но фактически ръководител бил Йордан Щерев от Хасково. Последният бил шефър на Николаев и държал касата на приюта.

Приютът бил посещаван често от адвокат Жозеф Верховен от гр. Анверс, който бил председател на т.н. "Каритас католика" католическа помощна организация.

Приютът за изменници в Юлп - Белгия, намиращ се близо до Брюксел, на 4.XI.1958 г. бил разформиран. В съдия е бил изменникът Димитър Таралежков, бивш служител в милицията от Варненско.

14 II 1959 г.
София

Изпълнител: *Лешинджия*

ИМ-26
5 ека.

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

222

Строго секретно! 38

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

Относно провокации на изменници на родината в Белгия срещу оркестъра на българските пионери.

821

Белгийската полиция забранила на българските изменници на Родината в Белгия да разпространяват позиви в залите, където се изнасяли концертите от оркестъра на българските пионери. Изменниците на родината били амбицирани от това и почти непрекъснато стояли на групи пред хотела, в който отседнали пионерите.

При излизането на пионерите из града, изменници на родината най-нахално се присъединявали към тях и разговаряли.

Най-голяма активност проявявали националистите - изменници на родината и македонците.

Националистите изготвили позиви, които разпространявали сред пионерите, като ги раздавала на ръка или пък ги хвърляли в автобуса, в който пътуват пионерите. В позивите пионерите се подканвали към невъзвръщанство, като им се обещавали стипендии за следване в средните и висши училища.

Царите, които получили пионерите на ръка /100 франка и храната, която получавали в хотела, били недостатъчни. Изменниците на родината разбрали това и предлагали на пионерите всевъзможни подаръци.

18.IV.1959 год.

С о ф и я

За сведения
на Кеземича и
Саб. Дочаи ДС.
С. Кучиш
27.5.59г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно

Екз. № 1

И Н Ф О Р М А Ц И Я № 139

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: [Signature]

Относно някои факти от дейността
на Българската вражеска емиграция.
12.11.59

1. Напоследък изменникът на Родината СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ-ръководител на подкомитета на Българския национален комитет/БНК/ в Турция, се оплаквал, че работите на организацията не стивали добре. Подкомитетът не получавал никакви писма и СКЕРЛЕВ нямал пари дори да отговори на писмата, които получавал от изменници на Родината. За това лошо състояние на организацията СКЕРЛЕВ обвинявал ГЕМЕТО, загдето последният се съгласил с предложението на американците да не се държи компактна маса емигранти в Турция. Положението сега било таква се изразил СКЕРЛЕВ, че "..... не можем да намерим човек за най-елементарна работа".

Американският разузнавач в Турция съдействувал и на СКЕРЛЕВ била отпусната помощ, но последната не облекчила много положението му и работите на СКЕРЛЕВ продължавали да вървят зле.

2. През януари т.г. АНА ВЪЛКОВА - монархистка, живуща в Италия, съпруга на бившия генерал ВЪЛКОВ - бивш български пълномощен министър в Рим, лансирала идеята за възстановяване старото итали-българско дружество. Тази идея изхождала от средите на изменниците на Родината-монархисти, като се поддържала и от бившата царица Иосана.

След предварителна подготовка на 3.11.59г. било проведено учредително събрание и образувано дружество под наименованието "Итали-българска фамилия". На събранието са присъствали около 50 души. В ръководството на дружеството са били избрани италианци из средите на т.н. "знатни фамилии" и изменници на Родината. За председател е била избрана ВЪЛКОВА.

След учредяване на дружеството била изпратена поздравителна телеграма до Иосана.

3. На 6 май т.г. в един виенски ресторант по инициатива на вражеската емигрантска организация "Дружество на българите, живущи в Австрия", с ръководител СТЕФАН КАРАБИБЕРОВ, била устроена среща на изменниците на Родината, живущи във Виена, по случай "..... великденските празници, гергъсден, деня на Кирил и Методи и Ботевия ден". Присъствали са общо около 100 души, в това число и представители на изменници на Родината от Украйна, Румъния, Чехословакия и Унгария.

На срещата говорил изменникът на Родината АНАТОЛИ ЦАНОВ. Той изтъкнал, че срещата била обща за всички емигрантски групи, които трябвало да се обединят, за да могат успешно да се борят за "освобождението на България от комунизма".

4. В гр.Милано - Италия бил създаден "Интернационален комитет" за подпомагане и ръководство на емигрантите от социалистическите страни. В този комитет влизали представители на изменници на Родината от почти всички социалистически страни.

Комитетът имал за задача да се грижи за издръжката на емигрантите, за настаняването им на работа и пр. За тази цел той получавал средства от много капиталистически страни, като основните суми идвали от САЩ.

25.5 1959 г.

София НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ Т-ДС
Изпълнител: [Signature] Помощник [Signature]
ИМ- 183

Строго секретно!

Екз. № 4

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И

Относно някои данни по дейността на
сългарската вражеска емиграция.

БНФ-ВБН

По отношение на т.н. "Временно българско представителство" д-р Иван Дочев бил на мнение, че хората, които влизат в същото не били подходящи. Според Статев, Дочев бил взел таква позиция поради това, че бил пренебрегнат при създаването на това представителство.

Никола Костов подбирал хора за разузнавателната си работа по следния начин: след като се опирал на някои от българските емигранти, той го проучвал посредством италианските власти. Изучавал държането на обекта в лагера и навън. Посредством земляци на обекта установявал дейността му в България, като особено се интересувал от дейността му след 9. IX. 1944г. и причините за неговото бягство зад граница. След тези проучвания, обектът се подлагал на медицински преглед.

Напоследък Никола Костов все повече се ориентирал към хора не български граждани, предимно търговци, които пътували за България без особени формалности. Костов работел с две големи търговски фирми от Виена, както и с други такива от милано. Преди заминаването на служителите и търговците от тези фирми за България, същите получавали специален инструктаж, на кои въпроси да обръщат внимание, кои и как да изясняват. Най-често от тях се искало да изясняват какви са формалностите при влизането в страната; каква е процедурата при прегледа на багажа и документите; на кои пропусквателни пунктове се извършва по-щателен контрол и на кои по-малък такъв; къде има двойни

-2-

ж.п. линии, каква е големината и тежнната на влаковите композиции, здравината на мостовете, пропускателната способност на ж.п. линиите и гарите. За да знаят униформите на различните родове войски на тях им били показвани специални албуми, в които имало всички видове български военни униформи.

До 1952г. Никола Костов, Тодор Николов Жекв и Георги Иванов Генчев поддържали връзка с американския разузнавач _____, когато същият оглавявал американска разузнавателна одужба в гр.Триест. От 1952г. до 1954г. Паньота е бил в САЩ. След това той се завърнал отново в Италия и оглавил фирмата "Детройт" в гр.Падуа, търгуваща с хладилници, където се намира и понастоящем. В момента неговата фирма търгувала с Югославия.

Близък човек на Никола Костов в Париж бил Гордан Пеев, бивш офицер.

Евгени Силинов продължавал да работи в радио "Свободна Европа" - Мюнхен, като едновременно с това бил и сътрудник на парижкото илюстровано списание "Пари маж", от където получавал месечна заплата по 110.000 френски франка. Силинов бил готов, ако му се увеличи заплата с 50.000 франка от списанието, да се откаже от работата си в радиото.

18 VI 1950 година
С о ф и я

Изпълнител: _____
ИТ-431

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: _____

тнф

134

Строго секретно!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я № _____

Относно проекти на Христо Статев и Иван Дочев по бъдещата дейност на българската вражеска емиграция. (по „Фуршо“ и „Димов“)

Във връзка с настъпилото разложение сред българската вражеска емиграция Христо Статев предвиждал през пролетта на 1960 г., след като се изясни международната обстановка, да свика събор на всички емигранти привърженици на БНФ. Целта на събора щяла да бъде да се освежи вражеската емиграция, като ѝ се начертаят нови перспективи. За сега Статев не виждал никакви перспективи за изменение на политическото положение в България. Според него България щяла и за в бъдеще да си остане под комунистически режим, но западните сили цели да продължават да упражняват натиск с цел да се задълбочава курса на демократизирането ѝ. Според Статев в България се извършвал курс на демократизиране и че това се дължало на натиска на западните сили. В България условия за събития от рода на унгарските не съществували.

Подобно на Христо Статев, но свършено отделно от него и даже против него, Иван Дочев възнамерявал от Канада да организира на мястото на сегашното Временно българско представителство, което никого не представлявало, един "Български освободителен съвет" /БОО/, който да има за задача да "координира" дейността на всички емигрантски организации срещу общия враг. За организирането на БОО, групата на Дочев имала вече съгласието на някои емигрантски организации. Подготовката за свикването и организирането на "Български освободителен съвет", групата на

-2-

Дочев държала в "тайна".

Христо Статев бил на мнение, че българската и македонска емиграция в Канада и в по-малка степен в САЩ ще се солидаризира с Иван Дочев и ще тръгне след него. Друго било положението в Европа. Тук Дочев нямал абсолютно никакво влияние.

Според Христо Статев, американците били против Дочев и легионерите, които според тях не били надеждни за работа, тъй като лесно се огъвали. Поради тази причина те предпочитали да работят с бившите офицери, които били подходящи за всякаква работа.

ж ж ж

През м. септември т.г. в Рим пристигнал синът на бившия генерал Станчев. Същият бил офицер от американската армия, наскоро завършил американска военна академия. Посетил е семейството на македонца Наум Асенков. Не е установено още собственото му име и целта на идването му в Рим и Италия.

22^х 1959 година
С о ф и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ I-ДС
Генерал-майор _____

Изпълнител: *Задрига*
ИТ-694

135

*Д-р. министър
да се даде
защита на
Корнелия и
де. Т. и
на чл. 17
на ред. 1
на чл. 17
на ред. 1
на чл. 17
на ред. 1*

КРДОПБГДРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДРСБНА

101
Строго секретно!

Екз. № 2

Относно разногласията и борбата
всрещ българската емиграция
емиграция - националисти и
някои последици на съюза.

I. Български национален фронт /БНФ/

На 7 и 8 март т.г., в Ню Йорк, беше проведен Третия редовен конгрес на организацията на "Български национален фронт /БНФ/ за САЩ и Канада.

Както е известно, в резултат на разногласията и борбата между ИВАН ДОЧЕВ /бивш главен организационен секретар на БНФ в Канада/, КАЛИН КОЙЧЕВ и ГЕОРГИ ПАПРИКОВ /двамата в САЩ от една страна и ХРИСТО СТАТЕВ /сега в Италия/ и д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ /в Мюнхен- ГФР - и двамата членове на секретариата на Временното българско представителство и членове на Върховното ръководство на БНФ/ от друга страна се получи разцепление в организацията на БНФ и фактически бяха проведени два конгреса на които се избраха две ръководства, претендиращи да представляват и ръководят БНФ.

Привържениците на ХРИСТО СТАТЕВ и д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, които демонстративно напуснаха конгреса в хотел Балтимор- Ню Йорк и проведоха свой конгрес на друго място, избраха нов управителен съвет на организацията на БНФ за САЩ, със следния състав: РАДИ СЛАВОВ - председател; д-р ИВАН КОНСТАНТИНОВ - секретар; ДИМИТЪР КОЛЕВ - касиер; членове - Д.НИКОВ, д-р ХРИСТО МЛАДЕНОВ, САВА БЕРОВ, Г.ГОСПОДИНОВ и Д.ЧАЛЪКОВ и контролна комисия в състав: АРДАШЕС ПАШАЛИЯН, ХРИСТО ПУЛЕВ и В.КНАКОВ.

Конгреса на привържениците на ХРИСТО СТАТЕВ прием резолюция, с която обявил института "Централен управителен съвет" /ЦУС/ на БНФ за САЩ и Канада за несъществуващ и решил организа-

2.- 102
циите на БНФ в САЩ и Канада да останат в прика идейна и организационна връзка с Върховното ръководство на БНФ, с председател ХРИСТО СТАТЕВ.

Конгресът избра д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ за временен главен организационен секретар на БНФ и член на Върховното ръководство, до свикването на общ конгрес на БНФ през пролетта на 1960 година.

По същото време конгреса на привържениците на ИВАН ДОЧЕВ, който продължил работата си в хотел Балтимор- Ню Йорк, избра нов ЦУС на БНФ за САЩ и Канада, със следния състав: д-р ИВАН ДОЧЕВ - председател; ГЕОРГИ ПАПРИКОВ и инж.АНГЕЛ ГЪН ДЕРСКИ - подпредседатели; д-р КАЛИН КОЙЧЕВ - секретар; ИВАН ГЪЛЪБОВ - касиер; д-р АНГЕЛ ТОДОРОВ, полковник РАЙЧО РАЙЧЕВ, СПАС РАЙКИН и КРУМ ЛУНГАЛОВ - членове и контролна комисия - инженер СИМЕОН ОБЧАРОВ, ГЕОРГИ МИЛЕНКОВ и ПАВЕЛ ПАВЛОВ.

Поздравявайки се на устава на БНФ, привържениците на ИВАН ДОЧЕВ гласуваха резолюция, с която решили всички лица, взели участие в конгреса на ХРИСТО СТАТЕВ, да бъдат изключени от БНФ като разколници. С друга резолюция те решили съществуващият до сега институт "Върховно ръководство на БНФ" за целия свят да бъде анулиран и натсварили новосизбрания ЦУС, с председател ИВАН ДОЧЕВ, да поддържа връзка с всички клонове на БНФ, да им дава инструкции и оказва съдействие в тяхната дейност.

След станалото разцепление на БНФ, разногласията и борбата между двете ръководства на организацията се задълбочават и изострят. И едното и другото ръководство изпращат свои окръжни до организациите и членовете на БНФ в различните страни, претендирайки, че те са законното ръководство на БНФ, наричайки другото "разколници".

След конгреса ИВАН ДОЧЕВ, в качеството си на председател на ЦУС на БНФ за САЩ и Канада, до началото на м.юли т.г е изпратил три окръжни до организациите на БНФ, а д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, в качеството си на временен главен организационен секретар на БНФ, е изпратил четири окръжни.

В окръжните си ИВАН ДОЧЕВ разяснява на всички управителни съвети и на членовете на БНФ какво се е случило на Третия конгрес на организацията на БНФ в САЩ и Канада, заявявайки

3.- 103

че една малка група "разколници", начело с ХРИСТО СТАТЕВ, е напуснала конгресната зала и провела свое заседание, на което гласувала резолюции, фалшифицирайки името на БНФ. ДОЧЕВ съобщава на организациите и членовете на БНФ, че три четвърти от делегатите на конгреса в Ню Йорк са го подкрепили и, че болшинството от членовете на управата, избрана от хората на ХРИСТО СТАТЕВ, не били редовни членове на БНФ.

С скръжис № 3 от 1.VII.1959 година ИВАН ДОЧЕВ съобщава на всички организации и членове на БНФ, че конгреса проведен от хората на ХРИСТО СТАТЕВ, е незаконен, противоустановен и фактически това не бил конгрес, а малка група "разколници" се били събрали в някакъв третокласен хотел в Ню Йорк, където кроили планове как да цепенят БНФ.

Относно временният главен секретар на БНФ, д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, ИВАН ДОЧЕВ съобщава на организациите и членовете на БНФ, че той /ЛЮБЕНОВ/ не бил никакъв представител на БНФ, а "стар социалист" и като такъв влизал в състава на Временното българско представителство. В тази връзка скръжните на ЛЮБЕНОВ до организациите на БНФ имали за цел, според ДОЧЕВ, само внасянето на разкол в БНФ и разтурването на организацията.

В скръжно № 3 до всички организации и членове на БНФ, относно Върховното ръководство на БНФ, ИВАН ДОЧЕВ съобщава, че през 1948 година в Мюнхен за членове на същото са били избрани д-р ИВАН ДОЧЕВ, д-р МАТЕЙ ДЖЕЙКОВ и инженер АНГЕЛ ГЪНДЕРСКИ. По-късно д-р ДЖЕЙКОВ и инженер ГЪНДЕРСКИ заемали местата си с д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ и СТЕФАН ПОПОВ.

Като при учредяването на организацията, така и години наред след това, както обяснява ИВАН ДОЧЕВ, ХРИСТО СТАТЕВ не вземал никакво участие в дейността на БНФ и не бил дори и член на организацията. По-късно той бил приобщен като четвърти член на Върховното ръководство, без да е бил избран от някого. Не минало много време след това, според ИВАН ДОЧЕВ и ХРИСТО СТАТЕВ започнал своите провокации. Например, превъзгласил се за председател на Върховното ръководство, каквато длъжност според устава на БНФ не съществувала.

Според устава на БНФ, както заявява ИВАН ДОЧЕВ, Върховното ръководство било колективно тяло от трима равноправни

4.- 104

члена. Тъй като преди три години СТЕФАН ПОПОВ напуснал Върховното ръководство, а миналата година го напуснали ИВАН ДОЧЕВ и д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ, то фактически същото се е саморазтурило и не съществувало повече.

С скръжни, както и с публикуваното в броя на сп. "Борба" /орган на БНФ/ от м.м. май-юли т.г. специално предупреждение, ИВАН ДОЧЕВ обръща внимание на всички организации и членове на БНФ, че "разколниците" /има се предвид привържениците на ХРИСТО СТАТЕВ- б.н./ не били прекратили своята дейност и продължавали да правят опити да "късат части от БНФ". С такава цел, в последния брой на органа на "Временното българско представителство" в-к "Един завет", по нареждане на ХРИСТО СТАТЕВ и без знанието на СИМЕОН, е била напечатана "провокационска" и неверна дписка, относно Третия конгрес в Ню Йорк.

В специалното предупреждение, поместено в сп. "Борба", ДОЧЕВ обръща внимание на организациите и членовете на БНФ, че неизвестни лица с "фалшифицирани" документи, непознати и чужди на БНФ, били "плъзнали" по Европа и другите части на света, разпращали скръжни, наредби и др. и под формата на доброволатели на БНФ, се опитвали да разбиват и отслабват организациите.

Тези лица основавали нови организации на БНФ в градовете, където вече имало такива, "злословели" по адрес на управата на БНФ и "подривали авторитета" на СИМЕОН.

Тъй като, според ИВАН ДОЧЕВ, връзките и средствата с които разполагали тези лица били от неизвестен произход, ДОЧЕВ предупреждава всички организации и членове на БНФ да не дават сведения за организациите на такива лица и да не изпълняват никакви скръжни, писма, наредби и др., не носещи неговия подпис и печата на БНФ.

Според д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, който счита себе си за един от инициаторите и създателите на БНФ, причината за разногласията между ИВАН ДОЧЕВ и ХРИСТО СТАТЕВ е била неприемането на ИВАН ДОЧЕВ във "Временното българско представителство".

ЛЮБЕНОВ счита, че ДОЧЕВ и без разногласията с ХРИСТО СТАТЕВ си бил създавал доста неприятели всред хората на БНФ в САЩ и Канада и до сега се крепял само благодарение на ХРИСТО

СТАТЕВ, който спирал хората от една открита позиция срещу ДОЧЕВ, тъй като същият все пак бил един много активен деятел на БНФ. Когато изникнал конфликта във връзка с "Временното българско представителство" между ИВАН ДОЧЕВ и СТАТЕВ, хората на СТАТЕВ и ЛЮБЕНОВ решили да вземат открито становище против своеволните, според ЛЮБЕНОВ, тълкувания на идеологическите принципи на БНФ, правени от ИВАН ДОЧЕВ. Въпреки това, според ЛЮБЕНОВ, те /хората на СТАТЕВ - б.н./ проектирали само провеждането на една реформа на БНФ, която трябвало да се осъществи на Третия конгрес на БНФ в Ню Йорк и според която трябвало да се запази престижа на ДОЧЕВ и единството на БНФ.

Проектираната реформа, обаче, не могла да бъде поставена на разискване на Третия конгрес в Ню Йорк, поради действията на ИВАН ДОЧЕВ, КАЛИН КОЙЧЕВ и ГЕОРГИ ПАПРИКОВ /има се предвид проверката на делегатските карти, извършена със съдействието на американски полицаи, което е дало повод на хората на СТАТЕВ и ЛЮБЕНОВ да напуснат демонстративно конгресната зала/.

ЛЮБЕНОВ смята, че ДОЧЕВ колкото и ценен да бил за БНФ, те не могли да действат по друг начин, защото рискували да пропадне мисията на Временното представителство и акцията на СИМЕОН, който според тях бил най-големия капитал на емиграцията. Д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ отправя остри нападки по адрес на ИВАН ДОЧЕВ, заявявайки, че същият се е държал като един "втори НЕРОН", считащ се за гений в своите организационни и други способности. Вестник "Национална България", който ДОЧЕВ издавал в Америка преди 6-7 години, според ЛЮБЕНОВ, красноречиво говорел за организаторските и други способности на ИВАН ДОЧЕВ и който щял да остане като един "срамен паметник на журналистическата му некадърност". ЛЮБЕНОВ твърди, че много видни легионери се отворили от приёмите на ИВАН ДОЧЕВ и даже послушните му КАЛИН КОЙЧЕВ и ГЕОРГИ ПАПРИКОВ не се солидаризирали с него. Най-важен за СТАТЕВ, ЛЮБЕНОВ и техните привърженици бил факта, обаче, че ИВАН ДОЧЕВ се бил дискредитирал пред СИМЕОН.

Д-р ДИМИ ТЪР ВЪЛЧЕВ, бивш член на Върховното ръководство на БНФ, счита, че главната вина за разнегласията и разцеплението в БНФ пада върху ИВАН ДОЧЕВ.

В борбата си срещу групата на СТАТЕВ и ЛЮБЕНОВ, ИВАН ДОЧЕВ търси подкрепата на организациите на БНФ и даже на от-

делни членове в различните страни. На същите той нашироко обяснява, че законното ръководство на БНФ е това, начело с него и в тази връзка иска от организациите и от отделни членове да излезат с дискуси, декларации, статии и други в списание "Борба", с които да порицаат дейността на групата СТАТЕВ-ЛЮБЕНОВ и да заявят, че са солидарни с него.

С декларации за солидарност с ИВАН ДОЧЕВ, публикувани в сп. "Борба" броя от м.май-юни 1959 година, са излезли клоновете на БНФ в Гърция, Турция, Западна Германия, Белгия, Австрия, Италия и Нова Зеландия.

Клона на БНФ в Гърция е изпратил протестно писмо до СИМЕОН за отпечатана в органа на ВБП в "Един завет", "тенденциозна и неверна" дописка за Третия конгрес на БНФ в Ню Йорк. ИВАН ДОЧЕВ специално поздравява тази организация за нейната, според ДОЧЕВ, "твърда и последователна позиция против разколниците".

Според ГЕОРГИ ПАПРИКОВ /подпредседател на ЦУС на БНФ за САЩ и Канада/, ЦУС имал подкрепата на членовете на БНФ в САЩ и Канада, което било ^{подчертан} на полугодишната конференция на БНФ в САЩ и Канада, проведена в началото на м.септември 1959 година в гр.Ниагара Фолс-САЩ.

ХРИСТО СТАТЕВ смятал, че ИВАН ДОЧЕВ има голямо влияние всред емиграцията в САЩ и по-специално в Канада и че тази емиграция ще се солидаризира с ДОЧЕВ. Обаче, що се отнася до емиграцията в Европа, според СТАТЕВ, ДОЧЕВ нямал абсолютно никакво влияние.

Публикуваните, обаче, декларации за солидарност с ИВАН ДОЧЕВ на редица организации на БНФ в Европа опровергават горното твърдение на ХРИСТО СТАТЕВ. СТАТЕВ се изказал, че американците били против ИВАН ДОЧЕВ. Те не искали да имат работа с легионерите, тъй като за тях те не били "надеждни". Предпочитали бившите офицери, които били "подготвени и ставали за всякаква работа".

II. "Временно българско представителство".

Разнегласията в т.н. "Български национален фронт" /БНФ/ и станалото разцепление в тази организация, дава основание върху дейността на т.н. "Временно българско представи-

7.- 104

телство"/ВВП/.

Според д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ – член на секретариата на БНФ, две трети от членовете на ВВП са членове и на БНФ. Това даде възможност на лидера на БНФ – ИВАН ДОЧЕВ да забави с една година признаването на ВВП от БНФ.

ИВАН ДОЧЕВ нарекъл члена на ВВП – ХРИСТО СТАТЕВ "голям подлец" по отношение на него /ДОЧЕВ/. СТАТЕВ се съгласил да участва във ВВП, без да е имал за това съгласието на БНФ. ДОЧЕВ дословно заявил: "СТАТЕВ злоупотреби със своето положение в организацията /става дума за БНФ-б.н./ и ни продаде на разузнавателните служби. Сега получава заплата за това. Въпроса беше да се направи едно маршнетино представителство, в което да се разпорежда полковник КОСТОВ, т.е. да върши разузнавателните работи за сметка на представителството..."

За МИХАИЛ ДИМИТРОВ, член на ВВП, ДОЧЕВ твърди, че той в същност се казвал ДИМИТЪР ДИМИТРОВ, известен с прякора "МИКИ", криминален престъпник, ляжал в затвора на Хайделберг за кражби и известен като несериозен и без установено занятие човек.

За САВА БЕРОВ, също член на ВВП, ДОЧЕВ казва, че до 1948 година същият сътрудничел с комунистите, като участвувал в една покупателна комисия в Турция. След като пропилял парит си по "шантаните", заминал за САЩ и понастоящем никой не знае с какво точно се занимавал БЕРОВ.

Според ДОЧЕВ, неговата група не можела да поддържа Временното българско представителство по следните причини:

1. То нямало представителен характер.
2. То нямало и не можело да спечели подкрепата на емиграцията.
3. Хората от представителството – КОСТОВ и СТАТЕВ, а вероятно и ЛЮБЕНОВ, били зависими от чужди разузнавателни служби.
4. Ръководителите на ВВП се бъркали във вътрешните работи на отделните емигрантски организации.

На мястото на ВВП групата на ИВАН ДОЧЕВ възнамерявала да организира "Български освободителен съвет" /БООС/. Целта на този съвет щяла да бъде да "координира дейността на всички

8.108

емигрантски организации срещу общия враг". За създаването на БООС, групата на ДОЧЕВ имала вече съгласието на някои емигрантски организации. За сега се извършвала подготвителната работа и самото създаване на БООС се държало още в "тайна".

ГЕОРГИ ПАПРИКОВ, член на БНФ от групата на ИВАН ДОЧЕВ и живущ в САЩ, заявил, че д-р АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, член на секретариата на БНФ, влязал в последното заради материални изгоди

Според ПАПРИКОВ, позицията на ВВП била – централизирана на всички организации под негово ръководство. В случай, че някоя организация се противопоставела на това, ВВП се стремяло да я превземе и разтури. Понеже БНФ, начело с ДОЧЕВ, не се съгласил с постановката на ВВП, ХРИСТО СТАТЕВ и АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ насочили ударите си срещу ДОЧЕВ, с цел да го изолират. ПАПРИКОВ счита, че това не им се отдало. Становището на групата около ИВАН ДОЧЕВ било: "Представителството да се опре на емигрантските организации, а не да се назначава по калъпа на 19-то майците/има се предвид начина, по който бе извършен преврата у нас на 19 май 1934 година/.

Поместените в органа на ВВП в "Един завет", броеве 13 и 14 от април и май 1959 г. материали, относно състоялия се конгрес на организациите на БНФ в САЩ и Канада, ПАПРИКОВ окачествява като "фантазия и лъжа", поради което групата на ДОЧЕВ направила "своите протести пред царя". /В тези материали винаги за разцеплението на БНФ се хвърля върху ИВАН ДОЧЕВ, ГЕОРГИ ПАПРИКОВ и КАЛИН КОЙЧЕВ/.

Членът на ВВП ХРИСТО СТАТЕВ смятал, че сега нямало никакви перспективи за "изменение на положението в България" и липсвали условия за събития, подобни на унгарските през 1956 г.

Според него, в България сега се провеждал курс на "демократизиране" и страната щяла да остане "под режима на комунистите", като западните сили щели да продължават да оказват натиск за продължаването на този курс.

III. Дейност на националистите в Австрия.

Изменникът на Родината ИВАН ИВАНОВ, член на националистическата емигрантска организация "Дружество на българите, живущи в Австрия" събирал установяващи данни за лица от емиграцията и колонията в Австрия, които се обявявали за привържени

108
9.-

ци на СИМЕОН. При агитацията си ИВАНОВ обяснявал, че СИМЕОН трябва да знае с колко хора разполага зад граница. При победа на западните сили, СИМЕОН щял да се противопостави на евентуални териториални претенции на Турция и Гърция към България. Хората от българската колония се надсмивали над провежданата акция от ИВАНОВ и често, подценявайки политическото ѝ значение, казвали: "Пиши и мен". ИВАНОВ не изисквал подписи от далите съгласието си да ги запише. Списъците щели да бъдат предадени на председателя на "Дружеството на българите, живущи в Австрия", монархиста АНАТОЛИ ЦАНОВ. Последният получил 100.000 шилинга от Върховния комисариат на бегълците в Австрия, за провеждане на мероприятия, които да обединят емиграцията в Австрия около това дружество.

27.8. 1959 г.
Софиязам. НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ Д-ДС
Генерал-майор *[Signature]*Изпълнител *[Signature]*

ИМ-467

ПРЕПИС (Фотокопие) от
настоящото направено на
[Signature]
ласно 1/10 изх. №
197...година
5.9.1971 год. Подпис: *[Signature]*

ДС и ВРАЧЕСНИТЕ
ЕМИГРАТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

227

[Handwritten signature]
39*[Handwritten signature]*
24.2.60

Строго секретно!

Екз. № 1

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ИНФОРМАЦИЯ № 54

161

Относно проект на националисти да създадат в Рим ново Итало-българско дружество. Папата изявил готовност да приеме българската колония в Рим, начело със Симеон.

В началото на м. декември 1959г. Христо Статев, след като се завърнал от Мадрид, където взел участие в съвещанието на Временното българско представителство, свикал в Рим съвещание на тесен кръг емигранти и националисти. Между последните бил и свещеник Йосиф Гагов. Съвещанието имало за задача да обсъди въпроса за създаване на едно ново Итало-българско дружество, което да развива дейност напълно противоположна на тази развивана от сегашното, официално регистрирано Итало-българско дружество. Проектирало се новото дружество да се изгради на по-широка база, като се привлечат повече хора от българската колония. А за да станело това, особено внимание щяло да се обърне върху избора на лицата, които трябвало да влезат в ръководството му.

В края на м. февруари т.г. Христо Статев щял да замине за Ню Йорк за да вземе участие в конгреса на БНФ. След завръщането му в Рим, той щял да се заеме отново с придвижването на въпроса за подготовката и създаването на въпросното дружество.

ж ж ж

-2-

162

Към края на м. октомври 1959г. Симеон, Христо Статов, Никола Костов и свещеник Йосиф Гагов са били приети от папа Йоан XXIII. В края на аудиенцията, Папата след като им е пожелал по-скорошно завръщане в България е изказал готовност да приеме при повторното идване на Симеон в Рим /т.е. около Великден/ цялата българска колония в Рим, начело със Симеон.

След аудиенцията при Папата се проектирало организирането на голям прием, на който Симеон да се запознае и установи личен контакт с българските емигранти в Рим и Италия.

21 я 1960 година
С о ф и я

НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ А-ДС
Генерал-майор *Торел*

Изпълнител: *Торел*
ИТ-135

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

228

107

Строго секретно!

Екз. 3

И Н Ф О Р М А Ц И Я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Относно някои факти от дейността
на вражеската емиграция

В последно време редица привърженици на "Българския национален комитет" - БНК открито изразявали недоверието си в успехите на БНК. Критиковали действията на геметовците Ценко Барев, Слави Нейков и Георги Колев.

Във връзка с това се оформила група около геметовеца Ангел Пандев, който работел в българската секция при радио Париж. По непроверени сведения Пандев бил поддържан от емигрантите във Франция - Вълчо В. Вангелов, Милка Генадиева, Васил Василев и др.

С оглед да се задуши критиката против Барев и др. геметовци, по инициатива на Барев и Нейков към подкомитета на БНК в Париж през м. януари 1960г. била формирана наказателна група. Същата имала за задача да омпротворява и да упражнява физическо въздействие върху разколебалите се емигранти или върху онези, които критикували Барев и др.

През м. януари 1960г. наказателната група имала за задача да сплаши изменникът Атанас Влашев/близък на Гемето/ загдето агитирал против БНК. След предизвикано умислено сбиване, Влашев бил наранен с нож от Гергов, член на наказателната група. Гергов заедно с друг емигрант били арестувани от полицията.

По повод на това Гемето писал писмо до П. Колев.

-2-

В писмото Гемето правел остро предупреждение да не се вършат подобни неща, тъй като това разлагало вътрешно организацията.

За завеждане на дело против емигрантите, които нанесли побой на Влашев, било необходимо да се внесат 50 хиляди френски франка/стари/, но Влашев не разполагал със средства.

Влашев се отнесъл за помощ към българското "Емигрантско дружество", като му депозирал цялата си кореспонденция с Гемето докато бил в Гърция. "Емигрантското дружество" също не можело да отдели средства за завеждане на делото.

В кореспонденцията между Влашев и Гемето, последния писал, че "действително във Франция имало хора, които само изразходвали народни средства, без да работят, че се отнасят лошо с редовните емигранти и че са изгубили образите си на политически емигранти".

Влашев не бил съгласен в никакъв случай да се използва кореспонденцията за водене пропаганда срещу БНК.

Д-р К. Риндов, председател на "Емигрантското дружество" имал голямо желание да се заведе дело против емигрантите, нанесли побой на Влашев. Според него делото можело да бъде използвано за разобличаване на БНК, като организация, която използвала положението си да извършва физическо насилие върху емигрантите, които не са съгласни с БНК или с политиката на нейните ръководители.

Иван Рачев, анархист се съгласил да бъде свидетел на делото и щял да докаже, че нанесения побой не било просто спречкване, а действие, което се води по указание на ръководителите на БНК. В потвърждение на това той щял да разкаже и за други побоища извършени от геметовци над други емигранти.

Въпреки всичко обаче поради намерата на Ценко Барев и френския адвокат Ожол, задържаните емигранти по нараняването на Влашев били освободени.

Напоследък се появили разногласия и в сред членовете на подкомитета на БНК - Ценко Барев - председател и Георги Колев - касиер. Колев искал всички финансови

102

-3-

въпроси да минават през него, на което се противопоставил Барев, а така също и Слави Нейков.

В сред емигрантите се говорело за разногласия и между Барев и Гемето, но те все още не вземали явен характер. Гемето не бил доволен от дейността на Барев, но се съгласявал поради това, че Барев имал по-голямо влияние във Франция.

x x x

В началото на м. февруари 1960г. геметовецът Ценко Барев се срещал с Шабан Делмас /председател на ренското национално събрание/ и с Луи Терноар /министър на информацията/. На тази среща Барев настоял въпроса за "поробените народи" да се постави на разглеждане пред д. Хрушчов при посещението му във Франция и на конференцията на високо равнище.

На Барев било отговорено, че Франция не можела да постави на разглеждане такива въпроси.

Делмас и Терноар смятали, че можело да се постави въпрос да се разреши на емигрантите да се завърнат в родината, без да бъдат преследвани. Освен това можело да се постави и въпроса да се разреши на съпругите и децата на емигрантите да отидат при тях. Това не се харесало на Барев.

x x x

Георги Колев Илиев, член на подкомитета на БНК в Париж се изказал, че вербовал временнопребиваващият български гражданин в Париж - Димитър Русинов. От последния Барев взел 1000 лв. за 18.000 френски франка. Барев получил от Русинов важни сведения.

x x x

Изменникът Давид Атиас, живущ в Париж, работел за френското контраразузнаване. Той имал за задача да изучава временнопребиваващите български граждани във Франция. За всичко това Атиас получавал месечно възнаграждение.

x x x

103

104

-4-

На 7.II.1960г. в Париж, ресторант Williams & Vigne
Champs Elysees 4 70-36 щяло да се проведе събрание на
„ладежката секция при БНК. На събранието щял да бъде изне-
сен доклад за "Аграрните реформи в България" от лаго
Славенов /постоянно местоживеее в Триест, Италия/.

к к к

Всрел емигрантите в Париж се говорело, че
А.Трендов бил сътрудник на нашата легация. В последно вре-
ме Трендов заедно със семейството си бил емигрирал във
Франция през Югославия. Говорело се, че полицията не му
давала разрешение за по-нататъшен престой.

к к к

На 10.I.1960г. в Париж българското "Емигрант-
ско дружество" провело вечеринка. Реч произнесъл предсе-
дател на дружеството д-р К.Риндов. От равни нападки срещу
нашата страна и издигнал лозунги за скорошно "освобождение".

На вечеринката присъствували около 250 души.
Не присъствували емигранти от другите емигрантски групиров-
ки.

За вечеринката бюро на "Свободна Европа"
в Париж отпуснало около 40 хиляди френски франка/стари/.

к к к

Кръст. В.Зарев, живущ в Париж предиркел
акция за образуване на нова емигрантска организация от
български емигранти, преминали през лагерите и затворите
в нашата страна.

Целта на организацията щяла да бъде да се
откъснат тези емигранти от останалите емигранти.

Геметовците ^хЦ.Зарев и ^хТончо Карабулков, живущи
в Париж, предложили на ръководството на НТС-"Национале
трудоу съюз"/организация на руски белоемигранти/ да про-

105

-5-

ведат обща протестна публична акция, във връзка с посеще-
нието на др.Хрущов във Франция. Ръководителите на НТС
им отказали категорично.

12.II. 1960 година

С о ф и я

Изпълнител: *[Signature]*

ИТ-212

Строго секретно!

Бкз. 2 А

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

За провеждане а.м. по отношение на СИМЕОН, ВБП, БНФ, вражеската емиграция и нейните лидери.

(не се отнася до този текст)

С пощата от февруари 1961 г. изпратена от италианската резидентура ни бе съобщен и следния сигнал:

"Преди известно време СИМЕОН тайно преминал в католическа вяра".

Сигналът е даден от нова връзка, срещната от наш работник за първи път, но връзката била в течение на много задкулисни събития.

Този сигнал, взет на фона на сегашното положение около СИМЕОН, Временното българско представителство (ВБП) НИКОЛА КОСТОВ и ХРИСТО СТАТЕВ, в БНФ и въобще положението във вражеската българска емиграция, може да послужи за провеждане на а.м. като се започне с поместването и разгласяването на този и други факти в "Осведомителния бюлетин" на д-р ^{Кисел} РИИЛОВ, Париж и изданията на БНК - "Младежка борба", "Свободна и независима България" и др. със следните цели и задачи:

1. Да се дискредитира СИМЕОН пред българската емиграция в чужбина: а) че се е отказал от православието т.е. българската си вяра заради някаква жена; б) че е предоставил ВБП като прикритие за разузнавателната дейност на

-2-

НИКОЛА КОСТОВ, насочена изключително срещу България и българския народ.

Цел - СИМЕОН да се откаже от ВБП и мисията си да обедини българската емиграция, да е български "цар".

За какво българско, макар и временно "представителство" може да претендира СИМЕОН че е създал, когато фактически то представлява само прикритие на чужди разузнавателни служби. По този ли начин, той смята да обедини българския народ и по този ли начин служи на българската нация и държава. Не вижда ли, че зад неговото име се прикриват безскрупулни хора, които искат да му похарчат парите и да го доведат до разорение.

Подета печатна и устна кампания трябва да доведе до това, че СИМЕОН да се откаже за в бъдеще от всякаква политическа дейност, СИМЕОН и особено майка му да откажат отпускането на всякакви средства за ВБП и органа му вестник "Един завет".

Възможности и условия има за това. В "Един завет" СИМЕОН помести прокламация и обръщение към българския народ (по случай 5 години от пълнолетието му - юни 1960г.), в които се чувствава огорчение, разочарование и неверие в мисията му, че може да обедини българската емиграция, че може да се свика Общобългарски събор и пр. СИМЕОН дословно пише: "Незаинтересованост, липса на всякакъв ентузиазъм, наличие на апатия, включително и сред най-близките среди на двора, упорит отказ от страна на по-заможните българи да си отворят кесии и да подпомогнат делото на което той всецяло се бил посветил, осуетяване свикването на Общобългарски събор и пр. били факти, които могли да обезкуражат и най-ентузиазирания радетел на обединението и освобождението на България".

Това неверие и разочарование в СИМЕОН, пуснало вече дълбоки корени, трябва да се усили и да стигне такава степен, че той да се откаже от ВБП, от "мисията му" за "цар-обединител" на българите.

-3-

Майката на СИМЕОН, ИОАНА, която отговаря до голяма степен за финансите на "двора" е сериозно загрижена от големите, според нея, и безсмислени разходи, които се правят във връзка с ВБП и е готова да се застъпи за вземане на горепосоченото от нас решение на СИМЕОН.

2. Да се влошат до такава степен отношенията между НИКОЛА КОСТОВ и ХРИСТО СТАТЕВ във ВБП, че да се окаже невъзможно по-нататъшната им съвместна работа в секретариата на ВБП. Да се прекрати по-нататъшното издаване на органа на ВБП вестник "Един завет". Да се изолира и дискредитира КОСТОВ като платен агент на чуждите разузнавателни служби, които се отнася към българските емигранти само като пионки - възможни агенти за изпълнение на диверсионно-шпионски задачи, с което ги излага на смъртна опасност.

За възможността и изпълнимостта на тази задача има предпоставки и условия. Известно ни е от агентурни данни, че между КОСТОВ и СТАТЕВ има не малки противоречия на основата - дали трябва или не да съществуват самостоятелни организации по линия на БНФ (КОСТОВ е против, а СТАТЕВ - за), по това каква трябва да бъде организационната структура на ВБП, дейността му и пр. Тези противоречия, макар и още да не са станали достояние на българската емиграция, не могат да се запазят за дълго като тайна.

Освен тези принципни различия, в които СТАТЕВ обвинява КОСТОВ, че иска да ликвидира БНФ като организация, то между КОСТОВ и СТАТЕВ има лоши лични отношения. КОСТОВ обвинява СТАТЕВ в нечестност, лицемерие и некадърност. Пред свои доверени хора КОСТОВ заявил, че ако БНФ имал сегашните си успехи (съвсем незначителни според него), то те се дължали главно на него, а не на СТАТЕВ, че сега съжалявал загдето взел за свои помощник такъв некадърен и лицемерен човек като СТАТЕВ.

Известно е, че КОСТОВ, когато е бил началник на РО в България е бил агент на немското и ~~италианско~~ италианско разузнавания, след това на френското и английското, за да стане от години агент на американското разузнаване, което плаща най-добре. Известно е, че американското разузнаване предоставя на

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата : 16.04.2014г. Секретар : <i>[Signature]</i>	

-4-

големи безотчетни суми за разузнавателна дейност, че той гледа на българските емигранти само като възможни агенти за изпълнението на диверсионно-шпионски задачи, като с това ги излага на смъртна опасност. Докато болшинството от българските емигранти живеят в нищета и мизерия, то разполага с големи средства и само с демагогски цели може понякога да се представя, че и той не е финансово добре.

В броя от м. юли - август 1958г. на "Осведомителния бюлетин" издаван от РИНДОВ в Париж, ⁵е поместена редакционна статия насочена срещу ВБП и СИМЕОН, която косвено засягаше и НИКОЛА КОСТОВ.

Впоследствие, през 1959г. излезе друга статия на РИНДОВ насочена конкретно срещу царския офицер КОСТОВ, в която се разглежда миналата антинародна дейност на КОСТОВ, който сега фактически ръководел ВБП, говорил за надпартийно обединение на емиграцията и пр.

Тези две статии, както и други разобличителни материали за ВБП, СИМЕОН и КОСТОВ, поместени в "Осведомителния бюлетин" издаван под редакцията на РИНДОВ са сериозно засегнали КОСТОВ.

През I.1961 г. получихме агентурни сведения за извънредно неприязненото отношение на КОСТОВ спрямо РИНДОВ.

Възможно е и необходимо началото на а.м. да се сложи с поместването на една статия в "Осведомителния бюлетин".

3. Разцеплението и борбите сред БНФ и по-конкретно между двете му течения оглавявани съответно от ХРИСТО СТАТЕВ и ИВАН ДОЧЕВ трябва да се усилят в резултат на а.м.

Условия за това има. Известно е, че през март 1960г. ДОЧЕВ няколкократно и публично нарече СТАТЕВ подлец и изменник на идеята на БНФ, тъй като се съгласил да участва във ВБП, без да е взел съгласието на БНФ, че е злоупотребил с положението, което е имал в организацията и че просто бил

-5-

продал БНФ на чуждите разузнавателни служби. По думите на ДОЧЕВ, ВВП било лично представителство на Н.КОСТОВ, който си вършел под неговото прикритие разузнавателната си дейност. Това представителство не представлявало никого освен КОСТОВ и СТАТЕВ. КОСТОВ не скривал намерението си да ликвидира БНФ като организация, а СТАТЕВ продължава да работи съвместно с този враг на БНФ, на легионерските идеи.

Забележка: Това са извадки от документална информация - писма на ИВ.ДОЧЕВ, които при нужда могат да удостоверят достоверността на гореизложеното.

ДОЧЕВ с още по-остри и обидни думи се отнася към АЛЕКСАНДЪР ЛЮБЕНОВ, на когото отрича въобще че е бил някога член на БНФ.

4. Провеждането на предложените а.м. и то съгласувано от няколко резидентури, като се използват повече емигрантски печатни издания, на първо време тези на БНК и списанието на д-р РИНДОВ, ще се създадат уловия да се отпочне една кампания на статии и контра статии, на обвинения, оправдания и контра обвинения, на разкриване на "кирливи ризи", така че цялата емигрантска преса не може да не се включи в тези ежби. Чрез мероприятия проведени чрез българските колонии в западните страни, чрез използването и на местни вестници - на леви и буржоазни, да се раздухвват и разискват тези въпроси с цел да се дискредитират не само СИМЕОН, ВБИ и БНФ, но и БНК и въобще на българската вражеска емиграция и нейните лидери.

Като предварителна задача - трябва да се постави с грама на италианската резидентура да изясни срочно и да уведоми с грама-кога, къде и по какви причини СИМЕОН се е отказал от православието и приел католицизма.

Източникът макар и нов ще даде въпросните сведения, а може да се провери това и чрез други наши източници.

От френската преса - вестник "Пари прес л'ентранзжан" от 15.XII.1960г. ни е известно, че СИМЕОН се сгодил за испанката АЧЕБО ГОМЕЦ, дъщеря на голям каталонски индустриалец. СИМЕОН бил приет от Папата, навярно

-6-

за да иска съгласието му да се ожени. Вестник "Диманш матен" от 8.I.1961г. пише, че годеницата на българския "цар" СИМЕОН, МАРГАРИТА ГОМЕЦ била дъщеря на голям иберийски търговец.

Необходимо е предварително да се проучат възможностите в кои емигрантски вестници какви материали могат да се поместят, кои други местни печатни органи могат също да се използват за даването на по-голяма гласност, както и мерки по мобилизирането българската колония и дружества в западните страни за даване широка гласност на сведенията.

Даже и да не потвърди сигнала, че СИМЕОН е приел католицизма, възможно е да се предприемат предложените а.м.

Известни са следните български емигрантски издания:

1. "Осведомителен бюлетин" - орган на Емигрантското дружество в Париж, редактор КОНСТАНТИН РИНДОВ.
2. Вестник "Свободна и независима България" - орган на БНК, редактор ГЕМЕТО, печати се в Ню Йорк.
3. Вестник "Младежка борба" - орган на Младежката секция на БНК, издава се в Париж, редактор ТОНЧО КАРАБУЛКОВ.
4. Списание "Освобождение" - орган на БНК, издава се в Париж, редактор ЦЕНКО БАРЕВ.
5. Вестник "Един завет" - орган на Временното българско представителство, издава се в Рим, редактор ХРИСТО СТАТЕВ.
6. Вестник "Свобода" - орган на БНФ - крилото на АЛ.ЛЮБЕНОВ - ХР.СТАТЕВ, излиза в ГФР.
7. Сп. "Борба" - орган на БНФ - крилото на ИВ.ДОЧЕВ, издава се в САЩ - Канада.
8. В-к "Свободен народ" - издава се в гр.Грац, Австрия, социалдемократическо вестниче, редактор СТ.ТАБАКОВ.
9. Сп. "Родина" - издава се в ГФР.

28 II 1961 година

С Ф и я

Изпълнител *Зидинов*

ИТ-181

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на българската
вражеска емиграция в Гърция.

Предвид на това, че българска икономическа емиграция в Гърция няма, предмет на настоящата справка е състоянието само на българската вражеска емиграция в тази страна.

I. Кратка историческа справка

Непосредствено след установяване на народната власт у нас на 9 септември 1944г. много бивши офицери, полицаи, жандармеристи и други, взели активно участие в борбата срещу антифашисткото и прогресивно движение в България и на чиято съвест тежаха не едно и две убийства напуснаха пределите на нашата страна и потърсиха убежище и закрила в съседната нам монархофашистка Гърция. Там избягаха престъпници, като полковник ГОЛОГАНОВ, майор МУТАФЧИЕВ, капитан КАВРЪКОВ и др.

Други пък участвували в окупационния корпус в Гърция и компрометирали се в борбата срещу местните прогресивни сили и със сътрудничеството си с германците при изтегляне на нашите войски остават на гръцка територия и се обявяват за политически емигранти. Към тази категория спадат майор ХРИСТО ДАМЯНОВ от Бургас, НИКОЛА ПОПОВ от София и др.

По-късно, лица засегнати от мероприятията на народната власт, опозиционни дейци и разни вражески елементи също нелегално преминават границата и потърсват убежище в Гърция

-2-

с намерение от там да продължат борбата си против народната власт.

По този начин в Гърция се създава една група от враждебна на нашата власт емиграция, която бе готова на най-остра вражеска дейност. Капиталистическите разведки гръцка, американска и английска, нашироко използваха тази емиграция за прехвърляне у нас и провеждане най-остри форми на вражеска дейност - убийства, диверсии, шпионаж и пр. Това продължи главно до установяване на дипломатически отношения между НР България и Гърция през 1954 г. От този момент насетне този вид вражеска дейност започна да отбелязва едно непрекъснато намаление. Това доведе до подкопаване духът на емиграцията и първо ръководителите, а после и редовия състав започнаха да напускат Гърция и бягат на Запад, а неангажираната във вражеска дейност срещу нашата страна част от емиграцията започна масово да се завръща в България. В резултат на провежданата от нас разложителна дейност сред емиграцията и дадената им амнистия от 1954г. до 1962 г. се завърнаха от Гърция над 100 души емигранти.

Всичко това доведе не само до намаление количеството на нашата емиграция в Гърция, но се измени коренно и нейният качествен състав.

Докато по-рано тя имаше характер на политическа емиграция със свои организации, политически водачи и пр., то сега тя представлява сбор от политически неориентирани хора, предимно млади момчета избягали от авантюристични подбуди.

Сегашната вражеска емиграция в Гърция няма своя политическа линия, своя политическа физиономия, свои политически идеали.

Болшинството нейни членове живеят затворени в концентрационни лагери, ден за ден, в очакване да им се разреши да заминат на Запад или да се завърнат при близките

-3-

си в България. Тази втора тенденция е много силна и само упоритата съпротива на гръцките власти и примамливите обещания на американците задържат колебливите изменници.

II. Сегашното състояние на нашата вражеска емиграция в Гърция

Понастоящем общият брой на нашата вражеска емиграция в Гърция възлиза на около 50 души. Тази цифра постоянно намалява поради непрекъснатия процес на изселване на емигрантите в САЩ, ГФР, Канада, Австралия, Франция, Швеция и други страни.

Най-голяма е групата в лагера "Лаврион" на 60 км. от Атина. Групи от по няколко души има в лагера на остров Сирос и в емигрантския дом в Каламата.

Голяма група, около 20 души, емигранти живеят разпръснати в различни градове на Гърция в близост до нашата граница. Това са агенти на гръцкото и американско разузнаване, които са винаги под ръка на разузнавателните централи за провеждане разузнавателна и друга остра вражеска дейност против нашата страна. От тази група по-голямата част живее в Кавала, а други в градовете Серес, Драма, Гьмюрджина и Орестриада. Няколко групи агенти на гръцкото и американско разузнаване са устроени на квартири и в гр. Атина. Членовете на тези бандитски групи се прикриват с документи на гръцки граждани и са на издръжка на съответната разузнавателна служба, за която работят.

Има и една друга категория емигранти в Гърция. Това са лица избягали по една или друга причина от нашата страна и подложени на жестоки физически изтезания "признали", че са агенти на нашите разузнавателни служби. Голяма част от тях са осъдени на смърт и ликвидирани, а други излежават различни срокове присъди в гръцките затвори. До сега от последната група са установени 7 лица.

224
66

-4-

Трябва особено да се подчертае, че като цяло българската вражеска емиграция не се ползува с доверието на гръцките власти и последните всячески се стараят да ограничат движението на емигрантите и ги държат под непрекъснато наблюдение. Не им се разрешава да вземат каквото и да е участие в икономическия и политически живот на страната, нито да работят в държавни и частни учреждения и заведения.

III. Организационна дейност

Единствено в лагера "Лаврион" съществува емигрантска организация. Тя носи името "Княз Кирил Преславски", води се като поделение на БНФ и поддържа крилото на ИВАН ДОЧЕВ. Ръководители на организацията са НИКОЛА ПОПОВ и БОЖКО БОЖКОВ. Организацията води нередовен организационен живот, нейното ръководство не се ползува с доверие сред емигрантите и няма определен членски състав. Влиянието на ръководството се състои единствено в това, че то получава помощите изпратени за емигрантите от "Двора" на СИМЕОН и разни благотворителни организации и ги разпределя между емигрантите. По този начин държи последните в известна зависимост. Организацията се ползува с подкрепата на гръцкото и американско разузнаване, които я използват за подбор, проучване и вербовка на своя агентура. Организацията не издава свои печатни материали, а разпространява списанията и вестниците на БН - "Борба", "Един завет" и други.

По настояване на американското и гръцко разузнаване, ръководството на организацията провежда разни тържества, панахиди и пр., където с речи се стреми да поддържа духа на емигрантите и насажда сред тях омраза към социалистическия строй в нашата страна. Успехи в това отношение обаче определено може да се каже, че няма. Доказателство за това е факта непрекъснато увеличаващото се

224
67

-5-

113
68

желание сред емигрантите за репатриране, предизвикано от успехите на нашата страна и разложителната дейност сред тях, провеждана от нашите органи. Ако не са новите бягства на изменници, които да я подхранват, вражеската емиграция в Гърция би могла да бъде лесно ликвидирана като организирана сила на международната реакция.

IV. Връзки на българската вражеска емиграция в Гърция с империалистическите разведки

От зародиша ѝ до днес, българската вражеска емиграция в Гърция е била винаги в услуга на империалистическите разузнавания и контингент из средата на който последните набират своя агентура за вражеска дейност срещу нашата страна. Десетките изпратени у нас заловени и ликвидирани агенти на гръцкото и американско разузнавания са най-ярко доказателство за това.

Понастоящем всички данни с които разполагаме говорят, че две са разузнавателните служби, които извършват подбор, вербовка и изпращане на наша територия свои агенти из средата на нашата вражеска емиграция – гръцката и американската.

а) Гръцката разведка води срещу нас предимно военно разузнаване. Разузнавателната си дейност тя провежда чрез центъра в Кавала и разузнавателните пунктове в Серес, Драма, Гюмюрджина и Орестиада.

Агентурата си гръцкото разузнаване набира главно из средата на вражеската емиграция. Още след преминаване на гръцка територия изменника се подлага на разпит от гръцки офицери – разузнавачи, които го разпитват предимно по военни въпроси. Ако при разпита се установи, че изменника има възможност да изпълнява шпионски задачи, на него му се предлага вербовка и ако той се съгласи настаняват го в конспиративна квартира, провеждат му обучение и отпочват ползуването му за работа против нашата страна.

-6-

114
69

Установено е, че гръцкото разузнаване разполага с агентурни групи от емигранти в градовете Кавала, Драма, Серес, Гюмюрджина и Орестиада. Центъра, който работи против нашата страна се намира в Кавала и ръководи разузнавателните пунктове в градовете Серес, Драма, Гюмюрджина и Орестиада.

б) Американското разузнаване събира за нашата страна сведения от най-различен характер – военен, политически, икономически и пр. Разузнавателната работа се ръководи от центъра в Атина, разположен в сградата "Метахикон тамион", на бул. "Венизелос" № 9 – Атина. Установено е, че в това поделение работи американец от еврейски произход _____, който следи отблизо въпроса с нашата емиграция в Гърция.

Агентурната си работа американското разузнаване провежда главно чрез своето поделение в Кавала и в тясно сътрудничество с гръцкото разузнаване.

Вербовката и обучението на агентурата си американското разузнаване провежда в Кавала и Атина, където разполага с конспиративни квартири.

Не е установено понастоящем други разузнавания да поддържат връзки и имат отношение към нашата вражеска емиграция в Гърция.

1962 година

С о ф и я

Изпълнител _____
ИТ/1852

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: _____	

Драги

15

Въпреки на готовностите ни да не пожелалим нищо за доброто и благоденствието на Родината, и въ духа на новия курс на дейността, оповестена въ посланието ми по случая 1962 година, по съветите на наши сънародници и гужденци-приятели на България, убеден че моментът е настъпил, намирам за полезно за всички да прибегна към сътрудничеството на изтъкнат и сънародници и гужденци, въ рамките на едно съвещателно тяло, което да носи името "СЪВЕТЪТ НА СТОТЪ"

След основно и продължително разглеждане на въпроса, намирам, че едно такова начинание отговаря на изискванията на момента и ще бъде от полза за България. За тази цел, за да бъдат застъпени повече становища при разрешаването на важни въпроси, спрех се на около сто души, всички един от които, като мой съветник, съ своята подготовка и опитност, ще има възможността да бъде полезен на общото дело, въ рамките на своята компетентност.

По практични съображения, които втръвам ще разберете, длъжностите на съветниците ще бъде почетна и няма да имат друга функция освен съвещателна; за определени мисии съветниците ще бъдат напосрбвани чрез специално отпращени от мен писма.

Придетиха към образуването на съвещателното тяло въ тази му форма, поради това, че условията при които се намираме въ изгнание, както много добре знаете, не позволяват подържането на един постоянен орган, събран на едно място, даже въ ограничен състав.

Втръвам, ще се съгласитъ, че по редъ съображения, имено на съветниците няма да бъдат официално оповестени, обаче, всички един от тях е, разбира се, свободен, да сподели съ други това си качество.

По отношение на чуждите съветници допитването до тях не е въ разрезъ съ членове 65 и 66 на Пловдивската Конституция, тъй като тия съветници ще участвуват въ един личен, а не въ сръжавен съвет.

Уверен, че Вашият отпор ще съ от голяма полза предлагам Ви, да участвувате въ този съвет, като, от утре да не се губи време, молъ за от-

говоръ въ възможна ~~кратък~~ кратък срокъ.

(Саморазно: Изпращам Ви драги
Най-искрени пожелания за Новата 1963 година.)

Богданъ: Емилъ П.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СПРАВКА

ОТНОСНО: Дейността на вражеската емиграция в Австрия.

От територията на Австрия продължават да действуват организациите на изменниците на Родината "Свободна Родина", чийто състав е от привърженици на ГЕМЕТО и "Дружество на българите в Австрия", което се състои от бивши фашисти, социалисти и разни криминални и декласирани елементи.

През 1959 година се е забелязало едно активизиране на дейността на тези организации, които провеждали редица мероприятия за откъсване българската колония и българската културно-просветна организация "Девети Септември", с цел да ги поставят под свое влияние. Така през м.март 1959 г. "Дружество на българите в Австрия" организирано среща в ресторант "Ракоши" по случай "8 март", на която присъствували представители на украинската, чехословашката и унгарската вражеска емиграция. Срещата била открита от АНАТОЛИ ЦАНОВ, който говорил против НРБ и Комунистическата партия. В своята реч ЦАНОВ отправил към присъстващите апел за борба срещу режима в нашата страна. Освен това, през м.май 1959 г. в ресторант "Ракоши" е била устроена вечер от "Д-вото на българите в Австрия", на която присъствували около 100 души. На устроената вечер освен българи присъствували и представители на вражеската емиграция от Украйна, Румъния, Чехословакия, Унгария, а така също и местни граждани. В същата реч АНАТОЛИ ЦАНОВ е казал, че всички българи в Австрия трябва да се обединят, за да се борят по-успешно за "освобождението" на България.

По инициатива на "Д-вото на българите в Австрия" през лятото на 1959 година е организирана безплатна екскурзия с параход по река Дунав.

По повод годишнината от ликвидирането на НИКОЛА ПЕТКОВ, геметовци са провели панахида, на която са присъствували около 25 души. Заедно с това, геметовци са призовали българите в Австрия да не участвуват в мероприятията на българската културно-просветна организация, провеждани по случай 15 годишнината от освобождението на България от фашизма. Същите пускали позиви със съдържание: "Бойкотирайте празнуването на 9-ти Септември, който е всъщност не празник на нашия народ, а празненство на палачите му".

С друг позив геметовци приканвали българите да не присъствуват на прожекцията на българския документален филм - "15 години народна власт".

През м.октомври по повод откриването на своя клуб, "Дружество на българите в Австрия" е имало събрание, на което поздравително слово е произнесъл АНАТОЛИ ЦАНОВ - председател на дружеството, който между другото е обявил и задачите стоящи пред клуба, а именно:

1. Българските емигранти в Австрия и българите - австрийски граждани, да се организират, за да получават кредити от австрийските бежански организации, с цел създаване на по-добро бъдеще.

2. Да се подпомагат във вид на безвъзмездни дарения и в различни други форми лица от български произход - болни, дошли на лечение, при получаване на гражданство, право на пребиваване и занаят.

3. Откриване на българска църква, като временно различните църковни обряди да се извършват в помещението на клуба, включително и венчавки.

4. Откриване на библиотека и пр.

Относно кредитите, които се очаквало да бъдат отпуснати АНАТОЛИ ЦАНОВ е съобщил на присъстващите, че същите ще бъдат дългосрочни - от 10 до 20 години с минимална лихва.

На Нова година цялата българска колония от Виена и близките селища е присъствувала на организирането от българската културно-просветна организация "Девети Септември" тържество. След полунощ, когато тържеството завършило, значителна част от градинарите е отишла да продължи празненството в клуба на "Д-вото на българите в Австрия", където до тогава са били активните изменници на Родината АНАТОЛИ ЦАНОВ, СТЕФАН КАРАБИБЕРКОВ и още няколко семейства. Присъствувал е също и един американец от комисариата за бегълци, който е използвал създадалата се обстановка и е заявил, че през 1960 година комисариата ще увеличи помощта на българските емигранти.

В началото на м.януари 1960 г. "Д-вото на българите в Австрия" заедно с румънската емигрантска организация е организирано коледна елка за български и румънски деца, на които са били раздадени подаръци. Същият ден е отпразнуван и "бъдни вечер".

През 1960 г. и началото на 1961 г. вражеската емиграция във Виена не развивала почти никаква дейност, като се изключат новогодишната среща и срещата по случай бъдни вечер, които са били слабо посетени. Една от причините за това бездействие е била тая, че помощите, които им се отпускат са сведени до минимум.

От 12 до 15 октомври 1961 г. във Виена е била проведена конференция на ЦК на БСПД/О/ в изгнание. На конференцията са взели участие делегати от Европа и Америка. На същата е приета нова програма.

През м.ноември 1961 г. ГЕМЕТО е бил на посещение за няколко дена във Виена. Тук той имал намерение да проведе събрание на което да изнесе доклад по международното положение, но това му било забранено от австрийските власти и той провел малка среща, на която присъствували няколко активни емигранти. През това време ГЕМЕТО се е срещнал с резидента на американското разузнаване във Виена. Също така е посетил ръководството на Народната партия от където искал материална подкрепа за емигрантите-геметовци.

През декември 1961 г. във Виена е бил ФИЛИП БОЯДЖИЕВ от радио "Свободна Европа"-ГФР, придружен от американец ХАРИС. Той е събирал сведения за служителите от българската емиграция и търговското представителство. През същия месец във Виена е бил и ХРИСТО СТАТЕВ. Той е провел една конференция, на която обсъждали въпроси около дейността на емиграцията. На същата присъствували и двама американци и полицейския инспектор АБЛАЙТИНГЕР от Виена.

С участието на вражеската емиграция чуждите разузнавания обработват наши граждани отишли във Виена по най-различни поводи и събират от тях сведения. В резултат на такава обработка измениха на Родината: ДИМИТЪР ЧАВДАРОВ, ИЛИЯ ГОСПОДИНОВ, МАРИЯ СТЕФАНОВА, МАРИЯ КИРОВА и др., а на някои лица извършиха и вербовка, какъвто е случая с НАДЕЖДА КЪНЕВА.

Американското, западногерманското и други капиталистически разузнавания активно използват вражеската емиграция в Австрия за провеждане на активна дейност против нашата страна.

1962 г.
София
СК/1943-2 екз.

Н-К КРО, У-НИЕ I-ДС

Полковник _____

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Състоянието на враже-
ската емиграция в САЩ.

По непроверени сведения от наш източник между ИВАН ДОЧЕВ и ХРИСТО СТАТЕВ съществували различия. ДОЧЕВ бил за постепенно откъсване от "цар" СИМЕОН, а СТАТЕВ бил за тясно сътрудничество и взаимодействие. До разрыв на отношенията им се е стигнало в резултат на това, че СТАТЕВ, без предварително съгласуване и одобрение на ръководството самоволно ангажирал организацията пред разни лица и институти. Той и впоследствие не довеждал това до знанието на ръководството.

Крилото на СТАТЕВ имало свои организации и последователи в Европа, но не и в Америка. В Америка имал подкрепата само на митрополит АНДРЕЙ.

Организацията на ИВАН ДОЧЕВ била най-силна в Чикаго, където имала свои дом и около 100 члена. Тяхният дом се използвал за събрания и от българската секция на Социалистическата работническа партия. На миналогодишният им Конгрес са присъствували на откритите заседания като наблюдатели представители на Социалистическата партия.

От няколко месеца ИВАН ДОЧЕВ живеел в Ню Йорк и работел като чиновник в радиостанцията Би-Би-Си, в

отдела за записи на грамофонни плочи.

По отношение на църковния въпрос, който понастоящем вълнувал българската емиграция в Америка, ХРИСТО СТАТЕВ подкрепял досега Македонската патриотична организация - МПО, но у някои привърженици на ДОЧЕВ, като КАЛИН КОЙЧЕВ, назрявала мисълта, да преустановят сътрудничеството с МПО и постепенно да застанат зад новопристигналия епископ ПАРТЕНИ, с когото се е срещал и е останал с добри впечатления. Причините за такова откъсване от МПО били териториалните претенции на тази организация. Фактически ръководител на МПО бил свещеник ГЕОРГИ НИКОЛОВ, който бил фактически и владиката на отцепниците от православната църква.

Отношението на БНК по църковния въпрос не било за сега известно.

БНК изживявал криза. Г.М. ДИМИТРОВ - ГЕМЕТО провеждал линия на концентриране на своите привърженици в Чикаго, където организацията му имала над 150 члена. Около него, освен идейните му привърженици, са били групирани всички изменници, които са били използвани преди от американското разузнаване за прехвърляне в България от територията на Турция и Гърция. Кризата в БНК се развивала по две линии. Във Вашингтон привържениците на ГЕМЕТО го подозирали в предателство, поради идването на дъщеря му в САЩ, а в Чикаго организацията недоволствувала от неморалното поведение на ПИНАЛСКИ. В Европа привържениците на Г.М. ДИМИТРОВ били недоволни от братята ИВАН БАРЕВ и ЦЕНКО БАРЕВ.

17 IV 1965 год.
С о ф и я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV-ТА
Полковник: *[Signature]*

*Мероприятия
за усилване
на работата
по въпроса.*

13

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата : 16.04.2014г. Секретар : *[Signature]*

ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ЕМИГРАНТИ В ШВЕЦИЯ

ГЪОТЕБОРГ, Швеция, 1 май /2014/ – Днес полицията съоб-
ще, че е арестувала нови трима души във връзка с убийството на
българския емигрант челованикаря

Полицейският инспектор Гате Съберг заяви пред корес-
пондентите, че тримата нови арестувани са млади български еми-
гранти и членове на същата "Опозиционна емигрантска организа-
ция", както и двамата арестувани преди тях във връзка с убий-
ството. Полицията не потвърди нито опроверга неофициалните съоб-
щения, че е бил убит, защото се е опитал да прикрие
един друг български емигрант, който е бил осъден на смърт от
нелегален български емигрантски "съд" за това, че е бил запо-
дозрян като комунистически агент.

34-годишен български емигрант заяви
пред кореспондент на един гътеборгски вестник, че е бил
нападан няколко пъти досега и е бил заплашван, че ще бъде убит
от "опозиционната организация". Той каза, че скоро ще замине
със семейството си за Австралия, "защото те са се заклели,
че ще ме убият".

Български емигрантски източници изтъкнаха, че "опози-
ционната организация", която е напуснал преди няколко
месеца, е създавал свой "нелегален съд", който е осъдил на смърт
и един друг неизвестен емигрант за това, че те рабо-
тели за Комунистическа България. Източниците заявиха, че тези
лица били обвинени, че поддържат връзка с българското посол-
ство в Стокхолм. е бил секретар на съда и е трябвало
да изготви протокола на "съдебното заседание".

По-късно, както съобщиха източниците, той се разколе-
бал и казал, че не е сигурен дали е правилно да се убие съна-
родник. Той също отказал да връчи писменото решение на лицата,
посочени от организацията като изпълнители на смъртната присъда.

./.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата : 16.04.2014г. Секретар : *[Signature]*

- 2 -

2

скъсал с организацията и заявил на своя рабо-
тодател, че за в бъдеще ще стои далеч от кавгата между двете
организации.

Полицията потвърди, че изглежда е притежавал
"известни документи от голям интерес за някои българи".

3 май 1965 г.

235

Из архивите на

866

КОМИТЕТ ЗА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ ПРИ МС

Лично строго секретно!

Екз. № 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
ДР.

ТУК

ИНФОРМАЦИЯ

№ 4-к1-298

ОТНОСНО: Проведено събрание на български емигранти в Хайделберг с участието на СИМЕОН.

На 17 октомври 1965 година в гр. Хайделберг - Западна Германия, било проведено събрание на български емигранти с участието на СИМЕОН.

На събранието присъствували около 100 души, между които имало и такива пристигнали от Франция, Италия, Белгия, Швейцария и други страни. Събранието било открито от д-р ХРИСТО ПОПОВ, след което всички изпели "Шуми Марица" и "Боже, царя ни пази". Думата била дадена на СИМЕОН, който говорил 15-20 минути на български език, като отправил апел към българските емигранти за единство. Подчертал, че бил съгласен да подаде ръка за "обща работа даже и на ГЕМЕТО, ако същия е готов да работи честно за България".

СИМЕОН се изказал, че с новата система на планиране и ръководство, развитието на икономиката в България цяло да се забави най-малко с 3-4 години, докато същата се наложи.

СИМЕОН пребивавал в ГФР във връзка с това, че е изнесъл лекция в Института на източните народи в Мюнхен на тема "Произход и създаване на първата българска държава".

1965 год.

С о ф и я

ДГ/82 - 4 екз.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КДС ПРИ МС:

236

Из архивите на ДС

867

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДОКЛАД

ЗА ВРАЖЕСКАТА ДЕЙНОСТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЕМИГРАНТСКИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ЦЕНТРАЛИ В ЗАП. ГЕРМАНИЯ, АВСТРИЯ И ИТАЛИЯ, КОИТО РАБОТЯТ СРЕЩУ Н.Р. БЪЛГАРИЯ.

Г Е Р М А Н И Я

До сега сме установили, че в Зап. Германия съществуват следните контра-революционни вражески централи, които подпомогнати и ръководени от американските и други окупационни власти, развиват активна вражеска дейност срещу Н.Р. България.

"БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ" - БНК

През 1949 година в гр. Мюнхен е учреден комитет "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ" канцеларията на който се намира на "ЕЛИЗАБЕТПАСЕ" № 4-II. Този подкомитет се състои от 8 души, от които един председател, един секретар и 6 членове, които работят в следните отдели: Вътрешно-организационен, Външно-политически, Печатни издания, Културно-социален и във Финансово-контролната комисия.

Понастоящем личния състав е следния:

Председател - Д-р ГЕОРГИ КИРОВ

Секретар - МИЛОРАД ИЛИЕВ МЛАДЕНОВ

Членове: ГЕОРГИ НОВЕВ НОВЕВ, ИЖ. ДОЛЧИН СТОИЧКОВ ПЕНЕВ, Д-р КОНСТАНТИН ТОМОВ, БОЯН ЯНЕВ, ПЕТЪР ПЕТРОВ и ИВАН ДОНЕВ.

Подкомитета в Мюнхен се ръководи от клона на БНК за Европа с седалище Париж, на чело на който стои ЦЕНКО БАРЕВ.

Главната задача на подкомитета е да издири и организира из ретивете на БНК намиращите се в Зап. Германия гететовци, бегълци и невръщеници, а така също да вербова свои привърженици и от българска колония и да развива пропагандна дейност всред тях. За тази цел подкомитета образува секции в всички градове, където има повече от 5 души българи привърженици на Гемето. През 1951 година такива секции са били изградени в градовете: Берлин, Франкфурт на Майн, Хелдлберг, Бюлбаден, Нюрнберг, Карлсруе и Вюрцбург.

Като обединяват емиграцията в редовете на БНК, привържениците Гемето улесняват и съдействат на американската, френската и други капиталистически разведки да рекрутират от тях диверсионни и разведателни групи и отделни лица, както и войскове части и да ги и

ползват срещу нашата страна. Така през 1951 година по инициативата и на американците подкомитета е развил голяма дейност по формирането на войскава част в Франкфурт на Майн, съставена от български емигранти. Подкомитета в Мюнхен получава помощ от американците в размер от 1200 марки/западни/ месечно, от които една част се разходва за заплати, а другата за издаване на вестник "СВОБОДНА И НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ" -немското издание и за канцеларски материали.

Стремейки се да стане единствен и всепризнат ръководител на емиграцията в Зап. Германия подкомитета си създава връзки с окупационни и западно-германски учреждения, институти и организации, като чрез тях действа за отпускане на помощи, за настаняване на работа безработните емигранти и т. н.

Известно ни е, че до сега подкомитета е установил връзки със следните институти и организации:

а/Американската "благотворителна" организация ИРК, с директор г-жа МАДСОН. До сега МАДСОН е предала от името на ИРК средства за издръжка на 7 души студенти и за организиране курс за изучаване на английски език от членовете на подкомитета.

б/Американската военно-разузнавателна служба МИСС през която минават всички новопристигащи емигранти в Зап. Германия и получават разрешение за постъпване в лагер или на работа.

в/Баварският червен кръст и "Баварското общество за проучване на чужбина".

г/РЕКОФЕКС-организация на студентите бегълци от страните с народна демокрация, от която са получени 200 кгр. млеко на прах.

д/Немската помощна организация ВОЛФРАТСАХТ, от която са получени парична помощ - размера на която не ни е известен.

е/"Благотворителната организация"-ЧОРЧ ВОРЛД СЕРВИС, която дава помощ на всички български емигранти щом като представят бележка о подкомитета.

ж/Подкомитета участва и в работата на "Съюза на свободните журналисти", където ГЕОРГИ НОЕВ НОЕВ е подпредседател.

з/Баварското министерство на вътрешните работи, респективно с комитета по бежанските въпроси. На заседанията на този комитет присъства обикновенно Милорад ИЛИЕВ МЛАДЕНОВ- като представител на БИ

и/Българският съвет при комитета "Свободна Европа".

к/"Централният съюз"-помощна организация на емигрантите бегълци от страните с народна демокрация.

Подкомитета БНК разпространява сред емигрантите и германско население своите издания, чиито тираж е увеличен през 1952 година. Понастоящем тиража на българското издание на в. "Свободна и незав

сима България" е достигнал около 400 броя, на френското издание-30 броя, на италианското - 20 броя, а на немското издание 2000 броя. Списанието "Освобождение" се пласира в 30 броя.

РАЗНОГЛАСИЯ В БНК

Разполагаме със сведения от които се вижда, че в средата на БНК съществуват разногласия и вътрешни борби, които са дали известни отражения и в подкомитета в Мюнхен. Така например през 1950 година групата на ТОНЧО ТЕНЕВ е повела борба срещу Гемето. Главните причини за това са кой да получава и разпределя субсидиите. ТОНЧО ТЕНЕВ е отпочнал борба срещу Гемето с обвинението, че последния върши злоупотребления с отпускните средства и остава емиграцията да живее в мизерия.

През месец май 1950 година групата на ТОНЧО ТЕНЕВ се оформя в състав: ДИНКО АРГИРОВ, Д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ, ЙОРДАН ТОНЕВ, ВАКРАЛ ЯНЕВ, НАЧО ТОДОРОВ и др. които създават сериозни заплахи от разцепление в БНК. Усилията на Гемето да отстрани тази заплаха, като привлече на ново ТЕНЧО ТЕНЕВ в БНК не се ованчават с успех. След този неуспех за привличане отново на ТЕНЧО ТЕНЕВ в БНК Гемето го изключва от БНК и БЗНС зад граница. С това обаче не е бил съгласен председателя на подкомитета за Франция БАЛАБАНОВ, който настоявал за преразглеждане случая с изключването на ТЕНЕВ, като поставил условието, че ако последни не бъде възвърнат в БНК то и той ще се оттегли от подкомитета.

След излизането от състава на БНК и БЗНС ТЕНЕВ успява да спечели влияние сред "Академичното дружество" и "Дружеството на свободните българи в Париж" и закрепва до известна степен влиянието си сред емиграцията.

В края на 1950 и началото на 1951 година ТЕНЕВ, без да вземе съгласието на групата която възглавява, влиза в преговори с представители на националистите, както и с КЪСЕЛВАНОВ, ДАМЯН ВЕЛЧЕВ, САВА КЛЕР и други с цел да създаде нов национален комитет, който да противопостави на БНК - ръководен от Гемето и оспори влиянието на геметовци пред американците. Това довежда до разцепление в групата на ТЕНЕВ част от която не е одобрила инициативата му за съюз с националисти. При това разцепление ТЕНЕВ остава с Д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ, а в друга група се обособяват ВАКРАЛ ЯНЕВ и ЙОРДАН ТОНЕВ, като ДИНКО АРГИРОВ отново се завърнал при Гемето.

През месец април 1952 година в средата на БНК се появили нови разногласия в връзка с предложението на комитета "Свободна Европа" за разширяване на БНК, като в състава му бъдат включени представители другите групировки на българската емиграция. Напоследък някои от членовете на БНК, като СТРАТИ СКЕРЛИЗВ, ЦВЕТАН ПЕНЕВ и др. са се обявили против решението на Гемето щом седалището на Комитета да бъде при

-4-

~~местено от Вашингтон в Ню-Йорк.~~

Също така през месец април 1952 година ТЕНЕВ, РИНДОВ и Д. ТОДОРОВ са отправили изложение до председателя на "Международния селски съюз" СТАНИСЛАВ НИКОЛАЙЧИК, с което се обявяват срещу Гемето и Пладненци, разобличават ги като непоследователни борци, които в миналото са били единфронтовци, а през 1944/45 година са възприели програмата на Отечественя Фронт и са работили съвместно с комунистите. Те оспорват ръководното място на Гемето в БЗНС и участието на "Пладненци" в "Международния селски съюз", заявяват, че единствени ГИЧЕВ, МУШАНОВ, ВЕРГИЛ ДИМОВ и АСЕН СТАМБОЛИНСКИ са всепризнати земеделски лидери. На края те заявяват, че БЗНС т.е. гичевистите имат официално и легално представителство в чужбина /Париж/ и молят техният съюз да бъде приет в "Международния селски съюз" на мястото на "Пладне".

От своя страна през април 1952 година ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ, член на БНК-намираш се в Лондон, е направил изложение пред конгреса на "Международния селски съюз", с което се обявил срещу Гемето, обвинявайки го в непоследователност и сътрудничество с комунистите и в това, че е водил борба против ДИМИТЪР ГИЧЕВ, който винаги е бил против комунизма. ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ е предложил да се излъчи един комитет, който да разгледа политическите грешки на Гемето, както и факта, че мястото му в "Международния Селски съюз" се оспорва от много хора, и същевременно да се излезе с доклад по този въпрос през следващата сесия.

Главната движуща сила на БНК е БЗНС, чието така наречено задгранично представителство се намира в Америка.

БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ - БНФ

През месец декември 1949 год., по инициатива на легионерите, в Мюнхен е била създадена контрареволуционната националистическа организация БНФ, която обединява легионери, ратници, пайсиевци и цанковисти

БНФ има върховно ръководство, което се упражнява от четири-членен секретариат. Известни са ни трима от членовете на този секретариат а именно:

1. ХРИСТО СТАТЕВ, живущ в Америка
2. Д-р ИВАН ДОЧЕВ, живущ в Канада
3. Д-р ВЪЛЧЕВ, живущ в Мюнхен

Към върховното ръководство /изпълнителният секретариат/ съществува разширен управителен съвет, съставен от представители на клоновите организации и групи на БНФ в различните страни. Този съвет има съвещателна функция в общото ръководство на движението.

Понастоящем седалището на клоновата организация на БНФ в Германия е град Мюнхен, ул. "_____ " № 4.

- 5 -

Ръководството ѝ се състои от:

1. Д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ - Балкански.
2. КИРИЛ /КИКО/ ЕВДОКИМОВ
3. Г. ГЕНЧЕВ
4. МАРИНОВ
5. БАЛСАМОВ

Дейността на БНФ в Германия се изразява в издаване на в. "Национална България", /от която през 1952 год. са издадени три броя/, вербоване нови привърженици и най-важното в активна клеветническа пропаганда срещу НРБ чрез радиостанциите "Свободна Европа" и "Гласът на Америка", в българските отдели на които работят само националисти.

Влизашите в състава на БНФ са в болшинството си бивши студенти, заминали в Германия още преди 9.9.1944 год.

До разформироването на ИРО /в края на 1952 год./ националистите са поддържали връзки с тази организация и са давали сведения на емигрантите българци в различните страни.

За сега не разполагаме с други данни относно дейността на БНФ и подделенията му в Германия.

РАДИО "СВОБОДНА ЕВРОПА"

В гр. Мюнхен на ул. Енглишен гартен № 1 се намира подстанция от радио "Св. Европа". На същия адрес в същата сграда се помещава и американската разузнавателна служба СИС. Радиостанцията се ръководи от комитета "Свободна Европа" и е изцяло под контрола на американските окупационни власти в Германия.

Директор на радиостанцията е американец РАФАЕЛ. Политически съветник при радиото е ГРИФИЦ - също американец. Там работят също д-р В. Шандел - началник на прослушателния отдел, МАК КОН, д-р ГЕРХАРД ШАДВИНКЕЛ и КОХ, които са бивши служители при СИС. Референт за личен състав при радиото е мистер ХЕНИНГЕР, който има връзка със СИС

При радио "Свободна Европа" съществува и български отдел. Ръководител на този отдел е ЕВДОКИМ ЕВДОКИМОВ, легионер, завършил американски колеж в България и след 9.9.1944 год. избягал. Всички служители в радиото /българският отдел/ - ЕВГЕНИ СЕЛЯНОВ, ТОДОР СДАМЯНОВ, сина му, СЕРВЕЗОВ, ГЕНЧО ГЕНЧЕВ, ГРУЕВ, ЛЕКОВ, СПАСОВ, ВЕЛИНОВ и НЕБОЛИЕВ са отявлени националисти.

От сведенията които получаваме се вижда, че американците възнамеряват да преместят радио "Свободна Европа" от Мюнхен в Цариград. Преполога се, че през април 1953 год. радиото ще се установи в Цариград и ще продължи своето предаване. След преместването българският отде

ще се разрастват и ще има персонал от около 70 души.

Материалите за изготвяне на българските емисии се вземат от американския информационен център в Мюнхен.

РАДИО "ГЛАСЪТ НА АМЕРИКА"

Радиостанцията "Гласът на Америка" се намира в гр. Мюнхен, улица "Лудвиг прасе" № 28 и е разположена в сградата на американското консулство. "Гласът на Америка" е под ръководството на комитета "Свободна Европа".

Отговорник на радио "Гласът на Америка" в Мюнхен е някой си Р.К. БЕНЕДИКТ. За всяка страна подстанцията има отговорен ръководител. Такъв за България е Г. ДИМИТРОВ, българин, американски гражданин, който през 1952 год. дошъл в Европа с задача да организира български отдел при радиото. При ДИМИТРОВ работят БАЛСАМОВ /участник в бандата на Михалакев/, някой си ГЕЛЕВ и ЛЮБЕН ПУЛЕВ.

Българският отдел има свои сътрудници в Германия, които черпят сведенията за положението в България от българската преса, както и от временно пребиваващите в чужбина българи. Такъв тяхен сътрудник е ИВАН ДОБРИЛОВ, който живее в зап. Берлин. Същият от своя страна е предложил сътрудници на радиото ВЛАДИМИР ВАТЕВ и ТОДОР ЖЕКОВ.

Българите работещи в радиостанциите "Гласът на Америка" и "Свободна Европа" имат американски паспорти и получават от 250 до 800 щатски долара месечна заплата.

Според непроверени сведения клон от "Гласът на Америка" има в гр. Бремен, където щяли да приемат на работа много българи. Според други данни, станция от "Гласът на Америка" има на о-в Кипър. Там през 1952 год. са изкратени двама българи от Мюнхен с американски паспорти. Единият от тях се казва ВЛАДОВ.

Предаватели от "Гласът на Америка" се строят в Гърция и Турция, за където се набират сътрудници.

Имаме сведения, че от известно време предаванията от "Гласът на Америка" стават ^{от} специално построен за целта американски параход, който се намира около о-в Родосто.

ВОЙСКОВИ ЧАСТИ И ЛАГЕРИ

През месец ноември 1951 год. американците, подпомогнати от БНК и неговите поделения в Австрия, Германия, Франция, Италия, Турция и Гърция, са формирали българска войскава част в Франкфурт на Майн, наброяваща 230 души предимно геметовци, избягали от България след 9.9.44 год. Наименованието на частта е "Лабор сервис" 4093". Тя се намира на ул. "Файефизе" № 300 ХЪОХСТ - Франкфурт на Майн.

Командир на тази войскава единица е офицера МИЛИЧ - черногорец, американски поданик, а негови първи помощници са: СТАНЧЕВ - българин амер. гражданин, разузнавач и капитан БОРИСЛАВ ПАНАБОТОВ БАЛЧЕВ. В частта служат и подпоручиците ДИМИТЪР ЯНЕВ ДИЛОВ, ВЛАДИМИР АСЕНОВ ПЕТРОВ, ГЕОРГИ ДОБРЕВ ЙОВЧЕВ и д-р КАРАФИЛ СТ. СТАНЧЕВ - лекар. Подпоручиците ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ и АТАНАС ГЕОРГИЕВ АТАНАСОВ се водят като политически командири. Те са едни от най-доверените лица на подкомитета. Първият от тях - ДИМИТЪР КРЪСТЕВ ръководи земеделската дружба при ротата /наброяваща около 150 души/ и отчита членският внос при секретаря на подкомитета в Мюнхен.

Фелдфебели на ротата са: АНГЕЛ ИВАНОВ АБРАШЕВ, ВЪЛКАН КОСТАДИНОВ СКЕРЛЕВ, ГЕНАДИ ГЕОРГИЕВ СТРАТИЕВ, ДИМИТЪР КАЛОЯНОВ ПРОДАНОВ, КИРИЛ ЦВЕТКОВ ПРЕДОВЕВ и МАРКО НИКОЛОВ ИВАНОВ.

За подофицери са назначени: ВЪЛКО ИВАНОВ, МАРИН КОЛМАНЕВ, ВЪТКО МИШЕВ и др.

Всички български офицери, фелдфебели и подофицери са членове на БЗНС - геметовци.

Облекло, снаряжение, въоръжение и обучение.

Войниците имат по две униформи - една работна, състояща се от черен панталон, куртка, кепе и туристически обувци. На нея няма никакви отличителни знаци. Официалната им униформа е - панталон, яке и кепе - всички от тъмно зелен вълнен плат. На якето под пагона на лявия ръкав има скрепен отличителен знак имащ щитовидна форма, на горния край на който на син фон има надпис _____, а под него тесни, бели и червени вертикални ивици. На гърдите на дясно има друг знак изобразяващ българският трикоълор върху една продълговата лента с тесни хоризонтални червени линии над които в двата горни края има две жълти петолъчки.

Войниците са въоръжени с полуавтоматични американски пушки с по 15 патрона.

Занаятията в ротата се водят по взводове, които са четири на брой, и продължават от 6 до 8 часа дневно. Застъпени са следните дисциплини: физическа подготовка, строева подготовка, стрелкова подготовка и постоева служба. Освен това с ротата се провеждат бойни учения и стрелби. При провеждане на ученията офицерите се ръководят от американски военни правилници и командите се подават на английски език.

За сега ротата се използва предимно за охрана на американски обекти като складове, гаражи, учреждения и др., които се намират в околностите на Франкфурт.

Заплатите на войниците и офицерите са в зависимост от длъжността и чина и варират от 200 до 500 марки месечно. Материалното положение

на войниците в добро. До сега около 30 души са си купили мотоциклети.

Дисциплината в ротата е на много ниско ниво. В морално отношение болшинството от състава им е разложен.

Други войскове части и лагери в които има българи.

В гр.Хайделберг - зап.Германия, има българи които са сключили кантракти за редовна служба в американската армия за срок от три до пет години. След изтичането на срока, същите могат да станат американски граждани.

" - "

В гр.Лар-Баден на ул.Розентасе № 10 се намира войскова част съставена от бегълци от страните с нар.демокрация, между които има и България.

За тази част не разполагаме с други сведения.

" - "

В гр.Зонхофен, отстоящ на около 100 км от Мюнхен се намира американска централа, която приема чужденци на служба в регулярната американска армия.

" - "

Лагер "Валка" се намира в околностите на гр.Нюрнберг. В него се настаняват бегълци от страните с нар.демокрация в това число и българи. Понастоящем в този лагер има около 1000 чехи, унгарци, поляци и др. както и 34 българи. Българите живеят в една барака.

Прибиваващите в лагера могат свободно да излизат и отиват в града и околността му.

Храната на лагерниците е слабо калорична и недостатъчна. Външният им вид е лош, те ходят овъсани, систематически гладуват и често боледуват. Вън от оскъдната храна, която им се дава, всеки от тях получава по 13 марки помощ на месец, които са крайно недостатъчно за изхранването им. Неможейки да понесат тези тежки условия много от лагеруващите са правили постъпки да заминат за Америка и други страни, но не са получили разрешение.

Част от българите в този лагер са били приети в ротата в Франкфурт на Майн през 1951 год., а други, на който 16 души, са изявили желание да бъдат включени в новоформиращата се рота в същия град.

" - "

Лагер "Цалхаин" - намиращ се на около 15 км от Мюнхен. В него има около 40 души българи, някои от които живеят там повече от две години. В лагера има общо около 800 души, разпределени по бараки по 30 души. Всеки лагерник получава безплатна храна и минимална парична помощ. Лагера е организиран и се ръководи от немците.

Лагер "Алдшвайер" - намира се в околността на Баден. През 1951 г. в него са пребивавали 62 българи - геметовци.

" - "

Около град Хамбург се намират следните лагери: "МОРЛЕТ АНФУНКТУРМ", "Ф.ШОБЕТ", "ЛОКШЕД", "АЛЮНА", "ФЕНФОРТ".

Лагера "ЛЕЗУМ" се намира около гр.Бремен и е предназначен за бегълци от страните с нар.демокрация.

ШКОЛИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ШПИОНИ И ДИВЕРСАНТИ

При разпита на диверсанти изпратени в нашата страна през 1951 год научихме следното: На 40 - 50 км. от гр.Мюнхен, в подножието на Алпите в една вила се помещава школа на американското разузнаване, в която се подготвят шпиони и диверсанти за изпращане в нашата страна. Тази школа се ръководи от американци. Обучението в нея продължава два месеца и се изучават дисциплини, като: Радиотехника - портативни радиостанции и работа с тях, политическа подготовка, шифър, физическа и бойна подготовка и др.

В селата Митрахинг, близо до Баденблинг и Грайнбах не далеч от гр.Куфшайн има други две американски школи. В тях преподаватели са бивши офицери от Гестапо. Изучават се упоменатите по горе дисциплини.

И Т А Л И Я

Най активна дейност в Италия за сега развиват подкомитета БНК начело с Иван Барев и Комитета на свещеник Гагов.

Подкомитета "Свободна и независима България" - начело с Иван Барев е създаден през 1949 година. Сътрудници на този подкомитет за сега са: Асен Славов, Лазо Димитров, Стефан Бойдев и Мимоза Асенкова.

Най близък сътрудник от тях на Иван Барев е Стефан Бойдев, а негова секретарка е Мимоза Асенкова.

Стефан Бойдев е син на известния фашистки генерал - Бойдев.

Известно е че Стефан Бойдев живее в зградата на подкомитета и получава около 35,000 лирети. Също така е известно, че се е предвиждало Стефан Бойдев да бъде изпратен в Белград за образуване там на подкомитет и за сътрудничество с Тито-фашисткото правителство, а от друга страна да се образува подкомитет и в Цариград, за да бъдат по близко до граничната си агентура в България. Предвиждало се от Белград Бойдев да поддържа пряка връзка с Иван Барев в Италия.

Най-активна дейност обаче развива Иван Барев, който същевременно се ползва и с най-голямо доверие пред Гемето. Разполагаме с сведения, че той дори се е насочвал да вербова свои сътрудници и из средата на

служителите при нашите официални представителства в Италия, както е случая с опита за вербовка на бившия секретар при легацията ни в Италия Мордан Недев.

Баревия подкомитет в Италия издава вестник "Свободна и независима България", който излиза един път месечно на италиански и български езици. Този вестник се печата в Рим на ул. "Сицилия" № 24.

Комитета на свещеник Гагов се намира на ул. "Гъйо Бачели" № 57. Той е образуван в началото на 1948 година. Най-близък негов сътрудник /на Гагов/ е бившия директор на полицията Павел Димитров. По наши сведения за сега той е и секретар на Гагов.

Комитета на Гагов има сравнително по малко влияние сред емигрантите и вражески настроените българи отколкото подкомитета на Барев. В замяна на това обаче Гагов разполага с повече суми. Така например той е отпътувал на един емигрант/не е установено до сега на кого/ около един милион лирети за обзавеждане на техническа работилница, която щяла да служи за разузнаването му. Тази работилница трябвало да се обзаведе в съдружие с един италианец, но италианеца след като разбрал за каква цел ще служи работилницата изгонил българина и не му върнал парите, за които Гагов не направил след това никакви искания.

Гагов вербова и лица които изпраща в школи за обучаване за шпионаж и диверсия. През 1952 година той е изпратил 5 лица в манастира с. Доменик за обучение с цел прехвърляне в страната ни за шпионаж и диверсия. Подготовката им се е водила от американци и от Павел Димитров. След подготовката обаче, тази група се разформирвала поради това, че трима от тях отказали да дойдат в страната ни. Известни ни са четирма от тази група, а именно: Мончо Ненов, Стефан Рангелов, Петър Ценков и Константин Керезов.

През 1952 година Гагов е изпратил и четирма студенти да се учат в университета за студенти бегълци от демократичните страни в Валцбург.

Финансова подкрепа Гаговия комитет получава най-много от Ватикана.

Гагов обаче поддържа лична връзка и с бившата царица Йоана и по не точни сведения той прави лични срещи с нея.

В Италия има образуван и помощен комитет начело с руския белогвардеец емигрант Ангеличе. За него е известно, че е предавал помощите на американците на Иван Барев.

В Италия са правени опити за обединяването на цялата вражеска емиграция както от страна на Гемето, така и от страна на италианската полиция. Този опит обаче бил неуспешен, поради което американците се видели принудени да спрат за известно време помоща, по сведения обаче след това те отново отпътували помощ.

На конференцията която била свикана от италианската полиция от

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

237

Строго секретно!

Екз. 3

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: "Новата линия" на групата около Тончо Тенев и Калин Койчев и отношението на Държавния департамент на САЩ към тях.

По инициатива на нашия оперативен работник "Калоя нов" от резидентурата в САЩ на 22.1.1966 година е била проведена среща с изменика на Родната Калин Койчев. По време на разговора Калин Койчев съобщил, че Тончо Тенев му бил писал от България за срещата си с др. Георги Трайков, от която бил във възторг. Тончо Тенев изтъквал в писмото си, че България представлява една действително правова държава, че БЗНС действително участва в управлението на страната и че това което се пишело и говорело в САЩ за България не отговаря на действителността. Всичко това направило Койчев още по-уверен и горд, че е станал член на БЗНС и му давало сили за по-нататъшна упорита работа в провеждането на изработената с Т. Тенев линия. Той и Т. Тенев се били убедили, че направените в България политически и икономически преобразования са били на зряло и необходими, в основни линии били правилни и възприети от народа. Необходимо било само още по-голяма либерализация и допускане до обществена и правителствена дейност на лица, които са били в опозиция на БКП, но след това са се показали като лоялни към властта и Партията. За К. Койчев било ясно, че да се върви по пътя на отричане на постиженията и да се правят петиции до американските учреждения против развитието на отношенията между НРБ и САЩ, било абсолютно безсмислено. Те стигнали до убеждението, че било по-добре да търсят път да въздействат и спомогат за още по-голяма либерализация на режима и в што

- 2 -

91

то време да направят каквото могат за подпомагане на своя народ, както постъпвали, например, полските и други емигранти, които съдействали за развитието на търговията между САЩ и Полша.

Под формата на въпрос Койчев изказал мнение, че от завръщането на Томко ТЕНЕВ в България ще се получи голям ефект, ако той преди това посети Европа или дори се върне в САЩ и организират една конференция на емиграцията, на която Т. ТЕНЕВ да разкаже какво представлява НРБ и защо е решил да се завърне.

По възприетата "нова линия" К. Койчев отдавна имал намерение да посети г-н УАЙТ от Държавния департамент на САЩ, с когото били добри приятели, за да разбере какво е отношението му по този въпрос. За уреждане на тази среща вече се обадил на УАЙТ, който му заявил, че вратите на кабинета му били винаги отворени за Койчев.

След известно колебание Койчев направо запитал КАЛОЯКОВ какво му е отношението по тази среща с УАЙТ и съобразно интересите на НР България какви въпроси и как да ги постави, тъй като искал да научи повече неща за политиката на САЩ и техните намерения спрямо България, за да ни ги съобщи и направим съответните ходове. "КАЛОЯКОВ" отговорил, че неговото представителство поддържа директни връзки с Държавния департамент, пред който поставят всички въпроси открито, поради което не може да му дава съвети и да взема отношение по разговора му с УАЙТ.

Накрая, разговорът приключил с някои въпроси около уреждането пенсията на Т. ТЕНЕВ и по продажбата на вилата му

На 25.1.1966 година К. Койчев се явил в учредението, в което работи "КАЛОЯКОВ", от където двамата отишли да обядват в един ресторант. Койчев съобщил, че УАЙТ го приел много приятелски, изслушал го внимателно и накрая му заявил, че напълно одобрява възприетата нова линия. Изказал се бил, че знаел нещичко по въпроса, знаел за преминаването на Койчев в Земеделския съюз и затова, че Томко ТЕНЕВ понастоящем се намирал в България.

- 3 -

93

УАЙТ възприел мнението на Койчев, че може да се отдаде случайно чрез тях да се подсказе нещо, което по официален път не му било удобно да се направи и в тази връзка го запитал как гледат на въпроса останалите емигранти. Койчев му обяснил, че за сега те са малко, но за напред, след като имат благосклонното му отношение, цели да се опитат да спечелят повече привърженици. УАЙТ го удерил, че тази тяхна линия не противоречи на политиката на САЩ спрямо НР България, с която полагали усилия да подобрят отношенията. Между САЩ и НРБ предстояло размяна на делегации от специалисти по енергетика. От тази размяна България цяла да извлече полза. Очаквало се, в резултат на това да се предприемат нови стъпки за подобряване на отношенията. Събитията във Виетнам пречели за постигането на тази цел.

УАЙТ запитал Койчев дали има контакт с български официални представители в САЩ и как гледат те на въпроса за подобряване на отношенията между НРБ и САЩ. Койчев съобщил, че имал контакт с "Балезица", с търговския представител на НРБ в САЩ и че се бил срещал с др. ТРИФОН ТРИФОНОВ от Славянския комитет, през време на пребиваването му в Америка, но не бил разговарял по този въпрос.

От своя страна Койчев запитал УАЙТ дали се е срещал с ТЕНЕТО и има ли някаква еволюция в неговите разбирания. УАЙТ отговорил, че през 1965 година се е срещал с ТЕНЕТО два пъти, но той си оставал догматик и от него не можело да се очаква нищо ново.

С този разговор срещата с Койчев приключила, тъй като бързал да си отиде.

През време и на двете срещи с Койчев "КАЛОЯКОВ" е забелязал външно наблюдение.

_____ 1966 г.
С о щ и я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ІУ-ТИ
Полковник: _____

ЦС/З екз.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Мнение на Управление I-КДС

От наши данни и от поведението на Тончо
ТЕНЕВ в нашата страна се установява, че е двуличник: официално привидно застава на здрави позиции по политиката на нашето правителство, а в определен кръг от близки и съидейници създава настроения срещу Народната власт.

Ползувайки се от указа за амнистия на деянието "бягство зад граница" и от демократичността на нашия строй ТЕНЕВ цели да се легализира, да се устрой в НР България, да развива политическа дейност като член на БЗНС и да изчаква благоприятна обстановка за нанасяне на удар по политиката на Нашето правителство и Българската комунистическа партия.

Има сериозно основание да се предполага, че ТЕНЕВ действа по указание на американското разузнаване.

За това пред нас стои въпроса правилно да оценим действията на ТЕНЕВ и плановете и намеренията на разузнавателната служба, която стои зад него, за да попречим да постигнат преследваните от тях цели и извлечем максимална полза за нас.

Създадената обстановка с идването на ТЕНЕВ в нашата страна може да се използва в три главни насоки.

1. В нашата страна Тончо ТЕНЕВ да излезе с разобличаващи вражеската емиграция материали в печата и по радиото и да даде гласност на своите впечатления от успехите на НР България по пътя на изграждането на социализма.

2.-

105

2. От тук още да се подготви след завръщането му в САЩ да помести в западноевропейския и американски печат на вражеската емиграция материали за действителното положение и успехите на нашата страна. За пропагандиране на нашите успехи да използва и всички други възможности.

3. Тъй като трябва да се предполага, че в САЩ от Тончо ТЕНЕВ ще изискат да ги информира подробно по пребиваването му в България и по политическото и стопанско положение у нас, Служба Б при Управление I-КДС да обмисли и подготви дезинформации, които да се поднесат по този път на американското разузнаване. Наред с тази дезинформация чрез агентура на Тончо ТЕНЕВ да се подсказе, че дъщерята на ГЕМЕТО е пусната да излезе от страната, след като ГЕМЕТО е дал обещание да сътрудничи на Народната власт, като някои от обещанията вече е изпълнил.

По отношение на ТЕНЕВ и неговите претенции за пенсия, служебно положение и т.н. да се приеме курс да не се дават никакви обещания. Да му се заяви, че когато се завърне окончателно у нас ще се решават тези въпроси, в зависимост от неговото поведение и дейност зад граница. Такова е отношението ни и към всички останали емигранти, които се завръщат в страната ни, не поради това, че Българското правителство, БЗНС или някой друг у нас има особено голяма нужда от тях, а поради това, че сами са се убедили в липсата на всякакви перспективи за тях в капиталистическия свят.

На Тончо ТЕНЕВ преди да замине за САЩ определено да се заяви, че навън може да действа само от свое име и че никой не го е упълномощил да посредничи между нашето правителство или БЗНС от една страна и американското правителство и вражеските емигрантски

3.-

организации, от друга. С международните отношения на НРБ са оторозирани да се занимават нашите официални институти.

Зад граница, отношението на нашите резидентури към изменници на Родината като Томислав ТЕМЕВ, Калин КОЙЧЕВ, Димитар ЛОВЕВ и други да бъде, както до сега, на официална основа, като нашите оперативни работници не се заангажирват с даване на оценки и указания.

1966 год.

С о ф и я

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

239

Строго секретно!

Екз. № _____

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
ПОЛИТБЮРО НА ЦК НА БКП

Т У К

Д О К Л А Д

от Председателя на КДС
Генерал-лейтенант А.СОЖАКОВ

Броят на вражеската емиграция към края на 1965 г. възлиза на 5,868 души. През 1965 г. са изменили на Родината по официален път 136 и нелегално 91 български граждани, или общо 227 души, а се са завърнали доброволно в страната 23 изменници на Родината, тоест през тази година броят на вражеската емиграция се е увеличил с 204 души.

Най-голям брой вражеска емиграция е настанена в САЩ, Канада, Австралия и Южна Америка, по-малко в з.Европа и най-малко, почти незначителен в съседните на България страни - Турция и Гърция. Някои от правителствата на европейските капиталистически държави не са заинтересовани да задържат голям брой политически емигранти от социалистическите страни по икономически и политически причини.

През 1949 година по инициатива на видни политически, военни и финансови дейци на САЩ под формата на неофициална разузнавателна организация бе създаден комитет "Свободна Европа". Главната задача на комитета "Свободна Европа" е организирането и използването на вражеската емиграция в подривна дейност срещу социалистическите страни. Важна роля в дейността на комитета изпълнява радиостанцията "Свободна Европа" със седалище град Мюнхен, ГФР.

Чрез комитета "Свободна Европа" са създаде и действат срещу социалистическия лагер следните международни организации:

2.421

"Събрание на поробените европейски народи" - СПЕН.

Тази организация обединява изменници на Родината от всички социалистически страни. Българската вражеска емиграция е представена само от "Българския национален комитет" - БНК с ръководител Г.М.Димитров Гемето, който е и най-активната личност в СПЕН.

"Международен селски съюз" - МСС

Образуван през 1947 година с подкрепата на американските власти. Седалището на изпълнителния комитет е във Вашингтон, обаче централната административна служба, която фактически ръководи организацията, се намира в Ню Йорк. В тази организация като цяло членува БНК.

"Анти-болшевишки блок" - Тази организация е образувана през 1948 г. в град Мюнхен, и обединява предимно националистите. От страна на българската вражеска емиграция участва "Българския национален фронт" - БНФ, а в ръководството - Христо Статев.

"Съюз на свободните журналисти" - със седалище в Лондон, колективен член на СПЕН.

Основните политически организации на българската вражеска емиграция са "Българския национален комитет" - БНК и "Българския национален фронт" - БНФ. Наред с тях, в отделните капиталистически страни съществуват и други организации, но те са или под влиянието на БНК или БНФ, или не играят сериозна политическа роля.

Като програмни задачи БНК си поставя "Освобождението на България", възстановяване на Търновската конституция, отменяне на приетите от народната власт закони, реорганизация на държавния апарат и армията, изменение на външната политика на НРБ, т.е. пълна реставрация на капитализма у нас. Доказано е, че освен политическа, БНК развива и разузнавателна дейност в полза на САЩ и други капиталистически страни, като всички негови поделения събират и обработват разузнавателни информации, които изпращат на радио "Свободна Европа" (откъдето денонощно се разпространяват клевети по адрес на нашата Партия и правителство), или лично на Гемето, който той предава на американското разузнаване. Редица лидери на БНК като Гемето, Ценко Барев, Иван Барев, Кръстю Зарев, Георги Шанкалията, "ордан" Райчев, Благо Славенов, Стефан Кацадъров и др. поддържат преки връзки с американските и други капиталистически разузнавателни служби.

"Българския национален фронт" обединява профашистките и националистическите елементи от вражеската емиграция, болшинството от които са избягали непосредствено след 9.IX.44 г.

3.121

Всички ръководители на БНФ служат на вражески разузнавателни служби и по техни пказания провеждат своята дейност против нашата страна.

Поради разнородния социален и политически състав на вражеската емиграция тя и до сега не е успяла да създаде единна политическа организация, а няма изгледи и в бъдеще да постигне обединение. Разногласията и противоречията между двете най-големи организации на вражеската емиграция БНК и БНФ продължават да съществуват. Освен това, тези организации се раздират и от вътрешни борби, противоречия, ежби, борба за власт и лично устройване в резултат на което Гемето като председател на БНК и Иван Дочев, като водач на националистите, са загубили авторитета си пред част от техните привърженици.

С укрепването на международния авторитет на НРБ и в резултат на огромните успехи, постигнати в нашата страна в изграждането на социализма, почти цялата икономическа емиграция в капиталистическите страни се отвърна от вражеските емигрантски организации.

Независимо от това, че съществува тенденция на разложение на вражеската емиграция, тя продължава да представлява политическа сила и провежда подривна дейност срещу народната власт и социалистическия лагер.

Вражеските емигрантски организации водят организационен живот провеждат събрания, теоретически конференции, конгреси и т.н., участват в политически акции, работят за привличане на нови членове и за пропагандиране на антикомунизма, изнасят беседи и сказки, на които канят широк кръг от местни граждани и наши икономически емигранти. ~~Вражеските емигрантски организации разпространяват голем брой вестници~~ и използват радиостанции като "Гласът на Америка" и "Свободна Европа".

От средите на вражеската емиграция капиталистическите разузнавателни служби набират кадри, които им са полезни, както със знанието на българския език, така и с връзките, които имат в България и познаването на оперативната обстановка у нас.

За някои изменници на Родината разполагаме с данни, че са на работа в чужди разузнавателни служби и преди всичко в американското разузнаване.

В разработването на нашите официални представителства в капиталистическите страни, служителите в тях и техните семейства най-широко се използва агентура из средите на вражеската емиграция.

4.-123

Така например, с цел да установят кои от служителите в нашите официални представителства в Австрия са наши разузнавачи, чрез аген- тура на контраразузнаване сред икономическата и вражеската емиграция се предизвикват непрекъснато разговори относно начина на живот и поведението на служителите от представителствата, като пренасят тези разговори и сред българските студенти и специализанти в Австрия. Наред с тази форма на работа, която се практикува във всички капита- листически страни, чуждите разузнавателни и контраразузнавателни служби насочват пряко към официалните ни представителства и към отделни служители своя агентура от средите на вражеската емиграция. Такива изменници на Родината - чужди агенти, които се използват срещу нашите официални представителства в капиталистическите стра- ни сме установили голям брой.

има случаи, когато наши външотърговски централи сключват сделки или водят търговски преговори с посредничеството на изменници на Родината. С това се накърнява престижа на нашата страна и се създа- ват възможности на чуждите разузнавателни и контраразузнавателни служ- би да насочват агентура от средите на вражеските емиграции към наши- те търговски представителства в чужбина и към министерството на вън- шната търговия и външотърговските централи у нас.

Освен срещу нашите официални представителства, капиталистичес- ките разузнавателни служби използват активно агентура от средите на вражеската емиграция и по отношение на българските граждани пон- щаващи капиталистическите страни. При почти всички случаи, които са ни известни на опити за вербовка или скланяне към измяна на български граждани, посещаващи капиталистическите страни, участват пряко или косвено изменници на Родината.

Много нашироко също така се използва вражеската емиграция за набиране на разузнавателни сведения за нашата страна.

Разполагаме с данни, че чуждите разузнавания и преди всичко американското продължават да подготвят изменници на Родината за нелегално прехвърляне у нас, като ги обучават в специални школи. Тъй като през последните години не са отбелязани случаи на нелегално прехвърляне на нашата страна на агентура, то подготовката на тази агентура се извършва с цел да се използва при друга обстановка.

Понастоящем вражеските разузнавателни служби използват благо- приятните условия за по-широко умело и маскирано проникване по лега- лен път в нашата страна.

5.-124

В тази връзка, следва да се разглежда и въпроса със завръща- нето доброволно в България на някои изменници на Родината. Общо по отношение на вражеската емиграция, линията на американските официални власти си остава същата - да не се допуска да се разлага и да се завръща в страната. Американското разузнаване разрешава персонално въпроса със завръщането на отделни емигранти, като разрешава на таки- ва, които или са стари и болни, или счита, че могат да бъдат използв- ни в определена насока от тях. В тази насока трябва да се търси и смисъла на решението на американските власти да изплащат пенсии на завърналите се емигранти в България, които имат такива в САЩ. По този начин американските разузнавателни служби имат възможност да изпол- зуват разрешаването на пенсията за упражняване на натиск и обработ- ка на емигрантите, които се завръщат в България. От друга страна, това дава възможност да се издържа под тази форма евентуално агенту- рата, която изпращат у нас, т.е. пенсията могат да се използват ка- то форма за даване на възнаграждения по официален път.

В тази светлина, звучат като дезинформация, обясненията на пребиваващия у нас изменник на Родината Тончо Тенев, който се опитва да представи американската външна политика като доброжелателна по от- ношение на НРБ и социалистическия лагер в резултат на което и отно- шението на американските власти към завръщането на лица от вражеска- та емиграция се било променило. Той заявява: "... Калин Койчев, като говори за завръщане на емиграцията и за моето завръщане не е пр- водник на политиката на Държавния департамент, но тъй и аз поне така разбираме официалната политика на Държавния департамент - да търси разбирателство, омекотяване на отношенията със социалистическите стра- ни."

Новите задачи, които стоят пред американското разузнаване, намират израз и в конкретната му работа с агентурата от средите на българската вражеска емиграция.

Американското разузнаване се е насочило към подбиране на подходящи агенти, които имат възможност да се "легализират" пред На- родната власт като приемат маската на "разкаjali се", "примирили се", "преориентирали се", или просто на хора с лоялно отношение към нашата страна.

Такава агентура, американското разузнаване има възможност да изпраща у нас с редовни паспорти и визи за изпълнение на отделни разузнавателни задачи.

6.-

125

Преимството обаче на тази агентура не се състои само в това че може да се изпраща в България по легален път, а главно поради обстоятелството, че именно такава агентура има възможности и е подходяща да изпълнява задачи за оказване влияние във вътрешно-политически стопанския и културен живот у нас в насоки предначертани от американското разузнаване, да служи като средство за идеологическата диверсия.

На 10.VI.1965 г. в разговор с представител на нашата дипломатическа мисия в САЩ, изменника на Родината Калин Койчев е развляна някои идеи, които са много близки с плановете на американското разузнаване, да се разчита на "ерозия", на постепенно отслабване на Народната власт у нас, на разрушаване на морално-политическото единство на българския народ под ръководството на БКП. Той изтъкнал, че "още много трябва да се направи от Ваша страна, да се демократизира още управлението, да се даде възможност да участвуват в държавния апарат и обществените организации дейци, като Тончо Теневи други, а онези които нямат да могат да се завърнат в България могат от САЩ да помагат за подобряването на отношенията между двете страни в интерес на българския народ".

Данните за поведението на завърналите се в страната изменници на Родината през последните години потвърждават, че тази форма се използва от чуждите разузнавания за изпращане на агентура у нас. За това говори и факта, че от завърналите се през последните пет години 180 изменници на Родината 53 от тях се водят на работа, а двама през 1964 година и 4 през 1965 г. отново са изменили по нелегален път. Една част от доброволно завърналите се изменници на Родината макар и да са работоспособни, отказват да упражняват общественно-полезен труд, пиянствуват, хулиганствуват, заговорничат срещу властта и увличат в своята антиобществена дейност наши граждани и особено такива, из средата на младежта, незаангажирана в производството или друга трудова дейност.

По наши данни някои от завърналите се изменници на Родината развиват вражеска дейност, организират групи за борба срещу народната власт и подготвят повторно бягство зад граница заедно с други български граждани. Такъв е случаят със Симеон Ангелов Шапков, който се завърнал доброволно през 1958 г., създал нелегална група "Обелинена селска младеж", заедно с младежа Дтанас Гочев повторно изменил на Родината в Гърция, където превел на гръцкото и американско

КРДОПБГДРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДРСБНА
Дата: 16.04.2014г. Секретар: *[Signature]*

7.-

126

разузнавания сведения за строежа на ракетни площадки у нас. През 1963 г. гръцкото разузнаване отново изпратило с подходяща легенда в нашата страна, но в следствие той бил разобличен, направил признания и понастоящем изтърпява своята присъда. Подобни са случаите, и със завърналите се изменници на Родината Иван Костов Денчев, Марин Линков Радулов, Кирил Илиев Григоров и др.

Релица завърнали се доброволно изменници на Родината предявяват претенции за работа, която не отговаря на възможностите на ценза, водят открита агитация в полза на западния начин на живот и хулят живота у нас. Такива са случаите със завърналите се ИР: Реджеб Мустафов Бадев, Георги Янев Петров, Запро Малчо Янев, Славчо Стоянов Николов и др., които се водят на лична активна разработка.

Отрицателно въздействие оказват, особено върху младежта, онези доброволно завърнали се изменници на Родината, които при завръщането си внасят големи суми пари – западна валута, леки коли и други вещи капиталистическо производство.

Лошо въздействие оказва получаването на пенсии в долари от изменници на Родината завърнали се доброволно от САЩ. Така например изменника на Родината Тончо Матев Малев се е завърнал през октомври 1964 г, като е донесъл със себе си 5000 щатски долари. Освен това от САЩ получава месечно по 159 долара пенсия или в наши пари по 318 лева месечно.

Някои изменници на Родината изпращат подаръци и пари на свои близки и роднини в нашата страна. Близките на такива изменници на Родината водят злостна агитация, "че в капиталистическите страни има благоденствия", че изменниците на Родината там са добре, имали леки коли и получавали големи заплати. На тази агитация се ползват младежи предимно от вражески произход. В с. Оряхово, Хасковски окръг, бяха разкрити три групи от младежи, които са се подготвяли за бягство зад граница. При разпита всички изтъкнали, че искали да избягат зад граница, за да спечелят лесно и бързо много пари и да си купят леки коли.

Общо може да се заключи, че голямата част от завърналите се доброволно в страната изменници на Родината действуват разлагащо и влияят отрицателно на нашето общество и най-вече на младежта като създават неправилна представа за живота в капиталистическите държави и пренасят и насаждат чужди на социализма навици, разбирания и морал.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КДС
УПРАВЛЕНИЕ I-ВО
Вх. № 914 от 24. II 1936 г.

Строго секретно!

Екс. 2

132

КОМИТЕТ ЗА СВОБОДНА СЪРВЕВОТ
ПРИМАРИ ИСТЕРСКИ СЪВЕТ
СЕКРЕТАРИАТ
Вх. № 1120 от 24. II 1936 г.

СПРАВКА

ОТНОСНО: Вражеската емиграция и нейното използване от капиталистическите разузнавателни служби.

Броят на вражеската емиграция към края на 1965 г. възлиза на 5863 души. По-трудно е да се установи как е разстанена в различните капиталистически страни, като се има предвид постоянното движение на емигрантите. По данни, с които разполагаме от 1963 година, приблизителният брой на вражеската емиграция в отделните капиталистически страни е както следва: Турция - 25 души, Гърция - 30 души, Австрия - 100, Западна Германия - 800, Франция - 400, Белгия - 350, Италия - 60, Австралия - 800, Канада - 400, Бразилия - 200, Аржентина - 50 и т.н. За САЩ броят на вражеската емиграция не е уточнен, но той е голям, тъй като през последните десет години има непрекъснато преселване на емигранти от Европа в САЩ и Канада.

Недостатъчни и непълни са данните с които разполагаме за политическата дейност на вражеската емиграция през последните десет години.

Известно е, че основните политически организации на вражеската емиграция са "Български национален комитет" БНК и "Български национален фронт" - БНФ. Наред с тях, в отделните капиталистически страни съществуват и други организации, но те са или под влияние на БНК или БНФ, или не играят сериозна политическа роля.

"Български национален комитет" - БНК

БНК е създаден по указание на американците през 1948 година. Понастоящем обединява предимно членове на БЗНС-Пладне. Броят на представените в него социалисти, независими, интелектуалци и други е незначителен. Седалището на централното му ръководство е във Вашингтон. Негов неизменен председател от 1948 година до сега е Г.М.ДИМИТРОВ - ГЕМЕТО. Активни членове на БНК са НИКОЛА АНТОНОВ, ЕМИЛ АНТОНОВ, ЦЕНКО БАРЕВ, ИВАН БАРЕВ, БОРИС НОЖАРОВ, ЙОРДАН РАЙЧЕВ, ГЕОРГИ КОЛЕВ, СТРАТИЯ СКЕРЛЕВ, ЦВЯТКО ЙОРДАНОВ, СТЕФАН КАФАДАРОВ, ИСКЪР ШУМАНОВ, ДИМИТЪР К.ПЕТКОВ, ДРАГИЯ КАРАБОЖКОВ, ЙОРДАН ИЛИЕВ, ХРИСТО СТОЯНОВ, ЙОРДАН ЖЕЛЯЗКОВ, ВЪЛЧО ВАНГЕЛОВ. БНК е най-масовата организация им наброяват към 1.500 души.

Като програмни задачи БНК си поставя "освобождението на България", възстановяване на Търновската конституция, отменяне на приетите от Народната власт закони, реорганизация на държавния апарат и армията, изменения на външната политика и пр., т.е. пълна реставрация на капитализма в България.

Печатни органи на БНК са в. "Свободна и независима България", издаван в САЩ и "Младежка борба", издаван в Париж.

БНК получава финансова подкрепа от Комитета "Свободна Европа" и други американски организации.

"Български национален комитет" участва като колективен член в "Събранието на поробените народи" - СПЕН. ГЕМЕТО е подпредседател на тази международна организация на вражеската емиграция, а представителите на БНК в нея, са едни от най-активните.

Редица лидери на БНК работят активно също така в "Международния селски съюз" /"Зеления интернационал"/, чийто председател е ГЕМЕТО.

3.- 134

БНК има изградени поделения в различни капиталистически страни, където е съсредоточена вражеската емиграция. Поделенията са известни като "подкомитети на БНК" за страните и като "секции на БНК" за отделните градове. Подкомитетът в Париж има по-широки функции и се нарича "Представителство на БНК за Европа".

В отделните страни БНК е изградил също така младежки секции, от които най-активни са секцията в САЩ, известна под името "Сергей Румянцев" и младежката група към БНК за Европа.

В Европа най-активна дейност развива "Представителството на БНК" със седалище в Париж. Председател на представителството е ГЕОРГИ КОЛЕВ, секретар ВЪЛЧО ВАНГЕЛОВ, представител на "Зеления интернационал" - ЦЕНКО БАРЕВ. Организацията наброява около 100 души.

Има данни, че в БНК съществуват разногласия и че ГЕМЕТО е загубил авторитета си всред част от привържениците на БНК и някои от лидерите.

Доказано е, че освен политически, БНК развива и разузнавателна дейност в полза на САЩ и други капиталистически страни, като всички негови поделения събират и обработват разузнавателни информации, които изпращат на радио "Свободна Европа" или лично на ГЕМЕТО.

Редица лидери на БНК като ГЕМЕТО, ЦЕНКО БАРЕВ, КРЪСТЮ ЗАРЕВ, СТЕФАН КАФАДАРОВ и други поддържат преки връзки с американските и други капиталистически разузнавателни служби.

4.- 135

"Български национален фронт - БНФ"

Девети септември завари известен брой закоравели фашисти в Германия и други капиталистически страни. Към тях се прибавиха и някои legioneri, кубратисти, втецпаисиевци и други националисти, които успяха да се измъкнат от гнева на народа и да избягат в "Свободния свят". Българските фашисти в чужбина започват да развиват противонародна дейност веднага след края на войната. В Залцбург започват да отпечатват през 1946 година позиви, които разпространяват сред емиграцията. През 1947 година се състоя в Хайделберг конференция, която подготвя учредяването на БНФ. През зимата на 1948 година в Мюнхен се състоя учредително събрание и се образува организацията "Български национален фронт" - БНФ. Веднага след това започва издаването в Мюнхен на в. "Национална България", като официален орган на тази организация.

Няколко години по-късно голяма част от емигрантите започват да се преселват в Америка, Канада, Австралия, Бразилия и други извъневропейски страни. По-голям брой от тях се заселва в Америка, където в Ню Йорк се образува център на националистите, начело с ИВАН ДОЧЕВ.

Втори център на националистите остава в Западна Германия, където винаги са били благосклонни към фашистките елементи. В ГФР ръководството на БНФ се оглавява от ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ /Мюнхен/, д-р ХРИСТО ПОПОВ /Хайделберг/, ИВАН БАНКОВСКИ /Франкфурт на Майн/.

Трети Център на националистите се явява "двореца" в Мадрид, където около самозвания Цар СИМЕОН са се събрали монархистите, които издават периодично "Бюлетин на двореца". Като лидер на националистите - монархисти се очертава ХРИСТО СТАТЕВ със седалище в Рим.

Между тези три центъра на националистите съществуват различия, а и в самите тях има ежби и разногласия.

5-736

Националистите в Европа, начело с ХРИСТО СТАТЕВ създадоха през 1948 година "Временно представителство" при бившия царски двор, а националистите начело с ИВАН ДОЧЕВ създадоха в САЩ "Български национален съвет" - БНС, с участието на инж. ТОНЧО ТЕНЕВ от БЗНС - Врабча 1. През 1962 г. "Временното представителство" се разтури, а БНС фактически престана да съществува. Противоречията обаче в двете групи на БНФ се задълбочиха още повече и въпреки надеждите за обединение, до такова не се стигна. Официално изтъкнатата причина за тези разногласия е въпросът с признаването на СИМЕОН за държавен глава.

Привържениците на ХРИСТО СТАТЕВ, стремейки се към обединение на всички националисти, като се изолира ИВАН ДОЧЕВ, спекулирайки с връзките си със СИМЕОН, създадоха т.н. "Съвет на стоте". Инициаторите на този съвет са замисляли да укрепят своите позиции сред монархистите, като използват за това личността на "царя". Опитите за създаване на "Съвета на стоте" бе предшествуван от "Новогодишното послание на царя", публикувано през м. декември 1962 година в месечния "Осведомителен бюлетин на канцеларията на негово величество", в което между другото се казва: "С оглед на настоящето положение и по съвета на множество сънародници, считам за целесъобразно да замоля известно число българи и чужденци за сътрудничество и съвет, в кръга на техния опит и компетентност, под формата на едно съвещателно тяло, което да бъде познато под названието "Съвет на стоте". Членовете на този съвет ще са равни помежду си и функциите ще им бъдат изключително съвещателни."

Веднага след публикуването на това поздравление на "царя" от негово име са били разпратени покани до различни лидери на емиграцията за участие в съвета. Привържениците на СТАТЕВ, базирайки се на апела на "царя" и решението му да създаде "Съвет на стоте", активизирва своята дейност и се опитват да проведат обединителен конгрес на 3 март 1963 година в Ню Йорк, който обаче не се е състоял.

6.21

През месец октомври 1965 година монархистите организират все със същата цел - обединение, събор в Хайделберг - ГФР. Присъствували са около 170 души. На събора е бил и СИМЕОН, който провел отделна среща с лидерите на монархистите, на която е било взето решение да се създаде ново "Културно дружество" със седалище в Хайделберг. Дружеството щяло да бъде достъпно за всички емигранти в ГФР, без разлика на политическата им принадлежност, като се привлече и икономическата емиграция. Основната задача, поставена от СИМЕОН, била да се надживеят дребните ежби и политически различия и да се постигне обединение в името на главната цел - "освобождение на отечеството". Като организационна форма на работа било препоръчано издаване на вестник или списание, организиране на събрания, вемлячески сборки, изнасяне на сказки от видни емигранти и западни политически личности, използване на радмото и пресата в ГФР и пр.

Привържениците на ИВАН ДОЧЕВ от своя страна също през това време активизираха своята дейност, с цел укрепване на позициите си сред привържениците на БНФ в САЩ и Канада, като през м. март 1963 година провеждат VII конгрес на БНФ във Вашингтон. Както се вижда от приетите документи на този конгрес ИВАН ДОЧЕВ е успял да засили своята дейност и да спечели привържениците на тезата на профашистките принципи за водене на антикомунистическа борба. От друга страна той разчитал на пряката подкрепа на американските разузнавателни служби. В такава връзка, в порядъка на подготовка на своя конгрес, привържениците на ИВАН ДОЧЕВ публикуваха решение на Изпълнителния управителен съвет /И.У.С./ на БНФ за създаване на "национален съд за убийците на българския народ", при който щели да бъдат разгледани делата на "виновниците за установяването на комунистически режим в България". Негласно пък на 2 март 1962 година, в навечерието още на 6-тия конгрес на БНФ, се състояло тайно съвещание, в което са участвували ИВАН ДОЧЕВ, КАЛИН КОЙЧЕВ, ГЕОРГИ ПАПРИКОВ и СПАС РАЙКИН. На съвещанието бил разискван поверителен доклад, изготвен от СПАС РАЙКИН за дейност-

7.-138

та на БНФ и евентуално отиване на постоянно и открито сътрудничество с Държавния департамент и американските разузнавателни служби. Докладът и залегналите в него предложения били одобрени, но се решило, материалите да не бъдат разисквани на Конгреса и да не им се дава гласност. По-късно, обаче, след VII конгрес на БНФ се дава известна гласност на това решение, като се публикува "меморандум", в който между другото се изтъква: "Организацията смята за необходимо да заяви, че е готова да се постави на разположение на всяка официална или неофициална служба, работеща за освобождаването на България и да допринесе според силите си, за изпълнението на тази задача".

По сведения от завърналия се в страната ни изменник на Родината ДИНКО АРГИРОВ, по-голямата част от отдела на радио "Свободна Европа" за България в САЩ и ГФР са лидери на БНФ, т.е. пряко или косвено тези членове на БНФ се занимават с разузнавателна дейност срещу нашата страна. Говорителите на български език на радио Ватикана и радио Мадрид са изключително привърженици на БНФ. Голяма част от преподавателите на български език в разузнавателните школи в САЩ като П.ПАВЛОВ и семейство Златанови също са привърженици на БНФ. Други привърженици на БНФ като Н.КОСТОВ и Т.ЖЕКОВ и понастоящем се занимават с подготовката на агенти за разузнавателна работа срещу нашата страна.

Други организации

Освен БНК и БНФ в отделните капиталистически страни съществуват и други емигрантски организации, които са или под влиянието на БНК или БНФ, или имат съвсем локално значение, или не играят никаква сериозна политическа роля. Такива са:

1. "Дружеството на българите в Австрия" -

Обединява главно монархисти и социалисти. В ръководството на дружеството монархистите са представени от АНАТОЛИ ЦАНОВ, член на "Съвета на стоте", а социалистите от СТЕФАН КАРАБИБЕРОВ и редактора на вестник "Възбоден народ" - СТЕФАН ТАБАКОВ, член на ЦК на социалистите в изгнание.

8.-139

Дружеството се занимава официално с организирането на тържества /посрещане на Нова година, коледна елха, чествуване на 3 март/, организирани на екскурсии и др. Освен това между членовете му се разпространява ежемесечния бюлетин на бившия царски двор, както и издавания от националистите в Рим в. "Свобода", редактиран от ХРИСТО СТАТЕВ.

2. "Българско национално движение" - БНД в Западен Берлин. Тази организация е образувана по инициатива на ИВАН ДОБРИЛОВ и води вражеска пропагандна дейност срещу нашата страна, а лично Добрилов провежда и разузнавателна дейност.

3. Организация "Цар СИМЕОН" - в Западна Германия. Създадена е през 1958 година. Общият брой на членовете ѝ е около 50 души, живущи във Франкфурт на Майн, Лудвигсхафен, Гермерсхаим и Мюнхен. Според наличните данни дейността ѝ се изразява във водене на пропагандна дейност срещу НРБ.

4. Дружество "Кубрат" - Мюнхен, с председател ГЕОРГИ ДИДОВ. Издава списание "Кубрат". ДИДОВ развива активна вражеска и разузнавателна дейност.

5. "Военна лига в изгнание" - ГФР, с председател ИВАН БАНКОВСКИ. Издава списание "Български войн". Използва се от американското и западногерманското разузнаване.

6. "Българско емигрантско дружество" - Париж, с около 50 души привърженици и председател д-р РИНДОВ. Субсидира се от "Свободна Европа" и емигрантски помощни организации. Води вражеска пропаганда срещу нашата страна чрез провеждане на публични акции и издаване на свои месечен бюлетин. Обработва наши граждани за измяна и урежда пред полицията положението им след това.

7. "БЗНС № Врѡбча 1" - Париж. Създадено през лятото на 1961 година по инициатива на д-р РИНДОВ. Общ брой около 15 души. Не развива почти никаква дейност.

8. Анархисти - Париж. Издават в "Наш път". Водят затворен организационен живот. Общият брой на анархистите е около 12 души.

Съществуват и някои други организации, но поради малкия брой емигранти в тези страни, тяхното съществуване като политически организации е формално.

Общо по състоянието на вражеската емиграция и по някои характерни черти на нейната дейност понастоящем, може да направят следните констатации:

1. През 1965 година са изменили на Родината по официален път 136 и нелегално 91 български граждани или общо 227 души. През същата година са се завърнали доброволно 23 изменници на Родината. Така че, през тази година броят на вражеската емиграция се е увеличил с 204 души, или изразено в проценти, с 0.26 на сто.

2. Липсват данни за социалното положение на вражеската емиграция, за средната възраст, политическата принадлежност в миналото и сега, за образованието и т.н. С такива общени данни не разполагаме и за българските граждани, които са изменили на Родината през последните години. Така че, не може да се направи анализ какво е състоянието понастоящем на вражеската емиграция по възраст, образование, социално положение и политическа принадлежност и не могат да се проследят тенденциите за в бъдеще.

3. По разстановката на вражеската емиграция, заслужава да се отбележи, че се провежда линия на изселване на емигрантите по-далеч от България и даже извън Европа. Най-голям брой емигранти има понастоящем в САЩ, Канада, Австралия и Южна

Америка, по-малък в западноевропейските страни и най-малък, почти незначителен, в съседните на България страни - Турция и Гърция.

Не разполагаме с агентурни сведения, които да обясняват причините за провеждането на тази линия на отдалечаване на вражеската емиграция от България. Някои от правителствата на европейските капиталистически държави не са заинтересовани да задържат голям брой политическа емиграция от социалистическите страни по икономически и политически причини.

Може да се предполага, освен това, че отдалечаването на вражеската емиграция далеч от България се извършва, с цел тя да се изолира, за да се предпазва от влиянието, което оказват успехите на нашата страна по пътя на изграждането на социализма.

4. По непроверени данни от завърнали се изменници на Родината в страната, в чужбина с активна политическа дейност в организации на вражеска емиграция се занимават към 2000 емигранти, организирани в по-голямата си част в БНК /към 1500/ и останалите в БНФ и други по-незначителни групировки.

Извън политическия живот на вражеската емиграция остават към 3800 емигранти, които са се устроили на работа и са се задомили в капиталистическите страни. Тенденцията е все повече вражески емигранти да осъзнават безсмислието на водената от тях борба срещу Народната власт и да се отдръпват от политическия живот на вражеските емигрантски организации.

Изказванията на различни лидери на вражеската емиграция пред наши източници недвусмислено говорят за настъпилото разложение сред техните среди и за липсата на перспективи в техната борба. Още през м.май 1963 година ГЕМЕТО се е изказал, че през последно време организацията на БНК чувствително отслабнала, духът ѝ бил понижен, нямало бойкост и заинтересованост. Голяма част от емигрантите, по негови собствени признания, били тръгнали по пътя на личното устройване и били забравили борбата.

11.712

Самозваният цар СИМЕОН в своето новогодишно поздравление от 1962 година апелира от своя страна: ".... нека да преодолеем апатията, пасивността и незаинтересоваността, да надживеем лични и партийни дразги....."

5. С укрепването на международния авторитет на България и в резултат на огромните успехи постигнати в нашата страна в изграждането на социализма, почти цялата икономическа емиграция в капиталистическите страни се отвърна от вражеските емигрантски организации. В повечето случаи, там където местните власти не прилагат крути мерки срещу икономическите емигранти, които поддържат връзки с нашите официални представителства и с Родината си, те се отзовават на мероприятията провеждани от нашите представителства зад граница и следят с гордост успехите на нашата страна.

Голяма част от категорията невъзвъзвращени се стреми да бъде призната официално от Народната власт, като премине в категорията на икономическата емиграция, за да може свободно да поддържа връзки със своите близки в България.

Загубвайки подкрепата на икономическата емиграция, организациите на вражеската емиграция загубват характера си на политически организации, които да имат право да говорят от името на българския народ, който не ги признава даже и в лицето на икономическата емиграция, намираща се в капиталистическите страни.

6. Поради разнородния социален и политически състав на вражеската емиграция тя и до сега не е успяла да създаде единна политическа организация, а и няма изгледи и за в бъдеще да се обедини. Разногласията и противоречията между двете най-големи организации на вражеската емиграция. БНК и БНФ, ако не са се увеличили, то и не са и ни най-малко премахнати.

12.-113

Освен това тези организации се раздирят от вътрешни противоречия, ежби, борба за власт и лично устройване. ГЕМЕТО, като председател на БНК и ИВАН ДОЧЕВ, като водач на националистите са загубили авторитета си пред част от техните привърженици.

7. Независимо от това, че съществува тенденция на разложение на вражеската емиграция, в никакъв случай не следва да се прави заключение, че тя не представлява вече политическа сила и в никакъв случай не трябва да се подценява нейната подривна дейност срещу Народната власт и социалистическия лагер. Фактите показват, че извън България във вражески организации членуват около 2000 изменници на Родината, които с подкрепата на най-реакционните кръгове на капиталистическите държави, развиват най-бясна антинародна дейност.

Вражеските емигрантски организации развиват редовен организационен живот, провеждат организационни събрания, теоретически конференции, конгреси и т.н. Участвуват в политически акции. Работят за привличане на нови членове и за пропагандиране на антикомунизма, като свикват публични събрания, изнасят беседи и сказки, организират пикници, вечери, изложби и т.н., на които канят най-широк кръг от местни граждани и наши икономически емигранти.

Още преди да приключи освободителната война до към края на 1944 година излизат списанията Прелом в Мюнхен и Пробив в Бърно, издания на "Български национални легиони". От тогава до сега вражеските емигрантски организации непрекъснато печатат и разпространяват вестници, списания, бюлетени и всякакви листочки.

През 1948 година излиза в Залцбург на циклостил списание "България", редактирано от ИВАН ДОЧЕВ, от което се отпечатват 18 книжки. Все през 1948 година започва печатенето в Мюнхен и разпространяването на сп. "Българско свободно слово", под редакцията на ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ, от което са излезли само

три книжки. През 1949 година започва да излиза печатния орган на БНК "Свободна и независима България" под редакцията на ГЕМЕТО. С издания и на чужди езици този вестник продължава да се списва и разпространява и до сега.

През 1949 година в Париж организацията на "Свободна България" започва издаването на сп. "Възраждане", подкомитета на БНК под редакцията на В. ЮРКОВ - сп. "Освобождение" и под редакцията на ГЕОРГИ КАРАБУЛКОВ - сп. "Младежка борба". Пак през 1949 година започва да излиза в Рим списанието "Емигрантски вести" под редакцията на отец ГАГОВ и ЕМИЛ ТУМПАРОВ, като орган на "Български помощен комитет".

Като издание на американския комитет "Свободна Европа" през 1950 година започва да излиза сп. "Български преглед". От 1949 до 1954 година излиза като официален орган на БНФ в-к "Национална България", издаван в Мюнхен под редакцията на д-р ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ.

През септември 1951 година в Торонто, Канада започва да излиза "Български народен глас" с редактор ИВАН ДОЧЕВ.

През 1952 година в Париж "Българските безвластници" издават месечното сп. "Наш път", а "задграничното представителство на БЗНС - ГИЧЕВ през 1953 година - сп. "Български земеделски народен съюз".

"Американо-българската лига започва през 1950 година издаването отначало в Питсбург, а понастоящем в Ню Йорк на сп. "Американо-български преглед".

През 1953 година в Торонто започва да излиза сп. "Борба" като орган на БНФ в Америка и Канада. От 1962 година насам то се издава от редакционен комитет в състав: ИВАН ДОЧЕВ, д-р ГЕОРГИ ПАПРИКОВ и д-р КАЛИН КОЙЧЕВ.

През 1955 година в Мюнхен излиза първият брой на в-к "Задгранична България", под редакцията на ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ. Впоследствие вестника се издава в Рим под редакцията на ХРИСТО СТАТЕВ и е в тясна връзка с "двореца" в Мадрид. През 1956 година започва да излиза в Ню Йорк сп. "Български земеделец" под редакцията на ВАКРИЛ ЯНЕВ и в близко сътрудничество на ДИМИТЪР МАЦАНКИЕВ. През същата година в Париж се издава "Осведомителен бюлетин" на "Българското емигрантско дружество във Франция" под редакцията на д-р КОНСТАНТИН РИНДОВ.

Като орган на "Временното българско представителство" /образувано по идея на "двореца" и по-късно разпаднало се/ през 1958 година излиза месечното издание "Един завет". През 1960 година този месечник престава да излиза. През тези години се появяват още в-к "Свобода" на националистите в Мюнхен, "Български войн", с редактор о.з. майор ИВАН БАНКОВСКИ, "Лъч", под редакцията на ДОРА ГЪБИНСКА, "Български преглед" в Рио де Жанейро, "Осведомителен бюлетин на канцеларията на Н.В Царя" в Мадрид и пр.и пр.

Освен чрез печата, вражеската емиграция използва за разгръщане пропагандна дейност срещу нашата страна голям брой радиостанции.

За водене на антикомунистическа пропаганда най-широко се използват радиостанциите "Гласът на Америка" и "Свободна Европа". Радиопредавателната система "Гласът на Америка" включва 30 радиостанции на територията на САЩ и 57 зад граница, голяма част от които са разположени в страни, съседни на социалистическите държави. Радио "Свободна Европа" предава 54 програми, повечето насочени срещу социалистическите държави. Тази радиостанция работи най-активно срещу нашата страна. На проведената през 1964 година сесия в Брюксел е било взето решение българската секция в Мюнхен да се увеличи и достигне до 55 души. Секцията получила указания за активи-

15. - 11

зиране дейността си по линия на личните контакти с български граждани, посещаващи по един или друг повод страните от Западна Европа и преди всичко с функционери от нашия държавен и партиен апарат.

В предаванията на български език на радиостанциите "Париж", "Лондон", "Рим", "Мадрид", "Ватикана", "Дойче веле" и т.н. са заангажирани голям брой изменници на Родината не само като говорители, а и като редактори и дописници.

Организациите на вражеската емиграция са оторизирани от официалните власти в капиталистическите страни и се субсидират от разни помощни организации като САМВДЕ, от крайно десни партии и от вражеските разузнавателни служби.

В някои страни, като САЩ и ГФР, вражеските емигрантски организации и техните политически акции най-открито се подкрепят от видни политически и официални лица.

Така например, в чествването на "седмичата на поробените народи" през 1965 година в САЩ са взели участие към 28 щатски губернатори, много кметове, сенатори и депутати. "Седмичата на поробените народи" била "чествана" и в залата на Конгреса, където 72 депутати се изказали по положението на "поробените страни". В разискванията взел думата ДАНИЕЛ ДЖ. ФЛУД, демократ от щата Пенсилвания, който заявил: "Нашата подкрепа на всички поробени народи е мощна спирачка на бъдеща открита китайско-съветска агресия". Накрая на разискванията председателят на Камарата ДЖОН У. МАК КОРМАК заявил: "Американците ще се успокоят само тогава, когато всички тези поробени народи са напълно свободни - не някои от тях, не и свободни до известна степен".

"Годишнини от смъртта на Н. ПЕТКОВ" се чествуват в капиталистическите страни от БНК. В САЩ в чествуванията

16. - 11

взимат участие и официални американски лица, сенатори и депутати, като БАРИ ГОЛДУОТЪР, ХУБЕРТ ХЪМФРИ, КЕНЕТ, Б. КИТИНГ и др. Не безизвестният американски фашист ГОЛДУОТЪР направил следното изявление: "Нашето правителство, както и целият свободен свят, трябва да използват всички средства на тяхно разположение - морални, политически и стопански - за да накарат комунистически управници в България да платят за жестокия им терор, за незачитането на човешкото достойнство и чест".

Разполагаме с данни, че в американското министерство на Външните работи, поддиректора на отдела по източните въпроси МАК КИСОН и началника на секцията по българските въпроси АНДРУС - поддържат пряки връзки с ръководители на българската вражеска емиграция.

Реакционните десни партии в капиталистическите страни намират верен "съюзник" в лицето на организациите на вражеската емиграция в тяхната дейност за поддържане и увеличаване на международното напрежение, за разпалване на военна психоза, за подбиване на растящия авторитет на СССР и социалистическия лагер.

Ултрадесните организации в САЩ като "Съвет за американската сигурност", "дружеството на ДЖОН БЪРЧ", "Организация на активните граждани" и пр. използват вражеската емиграция от социалистическите страни, в това число и българската за оказване влияние на американското правителство да провежда твърд курс срещу социалистическия лагер. Вдъхновявани, а и субсидирани, от най-бесните политически кръгове в САЩ, емигрантските вестници озаглавяват уводните си статии с военнлюбиви лозунги като "Само чрез сила" или "Политиката на освобождение - единствен път към мира". В тези вестници се изтъква, че "робското положение" на народите в Източна Европа не може да бъде търпяно" и се апелира "да се промени официалната политика на САЩ, та комунистическите режими да не бъдат подпомагани от не-

17.-148

решителната дипломация, а народите да бъдат окуражени и подкрепени в борбата им за свобода, независимост и демокрация".

Вражеската емиграция под командата на най-реакционните империалистически кръгове изпраща меморандуми и делегации до правителствени лица в капиталистическите страни, до международни организации, навсякъде където могат да имат достъп, за да саботират мирните инициативи на социалистическия лагер.

Най-сетне, вражеската емиграция изпълнява незавидната роля на оръдие за подтискане на демократичните прогресивни движения в капиталистическите страни.

8. Данните, с които разполагам, доказват по безспорен начин, че различни разузнавателни служби, и преди всичко американското разузнаване, използват най-активно вражеската емиграция за подривна дейност срещу нашата страна.

Голяма част от лидерите на БНК, БНФ и други организации на вражеската емиграция са агенти на чужди разузнавателни и контраразузнавателни служби. Чрез тях те фактически ръководят и контролират цялата дейност на вражеските емигрантски организации и я използват за провеждане на активни мероприятия срещу НР България, социалистическия лагер и демократичните сили в капиталистическите страни.

Вражеската емиграция, обаче, главно се използва от капиталистическите разузнавания като база за пряка разузнавателна дейност срещу нашата страна в следните насоки:

а) От средите на вражеската емиграция капиталистическите разузнавателни служби набират кадри, които им са полезни, както със знанието на български език, така и с връзки-

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

18.-149

те, които имат в България и познаването на оперативната обстановка у нас. Точният брой не е установен на И.Р. и невъзвръщенците, които са кадрови разузнавачи и на технически служби в чужди разузнавания, или са преподаватели в разузнавателни школи.

За някои И.Р. разполагаме с данни, че са на работа в чужди разузнавателни служби и преди всичко в американското разузнаване, Такива са:

_____ - работи в американската разузнавателна служба в Кавала.

_____ - работи в американската разузнавателна служба в Кавала.

Полковник НИКОЛА ЙОРДАНОВ КОСТОВ - бивш началник на военното разузнаване преди 9.IX.1944 година у нас. Има данни, че през 1963 година е подготвил и изпратил нелегално група агенти в България с разузнавателни задачи в полза на САЩ.

_____ - понастоящем в САЩ. По сведения на наша ДВ е на служба в американското разузнаване.

_____, живущ в САЩ. Установено е, че е провел вербовка в полза на американското разузнаване на български специалист, намиращ се в Австрия.

_____ - живущ в САЩ. Провел е вербовка в полза на американското разузнаване на български гражданин, който е бил на лечение в Швейцария.

_____ - живущ във Франция, бивш дипломат.

По данни, придобити при следствието на прехвърления в България с парашут агент на американското разузнаване _____, _____ е участвувал пряко като инструктор в подготовката на групата, американски агенти, която е била прехвърлена впоследствие нелегално в България.

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата : 16.04.2014г. Секретар : <i>[Signature]</i>	

19.452

_____ - също е участвувал в подготовката на горната група.

_____, последното му местонахождение - Брюксел, Белгия. Установен американски разузнавач.

С активна вербовъчна работа из Европа и Америка се подвизават американски разузнавачи, представящи се под различни имена като ПИТЪР ПИТЪРС, АНДРЕЕВ, ЧЕРНИ и др., които говорят отлично български език и които не сме установили дали не са изменници на Родината или невъзвръщеници.

б) В разработването на нашите официални представителства в капиталистическите страни, служителите в тях и техните семейства, най-широко се използва агентура из средите на вражеската емиграция.

Така например, с цел да установят кои от служителите в нашите официални представителства в Австрия са наши разузнавачи, чрез агентура на австрийското КРО всред икономическата и вражеската емиграция се предизвикват непрекъснато разговори относно начина на живот и поведението на служителите от представителствата, като пренасят тези разговори и всред нашите студенти и специализанти. По този начин се поддържа непрекъснато психоза на "шпиономания" и се заостря любопитството на повече лица към начина на живот и поведение на служителите от нашите представителства, по който начин разузнавателните и контраразузнавателните служби събират най-различни и подробни сведения за интересуваните ги лица.

Наред с тази форма на работа, която се практикува във всички капиталистически страни, чуждите разузнавателни и контраразузнавателни служби насочват и пряко в официалните ни представителства и към отделни служители своя агентура от средите на вражеската емиграция. Такива изменници на Родината - чужди агенти, сме установили голям брой. Между тях особено активно са участвували във вербовъчна работа по наши

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата : 16.04.2014г. Секретар : <i>[Signature]</i>	

20.- 151

служители в официални представителства следните изменници на Родината:

_____, променил си името на _____ Дал вербовъчно писмо на американски разузнавач, с което е подхотено към наш дипломат, с цел вербовка. През 1965 година се насочил към друг наш дипломат, с цел да изучи обстановката около него и възможностите за вербовка.

_____ - живущ във Франция, участвувал лично в опита за вербовка през 1954 година на наш служител в посолството ни в Париж от американски разузнавач.

_____ - живущ в Австрия. Използуван от американското разузнаване през 1962 година, за да направи вербовъчно предложение на оперативен работник от РУМНО.

_____ - живущ в ГФР. Дал наводка на американското разузнаване за наш служител в ООН, което от негово име е направило впоследствие през 1965 година опит за вербовка.

Агентура от средите на вражеската емиграция се използва от чуждите разузнавателни и контраразузнавателни служби и за подстави на нашите разузнавачи, които работят зад граница.

в) Капиталистическите разузнавателни служби използват активно агентура от средите на вражеската емиграция за разработване, с цел вербовка или скланяне към измяна на български граждани посещаващи капиталистическите страни.

Така например, вербовката през 1960 година на _____ от западногерманското разузнаване е била извършена на базата на нейното основно изучаване чрез

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 18.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>

21.-

152

нейни близки от вражеската емиграция.

През 1962 година ИР _____ е свързал български граждани на посещение в една западна страна с американски разузнавач, който е подходи към него, с цел вербовка.

ИР _____ - живущ понастоящем в Западен Берлин обработва и вербова наши граждани. Той лично е вербовал инж. _____ от гр. София за агент на американското разузнаване, след което го снабдил с тайнописни средства и му поставил задача да се върне в България и да изпраща сведения за товароподема на българските железници, за важни стратегически ж.п. мостове и т.н.

ИР _____ е обработвал български граждани, с цел вербовка или измяна на Родината, между които и _____, журналист от "Литературен фронт".

В такава дейност са уличени още много други изменници на Родината като _____ /Австрия/, _____ /Италия/, _____, _____ /ГФР/, _____ и др.

Може да се каже, че в почти всички разработки на наши граждани, посещаващи капиталистическите страни, чуждите разузнавания използват изменници на Родината, било като агенти, било като доверителни връзки или еднократно, на тъмно.

г/ Много нашироко се използва вражеската емиграция за набиране на разузнавателни сведения за нашата страна.

От показанията на доброволно завърнали се от различни капиталистически страни ИР, от сведения на някои доброволни заявители на временно посещение в капиталистически страни е видно, че органи на различни разузнавателни служби провеждат най-подробни разпити за лицата, които изменят на Родината.

22.-

153

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 18.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

ИР инж. _____ завърнал се доброволно в България, разказва, че от момента на предаването му на американските военни власти в Западен Берлин на 11.III. 1960 година до напускането на ГФР, той е бил десетки пъти разпитван, с цел събиране на военни, икономически и други сведения за България.

Известно е, че в селището Оберурзел, ГФР се провеждат най-подробни разпити на български граждани, изменили на Родината. Разпитите се водели с помощта на книга-въпросник, озаглавена "България", която съдържа няколко хиляди въпроси от разузнавателен характер за България.

В Турция и Гърция също така се провеждат най-подробни разпити, като наред с общи въпроси, се задават и конкретни за края от който е изменника на Родината, военни подразделения, строежи, отговорни партийни и държавни ръководители и т.н.

В другите капиталистически страни също така се прибягва до разпити на ИР, с цел събиране на разузнавателна информация за нашата страна.

Освен от разпити на изменниците на Родината, капиталистическите разузнавателни служби събират сведения от политически, военен, стопански, оперативен и пр. характер чрез разговори с излизачи в чужбина наши граждани. За тази цел се използва също така вражеската емиграция, която има естествени поводи да установява контакти с тях /роднински или приятелски връзки, предлагане или искане на услуги и т.н./.

В лицето на радио "Свободна Европа" американското разузнаване е създадо специална организация чрез която събира и систематизира разузнавателни сведения за

23.-

България, придобивани от разговори с български граждани, пребиваващи в капиталистическите страни. С такива задачи са натоварени и организациите на вражеската емиграция.

Така например, във връзка с разкриването у нас на заговорническата група през м.април 1965 година, ГЕМЕТО наредил веднага на БЛАГО СЛАВЕНОВ, член на ръководството на БНК в Италия, да му изпрати точни и пълни сведения за политическото положение в България. БЛАГО СЛАВЕНОВ използвал като източници минаващи през Триест шофьори от българския международен автомобилен транспорт и други наши граждани и изпратил на ГЕМЕТО доклад от няколко страници. ГЕМЕТО от своя страна, вероятно, е избързал да предаде този доклад на американското разузнаване, по чийто поръчение сигурно е била поставена и задачата до СЛАВЕНОВ и другите организации на БНК в Европа.

д/ Накрая, трябва да се отбележи, че вражеските разузнавания не се ограничават да развиват подривна дейност срещу нас само от тяхна територия.

Те изпращат по легален и нелегален път агентура в нашата страна за изпълнение на разузнавателни задачи от раздичен характер.

В тази дейност чуждите разузнавателни служби използват също така изменници на Родината, вербовани и подготвени от тях.

През последните години не са отбелязани случаи на заловени диверсанти или на нелегално прехвърлена в нашата страна агентура. За туй пък се забелязва активно използване на възможностите да се изпраща в нашата страна агентура с редовни документи по легален път.

Разполагаме с данни, че чужди разузнавания и преди всичко американското, продължава да подготвя ИР за нелегално прехвърляне у нас, като ги обучава в специални школи и индивидуално. Тази агентура се предвижда да се използва при друга обстановка.

*В откъсните
време от ГЕМЕТО*

24.-

Понастоящем, чуждите разузнавания почти не използват нелегалния способ за проникване и провеждане на подривна дейност на наша територия, а използват благоприятните условия за по-широко, умело и маскирано проникване по легален път.

В тази светлина, следва да се разглежда и въпроса със завръщането доброволно в България на някои изменници на Родината. Общо по отношение на вражеската емиграция, линията на американските официални власти си остава същата - да не се допуска да се разлага и да се завръща в страната. Американското разузнаване разрешава персонално въпроса със завръщането на отделни емигранти, като разрешава на такива, които или са стари и болни, или счита, че могат да бъдат използвани в определена насока от тях. В този смисъл трябва да се търси и смисъла на решението на американските власти да изплащат пенсии на завърналите се емигранти в България, които имат такива в САЩ. По този начин американските разузнавателни служби имат възможност да използват разрешаването на пенсиите за упражняване на натиск и обработка на емигрантите, които се завръщат в България. От друга страна, това дава възможност да се издържа под тази форма евентуално агентурата, която изпращат у нас, т.е. пенсиите могат да се използват като форма за даване на възнаграждения по официален път.

В тази светлина, звучат като дезинформация, обясненията на пребиваващия у нас изменник на Родината ТОНЧО ТОНЕВ, който се опитва да представи американската външна политика като доброжелателна по отношение на НРБ и социалистическия лагер, в резултат на което и отношението на американските власти към завръщането на лица от вражеската емиграция се било променило. Той заявява: "... КАЛИН КОЙЧЕВ, като говори за завръщане на емиграцията и за моето завръщане не е проводник на политиката

25.-

на Държавния департамент, но той и аз поне така разбираме официалната политика на Държавния департамент - да търси разбирателство, омекотяване на отношенията със социалистическите страни. Както сега, например, отиването на папата в Полша се смята като път против тази враждебност, която съществуваше до сега /?!/. Такова е моето мнение, че таква политика провеждат /?/ КЕНЕДИ и брат му. Ние с КАЛИН КОЙЧЕВ смятаме, че нашето становище не е в разрез със становището на американската външна политика. Конкретни разговори с Държавния департамент не сме имали. Когато КАЛИН КОЙЧЕВ е ходил в Държавния департамент не ми е известно да е говорил по този въпрос и не вярвам да е говорил, защото техните официални лица не говорят, гледат само да вземат нещо. По завръщането на емигрантите КОЙЧЕВ е казал в Държавния департамент, че ние имаме такова становище. Това наше становище е в резултат на споразумението американците да изплащат пенсията на завърналите се емигранти в България. КОЙЧЕВ е отишел в Държавния департамент по своя инициатива да види дали ще реагират, тъй като ние насърчаваме хората да се връщат. Той ги е уведомял за моето завръщане. Може би да имат резерв по моето завръщане, за което предполагам, или съм доловил в разговора с КОЙЧЕВ, защото не съм кой да е човек, но те не били казали конкретно да се връщам или не /??/..."

Доброволно завръщане в страната на изменници на Родината

Изменението на силите в света в полза на социалистическия лагер и постигнатите успехи на нашият народ, под ръководството на БКП, по пътя на изграждането на социализма, оказват силно влияние на вражеската емиграция като част от нея осъзна безсмислеността на водената от нея борба срещу Народната власт и се отдръпна от вражеските емигрантски организации, а друга част се завърна в Родината или замисля да се завърне.

26.-

През последните 5 години в страната са се завърнали доброволно общо 180 изменници на Родината. /През 1961 - 29, през 1962 - 31, през 1963 - 47, през 1964 г. - 50 и през 1965 година - 23/. Тези цифри показват, че диаграмата на завърналите се в страната изменници на Родината се е движила почти по права линия, с незначителни колебания като средно са се завръщали по 36 изменници на година.

На желаещите да се завърнат в Родината емигранти се създават много пречки не само от организациите на вражеската емиграция, а и от официалните власти в капиталистическите страни. Това е особено характерно за Гърция и Турция, но подобно е положението и в останалите капиталистически страни. Поради тази причина, голяма част от завърналите се изменници на Родината са възрастни и неработоспособни или с разклатено здраве - на тази категория се разрешава да се завърнат в страната без особени пречки.

Не разполагаме с никакви данни за някакво изменение на отношението на официалните власти на капиталистическите страни и техните разузнавателни служби по въпроса за завръщането в страната на лица от вражеската емиграция. Напротив, данните показват, че капиталистическите разузнавателни служби са активизирали своята дейност за скланяне към измяна на Родината на български граждани, т.е. към увеличаване броя на вражеската емиграция, към активизиране дейността на вражеските емигрантски организации.

Политиката на капиталистическите държави по отношение на НР България и социалистическите страни по същество не се е изменила и следователно няма изменения и в отношението към вражеската емиграция, която за тях си остава резерв и оръдие в борбата им срещу нас.

27.-

158

Отчитайки международната обстановка американските управляващи кръгове, обаче, извършиха преоценка на техната външна политика и измениха формите и методите.

Лишаването на САЩ от техната военно-стратегическа неуязвимост и осъзнаването на положението, че преките военни действия за "освобождаване" на социалистическите страни могат да се окажат гибелни за цялата капиталистическа система, САЩ възприеха нов външно-политически курс на демагогия, на привидно подобряване на своите отношения със социалистическите страни.

В своята книга "Стратегия на мира", публикувана през 1960 година, бившият президент на САЩ КЕНЕДИ изрази по следния начин своето схващане за "новата" политика на САЩ спрямо социалистическия лагер: "Няма смисъл да се занимаваме с разговори за масирано възмездие. С това ние само укрепваме червения блок. Сега трябва да търсим път за разкол в този блок".

Данните показват, че и сегашното правителство на САЩ с новия президент ДЖОНСЪН продължават същия външно-политически курс по отношение на социалистическите страни.

Новият външно-политически курс на САЩ не означава промяна в целите на политиката на САЩ спрямо социалистическия лагер, в това число и спрямо НР България. Променени са само формите и методите на политиката за постигане на тези цели. Политиката на САЩ за привидно подобряване на отношенията и проникване в социалистическия лагер е средство, метод за постигане на главната цел – реставриране на капитализма. По такъв начин формите и методите на борба срещу социалистическия лагер се пренасят от сферата на войната /без да означава, че са се отказали по принцип от войната/ в сферата на икономиката, културната политика и идеологията. Американските империалисти във все по-голяма степен се стараят да из-

28.-

159

ползват средствата на идеологическата диверсия, тъй като възможностите за прилагане на военни и други насилствени методи на борба против социалистическите страни в Европа значително намаляха.

Конкретно спрямо нашата страна политиката на САЩ цели "освобождаване" на страната и реставриране на капитализма чрез откъсване на НР България от социалистическия лагер, чрез охлаждане на нашите отношения със Съветския съюз, чрез отслабване на влиянието у нас на Българската комунистическа партия и засилване на американското и изобщо западно влияние.

За осъществяване политиката на САЩ спрямо НР България в последните години беше активизирана и дейността на разузнавателните органи на САЩ. Те засилват непрекъснато подривната си дейност срещу нашата страна, като прилагат по-усъвършенствувани форми и методи и проявяват гъвкавост в съответствие на политическите задачи, които си поставя правителството на САЩ по отношение на нашата страна.

Така например за нов елемент в разузнаваната работа срещу нашата страна сочат данните, че американски дипломати проявяват активност в създаването на тесни връзки със сътрудници на наши официални представителства в капиталистическите страни. При тези случаи, американските дипломати подхождат гъвкаво, вежливо, културно.

В своята подривна дейност срещу социалистическия лагер американското разузнаване се стреми да обедини и подчини на своето влияние разузнаванията на страните от НАТО, в щаба на което е създадено обединено разузнавателно бюро за координиране на усилията на тези страни. В това отношение американското разузнаване играе първостепенна, водеща роля и анализът на неговите нови

29.- 120

форми и методи на работа, разкрива по същество и новите елементи в дейността на другите разузнавания от блока на НАТО.

Като се изхожда от констатацията, че сега са на лице нови задачи във външната политика на САЩ и техните сателити и че американското и другите капиталистически разузнавания са преминали към нови форми на подривна дейност срещу нас, следва да се търси и новата роля, която са определили на вражеската емиграция в този етап.

Малкото данни, придобити от агентура, разговори с изменници на Родината в капиталистическите страни и от емигрантския печат дават основание да се счита, че вражеската емиграция се насочва в този нов курс и че капиталистическите разузнавания търсят нови форми за използване на агентурата от тези среди.

По сведения от агент "ФРАНЦ" в началото на м. април 1962 година било проведено в Ню Йорк съвещание на представителите на т.н. "Събрание на поробените европейски народи" - СПЕН, на което изнесъл встъпителен доклад председателя на "Международния селски съюз" - ФЕРЕНЦ НАГИ.

В обсъждането, като главни оратори взели участие професор БЪРДЖИНСКИ /от полски произход/, "специалист" по положението в социалистическите страни/ и проф. МОСЛИ /"специалист" по проблемите на СССР/. И двамата професори преподавали в Колумбийския университет и същевременно се ползват за консултанти от Държавния департамент на САЩ и Комитета "Свободна Европа".

МОСЛИ и БЪРДЖИНСКИ подложили на остра критика позициите на ФЕРЕНЦ НАГИ и застъпили становището, че при сегашната обстановка на "равновесие на силите" и наличие на термоядрено оръжие, старата линия на "освобождане" на източноевропейските народи трябвало да се изостави. Необходимо било да се утвърждава нова линия: да се

30.- 151

използват възможностите, които процеса на "либерализация" в източноевропейските страни ще създаде, да се подпомага този процес на "либерализация", като се съдействува за засилване на натиска в тази насока от страна на масите и вътрешно-политическите сили на социалистическите страни. Необходимо било също така да се залага на възникването на противоречия в социалистическия лагер, като се подпомага тяхното засилване, да се полагат усилия за по-нататъшното задълбочаване на противоречията между СССР и Китай и пр.

В Комитета "Свободна Европа" се считало, че това съвещание е организирано от Държавния департамент на САЩ, за да се нанесе удар на ония среди от вражеската емиграция, които поддържали старата линия на "освобождение със сила". Във връзка с това, Комитета дал указания при изготвянето на радиопредаванията да се следва линията, начертана от ВОСЛИ и БЪРДЖИНСКИ.

По сведения от агент "СТЕФАНОВ" на 7 май 1962 г. групата на БНФ в Ню Йорк се била събрала да обсъди някои въпроси. ТОНЧО ТЕНЕВ изнесъл кратък политически преглед, като между другото, подчертал, че нямало смисъл да се дават излишни жертви. В разговорите, които са последвали, по слухът, че ГЕМЕТО можел да се завърне в България, КАЛИН КОЙЧЕВ и СПАС РАЙКИН дали да се разбере, че има идея за завръщане на хора от тази категория със съгласието на Държавния департамент на САЩ. Те считали, че ще бъде най-добре ако се върне ТОНЧО ТЕНЕВ, защото имал по-голямо влияние и връзки сред опозицията и би могъл да свърши по-добра работа.

Подобна идея за "освобождение" по мирен ~~на~~ път на "народите поробени от СССР" е изразил официално републиканския сенатор ХЮГ СКАТ в реч произнесена на 16.VIII. 1964 г. Той очертал предложената от него линия в следните 5 точки:

1. Главен принцип на новата външна политика трябва да бъде отказът на САЩ да признаят "съветските империалистически завоевания".

2. САЩ да използват всички средства, за да направят достойние на целия свят "истините по съветския империализъм".

3. САЩ да повдигнат въпроса за освобождаването на поробените народи на всички международни конференции, на всички дипломатически срещи и ООН.

4. Правителството на САЩ да издава енергични и незабавни декларации по повод "Седмичата на поробените народи".

5. Конгресът да гласува енергична резолюция, с която да настоя да се произведат свободни избори в "поробените страни" под контрола на Обединените народи".

повите задачи, които стоят пред американското разузнаване, намират израз и в конкретната му работа с агентурата от средите на българската вражеска емиграция.

Американското разузнаване се е насочило към подбиране на подходящи агенти, които имат възможност да се "легализират" пред Народната власт като приемат маската на "разкаjali се", "примирили се", "преориентирали се" или просто на хора с лоялно отношение към нашата страна.

Такава агентура, американското разузнаване има възможност да изпраща у нас с редовни паспорти и визи за изпълнение на отделни разузнавателни задачи.

Преимуществото обаче на тази агентура не се състои само в това, че може да се изпраща в България по легален път, а главно поради обстоятелството, че именно такава агентура има възможности и е подходяща да изпълнява задачи за оказване влияние във вътрешно-политическия,

стопански и културен живот у нас в насоки предначертани от американското разузнаване, да служи като средство за идеологическа диверсия.

Без да разполагаме с точни и потвърдени данни, анализът на поведението и изказванията на ИР КАЛИН КОЙЧЕВ, дават основание да считаме, че неговият случай е именно на агент на американското разузнаване, на когото е дадена линия да се "легализира". КАЛИН КОЙЧЕВ, бивш член на главното водачество на легиона в миналото у нас, избягал от народния гняв около 9.IX.1944 година, заедно с бандата на ЦАНКОВ, изделил се в САЩ, където става член на Централния управителен съвет на БНФ заедно с ИВАН ДОЧЕВ, д-р АНГЕЛ ТОДОРОВ, ИВАН ГЪЛБОВ, д-р ГЕОРГИ ПАПРИКОВ и СПАС РАЙКИН, през последните години, в първия етап на своята метаморфоза се отказва от "Легиона", а във втория започва да се представя за човек готов да сътрудничи с Народната власт.

На 10.VI.1965 година в разговор с наш о.р. от резидентурата в САЩ КАЛИН КОЙЧЕВ заявил, че се бил отказал от БНФ и станал член на БЗНС - ГИЧЕВ, защото БНФ не представлявал българския народ и неговите идеи, нямали никаква полза за България. Време било вече българските емигранти да намерят общ език с управляващите среди в България, да обединят усилията си за доброто на народа. Своят принос можел да даде само като член на БЗНС.

В същия разговор КОЙЧЕВ развива някои идеи, които са много близки с плановете на американското разузнаване да се разчита на "ерозия", на постепенно отслабване на Народната власт у нас, на разрушаване на морално-политическото единство на българския народ под ръководството на БКП. Той изтъкнал, че "още много трябвало да се направи от наша страна, да се демократизира още управлението, да се даде възможност да участвуват в държавният ~~държавен~~ апарат и обществените организации дейци като ТОНЧО ТЕНЕВ и други, а онези които нямало да могат да се завърнат в България можели от САЩ да помагат за

166
35.-

в с. Сив кладенец, Кърджалийско и други.

Редица завърнали се доброволно изменници на Родината предявяват претенции за работа, която не отговаря на възможностите и ценза им, водят открита агитация в полза на западния начин на живот и хулят живота у нас. Такива са случаите със завърналите се ИР: РЕДЖЕБ МУСТАФОВ БАДЕВ, ГЕОРГИ ЯНЕВ ПЕТРОВ, ЗАПРО МАЛЧО ЯНЕВ, СЛАВЧО СТОЯНОВ НИКОЛОВ и др., които се водят на лична активна разработка.

Отрицателно въздействие оказват, особено върху младежта, онези доброволно завърнали се изменници на Родината, които при завръщането си внасят големи суми пари - западна валута, леки коли и други вещи - капиталистическо производство. Така например:

ТОНЧО ЛАТЕВ ЛАЛЕВ - роден през 1894 година в с. Бисер, Хасковско, изменил на родината през 1947 година в Турция, а по-късно се разселил в САЩ, от където се завърнал доброволно през 1964 година. Със себе си донесъл 5000 щатски долара, с които купил лека кола "Опел рекорд" и направил големи подаръци на синовете, дъщерите и внуците си. Освен това от САЩ получавал месечно по 159 долара пенсия или в наши пари по 318 лева месечно.

Завърналите се доброволно през 1964 година от ГФР ИР ГЕОРГИ МЛАДЕНОВ АЛАШКИ и ГЕОРГИ ВИТКОВ ЛИШКОВ са внесли по една нова лека кола "Опел Рекорд" и съответно 28.700 и 26.700 западно-германски марки.

ДРАГОМИР ПЕТКОВ ДРАГОМИРОВ - завърнал се доброволно през 1965 година внася нова лека кола "Опел", 4,600 западно-германски марки и много други предмети. При следствието у нас обяснил, че бил припечелил тези пари като

36.-

167

портиер в някакво заведение и че не е имал никакви пречки от страна на официалните власти по завръщането му, независимо от това, че западни разузнавателни служби били правили много опити да го вербоват, на което той отказвал и поради което пожелал да се завърне в страната.

Подобни са случаите и с други доброволно завърнали се изменници на Родината като ТОМЧО КОЦИНОВ ГУЩЕРОВ, КОЛЮ ДИМИТРОВ НЕСТОРОВ и др.

Някои изменници на Родината или невъзвращенци посещават страната ни, като оставят на близките си леки коли, ценни вещи западна валута за покупки от "КОРЕКОМ" или за строежи на апартаменти и демонстрират, че разполагат с много пари.

Така например:

ХРИСТО ДРЪНДАРЕВСКИ, изменник на Родината - роден на 7.1.1920 година в с. Батошево, Габровско, е посетил страната ни през 1964 година, като е донесъл много пари и вещи за близките си, а така също и за близките на други изменници на Родината. През декември 1965 година ДРЪНДАРЕВСКИ отново пристигнал в страната ни с лека кола, в която бил укрил 7 японски транзистора, 6 часовника, 30 броя - верижки за часовници, лекарства и др. вещи, които са били конфискувани от митницата, а обекта - върнат обратно.

ГЕОРГИ ВЪРЪАНОВ, невъзвращенец от гр. Червен бряг, устроил се в ГФР, миналата година посетил страната ни и подарил на сестра си лека кола "Мерцедес" и други вещи, след което си заминал необезпокояван от никого.

От подобен характер са случаите и с невъзвращенеца КРЪСТЪ ИСАИЛОВ от гр. Варна, НИКОЛАЙ БЕЛОВЕЖДОВ от София, ИР РУСИ СТОЯНОВ ГОСПОДИНОВ от с. Юпер, Разградско и др.

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

37-768

Такива посещения на изменници на Родината и невъзвращенци оказват лошо влияние и създават неправилни представи особено всред младежта, за живота в капиталистическите държави.

Общо може да се заключи, че голямата част от завърналите се доброволно в страната изменници на Родината действуват разлагачо и влияят отрицателно на нашето общество и най-вече на младежта като създават неправилна представа за живота в капиталистическите държави и пренасят и насаждат чужди на социализма навици, разбирания и морал.

За някои от завърналите се изменници на Родината има получени данни, от които може да се предполага, че са се завърнали по указания на чужди разузнавания.

Разполагаме също така с данни, че някои изменници на Родината и невъзвращенци правят опити да узаконят своето пребиваване в чужбина, да си възвърнат правата на български граждани или да бъдат освободени по законен път от българско гражданство и по този начин да могат необезпокоявани да посещават нашата страна с редовни документи.

Такъв е случаят с ПЕТЪР ХРИСТОВ УВАЛИЕВ, бивш дипломат, невъзвращенец, кинодеятел, устроил се в Англия, брат на ДОРА УВАЛИЕВА, която е съпруга на ИР ЛЮБЕН ТОДОРОВ уличен като ПЕТЪР УВАЛИЕВ многократно е изразявал пред наши сътрудници желание да допринесе за развитието на нашата култура, по-специално в областта на киното. В края на 1965 година УВАЛИЕВ е помолил наш сътрудник да провери има ли срещу него съдебно преследване в България и ако посети нашата страна ще бъде ли подложен на санкции. Поискал е още да му помогне да получи български паспорт, за да може да посещава свободно България, когато пожелае.

Подобен е случаят и с ПЕТЪР ДИМОВ, изменник на Родината, преминал нелегално в Гърция, а от там се преселил в Швеция. Той обяснявал, че бил избягал поради лични причини:

38.-

а не политически. Подал официално молба да бъде освободен от българско гражданство, за да може да узакони своето пребиваване в чужбина и да посещава страната ни, без да се страхува от санкции.

Според обясненията на пребиваващия в страната ни ИР ТОНЧО ТЕНЕВ в чужбина имало лица от вражеската емиграция, които били готови да сътрудничат на народната власт, имали желание да бъдат полезни на страната, макар и да не се завърнат. Така например, ИР КАЛИН КОИЧЕВ бил стигнал до решението да проведе заедно с ТОНЧО ТЕНЕВ "нова политика", в резултат на което и ТЕНЕВ бил дошъл в България. СПАС РАЙКИН, също легионер, се бил присъединил към "новата политика". КОИЧЕВ от своя страна въздействувал в тази насока на Д-р ГЕОРГИ ПАПРИКОВ. Във Франция, ИР ДИМИТЪР ЛОЗЕВ ДИМИТРОВ, не само бил за лоялни отношения с Народната власт, но и възнамерявал да се завърне в България.

Известна светлина се хвърля върху това явление всред вражеската емиграция от КАЛИН КОИЧЕВ, който в разговор с наш о.р. на 10.1.1966 година е заявил, че смята за много полезно разрешението на ТОНЧО ТЕНЕВ да отиде до България. Това щяло да им помогне след завръщането му в провеждането на възприетата от тях линия да съдействуват за развитието на отношенията между България и САЩ и за постепенното завръщане на емигрантите при условия, които ТОНЧО ТЕНЕВ ще постави и изясни през време на престоя му в България. Надявал се, че по този начин щял да се реши и въпроса за посещения в България на живущите в САЩ емигранти. Лично той бил готов, ако се уреди въпроса още през следващата или по-следващата година да организира една група и да чартират самолет, за да бъде по-евтино.

Във връзка с бъдещите му планове КАЛИН КОИЧЕВ изтъкнал, че имал голямо влияние всред някои хора в САЩ и

39.-

в Европа, които щали да го последват, ако се завърнел окончателно в България. Възнамерявал да посети служителя в Държавния департамент на САЩ МЕРИЛ УАЙТ, за да говори и разбере отношението му по възприетата от тях линия и да поиска мнение по този въпрос. Смятал, че това ще представлява интерес за нас - да знаем становището на Държавния департамент по този въпрос.

За изясняване каква е ролята на американското разузнаване и какви са неговите планове в бъдеще по използването на вражеската емиграция, особено благоприятна възможност ни се предоставя с пребиваването на ТОНЧО ТЕНЕВ в нашата страна. Без да се правят предварителни изводи трябва да се провери дали той не е агент на американското разузнаване или пък косвено не се използва за изпълнение на определени задачи.

Наред с това, е необходимо да се активизира работата в страната по наблюдението и разработването на доброволно завърналите се изменници на Родината, а зад граница да се използват агентурните ни и други възможности, като се целенасочи работата по вражеската емиграция към разкриване новите форми на използването ѝ срещу нашата страна.

Работата в тази насока, надхвърля рамките на контраразузнаването и се превръща в политическо разузнаване на плановете и намеренията на САЩ и другите капиталистически страни по отношение на НРБ и социалистическия лагер.

В връзка със завръщането в страната на изменници на Родината, понастоящем в разработването на вражеската емиграция особен интерес представлява изясняването у нас и зад граница на следните въпроси:

1. Има ли изменение на отношението на официалните власти на капиталистическите страни към вражеската еми-

40.-

грация - забрана на вражеските емигрантски организации, или ограничения на тяхната дейност и прояви, спиране или намаляване на финансовата им издръжка, запрещение или цензура на печата и радиопредаванията им ит.н.

2. Какво е точно отношението на официалните власти и полицейските органи в капиталистическите страни по въпроса изобщо към завръщането на вражеската емиграция у нас и конкретно по завръщането на отделни емигранти.

Изясняване на процедурата и обичайната практика при завръщането на отделни емигранти или при пътуванията им на гости в нашата страна, с оглед да разполагаме с показатели, чрез които да може да се установяват случаите, които представляват изключение от общото правило и се правят съответни оперативни изводи.

3. Да се проучи основно въпроса с пенсиите, които американските власти разрешават да получават завърналите се в страната изменници на Родината и невъзвръщеници.

Използват ли се и под каква форма от американското разузнаване пенсиите за обработка и упражняване на натиск върху отделни емигранти, които желаят да се завърнат в България.

Изясняване дали пенсиите не се явяват като добра и безобидна форма за изплащане на възнаграждения на агентурата изпращана у нас от американското разузнаване.

4. Установяване чуждата агентура от средите на вражеската емиграция която се използва за провеждане на идеологическа диверсия и активни мероприятия срещу нашата страна, под каква форма се използва и с какви задачи.

5. Какви данни има за подготовка в САЩ или другаде на условия запосещения в нашата страна на големи групи изменници на Родината и невъзвръщеници и за масово завръщане

172
41.-

в родината при дадена политическа обстановка.

Разкриване планове и целите на американското и други разузнавания в тази насока.

6. Изясняване каква е ролята и какви са целите на американското разузнаване при създаването на групировката около ТОНЧО ТЕНЕВ, КАЛИН КОЙЧЕВ, ДИМИТЪР ЛОЗЕВ и други, които излизат с декларации, че ще търсят общ език с управляващите среди в България, за да обединят усилията си за "доброто на народа".

Не се ли търси в случая нова форма за оказване от вън на политическо и идеологическо въздействие.

7. Срокът за амнистия на дейнието "бягство зад граница" посочен в указа на Президиума на народното събрание е изтекъл на 9.IX.1965 година. Да се излезе с предложение този срок да не се продължава, тъй като капиталистическите разузнавателни служби използват завръщането на изменници на Родината, за да развият чрез тях разложителна дейност и да внедряват под тази форма своя агентура в нашата страна.

Ва в бъдеще завръщането на отделни изменници на Родината да става само след съгласуване с КДС.

17. II. 1966 г.
С о ф и я

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV, У-ТН
Полковник: *[Signature]*

ДС и ВРАЩЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

241

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Проведеното преди известно време съвещание в Белия дом с представителите на националните антикомунистически комитети.

Според непроверени данни по време на проведеното преди около два месеца съвещание в Белия дом на представителите на националните антикомунистически комитети-фашисти, републикани и монархисти, под председателството на ДЖОНСЪН, последният е критикувал силно съществуващата разединеност между отделните национални емигрантски групировки, която допринасяла само за тяхното отслабване и от там, недостатъчната активна антикомунистическа дейност. Фактическата цел на това съвещание била, отправянето на апел от Белия дом за единение на всички емигранти в борбата срещу единствения техен враг-комунизма.

На това съвещание, освен ГЕМЕТО, присъствували СИМЕОН, ХРИСТО СТАТЪВ и др.

Според МЛАДЕН МЛАДЕНОВ, ИР_ преминал преди няколко дни през Рим, всички лидери на вражеската емиграция били сериозно загрижени и на практика започнали да работят за обединението на усилията им против нашата страна.

12. II. 1966 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ IV, У-НИЕ I-КДС
ПОЛКОВНИК *[Signature]*

№585/ЕК 2 ека.

откуда то

21.4.4

Строго секретно! 86

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: НЯКОИ ДАННИ ЗА ПРОТИВОРЕЧИЯТА
МЕЖДУ БНК И БНФ В САЩ

По данни в разговор активен ИР член на БНФ, организацията на БНФ била по организирана от БНК. На практика БНК в САЩ се бил разпаднал на няколко групи, които водели борба помежду си за надмощие. Дъщерята на Гемето и нейния съпруг се опитвали да се наложат в БНК. По-голяма била групата около брата на Пенко Барев, която настоявала да се води непримирима борба за сваляне на властта в НРБ, като се организират включително въоръжени акции и терористични действия. Третото крило било за по-легални форми на борба, за съобразяване с международната обстановка и считало, че времето за въоръжени действия било минало. Според източника най-вероятно било дъщерята и зетя на Гемето да вземат връх, тъй като имали широки връзки сред деловите и управляващите кръгове на САЩ.

Много от изменниците на Родината мразели Пенко Барев и брат му, тъй както самите те си определяли големи постове при "вземане на властта" в бъдеще. Пенко Барев заявявал, че ще стане министър председател.

Организациите на БНФ били по-единни. Те считали, че времето на оръжието било минало и трябвало да обединяват и съхраняват силите си. Монархистите разчитали много на църквата, но събора на епархията на 4.VII.1975 г., показал, че и църквата неможела да служи като обединяващо звено. Много от членовете на БНФ били зле настроени към ИР Калин Койчев, който бил главен настойник по църковните въпроси, но той допринасял с делата си за разногласия между църквата и вражеската емиграция. Според източника обединителния конгрес на църквата не е успял да направи нищо съществено, тъй

2.-

87

21.4.4

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

като Койчев не е разрешил на много ИР да се изкажат, а на поставените въпроси не е дал отговор. По негова вина нямало да стане нищо и със строителството на културния център на българската емиграция. Мнозинството от емиграцията не подкрепили финансово изграждането на такъв център.

21.X.1975 г.

АН/0610227-17124

Рез. 22 - 18 - натрупване

Р-1 ГД. УПРАВЛЕНИЕ ДС
3884 от 21.11.75 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

185

Строго секретно!

Екз. № 2

М.П. VI-ДС
1447 1 11 1975 г.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: състоянието на контраразуз-
навателната работа на VI управление
ДС по вражеската емиграция през
1975 г.

През 1975 г. Шесто управление ДС продължи усилията си за проникване във вражеските емигрантски организации БНК, БНФ, БЗНС в изгнание, за разширяване и задълбочаване на съществуващите противоречия, за придобиване на информация за подривната им дейност против НРБ.

Съвместно с ПГУ – ДС беше разработен план за агентурно-оперативни мероприятия по БНК и БНФ до 1977 г., в който са поставени като основни задачи проникване в ръководствата на тези организации и техните печатни органи за разкриване на замислите им, провеждане на комплексни мероприятия за засилване и задълбочаване на противоречията и компрометиране на отделни лидери, използване на агентурно-оперативните възможности за получаване на постоянна информация за подривната им дейност против НРБ. Работи се за изпълнението на набелязаните мероприятия.

В управлението се водят на оперативен отчет 6 лица ръководни дейтели на вражеските емигрантски организации –

Милка Генадиева Бьоф от БНК, Георги Хаджиев от Анархистическия център в Париж, Стефан Табаков от БСДП в изгнание, Стратия Скерлев, председател на подкомитета на БНК в Истанбул, Костадин Куцаров от БНФ, Георги Дидов, секретар на Антиболшевишкия блок на народите.

По всички дела са разработени допълнителни агентурно-оперативни мероприятия. Извършена е подготовка по предвидените мероприятия.

Съгласувано с ПГУ беше маршрутиран подставеният агент "Дейнов" към Йордан Райчев, председател на "Временното ръководство на БЗНС в чужбина", живеещ в Мюнхен, и Милка Генадиева Бьоф, член на същото ръководство в Париж.

Разработени са агентурно-оперативни мероприятия по обекта "Барон" /Ценко Барев/ на ПГУ за проникване в групата около него, изучаване на дейността й, замислите и взаимоотношенията с БНК и задълбочаване на противоречията между тях. Утвърдени са и мероприятия по обекта "Гестаповец" на ПГУ – Иван Дочев, председател на БНФ, и по обекта "Зузи" на ПГУ – Анастасия Мозер, дъщеря на Гемето, член на ръководството на БНК.

За по-целенасочена агентурно-оперативна работа по вражеските емигрантски организации и техните лидери е отделен оперативен работник от V отдел на управлението.

Придобитите през 1975 г. агентурни и други данни показват, че противоречията в емигрантските организации продължават въпреки полаганите усилия от някои лидери за обединяване на вражеската емиграция. Най-дълбоки са противоречията в БНК.

Йордан Райчев споделил пред агента, че съществува "дълбоко разстройство" между членовете на БНК и групата на

Ценко Барев, обект на ПГУ, представил аспирации да поеме ръководството на БНК след смъртта на Гемето и предприел мерки да изгради надпартийна организация. Въпреки това, все още не се пристъпвало към неговото отстраняване от БНК, защото не искали да дадат претекст на комунистите за нови атаки срещу БЗНС в изгнание и БНК. През пролетта на 1976 г. щели да се изяснят окончателно и ако нямало как, щели да "режат". Подозирали Ценко Барев, че води преговори с комунистическите ръководители на България, че той служел на комунистическата партия, тъй като "20 години непрекъснато ровел срещу БЗНС в изгнание".

Милка Геннадиева потвърдила съществуващото разцепление в БНК и подозренията към Ценко Барев, който бил влязъл под кожата на Гемето, създавал интриги, злопоставял верни и годни за работа техни хора, които били отстранявани. Той бил провалил всички връзки в България, които Гемето му предал. Това Гемето разбрал едва преди смъртта си. Десетина верни хора се били заклели, че ако се наложи, ще унищожат Барев не само политически като земеделец, но и физически.

Противоречията в БНК се потвърждават и от проекта за писмо до съмишлениците на БЗНС в чужбина и окръжно № 2 на "Временното ръководство на БЗНС в чужбина", в които опитите на Барев да основе надпартийна емигрантска организация се преценяват като ярко доказателство за пръст на противника в такива тежки за организацията и народа времена".

На БНК и "Временното ръководство на БЗНС за чужбина" се противопоставя групата "Сдружени земеделци-гичевисти" в Ню Йорк. В разпространено от тях съобщение те се обявяват за единствени представители на БЗНС зад граница и твърди последователи на Ал.Стамболийски и Д.Гичев. Привържениците на Гемето нямали нито юридическо, нито историческо, а най-

малко морално право да си присвояват името на БЗНС, Те били отцепници от Земеделския съюз и "фактически до 9 септември, дори до ден днешен, играели ролята на селска секция към БКП".

Независимо от съществуващите противоречия, ръководителите на БНК предприемат мерки за укрепването на организацията.

Райчев разказал, че се въвеждат членски карти, за да се следи състава и движението на членската маса. Извършило се обединяване със социалдемократите. През 1976 г. щела да започне работа фондацията "Ал.Стамболийски, Н.Петков и Г.М.Димитров" под непосредственото ръководство на Милка Геннадиева. Това позволявало да бъдат по-оперативни и по-независими в издаването на печатни материали, чрез които навременно и точно да информират земеделците в Европа, Америка и България за живота и дейността на БЗНС в изгнание. Такива материали, написани на много тънка хартия, щели да изпращат на повече лица в НРБ, между които и на свои верни хора, за да ги предпазят от властта.

Милка Геннадиева споделила пред агента някои стратегически и тактически цели и задачи на БЗНС в изгнание.

Според нея международното положение не било изгодно за БЗНС в изгнание. Съединените щати "продали поробените народи от Изтока на Съветите". Социалистите, които управлявали цяла Западна Европа, били единствената сила, годна да се противопостави на СССР идейно и военно. Обединяването със социалдемократите било продиктувано от стратегически съображения. Западноевропейските социалисти щели да обърнат по-голямо внимание на едно движение за "освобождение от комунистическо робство, ако в него имало социалисти и само в съюз с тях в България можело да се въведе такъв обществен порядък, какъвто желаели земеделците". Не бивало

да се изключва възможността у нас да настъпят съществени политически изменения, каквито засега нямало, но които зреели и в близко бъдеще щели да се проявят, както станало в СССР, където се появили Солженицин, Сахаров и др.

Генадиева разкрила и тактическите позиции за действие на земеделците в България. Тъй като комунистическата власт съществувала 31 години, техните хора били уморени, място за остра политическа борба нямало. Важна задача била да се запазят невредими малкото останали кадри. Публичните изяви трябвало да се предоставят на безпартийните и партийните недоволни интелектуалци, а земеделците да работят дълбоко конспиративно за разпространение на истинските земеделски идеи. За тази цел било необходимо да се изградят на идейна и организационна основа групи /тройки/, които да разпространяват изпращаната им от БЗНС в изгнание информация. Наложително било да се разобличава Ценко Барев, да се разгледа окръжното за неговите разколнически действия, да се засилят слухове, че води преговори с комунистите. Земеделците трябвало да се утвърждават на работните си места и постепенно да се вмъкват в политическия апарат, да се охлаждат проамериканските настроения, като се разяснява, че освобождението може и трябва да дойде от Европа.

Като важна задача Генадиева изтъквала необходимостта да се издигне и укрепи авторитетна личност, която поне отчасти да замени Г.М.Димитров.

Райчев помолил източника за телефонен указател на столицата, а Генадиева поискала да ѝ се изпратят всички нови "идейни книги на БЗНС и комунистически, които са значими и във връзка с нашето минало и настояще".

През изтеклата година групата на Ценко Барев продължи да издава списание "Бъдеще". Поместваните материали са пропити с антисъветизъм и са насочени към дискредити-

КРДОПБГДСРСБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

ране на ръководната роля на БКП и към омаловажаване успехите в социалистическото строителство у нас. Списанието се изпраща в България по пощенския канал предимно до дейци на културата и изкуството, а има случаи и на нелегално пренасяне.

След присъединяването на БСП в изгнание към БНК, Стефан Табаков продължава да издава вестник "Свободен народ", който изпраща по пощата. Сега Табаков работел към полицията и отговарял за емигрантите от социалистическите страни.

През февруари 1975 г. в Чикаго е проведено годишно заседание на Централния управителен съвет и контролната комисия на БНФ. Отчетено е, че условията за вражеската емиграция са неблагоприятни поради сътрудничеството на западните страни с комунистическите правителства. Обсъждан е въпросът за единство на емиграцията в името на общите цели. За най-ефикасно средство смятали издаването на списание "Борба". Председателят на БНФ Иван Дочев посрещнал с тревога съвещанието в Хелзинки и поставил задача да се активизира дейността на вражеската емиграция за проваляне на неговите решения.

В управлението се водят на активна разработка 7 лица от вражеската емиграция, които работят в пропагандните централи и провеждат идеологическа подривна дейност срещу НРБ. По тези обекти през 1975 г. са проведени редица агентурно-оперативни и технически мероприятия за разкриване на техните замисли и намерения, за придобиване на информация за враждебната им дейност.

[. . .]

[. . .]

През октомври 1975 г. ДЗ "Драганов" се среща с Андрей Гърневски, председател на "Българската лига за правата на човека" в Холандия, в резултат на което беше получена информация за политическите му възгледи, за враждебната дейност на лигата и взаимоотношенията ѝ с вражеските емигрантски организации.

В политическо отношение Гърневски е привърженик на "хуманния, демократичен социализъм". Оглавяваната от него лига се борела за спазване законността у нас и за изграждане на легална опозиция в социалистическа България, каквато била напълно възможна.

Лигата поддържала връзки с емигрантските организации, които били нейни колективни членове. Не одобрявала терористичната програма на Съюза на българските революционни комитети "Левски", но Гърневски проявил жив интерес към съдбата на нейния водач Арсов.

КРДОПБГДСРБНА	1
чл. 31, ал. 6	
от ЗДРДОПБГДСРБНА	
Дата: 16.04.2014г. Секретар: <i>[Signature]</i>	

Източниците на информация за лигата били в. "Работническо дело", в. "Отечествен фронт", Държавен вестник, емигранти, юристи, които имат достъп до преписки в Софийския съд, групата на Ценко Барев.

Гърневски предложил на източника да оглави изпълнителния комитет на лигата в България от 3 души, като му препоръчал да работи конспиративно. Трябвало да пропагандира идеите на лигата, непременно да влезе в ръководството на евентуално легално дружество за правата на човека у нас, да събира факти за изселване без съд, материали за политически процеси и за всякакви факти и случаи, когато са накарнени правата и свободите на личността. Приел ангажимент да изпраща на източника редовно всички материали на лигата на домашния му адрес.

Някои невъзвръщеници-интелектуалци, работещи в идеологически и пропагандни органи, центрове и институти, свързани с разузнавателни служби на противника, се възползваха от разширяващия се туристически, научен и културен обмен и осъществиха подозрителни посещения в нашата страна през 1975 г. Такива посещения направиха: Петър Увалиев /Пиер Руф/ – английски гражданин, кинопродуцент, сътрудник на българската секция на Би-Би-Си; Боян Иланински – гражданин на САЩ, завеждач българската секция на радио "Гласът на Америка"; Леополд Делин – гражданин на САЩ, професор икономист, съветник на министъра на външната търговия на САЩ и консултант на правителството по въпросите на Балканите; Михаил Пъдев – журналист, акредитиран към Белия дом, завеждач външнополитическата редакция на в. "Аризона-репъблик" във Вашингтон, и Марин Пундев – гражданин на САЩ, професор по международно право в университета в Лос Анжелос.

- 10 -

194

При посещенията си тези невъзвръщени установиха широки контакти с научни и културни дейци, с бивши хора, със свои близки, съученици и съидейници в миналото. Проявиха интерес към отрицателни процеси и тенденции главно сред интелигенцията, събираха на "тъмно" информация за състоянието на идеологическия фронт, за интеграционните процеси в СИВ, за отношенията на НРБ с балканските страни, особено със СФРЮ, по "македонския въпрос". Направиха опити да поощряват лични контакти на наши интелектуалци със Запада. Положиха усилия да си създадат база и поводи за нови посещения.

Пред отделни лица изразиха двучино "добри" чувства към България, а пред други завоалирано демонстрираха материално благополучие, възхваляваха буржоазната демокрация и злословиха по адрес на социалистическата ни действителност.

Съвместно с ЦГУ и ВГУ се ^{съгласува} въпросът за вземането на тези лица на активен оперативен отчет.

За да може Шесто управление периодически да анализира печатните пропагандни материали, издавани от вражеската емиграция, предназначени за идеологическо въздействие върху нашите граждани, да ги оценява и прави съответните изводи, както изисква заповед № 70/1974 г., необходимо е ЦГУ да снабдява редовно и VI управление ДС с тези материали.

София, 17.II.1976 г.

НАЧАЛНИК VI УПРАВЛЕНИЕ ДС:

Иван
ген. лейтенант *Величичев*

Нап. в 3 екз.

№ 1 - ВГУ

№ 2 - ЦГУ

№ 3 - VII отдел

изп. VII отдел

нап.МС

ДС и ВРАЖЕСНИТЕ
ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

244

За информация
9. II. 86
Синя

Прилож. № 9 из оп.п.м. № 4 от 8-10-1976г.

ИНФОРМАЦИЯ

ОТНОСНО: Българската вражеска емиграция.

Безпътницата сред българската вражеска емиграция се задълбочавала още повече. Споразуменията, които бяха постигнати миналата година на Европейското съвещание за сигурност и сътрудничество, както и двустранните споразумения по различни въпроси между СССР и САЩ, са били станали причина за свеждане до минимум техните реваншистки надежди. Старите политически емигранти живеели с представите за нашата страна от преди 30 години, поради което те не намирали подкрепа от страна на западните държави, които много по-добре познавали действителната обстановка у нас. За тези държави интерес представлявали новите емигранти от по-новото поколение. Затова такива, оставащи или избягали в Западна Европа веднага били прехвърляни в САЩ. Оказвало се обаче, че такива лица, израстнали при новия строй и свикнали на определен начин на живот, много трудно се приспособявали с американската действителност и мнозина от тях се връщали обратно в България.

След смъртта на Г.М.Димитров /Гемето/ застаналите начело ръководители на т.н. Български национален комитет /БНК/ са направили опит за обличаване с бившия царски двор. За тази цел те са изпратили любезно писмо до Симеон, в което без да се изтъкват предложения за конкретни общи действия, се давало да се разбере, че те биха отишли на известно сътрудничество. Симеон е отговорил на писмото със същата любезност, но не е пожелал да се ангажира с нищо конкретно, с която и да е било политическа групировка, а се стремил да покаже, че има еднакво отношение към всички. Официално той не отхвърлял контактите с емиграцията, обаче в по-интимна среда изразил становището, че

2.

56

не желее да контракува с никоя група, тъй като мнозина от тях търсели икономическа изгода от това и започвали да критикуват по негов адрес, че с едни се среща, а с други не. Поради това той напоследък изобщо избягвал контактите с емиграцията.

Напоследък зачестили писмата, изпратени на Симеон от страна на емигрантите, с които искали отпускането на парични помощи. Симеон наредил да се подпомагат почти всички, които правели такива искания. За сега се отпускали на искане равно-стойните на около 5000 испански песети швейцарски франкове. Помощта се давала еднократно и при следващи искания се постъпвало конкретно след неофициална проверка на случая. Изпращането ставало от съществуващия по-рано специален фонд в Швейцария. Този фонд обаче бил вече изчерпан, от никого не бил подпомаган, освен от двореца- Симеон и неговата майка.

Симеон макар че не развивал никаква активна дейност, в момента дрещу НР България, се интересувал от нейното икономическо и политическо развитие. Винаги, когато имал възможност приемал и разговарял с лица от български или друг произход, които имали по-пресни впечатления за страната. За сега той не хранил илюзии, че в скоро време у нас могат да настъпят промени, от които той да се облагодетелствува. Не се отказал обаче от амбициите за властта и при удобен момент въл да действува. Разбира се, този "удобен момент" той не разчитал, че ще дойде в резултат на дейността на българската емиграция. Ако някакви надежди имал, то те се основавали на евентуални промени, които можели да настъпят в резултат на общото развитие на световната политика. Затова Симеон предпочитал и развивал своите контакти с видни политически кръгове на западните държави. Той знаел, че от тях зависи международната политика и събития и че те са на които един ден той би могъл да разчита.

Симеон бил в много близки отношения с иранския шах и често пътувал до Техеран. Контактите освен личен итали и търговски характер. Считало се, че иранският шах му давал възможност да участва в петролни сделки. Когато неотдавна през Мадрид мина съпругата на иранския шах на път за Сенегал, заедно с нея е заминала и жената на Симеон, Маргарита. Симеон, който от около 40 дни отсъствувал от Испания също направо заминал за Сенегал. Той продължавал да се движи с италиански дипломатически паспорт. Едната от колите му, която имала мадридски номер, носела и

3.

57

допълнителна плака "ДТ". Друга кола, която имал по неизвестни на източника причини, била с полицейски номер на Билбао.

В сградата, в която живеел, имало охрана от двама местни полицаи, които по негово желание стояли вътре в двора, а не вън.

Децата му продължавали да изучават български език с помощта на началника на канцеларията му Генчев.

Считам, че информацията за държането и дейността на Симеон в общи линии отговаря на действителността. Той разбира, че е наивно да разчита на добирание до власт в България особено с усилията на емиграцията.

В рамките на логичното е да се приеме, че той търси да се опира на политическите кръгове на големите капиталистически страни, от които зависи развитието на световната политика. Сведенията показват също, че Симеон не изпуска за всеки случай от погледа си положението в нашата страна и че при "удобен" случай ще прояви пряк интерес към властта.

22 март 1976 г.

ИЗГОТВИЛ:

*К. Д. Цуцков
23.11.82*

М.В.Р.
ПЪРВО ГЛАВНО
УПРАВЛЕНИЕ—ДС
гр. София

Рег. № 8401, екс. № 1
- 9. 11. 1982 год.

СТРОГО СЕКРЕТНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1288 237

ИНФОРМАЦИОННО СЪОБЩЕНИЕ

ОТНОСНО: Политиката на диференциран подход към българската емиграция и нейното отражение за идейното и организационно разпадане на някои организации на ВЕ

По наши данни, провежданата през последните години от правителството на НРБ политика на диференциран подход към българската емиграция дава вече отражение за идейното и организационно разпадане на някои организации на ВЕ.

Най-силно въздействие върху емигрантите, живущи в САЩ оказвала дадената възможност на някои емигранти, включително и на такива, които години наред провеждали идейна борба срещу БКП и народното правителство, да посетят НРБ и да гостуват на свои близки и роднини в страната, а също така и по-чести разрешения за гостувания на близки на ИР от НРБ в чужбина.

През 1980 год. на секретар-касиера на БНФ в САЩ, ИВАН ДЕНЧЕВ гостувал брат му, по професия миньор, от Пловдив, пенсионер. Когато този факт станал известен на ГЕОРГИ

238

2.-

ПАПРИКОВ, редактор на органа на БНФ, в-к "БОРБА", той посветвал ДЕНЧЕВ да си подаде оставката, което той направил. След напускането на организацията ДЕНЧЕВ станал редовен участник в мероприятията на църковната община в Ню Йорк. Той със задоволство споделял, че след напускането на БНФ се чувствувал спокоен и щастлив. Изказал намеренията си да гостува на своите близки в гр. Пловдив, НРБ.

Новият секретар на БНФ в Ню Йорк НИКОЛА СТОЯНОВ - о.з. капитан, родом от гр. Пловдив, изпратил поздрав до своята майка в гр. Пловдив и помолил свои приятели да й съобщят, че щял да прекрати дейността си в БНФ, за да получи възможност да посети близките си в НРБ. Тези настроения сред някои "ръководни кръгове" на БНФ довели до идейното и организационно разпадане на тази организация. Единствената дейност на организацията в последно време било издаването на сп. "БОРБА", от ГЕОРГИ ПАПРИКОВ, който разполагал със значителни средства като лекар и можел да заделя известна сума за издаването на два броя годишно.

Единствени последователи на БНФ били статевиците /малобройна група от 10-15 души/, които живеели в Торонто, и които не били съгласни с политиката на ИВАН ДОЧЕВ. Сред привържениците на СТАТЕВ имало хора, които изявявали желания да гостуват на свои близки в НРБ, което можело да доведе до отпадане на някои от тях от редовете на БНФ.

Отпеч. в 2 екс.

№ 1 - ВГУ-ДС

№ 2 - КД

Изп. 04/8594

Нап. ДС 04-2607

9.11.1982 г.

Паприков

ЗАМ. НАЧАЛНИК

ПОЛКОВНИК

/Тр. Петров/

СПИСЪК НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАЦИЯ, СРЕЩАНИ В ДОКУМЕНТИТЕ НА ДС

1. Академично дружество „Васил Левски” – Париж, Франция, създадено е по инициатива на БНК и Ценко Барев.
2. Американско-българска лига – АБЛ – Ню Йорк, САЩ
3. Антиболшевишки блок на народите – АБН – Мюнхен, Западна Германия – международна организация с българско участие от средите на БНФ.
4. Асоциация на българските емигранти „Цар Аспарух” – Брюксел, Белгия.
5. Балкански централен революционен освободителен комитет – БЦРОК – [Париж], Франция – тайна организация създадена по инициатива на Васил Юруков.
6. БКТ / анархосиндикалисти / – Париж, Франция – клон на българските анархо-комунисти в изгнание.
7. Българска демократическа партия – Франция
8. Българска лига за правата на човека /в изгнание/ – БЛПЧ – Амстердам, Хага, Холандия – създадена по инициатива на български емигранти.
9. Българска работническа социалдемократическа партия /обединена/ – БРСДП /о/ - Франция
10. Българска секция на свободните синдикати в изгнание/ Съюз на свободните синдикати в изгнание – организация с българско участие
11. Български демократичен блок – Атина, Гърция – създаден е от емигранти, намиращи се в гръцки лагери
12. Български емигрантски комитет – Ливан
13. Български земеделски народен съюз – БЗНС в изгнание – около Г. М. Димитров
14. Български клуб в Мюнхен – Западна Германия – оглавяван е от д-р Димитър Вълчев.
15. Български национален комитет „Свободна и независима България” – БНК – оглавяван от Г. М. Димитров – Гемето
16. Български национален освободителен комитет – Б.Н.О.К. – Париж, Франция – създаден е по инициатива на Г.М.Димитров.
17. Български национален съвет – БНС – САЩ
18. Български национален фронт; Национален фронт; Комитет „национална България” – БНФ
19. Български освободителен комитет – Б. О. К. – Мюнхен, Западна Германия – създаден по инициатива на Стефан Йовев, редактор на сп. „Родина” и в. „Един завет”
20. Български освободителен комитет „Царство България” – Б. О. К. Ц. Б. – Гърция
21. Български помощен комитет – Рим, Италия
22. Български приятелски кръг / УМСА – Щутгарт, Западна Германия – студентска организация.
23. Българско емигрантско дружество – БЕД / Емигрантско дружество – Париж, Франция
24. Българско национално движение /БНД/ – Западен Берлин, Западна Германия, организирано от Иван Добрилов, идейно близко с БНФ.
25. Българско национално съпротивително движение /БНСД/ – Барселона, Испания
26. Българско освободително движение – БОД – Франция, Западна Германия
27. Военна лига – Франция, Западна Германия
28. Временно българско представителство – ВВП – Мадрид, Испания
29. Група „Защита” – около инж. Ангел Гънденски, участва в изграждането на БНФ.
30. Група „Млада гвардия” – [Париж], Франция
31. Група на националистите – Истанбул, Турция – съмишленици на БНФ.
32. Група на Християндемократите – Истанбул, Турция
33. Демократичен сговор /цанковисти/ - около Г. Дидов, участва в изграждането на БНФ.
34. Дружество „Възраждане“ / Националистическа група „Възраждане” – Париж, Франция – организирана е около бивши дипломати, чиновници и близки на царския двор.
35. Дружество „Кубрат” – Германия
36. Дружество „Св. Климент Охридски” – Париж, Франция, създадено е по инициатива на изключени членове на академичното дружество „Васил Левски” и групирани около привърженици на БНК.
37. Дружество „Свободна Родина” във Виена – Австрия, организирано е от привърженици на БНК.
38. Дружество „Югоизточна Европа” – Мюнхен, Западна Германия – международна организация с българско участие.
39. Дружество на бившите бойци / Дружество на бойците – Париж, Франция
40. Дружество на българите живущи в Австрия – Виена, Австрия, от привърженици на БНФ.
41. Дружество на емигрантите от Пиринска Македония / Пирински клуб – Скопие, Югославия
42. Дружество на свободните българи / Дружество на българите бегълци – Франция
43. Дружество на свободните българи във Великобритания
44. Задгранично представителство на БЗНС – Врабча 1 – Париж, Франция – групирани около Т. Тенев
45. Коалиционен съвет /център/ на българската политическа емиграция – Париж, Франция – по инициатива на Т. Тенев

46. Колеж „Свободна Европа“ – Страсбург, Франция – международна организация с българско участие
47. Комитет за солидарност и защита правата на избягалите от Източна Европа – Рим, Италия
48. Комитет на отец Гагов – Рим, Италия – секция на БНФ
49. Корпус на правителството на Александър Цанков – Австрия
50. Кръжок на надпартийните / Надпартиен кръжок – Истанбул, Турция
51. Международен селски съюз – МСС; Зелен интернационал – Вашингтон, САЩ – организация с българско участие от средите на БНК.
52. Международна свободна академия в Париж, Франция – организация с българско участие
53. Национална организация „Цар Симеон II“ – Западна Германия – създадена по инициатива на полк. Никола Костов, идейно близка до БНФ и монархическите среди.
54. Нелегален геметовски център в България – под ръководството на ДС в България
55. Немско-българско дружество – Франкфурт на Майн, Западна Германия
56. Нов национален комитет – Париж, Франция – създаден по инициатива на Т. Тенев / групата на БЗНС – Врабча 1 /
57. Общ български освободителен комитет – Франция, по инициатива на Т. Тенев / БЗНС – Врабча 1 /; Демократическата партия; Социалдемократическата партия.
58. Общ спомагателен ръководен център – групиран около легионерите, Виена, Австрия
59. Общобългарско културно и социално дружество – Мюнхен, Германия, основано по инициатива на БНФ.
60. Организация „Девети септември“ – Австрия
61. Организация „Княз Кирил Преславски“ – Гърция
62. Организация „Княз Симеон Търновски“ – Буенос Айрес, Аржентина
63. Политически комитет на българските демократически партии – Париж, Франция
64. Приятели на АБН в Америка /ПАБНА/ - филиал на Антиболшевишкия блок на народите в САЩ, председател, на който е Иван Дочев.
65. Противоболшевишки съюз – групиран е около легионери в емиграция и е оглавяван от Иван Дочев.
66. Ротата; Черната рота; Българска войскава част 4093 – Франкфурт на Майн; Кайзерслаутерн; Гермерсхайм – Западна Германия
67. Секция за средна и Източна Европа – международна организация с българско участие от средите на БНК.
68. Социален комитет – Мюнхен, Западна Германия – съставен е от емигранти с различна политическа ориентация.
69. Социален комитет „Родина“ – Мюнхен, Западна Германия, от привърженици на БНК.

70. Социалистическа група в Париж – Париж, Франция
71. Събрание на поробените европейски народи – СПЕН – Нью Йорк, САЩ – международна организация с българско участие от средите на БНК.
72. Съвет на свободната младеж от Централна и Източна Европа – международна организация с българско участие
73. Съвет на стоте – съвещателно тяло около Симеон II
74. Съюз за защита правата на българските граждани – Франция
75. Съюз на българите във Франция – Франция
76. Съюз на българските политически емигранти в Югославия – Югославия
77. Съюз на българските правници – Нью Йорк, САЩ/Франция
78. Съюз на българските революционни комитети „Васил Левски“ – Дания
79. Съюз на свободните българи – Париж, Франция
80. Съюз на свободните журналисти – Лондон, Англия – международна организация с българско участие.
81. Съюз на свободните журналисти от Централна и Източна Европа, Балтика и Балканските страни – международна организация с българско участие
82. Федерация на анархо-комунистите от България – Париж, Франция
83. Федерация на студентите – емигранти във Франция – международна организация с българско участие.
84. Френско-български културен институт за научни издирвания – Париж, Франция

СПИСЪК НА ПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ НА БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАЦИЯ

1. „Бюлетин” – месечно издание на Българското емигрантско дружество в Париж, Франция
2. „Бюлетин” – орган на Българското национално движение, Западен Берлин, ФРГ
3. „Бюлетин” – периодично издание на Френско-българския институт за научни издирвания, Париж, Франция
4. „В защита на безвластието” – ежемесечен бюлетин на анархистите, изключени от ФАКБ
5. „Информационен бюлетин” на „Задграничното представителство на БЗНС – Врабча I” и „Коалиционен център на българските политически партии”
6. „Левски” – орган на Съюза на българските революционни комитети „Васил Левски”, Дания
7. „Осведомителен бюлетин на канцеларията на Н.В. царя” в Мадрид, Испания
8. „Осведомителен бюлетин” – орган на емигрантското дружество в Париж, редактор д-р Константин Риндов
9. „Свободен синдикат” – бюлетин, орган на социалистическата група в Париж, Франция
10. брошура „България” – издавана във Виена, под редакцията на Ангел Стойчев и група легионери около Иван Дочев
11. в. „Obermenzig” – български вестник, издаван на немски език в Мюнхен с гл. редактор д-р Вълчев
12. в. „Български народ” – издава се в Париж, под редакцията на Евгени Силянов и Бончо Димитров
13. в. „Български народен глас” – издава се под редакцията на Иван Дочев, излиза в Торонто, Канада
14. в. „Български преглед” – излиза в Рио де Жанейро, Бразилия
15. в. „Глас на българските политемигранти” – орган на Съюза на българските политически емигранти в Югославия, издаван в Югославия под редакцията на Цеко Пенев
16. в. „Един завет” – монархически вестник, орган на Временното българско представителство, редактор Христо Статев
17. в. „Емигрантски вести” – орган на Български помощен комитет, редактор отец Йосиф Гагов и Емил Тумпаров – Италия
18. в. „Задгранична България” – вестник под редакцията на Димитър Вълчев, Рим, орган на Задграничното представителство
19. в. „Младежка борба” – орган на младежката секция на БНК, редактор Т. Карабулков
20. в. „Национална България” – вестник, под редакцията на д-р Димитър Вълчев, главно в Мюнхен и Париж, орган на Българския национален фронт

21. в. „Нова Македония” – орган на Съюза на българските политически емигранти в Югославия, издаван в Югославия
22. в. „Пирински глас” – орган на дружеството на емигрантите от Пиринска Македония, издаван в Югославия
23. в. „Свобода” – вестник на БНФ /крило на Статев/, под редакцията на Ал. Любенов, Хр. Статев, излиза във ФРГ
24. в. „Свободен глас” – вестник на легионерите в Австрия
25. в. „Свободен народ” – издава се в гр. Грац, Австрия, орган на социалдемократите с редактор Стефан Табаков
26. в. „Свободна и независима България” – орган на Българския национален комитет, редактор Г.М.Димитров, разпространява се в различни страни
27. сп. „Американско-български преглед” – издание на Американско-българската лига в САЩ
28. сп. „Борба” – излиза под редакцията на И. Дочев, орган на БНФ /крило на Дочев/, издава се в САЩ и Канада
29. сп. „Борба” – излиза под редакцията на Хр. Статев и Ал. Любенов, орган на БНФ /крило на Статев/, издава се в Торонто
30. сп. „Бъдеще” – излиза под реакцията на Ценко Барев, орган на Българско освободително движение
31. сп. „Български войн” – издание на националистите в Мюнхен, редактирано от о. з. майор Иван Банковски
32. сп. „Български земеделец” – излиза под редакцията на Вакрил Янев, Ню Йорк
33. сп. „Български земеделски народен съюз” – издание на задграничното представителство на БЗНС – Гичев /земеделците на Т. Тенев/
34. сп. „Български преглед” – издание на комитета „Свободна Европа”
35. сп. „Българско свободно слово” – излиза под редакцията на Димитър Вълчев, Мюнхен, Западна Германия
36. сп. „Васил Левски” – орган на академичното дружество Васил Левски в Париж, Франция
37. сп. „Възраждане” – издание на националистическата група „Възраждане”, идейно близка до БНФ – Париж, Франция
38. сп. „Кубрат” – списание на дружество „Кубрат”, групирано около Георги Дидов – Мюнхен, Западна Германия
39. сп. „Лъч” – излиза под редакцията на Дора Гъбинска, влияние на БНФ
40. сп. „Наш път” – издание на българските анархисти в Париж, Франция
41. сп. „Родина” – издава се от дейците на БНК и Социален комитет „Родина” в Мюнхен, ФРГ
42. сп. „Освобождение” – издание на БНК за политика и култура, редактор Ценко Барев, излиза в Париж

СПИСЪК НА ПО-ВАЖНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

1. АБЛ – Американско-българска лига
2. АБН – Антиболшевишки блок на народите
3. Б.м. – без място
4. БВС – Българска войскава част
5. БЗНС – Български земеделски народен съюз
6. БЗО – Бивша земеделска опозиция
7. БЛПЧ – Българска лига за правата на човека
8. БНД – Българско национално движение
9. БНК – Български национален комитет
10. БНОК – Български национален освободителен комитет
11. БНС – Български национален съвет
12. БНСД – Българско национално съпротивително движение
13. БНФ – Български национален фронт
14. БОД – НК – Българско освободително движение – Национален комитет
15. БОК – Български освободителен комитет
16. БОС – Български освободителен съвет
17. БТА – Българска телеграфна агенция
18. БЦРОК – Балкански централен революционен освободителен комитет
19. ВВП – Временно българско представителство
20. ВГУ – Второ главно управление – ДС
21. ВЕ – Вражеска емиграция
22. ГСДП – Германска социалдемократическа партия
23. ЕСС – Европейски съюз за свобода
24. ЗМС – Земеделски младежки съюз
25. ЗЧОУН – Задгранични части на организацията на украинските националисти
26. ИР – Изменник на родината
27. ИРО – Международна организация на бежанците
28. МПО – Македонска патриотична организация
29. МСС – Международен селски съюз
30. ООН – Организация на обединените нации
31. ПАБНА – Приятели на антиболшевишкия блок на народите в Америка
32. ПГУ – Първо главно управление – ДС
33. РО – Разузнавателен отдел
34. РСЕ – Радио Свободна Европа
35. САКЛ – Световна антикомунистическа лига
36. СБНЛ – Съюз на българските национални легиони
37. СБРК – Съюз на българските революционни комитети
38. СПЕН – Събрание на поробените европейски народи
39. сс – Секретен сътрудник
40. ФАКБ – Федерация на анархо-комунистите от България
41. ЦК на БНК – Централен комитет на БНК
42. ЦРУ – Централно разузнавателно управление – САЩ
43. ЦУС на БНФ – Централен управителен съвет на БНФ
44. Я/К – Явочна квартира

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ
И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

- АКРДОПБГДСРСБНА-М-VI – Л – 230
- АКРДОПБГДСРСБНА-М-VI – Л – 231, (част I и III)
- АКРДОПБГДСРСБНА-М-VI – Л – 677, т. 1, т. 2, т. 3 и 4
- АКРДОПБГДСРСБНА-М-VI – Л – 1121, т. 3
- АКРДОПБГДСРСБНА-М-Ф. 2, оп. 1, а.е. 798, 1086, 1099, 1110, 1112, 1116, 1117, 1131, 1140
- АКРДОПБГДСРСБНА-М-Ф. 13, оп. 1, а.е. 948, 1029, 1295
- АКРДОПБГДСРСБНА-М-Ф. 22, оп. 1а, а.е. 828а
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Ф. 2, а.е. 7729, т. 1, т. 2
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Ф. 2, а.е. 7793, т. 1, т. 2, т. 5, т. 6, т. 7
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Ф. 2, а.е. 15523
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Ф. 4, оп. 7, а.е. 7, 8, 33, 34, 35, 36, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, т. 1, 55, 63, 64, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 102, 103, 105, 106, 109, 111, 113, 114, 132, 133, 134, 135, 140, 155, 157, 161, 164, 165, 166, 176, 178, 179, 181, 193, 196, 198, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 225, 241
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Ф. 4, оп. 8, а.е. 44, 52, 55
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Дело 3016
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Дело 3154
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Дело 10484, т. 1
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Дело 10485, том 1
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Дело 10487, т. 1
- АКРДОПБГДСРСБНА-Р-Ф. 9, оп. 2, а.е. 317